Annexes:

1. **Fiche to be used for each step**

The step under review	Align legislation with the electricity integration package in line with the Energy Community requirements by adopting the Law on Energy and the Law on Electricity and secondary legislation
Baseline	Transposition of the Electricity Integration Package at an early stage
Deadline of the step	June 2025
Actual results	The Draft Law on Energy and the Draft Law on Electricity are aligned with the legal obligations set by the Energy Community Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC on the transposition of the EU electricity market acquis, and Procedural Act 2022/01/MC-EnC on fostering regional market integration. The Electricity Integration Package (EIP) enables the full integration of Energy Community Contracting Parties into the single European electricity market. The Ministry of Economy (ME) established a 25 member Working Group (WG) by Decision No. 1064 to draft both laws. The composition of the WG was later amended by Decision No. 2432 following the departure of the WG head from the Ministry. The WG began drafting in March 2023. **The Draft Law on Electricity** transposes Directive (EU) 2019/944 on common rules for the internal market for electricity, Regulation (EU) 2019/943 on the internal market for electricity, Regulation (EU) 2019/941 on risk-preparedness in the electricity sector, and Regulation (EU) 2019/942 establishing the European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators. It also provides a legal basis for the further transposition of Commission regulations establishing network codes and guidelines. **The Draft Law on Energy** transposes Directive (EU) 2019/944, Regulation (EU) 2019/943, Regulation (EU) 2018/1999 on the Governance of the Energy Union and Climate Action. Following the WG's initial drafts, both laws underwent preliminary and public consultations and were submitted to the Energy Community Secretariat for review on two occasions: in March 2024 during the public consultations phase, and again in November 2024 following stakeholder feedback. All comments received, including those from the Energy Community Secretariat, were analysed and addressed. Detailed public consultation reports are available on the consultation platform. In the process of drafting the two draft laws, the working group was supported with technical assistance by USAID, through the Energy Sustainability Activity. Despite the drafts being finalised and ready for submission, they could not be sent to the Government and Assembly because Kosovo did not have a functioning government during the electoral period.

	Since the draft laws had not been submitted to the government for approval and in order to ensure their compliance with the EU acquis, the Ministry engaged LuxDev supported expert consultancy. To follow the changes introduced by the expert, ME established a new WG by Decision No. 4117 dated 7 October 2025 to finalise both drafts. Subsequently, Decision No. 4383 of 20 November 2025 supplemented that mandate. The expert's amendments are described in the *Legal Justification Report with article references*. After incorporating the LuxDev supported amendments and reviewing them through the newly established WG, the draft laws were finalised and underwent all mandatory national review procedures before submission. The Ministry of Finance, Labour and Transfers issued its Opinion on the Budgetary Impact Assessment and the Office of the Prime Minister issued its Opinion on compliance with EU legislation, confirming readiness for Government consideration. The Government approved the Draft Law on Energy on 10 April 2026 and the Draft Law on Electricity on 14 April 2026. Both were submitted to the Assembly of Kosovo and approved in principle by the Committee for Economy, and the Draft Law on Energy also passed first reading in the Assembly. However, final adoption could not proceed because of the ongoing electoral process. This delay in adopting primary legislation has also prevented preparation and adoption of required secondary legislation, which depends on an approved primary legal framework. Without adopted primary laws, the WG lacked the legal mandate to draft secondary acts.
Evidence provided	1. Decision No.2432, date 21.07.2023, issued by General Secretary of Ministry of Economy amending the Decision No.1064 date 28.03.2023 for the establishment of the Working group for drafting the Law on Energy, Law on Electricity and Law on Energy Regulator. 2. Process of public consultation of the Draft Law on Energy and the published Report on the comments received https://konsultimet.rks-gov.net/viewConsult.php?ConsultationID=42305 3. Process of public consultation of the Draft Law on Electricity and the published Report on the comments received https://konsultimet.rks-gov.net/viewConsult.php?ConsultationID=42306; 4. Email of Energy Community Secretariat of initial comments on Draft Law on Energy and Draft Law on Electricity received on 25.03.2024; 5. Email of Energy Community Secretariat of additional comments on Draft Law on Energy and Draft Law on Electricity received on 06.11.2024; 6. Decision No.4117, date 07.10.2025, issued by General Secretary of Ministry of Economy amended by the Decision No.4383 date 20.11.2025 for the establishment of the Working group for drafting the Law on Energy and Law on Electricity; 7. Legal Justification Report with Article References outlining the changes made by the consultancy. 8. Draft Law on Energy. 9. Draft Law on Electricity.

	10. Explanatory memorandum of the Draft Law on Energy. 11. Explanatory memorandum of the Draft Law on Electricity. 12. Declaration of Compliance (DEP) with the EU Acquis of the Draft Law on Energy; 13. Declaration of Compliance (DEP) with the EU Acquis of the Draft Law on Electricity; 14. Compliance Tables (TEP) of the Draft Law on Energy; 15. Compliance Tables (TEP) of the Draft Law on Electricity; 16. Opinion No.240/2 date 24.03.2026 on Compliance with EU legislation issued by the Office of the Prime Minister for the Draft Law on Energy. 17. Opinion 239/2, date 24.03.2026 on Compliance with EU legislation issued by the Office of the Prime Minister for the Draft Law on Electricity. 18. The Opinion No.608-1/2026, date 02.04.2026 on the Budgetary Impact Assessment, issued by Ministry of Finance for the Draft Law on Energy; 19. The Opinion No.607-1/2026, date 02.04.2026 on the Budgetary Impact Assessment, issued by Ministry of Finance for the Draft Law on Electricity; 20. Declaration for proofreading and language harmonization of the draft law on energy. 21. Declaration for proofreading and language harmonization of the draft law on electricity. 22. Email request that the Draft Law on Energy be subject to further procedure for review and approval at the Government meeting. 23. Email request that the Draft Law on Electricity be subject to further procedure for review and approval at the Government meeting. 24. Decision of the Government of the Republic of Kosovo No. 01/09 dated 10.04.2026 on the approval of the Draft Law on Energy and its submission to the Assembly of the Republic of Kosovo for review and approval. 25. Decision of the Government of the Republic of Kosovo No. 01/10 dated 14.04.2026 on the approval of the Draft Law on Electricity and its submission to the Assembly of the Republic of Kosovo for review and approval. 26. Letter received from the OPM of the draft Acts and other remaining matters in the procedure of review of Legislature X of the Assembly of the Republic of Kosovo.
Checks performed in the verification of the step and related findings	During verification of the step, all available and possible evidence has been collected and reviewed. The evidence has been listed down in the checklist on the conducted verification, and all documents supporting the verification have been properly stored (in order to ensure audit trail). The following checks were conducted: • All available documentation in line with the level of the achievement (as attached to this report) has been reviewed to verify the current stage of the reform step;

	• Compliance with the descriptive part of the reform step from the Commission Implementing Decision has been verified to the maximum possible extent and scope (as evidenced by the documentation available); • The attached documentation can confirm non-fulfilment of the reform step, as presented in this report; The results of the checks indicate that the reform step has not been fulfilled by the end of the reporting period (30 June 2026).
Compliance with general principles and DNSH principle	The implementation of the steps does not contravene the general principles outlined in Article 4 and 11(4) of Regulation (EU) 2024/1449 and Article 3 of the Facility Agreement. The implementation of the steps does not contravene the 'Do No Significant Harm' principle (DNSH).
Double funding	The Working Group, established in 2023, was supported with technical expertise by USAID, through the Tetra Tech project, during the period March 2023 - January 2025. The role of the experts was to provide professional support to the Working Group, with a focus on ensuring that the relevant provisions of the Electricity Integration Package are accurately identified, analysed and transposed into these two draft laws. So, the expertise provided technical and legal advice during the drafting process of the draft laws by the working group. In order to increase certainty that these draft laws are in line with the requirements of the Electricity Integrated Package and applicable in the legal and institutional context of Kosovo, the Ministry of Economy, with the support of LuxDev, engaged experts to conduct a review of the drafts prepared by the Working Group. The experts analysed the draft laws and provided comments and recommendations for their improvement. This expertise support, funded by LuxDev, was provided during the period March 2025 - March 2026.
Clear conclusion on the achievement of the step	This reform step was not fulfilled.

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA - VLADA - GOVERMENT
MINISTRIA E EKONOMISË
MINISTARSTVO EKONOMIJE
MINISTRY OF ECONOMY
Njesia Org. / Org. Jedin / Org Unit: 02
Nr. i faqeve / Broj stranica / No. pages: 3
Nr. Prot. / Br. Prot / Prot.No.: 2432
Datë / Datum / Date: 21.07.23
PRISHTINË / A NO.1

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria-Vlada-Government
Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije/Ministry of Economy

Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Ekonomisë, në mbështetje të nenit 18 të Ligjit Nr. 06/L-113 për Organizimin dhe Funksionimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavarura, (Gazeta Zyrtare, Nr.07/ 1 Mars 2019), dhe nenit 9 paragrafi 5 të Rregullores (QRK) Nr.13/2013 për Shërbimin Ligjor Qeveritar nxjerr:

VENDIM

1. Ndryshohet dhe plotësohet paragrafi 1.1. dhe 1.2. i Vendimit Nr.1064 i datës 28.03.2023 për themelimin e Grupit Punues për hartimin e Projektligjit për Energjinë, Projektligjit për Energjinë Elektrike, dhe Projektligjit për Rregullatorin e Energjisë me tekstin si në vijim:

1.1. Z. Besim Veselaj, caktohet kryesues i Grupit Punues në vend të z. Adnan Preniqi;
1.2. Znj. Rina Lluka, caktohet Zv. kryesuese;

2. Pas paragrafit 1.25 shtohet paragraf i ri 1.26. si në vijim:

1.26. Arberesha Isufi, Anëtare.

3. Ky Vendim është pjesë përbërëse e Vendimit Nr.1064 i datës 28.03.2023.

4. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.

Leonita Shabani Mullarama

Zv. Sekretare e Përgjithshme

Prishtinë, 21.07.2023

Iu dërgohet:
- Z. Besim Veselaj;
- Znj. Rina Lluka;
- Znj. Arberesha Isufi;
- Kabinetit të Ministres;
- Departamentit Ligjor;
- Arkivit.

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA - VLADA - GOVERMENT
MINISTRIA E EKONOMISË
MINISTARSTVO EKONOMIJE
MINISTRY OF ECONOMY
Njesia Org. / Org. Jedin / Org. Unit: 02 — Nr. Prot. / Br. Prot. / Prot.No.: 1064
Nr. i faqeve / Broj stranica / No. pages: 2 — Data / Datum / Date: 28.03.23
PRISHTINË A NO.1

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria-Vlada-Government

Ministria e Ekonomisë

Ministarstvo Ekonomije/Ministry of Economy

Sekretari i Përgjithshëm i Ministrisë së Ekonomisë, në mbështetje të nenit 18 të Ligjit Nr. 06/L-113 për Organizimin dhe Funksionimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavarura, (Gazeta Zyrtare, Nr.07/ 1 Mars 2019), dhe nenit 9 paragrafi 5 të Rregullores (QRK) Nr.13/2013 për Shërbimin Ligjor Qeveritar, nxjerr:

VENDIM

1. Themelohet Ekipi Punues për hartimin Projektligjit për Energjinë, Projektligjit për Energjinë Elektrike, dhe Projektligjit për Rregullatorin e Energjisë, në përbërje të përfaqësuesve, si në vijim:

1.1. Adnan Preniqi,	DE/ME	Kryesues;
1.2. Besim Veselaj,	DE/ME	Zv. Kryesues;
1.3. Bashkim Pllana,	DE /ME	Zv. Kryesues;
1.4. Fazile Bekteshi,	DL/ME	Anëtare;
1.5. Deniza Krasniqi,	DL/ME	Anëtare;
1.6. Arbnor Hoxha,	DFSHP/ME	Anëtar;
1.7. Violeta Statovci,	ZL/ZKM	Anëtare;
1.8. Arben Ajazi,	MMPHI	Anëtar;
1.9. Jehona Ademi,	MFPT	Anëtare;
1.10. Gazmend Ademi,	MINT	Anëtar;
1.11. Lulzim Shamolli,	MBPZHR	Anëtar;
1.12. Arbore Jaha,	MAPL	Anëtar;
1.13. Astrit Saraqini,	ZRRE	Anëtar;
1.14. Ymiridin Misini,	ZRRE	Anëtar;
1.15. Sherif Dedaqi,	KOSTT	Anëtar;
1.16. Mimoza Byqmeti,	KOSTT	Anëtare;
1.17. Fëllënza Xhelili Fiqi,	KOSTT	Anëtar;
1.18. Erleta Shala,	KOSTT	Anëtare;
1.19. Sami Rexha,	KEDS	Anëtar;
1.20. Esma Morina,	KESCO	Anëtar;
1.21. Përparim Kabashi,	KEK	Anëtar;
1.22. Kujtim Hoxha,	KEK	Anëtar;
1.23. Bedri Dragusha,	FIM	Anëtar;
1.24. Bahri Prebreza,	FIEK	Anëtar
1.25. Arben Gjukaj,	FIEK	Anëtar.

2. Ekipi Punues ka për detyrë të hartojë Projektligjin për Energjinë, Projektligjin për Energjinë Elektrike dhe Projektligjin për Rregullatorin e Energjisë, për transformimin e politikave në aktet ligjore në rregullimin e fushave të caktuara në bazë të kompetencave

ligjore të bartësve të institucioneve shtetërore dhe publike, në përputhje me kërkesat kushtetuese dhe ligjore sipas Rregullores Nr.13/2013 për Shërbimin Ligjor Qeveritar si dhe Udhëzimit Administrativ Nr.03/2013 për Standardet e Hartimit të Akteve Normative dhe legjislacionin përkatës në fuqi.

3. Afati kohor për finalizimin e këtyre drafteve nga Ekipi Punues është data 30 Tetor 2023.

4. Vendim hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.

Prishtinë, 28.03.2023

Leonita Shabani Muflarama

Zv. Sekretare Përgjithshme

Iu dërgohet:
- Ekipit Punues;
- Kabinetit të Ministres;
- Zyrës së Sekretarit të Përgjithshëm;
- Departamentit Ligjor;
- Arkivit.

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveri-Vlada-Government
Ministry of Economy
Ministarstvo Ekonomije/Ministry of Economy

The Secretary General of the Ministry of Economy, pursuant to Article 18 of Law No. 06/L-113 on the Organization and Functioning of State Administration and Independent Agencies (Official Gazette No. 07/1 of 1 March 2019), and Article 9, paragraph 5 of Regulation (GRK) No. 13/2013 on the Government Legal Service, hereby issues the following:

DECISION

1. Paragraphs 1.1 and 1.2 of Decision No. 1064, dated 28 March 2023, on the establishment of the Working Group for the drafting of the Draft Law on Energy, the Draft Law on Electricity and the Draft Law on the Energy Regulator, shall be amended and supplemented to read as follows:

   1.1. Mr Besim Veselaj shall be appointed Chairperson of the Working Group, replacing Mr Adnan Preniqi;
   1.2. Ms Rina Lluka shall be appointed Deputy Chairperson.

2. After paragraph 1.25, a new paragraph 1.26 shall be added, reading as follows:

   1.26. Arberesha Isufi, Member.

3. This Decision shall constitute an integral part of Decision No. 1064, dated 28.03.2023.

4. This Decision shall enter into force on the day of its signing.

Prishtina. 21.07.2023

Leonita Shabani-Mullarama
[signed and stamped]
Acting Secretary General

Served on:
- Mr. Besim Veselaj;
- MS. Rina Lluka;
- Znj. Arberesha Isufi;
- Office of the Minister;
- Legal Department;
- Archive.

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA
REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA - VLADA - GOVERNMENT
MINISTRIA E EKONOMISE
MINISTARSTVO EKONOMIJE
MINISTRY OF ECONOMY
Njesia Org. / Org. Jedin. / Org. Unit: 02 Nr. Prot. / Br. Prot. / Prot. No.: 1064
Nr. i faqeve / Broj stranica / No. pages: 2 Data: / Datum: / Date: 28.03.23
PRISHTINE A NO. 1

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveri-Vlada-Government
Ministry of Economy
Ministarstvo Ekonomije/Ministry of Economy

The Secretary General of the Ministry of Economy, pursuant to Article 18 of Law No. 06/L-113 on the Organization and Functioning of State Administration and Independent Agencies (Official Gazette No. 07/1 of 1 March 2019), and Article 9, paragraph 5 of Regulation (GRK) No. 13/2013 on the Government Legal Service, hereby issues the following:

DECISION

1. A Working Group is hereby established for the drafting of the Draft Law on Energy, the Draft Law on Electricity and the Draft Law on the Energy Regulator, composed of the following representatives:

1.1. Adnan Preniqi	DE/ME	Chairperson
1.2. Besim Veselaj	DE/ME	Deputy Chairperson
1.3. Bashkim Pllana	DE/ME	Deputy Chairperson
1.4. Fazile Bekteshi	DL/ME	Member
1.5. Deniza Krasniqi	DL/ME	Member
1.6. Arbnor Hoxha	DFGS/ME	Member
1.7. Violeta Statovci	ZL/OPM	Member
1.8. Arben Ajazi	MMPHI	Member
1.9. Jehona Ademi	MFPT	Member
1.10. Gazmend Ademi	MINT	Member
1.11. Lulzim Shamolli	MAFRD	Member
1.12. Arbore Jaha	MLGA	Member
1.13. Astrit Saraqini	ERO	Member
1.14. Ymiridin Misini	ERO	Member
1.15. Sherif Dedaqi	KOST	Member
1.16. Mimoza Byqmeti	KOST	Member
1.17. Fëllënza Xhelili Fiqi	KOST	Member
1.18. Erleta Shala	KOST	Member
1.19. Sami Rexha	KEDS	Member
1.20. Esma Morina	KESCO	Member
1.21. Përparim Kabashi	KEK	Member
1.22. Kujtim Hoxha	KEK	Member
1.23. Bedri Dragusha	KEK	Member
1.24. Bahri Prebreza	FECE	Member
1.25. Arben Gjukaj	FECE	Member

2. The Working Team shall be tasked with drafting the Draft Law on Energy, the Draft Law on Electricity and the Draft Law on the Energy Regulator, aimed at transforming policies into legal acts for the regulation of specific fields, based on the legal competencies of state and public institutions, in compliance with constitutional

and legal requirements, pursuant to Regulation No. 13/2013 on the Government Legal Service and Administrative Instruction No. 03/2013 on Standards for Drafting Normative Acts**,** as well as the relevant applicable legislation.

3. The deadline for the Working Group to finalize these Draft Laws shall be 30 October 2023.

This Decision shall enter into force on the day of its signature.

Prishtina. 28.03.2023

Leonita Shabani-Mullarama
for *[signed and stamped]*
Acting Secretary General

Served on:
- Working Group;
- Office of the Minister;
- Office of the Secretary General;
- Legal Department:
- Archive.

@energy-community.org>

im R. Zeqiri; Fjolla Fazliu; Rina Lluka; Fazile Bekteshi; Arberesha Isufi; Bashkim Pllana

Expires 24-Mar-29

s.docx (313 KB) Draft Law on Energy_ECS comments.docx (91 KB)

ıd the draft Law on Electricity for the Secretariat's review. In the attached files, you can find our detailed initial comments on both documents. We would also like to highlight some gen
:age:

ition of the Network Codes and Guidelines is the responsibility of the Contracting Parties. Therefore, we strongly recommend transposing those legal acts by means of secondary legis
d code. The Network Codes and Guidelines include tasks not only of TSOs – but also of NEMOs and NRAs – which should be addressed at a higher legal level. The transmission grid

ıatters: Last year, the Secretariat shared template clauses for the transposition of the ACER Regulation and provisions relevant for the terms and conditions or methodologies from the
which we recommend to include in the draft Law on Electricity.
finition of energy market and electricity market is not aligned between the draft Law on Energy and the draft Law on Electricity. Furthermore, the entire concept for the organization of
amended to be in line with the new package. Importantly, the operation of DA and ID markets is the responsibility of NEMO(s) while balancing remains the task of the TSO. Consequ
of tasks should only be considered if fully compliant with the respective provisions of the Network Codes and Guidelines. In addition, the market model concept is a document no long
d the subsequent terms and conditions or methodologies.
vide excessive and too general possibilities for introducing public service obligations which are not in line with Article 5 and 27 of Electricity Directive 2019/944. The draft Laws and the
c service obligations and obligatory participations in the market. The updated Law should address their phasing out.
r on Electricity must transpose the definition of the SOR including Kosovo* and the establishment of RCCs (Annex IV and V to the Electricity Regulation). Furthermore, the transpositio
ed.
on Electricity is needed to avoid duplicating or conflicting provisions.
aft Electricity Law will trigger a recertification procedure. That must be made clear in the Law, otherwise the Secretariat will have to request it once the change is being implemented.
the drafts.

cretariat
) Vienna,

Phone +43 (0)1 535 2222-224
Mobile +43 (0)664 849 80 47
Email dirk.buschle@energy-community.org
Web www.energy-community.org

Wed 06-Nov-24 11:45 PM

Jasmina Trhulj <Jasmina.Trhulj@energy-community.org>

RE: Draft Law on Energy and Draft Law on Electricity_RE: Kerkese

a; Besim Veselaj; Fazile Bekteshi; Deniza Krasniqi; Arberesha Isufi; Marie-Therese Richter-Kuhnert

cy DelFiveYOldEm (5 years) Expires 05-Nov-29

rded this message on 07-Nov-24 9:12 AM.

07.10.2024_Draft Energy Law_ECS comments.docx (112 KB) 07.10.2024_Draft Law on Electricity_ECS comments.docx (320 KB)

This message was sent from outside your organization. Allow sender | Blo

, dear all,

a for sharing new versions of the laws with us and thank you for considering our comments to the laws as of 23 March.

the Secretariat's review shows that the draft laws still need improvement in accordance with our general comments as of 23 March and a set of additional detail (non-exhausted) co
he attached documents. In particular, the provisions related to the electricity market defined by the Law on Electricity require a substantial alignment with the Electricity Integration
this, we would like to draw your attention to Article 1 of the Law on Electricity which suggests that the Law is compliant with all network codes and guidelines whereas neither it is
w at this stage transposes all network codes and guidelines (e.g. operation guidelines are not reflected at all).

a in advance for your consideration.
tariat remains at your disposal for further cooperation in addressing our comments and finalising the transposition process.

ds,
rese and Jasmina

hulj
ctricity Unit

nergy Community

Energy Community Secretariat
Am Hof 4, Level 5, 1010 Vienna,
Austria

Download VCF

Phone +43 (0)1 535 2222-254
Mobile +43 (0)664 883 68 536
Email jasmina.trhulj@energy-community.org
Web www.energy-community.org

ge may be privileged and confidential. It is intended only for the use of the addressee named above. If you are not the intended
ny unauthorised dissemination, distribution or copying is illegal. If you have received this communication in error, you should
y the sender by reply email and destroy this message. We do not guarantee the security or completeness of information hereby
. We shall not incur any liability resulting from accessing any of the attached files which may contain a virus or the like.

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA - VLADA - GOVERNMENT
MINISTRIA E EKONOMISË
MINISTARSTVO EKONOMIJE
MINISTRY OF ECONOMY
Njesia Org. / Org. Jedin / Org Unit: 02
Nr. i faqeve / Broj stranica / No. pages: 2
Nr. Prot / Br. Prot / Prot.No.: 4117
Data / Datum / Date: 07.10.25
PRISHTINE A NO.1

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada – Government
Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije /Ministry of Economy

Sekretarja e Përgjithshme e Ministrisë së Ekonomisë, në mbështetje të nenit 18 të Ligjit Nr. 06/L-113 për Organizimin dhe Funksionimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavarura, nenin 31 të Rregullores Nr. 17/2024 e Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës, dhe bazuar në Programin e Projektligjeve të Qeverisë për vitin 2025-2027 merr këtë:

VENDIM

1. Themelohet Grupi Punues për hartimin e Projektligjit për Energjinë dhe Projektligjit për Energjinë Elektrike në përbërje të përfaqësuesve, si në vijim:

1.1. Besim Veselaj, Departamenti i Energjisë/ME	Kryesues;
1.2. Arberesha Isufi, Departamenti i Energjisë/ME	anëtare;
1.3. Rina Lluka, Departamenti i Energjisë/ME	anëtare;
1.4. Fazile Bekteshi, Departamenti Ligjor/ME	anëtare;
1.5. Deniza Krasniqi, Departamenti Ligjor/ME	anëtare;
1.6. Nehat Rrahimi, Departamenti për Buxhet dhe Financa,	anëtar;
1.7. Ymridin Misini, anëtar, zëvendësues Astrit Saraqini/ZRRE,	anëtar;
1.8 Arben Ajazi, Ministria e Mjedisit, Planifikimit Hapësinor dhe Infrastrukturës,	anëtar;
1.9. Agim Isufi, Ministria e Industrisë, Ndermarrësisë dhe Tregtisë	anëtar;
1.10. Jehona Ademi, Ministria e Financave, Punës dhe Transfereve	anëtare;
1.11.Suzana Kosumi, Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal	anëtare
1.12. Fëllënza Xhelili Fiqi, KOSTT	anëtare;
1.13.Violeta Statovci, Zyra Ligjore/ZKM	anëtare;
1.14. Përparim Kabashi,KEK SH.A.	anëtar;
1.15. Edona Sahiti, KESCO	anëtare;
1.16.Sami Rexha, KEDS	anëtar;
1.17. Blerina Bylykbashi, FIM/UP	anëtare;
1.18. Arben Gjukaj, FIEK/UP	anëtar;
1.19. Fahrije Qorraj, NJMBNJ/ME	anëtare.

2. Me propozim të kryesuesit, në takime të Grupit Punues mund të ftohen të marrin pjesë edhe ekspertë të tjerë vendorë apo të huaj, përfaqësues të institucioneve të tjera, OJQ-ve dhe subjekteve të tjera.

3. Grupi Punues ka përgjegjësitë si në vijim:

3.1. Zhvillon procesin e hartimit të versionit fillestar të Projektligjit për Energjinë dhe Projektligjit për Energjinë Elektrike;

3.2. Siguron që Projektligjet janë hartuar në përputhje me Kushtetutën, legjislacionin në fuqi, Acquis të BE-së dhe standardet dhe teknikat e hartimit të legjislacionit.

3.3. Sipas nevojës, bashkërendon procesin me të gjitha njësitë e tjera brenda organit propozues dhe me njësitë e tjera të administratës shtetërore, të cilat janë të obliguara të ofrojnë ndihmë sipas kërkesave të Grupit Punues;

3.4. Siguron që të zbatohen të gjitha procedurat dhe parimet e përcaktuara me Rregulloren e Punës së Qeverisë dhe me legjislacionin tjetër në fuqi.

4. Kryesuesi i grupit punues në bashkëpunim me njësitë përkatëse të Ministrisë, administron procesin e konsultimit paraprak dhe konsultimit publik në pajtim me standardet dhe procedurat e përcaktuara me Rregulloren e Punës së Qeverisë dhe legjislacionin në fuqi.

5. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.

Leonita Shabani Maharama

Sekretare e Përgjithshme

Prishtinë më, 07.10.2025

Iu dërgohet:
- Grupit Punues;
- Zyrës së Sekretares së Përgjithshme;
- Departamentit Ligjor;
- Arkivit.

REPUBLIKA E KOSOVES / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA - VLADA - GOVERMENT
MINISTRIA E EKONOMISË
MINISTARSTVO EKONOMIJE
MINISTRY OF ECONOMY
Njesia Org. / Org. Jedin / Org Unit: 02
Nr. i faqeve / Broj stranica / No. pages: 1
Nr. Prot. / Br. Prot / Prot.No.: 4383
Data / Datum / Date: 20.11.25
PRISHTINE A NO.1

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria –Vlada - Government

Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije /Ministry of Economy

Sekretarja e Përgjithshme e Ministrisë së Ekonomisë, në mbështetje të nenit 18 të Ligjit Nr. 06/L-113 për Organizimin dhe Funksionimin e Administratës Shtetërore dhe të Agjencive të Pavarura, nenit 31 të Rregullores Nr. 17/2024 së Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës, dhe bazuar në Programin e Projektligjeve të Qeverisë për vitin 2025-2027 nxjerrë këtë:

V E N D I M

1. Plotësohet Vendimi nr. 4117 i datës 07.10.2025, për Themelimin e Grupit Punues për hartimin e Projektligjit për Energjinë dhe Projektligjit për Energjinë Elektrike, duke u shtuar pika 1.20, si në vijim:
   Dardan Bujupi, Departamenti Ligjor/ME – anëtar.
2. Vendimi hyn në fuqi në datën e nënshkrimit.

Leonita Shabani Mullarama

Prishtinë, 20.11.2025

Sekretare e Përgjithshme

Vendimi i dërgohet:
- Anëtarëve të Grupit Punues;
- Zyrës së Sekretares së Përgjithshme;
- Arkivit.

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA - VLADA - GOVERNMENT
MINISTRIA E EKONOMISË
MINISTARSTVO EKONOMIJE
MINISTRY OF ECONOMY
Njësia Org. 02 Nr. Prot. 4117
Org. Jedin Br. Prot.
Org Unit Prot.No.
Nr. i faqeve 2 Data: 07.10.25
Broj stranica Datum
No. pages Date
PRISHTINË A NO.1

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveri-Vlada-Government
Ministry of Economy
Ministarstvo Ekonomije/Ministry of Economy

The Secretary General of the Ministry of Economy, pursuant to Article 18 of Law No. 06/L-113 on the Organization and Functioning of State Administration and Independent Agencies, Article 31 of Regulation No. 17/2024 on the Rules of Procedure of the Government of the Republic of Kosovo, and based on the Government Legislative Program for 2025–2027, hereby adopts the following::

DECISION

1. A Working Group is hereby established for the drafting of the Draft Law on Energy, the Draft Law on Electricity, composed of the following representatives:

1.1. Besim Veselaj, Department of Energy/ME, Chairperson;
1.2. Arberesha Isufi, Department of Energy/ME, Member;
1.3. Rina Lluka, Department of Energy/ME, Member;
1.4. Fazile Bekteshi, Legal Department/ME, Member;
1.5. Deniza Krasniqi, Legal Department/ME, Member;
1.6. Nehat Rrahimi, Department for Budget and Finance, Member;
1.7. Ymridin Misini, Member, substitute for Astrit Saraqini/ERO, Member;
1.8. Arben Ajazi, Ministry of Environment, Spatial Planning and Infrastructure, Member;
1.9. Agim Isufi, Ministry of Industry, Entrepreneurship and Trade, Member;
1.10. Jehona Ademi, Ministry of Finance, Labour and Transfers, Member;
1.11. Suzana Kosumi, Ministry of Local Government Administration, Member;
1.12. Fëllënza Xhelili Fiqi, KOSTT, Member;
1.13. Violeta Statovci, Legal Office/OPM, Member;
1.14. Përparim Kabashi, KEK J.S.C., Member;
1.15. Edona Sahiti, KESCO, Member;
1.16. Sami Rexha, KEDS, Member;
1.17. Blerina Bylykbashi, FMI/University of Prishtina, Member;
1.18. Arben Gjukaj, FECE/University of Prishtina, Member;
1.19. Fahrije Qorraj, HRMIS/ME, Member.

2. Upon the proposal of the Chairperson, other local or international experts, representatives of other institutions, NGOs, and other entities may be invited to participate in meetings of the Working Group.

3. The Working Group shall have the following responsibilities:

3.1. Develop the drafting process of the initial version of the Draft Law on Energy and the Draft Law on Electricity;

3.2. Ensure that the draft laws are prepared in compliance with the Constitution, the applicable legislation, the EU acquis, and the standards and techniques of legislative drafting;

3.3. Coordinate, as appropriate, the process with all other units within the proposing authority and with other units of the state administration, which are obliged to provide assistance upon the request of the Working Group;

3.4. Ensure that all procedures and principles set out in the Rules of Procedure of the Government and other applicable legislation are applied.

4. The Chair of the Working Group shall, in cooperation with the relevant units of the Ministry, administer the process of preliminary consultation and public consultation, in accordance with the standards and procedures laid down in the Rules of Procedure of the Government and the applicable legislation.

5. This Decision shall enter into force on the day of its signing.

Prishtina. 07.10.2025

Leonita Shabani-Mullarama
for *[signed and stamped]*
Acting Secretary General

Served on:
- Working Group;
- Office of the Secretary General;
- Legal Department:
- Archive.

REPUBLIKA E KOSOVËS / REPUBLIKA KOSOVA / REPUBLIC OF KOSOVO
QEVERIA - VLADA - GOVERMENT
MINISTRIA E EKONOMISE
MINISTARSTVO EKONOMIJE
MINISTRY OF ECONOMY
Njesia Org. / Org. Jedin / Org. Unit: 02
Nr. i fogove / Broj stranica / No. pages: 1
Nr. Prot. / Br. Prot. / Prof.No.: 4383
Data: / Datum: / Date: 20.11.25
PRISHTINE A NO. 1

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveri-Vlada-Government

Ministry of Economy

Ministarstvo Ekonomije/Ministry of Economy

The Secretary General of the Ministry of Economy, pursuant to Article 18 of Law No. 06/L-113 on the Organization and Functioning of State Administration and Independent Agencies, Article 31 of Regulation No. 17/2024 on the Rules of Procedure of the Government of the Republic of Kosovo, and based on the Government Legislative Program for 2025-2027, hereby adopts the following::

DECISION

1. Decision No. 4117 dated 07.10.2025 on the Establishment of the Working Group for drafting the Draft Law on Energy and the Draft Law on Electricity is amended and supplemented by adding point 1.20, as follows:
   Dardan Bujupi, Legal Department/ME – Member.

2. This Decision shall enter into force on the date of its signing.

Prishtina. 10.11.2025

Leonita Shabani-Mullarama
for *[signed and stamped]*
Acting Secretary General

Served on:
- Working Group;
- Office of the Secretary General;
- Legal Department:
- Archive.

Legal Justification Report with Article References

Prepared for: Ministry of Economy, Republic of Kosovo

Date: August 2025

I. Summary of Changes to the Draft Law on Energy

Objective of Changes

Amendments to the Draft Law on Energy focus on strengthening Kosovo's energy governance, enabling an open and competitive energy market, reinforcing consumer protection (especially vulnerable groups), and enhancing legal coherence across sub-sectors (electricity, gas, heat).

The amended Draft Law on Energy serves as a cornerstone legal instrument that brings Kosovo's energy governance into alignment with the European Green Deal and Energy Community acquis. It integrates affordability, competition, environmental responsibility, and consumer rights into a single framework, thereby laying the legal foundation for a sustainable and inclusive energy transition.

Key Changes and Their Justification

1. **Clarified Scope and Structure**
    - The law now more clearly outlines its application across energy carriers (electricity, gas, heat) and strategic planning obligations for public institutions.
    - This creates a unified energy policy framework and facilitates integrated planning and oversight.
2. **Expanded Definitions**
    - Definitions of key concepts like *energy poverty*, *vulnerable consumers*, *aggregators*, *storage*, and *efficiency* were elaborated.
    - These definitions ensure inclusion of social, technical, and environmental dimensions, reflecting EU energy policy priorities.
3. **Formalization of Vulnerable Consumer Protections**
    - The law now mandates that the Ministry of Social Welfare determine eligibility criteria, maintain a register, and design subsidy programs in coordination with the Ministry of Energy.
    - Suppliers are required to provide minimum service levels and help avoid disconnections.
    - These changes provide legal backing for social protection measures, helping prevent energy exclusion while keeping markets competitive.
4. **Introduction of Public Service Obligations (PSO)**
    - Clear rules were introduced on how and when the government or regulator may impose PSOs, such as ensuring universal access, energy from renewable sources, or price regulation.

- These PSOs must be time-limited, non-discriminatory, transparent, and justified by public interest, in line with EU competition law.
- This provides a legal basis for government interventions in times of crisis without distorting the market long-term.

5. **Market-Based Pricing and Subsidy Framework**
    - The law encourages market-based pricing while allowing targeted subsidies for households and micro-enterprises.
    - Specific safeguards were added to avoid distortions, ensure proportionality, and maintain supplier neutrality.
    - This ensures affordability for vulnerable users while preserving incentives for investment and competition.
6. **Strengthened Access and Connection to Networks**
    - Provisions were introduced guaranteeing third-party access (TPA) to transmission and distribution systems.
    - Operators may only deny access based on technical criteria such as lack of capacity or risk to system stability.
    - Provisions on network charges and connection to the network were also further aligned with the European law requirements.
    - These rules enable market entry, foster innovation (e.g., citizen energy communities), and support decentralized energy systems.
7. **Emergency Situations and Electricity Crises**
    - Rules were further aligned with those of the Law on Electricity and the European law requirements.
    - This improves the clarity of competences and ensures swift and efficient crisis management.
8. **Linkages with Other Energy Laws**
    - The Energy Law now references the Law on Electricity, the Law on the Regulator, and the Law on Renewable Energy, aiming to harmonize definitions and procedures.
    - This legal coherence facilitates implementation and reduces ambiguity for stakeholders.

II. Summary of Changes to the Draft Law on Electricity

Objective of Changes

The proposed revisions aim to fully align Kosovo's electricity legislation with the latest Energy Community legal framework, improve legal clarity, and introduce forward-looking provisions that support decarbonization, market development, and security of supply. These revisions ensure compliance with EU Directive 2019/944, Regulation 2019/943, and other relevant legal instruments incorporated by the Energy Community. They also envisage the direct applicability of Network Codes and Guidelines during the transitional period of nine months upon entry into force of the Law.

Key Changes and Their Justification

1. **Expanded and Aligned Definitions**
    - A number of existing definitions were revised to ensure compliance and consistency within the draft Law and with other Laws.
    - A large number of missing definitions were added to align terminology with EU acquis (e.g., *balancing market*, *imbalance settlement*, *priority dispatch*, *ancillary services*, *independent aggregator*, etc.).
    - These additions ensure legal certainty and harmonization with EU practices, which is essential for cross-border cooperation, regulatory alignment, and investor clarity and ultimately compliance.
2. **Clarification of Sector Activities**
    - Electricity generation, energy storage, demand response, trading and aggregation were more clearly defined and distinguished.
    - These provisions support the modernization of the electricity sector by incorporating emerging market roles and technologies, particularly those that increase system flexibility and efficiency.
3. **Generation**
    - The rules pertaining to electricity production, fuel reserves and storage were streamlined.
    - Simplified permitting for small-scale self-generation and storage (up to 1 MW) was reinforced.

- This encourages further market development as well as consumer participation in the energy transition and reduces bureaucratic burdens for prosumers and innovators.
- Recognizing storage as a separate activity reflects modern system needs and facilitates flexibility, especially in integrating renewables.

4. **Transmission System Operator**
    - Strengthened and clarified unbundling and certification provisions to prevent conflicts of interest between the TSO and other entities.
    - The rules for dispatching and redispatching were revised.
    - These measures enhance market integrity and efficiency, and are preconditions for Energy Community Secretariat compliance and the upcoming recertification procedure of KOSTT.
    - Explicit tasks were listed: system planning, balancing, dispatch, congestion management, and ancillary services
    - Clearly assigning these responsibilities ensures grid stability and facilitates integration with regional transmission coordination centers (RCCs).
    - The alignment of connection and tariffication rules with the corresponding provisions in the draft Energy Law should be accomplished upon further discussion.
    - The provisions related to resource adequacy and capacity mechanisms were aligned and brought in enhanced compliance with European rules.
    - This will set the foundations for the compliant introduction of a capacity mechanism in the Republic of Kosovo, a cornerstone for increased security of supply.
5. **Capacity Allocation and Congestion Management**
    - The rules were further aligned with the European requirements.
    - The attainment of European rules and targets such as the 70% clause will foster market integration and increase overall sector welfare while allowing for an increased uptake of renewable energy.
6. **Electricity Market and Customer Rights**
    - Provisions on the electricity market were adapted to support the move from a centralized system to the European electricity market model.
    - Roles of key market participants (especially Market Operator and Nominated Electricity Market Operator) were clarified in line with the acquis, while taking into account specifics of Kosovo.
    - The content of Market Rules was aligned with best practice.
    - The role-out of smart meters was facilitated.
    - These reforms aim to empower customers and promote open-market trade and competition while ensuring protection and transparency.
7. **Trading and Supply**

- Permitting for trading was simplified to facilitate Kosovo's access to new sources of electricity.
- The further deregulation of the supply activity and universal service in line with European rules will enhance competition for the benefit of consumers in Kosovo.

8. **Inclusion of Crisis Management Measures**
    - The provisions related to electricity crises prevention and management were streamlined.

    - This strengthens Kosovo's preparedness for supply disruptions and aligns with EU Regulation 2019/941 on risk-preparedness. They should be further aligned with the Law on Energy upon discussion.

III. Justified Changes by Article

On account of their magnitude and complexity, the changes by Article and their respective justification are included directly in the text of the revised Draft Laws on Energy and Electricity.

Quoted Change: '...to provide affordable market-based energy prices, consumer protection, integration of renewable energy sources, and environmental improvement.'

Justification: Expands the law's goal to reflect holistic energy governance including affordability, competition, and environmental sustainability

Republika e Kosovës

Republika Kosova - Republic of Kosovo

Qeveria -Vlada-Government

PROJEKTLIGJI PËR ENERGJINË

NACRT ZAKONA O ENERGIJI

DRAFT LAW ON ENERGY

Kuvendi i Republikës së Kosovës; Në bazë të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, Miraton: **LIGJ PËR ENERGJINË** **KAPITULLI I** **DISPOZITAT E PËRGJITHSHME** **Neni 1** **Qëllimi** 1. Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i parimeve dhe rregullave të përgjithshme që rregullojnë aktivitetet në sektorin e energjisë në Republikën e Kosovës, për të siguruar furnizim të sigurt, të qëndrueshëm dhe cilësor me energji, për të mundësuar pjesëmarrjen aktive në tregjet rajonale dhe panevropiane të energjisë dhe për të krijuar kushte për një treg të hapur, transparent dhe konkurrues, që ofron çmime të përballueshme të energjisë të bazuara në treg, mbrojtje dhe fuqizim të konsumatorit, përfshirë mbrojtjen e konsumatorëve të cenueshëm, integrimin e energjisë nga burimet e ripërtërishme, si dhe përmirësimin dhe mbrojtjen e mjedisit dhe klimës.	Skupština Republike Kosovo; Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo, Usvaja: **ZAKON O ENERGIJI** **GLAVA I** **OPŠTE ODREDBE** **Član 1** **Cilj** 1. Cilj ovog zakona je da se utvrde opšta načela i pravila kojima se uređuju aktivnosti u energetskom sektoru u Republici Kosovo u svrhu obezbeđivanja sigurnog, stabilnog i kvalitetnog snabdevanja energijom, da se omogućava aktivno učešće na regionalnim i panevropskim tržištima energije, i za stvaranje uslova za otvoreno, transparentno i konkurentno tržište, pružanje pristupačnih cena energije zasnovanih na tržištu, zaštite i osnaživanja potrošača, integracije energije iz obnovljivih izvora, kao i unapređenja i zaštite životne sredine i klime.	The Assembly of the Republic of Kosovo, In support of Article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo, Approves: **LAW ON ENERGY** **CHAPTER I** **GENERAL PROVISIONS** **Purpose** **Article 1** 1. The purpose of this law shall be to establish the general principles and rules for activities in the energy sector in the Republic of Kosovo to ensure a safe, sustainable, and quality supply of energy, enable active participation in regional and pan-European energy markets and create conditions for an energy market that is open, competitive and transparent, that provides affordable market-prices, customer protection and empowerment, including protection of vulnerable customers, integration of energy from renewable sources, and environment and climate improvement and protection.

2. Ky ligj transpozon pjesërisht Direktivën 2019/944 për rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike i inkorporuar dhe i përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë Nr. 2021/13/M-EnC të datës 30 nëntor 2021, Rregulloren 2019/943 për tregun e brendshëm të energjisë elektrike i inkorporuar dhe i përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror D/2022/03/MC-EnC të datës 15 dhjetor 2022, Rregulloren EU/2018/1999 të datës 11 dhjetor 2018 mbi Qeverisjen e Unionit të Energjisë dhe Veprimin për Klimën, inkorporuar dhe përshtatur nga Vendimi i Këshillit Ministror 2021/14/MC- EnC të datës 30 nëntor 2021.	2. Ovim zakonom se delimično transponuje Direktiva 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije kako je uključena i prilagođena odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice br. 2021/13/M-EnC od 30. novembra 2021. godine, Uredba 2019/943 o unutrašnjem tržištu električne energije kako je uključena i prilagođena odlukom Ministarskog saveta D/2022/03/MC- EnC od 15. decembra 2022. godine, Uredba EU/2018/1999 o upravljanju energetskom unijom i delovanjem u oblasti klime, od 11. decembra 2018. godine, kako je uključena i prilagođena odlukom Ministarskog saveta 2021/14/MC- EnC od 30 novembra 2021. godine.	2. This law transposes Directive 2019/944 on common rules for the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No 2021/13/MC-EnC of 30 November 2021, Regulation 2019/943 on the internal market for electricity incorporated and adapted by the Ministerial Council Decision D/2022/03/MC-EnC of 15 December 2022, Regulation EU/2018/1999 of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action Incorporated and adapted by the Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC of 30 November 2021.
Neni 2 **Fushëveprimi**	**Član 2** **Delokrug**	**Article 2** **Scope of the law**
Dispozitat e këtij ligji zbatohen nga të gjitha institucionet publike qendrore dhe lokale, si dhe subjektet e tjera të përcaktuara në këtë ligj, për zhvillimin dhe zbatimin e dokumenteve strategjike dhe planifikuese të energjisë, vendosjen e obligimit të shërbimit publik për ndërmarrjet e energjisë, mbrojtjen e konsumatorëve, përcaktimin e aktiviteteve të energjisë dhe mënyrën e realizimit të tyre, promovimin	Odredbe ovog zakona se primenjuju na sve centralne i lokalne javne institucije i druge subjekte definisane ovim zakonom o izradi i sprovođenju energetskih strateških i planskih dokumenata, propisivanju obaveza javne usluge za energetska preduzeća, zaštiti potrošača, određivanju energetskih delatnosti i načinu njihove realizacije, promovisanju i zaštiti konkurencije u energetskom sektoru, pravima energetskih	The provisions of this law shall apply to all central and local public institutions and other entities defined in this law for the development and implementation of strategic and planning energy documents, imposition of public service obligation on energy enterprises, customer protection, definition and implementation of energy activities, promotion and protection of competition in the energy sector, rights of

dhe mbrojtjen e konkurrencës në sektorin e energjisë, si dhe të drejtat e ndërmarrjeve të energjisë mbi pronën në shfrytëzim ose posedim të tyre, që është e nevojshme për realizimin e aktiviteteve të energjisë.	preduzeća na imovini u njihovom korišćenju ili posedu koja je neophodna za obavljanje energetskih delatnosti.	energy enterprises over the property in their use or possession that is essential to carry out energy activities.
Neni 3 **Përkufizimet**	**Član 3** **Definicije**	**Article 3** **Definitions**
1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë këto kuptime:	1. Izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju sledeće značenje:	1. Terms used in this Law shall have the following meanings:
1.1. **Energjia** - nënkupton energjinë elektrike, energjinë termike dhe gazin;	1.1. **Energija** - znači električna i toplotna energija i gas;	1.1. **Energy** - means electricity, thermal energy, and gas;
1.2. **Energjia elektrike** - nënkupton formën e energjisë potenciale të ngarkesave në fushën elektrike që përcillet te konsumatorët përmes përçuesve metalikë;	1.2. **Električna energija** - znači oblik potencijalne energije naelektrisanja u električnom polju koja se metalnim provodnicima prenosi do potrošača;	1.2. **Electricity** - means a form of the potential energy of charges in the electric field, which through metallic conductors shall be transmitted to consumers;
1.3**. Energjia termike** - nënkupton uji, avulli ose gazi i destinuar për ngrohjen/ftohjen e hapësirave, ngrohjen e ujit sanitar dhe ujit industrial, që transportohet dhe shpërndahet nga centralet e energjisë termike, për të furnizuar konsumatorët përmes sistemeve qendrore të energjisë termike;	1.3. **Toplotna energija** - znači voda, para ili gas koji su namenjeni za grejanje/hlađenje prostorija, zagrevanje sanitarne vode i industrijske vode, koja se transportuje i distribuira iz postrojenja toplotne energije, za snabdevanja potrošača putem centralnih sistema toplotne energije;	1.3. **Thermal energy** - means water, steam or gas intended for heating/cooling of spaces, heating of sanitary and industrial water, which is transported and distributed from thermal energy plants to supply costumers through central thermal energy systems;
1.4. **Gazi** - nënkupton çdo lloj gazi (gaz natyror, hidrokarbure të tjera të gazta ose hidrogjen) që teknikisht dhe në mënyrë të	1.4. **Gas** - znači sve vrste gasa (prirodni gas, drugi gasoviti ugljovodonici ili vodonik) koje se tehnički i bezbedno	1.4. **Gas** - means any kind of gas (natural gas, other gaseous hydrocarbons or hydrogen) that may, technically and in

sigurt mund të përzihet dhe transportohet përmes sistemit të transmetimit ose shpërndarjes së gazit;	mogu mešati i prenositi kroz sistem za prenos ili distribuciju gasa;	a secured manner, be mixed and transported through the transmission or distribution gas system;
1.5. **Aktivitete të energjisë** - nënkupton realizimin e një ose më shumë aktiviteteve të prodhimit, transmetimit, shpërndarjes, organizimit dhe menaxhimit të tregjeve të energjisë, ruajtjes, furnizimit ose tregtimit të energjisë;	1.5. **Energetske delatnosti** - znači obavljanje jedne ili više delatnosti proizvodnje, prenosa, distribucije, organizacija i upravljanje tržištima energije skladištenja, snabdevanja ili trgovanja energijom;	1.5. **Energy activities** - means performance of one or more activities of energy production, transmission, distribution, organization and management of energy markets, storage, supply or trading;
1.6. **Aktivitet i rregulluar i energjisë** - nënkupton aktivitet të energjisë që realizohet sipas kritereve, metodave, çmimeve dhe tarifave të përcaktuara dhe të miratuara nga Rregullatori;	1.6. **Regulisana energetska delatnost** - znači energetska delatnost koja se obavlja prema utvrđenim kriterijumima, metodama, cenama i tarifama, odobrenim od strane Regulatora;	1.6. **Regulated energy activity** - means an energy activity that is performed according to criteria, methods, prices and tariffs prescribed, approved by the Regulatory;
1.7.**Konsumator** - nënkupton konsumator me shumicë ose fundor të energjisë;	1.7. **Potrošač** - znači veleprodajni ili krajnji potrošač energije;	1.7. **Customer** - means a wholesale or final customer of the energy;
1.8. **Konsumator me shumicë** - nënkupton personin fizik ose juridik që blen energji me qëllim të rishitjes brenda ose jashtë sistemit ku është themeluar;	1.8. **Veleprodajni potrošač** - znači fizičko ili pravno lice koje kupuje energiju u svrhu preprodaje unutar ili izvan sistema u kojem je osnovano;	1.8. **Wholesale customer** - means a natural or legal person that purchases energy for the purpose of resale inside or outside the system where that person is established;
1.9. **Konsumator fundor** - nënkupton konsumator që blen energji për përdorim vetanak;	1.9. **Krajni potrošač** - znači potrošač koji kupuje energiju za sopstvenu upotrebu;	1.9. **Final customer** - means a customer purchasing energy for its own use;
1.10. **Konsumator familjar** - nënkupton konsumator që blen energji për konsumin vetanak në ekonominë familjare të tyre,	1.10. **Potrošač iz kategorije domaćinstva** - znači potrošač koji kupuje energiju za sopstvenu potrošnju u svom	1.10. **Household customer** - means a customer purchasing energy for its consumption in its own household,

duke përjashtuar aktivitetet komerciale ose profesionale;	domaćinstvu, koja ne obuhvata poslovne ili profesionalne aktivnosti;	excluding commercial or professional activities;
1.11**. Konsumator jofamiljar** - nënkupton personin fizik ose juridik i cili blen energji që nuk është për shfrytëzim familjar, duke përfshirë prodhuesit, konsumatorët industrial, ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, bizneset dhe konsumatorët me shumicë;	1.11. **Potrošač koji nije domaćinstvo** - znači izičko ili pravno lice koje kupuje energiju koja nije za upotrebu u domaćinstvu, uključujući proizvođače, industrijske potrošače, mala i srednja preduzeća, poslovanja i veleprodajne potrošače;	1.11. **Non-household customer** - means a natural or legal person who purchases energy that is not for its own household use, including producers, industrial customers, small and medium-sized enterprises, businesses and wholesale customers;
1.12. **Konsumator i cenueshëm** - nënkupton konsumatorin familjar, i cili për shkak të statusit të tij social dhe/ose gjendjes shëndetësore, ka të drejtë të përfitojë furnizim me energji me kushte të veçanta, siç përcaktohet nga Ministria përgjegjëse për mirëqenie sociale;	1.12. **Ugroženi potrošač** - znači potrošač iz kategorije domaćinstva koji, zbog svog socijalnog statusa i/ili zdravstvenog stanja, ima pravo na snabdevanje energijom pod posebnim uslovima, kako je utvrđeno od strane ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu;	1.12.**Vulnerable customer** - means a household customer, who due to their social status and/or health condition, is entitled to obtain energy supply at special conditions, as designated by the pertinent Ministry responsible for social welfare;
1.13. **Varfëria energjetike** – nënkupton mungesën e qasjes së një familje në shërbimet thelbësore të energjisë që ofrojnë nivele bazike dhe standarde të mira të jetesës dhe shëndetit, duke përfshirë ngrohjen, ujin e ngrohtë, ftohjen, ndriçimin dhe energjinë e mjaftueshme për të furnizuar me energji pajisjet shtëpiake, të shkaktuar nga një kombinim faktorësh, përfshirë por pa u kufizuar në të ardhurat e ulëta, papërballueshmërinë e çmimeve, shpenzimet e larta të energjisë dhe efiçiencën e ulët të energjisë në objekte të banimit;	1.13.**Energetsko siromaštvo** - nedostatak pristupa domaćinstva osnovnim energetskim uslugama koje obezbeđuju osnovne nivoe i dobre životne i zdravstvene standarde, uključujući adekvatno grejanje, toplu vodu, hlađenje, osvetljenje i energiju za električne uređaje, prouzrokovan kombinacijom faktora, uključujući, ali ne ograničavajući se na nepriuštivost cena, nedovoljne raspoložive prihode, visoke troškove energije i lošu energetsku efikasnost domova;	1.13.**Energy poverty** - means a household's lack of access to essential energy services that provide basic levels and decent standards of living and health, including adequate heating, hot water, cooling, lighting, and energy to power appliances, caused by a combination of factors, including but not limited to unaffordability, insufficient disposable income, high energy expenditure and poor energy efficiency of homes;

1.14. **Ndërmarrje e energjisë** - nënkupton personin fizik ose juridik që kryen të paktën një nga këto aktivitete, si prodhimin, transmetimin, shpërndarjen, agregimin, përgjigjen ndaj kërkesës, ruajtjen e energjisë, furnizimin, tregtimin, organizimin dhe menaxhimin e tregut të energjisë dhe është përgjegjës për detyrat komerciale, teknike ose të mirëmbajtjes që ndërlidhen me aktivitetet e cekura, por që nuk përfshijnë konsumatorin fundor;	1.14. **Energetsko preduzeće** - znači fizičko ili pravno lice koje obavlja najmanje jednu od sledećih delatnosti: proizvodnja, prenos, distribucija, agregacija, odgovor na potražnju, skladištenje energije, snabdevanje, trgovanje, organizacija i upravljanje energetskim tržištem i koje je odgovorno za komercijalne, tehničke ili zadatke održavanja u vezi sa navedenim delatnostima, ali ne uključuju krajnjeg potrošača;	1.14.**Energy enterprise** - means any natural or legal person that performs at least one of the energy activities, such as: production, transmission, distribution, aggregation, demand response, energy storage, supply, trading, organization and management of energy market and is responsible for commercial, technical, maintenance or construction related to the stated activities, excluding the final customer;
1.15. **Prodhim** - nënkupton procesin fizik ose kimik të konvertimit të lëndëve djegëse ose burimeve të ripërtërishme të energjisë në energji elektrike, termike ose forma të tjera të energjisë;	1.15. **Proizvodnja** - znači fizički ili hemijski proces transformacije goriva ili obnovljivih izvora energije u električnu, toplotnu energiju ili druge oblike energije;	1.15. **Production** - means physical or chemical process of converting the fuels or renewable energy sources into electricity, thermal or other forms of energy;
1.16. **Prodhues** - nënkupton personin fizik ose juridik që prodhon energji;	1.16. **Proizvođač** - znači fizičko ili pravno lice koje proizvodi energiju;	1.16. **Producer** - means a legal or natural person that produces energy;
1.17. **Ruajtja e energjisë** - nënkupton shtyrjen e përdorimit përfundimtar të energjisë elektrike në një moment më vonë pas prodhimit, ose shëndërrimin e energjisë elektrike në një formë energjie që mund të ruhet, ruajtjen e kësaj energjie dhe rikonvertimin e saj të mëpasshëm në energji elektrike ose përdorimin e saj si bartës tjetër i energjisë;	1.17. **Skladištenje energije** - znači odlaganje konačne upotrebe električne energije za kasniji trenutak nakon proizvodnje, ili pretvaranje električne energije u oblik energije koji se može skladištiti, skladištenje ove energije i njeno povratno pretvaranje u električnu energiju ili korišćenje kao drugog nosioca energije;	1.17. **Energy storage** - means the deferral of the final use of electricity to a later point in time after its generation, or the conversion of electricity into a form of energy that can be stored, the storage of such energy and its subsequent reconversion into electricity or its use as another energy carrier;
1.18. **Transmetimi i energjisë** -	1.18. **Prenos energije** - znači prenošenje	1.18. **Energy Transmission** - means a

nënkupton transmetimin e energjisë në sistemin e interkonektuar të tensionit të lartë ose transmetimin e gazit përmes një rrjeti që përbëhet kryesisht nga tubacione të presionit të lartë, me qëllim të dërgimit deri te konsumatorët fundorë apo tek Operatorët e Sistemit të Shpërndarjes pa përfshirë furnizimin;	energije u međusobno povezanom visokonaponskom sistemu ili prenošenje prirodnog gasa kroz mrežu koja uglavnom sadrži cevovode visokog pritiska u cilju isporuke krajnjim potrošačima ili operaterima distributivnog sistema, isključujući snabdevanje;	transmission of electricity through high-voltage interconnected systems or transmission of gas through a network, which mainly contains high-pressure pipelines, with a view to its delivery to final customers, or to operators of distribution system, excluding supply;
1.19. **Operatori i Sistemit të Transmetimit**- nënkupton personin fizik ose juridik përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës, zhvillimin e rrjetit të transmetimit në një zonë të caktuar, përfshirë kur është e aplikueshme, interkonektorët me sistemet e tjera, si dhe garantimin e aftësisë afatgjate të rrjetit për t'i plotësuar kërkesat për transmetimin e energjisë;	1.19. **Operator prenosnog sistema** - znači fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za rad, održavanje i, po potrebi, razvoj prenosne mreže na određenom području, uključujući uvek kada je moguće, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i garantovanje dugoročne sposobnosti mreže da zadovolji potražnju za prenosnom energije;	1.19. **Transmission System Operator** - means a natural or legal person responsible for operating, maintenance of and, if necessary, developing the transmission network in a given area, including whenever it is applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transmission of energy;
1.20. **Shpërndarja e energjisë** - nënkupton transportimin e energjisë përmes sistemeve të shpërndarjes në tension të mesëm dhe të ultë ose transportin e gazit përmes rrjeteve të tubacioneve lokale dhe rajonale, me qëllim të dërgimit te konsumatorët, por që nuk përfshinë furnizimin;	1.20. **Distribucija energije** - znači prenošenje energije kroz distributivne sisteme srednjeg i niskog napona ili prenošenje gasa kroz lokalne i regionalne cevovodne mreže, sa ciljem isporuke potrošačima, ali ne obuhvata snabdevanje;	1.20.**Energy Distribution-** means the transport of electricity on medium-voltage and low-voltage distribution systems or transport of natural gas through local or regional pipeline networks with a view to its delivery to customers, but does not include supply;
1.21. **Operatori i Sistemit të Shpërndarjes** - nënkupton personin fizik ose juridik përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës,	1.21. **Operator distributivnog sistema** - znači fizičko ili pravno lice koje je odgovorno za rad, održavanje i, po potrebi, razvoj distributivne mreže na	1.21.**Distribution System Operator** - means the natural or legal person responsible for the operation, maintenance and, where necessary, the

zhvillimin e rrjetit të shpërndarjes në një zonë të caktuar, përfshirë, kur është e mundur, interkonektorët me sistemet e tjera, si dhe për garantimin e aftësisë afatgjate të rrjetit për të plotësuar kërkesat për shpërndarjen e energjisë;	određenom području, uključujući, uvek kada je moguće, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i garantovanje dugoročne sposobnosti sistema da zadovolji potražnju za distribucijom energije;	development of the distribution network in a given area, including, where possible, interconnectors with other systems, and for ensuring the long-term ability of the network to meet energy distribution demands;
1.22. **Sistemi i Mbyllur i Shpërndarjes** - nënkupton sistemin e shpërndarjes së energjisë elektrike ose gazit për qëllime industriale, tregtare ose të shërbimeve të përbashkëta, që operon brenda një zone të kufizuar gjeografike e që nuk furnizon me energji elektrike ose gaz konsumatorët familjarë, përveç një numri të kufizuar konsumatorësh familjarë të cilët kanë marrëdhënie pune ose lidhje të ngjashme me pronarin e sistemit dhe ndodhen brenda zonës së shërbimit të tij;	1.22. **Zatvoreni distributivni sistem** - označava sistem za distribuciju električne energije ili gasa koji se koristi u industrijske, komercijalne ili svrhe zajedničkih usluga, koji funkcioniše unutar geografski ograničenog područja i koji ne snabdeva potrošače iz kategorije domaćinstava, osim ograničenog broja domaćinstava koja su u radnom odnosu ili imaju sličan odnos sa vlasnikom sistema i nalaze se unutar područja koje taj sistem opslužuje.	1.22. **Closed Distribution System** - means an electricity or gas distribution system for industrial, commercial or common services, operating within a geographically designated area, that does not provide electricity or gas to household customers, except in cases by a small number of households with employment, or similar association with the owner of such distribution system, which are found within the distribution system service area;
1.23**. Kyçja në rrjet/sistem** - nënkupton kyçjen fizike të prodhimit të energjisë ose të stabilimenteve të shfrytëzuesit të sistemit në rrjetin e transmetimit apo të shpërndarjes;	1.23. **Priključak na mrežu/sistem** - znači fizički priključak proizvodnje energije ili zahtev postrojenja korisnika sistema u prenosnoj ili distributivnoj mreži;	1.23. **Connection to network/system** - means a physical connection of the power generation or facility of the system user to the transmission network or distribution network;
1.24. **Interkonektori** - nënkupton linjën e transmetimit që lidh sistemin e energjisë të Republikës së Kosovës me sistemet e energjisë të vendeve fqinje;	1.24. **Interkonektor** - znači prenosni vod koji povezuje energetski sistem Republike Kosovo sa energetskim sistemima susednih zemalja;	1.24. **Interconnector** - means the transmission line that connects the energy system of the Republic of Kosovo with the energy systems of neighboring countries;
1.25. **Furnizimi** - nënkupton shitjen,	1.25. **Snabdevanje** - znači prodaja,	1.25. **Supply** - means the sale, including

përfshirë rishitjen e energjisë te konsumatorët;	uključujući i preprodaju energije potrošačima;	the resale of energy to customers;
1.26. **Furnizuesi** - nënkupton ndërmarrjen e energjisë që realizon aktivitetin e furnizimit;	1.26. **Snabdevač** - znači energetsko preduzeće koje obavlja delatnost snabdevanja;	1.26. **Supplier** - means an energy enterprise performing the supply activity;
1.27. **Shfrytëzues i sistemit ose i rrjetit** - nënkupton personin fizik ose juridik që furnizon ose furnizohet nga sistemi i transmetimit ose sistemi i shpërndarjes;	1.27. **Korisnik sistema ili mreže** - znači fizičko ili pravno lice koje isporučuje u prenosni sistem ili distributivni sistem ili se snabdeva iz prenosnog sistema ili distributivnog sistema;	1.27. **System or network user** - means a natural or legal person who supplies to, or is supplied by, a transmission system or a distribution system;
1.28. **Tregjet e energjisë** - nënkupton tregjet e energjisë, përfshirë tregjet jashtë bursës dhe bursat e energjisë, tregjet për tregtimin e energjisë, kapaciteteve, balancimit dhe shërbimeve ndihmëse në të gjitha afatet kohore, përfshirë tregjet e ardhshme, një ditë para dhe brendaditor;	1.28.**Energetska tržišta** - znači energetska tržišta, uključujući vanberzanska tržišta i energetske berze, tržišta za trgovanje energijom, kapacitetima, balansiranjem i pomoćnim uslugama u svim vremenskim okvirima, uključujući tržište dan unapred i tržište u okviru dana;	1.28. **Energy markets** - means energy markets, including over-the-counter markets and energy exchanges, markets for trading energy, capacities, balancing and ancillary services across all timeframes, including forward, day-ahead and intraday markets;
1.29. **Stabilimentet e energjisë** - nënkupton çdo instalim, ndërtesë, stabiliment, duke përfshirë çdo stabiliment ndihmës ose të ndërlidhur, sistem dhe pajisje, shtyllat, linjat e transmetimit ose shpërndarjes dhe tubacionet, qoftë ato nëntokësore ose mbitokësore, që përdoren nga një ndërmarrje e energjisë për aktivitetet e saj të energjisë ose që janë pjesë e një centrali prodhues, stabilimenti të ruajtjes së	1.29. **Energetska postrojenja** - znači svala instalacija, zgrada, postrojenje, uključujući svako pomoćno ili povezano postrojenje, sistem i opremu, stubove, prenosne ili distributivne vodove i cevovode, bilo pod zemljom ili nadzemno, koje energetsko preduzeće koristi za svoje energetske delatnosti ili koji su deo postrojenja za proizvodnju energije, postrojenja za skladištenje energije, prenosnog sistema ili	1.29. **Energy facilities** - means any installation, building, facility, including any auxiliary or related facility, systems and equipment, to include poles, pylons, transmission or distribution lines and pipelines whether underground or over-ground, that are used by an energy enterprise for its energy activities, or form part of a production plant, energy storage facility, transmission system or a distribution system, or are part of any

energjisë, sistemi të transmetimit ose sistemi të shpërndarjes ose që janë pjesë e ndonjë pajisjeje të konsumatorit të kyçur drejtpërdrejtë, si dhe pjesë e ndonjë interkonektori ose ndonjë linjeje direkte;	distributivnog sistema, ili koji su deo bilo koje povezane opreme potrošača, kao i deo bilo kog interkonektora ili druge direktnog priključka;	directly connected customer equipment, any interconnectors, or any direct lines.
1.30. **Siguria** - nënkupton sigurinë teknike dhe sigurinë e furnizimit me energji;	1.30. **Sigurnost** - znači tehnička sigurnost i sigurnost snabdevanja energijom;	1.30. **Security** - means technical security and security of energy supply;
1.31. **Siguria e furnizimit** - nënkupton mundësinë e sistemeve të energjisë për t'i furnizuar konsumatorët fundorë me sasi të mjaftueshme të energjisë, në mënyrë që t'i përmbushin nevojat e veta;	1.31. **Sigurnost snabdevanja** - znači mogućnost energetskih sistema da snabdevaju krajnje potrošače dovoljnim količinama energije da zadovoljava njihove potrebe;	1.31. **Security of supply** - means the ability of energy systems to supply final customers with sufficient quantities of energy in order to meet their needs;
1.32. **Bilanci Indikativ Vjetor i Energjisë** - nënkupton dokumentin indikativ në të cilin përcaktohet vlerësimi i kërkesave për çdo lloj energjie, si dhe mënyra dhe masat për plotësimin e kërkesave të tilla;	1.32. **Godišnji indikativni energetski bilans** - indikativni dokument u kojem se utvrđuju procena zahteva za svakom vrstom energije, kao i način i mere za zadovoljenje takvih zahteva;	1.32. **Annual Indicative Energy Balance** - means an indicative document in which the estimation of demands on each type of energy, as well as the manner and measures for meeting such demands shall be determined;
1.33. **Efiçienca e Energjisë** - nënkupton raportin mes performancës, shërbimit, produktit ose energjisë së fituar dhe energjisë së shpenzuar për këtë qëllim;	1.33**. Energetska efikasnost** - o odnos između ostvarenog učinka, usluge, proizvoda ili energije i za to utrošene energije;	1.33. **Energy Efficiency** - means the ratio of output of performance, service, goods or energy, to input of energy;
1.34. **Agregimi** - nënkupton funksionin e realizuar nga një person fizik ose juridik që kombinon ngarkesa të shumëfishta të konsumatorëve ose energji elektrike të prodhuar për shitje, blerje ose ankand në çdo treg të energjisë elektrike;	1.34. **Agregacija** - funkcija koju obavlja fizičko ili pravno lice koje kombinuje višestruka opterećenja potrošača ili generisanu električnu energiju za prodaju, kupovinu ili aukciju na bilo kom tržištu	1.34. **Aggregation** - means a function performed by a natural or legal person who combines multiple customer loads or produced electricity for sale, purchase or auction in any electricity market;

	električne energije;	
1.35. **Vlerësimi i konformitetit** - nënkupton vlerësimin mbi të cilin autoriteti kompetent vendos nëse janë përmbushur kërkesat e aplikueshme të sigurisë për stabilimentet dhe pajisjet e energjisë;	1.35. **Ocenjivanje usaglašenosti** - znači osenjivanje na osnovu koje nadležni organ odlučuje da li su ispunjeni važeći bezbednosni zahtevi za energetska postrojenja i opremu;	1.35. **Conformity Assessment** - means the ability of energy systems to supply final consumers with sufficient quantities of energy in order to meet their needs;
1.36**. Kontrolli i konformitetit** - nënkupton inspektimet e organizuara në periudha të kohës dhe kur është e nevojshme edhe jashtë këtyre periudhave, për verifikimin dhe përmbushjen e kërkesave themelore të sigurisë së pajisjeve dhe centraleve energjetike;	1.36. **Kontrola tehničke usaglašenosti** - inspekcije organizovane u vremenskim periodima, a po potrebi i van ovih perioda, radi provere i ispunjenja osnovnih bezbednosnih zahteva energetske opreme i pogona;	1.36. **Technical control** - means inspections organized in periods of time, and when necessary also outside these periods, for the verification and fulfillment of the basic safety requirements of energy equipment and plants;
1.37. **Ministria** - nënkupton Ministrinë përgjegjëse për energji;	1.37. **Ministarstvo** - znači ministarstvo nadležno za energiju;	1.37.**Ministry** - means the Ministry responsible for energy;
1.38. **Ministri** - nënkupton Ministrin e Ministrisë përgjegjëse për energji;	1.38.**Ministar** - znači ministar ministarstva nadležnog za energiju.	1.38.**Minister** - means the Minister of the Ministry responsible for energy;
1.39. **Rregullatori** - nënkupton Zyrën e Rregullatorit për Energji të Kosovës;	1.39. **Regulator** - znači Regulatorni ured za energiju Kosova;	1.39. **Regulator** - means the Energy Regulatory Office of Kosovo;
1.40. **Linjë direkte** - nënkupton një linjë të energjisë elektrike ose një tubacion të gazit ose energjisë termike që lidh një vend prodhimi të izoluar me një konsumator të izoluar ose një linjë elektrike ose tubacion gazi që lidh një prodhues dhe një furnizues për të furnizuar drejtpërdrejtë objektet e tyre,	1.40. **Direktni vod** - znači dalekovod ili gasovod ili toplovod koji povezuje izolovano mesto proizvodnje sa izolovanim potrošačem, ili dalekovod ili gasovod koji povezuje proizvođača i snabdevača radi direktnog snabdevanja njihovih objekata, ogranaka i potrošača;	1.40. **Direct line** - means an electricity line or a gas or thermal energy pipeline that connects an isolated production site with an isolated consumer, or an electricity line or gas pipeline that connects a producer and a supplier to directly supply their own facilities,

degët dhe konsumatorët e tyre;		subsidiaries and their consumers;
1.41. **Përgjigja ndaj kërkesës** - nënkupton ndryshimin e ngarkesës së energjisë elektrike nga ana e konsumatorëve fundorë krahasuar me profilet e tyre standarde ose aktuale të konsumit, në reagim ndaj sinjaleve të tregut, duke përfshirë reagimin ndaj çmimeve të energjisë elektrike të ndryshueshme në kohë ose pagesave nxitëse, ose si reagim ndaj pranimit të ofertës së konsumatorit fundor për të shitur zvogëlimin ose rritjen e kërkesës me një çmim në treg të organizuar, me qëllim të sigurimit te fleksibilitetit në sistemin e energjisë;	1.41. **Odgovor na potražnju** - znači razlika između opterećenje energije krajnjih potrošača u odnosu na njihove standardne ili trenutne profile potrošnje, kao odgovor na tržišne signale, uključujući odgovor na vremenski promenljive cene električne energije ili podsticajne isplate, ili kao odgovor na prijem ponude krajnjeg potrošača da proda smanjenje ili povećanje potražnje po ceni na organizovanom tržištu, u cilju obezbeđivanja fleksibilnosti u energetskom sistemu;	1.41. **Demand response** - means the change of electricity load by final consumers compared to their standard or current consumption profiles, in response to market signals, including response to time-variable electricity prices or incentive payments, or in response to the acceptance of the final consumer's offer to sell demand reduction or increase at a price in an organized market, in order to ensure flexibility in the energy system.
1.42**. Pikat e rimbushjes për automjetet elektrike** - nënkupton pikën rimbushëse që mund të mbushë një automjet elektrik ose të ndërroj baterinë e një automjeti elektrik.	1.42. **Mesta za punjenje električnih vozila** - znače mesto za punjenje u kojem mogu da se puni električno vozilo ili da se zameni baterija električnog vozila;	1.42. **Recharging points for electric vehicles** - means a recharging point that can charge an electric vehicle or replace the battery of an electric vehicle;
1.43. **Mikrondërmarrje** - nënkupton ndërmarrjen qarkullimi vjetor neto i së cilës për vitin financiar parapraprak është më pak se shtatëqind mijë euro (700, 000.00 €) dhe numri mesatar i të punësuarve gjatë atij viti financiar është më pak se 10 (dhjetë) persona.	1.43. **Mikropreduzeće** - znači preduzeće čiji je godišnji neto promet za prethodnu finansijsku godinu manji od sedamsto hiljada evra (700.000,00 €) i prosečan broj zaposlenih tokom te finansijske godine je manji od 10 (deset) osoba.	1.43. **Micro-enterprise -** means an enterprise whose net annual turnover for the previous financial year is less than seven hundred thousand euros (700,000.00 €) and whose average number of employees during that financial year is fewer than 10 (ten) persons.

2. Shprehjet tjera të përdorura në këtë ligj kanë kuptimet e përcaktuara në Ligjet përkatëse për Energjinë Elektrike, Rregullatorin e Energjisë, Gazin Natyror ,Energjinë Termike dhe Ligjin për Promovimin e Përdorimit të Energjisë nga Burimet e Ripërtërishme.	2. Ostali izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju značenje koje je utvrđeno u relevantnim zakonima o električnoj energiji, energetskom regulatoru, prirodnom gasu, toplotnoj energiji i Zakonu o promociji korišćenja energije iz obnovljivih izvora.	2. Other terms used in this Law shall have the meanings defined in the relevant Laws on Electricity, Energy Regulator, Natural Gas, Thermal Energy and Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources.
KAPITULLI II **POLITIKAT NË SEKTORIN E ENERGJISË**	**GLAVA II** **POLITIKA ENERGETSKOG SEKTORA**	**CHAPTER II** **ENERGY SECTOR POLICIES**
Neni 4 **Politikat në sektorin e energjisë**	**Član 4** **Politika energetskog sektora**	**Article 4** **Energy Sector Policy**
1. Politikat në sektorin e energjisë në Republikën e Kosovës, synojnë të sigurojnë:	1. Politika energetskog sektora u Republici Kosovo ima za cilj da osigura:	1. The energy secotor policiesof the Republic of Kosovo shall aim to provide:
1.1. furnizim të besueshëm, të sigurt dhe cilësor të të gjitha llojeve të energjisë për konsumatorët;	1.1. pouzdano, sigurno i kvalitetno snabdevanje potrošača svim vrstama energije;	1.1. reliable, secure, safe, and high-quality supply of all types of energy to the customers;
1.2. nivel të qëndrueshëm, efiçient dhe të mjaftueshëm të prodhimit të energjisë;	1.2. stabilan, efikasan i dovoljan nivo proizvodnje energije;	1.2. sustainable, efficient, and sufficient level of production of energy;
1.3. stabilitet, konkurrueshmëri dhe funksionalitet ekonomik të sektorit të energjisë;	1.3. ekonomsku stabilnost, konkurentnost i funkcionalnost energetskog sektora;	1.3. stability, competitiveness and economic functionality of the energy sector;
1.4. kyçjen e sistemit të energjisë së Republikës së Kosovës me sistemet e	1.4. povezivanje energetskog sistema Republike Kosovo sa sistemima susednih	1.4. connection of the energy system of the Republic of Kosovo with the systems

vendeve fqinje, në përputhje me nevojat e energjisë dhe zhvillimin ekonomik;	zemalja, u skladu sa energetskim potrebama i ekonomskim razvojem;	of neighboring countries, in accordance with energy needs and economic development;
1.5. zhvillimin dhe sigurimin e konkurrencës në tregjet e energjisë elektrike dhe gazit, bazuar në parimet e objektivitetit, transparencës dhe jodiskriminimit dhe kyçjen e tyre me tregun rajonal dhe të brendshëm të Bashkimit Evropian;	1.5. razvoj i obezbeđivanje konkurencije na tržištima električne energije i gasa, zasnovano na načelima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminatornosti i njihovo povezivanje sa regionalnim i unutrašnjim sistemom Evropske unije;	1.5. development of competitive electricity and gas markets, based on the principles of objectivity, transparency, and non-discrimination and their connection with the regional and internal market of the European Union;
1.6. ofrimin efikas të shërbimeve, mbrojtjen dhe promovimin e të drejtave të konsumatorëve fundorë dhe fuqizimin e konsumatorëve;	1.6. efikasno pružanje usluga , zaštitu i promovisanje prava krajnjih potrošača i osnaživanje potrošača;	1.6. efficient provision of services, protection and promotion of final customers rights and customer's empowerment;
1.7. uljen e varfërisë energjetike dhe mbrojtjen e konsumatorëve të cenueshëm;	1.7. smanjenje energetskog siromaštva i zaštitu ugroženih potrošača;	1.7. reduction of energy poverty and protection of vulnerable customer;
1.8. shfrytëzimin e burimeve të energjisë në një mënyrë që siguron zhvillim të qëndrueshëm të energjisë;	1.8.korišćenje energetskih resursa na način koji obezbeđuje održivi energetski razvoj;	1.8. use of energy sources in a manner that provides sustainable energy development;
1.9. promovimin e efiçiencës së energjisë;	1.9. promovisanje energetske efikasnosti;	1.9. promotion of energy efficiency;
1.10. uljen e emetimeve dhe shfrytëzimit të lëndëve djegëse fosile për prodhimin e energjisë;	1.10. smanjenje emisija i smanjenje korišćenja fosilnih goriva za proizvodnju energije;	1.10. reduction of emissions and use of fossil fuels for energy production;
1.11. promovimin e shfrytëzimit të	1.11. promovisanje korišćenja	1.11. promotion of the use of renewable

burimeve të ripërtërishme të energjisë dhe bashkëprodhimit me efiçiencë të lartë;	obnovljivih izvora energije i visokoefikasne kogeneracije;	energy sources and high efficient cogeneration;
1.12. ofrimin e mundësive të barabarta për gratë dhe burrat në tregun e punës në fushën e energjisë, duke përfshirë vlerësimin e ndikimit gjinor që duhet të merret parasysh gjatë hartimit të politikave;	1.12. pružanje jednakih mogućnosti za žene i muškarce na tržištu rada u energetskoj oblasti, uključujući procenu rodnog uticaja, koja se mora uzeti u obzir prilikom izrade politika;	1.12. provide equal and opportunities for women and men in the energy labor force including gender impact assessment that must be taken into account when drafting policies;
1.13. krijimin e kushteve të qëndrueshme për biznes dhe nxitjen e investimeve publike, private dhe publiko-private;	1.13. stvaranje stabilnih uslova poslovanja i podsticanje javnih, privatnih i javno-privatnih investicija;	1.13.establish stable business conditions and promote public, private, and public-private investment;
1.14. mbrojtjen e shëndetit publik dhe mjedisit, si dhe zbutjen e ndryshimeve klimatike nga ndikimet e aktiviteteve të energjisë, dhe	1.14. zaštitu javnog zdravlja i životne sredine, kao i ublažavanje klimatskih promena od štetnih uticaja energetskih delatnosti; i	1.14. protection of public health and environment environment, and mitigation of climate change from energy activities, and
1.15. përmbushjen e zotimeve të Republikës së Kosovës sipas marrëveshjeve ndërkombëtare të ratifikuara.	1.15. ispunjenje obaveza Republike Kosovo prema ratifikovanim međunarodnim sporazumima;	1.15. fulfillment of commitments assumed by the Republic of Kosovo under ratified international agreements.
2. Politikat, masat dhe aktivitetet e planifikuara për arritjen e objektivave strategjike dhe caqeve të fushës së energjisë përcaktohen në dokumentin e integruar në Planin Kombëtar për Energji dhe Klimë si dhe në dokumentet e tjera strategjike.	2. Politike, mere i aktivnosti koje su planirane za postizanje strateških ciljeva i ciljeva energetske oblasti definisane u dokumentu integrisanom u Nacionalni energetski i klimatski plan, kao i u drugim strateškim dokumentima.	2. The policies, measures and planned activities to achieve strategic objectives and goals in the field of energy are defined in the document integrated in the National Energy and Climate Plan, as well as other strategic documents.
3. Për arritjen e objektivave të politikave të energjisë, autoritetet shtetërore kompetente	3. Za potrebe postizanja ciljeva energetske politika, nadležni državni organi i operatori	3. To achieve the energy policy objectives, the competent state authorities and the

dhe Operatorët e Sistemeve të Energjisë të Republikës së Kosovës bashkëpunojnë me institucione dhe organizata shkencore, arsimore dhe profesionale, organizata joqeveritare, autoritete dhe organe kompetente të vendeve të tjera, si dhe me autoritetet dhe organet rajonale e ndërkombëtare të themeluara me marrëveshje ndërkombëtare dhe të ratifikuara nga Republika e Kosovës.	energetskih sistema Republike Kosovo će sarađivati sa naučnim, obrazovnim i stručnim ustanovama i organizacijama, nevladinim organizacijama, nadležnim organima i telima drugih zemalja, kao i sa regionalnim i međunarodnim organima i telima osnovanim po međunarodnim sporazumima i ratifikovanim od strane Republike Kosovo.	operators of the energy systems of the Republic of Kosovo shall cooperate with scientific, educational, and professional institutions and organizations, non-governmental organization, the competent authorities and bodies of other countries, as well as with the authorities and bodies on the regional and international level established by international agreements ratified by the Republic of Kosovo.
Neni 5 **Strategjia Kombëtare e Energjisë**	**Član 5** **Nacionalna energetska strategija**	**Article 5** **National Energy Strategy**
1.Strategjia Kombëtare e Energjisë përgatitet nga ministria, në bazë të analizave dhe studimeve paraprake në përputhje me nenin 4 të këtij ligji dhe përcakton politikat dhe masat e nevojshme për krijimin e një sektori të qëndrueshëm të energjisë.	1. Nacionalnu energetsku strategiju priprema Ministarstvo na osnovu preliminarnih analiza i studija u skladu sa članom 4 ovog zakona i njome se utvrđuju politike i mere koje su neophodne za uspostavljanje održivog energetskog sektora.	1. The National Energy Strategy is prepared by the Ministry based on preliminary analysis and studies in accordance with Article 4 of this law and defines the policies and measures necessary to establish a sustainable energy sector.
2. Strategjia përgatitet përmes një procesi transparent dhe gjithëpërfshirës dhe mbulon një periudhë prej së paku dhjetë (10) vjet, e cila shqyrtohet çdo pesë (5) vjet ose më shpesh, nëse është e nevojshme.	2. Strategija se priprema kroz transparentan i sveobuhvatan proces i pokriva period od najmanje deset (10) godina, i razmatra se svakih pet (5) godina ili češće ako je potrebno.	2. The strategy is prepared through a transparent and inclusive process and shall cover a period of at least ten (10) years, which shall be reviewed every five (5) years or if need be more frequently.
3. Ministria i dorëzon Qeverisë së Republikës së Kosovës Strategjinë Kombëtare të Energjisë për shqyrtim dhe miratim.	3. Ministarstvo dostavlja Nacionalnu energetsku strategiju Vladi Republike Kosovo na razmatranje i usvajanje.	3. The Ministry shall sbumitt the National Energy Strategy to the Government of Republic of Kosovo for review and approval.

4. Për zbatimin e Strategjisë Kombëtare të Energjisë hartohet Programi për Zbatimin e Strategjisë për një periudhë tre (3) vjeçare. Programi i dorëzohet Qeverisë së Republikës së Kosovës nga Ministria për shqyrtim dhe miratim.	4. Za potrebe sprovođenja Nacionalne energetske strategije izrađuje se Program za sprovođenje strategije za period od tri (3) godine. Ministarstvo dostavlja program Vladi na razmatranje i usvajanje.	4. For the implementation of the National Energy Strategy, an Implementation Program shall be drafted for a period of three (3) years. The program shall be submitted by the Ministry to the Government for review and approval.
Neni 6 **Bilanci Indikativ Vjetor i Energjisë**	**Član 6** **Godišnji indikativni energetski bilans**	**Article 6** **Indicative Annual Energy Balance**
1. Bilanci Indikativ Vjetor i Energjisë hartohet dhe publikohet nga Rregullatori. Bilanci përfshinë energjinë elektrike, gazin dhe energjinë termike.	1. Godišnji indikativni energetski bilans izrađuje i objavljuje Regulator. Bilans sadrži električnu energiju, gas i toplotnu energiju.	1. The Indicative Annual Energy Balance shall be compiled and published by the Regulator. The balance includes electricity, gas and thermal energy.
2. Elementet e detyrueshme të Bilancit Indikativ Vjetor të Energji së janë:	2.Obavezni elementi Godišnjeg indikativnog energetskog bilansa su sledeći:	2. Mandatory elements of Indicative Annual Energy Balance, are the following:
2.1. parashikimet e kërkesës për çdo muaj të vitit pasues;	2.1. predviđanja potražnje za svaki mesec naredne godine;	2.1. forecasts of the demand for each month of the following year;
2.2. parashikimet e burimeve të furnizimit, përfshirë importet për të mbuluar kërkesën;	2.2. predviđanja izvora isporuke, uključujući uvoz za pokrivanje potražnje;	2.2. forecasts of the supply resources, including imports to cover the demand;
2.3. parashikimet e konsumit të lëndëve të para, nivelet e rezervës dhe kapacitetet rezervë;	2.3. predviđanja potrošnje sirovina, nivoi rezervi i rezervni kapaciteti;	2.3.forecasts of the consumption of energy resources, reserve levels, and reserve capacities;
2.4. niveli vjetor i kapaciteteve rezervë	2.4. godišnji nivo rezervnih kapaciteta	2.4. annual level of reserve capacities

(kufiri i rezervës) i stabilimenteve dhe pajisjeve të energjisë, duke përfshirë ruajtjen e energjisë, dhe	(limit rezerve) energetskih postrojenja i opreme, uključujući i skladištenje energije; i	(reserve limit) of energy facilities and equipment, including energy storage, and
2.5. niveli i duhur i rezervave operative për çdo vit dhe kriteret që ndërlidhen me efiçencën e energjisë për çdo vit.	2.5. potreban nivo operativnih rezervi za svaku godinu i kriterijumi koji se odnose na energetsku efikasnost za svaku godinu.	2.5. appropriate level of operational reserves for each year, and criteria related to energy efficiency for each year.
3. Metodologjia, rregullat dhe procedurat për përgatitjen dhe miratimin e Bilancit Indikativ Vjetor të Energjisë përcaktohen me akt nënligjor që hartohet dhe miratohet nga Rregullatori.	3. Metodologija, pravila i procedure za pripremu i usvajanje Godišnjeg indikativnog energetskog bilansa utvrđuju će podzakonskim aktom koji izrađuje i usvaja Regulator.	3. Methodology, rules and procedures for the preparation and adoption of Indicative Annual Energy Balances are prescribed in a bylaw to be drafted and adopted by the Regulator.
4. Akti nënligjor nga paragrafi 3, i këtij neni rregullon çështjet që kanë të bëjnë me detyrat dhe përgjegjësitë e operatorëve të sistemit në përgatitjen e Bilancit Indikativ Vjetor të Energjisë, detyrimet e palëve të përfshira në ofrimin e të dhënave dhe përgatitjen e dokumentit të bilancit, përmbajtjen e të dhënave, afatet kohore dhe dorëzimin e të dhënave, si dhe procedurat e dorëzimit dhe miratimit.	4. Podzakonskim aktom iz stava 3. ovog člana uređuju se pitanja koja se odnose na dužnosti i odgovornosti operatora sistema u pripremi Godišnjeg indikativnog energetskog bilansa, obaveze strana uključenih u dostavljanje podataka i pripremu dokumenta o bilansu, sadržaj podataka, rokove i dostavljanje podataka, kao i procedure podnošenja i usvajanja.	4. The bylaw referred to in paragraph 3 of this Article regulates issues related to tasks and responsibilities of system operators in the preparation of Indicative Annual Energy Balance, obligations of parties involved in the provision of data and preparation of balance document, contents of data, timelines and submission of data, as well as for submission and adoption procedures.
5. Palët e përfshira në përgatitjen e Bilancit Indikativ Vjetor të Energjisë ofrojnë të dhënat në afatin dhe mënyrën e përcaktuar në aktin nënligjor nga paragrafi 3, i këtij neni.	5. Strane koje su uključene u pripremu Godišnjeg indikativnog energetskog bilansa moraju dostaviti podatke u roku i na način utvrđen u podzakonskom aktu iz stava 3. ovog člana.	5. Parties involved in the preparation of Indicative Annual Energy Balance must supply the data in the timeframe and manner determined in the bylaw referred to in paragraph 3 of this Article.
6. Ministria jep opinion në lidhje me pajtueshmërinë e Bilancit Indikativ Vjetor	6. Ministarstvo daje svoje mišljenje o usaglašenosti Godišnjeg indikativnog	6. The Ministry shall give its opinion in relation to the compliance of Indicative

të Energjisë me dokumentet strategjike dhe planifikuese të përcaktuara në këtë ligj, brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve kalendarike nga dita e pranimit të draftit.	energetskog bilansa sa strateškim i planskim dokumentima utvrđenim u ovom zakonu, u roku od petnaest (15) kalendarskih dana od dana prijema nacrta.	Annual Energy Balance with strategic and planning documents set forth in this Law, within fifteen (15) calendar days from the day of the receipt of the draft.
7. Bilanci Indikativ Vjetor i Energjisë publikohet nga Rregullatori jo më vonë se 31 dhjetori i vitit aktual për vitin e ardhshëm.	7. Godišnji indikativni energetski bilans objavljuje Regulator, najkasnije do 31. decembra tekuće godine za narednu godinu.	7. The Indicative Annual Energy Balance shall be published no later than 31 December of the current year, for the next year.
Neni 7 **Planet Zhvillimore të Operatorëve të Sistemit**	**Član 7** **Razvojni planovi operatora sistema**	**Article 7** **Development Plans of System Operator**
1. Çdo dy (2) vjet, Operatori i Sistemit të Transmetimit të Energjisë Elektrike, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Elektrike, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Termike, Operatori i Sistemit të Transmetimit të Gazit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes së Gazit, i dorëzojnë Rregullatorit planin dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit, i cili bazohet në parashikimet e ofertës dhe kërkesës dhe pasqyron nevojën për siguri të furnizimit, ndikimin e mundshëm në tarifat e konsumatorëve fundorë, si dhe interesin publik në sektorin e energjisë.	1. Svake dve (2) godine, Operator sistema za prenos električne energije, operatori sistema za distribuciju električne energije, operatori sistema za distribuciju toplotne energije, operator sistema za prenos gasa i operatori sistema za distribuciju gasa podnose Regulatoru desetogodišnji (10) plan razvoja mreže, koji se zasniva na projektovanu ponudu i potražnju i odražava potrebu za sigurnošću snabdevanja, mogući uticaj na tarife krajnjih potrošača, kao i javni interes u energetskom sektoru.	1. Every two (2) years the Electricity Transmission System Operator, Electricity Distribution System Operators, Thermal Energy Distribution System Operators, Gas Transmission System Operator, and Gas Distribution System Operators shall submit to the Regulator the ten (10) year network development plan, which should be based on the demand and supply forecasts and reflect the security of supply needs, possible impact on final customers tariffs, as well as public interest in the energy sector.
2. Para dorëzimit të planit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit te Rregullatori, operatori përkatës publikon draft planin,	2. Pre nego što se desetogodišnji (10) plan razvoja mreže podnese Regulatoru, nadležni operator će objaviti nacrt svog	2. Prior to submitting the ten (10) year development plan for network debelopment to the Regulator, the respective operator

organizon konsultim publik në afatin prej pesëmbëdhjetë (15) ditë kalendarike dhe njofton ministrinë.	plana i organizovati javne konsultacije u roku od petnaest (15) kalendarskih dana i obaveštava Ministarstvo.	shall publish the draft plan and organize a public consultation for a timeframe of fifteen (15) calendar and shall notify teh Ministry.
3. Operatorët publikojnë raport me të dhëna nga procesi i konsultimit, komentet e mbledhura dhe adresimin e tyre.	3. Operatori objavljuju izveštaj sa podacima iz procesa konsultacija, prikupljenim komentarima i njihovim adresiranjem.	3. Operators shall publish a report with data from the consultation process, received comments and their addressing.
4. Pas përfundimit të procesit të konsultimit publik, operatorët ia dorëzojnë Rregullatorit planet dhjetëvjeçare (10) për zhvillimin e rrjetit për miratim.	4. Nakon završetka procesa javnih konsultacija, operatori će svoje desetogodišnje (10) planove za razvoj mreže podneti Regulatoru na odobrenje.	4. Upon finalization of the public consultation process, operators shall submit to the Regulator the ten (10) year network development plans for approval.
5. Plani dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit përmban informata për:	5. Desetogodišnji (10) plan razvoja mreže sadrži informacije o:	5. The ten (10) year network development plan shall, contain information on:
5.1. infrastrukturën që duhet të ndërtohet, modernizohet ose përmirësohet në dhjetë (10) vitet e ardhshme, infrastrukturën kryesore të transmetimit dhe shpërndarjes që kërkohet për të kyçur kapacitetin e ri prodhues dhe ngarkesat e reja, duke përfshirë pikat rimbushëse për automjetet elektrike në rrjetin e shpërndarjes;	5.1. infrastrukturi koja se mora izgraditi, modernizovati ili poboljšati u narednih deset (10) godina, glavnoj infrastrukturi prenosa i distribucije koja je potrebna za priključenje novih proizvodnih kapaciteta i novih opterećenja, uključujući i stanice za punjenje električnih vozila u distributivnoj mreži;	5.1. infrastructure that needs to be constructed, upgraded, or improved in the following ten (10) years, on the main transmission and distribution infrastructure which is required in order to connect new generation capacity and new loads, including recharging points for electric vehicles in the distribution network;
5.2. projektet investive në zhvillim dhe projektet e reja investive që planifikohen të realizohen në tre (3) vitet e ardhshme;	5.2 investicionim projektima u razvoju i novim investicionim projektima za koje je planirano da se realizuju u naredne tri (3) godine;	5.2. investment projects under development and new investment projects planned to be carried out in the forthcoming three (3) years;
5.3. afatin kohor për përfundimin e të	5.3 vremenskom roku za završetak svih	5.3. timeframe for completion of all

gjitha projekteve investive, sipas nënparagrafit 5.2 të këtij neni, dhe	investicionih projekata, prema podstavu 5.2 ovog člana, i	investment projects, as per subparagraph 5.2 of this Article, and
5.4. nëse është e aplikueshme, përdorimin e përgjigjes ndaj kërkesës, efiçiencës së energjisë, stabilimenteve të ruajtjes së energjisë ose burimeve të tjera që Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Shpërndarjes i përdor si alternativë ndaj zgjerimit të sistemit.	5.4. ako je primenljivo, korišćenju odgovora na potražnju, energetskoj efikasnosti, postrojenjima za skladištenje energije ili drugim resursima koje operator prenosnog i distributivnog sistema koristi kao alternativno rešenje za proširenje sistema.	5.4. if applicable, use of demand response, energy efficiency, energy storage facilities, or other resources that the transmission and distribution system operator is to use as an alternative to system expansion.
6. Gjatë përgatitjes së planeve dhjetëvjeçare (10) për zhvillimin e rrjetit, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes koordinohen dhe ndajnë të dhënat ndërmjet tyre.	6. Prilikom pripreme desetogodišnjih (10) planova za razvoj mreže, operator prenosnog sistema i operator distributivnog sistema će se međusobno koordinisati i deliti podatke.	6. During the preparation of the ten (10) year network development plans, the transmission system operator and distribution system operator shall coordinate and share data among themselves.
7. Gjatë përgatitjes së planit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe i Shpërndarjes bëjnë vlerësime të arsyeshme për zhvillimin e prodhimit, furnizimit, konsumit dhe shkëmbimeve me vendet e tjera, duke marrë parasysh infrastrukturën ekzistuese dhe planet investuese të rrjeteve rajonale në Komunitetin e Energjisë dhe kur është e aplikueshme, potencialin për shfrytëzimin e përgjigjes ndaj kërkesës, stabilimenteve të ruajtjes së energjisë ose burimet e tjera, si alternativa ndaj zgjerimit të sistemit. Plani i zhvillimit të rrjetit përmban edhe masa efiçiente për të garantuar adekuacinë e	7. Prilikom pripreme desetogodišnjeg (10) plana za razvoj mreže, operatori distributivnog i prenosnog sistema će izvršiti razumne procene o razvoju proizvodnje, snabdevanja, potrošnje i razmenama sa drugim zemljama, uzimajući u obzir postojeću infrastrukturu i investicione planove regionalnih mreža u Energetskoj zajednici i, gde je primenljivo, potencijal za korišćenje odgovora na potražnju, postrojenja za skladištenje energije ili drugih izvora, kao alternative za proširenje sistema. Plan razvoja mreže sadrži i mere efikasnosti koje garantuju adekvatnost sistema i sigurnost	7. During the preparation of the ten (10) year network development plan, the distribution and transmission system operators shall make reasonable assumptions on the development of production, supply, consumption and exchanges with other countries, taking into consideration the existing infrastructure and investment plans of the regional networks in the Energy Community and, where applicable, the potential for the use of demand response, energy storage facilities or other resources as alternatives to system expansion. The network development plan shall also contain efficient measures in

sistemit dhe sigurinë e furnizimit.	snabdevanja.	order to guarantee the adequacy of the system and the security of supply.
8. Planet zhvillimore të përgatitura nga operatorët e energjisë sipas paragrafit 1, të këtij neni duhet të jenë në përputhje me Strategjinë Kombëtare të Energjisë dhe Planin Kombëtar për Energji dhe Klimë si dhe dokumente tjera përkatëse.	8. Razvojni planovi koje pripremaju energetski operatori iz stava 1. ovog člana moraju biti u skladu sa Nacionalnom energetskom strategijom i Nacionalnim energetskim i klimatskim planom, kao i sa drugim relevantnim dokumentima.	8. The development plans prepared by energy operators based on paragraph 1 of this Article shall be in accordance with the National Energy Strategy and National Energy and Climate Plan as well as other respective documents.
9. Rregullatori shqyrton nëse plani dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit të sistemit të shpërndarjes dhe transmetimit mbulon të gjitha nevojat për investime të identifikuara gjatë procesit të konsultimit, dhe nëse ai është në përputhje me planin dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit të ENTSO-e. Në rast se identifikohet ndonjë mospërputhje me planin për zhvillimin e rrjetit të ENTSO-e, Rregullatori mund të kërkojë nga Operatori i Sistemit të Transmetimit të ndryshojë dhe plotësojë planin dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit. Ky proces nuk përfshin planin dhjetëvjeçar (10) të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Termike.	9. Regulator će ispitati da li desetogodišnji (10) plan za razvoj mreže distributivnog i prenosnog sistema pokriva sve potrebe za investicijama koje su identifikovane tokom procesa konsultacija i da li je u skladu sa desetogodišnjim (10) planom za razvoj mreže ENTSO-e. U slučaju da se identifikuje bilo kakva nedoslednost sa planom za razvoj mreže ENTSO-e, Regulator može da traži od operatora prenosnog sistema da izmeni i dopuni svoj desetogodišnji (10) plan za razvoj mreže. Ovaj proces ne uključuje desetogodišnji (10) plan operatora sistema za distribuciju toplotne energije.	9. The Regulator shall review if the ten (10) year transmission and distribution system network development plan covers all investment needs identified during the consultation process, and if it is in compliance with the ten (10) year network development plan of ENTSO-E. In the event any inconsistencies with the ENTSO-E network development plan are identified, the Regulator may request the transmission system operator to amend and supplement its ten (10) year network development plan. This process does not include the ten (10) year plan of the thermal energy Distribution System Operator.
10. Rregullatori miraton, monitoron, vlerëson dhe verifikon zbatimin e planit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit. Plani i miratuar dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit publikohet në faqen zyrtare të Rregullatorit dhe operatorit	10. Regulator odobrava, nadgleda, ocenjuje i proverava sprovođenje desetogodišnjeg (10) plana za razvoj mreže. Odobreni desetogodišnji (10) plan za razvoj mreže biće objavljen na zvaničnoj internoj stranici Regulatora i nadležnog operatora.	10. The Regulator approves, monitors, assesses and verifies the implementation of the ten (10) year network development plan. The approved ten (10) year network development plan shall be published on the Regulator's and respective operator's

përkatës.		oficial website.
11. Në rastet kur Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit të Shpërndarjes përveç për arsye thelbësore përtej kontrollit të tij, nuk realizon një investim që, sipas planit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit, do të duhej të realizohej në tri (3) vitet e ardhshme, Rregullatori ndërmerr masat e mëposhtme për të siguruar që investimi në fjalë të realizohet, nëse një investim i tillë ende është i rëndësishëm sipas planit më të fundit dhjetëvjeçar (10) për zhvillimin e rrjetit:	11. U okolnostima kada operator prenosnog sistema ili operator distributivnog sistema, osim iz bitnih razloga koji su van njegove kontrole, ne realizuje investiciju, koja bi, prema desetogodišnjem (10) planu za razvoj mreže, treba da bude realizovana u naredne tri (3) godine, Regulator će preduzeti dole navedene mere kako bi osigurao da se predmetna investicija realizuje ako je takva investicija i dalje važna prema poslednjem desetogodišnjem (10) planu za razvoj mreže, i to:	11. In circumstances where the transmission system operator or distribution system operator, other than for overriding reasons beyond its control, does not execute an investment, which, under the ten (10) year network development plan, was to be executed in the following three (3) years, the Regulator shall take the following measures to ensure that the investment is made if such investment is still relevant on the basis of the most recent ten (10) year network development plan:
11.1. kërkon realizimin e këtyre investimeve nga vetë Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit te Shpërndarjes;	11.1. traži realizaciju ovih investicija od samog operatora prenosnog sistema ili operatora distributivnog sistema;	11.1. requires the Transmission System Operator or Distribution System Operator to execute such investments on its own;
11.2. organizon një procedurë të hapur ofertimi për çdo investitor për këto investime, ose	11.2. organizuje otvorenu proceduru nadmetanja za svakog investitora za ove investicije; ili	11.2. arrange for an open tendering procedure for each investor, for the said investments, or
11.3 kërkon nga Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit të Shpërndarjes të pranoj një rritje të kapitalit për të financuar investimin e nevojshëm dhe të lejojë investitorët e pavarur të marrin pjesë në këtë kapital.	11.3. traži od operatora prenosnog sistema ili operatora distributivnog sistema da prihvati povećanje kapitala radi finansiranja neophodne investicije i dozvoli nezavisnim investitorima da učestvuju u tom kapitalu.	11.3. require the Transmission System Operator or Distribution System Operator to accept an equity increase to finance the necessary investment, and to allow independent investors to participate in such equity.
12. Në rast se Rregullatori ushtron	12. U slučaju da Regulator vrši svoja	12. In case the Regulator exercises its

kompetencat e tij, në pajtim me paragrafin 11.1, të këtij neni, mund t'ia kërkojë Operatorit të Sistemit të Transmetimit apo Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes që të pajtohet për një ose më shumë nga investimet e mëposhtme:	ovlašćenja u skladu sa stavom 11.1 ovog člana, on može da traži od operatora prenosnog sistema ili operatora distributivnog sistema da se saglasi sa jednom ili više dole navedenih investicija:	competencies pursuant to subparagraph 11.2 of this Article, it may require the Transmission System Operator or Distribution System Operator to agree on one or more of the following measures:
12.1. financimi nga palët e treta;	12.1. finansiranje od strane trećih lica;	12.1.third-party financing;
12.2. ndërtimi nga palët e treta;	12.2. izgradnja od strane trećih lica;	12.2.third-party construction;
12.3. vetëndërtimi i aseteve të reja, ose	12.3. samostalna izgradnja nove imovine, ili	12.3.self-operation the new assets, or
12.4. vetëoperimi i aseteve të reja.	12.4 samostalno poslovanje novom imovinom.	12.4.operating the new asset concerned itself.
13. Në rastet si në nënparagrafin 12.1 dhe 12.2, Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit të Shpërndarjes do t'u sigurojë investitorëve të gjitha informatat e nevojshme për realizimin e investimeve dhe kyçjen e aseteve të reja me rrjetin e transmetimit apo të shpërndarjes, për të lehtësuar zbatimin e projekteve investuese. Çdo rregullim financiar përkatës do t'i nënshtrohet miratimit të Rregullatorit.	13. U slučajevima navedenim u podstavovima 12.1 i 12.2, operator prenosnog sistema ili operator distributivnog sistema će dostaviti investitorima sve potrebne informacije za realizaciju investicija za priključenje nove imovine na prenosnu ili distributivnu mrežu kako bi se olakšalo sprovođenje investicionih projekata. Svaki relevantni finansijski aranžman biće predmet odobrenja Regulatora.	13. In cases as in subparagraphs 12.1 and 12.2, the Transmission System Operator or Distribution System Operator shall provide the investors with all information necessary for the implementation of investments, to connect new assets to the transmission or distribution network to facilitate the implementation of the investment projects. Any relevant financial arrangements shall be subject to the approval of the Regulator.
14. Kur Rregullatori ka ushtruar kompetencat e tij sipas paragrafit 11.1, të këtij neni, rregullimet relevante të tarifave mbulojnë kostot e investimeve në fjalë.	14. Kada Regulator vrđi svoje nadležnosti iz stava 11.1 ovog člana, relevantna regulisanja tarifa pokrivaju troškove predmetnih investicija.	14. Where the Regulator has exercised its powers under paragraph 11.1 of this Article, the relevant tariff adjustments shall cover the costs of the investments in question.

Neni 8 **Roli i organeve të vetëqeverisjes lokale**	**Član 8** **Uloga organa lokalne samouprave**	**Article 8** **Role of Local Self-Government Bodies**
1. Në dokumentet e tyre zhvillimore, komunat planifikojnë projektet dhe zonat e parapara për investime në sektorin e energjisë në pajtim me Strategjinë Kombëtare të Energjisë, Planin Kombëtar të Energjisë dhe Klimës, planet zhvillimore dhe investive në fuqi të Operatorëve të Sistemit, si dhe kërkesat e pranuara nga autoritetet kompetente të Qeverisë së Republikës së Kosovës mbi lokacionet për të cilat:	1. U svojim razvojnim dokumentima opštine planiraju projekte i područja predviđena za ulaganja u energetski sektor u skladu sa Nacionalnom energetskom strategijom, Nacionalnim energetskim i klimatskim planom, i važećim razvojnim i investicionim planovima operatora sistema, kao i sa zahtevima primljenih od nadležnih organa Vlade za lokacije za koje se:	1. Municipalities shall plan, in their development documents, the projects and areas for investments in the energy sector in accordance with the National Energy Strategy, National Energy and Climate Plan, System Operators' development and investment plans upon receiving request from the competent Government authorities to include in the planning documents the locations on which:
1.1. organizohet procesi i ofertimit konkurrues për dhënien e masave mbështetëse për prodhimin e energjisë elektrike nga energjia e ripërtërishme në përputhje me ligjin përkatës për promovimin e përdorimit të burimeve të ripërtërishme të energjisë; dhe	1.1. proces konkurentnog nadmetanja za pružanje mera podrške za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije organizuje u skladu sa relevantnim zakonom o promovisanju korišćenja obnovljivih izvora energije, i	1.1. competitive bidding process for awarding support measures for the generation of electricity from renewable energy is to be organized in accordance with the relevant law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources, and
1.2. zbatohet projekti i energjisë i rëndësisë së veçantë në përputhje me këtë ligj.	1.2. energetski projekat od posebnog značaja realizuje u skladu sa ovim zakonom.	1.2. energy project of special importance that will be implemented in accordance with this law.
2. Komunat në veçanti:	2. Opštine će posebno:	2. Municipalities shall in particular:
2.1. bashkëpunojnë me Ministrinë,	2.1. sarađivati sa Ministarstvom,	2.1. cooperate with the Ministry, the

Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes për çështjet e së drejtës së qasjes në pronë, vendosjes së pajisjeve të energjisë dhe ndërtimin e stabilimenteve të energjisë; 2.2. sigurojnë të dhëna për institucionet në nivel qendror lidhur me zhvillimin e sektorit të energjisë; dhe 2.3. zhvillojnë programe udhëzuese ose trajnime për të informuar qytetarët se si të ushtrojnë të drejtat e tyre si konsumatorë aktivë.	Operatorom prenosnog sistema i Operatorom distributivnog sistema po pitanjima prava na pristup imovini za postavljanje energetske opreme i izgradnju energetskih postrojenja; 2.2. dostavljati podatke institucijama na centralnom nivou u vezi sa razvojem energetskog sektora; 2.3. razvijati programe sa instrukcijama ili programe obuka radi informisanja građana o tome kako da ostvare svoja prava kao aktivni potrošači.	Transmission System Operator and the Distribution System Operator on issues of the right of access to land for the placement of energy equipment and construction of energy facilities; 2.2. provide data to the institutions at the central level related to the development of the energy sector; 2.3. develop guidance or training programs to inform citizens on how to exercise their rights as active customers.
KAPITULLI III **RREGULLIMI I AKTIVITETEVE TË ENERGJISË**	**GLAVA III** **RREGULACIJA ENERGETSKIH DELATNOSTI**	**CHAPTER III** **REGULATION OF ENERGY ACTIVITIES**
Neni 9 **Objektivat e rregullimit ekonomik të aktiviteteve të energjisë**	**Član 9** **Ciljevi ekonomske regulacije energetskih delatnosti**	**Article 9** **Objectives of the economic regulation of energy activities**
1. Rregullimi ekonomik i aktiviteteve të energjisë zbatohet në pajtim me këtë ligj, ligjet përkatëse për energjinë elektrike, gazin dhe energjinë termike, si dhe ligjin për Rregullatorin e Energjisë, me qëllim që të: 1.1. mbështesë një mjedis të qëndrueshëm për investime në sektorin e	1. Ekonomska regulacija energetskih delatnosti sprovodi se u skladu relevantnim zakonima o elektročnoj energiji, basu i toplotnoj energiji, kao i Zakonom o energetskom regulatoru, u cilju: 1.1. podržavanja stabilnog investicionog okruženja u energetskom sektoru;	1. The economic regulation of energy activities shall be implemented in compliance with this law. the relevant laws on electricity, gas and thermal energy, as well as the Law on the Energy Regulator, in order to: 1.1. support a stable environment for investment in the energy sector;

energjisë;		
1.2. siguroj një kornizë të duhur legjislative për zhvillimin e konkurrencës dhe shmangien e sjelljes monopoliste, duke përfshirë sigurimin e kushteve transparente dhe jodiskriminuese të qasjes në sistemet e transmetimit dhe shpërndarjes;	1.2.obezbeđivanja odgovarajućeg zakonodavnog okvira radi razvoja konkurencije i izbegavanja monopolskog ponašanja, uključujući obezbeđivanje transparentnih i nediskriminatornih uslova za pristup prenosnim i distributivnim sistemima;	1.2. provide a proper legislative framework for the development of competition and averting monopolistic behavior, including ensuring transparent and non-discriminatory terms of access to transmission and distribution systems;
1.3. garantoj standardet dhe sigurinë e furnizimit me energji, dhe	1.3. garantovanja standarda i sigurnosti snabdevanja energijom, i	1.3. guarantee the standards and security of energy supply, and
1.4. mbrojë interesat e konsumatorëve, duke përfshirë mbrojtjen e konsumatorëve të cenueshëm.	1.4 zaštite interesa potrošača, uključujući i zaštitu ugroženih potrošača.	1.4. protect the interests of customers, including the protection of vulnerable customers.
Neni 10 **Lloji i aktiviteteve të energjisë**	**Član 10** **Vrste energetskih delatnosti**	**Article 10** **Type of energy activities**
1. Aktivitete të energjisë, në kuptim të këtij ligji, janë:	1. Energetske delatnosti u smislu ovog zakona su:	1. According to this law, energy activities are the following:
1.1. prodhimi i energjisë;	1.1. proizvodnja energije;	1.1. energy production;
1.2. transmetimi i energjisë;	1.2. prenos energije;	1.2. energy transmission;
1.3. shpërndarja e energjisë;	1.3. distribucija energije;	1.3. energy distribution;
1.4. furnizimi me energji;	1.4. snabdevanje energijom;	1.4. energy supply;
1.5. tregtimi i energjisë;	1.5.trgovina energijom;	1.5. energy trading;

1.6. organizimi dhe operimi i tregjeve të energjisë; 1.7. ruajtja e energjisë, dhe 1.8. agregimi; 2. Aktivitetet e energjisë nga nënparagrafët 1.2, 1.3 dhe 1.6 të këtij neni janë aktivitete të rregulluara të energjisë, ndërsa aktivitetet e energjisë nga nënparagrafët 1.1, 1.4 1.5 1.7 dhe 1.8 të këtij neni kryhen në përputhje me kushtet e tregut. **Neni 11** **Realizimi i aktiviteteve të energjisë** 1. Aktivitetet e energjisë të përcaktuara në nenin 10 të këtij ligji zhvillohen nga ndërmarrjet e energjisë ose ndërmarrjet publike të energjisë të cilave u është lëshuar leja, përveç atyre aktiviteteve të energjisë për të cilat nuk kërkohet leje sipas këtij ligji ose Ligjit përkatës për Rregullatorin e Energjisë. 2. Lejen për realizimin e aktiviteteve të energjisë e lëshon Rregullatori, në pajtim me Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë.	1.6.organizovanje i rad energetskih tržišta; 1.7. skladištenje energije; i 1.8. agregacija. 2. Energetske delatnosti iz podstavova 1.2, 1.3 i 1.6 ovog člana su regulisane energetske delatnosti, dok se energetske delatnosti iz podstavova 1.1, 1.4, 1.5, 1.7 i 1.8 ovog člana obavljaju u skladu sa tržišnim uslovima. **Član 11** **Obavljanje energetskih delatnosti** 1. Energetske delatnosti utvrđene u članu 10 ovog zakona obavljaju energetska preduzeća ili javna energetska preduzeća kojima je izdata dozvola, osim onih energetskih delatnosti za koje nije potrebna dozvola prema ovom zakonu ili relevantnom Zakonu o energetskom regulatoru. 2. Dozvolu za obavljanje energetskih delatnosti izdaje Regulator u skladu sa relevantnim Zakonom o energetskom regulatoru.	1.6. organization and operation of energy markets; 1.7.energy storage, and 1.8.aggregation. 2. Energy activities from subparagraphs 1.2, 1.3, and 1.6 of this article are regulated energy activities, while the energy activities from subparagraphs 1.1, 1.4 1.5, 1.7, and 1.8 of this article shall be performed in accordance with market-based conditions. **Article 11** **Performance of Energy Activities** 1. The energy activities stipulated in Article 10 of this law shall be performed by companies or public enterprises that have been issued permits, except those energy activities for which no permit is required according to this law or the relevant Law on the Energy Regulator. 2. A permit for performing energy activity shall be issued by the Regulator, in accordance with the relevant Law of the Energy Regulator.

3. Aktivitetet e energjisë realizohen për të arritur një treg konkurrues, të sigurt dhe të qëndrueshëm, pa cenuar të drejtën e Qeverisë së Republikës së Kosovës për të vendosur detyrime për shërbime publike, në përputhje me nenin 22 të këtij ligji. Në këtë drejtim, ndërmarrjet e energjisë nuk diskriminohen për sa i përket të drejtave dhe detyrimeve.	3. Energetske delatnosti se obavljaju u cilju postizanja konkurentnog, sigurnog i stabilnog tržišta, bez povrede prava Vlade da utvrđuje obaveze javnih usluga, u skladu sa članom 22 ovog zakona. U tom smislu, energetska preduzeća neće biti diskriminisana u pogledu svojih prava i obaveza.	3. Energy activities shall be carried out to achieve a competitive, secure, and sustainable energy market, without prejudice to the right of the Government or Regulator to impose public service obligations, in accordance with Article 22 of this Law. In this respect, the energy enterprises shall not be discriminated regarding their rights or obligations.
4. Ndërmarrjet e energjisë u shërbejnë interesave të konsumatorëve individual duke ofruar një furnizim të sigurt dhe të qëndrueshëm me energji, duke siguruar shfrytëzimin efiçient të burimeve të energjisë, respektimin e mbrojtjes së mjedisit, si dhe ruajtjen e shëndetit, jetës dhe pronës së qytetarëve të Republikës së Kosovës.	4. Energetska preduzeća služe interesima individualnih potrošača obezbeđujući sigurno i održivo snabdevanje energijom, obezbeđujući delotvorno korišćenje energetskih resursa, poštovanje zaštite životne sredine i čuvanje zdravlja, života i imovine građana Kosova.	4. Energy enterprises shall serve the interests of individual customers by providing a safe and sustainable supply of energy, ensuring the efficient use of energy resources, respecting the protection of the environment, and preserving the health, life, and property of the citizens of Kosovo.
Neni 12 **Informatat konfidenciale**	**Član 12** **Poverljive informacije**	**Article 12** **Confidential Information**
1. Ndërmarrjet e energjisë që zhvillojnë aktivitete të energjisë ruajnë dhe mbrojnë informatat konfidenciale ndaj të cilave ekspozohen gjatë ushtrimit të aktiviteteve dhe detyrave të tyre, sipas këtij ligji, përveç rasteve kur ligjet e tjera kërkojnë që këto informata të publikohen ose të vihen në dispozicion të organeve qeveritare ose Rregullatorit, sipas legjislacionin në fuqi. Ndërmarrjet e energjisë janë të obliguara të	1. Energetska preduzeća koja obavljaju energetske delatnosti, čuvaju i štite poverljive informacije kojima su izložena tokom obavljanja svojih delatnosti i dužnosti, u skladu sa ovim zakonom, osim ako u slučajevima kada drugi zakoni ne zahtevaju da se ove informacije objave ili učine dostupnim vladinim organima ili Regulatoru, u skladu sa važećim zakonodavstvom. Energetska preduzeća su	1. Energy enterprises that perform energy activities, save and protect the confidential information obtained in the performance of their activities and tasks under this law, unless other laws require that such information be published or made available to government bodies or the Regulator, in accordance with applicable legislation. Energy enterprises shall be oblited to prevent information about their own

parandalojnë zbulimin e informatave që lidhen me aktivitetet e tyre që mund të përdoren për përfitime komerciale në mënyrë diskriminuese.	u obavezi da spreče da informacije o njihovim aktivnostima koje mogu biti od komercijalnog značaja budu objavljene na diskriminatoran način.	activities that may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner.
2. Informatat e nevojshme për konkurrencë efektive dhe funksionim efikas të tregut bëhen publike. Ky obligim realizohet pa cenuar ruajtjen e konfidencialitetit të informatave të ndjeshme komerciale. Informata konfidenciale përcaktohet në përputhje me rregullat e nxjerra nga Rregullatori dhe me legjislacionin në fuqi.	2. Informacije koje su neophodne za delotvornu konkurenciju i efikasno funkcionisanje tržišta se javno objavljuju. Ova obaveza ne izvršava bez ugrožavanja poverljivosti osetljivih komercijalnih informacija. Poverljive informacije se utvrđuju u skladu sa pravilima koja donosi Regulator i važećim zakonodavstvom.	2. Information necessary for effective competition and the efficient functioning of the market shall be made public. That obligation shall be without prejudice to preserving the confidentiality of commercially sensitive information. The determination of confidential information shall be made in accordance with rules issued by the Regulator and applicable legislation.
3. Pavarësisht nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori dhe Ministria, gjatë ushtrimit të kompetencave, funksioneve dhe detyrave të tyre, mund të kërkojnë nga ndërmarrjet e energjisë që t'u ofrojnë informata konfidenciale. Me marrjen e informatave nga Rregullatori ose Ministria, nëse konsiderohet se informatat e tilla janë të regjistruara dhe konfidenciale, ato mbrohen dhe nuk janë subjekt i ligjeve që rregullojnë qasjen në dokumente publike.	3. Bez obzira na stav 1. ovog člana, Regulator i Ministarstvo, prilikom vršenja svojih ovlašćenja, funkcija i dužnosti, mogu zahtevati od energetskih preduzeća da im dostave poverljive informacije. Po prijemu informacija od Regulatora ili Ministarstva, ako se smatra da su takve informacije registrovane i poverljive, one će biti zaštićene i neće biti predmet zakona kojima se uređuje pristup javnim dokumentima.	3. Notwithstanding paragraph 1 of this article, the Regulator and Ministry, in exercising their powers, functions, and duties, may require energy enterprises to provide them with confidential information. Upon receipt of information by the Regulator or the Ministry, if it is considered that such information is registered and confidential, it shall be protected and shall not be subject to laws regulating access to public documents.
Neni 13	**Član 13**	**Article 13**

Projektet e energjisë me rëndësi të veçantë	Energetski projekti od posebnog značaja	Energy Projects of Special Importance
1. Qeveria e Republikës së Kosovës mund të nxjerr vendim për ndërtimin e stabilimenteve të energjisë, duke përfshirë infrastrukturën dhe projektet për kapacitete të reja prodhuese të energjisë si linjat e energjisë elektrike, centralet e reja prodhuese, tubacionet e gazit dhe të energjisë termike dhe stabilimentet në funksion të tyre, si dhe lidhjet me këto stabilimente të energjisë, duke i shpallur si projekte me rëndësi të veçantë për Republikën e Kosovës, me përjashtim të rasteve kur projektet e tilla mbulojnë një zonë të mbrojtur të deklaruar në përputhje me ligjin përkatës që rregullon mbrojtjen e mjedisit.	1. Vlada može doneti odluku o izgradnji energetskih postrojenja, uključujući infrastrukturu i projekte za nove kapacitete za proizvodnju energije, kao što su elektroenergetski vodovi, , nova proizvodna postrojenja i gasovodi i toplovodi, i postrojenja u njihovoj funkciji, kao i priključke na ta energetska postrojenja, proglašavajući ih za projekte od posebnog značaja za Republiku Kosovo, osim kada takvi projekti pokrivaju zaštićeno područje proglašeno u skladu sa relevantnim zakonom kojim se uređuje zaštita životne sredine.	1. The Government may issue a decision on the construction of energy facilities, including energy infrastructure and projects for new generation capacities such as electricity lines, new generating plants, gas pipelines, thermal energy pipelines, and any facilities to their function, and the connections to such energy facilities, announcing such facilities as projects of special importance to the Republic of Kosovo, excluding cases in which such projects cover a protected area, as proclaimed in accordance with the relevant environmental protection legislation.
2. Mjetet financiare për realizimin e projekteve nga paragrafi 1 i këtij neni mund të sigurohen nga investitori, buxheti i Republikës së Kosovës dhe nga buxheti i autoriteteve të vetëqeverisjes lokale sipas legjislacionit përkatës për ndihmën shtetërore, apo nga kreditë, donacionet, të hyrat vetanake të operatorit, dhe/ose burime të tjera të përcaktuara me vendim të Qeverisë së Republikës së Kosovës nga paragrafi 1 i këtij neni.	2. Finansijska sredstva za realizaciju projekata iz stava 1. ovog člana, mogu se obezbediti od strane investitora, iz budžeta Republike Kosovo, i, iz budžeta organa lokalne samouprave nakon prethodnog odobrenja prema relevantnom zakonodavstvu o državnoj pomoći, kreditima, donacijama, iz sopstvenih prihoda operatora i/ili na druge načine i izvore utvrđene odlukom Vlade Republike Kosovo iz stava 1. ovog člana.	2. The financial means for the implementation of projects as per paragraph 1 of the present Article may be provided by the investor, the budget of the Republic of Kosovo and the budget of local self-government authorities according to the relevant legislation on state aid, loans, donations, operator’s own revenues, and/or other soruces as specified by a decision of the Government of the Republic of Kosovo, as per paragraph 1 of the present Article.

3. Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të financojë projektet sipas paragrafit 1 të këtij neni, kur projektet e tilla janë paraparë në kuadër të planit zhvillimor të Operatorit të Sistemit të Transmetimit me mjete vetanake, me përjashtim të kyçjeve në sistemin e transmetimit dhe rasteve kur kyçen stabilimentet në pronësi të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes.	3. Operator prenosnog sistema može sopstvenim sredstvima finansirati projekte iz stava 1. ovog člana, onda kada su takvi projekti planirani u okviru razvojnog plana operatora prenosnog sistema, sa izuzetkom priključaka na prenosni sistem, isključujući slučajeve priključenja postrojenja u vlasništvu operatora distributivnog sistema.	3. The Transmission System Operator may finance the projects as per paragraph 1 of the present Article, when such projects are pallned within the Transmission System Operator's development plan, with its own funds, excluding the connections to the transmission system, and excluding the cases of connecting facilities owned by the Distribution System Operator.
Neni 14 **Linjat direkte**	**Član 14** **Direktni vodovi**	**Article 14** **Direct Lines**
1. Çdo prodhues dhe furnizues i energjisë elektrike ose prodhues dhe furnizues i gazit ose prodhues dhe furnizues i energjisë termike në Republikën e Kosovës mund të furnizojë stabilimentet dhe/ose degët e veta nëpërmjet linjave direkte ose tubacioneve direkte.	1. Svaki proizvođač i snabdevač električnom energijom ili snabdevač gasom ili proizvođač i snabdevač toplotnom energijom u Republici Kosovo može da snabdeva svoja postrojenja i/ili podružnice putem direktnih vodova ili cevovoda.	1. Each electricity producer and supplier or gas producer and supplier or thermal energy producer and supplier in the Republic of Kosovo may supply its own premises and/or subsidiaries via direct lines or direct pipelines.
2. Çdo konsumator i energjisë elektrike, i gazit dhe i energjisë termike, individualisht ose kolektivisht, mund të furnizohet nëpërmjet linjës direkte ose tubacionit direkt nga prodhuesi dhe furnizuesi i energjisë elektrike ose prodhuesi dhe furnizuesi i gazit ose prodhuesi dhe furnizuesi i energjisë termike, pas miratimit nga Rregullatori.	2. Svaki potrošač električne energije, gasa i toplotne energije, individualno ili kolektivno, može se snabdevati direktnim vodom ili cevovodom od strane odgovarajućeg proizvođača električne energije ili snabdevača gasom ili proizvođača toplotne energije, nakon odobrenja od strane Regulatora.	2. Each electricity, gas and thermal energy customer, individually or collectively, may, be supplied via a direct line or a direct pipeline from the respective electricity producer or gas supplier or thermal energy producer, subject to approval from the Regulator.
3. Rregullatori:	3. Regulator:	3. The Regulator shall:

3.1. me vendim përcakton kriteret për dhënien e autorizimit për ndërtimin dhe operimin e linjave direkte ose tubacioneve, të cilat duhet të jenë objektive dhe jodiskriminuese; dhe 3.2. jep autorizimin për ndërtimin e linjave direkte për personat nga paragrafi 1 dhe 2 të këtij neni, pa procedura apo shpenzime joproporcionale, për ndërtimin dhe shfrytëzimin e linjës direkte ose tubacioneve.	3.1. odlukom utvrđuje kriterijume za davanje odobrenja za izgradnju i rad direktnih vodova ili cevovoda, koji moraju biti objektivni i nediskriminatorni; i 3.2. daje odobrenje za izgradnju direktnih vodova licima iz stavova 1. i 2. ovog člana, bez nesrazmernih procedura ili troškova, za izgradnju i korišćenje direktnog voda ili cevovoda.	3.1. with a decision which determine the criteria for issuing authorization for the construction and operation of direct lines or pipelines, which must be objective and non-discriminatory; and 3.2. ensure authorization for the construction of direct lines or pipelines to persons from paragraphs 1 and 2 of the present Article, without any disproportional procedures, or expenditure for the construction and utilization of the direct line or pipeline.
4. Rregullatori mund të nxjerr vendim për refuzimin e kërkesës për ndërtimin e linjës direkte apo gazsjellësit direkt, nëse dhënia e një miratimi të tillë pengon obligimet për ofrimin e shërbimit publik ose mbrojtjen e konsumatorëve. Për një refuzim të tillë jepet arsyetim i qartë, i cili i siguron palës shpjegimin e situatës faktike mbi të cilën është marrë vendimi.	4. Regulator može da donese odluku o odbijanju zahteva za izgradnju direktnog voda ili direktnog gasovoda ako davanje takvog odobrenja otežava obaveze pružanja javne usluge ili zaštite potrošača. Za takvo odbijanje navodi se jasno obrazloženje kojim se stranci daje objašnjenje činjeničnog stanja na osnovu kojeg je doneta odluka.	4. The Regulator may issue a decision for refusal of the request for construction of a direct line or direct pipeline if granting such an approval would hinder the obligations to provide public service or protect customers. Duly substantiated reason shall be given for such a refusal, clearly providing the party with explanation of the factual situation on which the decision was made.
5. Planifikimi, ndërtimi, mirëmbajtja dhe dekomisionimi i linjave direkte dhe tubacioneve direkte realizohet në përputhje me ligjet e planifikimit hapësinor, mbrojtjen e mjedisit dhe ndërtimit, si dhe në përputhje me standardet teknike në fuqi.	5. Planiranje, izgradnja, održavanje i stavljanje van pogona direktnih dalekovoda ili direktnih cevovoda vrše se u skladu sa zakonima o prostornom planiranju i izgradnji, kao i važećim tehničkim standardima.	5. Planning, construction, maintenance and decommissioning of direct lines and direct pipelines are carried out in accordance with the laws on spatial planning and construction, as well as applicable technical standards.
6. Linjat direkte dhe tubacionet direkte nuk	6. Direktni vodovi i direktni cevovodi ne	6. Direct lines and direct pipelines are not

konsiderohen si pjesë e sistemeve të transmetimit dhe shpërndarjes, përkatësisht të energjisë elektrike, termike ose gazit.	smatraju se delom sistema za prenos i distribuciju električne ili toplotne energije, odnosno gasa.	considered as parts of the systems for the transmission and distribution of electricity, thermal or gas respectively.
7. Shfrytëzimi i linjës direkte ose tubacionit direkt nga paragrafi 1 dhe 2 të këtij neni, nuk ndikon në të drejtën e shfrytëzuesit të linjës direkte për t'u kyçur në rrjet dhe për të pasur qasje në sistemet e energjisë elektrike, gazit dhe energjisë termike.	7. Korišćenje direktnog voda ili direktnog cevovoda iz stavova 1 i 2 ovog člana ne utiče na pravo korisnika direktnog voda da se priključuje na mreže i da ima pristup sistemima električne energije, gasa i toplotne energije.	7. The use of a direct line or direct pipeline from paragraphs 1 and 2 of this article does not affect the right of the user of the direct line to connect to networks and access the electricity, gas and thermal energy systems.
Neni 15 **Sistemet e Mbyllura të Shpërndarjes**	**Član 15** **Zatvoreni distributivni sistemi**	**Article 15** **Closed Distribution Systems**
1. Rregullatori mund t'i jap leje operimi një sistemi të mbyllur të shpërndarjes së energjisë elektrike, gazit ose energjisë termike, nëse:	1. Regulator može da izda dozvolu za rad zatvorenom sistemu za distribuciju električne energije, gasa ili toplotne energije, ako:	1. The Regulator may grant an operation permit to a closed electricity, gas or thermal energy distribution, if:
1.1. shërbimet, duke përfshirë proceset përkatëse të operimit ose prodhimit të shfrytëzuesve të sistemit, janë të integruara për arsye specifike teknike, komerciale ose të sigurisë; ose	1.1. su zbog specifičnih tehničkih, komercijalnih ili sigurnosnih razloga, usluge, uključujući i odgovarajuće operativne ili proizvodne procese korisnika sistema, integrisane, ili	1.1. the services, including respective operation or production processes of the users of that system are integrated out of specific technical, commercial, or safety reasons, or
1.2. sistemi shpërndan energji elektrike, gaz ose energji termike kryesisht për pronarin ose operatorin e sistemit dhe ndërmarrjet e tyre të lidhura.	1.2. sistem primarno distribuira električnu energiju, gas ili toplotnu energiju vlasniku ili operatoru sistema i njihovim povezanim preduzećima ili podružnicama.	1.2. the sy stem distributes electricity or gas or thermal energy primarily to the owner or operator of the system and their related undertakings or subsidiary enterprises.
2. Pronari i sistemit të shpërndarjes, që i	2. Vlasnik distributivnog sistema koji	2. The owner of the distribution system

plotëson kushtet e përcaktuara në paragrafin 1 të këtij neni, është i obliguar që të caktojë peratorin e sistemit të mbyllur të shpërndarjes, i cili i plotëson kërkesat e përcaktuara nga Rregullatori sipas paragrafit 10 të këtij neni. Pronari paraqet kërkesë për marrjen e statusit të sistemit të mbyllur të shpërndarjes dhe lejen përkatëse për operatorin, bashkë me dëshminë për plotësimin e kushteve.	ispunjava uslove utvrđene u stavu 1 ovog člana, dužan je da odredi operatora zatvorenog distributivnog sistema, koji ispunjava zahteve utvrđene od strane Regulatora prema stavu 10. ovog člana. Vlasnik podnosi zahtev za sticanje statusa zatvorenog distributivnog sistema i odgovarajuće dozvole za operatora, zajedno sa dokazom o ispunjenju uslova.	which meets the conditions defined in paragraph 1 of this Article is obliged to appoint an operator of the closed distribution system who meets the requirements as prescribed by the Regulator referred to in paragraph 10 of this Article. The owner shall submit an application for acquiring the status of a closed distribution system and respective permit for the operator, along with evidence of fulfillment of the conditions.
3. Sistemet e mbyllura të shpërndarjes konsiderohen si sisteme të shpërndarjes, në përputhje me ligjet përkatëse që rregullojnë aktivitetet dhe tregjet e energjisë elektrike dhe gazit.	3. Zatvoreni distributivni sistemi smatraju se distributivnim sistemima u skladu sa relevantnim zakonima kojima se uređuju delatnosti i tržišta električne energije i gasa.	3. Closed distribution systems shall be considered as distribution systems pursuant to the respective laws that regulate the electricity and gas activities and markets.
4. Pa paragjykuar paragrafin 3 të këtij neni, Rregullatori mund të nxjerr vendim për të liruar operatorët e sistemeve të mbyllura të shpërndarjes së energjisë elektrike nga kërkesat që:	4. Ne dovodeći u pitanje stav 3. ovog člana, Regulator može da donese odluku o oslobađanju operatora zatvorenih sistema za distribuciju električne energije od zahteva:	4. Without prejudice to paragraph 3 of this Article, the Regulator may bring a decision to exempt the operators of closed electricity distribution systems from the requirements:
4.1. të siguroj energji elektrike që përdoret për të mbuluar humbjet e sistemit dhe shërbimet e sistemit, në përputhje me procedura transparente, jodiskriminuese dhe të bazuara në treg;	4.1. da obezbeđuju električnu energiju koja se upotrebljava za pokrivanje gubitaka u sistemu i sistemskih usluga u skladu sa transparentnim, nediskriminatornim i tržišno zasnovanim postupcima;	4.1. procure the electricity used to cover the system losses and the system services in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based procedures;
4.2. tarifat për shërbimet e shpërndarjes ose metodologjitë tarifore në të cilat	4.2. tarife za usluge distribucije ili tarifne metodologije na kojima se zasniva	4.2. tariffs for the distribution services or the tariff methodologies on which their

bazohet llogaritja e tyre, që miratohen nga Rregullatori;	njihov obračun koje odobrava Regulator;	calculation is based on are approved by the Regulator;
4.3. të siguroj shërbime të fleksibilitetit në sistemin e energjisë elektrike;	4.3. da pruža usluge fleksibilnosti u elektroenergetskom sistemu;	4.3. procure flexibility services in the electricity system;
4.4. të zhvillojë sistemin në bazë të planeve zhvillimore të rrjetit, ose	4.4. da razvija sistem na osnovu planova za razvoj mreže, ili	4.4. develop the system on the basis of network development plans, or
4.5. të mos zotërojë, zhvillojë, menaxhojë ose operojë pika rimbushëse për automjetet elektrike dhe stabilimentet e ruajtjes së energjisë, sipas rastit.	4.5. da nema u vlasništvu, ne razvija, ne upravlja ili ne vodi stanice za punjenje električnih vozila i postrojenja za skladištenje energije, u zavisnosti od slučaja.	4.5. not to own, develop, manage or operate recharging facilities for electric vehicles and energy storage facilities, as applicable.
5. Në rast se lejohet përjashtimi sa i përket tarifave dhe metodologjive tarifore, sipas nënparagrafit 4.2 të këtij neni dhe me kërkesë të një shfrytëzuesi të sistemit të mbyllur të shpërndarjes, tarifat e aplikuara ose metodologjitë në të cilat bazohet llogaritja e tyre shqyrtohen dhe miratohen nga Rregullatori, në pajtim me Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë. Operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes është i detyruar që në çdo Sistem të Mbyllur të Shpërndarjes të zbatojë të njëjtën metodologji tarifore për të njëjtën kategori shfrytëzuesish të Sistemit të Mbyllur të Shpërndarjes.	5. U slučaju da se dozvoli izuzeće u vezi sa tarifama i tarifnim metodologijama iz podstava 4.2 ovog člana i na zahtev korisnika zatvorenog distributivnog sistema, primenjene tarife ili metodologije na kojima se zasniva njihov obračun biće razmotrene i odobrene od strane Regulatora u skladu sa relevantnim Zakonom o energetskom regulatoru. Operator zatvorenog distributivnog sistema je dužan da u svakom zatvorenom distributivnom sistemu primenjuje istu tarifnu metodologiju za istu kategoriju korisnika zatvorenog distributivnog sistema.	5. In case an exemption is granted with respect to tariffs and tariff methodologies according to subparagraph 4.2 of this Article and upon a request from a user of the closed distribution system, the applied tariffs or the methodologies underlying their calculation shall be reviewed and approved by the Regulator pursuant to the relevant Law on the Energy Regulator. The closed distribution system operator is obliged to apply the same tariff methodology for the same category of users of the closed distribution system on each closed distribution system.
6. Operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes ka të drejtë të kërkoj kyçje në	6. Operator zatvorenog distributivnog sistema ima pravo da traži priključenje na	6. The operator of the closed distribution system has the right to request a connection

rrjetet e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike, gazit ose energjisë termike. Sistemi i mbyllur i shpërndarjes kyçet në rrjetin e transmetimit ose të shpërndarjes në një pikë të vetme, të veçantë matëse.	mreže za prenos i distribuciju električne energije, gasa ili toplotne energije. Zatvoreni distributivni sistem će se priključiti na prenosnu ili distributivnu mrežu na jednom, posebnom mernom mestu.	to the transmission and distribution of electricity or gas or thermal energy networks. The closed distribution system shall be connected to the transmission or distribution network at a single, separate metering point.
7. Operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes kyç secilin shfrytëzues individual në rrjetin e tij përmes një pike matëse të veçantë dhe lidh kontratë për shërbimin e shpërndarjes dhe furnizimit me energji elektrike, gaz ose energji termike, sipas rastit. Operatori i lëshon faturë shfrytëzuesve të sistemit të mbyllur të shpërndarjes veçmas për çdo pikë matjeje.	7. Operator zatvorenog distributivnog sistema priključuje svakog pojedinog korisnika na svoju mrežu putem zasebnog mernog mesta i zaključuje ugovor o pružanju usluge distribucije i snabdevanja električnom energijom, gasom ili toplotnom energijom, zavisno od slučaja. Operator će za svako merno mesto pojedinačno izdavati račun korisnicima zatvorenog distributivnog sistema.	7. The operator of the closed distribution system shall connect each individual user to its network through a separate metering point and enter into a service contract for electricity or gas or thermal energy distribution and supply service, respectively. The operator shall issue an invoice for each metering point to the user of the closed distribution system separately.
8. Furnizimi me energji elektrike, gaz dhe energji termike në një sistem të mbyllur të shpërndarjes nuk konsiderohet si shërbim publik. Operatori i sistemit të mbyllur të shpërndarjes lidh kontratë me një furnizues për të furnizuar me energji elektrike, gaz ose energji termike të gjithë shfrytëzuesit e sistemit të shpërndarjes. Operatori përzgjedh furnizuesin dhe lidh kontratën në mënyrë transparente dhe të verifikueshme.	8. Snabdevanje električnom energijom, gasom i toplotnom energijom u zatvorenom distributivnom sistemu ne smatra se javnom uslugom. Operator zatvorenog distributivnog sistema zaključuje ugovor sa snabdevačem o snabdevanju električnom energijom, gasom ili toplotnom energijom za sve korisnike distributivnog sistema. Operator vrši izbor snabdevača i zaključuje ugovor na transparentan i proverljiv način.	8. Electricity, gas and thermal energy supply in a closed distribution system are not considered as public services. The operator of the closed distribution system enters into a contract with a supplier for the supply of electricity or gas or thermal energy for all distribution system users. The operator conducts the selection of the supplier and concludes the contract in a transparent and verifiable manner.
9. Shfrytëzuesit e sistemit të mbyllur të shpërndarjes i paguajnë operatorit:	9. Korisnici zatvorenog distributivnog sistema plaćaju operatoru:	9. The users of the closed distribution system shall pay the operator:
9.1. koston e furnizimit me energji	9.1 troškove snabdevanja električnom	9.1. cost of supply of electricity or gas or

elektrike, gaz ose energji termike, në bazë të konsumit të matur individual dhe kushteve komerciale të dakorduara në kontratën ndërmjet operatorit dhe furnizuesit të përcaktuar në paragrafin 6 të këtij neni; dhe	energijom, gasom ili toplotnom energijom na osnovu individualne izmerene potrošnje i komercijalnih uslova dogovorenih u ugovoru između operatora i snabdevača utvrđenom u stavu 6. ovog člana, i	thermal energy based on the metered individual consumption and the commercial conditions agreed in the contract between the operator and the supplier defined in paragraph 7 of this Article, and
9.2. tarifën për shërbimet e shpërndarjes e llogaritur sipas kushteve të përcaktuara në paragrafin 5 të këtij neni;	9.2. tarifu za usluge distribucije obračunatu prema uslovima utvrđenim u stavu 5 ovog člana.	9.2. tariff for the distribution services calculated in accordance to theconditions defined in paragraph 5 of this Article.
10. Rregullatori miraton rregullat për funksionimin e një sistemi të mbyllur të shpërndarjes, për energjinë elektrike, gazin dhe energjinë termike, duke përfshirë të drejtat, detyrimet dhe aktivitetet e operatorit, si dhe procedurat për kontraktimin e furnizimit, monitorimin e cilësisë dhe kostove të shërbimit.	10. Regulator donosi pravila o funkcionisanju zatvorenog distributivnog sistema za električnu energiju, gas i toplotnu energiju, uključujući i prava, obaveze i delatnosti operatora i procedure za ugovaranje snabdevanja i praćenje kvaliteta i troškova usluge.	10. The Regulator shall adopt rules on the operation of a closed distribution system for electricity, gas and thermal energy, including the rights, obligations, and activities of the operator and procedures for contracting the supply and monitoring the quality and costs of service.
11. Palët mund të parashtrojnë ankesë pranë Rregullatorit për refuzimin e kyçjes në Sistemin e Mbyllur të Shpërndarjes kushtet e kyçjes dhe tarifën e përcaktuar për kyçje, refuzimet për rritjen ose zvogëlimin e kapacitetit të kyçjes dhe tarifat e aplikuara për shpërndarjen e energjisë elektrike, gazit ose energjisë termike.	11. Stranke mogu podneti žalbu Regulatoru zbog odbijanja priključenja na zatvoreni distributivni sistem, uslova priključenja i utvrđene tarife za priključenje, odbijanja povećanja ili smanjenja kapaciteta priključka i primenjenih tarifa za distribuciju električne energije, gasa ili toplotne energije.	11. A party can file a complaint to the Regulator referring to the refusal of connection to the closed distribution system, the conditions of connection and determined connection fee, refusals for increasing or decreasing the connection capacity and applied tariff for the distribution of electricity, gas or thermal energy.
12. Shfrytëzimi i Sistemit të Mbyllur të Shpërndarjes nga një numër i vogël konsumatorëve familjar të cilët kanë	12. Korišćenje zatvorenog distributivnog sistema od strane malog broja domaćinstava koja su zaposlenjem ili na sličan način	12. Use of closed distribution system by a small number of households with employment or similar associations with the

marrëdhënie pune ose me lidhje të ngjashme me pronarin e sistemit të shpërndarjes, që ndodhen brenda zonës së shërbimit të Sistemit të Mbyllur të Shpërndarjes nuk pengon miratimin e përjashtimit sipas paragrafit 4 të këtij neni.	povezana sa vlasnikom distributivnog sistema i nalaze se unutar područja opsluživanja zatvorenim distributivnim sistemom, neće sprečiti odobrenje izuzeća iz stava 4. ovog člana.	owner of the distribution system located within the area served by a closed distribution system, shall not preclude an exemption under paragraph 4 of this Article being granted.
KAPITULLI IV **KONKURRENCA NË SEKTORIN E ENERGJISË**	**GLAVA IV** **KONKURENCIJA U ENERGETSKIM DELATNOSTIMA**	**CHAPTER IV** **COMPETITION IN ENERGY ACTIVITIES**
Neni 16 **Qasja e palëve të treta**	**Član 16** **Pristup trećih strana**	**Article 16** **Third-party Access**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Shpërndarjes obligohen në përputhje me rregullat përkatëse të rrjetit dhe rregullat e tregut, t'u sigurojnë palëve të treta qasje në Sistemet e Transmetimit dhe Shpërndarjes bazuar në tarifat e publikuara, të zbatueshme për të gjithë konsumatorët dhe të aplikuara në mënyrë objektive dhe jodiskriminuese ndaj shfrytëzuesve të sistemit.	1. Operatori prenosnog i distributivnog sistema su u obavezi da u skladu sa relevantnim mrežnim pravilima i tržišnim pravilima, obezbede trećim stranama pristup prenosnim i distributivnim sistemima na osnovu objavljenih tarifa koje su primenljive za sve potrošače i koje se na objektivan i nediskriminitoran način primenjuju među korisnicima sistema.	1. Transmission and distribution system operators are obliged, in accordance with the relevant network rules and market rules, to ensure third-party access to the transmission and distribution systems based on published tariffs, applicable to all customers and applied objectively and without discrimination between system users.
2. Tarifat dhe metodologjitë për llogaritjen e tyre miratohen dhe publikohen nga Rregullatori.	2. Tarife i metodologije za njihov obračun odobrava i objavljuje Regulator.	2. Tariffs and methodologies for the their calculation shall be approved and published by the Regulator.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Shpërndarjes mund të vendosë të refuzojë qasjen vetëm në rastin kur:	3. Operator prenosnog ili distributivnog sistema može da odluči da odbije pristup samo u slučaju:	3. Transmission or distribution system operator may decide to refuse access only in the case where:

3.1. sistemit i mungon kapaciteti i nevojshëm; ose	3.1, kada sistemu nedostaje potreban kapacitet; ili	3.1. the system lacks necessary capacity; or
3.2. ofrimi i qasjes për një shfrytëzues të caktuar të sistemit mund të rrezikojë sigurinë e furnizimit me energji në Republikën e Kosovës.	3.2. kada pružanje pristupa određenom korisniku sistema može ugroziti sigurnost snabdevanja energijom u Republici Kosovo.	3.2. the provision of access for a certain system user may undermine the security of energy supply in the Republic of Kosovo.
4. Në rast të refuzimit në pajtim me paragrafin 3 të këtij neni, operatori përkatës i sistemit është i obliguar t'i ndaj arsyet e dëshmuara me aplikuesin të cilit i është refuzuar qasja. Refuzimi duhet të jetë me shkrim dhe i bazuar në kritere objektive, jodiskriminuese, të arsyetuara teknikisht dhe ekonomikisht, të përcaktuara në rregullat përkatëse të rrjetit të transmetimit ose shpërndarjes.	4. U slučaju odbijanja u skladu sa stavom 3. ovog člana, nadležni operator sistema je dužan da podnosiocu zahteva kome je odbijen pristup dostavi dokazane razloge. Odbijanje mora biti u pisanoj formi i zasnovano na nediskriminatornim, tehnički i ekonomski opravdanim objektivnim kriterijumima, utvrđenim u relevantnim pravilima prenosne ili distributivne mreže.	4. In case of refusal in accordance with paragraph 3 of the present Article, the respective system operator is obliged to provide duly substantiated reasons to the applicant who has been refused access. The refusal shall be in written form and must be based on technically and economically justified and non-discriminatory objective criteria, determined in the relevant transmission or distribution network rules.
5. Aplikuesi, të cilit i është refuzuar qasja në sistemin e transmetimit apo shpërndarjes, mund të paraqesë ankesë te Rregullatori, ose nëse pajtohet me operatorin përkatës të sistemit, mund të inicoj procedurë për zgjidhjen e kontesteve në përputhje me Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë.	5. Podnosilac zahteva kome je odbijen pristup prenosnom ili distributivnom sistemu može izjaviti žalbu Regulatoru, ili, ako se saglasi sa nadležnim operatorom sistema, može pokrenuti postupak za rešavanje sporova u skladu sa relevantnim Zakonom o energetskom regulatoru.	5. The applicant who has been refused access to the transmission or distribution system may submit a complaint to the Regulator or if agreed so with the respective system operator it may initiate a dispute settlement procedure in accordance with the relevant Law on the Energy Regulator.
6. Nëse refuzohet qasja, operatori përkatës i sistemit njofton Rregullatorin, duke përfshirë arsyet e refuzimit. Rregullatori duhet të siguroj që kriteret që arsyetojnë	6. Ako je odbijen pristup, nadležni operater sistema obaveštava Regulatora, uključujući razloge za odbijanje. Regulator treba da obezbedi da se kriterijumi koji opravdavaju	6. If access is refused, the relevant system operator shall notify the Regulator, including the reasons for the refusal. The Regulator shall ensure that the criteria

refuzimet në përputhje me këtë nen të zbatohen në mënyrë të vazhdueshme. Kur është e mundur, operatorët përkatës të sistemit duhet gjithashtu të ofrojnë informata relevante për masat që janë të nevojshme për përforcimin e rrjetit. Informatat e tilla ofrohen edhe në rastet kur është refuzuar qasja për pikat e rimbushjes.	odbijanje u skladu sa ovim članom, primenjuju u kontinuitetu. Kad god je to moguće, relevantni operateri sistema treba da takođe pružaju relevantne informacije o merama koje su neophodne za jačanje mreže. Takve informacije se takođe pružaju u slučajevima kada je pristup stanicama za punjenje odbijen.	justifying refusals in accordance with this Article are applied consistently. Where possible, the relevant system operators shall also provide relevant information on the measures necessary to reinforce the network. Such information shall also be provided in cases where access to recharging points has been refused.
7. Ky nen zbatohet edhe për komunitetet qytetare për energji që operojnë me rrjetet e shpërndarjes, siç përcaktohet në ligjet përkatëse të energjisë elektrike dhe të gazit.	7. Ovaj član se primenjuje i na energetske zajednice građana koje posluju sa distributivnim mrežama, kako je utvrđeno u relevantnim zakonima o električnoj energiji i gasu.	7. This article shall also apply to citizen energy communities that operate distribution networks as defined in the respective laws on electricity and gas markets.
Neni 17 **Kyçja në sistem**	**Član 17** **Priključenje na sistem**	**Article 17** **Connection to the system**
1. Operatorët i Sistemit të Transmetimit dhe Sistemit të Shpërndarjes janë të detyruar, në përputhje me kodet përkatëse të rrjetit, të sigurojnë kyçjen në sistemin përkatës për:	1. Operatori prenosnog sistema i distributivnog sistema dužni su da, u skladu sa relevantnim mrežnim pravilima, obezbede priključenje na odgovarajući sistem za:	1. Transmission system and distribution system operators are obliged, in accordance with the relevant network codes, to ensure the connection to the respective system for:
1.1. të gjitha stabilimentet e prodhimit të energjisë elektrike dhe ruajtjes së energjisë, si dhe stabilimentet e konsumatorëve të energjisë elektrike, konsumatorët aktiv, komunitetet e qytetarëve për energji dhe pikat e rimbushjes në territorin e Republikës së Kosovës;	1.1. sva postrojenja za proizvodnju električne energije i skladištenje energije, kao i postrojenja potrošača električne energije, aktivni potrošači, energetske zajednice građana, kao i mesta za punjenje na teritoriji Republike Kosovo;	1.1. all electricity production and storage facilities and demand facilities in the territory of the Republic of Kosovo, as well as the installations of electricity consumers, active customers, citizen energy communities, and recharging points within the territory of the Republic of Kosovo;

1.2. të gjitha stabilimentet e prodhimit dhe konsumatorët e gazit në territorin e Republikës së Kosovës;	1.2. sva potrojenja za proizvodnju i postrojenja potrošača gasa, na teritoriji Republike Kosovo;	1.2. all gas production installations and consumers within the territory of the Republic of Kosovo;
1.3. të gjitha stabilimentet e prodhimit të energjisë termike dhe stabilimentet e konsumatorëve të energjisë termike në zonën ku ofrohet shërbimi; dhe	1.3. sva postrojenja za proizvodnju toplotne energije i postrojenja potrošača toplotne energije u području gde se pruža usluga; i	1.3 all thermal energy production installations and thermal energy consumer installations in the area where the service is provided, and
1.4. të gjitha rrjetet e transmetimit dhe shpërndarjes, duke përfshirë interkonektorët, në territorin e Republikës së Kosovës.	1.4. sve prenosne i distributivne mreže, uključujući interkonektore, na teritoriji Republike Kosovo.	1.4 all transmission and distribution networks, including interconnectors, within the territory of the Republic of Kosovo.
2. Kyçja në sistem bazohet në procedura transparente, efikase dhe jodiskriminuese, të vendosura nga operatorët e sistemit dhe të miratuara nga Rregullatori. Këto procedura marrin parasysh:	2. Priključenje na sistem će se zasnivati na transparentnim, efikasnim i nediskriminatornim procedurama, uspostavljenim od strane operatora sistema i odobrenim od strane Regulatora. Ovim procedurama se uzimaju u obzir:	1. The connection to the system shall be based on transparent, efficient and non-discriminatory procedures, established by the system operators and approved by the Regulator. These procedures shall take into account:
2.1. ndikimet e një kyçjeje të re ndaj shfrytëzuesve tjerë të sistemit, stabilimenteve dhe pajisjeve;	2.1. uticaji novog priključenja na druge korisnike sistema, postrojenja i druge opreme; i	2.1. the impacts of a new connection on other system users, facilities and devices,
2.2. llojin e instalimit që kërkohet për kyçjen në rrjet;	2.2. vrsta instalacije potrebne za priključenje na mrežu.	2.2. the type of installation required for connection to the network.
2.3. përputhshmërinë me rregullat që lidhen me përgjegjësinë për balancim dhe matje; dhe	2.3 usklađenost sa pravilima koja se odnose na odgovornost za ravnotežu i merenje, i	2.3. compliance with the rules related to balancing responsibility and metering, and

2.4. koston e kyçjes së re.	2.4. troškove novog priključenja.	2.4. the cost of new connection.
3. Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe të Sistemit të Shpërndarjes nuk kanë të drejtë të refuzojnë kyçjen për:	3.Operatori prenosnog sistema i distributivnog sistema nemaju pravo da odbiju priključenje za:	2. Transmission System Operators and Distribution System Operators do not have the right to refuse connection for:
3.1. stabilimentet e reja të prodhimit ose për ruajtjen e energjisë, për shkak të kufizimeve të mundshme në kapacitetin e disponueshëm në të ardhmen, përfshirë kongjestionin në pjesët e largëta të sistemit;	3.1. nova postrojenja za proizvodnju ili skladištenje energije zbog mogućih budućih ograničenja raspoloživog kapaciteta, kao što je zagušenje u udaljenim delovima sistema;	3.1. for a new production or energy storage facility on the grounds of possible future restrictions on available capacity, such as congestion in distant parts of the system;
3.2. shfrytëzuesit e ri të sistemit, me arsyetimin se kjo shkakton kosto shtesë që rrjedhin nga rritja e nevojshme e elementeve të sistemit pranë pikës së kyçjes. Nëse një rritje e tillë nuk është parashikuar në planin e investimit të operatorit, kostot shtesë mbulohen nga shfrytëzuesi i ri sipas metodologjisë për përcaktimin e kostos së kyçjes në kodin përkatës të rrjetit; dhe	3.2. nove korisnike sistema sa obrazloženjem da će to prouzrokovati dodatne troškove koji proističu zbog potrebnog povećanja elemenata sistema u blizini mesta priključka. Ukoliko takvo povećanje nije predviđeno u investicionom planu operatora, dodatne troškove će snositi novi korisnik u skladu sa metodologijom za utvrđivanje troškova priključenja u relevantnom mrežnom kodeksu, i	3.2. for a new system user on the grounds that this will cause additional costs resulting from the necessary increase of the system elements near the connection point. If such an increase is not foreseen in the operator's investment plan, the additional costs shall be borne by the new user according to the methodology for determining the connection cost contained in the relevant grid code, and
3.3. konsumatorët që kanë të drejtë për shërbim universal.	3.3. potrošače koji imaju pravo na univerzalnu uslugu.	3.3 consumers who are entitled to universal service.
4. Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe Shpërndarjes duhet të vënë në dispozicion kapacitetin maksimal të sistemeve të tyre për kyçjen e prodhuesve të energjisë elektrike, duke pasur parasysh	4. Operatori sistema prenosa i distribucije moraju staviti na raspolaganje maksimalni kapacitet svojih sistema za priključenje sa proizvođačima električne energije, uzimajući u obzir proizvođače izabrane	4. Transmission and distribution system operators shall make available the maximum capacity of their systems for connection to electricity producers, with due regard given to producers selected

prodhuesit e zgjedhur përmes një procesi konkurrues ofertimi ose në kuadër të planeve të investimeve publike ose bashkëinvestimeve publike-private, në përputhje me ligjin përkatës për Promovimin e Përdorimit të Burimeve të Ripërtërishme të Energjisë. Alokimi i kapacitetit duhet të kryhet në përputhje me standardet e sigurisë në fuqi dhe funksionimin e sigurt të sistemit.	kroz konkurentski proces licitiranja ili u okviru planova javnih investicija ili javno-privatnog suinvestiranja, u skladu sa relevantnim zakonom o promovisanju korišćenja obnovljivih izvorae energije. Raspodela kapaciteta mora se sprovoditi u skladu sa važećim standardima bezbednosti i sigurnim radom sistema.	through a competitive bidding process or under public investment or public-private co-investment plans, in accordance with the relevant law on promotion of renewable energy sources. The allocation of capacity shall be carried out in compliance with applicable safety standards and the secure operation of the system.
5. Paragrafi 3 i këtij neni nuk pengon mundësinë që Operatori i Sistemit të Transmetimit të kufizojë kapacitetin e garantuar të kyçjes ose të ofrojë kyçje që i nënshtrohet kufizimeve operacionale, me qëllim të sigurimit të efikasitetit ekonomik në lidhje me stabilimentet e reja prodhuese ose të ruajtjes së energjisë, me kusht që kufizimet e tilla janë miratuar nga Rregullatori.	5. Stav 3 ovog člana ne isključuje mogućnost da operator prenosnog sistema ograniči garantovani kapacitet priključka ili da pruži priključenja koja podležu operativnim ograničenjima, kako bi se osigurala ekonomska efikasnost u vezi sa novim proizvodnim postrojenjima ili postrojenjima za skladištenje energije, pod uslovom da je takva ograničenja odobrio Regulator.	5. Paragraph 3 of this article shall be without prejudice to the possibility for the transmission system operator to limit the guaranteed connection capacity or to offer connections subject to operational limitations, in order to ensure economic efficiency regarding new production or energy storage facilities, provided that such limitations have been approved by the Regulator.
6. Rregullatori siguron që çdo kufizim në kapacitetin e garantuar të kyçjes ose kufizimet operacionale të vendosen në bazë të procedurave transparente dhe jodiskriminuese dhe të mos krijojnë barriera të panevojshme për hyrjen në treg. Kur stabilimenti prodhues ose i ruajtjes së energjisë bart kostot që lidhen me sigurimin e kyçjes së pakufizuar, nuk zbatohet asnjë kufizim.	6. Regulator će osigurati da se sva ograničenja zagarantovanog kapaciteta priključka ili operativna ograničenja uspostave na osnovu transparentnih i nediskriminatornih procedura i da ne stvaraju nepotrebne prepreke za ulazak na tržište. Tamo gde postrojenje za proizvodnju ili skladištenje energije snosi troškove vezane za obezbeđivanje neograničenog priključka, ne primenjuju se nikakva ograničenja.	6. The Regulator shall ensure that any limitations in guaranteed connection capacity or operational limitations are introduced on the basis of transparent and non-discriminatory procedures and do not create undue barriers to market entry. Where the generation or energy storage facility bears the costs related to ensuring unlimited connection, no limitation shall apply.

Neni 18 Tarifat e rrjetit	Član 18 Mrežne tarife	Article 18 Network charges
1. Tarifat e aplikuara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe i Sistemit të Shpërndarjes për qasje në rrjet, duke përfshirë tarifat për kyçjen në rrjet, tarifat për shfrytëzimin e rrjetit dhe aty ku është e aplikueshme, tarifat për krijimin e kushteve teknike në sistem për kyçje të reja dhe performancë më të mirë të përforcimit përkatës të rrjetit, duhet të:	1. Tarife koje primenjuju operatori prenosnog sistema i distributivnog sistema za pristup mreži, uključujući i tarife za priključenje na mrežu, tarife za korišćenje mreže i, gde je primenljivo, tarife za stvaranje tehničkih uslova za nove priključke i bolje performanse odgovarajućeg mrežnog ojačanja, moraju:	1. Charges applied by the transmission system and distribution system operators for access to networks, including charges for connection to the network, charges for use of network, and, where applicable, charges for creating technical conditions in the system for new connection and better performance of the related network enforcement, shall be:
1.1. reflektojnë koston dhe të jenë transparente;	1.1. odražavati troškove i biti transparentne;	1.1. cost-reflective and transparent;
1.2. marrin parasysh nevojën për siguri të rrjetit, digjitalizim dhe shërbime të fleksibilitetit, dhe	1.2. uzeti u obzir potrebu za mrežnom sigurnošću, digitalizacijom i uslugama fleksibilnosti, i	1.2. take into account the need for network security, digitalization and flexibility services, and
1.3. pasqyrojnë kostot aktuale, për aq sa ato korrespondojnë me kostot e një operatori të rrjetit të krahasueshëm dhe zbatohen në mënyrë jodiskriminuese.	1.3. odražavati troškove koji su stvarno načinjeni u onoj meri u kojoj odgovaraju troškovima uporedivog mrežnog operatora i primenjuju se na nediskriminatoran način.	1.3. reflect actual costs incurred insofar as they correspond to those of an efficient and comparable network operator and are applied in a non-discriminatory manner.
2. Tarifat e rrjetit nga paragrafi 1 i këtij neni nuk përfshijnë kostot që nuk ndërlidhen me mbështetjen e politikave për energji dhe sigurojnë nxitje adekuate për Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe Operatorët e Sistemit të Shpërndarjes. Tarifat e rrjetit	2. Mrežne tarife iz stava 1. ovog člana ne uključuju troškove koji se ne odnose na podršku energetskim politikama i obezbeđuju odgovarajuće podsticaje za operatore prenosnog sistema i operatore distributivnih sistema. Mrežne tarife ne	2. The network charges from paragraph 1 of this article shall not include unrelated costs supporting unrelated policy objectives and shall provide appropriate incentives for the transmission system operators and distribution system operators. The network

nuk diskriminojnë ndërmjet sistemit të transmetimit dhe sistemit të shpërndarjes as kundrejt objekteve për ruajtjen ose agregimin e energjisë dhe nuk dekurajojnë vetëprodhimin, vetëkonsumin apo pjesëmarrjen në përgjigje ndaj kërkesës, si dhe nuk varen nga distancat.	diskriminišu prenosne sisteme i distributivne sisteme, ni objekte za skladištenje ili agregaciju energije i ne obeshrabruju sopstvenu proizvodnju, sopstvenu potrošnju ili učešće u odgovoru na potražnju, i ne zavise od udaljenosti.	charges shall not discriminate between the transmission system and the distribution system, and against energy storage or aggregation and shall not discourage self-generation, self-consumption or for participation in demand response, and shall not be distance-related.
3. Tarifat e rrjetit llogariten në bazë të metodologjisë tarifore të zhvilluar nga Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe Sistemit të Shpërndarjes dhe të miratuar nga Rregullatori.	3. Mrežne tarife se obračunavaju na osnovu tarifne metodologije koju su izradili operatori prenosnog sistema i distributivnog sistema i koju je odobrio Regulator.	3. The network charges shall be calculated based on the tariff methodology developed by transmission system and distribution system operators, and approved by the Regulator.
4. Në pajtim me paragrafin 1 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Transmetimit ose i Sistemit të Shpërndarjes është i obliguar që personave që kërkojnë kyçje në rrjetin përkatës t'u ofrojë një vlerësim të detajuar të kostove për kyçje dhe një vlerësim të kostove për krijimin e kushteve teknike në rrjet.	4. U skladu sa stavom 1. ovog člana, operator prenosnog sistema ili distributivnog sistema, dužan je da licima koja traže priključenje na odgovarajuću mrežu dostave detaljnu procenu troškova za priključenje i procenu troškova za stvaranje tehničkih uslova u mreži.	4. In accordance with the paragraph 1 of the present Article, the transmission system or distribution system operator is obliged to provide the persons who request connection to the respective network with a detailed estimate of the costs for connections and an estimate of the costs for creating the technical conditions in the network.
Neni 19 **Ndalimi i kufizimit të konkurrencës**	**Član 19** **Zabrana ograničenja konkurencije**	**Article 19** **Prohibition on restriction of competition**
1. Ndërmarrjeve të energjisë u ndalohen të gjitha marrëveshjet që kanë për qëllim ose kanë të njëjtin efekt si parandalimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrencës në tregun përkatës të energjisë, siç përcaktohet në Ligjin përkatës	1. Energetskim preduzećima su zabranjeni svi sporazumi koji imaju za cilj ometanje,ili imaju isti efekat kao, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na odgovarajućem energetskom tržištu, kako je utvrđeno u relevantnom Zakonu o zaštiti	1. Energy enterprises are prohibited from any agreement that aim, or have the effect of prevention, restriction or distortion of competition in the energy markets as determined in the relevant Law on Protection of Competition.

për Mbrojtjen e Konkurrencës. 2. Procedura që identifikon nëse veprimet e ndërmarrjeve të energjisë kanë ndikim në pengimin, kufizimin apo shtrembërimin e konkurrencës në tregun e energjisë të Republikës së Kosovës bëhet në pajtim me Ligjin përkatës për Mbrojtjen e Konkurrencës.	konkurencije. 2. Procedura kojom se identifikuje da li radnje energetskih preduzeća imaju dejstvo na ometanje, ograničavanje ili narušavanje konkurencije na energetskom tržištu Republike Kosovo, sprovodi se u skladu sa relevantnim Zakonom o zaštiti konkurencije.	2. The procedure for identifying if the actions by the energy enterprises have an effect of prevention, restriction or distortion of competition on the energy market of the Republic of Kosovo, is done in accordance with the relevant Law on Protection of Competition.
Neni 20 **Ndalimi i keqpërdorimit të pozitës dominuese** 1. Ndalohet çdo keqpërdorim i pozitës dominuese nga një ose më shumë ndërmarrje të energjisë. 2. Ndërmarrjet e energjisë që marrin pjesë në tregun e energjisë i zbatojnë dispozitat nga Ligji përkatës për Mbrojtjen e Konkurrencës që përcaktojnë pozitën dominuese dhe format e keqpërdorimit të pozitës dominuese.	**Član 20** **Zabrana zloupotrebe dominantnog položaja** 1. Zabranjena je svaka zloupotreba dominantnog položaja od strane jednog ili više energetskih preduzeća. 2. Energetska preduzeća koja učestvuju na energetskom tržištu, sprovode odredbe relevantnog Zakona o zaštiti konkurencije kojima se utvrđuju dominantan položaj i oblici zloupotrebe dominantnog položaja.	**Article 20** **Prohibition on Abuse of a Dominant Position** 1. Any misuse of the dominant position by one or more energy enterprises shall be prohibited. 2. Provisions from the relevant Law on Protection of Competition that determine the dominant position and forms of abuse of the dominant position shall be applied to the energy enterprises participating in the energy market.
Neni 21 **Kompetencat e autoriteteve rregullative për çështjet e konkurrencës** 1. Rregullatori, në kuadër të kompetencave të tij sipas këtij ligji dhe Ligjit përkatës për	**Član 21** **Nadležnosti regulatornih organa za pitanja konkurencije** 1. Regulator, u okviru svojih nadležnosti prema ovom zakonu i relevantnom Zakonu	**Article 21** **Competencies of regulatory authorities on competition matters** 1. The Regulator shall, within the scope of its authority under this Law and the relevant

Rregullatorin e Energjisë, zbaton masa që kanë për qëllim parandalimin e shkeljeve të dispozitave të neneve 19 dhe 20 të këtij ligji.	o energetskom regulatoru, sprovodi mere koje imaju za cilj sprečavanje povreda odredaba članova 19 i 20 ovog zakona.	Law on the Energy Regulator, implement measures aimed at preventing violations of the provisions of Articles 19 and 20 of this Law.
2. Nëse Rregullatori siguron dëshmi të arsyeshme për ekzistimin e një shkeljeje faktike ose të dyshuar, sipas dispozitave të nenit 19 dhe 20 të këtij ligji, nga një ndërmarrje e energjisë, përveç zhvillimit të hetimit sipas ligjeve dhe rregulloreve që rregullojnë aktivitetet dhe tregjet e energjisë, Rregullatori ia siguron këto dëshmi Autoritetit të Konkurrencës të Republikës së Kosovës. Pas pranimit të dëshmive, Autoriteti i Konkurrencës i Republikës së Kosovës fillon procedurën hetimore për shkeljen e pretenduar dhe ndërmerr çfarëdo mase zbatuese që e konsideron të nevojshme dhe të përshtatshme për të korrigjuar ose trajtuar shkeljen e pretenduar sipas Ligjin përkatës Mbrojtjen e Konkurrencës.	2. Ako Regulator pruža razumne dokaze o postojanju stvarne ili sumnjive povrede, u skladu sa odredbama člana 19 i 20 ovog zakona od strane energetskog preduzeća, osim sprovođenja istrage u skladu sa zakonima i propisima koji regulišu aktivnosti i tržišta energije, Regulator dostavlja te dokaze Autoritetu za konkurenciju Republike Kosovo. Nakon prijema dokaza, Autoritet za konkurenciju Republike Kosovo pokreće istražni postupak o navodnoj povredi i preduzima sve mere sprovođenja koje smatra potrebnim i odgovarajućim da se ispravi ili otkloni navodna povreda prema relevantnom Zakonu o zaštiti konkurencije.	2. If the Regulator acquires reasonable evidence of the existence of an actual or suspected violation under the provisions of Articles 19 and 20 of this Law by an energy enterprise, in addition to conducting its own investigation according to the laws and regulations governing energy activities and markets, the Regulator shall provide such evidence to the Competition Authority of the Republic of Kosovo. Following the receipt of evidence, the Competition Authority of the Republic of Kosovo shall institute the investigation procedure of the alleged violation and shall take whatever enforcement measures it deems necessary and appropriate to remedy or otherwise address such alleged violation as provided for by the relevant Law on Protection of Competition.
3. Rregullatori i ofron ndihmë dhe të gjitha të dhënat e nevojshme Autoritetit të Konkurrencës të Republikës së Kosovës gjatë zhvillimit të hetimit dhe vlerësimit të shkeljes së pretenduar.	3. Regulator pruža pomoć i sve potrebne podatke Autoritetu za konkurenciju Republike Kosovo tokom sprovođenja istrage i procene navodne povrede.	3. The Regulator shall provide assistance and all the necessary data to the Competition Authority of the Republic of Kosovo with the conduct of such investigation, and the assessment of the alleged violation.

KAPITULLI V MBROJTJA E KONSUMATORIT	GLAVA V ZAŠTITA POTROŠAČA	CHAPTER V CONSUMER PROTECTION
Neni 22 **Obligimi i Shërbimit Publik**	**Član 22** **Obaveza javne usluge**	**Article 22** **Public Service Obligation**
1. Obligimi i shërbimit me interes të përgjithshëm publik, i vendoset një ndërmarrjeje të energjisë që ndërlidhet me sigurinë e furnizimit, rregullsinë, cilësinë dhe çmimin e furnizimit me energji elektrike, efiçiencën e energjisë, energjinë nga burimet e ripërtërishme, mbrojtjen e mjedisit dhe klimës, përfshirë detyrimin për prodhim ose vënien në dispozicion të kapaciteteve transmetuese. Një obligim i tillë duhet të jetë i qartë, transparent, jodiskriminues i verifikueshëm dhe të garantojë qasje të barabartë për ndërmarrjet e energjisë të Komunitetit të Energjisë ndaj konsumatorëve të vendit dhe të mos shtrembërojë konkurrencën në tregjet përkatëse.	1. Obaveza javne usluge od opšteg interesa nameće se energetskom preduzeću i odnosi se na sigurnost snabdevanja, redovnost, kvalitet i cenu snabdevanja električnom energijom, energetsku efikasnost, energiju iz obnovljivih izvora, zaštitu životne sredine i klime, uključujući obavezu proizvodnje ili stavljanja na raspolaganje prenosnih kapaciteta. Takva obaveza mora da bude jasno definisana, transparentna, nediskriminatorna i proverljiva i da garantuje energetskim preduzećima Energetske zajednice jednakost pristupa domaćim potrošačima, i da ne narušava konkurenciju na relevantnim tržištima.	1. The public service obligation of general interest shall be imposed on an energy undertaking, relating to security of supply, regularity, quality and price of electricity supply, energy efficiency, energy from renewable sources, environmental and climate protection, including the obligation to produce or make available transmission capacities. Such obligation shall be clear, transparent, non-discriminatory, and verifiable, and shall guarantee equality of access for energy enterprises of the Energy Community to domestic customers, and shall not distort competition in the relevant markets.
2. Shërbimet e ruajtjes së energjisë mund të përcaktohen si obligim i shërbimit publik në rastet kur, bazuar në vlerësimin e Rregullatorit, tregu nuk është në gjendje të ofrojë në mënyrë të mjaftueshme kapacitetet e nevojshme për sigurimin e stabilitetit dhe sigurisë së sistemit të energjisë.	2. Usluge skladištenja energije mogu se odrediti kao obaveza javne usluge u slučajevima kada, na osnovu procene Regulatora, tržište nije u stanju da u dovoljnoj meri obezbedi potrebne kapacitete za osiguranje stabilnosti i sigurnosti energetskog sistema.	2. Energy storage services may be designated as a public service obligation in cases where, based on the assessment of the Regulator, the market is not capable of sufficiently providing the necessary capacities to ensure the stability and security of the energy system.

3. Rregullatori ose Ministria në rastet e përcaktuara në paragrafin 11 të këtij neni, mund të vendos obligimin e shërbimit publik ndaj ndërmarrjes së energjisë në pajtim me këtë ligj dhe Ligjin përkatës për Energjinë Elektrike. Të drejtat dhe përgjegjësitë nga ky obligim përcaktohen në lejen përkatëse të ndërmarrjes së energjisë.	3. Regulator ili Ministarstvo u slučajevima utvrđenim u stavu 11 ovog člana, može propisati obavezu javne usluge energetskom preduzeću u skladu sa ovim zakonom i relevantnim Zakonom o električnoj energiji. Prava i odgovornosti iz ove obaveze utvrđuju se u odgovarajućoj dozvoli energetskog preduzeća.	3. The Regulator, or the Ministry in cases stipulated in paragraph 11 of the present article, may impose Public Service obligation on an energy enterprise pursuant to this law and the relevant Law on Electricity. The rights and responsibilities from this obligation shall be defined in the respective permit of the energy enterprise.
4. Rregullatori ose Ministria në rastet e përcaktuara në paragrafin 11 të këtij neni, në përputhje me kërkesat dhe kushtet e paragrafit 1 të këtij neni mund të vendos obligimin e shërbimit publik drejtpërdrejtë ndaj një ndërmarrjeje të energjisë, jashtë procedurave të rregullta, kur kërkohet ndërhyrje e menjëhershme për mbrojtjen e interesit të përgjithshëm publik, përfshirë edhe masa që lidhen me çmimin e furnizimit me energji elektrike, në përputhje me këtë ligj dhe Ligjin përkatës për Energjinë Elektrike, si në rastet e mëposhtme:	4. Regulator ili Ministarstvo, u slučajevima utvrđenim u stavu 11 ovog člana i u skladu sa zahtevima i uslovima iz stava 1. ovog člana, može da odredi obavezu javne usluge neposredno energetskom preduzeću, van redovnih procedura, kada je potrebna hitna intervencija radi zaštite opšteg javnog interesa, uključujući i mere koje se odnose na cenu snabdevanja električnom energijom, u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim Zakonom o električnoj energiji, kao u sledećim slučajevima:	4. The Regulator or the Ministry, in the cases specified in paragraph 11 of this Article, and in accordance with the requirements and conditions set out in paragraph 1 of this Article, may impose a public service obligation directly on an energy undertaking, outside the regular procedures, where immediate intervention is required to protect the general public interest, including measures relating to the price of electricity supply, in accordance with this Law and the relevant Law on Electricity, as in the following cases:
4.1. gjatë krizës energjetike të shpallur sipas dispozitave të këtij ligji dhe Ligjit përkatës për Energjinë Elektrike;	4.1. tokom energetske krize proglašene prema odredbama ovog zakona i relevantnog zakona o Električnoj Energiji;	4.1.declared energy crisis according to the provisions of this law and the relevant Law on Electricity;
4.2. në çdo situatë që kërkon reagim të menjëhershëm për të parandaluar rrezikimin e sigurisë së furnizimit.	4.2. svake situacije koja zahteva hitan odgovor kako bi se sprečio ugrožavanje sigurnosti snabdevanja.	4.2. any situation that requires a prompt response to prevent the risk of security of supply.

5. Kurdoherë që është e përshtatshme dhe e nevojshme, Rregullatori ose Ministria në rastet e përcaktuara në paragrafin 11 të këtij neni mund të vendosin obligimin e shërbimit publik për një ndërmarrje të energjisë e cila është përzgjedhur si Furnizues i Shërbimit Universal siç përcaktohet në Ligjin përkatës për Energjinë Elektrike.	5. Kad god je to prikladno i potrebno, Regulator ili Ministarstvo u slučajevima utvrđenim u stavu 11 ovog člana može nametnuti obavezu javne usluge energetskom preduzeću koje je izabrano za Pružaoca univerzalne usluge, kao što je utvrđeno u relevantnom Zakonu o električnoj energiji.	5. Whenever it is appropriate and necessary, the Regulator or the Ministry, in the cases defined in paragraph 11 of this Article, may impose a public service obligation on an energy undertaking which has been selected as the Universal Service Supplier as defined in the relevant Law on Electricity.
6. Shërbimi i ofruar në bazë të obligimit të shërbimit publik sigurohet në përputhje me afatet dhe kushtet e përcaktuara nga Rregullatori ose Ministria në rastet e përcaktuara në paragrafin 11 të këtij neni, në vendimin me të cilin vendoset obligimi i shërbimit publik. Afatet dhe kushtet për ofrimin e obligimit të shërbimit publik pasqyrohen në lejen përkatëse të ndërmarrjes së energjisë.	6. Usluga koja se pruža na osnovu obaveze javne usluge pruža se u skladu sa rokovima i uslovima koje odredi Regulator ili Ministarstvo u slučajevima utvrđenim u stavu 11 ovog člana, odlukom kojom se propisuje obaveza javne usluge. Rokovi i uslovi za pružanje obaveze javne usluge navedeni su u relevantnoj dozvoli energetskog preduzeća.	6. Service provided under public service obligation shall be ensured in accordance with the terms and conditions determined by the Regulator or the Ministry in cases stipulated in paragraph 11 of the present Article, in the decision by which the public service obligation is imposed. The terms and conditions for providing the public service obligation shall be reflected in the respective permit of the energy enterprise.
7. Rregullatori ose Ministria në rastet e përcaktuara në paragrafin 11 të këtij neni, në vendimin me të cilin vendoset obligimi për shërbimin publik, përcakton fushëveprimin dhe afatin kohor të obligimit të shërbimit publik, duke marrë parasysh se obligimi i vendosur i shërbimit publik kufizohet në kohë dhe nuk duhet të jetë përtej asaj që është e nevojshme për të arritur objektivin e synuar të interesit të përgjithshëm publik.	7. Regulator ili Ministarstvo u slučajevima utvrđenim u stavu 11 ovog člana, u odluci kojom se propisuje obaveza javne usluge određuje obim i vremenski rok obaveze javne usluge, uzimajući u obzir da će propisana obaveza javne usluge biti vremenski ograničena i da ne bi trebalo da ide preko onoga što je neophodno za postizanje cilja opšteg javnog interesa koji se nastoji postići.	7. The Regulator or the Ministry in cases stipulated in paragraph 11 of the present Article shall in the decision by which the public service obligation is imposed, determine the scope and timeframe of the public service obligation, taking into account that the imposed public service obligation shall be limited in time and must not go beyond what is necessary to achieve the objective which is being pursued in the general public interest.

8. Roli dhe përgjegjësitë e Rregullatorit, në monitorimin e zbatimit të obligimeve të shërbimit publik, janë të përcaktuara në Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë.	8. Uloga i odgovornosti regulatora u praćenju sprovođenja obaveza javne usluge utvrđene su u relevantnom Zakonu o energetskom regulatoru.	8. The role and responsibilities of the Regulator in monitoring the implementation of the public service obligations are determined in the relevant Law on the Energy Regulator.
9. Kompensimi financiar, format e tjera të kompensimit dhe të drejtat ekskluzive për zbatimin e obligimit të vendosur ndaj ndërmarrjes së energjisë me obligimin e shërbimit publik, bëhen në mënyrë jodiskriminuese dhe transparente. Shpenzimet e bëra nga ndërmarrjet e energjisë për ofrimin e shërbimit publik do të njihen si të arsyetuara me rastin e miratimit të tarifave nga Rregullatori.	9. Finansijska naknada, drugi oblici naknade iekskluzivna prava za sprovođenje obaveze koja je propisana energetskom preduzeću sa obavezom pružanja javne usluge utvrđuju se na nediskriminatoran i transparentan način. Troškovi koje energetska preduzeća prave za pružanje javnih usluga biće priznati kao razumni prilikom odobrenja tarifa od strane Regulatora.	9. Financial compensation, other forms of compensation and exclusive rights for implementing the obligations imposed to energy enterprises with public service obligation shall be done in non-discriminatory and transparent manner. Costs incurred by energy undertakings for the provision of public service shall be recognized as justified upon approval of tariffs by the Regulator.
10. Rregullatori ose Ministria në rastet e përcaktuara në paragrafin 11 të këtij neni, informojnë pa vonesë Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë për vendimin nga paragrafi 3 i këtij neni, si dhe për ndikimet e mundshme të vendimit të tillë në funksionimin e tregut të energjisë. Rregullatori ose Ministria më pas informojnë Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë çdo dy (2) vite për ndonjë ndryshim të këtyre masave.	10. Regulator ili Ministarstvo u slučajevima utvrđenim u stavu 11 ovog člana, obaveštavaju bez odlaganja Sekretarijat Energetske zajednice o odluci iz stava 3. ovog člana, kao i o mogućim uticajima takve odluke na funkcionisanje energetskog tržišta. Regulator ili Ministarstvo nakon toga obaveštavaju Sekretarijat Energetske zajednice svake dve (2) godine o bilo kakvoj promeni ovih mera.	10. The Regulator or the Ministry in cases stipulated in paragraph 11 of the present Article, shall inform the Energy Community Secretariat, without delay, about the decision referred to in paragraph 3 of this article, as well as about the possible impacts of such decision on the functioning of the energy market. The Regulator or the Ministry shall subsequently inform the Energy Community Secretariat every two (2) years of any changes to those measures.
11. Ministria është kompetente për të vendosur obligimin e shërbimit publik nëse, sipas vlerësimit të saj, obligimi i	11. Ministarstvo je nadležno za postavljanje obaveze javne usluge ako, ako prema njegovoj proceni, obaveza javne usluge	11. The Ministry shall be competent to impose public service obligations where in its assessment, public service obligations

shërbimit publik do të duhej të vendosej nga Rregullatori ose nëse obligimi i shërbimit publik i vendosur nga Rregullatori nuk është adekuat për të arritur një interes të përgjithshëm publik sipas paragrafit 1 të këtij neni. Obligimi i shërbimit publik i vendosur nga Ministria përfundon ose ndryshon një obligim të mëparshëm të shërbimit publik të vendosur nga Rregullatori dhe pengon Rregullatorin të vendosë obligimi të shërbimit publik për të njëjtën çështje. Rregullat e këtij neni dhe dispozitat e tjera përkatëse gjithashtu zbatohen për obligimin e shërbimit publik të vendosur nga Ministria.	treba da budu postavljena od strane Regulatora ili ako obaveza javne usluge koju je postavio Regulator nije adekvatna za postizanje opšteg javnog interesa prema stavu 1. ovog člana. Obaveza javne usluge koju postavi Ministarstvo završava ili menja prethodnu obavezu javne usluge koju je postavio Regulator i sprečava Regulatora da postavi obavezu javne usluge za isto pitanje. Pravila ovog člana i druge relevantne takode odredbe primenjuju se na obavezu javne usluge koju postavi Ministarstvo.	should have been imposed by the Regulator or where public service obligations imposed by the Regulator are not adequate to achieve a general public interest in paragraph 1 of this Article. A public service obligation imposed by the Ministry shall terminate or amend a prior public service obligation by the Regulator, and shall prevent the Regulator from imposing public service obligations on the same subject-matter. The rules in this Article and other relevant provisions also apply to public service obligations imposed by the Ministry.
Neni 23 **Konsumatorët e cenueshëm**	**Član 23** **Ugroženi potrošači**	**Article 23** **Vulnerable customers**
1. Ministria përgjegjëse për mirëqenien sociale vendos për njohjen, ndryshimin dhe ndërprerjen e statusit të konsumatorit të cenueshëm, në përputhje me kriteret e përcaktuara sipas këtij neni dhe aktit nënligjor përkatës.	1. Ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu odlučuje o priznavanju, izmeni i prestanku statusa ugroženog kupca, u skladu sa kriterijumima utvrđenim ovim članom i odgovarajućim podzakonskim aktom.	1. The Ministry responsible for social welfare shall decide on the recognition, modification, and termination of the status of a vulnerable customer, in accordance with the criteria set out in this Article and the relevant bylaw.
2. Ministria përgjegjëse për mirëqenien sociale brenda nëntë (9) muajve nga hyrja në fuqi e këtij Ligji, në bashkëpunim me Ministrinë dhe pas konsultimeve paraprake me furnizuesin që furnizon konsumatorët e cenueshëm, i propozon Qeverisë miratimin	2. U roku od devet (9) meseci od stupanja na snagu ovog zakona, Ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu, u saradnji sa Ministarstvom i nakon prethodnih konsultacija sa snabdevačem koji snabdeva ugrožene kupce, predlaže Vladi donošenje	2. Within nine (9) months from the entry into force of this Law, the Ministry responsible for social welfare, in cooperation with the Ministry and following prior consultations with the supplier supplying vulnerable customers,

e aktit nënligjor për konsumatorët e cenueshëm, i cili përcakton, si në vijim:	podzakonskog akta o ugroženim kupcima, kojim se utvrđuje, između ostalog:	shall propose to the Government the adoption of the bylaw on vulnerable customers, which shall determine, as follows:
2.1. Kriteret e hollësishme për mënyrën e marrjes së statusit të konsumatorit të cenueshëm, të cilat mund të bazohen në:	2.1 Detaljni kriterijumi za način sticanja statusa ugroženog potrošača, koji se mogu zasnivati na:	2.1. Detailed criteria for the manner of obtaining the status of a vulnerable consumer, which may be based on:
2.1.1. nivelin e të ardhurave;	2.1.1. nivo prihoda;	2.1.1. income level;
2.1.2. përfitimin nga skemat e ndihmës sociale;	2.1.2. ostvarivanje prava iz sistema socijalne pomoći;	2.1.2. eligibility under social aid schemes;
2.1.3. gjendjen shëndetësore që kërkon përdorimin e pajisjeve që konsumojnë energji;	2.1.3. zdravstveno stanje koje zahteva korišćenje uređaja koji troše energiju;	2.1.3. health condition that requires the use of energy-consuming devices;
2.2. mënyrën dhe periudhën e verifikimit të këtij statusi;	2.2. način i period verifikacije ovog statusa;	2.2. the manner and period of verification of this status;
2.3. kategorizimin e përfituesve sipas specifikave të tyre, nëse është i ap-likueshëm;	2.3. kategorizaciju korisnika prema njihovim specifičnostima, ukoliko je primenljivo;	2.3. the categorization of beneficiaries according to their specific characteristics, where applicable;
2.4. formën e mbështetjes për kategoritë e konsumatorëve sipas nënparagrafit 2.3;	2.4. oblik podrške za kategorije potrošača u skladu sa podstavom 2.3;	2.4. the form of support for the categories of consumers referred to in subparagraph 2.3;
2.5. detyrimet e operatorëve të sistemit dhe furnizuesve lidhur me konsumatorët e cenueshëm; dhe	2.5. obaveze operatora sistema i dobavljača u odnosu na ranjive potrošače; i	2.5. the obligations of system operators and suppliers in relation to vulnerable consumers; and

2.6. përmbajtjen e hollësishme të regjistrit të konsumatorëve të cenueshëm.	2.6. detaljan sadržaj registra ranjivih potrošača.	2.6. the detailed content of the register of vulnerable consumers.
3. Ministria përgjegjëse për mirëqenie sociale brenda tetë (8) ditësh kalendarike, duke llogaritur nga dita e dhënies së statusit ose ndryshimit të statusit të konsumatorit të cenueshëm, njofton konsumatorët e cenueshëm, operatorin e sistemit të shpërndarjes dhe furnizuesit që furnizojnë konsumatorët e cenueshëm për përcaktimin e statusit ose ndryshimet në statusin e tillë, ose ndërprerjen e statusit të konsumatorit të cenueshëm.	3. Ministarstvo nadležno za poslove socijalnog staranja u roku od 8 (osam) kalendarskih dana, računajući od dana dodele statusa ili promene statusa ugroženog potrošača, obaveštava ugrožene potrošače, operatora distributivnog sistema i snabdevače koji snabdevaju ugrožene potrošače o utvrđivanju statusa, odnosno promeni takvog statusa, ili ukidanju statusa ugroženog potrošača.	3. The Ministry responsible for social welfare within eight (8) calendar days, counting from the day of awarding the status or changing the status of a vulnerable customer, notifies the vulnerable customers, distribution system operator and supplier that supply vulnerable customers.
4. Ministria përgjegjëse për mirëqenien sociale krijon dhe përditëson regjistrin e konsumatorit të cenueshëm duke synuar plotësimin e të dhënave për gjininë, moshën, statusin social, ekonomik dhe të varfërisë energjetike, si dhe faktorë të tjerë të rëndësishëm për identifikimin e konsumatorit të cenueshëm.	4.Ministarstvo nadležno za socijalnu zaštitu uspostavlja i ažurira registar ugroženih kupaca, sa ciljem prikupljanja podataka o polu, starosti, socijalnom i ekonomskom statusu, energetskom siromaštvu, kao i drugim relevantnim faktorima za identifikaciju ugroženih kupaca.	4. The Ministry responsible for social welfare shall establish and update the register of vulnerable customers, aiming to ensure the collection of data on gender, age, social and economic status, energy poverty status, as well as other relevant factors necessary for identifying vulnerable customers.
5. Furnizuesi që furnizon konsumatorët e cenueshëm është i detyruar të ofrojë kontratë furnizimi për të gjithë konsumatorët e cenueshëm dhe fillon t'i furnizojë ata menjëherë pas marrjes së njoftimit nga paragrafi 2 i këtij neni.	5. Snabdevač koji snabdeva ugrožene kupce dužan je da ponudi ugovor o snabdevanju svim ugroženim kupcima i započne snabdevanje odmah po prijemu obaveštenja iz stava 2. ovog člana.	5. The supplier that supplies vulnerable customers shall be obliged to offer a supply contract to all vulnerable customers and shall begin supplying them without delay after receiving the notification from paragraph 2 of this article.
6. Furnizuesi që furnizon konsumatorët e cenueshëm krijon mekanizmat për ofrimin	6. Snabdevač koji snabdeva ugrožene kupce uspostavlja mehanizme za pružanje pomoći	6. The supplier that supplies the vulnerable customers shall set up mechanisms for

e ndihmës për konsumatorët e cenueshëm, me synim të shmangies së shkyçjes së energjisë elektrike për shkak të faturave të papaguara.	ugroženim kupcima, sa ciljem sprečavanja isključenja električne energije zbog neplaćenih računa.	providing assistance to vulnerable customers aimed at avoiding the disconnection of electricity due to unpaid bills.
7. Qeveria, me propozim të Ministrisë përgjegjëse për mirëqenie sociale, miraton programin vjetor për ofrimin e mbështetjes për konsumatorët e cenueshëm, jo më vonë se 31 dhjetori i vitit, për vitin vijues të cilit i referohet programi.	7. Vlada, na predlog ministarstva nadležnog za socijalnu zaštitu, donosi godišnji program za pružanje podrške ugroženim kupcima najkasnije do 31. decembra godine koja prethodi godini na koju se program odnosi.	7. The Government, on a proposal of the Ministry responsible for social welfare, adopts an annual program for providing support to vulnerable customers, not later than 31 December of the year for the following year the program refers to.
8. Masat e përcaktuara në këtë nen nuk duhet të pengojnë hapjen e tregut të energjisë ose funksionimin e tij. Ministria, në emër të Qeverisë, njofton Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë për miratimin dhe zbatimin e masave të tilla, si dhe për çdo masë tjetër të mundshëm të ndërmarrë në kuadër të sistemit të përgjithshëm të mirëqenies sociale, përfshirë vlerësimin e ndikimit të mundshëm të tyre në funksionimin e tregut të energjisë.	8. Mere utvrđene ovim članom ne smeju da ometaju otvaranje tržišta energije niti njegovo funkcionisanje. Ministarstvo, u ime Vlade, obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice o donošenju i sprovođenju takvih mera, kao i o svim drugim mogućim merama preduzetim u okviru opšteg sistema socijalne zaštite, uključujući procenu njihovog mogućeg uticaja na funkcionisanje tržišta energije.	8. The measures outlined in this Article must not prevent the actual opening of the energy market or its functioning. The Ministry, on behalf of the Government, shall notify the Energy Community Secretariat for the adoption and implementation of any other measures taken within the general social welfare system, including their possible impact assessment on the functioning of the energy market.
Neni 24 **Çmimet e furnizimit të bazuara në treg**	**Član 24** **Cene snabdevanja zasnovane na tržištu**	**Article 24** **Market-based Supply Prices**
1. Furnizuesit, pas përmbushjes së kushteve ligjore, janë të lirë të përcaktojnë çmimin e furnizimit me energji. Rregullatori, së bashku me palët relevante të interesit, ndërmerr veprimet e duhura për të siguruar konkurrencë efektive dhe kushte të	1. Snabdevači, nakon ispunjavanja zakonskih uslova, su slobodni da određuju cenu snabdevanja energijom. Regulator zajedno sa relevantnim zainteresovanim stranama preduzima odgovarajuće mere radi osiguranja delotvorne konkurencije i	1. Suppliers, after meeting the legal requirements, shall be free to determine the price for energy supply. The Regulator together with relevant stakeholders shall take appropriate actions to ensure effective competition and equal activity conditions

barabarta veprimi ndërmjet furnizuesve.	jednake uslove delovanja među snabdevačima.	between suppliers.
2. Me qëllim të mbrojtjes së konsumatorëve të cenueshëm, Ministria përgjegjëse për mirëqenien sociale, pas marrjes së opinionit paraprak nga Ministria dhe Rregullatori, mund të vendos të subvencionojë energjinë për kategori të caktuar të konsumatorëve familjarë të cenueshëm.	2. U cilju zaštite ugroženih potrošača, Ministarstvo nadležno za poslove socijalne zaštite, nakon pribavljanja preliminarnog mišljenja od Ministarstva i Regulatora, može da subvencioniše energiju za određene kategorije domaćinstava u potrebi.	2. In order to protect the vulnerable customers, the Ministry responsible for social welfare, upon obtaining a prior opinion of the Ministry and the Regulator, may decide to subsidy the energy for certain vulnerable household customers.
3. Subvencionimi i tillë:	3. Takvo subvencionisanje:	3. Such subsidy shall:
3.1. ndjek interesin e përgjithshëm ekonomik dhe nuk shkon përtej asaj që është e nevojshme;	3.1. mora da se pridržava opšteg ekonomskog interesa i neće ići dalje od onoga što je neophodno;	3.1. pursue a general economic interest and not go beyond what is necessary;
3.2. përcaktohet në mënyrë të qartë, transparente, jodiskriminuese dhe të verifikueshme;	3.2. mora biti jasno utvrđeno, na jasan, transparentan, nediskriminatoran i proverljiv način;	3.2. be clearly defined, transparent, non-discriminatory and verifiable;
3.3. garanton qasje të barabartë për ndërmarrjet e energjisë që operojnë në palët kontraktuese të Komunitetit të Energjisë ose shtetet anëtare të Bashkimit Evropian te konsumatorët;	3.3 mora garantovati da energetska preduzeća koja posluju u ugovornim stranama Energetske zajednice ili državama članicama Evropske unije imaju jednak pristup potrošačima;	3.3. guarantee equal access for energy enterprises operating in the Energy Community contracting parties or European Union member-states to customers;
3.4. është i kufizuar në kohë dhe është proporcional në raport me përfituesin; dhe	3.4 mora biti vremenski ograničeno i proporcionalno u odnosu na korisnike; i	3.4. be limited in time and to an appropriate extent as regard to their beneficiaries; and
3.5. nuk rezulton në kosto shtesë në mënyrë diskriminuese për pjesëmarrësit e	3.5 ne rezultira dodatnim troškovima na diskriminatorski način za učesnike na	3.5.not result in additional costs for market participants in a discriminatory

tregut.	tržištu.	way.
4. Me qëllim të krijimit të konkurrencës efektive ndërmjet furnizuesve për kontratat e furnizimit me energji, si dhe arritjen e çmimeve plotësisht të bazuara në treg për furnizim me pakicë, Rregullatori, pas marrjes së një opinioni paraprak nga Ministria mund të vendosë që për një periudhë tranzitore të përcaktojë çmimet për furnizimin me energji për konsumatorët familjarë dhe mikro-ndërmarrjet, të cilët nuk përfitojnë sipas pikës 2 të këtij neni, me kusht që përveç kritereve të përcaktuara në paragrafin 3 të këtij neni, masat e tilla të:	4. U cilju stvaranja delotvorne konkurencije među snabdevačima za ugovore o snabdevanju energijom kao i za postizcanje cena koje su u potpunosti zasnovane na tržište za snabdevanje na malo, , Regulator nakon pribavljanja preliminarnog mišljenja od Ministarstva, može odlučiti da za prelazni period odredi cene za snabdevanje energijom za potrošače iz kategorije domaćinstva i mikropreduzeća koja ne ostvaruju koristi iz tačke 2. ovog člana, pod uslovom da su pored kriterijuma utvrđenih u stavu 3. ovog člana, takve mere:	4. To establish effective competition between suppliers for energy supply contracts, and to achieve fully effective market-based retail pricing of energy, the Regulator, and upon obtaining a prior opinion of the Ministry, may decide for a transitional period to determine prices for energy supply to household and microenterprise customers that do not benefit from subsidy pursuant to paragraph 2 of this article, provided that in addition to criteria set out in paragraph 3 of this Article, such measures shall:
4.1. shoqërohen me një sërë masash për të arritur konkurrencë efektive;	4.1. praćene skupom mera za postizanje delotvorne	4.1. be accompanied by a set of measures to achieve effective competition;
4.2. sigurojnë trajtim jodiskriminues ndërmjet furnizuesve;	4.2. osiguravaju nediskriminatoran tretman između snabdevača;	4.2. ensure non-discriminatory treatment between the suppliers;
4.3. sigurojnë që çmimi i vendosur është mbi koston, në një nivel ku mund të ndodh konkurrenca efektive e çmimeve;	4.3. osiguravaju da postavljena cena bude iznad troškova, na nivou na kome može doći do delotvorne cenovne konkurencije;	4.3. ensure that a set price is above cost, at a level where effective price competition can occur;
4.4. parashikojnë për të zvogëluar në minimum çdo ndikim negativ në tregjet e energjisë me shumicë;	4.4. predviđene radi svođenja na minimum svakog negativnog uticaja na veleprodajna tržišta energije;	4.4. be designed to minimize any negative impact on the wholesale energy markets;
4.5. sigurojnë që të gjithë përfituesit sipas këtij neni të kenë mundësinë të zgjedhin	4.5. osiguravaju da svi korisnici u skladu sa ovim članom imaju mogućnost da	4.5. ensure that all beneficiaries under this article have the possibility to choose

ofertat konkurruese në treg dhe të informohen drejtpërdrejtë, të paktën çdo tre (3) muaj, për disponueshmërinë e ofertave në tregun konkurrues, në veçanti për kontratat me çmime dinamike dhe ofrimin e asistencës për të kaluar në treg konkurrues;	biraju konkurentne ponude na tržištu i da najmanje na tromesečnom nivou budu neposredno obavešteni o dostupnosti ponuda na konkurentnom tržištu, posebno o ugovorima sa dinamičnim cenama i i pružanju pomoći da pređu na konkurentno tržište;	competitive market offers and are directly informed at least every quarter of the availability of offers in the competitive market, in particular of dynamic price contracts, and providing assistance to switch to a competitive market;
4.6. nuk shkaktojnë ndërsubvencionim të drejtpërdrejtë ndërmjet konsumatorëve të furnizuar me çmime të tregut të lirë dhe atyre të furnizuar me çmime të rregulluara.	4.6. ne prouzrokuju neposredno unakrsno subvencionisanje između potrošača koji se snabdevaju po slobodnim tržišnim cenama i onih koji se snabdevaju po regulisanim cenama.	4.6. do not result id direct cross-subsidization between customers supplied at free market prices and those supplied at regulated supply prices.
5. Ministria, në emër të Qeverisë së Republikës së Kosovës dorëzon te Sekretariati i Komunitetit të Energjisë raportin për masat e ndërmarra, në pajtim me paragrafin 2 dhe 4 të këtij neni, brenda një (1) muaji pas miratimit të tyre, të cilat mund të zbatohen menjëherë. Ky raport shoqërohet me një shpjegim mbi pamjaftueshmërinë e instrumenteve të tjera për të arritur qëllimin e caktuar, mënyrën e përmbushjes së kërkesave të përcaktuara në paragrafin 3 të këtij neni dhe ndikimin e masave të njohura në konkurrencën ndërmjet furnizuesve. Raporti përshkruan listën e përfituesve, kohëzgjatjen e masave, numrin e konsumatorëve familjarë të prekur nga këto masa dhe sqaron përcaktimin e tyre.	5. Ministarstvo, u ime Vlade, podnosi izveštaj Sekretarijatu Energetske Zajednice ajednice izveštaj o preduzetim merama, u skladu sa stavovima 2 i 4 ovog člana, u roku od jednog (1) meseca od njihovog usvajanja, koje može primeniti odmah. Ovaj izveštaj se dostavlja sa objašnjenjem o nedovoljnosti drugih instrumenata za postizanje određenog cilja, načinu ispunjavanja zahteva utvrđenih u stavu 3. ovog člana, uticaju poznatih mera na konkurenciju među snabdevačima, . U izveštaju se opisuju lista korisnika, trajanje mera i broj potrošača iz kategorije domaćinstva obuhvaćenih ovim merama i objašnjava njihovo utvrđivanje.	5. The Ministry, on behalf of the Government, shall submit a report for the measures taken in accordance with paragraphs 2 and 4 of this Article to the Energy Community Secretariat within one (1) month after their adoption, which may be apled immediately. The report shall be accompanied by an explanation of why other instruments were not sufficient to achieve the objective pursued, of how the requirements set out in paragraph 3 of this article are fulfilled, and of the effects of the notified measures on competition between suppliers,. The report shall describe the range of the beneficiaries, the duration of the measures, and the number of household customers affected by the measures and shall explain their determination.

KAPITULLI VI TË DREJTAT PRONËSORE TË NDËRMARRJEVE TË ENERGJISË	GLAVA VI IMOVINSKA PRAVA ENERGETSKIH PREDUZEĆA	CHAPTER VI PROPERTY RIGHTS OF ENERGY ENTERPRISES
Neni 25 **Stabilimentet e reja dhe ekzistuese të energjisë**	**Član 25** **Nova i postojeća energetska postrojenja**	**Article 25** **New and existing Energy Facilities**
1. Stabilimentet e reja dhe ekzistuese të energjisë për prodhimin, transmetimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike, termike ose gazit do të jenë në pronat mbi të cilat ndërmarrja e energjisë i gëzon të drejtat përkatëse të pronësisë, shfrytëzimit ose qasjes.	1. Nova i postojeća energetska postrojenja za proizvodnju, prenos i distribuciju električne energije, toplotne energije ili gasa, energetsko preduzeće uživa pripadajuća prava vlasništva, korišćenja ili pristupa.	1. New and existing energy facilities for the production, transmission, and distribution of electricity, thermal Energy or gas shall be on the ppropety over which the energy enterprise enjoys respective rights of ownership, use, or access.
2. Me qëllim të mbrojtjes së interesit dhe sigurisë së infrastrukturës të energjisë së Republikës së Kosovës, stabilimentet dhe infrastruktura për prodhimin e energjisë elektrike dhe termike, transmetimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike dhe gazit, si dhe sistemet e shpërndarjes së energjisë termike shpallen stabilimente të energjisë me interes publik për Republikën e Kosovës.	2. U cilju zaštite interesa i bezbednosti energetske infrastrukture Republike Kosovo, postrojenja i infrastruktura za proizvodnju električne i toplotne energije, prenos i distribuciju električne energije i gasa, kao i sistemi za distribuciju toplotne energije proglašavaju se energetskim postrojenjima od javnog interesa za Republiku Kosovo.	2. For the purpose of protecting the interest and security of the energy infrastructure of the Republic of Kosovo, facilities and infrastructure for electricity and thermal energy production, transmission and distribution of electricity and gas, as well as thermal energy distribution systems are declared energy facilities of public interest to the Republic of Kosovo.
3. Ndërtimi i stabilimenteve të energjisë, mirëmbajtja dhe shfrytëzimi i tyre, si dhe realizimi i aktiviteteve të energjisë janë me interes publik për Republikën e Kosovës.	3. Izgradnja energetskih postrojenja, njihovo održavanje i korišćenje, kao i obavljanje energetskih delatnosti su od javnog interesa za Republiku Kosovo.	3. The construction of energy facilities, their maintenance and use, as well as the performance of energy activities are of public interest to the Republic of Kosovo.

4. Pronarët e stabilimenteve nga paragrafi 2 i këtij neni obligohen t'i mirëmbajnë, avancojnë teknologjikisht ose modernizojnë stabilimentet me qëllim të përmbushjes së kërkesave të përcaktuara me legjislacionin në fuqi.	4. Vlasnici postrojenja iz stava 2. ovog člana dužni su da održavaju, tehnološki unapređuju ili modernizuju postrojenja radi ispunjavanja zahteva koji su utvrđeni važećim zakonodavstvom.	4. Owners of facilities referred to in paragraph 2 of this article are obliged to maintain, technologically improve, or modernize the facilities for the purpose of meeting the requirements outlined in the applicable legislation.
5. Nëse stabilimenti i energjisë ka arritur jetëgjatësinë e paraparë ose nëse ndërmarrja e energjisë që zotëron dhe/ose operon stablimentin e energjisë vendos të mbyllë përgjithmonë operimin e tij, stabilimenti i energjisë i nënshtrohet procesit të dekomisionimit, bazuar në një plan dekomisionimi, siç përcaktohet në kodet përkatëse të rrjetit dhe/ose legjislacionin që ka të bëjë me ndërtimin, planfikimin hapësinor, mbrojtjen e mjedisit dhe/ose burimet minerale.	5. Ako je energetsko postrojenje dostiglo predviđeni životni vek ili ako energetsko preduzeće koje poseduje i/ili upravlja energetskim postrojenjem odluči da trajno zatvori njegov rad, energetsko postrojenje se podvrgava procesu stavljanja van pogona na osnovu plana stavljanja van pogona, kako je utvrđeno u relevantnim mrežnim kodeksima i/ili zakonodavstvu koje se odnosi na izgradnju, zaštitu životne sredine i/ili mineralne resurse.	5. If the energy facility reached its lifespan or if the energy enterprise that owns and/or operates the energy facility decides to permanently close-down its operations, the energy facility must undergo a decommissioning process based on a decommissioning plan as determined in the respective network codes and/or legislation pertaining to the construction, environmental protection and/or mineral resources.
6. Linjat dhe tubacionet për transmetimin dhe shpërndarjen e energjisë mund të kalojnë përmes, mbi, në ose nën çdo pronë, vetëm nëse ndërmarrja përkatëse e energjisë ka një servitut ose të drejtë të shfrytëzimit të pronës përkatëse, ose servituti apo e drejta e shfrytëzimit i jepet ose merret nga ndërmarrja përkatëse e energjisë në përputhje me këtë ligj dhe legjislacionin përkatës në fuqi.	6. Vodovi i cevovodi za prenos i distribuciju energije mogu prolaziti kroz, preko, na ili ispod svake imovine samo ako dotično energetsko preduzeće ima pravo službenosti ili pravo korišćenja relevantne imovine ili službenost ili pravo korišćenja daje ili oduzima dotično energetsko preduzeće u skladu sa ovim zakonom i relevantnim zakonodavstvom na snazi.	6. Lines and pipelines for the transmission and distribution of energy may pass through, over, on, or under any property only if the concerned energy enterprise holds a servitude of the right to use the respective property, or a servitude right, shall be granted or acquired by the relevant energy undertaking in accordance with this Law and the applicable legislation.
Neni 26	**Član 26**	**Article 26**

Prona në shfrytëzim ose në posedim të ndërmarrjeve të energjisë	Imovina na korišćenju ili u posedu energetskih preduzeća	Property currently in use or possession of energy enterprises
1. Çdo ndërmarrje e energjisë që ka aktualisht në pronësi, shfrytëzim ose ka të drejtën e shfrytëzimit, operon ose ka në posedim stabilimente të energjisë të vendosura në një pronë për të cilën ndërmarrja e energjisë nuk ka siguruar ose nuk i është dhënë formalisht një servitut, e drejtë e shfrytëzimit ose e drejtë pronësore dhe këto stabilimente të energjisë janë në posedim ose shfrytëzim të ndërmarrjes së energjisë, atëherë kjo ndërmarrje do të ketë të gjitha servitutet, të drejtat e shfrytëzimit dhe të drejtat tjera pronësore në pronën përkatëse ose ndaj asaj prone.	1. Svako energetsko preduzeće koje trenutno poseduje, koristi ili ima pravo da koristi, posluje ili poseduje energetska postrojenja koja se nalaze na imovini na kojoj energetsko preduzeće nije formalno steklo ili mu nije dato pravo službenosti, pravo korišćenja ili pravo vlasništva na imovini i ta energetska postrojenja su u posedu ili na korišćenju energetskog preduzeća, ima sve službenosti, prava na korišćenje i druga prava vlasništva na ili u odnosu na datu imovinu.	1. Any energy enterprise that currently owns, uses or has the right to use, operates or otherwise possesses energy facilities sited on property over which the energy enterprise has not formally acquired or been granted a servitude, right of use or property ownership right, shall have, if such energy facilities are in the possession or use of the energy enterprise, all necessary servitudes, rights of use and/or other property rights in or to the concerned property.
2. Prona në të cilën ndodhen stabilimentet e energjisë, përveç linjave ose tubacioneve të transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë, i nënshtrohet dispozitave të legjislacionit në fuqi për të drejtën e shfrytëzimi të pronës dhe të drejtave të tjera sendore që lidhen me të drejtat e ndërtimit, për një periudhë prej nëntëdhjetë e nëntë (99) vitesh, që fillon nga data e operimit komercial të stabilimentit. Sipas kësaj të drejte shfrytëzimi, ndërmarrja përkatëse e energjisë ka të drejtën të:	2. Imovina na kojoj se nalaze energetska postrojenja, osim vodova i cevovoda za prenos i distribuciju energije, podleže odredbama važećeg zakonodavstva o pravu na korišćenje imovine i drugim stvarnim pravima u vezi sa pravima na izgradnju na period od devedeset devet (99) godina počev od datuma komercijalnog rada objekta. Prema ovom pravu korišćenja, relevantno energetsko preduzeće ima pravo da:	2. The property, upon which energy facilities are situated, other than lines or pipelines for the transmission and distribution of energy, shall be the subject to the provisions of the relevant legislation for the right of use of property and other real rights related to the building rights, for a period of ninety nine (99) years, starting from the date of commercial operation of the facility. Under such right of use, the concerned energy enterprise shall have the right to:
2.1. posedojë dhe shfrytëzojë pronën përkatëse për realizimin e aktiviteteve të	2.1.poseduje i koristi datu imovinu za obavljanje energetskih delatnosti u skladu	2.1. possess and to use the concerned property for performing energy activities

energjisë në pajtim me këtë ligj;	sa ovim zakonom;	in accordance with this Law;
2.2. largoj nga prona çdo posedues të paligjshëm;	2.2. iseli bilo kog bespravnog posednika sa imovine;	2.2. have any illegal possessors removed from the property;
2.3. kompensohet për dëmet e shkaktuara nga një posedues i paligjshëm, në të njëjtën masë sikurse pronari i pronës së paluajtshme, në përputhje me legjislacionin në fuqi; dhe	2.3.mu se nadoknadi šteta koju je pričinio bespravni posednik u istom obimu kao i vlasnik nepokretnosti, u skladu sa važećim zakonodavstvom; i	2.3. be compensated for damages caused by an illegal possessor to the same extent as an owner of immovable property in accordance with the legislation in force; and
2.4. bart ose të disponojë të drejtën e shfrytëzimit ose cilindo aspekt të saj.	2.4 prenese ili raspolaže pravom na korišćenje ili bilo kom njegovom aspektu.	2.4. transfer or dispose of such right of use or any aspect thereof.
3. Kushtet e mëposhtme aplikohen në raport me të drejtën e shfrytëzimit:	3. Na ovo pravo korišćenja primenjuju se sledeći uslovi:	3. The following conditions shall also apply in reation to the user right:
3.1. komunat dhe autoritetet e tjera publike mund të mbledhin taksa dhe tarifa nga ndërmarrja e energjisë, në të njëjtën mënyrë dhe masë sikurse ndërmarrja e energjisë të ishte pronare e pronës;	3.1. opštine i drugi javni organi mogu naplatiti takse i tarife energetskom preduzeću na isti način i u istoj meri kao da je energetsko preduzeće bilo vlasnik imovine;	3.1. municipalities and other public authorities may collect taxes and fees on the energy enterprise in the same manner and extent as if the energy enterprise were the owner of the property;
3.2. ndryshimet fizike të pronës në fjalë, duke përfshirë çdo ndërtim mbi të, nuk ndikojnë në fushëveprimin dhe kushtet e së drejtës së shfrytëzimit;	3.2. fizičke promene date imovine, uključujući i svaku gradnju na njoj, neće uticati na obim i uslove prava korišćenja;	3.2 physical changes of the concerned property, including any construction thereon, shall not affect the scope and the conditions of the right of use;
3.3. e drejta e shfrytëzimit nuk ndikohet nga ndryshimet e të drejtave pronësore mbi pronën përkatëse;	3.3. na pravo korišćenja neće uticati promene u imovinskim pravima na relevantnu imovinu;	3.3. the right of use shall not be affected by any changes to the ownership rights over the property concerned ;
3.4. e drejta e shfrytëzimit mund të	3.4. pravo korišćenja se eksproprište,	3.4. the right of use may be expropriated

shpronësohet, vetëm në bazë të kritereve dhe procedurave të përcaktuara sipas legjislacionit në fuqi, duke përfshirë edhe kërkesën për pagesën e kompensimit;	samo na osnovu kriterijuma i procedura u skladu sa važeim zakonodavstvom, uključujući i zahtev za isplatu naknade;	only based on established criteria and procedures according to the applicable legislation, including the requirement for the payment of compensation;
3.5. ndërmarrja e energjisë kompenson pronarin publik për të drejtën e shfrytëzimit; dhe	3.5. energetsko preduzeće obeštećuje javnog vlasnika za pravo korišćenja; i	3.5. the energy enterprise shall compensate the public owner for the right of use, and
3.6. kur është e nevojshme, perimetri i pronës në fjalë përcaktohet në pajtim me legjislacionin përkatës për pronën publike dhe Ligjit përkatës për Pronën dhe të Drejtat e Tjera Sendore.	3.6 kada je to potrebno, obim predmetne imovine se utvrđuje u skladu sa relevantnim zakonodavstvom o javnoj imovini i relevantnog Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima.	3.6. where necessary, the perimeter of the concerned property shall be determined in accordance with the relevant bylaws issued on the basis of the relevant Law on Public Property and /or relevant Law on property and other real rights.
4. Të gjitha linjat dhe tubacionet e transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë që kalojnë përmes, në, mbi ose nën ndonjë pronë, konsiderohet se e kanë të drejtën e servitutit të përhershëm mbi pronën e prekur në favor të ndërmarrjes së energjisë, nga data e hyrjes në fuqi të këtij ligji.	4. Svi vodovi i cevovodi za prenos i distribuciju energije koji prelazi kroz, na, preko ili ispod bilo koje imovine, smatraju se da imaju pravo na trajnu službenost nad imovinom koja se nalazi u vlasništvu dotičnog energetskog preduzeća, od dana stupanja na snagu ovog zakona.	4. All lines and pipelines of energy that pass through, over, on or under any property shall be considered to have a servitude in perpetuity over the affected property in favour of energy enterprise from the date of entry into force of this Law.
5. Kur një ndërmarrje e energjisë, në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, posedon të drejtën e shfrytëzimit të tokës publike që është e regjistruar në Zyrën Kadastrale Komunale në emër të saj ose në emër të një subjekti paraardhës, kjo e drejtë e shfrytëzimit, sipas këtij ligji, do t'i nënshtrohet kushteve dhe afateve të	5. Kada energetsko preduzeće, na dan stupanja na snagu ovog zakona, poseduje pravo korišćenja na javnom zemljištu koje je uknjiženo u Opštinskoj katastarskoj kancelariji na svoje ime ili na ime prethodnog subjekta, ovo pravo korišćenja, prema ovom zakonu, podleže uslovima i rokovima utvrđenim u prethodnim	5. Where an energy enterprise holds, on the date of entry into force of this Law, a right of use over public land which is registered by a Municipal Cadastral Office in its own name or in the name of a Predecessor Entity, such right of use shall by operation of this Law be subject to the terms and conditions specified in the foregoing

përcaktuara në dispozitat e mësipërme të këtij neni.	odredbama ovog člana.	provisions of this Article.
6. Të drejtat pronësore të përcaktuara me këtë nen, si dhe të drejtat pronësore mbi asetet e dhëna gjatë procesit të themelimit të ndërmarrjes së energjisë, e cila ka marrë lejen në vitin 2006 për operimin e sistemit të shpërndarjes apo Transmetimit të Energjisë Elektrike të Kosovës, pas kërkesës së ndërmarrjes përkatëse të energjisë regjistrohen në emër të ndërmarrjes së energjisë në Regjistrin përkatës të së Drejtave të Pronës së Paluajtshme nga Zyra Kadastrale Komunale (ZKK) përkatëse. Ky regjistrim bëhet pavarësisht ekzistimit apo jo të një kontrate për këtë qëllim ndërmjet ndërmarrjes së energjisë dhe pronarit të regjistruar të pronës, nëse ka të tillë.	6. Imovinska prava definisana ovim članom, kao i imovinska prava na imovini dodeljena tokom procesa osnivanja energetskog preduzeća, koje je 2006. godine dobilo dozvolu za vođenje sistema za distribuciju ili prenos električne energije na Kosovu, nakon zahteva datog energetskog preduzeća, moraju se upisati na ime energetskog preduzeća u odgovarajućem registru prava na nepokretnoj imovini od strane nadležne Opštinske katastarske kancelarije. Ovaj upis se vrši bez obzira na to da li postoji ili ne ugovor u tu svrhu između energetskog preduzeća i registrovanog vlasnika imovine, u slučaju da postoji.	6. The property rights established by this article, as well as the property rights over assets granted during the process of incorporation of an energy enterprise that was permitted in 2006 to operate Kosovo's electricity distribution or transmission system, shall, upon the request of the concerned energy enterprise, be registered in such energy enterprise's name in the concerned Immovable Property Rights Register by the concerned Municipal Cadastral Office. Such registration shall be made regardless of the existence or non-existence of a contract. with respect thereto between the energy enterprise and the registered owner of the property, if any.
7. Me rastin e regjistrimit, sipas paragrafit 6 të këtij neni, ndërmarrja e energjisë përfshinë në Regjistrin e Pronës së Paluajtshme një njoftim që përshkruan të drejtat dhe kufizimet e parapara në paragrafët 8 dhe 9 të këtij neni.	7. Prilikom upisa u skladu sa stavom 6. ovog člana, energetsko preduzeće mora da unese u registar nepokretnosti i obaveštenje kojim se opisuju prava i ograničenja predviđena u stavovima 8. i 9. ovog člana.	7. When making a registration pursuant to paragraph 6 of this Article, the energy enterprise shall include in the Immovable Property Register a notice describing the rights and restrictions provided by paragraphs 8 and 9 of this Article.
8. Në varësi të paragrafit 9 të këtij neni, çdo person privat që konsideron se të drejtat që i janë dhënë një ndërmarrjeje të energjisë nga ky nen cenojnë të drejtat e tyre pronësore, në atë mënyrë që mund të	8. Shodno stavu 9 ovog člana, svako privatno lice koje smatra da prava koja su data energetskom preduzeću iz ovog člana narušavaju njihova imovinska prava, na način da se smatra eksproprijacijom za koju	8. Subject to paragraph 9 of this Article, any private person who considers that the rights granted to an energy enterprise by this Article negatively affects the property rights of such private person in such a way

konsiderohet si shpronësim për të cilin duhet të kompensohet sipas Ligjit përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme, në çdo kohë brenda tridhjetë e gjashtë (36) muajve nga data e përmbushjes së kushteve për njoftim për pronën e prekur, sipas paragrafit 7 i këtij neni, mund të parashtrojë ankesë në Gjykatën kompetente të Republikës së Kosovës për kompensim nga ana e Qeverisë së Republikës së Kosovës ka të drejtën e rimbursimit ose dëmshpërblimit nga ndërmarrja përkatëse e energjisë për çdo kompensim të cilin gjykata kërkon të paguhet, përveç rasteve kur kontrata në të cilën Republika e Kosovës është palë shprehimisht e përcakton ndryshe. Në rast të vendimit për kompensim, shuma e kompensimit përcaktohet në përputhje me dispozitat për kompensim të Ligjit përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme dhe akteve nënligjore të nxjerra në bazë të tij.	se mora isplatiti naknada po relevantnom Zakonu o eksproprijaciji nepokretne imovine može u bilo kom trenutku u roku od trideset šest (36) meseci od dana ispunjenja uslova za obaveštenje o pogođenoj imovini, prema stavu 7. ovog člana, da podnese žalbu nadležnom sudu Republike Kosovo radi naknade od strane Vlade. Vlada ima pravo na povraćaj ili obeštećenje od datog energetskog preduzeća za svaku naknadu za koju sud zahteva da bude plaćena, osim u slučajevima kada je ugovorom u kojem je Republika Kosovo strana, izričito je predviđeno drugačije. U slučaju odluke o naknadi, iznos naknade utvrđuje se u skladu sa odredbama o nadoknadama relevantnog Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine i podzakonskih akata donetim na osnovu njega.	as to amount to an expropriation for which compensation is due under the relevant Law on the Expropriation of Immovable Property may, at any time within thirty-six (36) months from the date the notice requirement of paragraph 7 of this Article is fulfilled, file a complaint with the competent Court of the Republic of Kosovo seeking payment of such compensation from the Government. The Government shall have the right to reimbursement or indemnification from the concerned energy enterprise for any compensation the court requires to be paid unless a contract to which the Republic of Kosovo is party specifically provides otherwise. In the event that compensation is determined to be payable, the amount of compensation shall be determined in accordance with the compensation provisions of the relevant Law on the Expropriation of Immovable Property and the bylaws issued pursuant thereto.
9. Asnjë person nuk kompensohet sipas paragrafit 8 të këtij neni nëse: 9.1. para datës në të cilën është paraqitur ankesa për kompensim, të drejtat përkatëse të regjistruara nga ndërmarrja e energjisë tashmë janë paguar ose janë realizuar përmes zbatimit të një kontrate ose ligji tjetër;	9. Nijedno lice neće dobiti naknadu iz stava 8. ovog člana, ako: 9.1. pre datuma podnošenja žalbe radi naknade, odgovarajuća prava upisana od strane energetskog preduzeća su već isplaćena ili realizovana sprovođenjem ugovora ili drugog zakona;	9. No compensation shall be paid under paragraph 8 of this Article to any person if: 9.1. prior to the date on which the complaint seeking compensation is filed, the concerned rights registered by the energy enterprise have already been paid for or have already arisen by the operation of a contract or another law;

9.2. ligji i zbatueshëm në kohën e vendosjes së stabilimenteve në pronën përkatëse nuk ka kërkuar pagimin e kompensimit;	9.2. zakon koji je važio u vreme postavljanja postrojenja na relevantnoj imovini zahtevao plaćanje naknade;	9.2. the law applicable at the time the facilities were placed on the property concerned did not require the payment of compensation;
9.3. ligji i zbatueshëm në kohën e vendosjes së stabilimenteve në pronën përkatëse ka lejuar kompensimin, por pronari ose pronarët e prekur, pa ndonjë arsye bindëse dhe të ligjshme, nuk i kanë ushtruar me kohë të drejtat e tyre ligjore për marrjen e kompensimit brenda afateteve ligjore në fuqi, afate këto që fillojnë në datën në të cilën stabilimentet janë vendosur për herë të parë në pronën përkatëse, ose	9.3. važeći zakon u vreme postavljanja postrojenja na datoj imovini je dozvoljavao naknadu, ali pogođeni vlasnik ili vlasnici, bez ubedljivih i zakonitih razloga, nisu blagovremeno iskoristili svoja zakonska prava za dobijanje naknade u zakonskim rokovima na snazi, koji počinju da teku na dan kada su postrojenja po prvi put postavljena na datu imovinu, ili	9.3. the law applicable at the time facilities were placed on the property provided for compensation but the affected owner or owners failed, without a compelling and legally cognizable justification, to timely exercise their legal rights to obtain such compensation within the applicable legal time limit, which shall be deemed to have begun running on the date on which the facilities were first placed on the property, or
9.4. në momentin e vendosjes së stabilimenteve në pronën përkatëse, prona ka qenë në pronësi shoqërore ose shtetërore.	9.4. u trenutku kada su postrojenja postavljena na datu imovinu, imovina je bila u društvenoj ili državnoj imovini.	9.4. at the time the facilities were placed on the property, the property was in social or state ownership.
Neni 27 **Dorëzimi i menaxhimit të stabilimenteve të energjisë që janë përdorur për zhvillimin e aktivitetit të energjisë**	**Član 27** **Predaja upravljanja energetskim postrojenjima koja su korišćena za obavljanje energetske delatnosti**	**Article 27** **Handover of management of energy facility used for performance of energy activity**
1. Kur është e nevojshme të sigurohet operimi i sigurt i sistemit të energjisë dhe furnizimit të energjisë, për të parandaluar ose eliminuar dëme të mëdha në operimet	1. Kada je potrebno obezbediti siguran rad energetskog sistema i snabdevanja energijom, kako bi se sprečila ili otklonila velika šteta u poslovanju pravnih lica i radu	1. When it is necessary to ensure a regular and safe operation of the energy system and supply of energy and to prevent or eliminate major damages in the business operations of

afariste të personave juridikë dhe në punën e personave fizikë, në veçanti për të parandaluar çdo rrezik ndaj jetës dhe shëndetit të qytetarëve, Rregullatori me vendim mund të urdhërojë menaxhimin e përkohshëm të një stabilimenti të energjisë nga një ndërmarrje tjetër e energjisë pa transferuar pronësinë ose të drejtat afatgjata. Kjo mund të ndodhë kur një ndërmarrjeje të energjisë:	fizičkih lica, posebno radi sprečavanja bilo kakvog rizika po život i zdravlje građana, Regulator može, odlukom, naložiti privremeno upravljanje energetskim objektom od strane drugog energetskog preduzeća, bez prenosa vlasništva ili dugoročnih prava. Ovo može biti primenjivo u slučaju kada je energetskom preduzeću:	legal entities and in the work of natural persons, and in particular to avoid any danger that may arise to the life and health of citizens, the Regulator may, by decision, order the temporary management of an energy facility by another energy enterprise without transferring ownership or long-term rights. This may occur when an energy enterprise:
1.1. i është revokuar leja për të kryer aktivitete të energjisë ose leja i është ndërprerë nga Rregullatori.	1.1. oduzeta licenca za obavljanje energetskih delatnosti ili mu licenca bude suspendovana od strane Regulatora.	1.1. Its permit to perform energy activities has been reovoked or its permit has been suspended by the Regulator, or
1.2. autoriteti ose gjykata kompetente me vendim i ka ndaluar kryerjen e veprimtarive të energjisë.	1.2. nadležni organ ili sud zabranio obavljanje energetskih delatnosti.	1.2. the authority or the competent court finds by decision that it has stopped performing energy activities.
2. Vendimi nga paragrafi 1 i këtij neni mund t'i referohet vetëm një ndërmarrjeje të rregulluar të energjisë ose ndërmarrjeje të energjisë së cilës i është caktuar obligimi për shërbimin publik sipas dispozitave të këtij ligji.	2. Odluka iz stava 1. ovog člana može se odnositi samo na jedno regulisano energetsko preduzeće ili energetsko preduzeće kojem je dodeljena obaveza javne usluge u skladu sa odredbama ovog zakona.	2. The decision referred to in paragraph 1 of this article, may only refer to a regulated energy enterprise or to an energy enterprise that has been imposed with public service obligation according to the provisions of this law.
3. Para miratimit të vendimit nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori është i obliguar që të përcaktojë aftësinë dhe interesin e një ndërmarrjeje tjetër të energjisë për të marrë përsipër operimin e aseteve për të vazhduar zhvillimin e aktiviteteve të energjisë të ndërmarrjes së energjisë, së cilës i është	3. Pre donošenja odluke iz stava 1. ovog člana, Regulator je dužan da proceni sposobnost i interes drugog energetskog preduzeća da preuzme upravljanje imovinom i nastavi sa obavljanjem energetskih delatnosti preduzeća kojem je trajno oduzeta licenca za obavljanje	3. Before adopting the decision from paragraph 1 of this article, the Regulator is obliged to determine the ability and interest of another energy enterprise to take over the operation of the assets and to continue performing the energy activities of the energy enterprise whose permit to perform

revokuar përgjithmonë leja për zhvillimin e aktiviteteve të energjisë ose së cilës i është ndërprerë zhvillimi i aktiviteteve të energjisë. Rregullatori do të zhvillojë një proces transparent dhe të drejtë, duke siguruar që të gjitha palët e prekura të njoftohen dhe të kenë mundësinë të paraqesin qëndrimet e tyre.	energetskih delatnosti ili kojem je obustavljeno obavljanje tih delatnosti. Regulator će sprovesti transparentan i pravičan proces, obezbeđujući da sve pogođene strane budu obaveštene i imaju priliku da iznesu svoje stavove.	energy activities has been permanently revoked or which has stopped performing energy activities. The Regulator shall conduct a transparent and equitable process, ensuring that all affected parties are notified and given the opportunity to present their case.
4. Ndërmarrja e energjisë që merr përkohësisht përsipër funksionimin e aseteve dhe vazhdon zhvillimin e aktiviteteve të energjisë, obligohet të pajiset me leje për aktivitetin e energjisë. Pas vendimit nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori lëshon lejen përkatëse për ndërmarrjen e energjisë të emëruar, siç është e aplikueshme. Rregullatori siguron që ndërmarrja e energjisë e emëruar plotëson kriteret e shthurjes së aktiviteteve, nëse ato janë të përcaktuara në këtë ligj, Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë dhe ligjet përkatëse që rregullojnë aktivitetet dhe tregjet e energjisë, të aplikueshme për ndërmarrjen e energjisë të emëruar.	4. Energetsko preduzeće koje privremeno preuzima upravljanje imovinom i nastavlja sa obavljanjem energetskih delatnosti u obavezi je u obavezi da dobije dozvolu za obavljanje energetske delatnosti. Nakon donošenja odluke iz stava 1. ovog člana, Regulator izdaje odgovarajuću licencu imenovanom energetskom preduzeću, kako je primenljivo. Regulator obezbeđuje da imenovano energetsko preduzeće ispunjava kriterijume za raspuštanje delatnosti, ukoliko su oni propisani ovim Zakonom, relevantnim Zakonom o Regulatoru za Energiju i relevantnim zakonima koji regulišu energetske delatnosti i tržišta, i koji se primenjuju na imenovano energetsko preduzeće.	4. The energy enterprise candidate to take over temporarily the operation of the assets and to continue performing the energy activities shall be obliged to obtain a permit for the energy activity it will take over. Following the decision from paragraph 1 of this Article, the Regulator shall issue a corresponding permit to the appointed energy enterprise as applicable. The Regulator shall ensure that the appointed energy enterprise fulfills the unbundling criteria, if such are determined in this Law, the relevant Law on Energy Regulator and the respective laws that regulate the energy activities and markets, applicable to the appointed energy enterprise
5. Me vendim nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori urdhëron një ndërmarrje tjetër të energjisë që të menaxhojë përkohësisht stabilimentet, pajisjet dhe rrjetet ose sistemet. Ky menaxhim i përkohshëm nuk do të përbëj ose transferoj të drejtën e	5. Odlukom iz stava 1 ovog člana, Regulator nalaže drugom energetskom preduzeću da privremeno upravlja postrojenjima, opremom i mrežama ili sistemima. Ovo privremeno upravljanje neće predstavljati niti preneti pravo	5. By decision from paragraph 1 of this Article, the Regulator shall order another energy entity to temporarily manage facilities, devices and networks, or systems. Such temporary management shall not constitute or transfer the right of ownership

pronësisë ose të drejtën e përdorimit afatgjatë të këtyre objekteve, pajisjeve, rrjetit ose sistemit te ndërmarrja e caktuar. Vendimi në veçanti përfshin dhe përcakton kohëzgjatjen e menaxhimit të përkohshëm, si dhe detyrimet e raportimit ndaj Rregullatorit.	vlasništva ili dugoročno pravo korišćenja tih postrojenja, opreme, mreže ili sistema na imenovano preduzeće. Odluka posebno uključuje i određuje trajanje privremenog upravljanja, kao i obaveze izveštavanja Regulatoru.	or the right of long-term use of these facilities, devices, network, or system to the assigned enterprise. The decision shall especially include and precise the duration of the temporary management, as well as the reporting obligations to the Regulator.
6. Ndërmarrja e energjisë që merr përsipër menaxhimin e ndërmarrjes në pajtim me vendimin nga paragrafi 1 i këtij neni, është e obliguar që t'i sjellë dhe t'i mbaj në gjendje funksionale stabilimentet, pajisjet, rrjetin ose sistemin, në emër dhe në llogari të pronarit. Ky vendimi përfshinë në veçanti obligimin e ndërmarrjes së energjisë që merr përsipër menaxhimin e objektit për të mbledhur të hyrat dhe për të shlyer detyrimet lidhur me realizimin e aktivitetit, ofrimin e shërbimeve dhe operimin e mirëmbajtjes së aseteve, si dhe për të përfshirë informatat mbi menaxhimin financiar në raportet që dorëzohen te Rregullatori.	6. Energetsko preduzeće koje preuzima upravljanje objektom u skladu sa odlukom iz stava 1 ovog člana obavezno je da objekat, opremu, mrežu ili sistem stavi i održi u funkcionalno stanje u ime i na račun vlasnika. Ova odluka posebno uključuje obavezu energetskog preduzeća koje preuzima upravljanje objektom da prikuplja prihode i izmiruje obaveze u vezi sa obavljanjem aktivnosti, pružanjem usluga i operacijama i održavanjem imovine, kao i da uključuje finansijske informacije u izveštaje koje dostavlja Regulatoru.	6. The energy enterprise that takes over the management of the facility in accordance with the decision from paragraph 1 of this article, is obliged to bring and maintian the facility, devices, network, or system into functional condition on behalf and the account of the owner. This decision shall especially include the obligation of the energy enterprise that takes over the management of the facility to collect the revenues and pay off the liabilities related to the performance of the activity, provided services and the operation and maintenance of the assets, and to include information on the financial management in the reports submitted to the Regulator.
7. Në vendim nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori mund të përcaktojë shumën e kompensimit që ndërmarrja e energjisë që merr përsipër menaxhimin e objektit ia paguan pronarit të objektit të energjisë. Në përcaktimin e shumës së kompensimit, Rregulatori siguron që ndërmarrja e energjisë që merr përsipër menaxhimin e	7. U odluci iz stava 1 ovog člana, Regulator može odrediti iznos naknade koji energetsko preduzeće koje preuzima upravljanje objektom plaća vlasniku energetskog objekta. Prilikom određivanja iznosa naknade, Regulator obezbeđuje da energetsko preduzeće koje preuzima upravljanje objektom može pokriti sve	7. In the decision from paragraph 1 of this article, the Regulator shall determine an amount of compensation that the energy enterprise that takes over the management of the facility should pay to the owner of the energy facility. In determining the amount of compensation, the Regulator shall ensure that the energy enterprise that takes over the

objektit, të mund të mbulojë të gjitha kostot e arsyeshme dhe të zbatueshme operacionale, kapitale, si dhe të sigurojë fitim të arsyeshëm.	razumne i primenljive operativne i kapitalne troškove, kao i obezbediti razumnu dobit.	management of the facility could recover all reasonable and applicable operational and capital costs and gain reasonable profit.
Neni 28 **Zhvendosja e stabilimentit të energjisë**	**Član 28** **Izmeštanje energetskog postrojenja**	**Article 28** **Relocation of energy facility**
1. Qeveria e Republikës së Kosovës mund të urdhërojë zhvendosjen e stabilimentit të energjisë vetëm në rastin e ndërtimit të stabilimenteve të trafikut dhe infrastrukturës së energjisë, stabilimenteve për mbrojtjen e vendit, stabilimenteve për menaxhimin e ujërave, stabilimenteve për mbrojtje nga fatkeqësitë natyrore dhe të tjera që, në përputhje me Ligjin përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme, konsiderohen stabilimente të lidhura drejtpërdrejtë me realizimin e një qëllimi të ligjshëm publik, të cilat për shkak të karakteristikave natyrore apo të tjera nuk mund të ndërtohen në lokacion tjetër.	1. Vlada može naložiti izmeštanje energetskog postrojenja samo u slučaju izgradnje saobraćajnih postrojenja i energetske infrastrukture, postrojenja za potrebe odbrane zemlje, vodoprivrednih postrojenja, postrojenja za zaštitu od elementarnih nepogoda i drugih postrojenja koja se u skladu sa relevantnim Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine smatraju postrojenjima direktno povezanim sa ostvarivanjem zakonitog javnog cilja, a koji se, zbog prirodnih ili drugih karakteristika, ne mogu graditi na drugoj lokaciji.	1. The Government may order the relocation of an energy facility only in the case of the construction of traffic and energy infrastructure facilities, facilities for the defense of the country, water management facilities, facilities for protection against natural disasters, and other facilities that, in accordance with the relevant Law on expropriation of immovable property, are considered as facilities directly related to the accomplishment of a legitimate public purpose, which, due to natural or other characteristics, cannot be built in another location.
2. Në rastin nga paragrafi 1 i këtij neni, shpenzimet e zhvendosjes së stabilimentit të energjisë ku përfshihen shpenzimet e ndërtimit, përkatësisht vendosja e stabilimentit të energjisë në lokacion tjetër, i bart Qeveria e Republikës së Kosovës në pajtim me Ligjin përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme.	2. U slučaju iz stava 1. ovog člana, troškove izmeštanja energetskog postrojenja, u koje spadaju troškovi gradnje, odnosno postavljanja energetskog postrojenja na drugoj lokaciji, snosi Vlada u skladu sa relevantnim Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine.	2. In the case referred to in paragraph 1 of this article, the costs of relocating an energy facility, which include the costs of construction, i.e. placing that energy facility at another location, shall be borne by the Government in accordance with the relevant Law on expropriation of immovable property.

Neni 29 E drejta e qasjes në pronë	Član 29 Pravo pristupa imovini	Article 29 Right of Access to Property
1. Ndërmarrjet e energjisë kanë të drejtë të ndërtojnë stabilimente të reja ose të zgjerojnë stabilimentet ekzistuese të prodhimit, transmetimit ose shpërndarjes, për të cilat kërkohet servituti, e drejta e shfrytëzimit ose të drejta të tjera pronësore në tokë publike dhe private, pajisjeve ekzistuese matëse ose çfarëdo pajisje tjetër, në ose nën tokë publike ose private, me qëllim të furnizimit me energji elektrike, energji termike dhe gaz, në përputhje me dispozitat e Ligjit përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme.	1. Energetska preduzeća imaju pravo da grade nova postrojenja ili da proširuju postojeća proizvodna, prenosna ili distributivna postrojenja, za koja su potrebni službenost, pravo korišćenja ili druga imovinska prava na javno ili privatno zemljište, postojeće merne uređaje ili bilo koju drugu opremu, na ili ispod javnog ili privatnog zemljišta, za potrebe snabdevanja električnom energijom, toplotnom energijom i gasom, u skladu sa odredbama relevantnog Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine.	1. Energy enterprises are entitled to construct new facilities or to expand existing production, transmission, or distribution facilities for which the servitude, right of use, or other property rights on pulbic or private land land, existing measurement devices or any other equipment on or under public or private land, with the aim of providing a supply of electricity, thermal energy, and gas, in accordance with the provisions of the relevant Law on Expropriation of Immovable Property.
2. Gjatë ndërtimit të linjave, stabilimenteve të reja ose zgjerimit të stabilimenteve ekzistuese të prodhimit, transmetimit ose shpërndarjes për të cilat kërkohet përvetësimi i servituteve, ndërmarrjet e energjisë njoftojnë pronarin e tokës private me qëllim të arritjes së marrëveshjes.	2. Prilikom izgradnje novih vodova, postrojenja ili proširenja postojećih proizvodnih, prenosnih ili distributivnih postrojenja za koja je potrebno sticanje prava službenosti, energetska preduzeća moraju obavestiti vlasnika privatnog zemljišta radi postizanja sporazuma.	2. When constructing lines, new facilities, or expanding existing production, transmission or distribution facilities, for which the appropriation of servitudes is required, the energy enterprises shall notify the owner of the private land with the aim of reaching an agreement.
3. Ndërmarrja e energjisë do ta njoftoj pronarin për stabilimentin, afatin kohor të shfrytëzimit të kërkuar, ndryshimin e destinimit të tokës, planin rregullues pas përfundimit të servitutit dhe vlerën e propozuar të kompensimit, në pajtim me	3. Energetsko preduzeće će obavestiti vlasnika o postrojenju, vremenskom roku traženog korišćenja, promeni namene zemljišta, regulacionom planu po prestanku službenosti i predloženoj vrednosti naknade, u skladu sa odredbama	3. The energy enterprise shall notify the owner regarding the facility, timeline of requested use, change of land destination, the plan of regulation upon conclusion of servitude and the proposed value of compensation, in accordance with the

dispozitat e Ligjit përkatës për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme.	relevantnog Zakona o eksproprijaciji nepokretne imovine.	provisions of the relevant Law on Expropriation of Immovable Property.
4. Në rast se ndërmarrja e energjisë dhe pronari i tokës nuk arrijnë marrëveshje për nevojën e krijimit dhe zgjerimit të servituteve brenda tridhjetë (30) ditëve nga dorëzimi i propozimit me shkrim nga ana e ndërmarrjes së energjisë, në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni, ndërmarrja e energjisë kërkon nga Rregullatori që të jap një opinion për detyrimet e ndërmarrjes së energjisë. Rregullatori nxjerr opinionin brenda tridhjetë (30) ditëve nga pranimi i kërkesës.	4.U slučaju da energetsko preduzeće i vlasnik zemljišta ne postignu sporazum o potrebi ustanovljavanja i proširenja službenosti u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja pismenog predloga od strane energetskog preduzeća u skladu sa stavom 2. ovog člana, energetsko preduzeće traži od Regulatora da izda mišljenje o obavezama energetskog preduzeća. Regulator donosi mišljenje u roku od trideset (30) dana od dana prijema zahteva.	4. In the event that the energy enterprise and the land owner do not reach an agreement on the need to establish and expand servitudes within thirty (30) days from the delivery of the written proposal by the energy enterprise in accordance with paragraph 2 of this Article, the energy enterprise shall request from the Regulator to issue an opinion on the liabilities of the energy enterprise. The Regulator shall issue its opinion within thirty (30) days from the receipt of the request.
5. Të gjitha servitutet dhe të drejtat e tjera pronësore të dakorduara ndërmjet palëve regjistrohen në Zyrën përkatëse Kadastrale Komunale.	5.Sve službenosti i druga imovinska prava dogovorena između stranaka biće registrovana kod nadležne opštinske katastarske kancelarije.	5. All servitudes and other property rights agreed between parties shall be registered in the respective municipal Cadastral Office.
Neni 30 **Inspektimet Mirëmbajtja dhe Matjet**	**Član 30** **Inspekcija, održavanje i merenje**	**Article 30** **Inspections, Maintenance and Metering**
1. Personat fizikë dhe juridikë lejojnë zyrtarët e autorizuar të ndërmarrjeve të energjisë që bëjnë inspektime, lexime, mirëmbajtje dhe matje, sipas këtij ligji, që të mund të hyjnë dhe të kalojnë në pronën e një individi me qëllim të inspektimit të pajisjeve, instalimeve ose sistemeve të energjisë.	1. Fizička i pravna lica će dozvoliti ovlašćenim službenicima energetskih preduzeća koji vrše inspekciju, očitavanje, održavanje i merenje da uđu ili pređu preko imovine određenog pojedinca radi inspekcije energetske opreme, instalacija ili sistema.	1. Natural and legal persons shall allow authorized of Energy undertakings officials carrying out inspections, meter reading, maintenance and measurements according to this law to enter and pass through a person's property for the purpose of inspecting energy equipment, installations, or systems.

2. Personat fizikë dhe juridikë lejojnë zyrtarët e autorizuar të ndërmarrjeve të energjisë që të kenë qasje në pronën e tyre në të cilën gjenden stabilimentet, aparatura, rrjete ose sisteme të energjisë, kur një qasje e tillë është e nevojshme për kontrollimin dhe mirëmbajtjen e tyre, ose prerjen e drurëve ose vegjetacionit tjetër që mund të pengojnë funksionimin e stabilimenteve, aparaturës, rrjeteve ose sistemit.	2. Fizička i pravna lica dozvoljavaju ovlašćenim službenicima energetskih preduzeća da imaju pristup njihovoj imovini na kojoj se nalaze energetska postrojenja, aparature, mreže ili sistemi kada je takav pristup potreban radi njihove kontrole i održavanja ili seče drveća ili drugog rastinja koje može ometati funkcionisanje postrojenja, aparatura, mreža ili sistema.	2. Natural and legal persons shall allow authorized officers of energy enterprises to access their property on which there are facilities, apparatus, networks, or energy systems where such access is necessary for the purpose of checking and maintaining them, or cutting trees or other vegetation that might obstruct the operation of facilities, apparatus, networks or the system.
3. Personat fizikë dhe juridikë lejojnë zyrtarët e autorizuar të ndërmarrjeve të energjisë që të kenë qasje në pronën e tyre, kur një qasje e tillë është e nevojshme për të inspektuar, lexuar, mirëmbajtur dhe ndërruar pajisjet matëse që gjenden në pronën e tyre dhe nuk mund të pengojnë përfaqësuesin e ndërmarrjes së energjisë që të shkyçin pajisjet matëse ose aparaturën tjetër që shfrytëzohet në sistemin e energjisë.	3. Fizička i pravna lica dozvoljavaju ovlašćenim službenicima energetskih preduzeća da imaju pristup njihovoj imovini kada je takav pristup potreban radi inspekcije, očitavanja, održavanja i zamene mernih uređaja koji se nalaze na njihovoj imovini i ne mogu sprečiti predstavnika energetskog preduzeća da isključi merne uređaje ili drugu aparaturu koja se koristi u energetskom sistemu.	3. Natural and legal persons shall allow authorized officers of energy enterprises to access their property where such access is necessary to inspect, read, maintain, and replace metering devices situated on their property and may not prevent an energy enterprise representative from disconnecting metering devices or other apparatus used in the energy system.
4. Pas njoftimit paraprak, ndërmarrja e energjisë që shfrytëzon dhe mirëmban stabilimente të energjisë ka të drejtë të kaloj nëpër pronën e paluajtshme të një pronari tjetër me qëllim të realizimit të punëve të mirëmbajtjes, kontrollit të saktësisë së stabilimentit, centralit, pajisjeve ose mjeteve të tjera të stabilimentit të energjisë, si dhe të realizojë punë të tjera dhe	4. Nakon prethodnog obaveštavanja, energetsko preduzeće koje koristi i održava energetska postrojenja ima pravo da prelazi preko nepokretnosti drugog vlasnika radi obavljanja poslova održavanja, kontrole preciznosti postrojenja, opreme ili drugih sredstava energetskog postrojenja, kao i izvođenja drugih radova i korišćenja nepokretnosti na kojoj se izvode ovi radovi	4. After prior notification, the energy enterprise that uses and maintains energy facilities has the right to pass over the immovable property of another owner for the purpose of carrying out maintenance work, checking the correctness of the facility, device, plant or equipment, or other devices of the energy facility, as well as performing other works and using the

shfrytëzojë pronën e paluajtshme në të cilën këto punë zhvillohen vetëm derisa zgjasin punimet.	samo dok traju radovi.	immovable property on which the said works are performed only while those works last.
5. Në rast se pronari i pronës së paluajtshme dhe ndërmarrja e energjisë nuk pajtohen, sipas paragrafit 4 të këtij neni, çështja mund t'i paraqitet për vendimmarrje gjykatës kompetente.	5. U slučaju da vlasnik nepokretnosti i energetsko preduzeće ne postignu sporazum prema stavu 4. ovog člana, onda o tome odlučuje nadležni sud.	5. In the event that the owner of the real estate and the energy enterprise do not agree according to paragraph 4 of this article, the competent court will make a decision on this.
Neni 31 **Kompensimi i dëmeve**	**Član 31** **Naknada štete**	**Article 31** **Compensation of damages**
1. Ndërmarrjet e energjisë i kompensojnë pronarët ose shfrytëzuesit e pronës për çdo dëm të shkaktuar gjatë ushtrimit të aktiviteteve të tyre, që mund të rezultojë në kufizimin e shfrytëzimit të pronës ose zvogëlimin e vlerës së saj reale në treg.	1. Energetska preduzeća isplaćuju naknadu vlasnicima ili korisnicima imovine za svaku štetu pričinjenu tokom obavljanja svojih delatnosti, koja može dovesti do ograničavanja korišćenja imovine ili smanjenja njene stvarne vrednosti na tržištu.	1. Energy enterprises shall compensate the owners or users of property for any damage caused in the course of their activities which may result in a limitation of the use of their property, or a reduction of its fair market value.
2. Kompensimi i dëmeve, nga paragrafi 1 i këtij neni, bëhet në bazë të Ligjit përkatës për Marrëdhëniet e Detyrimeve.	2. Naknada štete iz stava 1. ovog člana vrši se na osnovu relevantnog Zakona o obligacionim odnosima.	2. Compensation of the damages referred to in paragraph 1 of this article shall be based on the relevant Law on Obligation Relationship.
Neni 32 **Zonat e sigurisë**	**Član 32** **Zaštitni pojas**	**Article 32** **Security Zones**
1. Zonat e sigurisë krijohen përreth zonave të energjisë.	1. Oko energetskih zona uspostavljaju se zaštitni pojasevi.	1. Security zones should be established around energy sites.

2. Nuk lejohet ndërtimi i ndërtesave që nuk janë në funksion të aktivitetit të energjisë, mbjellja e bimëve dhe e drurëve në tokë, nën, mbi dhe pranë stabilimenteve, pajisjeve dhe instalimeve të energjisë, që pengojnë procesin e prodhimit, transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë ose rrezikojnë sigurinë e njerëzve dhe pronës.	2. Nije dozvoljeno graditi zgrade koje nisu u funkciji obavljanja energetske delatnosti, saditi rastinje i drveće na zemljištu ispod, iznad i pored energetskih postrojenja, opreme i instalacija, koji ometaju proces proizvodnje, prenosa i distribucije energije ili ugrožavaju bezbednost ljudi i imovine.	2. It is not allowed to build buildings that are not in the function of the energy activity, planting plants and trees on land under, above and next to energy facilities, devices and installations, which disrupt the process of production, transmission and distribution of energy or endanger the safety of people and property.
3. Me përjashtim të paragrafit 2 të këtij neni, nëse realizimi i punëve është i nevojshëm për interesin publik, ndërmarrja e energjisë, me kërkesë të kontraktorit, detyrohet të jap pëlqim me shkrim për realizimin e punëve brenda pesëmbëdhjetë (15) ditëve nga dita e paraqitjes së kërkesës, në të cilën përcakton edhe masat e nevojshme mbrojtëse për stabilimentet, pajisjet dhe centralet.	3. Izuzetno od stava 2. ovog člana, ako je izvođenje radova neophodno u javnom interesu, energetsko preduzeće je na zahtev ugovarača dužno da izda pismenu saglasnost na izvođenje radova u roku od petnaest (15) dana od dana podnošenja zahteva, u kojoj utvrđuje i potrebne mere zaštite za postrojenja, opremu i elektrane.	3. With the exception of paragraph 2 of this article, if the performance of the works is necessary for public interest, the energy enterprise , upon request of the contractor, is obliged to give written consent for the performance of the works within fifteen (15) days from the day of submission of the request, in which it also determines the necessary protective measures for the facilities, devices and plants.
4. Zbatimi i masave mbrojtëse të përcaktuara në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni bëhen me shpenzimet e kontraktorit.	4. Sprovođenje zaštitnih mera utvrđenih u skladu sa stavom 3. ovog člana vrši se o trošku ugovarača.	4. The implementation of the protective measures determined in accordance with paragraph 3 of this article is at the expense of the contractor.
5. Ministria, në konsultim me operatorët e sistemit, nxjerr akt nënligjor që përcakton kushtet dhe mënyrën e përcaktimit të vendndodhjes, madhësisë, kufijve të zonave të sigurisë, rregullimin e tyre dhe të drejtat dhe detyrimet e pronarëve.	5. Ministarstvo, uz konsultacije sa operatorima sistema, donosi podzakonski akt kojim se propisuju uslovi i način određivanja lokacije, veličine, granica zaštitnih pojaseva, njihovo uređenje i prava i obaveze vlasnika.	5. The Ministry, in consultation with system operators issues a bylaw, that determines conditions and manner of setting the location, size, boundaries of the security zones, their regulation and owners' rights and obligations.

Neni 33 **Shkelja e Zonave të Sigurisë**	**Član 33** **Narušavanje zaštitnih pojaseva**	**Article 33** **Violation of Security Zones**
1. Kur pronarët ose shfrytëzuesit e pronës zhvillojnë ndërtim të paautorizuar ose aktivitete të tjera që shkelin rregullat për zonat e sigurisë dhe nuk e largojnë një ndërtim të tillë të kundërligjshëm ose nuk e ndërpresin aktivitetin e paautorizuar brenda një afati të caktuar nga një ndërmarrje e energjisë, ndërmarrja e energjisë ka të drejtë të kërkojë nga komuna largimin e ndërtimit pa leje ose ndalimin e aktivitetit me shpenzimet e pronarit ose shfrytëzuesit.	1. Kada vlasnici ili korisnici imovine izvode neovlašćene građevinske radove ili druge aktivnosti kojima se krše pravila za zaštitne pojaseve i ne uklone takvu bespravnu građevinu ili ne prekinu izvođenje neovlašćene aktivnosti u roku koji odredi energetsko preduzeće, energetsko preduzeće ima pravo da od traži od opštine uklanjanje građevine bez dozvole ili obustavu aktivnosti o trošku vlasnika ili korisnika.	1. Where owners or users of property perform unauthorized construction or other activity that violates rules for the security zones, and fail to remove such illegal construction or cease performing the unauthorized activity within a deadline set by an energy enterprise, the energy enterprise shall have the right to request that the municipality remove the illegal construction or stop the activity at the expense of the owner or user.
2. Komuna që pranon një kërkesë të tillë nga ndërmarrja e energjisë, në afat prej shtatë (7) ditëve, ndërmerr veprime për rrënimin e ndërtimit pa leje ose ndalimin e aktivitetit të kundërligjshëm.	2. Opština koja primi takav zahtev od energetskog preduzeća, u roku od sedam (7) dana preduzima radnje za rušenje građevine bez dozvole ili obustavu nelegalne aktivnosti.	2. Municipality receiving such a request by the energy enterprise shall, within seven (7) days, perform actions to demolish the illegal construction or to stop the illegal activity.
KAPITULLI VII **MBIKËQYRJA**	**GLAVA VII** **NADZOR**	**CHAPTER VII** **SUPERVISION**
Neni 34 **Mbikëqyrja**	**Član 34** **Nadzor**	**Article 34** **Supervision**
1. Mbikëqyrjen e zbatimit të këtij ligji, si dhe të akteve të tjera ligjore dhe nënligjore që lidhen me energjinë e bën Ministria dhe autoritetet e tjera kompetente, në bazë të	1. Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona, kao i drugih zakonskih i podzakonskih akata koji se odnose na energiju, vrše Ministarstvo nadležno za energetiku i drugi	1. The supervision of the implementation of this law as well as other legal and bylaws related to energy is undertaken by the Ministry responsible for energy and other

fushëveprimit dhe përgjegjësive të tyre të përcaktuara me këtë ligj dhe me legjislacionit përkatës në fuqi.	nadležni organi, na osnovu svog delokruga rada i odgovornosti utvrđenih ovim zakonom i relevantnim zakonodavstvom na snazi.	competent authorities, based on their scope and responsibilities determined according to this law and relevant legislation in force.
2. Mbikëqyrja inspektuese kryhet nga Njësia e Inspektimit të Energjisë e cila është përgjegjëse për të siguruar që ndërmarrjet e energjisë i ushtrojnë aspektet teknike të aktiviteteve të tyre në përputhje me ligjet përkatëse për energjinë, dhe ligjet tjera në lidhje me kërkesat teknike të pajisjeve të energjisë, rregulloret teknike, standardet dhe rregullat e tjera, në pajtim me parimet themelore të përcaktuara në Ligjin përkatës për Inspektimet.	2. Inspekcijski nadzor vrši Jedinica za energetsku inspekciju koja je odgovorna da obezbedi da energetska preduzeća obavljaju tehničke aspekte svojih delatnosti u skladu sa energetskim zakonima i drugim zakonima koji se odnose na tehničke zahteve energetske opreme, tehničkim propisima, standardima i drugim pravilima u skladu sa osnovnim načelima utvrđenim u relevantnom Zakonu o inspekciji.	2. The inspection supervision is carried out by the Energy Inspection Unit which is responsible for ensuring that energy enterprises exercise the technical aspects of their activities in accordance with energy laws, and other laws related to technical requirements of the energy equipment's technical regulations, standards and other rules and in accordance with the basic principles defined in the relevant Law for Inspections.
3. Njësia e Inspektimit të Energjisë kryen inspektimet e gjendjes teknike, sigurisë së pajisjeve, stabilimenteve të energjisë dhe pajisjeve nën presion.	3. Jedinica za energetsku inspekciju vrši inspekcije tehničkog stanja i bezbednosti energetske opreme i postrojenja i opreme pod pritiskom.	3. The Energy Inspection Unit performs inspections of the technical condition, safety of equipment, energy facility and equipment under pressure.
4. Njësia e Inspektimit të Energjisë kryen mbikëqyrjen e inspektimit të ndërmarrjeve të energjisë, personave fizikë ose juridikë që posedojnë ose operojnë me pajisje, stabilimente, sisteme ose instalime energjetike me tension mbi një (1) KV, përkatësisht me tension të mesëm dhe të lartë.	4. Jedinica za energetsku inspekciju vrši nadzor nad inspekcijom energetskih preduzeća, fizičkih ili pravnih lica koja poseduju ili upravljaju energetskom opremom, postrojenjima, sistemima ili instalacijama napona iznad jednog (1) KV, odnosno srednjeg i visokog napona.	4. The Energy Inspection Unit shall monitor the inspection of energy enterprises, natural or legal persons possessing or operating with equipment, facilities, systems or installations of energy voltage above one (1) KV, respectively medium and high voltage.
5. Gjatë inspektimit, Njësia e Inspektimit të Energjisë ka të drejtë të ketë qasje të	5. Prilikom inspekcije, Jedinica za energetsku inspekciju ima pravo na	5. During the inspection, the Energy Inspection Unit has the right to have

papenguar, ndërsa ndërmarrjet e energjisë apo personat e tjerë fizikë apo juridikë ofrojnë qasje të tillë, nëse kërkohet nga përfaqësuesit e autorizuar, të cilët:	nesmetan pristup, a energetska preduzeća ili druga fizička ili pravna lica pružaju pristup, ako to zahtevaju ovlašćeni predstavnici, koji:	unhindered access and the energy enterprises or other natural or legal persons provide such access, if it is requested by the authorized representatives who:
5.1. inspektojnë pajisjet, materialet si dhe dokumentacionet teknike të tjera, në përputhshmëri me qëllimin e inspektimit ose mbikëqyrjes;	5.1. vrše inspekciju opreme, materijala i druge tehničke dokumentacije u skladu sa svrhom inspekcije ili nadzora;	5.1. inspect equipment, materials as well as other technical documentation in compliance with the purpose of inspection or supervision;
5.2. kërkojnë sigurimin e provave apo mostrave të nevojshme;	5.2 traže obezbeđivanje potrebnih dokaza ili uzoraka;	5.2. request the provision of necessary evidence or samples;
5.3. kryejnë inspektime të gjendjes teknike dhe sigurisë së pajisjeve së energjisë.	5.3. vrše inspekciju tehničkog stanja i sigurnosti energetske opreme.	5.3. carry out inspections of the technical condition and safety of energy equipment.
6. Nëse gjatë inspektimit të tyre mbikëqyrës, inspektorët e Njësisë së Inspektimit të Energjisë vërejnë se një ndërmarrje e energjisë apo një konsumator i energjisë vepron në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe të akteve të tjera përkatëse, Njësia e Inspektimit të Energjisë ka të drejtë që të:	6. Ako inspektori Jedinice za energetsku inspekciju u toku svoje nadzorne inspekcije uoče da energetsko preduzeće ili potrošač energije postupa u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i drugih relevantnih akata, Jedinica za energetsku inspekciju ima pravo:	6. If inspectors of the Energy Inspection Unit during their supervisory inspection notice that, an energy enterprise or an energy customer acts contrary to the provisions of this law and other relevant acts, the Energy Inspection Unit has the right, as follows:
6.1. udhëzojë eliminimin e mangësive të konfirmuara brenda një afati të arsyeshëm kohor;	6.1. da naloži otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u razumnom vremenskom roku;	6.1. instruct the elimination of confirmed deficiencies within a reasonable time frame;
6.2. udhëzojë pezullimin e ndërtimit apo shfrytëzimin e mëtutjeshëm të stabilimentit të energjisë apo të udhëzojë	6.2. da naloži obustavu dalje izgradnje ili korišćenja energetskog postrojenja ili da naloži obustavu snabdevanja	6.2. instruct the suspension of construction or further use of the energy facility, or instruct the interruption of

ndërprerjen e furnizimit me energji apo shfrytëzimit të energjisë, nëse pajisjet apo stabilimenti nuk është duke prodhuar apo nëse stabilimentet nuk ndërtohen, shfrytëzohen apo mirëmbahen në pajtim me kërkesat teknike të kodeve, rregullave apo akteve ligjore dhe nënligjore, si dhe nëse ka rrezik të drejtpërdrejtë të stabilimentit të energjisë dhe sigurisë së ndërtesës, shëndetit dhe jetës;	energijom ili korišćenja energije, ako oprema ili postrojenje ne vrši proizvodnju ili ako se postrojenja ne grade, ne koriste ili ne održavaju u skladu sa tehničkim zahtevima kodeksa, propisa ili zakonskih i podzakonskih akata, kao i ako postoji neposredna opasnost po energetsko postrojenje i sigurnost zgrade, zdravlja i života;	energy supply or energy use if the equipment or facility is not producing or if the facilities are not built, used or maintained in accordance with the technical requirements of the codes, rules or legal and bylaw, as well as, if there is a direct risk to the energy facility and building safety, health, and life safety;
6.3. njoftojë dhe nxjerr vendim mbi shkeljen e këtij ligji ose akteve nënligjore të nxjerra në zbatim të tij;	6.3. da prijavi i donese odluku o povredi ovog zakona ili podzakonskih akata donetih na osnovu njega;	6.3. notify and issue a decision on the violation of this law or the bylaws issued pursuant to it;
6.4. lëshojë urdhra për ndalimin e përkohshëm të realizimit të aktiviteteve nga ndërmarrja e energjisë dhe të inicoj para Rregullatorit procedurën për revokimin e lejes kur konstatohet se janë bërë shkelje të këtij ligji dhe ligjeve tjera përkatëse.	6.4. da izda naloge za privremenu obustavu vršenja delatnosti od strane energetskog preduzeća i pokrene pred Regulatorom postupak za opoziv dozvole kada se utvrdi da su učinjene povrede ovog zakona i drugih relevantnih zakona.	6.4. issue orders for temporary prohibition of performing activities by the energy enterprise and initiate in front of Regulator procedure for the revocation of the permit, when it is determined that violations of this law and other relevant legislation have been committed.
Neni 35 **Mbështetja e veprimeve të inspektimit**	**Član 35** **Podrška inspekcijskim radnjama**	**Article 35** **Support of inspection actions**
1. Për mbështetjen e veprimeve të inspektimit në përcaktimin e rrethanave të nevojshme për marrjen e masave sipas nenit 34 të këtij ligji, Njësia e Inspektimit të Energjisë bashkëpunon me institucione të tjera kompetente.	1.Radi podržavanja inspekcijskih radnji u utvrđivanju okolnosti neophodnih za preduzimanje mera prema članu 34 ovog zakona, Jedinica za energetsku inspekciju sarađuje sa drugim nadležnim institucijama.	1. For the support of inspection actions in determining the necessary circumstances for taking measures according to Article 34 of this law, the Energy Inspection Unit cooperates with other competent institutions.

2. Rregullatori, në pajtim me kërkesat e këtij ligji dhe Ligjit përkatës për Rregullatorin e Energjisë, mbikëqyr ndërmarrjet e energjisë që kanë leje për të zhvilluar aktivitete të energjisë.	2. Regulator, u skladu sa zahtevima ovog zakona i relevantnog Zakona o energetskom regulatoru, vrši nadzor nad energetskim preduzećima koja imaju dozvole za sprovođenje energetskih delatnosti.	2. The Regulator, in accordance with the requirements of this law and the relevant Law on the Energy Regulator, will supervise the energy enterprises holding permits to carry out energy activities.
3. Subjektet të cilëve u janë caktuar të drejtat dhe detyrimet sipas këtij ligji, janë të detyruar që me kërkesë të Ministrisë, Rregullatorit ose Njësisë së Inspektimit të Energjisë t'i dorëzojnë të gjitha të dhënat e nevojshme për realizimin e aktiviteteve nga fushëveprimi i këtij ligji.	3. Subjekti kojima su dodeljena prava i obaveze prema ovom zakonu, dužni su da na zahtev Ministarstva, Regulatora ili Jedinice za energetsku inspekciju, dostave sve potrebne podatke o obavljanju delatnosti iz područja primene ovog zakona.	3. Subjects to whom the rights and obligations under this law have been assigned, are obliged to submit all the necessary data for the realization of the activities within the scope of this law at the request of the Ministry, the Regulator or the Energy Inspection Unit.
4. Pajisjet, stabilimentet, instalimet dhe rrjetet e energjisë duhet të plotësojnë kërkesat themelore të sigurisë të përcaktuara me legjislacionin përkatës për Energji, aktet nënligjore, standardet dhe kodet në fuqi të projektimit, instalimit, shfrytëzimit dhe vlerësimit të konformitetit.	4. Energetska oprema, postrojenja, instalacije i mreže moraju ispunjavati osnovne bezbednosne zahteve, utvrđene u važećim relevantni zakoni o energetici, podzakonski akti, standardima i kodeksima za projektovanje, ugradnju, korišćenje i ocenjivanje usaglašenosti.	4. The equipment, facilities, installations and energy networks must meet the basic safety requirements, defined in the relevant energy laws, bylaws, standards and codes in force for design, installation, use and conformity assessment.
5. Inspektimet që kërkojnë kontrollim teknik dhe vlerësim të konformitetit mund të kryhen nga:	5. Inspekcije koje zahtevaju tehničke provere i ocenjivanje usaglašenosti mogu vršiti:	5. Inspections requiring technical controls and conformity assessment can be carried out by:
5.1. Njësia e Inspektimit të Energjisë dhe/ose një Trup inspektues i themeluar në përputhje me Ligjin përkatës për Inspektimet;	5.1. Jedinica za energetsku inspekciju i/ili inspekcijski organ osnovan u skladu sa relevantnim Zakonom o inspekciji;	5.1 The Energy Inspection Unit, and/or an inspection Body established in accordance to the relevant Law on Inspections;
5.2. një trup për vlerësimin e	5.2. telo za ocenjivanje usaglašenosti,	5.2 a conformity assessment body

konformitetit, i caktuar nga Ministria në përputhje me Ligjin përkatës për Kërkesat Teknike për Produktet dhe Vlerësimin e Konformitetit.	koje imenuje Ministarstvo u skladu sa relevantnim Zakonom o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti.	appointed by the Ministry in accordance with the relevant Law on technical requirements for products and conformity assessment.
6. Kriteret teknike, obligimet dhe përgjegjësitë për trupin e autorizuar për vlerësimin e konformitetit përcaktohen me akt nënligjor të miratuar nga Ministri.	6. Tehnički kriterijumi, obaveze i odgovornosti za ovlašćeno telo za ocenjivanje usaglašenosti utvrđuju se podzakonskim aktom koji donosi ministar.	6. The technical criteria, obligations, and responsibilities for the authorized conformity assessment will be determined by a bylaw approved by the Minister.
7. Njësia e Inspektimit të Energjisë dhe/ose trupi inspektues i autorizuar mbajnë konfidencial çdo informacion zyrtar ose komercial që lidhet me realizimin e inspektimeve të tyre.	7. Jedinica za energetsku inspekciju i/ili ovlašćeni inspekcijski organ čuvaju u tajnosti sve službene ili komercijalne informacije u vezi sa obavljanjem njihovih inspekcija.	7. The Energy Inspection Unit and/or the authorized inspection body will maintain confidential any official or commercial information relating to carrying out their inspections .
8. Aktivitetet e inspektimit të kryera nga Njësia e Inspektimit të Energjisë nuk parandalojnë apo kufizojnë inspektimet nga autoritetet e tjera, kompetencat e të cilave përcaktohen me ligje të tjera për mbështetje gjatë kryerjes së inspektimit.	8. Inspekcijske aktivnosti koje obavlja Jedinica za energetsku inspekciju ne sprečavaju, odnosno ne ograničavaju inspekcije od strane drugih organa čija su ovlašćenja utvrđena drugim zakonima za podršku u vršenju inspekcije.	8. Inspection activities performed by the Energy Inspection Unit do not prevent or limit inspections by other authorities, whose powers are defined by other laws, for support during the inspection.
9. Nëse një çështje lidhur me inspektimet nuk është e rregulluar me këtë ligj, zbatohen dispozitat e ligjit përkatës për inspektimet si dhe legjislacioni tjetër në fuqi.	9. Ako neko pitanje u vezi sa inspekcijom nije uređeno ovim zakonom, primenjuju se odredbe relevantnog Zakona o inspekcijama, kao i drugo zakonodavstvo na snazi.	9. If an issue related to inspections is not regulated by this law, the provisions of the relevant Law on Inspections, as well as other legislation in force shall apply.
10. Çështjet procedurale të inspektimit të cilat nuk janë të rregulluara shprehimisht me këtë ligj i nënshtrohen Ligjit përkatës për Procedurën e Përgjithshme	10. Proceduralna pitanja inspekcije koja nisu izričito uređena ovim zakonom podležu zakonu kojim se uređuje opšti upravni postupak.	10. Procedural inspection issues that are not expressly regulated by this law are subject to the relevant law that regulates the general administrative procedure.

Administrative.		
KAPITULLI VIII **DISPOZITAT PËR KUNDËRVAJTJE**	**GLAVA IX** **PREKRŠAJNE ODREDBE**	**CHAPTER VIII** **MISDEMEANOR PROVISIONS**
Neni 36 **Sanksionet kundërvajtëse me gjobë**	**Član 36** **Prekršajne odredbe**	**Article 36** **Misdemeanor Provisions**
1. Me gjobë në shumë prej dymijë (2.000) euro e deri në pesëmbëdhjetë mijë (15.000) euro dënohet personi juridik nëse:	1. Pravno lice kazniće se novčanom kaznom od dve hiljade (2.000) evra do petnaest hiljada (15.000) evra ako:	1. A legal entity shall be punished with a fine in the amount of two thousand (2,000) euros and up to fifteen thousand (15,000) euros if:
1.1. nuk lejohet që zyrtarët që bëjnë inspektime në pajtim me këtë ligj të hyjnë dhe të kalojnë nëpër pronën e ndonjë individi për ushtrimin e aktiviteteve të tyre që lidhen me inspektimin dhe mirëmbajtjen e stabilimenteve të energjisë sipas nenit 30 të këtij ligji;	1.1. ako se ne dozvoli da službenici koji vrše inspekciju u skladu sa ovim zakonom uđu ili pređu preko imovine nekog pojedinca radi obavljanja svojih aktivnosti koje se odnose na inspekciju i održavanje energetskih postrojenja u skladu sa članom 30. zakona;	1.1. it is not allowed for officials who carry out inspections in compliance with this law to enter and pass through the property of any individual for the exercise of their activities in connection with the inspection and maintenance of energy facilities according to Article 30 of this law;
1.2. zonat e sigurisë nuk janë vendosur rreth zonave të energjisë sipas nenit 32 të këtij ligji;	1.2. ako oko energetskih područja nisu uspostavljeni zaštitni pojasi u skladu sa članom 32. ovog zakona;	1.2. security zones are not located around energy zones according to article 32 of this law;
1.3. personat fizikë ose personi përgjegjës i personit juridik, që posedojnë ose operojnë me stabilimente, pajisje, ndërtesa, sisteme ose instalime të energjisë, për të cilat me këtë ligj parashihet inspektimi, nuk e informojnë	1.3. ako fizička lica ili odgovorno lice pravnog lica koja poseduju ili upravljaju energetskim postrojenjima, opremom, zgradama, sistemima ili instalacijama, za koje je prema ovom zakonu predviđena inspekcija, nisu odmah obavestila	1.3. natural or legal persons who own or operate facilities, equipment, buildings, systems or energy installations, for which inspection is foreseen according to this law, do not immediately inform the Energy Inspectorate Unit of any damage,

menjëherë Njësinë e Inspektimit të Energjisë për çdo dëm, gabim, aksident me pasoja të mëdha në stabilimente, pajisje, ndërtesa, sisteme ose instalime të energjisë që mund të jenë pasojë e ndërprerjes së furnizimit të energjisë ose nëse ekziston rrezik për jetën, shëndetin e njerëzve, stabilimentet në afërsi apo mjedisit përreth, sipas nenit 34 të këtij ligji;	Jedinicu za energetsku inspekciju o svakoj šteti, grešci, akcidentu sa većim posledicama na energetskim postrojenjima, opremi, zgradama, sistemima ili instalacijama koje mogu biti posledica prekida snabdevanja energijom ili ako postoji opasnost po život, zdravlje ljudi, obližnjih postrojenja ili životne sredine, u skladu sa članom 34. ovog zakona;	error, accident with major consequences in facilities, equipment, buildings, systems or energy installations that may appear as a result of the interruption of supply of energy, or if there is a risk to life health of people, neighboring facilities or the surrounding environment according to Article 34 of this law;
1.4. ndërmarrjet e energjisë apo personat e tjerë fizikë ose juridikë nuk sigurojnë qasje në pajisjet dhe stabilimentet sipas nenit 29 të këtij ligji.	1.4. ako energetska preduzeća ili druga fizička ili pravna lica ne osiguraju pristup opremi i postrojenjima u skladu sa članom 29 ovog zakona.	1.4. energy enterprises or other natural or legal persons do not provide access to the equipment and facilities according to Article 29 of this law.
2.Për kundërvajtjet sipas paragrafit 1 të këtij neni personi fizik ose personi përgjegjës i personit juridik dënohet me gjobë prej treqind (300) euro dhe deri në dymijë (2000) euro.	2. Za prekršaje iz stava 1. ovog člana se pravno lice ili odgovorno lice pravnog lica kažnjava novčanom kaznom u iznosu od trista (300) do dve hiljade (2000) evra.	2. For a minor offence sanctioned by fines according to paragraph 1 of this article, a fine of three hundred (300) euros and up to two thousand (2000) euros is imposed to the natural person or the responsible person of the legal entity.
3. Për kundërvajtjet sipas paragrafit 1 të këtij neni personi fizik që ushtron biznes individual dënohet me gjobë prej njëmijë (1000) euro deri në tremijë (3000) euro.	3. Za prekršaje iz stava 1 ovog člana se fizičko lice koje vodi individualno preduzeće kažnjava novčanom kaznom u iznosu od hiljadu (1.000) do tri hiljade (3.000) evra.	3. For a minor offence sanctioned by fines according to paragraph 1 of this article, a fine of one thousand (1,000) euros, up to three thousand (3,000) euros is imposed on a natural person running an individual business.

KAPITULLI IX DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE	GLAVA X PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE	CHAPTER IX TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS
Neni 37 **Dispozitat kalimtare**	**Član 37** **Prelazne odredbe**	**Article 37** **Transitional provisions**
1. Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj miratohen brenda dymbëdhjetë (12) muajve pas publikimit të ligjit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.	1. Podzakonski akti predviđeni ovim zakonom biće doneti u roku od dvanaest (12) meseci nakon objavljivanja zakona u Službenom listu Republike Kosovo.	1.The bylaws as provided for by this law shall be adopted within twelve (12) months after the publication of the law in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.
2. Ministria mund të miratoj akte nënligjore në pajtim me vendimet relevante me efekt obligues ligjor të mekanizmave të krijuara në Komunitetin e Energjisë .	2.Ministarstvo može da odobri podzakonske akte u skladu sa relevantnim odlukama sa pravno obavezujućim dejstvom mehanizama uspostavljenih u Energetskoj zajednici.	2. The Ministry may approve bylaws in accordance with relevant decisions having legally binding effect of the mechanisms established within the Energy Community.
3. Aktet nënligjore të miratuara në bazë të Ligjit 05/L-081 për Energjinë mbesin në fuqi përderisa nuk janë në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe derisa të miratohen aktet e reja që dalin nga ky ligj.	3. Podzakonski akti koji su doneti na osnovu Zakona 05/L-081 o energetici ostaju na snazi sve dok nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona i dok se ne donesu novi akti koji proizilaze iz ovog zakona.	3. The bylaws adopted on the basis of Law 05/L-081 on Energy shall be in force as long as they do not contradict the provisions of this Law and until the new ones deriving from this Law are adopted.
Neni 38 **Shfuqizimi**	**Član 38** **Ukidanje**	**Article 38** **Repealed Law**
Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, shfuqizohet Ligji 05/L-081 për Energjinë dhe Ligji Nr. 08/L-201 për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit Nr. 05/l-081 për Energjinë.	Stupanjem na snagu ovog zakona, ukida se Zakon br. 05/L-081 o energetici i Zakon br. 08/L-201 o izmeni i dopuni Zakona br. 05/L-081 o energetici.	Upon entry into force of this Law, the Law 05/L-081 on Energy and Law no. 08/l-201 on amending and supplementing Law no. 05/l-081 on Energy is repealed.

Neni 39 **Hyrja në fuqi**	**Član 39** **Stupanje na snagu**	**Article 39** **Entry into Force**
Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.	Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.	This Law shall enter into force fifteen (15) days after its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.
Albulena HAXHIU	**Albulena HAXHIU**	**Albulena HAXHIU**
_____ Kryetare e Kuvendit të Republikës së Kosovës	_____ Predsednica Skupštine Republike Kosovo	_____ Speaker of the Assembly of the Republic

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria –Vlada-Government

Ministria e Ekonomisë

Ministarstvo Ekonomije/Ministry of Economy

PROJEKTLIGJI PËR ENERGJINË ELEKTRIKE

NACRTA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI

DRAFT LAW ON ELECTRICITY

Kuvendi i Republikës së Kosovës;	Skupština Republike Kosova;	Assembly of the Republic of Kosovo;
Në bazë të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,	Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosova,	Based on Article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo,
Miraton:	Usvaja:	Adopts:
LIGJ PËR ENERGJINË ELEKTRIKE	**ZAKON O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI**	**LAW ON ELECTRICITY**
KAPITULLI I **DISPOZITAT E PËRGJITHSHME**	**POGLAVLJE I** **OPŠTE ODREDBE**	**CHAPTER I** **GENERAL PROVISIONS**
Neni 1 **Qëllimi**	**Član 1** **Cilj**	**Article 1** **Purpose**
1. Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i rregullave dhe masave për sektorin e energjisë elektrike, për të garantuar furnizim të sigurt, të qëndrueshëm dhe cilësor me energji elektrike me çmime të përballueshme dhe transparente për konsumatorët fundorë, duke adresuar njëkohësisht caqet klimatike të vendit.	1. Cilj ovog zakona je definisanje pravila i mera za elektroenergetski sektor, za garantovanje sigurnog, održivog i kvalitetnog snabdevanja električnom energijom po pristupačnim i transparentnim cenama za krajnje potrošače, istovremeno rešavajući klimatske ciljeve zemlje.	1. The purpose of this Law shall be to establish rules and measures for the electricity sector, ensuring secure, resilient, and quality electricity supply at affordable and transparent prices for final customers, while simultaneously addressing the country's climate targets.
2. Ky ligj transpozon pjesërisht Direktivën (BE) 2019/944 për rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike, e inkorporuar dhe e përshtatur me Vendimet e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë Nr.2021/13/MC-EnC dhe Nr.2022/03/MC-EnC, Rregulloren (BE) 2019/943 për tregun e brendshëm të energjisë elektrike, e inkorporuar dhe e përshtatur me Vendimet e	2. Ovaj zakon delimično transponuje Direktivu (EU) 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije, ugrađenom i prilagođenom sa Odlukama Ministarskog saveta Energetske zajednice br. 2021/13/MC-EnC, Uredbom (EU) 2019/943 za unutrašnje tržište električne energije, ugrađena i prilagođena sa Odlukama Ministarskog saveta Energetske	2. This Law partially transposes Directive (EU) 2019/944 on common rules for the internal market for electricity, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decisions 2021/13/MC-EnC and Decision 2022/03/MC-EnC, the Regulation (EU) 2019/943 on the internal market for electricity, incorporated and adapted by the Energy Community

Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë Nr.2022/03/MC-ENC, Rregulloren (BE) 2019/941 për gatishmërinë ndaj riskut në sektorin e energjisë elektrike, e inkorporuar dhe e përshtatur me Vendimet e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë Nr. 2021/13/MC- EnC dhe Nr. 2022/03/MC-EnC, dhe Rregulloren (BE) 2019/942 për krijimin e Agjencisë së Bashkimit Evropian për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, e inkorporuar dhe e përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë Nr.2022/03/MC- EnC, si dhe parimet kryesore të Rregulloreve të Komisionit Evropian që përcaktojnë kodet e rrjetit dhe udhëzuesit përkatës për sektorin e energjisë elektrike, të inkorporuar dhe përshtatur nga Vendimet e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë, siç specifikohet më tej në këtë ligj.	zajednice br. 2022/03/MC-ENC, Uredbom (EU) 2019/941 o spremnosti za rizik u sektoru električne energije, inkorporirana i prilagođena sa Odlukama Ministarskog saveta Energetske zajednice br. 2021/13/MC-EnC i Odluci 2022/03/MC-EnC, i Uredbom (EU) 2019/942 za stvaranje evropske Agencija Evropske unije za saradnju energetskih regulatora, ugrađena i prilagođena sa Odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice br. 2022/03/MC-EnC, kao i glavnim principima Uredbi Evropske komisije kojima se definišu mrežni kodovi i relevantne smernice za sektor električne energije, inkorporirani i prilagođeni sa Odlukama Ministarskog saveta Energetske zajednice kako je dalje navedeno u ovom zakonu.	Ministerial Council Decisions No. 2022/03/MC-EnC, the Regulation (EU) 2019/941 on risk-preparedness in the electricity sector, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decisions No. 2021/13/MC-EnC and No. 2022/03/MC-EnC, and the Regulation (EU) 2019/942 establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decision No. 2022/03/MC-EnC, as well as the core principles of the European Commission Regulations establishing network codes and guidelines relevant for the electricity sector that are incorporated and adapted by the Decisions of the Ministerial Counci of the Energy Community legislation as specified further in this Law.
Neni 2 **Fushëveprimi**	**Član 2** **Delokrug**	**Article 2** **Scope of the law**
Fushëveprimi i këtij ligji përfshin rregullimin e aktiviteteve të energjisë elektrike, duke përfshirë të drejtat dhe detyrimet e prodhuesve të energjisë elektrike, operatorëve të ruajtjes së energjisë elektrike, Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, adekuacinë e burimeve, tregtimin dhe furnizimin me energji elektrike,	Delokrug ovog zakona obuhvata uređenje elektroenergetskih delatnosti, prava i obaveze proizvođača električne energije, Operatera prenosnog sistema i Operatera distributivnog sistema, adekvatnost resursa, trgovinu i snabdevanje električnom energijom, organizaciju tržišta električne energije, zaštitu potrošača, pružanje	The scope of this Law shall include the regulation of electricity activities, including the rights and obligations of electricity generators, electricity storage operators, the Transmission and Distribution System Operator, resource adequacy assessment, trading and supply of electricity, organization of the electricity market,

organizimin e tregut të energjisë elektrike, mbrojtjen e konsumatorëve, ofrimin e shërbimit universal të furnizimit, furnizimin e mundësisë së fundit dhe menaxhimin e krizave të energjisë elektrike.	univerzalnih usluga snabdevanja, krajnje nužde i upravljanje krizama snabdevanja električne energije.	customer's protection, universal supply service and last resort supply as well as electricity crisis management.
Neni 3 **Përkufizimet**	**Član 3** **Definicije**	**Article 3** **Definitions**
1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë kuptimet si në vijim:	1. Izrazi koji su korišćeni u ovom zakonu imaju sledeća značenja:	1. Terms used in this Law shall have the following meaning:
1.1. Adekuacia e burimeve - nënkupton aftësinë e përgjithshme të sistemit të energjisë elektrike për të përmbushur kërkesat aktuale dhe të parashikuara për energji elektrike brenda atij sistemi;	**1.1. Adekvatnost resursa** - znači ukupna sposobnost sistema električne energije da zadovolji trenutnu i projektovanu potražnju za električnom energijom unutar tog sistema;	**1.1. Resource adequacy** - means the overall ability of an electric power system to meet the current and forecasted demand for electricity within that system;
1.2. Agjencia e Bashkimit Evropian për Bashkëpunim të Rregullatorëve të Energjisë (ACER) - nënkupton Agjencinë e Bashkimit Evropian për Bashkëpunimin e Rregullatorëve me kompetenca të përcaktuara nga Vendimet e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë;	**1.2. Agencija Evropske unije za saradnju energetskih regulatora (ACER) -** znači Agencija Evropske unije za saradnju regulatora sa nadležnostima koje su joj utvrđene odlukama Ministarskog saveta Energetske zajednice;	**1.2. Agency of the European Union for the Cooperation of Energy Regulators (ACER) -** means the Agency of the European Union for the Cooperation of Regulators with competences defined by the Decisions of the Ministerial Council of the Energy Community;
1.3. Agregues i pavarur - nënkupton pjesëmarrësin e tregut të angazhuar në agregim, që nuk është i lidhur me furnizuesin e konsumatorit;	**1.3. Nezavisni agregator** - – znači učesnik na tržištu koji se bavi agregiranjem, a nije povezan sa snabdevačem potrošača;	**1.3. Independent aggregator** - means a market participant engaged in aggregation, who is not affiliated with the consumer's supplier;
1.4. Alokim i kapacitetit - nënkupton	**1.4. Raspodela kapaciteta** – znači	**1.4. Capacity allocation** - means the

shpërndarjen e kapacitetit ndër-zonal;	raspodela prenosnog kapaciteta između zona trgovanja;	attribution of cross-zonal capacity;
1.5. Balancimi - nënkupton të gjitha veprimet dhe proceset, në të gjitha periudhat kohore përmes të cilave Operatori i Sistemit të Transmetimit siguron në mënyrë të vazhdueshme mirëmbajtjen e frekuencës së sistemit brenda kufijve të paracaktuar dhe pajtueshmërinë me sasinë e rezervave të nevojshme në lidhje me cilësinë e kërkuar;	**1.5. Balansiranje** - znači sve radnje i procese, u svim vremenskim periodima, kroz koje Operater prenosnog sistema obezbeđuje, na kontinuiranoj osnovi, održavanje frekvencije sistema u određenim granicama i usklađenosti sa količinom potrebnih rezervi u odnosu na traženi kvalitet;	**1.5. Balancing** - means all actions and processes, in all timelines, through which Transmission System Operator ensure, in an ongoing manner, maintenance of the system frequency within a predefined ranges and compliance with the amount of reserves needed with respect to the required quality;
1.6. Barazimi përfundimtar i jobalanceve - nënkupton një mekanizëm të barazimit financiar që përfshin vendosjen e detyrimeve për pagesë ose realizimin e pagesave ndaj palëve përgjegjëse për balancim;	**1.6. Konačno poravnanje balansnog odstupanja** – znači mehanizam finansijskog poravnanja kojim se nameću obaveze plaćanja ili vrše plaćanja strankama odgovornim za balansiranje za njihova odstupanja od balansa;	**1.6. Final imbalance settlement** - means a financial settlement mechanism that involves the imposition of payment obligations or the execution of payments to the balance responsible parties;
1.7. Bashkëprodhim me efiçiencë të lartë - nënkupton prodhimin e njëkohshëm të energjisë termike dhe elektrike në njësi bashkëprodhimi që sigurojnë kursime të energjisë primare prej së paku dhjetë për qind (10%) krahasuar me prodhimin ndaras, si dhe prodhimin në njësi me kapacitete të energjisë elektrike më të mëdha se 25 MW, që kanë efiçiencë të përgjithshme prej së paku shtatëdhjetë për qind (70%);	**1.7. Visokoefikasna kogeneracija** - znači istovremena proizvodnja toplotne i električne energije u kogeneracionim jedinicama koje obezbeđuju uštedu primarne energije od najmanje 10%, u odnosu na odvojenu proizvodnju, a za jedinice sa kapacitetima električne energije većim od 25 MW, koje imaju ukupnu efikasnost od najmanje sedamdeset odsto (70%);	**1.7. High-efficiency cogeneration** - means simultaneous generation of thermal energy and electricity in cogeneration units that provide primary energy savings of at least 10% compared with separate generation and, for the units with an electricity capacity larger than 25MW, have overall efficiency of at least 70%;

1.8. Bordi Rregullativ i Komunitetit të Energjisë - nënkupton organin e pavarur rajonal të rregullatorëve të energjisë në Komunitetin e Energjisë me kompetenca të përcaktuara nga Vendimet e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë;	**1.8. Regulatorni odbor Energetske zajednice** - znači nezavisno regionalno telo energetskih regulatora u Energetskoj zajednici (EZ) sa nadležnostima koje su joj utvrđene Odlukama Ministarskog saveta Energetske zajenice;	**1.8. Energy Community Regulatory Board -** means an independent regional entity of energy regulators in the Energy Community (EC) with competences defined by the Decisions of the Ministerial Council of the Energy Community;
1.9. Çmimi i jobalancit - nënkupton çmimin, për një jobalancë, në secilin drejtim, qoftë pozitiv, zero apo negativ, në secilën periudhë të barazimit përfundimtar të jobalanceve;	**1.9. Cena balansnog odstupanja** – znači cena, koja može biti pozitivna, jednaka nuli ili negativna, u svakom periodu obračuna odstupanja za balansno odstupanje u bilo kom smeru;	**1.9. Imbalance price -** means the price, whether positive, zero or negative, in each imbalance settlement period for an imbalance in each direction;
1.10. Dispeçimi - nënkupton menaxhimin e rrjedhave të energjisë elektrike në rrjet në mënyrë që oferta dhe kërkesa për energji elektrike të jenë të balancuara;	**1.10. Dispečiranje** – znači upravljanje tokovima elčektrične energije u mreži kako bi ponuda i potražnja za električnom energijom budu u balansu;	**1.10. Dispatching -** means the management of electricity flows in the network so that supply and demand for electricity are in balance;
1.11. Dispeçim me prioritet - nënkupton dispeçimin e energjisë të centraleve në bazë të kritereve që ndryshojnë nga renditja ekonomike e ofertave dhe kufizimeve të rrjetit, duke i dhënë prioritet dispeçimit të teknologjive të caktuara të prodhimit;	**1.11. Prioritetno dispečiranje** – znači dispečiranje elektrana na osnovu kriterijuma koji se razlikuju od ekonomskog redosleda ponuda i ograničenja mreže, dajući prioritet dispečingu određenih proizvodnih tehnologija;	**1.11. Priority dispatch -** means the dispatch of power plants based on criteria that differ from the economic order of offers and network constraints, by giving priority to the dispatch of certain generation technologies;
1.12. Derivat i energjisë elektrike - është një instrument financiar që mund të përdoret nga pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike si mjet sigurie ndaj luhatjeve të mundshme të çmimit të energjisë elektrike në treg;	**1.12. Derivat električne energije** – je financijski instrument koji učesnici tržišta električne energije mogu koristiti kao sredstvo sigurnosti prilikom mogućeg ljuljanja cena tržištu električne energije;	**1.12. Electricity derivative -** financial instrument that can be used by participants of electricity market as security device against possible fluctuations in the price of electricity on the market;

1.13. Element kritik i rrjetit - nënkupton një element të rrjetit brenda një zone ofertuese ose ndërmjet zonave ofertuese që merret parasysh në procesin e llogaritjes së kapacitetit ndërzonal, duke kufizuar sasinë e energjisë që mund të shkëmbehet;	**1.13. Kritični element mreže** – znači element mreže bilo unutar zone trgovanja ili između zona trgovanja koji se uzima u obzir tokom procesa proračuna kapaciteta, ograničavajući količinu energije koja se može razmenjivati;	**1.13. Critical network element -** means a network element within a bidding zone or between bidding zones that is taken into account in the capacity calculation process, limiting the amount of electricity that can be exchanged;
1.14. Energjia e balancimit - nënkupton energjinë që përdoret nga Operatori i Sistemit të Transmetimit për të kryer balancimin;	**1.14. Balansna energija** – znači energija koju koristi Operater prenosnog sistema za stavlja u funkciju balansiranje;	**1.14. Balancing energy -** means the energy used by the Transmission System Operator to perform balancing;
1.15. Fleksibiliteti - nënkupton aftësinë e sistemit të transmetimit ose të shpërndarjes së energjisë elektrike për të mbajtur balancën e energjisë, në përgjigje të ndryshueshmërisë dhe paparashikueshmërisë së prodhimit nga burimet e ripërtërishme të energjisë ose ndaj ndërprerjeve të tjera kalimtare (tranzitore);	**1.15. Fleksibilnost** – znači sposobnost prenosnog ili distributivnog sistema električne energije da održi energetski balans, kao odgovor na promenljivost i nepredvidivost proizvodnje iz obnovljivih izvora energije ili druge prolazne (tranzitne) prekide;	**1.15. Flexibility -** means the ability of the electricity transmission or distribution system to maintain energy balance in response to the variability and unpredictability of generation from renewable energy sources or to other transient disruptions;
1.16. Forca madhore - nënkupton aktin ose ngjarjen natyrore apo shoqërore, siç janë tërmetet, rrufetë, ciklonet, përmbytjet, shpërthimet vullkanike, zjarret apo luftërat, konfliktet e armatosura, kryengritjet, aktet terroriste ose ushtarake, që e pengojnë të pajisurin me leje të përmbushë detyrimet e tij sipas lejes, si dhe akte ose ngjarje të tjera që janë jashtë kontrollit të arsyeshëm dhe që nuk kanë ndodhur për fajin e mbajtësit të	**1.16. Viša sila** - znači prirodna ili društvena pojava ili događaj, kao što su zemljotresi, munje, cikloni, poplave, vulkanske erupcije, požari ili ratovi, oružani sukobi, ustanci, teroristički ili vojni akti, koji sprečavaju vlasnika dozvole da ispuni svoje obaveze iz dozvole, kao i drugi akti ili događaji koji su van razumne kontrole i koji se nisu dogodili krivicom vlasnika dozvole, a	**1.16. Force majeure -** means the act or event of a natural or social nature, such as earthquakes, lightning, cyclones, floods, volcanic eruptions, fires or wars, armed conflicts, uprisings, terrorist or military acts, which prevent the licensee from fulfilling its obligations under the licence, as well as other acts or events that are beyond reasonable control and have not occurred due to the fault of the licensee, and which the licensee could not have

lejes, dhe mbajtësi i lejes nuk ka mundur të shmangë një akt apo ngjarje të tillë nëpërmjet ushtrimit të vullnetit, përpjekjes, aftësisë dhe kujdesit të tij të arsyeshëm;	vlasnik dozvole nije mogao da izbegne takav akt ili događaj vršenjem svoje volje, napora, sposobnosti i razumne pažnje;	avoided through the exercise of its reasonable will, effort, ability and care;
1.17.Furnizimi - nënkupton shitjen, përfshirë rishitjen e energjisë elektrike për konsumatorët;	**1.17. Snabdevanje** – znači prodaja, uključujući preprodaju, električne energije potrošačima;	**1.17. Supply -** means the sale, including resale of electricity to customers;
1.18. Furnizuesi - nënkupton ndërmarrjen e energjisë që realizon aktivitetin e furnizimit me energji elektrike;	**1.18. Snabdevač** – znači energetsko preduzeće koje obavlja delatnost snabdevanja električnom energijom;	**1.18. Supplier -** means energy enterprise performing the electricity supply activity;
1.19. Informatat e faturimit - nënkupton informatat që paraqiten në faturën e konsumatorit fundor, përveç kërkesës për pagesë;	**1.19. Informacije o fakturisanju** - znači informacije navedene u fakturi krajnjeg kupca, osim zahteva za plaćanje	**1.19. Billing information -** means the information provided on the final customer's bill, apart from a request for payment;
1.20. Central i prodhimit të energjisë elektrike - nënkupton një central që konverton energjinë primare në energji elektrike dhe i cili përbëhet nga një ose më shumë module prodhuese të energjisë elektrike të kyçura me një rrjet;	**1.20. Elektrana za proizvodnju ečlektrične energije** – znači elektrana koja pretvara primarnu energiju u električnu energiju i koja se sastoji od jednog ili više modula za proizvodnju električne energije povezanih na mrežu;	**1.20. Power plant -** means a plant that converts primary energy into electrical energy and which consists of one or more electricity generation modules connected to a grid;
1.21. Kapaciteti i balancimit - nënkupton vëllimin e kapacitetit rezervë që një ofrues i shërbimit të balancimit është pajtuar të mbajë dhe për të cilin është pajtuar të dorëzojë oferta tek Operatori i Sistemit të Transmetimit për kohëzgjatjen e kontratës;	**1.21. Balansni kapacitet** - znači obim kapaciteta koji je pružalac usluge balansiranja pristao da održava i sa kojim je pružalac usluge balansiranja pristao da dostavi ponude za odgovarajuću količinu balansne energije Operatoru prenosnog	**1.21. Balancing capacity -** means a volume of reserve capacity that a balancing service provider has agreed to hold and in respect to submit bids for a corresponding volume of balancing energy to the transmission system operator for the duration of the contract;

	sistema za vreme trajanja ugovora;	
1.22. Kapacitet rezervë - nënkupton sasinë e rezervave për mbajtjen e frekuencës, rezervave për restaurimin e frekuencës ose rezervave zëvendësuese që duhet të jenë në dispozicion të operatorit të sistemit të transmetimit;	**1.22. Rezervni kapacitet** – znači količina rezervi za održavanje frekvencije, rezervi za ponovno uspostavljanje frekvencije ili zamenske rezerve koje moraju biti dostupne operatoru prenosnog sistema;	**1.22. Reserve capacity -** means the amount of reserves for frequency containment, frequency restoration reserves or replacement reserves that shall be available to the Transmission System Operator;
1.23. Kapacitet i koordinuar neto i transmetimit - nënkupton metodën e llogaritjes së kapacitetit të bazuar në parimin e vlerësimit dhe përcaktimit paraprak të shkëmbimit maksimal të energjisë ndërmjet zonave fqinje të ofertimit;	**1.23. Usaglašeni neto kapacitet** – znači metoda proračuna kapaciteta na osnovu principa procene i utvrđivanja unapred maksimalne razmene energije između susednih zona trgovanja;	**1.23. Net coordinated transfer capacity -** means a capacity calculation method based on the principle of assessing and determining in advance the maximum electricity exchange between adjacent neighbouring bidding zones;
1.24. Kapacitet ndër-zonal - nënkupton aftësinë e sistemit të interkonektuar për të akomoduar transferimin e energjisë ndërmjet zonave të ofertimit;	**1.24. Međuzonski kapacitet** – znači sposobnost međusobno povezanog sistema da primi prenos energije između zona trgovanja;	**1.24. Cross-zonal capacity -** means the ability of the interconnected system to accommodate the transfer of energy between bidding zones;
1.25. Kongjestioni - nënkupton situatën në të cilën nuk mund të akomodohen të gjitha kërkesat e pjesëmarrësve të tregut për tregtim ndërmjet zonave të rrjetit sepse ndikojnë në mënyrë të konsiderueshme në rrjedhat fizike të elementeve të rrjetit të cilat nuk mund t'i përballojnë këto rrjedha;	**1.25. Zagušenja** – znači situacija u kojoj se jedan ili više zahteva učesnika na tržištu za trgovanje između zona trgovanja ne mogu zadovoljiti jer značajno utiču na fizičke tokove elemenata elektroenergetske mreže, koja ne može da primi te tokove;	**1.25. Congestion -** means a situation in which all requests from market participants to trade between network areas cannot be accommodated because they significantly affect the physical flows on network elements which cannot accommodate those flows;
1.26. Kongjestioni strukturor -	**1.26. Strukturalna zagušenja -** znači	**1.26. Structural congestion -** means

nënkupton kongjestionin në sistemin e transmetimit të energjisë elektrike që mund të përcaktohet qartë, është i parashikueshëm, shfaqet rregullisht në të njëjtën zonë gjeografike, dhe përsëritet në kushte normale të sistemit të energjisë elektrike;	zagušenje u sistemu prenosa električne energije koje se može jasno definisati, predvidljivo je, redovno se javlja u geografskoj zoni i često se ponavlja u normalnim uslovima elektroenergetskog sistema;	congestion in the electricity transmission system that is capable of being unambiguously defined, is predictable, appears regularly in the same geographical area, and reoccurs under normal electricity system conditions;
1.27. Konsumator aktiv - nënkupton konsumatorin fundor, ose grup konsumatorësh fundorë që veprojnë së bashku, konsumojnë apo ruajnë energjinë elektrike të prodhuar brenda stabilimenteve të tyre, të vendosura brenda kufijve të kufizuar apo brenda stabilimenteve të tjera, ose që shesin energji elektrike të vetëprodhuar apo marrin pjesë në skemat e fleksibilitetit ose efiçiencës së energjisë, me kusht që këto aktivitete të mos përbëjnë aktivitetin e tyre kryesor komercial ose profesional;	**1.27. Aktivan potrošač** - znači krajnjeg potrošača, ili grupu krajnjih potrošača koji deluju zajedno, i koji troše ili skladište električnu energiju proizvedenu u svojim postrojenjima koji se nalaze unutar ograničenih granica ili unutar drugih postrojenja, ili koji prodaju električnu energiju koju su sami proizveli ili sudeluju u šemama fleksibilnosti ili energetske efikasnosti, pod uslovom da ove aktivnosti ne predstavljaju njihovu glavnu komercijalnu ili profesionalnu delatnost;	**1.27. Active customer -** means a final customer, or a group of jointly acting final customers, who consumes or stores electricity generated within its premises located within limited boundaries or within other premises, or who sells self-generated electricity or participates in flexibility or energy efficiency schemes, provided that those activities do not constitute its primary commercial or professional activity;
1.28. Komponentët e rrjetit plotësisht të integruar - nënkupton komponentët e rrjetit që janë të integruara në sistemin e transmetimit ose shpërndarjes, duke përfshirë stabilimentet e ruajtjes së energjisë, që përdoren për operimin e sigurt dhe të qëndrueshëm të sistemit të transmetimit apo të shpërndarjes, duke përjashtuar balancimin apo menaxhimin e kongjestionit;	**1.28. Potpuno integrisane mrežne komponente** - znači mrežne komponente koje su integrisane u prenosni ili distributivni sistem, uključujući postrojenja za skladištenje energije, i koje se koriste u svrhu obezbeđivanja sigurnog i održivog rada prenosnog ili distributivnog sistema, isključujući balansiranje ili upravljanje zagušenjem;	**1.28. Fully integrated network components -** means network components that are integrated in the transmission or distribution system, including storage facilities, and that are used for a secure and resilient operation of the transmission or distribution system, and not for balancing or congestion management;

1.29. Kontroll - nënkupton të drejtë, kontratë ose mjet tjetër që, veçmas ose së bashku me të tjerat, dhe duke marrë parasysh rrethanat faktike ose juridike përkatëse, japin mundësinë për të ushtruar ndikim vendimtar mbi një ndërmarrje, veçanërisht përmes:	**1.29. Kontrola** – znači prava, ugovori ili druga sredstva koja, samostalno ili u kombinaciji i uzimajući u obzir relevantne činjenične ili pravne okolnosti, pružaju mogućnost vršenja odlučujućeg uticaja na preduzeće, posebno putem:	**1.29. Control -** means rights, contracts or any other means which, either separately or in combination and having regard to the relevant factual or legal circumstances, confer the possibility of exercising decisive influence over an undertaking, in particular through:
1.29.1. pronësisë ose të drejtës për përdorimin e të gjithë ose një pjese të aseteve të një ndërmarrjeje;	1.29.1. učešća ili prava korišćenja celokupne ili dela imovine;	1.29.1. ownership or the right to use all or part of the assets of an undertaking;
1.29.2. të drejtave ose kontratave që japin ndikim vendimtar mbi përbërjen, votimin ose vendimet e organeve të një ndërmarrjeje;	1.29.2. prava ili ugovora koji imaju odlučujući uticaj na sastav, glasanje ili odluke organa jednog preduzeća;	1.29.2. rights or contracts which confer decisive influence over the composition, voting or decisions of the bodies of an undertaking;
1.30. Koordinatori i krizës – nënkupton ekipin e përbërë nga përfaqësuesit përkatës kombëtarë për menaxhim të krizës së energjisë elektrike që vepron si pikë kontakti dhe bashkërendon rrjedhën e informatave gjatë krizës së energjisë elektrike;	**1.30. Koordinator kriza –** znači tim sastavljen od odgovarajućih nacionalnih zastupnika za upravljanje kriznim situacija u oblasti električne energije ili institucija, koji deluju kao kontaktna tačka i koordinišu protok informacija tokom krize električne energije;	**1.30. Crisis Coordinator -** means a team composed of respective national representatives to manage the electricity crisis acting as a contact point and coordinating the information flow in the course of Electricity Crisis;
1.31. Kriza e energjisë elektrike - nënkupton një situatë aktuale ose të afërt, në të cilën ekziston mungesë e konsiderueshme e energjisë elektrike ose është i pamundur furnizimi i konsumatorëve me energji elektrike;	**1.31. Kriza električne energije** – znači trenutna ili očekivana situacija, u kojoj postoji značajan nedostatak električne energije ili je nemoguće snabdevanje potrošača električnom energijom;	**1.31. Electricity crisis -** means a present or imminent situation in which there is a significant shortage of electricity or it is impossible to supply electricity to customers;

1.32. Komuniteti i qytetarëve për energji - nënkupton një person juridik që:	**1.32. Energetska zajednica građana** – znači pravno lice koje je:	**1.32. Citizen energy community** - means a legal entity that:
1.32.1. bazohet në pjesëmarrje vullnetare dhe të hapur dhe është nën kontroll të anëtarëve ose aksionarëve që janë persona fizikë, autoritete lokale, duke përfshirë komunat, ose ndërmarrjet;	1.32.1. osnovano na dobrovoljnom i otvorenom učešću i koja je pod stvarnom kontrolom članova ili akcionara koji mogu biti fizička lica, lokalne vlasti, uključujući opštine ili preduzeća prema ovom zakonu;	1.32.1 is based on voluntary and open participation and is under the effective control of members or shareholders that are natural persons, local authorities, including municipalities, or enterprises according to this law;
1.32.2. ka për qëllim kryesor ofrimin e përfitimeve mjedisore, ekonomike ose sociale për anëtarët ose aksionarët e vet, ose për zonat lokale ku vepron, në vend që të gjenerojë fitime financiare; dhe	1.32.2. imaju za cilj obezbeđivanje ekoloških, ekonomskih ili socijalnih koristi svojim članovima ili akcionarima, ili lokalnim zonama gde deluju, umesto ostvarivanja finansijske dobiti; i	1.32.2 has as its primary purpose the provision of environmental, economic or social benefits to its members or shareholders, or to the local areas where it operates, rather than to generate financial profits; and
1.32.3. mund të angazhohet në prodhim nga burimet e ripërtërishme, në shpërndarje që operon brenda një zone të kufizuar gjeografike, furnizim, konsum, agregim, ruajtje të energjisë, shërbime të efiçiencës së energjisë ose rimbushjes së automjeteve elektrike, apo të ofrojë shërbime të tjera të energjisë për anëtarët ose aksionarët e vet;	1.32.3. mogu se angažovati u proizvodnji, uključujući i onu iz obnovljivih izvora, u distribuciji koja se obavlja unutar ograničenog geografskog područja, snabdevanju, potrošnji, agregaciji, skladištenju električne energije, pružanju usluga energetske efikasnosti ili punjenja električnih vozila, ili pružanju drugih usluga svojim članovima ili akcionarima;	1.32.3 may engage in generation, including from renewable sources, distribution operating within a limited geographical area, supply, consumption, aggregation, energy storage, energy efficiency services or electric vehicle charging, or provide other energy services to its members or shareholders;
1.33. Kontratë e furnizimit me energji elektrike - nënkupton kontratën për furnizim me energji elektrike, por nuk përfshin derivatet e energjisë elektrike;	**1.33. Ugovor o snabdevanju električnom energijom –** znači ugovor o snabdevanju električnom energijom, koji ne uključuje derivate električne energije;	**1.33. Electricity supply contract -** means a contract for the supply of electricity, but does not include electricity derivatives;

1.34. Kontratë me çmime dinamike të energjisë elektrike - nënkupton një kontratë për furnizim me energji elektrike ndërmjet furnizuesit dhe konsumatorit fundor, që pasqyron ndryshimet e çmimeve në treg në kohë reale, përfshirë tregun një ditë para dhe brendaditor, në intervale kohore që përputhen me periudhat e shlyerjes në treg;	**1.34. Ugovor sa promenljivim cenama električne energije** – znači ugovor o snabdevanju električnom energijom između snabdevača i krajnjeg kupca koji odražava promene cena na tržištu u realnom vremenu, uključujući tržišta za dan unapred i unutardnevna tržišta, u intervalima koji su jednaki intervalima određivanja cena na tržištu;	**1.34. Dynamic electricity price contract -** means a contract for the supply of electricity between a supplier and a final customer that reflects price changes in real time on the market, including the day-ahead and intraday markets, at time intervals that correspond to the settlement periods in the market;
1.35. Mekanizmi i kapacitetit - nënkupton një masë të përkohshme për të siguruar arritjen e nivelit të nevojshëm të adekuacisë së burimeve duke i paguar kapacitetet për disponueshmërinë e tyre, duke përjashtuar masat që kanë të bëjnë me shërbimet ndihmëse ose menaxhimin e kongjestionit;	**1.35. Mehanizam kapaciteta** - znači privremena mera za obezbeđivanje postizanja potrebnog nivoa adekvatnosti resursa plaćanjem resursa za njihovu dostupnost, isključujući mere koje se odnose na pomoćne usluge ili upravljanje zagušenjima;	**1.35. Capacity mechanism -** means a temporary measure to ensure the achievement of the necessary level of resource adequacy by remunerating resources for their availability, excluding measures relating to ancillary services or congestion management;
1.36. Ndërmarrje e energjisë elektrike - nënkupton personin fizik ose juridik që kryen të paktën një nga aktivitetet e energjisë si prodhimin, transmetimin, shpërndarjen, agregimin, përgjigjen ndaj kërkesës, ruajtjen e energjisë, furnizimin, tregtimin e energjisë elektrike, organizimin dhe menaxhimin e tregut të energjisë elektrike, dhe është përgjegjës për detyrat komerciale, teknike ose mirëmbajtjen që ndërlidhen me aktivitetet e përcaktuara, duke përjashtuar konsumatorët fundorë;	**1.36. Preduzeće električne energije** - znači svako fizičko ili pravno lice koje obavlja najmanje jednu od energetskih aktivnosti kao što su: proizvodnja, prenos, distribucija, agregacija, odgovor na potražnju, skladištenje, trgovinu električne energije, organizaciju i upravljanje tržištem energije, i odgovorno je za komercijalne i tehničke dužnosti ili održavanja koje je povezano sa gore navedenim aktivnostima, isključujući krajnje korisnike;	**1.36. Electricity undertaking -** means a natural or legal person who carries out at least one of the following energy activities: generation, transmission, distribution, aggregation, demand response, energy storage, supply, trading of electricity, and electricity market operation who is responsible for the commercial, technical or maintenance tasks related to those functions, excluding the final customers;
1.37. Ndërmarrje e integruar e energjisë	**1.37. Integrisano preduzeće električne**	**1.37. Integrated electricity undertaking**

elektrike - nënkupton një ndërmarrje të integruar vertikalisht ose një ndërmarrje të integruar horizontalisht;	**energije** – znači vertikalno integrisano ili horizontalno integrisano preduzeće;	**-** means a vertically integrated undertaking or a horizontally integrated undertaking;
1.38. Ndërmarrje e integruar vertikalisht - nënkupton një ndërmarrje të energjisë elektrike ose një grup ndërmarrjesh të energjisë elektrike, ku i njëjti person ose të njëjtit persona kanë të drejtë, drejtpërdrejt ose tërthorazi, të ushtrojnë kontroll dhe ku ndërmarrja ose grupi i ndërmarrjeve kryen të paktën një nga funksionet e transmetimit ose shpërndarjes, si dhe të paktën njërën nga funksionet e prodhimit ose furnizimit;	**1.38. Vertikalno integrisano preduzeće** – znači preduzeće električne energije ili grupa preduzeća elektrilne energije, gde isto lice ili lica imaju pravo, direktno ili indirektno, da sprovodi kontrolu, i gde preduzeće ili grupa preduzeća obavlja najmanje jednu od funkcija prenosa ili distribucije, kao i najmanje jednu od funkcija proizvodnje ili snabdevanja;	**1.38. Vertically integrated undertaking** - means an electricity undertaking or a group of electricity undertakings where the same person or the same persons are entitled, directly or indirectly, to exercise control, and where the undertaking or group of undertakings performs at least one of the functions of transmission or distribution, and at least one of the functions of generation or supply;
1.39.Ndërmarrje e integruar horizontalisht - nënkupton ndërmarrjen e energjisë elektrike që kryen të paktën një nga funksionet e prodhimit për shitje, transmetimit, shpërndarjes ose furnizimit, si dhe një aktivitet tjetër jo të lidhur me energjinë elektrike;	**1.39. Horizontalno integrisano preduzeće** - znači preduzeće električne energije koje obavlja najmanje jednu od funkcija proizvodnje za prodaju, prenosa, distribucije ili snabdevanja i drugu aktivnost koja nije povezana sa električnom energijom;	**1.39. Horizontally integrated undertaking** - means an electricity undertaking that performs at least one of the functions of generation for sale, transmission, distribution or supply, and another activity not related to electricity;
1.40. Ndër-tregtimi - nënkupton shkëmbimin ndër-zonal të iniciuar nga operatorët e sistemit ndërmjet dy zonave ofertuese për të lehtësuar kongjestionin fizik;	**1.40. Kontratrgovina** - znači međuzonalnu razmenu koju iniciraju operatori sistema između dve zone ponude a radi ublažavanja fizičkih zagušenja;	**1.40.Countertrading -** means a cross-zonal exchange initiated by system operators between two bidding zones to relieve physical congestion;
1.41. Ndërveprimi - në kontekstin e matjes inteligjente, nënkupton aftësinë e dy ose më	**1.41. Interoperabilnost** – znači u kontekstu pametnog merenja, sposobnost	**1.41.Interoperability -** means, in the context of smart metering, the ability of

shumë rrjeteve të energjisë ose rrjeteve të komunikimit, sistemeve, pajisjeve, aplikacioneve ose komponentëve për të ndërvepruar ashtu që të shkëmbejnë e përdorin informatat për të kryer funksionet e kërkuara;	dve ili više energetskih ili komunikacionih mreža, sistema, uređaja, aplikacija ili komponenti da međusobno deluju u cilju razmjene i korišćenja informacija za obavljanje traženih funkcija;	two or more energy or communication networks, systems, devices, applications or components to interwork to exchange and use information in order to perform required functions;
1.42. Njehsor konvencional - nënkupton njehsorin analog, elektronik apo elektromekanik që nuk ka mundësi të pranojë apo transmetojë të dhëna;	**1.42. Konvencionalno brojilo** - znači analogno, elektronsko ili elektromehaničko brojilo bez mogućnosti za prenos ili prijem podataka;	**1.42.Conventional meter -** means an analogue, electronic or electromechanical meter with no capability to both transmit and receive data;
1.43. Njësi prodhuese - nënkupton një gjenerator të vetëm të energjisë elektrike që i përket një centrali;	**1.43. Proizvodna jedinica** – znači jedan generator električne energije koji pripada proizvodnoj jedinici;	**1.43. Generation unit** - means a single electricity generator belonging to a generating unit;
1.44. Ofruesi i shërbimeve të balancimit - nënkupton një pjesëmarrës tregu që ofron njërën ose të dy shërbimet, energjinë balancuese dhe kapacitetin balancues për Operatorin e Sistemit të Transmetimit;	**1.44. Pružalac usluga balansiranja** - znači jedan učesnika na tržištu koji pruža jednu ili obe usluge, energiju balansiranja ili kapacitet balansiranja za Operatera prenosnog sistema;	**1.44.Balancing service provider -** means a market participant that provides one or both balancing energy and balancing capacity to Transmission System Operator;
1.45. Operatori i deleguar - nënkupton subjektin të cilit i janë deleguar detyra ose obligime specifike nga operatori i sistemit të transmetimit ose nga NEMO, ose të cilat i janë caktuar nga rregullatori ose një Palë e Komunitetit të Energjisë;	**1.45. Delegirani operator** - znači subjekat kome su delegirane specifične dužnosti ili obaveze od strane operatora prenosnog sistema ili NEMO-a, ili koje je dodelila jedna strana Energetske zajednice ili regulatorno telo;	**1.45. Delegated operator -** means an entity to which specific tasks or obligations have been delegated by the Transmission System Operator or NEMO, or which have been assigned by an Energy Community Party or by the regulatory authority;
1.46. Operator i nominuar i tregut të	**1.46. Nominovani operator tržišta**	**1.46. Nominated Electricity Market**

energjisë elektrike (NEMO) - nënkupton një operator tregu të caktuar nga autoriteti kompetent për të kryer detyrat që lidhen me organizimin dhe bashkimin e tregjeve një ditë para ose brendaditor;	**električne energije (NEMO)** – znači operater tržišta koga je nadležni organ odredio za obavljanje dužnosti vezanih za organizaciju i integraciju tržišta za dan unapred ili unutar dana;	**Operator (NEMO) -** means a market operator designated by the competent authority to perform tasks related to the organisation and coupling of the day-ahead or intraday markets;
1.47. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes (OSSh) - nënkupton personin fizik ose juridik, përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës, zhvillimin e rrjetit të shpërndarjes në një zonë të caktuar, përfshirë kurdo që është e mundur, interkonektorët me sistemet e tjera, dhe për të garantuar aftësinë afatgjate të rrjetit për t'i plotësuar kërkesat për shpërndarjen e energjisë elektrike;	**1.47. Operater distributivnog sistema (ODS**) – znači fizičko ili pravno lice odgovorno za rad, održavanje i, po potrebi, razvoj distributivne mreže u datoj oblasti uključujući, kad god je to moguće, interkonektore sa drugim sistemima, i da garantuje dugoročnu sposobnost mreže da zadovolji zahteve za distribuciju električne energije;	**1.47.Distribution System Operator (DSO) -** means the natural or legal person responsible for the operation, maintenance and, as needed, the development of the distribution network in a given area including, whenever possible, the interconnectors with other systems, to safeguard the long-term capacity of the network to meet the requirements for the distribution of electricity;
1.48. Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST) - nënkupton personin fizik ose juridik, përgjegjës për operimin, mirëmbajtjen dhe sipas nevojës, zhvillimin e rrjetit të transmetimit në një zonë të caktuar, përfshirë kurdo që është e mundur, interkonektorët me sistemet e tjera, dhe për të garantuar aftësinë afatgjate të rrjetit për t'i plotësuar kërkesat për transmetimin e energjisë elektrike;	**1.48. Operater prenosnog sistema (OPS)** – znači fizičko ili pravno lice odgovorno za rad, održavanje i, po potrebi, razvoj mreže prenosa u datoj oblasti uključujući, kad god je to moguće, interkonektore sa drugim sistemima, i da garantuje dugoročnu sposobnost mreže da ispuni zahtevi za prenos električne energije;	**1.48.Transmission System Operator (TSO) -** means the physical or legal person responsible for the operation, maintenance and, as needed, the development of the transmission network in a certain area including, whenever possible, the interconnectors with other systems, and to safeguard the long-term ability of the network to meet the requirements for the transmission of electricity;
1.49. Operatori i Tregut - nënkupton një entitet që ofron një shërbim ku ofertat për të shitur energji elektrike përputhen me ofertat për të blerë energji elektrike;	**1.49. Operator tržišta** – znači subjekat koji pruža uslugu gde se ponude za prodaju električne energije povezuju sa ponudama za kupovinu električne	**1.49. Market Operator -** means an entity that provides a service where offers to sell electricity are matched with offers to buy electricity;

	energije;	
1.50. Pala përgjegjëse për balancim - nënkupton pjesëmarrësit në treg ose përfaqësuesit e tyre të zgjedhur, përgjegjës për jobalancet në tregun e energjisë elektrike;	**1.50. Strana koja je odgovorna za balansiranje** - znači učesnici na tržištu ili njihovi izabrani predstavnici odgovorni za nebalansiranje;	**1.50.Balance responsible party -** means a market participant or its chosen representative responsible for its imbalances in the electricity market;
1.51. Periudha e barazimit përfundimtar të jobalancës - nënkupton njësinë kohore për të cilën llogaritet jobalanca e palëve përgjegjëse për balancim;	**1.51. Period konačnog poravnanja za balansko odstupanje** – znači vremenska jedinica kada se obračuna balansno odstupanje strana odgovornih za balansiranje;	**1.51. Imbalance settlement period -** means the time unit for which the imbalance of balancing responsible parties is calculated;
1.52. Përgjegjësia e balancimit - nënkupton detyrimin e pjesëmarrësit të tregut për balancimin e prodhimit, konsumit, blerjes dhe shitjes së energjisë elektrike në përputhje me oraret e pranuara fizike (nominimet) dhe për të qenë financiarisht përgjegjës për jobalancet e shkaktuara;	**1.52. Odgovornost balansiranja** - znači obavezu učesnika na tržištu da balansira proizvodnju, potrošnju, kupovinu i prodaju električne energije u skladu sa prihvaćenim fizičkim rasporedima (nominacijama) i da je finansijski odgovoran za nastale neravnoteže;	**1.52.Balance responsibility -** means obligation of market participant to balance generation, consumption, purchase and sale of electricity in accordance with the accepted physical schedules (nominations) and to be financially responsible for caused imbalances;
1.53. Pjesëmarrës në treg - nënkupton një person fizik ose juridik që blen, shet ose prodhon energji elektrike, që është i angazhuar në agregim ose që është operator i shërbimeve të përgjigjes ndaj kërkesës apo të ruajtjes së energjisë, përfshirë edhe përmes vendosjes së urdhërporosive për tregtim, në një ose më shumë tregje të energjisë elektrike, përfshirë tregjet e	**1.53. Učesnik na tržištu** – znači fizičko ili pravno lice koje kupuje, prodaje ili proizvodi električnu energiju, koje se bavi agregiranjem ili koje je operator usluga odgovora na potražnju ili skladištenju energije, uključujući i putem davanja naloga za trgovanje, na jednom ili više tržišta električne energije, uključujući tržišta balansiranja energije;	**1.53**. **Market participant -** means a natural or legal person who buys, sells or generates electricity, who is engaged in aggregation or who is an operator of demand response or energy storage services, including through the placement of trading orders, in one or more electricity markets, including balancing energy markets;

energjisë balancuese;		
1.54. Proces i parakualifikimit - nënkupton procesin e verifikimit të përputhshmërisë së një ofruesi të kapacitetit balancues me kërkesat e përcaktuara nga operatorët e sistemeve të transmetimit;	**1.54**. **Pretkvalifikacioni postupak** – znači proces provere usaglašenosti pružaoca balansiranja sa zahtevima koje utvrde operatori prenosnih sistema;	**1.54**. **Prequalification process -** means the process of verifying the compliance of a balancing capacity provider with the requirements defined by the Transmission System Operators;
1.55. Produkt standard balancues - nënkupton një produkt balancues të harmonizuar, të përcaktuar nga të gjithë operatorët e sistemeve të transmetimit për shkëmbimin e shërbimeve balancuese;	**1.55. Standardni proizvod za balansiranje** – znači usaglašeni proizvod za balansiranje koji su svi operatori prenosnih sistema utvrdili za razmenu usluga balansiranja;	**1.55. Standard balancing product** - means a harmonised balancing product defined by all Transmission System Operators for the exchange of balancing services;
1.56. Produkt specifik balancues - nënkupton një produkt balancues që ndryshon nga produkti standard balancues;	**1.56. Posebni proizvod za balansiranje** – znači proizvod za balansiranje koji se razlikuje od standardnog proizvoda za balansiranje;	**1.56. Specific balancing product** - means a balancing product that differs from the standard balancing product;
1.57. Projekt demonstrues - nënkupton një projekt që demonstron një teknologji për herë të parë në Komunitetin e Energjisë dhe përfaqëson një inovacion të rëndësishëm që shkon dukshëm përtej gjendjes aktuale të zhvillimit të teknologjisë;	**1.57. Demonstracioni projekat** – znači projekat koji prvi put demonstrira tehnologiju u Energetskoj zajednici i predstavlja značajnu inovaciju koja znatno prevazilazi trenutno stanje razvoja tehnologije;	**1.57. Demonstration project** - means a project that demonstrates a technology for the first time in the Energy Community and represents a significant innovation that goes well beyond the current state of technological development;
1.58. Prodhues i energjisë elektrike - nënkupton personin fizik ose juridik që prodhon energji elektrike;	**1.58. Proizvođač električne energije** – znači fizičko ili pravno lice koje proizvodi električnu energiju;	**1.58**. **Electricity producer** - means natural or legal person that produces electricity;

1.59. Prodhues i kyçur në shpërndarje - nënkupton instalime prodhuese të kyçura në sistemin e shpërndarjes;	**1.59. Proizvođač priključen na distribuciju** – znači proizvodne instalacije povezane na distributivni sistem;	**1.59.Distributed generation** - means generating installations connected to the distribution system;
1.60. Qendra Rajonale Koordinuese - nënkupton qendrën rajonale koordinuese me të cilën Operatori i Sistemit të Transmetimit ka të lidhur marrëveshje bashkëpunimi në fushën e sigurisë së furnizimit me energji elektrike, operimit të sistemit dhe llogaritjes së kapacitetit;	**1.60. Regionalni koordinacioni centar** – znači Regionalni koordinacioni centar, sa kojim operater prenosnog sistema ima ugovor o saradnji u oblasti sigurnosti snabdevanja električnom energijom, rada sistema i proračuna kapaciteta;	**1.60.Regional Coordination Centre** - means the Regional Coordination Centre with which the Transmission System Operator has entered into a cooperation agreement in the domains of security of electricity supply, system operation and capacity calculation;
1.61. Rajoni i Kalkulimeve të Kapacitetit (RCC) - nënkupton zonën gjeografike që përfshin një grup të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë dhe/ose Shteteve Anëtare të Bashkimit Evropian të cilat marrin pjesë në mekanizmin e përbashkët për kalkulimin e koordinuar të kapaciteteve;	**1.61. Region za proračun kapaciteta** – znači geografska oblast koje obuhvata grupu ugovornih strana Energetske zajednice i/ili država članica Evropske unije koje učestvuju u zajedničkom mehanizmu za koordinisani proračun kapaciteta;	**1.61.Capacity Calculation Region** - means the geographical area comprising a group of Contracting Parties of the Energy Community and/or Member States of the European Union that participate in the joint mechanism for coordinated capacity calculation;
1.62. Rajoni i Operimit të Sistemit - nënkupton grupin e Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë dhe/ose Shteteve Anëtare të Bashkimit Evropian me të cilat Operatori i Sistemit të Transmetimit ndan të njëjtën Qendër Koordinuese Rajonale me përgjegjësi që janë relevante për operimin e sistemit, duke përfshirë, por pa u kufizuar në vlerësimin e veprimeve të nevojshme korrigjuese për të arritur sigurinë e gjithë sistemit, bashkërendimin e të gjitha	1.62. **Region za rad sistema** – znači grupa Ugovornih strana Energetske zajednice i/ili država članica Evropske unije sa kojom Operater prenosnog sistema deli isti Regionalni koordinacioni centar; sa odgovornostima koje su relevantne za rad sistema, uključujući, ali ne ograničavajući se na: procenu potrebnih korektivnih mera za postizanje sigurnosti celog sistema, koordinaciju svih smanjenja radi obezbeđenja sigurnosti i efikasnosti,	**1.62**.**System Operation Region** - means a group of Contracting Parties of the Energy Community and/or Member States of the European Union with which Transmission System Operator shares the same Regional Coordination Centre; with responsibilities which are relevant for system operation, such as, but not limited to: assessment of needed remedial actions to ensure security of the whole system, coordination of all the outages to ensure

ndërprerjeve të energjisë elektrike për të ofruar siguri dhe efiçiencë, vlerësim të adekuacisë dhe detyra që ndërlidhen me ofrimin e balancimit të sistemit;	procenu adekvatnosti i zadatke koji se odnose na obezbeđivanje balansiranja sistema;	security and efficiency, adequacy assessment and tasks related to the provision of system balancing;
1.63. Ridispeçimi - nënkupton një masë, përfshire kufizimin e prodhimit, që aktivizohet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duke ulur ose rritur prodhimin, ngarkesën në sistem ose të dyja, me qëllim të ndryshimit të rrjedhave fizike në sistemin e energjisë elektrike dhe lehtësimit të kongjestionin fizik ose garantimit të sigurisë së sistemit;	**1.63. Redispečing** - znači meru, uključujući i ograničenje proizvodnje, koju aktivira operator prenosnog sistema ili operator distributivnog sistema smanjenjem ili povećanjem proizvodnje, opterećenja sistema ili oboje, sa ciljem promene fizičkih tokova u elektroenergetskom sistemu i smanjenja fizičkog zagušenja ili obezbeđivanja sigurnosti sistema;	**1.63.Redispatching -** means a measure, including the curtailment of generation, that is activated by the Transmission System Operator or Distribution System Operator by reducing or increasing generation, system load, or both, in order to change physical flows in the electricity system and relieve physical congestion or otherwise ensure system security;
1.64. Rrjedhë ndërkufitare - nënkupton rrjedhën fizike të energjisë elektrike në rrjetin e transmetimit të një Pale të Komunitetit të Energjisë që rezulton nga ndikimi i veprimtarisë së prodhuesve, konsumatorëve ose të dyja, të vendosur jashtë asaj Pale të Komunitetit të Energjisë;	**1.64. Prekogranični tok** - znači fizički tok električne energije u prenosnoj mreži jedne strane Energetske zajednice, koji je rezultat uticaja aktivnosti proizvođača, potrošača ili oboje odlučan, van te strane Energetske zajednice.	**1.64. Cross-border flow** - means the physical flow of electricity in the transmission network of an Energy Community Party, resulting from the impact of the activities of generators, consumers, or both, located outside that Energy Community Party;
1.65. ENTSO-E - nënkupton Rrjetin Evropian të Operatorëve të Sistemit të Transmetimit për energji elektrike**;**	**1.65. ENTSO-E** – znači Evropska mreža Operatera prenosnog sistema za električnu energiju;	**1.65.ENTSO-E** - means the European Network of Transmission System Operators for Electricity;
1.66. Stabiliment i ruajtjes së energjisë - nënkupton objektin ku ndodh ruajtja e energjisë në sistemin e energjisë elektrike;	**1.66. Postrojenje za skladištenje energije** - znači, u elektroenergetskom sistemu, objekat u kome se vrši skladištenje energije;	**1.66. Energy storage facility** - means, in the electricity system, the facility where energy storage takes place;

1.67. Shërbimet e balancimit - nënkupton balancimin e energjisë apo kapacitetin për balancim, apo të dyja;	**1.67. Usluge balansiranja** - znači balansiranje energije ili kapaciteta za balansiranje, ili oboje;	**1.67.Balancing services** - means balancing energy or balancing capacity, or both;
1.68. Shërbimet ndihmëse - nënkupton një shërbim të domosdoshëm për operimin e sistemit të transmetimit apo shpërndarjes, duke përfshirë shërbimet ndihmëse të balancimit dhe atyre jofrekuencore, duke mos përfshirë menaxhimin e kongjestionit;	**1.68. Pomoćne usluge** - znači usluga neophodnu za rad prenosnog ili distributivnog sistema, uključujući pomoćne usluge balansiranja i nefrekventne usluge, ali ne uključujući upravljanje zagušenjem;	**1.68.Ancillary service** - means a service necessary for the operation of a transmission or distribution system, including balancing and non-frequency ancillary services, but not including congestion management;
1.69. Shërbimi i fleksibilitetit - nënkupton përshtatjen e menjëhershme të prodhimit aktual ose konsumit nga prodhuesi i energjisë elektrike, stabilimenti i ruajtjes së energjisë ose pjesëmarrësit në përgjigjen ndaj kërkesës, me qëllim të rritjes së fleksibilitetit të sistemit;	**1.69. Fleksibilnost usluge** – znači trenutno prilagođavanje trenutne proizvodnje ili potrošnje od strane proizvođača električne energije, postrojenja za skladištenje energije ili učesnika na odgovor na potražnju, sa ciljem povećanja fleksibilnosti sistema;	**1.69.Flexibility service** - means prompt adjustment of the actual generation or consumption pattern by electricity producer, energy storage facility or participant in order to increase the system flexibility;
1.70. Shërbim ndihmës jofrekuencor - nënkupton shërbim që përdoret nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes për kontrollin e qëndrueshëm të tensionit, injektime të shpejta të rrymës reaktive, sigurimin e inercisë për stabilitet lokal të rrjetit, rrymën e lidhjes së shkurtër, aftësinë e startimit nga errësira dhe kapacitetin e operimit në regjim të izoluar;	**1.70. Nefrekventna pomoćna usluga** – znači usluga koju koristi Operator prenosnog sistema ili Operator distributivnog sistema za održivu kontrolu napona, brzo ubrizgavanje reaktivne struje, obezbeđivanje inercije za stabilnost lokalne mreže, struje kratkog spoja, sposobnost tamnog pokretanja i kapacitete rada na izolovanom režimu.	**1.70.Non-frequency ancillary service** - means a service used by a Transmission System Operator or Distribution System Operator for steady voltage control, fast reactive current injections, provision of inertia for local grid stability, short-circuit current, black start capability and island operation capability;
1.71. Sistemi i interkonektuar - nënkupton një numër të sistemeve të	**1.71. Interkonekcijski sistem** - znači broj prenosnih i distributivnih sistema	**1.71.Interconnected system** - means a number of electricity transmission and

transmetimit dhe shpërndarjes të ndërlidhura përmes një apo më shumë interkonektorëve;	povezanih zajedno preko jednog ili više interkonektora;	distribution systems linked together by means of one or more interconnectors;
1.72. Sistem matës inteligjent - nënkupton sistemin elektronik që mund të masë energjinë elektrike të dërguar në rrjet ose të tërhequr nga rrjeti, i cili ofron më shumë informata sesa matësi konvencional, si dhe mundëson pranimin dhe transmetimin e të dhënave për qëllime informimi, monitorimi dhe kontrollimi, përmes komunikimit elektronik;	**1.72. Sistem pametnog merenja** - znači elektronski sistem koji može da meri električnu energiju koja se isporučuje u mrežu ili preuzima iz mreže, koji pruža više informacija od konvencionalnog brojila, kao i koji omogućava prijem i prenos podataka u svrhu informisanja, praćenja i kontrole, putem elektronske komunikacije;	**1.72.Smart metering system** - means an electronic system capable of measuring electricity delivered to the grid or drawn from the grid, providing more information than a conventional meter, and enabling the transmission and reception of data for information, monitoring and control purposes, through electronic communication;
1.73. Shpërndarja e energjisë elektrike - nënkupton transportimin e energjisë elektrike përmes sistemeve të shpërndarjes në tension të mesëm dhe të ulët, me qëllim të dërgimit te konsumatorët, por që nuk përfshin furnizimin;	**1.73. Distribucija električne energije** – znači transport električne energije kroz distributivne sisteme na srednjem naponu, u cilju isporuke potrošačima, a koji ne uključuje snabdevanje;	**1.73**.**Electricity distribution** - means the transport of electricity on medium-voltage and low-voltage distribution systems with a view to its delivery to customers, but does not include supply;
1.74. Shfrytëzues i sistemit ose i rrjetit - nënkupton një person fizik ose juridik i cili furnizon ose furnizohet nga sistemi i transmetimit të energjisë elektrike ose sistemi i shpërndarjes së energjisë elektrike;	**1.74. Korisnik sistema ili mreže** - je fizičko ili pravno lice koje snabdeva, ili se snabdeva, prenosnim sistemom električne energije ili distributivnim sistemom električne energije;	**1.74.System user or network user** - means a natural or legal person who supplies to, or is supplied by, an electricity transmission system or an electricity distribution system;
1.75. Siguria e furnizimit me energji elektrike - nënkupton aftësinë e sistemit të energjisë elektrike për të garantuar furnizim me energji elektrike për konsumatorët, në	**1.75. Sigurnost snabdevanja električnom energijom** – znači sposobnost elektroenergetskih sistema da garantuje snabdevavanje krajnjih kupaca	**1.75**.**Security of electricity supply** - means the ability of an electricity system to guarantee the supply of electricity to customers in accordance with the

përputhje me standardet e përcaktuara në këtë ligj;	električnom energijom u skladu sa standardima utvrđenim ovim zakonom;	standards set out in this Law;
1.76. Pagesa për ndërprerjen e kontratës - nënkupton pagesën e vendosur ndaj konsumatorëve nga furnizuesit ose pjesëmarrësit e tregut të angazhuar në agregim, për ndërprerjen e parakohshme një kontrate furnizimi ose shërbimi me energji elektrike;	**1.76. Naknada za raskid ugovora** – znači naknada koju potrošačima nameću snabdevači ili učesnici na tržištu koji se bave agregacijom, za prevremeni raskid ugovora o snabdevanju električnom energijom ili ugovora o uslugama u vezi sa električnom energijom;	**1.76. Contract disconnection fee** - means a fee imposed on customers by suppliers or market participants engaged in aggregation for the early termination of an electricity supply contract or a service contract related to electricity;
1.77. Transmetimi i energjisë elektrike - nënkupton transportimin e energjisë elektrike në sistemin e interkonektuar të tensionit të lartë, me qëllim të dërgimit deri te konsumatorët fundorë apo tek Operatorët e Sistemit të Shpërndarjes, por që nuk përfshin furnizimin;	**1.77. Prenos električne energije** – znači transport električne energije u visokonaponskom međusobno povezanom sistemu, sa ciljem slanja do krajnjih potrošača ili Operatera distributivnog sistema, ali koji ne uključuje snabdevanje;	**1.77.Electricity transmission** - means the transport of electricity high-voltage interconnected system with a view to its delivery to final customers or to Distribution System Operators, but does not include supply;
1.78. Tregu balancues - nënkupton tërësinë e marrëveshjeve institucionale, tregtare dhe operacionale që mundësojnë menaxhim e balancimit të bazuar në treg;	**1.78. Tržište balansiranja** - znači skup institucionalnih, komercijalnih i operativnih sporazuma aranžmana koji omogućavaju upravljanje balansiranjem koje je zasnovano na tržištu;	**1.78.Balancing market** - means the entirety of institutional, commercial and operational arrangements that enable market-based management of balancing;
1.79. Tregu i energjisë elektrike - nënkupton tregun për energjinë elektrike, përfshirë tregun jashtë bursës dhe bursat e energjisë elektrike, tregjet për tregtimin e energjisë elektrike, kapacitetin, balancimin dhe shërbimet ndihmëse në të gjitha afatet kohore, duke përfshirë tregjet një ditë para	**1.79. Tržište električne energije** - znači tržište električne energije, uključujući vanberzansko tržište i berze električne energije, tržišta za trgovanje električnom energijom, kapacitete, balansiranje i pomoćne usluge u svim vremenskim okvirima, uključujući tržišta za dan	**1.79.Electricity market** - means the market for electricity, including over-the-counter markets and electricity exchanges, markets for trading electricity, capacity, balancing and ancillary services across all timeframes, including day-ahead and intraday markets;

dhe brendaditor; **1.80. Tregu i organizuar i energjisë elektrike -** nënkupton tregun e organizuar në mënyrë institucionale midis ofertës dhe kërkesës nga pjesëmarrësit në tregun e energjisë elektrike me produkte të standardizuara, të paracaktuara, si dhe barazimet fizike dhe financiare, që përcaktohen një ditë para ose brendaditor; **1.81. Vëllimi i alokuar -** nënkupton vëllimin e energjisë së injektuar ose të tërhequr nga sistemi, që i atribuohet një pale përgjegjëse për balancim për llogaritjen e jobalancit të saj; **1.82. Vlera e ngarkesës së humbur -** nënkupton një vlerësim të çmimit maksimal të energjisë elektrike që konsumatorët janë të gatshëm të paguajnë për të shmangur ndërprerjen e energjisë elektrike; **1.83. Zonë e çmimit të jobalancit -** nënkupton zonën në të cilën llogaritet çmimi i jobalancit; **1.84. Zona e kontrollit -** nënkupton pjesën e integruar të sistemit të ndërlidhur, e cila operohet nga një operator i vetëm i sistemit dhe përfshin ngarkesat fizike dhe/ose	unapred i unutardnevna tržišta; **1.80. Organizovano tržište električne energije** - znači tržište organizovano na institucionalni način, između ponude i potražnje od strane učesnika na tržištu električne energije sa unapred određenim standardizovanim proizvodima, kao i fizička i finansijska izjednačavanja koja se utvrđuju na dan unapred ili u unutar dana; **1.81. Dodeljena zapremina** - znači količinu energije ubrizgane u sistem ili preuzete iz sistema, koja se pripisuje strani odgovornoj za balansiranje radi izračunavanja njenog odstupanja; **1.82. Vrednost izgubljenog opterećenja** - znači procena maksimalne cene električne energije koju su potrošači spremni da plate kako bi izbegli prekid; **1.83. Područje utvrđivanja cene poravnanja**- znači područje u kojoj se obračunava cena za balansno odstupanje; **1.84. Kontrolna oblast** – znači integrisani deo međusobno povezanog sistema kojim upravlja jedan operator sistema i koji obuhvata fizička opterećenja i/ili	**1.80.Organized electricity market** - means an institutionally organized market between supply and demand from electricity market participants with predetermined standardized products, as well as physical and financial settlements, which are determined day ahead or on intraday; **1.81.Allocated volume** - means the volume of energy injected into or withdrawn from the system, attributed to a balancing responsible party for the calculation of its imbalance; **1.82.Value of lost load** - means an estimation of the maximum electricity price that customers are willing to pay to avoid an electricity outage; **1.83. Imbalance price area** - means the area in which the imbalance price is calculated; **1.84. Control area** - means a coherent part of the interconnected system, operated by a single system operator, and shall include physical loads and/or connected

njësitë e lidhura të prodhimit, nëse ka të tilla;	povezane proizvodne jedinice, ukoliko postoje;	generation units, where applicable;
1.85. Zona e ofertimit - nënkupton zonën më të madhe gjeografike brenda së cilës pjesëmarrësit e tregut janë në gjendje të shkëmbejnë energji pa alokim kapaciteti;	**1.85. Oblast licitiranja** - znači najveća geografska oblast unutar kojeg učesnici na tržištu mogu da razmenjuju energiju bez dodele kapaciteta;	**1.85**. **Bidding zone** - means the largest geographical area within which market participants are able to exchange energy without capacity allocation;
1.86. Interkonektor i ri - nënkupton interkonektorin që nuk është përfunduar deri më 1 korrik 2007;	**1.86. Novi interkontektor** – znači interkonekcija koja nije završena do 1 jula 2007 Godine;	**1.86. New interconnector** - means an interconnector that was not completed by 1 July 2007;
1.87. Agreguesi i pavarur – nënkupton pjesëmarrësin në treg që merret me agregim dhe që nuk është i lidhur me furnizuesin e konsumatorit.	**1.87. Nezavisni agregator** – znači učesnika na tržištu koji se bavi agregacijom i koji nije povezan sa snabdevačem tog kupca;	**1.87**. **Independent aggregator** - means a market participant engaged in aggregation who is not affiliated with the customer's supplier;
2. Shprehjet tjera të përdorura në këtë ligj kanë kuptimet e dhëna në Ligjet përkatëse për Energjinë, Rregullatorin e Energjisë, Efiçiencën e Energjisë, si dhe Promovimin e Përdorimit të Burimeve të Ripërtërishme.	2. Ostali izrazi koji se koriste u ovom zakonu imaju značenja data u odgovarajućim Zakonima o Energetici, Energetskom regulatoru, Efikasnosti energije kao i Promocije korišćenja obnovljivih izvora energije.	2. Other terms used in this Law shall have the meanings given in the relevant laws on Energy, Energy Regulator, Energy Efficiency and Promotion of the Use of Renewable Energy Sources.
Neni 4 **Aktivitetet e Sektorit të Energjisë Elektrike**	**Član 4** **Aktivnosti sektora električne energije**	**Article 4** **Electricity Sector Activities**
1. Aktivitetet në sektorin e energjisë elektrike sipas këtij ligji, janë si në vijim:	1. Aktivnosti u sektoru električne energije na osnovu ovog zakona su sledeće:	1. Electricity sector activities according to this law are the following:

1.1. prodhimi i energjisë elektrike;	1.1. proizvodnja električne energije;	1.1. electricity generation;
1.2. ruajtja e energjisë;	1.2. skladištenje električne energije;	1.2. energy storage;
1.3. transmetimi i energjisë elektrike;	1.3. prenos električne energije;	1.3. electricity transmission;
1.4. shpërndarja e energjisë elektrike;	1.4. distribucija električne energije;	1.4. electricity distribution;
1.5. organizimi dhe operimi i tregjeve të energjisë elektrike;	1.5. organizacija i rad tržišta električne energije;	1.5. organization and operation of the electricity markets;
1.6. furnizimi me energji elektrike;	1.6. nabavka električne energije;	1.6. electricity supply;
1.7. tregtimi me energji elektrike, dhe	1.7. trgovina električnom energijom; i	1.7. electricity trading, and
1.8. agregimi, përfshirë agregimin e pavarur.	1.8. agregacija, uključujući nezavisnu agregaciju;	1.8. aggregation, including independent aggregation.
2. Për realizimin e aktiviteteve në sektorin e energjisë elektrike sipas paragrafit 1 të këtij neni, ndërmarrjet e energjisë elektrike duhet të pajisen me leje të lëshuar nga Rregullatori, përveç aktiviteteve që përjashtohen sipas këtij ligji ose Ligjit përkatës për Rregullatorin e Energjisë.	2. Za obavljanje aktivnosti u sektoru električne energije, iz stava 1. ovog člana, elektroprivrednim preduzećima mora biti obezbeđena dozvola koju izdaje Regulator, osim za aktivnosti koje su izuzete od ove obaveze prema ovom zakonu ili odgovarajućih Zakona o energetskom regulatoru.	2. In order to perform electricity sector activities, as per paragraph 1 of this Article, electricity enterprises need to obtain a permit issued by the Regulator except activities exempted in accordance with this Law or the relevant Law on Energy Regulator.
3. Për të shmangur diskriminimin, ndër-subvencionimin dhe cenimin e konkurrencës, ndërmarrjet e energjisë elektrike që realizojnë operimin e sistemit të transmetimit ose shpërndarjes ose operimin e tregut të energjisë	3. U cilju izbegavanja diskriminacije, uzajamnog subvencionisanja i narušavanja konkurencije, elektroprivredna preduzeća koja obavljaju rad prenosnog ili distributivnog sistema ili rad tržišta	3. In order to avoid discrimination, cross-subsidization and distortion of competition, electricity enterprises performing transmission or distribution system operation or electricity market operation, and any other

elektrike dhe çfarëdo aktiviteti tjetër të sektorit të energjisë elektrike, mbajnë në kontabilitetin e tyre të brendshëm llogari të veçanta për secilin nga aktivitetet e operimit të sistemit ose tregut në përputhje me Ligjin përkatës për Kontabilitetin, Raportimin Financiar dhe Auditimin nëse këto aktivitete janë realizuar nga kompani të veçanta dhe llogari të veçanta, të cilat mund të konsolidohen për aktivitetet të tjera të energjisë dhe/ose aktivitetet joenergjetike, sipas rastit. Llogaritë duhet të përfshijnë një bilanc të gjendjes dhe pasqyrë të fitimit/humbjes për çdo aktivitet. Ndërmarrjet e energjisë duhet t'i nënshtrohen një auditimi të pavarur raportin e të cilit e publikojnë si dhe e dorëzojnë te Rregullatori.	električne energije i bilo koju drugu delatnost sektora električne energije, vode u svom internom računovodstvu računa odvojeno za svaku od aktivnosti sistema ili tržišta u skladu sa relevantnim Zakonom o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji ako te aktivnosti obavljaju posebna preduzeća i posebne račune, koji se mogu konsolidovati, za druge energetske delatnosti i/ili ne -energetske aktivnosti, po potrebi. Interni računi moraju da sadrže bilans stanja i račun dobitka i gubitka za svaku aktivnost. Energetska preduzeća moraju proći nezavisnu reviziju, čiji izveštaj objavljuju i dostavljaju Regulatoru.	electricity sector activity, shall keep in their internal accounting separate accounts for each of their system or market operation activity in line with the relevant Law on Accounting, Financial Reporting and Auditing if those activities were carried out by separate companies, and separate accounts, which may be consolidated, for the other energy activities and/or non-energy activities, as applicable. Internal accounts shall include a balance sheet and a profit and loss account for each activity. Energy enterprises must undergo an independent audit, the report of which they publish and submit to the Regulator.
4. Për të mundësuar ushtrimin e aktiviteteve, të gjitha stabilimentet elektrike të kyçura në sistemin e transmetimit apo sistemin e shpërndarjes në Republikën e Kosovës, duhet të operojnë brenda një sistemi unik të energjisë elektrike me funksion të përbashkët e të vazhdueshëm për të prodhuar, transmetuar, shpërndarë, ruajtur, furnizuar dhe tregtuar në mënyrë të koordinuar.	4. Da bi se omogućilo obavljanje delatnosti, sva električna postrojenja povezana na prenosni ili distributivni sistem u Republici Kosovo. Treba da rade u okviru jedinstvenog sistema električne energije sa zajedničkom funkcijom i kontinuirano za proizvodnju, prenos, distribuciju, skladištenje, snabdevanje i trgovanje električnom energijom, na koordiniran način.	4. In order to enable the performance of activities, all electrical installations connected to the transmission system or the distribution system in the Republic of Kosovo shall operate within a single electricity system with a common and continuous function to generate, transmit, distribute, store, supply and trade in a coordinated manner.
5. Me qëllim të ushtrimit të aktiviteteve në sektorin e energjisë elektrike, sistemi i energjisë elektrike i Republikës së Kosovës	5. U cilju obavljanja delatnosti u sektoru električne energije, elektroenergetski sistem Republike Kosova funkcioniše na	5. In order for electricity sector activities to be performed, the Republic of Kosovo's electricity system shall operate in a

operon në mënyrë të koordinuar dhe mund të lidhet me sistemet e energjisë elektrike të vendeve të tjera në tregun rajonal të energjisë elektrike, dhe me sistemet e energjisë elektrike të shteteve të tjera, në përputhje me detyrimet ndaj Komunitetit të Energjisë.	koordinisan način i mogu međusobno da budu povezani sa elektroenergetskim sistemima drugih zemalja na regionalnom tržištu električne energije, kao i sa elektroenergetskim sistemima drugih država, u skladu sa obavezama prema Energetskoj zajednici.	coordinated manner and may be interconnected to electricity systems of other countries in the regional electricity market, and with electricity systems of other countries in compliance with the Energy Community Treaty.
KAPITULLI II **PRODHIMI I ENERGJISË ELEKTRIKE**	**POGLAVLJE II** **PROIZVODNJA ELEKTRIČNE ENERGIJE**	**CHAPTER II** **ELECTRICITY GENERATION**
Neni 5 **Prodhimi i energjisë elektrike**	**Član 5** **Proizvodnja električne energije**	**Article 5** **Electricity Generation**
1. Aktiviteti i prodhimit të energjisë elektrike ushtrohet nga ndërmarrjet e pajisura me leje për prodhimin e energjisë elektrike, të lëshuar nga Rregullatori ose persona fizikë ose juridikë që përjashtohen nga detyrimi i marrjes së lejes në pajtim me këtë ligj ose Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë.	1. Delatnost proizvodnje električne energije obavljaju preduzeća koja imaju dozvolu za proizvodnju električne energije, koju izdaje Regulator, ili su fizička ili pravna lica koja su izuzeta od obaveze dobijanja dozvole u skladu sa ovim zakonom ili odgovarajućem Zakonu o energetskom regulatoru.	1. Electricity generation activities are performed by enterprises that obtained a permit for electricity generation issued by the Regulator, or by natural or legal persons who are exempted from obtaining a permit in accordance with this Law or the relevant Law on the Energy Regulator.
2. Prodhuesit e energjisë elektrike të pajisur me leje për prodhimin e energjisë elektrike mund të prodhojnë energji elektrike për ngarkesën bazë apo të ndryshueshme, përfshirë energjinë për mbulimin e humbjeve në rrjetin e transmetimit dhe shpërndarjes, energjinë për balancimin e sistemit dhe shërbimet ndihmëse.	2. Proizvođači električne energije opremljeni dozvolama za proizvodnju električne energije mogu proizvoditi električnu energiju za osnovno ili promenljivo opterećenje, uključujući energiju za pokrivanje gubitaka u prenosnoj i distributivnoj mreži, energiju za balansiranje sistema i pomoćne usluge.	2. Electricity generator holding electricity generation permit may generate electricity for base load or variable regimes, including for covering transmission and distribution network losses, energy for system balancing and ancillary services.

3. Përjashtimisht nga neni 4 i këtij ligji, prodhimi i energjisë elektrike nga instalimet vetëprodhuese prapa njehsorit me kapacitet deri në 1 MW nuk konsiderohet aktivitet i energjisë dhe nuk i nënshtrohet autorizimit për ndërtim apo lëshimit të lejes nga Rregullatori. Megjithatë, investitori është i detyruar të njoftojë Rregullatorin për instalimin dhe operimin e tyre.	3. Izuzetno od člana 4 ovog zakona, proizvodnja električne energije iz sopstvenih instalacija iza brojila kapaciteta do 1 MW ne smatra se energetskom aktivnošću i ne podleže ovlašćenju za izgradnju ili izdavanju dozvole od strane Regulatora; međutim, investitor je dužan da obavesti Regulatora o njihovoj instalaciji i radu.	3. Notwithstanding Article 4 of this Law, the generation of electricity from self-generation installations behind the meter with a capacity of up to 1 MW shall not be considered an energy activity and shall not be subject to construction authorization or the issuance of a licence by the Regulator, however, the investor shall be obliged to notify the Regulator of their installation and operation.
Neni 6 **Të drejtat dhe detyrimet e prodhuesve të energjisë elektrike**	**Član 6** **Prava i obaveze proizvođača električne energije**	**Article 6** **Rights and obligations of electricity producers**
1. Prodhuesit e energjisë elektrike, në pajtim me dispozitat e këtij ligji, Ligjit përkatës për Rregullatorin e Energjisë, lejet e lëshuara, kodet dhe rregullat e miratuara nga Rregullatori, kanë të drejtë të:	1. Proizvođači električne energije, u skladu sa odredbama ovog zakona, odgovarajućeg Zakona o energetskom regulatoru, izdatim dozvolama, kodeksima i pravilima odobrenim od strane Regulatora, imaju pravo da:	1. Electricity producers, in accordance with the provisions of this law, the relevant Law on the Energy Regulator, issued permits and the relevant codes and rules approved by the Regulator shall have the right to:
1.1. përdorin burimet e energjisë që konsiderohen të përshtatshme për procesin e prodhimit në stabilimentet e tyre, me kusht që përdorimi i tillë të bëhet në pajtim me të gjitha kriteret përkatëse teknike, mjedisore dhe efiçiencës së energjisë;	1.1 koriste izvore energije koji se smatraju prikladnim za proces proizvodnje u svojim postrojenjima, pod uslovom da se takva upotreba vrši u skladu sa svim relevantnim tehničkim, ekološkim i kriterijumima energetske efikasnosti;	1.1 use energy sources that are considered suitable for the production process in their facilities, provided that such use is made in accordance with all relevant technical, environmental and energy efficiency criteria;
1.2. kyçin centralet e tyre në sistemin e transmetimit ose të shpërndarjes;	1.2. povežu svoje centrale na prenosni ili distributivni sistem;	1.2. connect their stations in the transmission or distribution system;
1.3. kenë qasje në sistemet e transmetimit	1.3. imaju pristup sistemima za prenos i	1.3. have access to transmission and

dhe shpërndarjes;	distribuciju;	distribution systems;
1.4. shesin energji elektrike, kapacitetin, shërbimet ndihmëse dhe fleksibile;	1.4. prodaju električnu energiju, kapacitet, pomoćne i fleksibilne usluge;	1.4. sell electricity, capacity,ancillary and flexibile services;
1.5. blejnë energji elektrike për nevojat e tyre;	1.5. kupuju električnu energiju za svoje potrebe; i	1.5. buy electricity for their needs and,
1.6. marrin pjesë në tregun e shërbimeve ndihmëse, shërbimeve balancuese dhe fleksibilitetit;	1.6. učestvuju u pomoćnim uslugama i tržištu balansnih i fleksibilnih usluga;	1.6. participate in ancillary services and balancing services market;
1.7. marrin pjesë në tregun bilateral dhe të organizuar të energjisë elektrike; dhe	1.7. učestvuju na bilateralnom i organizovanom tržištu električne energije; i,	1.7. participate in the organized bilateral electricity market; and
1.8. faturojnë e inkasojnë pagesa, sipas kontratave të nënshkruara për shitjen e energjisë elektrike, shërbimeve ndihmëse dhe shërbimeve të tjera të kontraktuara.	1.8. fakturišu i inkasiraju plaćanja, prema zaključenim ugovorima, za prodaju električne energije, pomoćnih i drugih ugovorenih usluga.	1.8 bill and collect payments, according to the contracts signed for the sale of electricity, ancillary services and other contracted services.
2. Prodhuesit e energjisë elektrike janë të obliguar të:	2. Proizvođači električne energije moraju da:	2. Electricity producers are obliged to:
2.1. i përmbahen të gjitha kushteve të përcaktuara në lejen për ushtrimin e aktivitetit të prodhimit, aty ku është e aplikueshme;	2.1. se drže svih uslova koji su definisani u dozvoli za obavljanje proizvodne delatnosti, tamo gde je primenljivo;	2.1. to adhere to all conditions defined in the permit to carry out production activity, as applicable;
2.2. shesin energjinë e tyre elektrike në mënyrë transparente, jodiskriminuese dhe të bazuar në treg;	2.2. prodaju električnu energiju na transparentan, nediskriminatoran i na tržište zasnovan način;	2.2. sell their electricity in a transparent, non-discriminatory and market-based manner;

2.3. plotësojnë të gjitha kriteret teknike dhe operative, si dhe kushtet e përcaktuara në Kodin e Rrjetit të Transmetimit dhe Kodin e Rrjetit të Shpërndarjes, sipas rregullave dhe standardeve teknike të aplikueshme;	2.3. ispunjavaju sve tehničke i operativne kriterijume, kao i uslove definisane Kodeksom mreže Prenosa i Kodeksom distributivne mreže, na osnovu važećih tehničkih pravilima i standarda;	2.3. all technical and operational criteria are met , as well as the conditions defined in the Transmission Network Code and the Distribution Network Code, according to the applicable technical rules and standards;
2.4. veprojnë në pajtim me rregullat për mbrojtjen e konkurrencës;	2.4. postupaju u skladu sa pravilima zaštite konkurencije;	2.4. act in accordance with the rules for the protection of competition;
2.5. mirëmbajnë stabilimentet prodhuese dhe garantojnë sigurinë dhe qëndrueshmërinë e tyre operacionale, në përputhje me rregullat dhe standardet teknike;	2.5. održavaju svoje proizvodne pogone i garantuju njihovu radnu sigurnost i stabilnost, u skladu sa tehničkim pravilima i standardima;	2.5. maintain production facilities and guarantee their operational safety and stability, in accordance with technical rules and standards;
2.6 nënshkruajnë kontrata në bazë të marrëveshjeve të arritura për aktivitetet e përcaktuara sipas këtij neni, si dhe bazuar në kontratën përkatëse vënë në dispozicion kapacitetin prodhues me kërkesë të Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes për qëllime balancimi, operimi dhe sigurisë së sistemit;	2.6. potpisuju ugovore na osnovu sporazuma koji su postignuti za aktivnosti koje su navedene u ovom članu, kao i na osnovu relevantnog ugovora snabdevaju proizvodne kapacitete na zahtev Operatera sistema prenosa sistema i Operatera distributivnog sistema a za potrebe balansiranja, rada i sigurnosti sistema;	2.6. sign contracts based on the agreements reached for the activities defined in this article, as well as based on the relevant contract, deliver the production capacity at the request of the Transmission System Operator and the Distribution System Operator for balancing purposes, system operation and security;
2.7. veprojnë në pajtim me legjislacionin përkatës për mbrojtjen e mjedisit;	2.7. postupaju u skladu sa odgovarajućim propisima za zaštitu životne sredine;	2.7 act in accordance with the relevant legislation for environmental protection;
2.8. pajisen me njehsorë adekuat për matjen e energjisë elektrike që hyn në sistem;	2.8. budu opremljeni sa adekvatnim brojilima za merenje električne energije koja ulazi u sistem;	2.8. are equipped with adequate meters for measuring the electricity entering the system;

2.9. ofrojnë të dhënat e nevojshme për operimin dhe menaxhimin e sistemit përkatës të përcaktuar në kodet përkatëse të rrjetit, rregullat dhe procedura të tjera, me kërkesë të Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes;	2.9. pruže potrebne podatke za rad i upravljanje relevantnim sistemom definisanim u relevantnim mrežnim kodeksima, drugim pravilima i procedurama, na zahtev Operatera sistema prenosa ili Operatera distributivnog sistema;	2.9. provide the necessary data for the operation and management of the relevant system defined in the relevant Network Codes, rules and other procedures, at the request of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator;
2.10. ofrojnë të dhënat e nevojshme për përgatitjen e Bilancit Indikativ të Energjisë ose për publikim në Platformën e Transparencës të operuar nga ENTSO-E, sipas kërkesës së autoritetit përgjegjës për të përgatitur Bilancin Indikativ të Energjisë ose ofrimin e të dhënave për Platformën e Transparencës;	2.10. pruže potrebne podatke za pripremu Indikativnog energetskog bilansa, ili za objavljivanje na Transparentnoj platformi kojom upravlja ENTSO-E, a na zahtev organa koji je nadležan za pripremu indikativnog energetskog bilansa ili pružanje podataka za platformu za transparentnost,	2.10 provide the necessary data for the preparation of the Indicative Energy Balance, or for publication in the Transparency Platform operated by ENTSO-E, at the request of the authority responsible for preparing the Indicative Energy Balance or providing data for the transparency platform;
2.11. i përmbahen të gjitha obligimeve që rezultojnë nga zbatimi i këtij ligji, rregullave, kodeve dhe legjislacionit përkatës në fuqi;	2.11. poštuju sve obaveze koja proizilaze iz primene ovog zakona, pravila ili kodeksa i relevantnim zakonskim propisima koji su na snazi;	2.11. adhere to all obligations resulting from the implementation of this law, rules, codes and relevant applicable legislation; and
2.12. ruajnë të gjitha të dhënat e prodhimit për orë, në rastet kur të paktën një nga asetet e prodhimit në pronësi ose operuar nga prodhuesi ka kapacitet të instaluar prej të paktën 1 MW.	2.12. u slučajevima kada najmanje jedno od proizvodnih sredstava koje poseduje ili kojim upravlja proizvođač ima instalirani kapacitet od najmanje 1 MW čuvaju sve podatke o proizvodnji po satu za postrojenje;	2.12. in cases where at least one of the production assets, owned or operated by the producer has an installed capacity of at least 1 MW, store all hourly production data for the plant.
3. Prodhuesit e energjisë elektrike hartojnë dhe zbatojnë programin e masave që ndërmerren me qëllim të rritjes së efiçiencës	3. Proizvođači električne energije izrađuju i sprovode program mera preduzetih u cilju povećanja energetske efikasnosti u procesu	3. Electricity producers draw up and implement the program of measures undertaken with the aim of increasing energy

së energjisë në procesin e prodhimit duke zvogëluar emetimet e gazrave serrë dhe ndotjen e mjedisit, sipas Ligjit përkatës për Efiçiencën e Energjisë dhe legjislacionin përkatës për mbrojtjen e mjedisit.	proizvodnje, smanjenjem emisije gasova staklene bašte i zagađenja životne sredine, u skladu sa relevantnim Zakonom o energetskoj efikasnosti i relevantnim zakonima o zaštiti životne sredine.	efficiency in the production process reducing greenhouse gas emissions and environmental pollution, according to the relevant Law on Energy Efficiency and relevant legislation for environment protection.
4. Prodhuesit e kyçur në rrjetin e transmetimit ose rrjetin e shpërndarjes që ofrojnë shërbime ndihmëse duhet të plotësojnë kushtet teknike për ofrimin e shërbimeve ndihmëse për operatorët, në pajtim me parimet dhe kushtet e përcaktuara në Kodin e Rrjetit të Transmetimit dhe Kodin e Rrjetit të Shpërndarjes.	4. Proizvođači priključeni na prenosnu ili distributivnu mrežu koji pružaju pomoćne usluge, moraju da ispune sve tehničke uslove za pružanje pomoćnih usluga operaterima, u skladu sa principima definisanim uslovima Kodeksom mreže prenosa i Kodeksom distributivne mreže.	4. Producers connected to the transmission network or the distribution network that provide ancillary services must meet the technical conditions for the provision of ancillary services to operators, in accordance with the principles and conditions defined in the Transmission Network Code and the Distribution Network Code.
Neni 7 **Rezervat e lëndëve djegëse për prodhim të energjisë elektrike**	**Član 7** **Rezerve goriva za proizvodnju električne energije**	**Article 7** **Fuel reserves for electricity production**
1. Prodhuesit e energjisë elektrike që kanë leje për të realizuar aktivitete të prodhimit të energjisë elektrike, e që përdorin lëndë djegëse fosile si burim primar të energjisë për prodhim të energjisë elektrike duhet përgjatë gjithë kohës të mbajnë sasi të mjaftueshme të rezervave të lëndëve djegëse fosile, të gatshme për shfrytëzim, për të siguruar prodhim të vazhdueshëm të energjisë elektrike për një periudhë të caktuar kohore.	1. Proizvođači električne energije koji imaju dozvolu za obavljanje aktivnosti proizvodnje električne energije, a koji koriste fosilna goriva kao primaran izvor energije za proizvodnju električne energije, moraju u svakom trenutku imati dovoljne količine rezervi fosilnih goriva, spremnih za korišćenje kako bi se osigurala kontinuirana i pouzdana proizvodnja električne energije, na neodređeni vremenski period.	1. Electricity producers who have permission to carry out electricity generation activities, and which use fossil fuels as the primary source of energy for electricity generation must at all times maintain sufficient amounts of fossil fuel ready-to-use reserves to ensure continuous generation of electricity for predefined period of time.
2. Ministria me akt nënligjor përcakton	2. Ministarstvo podzakonskim aktom	2. The Ministry issues a bylaw determining

nivelin dhe kohëzgjatjen e rezervave të lëndëve djegëse fosile të gatshme për shfrytëzim që duhet të mbajnë prodhuesit e energjisë elektrike.	definiše nivo i trajanje rezervi fosilnih goriva, spremnih za korišćenje, koje proizvođači električne energije moraju da imaju.	the level and timeframe of fossil fuel ready-to-use reserves that electricity producers must maintain.
Neni 8 **Ruajtja e energjisë**	**Član 8** **Skladištenje energije**	**Article 8** **Energy storage**
1. Aktiviteti i ruajtjes së energjisë realizohet nga ndërmarrjet që kanë leje për ruajtjen e energjisë, përveç nëse nuk parashihet ndryshe në këtë ligj.	1. Delatnost skladištenja energije obavlja se od strane preduzeća koja imaju dozvolu za skladištenje energije, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.	1. The energy storage activity is carried out by enterprises that have an energy storage permit, unless otherwise provided in this law.
2. Ruajtja e energjisë nuk konsiderohet aktivitet i sektorit të energjisë elektrike për qëllime të këtij ligji, në rastin kur stabilimenti i ruajtjes së energjisë përdoret ekskluzivisht për nevoja vetanake, ku energjia elektrike nuk livrohet në rrjet.	2. Čuvanje električne energije se ne smatra delatnošću sektora električne energije u smislu ovog zakona, u slučajevima kada se objekat skladištenja energije koristi isključivo za lične potrebe, gde se električna energija ne isporuči u mrežu.	2. Energy storage is not considered an electricity sector activity for the purposes of this law, in the case where the energy storage facility is used exclusively for personal needs, where electricity is not delivered to the grid.
3. Personat fizikë ose juridikë mund të realizojnë aktivitetin e ruajtjes së energjisë pa u pajisur me leje, me kusht që të respektohen standardet e sigurisë dhe operimit profesional të stabilimenteve të ruajtjes së energjisë në pajtim me rregulloret teknike që hartohen nga operatorët e rrjetit dhe miratohen nga Rregullatori, në rastet kur:	3. Pravna ili fizička lica mogu obavljati delatnost skladištenja energije bez pribavljanja dozvole, pod uslovom da se poštuju standardi bezbednosti i profesionalnog rada postrojenja za skladištenje energije, u skladu sa tehničkim pravilima koja izrađuju operatori sistema, a odobrava Regulator, u slučajevima kada:	3. Legal or natural persons may carry out the activity of energy storage without obtaining a permit, provided that the safety and professional operation standards of energy storage facilities are complied with, in accordance with the technical rules developed by the system operators and approved by the Regulator, in cases where:
3.1. fuqia totale e instaluar e stabilimentit	3.1. ukupna instalirana snaga skladišta	3.1. when the total installed power of the

të ruajtjes së energjisë elektrike është deri në 1 MW; ose	električne energije do 1 MW; ili	electricity storage facility is up to 1 MW; or
3.2. gjatë operimit testues të stabilimentit të ruajtjes së energjisë dhe gjatë periudhës së komisionimit nga përfundimi i operimit testues deri në lëshimin e lejes, por jo më shumë se tridhjetë (30) ditë nga përfundimi i operimit testues.	3.2. tokom probnog rada postrojenja skladišta energije i tokom perioda puštanja u rad od završetka probnog rada do izdavanja dozvole, ali ne više od trideset (30) dana od završetka probnog rada.	3.2. during the trial operation of the energy storage facility and during the commissioning period from the end of the trial operation to the issuance of the permit, but not more than thirty (30) days from the end of the testing operation.
4. Ndërmarrja që ka leje për ruajtjen e energjisë ka të drejtë të:	4. Preduzeće koje poseduje dozvolu za skladištenje energije ima pravo da:	4. The enterprise that has an energy storage permit has the right to:
4.1. përdorë teknologjitë që i konsideron më të favorshme brenda stabilimenteve të tyre të ruajtjes së energjisë për konvertimin dhe ruajtjen e energjisë;	4.1. da koristi tehnologije koje smatra najpovoljnijim u okviru svojih postrojenja za čuvanje energije za konverziju i skladištenje energije;	4.1. use the technologies it considers the most favorable within their energy storage facilities for the conversion and storage of energy;
4.2. shesë dhe blejë energji elektrike në tregun bilateral dhe/ose tregun e organizuar të energjisë elektrike sipas kushteve të përcaktuara me dispozitat e këtij ligji dhe akteve përkatëse nënligjore;	4.2. da prodaje i kupuje električnu energiju na bilateralnom (bilateralnom) tržištu i/ili organizovanom tržištu električne energije prema uslovima utvrđenim odredbama ovog zakona i odgovarajućih podzakonskih akata;	4.2. sell and buy electricity in the bilateral market and/or organized electricity market according to the terms defined by the provisions of this law and relevant by-laws;
4.3. vë në dispozicion dhe sigurojë shërbime ndihmëse, shërbime fleksibiliteti dhe shërbime balancuese sipas kushteve të përcaktuara me këtë ligj dhe akteve përkatëse nënligjore në bazë të kontratave të lidhura me operatorin e sistemit; dhe	4.3. stavlja na raspolaganje i pruža pomoćne usluge, usluge fleksibilnosti i usluge balansiranja prema uslovima utvrđenim ovim zakonom i odgovarajućim podzakonskim aktima, na osnovu ugovora zaključenih sa operatorom sistema; i	4.3. offer and provide ancillary services, flexibility services and balancing services according to the terms defined by this law and relevant by-laws, based on the contracts concluded with the system operator; and

4.4. ketë qasje në rrjet dhe të shfrytëzojë rrjetin e transmetimit dhe shpërndarjes sipas kushteve të përcaktuara me dispozitat e këtij ligji dhe akteve përkatëse nënligjore;	4.4. da ima pristup mreži i koristi prenosnu i distributivnu mrežu pod uslovima utvrđenim odredbama ovog zakona i odgovarajućim podzakonskim aktima;	4.4. have access to the network and use the transmission and distribution network according to the terms defined by the provisions of this law and relevant by-laws.
5. Ndërmarrja që ka leje për ruajtjen e energjisë obligohet që:	5. Preduzeće koje poseduje dozvolu za skladištenje energije ima pravo da::	5. The enterprise that has an energy storage permit has the right to:
5.1. të përmbushë të gjitha kushtet për ruajtjen e energjisë të përcaktuara në leje;	5.1. ispunjava sve uslove za skladištenje energije koji su propisani u dozvoli;	5.1. fulfill all conditions for energy storage defined in the permit;
5.2. të përmbushë të gjitha kushtet teknike dhe të operimit, të përcaktuara nga Kodet e Rrjetit të Sistemit të Transmetimit dhe të Shpërndarjes, si dhe rregulloret dhe normat teknike përkatëse;	5.2. ispunjava sve tehničke i operativne uslove, definisane Mrežnim kodeksima prenosnog i/ili distributivnog sistema, kao i one iz tehničkih i drugih propisa i normi;	5.2. fulfill all the technical and operating conditions, defined by the Network Codes of the transmission and distribution system, as well as the relevant technical regulations and norms;
5.3. të përmbushë kushtet e përcaktuara lidhur me efiçiencën e energjisë dhe mbrojtjen e mjedisit;	5.3. ispunjavanja definisane uslove u pogledu energetske efikasnosti kao i zaštite životne sredine;	5.3. fulfill the defined conditions regarding energy efficiency and environmental protection;
5.4. të veprojë në përputhje me rregullat për mbrojtjen e konkurrencës;	5.4. postupa u skladu sa pravilima zaštite konkurencije;	5.4. acts in accordance with the rules of competition protection;
5.5. të ofrojë shërbime ndihmëse, shërbime fleksibiliteti ose shërbime balancimi si pjesë e procedurave emergjente të parapara me standarde e kërkesa të sigurisë, në rast të krizës së shpallur të energjisë elektrike, me kërkesë të Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe Operatorit të	5.5. da pruža pomoćne usluge, fleksibilne usluge kao i usluge balansiranja kao deo hitnih procedura koje su predviđene sigurnosnim standardima i zahtevima, u slučaju proglašene krize u snabdevanju električnom energijom, na zahtev Operatera prenosnog sistema i Operatera	5.5. to provide ancillary services, flexibility services or balancing services as part of the emergency procedures foreseen by security standards and requirements, at the request of the Transmission System Operator and the Distribution System Operator;

Sistemit të Shpërndarjes;	distributivnog sistema;	
5.6. të ofrojë të dhënat e nevojshme për operimin dhe menaxhimin e këtyre sistemeve ose për publikimin në platformën e transparencës që operohet nga ENTSO-E, me kërkesë të Operatorit të Sistemit të Transmetimit apo Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes;	5.6 da pruža potrebne podatke za rad i upravljanje ovim sistemima ili za objavljivanje na platformi za transparentnost kojom upravlja ENTSO-E, na zahtev Operatera prenosnog sistema i Operatera distributivnog sistema;	5.6. to provide the necessary data for the operation and management of these systems or for publication on the transparency platform operated by ENTSO-E, at the request of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator;
5.7. të ofrojë të dhënat e nevojshme për përcaktimin e bilancit të ruajtjes së energjisë për një stabiliment individual të ruajtjes së energjisë, me kërkesë të Operatorit të Tregut, Ministrisë apo Rregullatorit.	5.7. da pruža potrebne podatke za utvrđivanje bilansa skladištenja energije za pojedinačno postrojenje za skladištenje energije, na zahtev Operatora tržišta, Ministarstva ili Regulatora.	5.7. to provide the necessary data for determining the energy storage balance for an individual energy storage facility, upon request of the Market Operator, the Ministry or the Regulator.
6. Në lidhje me pagesën e tarifave të rrjetit, ndërmarrja që ka leje për ruajtjen e energjisë trajtohet si konsumator kur blen energji elektrike ndërsa si prodhues kur e shet.	6. U pogledu plaćanja mrežnih naknada, preduzeće koje poseduje dozvolu za skladištenje energije će se prilikom kupovine energije tretirati kao potrošač, a kao proizvođač kada prodaje	6. In relation to the payment of network charges, the energy storage operator is treated as a consumer when buying electricity and as a producers when selling electricity.
7. Tarifat për kyçjen e stabilimenteve të ruajtjes së energjisë në rrjet duhet të bazohen vetëm në kostot reale të kyçjes teknike dhe nuk duhet të përfshijnë procedura apo kosto administrative të panevojshme. Metodologjia për llogaritjen e kostove të kyçjes për stabilimentet e ruajtjes së energjisë propozohet nga operatori i rrjetit dhe miratohet nga Rregullatori.	7. Naknade za priključenje postrojenja za skladištenje energije na mrežu treba da se zasnivaju samo na stvarnim troškovima tehničkog priključenja i ne treba da uključuju nepotrebne procedure ili administrativne troškove. Metodologiju za obračun troškova priključenja postrojenja za skladištenje energije predlaže operater mreže, a usvaja Regulator.	7. Network connection fees for energy storage facilities shall be based solely on the actual costs of technical connection and shall not include unnecessary administrative procedures or costs. The methodology for calculating connection costs for energy storage facilities shall be proposed by the network operator and approved by the Regulator.

KAPITULLI III TRANSMETIMI I ENERGJISË ELEKTRIKE	POGLAVLJE III PRENOS ELEKTRIČNE ENERGIJE	CHAPTER III ELECTRICITY TRANSMISSION
Neni 9 **Operatori i Sistemit të Transmetimit**	**Član 9** **Operater prenosnog sistema**	**Article 9** **Transmission System Operator (TSO)**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit të Republikës së Kosovës është ndërmarrje e energjisë, e themeluar dhe e organizuar si Shoqëri Aksionare (ShA). Të drejtat e aksionarit i ushtron Ministria përgjegjëse për Infrastrukturë. Ministria e Infrastrukturës nuk do të ushtrojë të drejtat e aksionarit në asnjë ndërmarrje tjetër të energjisë.	1. Operater prenosnog sistema Republike Kosovo je energetsko preduzeće, osnovana i organizovana kao Akcionarsko društvo (AD). Prava akcionara ostvaruje Ministarstvo nadležno za infrastrukture. Prilikom vršenja svojih prava na akcije, Ministarstvo nadležno za infrastrukture je nezavisno od bilo kog drugog javnog tela i ne kontroliše nijedno drugo energetsko preduzeće.	1. The Transmission System Operator of the Republic of Kosovo is an energy enterprise, established and organized as a Joint Stock Company (JSC). The rights of the shareholder are exercised by the Ministry responsible for Infrastructure. The Ministry of Infrastructure shall not exercise the rights of the shareholder in any other energy enterprise.
2. Në ushtrimin e të drejtave të aksionarit mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Ministria e Infrastrukutres është e pavarur nga çdo organ tjetër publik. Për këtë qëllim, Ministri i Infrastrukturës vepron në mënyrë të pavarur dhe në emër të Qeverisë, pa iu nënshtruar udhëzimeve apo vendimmarrjes se organeve tjera publike përfshirë përfaqësuesit apo organet e deleguara lidhur me kompetencat e përcaktuara në Ligjin përkatës për Ndërmarrjet Publike, e që i referohen ushtrimit të të drejtës së aksionarit, raportimin para publikut, emërimin dhe shkarkimin e Bordit të Drejtorëve përfshirë bordin e të	2. U vršenju prava akcionara nad Operatorom prenosnog sistema, Ministarstvo infrastrukture je nezavisno od bilo kog drugog javnog tela. U tom cilju, ministar infrastrukture deluje nezavisno i u ime Vlade, bez podvrgavanja uputstvima ili donošenju odluka od strane drugih javnih tela, uključujući predstavnike ili delegirana tela, u vezi sa ovlašćenjima utvrđenim u relevantnom Zakonu o javnim preduzećima i koja se odnose na vršenje prava akcionara, javno izveštavanje, imenovanje i razrešenje Upravnog odbora, uključujući privremeni odbor, nadzor, praćenje i evaluaciju	2. In exercising shareholder rights over the Transmission System Operator, the Ministry of Infrastructure is independent of any other public body. To this end, the Minister of Infrastructure acts independently and on behalf of the Government, without being subject to instructions or decision-making by other public bodies, including representatives or delegated bodies, regarding the powers set out in the relevant Law on Public Enterprises and referring to the exercise of shareholder rights, public reporting, appointment and dismissal of the Board of Directors, including the interim

përkohshëm, mbikëqyrjen, monitorimin dhe vlerësimin e Bordit të Drejtorëve si dhe kompenzimin e tyre.	Upravnog odbora, kao i njihove naknade.	board, supervision, monitoring and evaluation of the Board of Directors, as well as their compensation.
3. Lidhur me ndërmarrjet e tjera të energjisë, Ministri i Infrastrukturës nuk do të përfshihet në propozimet, diskutimet dhe vendimet e Qeverisë, anëtarëve të saj, përfaqësuesve ose organeve të deleguara që ndërlidhen me ushtrimin e të drejtave te aksionarit sipas ligjit përkatës për Ndërmarrjet Publike.	3. Što se tiče ostalih energetskih preduzeća, ministar infrastrukture neće biti uključen u predloge, diskusije i odluke Vlade, njenih članova, predstavnika ili delegiranih tela u vezi sa ostvarivanjem prava akcionara prema relevantnom zakonu o javnim preduzećima.	3. Regarding other energy enterprises, the Minister of Infrastructure shall not be involved in the proposals, discussions and decisions of the Government, its members, representatives or delegated bodies related to the exercise of shareholder rights under the relevant law on Public Enterprises.
4. Operatori i Sistemit të Transmetimit të energjisë elektrike posedon, operon, menaxhon dhe zhvillon sistemin e transmetimit të energjisë elektrike në tërë territorin e Republikës së Kosovës.	4. Operator prenosnog sistema poseduje, upravlja, upravlja i razvija sistem za prenos električne energije na celoj teritoriji Republike Kosovo.	4. The Transmission System Operator owns, operates, manages and develops the electricity transmission system throughout the territory of the Republic of Kosovo.
5. Operatori i Sistemit të Transmetimit ofron shërbime të transmetimit të energjisë elektrike për shfrytëzuesit e sistemit të kyçur në sistemet e interkonektuara të transmetimit, sipas kushteve të parapara në këtë ligj, Kodin e Rrjetit të Transmetimit, kodet dhe rregullat të tjera që rregullojnë transmetimin e energjisë elektrike.	5. Operator prenosnog sistema pruža usluge prenosa električne energije korisnicima sistema povezanim na međusobno povezane sisteme prenosa, u skladu sa uslovima predviđenim ovim zakonom, Pravilnikom o prenosnoj mreži, drugim kodeksima i pravilima koja regulišu prenos električne energije.	5. The Transmission System Operator provides electricity transmission services to system users connected to interconnected transmission systems, in accordance with the conditions provided for in this Law, the Transmission Network Code, other codes and rules governing the transmission of electricity.
6. Sistemi i transmetimit të energjisë elektrike operohet, zhvillohet dhe menaxhohet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit në pajtim me këtë ligj dhe lejen e lëshuar nga Rregullatori.	6. Sistemom za prenos električne energije upravlja, razvija i upravlja Operator prenosnog sistema u skladu sa ovim zakonom i dozvolom koju je izdao Regulator.	6. The electricity transmission system is operated, developed and managed by the Transmission System Operator in accordance with this Law and the permit

		issued by the Regulator.
Neni 10 **Shthurja e Operatorit të Sistemit të Transmetimit**	**Član 10** **Razdvojenost Operatera prenosnog sistema**	**Article 10** **Unbundling of Transmission System Operator**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit është pronar i aseteve të sistemit të transmetimit. Aktivitetet e Operatorit të Sistemit të Transmetimit duhet të jenë të pavarura nga aktivitetet e prodhimit, furnizimit dhe tregtimit me energji elektrike, në përputhje me parimet dhe kërkesat e përcaktuara në dispozitat e këtij ligji.	1. Operater prenosnog sistema je vlasnik sredstava Sistema prenosa. Delatnost Operatera prenosnog sistema mora biti nezavisna od delatnosti proizvodnje, snabdevanja i trgovine električnom energijom, koja se obavlja u skladu sa principima i zahtevima koji su utvrđeni u odredbama ovog zakona.	1. The Transmission System Operator is the owner of the transmission system assets. Activities of Transmission System Operator must be independent from electricity generation, electricity supply and trade in accordance with the principles and requirements as set forth in the provisions of this law.
2. Pavarësia e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, sipas pikës 1 të këtij neni, sigurohet kur:	2. Nezavisnost Operatera prenosnog sistema iz tačke 1. ovog člana smatra se osiguranom, u skladu sa tačkom 1. ovog člana, kada:	2. The independence of the Transmission System Operator according to paragraph 1 of this Article is considered when:
2.1. personi ose personat që ushtrojnë kontroll të drejtpërdrejt apo të tërthortë mbi ndërmarrjet që kryejnë funksione të prodhimit, tregtimit apo të furnizimit me energji elektrike, nuk ushtrojnë kontroll ose ndonjë të drejtë, drejtpërdrejt ose tërthorazi, mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose mbi Sistemin e Transmetimit;	2.1. lice ili lica koja vrše direktnu ili indirektnu kontrolu nad preduzećima koja obavljaju funkcije proizvodnje, trgovine ili snabdevanja električnom energijom, ne vrše kontrolu ili bilo koja prava, direktno ili indirektno nad Operatorom prenosnog sistema ili nad sistemom prenosa;	2.1. a person or persons that exercise direct or indirect control over enterprises that perform electricity generation, trading or supply functions do not exercise control or exercise any right, directly or indirectly, over the Transmission System Operator or over the Transmission System;
2.2. personi ose personat që ushtrojnë kontroll të drejtpërdrejt apo të tërthortë mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose mbi sistemin e transmetimit nuk ushtrojnë	2.2. lice ili lica koja vrše direktnu ili indirektnu kontrolu nad Operatorom prenosnog sistema ili nad sistemom prenosa ne vrše kontrolu ili bilo koja prava	2.2. a person or persons that exercise direct or indirect control over the Transmission System Operator or over the Transmission System do not exercise

kontroll ose ndonjë të drejtë, drejtpërdrejt ose tërthortë, mbi ndërmarrjet që kryejnë funksione të prodhimit, tregtimit ose furnizimit me energji elektrike;	direktno ili indirektno nad preduzećima koja obavljaju funkcije proizvodnje, trgovine ili snabdevanja električnom energijom;	control or any right, directly or indirectly, over enterprises that perform electricity generation, trading or supply functions;
2.3. personi ose personat që emërojnë anëtarë të Bordit të Drejtorëve të Operatorit të Sistemit të Transmetimit nuk kanë të drejtë të ushtrojnë drejtpërdrejt ose tërthorazi kontroll ose ndonjë të drejtë mbi një ndërmarrje që kryen ndonjërin nga funksionet e prodhimit, tregtimit ose furnizimit me energji elektrike.	2.3. lice ili lica koja imenuju članove upravnog odbora Operatera prenosnog sistema nemaju pravo da direktno ili indirektno vrše kontrolu, niti bilo koje pravo nad preduzećem koje obavlja bilo koju od funkcija proizvodnje, trgovine ili snabdevanja električnom energijom.	2.3. a person or persons that appoint members of the Board of Directors of a Transmission System Operator are not entitled to directly or indirectly exercise control or any right over an undertaking performing any of the functions of electricity generation, trading or supply;
2.4. i njëjti person nuk ka të drejtë të jetë anëtar i bordit mbikëqyrës, bordit administrativ apo organeve të tjera që përfaqësojnë ligjërisht ndërmarrjet që kryejnë funksione të prodhimit, tregtimit, ose furnizimit me energji elektrike dhe i organeve të Operatorit të Sistemit të Transmetimit.	2.4. isto lice nema pravo da bude član nadzornog odbora, upravnog odbora ili drugih organa koji po zakonu zastupaju preduzeća koja obavljaju poslove proizvodnje, trgovine ili snabdevanja električnom energijom i organe Operatera prenosnog sistema.	2.4. the same person is not entitled to be a member of the supervisory board, administrative board or other bodies that legally represent enterprises that perform functions of electricity generation, trading or supply and of bodies of the Transmission System Operator;
2.5. të drejtat e përcaktuara në nënparagrafët 2.1, 2.2 dhe 2.3 të këtij neni, përfshijnë, në veçanti:	2.5. prava definisana u tačkama 2.1, 2.2 i 2.3 ovog člana obuhvataju, posebno:	2.5. the rights determined to in sub-paragraphs 2.1, 2.2 and 2.3 of this Article, shall include, in particular:
2.5.1. autoritetin për të ushtruar të drejtën e votimit;	2.5.1.nadležnost za ostvarivanje prava glasa;	2.5.1. authority to exercise voting rights;
2.5.2. autoritetin për të emëruar anëtarë të bordit mbikëqyrës, bordit administrativ apo organeve që përfaqësojnë ligjërisht	2.5.2. nadležnost za imenovanje članova nadzornog odbora, upravnog odbora ili organa koji pravno zastupaju preduzeće;	2.5.2. authority to appoint members of the supervisory board, administrative board or bodies legally representing the

ndërmarrjen; ose	ili	enterprise; or
2.5.3. mbajtjen e shumicës së aksioneve.	2.5.3. posedovanje većinskih akcija.	2.5.3. holding majority of shares.
3. Ndërmarrja e energjisë që kryen aktivitetin e prodhimit, tregtimit ose furnizimin me energji elektrike nuk ka të drejtë të ushtrojë drejtpërdrejtë apo tërthortë kontroll ose ndonjë të drejtë mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe anasjelltas.	3. Energetsko preduzeće koja obavlja delatnost proizvodnje, trgovine ili snabdevanja električnom energijom nema pravo da vrši direktno ili indirektno, kontrolu, niti bilo kakvo pravo nad Operatorom prenosnog sistema i obrnuto.	3. Energy enterprise that performs electricity generation, trading or supply activities shall not have the right to directly or indirectly exercise control or any right over the Transmission System Operator and vice versa.
4. Në rastet kur personi sipas nënparagrafit 2.1, 2.2 dhe 2.3 të këtij neni është organ publik, i njëjti nuk mund të ushtrojë kontroll mbi ndërmarrjet që janë aktive në prodhimin, tregtimin dhe/ose furnizimin me energji elektrike.	4. U slučajevima kada je lice prema podstava 2.1, 2.2 i 2.3 ovog člana javni organ, isti ne može vršiti kontrolu nad preduzećima koja su aktivna u proizvodnji, skladištenju energije, trgovini i/ili snabdevanju električnom energijom.	4. Where the person referred to in subparagraphs 2.1, 2.2 and 2.3 of this Article is a public body, it shall not exercise control over undertakings engaged in electricity generation, energy storage, trading and/or supply activities.
5. Dy organe të veçanta publike që ushtrojnë kontroll mbi Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose mbi një sistem transmetimi nga njëra anë, dhe një ndërmarrje të energjisë që kryen ndonjë funksion të prodhimit ose furnizimit nga ana tjetër, nuk do të konsiderohen si i njëjti person ose persona të njëjtë.	5. Za potrebe ovog člana, dva odvojena javna organa koja vrše kontrolu nad operatorom prenosnog sistema ili nad prenosnim sistemom s jedne strane, i nad preduzećem koje obavlja neku od funkcija proizvodnje ili snabdevanja s druge strane, ne smatraju se istim licem ili istim licima;	5. For the purposes of this Article, two separate public bodies exercising control over a Transmission System Operator or over a transmission system on the one hand, and over an undertaking performing any of the functions of generation or supply on the other hand, shall not be considered to be the same person or persons;
6. Me plotësimin e kushteve të përcaktuara në këtë nen dhe me miratimin e aksionarit të Operatorit të Sistemit të Transmetimit, Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të krijojë Shoqëri Aksionare të përbashkët me	6. Ispunjavanjem uslova navedenih u ovom članu i uz odobrenje akcionara Operatera prenosnog sistema, Operater prenosnog sistema može da osnuje akcionarsko društvo sa jednim ili više preduzeća koja poseduju	6. Subject to fulfilment of the conditions stipulated in this article and upon approval by the Transmission System Operator's shareholder, the Transmission System Operator may create a joint venture with one

një ose më shumë ndërmarrje që kanë në pronësi sisteme të transmetimit me Palët tjera Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë që vepron si Operator i Sistemit të Transmetimit të Republikës së Kosovës. Asnjë ndërmarrje tjetër e asnjë Pale Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë nuk mund të jetë pjesë e Shoqërisë Aksionare të përbashkët nëse nuk është miratuar si Operator i Pavarur i Sistemit ose si Operator i Pavarur i Transmetimit në ndonjë Palë tjetër Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë.	prenosne sisteme sa drugim ugovornim stranama Energetske zajednice, koje deluje kao Operater prenosnog sistema za sisteme prenosa u Republici Kosovo. Nijedno drugo preduzeće bilo koje ugovorne strane Energetske zajednice ne može biti deo akcionarskog društva osim ako nije odobreno kao nezavisni Operater sistema ili kao nezavisni operater prenosa u drugoj ugovornoj strani Energetske zajednice.	or more enterprises that own transmission systems in other Energy Community Contracting Parties, which shall act as the Transmission System Operator of the Republic of Kosovo. No enterprise of any Energy Community Contracting Party may be part of the joint venture unless it has been approved as an Independent System Operator or as an Independent Transmission Operator in another Energy Community Contracting Part
Neni 11 **Certifikimi i Operatorit të Sistemit të Transmetimit**	**Član 11** **Sertifikacija Operatera prenosnog sistema**	**Article 11** **Certification of the Transmission System Operator**
1. Para caktimit si Operator i Sistemit të Transmetimit, operatori duhet të certifikohet në përputhje me procedurat e përcaktuara në këtë nen.	1. Pre imenovanja za Operatora prenosnog sistema, operator mora biti sertifikovan u skladu sa procedurama utvrđenim u ovom članu.	1. Prior to designation as a Transmission System Operator, the operator shall be certified in accordance with the procedures set out in this Article..
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të njoftojë Rregullatorin për çdo transaksion të planifikuar që kërkon rivlerësim të pajtueshmërisë së tyre me kërkesat e nenit 10.	2. Operater prenosnog sistema mora obavestiti Regulatora o svakoj planiranoj transakciji, koja zahteva ponovnu procenu njihove usklađenosti, u skladu sa zahtevima iz člana 10.	2. The Transmission System Operator shall notify the Regulator of any planned transaction, which requires a reassessment of their compliance with therequirements of Article 10.
3. Rregullatori duhet të monitorojë pajtueshmërinë e vazhdueshme të Operatorit të Sistemit të Transmetimit me kërkesat e nenit 10. Rregullatori do të hapë procedurë	3. Regulator će u kontinuitetu pratiti poštovanje zahteva iz člana 10. od strane Operatora prenosnog sistema. Regulator će pokrenuti postupak sertifikacije kako bi se	3. The Regulator shall monitor the continuous compliance of the Transmission System Operator with the requirements of Article 10. The Regulator shall open a

certifikimi për të siguruar një pajtueshmëri të tillë: 3.1. pas njoftimit nga Operatori i Sistemit të Transmetimit; 3.2. me iniciativë të vet, kur ka njohuri se një ndryshim i planifikuar i të drejtave ose ndikimit mbi pronarët ose Operatorët e Sistemit të Transmetimit mund të çojë në shkelje të nenit 10, ose kur ka arsye të besojë se një shkelje e tillë mund të ketë ndodhur; ose 3.3. pas një kërkese të arsyetuar nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë.	obezbedila takva usklađenost: 3.1. nakon obaveštenja od strane Operatora prenosnog sistema; 3.2. na sopstvenu inicijativu, kada ima saznanja da planirana promena prava ili uticaja na vlasnike ili operatere prenosnog sistema može dovesti do kršenja člana 10, ili kada ima razloga da veruje da je do takvog kršenja moglo doći; ili 3.3. nakon obrazloženog zahteva Sekretarijata Energetske zajednice.	certification procedure to ensure such compliance: 3.1. upon notification by the Transmission System Operator; 3.2. on its own initiative, where it has knowledge that a planned change in rights or influence over the owners or Transmission System Operators may result in a breach of Article 10, or where it has reason to believe that such a breach may have occurred; or 3.3. upon a reasoned request from the Energy Community Secretariat.
4. Rregullatori e miraton një vendim për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit brenda katër (4) muajve nga data e njoftimit nga Operatori i Sistemit të Transmetimit ose nga data e kërkesës nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë. Pas përfundimit të këtij afati, certifikimi duhet të konsiderohet i aprovuar. Vendimi i qartë ose i heshtur i Rregullatorit hyn në fuqi vetëm pas përfundimit të procedurës së përcaktuar në paragrafin 6.	4. Regulator usvaja odluku o sertifikaciji Operatora prenosnog sistema u roku od četiri (4) meseca od dana obaveštenja od strane Operatora prenosnog sistema ili od dana zahteva Sekretarijata Energetske zajednice. Nakon isteka ovog roka, sertifikacija treba da se smatra odobrenom. Jasna ili prećutna odluka Regulatora stupa na snagu tek nakon okončanja postupka utvrđenog u stavu 6.	4. The Regulator shall adopt a decision on the certification of the Transmission System Operator within four (4) months from the date of notification by the Transmission System Operator or from the date of the request by the Energy Community Secretariat. Upon expiry of this period, the certification shall be deemed to be approved. The explicit or implicit decision of the Regulator shall enter into force only after the completion of the procedure set out in paragraph 6.
5. Vendimi i qartë ose i heshtur për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit i komunikohet pa vonesë	5. Regulator će bez odlaganja saopštiti Sekretarijatu Energetske zajednice jasnu ili prećutnu odluku o sertifikaciji Operatora	5. The explicit or implicit decision on the certification of the Transmission System Operator shall be communicated without

Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë nga Rregullatori, së bashku me të gjitha informacionet relevante për atë vendim.	prenosnog sistema, zajedno sa svim relevantnim informacijama za tu odluku.	delay by the Regulator to the Energy Community Secretariat, together with all relevant information relating to that decision.
6. Rregullatori dhe Sekretariati i Komunitetit të Energjisë mund të kërkojnë nga Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe ndërmarrjet që kryejnë ndonjë nga funksionet e prodhimit ose furnizimit çdo informacion relevant për përmbushjen e detyrave të tyre sipas këtij neni, në çdo kohë gjatë procedurës.	6. Regulator i Sekretarijat Energetske zajednice mogu zahtevati od operatera prenosnog sistema i preduzeća koja obavljaju bilo koju od funkcija proizvodnje ili snabdevanja, svaku relevantnu informaciju za ispunjenje njihovih dužnosti prema ovom članu, u bilo kom trenutku tokom postupka.	6. The Regulator and the Energy Community Secretariat may request from Transmission System Operators and undertakings performing any of the functions of generation or supply any relevant information necessary for the fulfilment of their duties under this Article, at any time during the procedure.
7. Brenda dy (2) muajve nga marrja e opinionit nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë, Rregullatori e miraton vendimin e tij përfundimtar për certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, duke u bazuar në opinion. Kur vendimi përfundimtar ndryshon nga opinioni i Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, Rregullatori siguron dhe publikon, së bashku me vendimin, arsyetimin e vendimit të tij.	7. U roku od dva (2) meseca od pribavljanja mišljenja od Sekretarijata Energetske zajednice, Regulator će doneti konačnu odluku o sertifikaciji Operatora prenosnog sistema, na osnovu mišljenja. Ukoliko se konačna odluka razlikuje od mišljenja Sekretarijata Energetske zajednice, Regulator će, zajedno sa odlukom, dostaviti i objaviti obrazloženje svoje odluke.	7. Within two (2) months of receipt of an opinion from the Energy Community Secretariat, the Regulator shall adopt its final decision on the certification of the Transmission System Operator, taking utmost account of that opinion. Where the final decision differs from the opinion of the Energy Community Secretariat, the Regulator shall provide and publish, together with the decision, the reasoning for its decision.
8. Për caktimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit njoftohet Sekretariati i Komunitetit të Energjisë. Vendimi i Rregullatorit dhe opinioni i Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë publikohen së bashku.	8. Sekretarijat Energetske zajednice biće obavešten o imenovanju operatera prenosnog sistema. Odluka Regulatora i mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice biće objavljeni zajedno.	8. The designation of the Transmission System Operator shall be notified to the Energy Community Secretariat. The decision of the Regulator and the opinion of the Energy Community Secretariat shall be published together.

9.Rregullatori duhet të ruajë konfidencialitetin e informacionit të ndjeshëm komercial.	9. Regulator mora da čuva poverljivost osetljivih poslovnih informacija.	9. The Regulator shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information.
10. Operatori i Sistemit të Transmetimit që është certifikuar për të përmbushur kriteret e shthurjes sipas nenit 10 të këtij ligji duhet të përmbushë kushtet e përcaktuara të shthurjes.	10. Operator prenosnog sistema koji je sertifikovan za ispunjavanje kriterijuma za razdvajanje iz člana 10 ovog zakona mora da ispunjava navedene uslove za razdvajanje.	10. A Transmission System Operator that has been certified as complying with the unbundling criteria pursuant to Article 10 of this Law shall comply with the prescribed unbundling conditions.
Neni 12 **Bordi i Drejtorëve i Operatorit të Sistemit, Transmetimit dhe Tregut**	**Član 12** **Upravni odbor Operatera sistema, prenosa i tržišta**	**Article 12** **Board of Directors of the Electricity Transmission System, Market Operator**
1. Bordi i Drejtorëve i Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe Tregut, përbëhet nga pesë (5) anëtarë, njëri prej të cilëve është kryesues i Bordit.	1. Upravni odbor Operatora prenosnog sistema i, ukoliko je u pitanju javno preduzeće, Operatora tržišta, sastoji se od pet (5) članova, od kojih je jedan predsedavajući Upravnog odbora.	1. The Board of Directors of the Transmission System and Market Operator shall consist of five (5) members, one of whom shall serve as the Chairperson of the Board.
2. Kriteret për emërimin dhe shkarkimin e anëtarëve të bordit, përfshirë mandatin dhe kualifikimet profesionale që duhet të përmbushen përcaktohen në përputhje me Ligjin përkatës për Ndërmarrjet Publike.	2. Kriterijumi za imenovanje i razrešenje članova odbora, uključujući mandat i stručne kvalifikacije koje moraju biti ispunjene, utvrđuju se u skladu sa relevantnim Zakonom o javnim preduzećima.	2. The criteria for appointment and dismissal for members of the Board including their terms in office and professional requirements that they have to fulfill shall be define in accordance with the relevant Law on Public Enterprises.
Neni 13 **Detyrat dhe përgjegjësitë e Operatorit të Sistemit të Transmetimit**	**Član 13** **Dužnosti i odgovornosti Operatera prenosnog sistema**	**Article 13** **Duties and Responsibilities of the Transmission System Operator**
1.Detyrat dhe përgjegjësitë e Operatorit të	1. Dužnosti i odgovornosti Operatera	1. The duties and responsibilities of the

Sistemit të Transmetimit, janë:	prenosnog sistema, su:	Transmission System Operator are:
1.1. transmetimi i energjisë elektrike në pajtim me kushtet e parapara në leje, në mënyrë objektive, transparente dhe jodiskriminuese, në tërë territorin e Republikës së Kosovës dhe përgjatë linjave të interkoneksionit me sistemet tjera, ashtu që të sigurojë transmetimin e energjisë elektrike për të mbuluar kërkesën e të gjithë konsumatorëve dhe shfrytëzuesve të rrjetit;	1.1 prenos električne energije u skladu sa uslovima predviđenim u dozvoli, na objektivan, transparentan i nediskriminatoran način, na celoj teritoriji Republike Kosovo i duž linija interkonekcije sa drugim sistemima, kako bi se obezbedila distribucija električne energije za pokrivanje potreba svih potrošača i korisnika mreže;	1.1. the transmission of electricity in accordance with the conditions provided for in the permit, in an objective, transparent and non-discriminatory manner, throughout the territory of the Republic of Kosovo and along the lines of interconnection with other systems, so as to ensure the transmission of electricity to cover the demand of all consumers and users of the network;
1.2. zhvillimi dhe mirëmbajtja e sistemit të transmetimit të Republikës së Kosovës në mënyrë që të ofrojë siguri afatgjate të operimit të sistemit dhe siguri në furnizim me energji elektrike duke marrë parasysh mbrojtjen e mjedisit;	1.2 razvoj i održavanje prenosa u Republici Kosova, na način koji pruža dugoročnu sigurnost operativnosti sistema i sigurnost u snabdevanju električnom energijom, uzimajući u obzir i zaštitu životne sredine;	1.2. the development and maintenance of the Transmission System of the Republic of Kosovo in order to provide long-term security of the system's operation and security in the supply of electrical energy, taking into account the protection of the environment;
1.3. operimi i sistemit të transmetimit në përputhje me Kodin e Rrjetit të Transmetimit, kodet dhe rregullat e tjera të zbatueshme të miratuara nga Rregullatori, me qëllim të arritjes së transmetimit të pandërprerë të energjisë elektrike, shfrytëzimit ekonomik të rrjetit të transmetimit dhe linjave të interkoneksionit me sistemet e tjera, si dhe ofrimin e sigurisë së furnizimit me energji elektrike përmes kapacitetit adekuat të transmetimit dhe	1.3 rad sistema prenosa u skladu sa Kodeksom mreže prenosa i drugim važećim kodeksima, pravilima koje je odobrio Regulator, u cilju postizanja nesmetanog prenosa električne energije, ekonomičnog korišćenja mreže prenosa i interkonektivnih vodova sa drugim sistemima, kao i obezbeđivanje sigurnosti snabdevanja električnom energijom kroz adekvatne prenosne kapacitete i stabilnost sistema;	1.3. operation of the transmission system in accordance with the Transmission Grid Code, codes and other applicable rules approved by the Regulator, in order to achieve uninterrupted transmission of electricity, economic use of the transmission network and interconnection lines with the systems others, as well as providing security of electricity supply through adequate transmission capacity and system stability;

stabilitetit të sistemit;		
1.4. menaxhimi dhe matja e rrjedhave të energjisë elektrike në sistemin e transmetimit dhe pikat e kyçjes me sistemet e tjera të interkonektuara, sistemet e shpërndarjes dhe me shfrytëzuesit e rrjetit, me qëllim të mbajtjes së balancës në mes të ofertës dhe kërkesës të energjisë elektrike dhe parametrave operacionalë të sistemit;	1.4 upravljanje i merenje tokova električne energije u sistemu prenosa i tačkama povezivanja sa drugim međusobno povezanim sistemima, distributivnim sistemima i korisnicima mreže, radi održavnja balansiranja između ponude i potražnje za električnom energijom i radnim parametrima sistema;	1.4. management and measurement of electricity flows in the transmission system and connection points with other interconnected systems, distribution systems and network users, in order to maintain the balance between the supply and demand of electricity and the operational parameters of the system;
1.5. sigurimi i disponueshmërisë së shërbimeve ndihmëse, duke përfshirë ato që ofrohen nga përgjigja ndaj kërkesës dhe stabilimentet e ruajtjes së energjisë, në masën që disponueshmëria është e pavarur nga cilido sistem tjetër i interkonektuar dhe sigurimin e shërbimeve të nevojshme ndihmëse për të garantuar sigurinë operacionale;	1.5 obezbeđivanje dostupnosti pomoćnih usluga, uključujući one koje pružaju kapaciteti za odgovor na potražnju i skladištenje energije, u meri u kojoj je dostupnost nezavisna od bilo kog drugog međusobno povezanog sistema, i pružanje neophodnih pomoćnih usluga kako bi se garantovala operativna sigurnost;	1.5. ensuring the availability of ancillary services, including those provided by demand response and energy storage facilities, to the extent that availability is independent of any other interconnected system, and providing the necessary ancillary services to ensure operational security;
1.6. operimi i stabilimenteve të ruajtjes së energjisë në pronësi të Operatorit të Sistemit të Transmetimit për nevoja të balancimit dhe shërbimeve ndihmëse, sipas rregullave që përgatiten nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe miratohen nga Rregullatori.	1.6 rad objekata za skladištenje energije u vlasništvu Operatera sistema prenosa za potrebe balansiranja i pomoćnih usluga, prema pravilima koja priprema Operater sistema prenosa, koje odobrava Regulator.	1.6. operation of energy storage facilities owned by the Transmission System Operator for the needs of balancing and ancillary services, according to the rules prepared by the Transmission System Operator and approved by the Regulator.
1.7. dispeçimi i njësive prodhuese dhe ngarkesave në linjat e interkoneksionit të bazuara në kritere objektive, transparente	1.7. dispečiranje proizvodnih jedinica i opterećenja na interkonektivnim vodovima na osnovu objektivnih, transparentnih i	1.7. dispatch of production units and loads on interconnection lines based on objective, transparent and non-

dhe jodiskriminuese të parapara në këtë ligj dhe Kodin e Rrjetit të Transmetimit;	nediskriminatornih kriterijuma predviđenih ovim zakonom i Kodeksom prenosne mreže;	discriminatory criteria provided for in this Law and the Transmission Grid Code;
1.8. planifikimi i operimit, mirëmbajtjes dhe zhvillimit të sistemit të energjisë elektrike në bashkëpunim me Operatorin e Tregut, operatorët fqinjë të sistemit të transmetimit në interkoneksion, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe shfrytëzuesit e rrjetit, si dhe pjesëmarrjen në planin dhjetë (10) vjeçar për zhvillim të rrjetit Evropian siç përcaktohet në Ligjin përkatës për Energjinë;	1.8. planiranje rada, održavanja i razvoja elektroenergetskog sistema, u saradnji sa Operatorom tržišta, susednim operaterima prenosnog sistema u interkonekciji, Operatorom distributivnog sistema i korisnicima mreže, kao i učešće u Desetogodišnjem planu za razvoj evropske mreže kako je definisano odgovarajućim Zakonom o energetici;	1.8. planning of electricity system operation, maintenance and development in cooperation with the Market Operator, neighboring transmission system operators in the interconnection, Distribution System Operator and network users, as well as participation in the ten-year (10) European network development plan defined in the relevant Law on Energy;
1.9. sigurimi i disponueshmërisë së mjeteve dhe burimeve njerëzore, teknike dhe financiare të nevojshme për operimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e sigurt dhe të qëndrueshëm të sistemit të transmetimit dhe linjave të interkoneksionit me sistemet e tjera, si dhe kryerjen e vlerësimeve të adekuacisë kombëtare dhe pjesëmarrjen në vlerësimin e adekuacisë evropiane, në pajtim me nenin 25 të këtij ligji;	1.9. obezbeđivanje dostupnosti sredstava i ljudskih, tehničkih i finansijskih resursa neophodnih za siguran i stabilan rad, održavanje i razvoj sistema prenosa i interkonektivnih vodova sa drugim sistemima, kao i vršenje procene nacionalne adekvatnosti i učešća u proceni evropske adekvatnosti, u skladu sa članom 25. ovog zakona;	1.9. ensuring the availability of means and human, technical and financial resources necessary for the safe, reliable and stable operation, maintenance and development of the transmission system and interconnection lines with other systems, as well as carrying out assessments of national adequacy and participation in the assessment of European adequacy, in accordance with Article 25 of this Law;
1.10. sigurimi i qasjes për palët e treta në sistemin e transmetimit, duke mos diskriminuar ndërmjet shfrytëzuesve të sistemit ose kategorive të shfrytëzuesve të sistemit, si dhe dhënien e shpjegimeve të arsyetuara kur refuzohet qasja e tillë, që	1.10. pristup trećim licima sistemu prenosa, nediskriminacijom između korisnika sistema ili kategorija korisnika sistema, kao i davanje obrazloženih objašnjenja kada je takav pristup odbijen, što se nadzire od strane Regulatora;	1.10. access to third parties in the transmission system, ensuring non-discrimination between system users or categories of system users, as well as providing reasoned explanations when such access is refused, which is monitored

monitorohet nga Rregullatori;		by the Regulator;
1.11. sigurimi i informatave për shfrytëzuesit e rrjetit, për qasje dhe shfrytëzim të rrjetit të transmetimit në mënyrë efikase;	1.11. obezbeđivanje informacija korisnicima mreže, za pristup i efikasno korišćenje prenosne mreže;	1.11. providing network users with the information for access and efficiently use the transmission grid;
1.12. alokimi i kapaciteteve ndërkufitare transmetuese, në bashkëpunim me Operatorët e Sistemit të Transmetimit të sistemeve të tjera të interkonektuara, duke aplikuar mekanizmat në dispozicion me bashkërendim bilateral apo rajonal, ose procedura dhe metodologji të përbashkëta për kalkulimin dhe alokimin e kapaciteteve të transmetimit në dispozicion, në përputhshmëri me kodet dhe udhëzuesit e rrjetit të miratuara në kuadër të Komunitetit të Energjisë, të cilat përgatiten nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe miratohen nga Rregullatori;	1.12. dodelu prekograničnih kapaciteta prenosa, u saradnji sa Operaterima sistema prenosa drugih međusobno povezanih sistema, primenom dostupnih mehanizama uz bilateralnu ili regionalnu koordinaciju, ili zajedničke procedure i metodologije za obračun i dodelu raspoloživih kapaciteta prenosa, u skladu sa kodeksima i smernicama mreža, koje su odobrene u okviru Energetske zajednice, i koje su odobrene od strane Regulatora;	1.12. the allocation of cross-border transmission capacities, in cooperation with the Transmission System Operators of other interconnected systems, applying the available mechanisms with bilateral or regional coordination, or joint procedures and methodologies for the calculation and allocation of available transmission capacities, in compliance with network codes and guidelines adopted by the Energy Community, and approved by the Regulator;
1.13. sigurimi i informatave të mjaftueshme, efektive dhe në kohë, për Operatorët e Sistemeve të Transmetimit të interkonektuar, në lidhje me operimin e sistemit të transmetimit të Republikës së Kosovës, për të siguruar operim të sigurt dhe efikas, zhvillim të bashkërenduar dhe ndërveprueshmëri të sistemeve të interkonektuara;	1.13. obezbeđivanje dovoljnih, efektivnih i blagovremenih informacija za operatere međusobno povezanih sistema prenosa, u vezi sa Radom Sistema Prenosa Republike Kosova, kako bi se obezbedio siguran i efikasan rad, koordiniran razvoj i interoperabilnost interkonektisanih sistema prenosa;	1.13. providing sufficient, effective and timely information for operators of interconnected transmission systems, regarding the operation of the transmission system of the Republic of Kosovo, to ensure safe and efficient operation, coordinated development and interoperability of transmission systems interconnected;

1.14. shkëmbimi i të gjitha informatave të nevojshme dhe koordinimi i aktiviteteve me Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes për të siguruar shfrytëzim optimal të burimeve, operim të sigurt dhe efikas të sistemit, si dhe për të lehtësuar zhvillimin e tregut;	1.14. razmenu svih potrebnih informacija i koordinaciju aktivnosti sa Operatorom distributivnog sistema da bi se obezbedilo optimalno korišćenje resursa, siguran i efikasan rad sistema, kao i olakšavanje razvoja tržišta;	1.14. exchange of all necessary information and coordination of activities with the Distribution System Operator to ensure optimal utilization of resources and safe and efficient operation of the system, as well as to facilitate market development;
1.15. zbatimi i rregulloreve për shfrytëzimin e kapacitetit të transmetimit, kryerjen e inkasimit dhe pagesës së shpenzimeve për shfrytëzimin e rrjetit në kuadër të mekanizmit kompensues ndërmjet Operatorëve të Sistemit të Transmetimit sipas nenit 36 të këtij ligji dhe për menaxhimin e kongjestionit, sipas nenit 34 të këtij ligji;	1.15. sprovođenje pravilnika za korišćenje prenosnog kapaciteta, kao i naplata i plaćanje troškova za korišćenje mreže u okviru kompenzacionog mehanizma između Operatera sistema prenosa prema članu 36. ovog zakona, kao i za upravljanje zagušenjima, prema članu 34. ovog zakona;	1.15. implementation of regulations for the use of transmission capacity, as well as collection and payment of expenses for the use of the network within the compensation mechanism between transmission system operators, in accordance with Article 36 of this law, as and for congestion management, in accordance with Article 34 of this Law;
1.16. pjesëmarrja në aktivitete për zhvillimin dhe zbatimin e mekanizmave të gatishmërisë ndaj riskut dhe menaxhimit të krizave të energjisë elektrike;	1.16 učešće u aktivnostima za razvoj i sprovođenje mehanizama pripravnosti za rizike i upravljanja krizama električne energije;	1.16. participation in the activities for development and implementation of the mechanisms of risks preparedness and management of electricity crises, in;
1.17. lidhja e marrëveshjeve kontraktuale me një ose më shumë Qendra Rajonale Koordinuese dhe krijimi i mekanizmave të bashkëpunimit për kalkulimin e koordinuar të kapacitetit, adekuacinë e sistemit, shërbimet e sigurisë dhe pjesëmarrja në zbutjen e riskut dhe aktivitetet e menaxhimit të krizave të energjisë elektrike në rajonin përkatës të Qendrës Rajonale Koordinuese, në pajtim me nenin 35 të këtij ligji;	1.17 sklapanje ugovornih sporazuma sa jednim ili više Regionalnih koordinacionih centara i uspostavljanje mehanizama saradnje za koordinisan proračun kapaciteta, adekvatnost sistema, bezbednosne službe i učešće u aktivnostima ublažavanja rizika i upravljanja elektroenergetskim krizama u relevantnom regionu Regionalnih koordinacionih centara, u skladu sa čl. 35.	1.17. concluding contractual agreements with one or more Regional Coordination Centers and creating cooperation mechanisms for coordinated capacity calculation, system adequacy, security services and participation in risk mitigation and electricity crisis management activities in the respective region of the Regional Coordination Center, in accordance with Article 35 of this law;

	ovog zakona;	
1.18. bashkëpunimi me operatorin e nominuar të tregut të energjisë elektrike për organizimin e menaxhimit ditor të bashkimit të tregut të një dite para, si dhe brendaditor në pajtim me kodet dhe udhëzuesit e rrjetit;	1.18 saradnja sa saradnju sa Imenovanim operatorom tržišta električne energije za organizaciju dnevnog upravljanja integracijom tržišta za dan unapred i unutar dana u skladu sa kodeksima i uputstvima mreže;	1.18. cooperation with the Nominated Operator of the Electricity Market for the organization of the daily management of the day-ahead and intra-day market integration in accordance with the network codes and guidelines;
1.19. digjitalizimi i sistemit të transmetimit, aplikimi i teknologjive të matjes inteligjente dhe rrjeteve inteligjente, shfrytëzimi i sistemeve, rregullave, standardeve dhe teknologjive për menaxhimin dhe mbrojtjen e të dhënave dhe sigurisë kibernetike; dhe	1.19 digitalizacija prenosnog sistema, primena tehnologija pametnog merenja i pametnih mreža, korišćenje sistema, pravila, standarda i tehnologija za upravljanje i zaštitu podataka i sajber sigurnosti, i;	1.19. digitalization of the transmission system, application of smart metering technologies and smart networks, use of systems, rules, standards and data management technologies, data protection and cyber security and,
1.20. lehtësimi i integrimit të tregut të energjisë elektrike.	1.20. olakšavanje integracije tržišta električne energije.	1.20. facilitating the integration of the electricity market.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit është përgjegjës të:	2. Operater prenosnog sistema je odgovoran za:	2. The Transmission System Operator is responsible to:
2.1. përgatisë Kodin e Rrjetit të Transmetimit dhe ta publikon atë pas miratimit nga Rregullatori, në përputhje me kodet dhe udhëzuesit e rrjetit të miratuara në kuadër të Komunitetit të Energjisë, përfshirë:	2.1 priprema Kodeks prenosne mreže i objavljuje ga nakon odobrenja od strane Regulatora, u skladu sa mrežnim kodeksima i smernicama usvojenim u Energetskoj zajednici, uključujući:	2.1. prepare the Transmission Network Code and publish it after the approval of the Regulator, in accordance with the network codes and guidelines adopted within the Energy Community, including:
2.1.1. udhëzuesin për alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongjestionit;	2.1.1 uputstvo za raspodelu kapaciteta;	2.1.1. guideline on capacity allocation and congestion management;

2.1.2. udhëzuesin për alokimin e kapaciteteve të ardhshme; 2.1.3. udhëzuesin për balancimin e energjisë elektrike; 2.1.4. udhëzuesin për operimin e sistemit të transmetimit të energjisë elektrike; 2.1.5. kodin e rrjetit për emergjencën dhe restaurimin e energjisë elektrike; 2.1.6. kodin e rrjetit mbi kërkesat për kyçjen e prodhuesve në rrjet; 2.1.7. kodin e rrjetit të kyçjes sipas kërkesës; 2.1.8. kodin e rrjetit mbi kërkesat për kyçjen e sistemeve të tensionit të lartë me rrymë të vazhduar dhe moduleve të parkut gjenerues të kyçura me rrymë të vazhduar.	2.1.2. uputstvo za dodelu budućih kapaciteta; 2.1.3 uputstvo za balansiranje električne energije ; 2.1.4 uputstvo za rad sistema za prenos električne energije; 2.1.5 kod mreže za hitne slučajeve i ponovno uspostavljanje električne energije; 2.1.6 kod mreže o zahtevima proizvođača za povezivanje u mreži; 2.1.7 kod mreže na zahtev; 2.1.8 kod mreže o zahtevima za povezivanje na mrežu visokonaponskih sistema jednosmerne struje i modula elektroparka povezanih na jednosmernu struju.	2.1.2. guideline on forward capacity allocation; 2.1.3. guideline on electricity balancing; 2.1.4. guideline on electricity transmission system operation; 2.1.5. network code on electricity emergency and restoration; 2.1.6. network code on requirements for grid connection of generators; 2.1.7. network code on demand connection, and 2.1.8 grid code on requirements for the connection of high-voltage direct current systems and direct current-connected power park modules;
2.2. Përgatisë rregullat e balancimit dhe pas miratimit nga Rregullatori, t'i publikojë ato në faqen zyrtare;	2.2. Priprema pravila balansiranja i nakon odobrenja Regulatora objavljuje ih na zvaničnoj internet stranici;	2.2. Prepares balancing rules and, after approval by the Regulator, publishes them on the official website;
2.3. Zhvillojë dhe zbatojë termat dhe kushtet ose metodologjitë përkatëse të përcaktuara në kodet e rrjetit ose udhëzuesit sipas nënparagrafit 2.1 të miratuara sipas nevojës nga Rregullatori sipas kritereve të	2.3. Razvija i sprovodi relevantne odredbe i uslove ili metodologije definisane u mrežnim kodeksima ili smernicama prema tački 2.1 odobrenih po potrebi od strane Regulatora prema sledećim kriterijumima:	2.3. Develops and implements the respective terms and conditions or methodologies specified in the network codes or guides pursuant to subparagraph 2.1, as approved by the Regulator as

mëposhtme:		needed, according to the following criteria:
2.3.1.Operatori i Sistemit të Transmetimit miraton pa ndryshime, publikon në faqen zyrtare dhe zbaton termat dhe kushtet ose metodologjitë pan-evropiane, ose ndryshimet e tyre, të miratuara nga ACER dhe njofton Rregullatorin dhe Qendrën Rajonale Koordinuese për miratimin dhe kohën e fillimit të zbatimit;	2.3.1.Operater prenosnog sistema odobrava bez izmena, objavljuje na zvaničnoj internet stranici i primenjuje odredbe i uslove ili pan evropske metodologije, ili njihove izmene, odobrene od strane ACER-a, obaveštava regulatora i Regionalni koordinacioni centar o odobrenju i vremenu početka primene;	2.3.1. the Transmission System Operator shall adopt without modification, publish on its website and apply the pan-European terms and conditions or methodologies, or their modifications, that have been approved by ACER, and notify the Regulator and the Regional Coordination Center about the adoption and the starting time of the application;
2.3.2. Operatori i Sistemit të Transmetimit harton propozime për termat dhe kushtet ose metodologjitë me relevancë rajonale, siç kërkohet në kod të rrjetit ose udhëzues ose të kërkuara me njoftim nga Qendra Rajonale Koordinuese. Draft propozimet i nënshtrohen konsultimeve me Operatorët e Sistemit të Transmetimit nga Rajoni i Kalkulimit të Kapacitetit, Rajoni i Operimit të Sistemit ose rajonet përkatëse të balancimit të koordinuar, kontrollit të ngarkesës dhe frekuencës ose sigurisë së sistemit, sipas rastit, të mbështetur nga Qendra Rajonale Koordinuese. Termat dhe kushtet ose metodologjitë që kanë marrë miratimin e koordinuar, dhe pas miratimit nga Rregullatori, Operatori i Sistemit të Transmetimit publikon në faqen zyrtare;	2.3.2. Operater prenosnog sistema izrađuje pojmove predloge uslova i metodologija od regionalnog značaja, kao što se zahteva u mrežnom kodeksu ili smernicama ili koje zahteva obaveštenje od Regionalnog koordinacionog centra. Nacrti predloga podležu konsultacijama sa operaterima prenosnog sistema iz regiona za izračunavanje kapaciteta, regiona rada sistema ili relevantnih koordiniranih regiona balansiranja, kontrole opterećenja i frekvencije ili bezbednosti sistema, po potrebi, uz podršku Regionalnog koordinacionog centra;Pojmovi uslovi ili metodologije koje su dobile koordinisano odobrenje, a nakon odobrenja od strane Regulatora, Operater prenosnog sistema objavljuje na zvaničnoj internet stranici;	2.3.2. the Transmission System Operator shall draft proposals for the terms and conditions or methodologies of regional relevance, as required by the grid code or requested by notification from the Regional Coordination Center. Drafts proposals shall be subjected to consultations with the transmission system operators from the Capacity Calculation Region, System Operation Region, or corresponding regions of coordinated balancing, load and frequency control or system security, as applicable, supported by the Regional Coordination Center. The terms and conditions or methodologies that have received coordinated approval, after the approval by the Regulator, of Transmission System Operator publishes in its website;

2.3.3. Operatori i Sistemit të Transmetimit harton sipas nevojës, termat dhe kushtet ose metodologjitë relevante për sistemin e transmetimit të energjisë elektrike të Republikës së Kosovës dhe pas miratimit nga Rregullatori, i publikon ato në faqen zyrtare.	2.3.3 Operater prenosnog sistema izrađuje, po potrebi, relevantne uslove ili metodologije za sistem prenosa električne energije Republike Kosova i, nakon odobrenja od strane Regulatora, objavljuje ih na veb stranici.	2.3.3. the Transmission System Operator shall draft as required, the terms and conditions or methodologies of relevance for the electricity transmission system of the Republic of Kosovo and after the approval by the Regulator, publishes them on its website.
2.4. mbajë një nivel të duhur të kapacitetit rezervë teknik të transmetimit për sigurinë operacionale të rrjetit, si dhe bashkëpunon dhe koordinon me Operatorët e Sistemit të Transmetimit të sistemeve të interkonektuara dhe palët në Komunitetin e Energjisë për sigurinë operative të rrjetit;	2.4 održavanja odgovarajućeg nivoa tehničke rezerve prenosnog kapaciteta za operativnu sigurnost mreže, kao i sarađuje i koordinira operativnu sigurnost mreže sa operaterima prenosnog sistema interkonektisanih sistema i Stranama u Energetskoj zajednici;	2.4. maintain an appropriate level of technical reserve transmission capacity for the operational security of the network, as well as cooperate and coordinate the operational security of the network with the operators of the transmission system of the interconnected systems and the Parties in the Energy Community in question;
2.5. shkëmbejë informata me operatorët përkatës të sistemit në sistemet e interkonektuara në lidhje me operimin e rrjetit në mënyrë efektive, në përputhje me kriteret minimale operative;	2.5. blagovremeno i efikasno razmenjuju informacije sa relevantnim operatorima sistema u interkonektisanih u sistemima u vezi sa radom mreže, u skladu sa minimalnim operativnim kriterijumima;	2.5. exchange information with the relevant system operators in the interconnected systems regarding the operation of the network, in a timely and effective manner, in accordance with the minimum operational criteria;
2.6. përdorë dhe përmirësojë infrastrukturën, stabilimentet e pajisjet e sistemit të transmetimit, në pajtim me rregullat teknike dhe standardet e sigurisë, duke përfshirë sigurinë kibernetike;	2.6. korišćenje i unapređenje infrastrukture, opreme objekata sistema prenosa, u skladu sa tehničkim pravilima i standardima bezbednosti, uključujući sajber bezbednost;	2.6. use and improve the infrastructure, facilities and equipment of the transmission system, in accordance with technical rules and security standards, including cyber security;
2.7. financojë në bazë të studimeve të kryera,	2.7. finansira, na osnovu sprovedenih	2.7. finance, based on the studies carried

ndërtimin e linjave të reja të transmetimit, interkonektorëve dhe stabilimenteve të tjera të nevojshme për operimin, mirëmbajtjen, zhvillimin dhe menaxhimin e sistemit të transmetimit në Republikën e Kosovës;	studija, izgradnju novih dalekovoda, interkonektora i drugih objekata neophodnih za rad, održavanje, razvoj i upravljanje sistemom prenosa Republiku Kosova;	out, the construction of new transmission lines, interconnectors and other facilities necessary for the operation, maintenance, development and management of the transmission system in Kosovo;
2.8. hartojë planet dhjetë (10) vjeçare për zhvillim të rrjetit, siç përcaktohet me Ligjin përkatës për Energjinë;	2.8. priprema desetogodišnje (10) godišnje planove za razvoj mreže, u skladu sa odgovarajućim Zakonom o energetici;	2.8. prepare ten (10) year network plans, as defined by the relevant Law on Energy;
2.9. zhvillojë dhe publikojë planin investues për periudhën rregullative që dorëzohet për shqyrtim dhe miratim te Rregullatori, gjatë procesit të shqyrtimit periodik për periudhën rregullative, i harmonizuar me planin dhjetë (10) vjeçar për zhvillim të rrjetit të transmetimit;	2.9. razvija i objavljuje Investicioni plan za regulatorni period koji se podnosi na razmatranje i odobrenje Regulatoru, tokom procesa periodične revizije za regulatorni period, usklađen sa desetogodišnjim (10) godišnjim planom razvoja mreže prenosa;	2.9. develop and publish the Investment Plan for the regulatory period that is submitted for review and approval to the Regulator, during the periodical review process for the regulatory period, harmonized with the ten (10) year development plan of the transmission network;
2.10. marrë masa për zbatimin e detyrimeve dhe politikave për mbrojtjen e mjedisit;	2.10. preduzima mere za sprovođenje obaveza i politika zaštite životne sredine;	2.10. taking measures for the implementation of obligations and policies for the protection of the environment;
2.11. propozojë tarifat për qasje dhe kyçje në sistemin e transmetimit, të cilat miratohen nga Rregullatori dhe publikohen në faqen zyrtare të Operatorit të Sistemit të Transmetimit jo më vonë se pesëmbëdhjetë (15) ditë para datës së aplikimit të tyre;	2.11. predlaže tarife za pristup i priključenje sistemu prenosa, koje odobrava Regulator i objavljuje na zvaničnoj internet stranici Operatera prenosnog sistema najkasnije petnaest (15) dana pre datuma njihovog podnošenja;	2.11. proposes tariffs for access and connection to the transmission system, which are approved by the Regulator and published on the website of the Transmission System Operator no later than fifteen (15) days before the date of their application;
2.12. balancojë sistemin e energjisë	2.12. balansira sistem električne energije u	2.12. balance the electricity system in

elektrike në pajtim me Kodin e Rrjetit të Transmetimit dhe Rregullat e Tregut Balancues;	skladu sa Kodeksom prenosne mreže i Pravilima tržišta balansiranja;	accordance with the Transmission Grid Code and Balancing Market Rules;
2.13. sigurojë shërbime balancuese bazuar në parimet e tregut dhe parimet e transparencës dhe jodiskriminimit;	2.13. pruža usluge balansiranja, zasnovane na tržišnim principima i principima transparentnosti i nediskriminacije;	2.13. procurement of balancing services, based on the principles of the market and the principles of transparency and non-discrimination;
2.14. shfrytëzojë energjinë balancuese në pajtim me Rregullat e Tregut , dhe rregullave për operim të stabilimenteve për ruajtjen e energjisë në pronësi të Operatorit të Sistemit të Transmetimit ;	2.14. koristi balansnu energiju u skladu sa Tržišnim pravilima, i pravilima za rad skladišta za čuvanje energije koja su u vlasništvu Operatera sistema prenosa;	2.14. utilization of balancing energy in accordance with the Market Rules, and the rules for the operation of energy storage facilities owned by the Transmission System Operator;
2.15. bëjë rregullimin frekuencë-fuqi në sistemin e transmetimit;	2.15. vrši podešavanje frekvenciju-snagu u sistemu prenosa;	2.15. frequency-power adjustment in the transmission system;
2.16. sigurojë disponueshmërinë, blerjen dhe aktivizimin e të gjitha shërbimeve ndihmëse të nevojshme, duke përfshirë ato që ofrohen nga stabilimentet e përgjigjes ndaj kërkesës dhe ato të ruajtjes së energjisë;	2.16. .osigurava dostupnost, nabavku i aktiviranje svih potrebnih pomoćnih usluga, uključujući i one koje se pružaju od strane postrojenja za odgovor na potražnju i objekata za skladištenje energije;	2.16. ensure the availability, purchase and activation of all necessary ancillary services, including those provided by demand response and energy storage facilities;
2.17. analizojë çdo vit humbjet në rrjetin e transmetimit dhe të ndërmerr masa për reduktimin e tyre, sipas rastit;	2.17. svake godine analizira gubitke u prenosnoj mreži i preduzima mere za njihovo smanjenje, po potrebi;	2.17. analyze losses in the transmission network on an annual basis, and takes measures to reduce them, as appropriate;
2.18. përgatisë planin e zbatimit për masat e reduktimit të humbjeve në nivel të transmetimit brenda çdo periudhe të rregullt tarifore për vitet e ardhshme dhe ia dorëzon	2.18. unutar svakog redovnog tarifnog perioda, priprema plan implementacije mera za smanjenje gubitaka u prenosu za naredne godine, i dostavlja Regulatoru na	2.18. within a regular fee priod, prepare the implementation plan for measures to reduce transmission losses for the following years, as well as submit for

Rregullatorit për miratim të investimeve të nevojshme për zvogëlimin e humbjeve bashkë me raportin e rezultateve të periudhës paraprake përkatëse;	odobrenje plan ulaganja koja su neophodna za smanjenje gubitaka, zajedno sa izveštajem sa rezultatima za prethodni period;	approval to the Regulator the necessary investments to reduce losses, together with the report with the results for the corresponding previous period;
2.19. mirëmbajë një regjistër të pikave matëse komerciale në kufirin e rrjetit të transmetimit për të gjitha palët përgjegjëse për balancim, në pajtim me nenin 45 të këtij ligji;	2.19. vodi registar komercijalnih mernih mesta na granici mreže prenosa za sve strane koje su odgovorne za balansiranje, u skladu sa članom 45. ovog zakona;	2.19. maintain a register of commercial measuring points at the border of the transmission network for all parties responsible for balance, in accordance with Article 45 of this law;
2.20. mirëmbajë sistemet e njehsorëve, grumbullojë dhe përpunojë të gjitha të dhënat për pikat matëse të shfrytëzuesve të rrjetit, në pajtim me nenin 62 të këtij ligji dhe në përputhje me Kodin e Matjes;	2.20. održavanje mernih sistema, prikupljanje i obrada svih podataka za korišćena merna mesta korisnika mreže, u skladu sa članom 62. ovog zakona, u skladu sa Kodeksom o merenju;	2.20. maintain the metering systems, the collect and process all data for the metering points of network users, pursuant to Article 62 of this law, and in accordance with the Metering Code;
2.21. masë energjinë elektrike të pranuar dhe atë të dorëzuar në pikat e kyçjes që ndajnë rrjetin e transmetimit me rrjetin e shpërndarjes, me shfrytëzuesit e sistemit të transmetimit, me sistemet fqinje dhe pikat e tjera të rëndësishme, si dhe shkëmbimin e tyre reciprok me Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe operatorët e sistemeve të interkonektuara të vendeve fqinje dhe ia siguron disponueshmërinë e tyre Rregullatorit;	2.21. meri primljenu i obrađenu električne energije na tačkama koje dele mrežu prenosa sa mrežom distribucije, korisnike sistema prenosa, sa susednim sistemima i drugim važnim tačkama, kao i njihovu međusobnu razmenu sa Operatorom distributivnog sistema i operaterima međusobno povezanih sistema susednih država, osiguravajući dostupnost istih Regulatoru;	2.21. measuring electricity taken up and delivered at the connection points between the transmission network and distribution network, transmission system users, neighboring systems and other significant points, and their reciprocal exchange with the Distribution System Operator and operators of the interconnected systems of neighboring countries, and ensuring their availability to the Regulator;
2.22. dërgojë të dhënat matëse nga pikat komerciale të matjes dhe pikat e ndarjes me sistemet fqinje transmetuese të	2.22. dostavlja merne podatke sa komercijalnih mernih mesta i tačaka podele sa susednim međusobno povezanim	2.22. submission of metering data from commercial metering points and connection points with neighboring

interkonektuara, në pajtim me Kodin e Matjes ose me marrëveshjet dypalëshe ndërmjet Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe palëve të kyçura në rrjetin e transmetimit;	sistemima prenosa, u skladu sa mernim kodom ili u skladu sa bilateralnim sporazumima između Operatera prenosnog sistema i strana koje su povezane na mrežu prenosa;	interconnected transmission systems, in accordance with the metering code or in accordance with bilateral agreements between the Transmission System Operator and parties connected to the transmission network;
2.23. përcaktojë kriteret teknike dhe kostot e instalimit të pajisjeve matëse inteligjente, në pajtim me nenin 88 dhe 89 të këtij ligji;	2.23. utvrđuje tehničke kriterijume i troškove ugradnje pametnih mernih uređaja, u skladu sa članom 88 i 89 ovog zakona;	2.23. determine the technical criteria and installation costs of smart measuring devices, in accordance with article 88 and 89 of this law;
2.24. kyçë shfrytëzuesit e rrjetit të transmetimit dhe siguron kushtet teknike për kyçje;	2.24. priključuje korisnike mreže prenosa i obezbeđuje uslove za priključenje;	2.24. connect the transmission network users and establish the technical conditions for the connection;
2.25. publikojë informata të rëndësishme për shfrytëzuesit e sistemit të transmetimit, duke përfshirë kapacitetet ndërkufitare, fytet e ngushta në sistemin e interkoneksionit dhe të transmetimit, si dhe informata të tjera të nevojshme për organizimin e tregut të energjisë elektrike;	2.25. objavljuje važne informacije za korisnike sistema prenosa, uključujući i: prekogranične kapacitete, uska grla u sistemu interkonekcije i prenosa, kao i druge informacije koje su neophodne za organizaciju tržišta električne energije;	2.25. publish important information for users of the transmission system, including: cross-border capacities, bottlenecks in the interconnections and in the transmission system, as well as other information necessary for the organization of the electricity market;
2.26. aplikojë kodet dhe udhëzuesit e ENTSO-E si dhe standardet ndërkombëtare për sigurinë, duke përfshirë sigurinë kibernetike dhe cilësinë e shërbimit, si dhe vepron në pajtim me rregullat për standardet e cilësisë së furnizimit dhe standardet e sigurisë së sistemit të përcaktuara ose të miratuara nga Rregullatori;	2.26 primenjuje ENTSO-E kodove i uputstva, kao i međunarodne standarde za sigurnost, uključujući sajber sigurnost i kvalitet usluge, kao i da deluje u skladu sa pravilima za standarde kvaliteta snabdevanja i standardima sigurnosti sistema utvrđenim ili odobrenim od strane Regulatora;	2.26. apply ENTSO-E codes and guidelines, as well as international standards for security, including cyber security and quality of service, and act in accordance with the rules for supply quality standards and system security standards defined or approved by the regulator;

2.27. marrë parasysh rekomandimet e Qendrës Rajonale Koordinuese përgjegjëse për koordinimin e sigurisë në rajonin përkatës;	2.27. uzima u obzir preporuke donete Regionalnog Koordinacionog centra, odgovornog za sigurnosnu koordinaciju u relevantnom regionu;	2.27. take into account the recommendations issued by the Regional Coordination Center responsible for security coordination in the relevant region;
2.28. ofrojë udhëzime të nevojshme për sistemin e transmetimit dhe njësitë prodhuese, me qëllim që të sigurohet funksionimi i sistemit në pajtueshmëri me kriteret e besueshmërisë dhe sigurisë së sistemit të transmetimit të përcaktuara në planin e gatishmërisë ndaj riskut, në përputhje me nenin 100 të këtij ligji dhe Kodin e Rrjetit të Transmetimit;	2.28. pruža neophodna uputstva za sistem prenosa i za proizvodne jedinice, kako bi se obezbedio rad sistema u skladu sa kriterijumima pouzdanosti i bezbednosti sistema prenosa koji su definisani u Planu pripravnosti za rizik, u skladu sa članom 100. ovog zakona i Kodeksa mreže prenosa;	2.28. provide necessary instructions for the transmission system and production units, in order to ensure the operation of the system in compliance with the reliability and safety criteria of the transmission system defined in the Risk Preparedness Plan, in accordance with Article 100 of this law and Transmission Grid Code;
2.29. koordinojë kalkulimin dhe alokimin e kapaciteteve ndërkufitare me operatorë të tjerë të sistemit të transmetimit dhe Qendrave Rajonale Koordinuese relevante, si dhe platformat e alokimit të koordinuar të kapaciteteve;	2.29. koordinira obračun i dodelu prekograničnih kapaciteta sa drugim operatorima sistema prenosa i relevantnim Regionalnim Koordinacionim centrima, kao i koordinisanim platformama za dodelu kapaciteta;	2.29. coordinate the calculation and allocation of cross-border capacities with other transmission system operators and Regional Coordination Centers relevant, as well as platforms for the coordinated allocation of capacities;
2.30. menaxhojë kongjestionin për të gjitha transaksionet në linjat e interkoneksionit me sistemet fqinje dhe në rrjetin e transmetimit të Republikës së Kosovës, bazuar në rregullat e tregut, si dhe aplikimin e kalkulimeve të kapaciteteve dhe mekanizmat e menaxhimit të kongjestionit, të cilat përcaktohen dhe zbatohen në mënyrë të përbashkët me	2.30. upravlja zagušenjima za sve transakcije u interkonektivnim linijama sa susednim sistemima i u prenosnoj mreži Republike Kosova, na osnovu tržišnih pravila, kao i primenom kalkulacija kapaciteta i mehanizama upravljanja zagušenjima, koji su definisani i implementirani zajedno sa drugim	2.30. manage congestion for all transactions in interconnection lines with neighboring systems and in the transmission network of the Republic of Kosovo, based on market rules, as well as the application of capacity calculations and congestion management mechanisms, which are defined and implemented jointly

operatorët e tjerë në tregun rajonal të energjisë elektrike dhe në Komunitetin e Energjisë sipas rastit;	operaterima u regionalnom tržištu električne energije I u Energetskoj zajednici, u zavisnosti od slučaja;	with other operators in the regional electricity market and in the Energy Community, as the case may be;
2.31. japë përparësi dispeçimit të prodhimit të energjisë elektrike nga burimet e ripërtërishme të energjisë sipas nenit 18 të këtij ligji;	2.31. daje prednost dispečiranju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije, prema članu 18. ovog zakona;	2.31. give priority to the dispatch of electricity production from renewable energy sources in accordance to Article 18 of this law;
2.32. aktivizojë ofertat e energjisë balancuese sipas rendit meritor balancues, së bashku me palët që kanë ofruar shërbimet e balancimit dhe barazimin e të gjitha jobalanceve të përcaktuara me palët përgjegjëse për balancë;	2.32. aktivira ponude balansne energije prema nalogu balansiranja, zajedno sa strankama koje su ponudile usluge balansiranja i poravnanje svih utvrđenih neravnoteža sa stranama koje su odgovorne za balans;	2.32. activate the balancing energy offers according to the balancing merit order, together with the parties that have offered the balancing services and all imbalances settlement determined with the balance responsible parties;
2.33. kryejë veprime tjera të parapara me këtë ligj dhe ligjet tjera në fuqi.	2.33. obavlja i druge radnje predviđene ovim zakonom i drugim zakonima na snazi.	2.33. perform other actions provided by this law and other laws in force.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit i raporton Rregullatorit, siç parashihet në lejen e tyre dhe me Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë, si dhe i ofron informata për çështje që kërkohen nga Rregullatori.	3. Operater prenosnog sistema izveštava Regulatora, kako je predviđeno njegovom dozvolom i odgovarajućim Zakonom o energetskom regulatoru, i daje informacije o pitanjima koja može zahtevati Regulator.	3. The Transmission System Operator reports to the Regulator, as provided in their permit and the relevant Law on the Energy Regulator, as well as provides information on matters requested by the Regulator.
4. Operatori i Sistemit të Transmetimit u siguron informata njësive të vetëqeverisjes lokale, Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes sipas rastit, komuniteteve të qytetarëve për energji dhe shfrytëzuesve të tjerë të rëndësishëm të rrjetit për qëllime të	4. Operater prenosnog sistema dostavlja informacije jedinicama lokalne samouprave, Operatoru distributivnog sistema, u zavisnosti od slučaja, zajednici građana za energiju i drugim značajnim korisnicima mreže, za potrebe planiranja razvoja	4. The Transmission System Operator provides the necessary information to its local government units, the Distribution System Operator, whenever the case requires, the energy citizen communities and other significant users of the network for the

planifikimit të zhvillimit të energjisë në kuadër të përgjegjësisë së komunave, siç parashihet me Ligjin përkatës për Energjinë, duke respektuar konfidencialitetin e të dhënave dhe të shfrytëzuesve individualë të rrjetit.	energetike u okviru odgovornosti opština, kako je predviđeno relevantnim Zakonom o energetici, poštujući konfidencijalnost podataka i pojedinačnih korisnika mreže.	purposes of energy development planning within of the responsibility of the municipalities as provided by the relevant Law on Energy, respecting the confidentiality of the data and of the individual users of the network.
5. Operatori i Sistemit të Transmetimit është përgjegjës për zbatimin e Kodit të Rrjetit të Transmetimit, si dhe i propozon Rregullatorit çfarëdo rregullimi apo modifikimi të nevojshëm të kodit.	5. Operater prenosnog sistema je odgovoran za implementaciju Kodeksa mreže prenosa i predlaže Regulatoru sva potrebna prilagođavanja ili izmene Kodeksa.	5. The Transmission System Operator is responsible for the implementation of the Transmission Grid Code and proposes to the Regulator any necessary adjustments or modifications to the Code.
6. Operatori i Sistemit të Transmetimit menaxhon inkasimin e pagesave që i detyrohen palët për kyçje, si dhe tarifat për qasjen dhe shfrytëzimin e sistemit dhe rrjetit të transmetimit, në mënyrë jodiskriminuese dhe transparente.	6. Operater prenosnog sistema na nediskriminatoran i transparentan način upravlja naplatom dugova strana za priključenje, kao i naknade za pristup i korišćenje prenosnog sistema i mreže.	6. The Transmission System Operator manages the collection of payments owed by the parties for connection, as well as fees for access and use of the transmission system and network, in a non-discriminatory and transparent manner.
7. Operatori i Sistemit të Transmetimit është përgjegjës për pagesat nga kontratat e realizuara për shërbimet e ofruara nga Qendra Rajonale Koordinuese përgjegjëse në pajtim me nenin 35, paragrafin 1 të këtij ligji, mekanizmi i kalkulimit të kapacitetit të koordinuar për rajonin përkatës në pajtim me nenin 35, paragrafin 3 të këtij ligji, si dhe shërbime të tjera bilaterale apo rajonale, përfshirë shpenzimet që lidhen me pjesëmarrjen e tyre në organizata ndërkombëtare dhe shërbimet përkatëse të	7. Operater prenosnog sistema je odgovoran za plaćanja iz realizovanih ugovora za usluge koje pruža nadležni Regionalni Koordinacioni centar u skladu sa članom 35. stav 1. ovog zakona, Mehanizam koordinisanog obračuna kapaciteta za relevantni region u skladu sa članom 35. stav 3. ovog zakona, kao i druge bilateralne ili regionalne usluge, kao i troškove u vezi sa njihovim učešćem u međunarodnim organizacijama i srodnim uslugama koje mogu biti obavezne kroz međunarodne	7. The Transmission System Operator is responsible for payments from the executed contracts for the services provided by the responsible Regional Coordination Center in accordance with Article 35 paragraph 1 of this law, the Mechanism of Coordinated Capacity Calculation for the relevant region in accordance with Article 35 paragraph 3 of this law, as well as other bilateral or regional services, as well as including expenses related to their participation in international organizations and related services that may

cilat mund të obligohen nëpërmjet marrëveshjeve ndërkombëtare dhe legjislacionit të Bashkimit Evropian.	sporazume i zakonodavstvo Evropske unije.	be obligated through international agreements and European Union legislation.
Neni 14 **Kodi i Rrjetit të Transmetimit**	**Član 14** **Mrežni kod za prenos**	**Article 14** **Transmission Grid Code**
1. Operimi dhe menaxhimi i rrjetit të transmetimit rregullohet me Kodin e Rrjetit të Transmetimit.	1. Rad i upravljanje mrežom prenosa regulisan je Kodeksom mreže prenosa.	1. Operation and management of the transmission network shall be governed by Transmission Grid Code.
2. Kodi i Rrjetit të Transmetimit, përcakton:	2.Kodeks mreže za prenos definiše:	2. The Transmission Grid Code determines:
2.1. kriteret teknike për qasje dhe kyçjen e shfrytëzuesit në rrjetin e transmetimit;	2.1. tehničke kriterijume za pristup korisnika i priključenje na mrežu prenosa;	2.1. technical criteria for access and connection of the user to the transmission network;
2.2. kërkesat teknike për transmetimin e sigurt të energjisë elektrike nga prodhuesit dhe sistemet tjera dhe operimin e sigurt të sistemit të transmetimit me qëllim të sigurimit të nivelit të kërkuar të besueshmërisë dhe cilësisë së furnizmit të energjisë elektrike për konsumatorët fundorë;	2.2. tehničke uslove za bezbedan prenos električne energije sa generatora i drugih sistema i bezbedan rad sistema prenosa za potrebno održivo i kvalitetno snabdevanje električnom energijom krajnjih potrošača;	2.2. technical requirements for the safe transmission of electricity from generators and other systems and the safe operation of the transmission system for the required resilience and quality of supply of electricity to final customers;
2.3. kriteret teknike për dispeçimin e njësive prodhuese të energjisë elektrike, ngarkesave dhe menaxhimin e prodhimit dhe konsumit të energjisë elektrike;	2.3. tehničke kriterijume za dispečiranje proizvodnih jedinica, opterećenja i upravljanje proizvodnjom i potrošnjom električne energije;	2.3. technical requirements for dispatching of electric power generation units and loads and management of electricity generation and consumption;
2.4. kërkesat teknike për mirëmbajtjen e	2.4. tehničke uslove za održavanje mreže	2.4. technical requirements for the

rrjetit të transmetimit;	prenosa;	maintenance of the transmission network;
2.5. përgjegjësitë teknike të shfrytëzuesve të rrjetit të transmetimit;	2.5 tehničke odgovornosti korisnika mreže prenosa;	2.5. technical responsibilities of the transmission network users;
2.6. planifikimin operativ dhe menaxhimin e sistemit të transmetimit;	2.6. operativno planiranje i upravljanje sistemom prenosa;	2.6. operational planning and management of the transmission system;
2.7. zonat e mbrojtura dhe kushtet e veçanta brenda zonës së mbrojtur të stabilimenteve të energjisë;	2.7. zaštićena područja i posebni uslovi unutar zaštićenog području objekata elektrana;	2.7. protected area and special conditions within the protected area of power facilities;
2.8. llojet dhe kushtet teknike për ofrimin e shërbimeve ndihmëse, shërbimet e ruajtjes së energjisë dhe shërbimet tjera për fleksibilitet të sistemit të transmetimit;	2.8. vrste i tehničke uslove za pružanje pomoćnih usluga, usluga skladištenja energije kao i drugih usluga za fleksibilnost sistema prenosa;	2.8. types and technical conditions for provision of ancillary services, energy storage services, and other services for flexibility of the transmission system;
2.9. kushtet teknike dhe kushtet tjera për interkoneksion dhe operim të rrjeteve;	2.9. tehničke kao i druge uslovi za interkonekciju i rad mreže;	2.9. technical and other conditions for interconnection and operation of the networks;
2.10. metodologjinë dhe kriteret për planifikimin e zhvillimit të rrjetit të transmetimit; dhe	2.10. metodologiju i kriterijume za planiranje razvoja mreže prenosa; kao i	2.10. methodology and criteria for development planning of transmission network; and
2.11. dizajnin teknik dhe kriteret operacionale për kyçje në sistem që sigurojnë bashkëveprimin e sistemeve në mënyrë objektive dhe jodiskriminuese.	2.11. tehnički dizajn i operativni kriterijumi za pristupanje sistemu osiguravaju interoperabilnost sistema na objektivan i nediskriminatorni način.	2.11. technical design and operational requirements for connection to the system that shall ensure the interoperability of systems and shall be objective and non-discriminatory.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit harton	3. Operater prenosnog sistema izrađuje	3. The Transmission System Operator

Kodin e Rrjetit të Transmetimit dhe ia dorëzon Rregullatorit për miratim. Gjatë hartimit të Kodit të Rrjetit të Transmetimit, Operatori i Sistemit të Transmetimit obligohet të sigurojë pjesëmarrjen adekuate të të gjitha palëve të interesit dhe shfrytëzuesve të rrjetit, të organizojë konsultim publik, si dhe të marrë parasysh propozimet dhe komentet e tyre për përmbajtjen e draft Kodit të Rrjetit. Kodi i miratuar i Rrjetit të Transmetimit publikohet në faqen zyrtare të Operatorit të Sistemit të Transmetimit.	Kodeks mreže prenosa i nakon toga dostavlja isti Regulatoru na odobrenje. Tokom izrade Kodeksa mreže prenosa, Operater prenosnog sistema je obavezan da obezbedi adekvatno učešće svih zainteresovanih strana i korisnika mreže, mora da organizuje javne konsultacije i da uzme u obzir sve njihove predloge i komentare na sadržaj nacrta Kodeksa mreže. Odobreni kodeks mreže prenosa će se objaviti na zvaničnoj internet stranici Operatera prenosnog sistema.	develops and submits the Transmission Grid Code for approval to the Regulator. During the development of the Transmission Grid Code, the Transmission System Operator is obligated to provide for adequate participation of all stakeholders and network users, organize a public consultation and take into account their proposals and comments for the content of draft Grid Code. The approved Transmission Grid Code shall be published on the Transmission System Operator web site.
Neni 15 **Kodi i Matjes për Transmetimin e Energjisë Elektrike**	**Član 15** **Kod merenja prenosa električne energije**	**Article 15** **Metering Code for Electricity Transmission**
1. Instalimi, operimi, leximi dhe menaxhimi i sistemit të matjes dhe pajisjeve matëse në pikat e kyçjes së rrjetit të transmetimit rregullohet me Kodin e Matjes.	1. Postavljanje, rad, očitavanje i upravljanje mernim sistemom i mernim uređajima na priključnim mestima prenosne mreže regulisano je Pravilnikom o merenju.	1. Installation, operation, reading and management of the metering system and metering equipment on the connection points of the transmission network shall be governed by the Metering Code.
2. Kodi i Matjes përcakton:	2. Kod merenja definiše:	2. The Metering Code determines:
2.1. karakteristikat e pajisjeve matëse në pikën matëse të shfrytëzuesve të rrjetit;	2.1. karakteristike mernih uređaja na mernom mestu korisnika mreže;	2.1. characteristics of the metering equipment at the metering point of network users;
2.2. tiparet e pajisjeve matëse apo standardeve që duhet të plotësohen nga	2.2. karakteristike merne opreme ili standarda koji se trebaju ispuniti za mernu	2.2. the properties of metering devices or the standards that must be met by the

pajisjet matëse për të mundësuar menaxhimin e kërkesës dhe matjen e konsumit të energjisë elektrike në intervale kohore;	opremu da bi se omogućilo upravljanje zahtevima i merenje potrošnje električne energije u vremenskim intervalima;	metering devices to enable demand management and the metering of electricity consumption in time intervals;
2.3. karakteristikat e pajisjeve matëse dhe standardeve që duhet të përmbushen nga pajisjet matëse në pikën matëse në lidhje me:	2.3. karakteristike uređaja za merenje, i standardi koje moraju ispunjavati uređaji za merenje na mestu za merenje u odnosu na:	2.3. characteristics of the measuring equipment, standards that must be met by the measuring equipment at the metering point, with regard to:
2.3.1. kriteret funksionale, saktësinë e pajisjeve matëse dhe metodës së matjes së energjisë elektrike;	2.3.1. funkcionalne kriterijume, tačnost uređaja za merenje i način merenja električne energije:	2.3.1. functional requirements, accuracy of measuring devices and method of measurement of electricity:
2.3.2. mënyrën e instalimit, pranimit dhe kalibrimit, mbrojtjes, testimit dhe mirëmbajtjes së pajisjeve matëse;	2.3.2.način ugradnje, prijema i kalibracije, zaštite, ispitivanja i održavanja uređaja za merenje;	2.3.2. installation method, acceptance and calibration, protection, testing and maintenance of measuring equipment;
2.3.3. qasjen në njehsorë, mënyrën e grumbullimit, leximit të njehsorëve dhe leximit të dhënave të tjera në pikën matëse; dhe	2.3.3. pristup brojilima, način prikupljanja, očitavanje brojila i očitavanje drugih podataka na mestu za merenje; i	2.3.3. access to meters, collection method, meter readings and other data reading at the measuring point; and
2.3.4. ruajtjen, përpunimin dhe bartjen e leximeve të njehsorëve dhe të dhënave të tjera tek Operatori i Sistemit të Transmetimit ose shfrytëzuesi i të dhënave, si dhe mbledhja dhe arkivimi i të dhënave.	2.3.4. čuvanje, obradu i prenos očitanja brojila i drugih podataka Operatoru prenosnog sistema ili korisnicima podataka, kao i prikupljanje i arhiviranje podataka.	2.3.4. storage, processing and transfer of meter readings and other data to the Transmission System Operator or data users, as well as the collection and archiving of data.
2.4. obligimet e Operatorit të Sistemit të Transmetimit për zgjidhjet teknike	2.4. obaveze Operatera prenosnog sistema za standardna tehnička rešenja za	2.4. obligations for the Transmission System Operator for standard technical

standarde për kyçje në rrjet duke përfshirë pikat matëse për shfrytëzuesit e rrjetit; 2.5. rregulla jodiskriminuese dhe transparente, duke siguruar metoda dhe mjete të sigurta për qasjen në të dhënat e matjes dhe procedurat e shkëmbimit të të dhënave ndërmjet ndërmarrjeve të energjisë elektrike në lidhje me menaxhimin e konsumit nëpërmjet agregimit dhe përdorimit të shërbimeve të fleksibilitetit, duke ruajtur të dhënat e ndjeshme komerciale në përputhje me nenin 20 të këtij ligji; 2.6. standardet teknike, procedurat dhe zgjidhjet për instalimin dhe shfrytëzimin e sistemeve matëse të shfrytëzuesve të rrjetit të transmetimit.	priključenje na mrežu uključujući i mesta za merenje za korisnike mreže; 2.5. nediskriminatorna i transparentna pravila koja obezbeđuju sigurne metode i alate za pristup mernim podacima i postupcima razmene podataka između elektroenergetskih kompanija u pogledu upravljanja potrošnjom putem agregacije i korišćenja usluga fleksibilnosti, uz zaštitu osetljivih poslovnih podataka u skladu sa članom 20. ovog zakona; 2.6. tehničke standarde, procedure i rešenja za ugradnju i korišćenje sistema za merenje korisnika mreže. p	solution for network connections including metering points for the network users; 2.5. non-discriminatory and transparent rules securing methods and means for access to metering data and data exchange procedures between electricity entities related to consumption management through aggregation and the use of flexibility services, protecting commercially sensitive data pursuant to article 20 of this law; 2.6. technical standards, procedures and solutions for installation and use of metering systems of transmission network users.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit harton dhe propozon Kodin e Matjes të Transmetimit për miratim Rregullatorit. Në hartimin e Kodit të Matjes, Operatori i Sistemit të Transmetimit siguron pjesëmarrjen adekuate të të gjitha palëve të interesit dhe shfrytëzuesve të rrjetit duke organizuar konsultim publik, si dhe merr parasysh propozimet dhe komentet e tyre për përmbajtjen e draft Kodit të Matjes. Kodi i miratuar i Matjes së Transmetimit publikohet në faqen zyrtare të Operatorit të Sistemit të Transmetimit.	3. Operater prenosnog sistema izrađuje i predlaže Regulatoru kodeks za merenje prenosa na odobrenje. U izradi Kodeksa merenja, Operater prenosnog sistema obezbeđuje adekvatno učešće svih zainteresovanih strana i korisnika mreže tako što će organizovati javne konsultacije, i gde će uzeti u obzir sve njihove predloge i komentare na sadržaj nacrta kodeksa merenja. Odobreni Kodeks merenja prenosa objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Operatera prenosnog sistema.	3. The Transmission System Operator develops and submits the Metering Code for approval to the Regulator. In the development of the Metering Code the Transmission System Operator shall provide for the adequate participation of all stakeholders and network users by organizing public consultation and take into account their proposals and comments on the content of the draft metering code. The approved Metering Code shall be published on the Transmission System Operator's web site.

Neni 16 **Pronësia dhe përdorimi i stabilimenteve të ruajtjes së energjisë nga Operatori i Sistemit të Transmetimit**	Član 16 **Vlasništvo i korišćenje objekata za skladištenje energije od strane Operatera prenosnog sistema**	Article 16 **Ownership and use of energy storage facilities by the Transmission System Operator**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk mund të ketë në pronësi, zhvillojë, menaxhojë apo operojë me stabilimente të ruajtjes së energjisë.	1. Operater prenosnog sistema ne sme posedovati, razvijati, upravljati ili delovati u objektima za skladištenje energije.	1. The Transmission System Operator shall not own, develop, manage or operate energy storage facilities.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të mbajë në pronësi, zhvillojë, menaxhojë apo operojë me stabilimente të ruajtjes së energjisë nëse është komponent i rrjetit tërësisht i integruar dhe Rregullatori ka dhënë miratimin.	2. Operater prenosnog sistema može posedovati, razvijati, upravljati ili delovati postrojenjem skladištenja energije ako je to potpuno integrisana komponenta mreže i ako je Regulator dao njihovo odobrenje.	2. The Transmission System Operator may own, develop, manage or operate energy storage facilities if it is a fully integrated network component and the Regulator has granted approval.
3. Përjashtimisht nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori mund të vendosë të lejojë Operatorin e Sistemit të Transmetimit që të mbajë në pronësi, zhvillojë, menaxhojë apo operojë me stabilimente të ruajtjes së energjisë, nëse plotësohen kushtet vijuese:	3. Izuzetno od stava 1 ovog člana, Regulator može odlučiti da dozvoli Operatoru prenosnog sistema posedovanje, razvoj, upravljanje ili delovanje u objektima za skladištenje energije ako su ispunjeni sledeći uslovi:	3. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the Regulator, may decide to allow the Transmission System Operator to own, develop, manage or operate energy storage facilities if the following conditions are met:
3.1. Rregullatori ka bërë shqyrtimin ex-ante të kushteve të procedurës së tenderimit që kryhen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe ka vlerësuar domosdoshmërinë e përjashtimit nga paragrafi 1 i këtij neni, si dhe ka dhënë miratimin e tyre.	3.1. Regulator je izvršio ex-ante pregled uslova tenderske procedure koju sprovodi Operater prenosnog sistema i ocenio neophodnost da se izbegne stav 1. ovog člana, kao i da da saglasnost na njih.	3.1. the Regulator has carried out an ex-ante review of the conditions of the tendering procedure that will be carried out by the Transmission system operator, assessed the necessity of the exemption from paragraph 1 of this Article, and granted its approval thereof.
3.2. pas një procedure të hapur,	3.2. nakon otvorenog, transparentnog i	3.2. following an open, transparent and

transparente dhe jodiskriminuese të tenderimit nga ana e Operatorit të Sistemit të Transmetimit asnjërës palë nuk i është dhënë e drejta për të pasur në pronësi, për të zhvilluar, menaxhuar apo operuar me stabilimente kompatibile të ruajtjes së energjisë ose asnjërit pjesëmarrës në tender nuk i është dhënë e drejta që t'i ofrojnë ato shërbime me kushte dhe çmime më pak të favorshme sesa ato që janë të pranishme në treg; dhe	nediskriminatornog tenderskog postupka od strane Operatera prenosnog sistema, nijedna strana nije dobila pravo posedovanja, razvoja, upravljanja ili delovanja u kompatibilnim objektima za skladištenje energije, nijednom učesniku tendera nije dato da te usluge ponudi po uslovima i cenama nepovoljnijim od onih prisutnih na tržištu, i	non-discriminatory tendering procedure carried out by the Transmission system operator, no party has been awarded a right to own, develop, manage or operate compatible energy storage facilities, or the participants at the tender bid to deliver those services at less favorable conditions and prices than those present on the market; and
3.3. ruajtja e energjisë ose shërbimet përkatëse ndihmëse janë deficitare dhe të domosdoshme për Operatorin e Sistemit të Transmetimit për operimin efikas, të qëndrueshëm dhe të sigurt të sistemit të transmetimit dhe stabilimentet e ruajtjes së energjisë nuk përdoren për të blerë apo shitur energji elektrike në tregje përveç për shërbime ndihmëse.	3.3. skladištenje energije ili odgovarajuće pomoćne usluge nisu dovoljno dostupne i neophodne su operatoru prenosnog sistema za efikasan, stabilan i siguran rad prenosnog sistema, a postrojenja za skladištenje energije se ne koriste za kupovinu ili prodaju električne energije na tržištu, osim za pružanje pomoćnih usluga;	3.3. energy storage or the corresponding ancillary services are not sufficiently available and are necessary for the Transmission System Operator for the efficient, secure and stable operation of the transmission system, and the energy storage facilities are not used to buy or sell electricity on the market, except for the provision of ancillary services;
4. Rregullatori komunikon pa vonesë, vendimin nga paragrafi 3 i këtij neni Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe Bordit të Rregullatorëve të Komunitetit të Energjisë, së bashku me arsyetimin përkatës.	4. Odluku iz stava 3. ovog člana, regulator će bez odlaganja dostaviti Sekretarijatu Energetske zajednice i Odboru regulatora Energetske zajednice, zajedno sa relevantnim obrazloženjem.	4. The Regulator shall communicate, without delay, the decision from paragraph 3 of this article to the Energy Community Secretariat and to the Energy Community Regulator Board, along with reasoned justification.
5. Rregullatori kryen monitorime periodike, duke përfshirë përmes konsultimeve publike, në intervale jo më të gjata se pesë (5) vjet, mbi disponueshmërinë potenciale të	5. Regulator vrši periodičan monitoring, uključujući i javne konsultacije, u intervalima ne dužim od pet (5) godina, o potencijalnoj dostupnosti postojećih	5. The Regulator performs periodic surveys, including through public consultations, at intervals no longer than five (5) years, of the potential availability of the existing energy

stabilimenteve ekzistuese të ruajtjes së energjisë me kapacitet të ofrimit të shërbimeve nga paragrafi 3.3 i këtij neni dhe interesin e palëve të tjera për të investuar në stabilimente të tilla të ruajtjes së energjisë.	kapaciteta skladištenja energije sa kapacitetom za pružanje usluga iz stava 3.3 ovog člana i interesa drugih strana da investiraju u takvim objektima za skladištenje energije.	storage facilities of providing the services of subparagraph 3.3 of this article and the interest of other parties to invest in such energy storage facilities.
6. Në rast se monitorimi sipas paragrafit 5 të këtij neni tregon se shërbimet e kërkuara tashmë janë në dispozicion, ose që palët e tjera janë në gjendje dhe të interesuara të zhvillojnë, mbajnë në pronësi, operojnë ose menaxhojnë stabilimentet e tilla të ruajtjes së energjisë me kosto efektive, Rregullatori siguron që ky aktivitet i Operatorit të Sistemit të Transmetimit të ndërpritet gradualisht brenda një periudhe prej tetëmbëdhjetë (18) muajsh. Në rast të tillë, Rregullatori mund të vendosë që të lejojë Operatorin e Sistemit të Transmetimit të kompensojë kostot e mbetura të investimeve në stabilimentet e ruajtjes së energjisë.	6. U slučaju da monitoring iz stava 5. ovog člana pokaže da su potrebne usluge već dostupne, ili da su druge strane u mogućnosti i zainteresovane da razvijaju, poseduju, rukovode ili upravljaju takvim postrojenjem za skladištenje energije na isplativ način, Regulator osigurava da se ova aktivnost Operatera prenosnog sistema postepeno ukida u roku od osamnaest (18) meseci. U tom slučaju, Regulator može odlučiti da dozvoli Operatoru prenosnog sistema da nadoknadi troškove koji su preostali od ulaganja u objekte za skladištenje energije.	6. In case the survey of paragraph 5 of this Article indicates that the required services are already available, or that other parties are able and interested to develop, own, operate or manage such energy storage facilities in a cost-effective manner, the Regulator shall ensure that such activity of the Transmission System Operator are phased-out within a period of eighteen (18) months. In such a case the Regulator may decide to allow the Transmission System Operator to compensate the residual costs of its investments in the energy storage facilities.
7. Paragrafi 6 i këtij neni nuk zbatohet për stabilimentet e ruajtjes së energjisë të cilat:	7. Stav 6 ovog člana se ne primenjuje na objekte za skladištenje energije koji:	7. Paragraph 6 of this Article does not apply to energy storage facilities which:
7.1. janë komponente plotësisht të integruar të rrjetit; ose	7.1. su potpuno integrisane mrežne komponente ili	7.1.are fully integrated network components; or
7.2. çfarëdo stabilimenti të ruajtjes së energjisë gjatë periudhës së zakonshme të zhvlerësimit që zbatohet për stabilimentet e reja të ruajtjes së energjisë me bateri, për të	7.2. svaki objekat za skladištenje energije tokom uobičajenog perioda amortizacije koji se primenjuje na nove objekte za skladištenje energije sa baterijama za koje	7.2. for any energy storage facility in the course of the usual depreciation period applicable for new battery energy storage facilities for which a final investment

cilat vendimi përfundimtar i investimit merret jo më vonë se 1 janari 2026 me kusht që stabilimentet e tilla të:	se konačna odluka o ulaganju donosi najkasnije do 1. januara 2026. godine, pod uslovom da su takvi objekti:	decision is taken no later than 01 January 2026, provided that such storage facilities are:
7.2.1. jenë të lidhura në rrjet jo më vonë se dy (2) vite më pas;	7.2.1. priključeni na mrežu najkasnije dve (2) godine kasnije;	7.2.1. connected to the grid no later than two (2) years thereafter;
7.2.2. integrohen në sistemin e transmetimit;	7.2.2. integrisani u sistem prenosa;	7.2.2. integrated into the transmission system;
7.2.3. përdoren vetëm për rivendosjen reaktive të menjëhershme të sigurisë së rrjetit në rastin e kontingjencave në rrjet, ku masa e tillë e rivendosjes fillon menjëherë dhe përfundon kur ridispeqimi i rregullt mund të zgjidhë problemin; si dhe	7.2.3. se koriste samo za trenutnu reaktivnu obnovu sigurnosti mreže u slučaju nepredviđenih situacija na mreži, pri čemu takva mera obnove počinje odmah i završava se kada redovno ponovno slanje može rešiti problem; i	7.2.3. used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies, where such restoration measure starts immediately and ends when regular re-dispatch can solve the issue; and
7.2.4. nuk përdoren për të blerë ose shitur energji elektrike në tregje të energjisë elektrike, duke përfshirë tregun balancues.	7.2.4 se ne koriste za kupovinu ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući balansno tržište.	7.2.4 not used to buy or sell electricity on the electricity markets, including balancing market.
Neni 17 **Sigurimi i Energjisë Elektrike dhe Kapaciteteve nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes**	**Član 17** **Nabavka električne energije i kapaciteta od strane Operatera prenosnog sistema i Operatera distributivnog sistema**	**Article 17** **Procurement of Electricity and Capacities by the Transmission System Operator and Distribution System Operator**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk	1. Operater prenosnog sistema sistema i Operater distributivnog sistema ne	1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall not

furnizojnë konsumatorët me energji dhe as nuk mund të përfitojnë nga rishitja e energjisë në treg.	snabdevaju potrošače energijom, niti mogu imati koristi od preprodaje energije na tržištu.	supply energy to customers or make a profit from the resale of energy on the market.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes sigurojnë energji dhe kapacitete sipas një procedure transparente, jodiskriminuese, konkurruese dhe të bazuar në treg, vetëm për qëllimet si:	2. Operater prenosnog sistema sistema i Operater distributivnog sistema obezbede energiju i kapacitete prema transparentnoj, nediskriminatornoj, konkurentnoj i tržišnoj proceduri, samo u svrhe kao što su:	2. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall procure energy and capacity according to transparent, non-discriminatory, competitive and market-based procedure, only for the purposes of:
2.1. mbulimi i humbjeve të rrjetit;	2.1. pokrivenost gubitka mreže;	2.1. covering the network losses;
2.2. menaxhimi i kongjestionit;	2.2. upravljanje zagušenjima;	2.2. congestion management;
2.3. balancimi i sistemit;	2.3. balansiranje sistema;	2.3. system balancing;
2.4. ofrimi i shërbimeve ndihmëse; dhe	2.4. pružanje pomoćnih usluga; i	2.4. provision of ancillary services; and
2.5. operimi i stabilimenteve të ruajtjes së energjisë në pronësi të Operatorit të Sistemit të Transmetimit në përputhje me këtë ligj.	2.5. rad postrojenja za skladištenje energije u vlasništvu Operatera prenosnig sistema u skladu sa ovim zakonom	2.5. operation of energy storage facilities owned by the Transmission System Operator in accordance with this law.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes blejnë energjinë e nevojshme për mbulimin e humbjeve në rrjetin përkatës në tregun e organizuar të energjisë elektrike ose përmes një procedure transparente, jodiskriminuese dhe konkurruese, të miratuar nga Rregullatori. Rregullatori lejon kompensimin adekuat për energjinë e blerë në sasinë e vlerësuar si të munguar për shkak të humbjeve në rrjet.	3. Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema nabavljaju energiju potrebnu za pokrivanje gubitaka u dotičnoj mreži na organizovanom tržištu električne energije ili kroz transparentnu, nediskriminatornu i konkurentnu proceduru, odobrenu od strane Regulatora. Regulator omogućava adekvatnu kompenzaciju za kupljenu energiju u iznosu koji je procenjen kao nedostajući zbog gubitaka u mreži.	3. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall purchase energy required for covering losses in the corresponding network in the organized electricity market or through a transparent, non-discriminatory and competitive procedure approved by the Regulator. The Regulator allows adequate compensation for the purchased energy in the amount estimated as required to cover the

		losses in the network.
4. Me miratimin e Rregullatorit, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të shesë në treg tepricat e energjisë së blerë për mbulimin e humbjeve. Të hyrat nga shitja e tepricave duhen t'i njoftohen Rregullatorit dhe llogariten nga Rregullatori me rastin e përcaktimit të tarifave të rrjetit të transmetimit dhe shpërndarjes.	4. Uz odobrenje Regulatora, Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema mogu prodati na tržištu višak kupljene energije za pokriće gubitaka. Prihodi od prodaje viškova biće obavešteni Regulatoru i biće obračunati od strane Regulatora prilikom utvrđivanja tarifa za prenosnu i distributivnu mrežu.	4. Subject to approval by the Regulator, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator may sell on the market surpluses of the energy purchased for covering the losses. The income from the sales of surpluses shall be notified to the Regulator and shall be calculated by the Regulator when determining the transmission and distribution network tariffs.
5. Nëse Operatori i Sistemit të Transmetimit apo Operatori i Sistemit të Shpërndarjes i ofron Rregullatorit dëshmi për secilin rast individual, se blerjet e energjisë për mbulimin e humbjeve përkatëse të rrjetit në treg janë të pamundshme, joefikase, të pasuksesshme ose të pamjaftueshme, Rregullatori mund t'i japë pëlqimin Operatorit të Sistemit të Transmetimit apo Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes të organizojë procedurë konkurruese dhe jodiskriminuese për përzgjedhjen e prodhuesve që ofrojnë energjinë elektrike të nevojshme, për një periudhë të kufizuar, për mbulimin e humbjeve në rrjetin e transmetimit ose në rrjetin e shpërndarjes. Në rast se thirrja e tillë është pa sukses, bazuar në raportet e Operatorit të Sistemit të Transmetimit apo Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, Rregullatori ose Ministria, në përputhje me	5. Ako Operater prenosnog sistema ili Operater distributivnog sistema dostavi Regulatoru dokaze od slučaja do slučaja da kupovina energije, za pokriće dotičnih gubitaka mreže, na tržištu fizički nije moguća, ne efikasna, neuspešna ili je nedovoljna, Regulator može dati saglasnost Operatoru prenosnog sistema ili Operatoru distributivnog sistema za organizovanje nediskriminatorne i procedure konkursa za izbor proizvođača koji će obezbediti, na ograničeni period, električnu energiju potrebnu za pokrivanje gubitaka u mreži prenosa ili distribucije. U slučaju da poziv ne bude uspešan, na osnovu izveštaja Operatera prenosnog sistema ili Operatera distributivnog sistema , Regulator ili ministarstvo, u skladu sa Zakonom o energiji, mogu nametnuti proizvođačima, snabdevačima i drugim subjektima obaveze	5. If the Transmission System Operator or the Distribution System Operator provides the Regulator with evidence for each individual case that purchases of energy for covering the respective network losses on the market are not possible, inefficient, was unsuccessful or insufficient, the Regulator may give consent to the Transmission System Operator or the Distribution System Operator to organize a competitive and non-discriminatory procedure to select generators that will provide the electricity required, for a limited period of time, for covering the transmission network losses or the distribution network losses, respectively. In case the procedure is unsuccessful, based on reports of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator, the Regulator or the Ministry, in accordance with the Law on Energy, may impose public

ligjin për Energjinë mund të imponojë obligimet e shërbimit publik prodhuesve, furnizuesve dhe subjekteve tjera për të siguruar që energjia për humbjet e rrjetit të transmetimit ose humbjet e rrjetit të shpërndarjes të ofrohet dhe të jetë në dispozicion.	javnih usluga kako bi obezbedili da se energija za gubitke u mreži prenosa ili gubitaka u mreži distribucije da pruža i da bude dostupna.	service obligation to generators, suppliers and other entities to ensure that the energy for transmission network losses or distribution network losses is offered and available.
6. Operatori i Sistemit të Transmetimit siguron shërbimet e balancimit me procedurë transparente dhe jodiskriminuese, të bazuara në treg, në pajtim me nenin 50 të këtij ligji, si dhe siguron pjesëmarrjen e të gjitha ndërmarrjeve të kualifikuara dhe pjesëmarrësve të tregut, duke përfshirë ato që ofrojnë energji nga burimet e ripërtërishme, shërbime të përgjigjes ndaj kërkesës, shërbimet e ruajtjes së energjisë, si dhe energjisë së siguruar përmes agregimit.	6. Operater prenosnog sistema je dužan da pruža usluge balansiranja kroz transparentnu i nediskriminatornu proceduru, koja je zasnovana na tržištu, u skladu sa članom 50. ovog zakona, kao i da obezbedi učešće svih kvalifikovanih preduzeća i učesnika na tržištu, uključujući i one koji obezbeđuju energiju iz obnovljivih izvora, usluga odgovora na potražnju, usluga skladištenja energije, kao i energije koja je obezbeđena agregacijom.	6. The Transmission System Operator procures balancing services in a transparent and non-discriminatory market-based procedure pursuant to article 50 of this law, and shall ensure the participation of all qualified undertakings and market participants, including those offering energy from renewable sources, demand response services, energy storage services, and energy provided through aggregation.
7. Për sigurimin e shërbimeve të balancimit të bazuara në treg, Operatori i Sistemit të Transmetimit përcakton dhe zbaton rregullat e tregut balancues dhe kriteret teknike për pjesëmarrje në tregun balancues, të cilat duhet të jenë të:	7. Za nabavku usluga balansiranja, zasnivanih na tržištu, Operater sistema prenosa definiše i sprovodi pravila balansnog tržišta i tehničke kriterijume za učešće na balansnom tržištu, koji moraju biti:	7. For the market-based procurement of balancing services the Transmission System Operator establishes and applies technical requirements for participation in the balancing market, which shall be:
7.1. bazuara në rregullat e tregut balancues;	7.1. na osnovu pravila balansiranja tržišta;	7.1. based on the balancing market rules;
7.2. përcaktuara dhe të zbatuara së bashku me operatorët tjerë, në pajtim me kodet dhe	7.2. utvrđena i koja se sprovode zajedno sa drugim operaterima, u skladu sa	7.2. determined and implemented jointly with other operators in accordance with the

udhëzuesit e rrjetit të miratuara në kuadër të Komunitetit të Energjisë; dhe	mrežnim kodeksima i uputstvima, odobrenim u okviru Energetske zajednice; i	network codes and guidelines adopted within the Energy Community, and
7.3. synojnë operimin efikas të tregut të tillë, të vendosur përmes konsultimit me të gjithë pjesëmarrësit e tregut dhe miratuar nga Rregullatori.	7.3. imaju za cilj efikasno funkcionisanje takvog tržišta, koje je uspostavljeno kroz konsultacije sa svim učesnicima na tržištu, i koje je odobreno od strane Regulatora;	7.3. aimed at efficient operation of such a market, established through consultation with all market participants, and approved by the Regulator.
8. Paragrafët 5 dhe 6 të këtij neni vlejnë edhe për sigurimin e shërbimeve ndihmëse jofrekuencore nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes përveç nëse Rregullatori ka lejuar derogimin e paraparë në paragrafin 13 të këtij neni.	8. Stavovi 5 i 6 ovog člana primenjuju se i na pružanje pomoćnih nefrekventnih usluga od strane Operatera prenosnog sistema i Operatera distributivnog sistema , osim ako je Regulator dozvolio odstupanje iz stava 13. ovog člana.	8. Paragraphs 5 and 6 of this article shall also apply for procurement of non-frequency ancillary services by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, unless the Regulator has granted a derogation provided for in paragraph 13 of this article.
9. Detyrimi për të siguruar shërbime ndihmëse apo shërbime të balancimit në treg në pajtim me këtë ligj nuk vlen për komponentët e rrjetit plotësisht të integruar apo për stabilimentet dhe sistemet e ruajtjes së energjisë të cilat janë në pronësi të Operatorit të Sistemit të Transmetimit për aq sa këto stabilimente mbulojnë nevojat e Operatorit të Sistemit të Transmetimit.	9. Obaveza pružanja pomoćnih usluga ili usluga balansiranja na tržištu u skladu sa ovim zakonom ne odnosi se na potpuno integrisane komponente mreže ili na objekte i sisteme za skladištenje energije koji su u vlasništvu Operatera prenosnog sistema, ukoliko ova postrojenja pokrivaju potrebe Operatera prenosnog sistema.	9. The obligation to procure ancillary services or balancing services in the market in accordance with provisions of this law does not apply to fully integrated network components or for the energy storage facilities and systems owned by the Transmission System Operator, in so far as such storage facilities meet the needs of the Transmission System Operator.
10. Gjatë sigurimit të shërbimeve ndihmëse jofrekuencore, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes i japin prioritet sigurimit të shërbimeve nga ofruesit e përgjigjes ndaj	10. Prilikom pružanja nefrekventnih pomoćnih usluga, Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema će dati prednost pružanju usluga od dobavljača odgovora na potražnju ili skladištenja	10. While procuring non-frequency ancillary services, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator prioritize the procurement of services from demand response or energy storage

kërkesës ose ruajtjes së energjisë, kur këto shërbime janë me kosto efektive, të qëndrueshme, mbështesin operimin efikas dhe të sigurt të sistemit, si dhe zbusin nevojën për përmirësim apo zëvendësim të kapaciteteve të prodhimit të energjisë.	energije, kada su te usluge isplative, održive, podržavaju efikasan i siguran rad sistema, kao i kada ublažavaju potrebe za poboljšanjem ili zamenom kapaciteta za proizvodnju električne energije.	providers, where such services are cost-effective, sustainable, support the efficient and secure operation of the system, and alleviate the need to upgrade or replace power generation capacity.
11. Operatori i Sistemit të Transmetimit publikon listën e specifikimeve për produkte të standardizuara dhe procesin e prokurimit për shërbime ndihmëse të siguruara nga secili operator i sistemit në treg, të përcaktuara në një proces transparent dhe gjithëpërfshirës me pjesëmarrjen e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes dhe të gjithë shfrytëzuesve të sistemit apo ofruesve të shërbimeve që miratohen nga Rregullatori. Specifikimet përcaktojnë produkte të ndryshme të standardizuara të tregut për të gjitha kategoritë e shërbimeve të tilla, duke mundësuar pjesëmarrje efektive dhe jodiskriminuese në tregun e shërbimeve ndihmëse të të gjitha ndërmarrjeve të kualifikuara dhe pjesëmarrësve të tregut, duke përfshirë ato që ofrojnë energji nga burimet e ripërtërishme, shërbimet e përgjigjes ndaj kërkesës, shërbimet e ruajtjes së energjisë dhe energjisë së përfituar nga agregimi.	11. Operater prenosnog sistema objavljuje listu specifikacija standardizovanih proizvoda i procesa nabavke usluga za pomoćne usluge koje pruža svaki Operater sistema na tržištu, definisane u transparentnom i sveobuhvatnom procesu uz učešće Operatera distributivnog sistema kao i svih korisnika sistema ili pružaoca usluga, koje odobrava Regulator. Specifikacije definišu različite standardizovane tržišne proizvode za sve kategorije takvih usluga, omogućavajući efektivno i nediskriminatorno učešće na tržištu pomoćnih usluga svih kvalifikovanih subjekata i učesnika na tržištu, uključujući one koji pružaju energiju iz obnovljivih izvora, usluge odgovora na potražnju, usluge skladištenja energije kao i energije koja je dobijena od agregacije.	11. The Transmission System Operator shall publish a list of specifications for the standardized products and procurement process for the ancillary services procured by each system operator on the market, established in a transparent and inclusive process with participation of the Distribution System Operator and all relevant system users or service providers, which shall be approved by the Regulator. The specifications define various standardized market products for all categories of such services, enabling the effective and non-discriminatory participation in the ancillary services market of all qualified undertakings and market participants, including those offering energy from renewable sources, demand response services, energy storage services, and energy obtained through aggregation.
12. Operatori i Sistemit të Transmetimit krijon, publikon dhe mban regjistra të veçantë të ofruesve të shërbimeve të kualifikuar për	12. Operater prenosnog sistema kreira, objavljuje i održava posebne registre kvalifikovanih pružalaca usluga za balansne	12. The Transmission System Operator shall establish, publish, and maintain separate registries of the qualified service providers

shërbimet balancuese dhe ndihmëse në dispozicion për të dy operatorët, sipas paragrafit 6 dhe 8 të këtij neni.	i pomoćne usluge dostupne za oba operatora, u skladu sa stavom 6. i 8. ovog člana.	for the balancing and ancillary services available for both operators, according to paragraphs 6 and 8 of this Article.
13. Në rast se Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ofron dëshmi se sigurimi i shërbimeve ndihmëse jofrekuencore të bazuar në treg sipas paragrafit 8 të këtij neni është ekonomikisht joefikas, Rregullatori mund të bëjë derogim të përkohshëm nga obligimi për sigurimin e shërbimeve të tilla të bazuara në treg për një periudhë jo më shumë se gjashtë (6) muaj.	13. U slučaju da Operater prenosnog sistema ili Operater distributivnog sistema pruži dokaz da je pružanje nefrekventnih pomoćnih usluga po osnovu tržišta iz stava 8. ovog člana ekonomski neefikasno, Regulator može privremeno odstupiti od obaveze da pruža takve usluge na osnovu tržišta za period ne duži od šest (6) meseci.	13. In case the Transmission System Operator or the Distribution System Operator provides evidence that market-based procurement of non-frequency ancillary services in accordance to paragraph 8 of this Article is economically inefficient, the Regulator may grant a temporary derogation from the obligation for market-based procurement of such services for a period of no more than six (6) months.
14. Prodhuesit e energjisë elektrike, operatorët e stabilimenteve të ruajtjes së energjisë dhe ofruesit e tjerë të shërbimeve që posedojnë pajisje ose operojnë me stabilimente të cilat mund të ofrojnë shërbime ndihmëse sipas kërkesës në pajtim me paragrafin 13 të këtij neni, janë të detyruar me kërkesë të Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, të ofrojnë shërbimet e kërkuara pa vonesë, për të arritur operimin e sigurt dhe të besueshëm të sistemit elektroenergjetik. Ofruesit e shërbimeve kompensohen në masën e duhur financiare. Të drejtat dhe detyrimet e ndërsjella rregullohen me kontratën për ofrimin e shërbimeve ndihmëse sipas formatit, përmbajtjes dhe kushteve të miratuara nga Rregullatori.	14. Proizvođači električne energije, operateri stabilimenta skladišta energije i drugi pružaoci usluga koji poseduju opremu ili upravljaju objektima koji na zahtev mogu da pružaju pomoćne usluge u skladu sa stavom 13. ovog člana, dužni su, na zahtev Operatera prenosnog sistema ili Operatera distributivnog sistema, da da bez odlaganja pruži potrebne usluge radi bezbednog i pouzdanog rada elektroenergetskog sistema. Pružaoci usluga dobijaju nadoknadu u odgovarajućoj finansijskoj meri. Međusobna prava i obaveze uređuju se ugovorom o pružanju pomoćnih usluga prema formatu, sadržaju i uslovima koje odobrava Regulator.	14. The electricity generators, operators of energy storage facilities and other service providers who own devices or operate facilities which can provide ancillary services on-demand according to paragraph 13 of this Article are obliged, at the request of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator, to provide the requested services without delay in order to achieve safe and reliable operation of the electricity system. The service providers shall be duly financially compensated. Mutual rights and obligations shall be regulated by the contract on the provision of ancillary services following the format, content and conditions approved by the Regulator.

15. Bazuar në informatat e dhëna nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, Rregullatori reflekton në tarifa kompensimin adekuat për shërbimet ndihmëse të blera, të mjaftueshme për të mbuluar kostot përkatëse, duke përfshirë kostot e infrastrukturës dhe shpenzimet për teknologjinë e nevojshme të informacionit dhe komunikimit.	15. Na osnovu informacija datih od Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema , Regulator odražava u odgovarajućoj tarifi za adekvatnu naknadu za kupljene pomoćne usluge, dovoljnu da pokrije troškove, uključujući infrastrukturne troškove i troškove za tehnološke neophodne informacije i komunikaciju .	15. Based on information provided by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, the Regulator shall reflect in the respective fees an adequate remuneration for the ancillary services procured, sufficient to recover the corresponding costs, including the costs of specific infrastructure and expenses for the necessary information and communication technology.
16. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të lidhin marrëveshje që miratohet nga Rregullatori, për shitjen dhe blerjen reciproke të tepricave të energjisë së blerë për mbulimin e humbjeve në rrjet dhe shërbimeve balancuese dhe ndihmëse.	16. Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema mogu zaključiti ugovore koje je odobrio Regulator, za međusobnu prodaju i kupovinu viška kupljene energije za pokrivanje gubitaka u mreži i balansnih i pomoćnih usluga.	16. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator may enter into agreement which shall be approved by the Regulator, for mutual sale and purchase of surpluses of energy purchased for covering the network losses and balancing and ancillary services.
Neni 18 **Dispeçimi i prodhimit të energjisë elektrike dhe përgjigja ndaj kërkesës**	**Član 18** **Dispečiranje proizvodnje električne energije i odgovor na potražnju**	**Article 18** **Dispatching of electricity generation and demand response**
1. Dispeçimi i stabilimenteve prodhuese dhe përgjigja ndaj kërkesës duhet të jenë jo-diskriminuese, transparente dhe përveç nëse parashikohet ndryshe në paragrafët 2 deri 8, të bazuara në treg. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes sigurojnë që parimet e këtij neni të reflektohen në Kodin e Rrjetit të	1. Dispečiranje postrojenja za proizvodnju i odgovor na potražnju moraju biti nediskriminatorni, transparentni i, osim ako nije drugačije predviđeno u stavovima 2 do 8, zasnovani na tržištu. Operator prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema će obezbediti da se principi ovog člana odražavaju u Kod prenosne mreže,	1. Dispatch of generation facilities and demand response shall be non-discriminatory, transparent and, unless otherwise provided in paragraphs 2 to 87market-based. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall ensure that the principles of this Article are reflected in the Transmission

Transmetimit dhe në Kodin e Rrjetit të Shpërndarjes.	odnosno Kod distributivne mreže.	Grid Code and, respectively, in the Distribution Grid Code..
2. Gjatë dispeçimit të instalimeve të prodhimit të energjisë elektrike, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, për rrjetet e tyre përkatëse, japin përparësi kategorive të mëposhtme të stabilimenteve të prodhimit bazuar në kritere transparente dhe jodiskriminuese, në masën e lejuar nga rregullat për funksionimin e sigurt të sistemit të energjisë elektrike dhe pa cenuar rregullat dhe procedurat e aplikueshme sipas Ligjit përkatës për Ndihmën Shtetërore si:	2. Prilikom dispečiranja postrojenja za proizvodnju električne energije, Operater prenosne mreće i Operater distributivne mreže, za svoje relevantne mreže, daju prednost dole navedenim kategorijama proizvodnih postrojenja na osnovu transparentnih i nediskriminatornih kriterijuma, u meri u kojoj to dozvoljavaju pravila za bezbedan rad elektroenergetskog sistema, i ne ugrožavajući primenljiva pravila i procedure u skladu sa relevantnim Zakonom o državnoj pomoći.	2. When dispatching electricity generation installations, Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall, for their respective grids, give priority to the following categories of generation facilities based on transparent and non-discriminatory criteria, to the extent permitted by the rules for safe and secure operation of the electricity system, and without prejudice to the applicable rules and procedures under the relevant Law on State Aid, such as:
2.1. prodhuesit e privilegjuar, siç përcaktohet në Ligjin përkatës për Promovimin e Përdorimit të Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë;	2.1. privilegovani proizvođači, kao što je utvrđeno relevantnim Zakonom o promociji korišćenja obnovljivih izvora energije;	2.1. privileged producers, as defined in the relevant Law on the Promotion of Use of Renewable Energy Sources;
2.2. stabilimentet e prodhimit të energjisë elektrike nga burimet e ripërtërishme të energjisë:	2.2. postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije, i	2.2. generation facilities producing electricity from renewable energy sources:
2.2.1 deri më 1 janar 2026 të kenë kapacitet të instaluar më pak se 400 kW; ose	2.2.1. do 1 januara 2026. imaju instaliranu snagu manju od 400 kV, ili	2.1.1. till 1 January 2026, have installed capacity of less than 400 kW, or
2.2.2 që nga 1 janari 2026 kanë kapacitet të instaluar më pak se 200 kW;	2.2.2. od 1 januara 2026. imaju instaliranu snagu manju od 200 kV; ili	2.1.2. as of 1 January 2026, have installed capacity of less than 200 kW; or

2.3. projekte demonstruese për teknologjitë inovative të miratuara nga Rregullatori, me kusht që prioriteti i tillë të jetë i kufizuar në kohën dhe masën e nevojshme për arritjen e qëllimeve demonstruese.	2.3 demonstracioni projekti za inovativne tehnologije koje je odobrio Regulator, pod uslovom da je takav prioritet ograničen na vreme i obim koji je neophodan za postizanje ciljeva demonstracije	2.3. demonstration projects for innovative technologies approved by the Regulator, provided that such priority is limited to the time and extent necessary for achievement of the demonstration purposes.
3. Rregullatori mund të marrë vendim për të mos aplikuar dispeçim me prioritet në stabilimentet prodhuese siç përmendet në nën paragrafin 2.2 të këtij neni duke filluar së paku gjashtë (6) muaj pas miratimit të vendimit ose të aplikojë një kapacitet minimal më të ulët se sa që është përcaktuar në nënparagrafin 2.2 me kusht që:	3. Regulator može doneti odluku da ne primenjuje prioritetno dispečiranje u proizvodnim postrojenjima kao što je navedeno u tački 2.2 ovog člana počevši od najmanje šest (6) meseci nakon donošenja odluke, ili primeniti minimalni kapacitet manji od definisanog u tački 2.2, pod uslovom da:	3. The Regulator may adopt a decision not to apply priority dispatch to generation facilities as referred to in subparagraph 2.2 of this Article starting at least six (6) months after adoption of the decision, or to apply a lower minimum capacity than set out under subparagraph 2.2, under condition that all of the following applies:
3.1. tregu një ditë para, brendaditor dhe balancues janë funksional dhe plotësisht të qasshëm për të gjithë pjesëmarrësit e tregut;	3.1. da su tržišta za dan unapred, unutar dana i balansirajuća tržišta funkcionalna i potpuno dostupna svim učesnicima na tržištu;	3.1. the day-ahead, the intraday and the balancing market are operational and fully accessible for all market participants;
3.2. rregullat e miratuara të ridispeçimit dhe menaxhimit të kongjestionit janë transparente dhe gjithëpërfshirëse për të gjithë pjesëmarrësit e tregut;	3.2. odobrena pravila o redispečiranju i upravljanju zagušenjima su transparentna i sveobuhvatna za sve učesnike na tržištu;	3.2. adopted re-dispatching and congestion management rules are transparent and inclusive for all market participants;
3.3. kontributi i arritur kombëtar i Republikës së Kosovës drejt cakut për pjesëmarrjen e energjisë nga burimet e ripërtëritshme në bruto konsumin final të energjisë në vitin 2030 nuk është më i ulët se niveli i miratuar në Vendimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë	3.3. postignuti nacionalni doprinos Republike Kosova u cilju učešća energije iz obnovljivih izvora u bruto finalnoj potrošnji energije u 2030. godini nije niži od nivoa odobrenog Odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice 2022/02. / MC-ENC;	3.3 the achieved national contribution of the Republic of Kosovo towards the target for share of energy from renewable sources in gross final energy consumption in 2030 is not lower than the level adopted in the Energy Community Ministerial Council Decision 2022/02/MC-EnC;

(KMKE) 2022/02/MC- ENC;		
3.4. Rregullatori ka njoftuar Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë për derogimin e planifikuar nga dispeçimi me prioritet i nënparagrafit 2.2 të këtij neni, së bashku me argumentet se si janë përmbushur kushtet nga nënparagrafët 3.1, 3.2 dhe 3.3 të këtij neni; dhe	3.4. Regulator je obavestio Sekretarijat Energetske zajednice o planiranom odstupanju od prioritetnog otpremanja iz tačke 2.2 ovog člana, zajedno sa argumentima o tome kako su ispunjeni uslovi iz tačke 3.1, 3.2 i 3.3 ovog člana, i	3.4. the Regulator has notified the Energy Community Secretariat on the scheduled derogation from the priority dispatch of subparagraph 2.2 of this Article along with arguments on how the conditions under subparagraphs 3.1, 3.2 and 3.3 of this Article are fulfilled, and
3.5. Rregullatori ka publikuar derogimin e planifikuar së bashku me arsyetimin e detajuar për derogimin e dhënë dhe ndikimin e mundshëm në tregun e energjisë elektrike dhe investimet në kapacitete të reja prodhuese të energjisë së ripërtëritshme, duke marrë parasysh mbrojtjen e informacionit të ndjeshëm komercial aty ku është e nevojshme.	3.5. Regulator je objavio planiranu odstupanje zajedno sa detaljnim obrazloženjem za odobreno odstupanje i potencijalnim uticajem na tržište električne energije i ulaganja u nove kapacitete za proizvodnju obnovljive energije, uzimajući u obzir zaštitu komercijalno osetljivih informacija gde je to potrebno.	3.5. the Regulator has published the planned derogation along with detailed reasoning for the granted derogation and the potential impact on the electricity market and the investments in new renewable generation capacities, taking due account of the protection of commercially sensitive information where required.
4. Çdo derogim nga dispeçimi me prioritet nuk ndikon në mënyrë retroaktive në stabilimentet prodhuese që tashmë përfitojnë nga dispeçimi me prioritet në kohën kur hyn në fuqi vendimi sipas paragrafit 3 të këtij neni.	4. Svako odstupanje od prioritetnog dispečinga ne utiče retroaktivno na proizvodne objekte koji već imaju pravo na prioritetni dispečing u vreme stupanja na snagu odluke iz stava 3. ovog člana.	4. Any derogations from the priority dispatch shall not retroactively affect the generation facilities already benefiting from priority dispatch at the time when a decision pursuant to paragraph 3 of this Article comes into force.
5. Operatori i një stabilimenti të tillë prodhues në çdo kohë mund të heqë dorë nga e drejta për dispeçim me prioritet përmes një marrëveshjeje vullnetare me operatorin përkatës të sistemit. Rregullatori mund të	5. Operator takvog proizvodnog postrojenja može u bilo kom trenutku odustati od prava na prioritetno dispečiranje putem dobrovoljnog sporazuma sa relevantnim operatorom sistema. Regulator može	5. The operator of such a generation facility may at any time waive the right to priority dispatch through a voluntary agreement with the relevant system operator. The Regulator may establish incentives aimed at

vendosë stimuj që synojnë që centralet prodhuese të kualifikuara për dispeçim me prioritet të heqin dorë vullnetarisht nga këto të drejta, pa cenuar rregullat dhe procedurat e aplikueshme sipas Ligjit përkatës për Ndihmën Shtetërore.	uspostaviti podsticaje koji imaju za cilj da proizvodna postrojenja koja ispunjavaju uslove za prioritetno dispečiranje dobrovoljno odustanu od ovih prava, bez uticaja na važeća pravila i procedure u skladu sa relevantnim Zakonom o državnoj pomoći. ili negativno utiče na konkurenciju.	encouraging generation plants eligible for priority dispatch to voluntarily waive these rights, without prejudice to the applicable rules and procedures under the relevant Law on State Aid.
6. Rregullatori mund të nxjerr vendim për aplikimin e dispeçimit me prioritet për energjinë elektrike të prodhuar në stabilimentet prodhuese që përdorin bashkëprodhimin me efiçiencë të lartë me kapacitet të instaluar të energjisë elektrike më të vogël se 400 kW, pa cenuar rregullat dhe procedurat e aplikueshme sipas Ligjit për përkatës për Ndihmën Shtetërore.	6. Regulator može doneti odluku o primeni prioritetnog dispečiranja za električnu energiju proizvedenu u proizvodnim postrojenjima visoko efikasne kogenerisanje sa instaliranom snagom električne energije manjom od 400 kW. ne ugrožavajući primenljiva pravila i procedure u skladu sa relevantnim Zakonom o državnoj pomoći.	6. The Regulator may adopt a decision to apply priority dispatch for electricity generated in generation facilities using high-efficiency cogeneration with installed electric power capacity of less than 400 kW, without prejudice to the applicable rules and procedures under the relevant Law on State Aid.
7. Dispeçimi me prioritet nuk duhet të rrezikojë funksionimin e sigurt të sistemit të energjisë elektrike, nuk duhet të përdoret si justifikim për kufizimin e kapacitetit ndërkufitar të disponueshëm në një interkonektor me një zonë ofertuese fqinje, përveç në situata emergjente dhe kur ridispeçimi ose ndërtregtimi i energjisë nuk është i mundur.	7. Prioritetno dispečiranje ne bi trebalo da ugrozi bezbedan rad elektroenergetskog sistema, ne bi trebalo da se koristi kao opravdanje za ograničavanje raspoloživog prekograničnog kapaciteta na interkonektoru sa susednom zonom za trgovanje, osim u vanrednim situacijama i kada redispečing ili unakrsna trgovina energijom nije moguća.	7. Priority dispatch shall not endanger the secure operation of the electricity system, shall not be used as a justification to limit the available cross-border capacity on an interconnector with a neighbouring bidding zone, except in emergency situations and where redispatching or countertrading is not possible.
8. Pa paragjykuar kontratat e lidhura para 15 dhjetorit 2022, stabilimentet prodhuese që përdorin burime të ripërtërishme të energjisë ose kogjenerim me efiçiencë të lartë të cilat	8. Bez prejudiciranja ugovora zaključenih pre 15. decembra 2022. godine, proizvodna postrojenja koja koriste obnovljive izvore energije ili visokoefikasnu kogeneraciju koja	8. Without prejudice to contracts concluded before 15 December 2022, generation facilities using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration that were

janë vënë në funksion para kësaj date, dhe kur janë vënë në funksion i janë nënshtruar dispeçimit me prioritet, vazhdojnë të përfitojnë nga dispeçimi me prioritet. Dispeçimi me prioritet nuk do të aplikohet më për këto centrale prodhuese nga data kur ato modifikohen në mënyrë të konsiderueshme. Kjo konsiderohet si rast i tillë kur kërkohet një marrëveshje e re e kyçjes ose kur rritet kapaciteti i prodhimit.

su puštena u rad pre tog datuma i, prilikom puštanja u rad, bila su predmet prioritetnog dispečiranja, nastaviće da imaju koristi od prioritetnog dispečiranja. Prioritetno dispečiranje se više neće primenjivati na ova proizvodna postrojenja od datuma kada su značajno modifikovana. Ovo će se smatrati takvim slučajem kada je potreban novi ugovor o priključenju ili kada se poveća proizvodni kapacitet.

commissioned before that date and, at the time of commissioning, were subject to priority dispatch, shall continue to benefit from priority dispatch. Priority dispatch shall no longer apply to such generation facilities from the date on which they are substantially modified. This shall be considered to be the case where a new connection agreement is required or where the generation capacity is increased.

Neni 19
Ridispeçimi

Član 19
Redispečing

Article 19
Redispatching

1. Për menaxhimin e kongjestioneve fizike në rrjetet e tyre, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes kryejnë ridispeçimin e stabilimenteve të prodhimit të energjisë elektrike dhe të përgjigjes ndaj kërkesës bazuar në kritere objektive, transparente dhe jodiskriminuese, duke aplikuar mekanizma të bazuar në treg.

1.Za upravljanje fizičkim zagušenjima u svojim mrežama, Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema vrše redispečing postrojenja za proizvodnju električne energije i reagovanje na potražnju na osnovu objektivnih, transparentnih i nediskriminatornih kriterijuma, primenom mehanizama koji su zasnovani na tržištu.

1. For the management of physical congestion in their networks, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator carry out the redispatching of electricity generation and demand response facilities based on objective, transparent and non-discriminatory criteria, applying market based mechanisms.

2. Ofrimi i shërbimeve të ridispeçimit duhet të jetë i hapur për të gjithë ofruesit e shërbimeve të ridispeçimit që shfrytëzojnë stabilimente e prodhimit, ruajtjes së energjisë ose përgjigjës ndaj kërkesës, duke përfshirë ato të vendosura te Palët tjera Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë apo shtetet e tjera anëtare të BE-së, përveç nëse teknikisht nuk është e mundur.

2. Pružanje usluga redispečinga biće otvoreno za sve pružaoce usluga redispečiranja koji koriste postrojenja za proizvodnju, skladištenje energije i reagovanje na potražnju uključujući i one koji se nalaze u drugim ugovornim stranama Energetske zajednice ili drugim državama članicama EU, osim ako tehnički nije

2. The provision of redispatch services shall be open to all providers of redispatch services that use generation, energy storage or demand response facilities, including those located in other Contracting Parties of the Energy Community or EU member States, unless it is technically not possible.

	moguće.	
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të lidhin marrëveshje me ndonjë operator tjetër të sistemit të transmetimit, të shpërndarjes ose ofrues të shërbimit të ridispeçimit, për shkëmbime ndërkufitare të shërbimeve të ridispeçimit nga prodhimi i energjisë, stabilimentet për ruajtjen e energjisë ose përgjigjen ndaj kërkesës që ndodhen në territoret e tyre, nëpërmjet mekanizmave të bazuar në treg ose të pabazuara në treg, nëse bashkëpunimi i tillë është teknikisht i realizueshëm dhe i miratuar nga autoritetet rregullatore të të dyja palëve të përfshira.	3. Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema mogu zaključiti ugovore sa bilo kojim drugim operatorom prenosnog sistema, Operatorom distributivnog sistema ili pružaocem usluga redispečinga, za prekograničnu razmenu usluga redispečinga, od proizvodnje energije, postrojenja za skladištenja energije ili postrojenja za reagovanje na potražnju koja se nalaze na njihovoj teritoriji, kroz tržišne ili netržišne mehanizme, ako je takva saradnja tehnički izvodljiva i odobrena od strane regulatornih organa obe uključene strane.	3. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator may conclude agreements with any other transmission system operator, distribution system operator or redispatch service provider, for cross-border exchanges of redispatch services from electricity generation, energy storage or demand response facilities located on their territories, through market-based or non-market-based mechanisms, if such cooperation is technically feasible and approved by the regulatory authorities of both parties involved.
4. Burimet që marrin pjesë në ridispeçim, zgjidhen ndërmjet stabilimenteve prodhuese, stabilimenteve të ruajtjes së energjisë ose përgjigjes ndaj kërkesës, duke përdorur mekanizmat e bazuar në treg kompensohen financiarisht sipas çmimit ofertues. Energjia balancuese e ofruar për ridispeçim nuk ka ndikim në çmimin e energjisë balancuese në tregun balancues.	4. Resursi koji učestvuju u redispečingu biraju se između proizvodnih postrojenja, postrojenja za skladištenje energije ili postrojenja za odgovor na potražnju, koristeći mehanizme zasnovane na tržištu i nadoknađuju se finansijski po ceni ponude. Ponude za balansnu energiju koje se koriste za redispečiranje nema uticaja na cenu balansne energije balansirajućeg tržišta.	4. The resources participating in the redispatching are selected among generation facilities, energy storage facilities or demand response facilities using market-based mechanisms and are financially compensated according to their bidding price. Balancing energy offered for redispatching shall not impact the price of balancing energy on the balancing market.
5. Pa paragjykuar paragrafin 1 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të krijojnë dhe të përdorin mekanizëm të përbashkët ridispeçimi të pabazuar në treg me	5. Ne prejudicirajući stav 1. ovog člana, Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema može kreirati i koristiti zajednički netržišni mehanizam redispečiranja sa svim relevantnim	5. Without prejudice to paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator or the Distribution System Operator may create and use a common non-market-based redispatching mechanism with all relevant

të gjitha kategoritë përkatëse të ofruesve të shërbimeve të përfshira, e që përdoret vetëm kur aplikohen një apo më shumë prej kushteve të mëposhtme:	kategorijama uključenih pružalaca usluga, koji se koristi samo kada se primeni jedan ili više od dole navedenih uslova:	categories of service providers included, which is used only when one or more of the following conditions apply:
5.1. asnjë burim i bazuar në treg nuk është i disponueshëm për llojin e kërkuar të shërbimit;	5.1. nije dostupan tržišni resurs za traženu vrstu usluge;	5.1. no market-based resource is available for the requested service type;
5.2. janë përdorur të gjitha burimet e disponueshme të bazuar në treg, ose kapaciteti i përgjithshëm në dispozicion për ridispeçim është i pamjaftueshëm;	5.2. iskorišćeni su svi raspoloživi tržišni resursi ili je ukupan raspoloživi kapacitet ponovnog otpremanja nedovoljan;	5.2. all available market-based resources have been used, or the total available redispatch capacity is insufficient;
5.3. numri i stabilimenteve të disponueshme të prodhimit të energjisë elektrike, ruajtjes së energjisë ose përgjigjes ndaj kërkesës është shumë i ulët për të siguruar konkurrencë efektive në zonën ku ndodhen stabilimentet e përshtatshme për shërbimin e kërkuar;	5.3. broj raspoloživih postrojenja za proizvodnju, skladištenje energije ili reagovanje na potražnju je prenizak da bi se osigurala efektivna konkurencija u području u kojem se nalaze postrojenja pogodna za traženu uslugu;	5.3. the number of available power generation, energy storage or demand response facilities is too low to ensure effective competition in the area where facilities suitable for the required service are located
5.4. problemi me rrjedhat e interkoneksionit shkakton kongjestion në mënyrë të rregullt dhe të parashikueshëm duke shkaktuar që ridispeçimi i bazuar në treg të nxisë ofruesit e shërbimeve të ridispeçimit në ofertime të rregullta strategjike që rrit nivelin e kongjestionit të brendshëm; ose	5.4. problem s tokovima interkonekcije prouzrokuje zagušenja na redovan i predvidljiv način uzrokujući da redispečing zasnovano na tržištu podstiče pružaoce usluga redispečinga da se uključe u redovne strateške ponude koje bi povećale nivo internog zagušenja, ili	5.4. the problem with interconnection causes leads to congestion in a regular and predictable way causing the market-based redispatching to trigger the redispatching service providers in regular strategic bidding that increases the level of internal congestion; or
5.5. Qeveria miraton planin e veprimit të	5.5. Ministarstvo usvaja akcioni plan	5.5. The Government approves the action

përcaktuar në nenin 31 ose siguron që kapaciteti minimal për tregtimin ndërzonal të vihet në dispozicion në pajtim me nenin 32 paragrafi 7 i këtij ligji.	definisan u članu 31. ili obezbeđuje da minimalni kapaciteti za međuzonsko trgovanje budu dostupni u skladu sa članom 32.stav 7. ovog zakona.	plan defined in Article 31 or ensures that the minimum capacity for inter-regional trade to be made available in accordance with Article 32 paragraph 7 of this Law.
6. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes i dorëzojnë Rregullatorit raporte vjetore për aktivitetet e tyre të ridispeçimit, duke përfshirë:	6.Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema podnose godišnje izveštaje Regulatoru o svojim dispečerskim aktivnostima, uključujući i:	6. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator submit annual reports to the Regulator on their redispatching activities, including:
6.1. numrin dhe intensitetin e masave të aplikuara të ridispeçimit, arsyet që i kanë shkaktuar ato në rrjet dhe ndikimin e tyre, si në rastet e bazuara në treg ashtu edhe të pabazuara në treg;	6.1. broj i intenzitet primenjenih mera redispečinga, razloge koje su ih prouzrokovale u mreži kao i njihov uticaj, kao na slučajeve zasnovane na tržištu tako i van tržišta;	6.1 the number and intensity of redispatching measures applied, the reasons that caused them in the network and their impact, both in market-based and non-market-based cases;
6.2. rastet e ridispeqimit zbritës të bazur në treg të stabilimenteve prodhuese, sipas paragrafit 5 të këtij neni, së bashku me arsyetimin e duhur;	6.2. slučajeve redispečinga proizvodnih objekata ne na tržišnoj osnovi, u opadanju, objekata za prozivodnju, prema stavu 5. ovog člana, zajedno sa odgovarajućim obrazloženjem;	6.2. cases of downward redispatching based on the market, of production facilities, according to paragraph 5 of this article, together with the appropriate justification;
6.3. nivelin e zhvillimit dhe efektivitetit të mekanizmave të ridispeçimit të bazuar në treg, duke përfshirë prodhimin e energjisë elektrike, stabilimentet e ruajtjes së energjisë dhe përgjigjen ndaj kërkesës;	6.3. nivo razvoja i efektnosti tržišno zasnovanih mehanizama redispečiranja, baziranog na tržište uključujući proizvodnju električne energije, skladištenje energije i postrojenja za odgovor na potražnju;	6.3. the level of development and effectiveness of market-based redispatching mechanisms, including electricity generation, energy storage and demand response facilities;
6.4. arsyet, vëllimet në MWh dhe llojin e burimeve të prodhimit të energjisë elektrike	6.4. razlozi, količine u MWh i vrsta izvora proizvodnje električne energije	6.4. the reasons, volumes in MWh and type of electricity generation sources

të përfshira në ridispeçim të bazuar dhe të pabazuar në treg;	uključenih u tržišno i netržišno redispečiranje;	involved in market-based and non-market-based redispatching;
6.5. kontekstin dhe ndikimin e problemeve të rrjetit ose rasteve të sistemit që shkaktojnë kongjestion të përsëritur ose të parashikueshëm në pajtim me paragrafin 5 të këtij neni, si dhe masat e planifikuara ose të ndërmarra për të adresuar problemin dhe për të mundësuar zbatimin e mekanizmave të ridispeçimit të bazuar në treg;	6.5. kontekst i uticaj problema na mreži ili sistemskih slučajeva koji dovode do ponovljenih ili predvidivih zagušenja u skladu sa stavom 5. ovog člana, kao i planirane ili preduzete mere za rešavanje problema i omogućavanje implementacije mehanizama za redispečiranje zasnovano na tržištu;	6.5. the context and impact of network problems or system cases that cause repeated or foreseeable congestion in accordance with paragraph 5 of this article, as well as the measures planned or taken to address the problem and to enable the implementation of redispatching mechanisms market based;
6.6 masat e ndërmarra për të reduktuar nevojën për ridispeçim zbritës të instalimeve të prodhimit të energjisë elektrike duke përdorur burime të ripërtërishme të energjisë ose bashkëprodhim me efiçiencë të lartë në të ardhmen, duke përfshirë investimet në digjitalizimin e infrastrukturës së rrjetit dhe shërbimeve për rritjen e fleksibilitetit.	6.6. mere koje se preduzimaju za smanjenje potrebe za ponovno dispečiranje u padu instalacija za proizvodnju električne energije koristeći obnovljive izvore energije ili kogeneraciju visoke efikasnosti u budućnosti, uključujući i ulaganja u digitalizaciju mrežne infrastrukture i usluga za povećanje fleksibilnosti.	6.6 measures taken to reduce the need for downstream redispatching of electricity production installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration in the future, including investments in the digitalization of network infrastructure and services to increase flexibility.
7. Rregullatori i dorëzon Bordit Rregullativ të Komunitetit të Energjisë raportet për ridispeçim sipas paragrafit 6 të këtij neni dhe publikon një përmbledhje të të dhënave sipas nënparagrafëve 6.3. 6.4. dhe 6.6.	7. Regulator dostavlja Regulativnom odboru energetske zajednice izveštaje u vezi sa ponovnim dispečiranjem na osnovu stava 6. ovog člana i objavljuje sažetak podataka iz tačke 6.3. 6.4 i 6.6.	7. The regulator submits to the ECRB the reports for re-dispatch according to paragraph 6 of this article and publishes a summary of the data in sub-paragraphs 6.3, 6.4 and 6.6.
8. Aty ku përdoret ridispeçimi zbritës i pabazuar në treg, Operatori i Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet të zbatojnë parimet e	8. Onde gde se koristi ponovno dispečiranje u padu koje nije zasnovano na tržištu, Operater sistema prenosa i Operater sistema za distribuciju primenjuje sledeće	8. Where non-market-based downward redispatching is used, the Transmission System Operator or Distribution System Operator must apply the following

mëposhtme:	principe:	principles:
8.1. stabilimentet e prodhimit të energjisë elektrike që përdorin burime të ripërtërishme të energjisë i nënshtrohen ridispeçimit zbritës vetëm nëse nuk ka asnjë masë tjetër ose alternativë ridispeçimi ose nëse ndonjë zgjidhje alternative shkakton kosto të konsiderueshme jo proporcionale ose rreziqe serioze për sigurinë e rrjetit;	8.1. postrojenja za proizvodnju električne energije koja koriste obnovljive izvore energije podležu redispečingu u padu samo ako ne postoji druga mera ili alternativa redispečinga ili ako bi bilo koje alternativno rešenje izazvalo značajne nesrazmerne troškove ili ozbiljne rizike po sigurnost mreže;	8.1. electricity production facilities using renewable energy sources are subject to downward redispatch only if there is no other redispatch measure or alternative or if any alternative solution causes significant disproportionate costs or serious risks to network security;
8.2. stabilimentet e prodhimit të energjisë elektrike që përdorin bashkëprodhim me efiçiencë të lartë i nënshtrohen ridispeçimit zbritës vetëm nëse nuk ka asnjë masë tjetër ose alternativë ridispeçimi përveç ridispeçimit zbritës të stabilimenteve të prodhimit të energjisë elektrike që përdorin burime të ripërtërishme të energjisë ose nëse ndonjë zgjidhje alternativë shkakton kosto të konsiderueshme joproporcionale ose rreziqe serioze për sigurinë e rrjetit;	8.2. postrojenja koje koriste visoko efikasnu kogeneraciju podležu redispečingu u padu samo ako ne postoji druga mera ili alternativa redispečinga osim redispečinga u padu postrojenja koja proizvode električnu energiju koja koriste obnovljive izvore energije, ili ako bi bilo koje alternativno rešenje uzrokovalo značajne nesrazmerne troškove ili ozbiljne rizike za sigurnost mreže;	8.2. power generation plants using high-efficiency cogeneration are subject to downward redispatching only if there is no other measure or redispatching alternative than downward redispatching of power generation plants using renewable energy sources, or if any alternative solution causes significant disproportionate costs or serious risks to network security;
8.3. vetëprodhimi i energjisë elektrike nga instalimet që përdorin burime të ripërtërishme të energjisë ose bashkëprodhim me efiçiencë të lartë, që nuk injektohet në rrjetin e transmetimit ose në rrjetin e shpërndarjes i nënshtrohet ridispeçimit zbritës vetëm nëse asnjë zgjidhje tjetër nuk zgjidh problemet apo rreziqet e sigurisë së rrjetit;	8.3. samoproizvodnja električne energije iz postrojenja koje koriste obnovljive izvore energije ili visoko efikasnu kogeneraciju koja se ne unosi u mrežu prenosa ili u mrežu distribucije podleže redispečingu u padu samo ako nijedno drugo rešenje ne bi moglo da reši probleme ili rizike po sigurnost mreže;	8.3. self-production of electricity from installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration that is not injected into the transmission network or the distribution network is subject to downward redispatching only if no other solution solves the problems or risks of network security;

8.4. çdo ridispeçim zbritës sipas nënparagrafit 8.1. 8.2. dhe 8.3. të këtij neni duhet të arsyetohet në mënyrë të rregullt dhe transparente dhe t'i raportohet Rregullatorit pa vonesë dhe të përfshihet në raport sipas paragrafit 6 të këtij neni.	8.4. svaki redispečing u padu prema tačkama 8.1. 8.2. i 8.3. ovog člana mora biti opravdano na uredan i transparentan način i bez odlaganja prijavljeno Regulatoru i uključeno u izveštaj prema stavu 6. ovog člana.	8.4. any downward re- dispatch according to subsections 8.1. 8.2. and 8.3. of this article must be justified in an orderly and transparent manner and reported to the Regulator without delay and included in the report according to paragraph 6 of this article.
9. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes përfshijnë ridispeçimin në kuadër të Kodt të Rrjetit të Transmetimit dhe Kodit të Rrjetit të Shpërndarjes, që miratohet nga Rregullatori.	9. Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema uvrštavaju redispečing u okviru Kodeksa mreže prenosa, i Kodeksa mreže za distribuciju, koji se usvaja od strane Regulatora.	9. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator include the redispatching within the Transmission Grid Code and the Distribution Grid Code, which is approved by the Regulator.
10. Procedura sipas paragrafit 9 të këtij neni rregullon ridispeçimin e bazuar në treg, funksionimin e mekanizmit të ridispeçimit të pabazuar në treg sipas paragrafit 5 të këtij neni, masat operacionale të lidhura me rrjetin dhe tregun për fleksibilitet, ndikimin nga Burimet e Ripërtëritshme të Energjisë dhe bashkëprodhimi me efiçiencë të lartë në kapacitetin e lejuar ridispeçues, planifikimin e zhvillimit të rrjetit, si dhe kompensimin financiar për ridispeçimin për të ulur prodhimin të pabazuar në treg.	10. Procedura iz stava 9. ovog člana uređuje redispečing zasnovan na tržištu , rad mehanizma netržišnog redispečinga iz stava 5. ovog člana, operativne mere koje se odnose na mrežu i tržište fleksibilnosti, uticaj od obnovljivih izvora energije i visokoefikasnu kogeneraciju u dozvoljenom kapacitetu redispečinga, planiranje razvoja mreže, kao i finansijsku naknadu redispečinga za smanjenje proizvodnje van trćišta.	10. The procedure according to paragraph 9 of this article regulates market-based redispatching, the operation of the out-of-market redispatching mechanism according to paragraph 5 of this article, operational measures related to the network and the market for flexibility, the impact from renewable energy sources and co-generation with high efficiency in the allowed redispatching capacity, network development planning, as well as financial compensation for downward and non-market-based redispatching to reduce generation outside the market.

Neni 20 **Obligimi i Operatorit të Sistemit të Transmetimit për ruajtjen e konfidencialitetit të të dhënave**	Član 20 **Obaveza Operatera prenosnog sistema o konfidencijalnosti podataka**	Article 20 **Obligation of the Transmission System Operator for protection of Data Confidentiality**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të ruajë konfidencialitetin dhe të mos lejojë shpalosjen e informatave të ndjeshme komerciale të pranuara gjatë realizimit të aktiviteteve të tyre. Operatori i Sistemit të Transmetimit parandalon zbulimin në mënyrë diskriminuese të informatave për aktivitetet e veta, të cilat mund të jenë komercialisht të dobishme.	1. Operater prenosnog sistema mora čuvati poverljivost i ne sme da dozvoli otkrivanje informacija koje su komercijalno osetljive a koje su primljene u toku realizacije njegovih aktivnosti. Operater prenopsnog sistema će sprečiti diskriminatorno otkrivanje informacija o svojim aktivnostima koje mogu biti komercijalno korisne.	1. The Transmission System Operator shall preserve confidentiality and prevent the disclosure of commercially sensitive information obtained in the course of performing its activities. The Transmission System Operator shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk duhet në kontekstin e shitjeve ose blerjeve të energjisë elektrike nga ndërmarrjet përkatëse, të keqpërdor informatat komercialisht të ndjeshme të marrë nga palët e treta në kontekstin e ofrimit ose negocimit të qasjes në sistem.	2. Operater prenosnog sistema, u kontekstu prodaje ili kupovine električne energije od odgovarajućih preduzeća, neće zloupotrebljavati informacije koje su komercijalno osetljive a koje su dobijene od trećih lica u kontekstu ponuda ili pregovora o pristupu sistemu.	2. The Transmission System Operator shall not, in the context of sales or purchases of electricity by related undertaking, misuse commercially sensitive information obtained from third parties in the context of providing or negotiating access to the system.
3. Duke mos anashkaluar obligimin e paragrafit 1 të këtij neni, Rregullatori, gjatë ushtrimit të kompetencave, funksioneve dhe detyrave të tij, mund të kërkojë nga Operatori i Sistemit të Transmetimit t'i sigurojë qasje në informatat e ndjeshme komerciale, të cilat përdoren vetëm për përpunim të brendshëm nga Rregullatori dhe gëzojnë të njëjtin nivel të mbrojtjes nga shpalosja.	3. Ne zanemarujući obavezu iz stava 1. ovog člana, Regulator, u vršenju svojih ovlašćenja, funkcija i dužnosti, može tražiti od Operatera sistema prenosa sistema da omogući pristup informacija koje su komercijalno osetljive, koje se koriste samo za internu obradu od strane Regulatora i uživaju isti nivo zaštite od otkrivanja.	3. Notwithstanding the obligation of paragraph 1 of this article, the Regulator, in exercising its powers, functions and duties, may require the Transmission System Operator to provide it with it access to the commercially sensitive information, which shall be used solely for internal processing by the Regulator and shall have the same level of protection from disclosure.

4. Duke mos anashkaluar detyrimin nga paragrafit 1 i këtij neni, informatat që nevojiten për sigurinë e furnizimit me energji dhe operimin efikas të sistemit, konkurrencën efektive dhe funksionimin efikas të tregut të energjisë elektrike bëhen publike.	4. Ne zanemarujući obavezu iz stava 1. ovog člana, informacije potrebne za sigurnost snabdevanja energijom i efikasan rad sistema, efektivnu konkurenciju i efikasno funkcionisanje tržišta električne energije objavljuju se javnosti.	4. Notwithstanding the obligation of paragraph 1 of this article, the information necessary for energy security and efficient operation of the system, effective competition and efficient functioning of the electricity market , shall be made public.
Neni 21 **Kyçja e stabilimenteve të reja të prodhimit dhe ruajtjes së energjisë në sistemin e transmetimit**	**Član 21** **Povezivanje novih postrojenja za proizvodnju i skladištenje energije na sistem prenosa**	**Article 21** **Connection of new electricity generation and energy storage facilities to the transmission system**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit siguron kyçjen e instalimeve të reja të prodhimit të energjisë elektrike dhe stabilimenteve të ruajtjes së energjisë mbi baza jodiskriminuese në sistemin e transmetimit, duke zbatuar procedura transparente dhe efikase të miratuara nga Rregullatori dhe të publikuara në faqen zyrtare të Rregullatorit dhe të Operatorit të Sistemit të Transmetimit.	1. Operater prenosnog sistema obezbeđuje priključenje novih instalacija za proizvodnju električne energije i skladišta energije na sistem prenosa na osnovu nediskriminatornih principa, primenom transparentnih i efikasnih procedura koje su odobrene od strane Regulatora i koje su objavljene na internet stranici Regulatora i Operatera prenosnog sistema prenosa.	1. The Transmission System Operator shall provide non-discriminatory connections of new electricity generation installations and energy storage facilities to the transmission system, applying transparent and efficient procedures approved by the Regulator that are published on the web sites of the Regulator and the Transmission System Operator.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk mund të refuzojë kyçjen e instalimit të ri të prodhimit të energjisë elektrike apo stabilimentit të ruajtjes së energjisë nga paragrafi 1 i këtij neni në bazë të kufizimeve të mundshme në të ardhmen të kapacitetit të disponueshëm të rrjetit ose kongjestionit në pjesët e largëta të rrjetit të transmetimit.	2. Operater prenosnog sistema sistema ne može odbiti priključenje nove instalacije za proizvodnju električne energije ili skladišta energije iz stava 1. ovog člana na osnovu mogućih budućih ograničenja raspoloživog kapaciteta mreže ili zagušenja delova udaljene mreže prenosa.	2. The Transmission System Operator must not refuse the connection of a new electricity generation installation or energy storage facility of paragraph 1 of this Article on the basis of possible future limitations of the available network capacity or congestion in remote parts of the transmission network.

3. Operatori i Sistemit të Transmetimit obligohet t'i sigurojë paraprakisht shfrytëzuesve apo investitorëve potencialë të rrjetit të gjitha informatat e nevojshme teknike në lidhje me mundësinë dhe procedurën e kyçjes në sistemin e transmetimit, në kohën e duhur.	3. Operater prenosnog sistema je dužan da unapred obezbedi korisnicima ili potencijalnim investitorima mreže sve potrebne tehničke informacije u vezi sa mogućnošću i postupak priključenja na sistem prenosa i u vezi sa procedurom priključenja na vreme.	3. The Transmission System Operator is obliged to provide the potential network user or investor all the necessary technical information related to the possibility and connection procedure to connect to the transmission system in advance.
4. Duke mos anashkaluar paragrafin 1 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të kufizojë kapacitetin për kyçje ose të ofrojë kyçje që i nënshtrohen kufizimeve operacionale, për të maksimizuar vlerën e stabilimenteve të reja të prodhimit ose ruajtjes të energjisë, me kusht që këto kufizime të jenë miratuar nga Rregullatori. Rregullatori duhet të sigurojë që secili kufizim i kapacitetit të kyçjes ose kufizimet operacionale të vendosen në bazë të procedurave transparente dhe jodiskriminuese, si dhe të mos krijojnë barriera të panevojshme për hyrjen në treg.	4. Ne zanemarujući stav 1. ovog člana, Operater prenosnog sistema može ograničiti garantovani kapacitet priključka ili ponuditi priključke koji podležu operativnim ograničenjima, kako bi se obezbedila ekonomska efikasnost u odnosu na nove objekte za proizvodnju ili skladištenje energije, pod uslovom da su ta ograničenja odobrena od strane Regulatora. Regulator mora osigurati da sva zagarantovana ograničenja kapaciteta priključka ili operativna ograničenja budu postavljena na osnovu transparentnih i nediskriminatornih procedura i da ne stvaraju nepotrebne prepreke za ulazak na tržište.	4. Notwithstanding paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator may limit the connection capacity or offer connections subject to operational limitations, in order to maximize the value of new generation facilities or energy storage facilities, provided that such limitations have been approved by the Regulator. The Regulator shall ensure that any limitations in connection capacity or operational limitations are introduced on the basis of transparent and non-discriminatory procedures and do not create undue barriers to market entry.
5. Pronarët e instalimeve të reja të prodhimit apo stabilimenteve të ruajtjes së energjisë që kërkojnë kyçje, bartin çdo shpenzim të realizuar nga Operatori Sistemit te Transmetimit në lidhje me garantimin e kapacitetit të kyçjes ose tejkalimin e kufizimeve operacionale në përputhje me rregullat për menaxhimin e kongjestionit në	5. Vlasnici novih instalacija proizvodnje ili objekata skladišta energije koji zahtevaju priključenje snose sve troškove Operatera prenosnog sistema u vezi sa garancijom kapaciteta priključka ili prevazilaženjem operativnih ograničenja u skladu sa pravilima o upravljanju zagušenjima u sistemu prenosa, za svaki novi priključak.	5. The owners of the new electricity generation installations or energy storage facilities requesting connection shall bear any costs incurred by the Transmission System Operator related to limitations in the guaranteed connection capacity or operational limitations in accordance with the rules on congestion management in the

sistemin e transmetimit, për sa i përket secilës kyçje të re.		transmission system, with respect to each new connection.
6. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk mund të refuzojë një kyçje të re për shkak të kostove shtesë si rezultat i nevojës për zgjerimin e kapacitetit të rrjetit pranë pikës së kyçjes. Kur instalimi i ri prodhues i energjisë apo stabilimenti i ruajtjes së energjisë bart shpenzimet lidhur me sigurimin e kushteve të kyçjes së pakufizuar, nuk i nënshtrohet kufizimeve.	6. Operater prenosnog sistema ne može odbiti novo priključenje sa obrazloženjem da bi to dovelo do dodatnih troškova kao rezultat potrebe za proširenjem kapaciteta mreže blizu tačke priključka. Kada nova instalacija za proizvodnju energije ili postrojenje za skladištenje energije snose troškove povezane sa obezbeđivanjem neograničenih uslova priključenja, nikakva ograničenja ne vrede.	6. The Transmission System Operator shall not refuse to grant a new connection due to additional costs as a result of the need to expand network capacity near the connection point. Where the new electricity generation installation or energy storage facility bears the costs related to ensuring unlimited connection conditions, no limitations shall be applied.
Neni 22 **Tarifat për qasje dhe shfrytëzim të rrjetit**	**Član 22** **Naknade za pristup i korišćenje mreže**	**Article 22** **Charges for access and use of networks**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes përcaktojnë dhe i propozojnë Rregullatorit për miratim, tarifat për rrjetin e transmetimit dhe shpërndarjes që aplikohen për shfrytëzuesit e sistemit, duke përfshirë tarifat për kyçje në rrjetin përkatës, tarifat për shfrytëzim të rrjetit dhe sipas rastit tarifat për zgjerimin, përmirësimin dhe përforcimin e rrjetit.	1. Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema utvrđuju i predlažu Regulatoru na odobrenje naknade za prenosnu i distributivnu mrežu koje se odnose na korisnike sistema, uključujući naknade za priključenje na odgovarajuću mrežu, naknade za korišćenje mreže i, gde je primenjivo, naknade za proširenje, nadogradnje i pojačanje mreže.	1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall determine and propose to the Regulator for approval, the network charges for the transmission and distribution network to be applied to the system users respectively, including charges for connection to the corresponding network, tariffs for use of the network and, as applicable, charges for expansion, upgrades, and reinforcements of the network.
2. Tarifat nga paragrafi 1 i këtij neni pasqyrojnë kostot, janë transparente dhe marrin parasysh:	2. Naknade iz stava 1. ovog člana odražavaju troškove, transparentne su i uzimaju u obzir:	2. The charges of paragraph 1 of this Article shall be cost-reflective, transparent, and take into account:

2.1. kostot e sigurisë së rrjetit dhe sistemit, sigurisë operacionale dhe adekuacisë së sistemit, transparencës dhe sigurisë së të dhënave duke përfshirë sigurinë kibernetike të sistemit dhe infrastrukturës së rrjetit, si dhe qëndrueshmerinë e tij ndaj kërcënimeve;	2.1. troškove sigurnosti mreže i sistema, operativne sigurnosti i adekvatnosti sistema, transparentnosti i sigurnosti podataka uključujući sajber sigurnost sistema i mrežne infrastrukture kao i izdržljivost na pretnje;	2.1. the costs of network and system security, operational security and system adequacy, data transparency and data security including cybersecurity of system and network infrastructure and its resilience to threats;
2.2. kostot e fleksibilitetit të rrjetit, duke përfshirë qasjen në shërbimet e balancimit, ruajtjes së energjisë dhe shërbimet ndihmëse jofrekuencore, kostot e ridispeçimit, si dhe kompensimet përkatëse; dhe	2.2. troškove fleksibilnosti mreže, uključujući pristup uslugama balansiranja, skladištenja energije i pomoćne usluge koje nisu frekvencije, troškove ponovnog dispečiranja i povezane kompenzacije, i	2.2. the costs of network flexibility including access to balancing services, energy storage and non-frequency ancillary services, costs of redispatching and associated remunerations; and
2.3. kostot e ndonjë shërbimi të sistemit që ofrohen për shfrytëzuesit e rrjetit, duke i lejuar zbatimin e efiçencës së energjisë dhe shtrirjen e vazhdueshme të sistemeve inteligjente, siç përcaktohet nga operatori përkatës i rrjetit dhe duke u kujdesur që të mos ndikojë negativisht në sigurinë e sistemit.	2.3. troškove svih sistemskih usluga koje se pružaju korisnicima mreže, omogućavajući implementaciju energetske efikasnosti i kontinuirano postavljanje inteligentnih sistema, kako se to odredi od strane relevantnog operatera mreže i vodeći računa da se ne utiče negativno na sigurnost sistema.	2.3. the costs of any system services provided to network users permitting implementation of Energy Efficiency improvements and continuous deployment of smart systems, as defined by the respective network operator and taking care to not adversely impact the system security.
3. Në përcaktimin e tarifave për shfrytëzimin e rrjetit të transmetimit, Operatori i Sistemit të Transmetimit:	3. Operater sistema prenosa će prilikom utvrđivanja naknade za korišćenje prenosne mreže uzeti u obzir i:	3. In setting the tariffs for the use of the transmission network, the Tra nsmission System Operator shall:
3.1. merr parasysh pagesat e obliguara dhe kërkesat e kompensuara sipas mekanizmit të kompensimit të operatorëve të sistemit ndërtransmetues, sipas nenit 36 të këtij ligji;	3.1. obavezna plaćanja i nadoknađena potraživanja prema mehanizmu kompenzacije Operatera međuprenosnog sistema, prema članu 36 ovog zakona;	3.1. take into account the due payments and compensated claims under the Inter-transmission system operators compensation mechanism of Article 36 of this Law;

3.2. merr parasysh pagesat aktuale dhe arkëtimet e pranuara, si dhe ato të pritshme për periudhat e ardhshme të vlerësuara në bazë të periudhave të mëparshme; dhe	3.2. uzima u obzir aktualne uplate i naplate, kao i one koji se očekuju za buduće periode procenjene na osnovu prethodnih perioda, i	3.2. make consideration of actual payments and collections received, as well as those expected for future periods estimated on the basis of previous periods, and
3.3. nuk paragjykon asnjë tarifë që rezulton nga menaxhimi i kongjestionit, sipas nenit 34 të këtij ligji.	3.3 ne prejudicira bilo kakvu tarifu koja nastaje od administrovanja zagušenja, prema članu 34. ovog zakona.	3.3. make no prejudice to any charges resulting from the congestion management in accordance to Article 34 of this Law.
4. Tarifat nga paragrafi 1 i këtij neni reflektojnë kostot për arritjen e performancës së kërkuar të rrjetit për aq sa janë në përputhje me një rrjet efikas dhe të qëndrueshëm.	4.Nakn ade iz stava 1 ovog člana odražavaće stvarne troškove potrebne za postizanje performanse mreže u meri u kojoj su u skladu sa troškovima efikasne i postojane mreže.	4. The charges of paragraph 1 of this article shall reflect costs for achieving the required network performances insofar as they are in accordance withi efficient and stable network.
5. Tarifat nga paragrafi 1 i këtij neni, përcaktohen në përputhje me metodologjitë e hartuara nga operatori përkatës i sistemit dhe të miratuara nga Rregullatori.	5. Naknade iz stava 1. ovog člana utvrđuju se u skladu sa metodologijama koje je izradio nadležni Operater sistema i koje je odobrio Regulator.	5. The charges of paragraph 1 of this article, should be determined in accordance with the methodologies developed by the respective system operator and approved by the Regulator.
6. Metodologjitë e përdorura nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes për të përcaktuar tarifat:	6. Metodologije koje koriste Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema za utvrđivanje tarifa:	6. The methodologies used by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator to determine the tariffs:
6.1. sigurojnë trajtim të barabartë, pa diskriminim pozitiv apo negativ, ndërmjet kapaciteteve prodhuese të kyçura në rrjetin e transmetimit dhe kapaciteteve prodhuese të kyçura në rrjetin e shpërndarjes;	6.1. obezbeđuju jednak tretman bez pozitivne ili negativne diskriminacije, između proizvodnih kapaciteta povezanih na prenosnu mrežu i proizvodnih kapaciteta povezanih na distributivnu mrežu;	6.1. ensure equal treatment, without a positive or negative discrimination between the generation capacities connected at the transmission level and generation capacities connected at the distribution level;

6.2. sigurojnë trajtim të barabartë, pa diskriminim pozitiv apo negativ, ndaj ruajtjes së energjisë, agregimit, vetëprodhimit, vetëkonsumit, pjesëmarrjes në përgjigjen ndaj kërkesës, apo pjesëmarrjes së komuniteteve të qytetarëve për energji, dhe nuk duhet të krijojnë pengesa ndaj këtyre aktiviteteve;	6.2. obezbeđuju jednak tretman bez pozitivne ili negativne diskriminacije, u odnosu na očuvanje energije, proizvodnju, samoproizvodnju, sopstvenu potrošnju, učešće u odgovoru na potražnju ili energetskim zajednicama građana za energiju, i nisu protiv da ove aktivnosti;	6.2. ensure equal treatment, without a positive or negative discrimination against energy storage, aggregation, self-generation, self-consumption, or participation in demand response, or participation in a citizen energy community, and shall not create disincentives for these activities;
6.3. mbështesin në mënyrë të balancuar dhe jodiskriminuese, efiçiencën e përgjithshme të sistemit për periudhë afatgjatë përmes sinjaleve të çmimeve për konsumatorët dhe prodhuesit;	6.3. podržavaju na izbalansiran i nediskriminatoran način ukupnu efikasnost sistema na duži rok putem signala cena potrošačima i proizvođačima;	6.3. support, in a balanced and non-discriminatory manner, overall system efficiency over the long run through price signals to customers and generators;
6.4. nuk bazohen në distancë, përveç në rastet sipas paragrafit 7 të këtij neni;	6.4. neće biti zasnovane na distancu, izuzev u slučajevima prema stavu 7 ovog člana;	6.4. not be distance-based, except in cases of paragraph 7 of this Article;
6.5. nuk paragjykojnë tarifat që rezultojnë nga masat për menaxhimin e kongjestioneve të referuara, sipas nenit 34 të këtij ligji; dhe	6.5. ne prejudiciraju tarife koje proizilaze iz mera upravljanja zagušenjima iz člana 34. ovog zakona; i	6.5. be without prejudice to the charges resulting from congestion management measures referred to in article 34 of this law, and
6.6. nuk përfshijnë asnjë tarifë specifike për transaksionet individuale për tregtimin ndërzonal të energjisë elektrike, nëse aplikohet.	6.6. neće uključivati nikakve posebne naknade za pojedinačne transakcije za međuzonsku trgovinu električnom energijom, u zavisnosti od slučaja.	6.6. shall not include any specific charges on individual transactions for cross-zonal trading of electricity, as applicable.
7. Niveli i tarifave të rrjetit të transmetimit duhet të ofrojë sinjalet e lokacionit në nivelin e Rajonit të Kalkulimit të Kapaciteteve për tu	7. Tarifni nivo tarifa mreže prenosa treba da pruža lokacione signale na nivou Izračunavanja kapaciteta Regiona, da bi se	7. The level of transmission network charges shall provide location signals at the level of the Capacity Calculation Region to be used

përdorur në Planin e Veprimit të referuar në nenin 31 të këtij ligji dhe Planin për Zhvillim të Rrjetit të Transmetimit nga Ligji përkatës për Energjinë dhe merr parasysh vëllimin e humbjeve në rrjet, kongjestionet dhe kostot e investimeve për infrastrukturën e re.	koristili u akcionom planu navedenom u članu 31 ovog Zakona i Planu razvoja mreže Prenosa i odgovarajućem Zakonu o energetici i uzeti će u obzir obim gubitaka u mreži, zagušenja i investicionih troškova za novu infrastrukturu.	in the Action Plan referred to in Article 31 of this law and the Transmission Network Development Plan from the relevant Energy Law, and shall take into account the amount of network losses, the congestions and the costs of investments for new infrastructure.
8. Pa paragjykuar kriteret e tjera të zbatueshme të përcaktuara në këtë nen, tarifat e shpërndarjes marrin parasysh mënyrat e shfrytëzimit të rrjetit të shpërndarjes nga shfrytëzuesit e sistemit, përfshirë konsumatorët aktivë. Tarifat e shpërndarjes:	8. Ne dovodeći u pitanje druge važeće kriterijume utvrđene ovim članom, naknade za distribuciju uzimaju u obzir načine korišćenja distributivne mreže od strane korisnika sistema, uključujući u aktivne potrošače. Troškovi distribucije:	8. Without prejudice to the other applicable criteria outiled in this article, the distribution tariffs shall take into account the modes of use of the distribution network by system users including active customers. Distribution tariffs may:
8.1. përmbajnë elemente të kapacitetit të kyçjes në rrjet;	8.1. sadrže elemente kapaciteta mrežne veze;	8.1. contain network connection capacity elements;
8.2. mund të përcaktohen ndryshe në bazë të profilit të konsumit ose prodhimit të shfrytëzuesit të sistemit;	8.2. mogu se utvrditi drugačije na osnovu profila potrošnje ili proizvodnje korisnika sistema;	8.2. be determined otherwise based on the consumption or generation profile of the system user;
8.3. në varësi të vendosjes së suksesshme të matësve inteligjentë, mund të ndryshojnë sipas kohës për të pasqyruar shfrytëzimin e rrjetit, në mënyrë transparente, me kosto efikase dhe të parashikueshme për konsumatorët fundor;	8.3. u zavisnosti od uspešnog postavljanja pametnih brojila, naknade se mogu razlikovati kako bi se prikazalo korišćenje mreže, na transparentan, isplativ i predvidljiv način za krajnje korisnike;	8.3. depending on the successful deployment of smart meters, tariffs may vary over time to reflect the use of the network, in a transparent, cost efficient and foreseeable way for the final customers;
8.4. ofrojnë nxitje për Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes për operimin me kosto efektive, zhvillimin e rrjeteve të tyre dhe sigurimin e shërbimeve të kërkuara të	8.4. pružaju podsticaj za Operatera distributivnog sistema za i priznaje isplativ rad i razvoj svojih mreža i nabavku potrebnih usluga fleksibilnosti.	8.4. shall provide incentives to the Distribution system Operator for cost-efficient operation and development of their networks and procurement of

fleksibilitetit.		required flexibility services.
9. Me qëllim të ofrimit të nxitjeve sipas nënparagrafit 8.4 të këtij neni, Rregullatori vlerëson dhe njeh kostot e shërbimeve përkatëse si të pranueshme dhe përfshinë ato në tarifat e shpërndarjes. Rregullatori mund të merr vendim për përfshirjen e objektivave të performancës për nxitjen e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes për të rritur funksionimin efiçient të rrjetit, duke përfshirë uljen e humbjeve të rrjetit, aplikimin e efiçiencës së energjisë, shërbimeve të ruajtjes së energjisë, dhe vendosjen e sistemeve matëse inteligjente.	9. U cilju obezbeđivanja podsticaja iz tačke 8.4 ovog člana, Regulator ocenjuje i priznaje troškove relevantnih usluga prihvatljivim i te troškove će uključiti u naknade za distribuciju. Regulator može da donosi odluku o obuhvačanju ciljeva učinka radi podsticanja Operatera sistema za distribuciju za povećanje efikasnog rada mreže, uključujući smanjenje gubitaka na mreži, primenu usluga energetske efikasnosti, usluga skladištenja energije, kao i postavljanja pametnih sistema za merenje.	9. For the purpose of providing the incentives in accordance to subparagraph 8.4 of this Article, the Regulator shall assess and recognize the costs of relevant services as eligible and shall include those costs in distribution tariffs. The Regulator may bring a decision to introduce performance targets aimed to provide incentives to the distribution system operator to increase efficient network operation, including through decreasing of network losses, applying energy efficiency and energy storage services, and deployment of smart metering systems.
Neni 23 **Promovimi i Bashkëpunimit Rajonal**	**Član 23** **Promovisanje regionalne saradnje**	**Article 23** **Promotion of Regional Cooperation**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit operon në kuadër të Zonës së Kontrollit që përfshinë territorin e Republikës së Kosovës dhe bashkëpunon me ENTSO-E, konform detyrave dhe obligimeve që i janë ndarë.	1. Operator prenosnog sistema funkcioniše u sklopu Kontrolne zone koja obuhvaća i teritorij Republike Kosova i sarađuje sa u ENTSO-E-om u skladu sa datim obavezama.	1. The Transmission System Operator operates within the Control Area that includes the territory of Republic of Kosovo and cooperates with ENTSO-E to ensure conformed duties and obligations that has been allocated.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit lidh marrëveshje për të gjitha aspektet e bashkëpunimit dhe shërbimet e disponueshme të ofruara nga ENTSO-E, sipas rastit dhe të miratuar nga ENTSO-E si dhe për mbulimin e	2. Operator prenosnog sistema zaključuje ugovore o svim elementima saradnje i dostupnim uslugama koje pruža ENTSO-E, ako je primenljivo i odobreno od strane ENTSO-E, kao i pokriva sve dodatne	2. The Transmission System Operator enters into agreement for all elements of cooperation and available services provided by ENTSO-E, as applicable and approved by ENTSO-E, as well as for covering any

çdo kostoje shtesë që rezulton nga zgjerimi i detyrave të ENTSO-E si rezultat i ofrimit të këtyre shërbimeve. Kostot e dakorduara vlerësohen nga Rregullatori në lidhje me nivelin që ato janë të arsyeshme dhe proporcionale dhe merren parasysh në llogaritjen e tarifave të transmetimit.	troškove koji proizilaze iz proširenja zadataka ENTSO-E, za pružanje ovih usluga. Ugovorene troškove Regulator procenjuje u meri u kojoj su razumni i srazmerni i uzimaju se u obzir pri obračunu prenosnih naknada.	additional costs resulting from the extension of the tasks of ENTSO-E due to the provision of these services. The agreed costs shall be assessed by the Regulator with respect to the level they are reasonable and proportionate and shall be taken into consideration in the calculation of the transmission tariffs.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit:	3. Operator prenosnog sistema:	3. The Transmission System Operator:
3.1. bashkëpunon me Operatorët e tjerë të Sistemit të Transmetimit të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë përmes ENTSO-E për të lehtësuar pjesëmarrjen e Republikës së Kosovës në integrimin rajonal të tregjeve të energjisë elektrike, për të promovuar tregtimin ndërkufitar, funksionimin e koordinuar dhe zhvillimin e harmonizuar të rrjetit evropian të transmetimit të energjisë elektrike;	3.1. sarađuje sa drugim Operatorima prenosnog sistema ugovornih strana Energetske zajednice preko ENTSO-E kako bi se olakšalo učešće Republike Kosova u regionalnoj integraciji tržišta električne energije, da bi se promovisala prekogranična trgovina, i funkcionisanje koordinisanog i usklađenog razvoja Evropske mreže za prenos električne energije;	3.1. cooperate with the other transmission system operators of the Energy Community Contracting Parties and EU Member States through the ENTSO-E in order to facilitate the participation of the Republic of Kosovo in the regional integration of the electricity markets, to promote the cross-border trade, and the coordinated operation and harmonized development of the European electricity transmission network;
3.2. bashkëpunon me ENTSO-E, në zhvillimin e një plani rajonal investimi dy (2) vjeçar në pajtim me planin dhjetë (10) vjeçar të zhvillimit të rrjetit të BE-së, dhe merr parasysh planin rajonal të investimeve si bazë për vendimet e veta për investime;	3.2. sarađuje sa ENTSO-E, u izradi dvogodišnjeg (2) regionalnog plana ulaganja u skladu sa desetogodišnjim (10) planom razvoja mreže EU, te će taj regionalni investicioni plan uzeti u obzir kao osnovu za svoje odluke za investicije;	3.2. cooperate with the ENTSO-E in the development of a biannual (2 year) regional investment plan in correlation with the EU Ten (10) Year Network Development Plan, and shall take into account that regional investment plan as basis for its investment decisions;
3.3. promovon procedurat operative për të siguruar menaxhimin optimal të rrjetit, promovon dhe merr pjesë në zhvillimin e	3.3. promoviše operativne aranžmane kako bi se osiguralo optimalno upravljanje mrežom i promoviše i učestvuje u razvoju	3.3. promote operational arrangements in order to ensure the optimal management of the network and shall promote and

shkëmbimeve të energjisë, alokimin e koordinuar të kapaciteteve ndërzonale nëpërmjet zgjidhjeve të bazuara në treg dhe jodiskriminuese, duke përfshirë ankandet e nënkuptuara (implicite) për alokimet afatshkurtra dhe integrimin e mekanizmit të balancimit dhe kapacitetit rezervë;	razmene energije, koordinisanu distribuciju međuzonskih kapaciteta kroz nediskriminatorna tržišna rešenja, uključujući i implicitne podrazumevane aukcije za kratkoročne dodele i integraciju mehanizma za balansiranje i rezervnog kapaciteta;	participate in the development of energy exchanges, the coordinated allocation of cross-zonal capacity through non-discriminatory market-based solutions, including implicit auctions for short-term allocations and the integration of balancing mechanism and reserve capacity;
4. Operatori i Sistemit të Transmetimit merr parasysh opinionet dhe rekomandimet dhe zbaton vendimet e institucioneve të themeluara në Komunitetin e Energjisë ose në Bashkimin Evropian ku organizatat e tilla janë të mandatuara me akte ose marrëveshje ndërkombëtare të detyrueshme për Republikën e Kosovës.	4. Operator prenosnog sistema će uzeti u obzir mišljenja, preporuke i primeniće odluke institucija osnovanih u Energetskoj zajednici, ili u Evropskoj uniji, gde su takve organizacije ovlašćene propisima ili međunarodnim sporazumima koji su obavezujući za Kosovo.	4. Transmission System Operator shall take into account the opinions and recommendations and shall implement the decisions of institutions established in the Energy Community, or the European Union, where such organizations are mandated by regulations or international agreements binding on Kosovo
5. Operatori i Sistemit të Transmetimit bashkëpunon me operatorët e sistemit të transmetimit të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë për të siguruar informatat e nevojshme në lidhje me planet e zhvillimit të rrjetit, shfrytëzimin dhe zhvillimin e linjave të interkoneksionit dhe bashkëpunimin rajonal.	5. Operator prenosnog sistema sarađuje sa operatorima sistema prenosa ugovornih strana Energetske zajednice kako bi osigurao potrebne informacije u vezi sa planovima razvoja mreže, korišćenjem i razvojem interkonektivnih vodova i regionalnom saradnjom.	5. The Transmission System Operator cooperates with transmission system operators of the Energy Community Contracting Parties in ensuring the necessary information regarding network development plans, use and development of interconnection lines and regional cooperation.
Neni 24 **Adekuacia e burimeve**	**Član 24** **Adekvatnost resursa**	**Article 24** **Resource Adequacy**
1. Rregullatori monitoron adekuacinë e burimeve brenda territorit të Republikës së Kosovës në bazë të vlerësimit evropian të	1. Regulator prati adekvatnost resursa na teritoriji Republike Kosova na osnovu evropske procene adekvatnosti resursa.	1. The Regulator shall monitor resource adequacy within the territory of the Republic of Kosovo on the basis of the European

adekuacisë së burimeve. 2. Me qëllim të plotësimit të vlerësimit evropian të adekuacisë së burimeve, Operatori i Sistemit të Transmetimit bën vlerësimin e adekuacisë së burimeve kombëtare të Republikës së Kosovës, në pajtim me nenin 25 të këtij ligji. 3. Kur vlerësimi evropian i adekuacisë së burimeve ose vlerësimi kombëtar identifikon mangësi në adekuacinë e burimeve, Rregullatori identifikon çdo shtrembërim rregullativ ose mosfunksionim të tregut që mund të ketë shkaktuar ose kontribuar në shfaqjen e kësaj mangësie dhe obligon Operatorin e Sistemit të Transmetimit të përgatisë një plan zbatimi me afate të përcaktuara për miratimin e masave për eliminimin e shtrembërimeve rregullative ose mosfunksionimeve të tregut të identifikuara. Pas miratimit, plani publikohet në faqen zyrtare të OST-së. 4. Nëse plani i propozuar i zbatimit nga paragrafi 3 i këtij neni parasheh vendosjen e mekanizmit të kapacitetit, Rregullatori i dorëzon planin organit përkatës për ndihmë shtetërore me qëllim të marrjes së miratimit, në përputhje me ligjin përkatës për ndihmën shtetërore.	2. Da bi se izvršila evropska procena adekvatnosti resursa, Operator sistema prenosa ocenjuje adekvatnost nacionalnih izvora Republike Kosova, u skladu sa članom 25. ovog zakona. 3. Kada evropska procena adekvatnosti resursa ili nacionalna procena identifikuje zabrinutost zbog nedostataka u adekvatnosti resursa, Regulator će identifikovati sva regulatorna poremećaja ili tržišnog nefunkcionisanja koji su mogli izazvati ili doprineti nastanku takvih nedostataka i obavezujeOperatora sistema prenosa da pripremi plan sprovođenja sa utvrđenim rokovima za usvajanje mera za otklanjanje identifikovanih regulatornih poremećaja ili tržišnih nefunkcionisanja. Nakon usvajanja, plan će biti objavljen na službenojinternet stranici OSP-a. 4. Ako je predlogom plana sprovođenjaiz stava 3. ovog člana predviđeno uspostavljanjemehanizma kapaciteta, Regulator dostavlja plan relevantnom organuza kontrolu državne pomoći radi dobijanja saglasnosti, u skladu sa relevantnim zakonom za državnu pomoć.	resource adequacy assessment. 2. For the purpose of complementing the European resource adequacy assessment, the Transmission System Operator shall carry out national resource adequacy assessment of the Republic of Kosovo, pursuant to article 25 of this law. 3. Where the European resource adequacy assessment or the national assessment identifies concerns or deficiencies in resource adequacy, the Regulator shall identify any regulatory distortions or market failures that may have caused or contributed to the occurrence of such deficiency and shall oblige the Transmission System Operator to prepare an implementation plan with defined timelines for the adoption of measures to eliminate the identified regulatory distortions or market failures. Upon approval, the plan shall be published on the official website of the TSO.. 4. If the proposed implementation plan referred to in paragraph 3 of this article foresees the introduction of capacity mechanism, the Regulator shall submit the plan to the competent State Aid authority for the purpose of obtaining approval, in accordance with the relevant Law on State Aid.

5. Rregullatori i dorëzon planin e propozuar të zbatimit nga paragrafi 3 i këtij neni Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë për shqyrtim dhe, sipas nevojës, plani ndryshohet sipas opinionit të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë mbi atë nëse masat e propozuara janë të mjaftueshme për të eliminuar shtrembërimet rregullative ose mosfunksionimin e tregut të identifikuara në përputhje me paragrafin 3 të këtij neni.	5. Regulator dostavlja predlog Plana sprovođenjaiz stava 3 ovog člana Sekretarijatu Energetske zajednice na razmatranje i, po potrebi, plan se dopunjava po mišljenju Sekretarijata Energetske zajednice o tome da li su predložene preduzete mere dovoljne za otklanjanje regulatornih poremećaja ili tržišnog nefunkcionisanja koji su identifikovani u skladu sa stavom 3. ovog člana.	5. The Regulator shall submit the proposed implementation plan referred to in paragraph 3 of this article to the Energy Community Secretariat for review and, if necessary, shall amend the plan according to the opinion of the Energy Community Secretariat on whether the proposed measures are sufficient to eliminate the regulatory distortions or market non-performance that were identified pursuant to paragraph 3 of this Article
6. Plani i zbatimit i përcaktuar në paragrafin 3 të këtij neni duhet të marrë parasysh parimet mbi të cilat vepron tregu i energjisë elektrike në Republikën e Kosovës përfshirë:	6. Kada Operator sistema prenosa sačini plan implementacije prema stavu 3. ovog člana za električnu energiju i kada uzme u obzir principe na osnovu kojih funkcioniše tržište električne energije na Kosovu, mora uzeti u obzir:	6. When the electricity Transmission System Operator develops the implementation plan determined to in paragraph 3 of this article takes into account the principles based on which Kosovo's electricity market operates, including:
6.1. eliminimin e shtrembërimeve rregullative;	6.1 otklanjanje regulatornih promena;	6.1. removing regulatory distortions;
6.2. heqjen e çfarëdo kufiri teknik për çmimet me shumicë të energjisë elektrike, sipas nenit 52 të këtij ligji;	6.2. ukidanje bilo kakvog tehničkog ograničenja za veleprodajne cene električne energije, prema članu 52 ovog zakona;	6.2. removing any technical limit for wholesale electricity prices pursuant to Article 52 of this law;
6.3. vendosjen e mekanizmit për përcaktimin e çmimit për mungesën e energjisë balancuese si mekanizëm plotësues për barazimin përfundimtar, veçmas nga barazimi përfundimtar i jobalancës, për të mbuluar kostot e	6.3. uspostavljanje mehanizma za utvrđivanje cene za nedostatak balansne energije kao komplementarnog mehanizma za konačno poravnanje, osim konačnog poravnjanja nebalansiranja, za pokrivanje troškova obezbeđenja balansnog	6.3. introducing a mechanism for determining the price for the shortage of the balance energy as an additional settlement mechanism separate from the imbalance settlement, to settle the procurement costs of balancing capacity;

sigurimit të kapacitetit balancues;	kapaciteta;	
6.4. rritjen e kapacitetit të interkoneksionit dhe rrjetit të brendshëm me synimin për të arritur të paktën objektivin e interkoneksionit që Republika e Kosovës e ka në Planin Kombëtar për Energji dhe Klimë;	6.4. povećanje kapaciteta interkonekcije i unutrašnje mreže u cilju postizanja najmanje cilja interkonekcije koji Republika Kosovo ima u Nacionalnom planu za energiju i klimu;	6.4. increasing interconnection and internal grid capacity with a view to reaching at least interconnection target that the Republic of Kosovo has in the National Energy and Climate Plans;
6.5. mundësimin e vetëprodhimit, ruajtjes së energjisë dhe masat në anën e kërkesës, përmes ndërmarrjes së masave për eliminimin e çdo ndryshimi rregullativ të identifikuar;	6.5. omogućavanje vlastite proizvodnje, skladištenja energije, mera na strani potražnje, uključujući i mere za izmenu svih identifikovanih regulatornih promena;	6.5. enabling self-generation, energy storage and demand side measures by taking measures to eliminate any identified regulatory changes;
6.6. sigurimin e prokurimit me kosto efektive dhe të bazuar në treg të shërbimeve balancuese dhe ndihmëse;	6.6. obezbeđivanje isplative i tržišno zasnovane nabavke balansnih i pomoćnih usluga;	6.6. ensuring cost-efficient and market-based procurement of balancing and ancillary services;
6.7. largimin e çmimeve të rregulluara kur kërkohet sipas Ligjit përkatës për Energjinë dhe nxitjen e caktimit të çmimeve të bazuara në treg.	6.7. ukidanje regulisanih cena, kadase to zahteva prema odgovarajućim Zakonom o energetici i podsticanje određivanja cena zasnovanih na tržištu.	6.7. removing regulated prices, where required by the relevant Law on Energy, and encourage market-based price formation.
7. Rregullatori monitoron zbatimin e këtij plani sipas paragrafi 3 të këtij neni dhe publikon rezultatet e monitorimit në raport vjetor. Rregullatori ia dorëzon raportin Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë për të dhënë opinionin nëse plani i zbatimit është zbatuar me sukses dhe nëse lëshimet e adekuacisë së burimeve janë zgjidhur.	7. Regulator prati realizaciju ovog plana prema stavu 3. ovog člana i rezultate praćenja objavljuje u godišnjem izveštaju. Regulator će dostaviti Sekretarijatu Energetske zajednice radi dobijanja mišljenja o tome da li je plan implementacije uspešno implementiran i da li su propusti o adekvatnosti resursa rešeni.	7. The Regulator shall monitor the application of the implementation plan from the paragraph 3 of this article and shall publish the results of the monitoring in an annual report. The Regulator shall submit that report to the Energy Community Secretariat to obtain an opinion on whether the implementation plan has been

		successfully implemented and whether the resource adequacy concerns have been resolved.
8. Plani i zbatimit vazhdon të jetë i zbatueshëm pasi të jetë zgjidhur problemi i identifikuar i adekuacisë së burimeve.	8. Plan implementacije će i dalje biti primenjiv nakon što se reši identifikovani problem adekvatnosti resursa.	8.The implementation plan shall continue to be applicable after the identified resource adequacy concern has been resolved.
Neni 25 **Vlerësimet Kombëtare dhe Evropiane të Adekuacisë së Burimeve**	**Član 25** **Nacionalne i evropske procene adekvatnosti resursa**	**Article 25** **National and European Resource Adequacy Assessments**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit i siguron ENTSO-E-së, të dhënat që i nevojiten për të kryer vlerësimin evropian të adekuacisë së burimeve. Prodhuesit dhe pjesëmarrësit e tjerë të tregut ofrojnë Operatorit të Sistemit të Transmetimit të dhëna në lidhje me shfrytëzimin e pritshëm të burimeve prodhuese, duke marrë parasysh disponueshmërinë e burimeve primare dhe skenarët e duhur të kërkesës dhe ofertës së parashikuar.	1. Operator sistema prenosa sistema osigurava u ENTSO-E podatke koji su mu potrebni za sprovođenje evropske procene adekvatnosti resursa. Proizvođači i drugi učesnici na tržištu dostavljaju Operatoru sistema prenosa podatke o očekivanom korišćenju proizvodnih resursa, uzimajući u obzir raspoloživost primarnih resursa i odgovarajuće predviđene scenarije potražnje i ponude.	1. The Transmission System Operator shall provide ENTSO-E with the data it needs to carry out the European resource adequacy assessment. Generators and other market participants shall provide the Transmission System Operator with data regarding the expected utilization of the generation resources, taking into account the availability of primary resources and appropriate scenarios of forecasted demand and supply.
2. Me kërkesë të Rregullatorit dhe në përputhje me metodologjitë përkatëse të përdorura nga ENTSO-E, për përgatitjen e vlerësimit të adekuacisë së burimeve evropiane, Operatori i Sistemit të Transmetimit përgatit vlerësimin kombëtar të adekuacisë së burimeve dhe i dorëzon Rregullatorit për miratim.	2. Na zahtev Regulatora i u skladu sa relevantnim metodologijama koje koristi ENTSO-E za izradu procene adekvatnosti evropskih resursa, Operator sistema prenosa priprema nacionalnu procenu adekvatnosti resursa i dostaviti je na odobrenje Regulatoru.	2. At the request of the Regulator and in line with the respective methodologies used by the ENTSO-E for the preparation of the European resource adequacy assessment, the Transmission System Operator shall prepare the national resource adequacy assessment and submit it for approval to the Regulator.

3. Vlerësimi kombëtar i adekuacisë së burimeve duhet të ketë fushëveprim rajonal dhe të bazohet në skenarët e duhur të kërkesës dhe ofertës së parashikuar, duke përfshirë vlerësimin ekonomik të ndaljes së funksionimit, dekomisionimit, ndërtimit të kapaciteteve të reja prodhuese dhe masave për të arritur efiçiencën e energjisë, caqet e interkoneksionit të energjisë elektrike, ndikimin ndaj rasteve ekstreme të motit dhe kushteve hidrologjike, çmimeve të shitjes me shumicë dhe zhvillimet mbi çmimet e karbonit.	3. Nacionalna procena adekvatnosti resursa treba da ima regionalnu oblast delovanja i da se zasniva na odgovarajućim scenarijima predviđene potražnje i ponude, uključujući ekonomsku procenu prekida funkcionisanja, dekomisije, nove izgradnje proizvodnih sredstava i mera za postizanje energetske efikasnosti,ciljeva interkonekcije električne energije i uticaj na ekstremne vremenske prilike i hidrološke uslove, veleprodajne cene i kretanja na cene ugljenika.	3. The national resource adequacy assessment shall have a regional scope and shall be based on appropriate scenarios of projected demand and supply including an economic assessment of the likelihood of retirement, decommissioning, new-build of generation assets, and measures to reach energy efficiency and electricity interconnection targets and appropriate impact on extreme weather events, hydrological conditions, wholesale prices, and carbon price developments.
4. Vlerësimi kombëtar i adekuacisë së burimeve mund të marrë parasysh ndikimet shtesë përtej atyre të përcaktuara në paragrafin 3 të këtij neni dhe në raste të tilla, mund:	4. Nacionalna procena adekvatnosti resursa može uzeti u obzir i dodatne uticajeizvan onih koje su definisane u stavu 3. ovog člana i u takvim slučajevima može:	4. The national resource adequacy assessment may take into account additional impacts to those referred in the paragraph 3 of this Article and in such cases, may:
4.1. të nxjerrë vlerësime duke marrë parasysh veçoritë e kërkesës dhe ofertës kombëtare të energjisë elektrike dhe,	4.1. izraditi procene uzimajući u obzir karakteristike nacionalne potražnje i ponude električne energije i,	4.1. make assumptions taking into account the particularities of national electricity demand and supply;
4.2. të përdorë mjete dhe të dhëna të reja që janë komplementare me ato të përdorura nga ENTSO-E për përgatitjen e vlerësimit evropian të adekuacisë së burimeve.	4.2. koristiti konzistentne nove alate i podatke koji su komplementarni onima koje koristi ENTSO-E za pripremu evropske procene adekvatnosti resursa.	4.2. use tools and consistent recent data that are complementary to those used by the ENTSO-E for the preparation of the European resource adequacy assessment.
5. Gjatë vlerësimit të kontributit të ofruesve të kapaciteteve të vendosura në një palë tjetër të kontraktuese të Komunitetit të Energjisë ose në një shtet anëtar të BE-së, për sigurinë e	5. Kada procenjuje doprinos dobavljača kapaciteta koji su smešteni u nekoj drugoj državi u ugovornim stranama Energetske	5. When assessing the contribution of capacity providers located in another Energy Community Contracting Party or EU

furnizimit të zonave ofertuese që ato mbulojnë, Operatori i Sistemit të Transmetimit përdor metodologjinë për llogaritjen e kapacitetit maksimal hyrës për pjesëmarrje ndërkufitare, të hartuar nga ENTSO-E dhe e miratuar nga ACER.	zajednice ili na jednu od država članica EU-a, za sigurnost snabdevanja područja ponude koja pokrivaju, Operator sistema prenosa koristi metodologiju da bi izračunao kapacitet maksimalnog unosa za prekogranične učešće, izrađenog od strane ENTSO-E i odobren od strane ACER-a.	Member State to the security of supply of the bidding zones that they cover, the Transmission System Operator shall use the methodology for calculating the maximum entry capacity for cross-border participation developed by the ENTSO-E and approved by the ACER.
6. Rregullatori publikon vlerësimet e adekuacisë së resurseve kombëtare dhe në rastet e duhura, vlerësimin evropian të adekuacisë së burimeve dhe opinionin e Bordit Rregullativ të Komunitetit të Energjisë në pajtim me paragrafin 7 të këtij neni.	6. Regulator energije objavljuje nacionalne procene adekvatnosti resursa i, u odgovarajućim slučajevima, evropsku procenu adekvatnosti resursa i mišljenje Regulatornog odbora Energetske zajednice u skladu sa stavom 7. ovog člana.	6. The Regulator shall publish the national resource adequacy assessments and, where applicable, the European resource adequacy assessment and the opinion of the Energy Community Secretariat pursuant to paragraph 7 of this article.
7. Kur vlerësimi i adekuacisë së burimeve kombëtare identifikon ndonjë mangësi të adekuacisë në lidhje me një zonë ofertimi që nuk është identifikuar në vlerësimin evropian të adekuacisë së burimeve, atëherë vlerësimi i adekuacisë së burimeve kombëtare përmban arsyet mbi dallimin ndërmjet dy vlerësimeve të adekuacisë së burimeve, duke përfshirë detajet dhe supozimet e bëra. Rregullatori publikon dhe i dorëzon Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë opinionin nëse janë të arsyeshme dallimet në mes të dy vlerësimeve të adekuacisë së burimeve.	7. Kada procena adekvatnosti nacionalnih resursa identifikuje bilo koji nedostatak adekvatnostiu vezi sa područjem za podnošenje ponuda koje nisu identifikovane u evropskoj proceni adekvatnosti resursa, tada procena nacionalnog resursa mora sadržavati razloge razlike između dve procene adekvatnosti resursa, uključujući i date pretpostavke. Regulator objavljuje i dostavlja Sekretarijatu Energetske zajednice mišljenje da li su razlike između ove dve procene o adekvatnosti resursa razumne.	7. Where the national resource adequacy assessment identifies an adequacy shortcomings with regard to a bidding zone that was not identified in the European resource adequacy assessment, the national resource adequacy assessment shall include the reasons for the divergence between the two resource adequacy assessments, including details of the sensitivities used and the underlying assumptions. The Regulator shall publish that opinion and submit it to the Energy Community Secretariat for an opinion on whether the differences between the two resource adequacy assessments are justified.
8. Rregullatori duhet të marrë parasysh	8. Regulator mora uzeti u obzir mišljenje	8. The Regulator shall take due account of

opinionin e Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe sipas nevojës, të ndryshojë vlerësimin e tyre. Nëse Rregullatori vendos të mos e marrë plotësisht parasysh opinionin e Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë e publikon raportin me arsye të hollësishme.	Sekretarijata Energetske zajednice i po potrebi promeniti njihovu procenu. Ukoliko Regulator odluči da ne razmotri u potpunosti mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice, objavljuje izveštaj sa detaljnim razlozima.	the Energy Community Secretariat's opinion, and where necessary shall amend its opinion. If the Regulator decides not to take the Energy Community Secretariat's opinion fully into account, it shall publish a report with detailed reasons.
Neni 26 **Parimet e Përgjithshme për Mekanizmin e Kapacitetit**	**Član 26** **Opšti principi za mehanizam kapaciteta**	**Article 26** **General principles of the capacity mechanism**
1. Për të eliminuar mangësitë e identifikuara në vlerësimin e adekuacisë së burimeve, Qeveria e Republikës së Kosovës, me propozim të Ministrisë, merr vendim për vendosjen e mekanizmave të kapacitetit, si masë e fundit gjatë zbatimit të masave të parapara në planin e zbatimit nga neni 24 paragrafi 3 të këtij ligji.	1. U cilju otklanjanja preostalih nedostataka utvrđenih u proceni adekvatnosti sredstava, Vlada Republike Kosovo, na predlog Ministarstva, donosi odluku o uspostavljanju mehanizama kapaciteta, kao poslednjoj meri u toku realizacije mera koje su predviđene u plan implementacije iz člana 24., stav 3. ovog zakona.	1. In order to eliminate the identified deficiencies in the adequacy of the resources identified in the resources adequacy assessment, the Government, at the proposal of the Ministry, may make a decision to introduce capacity mechanisms, as a last resort when implementing the measures contained in the implementation plan from article 24 paragraph 3 of this law.
2. Mekanizmat e kapacitetit nuk vendosen kur vlerësimi i adekuacisë së burimeve evropiane dhe vlerësimi i adekuacisë së burimeve kombëtare, ose në mungesë të një vlerësimi kombëtar të adekuacisë së burimeve, vlerësimi i adekuacisë së burimeve evropiane nuk kanë identifikuar ndonjë mangësi për adekuacinë e burimeve.	2. Mehanizmi kapaciteta se ne uspostavljaju kada evropska procena adekvatnosti resursa i procena adekvatnosti nacionalnih resursa, ili u nedostatku nacionalne procene adekvatnosti resursa i procena adekvatnosti evropskih resursa nisu identifikovale nikakve nedostatkeu adekvatnosti resursa.	2. Capacity mechanisms shall not be introduced where both, the European resource adequacy assessment and the national resource adequacy assessment, or in the absence of a national resource adequacy assessment, the European resource adequacy assessment have not identified a resource adequacy shortcoming.
3. Vendimi i Qeverisë së Republikës së Kosovës sipas paragrafit 1 të këtij neni merr	3. Odluka Vlade Republike Kosovo na osnovu stava 1. ovog člana uzima u obzir	3. The Government’s decision from paragraph 1 of this article taking into account

parasysh të gjeturat mbi efektet e vendosjes së mekanizmit të kapaciteteve në sistemet e transmetimit të energjisë elektrike dhe tregjet e energjisë elektrike në palët fqinje kontraktuese të Komunitetit të Energjisë dhe shtetet anëtare të Bashkimit Evropian që hartohet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit me kërkesë të Rregullatorit, pas kryerjes paraprake të një studimi gjithëpërfshirës mbi efektet e mundshme të këtyre mekanizmave në shtetet anëtare dhe palët kontraktuese fqinje, duke u konsultuar të paktën me shtetet anëtare dhe palët kontraktuese fqinje me të cilat ekziston lidhje e drejtpërdrejtë e rrjetit, si dhe me palët e interesit të atyre shteteve anëtare dhe palëve kontraktuese.	nalaze oefekatima uspostavljanja mehanizma kapaciteta u sistemima prenosa električne energije i tržišta električne energije u susednim ugovornim stranama Energetske zajednice i državama članicama Evropske unije, koju sačinjava Operator sistema prenosa na zahtev Regulatora, nakon prethodnih konsultacija sa Operatorima sistema prenosa na zahtev Regulatora, nakon sprovođenja sveobuhvatne preliminarne studije o mogućim efektima ovih mehanizama na susedne države članice i ugovorne strane, konsultujući se barem sa državama članicama i ugovornim stranama sa kojima mreža ima direktnu vezu, kao i sa zainteresovanim stranama tih država članica i ugovornih strana.	the findings of the effects of the introduction of the capacity mechanism on the electricity transmission systems and electricity markets in the neighboring contracting parties of the Energy Community and member states of the European Union, which is drawn up by the Transmission System Operator following the prior completion of a comprehensive study on the potential effects of these mechanisms on neighbouring Member States and Contracting Parties, by consulting at least the neighbouring Member States and Contracting Parties with which there is a direct network connection, as well as the stakeholders of those Member States and Contracting Parties.
4. Qeveria e Republikës së Kosovës bazuar në opinionin e Rregullatorit dhe Operatorit të Sistemit të Transmetimit vlerëson nëse mekanizmi i kapaciteteve në formë të rezervës strategjike është i mjaftueshëm për të larguar mangësitë e identifikuara në adekuacinë e burimeve, dhe nëse kjo nuk ndodh, Qeveria e Republikës së Kosovës merr vendim të mundësoj ndonjë formë tjetër të mekanizmit të kapaciteteve.	4. Vlada Republike Kosovo, na osnovu mišljenja Regulatora i Operatora sistema prenosa, ocenjuje da li je mehanizam kapaciteta u vidu strateške rezerve dovoljan da otkloni nedostatke koji su utvrđeni u adekvatnost resursa, a ako se to ne desi, Vlada Republike Kosovo odlučuje da omogući neki drugi oblik mehanizma kapaciteta.	4. The Government, based on the opinion from the Regulator and the Transmission System Operator, assesses whether the capacity mechanism in the form of a strategic reserve is sufficient to remove the identified deficiencies in the adequacy of resources, and if this is not the case, the Government with decision introduces another form of capacity mechanism.
5. Qeveria e Republikës së Kosovës me vendim përcakton llojin dhe kushtet e mekanizmit të kapacitetit si dhe kriteret e	5. Vlada Republike Kosovo, odlukom utvrđuje vrstu i uslove mehanizma kapaciteta, kao i obavezne kriterijume u	5. The Government of the Repbulic of Kosovo shall, by decision determine the type and conditions of the capacity mechanism, as

detyrueshme në aspektin e vlerave kufitare të emetimeve të CO2 sipas nenit 27 të paragrafit 5 të këtij ligji.	pogledu graničnih vrednosti emisije CO2 prema članu 27., stav 5. ovog zakona.	well as the mandatory criteria regarding CO_2 emission limit values in accordance with Article 27, paragraph 5 of this Law.
6. Rregullatori miraton sasinë e kapacitetit që duhet të sigurohet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit kur zbatohet mekanizmi i kapacitetit.	6. Regulator odobrava količinu kapaciteta koju treba obezbediti Operator sistema prenosa kada se implementira mehanizam kapaciteta.	6. The Regulator shall approve the amount of capacity that will be procured by the Transmission System Operator when applying the capacity mechanism.
7. Qeveria e Republikës së Kosovës dorëzon vendimin nga paragrafi 1 i këtij neni organit përkatës sipas ligjit përkatës për Ndihmë Shtetërore dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë. Mekanizmi i ofrimit të kapaciteteve nuk fillon të zbatohet para marrjes së opinionit nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë.	7. Odluku iz stava 1 ovog člana Vlada Republike Kosova dostavlja relevantnom organu prema relevantnom zakonu za Državnu pomoć i Sekretarijatu Energetske zajednice.Mehanizam obezbeđenja kapaciteta ne počinje da se sprovodi pre dobijanja mišljenja Sekretarijata Energetske zajednice.	7. The Government of the Republic of Kosovo shall submit the decision from paragraph 1 of this article to the relevant authority under Law on State Aid and to the Energy Community Secretariat, whereby the capacity provision mechanism will not start to be applied before the receipt of the opinion from the Energy Community Secretariat.
8. Organi përkatës sipas ligjit përkatës për Ndihmë Shtetërore vlerëson mekanizmin e kapacitetit dhe informon Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë.	8. Relevantni organ prema relevantnom zakonu za Državnu pomoć procenjuje mehanizam kapaciteta i obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice.	8. The relevant authority under Law on State Aid shall assess the capacity mechanism and informs the Energy Community Secretariat.
9. Mekanizmi i kapacitetit nuk mund të fillojë të zbatohet nëse nuk është vendosur standardi i besueshmërisë nga neni 28 i këtij ligji.	9. Mehanizam kapaciteta ne može početi da se sprovodi ako nije uspostavljen standard pouzdanosti iz člana 28. ovog zakona	9. The capacity mechanism cannot start to be applied if the reliability standard from article 28 of this law has not been introduced.
10. Pas fillimit të zbatimit të mekanizmit të kapacitetit të paraparë në vendimin sipas paragrafit 1 të këtij neni, Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet të lidhë marrëveshje për sigurimin e kapaciteteve me prodhuesit e	10.Nakon početka implementacije mehanizma kapaciteta predviđenog odlukom iz stava 1. ovog člana, Operator sistema prenosa mora zaključiti ugovore o obezbeđenju kapaciteta sa proizvođačima	10. After the start of the application of the capacity mechanism determined in the decision from paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator will conclude capacity provision agreements with

energjisë elektrike, operatorët e ruajtjes së energjisë dhe ofruesit e shërbimeve për menaxhimin e kërkesës.	električne energije, operatorima skladištenja energije kao i pružaocima usluga za upravljanje zahtevom.	electricity generators, energy storage operators and service providers for demand management.
11. Mekanizmi i kapacitetit është i përkohshëm dhe nuk mund të zbatohet për një periudhë më të gjatë se dhjetë (10) vjet.	11. Mehanizam kapaciteta je privremen i ne može se primenjivati na period duži od deset (10) godina.	11. The capacity mechanism is temporary and cannot be applied for a period longer than ten (10) years.
12. Nëse në vlerësimet e adekuacisë së Burimeve Evropiane dhe Kombëtare të përgatitura pas prezantimit të mekanizmit të kapaciteteve, nuk ka mangësi të identifikuara në adekuacinë e burimeve në Republikën e Kosovës, Qeveria e Republikës së Kosovës me propozim të Rregullatorit, mund të vendosë të anulojë zbatimin e mekanizmit të kapacitetit apo të zvogëlojë numrin e kapaciteteve për të cilat zbatohet mekanizmi.	12. Ako u ocenama adekvatnosti evropskih i nacionalnih resursa pripremljenim nakon predstavljanja mehanizma kapaciteta, ne budu identifikovani nedostaci u adekvatnosti resursa u Republici Kosova, Vlada Republike Kosovo, na predlog Regulatora, može odlučiti da otkaže implementaciju mehanizma kapaciteta ili smanji broj kapaciteta na koje se mehanizam primenjuje.	12. If in the European and National Resource Adequacy Assessments prepared after the introduction of the capacity mechanism, there are no identified deficiencies in the resources adequacy in the Republic of Kosovo, the Government, on the proposal of the Regulator may decide to abolish the application of the capacity mechanism or reduce the number of capacities to which the mechanism applies.
13. Plani i zbatimit nga neni 24 paragrafi 3 i këtij ligji zbatohet edhe pas vendosjes së mekanizmit të kapaciteteve.	13.Plan implementacije iz člana 24, stav 3 ovog zakona sprovodi se i nakon primene mehanizma kapaciteta.	13. The implementation plan from article 24 paragraph 3 of this law shall be implemented even after the establishment of the capacity mechanism.
Neni 27 **Parimet e dizajnimit për Mekanizmat të Kapacitetit**	**Član 27** **Načela dizajna za Mehanizme kapaciteta**	**Article 27** **Design principles for Capacity Mechanisms**
1. Çdo mekanizëm i kapacitetit duhet të:	1.Svaki Mehanizam kapaciteta mora da:	1. Any capacity mechanism shall:
1.1. jetë i përkohshëm;	1.1. bude privremen;	1.1. be temporary;
1.2. mos krijojë devijime jashtë normës së	1.2. ne treba da odstupa od normativa	1.2. not create undue market distortions

tregut dhe të mos kufizojë tregtimin ndërzonal;	tržišta i da ne ograničava međuzonalnu trgovinu;	and not limit cross-zonal trade;
1.3. adresojë mangësitë e adekuacisë të përcaktuara në nenin 24 të këtij ligji;	1.3. adresira nedostatke adekvatnosti definisanih u članu 24. ovog zakona;	1.3 address the adequacy shortcomings determined in article 24 of this law;
1.4. përcaktojë kushtet teknike për pjesëmarrjen e ofruesve të kapaciteteve përpara procesit të përzgjedhjes;	1.4. utvrđuje tehničke uslove za učešće pružalaca kapaciteta pre procesa selekcije;	1.4 set out the technical conditions for the participation of capacity providers in advance of the selection process ;
1.5. përzgjedhë ofruesit e kapaciteteve përmes një procesi transparent, jodiskriminues dhe konkurrues;	1.5. odabere pružaoce kapaciteta kroz transparentan, nediskriminatoran i konkurentan proces;	1.5 select capacity providers by means of a transparent, non-discriminatory and competitive process;
1.6. ofrojë nxitje që ofruesit e kapaciteteve të jenë në dispozicion gjatë periudhave kur pritet të ketë luhatje të jashtëzakonshme të ngarkesave në sistem;	1.6. pruža podsticaj dobavljačima kapaciteta da budu dostupni u vremenima kada se očekuju vanredne fluktuacije opterećenja u sistemu;	1.6. provide incentives for capacity providers to be available in times of expected exceptional variability of the loads in the system;
1.7. sigurojë që kompensimi të përcaktohet përmes procesit konkurrues;	1.7. osigura da se kompenzacija odredi kroz konkurentski proces;	1.7 .ensure that the remuneration is determined through the competitive process;
1.8. jetë i hapur për pjesëmarrjen e të gjitha burimeve që janë në gjendje të ofrojnë performancën e kërkuar teknike duke përfshirë ruajtjen e energjisë dhe përgjigjen ndaj kërkesës;	1.8. biti otvoren za učešće svih resursa koji su u stanju da obezbede potrebne tehničke performanse, uključujući i skladištenje energije i odgovaraju na potražnju;	1.8. be open to participation of all resources that are capable of providing the required technical performance, including energy storage and demand response;
1.9. aplikojë ndëshkimet e duhura për ofruesit e kapaciteteve që nuk janë në dispozicion në periudha kur ka ngarkesë të lartë në sistem.	1.9. primeniti odgovarajuće sankcije za dobavljače kapaciteta koji nisu dostupni u vreme preopterećenja sistema.	1.9. apply appropriate penalties to capacity providers that are not available in times of system stress.

2. Dizajnimi i rezervave strategjike duhet të plotësojë kërkesat vijuese:	2. Projektovanje strateških rezervi mora ispuniti sledeće zahteve:	2. The design of strategic reserves shall meet the following requirements:
2.1. kur mekanizmi i kapacitetit përcaktohet si rezervë strategjike, burimet e tyre i nënshtrohen dispeçimit vetëm nëse Operatori i Sistemit të Transmetimit ka shfrytëzuar të gjitha burimet e veta balancuese për të vendosur një balanc në mes kërkesës dhe ofertës;	2.1. kada se mehanizam kapaciteta dizajnira kao strateška rezerva, njihovi resursi su podložni otpremanju samo ako postoji verovatnoća da će Operator sistema prenosa iscrpio sve svoje balansne resurse, kako bi uspostavio balans između ponude i potražnje;	2.1 where a capacity mechanism has been defined as a strategic reserve, the resources thereof are to be dispatched only if the Transmission System Operator is likely to exhaust its balancing resources to establish an equilibrium (balance) between demand and supply;
2.2. gjatë periudhave të korrigjimit të jobalancit kur dispeçohen burimet në rezervën strategjike, jobalancet në treg korrigjohen të paktën me vlerën e ngarkesës së humbur ose në vlerë më të lartë se kufiri i çmimit të një ditë para ose brendaditor, i përcaktuar nga operatori i nominuar i tregut të energjisë elektrike në pajtim me nenin 53 paragrafin 2 të këtij ligji, cilado nga këto vlera të jetë më e lartë;	2.2 tokom perioda korekcije neravnoteže kada se resursi otpremaju u stratešku rezervu, neravnoteže na tržištu se ispravljaju najmanje za vrednost izgubljenog tereta ili za vrednost veću od ograničenja cene za dan unapred ili unutar dana koju utvrđuje nominovani operator tržišta električne energije u skladu sa sa članom 53. stav 2. ovog zakona, bilo koja vrednost koja je veća;	2.2 during imbalance settlement periods where resources in the strategic reserve are dispatched, imbalances in the market are to be settled at least at the value of lost load or at a higher value than the day ahead or intraday technical price limit defined by the Nominated Electricity Market Operator pursuant to article 53 paragraph 2 of this law, whichever is higher;
2.3. prodhimi nga kapacitetet e rezervës strategjike pas dispeçimit i atribuohet palëve përgjegjëse për balancim përmes mekanizmit të barazimeve përfundimtare të jobalancit;	2.3. proizvodnja iz kapaciteta strateške rezerve nakon dispečiranja atribuira se stranama odgovornim za ravnotežu kroz mehanizam za konačno izjednačavanje neravnoteže;	2.3. the output of the strategic reserve following dispatch is to be attributed to balance responsible parties through the imbalance settlement mechanism;
2.4. kapacitetet që marrin pjesë në rezervën strategjike nuk mund të marrin kompensim nga tregjet me shumicë të energjisë elektrike ose nga tregjet balancuese;	2.4. kapaciteti koji učestvuju u strateškoj rezervi ne mogu dobiti naknadu od veleprodajnih tržišta električne energije ili balansnih tržišta;	2.4. the resources taking part in the strategic reserve are not to receive remuneration from the wholesale electricity markets or from the balancing

		markets;
2.5. kapacitetet në rezervën strategjike mbahen jashtë tregut të paktën gjatë kohëzgjatjes së periudhës kontraktuale.	2.5. kapaciteti u strateškoj rezervi se moraju držati van tržišta najmanje tokom trajanja ugovornog perioda.	2.5. the resources in the strategic reserve are to be held outside the market for at least the duration of the contractual period.
3. Kriteri i përcaktuar në nënparagrafin 2.1 të këtij neni, nuk paragjykon mundësinë e aktivizimit të burimeve para dispeçimit, me qëllim përmbushjes së kërkesave operative të rrjetit për angazhimin e një burimi të ri të energjisë dhe kërkesave operacionale të burimeve. Prodhimi nga kapacitetet e rezervës strategjike gjatë aktivizimit nuk mund t'i atribuohen grupeve balancuese përmes tregjeve me shumicë dhe nuk i ndryshon jobalancat e tyre.	3. Kriterijum koji je definisan u tački 2.1 ovog člana ne prejudicira aktiviranje resursa pre dispečinga kako bi se poštovali dinamički kriterijumi mreže za angažovanje novog energetskog resursa i operativni zahtevi resursa. Proizvodnja iz kapaciteta za strateške rezerve tokom aktiviranja ne mogu se atribuirati balansnim grupama preko veletrgovina i ne menja njihove neravnoteže.	3. The requirement determined in sub-paragraph 2.1 of this article shall be without prejudice to the activation of resources before actual dispatch in order to respect the dynamic requirements of the network for engagement of a new power resource and operating requirements of the resources. The output of the strategic reserve during activation shall not be attributed to balance groups through wholesale markets and shall not change their imbalances.
4. Përveç kërkesave të parapara në paragrafin 1 të këtij neni, mekanizmat e kapacitetit që nuk janë rezerva strategjike, duhet të:	4. Pored uslova iz stava 1. ovog člana, mehanizmi kapaciteta, koji nisu strateške rezerve, moraju:	4. In addition to the requirements laid down in paragraph 1 of this article, capacity mechanisms other than strategic reserves shall:
4.1. projektohen në mënyrë që çmimi i paguar për disponueshmërinë të ulet automatikisht deri në zero, kur niveli i kapacitetit të ofruar pritet të jetë i mjaftueshëm për të përmbushur nivelin e kërkuar të kapacitet;	4.1. osmišljaju se tako da osiguraju da se cena plaćena za dostupnost automatski svodi na nulu kada se očekuje da će nivo ponuđenog kapaciteta biti dovoljan da zadovolji nivo potrebnog kapaciteta;	4.1. be designed so as to ensure that the price paid for availability automatically tends to zero when the level of capacity supplied is expected to be adequate to meet the level of capacity demanded;
4.2. kompensojnë burimet pjesëmarrëse vetëm për disponueshmërinë e tyre dhe të	4.2. nadoknaditi resurse učesnike samo za njihovu dostupnost i osigurati da	4.2. remunerate the participating resources only for their availability and ensure that

sigurojnë që kompensimi të mos ndikojë në vendimet e ofruesit të kapaciteteve nëse do të prodhojë apo jo; dhe	kompenzacija ne utiče na odluke pružaoca kapaciteta da li da proizvodi ili ne; i	the remuneration does not affect decisions of the capacity provider on whether or not to generate and,
4.3. sigurojnë që obligimet e kapacitetit të jenë të transferueshme ndërmjet ofruesve të kualifikuar të kapacitetit.	4.3. osigurati da se obaveze kapaciteta mogu prenositi između kvalifikovanih dobavljača kapaciteta.	4.3. ensure that capacity obligations are transferable between eligible capacity providers.
5. Përveç kërkesave të përcaktuara në pikën 1 të këtij neni, kontrata për mekanizmin e kapacitetit nuk lidhet dhe pagesat për sigurimin e kapacitetit nuk kryhen për stabilimentet prodhuese që:	5. Pored uslova iz tačke 1. ovog člana, ne zaključuje se ugovor o mehanizmu kapaciteta, niti se vrše plaćanja za obezbeđivanje kapaciteta sa proizvodnim objektima koji su:	5. In addition to the requirements laid down in paragraph 1 of this article, contracts for capacity mechanism shall not be concluded nor payments for securing capacity shall be made with the generation facilities that:
5.1. kanë filluar operimin komercial më ose pas 15 dhjetorit 2022 dhe emetojnë më shumë se pesëqind e pesëdhjetë (550) gram dioksid karboni nga karburantet fosile për kilovat orë energji elektrike të prodhuar; dhe	5.1. počeli sa komercijalnim radom 15. decembra 2022. ili nakon toga i emituje više od 550 grama ugljen-dioksida iz fosilnih goriva po kilovat satu proizvedene električne energije; i	5.1. commenced commercial operation on or after December 15, 2022, and which emit more than 550 grams of carbon dioxide from fossil fuels per kilowatt hour of electricity produced and,
5.2. kanë filluar operimin komercial më ose pas 1 korrikut 2025 dhe emetojnë më shumë se pesëqind e pesëdhjetë (550) gram gram dioksid karboni të lëndëve djegëse fosile për kilovat orë energji elektrike të prodhuar dhe më shumë se treqind e pesëdhjetë (350) gram dioksid karboni të lëndëve djegëse fosile mesatarisht gjatë një viti për çdo kilovat fuqi të instaluar.	5.2. počeli sa komercijalnim radom 1. jula 2025. ili nakon toga i emituje više od 550 grama ugljen-dioksida iz fosilnih goriva po kilovat satu proizvedene električne energije i više od 350 grama ugljen-dioksida iz fosilnih goriva u proseku tokom godine za svaki kilovat instalirane snage.	5.2. commenced commercial operation on or after July 1, 2025, and which emit more than 550 grams of fossil fuel carbon dioxide per kilowatt hour of electricity produced and more than 350 grams of fossil fuel carbon dioxide on average over a year for each kilowatt installed power.
6. Rregullatori merr parasysh opinionin e ACER që ofron udhëzime teknike në lidhje	6. Regulator uzima u obzir mišljenja ACER-a koji daje tehnička uputstva u vezi sa	6. The Regulator shall take into account the ACER opinion providing technical guidance

me llogaritjen e vlerave të emitimit të specifikuara në paragrafin 5 të këtij neni.	proračunom vrednosti emisije iz stava 5. ovog člana.	related to calculation of emission values specified in paragraph 5 of this article.
Neni 28 **Standardi i besueshmërisë**	**Član 28** **Standard pouzdanosti**	**Article 28** **Reliability Standard**
1. Kur aplikohen mekanizmat e kapacitetit, Ministria, me propozim të Rregullatorit, vendos standardin e besueshmërisë i cili përcakton nivelin e domosdoshëm të sigurisë së furnizimit në mënyrë transparente. Operatori i Sistemit të Transmetimit kontribuon në proces përmes analizave teknike ndërsa në rastin e zonave ofertuese ndërkufitare standardet e tilla të besueshmërisë vendosen së bashku me autoritetet e zonës përkatëse.	1. Kada se primenjuju mehanizmi kapaciteta, Ministarstvo, na predlog Regulatora, utvrđuje standard pouzdanosti kojim se transparentno određuje neophodan nivo sigurnosti snabdevanja. Operator prenosnog sistema doprinosi ovom procesu kroz tehničke analize, dok se u slučaju prekograničnih ponudnih zona takvi standardi pouzdanosti utvrđuju zajednički sa nadležnim organima odgovarajuće zone.	1. When capacity mechanisms are applied, the Ministry, upon proposal of the Regulator, shall set a reliability standard which determines the necessary level of security of supply in a transparent manner. The Transmission System Operator contributes to the process through technical analyses, while in the case of cross-border bidding zones, such reliability standards shall be established jointly with the authorities of the respective zone.
2. Standardi i besueshmërisë vendoset në bazë të metodologjisë për llogaritjen e standardit të besueshmërisë, e hartuar nga ENTSO-E dhe e miratuar nga ACER. Standardi i besueshmërisë llogaritet duke përdorur të paktën vlerën e ngarkesës së humbur dhe koston për kapacitetin e ri gjatë një periudhë të caktuar kohore dhe shprehet si "energji e pritshme e pa furnizuar" dhe "pritshmëri për humbje të ngarkesës".	2. Standard pouzdanosti je postavljen na osnovu metodologije za izračunavanje standarda pouzdanosti koju je izradio ENTSO-E i odobrene od strane ACER-a. Standard pouzdanosti se izračunava koristeći barem vrednost izgubljenog opterećenja i trošak novog ulaza u datom vremenskom periodu i izražava se kao „očekivana snaga koja nije isporučena"i „očekivani gubitak opterećenja"	2. The reliability standard shall be set based on the methodology for calculating reliability standard developed by the ENTSO-E and approved by the ACER. The reliability standard shall be calculated using at least the value of lost load and the cost of new entry over a given timeframe and shall be expressed as 'expected energy not delivered' and 'loss of load expectation'.
3. Kur aplikohen mekanizmat e kapacitetit, parametrat që përcaktojnë sasinë e kapacitetit të siguruar në mekanizmin e kapaciteteve	3. Kada se primenjuju mehanizmi kapaciteta, parametre koji određuju količinu nabavljenog kapaciteta u mehanizmu	3. When applying capacity mechanisms, the parameters determining the amount of capacity procured in the capacity mechanism

miratohen nga Rregullatori.	kapaciteta odobrava Regulator.	shall be approved by the Regulator.
Neni 29 **Pjesëmarrja ndërkufitare në mekanizmin e kapaciteteve**	**Član 29** **Prekogranično učešće u mehanizmu kapaciteta**	**Article 29** **Cross-border participation in capacity mechanism**
1. Mekanizmat e kapacitetit që nuk janë rezerva strategjike, si dhe kur është teknikisht e mundur, rezervat strategjike duhet të jenë të hapura për pjesëmarrjen e drejtpërdrejtë ndërkufitare të ofruesve të kapaciteteve të vendosura në ndonjë shtet tjetër anëtar të BE-së, ose Palë Kontraktuese e Komunitetit të Energjisë.	1. Mehanizmi kapaciteta koji nisu strateške rezerve, kao i gde je to tehnički moguće, strateške rezerve treba da budu otvorene za direktno prekogranično učešće pružalaca kapaciteta koji se nalaze u bilo kojoj drugoj državi članici EU ili Ugovornoj strani Energetske zajednice.	1. Capacity mechanisms other than strategic reserves and where technically feasible, strategic reserves shall be open to direct cross-border participation of capacity providers located in another EU Member State or Energy Community Contracting Party.
2. Kapaciteti i huaj që ka mundësi të ofrojë performancë teknike ekuivalente me kapacitetet vendore, ka mundësi të marrë pjesë në të njëjtin proces konkurrues si kapacitetet vendor. Kërkesa që kapacitetet e huaja të jenë të vendosura në ndonjë shtet anëtar të BE-së ose Palë Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë që ka kyçje të drejtpërdrejtë të rrjetit me Republikën e Kosovës, mund të përfshihet në kriteret e përzgjedhjes.	2. Strani kapacitet koji ima mogućnost da ponuditehničke performanse ekvivalentne lokalnom kapacitetu ima priliku da učestvuju u istom konkurentskom procesu kao i lokalni kapaciteti. Zahtev da se inostrani kapaciteti nalaze u bilo kojoj državi članici EU ili ugovornoj strani Energetske zajednice koja ima direktan priključak sa mrežom u Republici Kosova, može biti uključen u kriterijume za izbor.	2. Foreign capacity capable of providing equivalent technical performance to domestic capacities shall have the opportunity to participate in the same competitive process as domestic capacity. A requirement for foreign capacity to be located in an EU Member State or Energy Community Contracting Party that has a direct network connection with the Republic of Kosovo may be included in the selection criteria.
3. Në rast se nga shqyrtimi i paragrafit 2 të këtij neni është konstatuar kongjestion strukturor në sistemin e transmetimit të energjisë elektrike të Republikës së Kosovës, në afat prej gjashtë (6) muajsh nga pranimi i	3. U slučaju da je iz razmatranja iz stava 2. ovog člana utvrđena strukturna zagušenja u sistemu prenosa električne energije Republike Kosova, u roku od šest (6) meseci od prijema izveštaja o	3. In case the review of paragraph 2 of this Article has identified a structural congestion in the electricity transmission system of the Republic of Kosovo, within six (6) months from the receipt of the review report, the

raportit shqyrtues, Ministria merr vendim të:	razmatranju, Ministarstvo donosi odluku da se:	Ministry shall bring a decision whether to:
3.1. krijojë një plan veprimi kombëtar ose ndërkombëtar për rritjen e kapacitetit ndërzonal të konfigurimit aktual të Zonës Ofertuese, sipas nenit 31 të këtij ligji, ose	3.1. kreira nacionalni ili međunarodni akcioni plan za povećanje međuzonskog kapaciteta postojeće konfiguracije tenderske oblasti, u skladu sa članom 31. ovog zakona ili,	3.1 establish a national or international action plan for increase of the cross-zonal capacity of the current Bidding Zone configuration pursuant to article 31 of this law or,
3.2. rishikojë dhe rregullojë konfigurimin e Zonës Ofertuese.	3.2. ponovno pregleda i prilagodi konfiguraciju oblasti ponuđačke zone.	3.2 review and adjust the Bidding Zone configuration.
4. Pjesëmarrja ndërkufitare në mekanizmat e kapaciteteve nuk mund të ndryshojë, as të modifikojë apo ndikojë ndryshe në oraret ndërzonale apo rrjedhat fizike ndërmjet Republikës së Kosovës dhe shteteve anëtare të BE-së apo Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë. Oraret dhe rrjedhat fizike përcaktohen vetëm nga rezultati i alokimit të kapacitetit në pajtim me nenin 32 të këtij ligji.	4. Prekogranično učešće u mehanizmima kapaciteta ne može da menja, modifikuje ili na drugi način utiče na međuzonske rasporede ili fizičke tokove između Republike Kosova i država članica EU ili ugovornih strana Energetske zajednice. Ti rasporedi i tok utvrđuju se samo na osnovu rezultata raspodele kapaciteta u skladu sa članom 32. ovog zakona.	4. Cross-border participation in capacity mechanisms shall not change, alter or otherwise affect cross-zonal schedules or physical flows between the Republic of Kosovo and EU Member States or Energy Community Contracting Parties. Those schedules and flows shall be determined solely by the outcome of capacity allocation pursuant to Article 32 of this Law.
5. Ofruesit e kapaciteteve kanë mundësinë të marrin pjesë në më shumë se një mekanizëm kapaciteti. Kur ofruesit e kapaciteteve marrin pjesë në më shumë se një mekanizëm kapaciteti për të njejtën periudhë të livrimit, ata do të marrin pjesë deri në disponueshmërinë e pritshme të interkoneksionit dhe përputhshmërinë e mundshme të ngarkesave të sistemit ndërmjet	5. Pružaoci kapaciteta imaju mogućnost da učestvuju u više od jednog mehanizma kapaciteta. Kada pružaoci kapaciteta učestvuju u više od jednog mehanizma kapaciteta za isti period isporuke, oni će učestvovati sve do očekivane dostupnosti interkonekcije i mogućeg usklađivanja sistemskih opterećenja između sistema Republike Kosovo i sistema u kojem je	5. Capacity providers should be able to participate in more than one capacity mechanism. When capacity providers participate in more than one capacity mechanism within the same delivery period, they participate until there is expected availability of the interconnection as well as until the possible matching of system loads between the system of the Republic of

sistemit të Republikës së Kosovës dhe sistemit në të cilin gjendet kapaciteti i huaj, në pajtim me metodologjinë për llogaritjen e kapacitetit maksimal të hyrjes për pjesëmarrje ndërkufitare, e hartuar nga ENTSO-E dhe miratuar nga ACER.	strano kapacitet je lociran, u skladu sa metodologijom za izračunavanje maksimalnog ulaznog kapaciteta za prekogranično učešće, koju je izradio ENTSO-E i odobrio ACER.	Kosovo and the system in which the foreign capacity is located, in accordance with the methodology for calculating the maximum input capacity for cross-border participation, developed by ENTSO-E and approved by ACER.
6. Ofruesve të kapaciteteve u kërkohet të bëjnë pagesa të mosdisponueshmërisë kur kapaciteti i tyre nuk është në dispozicion. Kur ofruesit e kapaciteteve marrin pjesë në më shumë se një mekanizëm kapaciteti për të njëjtën periudhë livrimi, atyre u kërkohet të bëjnë pagesa të shumta të mosdisponueshmërisë kur nuk janë në gjendje të përmbushin zotime të shumëfishta.	6. Pružaoci kapaciteta dužni da izvrše plaćanja zbog neraspoloživosti kada njihov kapacitet nije dostupan. Kada pružaoci kapaciteta učestvuju u više od jednog mehanizma kapaciteta za isti period isporuke, od njih se traži da izvrše višestruka plaćanja nakon dostupnosti kada nisu u mogućnosti da ispune više obaveza.	6. Capacity providers shall be required to make non-availability payments where their capacity is not available. Where capacity providers participate in more than one capacity mechanism for the same delivery period, they shall be required to make multiple non-availability payments where they are unable to fulfil multiple commitments.
7. Operatori i Sistemit të Transmetimit cakton kapacitetin maksimal hyrës të disponueshëm për pjesëmarrjen e kapaciteteve të huaja bazuar në rekomandimin e Qendrës Rajonale Koordinuese, në baza vjetore.	7. Operator sistema prenosa utvrđuje maksimalni ulazni kapacitet koji je dostupan za učešće stranih kapaciteta na osnovu preporuke Regionalnog Koordinacionog Centra, na godišnjem nivou.	7. The Transmission System Operator shall set the maximum entry capacity available for the participation of foreign capacity based on the recommendation of the Regional Coordinating Centre on an annual basis.
8. Kapaciteti hyrës i përcaktuar në paragrafin 7 u alokohet ofruesve të kualifikuar të kapaciteteve në mënyrë transparente, jodiskriminuese dhe të bazuar në treg.	8. Dolazni kapacitet definisan u stavu 7. dodeljuje se kvalifikovanim pružaocima kapaciteta na transparentan, nediskriminatoran i tržišno zasnovan način.	8. The entry capacity referred in paragraph 7 of this Article shall be allocated to eligible capacity providers in a transparent, non-discriminatory and market-based manner.
9. Në rastet kur mekanizmat e kapacitetit mundësojnë pjesëmarrjen ndërkufitare në dy shtete anëtare fqinje të BE-së, ose Palë	9. U slučajevima kada mehanizmi kapaciteta omogućavaju prekogranično učešće u dve susedne države članice EU-a ili ugovorne	9. Where capacity mechanisms allow for cross-border participation in two neighboring EU Member States or Energy

Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë çdo e hyrë që rrjedh nga alokimi sipas paragrafit 8 të këtij neni, i ngarkohet Operatorëve të Sistemit të Transmetimit dhe ndahet ndërmjet tyre në pajtim me metodologjinë e hartuar nga ENTSO-E dhe miratuar nga ACER, ose në pajtim me ndonjë metodologji të përbashkët të miratuar nga të dy autoritetet rregullatore përkatese. Nëse shteti anëtar fqinj nga BE-ja, ose pala kontraktuese nuk aplikon mekanizëm kapaciteti ose aplikon mekanizëm kapaciteti që nuk është i hapur për pjesëmarrje ndërkufitare, pjesa e të hyrave miratohet nga Rregullatori pasi të ketë kërkuar opinionin e autoriteteve rregullatore të shteteve anëtare fqinje të BE-së ose Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë. Operatori i Sistemit të Transmetimit do t'i shfrytëzojë këto të hyra në mënyrën e përcaktuar në nenin 34 paragrafët 4 dhe 5 të këtij ligji.	strane Energetske zajednice, svi prihodi koji proizilaze iz podele u skladu sa stavom 8. ovog člana, zaduži se Operatorima sistema prenosa i deli se između njih i to u skladu sa metodologijom koju je osmislio ENTSO-E i koja je odobrena od strane ACER, ili u skladu sa bilo kojom zajedničkom metodologijom odobrenom od oba dotična regultorna organa. Ako susedna država članica EU ili ugovorna strana ne primenjuje mehanizam kapaciteta ili primenjuje mehanizam kapaciteta koji nije otvoren za prekogranično učešće, udeo prihoda odobrava Regulator nakon traženja mišljenja regulatornih organa susednih zemalja Država članica EU ili Ugovornih strana Energetske zajednice. Operator sistema prenosa će koristiti ove prihode na način utvrđen članom 34., stav 4. i 5. ovog zakona.	Community Contracting Parties, any revenues arising through the allocation referred to in paragraph 8 of this article shall accrue to the transmission system operators concerned and shall be shared between them in accordance with the methodology, developed by ENTSO-E and approved by the ACER, or in accordance with a common methodology approved by the Regulator and the other relevant regulatory authority. If the neighboring EU Member State or Contracting Party does not apply a capacity mechanism or applies a capacity mechanism which is not open to cross-border participation, the share of revenues shall be approved by the Regulator after having sought the opinion of the regulatory authorities of the neighboring EU Member States or Energy Community Contracting Parties. The Transmission System Operator shall use such revenues in a manner determined in Article 34 paragraphs 4 and 5 of this Law.
10. Ofruesi përkatës i kapacitetit njofton pa vonesë Operatorin e Sistemit të Transmetimit për pjesëmarrjen e tij në një mekanizëm të huaj të kapacitetit. Në rast se një ofrues i kapaciteteve i vendosur në Republikën e Kosovës merr pjesë në një mekanizëm të kapacitetit ndërkufitar, Operatori i Sistemit të Transmetimit me kërkesë të operatorit të huaj	10. Odgovarajući pružilac kapaciteta će bez odlaganja obavestiti Operatora sistema prenosa prenosa o svom učešću u stranom mehanizmu kapaciteta. U slučaju da pružalac kapaciteta koji se nalazi u Republici Kosova učestvuje u mehanizmu prekograničnih kapaciteta, Operator sistema prenosa, na zahtev stranog Operatora sistema prenosa,	10. The relevant capacity provider shall notify, without delay, the Transmission System Operator of its participation in a foreign capacity mechanism. In case when a capacity provider located in the Republic of Kosovo participates in a cross-border capacity mechanism, the Transmission System Operator, upon request from a

të sistemit të transmetimit:	će:	foreign transmission system operator, shall:
10.1. përcakton nëse ofruesit e interesuar të kapaciteteve të vendosur në Republikën e Kosovës, mund të sigurojnë performancën teknike siç kërkohet nga mekanizmi i kapacitetit në të cilin ofruesi i kapaciteteve synon të marrë pjesë dhe ta regjistrojë atë ofrues kapaciteti si ofrues të kualifikuar kapacitetesh në regjistrin e krijuar për këtë qëllim nga ENTSO-E;	10.1 utvrditi da li zainteresovani pružaoci kapaciteta koji se nalaze u Republici Kosovomogu da obezbede tehničke performanse kao što se to zahteva u mehanizmu kapaciteta u kojem pružalac kapaciteta namerava da učestvuje i treba da registruje tog pružaoca kapaciteta kao kvalifikovanog pružaoca kapaciteta u uspostavljenom registru za ovu svrhu od strane ENTSO-a;	10.1. establish whether interested capacity provider located in the Republic of Kosovo can provide the technical performance as required by the capacity mechanism in which the capacity provider intends to participate, and register that capacity provider as an eligible capacity provider in a registry set up for that purpose by ENTSO-E;
10.2. kryen kontrolle të disponueshmërisë; dhe	10.2. izvršiti provere dostupnosti; i	10.2. carry out availability checks; and
10.3. njofton Operatorin e Sistemit të Transmetimit në shtetin anëtar të BE-së, ose Palën Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë që zbaton mekanizmin e kapacitetit për informatat që merr sipas nënparagrafëve 1 dhe 2 të këtij neni.	10.3. bez odlaganja obavestiti Operatora sistema prenosa u državi članici EU ili ugovornoj strani Energetske zajednice koja implementira mehanizam kapaciteta o informacijama koje prima u skladu sa tačkama 1. i 2. ovog člana.	10.3. notify the transmission system operator in the EU Member State or Energy Community Contracting Party applying the capacity mechanism of the information it acquired under subparagraphs 1 and 2 of this article without delay.
11. Rregullatori në bashkëpunim me autoritetin rregullator përkatës verifikojnë nëse kapacitetet hyrëse janë llogaritur në përputhje me metodologjinë nga paragrafi 5 i këtij neni.	11. Regulator u saradnji sa relevantnimregulatornim organom proverava da li su ulazni kapaciteti izračunati u skladu sa metodologijom iz stava 5. ovog člana.	11. The Regulator in cooperation with the regulatory authority concerned shall verify whether the entry capacities have been calculated in accordance with the methodology referred to in paragraph 5 of this article.
12. Rregullatori siguron që pjesëmarrja	12. Regulator osigurava da	12. The Regulator shall ensure that cross-

ndërkufitare në mekanizmat e kapaciteteve të organizohet në mënyrë efektive dhe jodiskriminuese, në veçanti duke ofruar rregullime adekuate administrative për zbatimin e pagesave të mos disponueshmërisë ndërkufitare.	prekogranično učešće u mehanizmima kapaciteta bude organizovano na efikasan i nediskriminatorski način, posebno obezbeđivanjem adekvatnih administrativnih aranžmana za implementaciju plaćanja u slučaju prekogranične nedostupnosti.	border participation in capacity mechanisms is organized in an effective and non-discriminatory manner, in particular by providing for adequate administrative arrangements for the enforcement of non-availability payments across borders.
13. Kapacitetet e alokuara në pajtim me paragrafin 8 të këtij neni janë të transferueshme ndërmjet ofruesve të kualifikuar të kapaciteteve. Ofruesit e kualifikuar të kapaciteteve njoftojnë regjistrin si në nënparagrafin 10.1 të këtij neni për transferimet e tilla.	13. Kapaciteti koji su dodeljeni u skladu sa stavom 8. ovog člana su prenosivi između kvalifikovanih pružalaca kapaciteta. Kvalifikovani pružaoci kapaciteta obaveštavaju u vezi sa registrom kao u tački 10.1 ovog člana o takvim transferima.	13. The capacities allocated in accordance with paragraph 8 of this article shall be transferable between eligible capacity providers. Eligible capacity providers shall notify the registry as referred to in subparagraph 10.1 of this article of any such transfer.
KAPITULLI IV **RRJEDHAT NDËRKUFITARE TË ENERGJISË ELEKTRIKE**	**POGLAVLJE IV** **PREKOGRANIČNI TOKOVI ELEKTRIČNE ENERGIJE**	**CHAPTER IV** **CROSS-BORDER ELECTRICITY FLOWS**
Neni 30 **Konfigurimi i zonës ofertuese**	**Član 30** **Konfiguracija zone ponude**	**Article 30** **Bidding zone configuration**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit në koordinim me Rregullatorin ndërmerr të gjitha masat e duhura për të adresuar kongjestionet. Kufijtë e zonave ofertuese të tregut të organizuar përcaktohen ose modifikohen me qëllim eleminimin e kongjestioneve strukturore afatgjata në rrjetin e transmetimit të Republikës së Kosovës ose	1. Operator sistema prenosa prenosa zajedno sa Regulatorom preduzimaju sve odgovarajuće mere za rešavanje zagušenja. Granice zone ponude organizovanog tržišta su definisane ili modifikovane kako bi se eliminisala dugoročna strukturna zagušenja u prenosnoj mreži Republike Kosova, ili da bi se maksimizirala ekonomska efikasnost i	1. The Transmission System Operator in coordination with the Regulator shall take all appropriate measures to address congestion. The Bidding Zone borders of the organized market shall be defined or modified in order to eliminate long-term structural congestions in the transmission network of the Republic of Kosovo, or to maximize economic

për të maksimizuar efikasitetin ekonomik dhe mundësitë e tregtimit ndërzonal për zonat ofertuese në rajonin e kalkulimit të kapaciteteve, duke ruajtur sigurinë e furnizimit. Zona Ofertuese nuk duhet të përmbajë kongjestione të tilla strukturore, përveç rasteve kur ato nuk ndikojnë në zonat ofertuese fqinje ose si përjashtim i përkohshëm, ndikimi i tyre zbutet përmes masave korrigjuese dhe këto kongjestione strukturore nuk shkaktojnë ulje të kapacitetit ndërzonal të tregtimit siç kërkohet në nenin 32 të këtij ligji.	mogućnosti međuzonske trgovine za zone ponude u Izračunavanju Kapaciteta Regiona, čuvajući sigurnosti snabdevanja. Zona za ponudu ne sadrži takva strukturna zagušenja, osim ako nemaju uticaja na susedne oblasti za ponude ili, kao privremeni izuzetak, njihov uticaj na susedna zona za ponude je ublažen korišćenjem korektivnih mera i te strukturne zagušenja ne dovode do smanjenja u trgovački kapacitet međuzonski kako se zahteva u članu 32. ovog zakona.	efficiency and cross-zonal trading opportunities for the bidding zones in the capacity calculation region, while maintaining the security of supply. The Bidding Zone shall not contain such structural congestions, unless they do not affect neighboring bidding zones or, as a temporary exception, their impact is mitigated through corrective measures and such structural congestions do not lead to reductions of cross-zonal trading capacity as required in Article 32 of this law.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit në bashkëpunim me Rregullatorin siguron të dhënat e kërkuara dhe sipas rastit merr pjesë në:	2. Operator sistema prenosa, u saradnji sa Regulatorom, obezbeđuje potrebne podatke i, u zavisnosti od slučaja, učestvuje u:	2. The Transmission System Operator, in cooperation with the Regulator shall provide the required data and, as applicable participate in the:
2.1. raportimet e ENTSO-E për kongjestionet strukturore dhe kongjestionet e tjera të mëdha fizike ndërmjet dhe brenda zonave ofertuese, që përfshijnë vendndodhjen dhe shpeshtësinë e këtyre kongjestioneve; dhe	2.1 izveštavanje ENTSO-E o strukturnom zagušenju i drugim velikim fizičkim zagušenjima između i unutar područja za podnošenje ponuda, uključujući lokaciju i učestalost takvih zagušenja; i	2.1 reporting of ENTSO-E on structural congestions and other major physical congestions between and within bidding zones, which includes the location and frequency of such congestions, and
2.2. rishikimin e zonës ofertuese që synon të sigurojë konfigurimin optimal të zonave ofertuese, i realizuar në rajonin e kalkulimit të kapacitetit jo më vonë se gjashtë (6) muaj pas raportit të ENTSO-E të nënparagrafit 2.1 të këtij neni duke identifikuar të gjitha	2.2 pregled tenderske oblasti koji ima za cilj da obezbedi optimalnu konfiguraciju zona za ponude, koji se vrši u Regionu za izračunavanje kapaciteta najkasnije šest (6) meseci nakon izveštaja ENTSO-E iz tačke 2.1 ovog člana, identifikujući sva	2.2 bidding zone review aimed to ensure optimal configuration of the bidding zones, carried out in the Capacity Calculation Region no later than six (6) months after the ENTSO-E report of subparagraph 2.1 of this Article, identifying all structural

kongjestionet strukturore dhe duke përfshirë një analizë të skenarëve të ndryshëm të konfigurimit të zonave ofertuese, në mënyrë të koordinuar dhe me përfshirjen e palëve të interesuara nga të gjitha palët përkatëse kontraktuese të Komunitetit të Energjisë dhe shtetet anëtare të BE-së.	strukturna zagušenja i uključujući analizu različitih scenarija konfiguracije zona ponude, na koordinisan način i uz učešće zainteresovanih strana iz svih relevantnih ugovornih strana Energetske zajednice i država članica EU-a.	congestions and including an analysis of different bidding zone configuration scenarios, in a coordinated manner and with the involvement of affected stakeholders from all relevant Energy Community Contracting Parties and EU Member States.
3. Në rast se kongjestioni strukturor në rrjetin e transmetimit të Republikës së Kosovës ose në linjat e saja ndërzonale të interkoneksionit identifikohet në raportin e ENTSO-E sipas nënparagrafit 2.1 të këtij neni, ose në raportin e shqyrtimit të zonës ofertuese sipas nënparagrafit 2.2 të këtij neni, ose në zonat e kontrollit të një ose më shumë operatorëve të sistemit të transmetimit nga rajoni i kalkulimit të kapacitetit ose zonat ofertuese fqinje të parashikuara në një raport të miratuar nga autoriteti rregullator kompetent, brenda gjashtë (6) muajve nga marrja e raportit, Qeveria e Republikës së Kosovës, pas vlerësimit nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe të Rregullatorit, merr vendim të:	3. U slučaju da je strukturna zagušenja u prenosnoj mreži Republike Kosovo ili u međuzonskim interkonektivnim vodovima identifikovana u izveštaju ENTSO-E prema tački 2.1 ovog člana, ili u izveštaju o pregledu zone ponude prema tački 2.2 od ovog člana, ili u kontrolnim oblastima jednog ili više Operatora sistema prenosa iz Regiona za obračun kapaciteta ili susednih zona za ponudu datim u izveštaju odobrenom od strane nadležnog regulatornog organa, u roku od šest (6) meseci od prijema izveštaja, Vlada Repubike Kosovo, u saradnji sa Operatorem sistema prenosa prenosa i Regulatorom, donosi odluku da:	3. In case a structural congestion in the transmission network of the Republic of Kosovo or in its cross-zonal interconnection lines has been identified in the ENTSO-E report pursuant to subparagraph 2.1 of this Article, or in the bidding zone review report pursuant to subparagraph 2.2 of this Article, or in the control areas of one or more transmission system operators from the Capacity Calculation Region or neighbouring biding zones provided in a report approved by the competent regulatory authority, within six (6) months from the receipt of the report the Government, in assessment with the Transmission System Operator and the Regulator, shall bring a decision whether to:
3.1. përgatit planin e veprimit kombëtar ose shumëkombësh për rritjen e kapacitetit ndërzonal të konfigurimit aktual të Zonës Ofertuese, sipas nenit 31 të këtij ligji, ose	3.1. izradi nacionalni ili višenacionalni akcioni plan za povećanje međuzonskog kapaciteta postojeće konfiguracije Zone ponude, u skladu sa članom 31. ovog zakona, ili	3.1. establish a national or multinational action plan for increase of the cross-zonal capacity of the current Bidding Zone configuration pursuant to article 31 of this law or,

3.2. rishikojë dhe rregullojë konfigurimin e Zonës Ofertuese që shkakton kongjestione strukturore.	3.2. ponovno pregledaju i prilagode konfiguracijuZone ponude koja stvara strukturna zagušenja.	3.2. review and adjust the Bidding Zone configuration causing structural congestions.
4. Vendimi sipas paragrafit 3 të këtij neni i njoftohet Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe ECRB-së pa vonesë.	4. Odlukom iz stava 3. ovog člana obaveštava se Sekretarijat Energetske zajednice i ECRB-a bez odlaganja.	4. The decision from paragraph 3 of this Article shall be notified to the Energy Community Secretariat and the ECRB without delay.
5. Në rast se Qeveria e Republikës së Kosovës vendos të rregullojë konfigurimin e Zonës Ofertuese në përputhje me nënparagrafin 3.2. të këtij neni, Operatori i Sistemit të Transmetimit në bashkëpunim me Rregullatorin zbatojnë procedurën për përcaktimin, rishikimin dhe rregullimin e kufirit të zonës ofertuese, të miratuar nga Qeveria e Republikës së Kosovës me qëllim që brenda gjashtë (6) muajve nga njoftimi sipas paragrafit 4 të këtij neni të arrihet një vendim unanim me palët e prekura kontraktuese dhe me interes në rajonin e kalkulimit të kapaciteteve për konfigurimin e modifikuar të kufijve të Zonës Ofertuese. Komentet mbi modifikimin e Zonës së Ofertimit të paraqitur nga palët e tjera kontraktuese ose shtetet anëtare të BE-së në në rajonin e kalkulimit të kapacitetit, do të merren parasysh. Palët me interes dhe shfrytëzuesit e rrjetit konsultohen përpara se të miratohet vendimi për konfigurimin e ri të Zonës Ofertuese. Vendimi specifikon datën e	5. U slučaju da Vlada Republike Kosovo odluči da uređuje konfiguraciju Zone ponude u skladu sa tačkom 3.2. ovog člana, Operator prenosnog sistema i Regulator sprovode Proceduru za utvrđivanje, reviziju i prilagođavanje granice zone ponuda, koju je odobrila Vlada Republike Kosovo, kako bi u roku od šest (6) meseci od obaveštenja iz stava 4. ovog člana, da donesu jednoglasnu odluku sa pogođenim i zainteresovanim ugovornim stranama u regionu za izračunavanje kapaciteta za modifikovanu konfiguraciju granica Zone ponude. U obzir se uzimaju svi komentari na izmene iz Zone ponude od strane drugih ugovornih strana ili država članica EU u regionu za izračunavanje kapaciteta. Relevantne zainteresovane strane i korisnici mreže se konsultuju pre nego što se donese odluka o novoj konfiguraciji zona za nadmetanje. Odluka precizira datum implementacije uzimajući u obzir terminsku trgovinu električnom energijom i uspostavlja odgovarajuće prelazne aranžmane.	5. In case the Government decides to adjust the Bidding Zone configuration pursuant to subparagraph 3.2. of this Article, the Transmission System Operator in cooperation with the Regulator shall apply the Procedure for Biding Zone border definition, review and adjustment, approved by the Government, with a view, within six (6) months from the notification referred to in paragraph 4 of this Article, to reach a unanimous decision with the affected and interested Contracting Parties in the Capacity Calculation Region on the modified Biding Zone borders configuration. Any comments on the Biding Zone modification submitted by other Contracting Parties or EU Members States in the Capacity Calculation Region shall be taken into account. The relevant stakeholders and network users shall be consulted before adopting a decision on the new Biding Zone configuration. The decision shall specify the date of implementation taking into consideration the

zbatimit duke marrë parasysh tregtimin e përparmë të energjisë elektrike dhe vendos masa kalimtare të përshtatshme.		forward trade of electricity, and establish appropriate transitional arrangements.
6. Vendimi për konfigurimin e kufijve të Zonës Ofertuese i njoftohet Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe ECRB-së. Në rast se vendimi nga paragrafi 5 i këtij neni nuk arrihet brenda afatit të caktuar, Rregullatori njofton pa vonesë ECRB. Çdo vendim përkatës për modifikimin e kufijve të Zonës Ofertuese i miratuar nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë, ECRB ose ACER, i pranuar brenda një periudhe prej gjashtë (6) muajsh nga njoftimi për dështimin e marrjes së vendimit, do të shqyrtohet, miratohet dhe zbatohet.	6.Odluci o konfigurisanju granica tenderskog područja obaveštava se Sekretarijat Energetske zajednice i ECRB-a. U slučaju da se odluka iz stava 5. ovog člana ne donese u navedenom roku, Regulator će bez odlaganja obavestiti ECRB. Svaka relevantna odluka o izmeni granica zona za ponudu koju je odobrio Sekretarijat Energetske zajednice, ECRB ili ACER, doneta u periodu od šest (6) meseci od obaveštenja o neuspehu o donošenju odluke, biće pregledana, odobrena i sprovedena.	6. The Decision on the Biding Zone borders configuration shall be notified to the Energy Community Secretariat and the ECRB. In case the decision of paragraph 5 of this Article is not reached within the indicated period, the Regulator shall without delay notify the ECRB. Any corresponding decision on the Biding Zone borders modification adopted by the Energy Community Secretariat, ECRB or ACER, received within a period of six (6) months from the notification on the failure to render a decision, shall be considered, adopted and applied.
Neni 31 **Plani i veprimit për rritjen e kapaciteteve ndërzonale**	**Član 31** **Akcioni plan za povećanje međuzonskih kapaciteta**	**Article 31** **Action plan for increase of cross-zonal capacity**
1. Në rast se Qeveria e Republikës së Kosovës merr vendim sipas nenit 30 nënparagrafi 3.1 të këtij ligji, për rritjen e kapacitetit ndërzonal në zonën ofertuese pa modifikuar konfigurimin e kufijve të zonës ofertuese, me propozim të Operatorit të Sistemit të Transmetimit në bashkëpunim me Rregullatorin, miraton planin e veprimit për reduktimin e kongjestioneve strukturore të identifikuara në	1. U slučaju da Vlada Republike Kosovodonese odluku u skladu sa članom 30. stav 3.1. ovog zakona, za povećanje međuzonskog kapaciteta u zonu ponuda bez izmene konfiguracije granica zone ponuda, na predlog Operatora sistema prenosa i u saradnji sa Regulatorom, usvaja akcioni plan za smanjenje strukturna zagušenja identifikovane u prenosnoj mreži ili	1. In case the Government brings a decision pursuant to article 30 subparagraph 3.1. of this law, to increase the cross-zonal capacity in the Biding Zone without modification of Biding Zone borders configuration, on the proposal of the Transmission System Operator and in cooperation with the Regulator, it shall adopt an action plan to reduce the identified structural congestions

rrjetin e transmetimit apo linjat e interkoneksionit me një plan konkret për zbatimin e masave përkatëse në afat prej katër (4) vitesh nga marrja e vendimit.	interkonektivnim vodovima sa konkretnim rokom za sprovođenje relevantnih mera u roku od četiri (4) godine od donošenja odluke.	in the transmission network or the interconnection lines with a concrete timetable for implementing the corresponding measures within a period of four (4) years from the adoption of the decision.
2. Pavarësisht nga zbatimi i planit të veprimit nga paragrafi 1 i këtij neni, Operatori i Sistemit të Transmetimit ne bashkëpunim me Rregullatorin zbaton masa për të siguruar rritjen e kapacitetit ndërzonal në kufijtë e Republikës së Kosovës në dispozicion për tregtim në baza vjetore, në mënyrë që deri më 31 dhjetor 2027 të arrihet pragu minimal i kapacitetit të përcaktuar në nenin 32 paragrafi 7 i këtij ligji.	2. Bez obzira na sprovođenje akcionog plana iz stava 1. ovog člana, Regulator zajedno sa Operatorem sistema prenosa sprovodi mere za obezbeđivanje povećanja međuzonskog kapaciteta na granicama Republike Kosova dostupnih za trgovinu, na godišnjoj osnovi, kako bi se do 31. decembra 2027. godine dostigao minimalni limit kapaciteta iz člana 32., stav 7. ovog zakona.	2. Irrespective of the implementation of the action plan of paragraph 1 of this Article, the Regulator, together with the Transmission System Operator shall implement measures to ensure that the cross-zonal capacity on the borders of the Republic of Kosovo available for trade is increased, on annual basis, in such a way to reach the minimum capacity threshold determined in Article 32 paragraph 7 of this law by 31 December 2027.
3. Rritjet vjetore sipas paragrafit 2 të këtij neni arrihen me anë të një trajektoreje lineare, ku pika fillestare është vlera më e lartë ndërmjet kapacitetit të alokuar në kufirin kritik ose elementin kritik të rrjetit në vitin para miratimit të planit të veprimit, dhe kapacitetit mesatar gjatë periudhës tre (3) vjeçare para miratimit të planit të veprimit. Në procesin e zbatimit të planit të veprimit, kapaciteti i vënë në dispozicion për tregtim ndërzonal në pajtim me nenin 32 paragrafi 7 të këtij ligji duhet të jetë të paktën në nivelin e paraparë me vlerat e trajektores lineare, duke përfshirë përdorimin e veprimeve korrigjuese në rajonin	3. Godišnji rast iz stava 2. ovog člana ostvaruju se linearnom putanjom, pri čemu je polazna tačka najveća vrednost između kapaciteta dodeljenog do kritične granice ili kritičnog elementa mreže u godini pre odobrenja akcionog plana i prosečan kapacitet tokom perioda od tri (3) godine pre usvajanja akcionog plana. U postupku sprovođenja akcionog plana, kapacitet stavljen na raspolaganje za međuzonsko trgovanje u skladu sa članom 32., stav 7. ovog zakona,mora biti najmanje jednak predviđenom nivou sa vrednostima linearnog putanja, uključujući i korišćenje u	3. The annual increases referred to in paragraph 2 of this Article shall be achieved by means of a linear trajectory, with a starting point being the higher value between the allocated capacity on the critical border or the critical network element in the year before the adoption of the action plan, and the average capacity during the period of three (3) years before adoption of the action plan. In the course of the implementation of the action plan the capacity made available for cross-zonal trade pursuant to Article 32 paragraph 7 of this law shall be at least at the level provided for in values of the linear

e kalkulimit të kapacitetit. Operatori i Sistemit të Transmetimit mbulon kostot për veprimet korrigjuese të nevojshme për të arritur trajektoren lineare ose për të vënë në dispozicion kapacitetin ndërzonal në kufijtë ose në elementët kritikë të rrjetit që lidhen me planin e veprimit.	regiji obračuna kapaciteta. Operator sistema prenosa pokriva troškove korektivnih radnji neophodnih da bi se postiglo linearno putanje ili da bi se omogućio međuzonski kapacitet na granicama ili kritičnim elementima mreže u vezi sa akcionim planom.	trajectory, including by use of remedial actions in the Capacity Calculation Region. The Transmission System Operator shall bear the costs for the remedial actions necessary to achieve the linear trajectory or to make available cross-zonal capacity at the borders or on critical network elements concerned by the action plan.
4. Gjatë zbatimit të planit të veprimit dhe brenda gjashtë (6) muajve nga skadimi i tij, Operatori i Sistemit të Transmetimit vlerëson në baza vjetore, nëse gjatë dymbëdhjetë (12) muajve të mëparshëm kapaciteti ndërzonal i disponueshëm nga paragrafi 3 i këtij neni është në përputhje me objektivin e trajektores lineare dhe nëse nga 1 janari 2028 është arritur pragu minimal i kapacitetit të përcaktuar në nenin 32 paragrafi 7 i këtij ligji. Vlerësimi paraqitet në një raport së bashku me të gjitha të dhënat përkatëse, të miratuara nga Rregullatori dhe të dorëzuara në ECRB.	4. Tokom sprovođenja akcionog plana i u roku od šest (6) meseci od njegovog isteka, Operator sistema prenosa na godišnjoj osnovi procenjuje da li je tokom prethodnih (12) meseci raspoloživi međuzonski kapacitet iz stava 3. ovog člana u skladu sa ciljem linearnog putanja i da li je od 1. januara 2028. godine dostignuta minimalna granica kapaciteta iz člana 32. stav 7. ovog zakona. Procena se predstavljena u izveštaju zajedno sa svim relevantnim podacima, odobrenih od strane Regulatora i dostavljenom ECRB-u.	4. In the course of the implementation of the action plan and within six (6) months from its expiry, the Transmission System Operator shall assess, on annual basis, if during the previous 12 months the referent available cross-zonal capacity from paragraph 3 of this Article complied with the linear trajectory target and if, from 1 January 2028, the minimum capacity threshold determined in Article 32 paragraph 7 of this Law has been achieved. The assessment shall be presented in a report along with all the relevant data, approved by the Regulator and submitted to the ECRB.
5. Operatori i Sistemit të Transmetimit mund t'i kryejë aktivitetet sipas këtij neni, të përpilojë dhe ndajë planin e veprimit nga paragrafi 1 i këtij neni në bashkëpunim me një ose më shumë Operatorë të Sistemit të Transmetimit nga rajoni i kalkulimit të kapacitetit. Në këtë rast, Operatori i Sistemit të Transmetimit përmbushë pjesën e	5. Operator sistema prenosa može obavljati aktivnosti premaovom članu, sastavljati i deliti akcioni plan iz stava 1. ovog člana u saradnji sa jednim ili više Operatora sistema prenosa iz regiona za obračun kapaciteta. U ovom slučaju, Operator sistema prenosa će ispuniti svoj deo obaveza definisanih u stavu 4. ovog člana, razvija nezavisne doprinose u	5. The Transmission System Operator may accomplish the activities of this Article and compile and share the action plan of paragraph 1 of this Article in cooperation with one or more transmission system operators from the Capacity Calculation Region. In this case, the Transmission System Operator shall fulfil its part of the

obligimeve të përcaktuara në paragrafin 4 të këtij neni, zhvillon kontribute të pavarura në lidhje me rrjetin e transmetimit të Republikës së Kosovës, dhe pas miratimit të tyre nga Rregullatori, kontribuon në planin e përbashkët të veprimit dhe objektivat brenda zonës ofertuese. Rregullatori dhe Operatori i Sistemit të Transmetimit bashkëpunojnë me autoritetet rregullatore dhe Operatorët e Sistemit të Transmetimit nga rajoni i kalkulimit të kapacitetit, siç është përcaktuar në procedurën për rritjen e koordinuar të kapacitetit ndërzonal, të zhvilluar dhe të përcaktuar në Kodin e Rrjetit të Transmetimit.	vezi sa prenosnom mrežom Republike Kosova, i nakon njihovog odobrenja od strane Regulatora, doprineti plan zajedničke akcije i ciljeva u okviru zone za nadmetanje. Regulator i Operator sistema prenosa sarađuju sa regulatornim organima i operatorima sistema prenosa sa područja za obračun kapaciteta, kako je definisano u Postupku za koordinisano povećanje međuzonskog kapaciteta, razvijenom i definisanom Kodeksom prenosne mreže.	obligations indicated in paragraph 4 of this Article, develop independent contributions related to the transmission network of the Republic of Kosovo and, after their approval by the Regulator, contribute to the common action plan and targets within the Bidding Zone. The Regulator and the Transmission System Operator shall cooperate respectively with the regulatory authorities and Transmission System Operators from the Capacity Calculation Region, as stipulated in the Procedure for coordinated increase of cross-zonal capacity, developed and defined in the Transmission Grid Code.
6. Në rast se vlerësimi i përmendur sipas paragrafit 4 të këtij neni tregon se Operatori i Sistemit të Transmetimit ka dështuar në përmbushjen e trajektores lineare, Rregullatori dhe Operatori i Sistemit të Transmetimit bashkëpunojnë me autoritetet kompetente dhe Operatorët e Sistemit të Transmetimit nga palët kontraktuese të cilat gjithashtu kanë dështuar në të njëjtat detyrime, duke synuar që brenda gjashtë (6) muajve nga marrja e raportit të vlerësimit nga paragrafi 4 i këtij neni, të arrihet një vendim unanim i të gjitha palëve të përfshira nëse ndryshohet apo anulohet konfigurimi i zonës ofertuese në procedurën e treguar sipas nenit 30 paragrafi 5 i këtij ligji. Në vendim, Rregullatori duhet të marrë parasysh çdo koment të dorëzuar nga	6. U slučaju da procena iz stava 4. ovog člana pokaže da Operator sistema prenosa nije uspeo u ispunjavanju postepenog linearnogpovećanjaputanju, Regulator i Operator sistema prenosa će sarađivati sa nadležnim organima i operatorima sistema prenosa iz Ugovornih strana koji takođe nisu ispunile iste obaveze, u cilju donošenja jednoglasne odluke svih uključenih strana u roku od šest (6) meseci od prijema izveštaja o proceni iz stava 4. ovog člana, da li će promeniti ili poništiti konfiguraciju zone za nadmetanje u proceduri iz člana 30., stav 5. ovog zakona. U odluci, regulator mora uzeti u obzir sve komentare koje podnesu države članice EU ili ugovorne strane. Odluka je obrazložena i biće dostavljena Sekretarijatu	6. In case the assessment referred to in paragraph 4 of this Article shows that the Transmission System Operator has failed to comply with the linear gradual increase, the Regulator and the Transmission System Operator shall cooperate with the competent authorities and transmission system operators from those Contracting Parties which has also failed the same obligations, aiming to reach, within six (6) months of the receipt of the assessment report of paragraph 4 of this Article, an unanimous decision of all concerned parties whether to amend or withhold the Bidding Zone configuration in a procedure as indicated in Article 30, paragraph 5 of this Law. In the decision the Regulator should take into account any

shtetet anëtare të BE-së, ose palët kontraktuese. Vendimi arsyetohet dhe do t'i dorëzohet Sekretariatit të Komunitetit të Energjisëdhe ECRB-së.	Energetske zajednice i ECRB-u.	comments submitted by other EU Member States or Contracting Parties. The decision shall be substantiated and submitted to the Energy Community Secretariat and to the ECRB.
7. Në rast se Rregullatori dhe Operatori i Sistemit të Transmetimit dështojnë të marrin vendim unanim nga paragrafi 6 i këtij neni brenda afatit të caktuar, Rregullatori pa vonesë njofton Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë dhe zbaton çdo vendim nëse ndryshon apo anulon konfigurimin e Zonës Ofertuese të miratuar nga Sekretariati brenda një periudhe prej gjashtë (6) muajsh nga njoftimi.	7. U slučaju da Regulator i Operator sistema prenosa ne uspevaju donesu jednoglasnu odluku iz stava 6. ovog člana u navedenom roku, Regulator bez odlaganja obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice i sprovodi svaku odluku o promeni ili ukidanju konfiguraciju zone ponude koju je odobrio Sekretarijat u roku od šest (6) meseci od obaveštenja.	7. In case the Regulator and the Transmission System Operator fail to reach the unanimous decision of paragraph 6 of this Article within the specified timeframe, The Regulator shall, without delay notify the Energy Community Secretariat, and apply any decision whether to amend or withhold the bidding zone configuration adopted by the Secretariat within a period of six (6) months from the notification.
8. Në rast se konstatohet kongjestion strukturor në rrjetin e transmetimit të Republikës së Kosovës brenda periudhës gjashtëmujore (6) para skadimit të afatit kohor të planit të veprimit nga paragrafi 1 i këtij neni, me propozimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, Rregullatori vendos nëse do të adresojë kongjestionet e mbetura duke ndryshuar konfigurimin e Zonës Ofertuese me një procedurë në pajtim me nenin 30, ose të adresojë kongjestionin e mbetur të brendshëm me veprime të përkohshme korrigjuese për të cilat shpenzimet mbulohen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit.	8. U slučaju da se u roku od šest meseci (6) pre isteka roka akcionog plana iz stava 1. ovog člana nađe strukturno zagušenje u prenosnoj mreži Republike Kosova, na predlog Operatora sistema prenosa, Regulator odlučuje da li pokuša da otkloni preostalo zagušenje promenom konfiguracije zone ponude postupkom u skladu sa članom 30, ili da reši preostalo unutrašnjezagušenje privremenim korektivnim radnjama za koje troškove pokriva Operator sistema prenosa	8. In case a structural congestion in the transmission network of the Republic of Kosovo is identified within the period of six months before the expiry of the timeframe of the action plan referred to in paragraph 1 of this Article, upon a proposal provided by the Transmission System Operator, the Regulator shall decide whether it wants to address the remaining congestion by amending the Bidding Zone configuration in a procedure pursuant to Article 30, or to address remaining internal congestion with temporary remedial actions for which the costs shall be covered by the Transmission System Operator.

9. Në rast se nuk hartohet një plan veprimi brenda periudhës gjashtë (6) mujore nga identifikimi i kongjestioneve strukturore, sipas nenit 30, paragrafi 3 i këtij ligji, Operatori i Sistemit të Transmetimit, brenda dymbëdhjetë (12) muajve nga identifikimi i kongjestionit, vlerëson nëse, gjatë dymbëdhjetë (12) muajve të mëparshëm, kapaciteti ndërzonal i disponueshëm ka arritur pragun minimal të kapacitetit të përcaktuar në nenin 32, paragrafi 7 i këtij ligji, dhe i dorëzon një raport Rregullatorit. Rregullatori njofton pa vonesë Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë dhe ECRB-në.	9. U slučaju da se akcioni plan ne izradiu roku od šest (6) meseci od identifikacije strukturnog zagušenja, prema članu 30. stav 3. ovog zakona, Operator sistema prenosa, u roku od 12 meseci od identifikacije zagušenja, ocenjuje da li je u prethodnih 12 meseci raspoloživi međuzonski kapacitet dostigao minimalnipragkapaciteta definisanu članom 32. stav 7. ovog zakona i podnosi izveštaj Regulatoru. Regulator bez odlaganja obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice i ECRB.	9. In case no action plan is established within the period of six (6) months from the identification of structural congestions pursuant to Article 30, paragraph 3 of this Law, the Transmission System Operator shall, within 12 months from the identification of the congestion, assess whether, during the previous 12 months, the available cross-zonal capacity has reached the minimum capacity threshold determined in Article 32, paragraph 7 of this Law, and shall submit a report to the Regulator. The Regulator shall without delay notify the Energy Community Secretariat and the ECRB.
10. Në rast se vlerësimi i përmendur në paragrafin 9 tregon se Operatorët e Sistemit të Transmetimit nuk e kanë përmbushur kapacitetin minimal, zbatohet procesi i vendimmarrjes nga paragrafi 6 i këtij neni.	10. U slučaju da ocena iz stava 9. pokazuje da Operatori sistema prenosa nisu poštovali minimalni kapacitet, primenjuje se postupak odlučivanja iz stava 6. ovog član	10. In case the assessment referred to in paragraph 9 demonstrates that transmission system operators have not complied with the minimum capacity, the decision-making process laid down in paragraph 6 of this Article shall apply.
Neni 32 **Parimet e përgjithshme të alokimit të kapaciteteve dhe menaxhimit të kongjestionit**	**Član 32** **Opšti principi dodelekapaciteta i upravljanja zagušenjima**	**Article 32** **General principles of capacity allocation and congestion management**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit u ofron pjesëmarrësve të tregut kapacitetin maksimal të disponueshëm në interkonektorët dhe në pjesët e rrjetit të transmetimit të Republikës së	1. Operator sistema prenosa nudi učesnicima na tržištu maksimalni raspoloživi kapacitet u interkonektorima i u delovima prenosne mreže Republike Kosova koji su	1. The Transmission System Operator shall offer to the market participants maximum available capacity on the interconnectors and in the parts of the transmission network of

Kosovës më të prekura nga rrjedhat ndërkufitare, në varësi të pajtueshmërisë me standardet e aplikuara të sigurisë për operimin e sistemit të transmetimit në pajtim me këtë ligj, rregullat e tregut dhe aktet tjera legjislative të hartuara në bazë të këtij ligji dhe marrëveshjeve ndërkombëtare të obligueshme për Republikën e Kosovës duke përfshirë Traktatin e Komunitetit të Energjisë, marrëveshjet dhe obligimet nga bashkëpunimi në kuadër të ENTSO-E, duke mos rrezikuar sigurinë e furnizimit me energji elektrike në Republikën e Kosovës apo ndonjë Palë tjetër Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë apo shtetit anëtar të BE-së.	najviše pogođeni prekograničnim tokovima, u skladu sa primenjenim standardima bezbednosti za rad sistema prenosa u skladu sa ovim zakonom, tržišnim pravilima i drugim zakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona i međunarodnih sporazuma koji obavezuju Republiku Kosova, uključujući Ugovor energetske zajednice, sporazume i obaveze iz saradnje u okviru ENTSO-E, ne ugrožavajući sigurnost snabdevanja električnom energijom u Republici Kosova ili bilo kojoj drugoj ugovornoj strani Energetske zajednice ili države članice EU.	the Republic of Kosovo most affected by the cross-border flows, subject to compliance with the applied security and safety standards for transmission system operation in accordance with this law, the Market Rules and other legislative acts developed on the basis of this Law and the international agreements binding for the Republic of Kosovo including the Energy Community Treaty and the agreements and obligations from the cooperation within the ENTSO-E, while not threatening the security of electricity supply in the Republic of Kosovo or any other Energy Community Contracting Party or EU Member State.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit adreson kongjestionet e rrjetit duke zbatuar:	2. Operator sistema prenosa će zagušenje mreže rešiti primenom:	2. The Transmission System Operator shall address network congestions by applying:
2.1. masa jodiskriminuese dhe të bazuara në treg, duke përfshirë ridispeçimin dhe ndërtregtimin, të dizajnuara për të ofruar sinjale ekonomike për pjesëmarrësit e tregut dhe operatorët e tjerë të përfshirë të sistemit të transmetimit;	2.1. nediskriminatorne i tržišno zasnovane mere, uključujući ponovno dispečiranje i među-trgovinu, koje su osmišljene da daju ekonomske signale učesnicima na tržištu i drugim uključenim operatorima sistema prenosa;	2.1. non-discriminatory and market-based measures, including redispatching and countertrading, designed to provide economic signals to market participants and other transmission system operators involved;
2.2. metoda jo të bazuara në transaksione, sikurse ato që nuk përfshijnë prioritizimin ose përzgjedhjen ndërmjet kontratave individuale të tregut;	2.2. metode koje nisu zasnovane na transakcijama, kao što su one koje ne uključuju određivanje prioriteta ili odabir između pojedinačnih ugovora na tržištu;	2.2. non-transaction-based methods, such that do not involve prioritization or selection between individual market contracts;
2.3. masa operacionale për të siguruar	2.3. operativne mere za obezbeđivanje	2.3. operational measures to ensure normal

gjendjen normale të funksionimit të sistemit të transmetimit duke marrë parasysh efektin e këtyre masave në zonat fqinje të kontrollit, në koordinim me operatorët e tjerë të prekur të sistemit të transmetimit;	normalnog stanja rada sistema prenosa uzimajući u obzir efekat ovih mera na susedna kontrolna područja, u koordinaciji sa drugim pogođenim Operatorima sistema prenosa;	state of operation of the transmission system taking into account the effect of those measures on the neighbouring control areas, in coordination with the other affected transmission system operators;
2.4. kufizime të transaksioneve të kapacitetit të alokuar vetëm në situata emergjente, kur Operatori i Sistemit të Transmetimit vepron në mënyrë të shpejtë dhe kur ridispeçimi ose ndërtregtimi nuk është i disponueshëm, me kusht që çdo procedurë e tillë të zbatohet në mënyrë proporcionale dhe jodiskriminuese;	2.4 ograničenja transakcija dodeljenih kapaciteta samo u hitnim situacijama, kada Operator sistema prenosa reaguje brzo i kada nema ponovnog otpremanja ili trgovanje nisu dostupni, pod uslovom da se takva procedura primenjuje na proporcionalan i nediskriminatorski način;	2.4. transaction curtailments of the allocated capacity only in emergency situations when the Transmission System Operator must act in expeditious manner, and when redispatching or countertrading is not available, provided that any such procedure is applied in a proportionate and non-discriminatory manner;
2.5. kompensim financiar, me përjashtim të rasteve të forcës madhore, për pjesëmarrësit e prekur të tregut, të cilëve u është alokuar kapaciteti i transmetimit, për çdo kufizim sipas nënparagrafit 2.4 të këtij neni.	2.5. novčane naknade, osim u slučajevima više sile, za pogođene učesnike na tržištu, kojima je dodeljen prenosni kapacitet, prema tački 2.4. ovog člana.	2.5. financial compensation, except in cases of force majeure, to the affected market participants that have been allocated transmission capacity, for any curtailment referred to in subparagraph 2.4. of this article.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit i siguron Qendrës Rajonale Koordinuese të gjitha të dhënat e kërkuara për llogaritjen e kapaciteteve ndërzonale, duke përfshirë të dhënat për disponueshmërinë teknike të çdo veprimi korrigjues për menaxhimin e kongjestionit, duke mos përfshirë reduktimin e ngarkesës.	3. Operator sistema prenosa će Regionalnom Koordinacionom Centru dostaviti sve podatke koji su potrebni za izračunavanje međuzonskih kapaciteta, uključujući i podatke o tehničkoj dostupnosti bilo koje korektivne mere za upravljanje zagušenjem, ne uključujući redukciju opterećenja.	3. The Transmission System Operator shall provide the Regional Coordination Centre all the data required for calculation of the cross-zonal capacities, including data on the technical availability of any remedial actions for congestion management not including load shedding
4. Aty ku Qendra Rajonale Koordinuese ka	4. Kada je Regionalni koordinacioni centar	4. Where the Regional Coordination Centre

raportuar se ato veprime korrigjuese të disponueshme të ofruara në rajonin e kalkulimit të kapacitetit, duke përfshirë edhe rajonet fqinje të kalkulimit të kapacitetit, nuk janë të mjaftueshme për të arritur trajektoren lineare në përputhje me nenin 31 paragrafi 3 i këtij ligji ose kapacitetet minimale të parashikuara në paragrafin 7 të këtij neni, duke respektuar kufijtë e sigurisë operacionale dhe si masë e fundit ka përcaktuar veprime të koordinuara për zvogëlimin e kapaciteteve ndërzonale, Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të vendosë, me miratim dhe nën mbikëqyrjen e Rregullatorit, të devijojë nga veprimet e koordinuara të përcaktuara nga Qendra Rajonale Koordinuese. Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të devijojë në lidhje me llogaritjen e koordinuar të kapacitetit dhe analizën e koordinuar të sigurisë vetëm në pajtim me nenin 38 të këtij ligji.	izvestio je da one raspoložive korektivne radnje koje su pružene u Regionu za obračun kapaciteta, uključujući i susedne regione obračuna kapaciteta, nisu dovoljne za postizanje linearnog putanja u skladu sa članom 31., stav 3. ovog zakona ili minimalnih predviđenih kapaciteta iz stava 7. ovog člana, poštujući granice bezbednosti rada i, kao poslednju meru, utvrdio koordinisane radnje za smanjenje međuzonskih kapaciteta, Operator sistema prenosa može, uz odobrenje i pod nadzorom Regulatora, da odstupi od koordinisane akcije koje utvrđuje Regionalni koordinacioni centar. Operator sistema prenosa može odstupiti u pogledu koordinisanog obračuna kapaciteta i koordinisane bezbednosne analize samo u skladu sa članom 38. ovog zakona.	has reported that those available remedial actions provided in the Capacity Calculation Region including from the neighbouring capacity calculation regions are not sufficient to reach the linear trajectory pursuant to Article 31, paragraph 3 of this Law or the minimum capacities provided for in paragraph 7 of this Article while respecting operational security limits and, as a measure of last resort, has set out coordinated actions reducing the cross-zonal capacities, the Transmission System Operator may decide, upon approval and under supervision from the Regulator, to deviate from the coordinated actions set out by the Regional Coordination Centre. The Transmission System Operator may deviate with respect to the coordinated capacity calculation and coordinated security analysis only in accordance with Article 38 of this Law.
5. Me kusht që çdo tre (3) muaj Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Rregullatori të pranoj nga Qendra Rajonale Koordinuese një raport për reduktimin e kapacitetit ose devijimin nga veprimet e koordinuara sipas paragrafit 4 të këtij neni, i cili raport vlerëson rastet e paraqitura dhe jep rekomandime se si të shmangen devijimet e tilla, dhe nëse ACER-i, duke vepruar në përputhje me kompetencat e tij të dhëna në kuadër të kornizës legjislative	5. Pod uslovom da svaka tri (3) meseca Operator sistema prenosa i Regulator dobijaju od Regionalnog koordinacionog centra izveštaj o smanjenju kapaciteta ili odstupanju od koordinisanih akcija prema stavu 4. ovog člana, u kojem izveštaj ocenjuje prikazane slučajeve i daje preporuke o tome kako izbeći takva odstupanja i ako je ACER, postupajući u skladu sa svojim ovlašćenjima koja su data u	5. Provided that every three (3) months the Transmission System Operator and the Regulator receive from the Regional Coordination Centre a report on the reduction of capacity or deviation from coordinated actions pursuant to paragraph 4 of this Article, which assesses the incidences and provides recommendations on how to avoid such deviations, and if ACER, acting in accordance with its powers conferred

të Komunitetit të Energjisë, i ka paraqitur Rregullatorit, drejtpërdrejt ose përmes ECRB-së, një opinion se nuk janë plotësuar parakushtet për një devijim sipas paragrafit 4 të këtij neni, ose nëse janë të natyrës strukturore, Rregullatori verifikon opinionin e ACER-it dhe ndërmerr veprimet e duhura kundër Operatorit të Sistemit të Transmetimit,ose Qendrës Rajonale Koordinuese, në pajtim me këtë ligj dhe Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë. Çdo devijim i natyrës strukturore adresohet me një plan veprimi nga neni 32 paragrafi 1 i këtij ligji, ose me një përditësim të një plani veprimi ekzistues.	okviru zakonodavnog okvira Energetske zajednice, dostavio Regulatoru, direktno ili preko ECRB, mišljenje da su preduslovi za odstupanje prema st. 4. ovog člana nisu ispunjeni, ili ako su strukturne prirode, Regulator proverava mišljenje ACER-a i preduzima odgovarajuće radnje protiv Operatora sistema prenosa, odnosno Regionalnog koordinacionog centra, u skladu sa ovim zakonom i odgovarajućim Zakonom o energetski regulator. Svako odstupanje strukturalne prirode rešava se akcionim planom iz člana 32., stav 1. ovog zakona, ili ažuriranjem postojećeg akcionog plana.	under the Energy Community legislative framework has submitted to the Regulator, directly or through the ECRB, an opinion that the prerequisites for a deviation pursuant to paragraph 4 of this Article are not fulfilled, or are of a structural nature, the Regulator shall verify the opinion of ACER and shall take appropriate action against the Transmission System Operator, or the Regional Coordination Centre, pursuant to this Law and the relevant Law on Energy Regulator. Any deviations of a structural nature shall be addressed in an action plan referred to in Article 32 paragraph 1 of this Law, or in an update of an existing action plan.
6. Operatori i Sistemit të Transmetimit vë në dispozicion për pjesëmarrësit e tregut nivelin maksimal të kapacitetit të interkoneksioneve dhe të rrjeteve të transmetimit që preken nga kapaciteti ndërkufitar me Palët e tjera Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë ose me shtetet anëtare të BE-së, duke respektuar standardet e sigurisë për funksionimin e sigurt të rrjetit. Operatori i Sistemit të Transmetimit përdorë ndërtregtimin dhe ridispeçimin, duke përfshirë ridispeçimin ndërkufitar, për të maksimizuar kapacitetet e disponueshme dhe për të arritur kufirin minimal të kapacitetit të parashikuar në paragrafin 7 të këtij neni. Një procedurë e koordinuar dhe jodiskriminuese	6. Operator sistema prenosa stavlja na raspolaganje učesnicima na tržištu maksimalni nivo kapaciteta interkonekcija i prenosnih mreža na koje utiče prekogranični kapacitet sa drugim ugovornim stranama Energetske zajednice ili sa državama članicama EU, uz poštovanje bezbednosnih standarda za bezbedan rad mreže.Operator sistema prenosa će koristiti međutrgovinu i redispečing, uključujući prekogranični redispečing, kako bi maksimizirao raspoložive kapacitete i dostigao minimalno ograničenje kapaciteta iz stava 7. ovog člana. Koordinisana i nediskriminatorna procedura se primenjuje na prekogranične mere za otklanjanje zagušenja kako bi se omogućila takva maksimalizacije, nakon	6. The Transmission System Operator shall make available to market participants the maximum level of capacity of interconnections and of transmission networks affected by cross-border capacity with other Contracting Parties of the Energy Community or with EU Member States, while respecting safety standards for the secure operation of the network. The Transmission System Operator shall use countertrading and redispatch, including cross-border redispatch, to maximize available capacities and reach the minimum capacity threshold provided for in the paragraph 7 of this Article. A coordinated

zbatohet për veprimet korrigjuese të kongjestionit ndërkufitar për të mundësuar një maksimizim të tillë, pas zbatimit të një metodologjie të ndarjes së kostove të ridispeçimit dhe ndërtregtimit, të zhvilluara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe të miratuara nga Rregullatori. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk kufizon vëllimin e kapacitetit të disponueshëm të interkoneksionit si një mjet për zgjidhjen e kongjestioneve brenda zonës së saj ofertuese ose për menaxhimin e rrjedhave që rezultojnë nga transaksionet e brendshme brenda zonës ofertuese.	implementacije metodologije za redispečinga i međutrgovinske podele troškova koju je razvio Operator sistema prenosa i odobrio Regulator. Operator sistema prenosa ne ograničava obim raspoloživog interkonekcijskog kapaciteta kao sredstvo za rešavanje zagušenja u okviru svoje zone ponude ili za upravljanje tokovima koji proističu iz internih transakcija u zone ponude.	and non-discriminatory procedure for cross-border congestion remedial actions shall be applied to enable such maximization, following the implementation of a redispatching and counter-trading cost-sharing methodology, developed by the Transmission System Operator and approved by the Regulator. The Transmission System Operator shall not limit the volume of available interconnection capacity as a means for solving congestions inside its bidding zone or for managing flows resulting from internal transactions within the bidding zone.
7. Pa paragjykuar devijimet nga paragrafi 4 i këtij neni, derogimet nga paragrafi 10 i këtij neni dhe përjashtimet nga neni 38 i këtij ligji, kriteret e kufirit maksimal të kapacitetit të transmetimit konsiderohen se janë plotësuar kur arrihen nivelet minimale vijuese të kapacitetit të disponueshëm për tregtimin ndërzonal, si vijon:	7. Ne dovodeći u pitanje odstupanja iz stava 4. ovog člana, izuzeća iz stava 10. ovog člana i izuzetaka iz člana 38. ovog zakona, kriterijumi za maksimalno ograničenje prenosnog kapaciteta smatraju se ispunjenim kada se dostignu sledeći minimalni nivoi kapaciteta dostupnih za međuzonsku trgovinu:	7. Without prejudice to the deviations from paragraph 4 of this Article, the derogations from paragraph 10 of this Article, the criteria for the maximum transmission capacity limit shall be deemed to be met when the following minimum levels of capacity available for cross-zonal trading are reached:
7.1. për kufijtë që përdorin ankande të koordinuara të kapacitetit neto të transmetimit, kapaciteti minimal është shtatëdhjetë për qind (70%) e kapacitetit të transmetimit, duke respektuar kufijtë e sigurisë operacionale pas zbritjes së rasteve të paparashikueshme;	7.1 ograničenja koja koriste koordinisane aukcije neto kapaciteta prenosa, minimalni kapacitet je 70% kapaciteta prenosa, poštujući operativna sigurnosna ograničenja nakon opadanja nepredviđenih slučajeva;	7.1. for borders using coordinated net-transmission-capacity auctions, the minimum capacity shall be 70% of the transmission capacity, respecting the operational security limits after deduction of contingencies;

7.2. për kufijtë që përdorin qasjen e llogaritjes së kapacitetit të bazuar në rrjedha, kapaciteti minimal është një marzhë e vendosur në procesin e llogaritjes së kapacitetit që është në dispozicion për rrjedhat e shkaktuara nga shkëmbimi ndërzonal. Marzha është shtatëdhjetë për qind (70%) e kapacitetit duke respektuar kufijtë e sigurisë operacionale të elementeve kritike të rrjetit të brendshëm dhe ndërzonal, duke marrë parasysh rastet e paparashikueshme;	7.2. ograničenja koja koriste pristup proračunima kapaciteta zasnovanog na protoku, minimalni kapacitet je marža utvrđena u procesu proračuna kapaciteta koja je dostupna za tokove uzrokovane međuzonskom razmenom. Marža je 70% kapaciteta uz poštovanje operativnih sigurnosnih ograničenja kritičnih elemenata interne i međuzonske mreže, uzimajući u obzir nepredvidljive slučajeve;	7.2. for borders using a flow-based capacity calculation approach, the minimum capacity shall be a margin set in the capacity calculation process as available for flows induced by cross-zonal exchange. The margin shall be 70 % of the capacity respecting operational security limits of internal and cross-zonal critical network elements, taking into account contingencies;
7.3. shuma totale prej tridhjetë për qind (30%) e kapacitetit mund të përdoret për marzhat e besueshmërisë, rrjedhat qarkore (ose kthyese) dhe rrjedhat e brendshme në çdo element kritik të rrjetit.	7.3. ukupan iznos od 30% kapaciteta može se koristiti za marže pouzdanosti, kružne (ili povratne) tokove i unutrašnje tokove u svakom kritičnom elementu mreže.	7.3. the total amount of 30% of the capacity can be used for the reliability margins, loop flows and internal flows on each critical network element.
8. Kapaciteti alokohet nëpërmjet ankandeve eksplicite, ose ankandeve implicite, duke përfshirë kapacitetin e transmetimit dhe energjinë, ose të dyja. Të dyja metodat mund të aplikohen në të njëjtin interkoneksion njëkohësisht dhe në mënyrë plotësuese, duke përfshirë edhe qëllimin e tregtimit të vazhdueshëm brendaditor. Për tregtimin brendaditor do të zbatohet tregtimi i vazhdueshëm, i cili mund të plotësohet me ankande sipas nevojës.	8. Kapacitet se dodeljuje putem eksplicitnih ili implicitnih aukcija, uključujući prenosni kapacitet i energiju, ili oboje. Obe metode se mogu primeniti na istu interkonekciju istovremeno i na komplementaran način, uključujući i u svrhu kontinuiranog trgovanja unutar dana. Kontinuirano trgovanje će biti primenjeno za trgovanje unutar dana, koje može biti dopunjeno aukcijama po potrebi.	8. Capacity shall be allocated through explicit auctions, or implicit auctions including both transmission capacity and energy, or both. Both methods may be applied on the same interconnection simultaneously and complementarily, including for the purpose of continuous intraday trading. For intraday trading, continuous trading shall be applied, which may be supplemented by auctions as necessary.
9.Kapaciteti mund të tregtohet në tregje	9. Kapacitetom se može trgovati na	9. Capacity may be traded on secondary

dytësore me kusht që Operatori i Sistemit të Transmetimit informohet mjaftueshëm paraprakisht, sipas kushteve të përcaktuara në procedurën nga paragrafi 17 i këtij neni. Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të refuzojë një transaksion të kapacitetit dytësor, me ç'rast refuzimi u komunikohet qartë dhe në mënyrë transparente dhe arsyetohet paraprakisht te të gjithë pjesëmarrësit e tregut dhe njoftohet Rregullatori. Operatori i Sistemit të Transmetimit i ofron tregut çdo kapacitet që nuk është përdorur në tregjet primare apo sekondare, në mënyrë të hapur, transparente dhe jodiskriminuese, në afat të ndryshëm kohor.	sekundarnim tržištima pod uslovom da je Operator sistema prenosa dovoljno unapred obavešten, prema uslovima utvrđenim u postupku iz stava 17. ovog člana. Operator sistema prenosa može odbiti transakciju sekundarnog kapaciteta, u kom slučaju se odbijanje jasno i transparentno saopštava i unapred obrazlaže kod svih učesnikana tržištu i obaveštava se Regulator. Operator sistema prenosa nudi tržištu svaki kapacitet koji nije korišćen na primarnom ili sekundarnom tržištu, na otvoren, transparentan i nediskriminatorski način, u različitim vremenskim okvirima.	market, provided that the Transmission System Operator is informed sufficiently in advance, under conditions which are defined in the Procedure of paragraph 17 of this Article. The Transmission System Operator may refuse a secondary capacity transaction, in which case the refusal shall be clearly and transparently communicated and justified to all market participants dully in advance, and notified to the Regulator. The Transmission System Operator shall offer to the market any capacity that has not been used in the primary or secondary market , in an open, transparent and non-discriminatory manner in a different timeframe.
10. Në rast të kongjestionit, ofertat e vlefshme me vlerën më të lartë për kapacitetin e rrjetit, qofshin implicite apo eksplicite, të ofruara në një afat kohor të caktuar, konsiderohen të suksesshme. Përveç në rastin e interkonektorëve të rinj të cilët përfitojnë nga përjashtimi nga qasja e palëve të treta sipas nenit 38 të këtij ligji, ndalohet vendosja e çmimeve të kapacitetit rezervë në metodat e alokimit të kapacitetit. Për aq sa është teknikisht e mundur, Operatori i Sistemit të Transmetimit zvogëlon kërkesat e kapacitetit të rrjedhave të energjisë elektrike në drejtime të kundërta ndaj linjës së mbingarkuar të interkoneksionit, në mënyrë që të shfrytëzojë atë linjë në kapacitetin maksimal. Duke pasur	10. U slučaju zagušenja, važeće ponude sa najvećom vrednošću za kapacitet mreže, bilo implicitne ili eksplicitne, ponuđene u određenom vremenskom roku, smatraju se uspešnim. Osim u slučaju novih interkonektora koji imaju pravo na izuzeće od pristupa trećih lica u skladu sa članom 38. ovog zakona, zabranjeno je utvrđivanje cena rezervnog kapaciteta u metodama alokacije kapaciteta. U meri u kojoj je to tehnički moguće, Operator sistema prenosa smanjuje zahteve za kapacitetom tokova električne energije u suprotnim smerovima od preopterećenog interkonektivnog voda, kako bi se taj vod koristio maksimalnom snagom. S obzirom na sigurnost mreže, transakcije	10. In case of congestion, the valid highest value bids for network capacity, whether implicit or explicit, offered in a given timeframe, shall be successful. Other than in the case of new interconnectors which benefit exemption from third-party access under Article 38 of this Law, establishing reserve capacity prices in a capacity allocation methods shall be prohibited. As far as it is technically possible, the Transmission System Operator shall net-out the capacity requirements of electricity flows in opposite directions over the congested interconnection line, in order to use that line to its maximum capacity. Having full regard to network security,

parasysh sigurinë e rrjetit, transaksionet që lehtësojnë kongjestionin nuk refuzohen.	koje ublažavaju zagušenje se ne odbijaju.	transactions that relieve the congestion shall not be refused.
11. Me kërkesë të Operatorit të Sistemit të Transmetimit, me pëlqimin e të gjithë rregullatorëve të rajonit për kalkulim të kapaciteteve dhe me arsyetimin e bazuar e të publikuar, Rregullatori mund të lejojë përjashtim nga kërkesa për nivelin minimal të kapacitetit të disponueshëm nga paragrafi 7 i këtij neni, për një periudhë të kufizuar kohore jo më shumë se një (1) vit në të njëjtën kohë ose, me kusht që shkalla e derogimit të ulet ndjeshëm pas vitit të parë, deri në maksimum dy (2) vjet. Shtrirja e këtyre derogimeve kufizohet në atë që është rreptësisht e nevojshme për të ruajtur sigurinë operacionale dhe shmangë diskriminimin ndërmjet shkëmbimeve të brendshme dhe ndërzonale. Kushtet dhe hapat specifik për aplikimin e përjashtimit përcaktohen në procedurën nga paragrafi 17 i këtij neni.	11. Na zahtev Operatora sistema prenosa, uz saglasnost svih regulatora Regiona za izračunavanje kapaciteta, osnovano i objavljeno obrazloženje, Regulator može dozvoliti izuzetak od zahteva za minimalni nivo raspoloživog kapaciteta iz stava 7. ovog člana, za ograničen vremenski period ne duže od jedne (1) godine u isto vreme ili, pod uslovom da se stepen odstupanja značajno smanji nakon prve godine, do najviše dve (2) godine. Obim ovih odstupanja je ograničen na ono što je striktno neophodno za održavanje operativne bezbednosti i izbegavanje diskriminacije između interne i međuregionalne razmene. Posebni uslovi i koraci za primenu izuzeća utvrđuju se u postupku iz stava 17. ovog člana.	11. Upon request from the Transmission System Operator, with a consent from all the regulators of the Capacity Calculation Region and a published reasoned justification, the Regulator may grant a derogation from the requirement for minimum level of available capacity of paragraph 7 of this article, for a limited period of time of no more than one (1) year at a time or, provided that the extent of the derogation decreases significantly after the first year, up to a maximum of two (2) years. The extent of such derogations shall be limited to what is strictly necessary to maintain operational security, and shall avoid discrimination between internal and cross-zonal exchanges. Specific conditions and steps for application of a derogation shall be defined in the procedure of paragraph 16 of this article.
12. Para dhënies së një derogimi sipas paragrafit 11 të këtij neni, Rregullatori konsultohet me autoritetet rregullatore të shteteve të tjera anëtare të BE-së, dhe Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë nga rajoni i prekur i kalkulimit të kapacitetit. Kur një autoritet rregullator nuk pajtohet me derogimin e propozuar, Rregullatori i	12. Pre nego što odobri odstupanje iz stava 11. ovog člana, Regulator se konsultuje sa regulatornim organima drugih država članica EU i ugovornih strana Energetske zajednice iz pogođenog regiona za izračunavanje kapaciteta. Kada se regulatorni organ ne slaže sa predloženom derogacijom, regulator se obraća ECRB-u i,	12. Before granting a derogation pursuant to paragraph 10 of this Article, the Regulator shall consult the regulatory authorities of other EU Member States and Energy Community Contracting Parties from the affected Capacity Calculation Region. Where a regulatory authority disagrees with the proposed derogation, the Regulator shall

drejtohet ECRB, dhe në masën që shtetet anëtare të BE-së, preken, ACER për të vendosur nëse derogimi duhet të lejohet. Arsyetimi dhe arsyet për derogimin publikohen. Në bazë të një derogimi të dhënë, Operatori i Sistemit të Transmetimit zhvillon dhe publikon një metodologji dhe përcakton projekte që ofrojnë një zgjidhje afatgjatë për çështjen që kërkon të adresojë derogimi. Derogimi përfundon kur të arrihet afati kohor ose kur të zbatohet një zgjidhje për çështjen, cilado qoftë më e hershme.	u meri u kojoj su države članice EU u pogođene, ACER, da odluči da li derogaciju treba dozvoliti. Obrazloženje i razlozi za derogaciju se objavljuju. Na osnovu odobrene derogacije, Operator sistema prenosa razvija i objavljuje metodologiju i definiše projekte koji obezbeđuju dugoročno rešenje za pitanje koje derogacija želi da reši. Odstupanje se završava kada istekne rok ili kada se sprovede poravnanje slučaja, koja je god faza ranija.	address the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the ACER, to decide whether the derogation should be granted. The justification and reasons for the derogation shall be published. Pursuant to a granted derogation, the Transmission System Operator shall develop and publish a methodology and define projects that shall provide a long-term solution to the issue that the derogation seeks to address. The derogation shall expire when its time limit is reached or when a solution to the issue is applied, whichever is earlier.
13. Për aq sa është teknikisht e mundur, Operatori i Sistemit të Transmetimit plotëson kërkesat e kapacitetit të rrjedhave të energjisë elektrike në drejtime të kundërta mbi linjën e mbingarkuar të interkoneksionit, në mënyrë që të shfrytëzojë atë linjë në kapacitetin e saj maksimal. Duke pasur parasysh plotësisht sigurinë e rrjetit, transaksionet që lehtësojnë kongjestionin nuk refuzohen.	13. Operator sistema prenosa, u meri u kojoj je to tehnički moguće, ispunjava kapacitete tokova električne energije u suprotnim smerovima na preopterećenom interkonektivnom vodu, kako bi taj vod koristio maksimalnom snagom. Imajući potpuno na umu bezbednost mreže, transakcije koje olakšavaju zagušenje se ne odbijaju.	13. As far as it is technically possible, the Transmission System Operator shall net-out the capacity requirements of electricity flows in opposite directions over the congested interconnection line, in order to use that line to its maximum capacity. Having full regard to network security, transactions that relieve the congestion shall not be refused.
14. Pjesëmarrësit e tregut duhet t'i konfirmojnë Operatorit të Sistemit të Transmetimit synimin e tyre për të përdorur kapacitetin e alokuar të transmetimit brenda një afati mjaftueshëm përpara kohës së aktivizimit. Operatori i Sistemit të Transmetimit vë në dispozicion të tregut, në mënyrë të hapur, transparente dhe	14. Učesnici na tržištu moraju da potvrde Operatoru sistema prenosa svoju nameru da koriste dodeljeni prenosni kapacitet u roku koji je dovoljan pre vremena aktiviranja. Operator sistema prenosa stavlja na raspolaganje tržištu, na otvoren, transparentan i nediskriminatorski način, svaki kapacitet za koji nije propisno	14. The market participants shall confirm to the Transmission System Operator their intention to use the allocated transmission capacity within a deadline sufficiently in advance of the activation time. The Transmission System Operator shall make available to the market, in an open, transparent and non-discriminatory manner,

jodiskriminuese, çfarëdo kapaciteti për të cilin synimi për t'u përdorur nuk është konfirmuar në mënyrë të duhur.	potvrđena namera korišćenja.	any capacity for which the intention to be used is not duly confirmed.
15. Pasojat financiare të mospërmbushjes së detyrimeve në lidhje me alokimin e kapacitetit i atribuohen Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose NEMO-së, varësisht se kush është përgjegjës për një dështim të tillë. Pjesëmarrësi i tregut i cili nuk shfrytëzon kapacitetin e alokuar të transmetimit që është konfirmuar për aktivizim sipas paragrafit 14 të këtij neni, ose nuk arrin të tregtojë në tregun sekondar ose t'i kthejë Operatorit të Sistemit të Transmetimit kapacitetin e alokuar të pa përdorur në kohën e duhur, humb çdo të drejtë për përdorimin e atij kapaciteti dhe paguan një tarifë që reflekton koston, të justifikuar dhe proporcionale. Në rast se Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk siguron kapacitetin e konfirmuar të transmetimit, paguan pjesëmarrësit në treg kompensimin e duhur për humbjen e të drejtave të kapacitetit, por jo për ndonjë humbje pasuese. Rregullat konkrete të rimbursimit dhe metodologjia e llogaritjes në lidhje me pasojat financiare përcaktohen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit paraprakisht, ndërsa miratohen dhe publikohen nga Rregullatori.	15. Finansijske posledice neispunjavanja obaveza u vezi sa dodelom kapaciteta prepisuju se Operatoru sistema prenosa ili NEMO, zavisno od toga ko je odgovoran za takav propust. Učesnik na tržištu koji ne koristi dodeljeni prenosni kapacitet koji mu je potvrđen za aktiviranje iz stava 14. ovog člana, ili ne trguje na sekundarnom tržištu ili neiskorišćeni dodeljeni kapacitet vrati Operatoru sistema prenosa u propisano vreme, gubi svako pravo na korišćenje tog kapaciteta i plaća opravdanu i srazmernu naknadu koja odražava troškove. U slučaju da Operator sistema prenosa ne obezbedi potvrđeni prenosni kapacitet, dužan je da učesnicima na tržištu isplati odgovarajuću naknadu za gubitak prava na kapacitet, ali ne i za naknadni gubitak. Konkretna pravila nadoknade i metodologiju obračuna finansijskih posledica utvrđuje Operator sistema prenosa unapred, a odobrava ih i objavljuje Regulator.	15. The financial consequences of a failure to fulfill the obligations related to the allocation of capacity shall be attributed to the Transmission System Operator or the NEMO, depending on who is responsible for such a failure. The market participant who fails to use the allocated transmission capacity that has been confirmed for activation pursuant to paragraph 13 of this Article, or fails to trade on the secondary market or to return back to the Transmission System Operator the unused allocated capacity in due time, shall lose any outstanding rights to the use of that capacity and shall pay a cost-reflective, justified and proportionate charge. In case the Transmission System Operator does not provide the confirmed transmission capacity it shall pay the market participant due compensation for the loss of capacity rights, but not for any consequential losses. The concrete reimbursement rules and calculation methodology in respect of the financial consequences shall be laid out by the Transmission System Operator in advance, approved by the Regulator and published.

16. Kur shpërndahen kostot e veprimeve korrigjuese ndërmjet operatorëve të përfshirë të sistemit të transmetimit Rregullatori, në koordinim me autoritetet e tjera rregullatore përkatëse, analizon deri në çfarë mase rrjedhat që rezultojnë nga transaksionet e brendshme në zonën ofertuese të vëzhguara kontribuojnë në kongjestion në rrjetin e interkoneksionit me një zonë ofertuese fqinje, dhe shpërndan kostot bazuar në pjesëmarrjen e rrjedhave në kongjestion tek Operatorët e Sistemit të Transmetimit të zonës ofertuese që krijojnë rrjedha të tilla, me përjashtim të kostove të shkaktuara nga rrjedhat që rezultojnë nga transaksionet e brendshme të një zone ofertuese që janë nën nivelin që mund të pritej pa ndonjë kongjestion strukturor në zonën ofertuese. Ky nivel analizohet së bashku nga të gjithë Operatorët e Sistemit të Transmetimit në rajonin e kalkulimit të kapacitetit dhe përcaktohet për secilin kufi të zonës ofertuese individuale dhe miratohet nga të gjitha autoritetet rregullatore në rajonin e kalkulimit të kapacitetit.	16. Prilikom raspodele troškova korektivnih radnji između uključenih Operatora sistema prenosa, Regulator, u koordinaciji sa drugim relevantnim regulatornim organima, analizira u kojoj meri tokovi koji proizilaze iz internih transakcija u posmatranoj zoni ponude doprinose zagušenju mreže interkonekcije sa susednom zonom ponude, i raspoređuje troškove po osnovu učešća tokova u zagušenju na Operatore sistema prenosa zone ponude koji stvaraju takve tokove, sa izuzetkom troškova uzrokovanih tokovima koji proizilaze iz transakcija unutar zone ponude koji su ispod nivoa koji bi se mogao očekivati bez ikakvih strukturalnih zagušenja u zoni ponude. Ovaj nivo zajednički analiziraju svi operatori sistema prenosa u Regionu za izračunavanje kapaciteta i određuju ga za svaku pojedinačnu granicu zone ponude i odobravaju ga svi regulatorni organi u Regionu za izračunavanje kapaciteta.	16. When allocating the costs of a remedial actions between the involved transmission system operators, the Regulator in coordination with the other respective regulatory authorities, shall analyze to what extent the flows resulting from transactions internal to a bidding zone observed contribute to the congestion on the interconnector with a neighbouring bidding zone, and allocate the costs based on the contribution of the flows to the congestion, to the transmission system operators of the bidding zone creating such flows, except for the costs induced by flows resulting from transactions internal to a bidding zone that are below the level that could be expected without any structural congestion in the bidding zone. That level is jointly analyzed by all transmission system operators in a Capacity Calculation Region and defined for each individual bidding zone border and approved by all regulatory authorities in the Capacity Calculation Region.
17. Për të përcaktuar dhe rregulluar nga afër aktivitetet nga ky nen, Operatori i Sistemit të Transmetimit zhvillon rregullat dhe procedurat të cilat zbatojnë termat dhe kushtet përkatëse ose metodologjitë e parashikuara nga kodet e rrjetit dhe udhëzuesit sipas nenit 13 nënparagrafi 2.1 të këtij ligji	17. U cilju definisanja i bližeg regulisanja aktivnosti iz ovog člana, Operator sistema prenosa razvija pravila i procedure kojima se sprovode relevantni uslovi ili metodologije predviđene mrežnim kodeksima i smernicama prema članu 13. stav 2.1. ovog zakona u zavisnosti od slučaja,	17. In order to closely define and regulate the activities from this Article, the Transmission System Operator shall develop rules and procedures which shall implement the relevant terms and conditions or methodologies provided by the network codes and guidelines of Article 13

sipas rastit, dhe të cilat miratohen dhe publikohen nga Rregullatori.	a koje odobrava i objavljuje Regulator	subparagraph 2.1 of this Law as appropriate, and which shall be approved by the Regulator and published.
Neni 33 **Alokimi i kapacitetit ndërzonal përgjatë periudhave kohore**	**Član 33** **Dodela međuzonskih kapaciteta u vremenskim periodima**	**Article 33** **Allocation of cross-zonal capacity across timeframes**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit zhvillon dhe aplikon si dhe ia dorëzon Rregullatorit për miratim një strukturë të përshtatshme për alokimin efikas të kapacitetit ndërzonal përgjatë kornizave kohore një ditë para, brendaditor dhe të balancimit.	1. Operator sistema prenosa razvija, primenjuje i podnosi Regulatoru na odobrenje odgovarajuću strukturu za efikasnu alokaciju međuzonskog kapaciteta u vremenskim okvirima za dan unapred, unutar dana i za balansiranje.	1. The Transmission System Operator shall develop and apply and submit it to the Regulator for approval an appropriate structure for efficient allocation of cross-zonal capacity across the day-ahead, intraday and balancing timeframes..
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit rillogarit kapacitetin e disponueshëm të transmetimit ndërzonal pas kohës së çdo mbylljeje të portës së nje ditë para dhe pas çdo mbylljeje të portës brendaditore. Bazuar në llogaritjet, në procesin vijues të alokimit të kapacitetit, Operatori i Sistemit të Transmetimit ofron tërë kapacitetin e disponueshëm duke përfshirë kapacitetin e dedikuar për periudhën kohore përkatëse, si dhe çdo kapacitet të mbetur që nuk është alokuar më parë dhe çdo kapacitet të liruar nga mbajtësit e të drejtave transmetimit fizik nga alokimet e mëparshme.	2. Operator sistema prenosa će ponovo izračunati raspoloživi međuzonski prenosni kapacitet nakon svakog zatvaranja kapije dan pre i nakon svakog zatvaranja kapije unutar dana. Na osnovu proračuna, u naknadnom procesu dodele kapaciteta, Operator sistema prenosa će obezbediti sav raspoloživi kapacitet, uključujući namenski kapacitet za relevantni vremenski okvir, kao i svaki preostali kapacitet koji nije prethodno dodeljen i svaki kapacitet koji su oslobodili nosioci prava na fizičko emitovanje iz prethodnih izdvajanja.	2. The Transmission System Operator shall recalculate available cross-zonal transmission capacity after each day-ahead gate closure and after each intraday gate closure times. Based on the calculations, in the following capacity allocation process the Transmission System operator shall offer the whole available capacity including capacity dedicated to the corresponding timeframe, plus any remaining capacity not previously allocated and any capacity released by physical transmission right holders from previous allocations
3. Në zhvillimin e strukturës së alokimit, Operatori i Sistemit të Transmetimit merr	3. Prilikom izrade strukture dodela, Operator sistema prenosa će uzeti u obzir:	3. In developing the allocation structure, the Transmission System Operator shall take

parasysh:		into account:
3.1. karakteristikat e tregjeve;	3.1. karakteristike tržišta;	3.1. the characteristics of the markets;
3.2. kushtet operacionale të sistemit të energjisë elektrike, si pasojë e netimit të programeve të deklaruara;	3.2 uslove rada elektroenergetskog sistema, kao rezultat realizacije deklarisanih programa;	3.2. the operational conditions of the electricity system, such as the implications of netting firmly declared schedules;
3.3. nivelin e harmonizimit të përqindjeve të alokuara në periudha të ndryshme kohore dhe afatet kohore të miratuara për mekanizmat e ndryshëm të alokimit të kapaciteteve ndërzonale që janë tashmë të vendosura.	3.3 stepen usklađenosti procenata koji su alocirani u različitim vremenskim periodima i odobrenih rokova za različite mehanizme alokacija međuzonskih kapaciteta koji već postoje.	3.3. the level of harmonization of the percentages allocated to different timeframes and the timeframes adopted for the different cross-zonal capacity allocation mechanisms that are already in place.
4. Aty ku kapaciteti ndërzonal i transmetimit në tregun e një ditë para është i disponueshëm pas mbylljes së portës së tregut një ditë para, Operatori i Sistemit të Transmetimit e përdor këtë kapacitet për alokimin në kornizën kohore brendaditore. Kur kapaciteti transmetues ndërzonal brendaditor është i disponueshëm pas kohës së mbylljes së portës ndërzonale brendaditor, Operatori i Sistemit të Transmetimit e përdor këtë kapacitet për shkëmbimin e energjisë balancuese ose për netimin e jobalancit.	4. Kada je međuzonski prenosni kapacitet na tržištu dan unapred dostupan nakon zatvaranja tržišne kapije za dan unapred, Operator sistema prenosa će koristiti ovaj kapacitet za alokaciju u vremenskom okviru unutar dana. Kada je unutardnevni međuzonski prenosni kapacitet dostupan nakon vremena zatvaranja unutardnevnih međuzonskih kapija, Operator sistema prenosa koristi ovaj kapacitet za balansiranje razmene energije ili za izravnavanje neravnoteže.	4. Where cross-zonal day-ahead transmission capacity is available after the day-ahead gate closure, the Transmission System Operator shall use such capacity for allocation in the intraday timeframe. Where cross-zonal intraday transmission capacity is available after the intraday cross-zonal gate closure time, the Transmission System Operator shall use such capacity for the exchange of balancing energy or for imbalance netting.
5. Kur alokohet kapaciteti ndërzonal për shkëmbimin e kapacitetit balancues ose për ndarjen e rezervave në përputhje me nenin 50	5. Kada se međuzonski kapacitet dodeljuje za razmenu balansnog kapaciteta ili za dodelu rezervi u skladu sa članom 50,	5. Where cross-zonal capacity is allocated for the exchange of balancing capacity or for sharing reserves in accordance with Article

Operatori i Sistemit të Transmetimit përdorë metodologjitë e zhvilluara në përputhje me dispozitat nga udhëzuesi për balancimin e energjisë elektrike, të përcaktuar në nenin 13 nënparagrafi 2.1 të këtij ligji. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk rrit marzhën e besueshmërisë të llogaritur në përputhje me metodologjinë e zhvilluar sipas dispozitave nga udhëzuesi për alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongjestionit, të përcaktuar në nenin 13 nënparagrafi 2.1 i këtij ligji, për shkak të shkëmbimit të kapaciteteve balancuese ose ndarjen e rezervave.	Operator sistema prenosa koristi metodologije razvijene u skladu sa odredbama Uputstva za balansiranje električne energije, definisanih u članu 13., tačka 2.1. ovog zakona. Operator prenosnog sistema ne povećava maržu pouzdanosti izračunatu u skladu sa metodologijom razvijenom prema odredbama Uputstva za dodelu kapaciteta i upravljanje zagušenjem, definisanim u članu 13. tačka 2.1. ovog zakona, zbog razmene balansnih kapaciteta ili izdvajanje rezervi.	50, the Transmission System Operator shall use methodologies developed in accordance with the provisions from the Guideline on electricity balancing, indicated in Article 13 subparagraph 2.1 of this Law. The Transmission System Operator shall not increase the reliability margin calculated pursuant to the methodology developed in accordance with the provisions from the Guideline on capacity allocation and congestion management, indicated in Article 13, subparagraph 2.1 of this Law, due to the exchange of balancing capacity or sharing of reserves.
Neni 34 **Të hyrat nga kongjestioni**	**Član 34** **Prihodi od zagušenja**	**Article 34** **Congestion income**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit zhvillon procedurë për llogaritjen dhe shpërndarjen e të hyrave nga kongjestioni, e cila nuk cenon procesin e alokimit në favor të ndonjë pale që kërkon kapacitet ose energji, dhe as nuk ofron një pengesë për të reduktuar kongjestionin. Procedura i nënshtrohet shqyrtimit dhe miratimit nga Rregullatori.	1. Operator sistema prenosa razvija proceduru za izračunanje raspodelu prihoda od zagušenja koja neće narušiti proces alokacije u korist bilo koje strane kojoj je potreban kapacitet ili energija i neće biti prepreka za smanjenje zagušenja. Postupak će biti predmet pregleda i odobrenja od strane Regulatora.	1. The Transmission System Operator shall develop a procedure for the calculation and distribution of congestion income which shall neither distort the allocation process in favor of any party requesting capacity or energy, nor provide a disincentive to reduce congestion. The procedure shall be subject to review and approval by the Regulator.
2. Menaxhimi i kongjestionit i lidhur me një afat kohor të caktuar mund të gjenerojë të hyra vetëm në rast të kongjestionit që paraqitet në kapacitetin e transmetimit të caktuar për përdorim brenda atij afati kohor. Tarifat e	2. Upravljanje zagušenjima u vezi sa određenim vremenskim periodom može ostvariti prihod samo u slučaju zagušenja koje se javlja u određenom prenosnom kapacitetu određen za upotrebu za taj	2. Congestion management associated with a specified timeframe may generate revenues only in the event of congestion which arises in the transmission capacity allocated for use within that timeframe. Congestion fees shall

kongjestionit nuk llogariten apo paguhen për kongjestionin e shkaktuar nga interkonektorë të rinj të cilët përfitojnë nga përjashtimi nga qasja e palëve të treta sipas nenit 38 të këtij ligji.	vremenski period. Naknade za zagušenje se ne obračunavaju i plaćaju za zagušenje izazvano novim interkonektorima koji imaju pravo na izuzeće od pristupa treće strane iz člana 38. ovog zakona.	not be calculated or charged for congestion caused by new interconnectors which benefit from an exemption from third party access under article 38 of this law.
3. Në alokimin e çdo të hyre që rezulton nga kongjestioni i kapacitetit transmetues ndërzonal, përparësi do t'i jepet:	3. Pri alokaciji bilo kojih prihoda nastalih zbog zagušenja međuzonskih kapaciteta, prednost će imati:	3. In the allocation of any income resulting from congestion of cross-zonal transmission capacity priority shall be given to:
3.1. garantimit të disponueshmërisë aktuale të kapacitetit të alokuar duke përfshirë kompensimin për kapacitetin e garantuar që nuk është livruar;	3.1. osiguranje trenutne raspoloživosti alociranog kapaciteta uključujući i kompenzaciju za ne isporučeni garantovani kapacitet;	3.1. guaranteeing the actual availability of the allocated capacity including compensation for the guaranteed capacity not delivered;
3.2. mbajtjes ose rritjes së kapaciteteve ndërzonale duke optimizuar shfrytëzimin e interkoneksioneve ekzistues përmes veprimeve të koordinuara korrigjuese sipas nenit 31 paragrafi 3 të këtij ligji ose,	3.2. održavanje ili povećanje međuzonskih kapaciteta optimizacijom korišćenja postojećih interkonekcija kroz koordinisane korektivne radnje iz člana 33., stav 3. ovog zakona; ili	3.2. maintaining or increasing cross-zonal capacities by optimizing the usage of existing interconnections through coordinated remedial actions of article 31, paragraph 3 of this law or,
3.3. mbulimit të kostove nga investimet në rrjet që janë të rëndësishme për reduktimin e kongjestioneve ose rritjen e kapacitetit në interkonektorë, sipas nenit 32 të këtij ligji, sipas rastit.	3.3. pokrivanje troškova od ulaganja u mrežu koji su značajni za smanjenje zagušenja ili povećanje kapaciteta u interkonektorima, prema članu 32. ovog zakona, u skladu sa slučajem.	3.3. covering the costs from network investments that are relevant for the reduction of congestions or increase of the capacity on the interconnectors pursuant to article 32 of this law, as applicable.
4. Në rast se të gjitha shpenzimet prioritare sipas paragrafit 3 të këtij neni janë realizuar në mënyrë të duhur të hyrat e mbetura mund të merren parasysh nga Rregullatori si të hyra me rastin e aplikimit të metodologjisë për	4. Ako su svi prioritetni troškovi iz stava 3. ovog člana adekvatno realizovani, preostali prihodi mogu se uzeti u obzir od Regulatora, kao prihodi prilikom primene metodologije za obračun ili utvrđivanje mrežnih tarifa.	4. In case all the priority expenses of paragraph 3 of this article have been adequately accomplished, the residual revenues may be taken into account by the Regulator as income when applying the

llogaritjen ose caktimin e tarifave të rrjetit.		methodology for calculating or fixing the network tariffs.
5. Çdo e hyrë e mbetur vendoset në një llogari të brendshme, të veçantë, të Operatorit të Sistemit të Transmetimit deri në momentin kur mund të përdoret për qëllimet e përcaktuara në paragrafin 3 të këtij neni.	5. Svaki preostali prihod uknjiži se na poseban interni račun Operatora sistema prenosa do trenutka kada se mogu koristiti u svrhe definisane u stavu 3. ovog člana.	5. Any residual income shall be placed on a separate internal account of the Transmission System Operator until such a time as it can be used for the purposes set out in paragraph 3 of this article.
6. Shpërndarja e të hyrave të mbetura nga kongjestionet nga paragrafi 5 i këtij neni përcaktohen me procedurën e paragrafit 1 të këtij neni, dhe duke zbatuar metodologjinë e shpërndarjes së të hyrave të kongjestionit të miratuar nga ACER, në përputhje me dispozitat nga udhëzuesi për alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongjestioneve të cekur në nenin 13 nënparagrafi 2.1 të këtij ligji. Operatori i Sistemit të Transmetimit krijon paraprakisht, në baza vjetore, planin për përdorim të të hyrave nga kongjestioni në periudhën e ardhshme dhe ofron Rregullatorit raportin për përdorimin aktual të atyre të hyrave.	6. Raspodela preostalih prihoda od zagušenja iz stava 5. ovog člana utvrđuje se postupkom iz stava 1. ovog člana i primenom Metodologije raspodele prihoda od zagušenja koju je odobrio ACER, u skladu sa odredbama Uputstva za dodeljivanje kapaciteta i upravljanje zagušenjima iz člana 13. stav 2.1. ovog zakona. Operator sistema prenosa unapred, na godišnjem nivou, izrađuje plan korišćenja prihoda od zagušenja u narednom periodu i dostavlja Regulatoru izveštaj o tekućem korišćenju tih prihoda.	6. The distribution of the residual congestion incomes of paragraph 5 of this Article shall be determined through the procedure of paragraph 1 of this Article and by applying the Congestion Income Distribution Methodology adopted by ACER, in accordance with the provisions from the Guideline on capacity allocation and congestion management, indicated in Article 13, subparagraph 2.1 of this Law. The Transmission System Operator shall establish in advance, on annual basis, a plan on how the congestion income will be used in the forthcoming period and shall provide report to the Regulator on the actual use of that income.
7. Rregullatori zhvillon një raport mbi përdorimin e të hyrave nga kongjestioni, duke përfshirë:	7. Regulator izrađuje izveštaj o korišćenju prihoda od zagušenja, uključujući i:	7. The Regulator shall develop a report on the use of the congestion income, including:\
7.1. shumën e të hyrave të mbledhura gjatë periudhës së mëparshme dymbëdhjetë (12)	7.1. iznos prikupljenih prihoda tokom prethodnog 12-mesečnog perioda koji se	7.1. the amount of income collected during the previous 12-month period ending on 31

mujore, që përfundon më 31 dhjetor të vitit paraprak;	završava 31. decembra prethodne godine;	December previous year;
7.2. mënyrën e disbursimit të të hyrave në kontekstin e paragrafit 3 të këtij neni, duke përfshirë projektet specifike për të cilat janë përdorur dhe shumën e vënë në linjën e llogarisë së veçantë sipas paragrafit 5 të këtij neni;	7.2. način isplate prihoda u kontekstu stava 3. ovog člana, uključujući konkretne projekte za koje su korišćeni i iznos stavljen na red posebnog računa prema stavu 5. ovog člana;	7.2. how the income was disbursed in the context of paragraph 3 of this Article, including the specific projects it has been used for, and the amount placed on the separate account pursuant to paragraph 5 of this Article;
7.3. shumën e përdorur në llogaritjen e tarifave të rrjetit të transmetimit sipas paragrafit 4 të këtij neni dhe,	7.3. iznos koji se koristi za obračun naknade za mrežu prenosa prema stavu 5. ovog člana; i	7.3. the amount used in the calculation of the transmission network tariffs pursuant to paragraph 4 of this Article and,
7.4. verifikimin se shuma në nënparagrafin 7.3 të këtij neni është në përputhje me këtë ligj dhe me rregullat dhe metodologjitë e hartuara sipas paragrafit 6 të këtij neni.	7.4. provera da je iznos u tački 7.3 ovog člana u skladu sa ovim zakonom i pravilima i metodologijama izrađenih u skladu sa stavom 6 ovog člana.	7.4. verification that the amount in subparagraph 7.3 of this Article complies with this Law and the rules and methodologies developed pursuant to paragraph 6 of this Article.
8. Kur disa nga të hyrat e kongjestionit përdoren gjatë llogaritjes së tarifave të rrjetit, raporti nga paragrafi 7 i këtij neni përcakton se si Operatori i Sistemit të Transmetimit i ka përmbushur objektivat prioritare të përcaktuara në paragrafin 3 të këtij neni, aty ku është e aplikueshme.	8. Kada se prilikom obračuna mrežne naknade koristi neki od prihoda od zagušenja, izveštajem iz stava 7. ovog člana utvrđuje se na koji način je Operator sistema prenosa ispunio prioritetne ciljeve definisane u stavu 3. ovog člana, gde je to primenjivo.	8. Where some of the congestion income are used when calculating network tariffs, the report from paragraph 7 of this Article shall set out how the Transmission System Operator fulfilled the priority objectives set out in paragraph 3 of this Article, where applicable.
9. Rregullatori dorëzon raportin nga paragrafi 7 i këtij neni në Bordin Rregullativ të Komunitetit të Energjisë deri më 1 mars të çdo viti.	9. Izveštaj iz stava 7. ovog člana regulator dostavlja Regulativnom Upravnom odboru Zajednice energije do 1. marta svake godine.	9. The Regulator shall submit the report from paragraph 7 of this Article to the ECRB by 1 March each year.

Neni 35 Qendra Rajonale Koordinuese	Član 35 Regionalni koordinacioni centar	Article 35 Regional Coordination Centre
1. Brenda gjashtë (6) muajve nga themelimi i Rajonit të Operimit të Sistemit, Operatori i Sistemit të Transmetimit merr pjesë në themelimin, sipas rastit, dhe mbështet menaxhimin dhe funksionimin e Qendrës Rajonale Koordinuese të themeluar për Rajonin përkatës të Operimit të Sistemit që përfshin Zonën Ofertuese të Republikës së Kosovës.	1. U roku od šest (6) meseci od uspostavljanja Operativnog regiona sistema, Operator sistema prenosa učestvuje u uspostavljanju, prema potrebi, i podržava upravljanje i rad Regionalnog koordinacionog centra uspostavljenog za dotični region rada sistema koji uključuje zonu ponude Republike Kosova.	1. Within six (6) months upon the establishment of the System Operation Region, the Transmission System Operator shall participate in the establishment, as applicable, and support the management and operation of the Regional Coordination Center established for the respective System Operation Region which includes the Bidding Zone of the Republic of Kosovo.
2. Qendra Rajonale Koordinuese e plotëson rolin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit në nivel rajonal duke kryer detyrat me rëndësi rajonale që i janë caktuar, siç përcaktohet në paragrafin 3 të këtij neni, ndërsa Operatori i Sistemit të Transmetimit është përgjegjës për menaxhimin e rrjedhave të energjisë elektrike në rrjetin e transmetimit dhe interkoneksionet, si dhe sigurimin e një sistemi të sigurt, të besueshëm dhe efikas të transmetimit të energjisë elektrike. Në kryerjen e detyrave, Qendra Rajonale Koordinuese vepron në mënyrë të pavarur nga interesat kombëtare dhe nga interesat e operatorëve pjesëmarrës të sistemit të transmetimit.	2. Regionalni koordinacioni centar obavlja ulogu Operatora sistema prenosa na regionalnom nivou obavljanjem zadataka od regionalnog značaja koji su mu dodeljeni iz stava 3. ovog člana, dok je Operator sistema prenosa odgovoran za upravljanje tokovima sistema prenosa. električne energije u prenosnoj mreži i interkonekcijama kao i obezbeđivanje bezbednog, pouzdanog i efikasnog sistema prenosa električne energije. Regionalni koordinacioni centar u obavljanju svojih zadataka deluje nezavisno od nacionalnih interesa i od interesa učesnika Operatora sistema prenosa.	2. The Regional Coordination Centre complements the role of the Transmission System Operator on regional level by performing the tasks of regional relevance assigned to it as indicated in paragraph 3 of this Article, whereas the Transmission System Operator is responsible for managing the electricity flows in the transmission network and the interconnections and providing a secure, reliable and efficient electricity transmission system. In performing its tasks, the Regional Coordination Center acts independently from the national interests and the interests of participating transmission system operators.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit i siguron Qendrës Rajonale Koordinuese të gjithë informacionin e nevojshëm për të kryer	3. Operator sistema prenosa pruža Regionalnom koordinacionom centru sve informacije neophodne za obavljanje	3. The Transmission System Operator shall provide the Regional Coordination Centre all the information necessary to carry out its

detyrat dhe zbaton të gjithë informacionin e marrë të nevojshëm për veprimet e koordinuara, termat, kushtet ose metodologjitë përkatëse rajonale dhe detyra të tjera, njoftime ose rekomandime të nxjerra nga Qendra Rajonale Koordinuese. Operatori i Sistemit të Transmetimit përdorë shërbimet e ofruara nga Qendra Rajonale Koordinuese në rajonin e operimit të Sistemit dhe rajonin e kalkulimit të kapaciteteve, në fushat e mëposhtme me rëndësi rajonale:	zadataka i sprovodi sve dobijene informacije neophodne za koordinisane radnje, rokove, uslove ili relevantne regionalne metodologije i druge zadatke, obaveštenja ili preporuke koje izdaje Regionalni centar. Koordinacioni centar. Operator sistema prenosa koristiće usluge Regionalnog koordinacionog centra u Regionu rada sistema i Regionu za proračun kapaciteta u sledećim oblastima od regionalnog značaja:	tasks and shall apply all the received information needed for the coordinated actions, regionally relevant terms, conditions or methodologies and other tasks, notification or recommendations issued by the Regional Coordination Centre. The Transmission System Operator shall use the services provided by the Regional Coordination Centre in the System Operation Region and the Capacity Calculation Region, in the following areas of regional significance:
3.1. llogaritjen e kapacitetit ndërzonal të koordinuar;	3.1. koordiniran obračun međuzonskih kapaciteta;	3.1. coordinated cross-zonal capacity calculation;
3.2. analizën e koordinuar të sigurisë;	3.2. koordinirana sigurnosna analiza;	3.2. coordinated security analysis;
3.3. veprime të koordinuara korrigjuese në menaxhimin e kongjestionit;	3.3. koordinirane korektivne akcije u upravljanju zagušenjima;	3.3. coordinated remedial actions in congestion management;
3.4. krijimin e modelit të rrjetit të përbashkët;	3.4. stvaranje zajedničkog mrežnog modela;	3.4. creation of the common grid model;
3.5. vlerësimin e adekuacisë së sistemit sezonal nëse dhe në masën që i delegohet Qendrës Rajonale Koordinuese;	3.5. procena sezonske adekvatnosti sistema ako je i u kojom meri delegirano Regionalnom Koordinacionom Centru;	3.5. seasonal system adequacy assessment if, and to the extent it is delegated to the Regional Coordination Centre;
3.6. parashikimet rajonale të adekuacisë së sistemit për javën e ardhshme deri të paktën	3.6 regionalne prognoze adekvatnosti sistema za narednu nedelju do najmanje	3.6. regional week-ahead, to at least day-ahead system adequacy forecasts and

një ditë para dhe përgatitjen e masave për zbutjen e riskut;	jedan dan ranije i pripremu mera za smanjenje rizika;	preparation of risk mitigation measures;
3.7. vlerësimi i konsistencës së planeve të mbrojtjes dhe rivendosjes të Operatorit të Sistemit të Transmetimit	3.7. ocenjivanje doslednosti zaštitinih planova i ponovnog uspostavljanja Operatora prenosnog sistema;	3.7. consistency assessment of the Transmission System Operator's defense plans and restoration plans;
3.8. koordinimi rajonal i planifikimit të ndërprerjeve;	3.8. regionalna koordinacija planiranja prekida;	3.8. regional outage planning coordination;
3.9. rivendosja e funksionimit të sistemeve rajonale në rast ndërprerjeje, sipas kërkesës së Operatorëve të Sistemit të Transmetimit të Rajonit të Operimit të Sistemit;	3.9. ponovno obnavljanje rada regionalnih sistema u slučaju prekida, na zahtev Operatora sistema prenosa Regiona Operacije sistema;	3.9. restoration of the regional systems operation in case of outage, as requested by the transmission system operators of the System Operation Region;
3.10. analiza dhe raportim pas operimeve dhe avarive;	3.10. analiza i izveštavanje nakon operacije i nakon avarije;	3.10..post-operational and post-disturbance analysis and reporting;
3.11. përcaktimi sasior rajonal i margjinës së kapacitetit prodhues të rezervës së sigurisë;	3.11. regionalno kvantitativno određivanje margine proizvodnog kapaciteta sigurnosne rezerve;	3.11 regional quantification of the security reserve generation capacity margin;
3.12. prokurimi rajonal i energjisë balancuese;	3.12. regionalna nabavka balansne energije;	3.12 regional procurement of balancing energy;
3.13. optimizimi i zgjidhjes së operimit të sistemit ndërtransmetues, siç kërkohet nga Operatorët e Sistemit të Transmetimit të rajonit të operimit të sistemit;	3.13. optimizacija rešavanja rada međusistema prenosa, prema zahtevima Operatora sistema prenosa Regiona Operacije sistema;	3.13 optimization of the inter-transmission system operation settlement, as requested by the transmission system operators of the System Operation Region;
3.14. identifikimin e skenarëve rajonalë të krizës së energjisë elektrike, nëse dhe në	3.14. identifikaciju scenarija regionalne krize električne energije, ukoliko i u mjeri	3.14. identification of regional electricity crisis scenarios, if and to the extent they are

masën që ato janë deleguar në Qendrën Rajonale Koordinuese;	u kojoj su oni delegirani Regionalnom Koordinacionom Centru;	delegated to the Regional Coordination Centre;
3.15. llogaritjen e kapacitetit prodhues maksimal hyrës në dispozicion për pjesëmarrjen e kapaciteteve të huaja në mekanizmin e kapaciteteve për qëllime të lëshimit të rekomandimit sipas nenit 29 paragrafit 7 të këtij ligji;	3.15. izračunavanje maksimalnog ulaznog proizvodnog kapaciteta dostupnog za učešće stranih kapaciteta u mehanizmu kapaciteta za potrebe davanja preporuke prema članu 29., stav 7. ovog zakona;	3.15. calculation of the maximum entry generation capacity available for the participation of foreign capacity in the capacity mechanism for the purposes of issuing a recommendation pursuant to Article 29 paragraph 7 of this Law;
3.16. identifikimi i nevojave për kapacitet të ri transmetues dhe/ose përmirësimi i kapacitetit ekzistues të transmetimit, sipas rastit, që koordinohet brenda rajonit të operimit të sistemit dhe përfshihet në planin dhjetë (10) vjeçar të zhvillimit të rrjetit; dhe	3.16 identifikaciju potreba za novim prenosnim kapacitetom i/ili poboljšanje postojećeg prenosnog kapaciteta, u zavisnosti od slučaja, što će biti koordinisano u okviru Regiona Operacije sistema i biće uključeno u desetogodišnji (10) godišnji plan razvoja mreže; i	3.16. identification of the needs for new transmission capacity and/or upgrade of existing transmission capacity, as applicable, to be coordinated within the System Operation Region and included in the ten (10)year network development plan; and
3.17. trajnimin dhe certifikimin e personelit që punon për Qendrën Rajonale Koordinuese.	3.17 obuka i sertifikacija osoblja koje radi za Regionalni Koordinacioni Centar.	3.17. training and certification of the staff working for the Regional Coordination Centre.
4. Operatori i Sistemit të Transmetimit zbaton veprimet e koordinuara të nxjerra nga Qendra Rajonale Koordinuese në lidhje me detyrat e përmendura në nënparagrafët 3.1, 3.2 dhe 3.3 të këtij neni, përveç rasteve kur zbatimi i veprimeve të koordinuara rezulton në shkelje të kufizimeve të saj të sigurisë operacionale të përcaktuara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit në përputhje me Kodin e Rrjetit të Transmetimit. Operatori i Sistemit të	4. Operator prenosnog sistema sprovodi koordinisane radnje koje izdaje Regionalni koordinacioni centar u vezi sa poslovima iz tačaka 3.1, 3.2 i 3.3 ovog člana, osim ako sprovođenjem koordinisanih radnji dođe do kršenja njegovih operativnih bezbednosnih ograničenja utvrđenih zakonom. Operator sistema prenosa u skladu sa Kodeksom prenosne mreže. Operator sistema prenosa će uzeti u obzir sve preporuke Regionalnog	4. The Transmission System Operator shall implement the coordinated actions issued by the Regional Coordination Centre with respect to the tasks referred to in subparagraphs 3.1, 3.2 and 3.3 of this Article, except where the implementation of the coordinated actions would result in violation of its operational security limits defined by the Transmission System Operator in accordance with Transmission Grid Code.

Transmetimit merr parasysh çdo rekomandim të lëshuar nga Qendra Rajonale Koordinuese në lidhje me detyrat e cekura në nënparagrafët 3.4 deri në 3.16 të këtij neni.	koordinacionog centra u vezi sa poslovima iz tačaka 3.4 do 3.16 ovog člana.	The Transmission System Operator shall take into account any recommendations issued by the Regional Coordination Centre in relation to the tasks listed in subparagraphs 3.4 to 3.16 of this Article.
5. Operatori i Sistemit të Transmetimit në bashkëpunim me Operatorët e Sistemit të Transmetimit në rajonin e kalkulimit të kapaciteteve ose rajonin e operimit të sistemit, zhvillon dhe zbaton një procedurë për miratimin, rishikimin dhe zbatimin e veprimeve të koordinuara të nxjerra nga Qendra Rajonale Koordinuese. Procedura rregullon edhe refuzimin për të ndërmarrë veprime, modifikime të grupit të veprimeve dhe devijime të mundshme, rishikimin e veprimeve dhe rekomandimeve dhe përshtatjen e tyre të koordinuar nga Qendra Rajonale Koordinuese.	5. Operator prenosnog sistema, u saradnji sa Operatorima prenosnih sistema u regionu za proračun kapaciteta ili regionu rada sistema, razvija i sprovodi proceduru za odobravanje, pregled i sprovođenje koordinisanih radnji koje donosi Regionalni koordinacioni centar. Postupkom se reguliše i odbijanje preduzimanja radnji, izmene skupa radnji i eventualna odstupanja, pregled radnji i preporuka i njihovo prilagođavanje koordinira Regionalni koordinacioni centar.	5. The Transmission System Operator, in cooperation with the Transmission System Operators in the Capacity Calculation Region or the System Operation Region, shall develop and apply a procedure for the adoption, revision and implementation of the coordinated actions issued by the Regional Coordination Centre. The procedure shall also regulate the refusal to take actions, modifications of the set of actions and possible deviations, review of the actions and recommendations and their coordinated adjustment by the Regional Coordination Centre.
6. Në rast se Operatori i Sistemit të Transmetimit vendos të mos zbatojë një veprim të koordinuar siç përcaktohet në këtë nen, raporton sa më shpejtë në mënyrë transparente arsyet e detajuara Qendrës Rajonale Koordinuese dhe Operatorët e Sistemit të Transmetimit të rajonit të operimit të sistemit. Në raste të tilla, Qendra Rajonale e Koordinuese do të vlerësojë ndikimin e atij vendimi mbi operatorët e tjerë të sistemit të transmetimit të rajonit të operimit të sistemit	6. U slučaju da Operator prenosnog sistema odluči da ne sprovede koordinisanu akciju definisanu ovim članom, u najkraćem mogućem roku na transparentan način izveštava Regionalni koordinacioni centar i operatore sistema prenosa Regiona rada sistema. U takvim slučajevima, Regionalni koordinacioni centar će proceniti uticaj te odluke na druge operatore sistema prenosa regiona delovanja sistema i može predložiti drugačiji skup koordinisanih radnji u skladu	6. In case the Transmission System Operator decides not to implement a coordinated action as set out in this Article, it shall transparently report the detailed reasons to the Regional Coordination Centre and the transmission system operators of the System Operation Region as soon as possible.. The Transmission System Operator shall follow any assessment provided by the Regional Coordination Centre related to the impact of that decision on the other transmission

dhe mund të propozojë një grup të ndryshëm veprimesh të koordinuara që i nënshtrohen procedurës së përcaktuar në paragrafin 5 të këtij neni.	sa procedurom iz stava 5. ovog člana.	system operators of the System Operation Region and any proposal of a different set of coordinated actions, following the procedure set out in paragraph 5 of this Article.
7. Në rast se Operatori i Sistemit të Transmetimit vendos të devijojë nga rekomandimet e përmendura në paragrafin 4 të këtij neni, duhet t'i paraqesë pa vonesë një arsyetim për vendimin e tij Qendrës Rajonale Koordinuese dhe Operatorëve të Sistemit të Transmetimit të rajonit të operimit të sistemit dhe e konsideron trajtimin e ndonjë propozimi të marrë nga Qendra Rajonale Koordinuese.	7. U slučaju da Operator prenosnog sistema odluči da odstupi od preporuka iz stava 4. ovog člana, dužan je da bez odlaganja dostavi obrazloženje za svoju odluku Regionalnom koordinacionom centru i Operatorima sistema prenosa Operativnog regiona regiona. Sistem i razmatra postupanje sa svakim predlogom primljenim od Regionalnog koordinacionog centra.	7. In case the Transmission System Operator decides to deviate from the recommendations as referred to in paragraph 4 of this Article it shall, without delay, submit a justification for its decision to the Regional Coordination Centre and to the transmission system operators of the System Operation Region and consider following any proposal received from the Regional Coordination Centre.
8. Operatori i Sistemit të Transmetimit, i vetëm, ose në koordinim me operatorët e tjerë të sistemit të transmetimit nga rajoni i operimit të sistemit, mund të iniciojë rishikimin e veprimeve ose rekomandimeve të koordinuara nga paragrafi 4 i këtij neni, duke paraqitur kërkesë në Qendrën Rajonale Koordinuese. Pas gjetjeve, Qendra Rajonale Koordinuese mund të rekomandojë ruajtjen ose modifikimin e masave të koordinuara. Kërkesa për rishikim nuk pezullon zbatimin e veprimeve të koordinuara gjatë shqyrtimit, përveç rasteve kur zbatimi i veprimit të koordinuar rezulton në shkelje të kufijve të sigurisë operacionale të përcaktuara nga secili Operator i Sistemit të Transmetimit .	8. Operator prenosnog sistema, sam ili u koordinaciji sa drugim operatorima sistema prenosa iz regiona rada sistema, može pokrenuti preispitivanje koordinisanih radnji ili preporuka iz stava 4. ovog člana, podnošenjem zahteva Regionalnom koordinacionom centru. Nakon nalaza, Regionalni koordinacioni centar može preporučiti održavanje ili izmenu koordinisanih mera. Zahtev za preispitivanje ne obustavlja sprovođenje koordinisane akcije tokom pregleda, osim ako sprovođenje koordinisane akcije rezultira kršenjem operativnih bezbednosnih ograničenja koje je utvrdio svaki Operator prenosnog sistema.	8. The Transmission System Operator alone, or in coordination with other transmission system operators from the System Operation Region, may initiate a review of the coordinated actions or recommendations referred to in paragraph 4 of this Article, by submitting a request to the Regional Coordination Centre. Following the findings in the review, the Regional Coordination Centre may recommend to preserve or modify the coordinated measures. The request for review shall not suspend the application of the coordinated actions in the course of the review, except where the implementation of the coordinated action would result in violation of the operational

		security limits defined by each transmission system operator.
9. Operatori i Sistemit të Transmetimit, së bashku me operatorët e tjerë të sistemit të transmetimit në rajonin e operimit të sistemit mund të vendosë t'i japë Qendrës Rajonale Koordinuese kompetencën për të nxjerrë veprime të koordinuara në vend të rekomandimeve për një ose më shumë nga detyrat e parashikuara në nënparagrafët 3.4 deri në 3.17 të këtij neni.	9. Operator prenosnog sistema, zajedno sa drugim operatorima prenosnog sistema u Regionu rada sistema, može odlučiti da Regionalnom koordinacionom centru da ovlašćenje za izdavanje koordinisanih akcija umesto preporuka za jednu ili više dužnosti iz stavova3.4 do 3.17. ovog člana.	9. The Transmission System Operator, jointly with other transmission system operators in the System Operation Region may decide to grant the Regional Coordination Centre the competence to issue coordinated actions instead of recommendations for one or more of the tasks provided in subparagraphs 3.4 to 3.17 of this Article.
10. Rregullatori koordinohet me autoritetet rregullatore përkatëse të rajonit të operimit i sistemit për të identifikuar bashkërisht mospërputhjet e mundshme të Qendrës Rajonale Koordinuese me detyrimet e saj dhe do t'i paraqesë kërkesë ACER, për një opinion të arsyetuar dhe rekomandimin përkatës në Qendrën Rajonale Koordinuese në lidhje me respektimin e detyrimeve të saj. Kur një opinion i arsyetuar i ACER, identifikon një rast të mospërputhjes së mundshme. Rregullatori, së bashku me autoritetet përkatëse rregullatore të interesuara, marrin unanimisht vendim të koordinuar që konstaton mospërputhje me detyrimet përkatëse dhe kur është e aplikueshme, përcaktimin e masave që duhen marrë nga Qendra Rajonale Koordinuese për të korrigjuar këtë mospërputhje. Kur autoritetet rregullatore dështojnë të marrin vendime të tilla të	10. Regulator koordinira sa relevantnim regulatornim organima Regiona upravljanja sistemom kako bi zajednički identifikovali moguće nedoslednosti Regionalnog koordinacionog centra sa svojim obavezama i dostaviće ACER zahtev za obrazloženo mišljenje i odgovarajuću preporuku Regionalnom koordinacionom centru u vezi sa na poštovanje svojih obaveza. Kada obrazloženo mišljenje ACER identifikuje slučaj moguće neusklađenosti, Regulator, zajedno sa relevantnim regulatornim organima, jednoglasno donosi koordiniranu odluku kojom se utvrđuje nepoštovanje relevantnih obaveza i, gde je primenljivo, utvrđuje mere koje treba preduzeti dobijene od Regionalnog koordinacionog centra za ispravku ovog neslaganja. Ako regulatorni organi ne donesu takve koordinisane jednoglasne odluke u roku od četiri (4) meseca od datuma prijema ACER-ovog	10. The Regulator shall coordinate with the relevant regulatory authorities of the System Operation Region to jointly identify possible non-compliance of the Regional Coordination Centre with its obligations, and submit request to ACER for a reasoned opinion and respective recommendation to the Regional Coordination Centre with regard to compliance with its obligations. Where a reasoned opinion of ACER identifies a case of potential non-compliance the Regulator, together with the relevant regulatory authorities concerned shall unanimously take coordinated decision establishing non-compliance with the relevant obligations and, where applicable, determining the measures to be taken by the Regional Coordination Centre to remedy that

koordinuara unanime brenda katër (4) muajve nga data e marrjes së opinionit të arsyetuar të ACER-it, çështja do t'i referohet ACER-it, për vendim. Procedura nga paragrafi 4 i këtij neni parashikon kushtet dhe përgjegjësitë në këtë drejtim.	obrazloženog mišljenja, stvar se upućuje ACER-u na odlučivanje. Postupkom iz stava 4. ovog člana utvrđuju se uslovi i odgovornosti u tom pogledu.	non-compliance. Where the regulatory authorities fail to take such coordinated decisions unanimously within four (4) months from the date of receipt of ACER's reasoned opinion, the matter shall be referred to ACER for a decision. The Procedure of paragraph 4 of this article shall provide the conditions and responsibilities in that respect.
11. Operatori i Sistemit të Transmetimit mbulon pjesën e shpenzimeve dhe detyrimeve të tjera që kanë të bëjnë me përmbushjen e detyrave të Qendrës Rajonale Koordinuese relevante për funksionimin e saj. Metoda e përdorur për të siguruar mbulimin merr parasysh statusin ligjor të Qendrës Rajonale Koordinuese dhe nivelin e sigurimit komercial.	11. Operator sistema prenosa pokriva deo troškova i drugih obaveza koja se odnose na izvršavanje zadataka Regionalnog koordinacionog centra koji su od značaja za njihov rad. Metoda koja se koristi za osiguranje će uzeti u obzir pravni status Regionalnog Koordinacionog Centra i nivo komercijalnog osiguranja.	11. The Transmission System Operator shall cover the share of expenses and other liabilities related to the execution of the tasks of the Regional Coordination Centre relevant for its operation. The method employed to provide the coverage shall take into account the legal status of the Regional Coordination Centre and the level of commercial insurance.
Neni 36 **Mekanizmi kompensues ndërmjet Operatorëve të Sistemit të Transmetimit**	**Član 36** **Mehanizam kompenzacije između Operatora sistema prenosa**	**Article 36** **Compensation mechanism between Transmission system operators**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit merr pjesë në mekanizmin e Kompensimit të Operatorëve të Sistemit Ndërtransmetues (Mekanizmi ITC) ndërmjet Operatorëve të Sistemit të Transmetimit brenda zonës sinkrone të Evropës Kontinentale të rrjetit ENTSO-E, paguan dhe merr kompensime për	1. Operator sistema prenosa učestvuje u mehanizmu kompenzacije među Operatorima sistema prenosa (ITC mehanizam) između Operatora sistema prenosa unutar sinhronog područja kontinentalne Evrope mreže ENTSO-E plaća i prima nadoknadu troškova nastalih smeštajem unakrsnih graničnih tokova	1. The Transmission System Operator shall participate in the Inter-Transmission system operators' Compensation mechanism (ITC mechanism) between the transmission system operators within the Continental Europe synchronous area of the ENTSO-E network and shall pay and receive

kostot e shkaktuara nga akomodimi i rrjedhave ndërkufitare të energjisë elektrike në rrjetin e transmetimit të Republikës së Kosovës. Kompensimi përkatës paguhet ose merret nga Operatorët e Sistemit të Transmetimit të sistemeve nga te cilar kanë origjinuar rrjedhat dhe sistemet ku ato përfundojnë.	električne energije u prenosnoj mreži Republike Kosova. Odgovarajuću naknadu plaćaju ili primaju operatori sistema prenosaiz kojih potiču tokovi i sistema u kojima se tokovi završavaju.	compensations for the costs incurred by hosting the cross-border flows of electricity in the transmission network of the Republic of Kosovo. The corresponding compensation shall be paid to, or received from, the transmission system operators of the systems from which the flows originated and the systems where the flows ended.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit kompensohet për kostot e shkaktuara nga akomodimi i rrjedhave ndërkufitare të energjisë elektrike që kalojnë tranzit në rrjetin e Republikës së Kosovës. Kompensimet përkatëse paguhen nga Operatorët e Sistemit të Transmetimit të sistemeve prej nga e kanë origjinën rrjedhat dhe sistemet ku ku ato kanë përfunduar.	2. Operatoru sistema prenosa biće nadoknađeni troškovi nastalih zbog smeštaja prekograničnih tokova električne energije koja je u tranzitu u mrežu Republike Kosova. Odgovarajuće naknade će platiti operatori sistema prenosa iz sistema u kojima tokovi potiču i sistema u kojima se tokovi završavaju.	2. The Transmission system Operator shall receive compensations for the costs incurred by hosting cross-border flows of electricity transiting the network of the Republic of Kosovo. The corresponding compensations shall be paid by the Transmission System Operators of the systems from which the flows have originated and the systems where the flows ended.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit kompenson operatorët përkatës të sistemit të transmetimit që kanë mbështetur tranzitin e rrjedhave, për rrjedhat ndërkufitare të energjisë elektrike që kanë origjinë ose kanë përfunduar në territorin e Republikës së Kosovës.	3. Operator sistema prenosa kompenzuje dotične Operatore sistema prenosakoji su podržavali tranzit tokova za prekogranične tokove električne energije koji su nastali ili završili na teritoriji Republike Kosova.	3. The Transmission System Operator shall pay compensations for the cross-border electricity flows that originated or ended on the territory of the Republic of Kosovo, to the corresponding transmission operators of the systems that have supported the transit of the flows.
4. Madhësia e rrjedhave ndërkufitare sipas paragrafit 1 të këtij neni përcaktohet në bazë të rrjedhave fizike të energjisë elektrike të matura në kufijtë me sistemet fqinje gjatë	4. Obim prekograničnih tokova iz stava 1. ovog člana utvrđuje se na osnovu fizičkih tokova električne energije izmerenih na granicama sa susednim sistemima u	4. The magnitude of the cross-border flows pursuant to paragraph 1 of this Article shall be determined on the basis of the physical flows of electricity measured on the borders with the neighboring systems during the

periudhës së caktuar.	navedenom periodu.	given period.
5. Pagesat e kompensimit bëhen rregullisht për një periudhë të caktuar kohore në të kaluarën. Rregullimet e ex-post të kompensimit të paguar bëhen aty ku është e nevojshme, për të pasqyruar kostot e bëra.	5. Isplate kompenzacije se vrše redovno za određeni vremenski period u prošlosti. Naknadne korekcije plaćene naknade će se izvršiti tamo gde je to potrebno kako bi se odrazili stvarno nastali troškovi.	5. Compensation payments shall be made on a regular basis with regard to a given period of time in the past. Ex-post adjustments of compensation paid shall be made where necessary, to reflect costs actually incurred.
6. Kostot e bera si rezultat i akomodimit të rrjedhave ndërkufitare përcaktohen në bazë të kostove ngritëse mesatare afatgjatë, duke marrë parasysh humbjet, investimet në infrastrukturën e re dhe një pjesë të përshtatshme të kostos së infrastrukturës ekzistuese për aq sa një infrastrukturë e tillë përdoret për transmetimin e rrjedhave ndërkufitare, veçanërisht duke marrë parasysh nevojën për të garantuar sigurinë e furnizimit. Kur përcaktohen kostot e bëra, përdoren metodologjitë e njohura të kostos standarde. Përfitimet që një rrjet ka si rezultat i akomodimit të rrjedhave ndërkufitare merren parasysh për të reduktuar kompensimin e marrë.	6. Troškovi koji nastaju kao rezultat prilagođavanja prekograničnih tokova utvrđuju se na osnovu dugoročnih prosečnih rastućih troškova, uzimajući u obzir gubitke, ulaganja u novu infrastrukturu i odgovarajući deo troškova postojeće infrastrukture u meri u kojoj je takva infrastruktura koristi se za prenos prekograničnih tokova, posebno uzimajući u obzir potrebu da se obezbedi sigurnost snabdevanja. Prilikom utvrđivanja nastalih troškova koriste se priznate standardne metodologije obračuna troškova. Koristi koje mreža ima kao rezultat prilagođavanja prekograničnih tokova uzimaju se u obzir da bi se smanjila primljena naknada.	6. The costs incurred as a result of hosting cross-border flows are established on the basis of the forward-looking long-run average incremental costs, taking into account losses, investment in new infrastructure, and an appropriate proportion of the cost of existing infrastructure, in so far as such infrastructure is used for the transmission of cross-border flows, in particular taking into account the need to guarantee security of supply. When establishing the costs incurred, recognized standard-costing methodologies are used. Benefits that a network incurs as a result of hosting cross-border flows shall be taken into account to reduce the compensation received.
7. Operatori i Sistemit të Transmetimit aplikon një procedurë për zbatimin e mekanizmit të ITC duke përcaktuar në detaje kushtet, garancitë për sigurinë e furnizimit dhe përdorimin e të hyrave.	7. Operator sistema prenosa primenjuje proceduru za implementaciju ITC mehanizma kojom detaljno definiše uslove, garancije za sigurnost snabdevanja i korišćenje prihoda.	7. The Transmission System Operator shall apply a procedure for implementing the ITC mechanism defining in required detail the conditions, the guarantees for security of supply and the use of revenues.

8. Vetëm për qëllime të mekanizmit të kompensimit të operatorëve të sistemit ndërtransmetues, ku rrjetet e transmetimit të Republikës së Kosovës dhe një ose më shumë palë të tjera kontraktuese përbëjnë pjesë, tërësisht ose pjesërisht, në një bllok të vetëm kontrolli, blloku i kontrollit në tërësi konsiderohet si pjesë e rrjetit të transmetimit të njërës prej palëve kontraktuese në fjalë, në mënyrë që të shmanget që rrjedhat brenda blloqeve të kontrollit të konsiderohen si rrjedha ndërkufitare dhe të ngrisin nevojën për pagesa kompensimi sipas paragrafit 1 të këtij neni. Rregullatori, së bashku me autoritetet rregullatore të palëve kontraktuese në fjalë, vendosin se cila nga palët kontraktuese në fjalë është pjesë e së cilës konsiderohet se bën pjesë blloku i kontrollit në tërësi.	8. Samo za potrebe mehanizma kompenzacije Operatora intersistema prenosa, gde prenosne mreže Republike Kosova i jedne ili više drugih ugovornih strana čine deo, u celini ili delimično, jednog kontrolnog bloka, kontrolni blok kao celina smatra se delom prenosne mreže jedne od ugovornih strana o kojoj je reč, kako bi se izbeglo da se tokovi unutar kontrolnih blokova smatraju prekograničnim tokovima i poveća potreba za plaćanjem kompenzacije prema stavu 1. ovog člana. Regulator, zajedno sa regulatornim organima dotičnih ugovornih strana, odlučuje koja od ugovornih strana je deo čiji se deo kontrole smatra celinom.	8. For the purpose of the inter-transmission system operator compensation mechanism only, where transmission networks of the Republic of Kosovo and one or more other Contracting Parties form parts, in whole or in part, of a single control block, the control block as a whole shall be considered as part of the transmission network of one of the Contracting Parties concerned, in order to avoid flows within control blocks being considered as cross-border flows and giving rise to compensation payments under paragraph 1 of this Article. The Regulator, together with regulatory authorities of the Contracting Parties concerned, shall decide which of the Contracting Parties concerned shall be that of which the control block as a whole is to be considered to form part.
Neni 37 **Ofrimi i informatave nga Operatori i Sistemit të Transmetimit**	**Član 37** **Pružanje informacija od strane Operatora prenosnog sistema**	**Article 37** **Provision of information by the Transmission System Operator**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit krijon një mekanizëm për shkëmbimin e informatave për të garantuar sigurinë e rrjeteve në kontekstin e menaxhimit të kongjestionit. Informatat e publikuara në këtë kontekst duhet të përfshijnë:	1. Operator prenosnog sistema uspostavlja mehanizam za razmenu informacija kako bi osigurao sigurnost mreža u kontekstu upravljanja zagušenjima. Informacije objavljene u ovom kontekstu trebaju uključivati:	1. The Transmission System Operator shall establish a mechanism for exchange of information to ensure security of the networks in the context of congestion management. The information published in that context shall include:
1.1. standardet e sigurisë, operimit dhe	1.1. standarde sigurnosti, rada i planiranja	1.1. the safety, operational and planning

planifikimit që i përdor Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe,	koje koristi Operator prenosnog sistema, i	standards used by the Transmission System Operator and,
1.2. skemën e përgjithshme që aplikohet për llogaritjen e kapacitetit transmetues total dhe marzhës së besueshmërisë së transmetimit, në bazë të karakteristikave elektrike dhe fizike të rrjetit, të miratuara nga Rregullatori.	1.2 opštu šema koja se primenjuje za proračun ukupnog kapaciteta prenosa i marže pouzdanosti prenosa, na osnovu električnih i fizičkih karakteristika mreže, odobrena od strane Regulatora.	1.2. the general scheme applied for calculation of the total transmission capacity and the transmission reliability margin, based upon the electrical and physical features of the network, as approved by the Regulator.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit publikon një grup të dhënash dhe parashikimesh, që synojnë të garantojnë transparencë në tregun e energjisë elektrike, duke përfshirë:	2. Operator prenosnog sistema mora objaviti skup podataka i predviđanja u cilju garantovanja transparentnosti na tržištu električne energije, uključujući i:	2. The Transmission System Operator shall publish a set of data and forecasts aimed to ensure transparency on the electricity market, including:
2.1. vlerësimet e kapacitetit transmetues në dispozicion për çdo ditë, duke treguar secilin kapacitet transmetues të rezervuar tashmë, bëhen në intervale të caktuara para ditës së transportit fizik dhe duke përfshirë vlerësimet javës dhe muajit para dhe treguesit sasiorë të kapacitetit në dispozicion sipas pritshmërive;	2.1. kalkulacije raspoloživog prenosnog kapaciteta za svaki dan, pokazujući svaki već rezervisani prenosni kapacitet, vrše se u određenim intervalima pre dana fizičkog transporta i uključujući proračune za nedelju i mesec ranije, kao i kvantitativne pokazatelje raspoloživog kapaciteta prema očekivanjima;	2.1. estimates of the available transmission capacity for each day indicating any available transmission capacity already reserved, made at specified intervals before the day of physical transport and including week-ahead and month-ahead estimates, as well as quantitative indication of the expected reliability of the available capacity;
2.2. të dhënat përkatëse për kërkesën aktuale dhe të parashikuar sipas kategorive, për disponueshmërinë dhe shfrytëzimin aktual të aseteve të prodhimit dhe të ngarkesës, si dhe për disponueshmërinë dhe shfrytëzimin e rrjeteve dhe interkoneksioneve;	2.2. relevantne podatke za trenutnu i predviđenu potražnju po kategorijama, za raspoloživost i trenutnu upotrebu sredstava za proizvodnju i opterećenje, kao i za dostupnost i upotrebu mreža i interkonekcija;	2.2. relevant data on aggregated forecasted and actual demand, on availability and actual use of generation and load assets, and on availability and use of the networks and interconnections;

2.3. të dhënat përkatëse për fuqinë balancuese dhe kapacitetin rezervë, si dhe të dhënat e kategorizuara, të përllogaritura për disponueshmërinë e fleksibilitetit, duke përfshirë kapacitetin e ruajtjes së energjisë dhe përgjigjen ndaj kërkesës;	2.3. relevantne podatke o balansnoj snazi i rezervnom kapacitetu, kao i kategorisane izračunate podatke o dostupnosti fleksibilnosti, uključujući kapacitet skladištenja energije i odgovor na potražnju;	2.3. relevant data on balancing power and reserve capacity, and aggregated estimate data on the availability of flexibility, including storage capacity, and demand response; and
2.4 të dhënat e kategorizuara të përllogaritura për disponueshmërinë dhe shfrytëzimin aktual të aseteve të vogla të prodhimit dhe ngarkesës, duke përfshirë asetet e prodhimit me burime të ripërtërishme të kategorizuara sipas llojit të teknologjisë.	2.4 kategorizovani podaci izračunati o dostupnosti i trenutnoj upotrebi sredstava male proizvodnje i opterećenja, uključujući proizvodna sredstva sa obnovljivim resursima kategorisana prema tipu tehnologije.	2.4. estimated aggregated data on the availability and actual use of small generation and load assets, including renewable generation assets aggregated per type of technology.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit duhet t'i sigurojë ENTSO-E-së, të dhënat e identifikuara në paragrafin 2 të këtij neni, si dhe të dhënat e tjera të kërkuara, në mënyrë të strukturuar dhe me kohë, duke ndjekur metodologjinë e aplikuar që publikohet nga ENTSO-E, e që publikohet në Platformën e Transparencës.	3. Operator prenosog sistema mora da obezbedi ENTSO-e, za, podatke utvrđene u stavu 2. ovog člana, kao i druge potrebne podatke, na strukturiran i blagovremen način, prema metodologiji koju primenjuje i objavljuje ENTSO-E, za objavljivanje na platformi za Transparentnost.	3. The Transmission System Operator shall provide the data to the ENTSO-E identified in paragraph 2 of this article, as well as other required data, in a structured and timely manner following the applied methodology published by ENTSO-E, to be published on its Transparency Platform.
4. Rregullatori vlerëson dhe miraton rregullat dhe procedurat për mbledhjen dhe publikimin e të dhënave të zhvilluara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit sipas paragrafëve 2 dhe 3 të këtij neni, duke zbatuar metodologjinë përkatëse të ENTSO-E-së.	4. Regulator ocenjuje i odobrava pravila i procedure za prikupljanje i objavljivanje podataka koje je izradio Operator prenosnog sistema u skladu sa stavovima 2. i 3. ovog člana, primenom relevantne ENTSO-E metodologije.	4. The Regulator shall assess and approve the rules and procedures for collection and publication of data developed by the Transmission System Operator pursuant to paragraphs 2 and 3 of this article, applying the respective methodology of ENTSO-E.
5. Pjesëmarrësit përkatës të tregut, shfrytëzuesit e rrjetit, konsumatorët dhe palët	5. Relevantni učesnici na tržištu, korisnici mreže, potrošači i druga interesne	5. The concerned market participants, network users, customers, and other

e interesit, që kanë informatat, janë të detyruar t'i ofrojnë Operatorit të Sistemit të Transmetimit të dhënat përkatëse me kohë dhe rregullisht.	stranake koja imaju informacije dužni su da Operatoru prenosnog sistema blagovremeno i redovno dostavljaju relevantne podatke.	stakeholders that own the information are obliged to provide the Transmission System Operator with the relevant data in a timely and regular manner.
6. Ndërmarrjet e energjisë që realizojnë prodhim të energjisë elektrike dhe kanë në pronësi apo operojnë asete prodhuese, ku të paktën një njësi prodhuese ka kapacitet të instaluar prej të paktën 1 MW, duhet t'i vënë në dispozicion Rregullatorit, Autoritetit të Konkurrencës së Republikës së Kosovës dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë të gjitha të dhënat për orë për central për pesë (5) vjet që janë të nevojshme për të verifikuar të gjitha vendimet e dispeçimit operacional dhe sjelljen ofertuese në bursat e energjisë, ankandet e interkoneksionit, tregjet e rezervave të energjisë dhe tregjet bilaterale. Informacioni për central dhe për orë që ruhet përfshin, por nuk kufizohet në të dhëna mbi kapacitetin e disponueshëm të prodhimit dhe rezervat e zotuara, duke përfshirë alokimin e atyre rezervave të zotuara në një nivel për central, në kohën kur bëhet ofertimi dhe kur bëhet prodhimi.	6. Energetske kompanije koje proizvode električnu energiju i poseduju ili upravljaju proizvodnim sredstvima, gde najmanje jedna proizvodna jedinica ima instaliranu snagu od najmanje 1 MW, moraju staviti na raspolaganje Regulatoru, Organu konkurencije Republike Kosova i Sekretarijatu Energetske zajednice, sve podatke po satu po postrojenju za pet (5) godina koji su neophodni za verifikaciju svih operativnih odluka o otpremanju i ponašanja pri licitaciji na berzi energije, aukcijama za interkonekciju, tržištima energetskih rezervi i bilateralnim tržištima. Informacije po postrojenju i informacije po satu koje se održavaju uključuju, ali nisu ograničene na, podatke o raspoloživim proizvodnim kapacitetima i angažovanim rezervama, uključujući alokaciju tih rezervisanih rezervi na nivou po postrojenju, u vreme kada je ponuda data i kada se proizvodi.	6. Energy enterprise that performs electricity generation and owns or operates generation assets, where at least one generation unit has an installed capacity of at least 1 MW, shall keep at the disposal of the Regulator, the Competition Authority of the Republic of Kosova and the Energy Community Secretariat, for five (5) years all hourly data per plant, that is necessary to verify all operational dispatching decisions and the bidding behaviour at power exchanges, interconnection auctions, power reserve markets and bilateral markets. The per-plant and per hour information to be stored shall include, but shall not be limited to, data on available generation capacity and committed reserves, including allocation of those committed reserves on a per-plant level, at the times the bidding is carried out and when production takes place.
7. Të dhënat e ruajtura sipas paragrafit 6 janë të nevojshme për të verifikuar të gjitha vendimet operative të dispeçimit dhe veprimet në ofertim në bursat e energjisë, ankandet e	7. Podaci koji su sačuvani u skladu sa stavom 6. a koji su potrebni za proveru svih operativnih odluka o dispečiranju i radnji licitiranja na berzama energije, aukcijama	7. The data preserved according to paragraph 6 is necessary to verify all operational dispatching decisions and the bidding behavior at power exchanges,

interkoneksionit, tregjet e rezervave dhe tregjet bilaterale, si dhe të dhëna për kapacitetin prodhues në dispozicion dhe rezervat e zotuara e alokimin e tyre, në kohën kur bëhet ofertimi, si dhe kur bëhet prodhimi.	interkonekcije, tržištima rezervi i bilateralnim tržištima kao i podatke o raspoloživim proizvodnim kapacitetima i angažovane rezerve i njihovu alokaciju, u trenutku kada se licitira, kao i kada se vrši proizvodnja.	interconnection auctions, reserve markets and bilateral markets, as well as data on available generation capacity and committed reserves and their allocation at the times the bidding is carried out and when generation takes place.
8. Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe Rregullatori trajtojnë të dhënat e pranuara sipas paragrafëve 5 dhe 6 të këtij neni, sipas rregullave për konfidencialitet, dhe sigurojnë që trajtimi konfidencial të zbatohet edhe nga çdo palë e tretë që ka qasje në të dhënat për kryerjen e punëve analitike, në bazë të atyre të dhënave.	8. Operatori prenosnog sistema i Regulator postupaju sa podacima dobijenim iz st. 5. i 6. ovog člana u skladu sa pravilima o poverljivosti i osiguravaju da poverljivi tretman primenjuje i bilo koje treće lice koje ima pristup podacima za obavljanje analitičkih poslova na osnovu tih podataka.	8. The Transmission System Operators and the Regulator shall treat the data received pursuant paragraphs 5 and 6 of this article according to the rules for confidentiality and shall ensure that confidential treatment is also applied by any third party having access to the data for carrying out analytical work on the basis of those data.
9. Kur kërkohet nga Qendra Rajonale Koordinuese, Operatori i Sistemit të Transmetimit shkëmben rregullisht me Operatorët e tjerë të Sistemit të Transmetimit një grup të dhënash të rrjetit dhe rrjedhës së ngarkesës që janë mjaftueshëm të sakta, në mënyrë që të mundësojë aplikimin e metodës së rrjedhës së ngarkesës për llogaritjet e kapacitetit për Operatorët e Sistemit të Transmetimit në rajonin e kalkulimit të kapaciteteve. Të njëjtat të dhëna do t'ju vihen në dispozicion autoriteteve rregullatore në zonën përkatëse, Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe operatorëve të sistemit të transmetimit në palët e tjera kontraktuese, sipas kërkesës.	9. Na zahtev Regionalnog koordinacionog centra, Operator prenosnog sistema će redovno razmenjivati sa drugim Operatorima prenosnog sistema skup podataka o mreži i tokovima opterećenja koji je dovoljno tačan da omogući primenu metode protoka opterećenja za proračun kapaciteta za prenosni sistem. Operatori u regionu za izračunavanje kapaciteta. Isti podaci biće stavljeni na raspolaganje regulatornim organima u relevantnoj oblasti, Sekretarijatu Energetske zajednice i operatorima sistema prenosa u drugim Ugovornim stranama, na zahtev.	9. When required by the Regional Coordination Centre, the Transmission System Operator shall exchange regularly with the other transmission system operators a set of sufficiently accurate network and load flow data, in order to enable application of the load flow method for capacity calculations for transmission system operators in the Capacity Calculation Region. The same set of data shall be made available to the regulatory authorities in the respective area, to the Energy Community Secretariat, and to the transmission system operators in other Contracting Parties upon request.

Neni 38 **Përjashtimet për interkoneksionet e reja të energjisë elektrike**	Član 38 **Izuzeci za nove interkonekcije električne energije**	**Article 38** **Exemptions for new interconnections of electricity**
1. Interkonektorët e rinj të rrymës së vazhduar, ose interkonektorë të tillë që i nënshtrohen një zgjerimi të konsiderueshëm të kapacitetit të tyre të transmetimit, me kërkesë të investitorit të dorëzuar te Rregullatori, mund të përjashtohen për një periudhë të kufizuar kohore nga qasja e palëve të treta të përcaktuara në Ligjin përkatës për Energjinë, dhe nga pagesa e tarifës së kongjestionit sipas nenit 34 të këtij ligji nëse:	1. Novi interkonektori jednosmerne struje, ili takvi interkonektori podložni značajnom proširenju prenosnog kapaciteta, na zahtev investitora podnet Regulatoru, mogu se isključiti na ograničeno vreme od pristupa trećih strana utvrđenih odgovarajućim Zakonom o energetici, i od plaćanja naknade za zagušenje u skladu sa članom 34. ovog zakona, ako:	1. New direct current interconnectors, or such interconnectors undergoing significant enlargement of their transmission capacity at the request of the investor submitted to the Regulator, may be exempted for a limited period of time from third party access defined in the relevant Law on Energy, and from payment of a congestion fee under article 34 of this law, if:
1.1. interkonektori përmirëson konkurrencën në furnizimin me energji elektrike;	1.1. interkonektor poboljšava konkurenciju u nabavci električne energije;	1.1. interconnector improves competition in electricity supply;
1.2. nivelet e riskut që lidhen me investimin janë të tilla që investimi nuk mund të bëhet pa miratimin e përjashtimit;	1.2. nivoi rizika koji se odnose na investiciju su takvi da se investicija ne može izvršiti bez odobravanja izuzeća;	1.2 risk levels related to the investment are such that the investment could not be carried out if exemption is not granted;
1.3. interkonektori është në pronësi të një personi fizik ose juridik që është i ndarë, së paku për nga forma e tyre juridike, nga operatorët e sistemit në sistemet e të cilëve ndërtohet interkoneksioni;	1.3.Interkonektor je u vlasništvu fizičkog ili pravnog lica koje je odvojeno, barem po svojoj pravnoj formi, od Operatora sistema u čijim ćese sistemima ta interkonekcija graditi;	1.3. interconnector is owned by a natural or legal person which is separate, at least in terms of its legal form, from the system operators in whose systems that interconnector is to be built;
1.4. tarifat vendosen për shfrytëzuesit e interkonektorit;	1.4. utvrđuju se tarife za korisnike interkonektora;	1.4. charges are levied on users of the interconnector;

1.5. që nga 1 Korrik 2007, asnjë pjesë e kostove kapitale ose operative të interkoneksionit nuk është rikuperuar përmes ndonjë komponenti tarifor të aplikuar për përdorimin e rrjeteve të transmetimit ose shpërndarjes, të lidhura me interkonektorin, dhe	1.5. još od jula 2007. godine, nijedan deo kapitalnih ili operativnih troškova interkonekcije nije nadoknađen kroz bilo koju tarifnu komponentu koja se primenjuje na korišćenje prenosnih ili distributivnih mreža priključenih na Interkonektor, i	1.5. since 1 July 2007, no part of the capital or operating costs of the interconnector has been recovered through any tariff component applied for the use of transmission or distribution networks linked to the interconnector; and
1.6. ky përjashtim nuk dëmton konkurrencën ose funksionimin efektiv të tregut të brendshëm të energjisë elektrike të Republikës së Kosovës ose të tregut të ndonjë Pale tjetër Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë ose të një shteti anëtar të BE-së, me të cilin është i lidhur interkonektori, nëse është e aplikueshme.	1.6. ovo izuzeće ne šteti konkurenciji ili efektivnom funkcionisanju unutrašnjeg tržišta električne energije Republike Kosova ili tržišta druge ugovorne strane Energetske zajednice ili zemlje članice EU, sa kojom je povezan interkonektorom, ako je to primenljivo.	1.6. the exemption does not harm competition or effective functioning of the internal electricity market of the Republic of Kosovo or the market of another Energy Community Contracting Party or EU member State, if applicable, to which the interconnector is linked.
2. Në raste të veçanta, paragrafi 1 i këtij neni zbatohet edhe për interkonektorët me energji alternative, me kusht që kostot dhe risqet e këtij investimi të jenë veçanërisht të larta në krahasim me kostot dhe risqet që ndodhin normalisht gjatë kyçjes së dy sistemeve të transmetimit kombëtare fqinje përmes një interkonektori me energji alternative.	2. U posebnim slučajevima, stav 1. ovog člana primenjuje se i na interkonektore sa alternativnom energijom, pod uslovom da su troškovi i rizici ove investicije posebno visoki u poređenju sa troškovima i rizicima koji se inače javljaju pri povezivanju dva susedna nacionalna sistema prenosa preko interkonektora naizmenične struje.	2. In special cases, paragraph 1 of this article is applicable also for interconnectors with alternating power, under condition that costs and risks of the said investment are especially high in comparison to costs and risks normally incurred when connecting two neighboring national transmission systems through an alternating power interconnector.
3. Përjashtimet nga paragrafi 1 i këtij neni mund të mbulojnë një pjesë ose të gjithë kapacitetin e interkonektorit. 4. Vendimi për dhënien e përjashtimit sipas këtij neni zbatohet rast pas rasti nga Rregullatori, në koordinim me një ose më	3. Izuzeci od stava 1 ovog člana mogu obuhvatiti deo ili celi kapacitet interkonektora. 4. Odluku o odobravanju izuzeća regulator, prema ovom članu se donosi od slučaja do slučaja, od Regulatora u	3. Exemptions from paragraph 1 of this Article may cover a portion or entire capacity of the interconnector. 4. The decision granting the exemption under this Article shall be applied on a case-by-case basis by the Regulator, in coordination

shumë autoritete rregullatore të shteteve anëtare të BE-së, ose Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë në fjalë. Pas pranimit të kërkesës për dhënien e një derogimi, Rregullatori njofton pa vonesë Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë dhe ECRB dhe, për aq sa preken shtetet anëtare të BE-së, ACER, dhe dorëzojnë një kopje të kërkesës. Brenda dy (2) muajve pas njoftimit të fundit për kërkesën e paraqitur nga një autoritet rregullator përkatës. Rregullatori mund të marrë një opinion këshillues nga ECRB ose, në shkallën që shtetet anëtare të BE-së, preken, nga ACER, dhe mund të marrë një vendim bazuar në atë opinion.	koordinaciji sa jednim ili više regulatornih tela država članica EU ili ugovornih strana Energetske zajednice u pitanju. Po prihvatanju zahteva za davanje odstupanja, Regulator će bez odlaganja obavestiti Sekretarijat Energetske zajednice i ECRB i, što se tiče država članica EU, ACER i dostaviti kopiju zahteva. U roku od dva (2) meseca nakon poslednjeg obaveštenja o zahtevu koji je podnelo relevantno Regulator, regulator može da dobije savetodavno mišljenje od ECRB-a ili, u meri u kojoj su države članice EU pogođene, od ACER-a i može da dobije odluku zasnovanu na to mišljenje.	with one or more regulatory authorities of the EU Member States or Energy Community Contracting Parties concerned. Upon receiving a request for granting of a derogation, the Regulator shall notify without delay the Energy Community Secretariat and the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the ACER, and submit a copy of the request. Within two (2) months following the last notification for the request submitted by a concerned regulatory authority the Regulator may receive an advisory opinion from the ECRB or, to the extent EU Member States are affected, from ACER, and may take a decision based on that opinion.
5. Gjatë marrjes së vendimeve për dhënien e përjashtimeve nga qasja jodiskriminuese e palëve të treta për një interkonektor të ri, Rregullatori koordinohet me autoritetin rregullator të vendit përkatës dhe bie dakord për kohëzgjatjen e përjashtimit, si dhe për mënyrën e funksionimit të interkonektorit gjatë dhe pas përfundimit të fazës së përjashtimit. Në vendosjen e këtyre kushteve duhet kushtuar vëmendje e veçantë për të mundësuar:	5. Prilikom donošenja odluka o odobravanju izuzeća od nediskriminatornog pristupa trećih lica za novi interkonektor, Regulator koordinira sa regulatornim organom relevantne zemlje i dogovara se o trajanju izuzeća, kao i o načinu rada. interkonektora tokom i nakon završetka faze izuzeća. Prilikom uspostavljanja ovih uslova, posebnu pažnju treba obratiti na omogućavanje:	5. When taking decisions on granting exemptions from non-discriminatory third-party access for a new interconnector, the Regulator shall coordinate with the regulatory authority of the concerned country and agree on the length of the exemption, as well as on the manner of functioning of the interconnector during and after the elapse of the exemption phase. In imposing these conditions special consideration shall be paid to enable:
5.1. zhvillimin e kapaciteteve të reja të transmetimit,	5.1 razvoja novih prenosnih kapacitete,	5.1. new transmission capacities to be developed;

5.2. rritjen e kapaciteteve ekzistuese të transmetimit,	5.2 povećanje postojećih prenosnih kapaciteta;	5.2. enhancement of existing transmission capacities;
5.3. kornizën kohore të qëndrueshme dhe të realizueshme të projektit, dhe	5.3 održivih i izvodljivih vremenskih okvira projekta; i	5.3. sustainable and feasible project timeframes; and
5.4. rrethanat specifike në secilin prej sistemeve të përfshira.	5.4 specifičnih okolnosti u svakom od uključenih sistema.	5.4. specific circumstances in each of the involved systems.
6. Para dhënies së përjashtimit, Rregullatori vendos për rregullat dhe mekanizmat për menaxhimin dhe alokimin e kapaciteteve, në marrëveshje të ndërsjellë me autoritetin rregullator në fjalë. Rregullat për menaxhimin e kapaciteteve të kufizuara përfshijnë detyrimin për të ofruar kapacitete të pashfrytëzuara në treg dhe mundësinë e përdoruesve të objektit të transmetimit që të tregtojnë kapacitetet e tyre të kontraktuara në tregun sekondar. Në vlerësimin e kritereve të cekura në nënparagrafët 1.1, 1. 2 dhe 1.6 të paragrafit 1 të këtij neni, merren parasysh rezultatet e procedurës së alokimit të kapaciteteve.	6. Pre odobravanja izuzeća, Regulator odlučuje o pravilima i mehanizmima za upravljanje i dodelu kapaciteta, u zajedničkom dogovoru sa navedenim regulatornim organom. Pravila upravljanja ograničenim kapacitetima obuhvataju obavezu da se neiskorišćeni kapaciteti ponude tržištu i mogućnost korisnika prenosnog objekta da ugovorenim kapacitetima trguju na sekundarnom tržištu. Prilikom vrednovanja kriterijuma navedenih u tački 1.1, 1.2 i 1.6 stava 1. ovog člana uzimaju se u obzir rezultati postupka dodele kapaciteta.	6. Prior to granting the exemption, the Regulator shall decide on the rules and mechanisms for capacity management and allocation, in mutual agreement with the regulatory authority concerned. Rules on restricted capacity management shall include the obligation to offer unutilized capacities on the market and the possibility for the users of the transmission facility to trade their contracted capacities on the secondary market. In the assessment of the criteria indicated in sub-paragraphs 1.1, 1. 2 and 1.6 of paragraph 1 of this Article, the results of the capacity allocation procedure shall be taken into consideration.
7. Kur Rregullatori, së bashku me autoritetet e tjera rregullatore përkatëse, kanë arritur një marrëveshje për vendimin për dhënien e përjashtimit, brenda gjashtë (6) muajve nga vendimi, Rregullatori njofton ECRB-në, dhe në masën që shtetet anëtare të BE-së, preken ACER mbi vendimin duke përfshirë çdo kusht	7. Kada Regulator, zajedno sa drugim relevantnim regulatornim organima, postigne dogovor o odluci da odobri izuzeće, u roku od šest (6) meseci od donošenja odluke, Regulator obaveštava ECRB i, u meri u kojoj države članice EU pogođene, ACER o odluci, uključujući sve uslove iz	7. Where the Regulator, together with other concerned regulatory authorities, have reached an agreement on the decision to grant the exemption, within six (6) months from the decision, the Regulator shall notify the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the ACER on the

nga paragrafi 5 i këtij neni, dhe ta publikojë atë në përputhje me rrethanat.	stava 5. ovog člana, i u skladu sa tim istu objaviti.	decision, including any conditions referred to in paragraph 5 of this Article, and publish it accordingly.
8. Pavarësisht nga paragrafi 7 i këtij neni, Rregullatori njofton Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë, ECRB-në, dhe në masën që shtetet anëtare të BE-së, preken, Komisionin Evropian dhe ACER-in, për çdo kërkesë për përjashtim të pranuar. Vendimi i miratuar i njoftohet, pa vonesë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe në masën që shtetet anëtare të BE-së, preken Komisionit Evropian, së bashku me të gjithë informacionin përkatës në lidhje me vendimin. Ky informacion mund të dorëzohet në formë të përmbledhur dhe t'i mundësojë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe në masën që shtetet anëtare të BE-së, preken Komisionit Evropian, të arrijnë një opinion të bazuar mirë.	8. Bez obzira na stav 7. ovog člana, Regulator će obavestiti Sekretarijat Energetske zajednice, ECRB i, u meri u kojoj su pogođene države članice EU, Evropsku komisiju i ACER o svakom primljenom zahtevu za izuzeće. O usvojenoj odluci bez odlaganja se obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice i, u meri u kojoj su pogođene države članice EU, Evropska komisija, zajedno sa svim relevantnim informacijama u vezi sa odlukom. Ove informacije se mogu dostaviti u obliku sažetka i omogućiti Sekretarijatu Energetske zajednice i, u meri u kojoj su pogođene države članice EU u pitanju, Evropskoj komisiji, da dođu do dobro utemeljenog mišljenja.	8. Notwithstanding paragraph 7 of this Article, the Regulator shall notify the Energy Community Secretariat, the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the European Commission and ACER on every request for exemption received. The adopted decision shall be notified, without delay, to the Energy Community Secretariat, and, to the extent EU Member States are affected, to the European Commission, together with all the relevant information with respect to the decision. That information may be submitted in aggregated form and shall enable the Energy Community Secretariat and, to the extent EU Member States are affected, the European Commission, to reach a well-founded opinion.
9. Në veçanti, informacioni nga paragrafi 8 i këtij neni përmban informacione për:	9. Podaci iz stava 8. ovog člana naročito sadrže podatke o:	9. In particular, the information of paragraph 8 of this Article shall contain information on the:
9.1. arsyet në bazë të të cilave është dhënë ose refuzuar përjashtimi, duke përfshirë informacionin financiar që justifikon nevojën për një përjashtim të tillë;	9.1. razlozima na kojima je izuzeće dato ili odbijeno, uključujući i finansijske informacije koje opravdavaju potrebu za takvim izuzećem;	9.1. reasons based on which the exemption was granted or rejected, including financial information justifying the need for such exemption;

9.2. analizën mbi efektin e përjashtimit të dhënë në konkurrencë dhe funksionimin efektiv të tregut të brendshëm;	9.2. analizu uticaja odobrenog izuzeća na konkurenciju i efikasno funkcionisanje unutrašnjeg tržišta;	9.2. analysis on the effect of granted exemption on competition and effective functioning of the internal market;
9.3. arsyet që lidhen me afatin kohor dhe pjesën e kapacitetit për të cilin është dhënë përjashtimi; dhe	9.3. razloge koji se odnose na rok i deo kapaciteta za koji je odobren izuzetak; i	9.3. reasons related to the timeframe and the share of capacity for which the exemption is granted and,
9.4. rezultatet e procesit të konsultimit të autoriteteve rregullatore përkatëse.	9.4. rezultate procesa konsultacija relevantnih regulatornih tela.	9.4. results of the consultation process of the concerned regulatory authorities .
10. Rregullatori aplikon çdo ftesë për të modifikuar ose tërhequr vendimin në lidhje me dhënien e përjashtimit të pranuar, brenda pesëdhjetë (50) ditëve pune nga dita pas dorëzimit të njoftimit sipas paragrafit 9 të këtij neni nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë dhe për aq sa preken shtetet anëtare, nga Komisioni Evropian. Ky afat mund të zgjatet me pesëdhjetë (50) ditë pune shtesë në rast se përditësimi i informacionit është kërkuar nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë dhe në masën që shtetet anëtare preken, nga Komisioni Evropian. Periudha shtesë fillon në ditën pas dorëzimit të informacionit të përditësuar. Periudha fillestare mund të zgjatet gjithashtu me pëlqimin e Rregullatorit, autoriteteve rregullatore përkatëse dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe në masën që shtetet anëtare preken, Komisionit Evropian.	10. Regulator primenjuje svaki poziv za izmenu ili povlačenje odluke u vezi sa odobravanjem prihvaćenog izuzeća, u roku od pedeset (50) radnih dana od dana nakon dostavljanja obaveštenja u skladu sa stavom. 9. ovog člana, od Sekretarijata Energetske zajednice i, u meri u kojoj su pogođene, Evropska komisija. Ovaj rok se može produžiti za dodatnih pedeset (50) radnih dana u slučaju da ažuriranje informacija zahteva Sekretarijat Energetske zajednice i, u meri u kojoj su države članice pogođene, Evropska komisija. Dodatni period počinje narednog dana nakon podnošenja ažuriranih informacija. Početni period se takođe može produžiti uz saglasnost Regulatora, relevantnih regulatornih organa i Sekretarijata Energetske zajednice i, u meri u kojoj su pogođene države članice, Evropske komisije.	10. The Regulator shall apply any invitation to modify or withdraw the decision regarding the granting of the derogation received, within fifty (50) working days from the day following the submission of the notification under paragraph 9 of this Article, from the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, from the European Commission. This term may be extended by an additional fifty (50) working days in case update of the information has been requested by the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, by the European Commission. The additional period shall begin on the day following the submission of the updated information. The initial period may also be extended by consent of the Regulator, the concerned regulatory authorities, and the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the

		European Commission.
11. Kur informacioni i kërkuar nga paragrafi 10 i këtij neni nuk jepet brenda periudhës së përcaktuar në Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë ose në masën që shtetet anëtare janë prekur, kërkesa e Komisionit Evropian, njoftimi nga Rregullatori konsiderohet i tërhequr përveç nëse, para skadimit të kësaj periudhe, ose periudha zgjatet me pëlqimin e Rregullatorit, autoriteteve rregullatore përkatëse dhe Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë ose në masën që shtetet anëtare preken, Komisionit Evropian, ose kur Rregullatori dhe autoritetet përkatëse rregullative, në një deklaratë të arsyetuar në mënyrë të duhur, informojnë Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë dhe në masën që shtetet anëtare preken, Komisionin Evropian se ata e konsiderojnë njoftimin të vlefshëm dhe të plotë.	11. Kada informacije koje se traže u stavu 10. ovog člana ne budu dostavljene u roku određenom u Sekretarijatu Energetske zajednice ili u meri u kojoj su države članice pogođene, zahtev Evropske komisije, obaveštenje od regulatora smatra se povučenom osim ako, pre isteka ovog perioda, ili ako se period ne produži uz saglasnost Regulatora, relevantnih regulatornih organa i Sekretarijata Energetske zajednice ili, u meri u kojoj su pogođene države članice, Evropske komisije, ili kada Regulator i relevantni regulatorni organi, u propisno obrazloženoj izjavi, obaveste Sekretarijat Energetske zajednice i, u meri u kojoj su države članice u pitanju, Evropsku komisiju da smatraju da je obaveštenje validno i potpuno.	11. Where the requested information of paragraph 10 of this Article is not provided within the period set out in the Energy Community Secretariat's or, to the extent Member States are affected, the European Commission's request, the notification from the Regulator shall be deemed to be withdrawn unless, before the expiry of that period, either the period is extended by consent of the Regulator, the concerned regulatory authorities and the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission, or when the Regulator and the concerned regulatory authorities, in a duly reasoned statement, inform the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the European Commission that they consider the notification to be valid and complete.
12. Rregullatori merr parasysh opinionin e Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë ose në masën që shtetet anëtare preken, opinionin e Komisionit Evropian, i cili rekomandon tërheqjen ose ndryshimin e vendimit të përjashtimit. Në rast se vendimi përfundimtar i Rregullatorit ndryshon nga opinioni i lëshuar nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë ose në masën që shtetet anëtare janë prekur,	12. Regulator uzima u obzir mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice ili, u meri u kojoj su države članice pogođene, mišljenje Evropske komisije, koja preporučuje povlačenje ili izmenu odluke o izuzeću. U slučaju da se konačna odluka Regulatora razlikuje od mišljenja Sekretarijata Energetske zajednice ili, u meri u kojoj su pogođene države članice, Evropske komisije, Regulator obezbeđuje	12. The Regulator shall take into consideration the opinion of the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the opinion of the European Commission, that recommends to withdraw or amend the exemption decision. In the event when the Regulator's final decision differs from the opinion issued by the Energy Community Secretariat or, to

Komisioni Evropian, Rregullatori siguron publikimin e tij të shoqëruar me arsyet në të cilat është bazuar një vendim i tillë.	njeno objavljivanje uz obrazloženje zbog kojih odluka je zasnovana.	the extent Member States are affected, the European Commission, the Regulator shall ensure its publication accompanied by the reasons on which such a decision was grounded.
13. Rregullatori zbaton çdo vendim për përjashtimin në bazë të këtij neni të sjellë nga ECRB ose në masën që preken shtetet anëtare, ACER, duke vepruar në përputhje me kompetencat që i janë dhënë sipas kornizës legjislative të Komunitetit të Energjisë të nxjerrë në rastin kur Rregullatori dhe autoritetet rregullatore të përfshira nuk kanë nxjerrë një vendim të tillë brenda gjashtë (6) muajve nga data në të cilën nga këto autoritete rregullatore i fundit ka pranuar kërkesën për përjashtim, ose me kërkesë të përbashkët paraprake nga Rregullatori dhe autoritetet rregullatore përkatëse.	13. Regulator sprovodi svaku odluku o izuzeću prema ovom članu koju donese ECRB ili, u meri u kojoj su pogođene države članice, ACER, delujući u skladu sa ovlašćenjima koja su mu data u skladu sa zakonodavnim okvirom Energetske zajednice, izdatim u slučaj kada Regulator i uključeni regulatorni organi nisu doneli takvu odluku u roku od šest (6) meseci od datuma kada je poslednji od ovih regulatornih organa prihvatio zahtev za izuzeće, ili na zajednički prethodni zahtev Regulatora i relevantnih regulatorne vlasti.	13. The Regulator shall implement any decision on exemption pursuant to this Article brought by the ECRB or, to the extent Member States are affected, the ACER, acting in accordance with its powers conferred to it under the Energy Community legislative framework, issued in the case where the Regulator and the regulatory authorities involved failed to issue such a decision within six (6) months from the date on which the last of those regulatory authorities received the exemption request, or upon a prior joint request by the Regulator and the regulatory authorities concerned.
14. Rregullatori, në bashkëpunim me Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe në koordinim me autoritetet rregullatore të energjisë të rajonit të kalkulimit të kapaciteteve, miraton një procedurë për dhënien e përjashtimeve nga pagesa e qasjes dhe kongjestionit të palëve të treta për interkoneksionet e energjisë elektrike, e cila identifikon përgjegjësitë dhe përcakton kushtet për derogim dhe hapat që i ndërmarrin palët e interesuara dhe organet përgjegjëse të	14. Regulator, u saradnji sa OperatoremOperatorem sistema prenosa i u koordinaciji sa energetskim regulatornim organima Regiona za kalkuliranje kapaciteta, odobrava Proceduru za davanje izuzeća od plaćanja pristupa trećim stranama i naknade za zagušenje za elektroenergetske interkonekcije, kojom se utvrđuju odgovornosti i definiše uslove za odstupanje i korake koje treba preduzeti od strane zainteresovanih strana i odgovornih tela	14. The Regulator, in cooperation with the Transmission System Operator and in coordination with the energy regulatory authorities of the Capacity Calculation Region, shall adopt a procedure for granting exemptions from third party access and congestion fee for electricity interconnectors, which shall identify the responsibilities and define the conditions for derogation and steps taken by the stakeholders and responsible bodies involved

lidhura në procesin e derogimit, duke përfshirë obligimet për njoftim dhe afatin kohor.	uključenih u proces odstupanja, uključujući obaveze obaveštavanja i vremenski rok.	in the process of derogation, including the notification obligations and timing.
15. Aprovimi i vendimit për përjashtim i Komisionit Evropian, Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë ose në masën që preken shtetet anëtare, skadon dy (2) vjet pas datës së miratimit në rast se deri atëherë nuk ka filluar ndërtimi i interkonektorit, dhe pesë (5) vjet pas datës së miratimit nëse deri atëherë interkonektori nuk është bërë funksional, me përjashtim kur Sekretariati i Komunitetit të Energjisë ose në masën në të cilën preken shtetet anëtare, Komisioni Evropian vendos, në bazë të një kërkese të arsyetuar paraprakisht të paraqitur nga Rregullatori, së bashku me autoritetet rregullatore të interesuara që njoftojnë se çdo vonesë është për shkak të pengesave të mëdha jashtë kontrollit të personit të cilit i është dhënë përjashtimi.	15. Odobrenje odluke o izuzeću Evropske komisije, Sekretarijata Energetske zajednice ili, u meri u kojoj su pogođene države članice, ističe nakon dve (2) godine od datuma odobrenja u slučaju da se izgradnja interkonektora nije počela do tada, i pet (5) godina nakon datuma odobrenja ako do tada interkonektor nije postao operativan, osim kada Sekretarijat Energetske zajednice ili, u meri u kojoj su države članice pogođene, Evropska Komisija odlučuje, na osnovu unapred obrazloženog zahteva podnetog od strane regulatora, zajedno sa relevantnim regulatornim organima, obaveštava da je svako kašnjenje posledica velikih prepreka van kontrole lica kome je odobreno izuzeće.	15. The Energy Community Secretariat's or, to the extent Member States are affected, the European Commission' s approval of an exemption decision shall expire two (2) years after the date of its adoption in case the construction of the interconnector has not started by that date, and five (5) years after the date of its adoption if the interconnector has not become operational by that date, unless the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission decides, on the basis of a prior reasoned request submitted by the Regulator, together with the concerned regulatory authorities notifying that any delay is due to major obstacles beyond the control of the person to whom the exemption has been granted.
16. Në rast se Rregullatori vendos të modifikojë një vendim përjashtimi, njofton një vendim të tillë Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe në masën që shtetet anëtare preken, Komisionit Evropian, së bashku me të gjitha informatat relevante në lidhje me vendimin. Kushtet e përcaktuara në këtë nen zbatohen për vendimin për ndryshimin e vendimit të përjashtimit, duke marrë parasysh	16. U slučaju da regulator odluči da izmeni odluku o izuzeću, on će o toj odluci obavestiti Sekretarijat Energetske zajednice i, u meri u kojoj su države članice pogođene, Evropsku komisiju, zajedno sa svim relevantnim informacijama u vezi sa odlukom. Na odluku o promeni odluke o isključenju primenjuju se uslovi definisani ovim članom, uzimajući u obzir	16. In case the Regulator decides to modify an exemption decision, it shall notify such a decision to the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the European Commission, together with all the relevant information with respect to the decision. Conditions set forth in this Article apply to the decision to modify an exemption decision, taking into

veçoritë e përjashtimit ekzistues.	karakteristike postojećeg isključenja.	account the particularities of the existing exemption.
17. Kushtet dhe procedurat për dhënien e autorizimeve për ndërtimin e interkonektorëve të rinj miratohen me Vendim të Rregullatorit të nxjerrë brenda një (1) viti nga hyrja në fuqi e këtij ligji. Autorizimet hyjnë në fuqi me marrjen e lejeve dhe autorizimeve të nevojshme të parashikuara në legjislacionin përkatës në fuqi për ndërtimin e linjave të transmetimit të energjisë elektrike, përfshirë të drejtat e pronësisë mbi parcelën e nevojshme për ndërtimin e linjës.	17. Uslovi i procedure za izdavanje odobrenja za izgradnju novih interkonektora utvrđuju se Odlukom Regulatora u roku od jedne (1) godine od dana stupanja na snagu ovog zakona. Odobrenja stupaju na snagu nakon pribavljanja potrebnih dozvola i odobrenja predviđenih odgovarajućim zakonodavstvom za izgradnju dalekovoda električne energije, uključujući i pravo vlasništva na parceli neophodnoj za izgradnju tih dalekovoda.	17. Conditions and procedures for granting authorizations for the construction of new interconnectors, shall be approved by means of a Decision of the Regulator issued within one (1) year from the entry into force of this law. Authorizations shall enter into force upon obtaining necessary permits and authorizations envisaged in the relevant legislation in force for construction of electricity transmission lines, including ownership rights on the parcel needed for the construction of the line.
18. Sekretariati i Komunitetit të Energjisë ose në masën që shtetet anëtare preken, Komisioni Evropian, me kërkesë të Rregullatorit ose me iniciativën e tij, mund të rihapë procedurat në lidhje me një kërkesë përjashtimi kur:	18. Sekretarijat Energetske zajednice ili, u meri u kojoj su države članice pogođene, Evropska komisija, na njihov zahtev Regulatora ili na sopstvenu inicijativu, može ponovo pokrenuti postupak u vezi sa zahtevom za izuzeće kada:	18. The Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission may, upon request from the Regulator or on its own initiative, to reopen proceedings relating to an exemption request where:
18.1. merr parasysh pritjet legjitime të palëve dhe ekuilibrin ekonomik të arritur në vendimin fillestar të përjashtimit, ka pasur një ndryshim material në cilindo nga faktet mbi të cilat është bazuar vendimi;	18.1 uzimajući u obzir legitimna očekivanja stranaka i ekonomsku ravnotežu postignutu u prvobitnoj odluci o isključenju, dođe do materijalne promene u bilo kojoj od činjenica na kojima je odluka zasnovana;	18.1. it is taking due account of the legitimate expectations of the parties and of the economic balance achieved in the original exemption decision, there has been a material change in any of the facts on which the decision was based;
18.2. ndërmarrjet veprojnë në kundërshtim	18.2. preduzeća postupaju suprotno svojim	18.2. the undertakings act contrary to their

me zotimet e tyre; ose	obavezama; ili	commitments or,
18.3. vendimi është bazuar në informacione jo të plota, të pasakta ose mashtruese, të cilat janë dhënë nga palët.	18.3 odluka je zasnovana na nepotpunim, netačnim ili obmanjujućim informacijama koje su dale strane.	18.3. the decision was based on incomplete, incorrect or misleading information, which was provided by the parties.
KAPITULLI V ORGANIZIMI I TREGUT TË ENERGJISË ELEKTRIKE	**POGLAVLJE V ORGANIZACIJA TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE**	**CHAPTER V ORGANIZATION OF THE ELECTRICITY MARKET**
Neni 39 Parimet lidhur me Operimin e Tregut të energjisë elektrike	**Član 39 Principi vezani za operisanje tržišta električne energije**	**Article 39 Principles regarding the operation of electricity markets**
1. Tregu i energjisë elektrike operohet në pajtim me parimet në vijim:	1. Tržištem električne energije se operiše u skladu sa sledećim principima:	1. Electricity market shall operate in accordance with the following principles:
1.1. çmimet e energjisë elektrike përcaktohen në bazë të ndërveprimit të kërkesës dhe ofertës;	1.1 cene se formiraju na osnovu potražnje i ponude;	1.1. prices shall be formed on the basis of demand and supply;
1.2. konsumatorët përfitojnë nga mundësitë e tregut dhe konkurrenca në tregjet me pakicë dhe fuqizohen për të vepruar si pjesëmarrës në tregun e energjisë;	1.2. potrošačima se omogućuje da iskoriste mogućnosti tržišta i konkurenciju na maloprodajnim tržištima i osnaženi su da deluju kao učesnici na energetskom tržištu;`	1.2. customers shall be enabled to benefit from market opportunities and competition on retail markets and shall be empowered to act as market participants;
1.3. pjesëmarrja në treg e konsumatorëve fundorë dhe e ndërmarrjeve sipas nenit 72.1. mundësohet duke garantuar:	1.3 učešće na tržištu krajnjih potrošača i preduzeća prema članu 72.1. omogućujući im:	1.3. market participation of final customers and according to article 72.1. enterprises by enabling:

1.3.1. pjesëmarrjen e konsumatorëve në tregun e energjisë elektrike;	1.3.1 učešće potrošača na tržištu električne energije;	1.3.1. customers to participate in the electricity market;
1.3.2. pjesëmarrjen në tregun eenergjisë elektrike të shfrytëzuesve të sistemit të transmetimit dhe shpërndarjes përmes agregimit të kapaciteteve të prodhimit të energjisë elektrike ose përgjigjes ndaj kërkesës;	1.3.2. učešće na tržištu električne energije korisnika sistema prenosa i distribucije kroz agregaciju kapaciteta za generisanje električne energije ili odgovoru na potražnju;	1.3.2. participation to the electricity market by the electricity transmission and distribution system users through aggregation of electricity production capacities or demand response;
1.3.3. pjesëmarrjen e barabartë në treg të të gjithë pjesëmarrësve, përfshirë prodhuesit eenergjisë elektrike, operatorëve të ruajtjes së energjisë dhe përgjigjes ndaj kërkesës, në përputhje me kushtet e parapara në këtë ligj;	1.3.3. ravnopravno učešće na tržištu svih učesnika, uključujući proizvođače električne energije, Operatore za skladištenje energije i odgovor na potražnju, u skladu sa uslovima predviđenim ovim zakonom.	1.3.3. equal market participation of all participants, including electricity producers, storage operators and demand response, in accordance with the conditions provided by this law;
1.4. prodhimin e sigurt dhe të qëndrueshëm, ruajtja e energjisë dhe përgjigja ndaj kërkesës marrin pjesë në treg në kushte të barabarta, në përputhje me kërkesat e këtij ligji;	1.4. bezbedno i održivo generisanje, skladištenje energije i odgovor na potražnju moraju da učestvuju na jednakoj osnovi na tržištu, u skladu sa zahtevima predviđenim u ovom zakonu;	1.4. safe and sustainable generation, energy storage and demand response shall participate on equal footing in the market, under the requirements provided for in the this law;
1.5 barrierat ndaj rrjedhave ndërkufitare të energjisë elektrike ndërmjet palëve kontraktuese si dhe ndaj transaksioneve ndërkufitare në tregun e energjisë elektrike dhe tregjet përkatëse të shërbimeve, të ndërlidhura eliminohen në mënyrë progresive;	1.5 barijere na prekograničnim tokovima električne energije između ugovornih strana i prekograničnih transakcija na tržištima električne energije i međusobno povezanih tržišta usluga se progresivno eliminišu;	1.5. barriers to cross-border electricity flows between Contracting Parties and cross-border transactions on electricity markets and related services markets shall be progressively removed;

1.6 të gjithë prodhuesit janë drejtpërdrejt ose tërthorazi përgjegjës për shitjen e energjisë elektrike që prodhojnë;	1.6 svi proizvođači moraju biti direktno ili indirektno odgovorni za prodaju električne energije koju generišu;	1.6 all generators shall be directly or indirectly responsible for selling the electricity they generate;
1.7. për mbrojtjen e pjesëmarrësve të tregut nga risqet e paqëndrueshmërisë së çmimeve të bazuara në treg dhe për të zbutur pasigurinë për kthimet e ardhshme nga investimet, produktet mbrojtëse afatgjata tregtohen në bursat e energjisë, ndërsa kontratat afatgjata të furnizimit me energji elektrike negociohen dhe lidhen jashtë bursave të energjisë, drejtëpërdrejt në mes të furnizuesit dhe konsumatorit ose ndërmjet një ndërmjetsuesi në përputhje me Ligjin përkatës për Mbrojtjen e Konkurrencës;	1.7 da bi da bi se zaštitili učesnici na tržištu od rizika tržišne nestabilnosti cena i ublažila neizvesnost u pogledu budućeg prinosa na investicije, dugoročnim instrumentima zaštite se trguje na berzama na transparentan način, a dugoročni ugovori o snabdevanju električnom energijom se pregovaraju i zaključuju van berza direktno između dobavljača i potrošača ili preko posrednika u skladu sa relevantnim Zakonom za zaštitu konkurencije;	1.7 in order to allow market participants to be protected against price volatility risks on a market basis, and mitigate uncertainty on future returns on investment, long-term hedging products shall be tradable on power exchanges in a transparent manner and long-term electricity supply contracts shall be negotiable and concluded outside of the power exchanges directly between the supplier and the customer or through a broker in accordance with the relevant Law on Protection of Competition;
1.8. sigurohet e qasja në rrjetin e transmetimit dhe rrjetin e shpërndarjes në kushte objektive, transparente dhe jodiskriminuese për pjesëmarrësit në treg në përputhje me Ligjin përkatës për Energjinë.	1.8. učesnici na tržištu imaju pravo pristupa prenosnim i distributivnim mrežama pod objektivnim, transparentnim i nediskriminatornim uslovima, u skladu sa relevantnim Zakonom o energiji.	1.8. market participants shall have a right to obtain access to the transmission networks and distribution networks on objective, transparent and non-discriminatory terms in accordance with the relevant Law on Energy.
Neni 40 **Tregu i Energjisë Elektrike**	**Član 40** **Tržište električne energije**	**Article 40** **Electricity Market**
1. Tregu i energjisë elektrike përfshin tregun me shumicë të energjisë elektrike, tregun me pakicë të energjisë elektrike dhe tregje të tjera të energjisë elektrike. Tregjet e energjisë	1. Tržište električne energije uključuje veleprodajno, maloprodajno i druga tržišta električne energije. Tržišta električne energije organizuju se u skladu sa ovim	1. The electricity market includes wholesale electricity market, retail electricity market and other electricity markets. Electricity markets are organized in accordance with

elektrike organizohen në përputhje me këtë ligj, rregullat e tregut të energjisë elektrike dhe rregulloret përkatëse evropiane të miratuara në kuadër të Komunitetit të Energjisë.	zakonom, pravilima tržišta električne energije i relevantnim evropskim propisima usvojenim u okviru Energetske zajednice.	this law, the electricity market rules and the respective European regulations adopted within the Energy Community framework.
2. Tregu me shumicë i energjisë elektrike përfshin: 2.1. tregun bilateral të energjisë elektrike, dhe 2.2. tregun e organizuar të energjisë elektrike.	2. Veleprodajno tržište električne energije obuhvata: 2.1. bilateralno tržište električne energije; i 2.2. organizovano tržište električne energije.	2. The wholesale electricity market includes: 2.1 bilateral electricity market and 2.2 organized electricity market.
3. Tregu bilateral i energjisë elektrike është një treg ku blerja dhe shitja e energjisë elektrike kryhet drejtpërdrejt ndërmjet pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike nëpërmjet një kontrate dypalëshe për blerjen dhe shitjen e energjisë elektrike.	3. Bilateralno tržište električne energije je tržište na kojem se kupovina i prodaja električne energije obavlja direktno između učesnika na tržištu kroz bilateralni ugovor o kupovini i prodaji električne energije.	3.The bilateral electricity market is a market where the purchase and sale of electricity is carried out directly between the participants of the electricity market through a bilateral contract for the purchase and sale of electricity.
4. Ndërmarrjet publike të energjisë dhe ato ndërmarrje që ofrojnë shërbime publike, tregtim (shitjen dhe blerjen) të energjisë elektrike, obligohen të përmbushin detyrimet dhe të drejtat sipas lejes dhe t'i kryejnë ato në pajtim me procedurat për tregtimin e energjisë elektrike, të cilat propozohen nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe miratohen e publikohen nga Rregullatori. Për të siguruar efikasitet në kosto dhe çmimin më të ulët të mundshëm, duke marrë parasysh specifikat e	4. Javna energetska preduzeća i ona preduzeća koja obavljaju javni servis, trgovinu (kupoprodaju) električne energije, dužna su da ispune obaveze i prava iz dozvole i da ih obavljaju u skladu sa procedurama za trgovinu električnom energijom, koje predlaže Operator sistema prenosa, a odobrava i objavljuje Regulator. U cilju obezbeđivanja efikasnosti troškova i najniže moguće cene, uzimajući u obzir specifičnosti tržišta električne energije, ove	4. Energy entities that are publicly owned and those entities that provide public services, trading (buying and selling) electricity, required to meet the obligations and rights according to the permit, carry it out in compliance with the procedures for trading electricity, which are proposed by the Transmission System Operator, and approved and published by the Regulator. In order to ensure cost efficiency and the lowest possible price, given the specifics of the

tregut të energjisë elektrike, këto procedura nuk i nënshtrohen kritereve të Ligjit përkatës për Prokurimin Publik.	procedure ne podležu kriterijumima odgovarajućeg Zakona o javnim nabavkama.	electricity market, these procedures are not subject to the requirements of the relevant Law on Public Procurement.
5. Tregu i organizuar i energjisë elektrike është treg ku blerja dhe shitja e energjisë elektrike ndërmjet pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike kryhet nëpërmjet bursës përgjegjëse të energjisë elektrike. Tregu i organizuar i energjisë elektrike mund të jetë i ardhshëm, një ditë para dhe brendaditor.	5. Organizovano tržište električne energije je tržište na kojem se kupovina i prodaja električne energije među učesnicima na tržištu električne energije obavlja kroz odgovornu berzu električne energije. Organizovano tržište električne energije može biti buduće, dan ranije ili unutar dana.	5. The organized electricity market is a market where the purchase and sale of electricity between electricity market participants is carried out through the electricity exchange, which is responsible for it. The organized electricity market can be forward, day-ahead and intraday.
6. Tregu me pakicë i energjisë elektrike përfshin blerjen dhe shitjen e energjisë elektrike ndërmjet furnizuesve të energjisë elektrike dhe konsumatorëve që nuk janë pjesëmarrës në tregun me shumicë të energjisë elektrike.	6. Maloprodajno tržište električne energije podrazumeva kupovinu i prodaju električne energije između snabdevača električne energije i potrošača koji nisu učesnici na veleprodajnom tržištu električne energije.	6. The retail electricity market includes the purchase and sale of electricity between electricity suppliers and customers who are not participants in the wholesale electricity market.
7. Tregjet e tjera të energjisë elektrike përfshijnë tregun balancues dhe tregun e shërbimeve ndihmëse.	7. Druga tržišta električne energije uključuju balansirano tržište i tržište pomoćnih usluga.	7. Other electricity markets include the balancing market and the ancillary services market.
8. Përveç nëse parashihet ndryshe me këtë ligj, tregtimi i energjisë elektrike në kuadër të tregut të organizuar të energjisë elektrike bëhet lirshëm dhe në bazë të interesave ekonomike të secilit pjesëmarrës.	8. Ukoliko nije drugačije predviđeno ovim Zakonom, trgovina električnom energijom u okviru organizovanog tržišta električne energije obavlja se slobodno i na osnovu ekonomskih interesa svakog učesnika.	8. Unless otherwise provided in this law, trading of electricity in the frame of the electricity market is done freely and based on the economic interests of each participant.
9. Operatori i Tregut është përgjegjës për organizimin dhe menaxhimin e tregut bilateral të energjisë elektrike.	9. Operator tržišta je odgovoran za organizovanje i upravljanje bilateralnim tržištem električne energije.	9. The Market Operator is responsible for the organization and management of the bilateral electricity market.

10. Operatori i nominuar i tregut të energjisë elektrike është përgjegjës për organizimin dhe menaxhimin e tregut të organizuar të energjisë elektrike, të tregut të energjisë elektrike një ditë para dhe brendaditor për tregtimin fizik të energjisë elektrike në tërë territorin e Republikës së Kosovës, si dhe për bashkimin me tregjet tjera të energjisë elektrike.	10. Nominovani Operator tržišta električne energije odgovoran je za organizovanje i upravljanje organizovanog tržišta električne energije, tržišta električne energije od dan pre i onog u toku dana za fizičku trgovinu električne energije na celoj teritoriji Republike Kosovo, kao i za pridruživanje drugim tržištima električne energije.	10. The Nominated Electricity Market Operator is responsible for the organization and management of the organized electricity market, day-ahead and intraday electricity market for physical trading of electricity in the entire territory of the Republic of Kosovo, and for its coupling with other electricity markets.
11. Operatori i Sistemit të Transmetimit është përgjegjës për zhvillimin, organizimin dhe operimin e tregut të energjisë balancuese.	11. Operator prenosnog sistema odgovoran je za organizaciju razvoj i rad balansnog tržišta energije.	11. The Transmission System Operator is responsible for the development, organization and operation of the balancing market.
Neni 41 **Operatori i Tregut të Energjisë Elektrike**	**Član 41** **Operator tržišta električne energije**	**Article 41** **Electricity Market Operator**
1. Operatori i Tregut kryen aktivitetin e organizimit dhe operimit të tregut bilateral të energjisë elektrike në tërë territorin e Republikës së Kosovës, në bazë të lejes së lëshuar nga Rregullatori, si dhe në përputhje me rregullat e tregut të miratuara nga Rregullatori.	1. Operator tržišta obavlja delatnost organizovanja i upravljanja bilateralnim tržištem električne energije na celoj teritoriji Republike Kosovo, u skladu sa zakonom, na osnovu dozvole izdate od strane Regulatora, te u skladu sa tržišnim pravilima koja donosi i odobrava Regulator.	1. The Market Operator performs the activity of organizing the electricity market and bilateral market operation in the entire territory of the Republic of Kosovo based on a permit issued by the Regulator and in compliance with the Market Rules adopted by the Regulator.
2. Operatori i Tregut harton rregullat e tregut dhe i rishikon ato rregullisht në lidhje me ndryshimet që konsiderohen të arsyeshme dhe të nevojshme. Rregullat, duke përfshirë propozimet për plotësim/ndryshim, i dorëzohen për miratim Rregullatorit. Pas	2. Operator tržišta priprema pravila tržišta i redovno ih razmatra u pogledu promena koje smatra razumnim i neophodnim. Pravila, uključujući predloge za dopunu/izmenu, dostavljaju se Regulatoru na odobrenje. Nakon odobravanja, Tržišna	2. The Market Operator shall draft Market Rules and review them regularly in relation to changes considered reasonable and necessary. The rules, including amendment proposals, shall be submitted for approval to the Regulator. Upon approval, the Market

miratimit, Rregullat e Tregut publikohen në faqen zyrtare të Rregullatorit dhe të Operatorit të Tregut.	pravila se objavljuju na web sajtu Regulatora i Operatora tržišta.	Rules shall be published on the Regulator and Market Operator website.
3. Tarifat për operimin dhe organizimin e tregut të energjisë elektrike hartohen dhe propozohen nga Operatori i Tregut në bazë të Metodologjisë Tarifore për operimin e tregut të energjisë elektrike dhe miratohen nga Rregullatori.	3. Tarife za operisanje i organizaciju tržišta električne energije izrađuje i predlaže Operator tržišta na osnovu tarifne metodologije za operisanje tržišta električne energije, a usvaja ih Regulator.	3. Tariffs for electricity market operation and organization shall be developed and proposed by the Market Operator based on the Tariff Methodology for electricity market operation and shall be approved by the Regulator.
Neni 42 **Të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e Operatorit të Tregut**	**Član 42** **Prava, obaveze i odgovornosti Operatora tržišta**	**Article 42** **Rights, duties and responsibilities of the Market Operator**
1. Operatori i Tregut:	1. Operator tržišta:	1. The Market Operator:
1.1. menaxhon tregun bilateral të energjisë elektrike, në dobi dhe në të mirë të pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike;	1.1. upravlja bilateralnim tržištem električne energije, u korist i dobrobit učesnika tržišta električne energije;	1.1. manages the bilateral electricity market, to the benefit and good of electricity market participants;
1.2. mban shënime për kontratat e lidhura në tregun bilateral të energjisë elektrike në përputhje me rregullat e tregut;	1.2. vodi evidenciju o zaključenim ugovorima na tržištu električne energije u skladu sa pravilima tržišta;	1.2. keeps records of contracts concluded on the electricity market in accordance with market rules;
1.3. dorëzon me kohë Operatorit të Sistemit të Transmetimit programet ditore të shitjes dhe blerjes së energjisë elektrike nga marrëveshjet bilaterale të tregtisë;	1.3. Dostavlja na vreme Operatoru sistema prenosa dnevne programe prodaje i kupovine električne energije iz bilateralnih ugovora o trgovini električnom energijom;	1.3. timely submits to the Transmission System Operator of daily electricity sale and purchase programs from bilateral trade agreements;

1.4. verifikon harmonizimin e programeve kontraktuale të shitjes dhe blerjes ndërkufitare, me kapacitetet e alokuara ndërkufitare të alokuar përmes mekanizmave të alokimit eksplicit dhe kapaciteteve afatgjata të ardhshme;	1.4. Verifikuje usklađenost ugovornih programa za prekograničnu prodaju i kupovinu sa dodeljenim prekograničnim kapacitetima, koji su alocirani putem mehanizama eksplicitne alokacije i budućih dugoročnih kapaciteta	1.4. verifies harmonization of contractual cross-border sale and purchase programs, with allocated cross-border capacities, allocated through explicit allocation mechanisms and long-term future capacities;
1.5. publikon informatat e nevojshme për organizimin dhe menaxhimin e rrjedhshëm të tregut të energjisë elektrike;	1.5. objavljuje neophodne informacije o organizaciji i tečnom upravljanju tržištem električne energije;	1.5. publishes the information necessary for the smooth organization and management of the electricity market;
1.6. dorëzon me kohë Operatorit të Sistemit të Transmetimit të energjisë elektrike informatat për pjesëmarrësit e regjistruar në tregun e energjisë elektrike;	1.6. blagovremeno dostavlja informacije za registrovane učesnike na tržištu električne energije Operatoru sistema prenosa električne energije;	1.6 timely submits to the electricity transmission system operator of all information for the registered electricity market participants;
1.7. lidh kontratat me palët përgjegjëse për përgjegjësinë e balancimit dhe për grupet përkatëse balancuese;	1.7. sklapa ugovore sa stranama odgovornim za balansiranje i balansnim grupama,	1.7. concludes contracts with the parties responsible for balancing responsibility and for the relevant balancing groups;
1.8. analizon tregun e energjisë elektrike dhe propozimin e masave për përmirësim;	1.8. analizira tržište električne energije i predlog mera za poboljšanje;	1.8. analyses electricity market and proposal of measures for its advancement;
1.9. menaxhon procesin e barazimit financiar përfundimtar në marrëveshjet bilaterale të tregtimit, alokimin e ardhshëm të kapaciteteve interkonektive, zgjidhjen e mekanizmit balancues, detyrimet lidhur me qasjen në sistemin e transmetimit, në bazë të të dhënave që i pranon nga operatorët e sistemit;	1.9. Upravlja procesom konačnog finansijskog poravnanja u bilateralnim ugovorima o trgovini, budućom alokacijom interkonekcionih kapaciteta, sprovođenjem mehanizma balansiranja, kao i obavezama u vezi sa pristupom prenosnom sistemu, na osnovu podataka koje prima od operatora Sistema;	1.9. management of final financial settlement process, in the bilateral trading arrangements, forward allocation of interconnection capacities, settlement of applied balancing mechanism, obligations related to access in the transmission system, based on the data received from system operators;

1.10. publikon të gjitha të dhënat bilaterale dhe informatat relevante për tregun dhe detyrimet tjera që rrjedhin nga Rregullat e Tregut;	1.10. objavljuje sve relevantne podatke i informacije o tržištu i druge obaveze koje proizilaze iz Pravila tržišta;	1.10 publishes all market-relevant data and information and other obligations deriving from Market Rules.
2. Operatori i Tregut, duhet t'i kryejë detyrat duke respektuar parimet e transparencës, objektivitetit dhe pavarësisë, nën mbikëqyrjen e Rregullatorit.	2. Operator tržišta treba da obavlja dužnosti poštujući principe transparentnosti, objektivnosti i nezavisnosti, pod nadzorom Regulatornog tela.	2. The Market Operator shall perform its tasks while respecting principles of transparency, objectivity and independence, under the supervision of the Regulator.
3. Operatori i Tregut, të energjisë elektrike nuk mund të përfshihet në tregtimin e energjisë elektrike, me përjashtim të rastit të tregtimit me energji elektrike të prodhuar nga prodhuesit e privilegjuar, në përputhje me Ligjin përkatës për promovimin e përdorimit të Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë.	3. Operator tržišta električne energije ne može trgovati električnom energijom, osim u slučaju trgovanja električnom energijom koju proizvode privilegovani proizvođači, u skladu sa relevantnim zakonom za promovisanje korišćenja obnovljivih izvora energije.	3. The electricity market operator must not trade electricity, except in the case of trading with electricity generated by privileged producers, in accordance with the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources.
4. Operatori i Tregut të energjisë elektrike bashkëpunon me Operatorin e tregut të organizuar të energjisë elektrike të Republikës së Kosovës dhe me operatorët e tregjeve të energjisë elektrike të vendeve të tjera dhe me të gjitha organizatat dhe asociacionet rajonale dhe ndërkombëtare.	4. Operator tržišta električne energije sarađuje sa operatorom organizovanog tržišta električne energije Republike Kosovo, kao i sa operatorima tržišta električne energije drugih zemalja, te sa svim regionalnim i međunarodnim organizacijama i udruženjima	4. The electricity market operator shall cooperate with the electricity markets operators of other countries and all regional and international organizations and associations.
5. Operatori i Tregut, të energjisë elektrike mban shënime për transaksionet fizike të energjisë elektrike, të cilat rregullohen me rregullat e tregut të energjisë elektrike.	5. Operator tržišta električne energije vodi evidenciju o fizičkim transakcijama električne energije, koje su regulisane pravilima tržišta električne energije.	5. The electricity market operator shall keep records of the physical electricity transactions, which are regulated by the electricity market rules.

6. Rregullatori vendosë që pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike dhe palëve tjera të interesit t'ju mundësojë qasje në informatat nga paragrafi 5 i këtij neni, me kusht që të mos zbulohen informatat e ndjeshme afariste për pjesëmarrësit individualë të tregut ose për transaksionet individuale, sipas ligjit pëkatës për qasje në dokumente publike.	6. Regulator odlučuje da učesnicima tržišta električne energije bude omogućen pristup informacijama iz stava 5. ovog člana, pod uslovom da osetljive poslovne informacije o pojedinačnim učesnicima na tržištu ili pojedinačnim transakcijama ne budu otkrivene, prema relevantnom zakonu o pristupu javnim dokumentima.	6. The Regulator decides to provide electricity market participants with access to the information referred to in paragraph 5 of this article, provided that business sensitive information for individual market participants or for individual transactions is not disclosed, in accordance with the relevant law on access to public documents.
7. Operatori i Tregut, të energjisë elektrike është përgjegjës për regjistrimin e pjesëmarrësve në tregun bilateral të energjisë elektrike.	7. Operator tržišta električne energije je odgovoran za registraciju učesnika na tržištu električne energije.	7. The electricity market operator shall be responsible for recording the participants in the electricity market.
8. Operatori i Tregut të energjisë elektrike detyrohet të sigurojë konfidencialitetin e të dhënave afariste që pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike ia dorëzojnë.	8. Operator tržišta električne energije je dužan da obezbedi poverljivost poslovnih podataka koje mu dostavljaju učesnici tržišta električne energije.	8. The electricity market operator shall be obliged to provide confidentiality of the business data that the electricity market participants must submit to it.
9. Pjesëmarrësit e tregut bilateral të energjisë elektrike janë të detyruar t'i ofrojnë Operatorit të Tregut, qasje të pakufizuar dhe të vazhdueshme në të dhënat që mund të kërkojë për të zbatuar aktivitetin e tyre, në përputhje me Rregullat e Tregut.	9. Učesnici na tržištu električne energije dužni su da Operatoru tržišta obezbede neograničen i kontinuiran pristup podacima koji mu mogu zahtevati da sprovedu svoju delatnost, u skladu sa Pravilima tržišta.	9. Participants of the electricity market are obligated to provide the Market Operator with unrestricted and continuous access to data it may require to implement its activities, in compliance with the Market Rules.
Neni 43 **Ndarja e aktiviteteve**	**Član 43** **Podela aktivnosti**	**Article 43** **Separation of Activities**
1. Ndërmarrja që ka lejen për ushtrimin e aktivitetit të organizimit dhe menaxhimit të tregut të energjisë elektrike nuk mund të jetë	1. Preduzeće koje ima dozvolu za obavljanje delatnosti organizacije i upravljanja tržištem električne energije ne	1. The entity that holds a permit to perform the activity of the organization and management of the electricity market cannot

bartëse e lejes, dhe nuk mund të marrë pjesë në prodhimin, shpërndarjen, tregtimin, furnizimin me energji elektrike.	može biti nosilac dozvole i ne može učestvovati u proizvodnji, distribuciji, prometu i snabdevanju električnom energijom.	be a permit holder and cannot participate in the generation, distribution, trade, electricity supply.
2. Për të garantuar pavarësinë e Operatorit të Tregut, personat përgjegjës për menaxhim nuk mund të marrin pjesë në asnjë strukturë apo proces vendimmarrës të Ministrisë, Rregullatorit apo ndonjë ndërmarrjeje të energjisë përgjegjëse për prodhim, furnizim, shpërndarje apo sigurimin e qymyrit nga mihjet apo lëndët e tjera djegëse.	2. Da bi se garantovala nezavisnost Operatora tržišta, lica odgovorna za upravljanje ne mogu učestvovati u bilo kojoj strukturi ili procesu donošenja odluka Ministarstva, Regulatora ili bilo koje energetske kompanije odgovorne za proizvodnju, snabdevanje, distribuciju ili osiguranje uglja iz kopova ili drugih goriva.	2. In order to ensure the independence of the Market Operator, the persons responsible for its management cannot participate in any structure or any decision-making process of the Ministry, Regulator or any energy entity responsible for electricity generation, supply, distribution or coal mines or other fuel supplies.
Neni 44 **Pjesëmarrësit e tregut të Energjisë Elektrike**	**Član 44** **Učesnici na tržištu električne energije**	**Article 44** **Electricity Market Participants**
1. Pjesëmarrësit në tregun e energjisë elektrike mund të jenë persona juridik ose fizik që blejnë, shesin ose prodhojnë energji elektrike, brenda dhe jashtë Republikës së Kosovës, që janë të angazhuar në agregim, përgjigje ndaj kërkesës ose shërbime për ruajtjen e energjisë, përfshirë këtu vendosjen e porosive për tregtim, në një apo më shumë tregje të energjisë elektrike, përfshirë edhe tregjet balancuese në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe rregullat e tregut.	1. Učesnici na tržištu električne energije mogu biti pravna ili fizička lica koja kupuju, prodaju ili proizvode električnu energiju, unutar i van Kosova, koji su angažovani u agregaciji ili koji su Operatori odgovora na potražnju ili usluga skladištenja energije, uključujući davanje narudžbi za trgovinu u jednom ili više tržišta električne energije, uključujući balansna tržišta u skladu sa odredbama ovog zakona i tržišnim pravilima.	1. Participants in the electricity market may be legal or natural persons that purchase, sell or generate electricity, in-and outside Kosovo, who are engaged in aggregation or who is an operator of demand response or energy storage services, including through the placing of orders to trade, in one or more electricity markets, including in balancing energy markets in accordance with the provisions of this Law and the Market rules.
2. Pjesëmarrësit e tregut detyrohen të lidhin marrëveshjet përkatëse, duke përfshirë	2. Učesnici na tržištu su dužni da zaključe odgovarajuće sporazume, uključujući i	2. Market participants are obliged to conclude respective agreements, including a

kontratën e pjesëmarrjes në treg me Operatorin e Tregut, përpara se të kryejnë transaksione në treg.	ugovor o učešću na tržištu sa Operatorem tržišta pre obavljanja tržišnih transakcija.	market participation contract with the Market Operator before entering into transactions on the market.
3. Detyrimet e ndërsjella të pjesëmarrësve në tregun e energjisë elektrike rregullohen me kontrata, në përputhje me këtë ligj dhe Rregullat e Tregut.	3. Međusobne obaveze učesnika na tržištu električne energije regulisane su ugovorima, u skladu sa ovim zakonom i pravilima tržišta.	3. Mutual obligations of electricity market participants are regulated with contracts, in compliance with this law and Market Rules.
4. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes janë pjesëmarrës në tregun e energjisë elektrike vetëm për blerjet e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në rrjetin e transmetimit dhe shpërndarjes, si dhe blerjen dhe shitjen e energjisë balancuese.	4. Operator sistema prenosa i Operator distributivnog sistema,su učesnici na tržištu električne energije samo za kupovinu električne energije za pokrivanje gubitaka u prenosnoj i distributivnoj mreži, kao i za kupovinu i prodaju energije za balansiranje.	4. The Transmission System Operator and Distribution System Operator are electricity market participants only for electricity purchases for covering losses in the transmission and distribution network, and purchases and sale of balancing energy.
5.Me qëllim të arritjes së konkurrencës në tregun e energjisë dhe me qëllim të plotësimit të kërkesës për energji elektrike në Kosovë, sipas dispozitave të këtij ligji dhe ligjeve të tjera përkatëse në fuqi, pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike mund të lidhin kontrata për shitjen dhe blerjen e energjisë elektrike me:	5. U cilju postizanja konkurencije na tržištu energije i kako bi se zadovoljila potražnja za električnom energijom na Kosovu, prema odredbama ovog zakona i drugim važećim odgovarajućim zakonima, učesnici na tržištu električne energije mogu zaključiti ugovore o prodaji i kupovini električne energije sa:	5.With the view of achieving energy market competition and with the aim of meeting electricity demand in Kosovo, under the provisions of this law and other relevant laws in force, electricity market participants may execute contracts for the sale and purchase of electricity with:
4.1. ndërmarrjet dhe konsumatorët tjerë të energjisë brenda Kosovës	4.1. drugim energetskim preduzećima i potrošačima unutar Kosova; i	4.1 other energy enterprises and customers within Kosovo; and
4.2. ndërmarrjet dhe konsumatorët tjerë të energjisë në sistemin e një Pale tjetër Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë,	4.2. drugim energetskim preduzećima i potrošačima u sistemu druge Ugovorne strane Energetske zajednice, sve dok	4.2. other energy enterprises and customers in the system of another Contracting Party of the Energy

për deri sa furnizuesi ndjek rregullat e zbatueshme të tregtimit dhe balancimit të Republikës së Kosovës.	snabdevač primenjuje važeća pravila Republike Kosova za trgovanje i balansiranje.	Community, as long as the supplier follows the applicable trading and balancing rules of Kosovo.
Neni 45 **Përgjegjësia e balancimit të pjesëmarrësve të tregut të energjisë elektrike**	**Član 45** **Odgovornost učesnika na tržištu električne energije za balansiranje**	**Article 45** **Balance responsibility of electricity market participants**
1. Çdo pjesëmarrës në tregun e energjisë elektrike nga neni 44 i këtij ligji ka përgjegjësi të plotë balancuese, me përjashtim të prodhuesve të privilegjuar dhe projekteve demonstruese për teknologjitë inovative të ripërtëritshme, të cilat kanë përgjegjësi të pjesshme të balancimit, siç përcaktohet në Ligjin përkatës për Promovimin e Përdorimit të Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë dhe Rregullat e Tregut.	1. Svaki učesnik na tržištu električne energije iz člana 44. ovog zakona ima potpunu odgovornost za balansiranje izuzev povlašćenih proizvođača i demonstracionih projekata za inovativne obnovljive tehnologije, koji imaju delimičnu balansnu odgovornost, kako je definisano odgovarajućim Zakonom o unapređenju Korišćenje obnovljivih izvora energije i tržišna pravila.	1. Each electricity market participant from Article 44 of this Law shall have a full balance responsibility, except privileged producers and demonstration projects for innovative renewable technologies which have partial balance responsibility as defined in the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources and Market Rules.
2. Pjesëmarrësi në tregun e energjisë elektrike mund të delegojë me kontratë, përgjegjësinë për balancim te ndonjë palë përgjegjëse për balancim sipas zgjedhjes së tij, duke u bërë anëtar i grupit të balancimit të palës përgjegjëse për balancim.	2. Ugovorom, učesnik na tržištu električne energije može delegirati svoju odgovornost za balansiranje na bilo koju odgovornu stranu za balansiranje po svom izboru, postajući članom grupe za balansiranje odgovorne strane a za balansiranje.	2. The electricity market participant may contractually delegate its balance responsibility to a balance responsible party on its choice, thus becoming the member of the balance group of that balance responsible party.
3. Secila palë përgjegjëse për balancim mban përgjegjësi financiare për jobalancet dhe përpiqet të jetë e balancuar ose ndihmon që sistemi i energjisë elektrike të jetë i balancuar me përjashtim të rasteve kur përgjegjësia për	3. Svaka strana odgovorna za balansiranje snosi finansijsku odgovornost za neravnoteže i trudi se da bude uravnotežena ili pomaže da se elektroenergetski sistem izbalansira, osim u slučajevima kada je	3. Each balance responsible party shall be financially responsible for its imbalances and shall strive to be balanced or shall help the electricity system to be balanced, except when the responsibility for imbalances is

jobalancet është marrë përsipër tërësisht ose pjesërisht nga një pjesëmarrës tjetër i tregut, siç parashikohet në Ligjin përkatës për Promovimin e Përdorimit të Burimeve të Ripërtëritshme të Energjisë dhe Rregullat e Tregut.	odgovornost za neravnoteže u potpunosti ili delimično preuzeo drugi učesnik na tržištu, kako je predviđeno. u relevantnom zakonu o unapređenju korišćenja obnovljivih izvora energije i tržišnim pravilima.	entirely or partially assumed by another market participant as provided for in the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources and Market Rules.
4. Pjesëmarrësi në tregun e energjisë elektrike mund të rregullojë përgjegjësinë e balancimit duke lidhur kontratë të përgjegjësisë për balancim me Operatorin e Sistemit të Transmetimit duke marrë kështu statusin e palës përgjegjëse për balancim.	4. Učesnik na tržištu električne energije može ugovorom da delegira svoju odgovornost za balansiranje kod neke druge odgovorne stranke za balansiranje po svom izboru, tako što će postati član grupe za balansiranje odgovorne strane za balansiranje.	4. The electricity market participant may arrange its balance responsibility by concluding balance responsibility contract with the Transmission System Operator, thus acquiring status of balance responsible party.
5. Rregullat e Tregut specifikojnë procedurat dhe kërkesat për vendosjen e përgjegjësisë së balancimit të pjesëmarrësve në tregun e energjisë elektrike, kontratën e përgjegjësisë së balancimit dhe përgjegjësinë për mbajtjen e regjistrit të palëve përgjegjëse për balancim.	5. Pravila tržišta preciziraju procedure i zahteve za utvrđivanje odgovornosti balansiranja učesnika na tržištu električne energije, ugovor o odgovornosti balansiranja i odgovornost za održavanje registra stranaka odgovornih za balansiranje.	5. The Market Rules shall specify procedures and requirements for establishing balance responsibility of electricity market participants, balance responsibility contract and responsibility for keeping register of balance responsible parties.
Neni 46 **Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike**	**Član 46** **Pravila tržišta električne energije**	**Article 46** **Electricity Market Rules**
1. Operatori i Tregut, në bashkëpunim me Operatorin e Sistemit të Transmetimit harton Rregullat për Tregun e Energjisë Elektrike dhe Rregullatori i miraton ato në bazë të parimeve të transparencës, jodiskriminimit dhe konkurrencës, të cilat rregullojnë në veçanti:	1. Operator tržišta u saradnji sa OperatoremOperatorem sistema prenosa sačinjava Pravila tržišta električne energije i usvaja ih Regulator na osnovu principa transparentnosti, nediskriminacije i konkurencije, kojima se posebno uređuju:	1. The Market Operator in cooperation with the Transmission System Operator drafts and the Regulator adopts Electricity Market Rules based on the principles of transparency, non-discrimination and competitiveness, which shall regulate, in

		particular, determine:
1.1. kushtet dhe afatet që duhet t'i plotësojnë pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike;	1.1. uslove i rokove koje moraju da ispune učesnici na tržištu električne energije;	1.1 the terms and conditions to be met by electricity market participants;
1.2. detyrimet e pjesëmarrësve të tregut;	1.2. obaveze učesnika na tržištu;	1.2. obligations of market participants;
1.3. elementet e kontratave për pjesëmarrje në tregun e energjisë elektrike;	1.3. elemente ugovora za učešće na tržištu električne energije;	1.3. the elements of the contracts for participation in the electricity market;
1.4. operimin e tregut dypalësh të energjisë elektrike;	1.4. operisanje bilateralnog tržišta električne energije;	1.4 the bilateral electricity market operation;
1.5. blerjen e energjisë elektrike nga prodhuesit e privilegjuar dhe shitjen te furnizuesit ose tregtarët ose tregu i organizuar;	1.5. kupovinu električne energije od privilegovanih proizvođača i prodaju snabdevačima ili trgovcima, ili organizovanom tržištu;	1.5. purchase of electricity from privileged producer and its sale to suppliers or traders or organized market;
1.6. përgjegjësitë e palëve përgjegjëse për balancim, duke përfshirë lidhjen e kontratave të përgjegjësisë për balancim;	1.6. odgovornosti strana odgovornih za balansiranje, uključujući zaključavanje ugovora o odgovornosti za balansiranje;	1.6. the responsibilities of the balance responsible parties, including the conclusion of the balance responsibility contracts;
1.7. procedurat dhe kriteret për përcaktimin e përgjegjësisë për balancim të pjesëmarrësve në tregun e energjisë elektrike;	1.7. procedure i kriterijume za utvrđivanje odgovornosti učesnika na tržištu električne energije za balansiranje;	1.7. procedures and requirements for establishing balance responsibility of electricity market participants;
1.8. përgjegjësinë për mbajtjen e regjistrit për palët përgjegjëse për balancim;	1.8 odgovornost za vođenje registra za strane odgovorne za balansiranje;	1.8 responsibility for keeping register of balance responsible parties;

1.9. mënyrën e llogaritjes së të gjitha jobalanceve me palët përgjegjëse për balancim dhe llogaritjen e çmimit të barazimit përfundimtar për devijimet e palëve përgjegjëse për balancim;	1.9 način obračuna svih nebalansa sa stranama odgovornim za bilansiranja i izračunavanje konačne cene poravnanja za odstupanja strana odgovornih za bilansiranje;	1.9 manner of calculation of all imbalances of balance responsible parties and calculation of the final settlement price for the deviations of the balance responsible parties;
1.10. barazimin financiar përfundimtar për ofruesit dhe shfrytëzuesit e shërbimeve balancuese;	1.10. konačni finansijsko poravnanje za ponuđače i korisnike usluga balansiranja;	1.10. final financial settlement with the providers and users of balancing services;
1.11. standardet dhe procedurat për regjistrimin e transaksioneve në tregun e energjisë elektrike;	1.11. standarde i procedure za registraciju transakcija na tržištu električne energije;	1.11. standards and procedures for recording transactions on the electricity market;
1.12. metodën e publikimit të të dhënave të nevojshme për funksionimin e tregut, me përjashtim të informatave të ndjeshme komerciale; dhe	1.12. način objavljivanja potrebnih podataka za funkcioniranje tržišta , izuzev osetljivih komercijalnih informacija ;	1.12. the method of publishing data necessary for the functioning of the market; except for commercially sensitive information; and
1.13. formën dhe përmbajtjen e garancisë bankare dhe mënyrën e pagesës.	1.13. oblik i sadržaj bankarske garancije i načina plaćanja.	1.13. form and content of bank guarantee and way of payment.
2. Rregullat e Tregut :	2. Pravila tržišta će:	2. the Market Rules shall:
2.1. inkurajojnë formimin e lirë të çmimeve dhe shmangin veprimet që pengojnë formimin e çmimeve në bazë të kërkesës dhe ofertës;	2.1. podsticati slobodno formiranje cena i izbegavati radnje koje sprečavaju formiranje cena na osnovu potražnje i ponude;	2.1 encourage free price formation and shall avoid actions which prevent price formation on the basis of demand and supply;
2.2. lehtësojnë zhvillimin e prodhimit më	2.2. olakšati razvoj fleksibilnije	2.2 facilitate the development of more

fleksibil, prodhimit të qëndrueshëm me emetime të ulëta të karbonit dhe kërkesës më fleksibile;	proizvodnje, održive niske proizvodnje sa manjim emisijama nižeg ugljenika i fleksibilnije potražnje;	flexible generation, sustainable low carbon generation, and more flexible demand;
2.3. mundësojnë dekarbonizimin e sistemit të energjisë elektrike, duke përfshirë mundësimin e integrimit të energjisë elektrike nga burimet e ripërtërishme të energjisë, dhe përmes nxitjeve për efiçencë të energjisë;	2.3. omogućiti dekarbonizaciju sistema električne energije, uključujući omogućavanje integracije električne energije iz obnovljivih izvora energije i pružanjem podsticaja za energetsku efikasnost;	2.3 enable the de-carbonization of the electricity system , including by enabling the integration of electricity from renewable energy sources and by providing incentives for energy efficiency;
2.4. sigurojnë zbatimin e lehtë të masave mbështetëse për stabilimentet e prodhimit nga burimet e ripërtëritshme të energjisë, veçanërisht për investimet afatgjata që arrijnë qëllimet e dekarbonizimit të sistemit të energjisë elektrike, ruajtjen e energjisë, efiçiencën e energjisë , dhe përgjigjen ndaj kërkesës për të përmbushur nevojat e tregut dhe për të mundësuar konkurrencën e drejtë, e cila garanton siguri të furnizimit;	2.4. obezbediti olakšanu implementaciju mera podrške proizvodnim postrojenjima iz obnovljivih izvora energije, posebno za dugoročna ulaganja kojima se ostvaruju ciljevi dekarbonizacije elektroenergetskog sistema, čuvanja energije, energetsku efikasnost i odgovora na potražnju radi zadovoljenja potreba tržišta i omogućavanja fer konkurencije, koja garantuje sigurnost snabdevanja;	2.4 provide smooth implementation of the support measures for renewable energy generation facilities, especially for long-term investments that achieve the goals of decarbonization of the electricity system, energy storage, energy efficiency and demand response to meet market needs and facilitate fair competition, which will ensure security of supply;
2.5. lehtësojnë konkurrencën duke garantuar kështu sigurinë e furnizimit;	2.5. olakšati fer konkurenciju garantirajući sigurnosti snabdevanja;	2.5 facilitate fair competition thus ensuring security of supply;
2.6. sigurojnë bashkëpunimin rajonal;	2.6. obezbediti regionalnu saradnju;	2.6 provide regional cooperation;
2.7. lejojnë zhvillimin e projekteve demonstruese në burime, teknologji ose sisteme të energjisë së qëndrueshme, të sigurta dhe miqësore ndaj ambientit, të cilat realizohen dhe përdoren në dobi të shoqërisë;	2.7. omogućiti razvoj demonstracionih projekata u održivim, bezbednim i ekološki prihvatljivim izvorima energije, tehnologijama ili sistemima, koji se realizuju i koriste za dobrobit društva;	2.7 allow for the development of demonstration projects into sustainable, secure and environmentally friendly energy sources, technologies or systems which are to be realized and used to the

		benefit of society;
2.8. mundësojnë dispeçimin efikas të aseteve prodhuese, ruajtjen e energjisë dhe përgjigjen ndaj kërkesës;	2.8. omogućiti efikasno otpremanje sredstava proizvodnje, skladištenja energije i odgovor na potražnju;	2.8 enable the efficient dispatch of generation assets, energy storage and demand response;
2.9. mundësojnë pjesëmarrje të barabartë në treg të prodhuesve të energjisë elektrike nga burimet e ripërtëtritshme të energjisë, operatorëve të ruajtjes së energjisë dhe menaxhimit të kërkesës, bazuar në vlerësimin e qëndrueshmrisë ekonomike dhe financiare të operimeve të atyre ndërmarrjeve dhe;	2.9. omogućiti ravnopravno učešće na tržištu proizvođača električne energije iz obnovljivih izvora energije, Operatorima skladišta energije i upravljanje potražnjom, na osnovu procene ekonomske i finansijske održivosti poslovanja tih preduzeća ; i	2.9 enable equal participation in the market of generators of electricity from renewable energy sources, storage operators and demand management based on those enterprises' assessment of the economic and financial viability of their operations, and
2.10. lehtësojnë tregtimin rajonal të produkteve të energjisë duke marrë parasysh efektet në tregjet e ardhshme afatshkurtra dhe afatgjata.	2.10. olakšati trgovinu energetskim proizvodima u regionu uzimajući u obzir efekte na kratkoročna i dugoročna prethodna tržišta.	2.10 facilitate the trading of energy products in the region taking into account the effects on short-term and long-term future markets.
3. Rregullat e Tregut të Energjisë Elektrike janë të detyrueshme për të gjithë pjesëmarrësit në tregun e energjisë elektrike në Kosovë.	3. Pravila tržišta električne energije obavezna su za sve učesnike na tržištu električne energije na Kosovu.	3. Electricity Market Rules are mandatory for all participants in the electricity market in Kosovo.
Neni 47 **Operatori i Nominuar i Tregut të Energjisë Elektrike**	**Član 47** **Nominovani Operator tržišta električne energije**	**Article 47** **Nominated Electricity Market Operator**
1. Operatori i Nominuar i Tregut të Energjisë Elektrike (NEMO) është subjekt i caktuar nga Rregullatori, i cili plotëson kërkesat e	1. Nominirani Operator tržišta električne energije (NEMO) je subjekat, kojeg je odredio Regulator, koji ispunjava uslove	1. The Nominated Electricity Market Operator is an entity designated by the Regulator, which meets the requirements

përcaktuara në kodin e rrjetit për alokimin e kapaciteteve dhe menaxhimin e kongjestionit.	definisane kodeksom mreže za alokacijukapaciteta i upravljanje zagušenjem.	prescribed in the network code on capacity allocation and congestion management.
2. NEMO vepron si Operator i Tregut të organizuar të energjisë elektrike në Kosovë për të realizuar në bashkëpunim me Operatorin e Sistemit të Transmetimit ose operatorët rajonal të sistemit të transmetimit dhe NEMO't e tjerë bashkimin e tregut një ditë para dhe atij brendaditor. Detyrat e tyre përfshijnë marrjen e urdhërporosive nga pjesëmarrësit e tregut, përgjegjësitë e përgjithshme për përputhjen dhe alokimin e urdhërporosive në pajtim me rezultatet e bashkimit të tregut një ditë para dhe brendaditor, publikimin e çmimeve, klerimin dhe përmbylljen e kontratave që rezultojnë nga tregtimi sipas rregulloreve dhe marrëveshjeve përkatëse të pjesëmarrësve.	2. Nominirani Operator tržišta električne energije deluje kao Operator organizovanog tržišta električne energije na Kosovu da u saradnji sa Operatorem sistema prenosa ili regionalnim Operatorima sistema prenosa i drugim imenovanim Operatorima energetskog tržišta električne energije, izvrši spajanje prethodnog i unutar dnevnog tržišta. Njihove dužnosti obuhvataju prijem naloga narudžbi od učesnika na tržištu, ukupne odgovornosti za usklađivanje i alokacijunaloga u skladu sa rezultatima konsolidacije tržišta za dan unapred i unutar dana, objavljivanje cena, utvrđivanjei zatvaranje ugovora koji proizilaze iz trgovanja u skladu sa odgovarajućimpropisima i sporazumima učesnika.	2. The Nominated Electricity Market Operator shall act as Operator of the organized electricity market in Kosovo to perform, in cooperation with the Transmission System Operator and regional transmission system operators and other Nominated Electricity Market Operators, the day-ahead and intraday market coupling. Its tasks shall include receiving orders from market participants, having overall responsibility for matching and allocating orders in accordance with the day-ahead and intraday market coupling results, publishing prices and clearing and closing the contracts resulting from the trades according to relevant participant agreements.
3. Në lidhje me bashkimin një ditë para dhe brendaditor, NEMO është veçanërisht përgjegjës për detyrat e mëposhtme:	3. U vezi sa spajanjem dan unapred i unutar dana, NEMO je posebno odgovoran za sledeće zadatke:	3. With regard to day-ahead and intraday coupling, NEMO shall in particular be responsible for the following tasks:
3.1. zbatimin e funksioneve të Operatorit të Bashkimit të Tregut, të përcaktuara në paragrafin 4 të këtij neni në koordinim me NEMO-të tjerë;	3.1. sprovođenje funkcija Operatora tržišne unije (OTU) definisanih u stavu 4. ovog člana u koordinaciji sa drugim NEMO;	3.1. implementing the Market coupling operator (MCO) functions set out in paragraph 4 of this Article in coordination with other NEMOs;

3.2. zbatimin e kërkesave për bashkimin e tregut një ditë para dhe brendaditor, kërkesat për funksionet e Operatorit të Bashkimit të Tregut dhe algoritmin e bashkimit të çmimeve siç është vendosur dhe zbatuar në nivel të BE-së, në lidhje me të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me funksionimin e tregut të energjisë elektrike në përputhje me paragrafin 4 të këtij neni;	3.2. sprovođenje zahteva za objedinjavanje tržišta za dan unapred i unutar dana, zahteva za funkcije OTU i algoritma objedinjavanja cena kako je utvrđeno i sprovedeno na nivou EU u vezi sa svim pitanjima vezanim za rad tržišta električne energije u skladu sa stavom 4. ovog člana;	3.2. applying the requirements for the day-ahead and intraday market coupling, requirements for MCO functions and the price coupling algorithm as set and applied at the EU-level with respect to all matters related to electricity market functioning in accordance with paragraph 4 of this Article;
3.3. aplikimi i çmimeve maksimale dhe minimale të përcaktuara në nivel të BE-së, ose në nivel rajonal;	3.3. primena maksimalnih i minimalnih cena utvrđenih na nivou EU ili na regionalnom nivou;	3.3. applying maximum and minimum prices as set at the EU level or regional level;
3.4. bërja anonime, në mënyrë që të mos mund t'i atribuohet një pjesëmarrësi të vetëm të tregut, dhe ndarja e informacionit të urdhërporosisë së pranuar të nevojshme për kryerjen e funksioneve të Operatorit të Bashkimit të Tregut, të parapara në paragrafin 4 të këtij neni;	3.4. učiniti anonimnim, tako da se ne može pripisati jednom učesniku na tržištu, i podeliti informacije o primljenom nalogu neophodne za obavljanje funkcija OTU iz stava 4. ovog člana;	3.4. making anonymous, such that it cannot be attributed to a single market participant, and sharing the received order information necessary to perform the MCO functions provided for in paragraph 4 of this Article;
3.5. vlerësimin e rezultateve të llogaritura nga funksionet e Operatorit të Bashkimit të Tregut, të përcaktuara në paragrafin 4 të këtij neni, alokimin e urdhërporosisë në bazë të këtyre rezultateve, vërtetimin e rezultateve si përfundimtare nëse ato konsiderohen të sakta dhe ia dorëzon rezultatet Operatorit të Sistemit të Transmetimit i cili duhet t'i vërtetojë ato në	3.5. ocenjivanje rezultata izračunatih od strane funkcija OTU-a definisanih u stavu 4. ovog člana, dodeljivanje naloga narudžbe na osnovu ovih rezultata, potvrđivanje rezultata kao konačnih ako se smatraju tačnim i dostavljanje rezultata Operatoru sistema prenosa, koji mora da ih overi u u skladu sa ograničenjima alokacije i sertifikovanim kapacitetom između zona;	3.5. assessing the results calculated by the MCO functions set out in paragraph 4 of this Article, allocating the orders based on these results, validating the results as final if they are considered correct and deliver the results to the Transmission System Operator, who should validate them in accordance with the allocation constraints and validated cross-zonal capacity;

në përputhje me kufizimet e alokimit dhe kapacitetin e vërtetuar ndërzonal;		
3.6. informimi i pjesëmarrësve të tregut për rezultatet e urdhërporosive të tyre pa vonesa të pajustifikueshme;	3.6. obaveštavanje učesnika na tržištu o rezultatima njihovih naloga za narudžbu bez neopravdanih odlaganja;	3.6. informing the market participants on the results of their orders without unjustifiable delay;
3.7. duke vepruar si kundërpalë qendrore për klerim dhe shlyerje të shkëmbimit të energjisë që rezulton nga bashkimi i tregut një ditë para dhe brendaditor në përputhje me metodologjinë e zhvilluar në nivel të BE-së;	3.7. delujući kao centralna protiv strana za utvrđivanje i poravnanje razmene energije koja je rezultat objedinjavanja tržišta za dan unapred i unutar dana u skladu sa metodologijom razvijenom na nivou EU-a;	3.7. acting as central counter party for the clearing and settlement of energy exchange that resulting from day-ahead and intraday market coupling in line with the methodology developed at the EU level;
3.8. zbatimi i përbashkët me NEMO-të, përkatës dhe operatorët e sistemit të transmetimit të procedurave rezervë për operimin e tregut kombëtar ose rajonal nëse nuk ka rezultate të disponueshme nga funksionet e Operatorit të Bashkimit të Tregut, duke marrë parasysh procedurat rezervë të dakorduara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit. Këto procedura rezervë në nivel kombëtar dhe rajonal lejon alokimin e kapaciteteve në rast se proceset e bashkimit nuk janë në gjendje të japin rezultate;	3.8. zajednička implementacija sa relevantnim NEMO-ima i operatorima sistema prenosa rezervnih procedura za funkcionisanje nacionalnog ili regionalnog tržišta ako nema dostupnih rezultata iz funkcija OTU, uzimajući u obzir rezervne procedure dogovorene od strane Operatora sistema prenosa za emitovanje. Ove rezervne procedure na nacionalnom i regionalnom nivou omogućavaju dodelu kapaciteta u slučaju da procesi spajanja nisu u stanju da daju rezultate;	3.8. implementing jointly with relevant NEMOs and transmission system operators back-up procedures for national or regional market operation if no results are available from the MCO functions, taking account of fallback procedures agreed by the Transmission System Operator. These back-up procedures shall on a national and regional level allow for the allocation of capacity in the event when coupling processes are unable to produce results;
3.9. ofrimi i parashikimeve të kostos së bashkimit të tregut një ditë para dhe brendaditor për Rregullatorin dhe Operatorin e Sistemit të Transmetimit nëse	3.9. pružanje predviđanja troškova za dan unapred i unutar dnevno povezivanje tržišta Regulatoru i Operatoru sistema prenosa ako NEMO-ovi troškovi	3.9 providing day-ahead and intraday market coupling cost forecasts to the Regulator and the Transmission System Operator if NEMO costs for establishing,

kostot e NEMO-së, për vendosjen, ndryshimin dhe funksionimin e bashkimit të tregut një ditë para dhe brendaditor duhet të mbulohen nga kontributi i Operatorit të Sistemit të Transmetimit;	postavljanja, promene i funkcionisanja spajanja tržišta dan unapred i unutar dana treba da budu pokriveni doprinosom Operatora sistema prenosa;	amending and operating day-ahead and intraday market coupling are to be covered by the Transmission System Operator's contribution;
4. NEMO, së bashku me NEMO të tjerë nga regjioni për llogaritjen e kapacitetit, kryejnë funksionet e mëposhtme të Operatorit të Bashkimit të Tregut:	4. NEMO, zajedno sa drugim NEMO, obavlja sledeće funkcije OTU:	4. NEMO shall, jointly with other NEMOs, perform the following Market Coupling Operator functions:
4.1. implementimin e algoritmeve, sistemeve dhe procedurave për bashkimin e tregut një ditë para dhe/ose brendaditor siç përcaktohet në nivel të BE-së.	4.1. implementacija algoritama, sistema i procedura za integraciju tržišta za dan unapred i/ili unutar dana kako je definisano na nivou EU;	4.1. implementing the algorithms, systems and procedures for day-ahead and/or intraday market coupling as set at the EU level.
4.2. përpunimin e të dhënave hyrëse për kapacitetin ndërzonal dhe kufizimet e alokimit të ofruara në procesin e llogaritjes së koordinuar të kapacitetit nga Operatorët e Sistemit të Transmetimit ose nga kalkulatori i koordinuar i kapacitetit që vepron në emër të Operatorëve të Sistemit të Transmetimit. Të dhëna të tilla hyrëse duhet t'ju dorëzohen NEMO-ve përkatëse jo më vonë se një orë përpara kohës së mbylljes së tregut një ditë para dhe jo më vonë se pesëmbëdhjetë (15) minuta përpara kohës së hapjes së portës ndërzonale brendaditore;	4.2 obrada ulaznih podataka za međuzonalne kapacitete i ograničenja alokacije date u procesu koordinisanog izračunavanja kapaciteta od strane Operatora sistema prenosa ili od koordinisanog kalkulatora kapaciteta koji deluje u ime Operatora sistema prenosa. Takvi inputi moraju biti dostavljeni odgovarajućim NEMO-ima najkasnije jedan sat pre vremena zatvaranja tržišta prethodnog dana i najkasnije 15 minuta pre vremena otvaranja unutardnevnih vrata unutar zone;	4.2. processing input data on cross-zonal capacity and allocation constraints provided in the process of coordinated capacity calculation by the transmission system operators or coordinated capacity calculator acting on behalf of transmission system operators. Such input data should be submitted to relevant NEMOs no later than one hour before the day-ahead market closing time and no later than 15min before the intraday cross-zonal gate opening time;
4.3. operimin e bashkimit të çmimeve dhe algoritmeve të përputhjes së vazhdueshme të	4.3. rad algoritama za udruživanje cena i kontinuiranog usklađivanja trgovanja	4.3. operating the price coupling and continuous trading matching algorithms as set by on EU level.

tregtimit të përcaktuar nga niveli i BE-së. ; 4.4. vërtetimin dhe dërgimin e rezultateve të bashkimit të tregut një ditë para dhe brendaditor te NEMO-të dhe Operatorët e Sistemit të Transmetimit. 5. Bashkëpunimi ndërmjet NEMO-ve kufizohet rreptësisht në atë që është e nevojshme për projektimin, zbatimin dhe funksionimin efikas dhe të sigurt të bashkimit të tregut një ditë para dhe brendaditor. Kryerja e përbashkët e funksioneve të Operatorit të Bashkimit të Tregut bazohet në parimin e mosdiskriminimit. Asnjë NEMO nuk mund të përfitojë nga avantazhet e pajustifikuara ekonomike nëpërmjet pjesëmarrjes në funksionet e Operatorit të Bashkimit të Tregut, e cila ndalon përdorimin e informacionit të pronarit që nuk është i disponueshëm për publikun nga NEMO, gjë që do t'i jepte atij avantazh të padrejtë ndaj konkurrentëve ekzistues ose potencial ose për përdorim për të maksimizuar fitimin ekonomik. 6. Pasi të jetë caktuar, NEMO do të: 6.1. lejojë pjesëmarrësit e tregut të tregtojnë energjinë sa më afër kohës reale që të jetë e mundur dhe të paktën deri në kohën e mbylljes së portës ndërzonale brendaditore;	definisanih na nivou EU; 4.4. potvrđivanje i slanje rezultata objedinjavanja tržišta dan ranije i unutar dana NEMO-ima i operatorima sistema prenosa. 5. Saradnja između NEMO-a biće striktno ograničena na ono što je neophodno za dizajn, implementaciju i efikasan i siguran rad tržišne unije za dan unapred i unutar dana. Zajedničko obavljanje funkcija STO zasniva se na principu nediskriminacije. Nijedan NEMO ne može imati koristi od neopravdanih ekonomskih prednosti kroz učešće u funkcijama STO, što zabranjuje NEMO-ovu upotrebu vlasničkih informacija koje nisu javno dostupne, što bi mu dalo nepravednu prednost u odnosu na postojeće ili potencijalne konkurente ili za korišćenje za maksimiziranje ekonomske dobiti. 6. Kada bude određen, NEMO će: 6.1 dozvoliti učesnicima na tržištu da trguju energijom što je moguće bliže realnom vremenu i najmanje do vremena zatvaranja unutardnevnih međuzonalnih vrata;	4.4 validating and sending day-ahead and intraday market coupling results to the NEMOs and transmission system operators. 5. Cooperation between the NEMO shall be strictly limited to what is necessary for the efficient and secure design, implementation and operation of day-ahead and intraday market coupling. The joint performance of MCO functions shall be based on the principle of non-discrimination. No NEMO can benefit from unjustified economic advantages through participation in MCO functions, which prohibits the use of proprietary information that is not available to the public by the NEMO which would give it unfair advantage over existing or potential competitors or for use to maximize economic profit. 6. Once designated, the NEMO shall: 6.1. allow market participants to trade energy as close to real time as possible and at least up to the intraday cross-zonal gate closure time;

6.2. t'ju ofrojë pjesëmarrësve të tregut mundësinë për të tregtuar energji në intervale kohore të cilat janë të paktën po aq të shkurtra sa periudha e barazimit përfundimtar për tregjet një ditë para dhe brendaditor dhe;	6.2. ponuditi učesnicima na tržištu mogućnost da trguju energijom u vremenskim intervalima koji su bar kraći koliko je period poravnanja nebalansa za tržišta za dan unapred i unutar dana; i	6.2. provide market participants with the opportunity to trade in energy in time intervals which are at least as short as the imbalance settlement period for both day-ahead and intraday markets; and
6.3. ofrojnë produkte për tregtim në tregjet një ditë para dhe brendaditor, të cilat janë mjaftueshëm të vogla në madhësi, me madhësi minimale të ofertës 500 kW ose më pak, për të lejuar pjesëmarrjen efektive të përgjigjes ndaj kërkesës, ruajtja e energjisë dhe burimet e ripërtëritshme në shkallë të vogël, duke përfshirë pjesëmarrjen e drejtpërdrejtë nga konsumatorët.	6.3. ponuditi proizvode za trgovanje na tržištima za dan unapred i unutar dana koji su dovoljno malih dimenzija, sa minimalnom veličinom ponude od 500 kW ili manje, da bi omogućili efektivno učešće u odgovoru na potražnju, skladištenju energije i obnovljivim izvorima u malom obimu, uključujući direktno učešće potrošača.	6.3. provide products for trading in day-ahead and intraday markets which are sufficiently small in size, with minimum bid sizes of 500 kW or less, to allow for the effective participation of demand-side response, energy storage and small-scale renewables including direct participation by customers.
7. Periudha e barazimit përfundimtar të jobalancit nuk tejkalon pesëmbëdhjetë (15) minuta, përveç rastit kur është dhënë një përjashtim nga të gjitha autoritetet rregullatore brenda një zone sinkrone.	7. Period konačnog poravnanja nebalansa ne prelazi 15 minuta, osim ako nije odobren izuzetak od strane svih regulatornih organa u okviru sinhronog područja.	7. The imbalance final settlement period shall not exceed fifteen (15) minutes unless an exemption has been granted by all the regulatory authorities within a synchronous area.
Neni 48 **Tregu i organizuar i Energjisë Elektrike (Bursa e Energjisë Elektrike)**	**Član 48** **Organizovano tržište električne energije (Berza električne energije)**	**Article 48** **Organized Electricity Market (Power Exchange)**
1. Tregu i organizuar i energjisë elektrike një ditë para dhe brendaditor, duhet të operojë me këto parime:	1. Organizovano tržište električne energije dan unapred i unutar dana mora da funkcioniše po sledećim principima:	1. Day-ahead and intraday electricity market shall operate on the following principles: 1.1 organize trading activity in non-

1.1. organizon aktivitetin tregtar në mënyrë jodiskriminuese;	1.1. da se organizuje trgovačkuaktivnost na nediskriminatorni način;	discriminatory manner;
1.2. zhvillon në maksimum aftësinë e të gjithë pjesëmarrësve të tregut për të menaxhuar jobalancet;	1.2. da maksimalno razvija sposobnost svih učesnika na tržištu da upravljaju nebalansima;	1.2. maximize the ability of all market participants to manage imbalances;
1.3. krijon në maksimum mundësitë që të gjithë pjesëmarrësit e tregut të marrin pjesë në tregtimin ndërzonale sa më afër kohës reale që të jetë e mundur në të gjitha zonat ofertuese;	1.3. da stvara maksimalne mogućnosti za sve učesnike na tržištu da učestvuju u trgovanju između zona što je moguće bliže realnom vremenu u svim zonama ponuda;	1.3. maximize the opportunities for all market participants to participate in cross-zonal trade in as close as possible to real-time across all bidding zones;
1.4. ofron çmime që pasqyrojnë bazat e tregut, duke përfshirë vlerën në kohë reale të energjisë, tek të cilat mund të mbështeten pjesëmarrësit e tregut kur bien dakord për produkte mbrojtëse afatgjatë;	1.4. da pruža cene koje odražavaju osnove tržišta, uključujući energetsku vrednost u realnom vremenu, kod kojih se učesnici na tržištu mogu osloniti kada se dogovore o zaštitnim dugoročnimproizvodima;	1.4. provide prices that reflect market fundamentals, including the real-time value of energy, on which market participants can rely when agreeing on longer-term hedging products;
1.5. është transparent duke mbrojtur njëkohësisht konfidencialitetin e informatave të ndjeshme komerciale dhe duke siguruar që tregtimi të bëhet në mënyrë anonime;	1.5. da bude transparentan, istovremeno štiteći poverljivost osetljivih komercijalnih informacija i obezbeđujući da se trgovina obavlja anonimno;	1.5. be transparent while at the same time protecting the confidentiality of commercially sensitive information and ensuring trading occurs in an anonymous manner;
1.6. nuk bën dallime midis tregtimit të kryer brenda një zone ofertuese, si dhe midis zonave ofertuese; dhe	1.6. da ne pravi razliku između trgovine obavljene unutar oblasti ponude i između oblasti ponude; i	1.6. make no distinction between trades made within a bidding zone and across bidding zones; and
1.7. organizohet në mënyrë të tillë që të sigurojë që të gjithë pjesëmarrësit e tregut të	1.7. da organizujte na taj način da se obezbedi da svi učesnici na tržištu mogu	1.7. be organized in such a way as to ensure that all market participants can

mund të kenë qasje në treg, qoftë individualisht ose përmes agregimit.	da imaju pristup tržištu, pojedinačno ili putem proizvodnje.	access the market individually or through aggregation.
2. Tregu i organizuar i energjisë elektrike, i realizuar përmes bursës së energjisë elektrike, ofron shërbime të përputhjes së ofertës dhe kërkesës, në pajtim me rregullat e hartuara nga subjekti në të cilin operon dhe të miratuara nga Rregullatori.	2. Organizovano tržište električne energije realizovano kroz razmenu električne energije pruža usluge usaglašenosti ponude i potražnje, u skladu sa Pravilimatrgovanja koje je izradio entitet koji posluje i koje je usvojilo Regulator.	2. The organized electricity market, operated through the electricity exchange, provides services that match supply and demand, in accordance with the rules established by the entity in which it operates and approved by the Regulator.
3. Rregullat si në paragrafin 2 të këtij neni përcaktojnë procedurat, parimet dhe standardet për organizimin dhe funksionimin e bursës së energjisë elektrike, parimet dhe rregullat e barazimit financiar përfundimtar, mënyrën e publikimit të të dhënave të nevojshme për funksionimin e tregut dhe çështje të tjera të nevojshme për funksionimin e tyre.	3. Pravila iz stava 2. ovog člana utvrđuju procedure, principe i standarde za organizaciju i funkcionisanje berze električne energije, principe i pravila konačnog finansijskog poravnanja, način objavljivanja podataka neophodnih za funkcionisanje tržišta i druga pitanja neophodna za njihovo funkcionisanje.	3. The rules referred to in paragraph 2 of this Article define the procedures, principles, and standards for organizing and operating the electricity exchange, the principles and rules for final financial settlement, the manner of publishing the data necessary for market functioning, and other matters necessary for its operation.
4. Si Operator i tregut të organizuar, NEMO është i detyruar t'i ofrojë shërbimet në mënyrë konkurruese, transparente dhe jodiskriminuese dhe të sigurojë disponueshmërinë e tyre për të gjithë pjesëmarrësit në bursën e energjisë elektrike që i plotësojnë kushtet për pjesëmarrje në tregun e organizuar.	4. Kao operator organizovanog tržišta, NEMO je dužan da pruža usluge na konkurentan, transparentan i nediskriminatoran način i da obezbedi njihovu dostupnost svim učesnicima na berzi električne energije koji ispunjavaju uslove za učešće na organizovanom tržištu.	4. As the operator of the organized market, the NEMO is obliged to provide services in a competitive, transparent, and non-discriminatory manner and to ensure their availability to all participants in the electricity exchange who meet the conditions for participation in the organized market.

Neni 49 Tregu balancues	Član 49 Balansirajuće tržište	Article 49 Balancing Market
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit zhvillon aktivitetin e organizimit të tregut balancues në tërë territorin e Republikës së Kosovës.	1. Operator sistema prenosa sprovodi aktivnost organizovanja tržišta balansiranja na celoj teritoriji Republike Kosova.	1. Transmission system operator performs the activity of organizing the balancing market in the entire territory of the Republic of Kosovo.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit siguron që tregu balancues, duke përfshirë proceset e parakualifikimit, të organizohet në atë mënyrë që të:	2. Operator sistema prenosa obezbedi da tržište za balansiranje, uključujući procese pred-kvalifikacije, bude organizovano na taj način da:	2. Transmission system operator shall ensure that the balancing market, including prequalification processes, is organized in such a way as to:
2.1. sigurojë trajtim të barabartë dhe jodiskriminues ndërmjet pjesëmarrësve të tregut duke marrë parasysh nevojat e ndryshme teknike të sistemit të energjisë elektrike, karakteristikat teknike dhe specifike të burimeve të prodhimit, ruajtjes së energjisë dhe përgjigjes ndaj kërkesës;	2.1. obezbedi efikasnu nediskriminaciju među učesnicima na tržištu uzimajući u obzir različite tehničke potrebe sistema električne energije i različite tehničke sposobnosti izvora proizvodnje, skladištenja električne energije i odgovora na potražnju;	2.1. ensure effective non-discrimination between market participants taking account of the different technical needs of the electricity system and the different technical capabilities of generation sources, energy storage and demand response;
2.2. sigurojë që shërbimet përcaktohen në mënyrë transparente dhe pa favorizuar ndonjë teknologji të caktuar dhe prokurohen përmes proceseve transparente dhe të bazuara në treg;	2.2. obezbedi da se usluge utvrde transparentno i sa tehnološkog aspekta neutralno i da se nabavljaju transparentno, zasnovano na tržištu;	2.2. ensure that services are defined in a transparent and technologically neutral manner and are procured in a transparent, market-based manner;
2.3. sigurojë qasje jodiskriminuese për të gjithë pjesëmarrësit e tregut, individualisht ose përmes agregimit, duke përfshirë energjinë elektrike që prodhohet nga Burime të ndryshueshme të Ripërtërishme të	2.3. obezbedi nediskriminatorski pristup svim učesnicima na tržištu, pojedinačno ili putem agregacije, uključujući električnu energiju proizvedenu iz varijabilnih obnovljivih izvora energije, odgovor na	2.3 ensure non-discriminatory access to all market participants, individually or through aggregation, including for electricity generated from variable renewable energy sources, demand

Energjisë, përgjigjen ndaj kërkesës dhe ruajtjen e energjisë, si dhe për pjesëmarrësit e tregut bazuar në vendet me të cilat Republika e Kosovës e ka bashkuar tregun e energjisë elektrike;	potražnju i skladištenje energije, kao i učesnicima na tržištu na osnovu njihovih zemalja koje je Republika Kosova ujedinila električnu energiju tržište;	response and energy storage, as well as for the market participants based in countries that the Republic of Kosovo has coupled its electricity market;
2.4. reflektojë nevojën për të akomoduar përqindjen në rritje të prodhimit të ndryshueshëm, rritjen e përgjigjes ndaj kërkesës dhe teknologji të reja.	2.4 da odražava potrebu za prilagođavanjem sve većeg udela varijabilne proizvodnje, odgovora na povećanu potražnju i novih tehnologija.	2.4 respect the need to accommodate the increasing share of variable generation, increased demand responsiveness and the new technologies.
3. Çmimi i energjisë balancuese nuk mund të paracaktohet në kontrata për kapacitetin balancues. Proceset e prokurimit duhet të jenë transparente në pajtim me rregullat e balancimit, duke mbrojtur konfidencialitetin e informatave të ndjeshme komerciale.	3. Cena energije za balansiranje ne može se unapred utvrditi u ugovorima za kapacitet balansiranja. Procesi nabavke moraju biti transparentni u skladu sa pravilima balansiranja, štiteći poverljivost osetljivih komercijalnih informacija.	3. The price of balancing energy shall not be pre-determined in contracts for balancing capacity. Procurement processes shall be transparent in accordance with balancing rules, while protecting the confidentiality of commercially sensitive information.
4. Tregjet balancuese garantojnë siguri operacionale derisa mundësojnë përdorimin maksimal dhe alokimin efikas të kapacitetit ndërzonal gjatë periudhave kohore në pajtim me nenin 33 të këtij ligji.	4. Tržišta za balansiranje garantiraju operativnu bezbednost omogućujući maksimalnu upotrebu i efikasnu raspodelu međuzonskog kapaciteta u vremenskim periodima u skladu sa članom 33 ovog zakona.	4. Balancing markets shall ensure operational security whilst allowing for maximum use and efficient allocation of cross-zonal capacity across timeframes in accordance with Article 33 of this Law.
5. Çmimi i energjisë balancuese për produktet standarde balancuese dhe produktet specifike balancuese bazohet në çmimin margjinal (çmimin e njëjtë të ofruar tek të gjithë prodhuesit), përveç nëse Rregullatori miraton ndonjë metodë alternative të çmimit në bazë të një propozimi të përbashkët nga të gjithë	5. Cena energije za balansiranje za standardne proizvode za balansiranje i specifične proizvode za balansiranje zasnova se na marginalnoj ceni (ista ponuđena cena kod svih proizvođača) ukoliko Regulator usvoji bilo koju alternativnu metodu cene na osnovu zajedničkog predloga svih Operatora	5. The pricing of balancing energy for standard balancing products and specific balancing products shall be based on marginal pricing (pay-as-cleared) unless the Regulator approve an alternative pricing method on the basis of a joint proposal by all transmission system operators following an

Operatorët e Sistemit të Transmetimit pas një analize që demonstron se metoda alternative e çmimit është më efikase.	sistema prenosa, nakon analize koja pokazuje da je alternativna metoda određivanja cena efikasnija.	analysis demonstrating that that alternative pricing method is more efficient.
6. Pjesëmarrësit e tregut lejohen të bëjnë ofertë sa më afër kohës reale që të jetë e mundur dhe koha e mbylljes së portës së energjisë balancuese nuk duhet të jetë përpara kohës së mbylljes së portës ndërzonale brendaditore. Jobalancet shlyhen me një çmim që pasqyron vlerën e energjisë në kohë reale.	6. Učesnicima na tržištu je dozvoljeno da licitiraju što je moguće bliže realnom vremenu, a vreme zatvaranja vrata balansne energije ne sme biti pre vremena zatvaranja unutardnevne međuzonskih vrata. Neravnoteže se namiruju po ceni koja odražava vrednost energije u realnom vremenu.	6. Market participants shall be allowed to bid as close to real time as possible and balancing energy gate closure time shall not be before the intraday cross-zonal gate closure time. The imbalances shall be settled at a price that reflects the real-time value of energy.
7. Përcaktimi i kapacitetit rezervë bëhet nga Operatorët e Sistemit të Transmetimit dhe mundësohet në nivel rajonal.	7. Utvrđivanje rezervnog kapaciteta vrše operatori sistema prenosa i da se omogući na regionalnom nivou.	7. The dimensioning of reserve capacity shall be performed by the transmission system operators and shall be facilitated at regional level.
8. Sigurimi i kapacitetit balancues bëhet nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe mundësohet në nivel rajonal. Rezervimi i kapacitetit ndërkufitar për këtë qëllim mund të jetë i kufizuar. Sigurimi i kapaciteteve balancuese bazohet në treg dhe organizohet ashtu që të jetë jodiskriminues midis pjesëmarrësve të tregut në procesin e parakualifikimit në pajtim me rregullat e balancimit, pavarësisht nëse pjesëmarrësit e tregut marrin pjesë individualisht ose përmes agregimit.	8. Obezbeđivanje kapaciteta za balansiranje vrši Operator sistema prenosa i omogući se na regionalnom nivou. Rezervacija međugraničnih kapaciteta za ovu namenu može biti ograničena. Nabavka kapaciteta za balansiranje zasniva se na tržištu i organizovano na taj način kako bi bilo nediskriminatorno među učesnicima na tržištu u procesu prekvalifikacije, u skladu sa pravilima balansiranja, bez obzira da li učesnici na tržištu učestvuju pojedinačno ili kroz agregaciju.	8. The procurement of balancing capacity shall be performed by the Transmission System Operator and may be facilitated at a regional level. Reservation of cross-border capacity to that end may be limited. The procurement of balancing capacity shall be market-based and organized in such a way as to be non-discriminatory between market participants in the prequalification process in accordance with balancing rules, whether market participants participate individually or through aggregation.
9. Sigurimi i kapacitetit balancues bazohet në	9. Obezbeđivanje balansnog kapaciteta	9. Procurement of balancing capacity shall

një treg primar, përveç atëherë kur dhe deri në masën që Rregullatori ka ofruar derogim, për të lejuar përdorimin e formave të tjera të sigurimit të kapaciteteve të bazuar në treg për arsye të mungesës së konkurrencës në treg për shërbime balancuese. Derogimet nga detyrimi për të bazuar sigurimin e kapaciteteve balancuese mbi përdorimin e tregjeve primare rishikohen çdo tre (3) vjet.	zasniva se na primarnom tržištu, osim kada i u meri u kojoj je Regulator predvideo derogaciju, da bi se omogućilo korišćenje drugih oblika tržišnog obezbeđivanja kapaciteta zbog nedostatka konkurencije na tržištu za balansiranje. usluge. Odstupanja od obaveze da se obezbeđivanje balansnih kapaciteta zasniva na korišćenju primarnih tržišta preispituju se svake tri (3) godine.	be based on a primary market unless and to the extent that the Regulator has provided for a derogation to allow the use of other forms of market-based procurement on the grounds of a lack of competition in the market for balancing services. Derogations from the obligation to base the procurement of balancing capacity on use of primary markets shall be reviewed every three (3) years.
10. Sigurimi i kapacitetit balancues ngritës dhe kapaciteti balancues rënës bëhet veçmas, përveç nëse Rregullatori miraton derogim nga ky parim mbi bazën se kjo rezulton në përfitim më të lartë ekonomik, siç vërtetohet nga një vlerësimi i kryer nga Operatori i Sistemit të Transmetimit. Kontratat për kapacitetin balancues nuk lidhen më herët se një ditë para sigurimit të kapacitetit balancues dhe periudha e kontraktimit nuk mund të jetë më e gjatë se një ditë, përveç nëse dhe deri në masën që Rregullatori ka miratuar kontraktimin e mëhershëm ose periudhat më të gjata kontraktuese, për të garantuar sigurinë e furnizimit ose për të për të arritur përfitim më të lartë ekonomik.	10. Obezbeđivanje kapaciteta balansiranja za podizanje i balansiranja za pad vrši se odvojeno, osim ako Regulator ne odobri odstupanje od ovog principa na osnovu toga da to rezultira većom ekonomskom korišću, kako se dokazuje iz sprovedene procene Operatora sistema prenosa. Ugovori o kapacitetu balansiranja se ne zaključuju mnogo ranije od jednog dana pre obeđivanja kapaciteta balansiranja i period ugovora ne sme biti duži od jednog dana, osim ako je, i u meri u kojoj je Regulator usvojilo ranije ugovaranje ili duže ugovorne periode kako bi se postigla veća ekonomska korist.	10. The procurement of upward balancing capacity and downward balancing capacity shall be carried out separately, unless the Regulator approves a derogation from this principle on the basis that this would result in higher economic benefit as demonstrated by an evaluation performed by the transmission system operator. Contracts for balancing capacity shall not be concluded more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day, unless and to the extent that the regulatory authority has approved the earlier contracting or longer contracting periods to ensure the security of supply or to achieve a higher economic benefit.
11. Atëherë kur derogimi lejohet, për të paktën dyzet për qind (40%) të produkteve balancuese standarde dhe të paktën tridhjetë për qind (30%) të të gjitha produkteve të	11. Kada je odstupanje dozvoljeno, za najmanje 40% standardnih proizvoda za balansiranje i najmanje 30% svih proizvoda korišćenih za kapacitet balansiranja, ugovori	11. Where a derogation is granted, for at least 40% of the standard balancing products and a minimum of 30 % of all products used for balancing capacity, contracts for the

përdorura për kapacitetin balancues, kontratat për kapacitetin balancues lidhen për jo më herët se një ditë para sigurimit të kapacitetit balancues dhe periudha e kontraktimit nuk mund të jetë më e gjatë se një ditë. Kontraktimi i pjesës së mbetur të kapacitetit balancues bëhet më së shumti një muaj para sigurimit të kapacitetit balancues dhe ka periudhë maksimale kontraktuale prej një muaji.	kapaciteta za balansiranje se zaključuju ne više od jednog dana pre obezbeđivanja kapaciteta za balansiranje i period ugovora ne može biti duži od jednog dana. Ugovaranje preostalog dela kapaciteta za balansiranje vrši se najviše mesec dana pre obezbeđivanja kapaciteta balansiranja i ima maksimalni ugovorni period od mesec dana.	balancing capacity shall be concluded for no more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day. The contracting of the remaining part of the balancing capacity shall be performed for a maximum of one month in advance of the provision of balancing capacity and shall have a maximum contractual period of one month.
12. Me kërkesë të Operatorit të Sistemit të Transmetimit, Rregullatori mund të vendosë të zgjasë periudhën kontraktuale të pjesës së mbetur të kapacitetit balancues si në paragrafin 10 të këtij neni deri në një periudhë maksimale prej dymbëdhjetë (12) muajsh me kusht që vendimi i tillë të jetë i kufizuar në kohë, dhe efektet pozitive në uljen e kostove për konsumatorët fundorë tejkalojnë ndikimet negative në treg. Nga 1 janari 2026, periudha e kontratës nuk mund të jetë më e gjatë se gjashtë muaj. Kërkesa përfshinë:	12. Na zahtev Operatora sistema prenosa, Regulator može odlučiti da produži ugovorni period ostatka kapaciteta za balansiranje, kao u stavu 10. ovog člana, na maksimalni period od dvanaest (12) meseci pod uslovom da je takva odluka vremenski ograničena, i pozitivni efekti na smanjenje troškova za krajnje potrošače nadmašuju negativne efekte na tržištu. Od 1. januara 2026. godine period ugovora ne može biti duži od šest meseci. Zahtev mora da sadrži	12. At the request of the Transmission System Operator, the Regulator may decide to extend the contractual period of the remaining part of balancing capacity in paragraph 11 of this Article to a maximum period of twelve (12) months provided that such a decision is limited in time, and the positive effects in terms of lowering of costs for final customers exceed the negative impacts on the market. From 1 January 2026, the contract period shall not be longer than six months. The request shall include:
12.1. periudhën specifike gjatë së cilës zbatohet përjashtimi;	12.1. određeni period tokom kojeg se primenjuje izuzeće;	12.1.the specific period during which the exemption would apply;
12.2. vëllimin specifik të kapacitetit balancues për të cilin vlen përjashtimi;	12.2. određeni obim kapaciteta za balansiranje za koji važi izuzeće;	12.2. the specific volume of balancing capacity to which the exemption would apply;
12.3. analizën e ndikimit të përjashtimit në	12.3. analizu uticaja izuzeća na učešće	12.3. an analysis of the impact of the

pjesëmarrjen e burimeve balancuese; dhe	resursa za balansiranje; i	exemption on the participation of balancing resources; and
12.4. arsyetimin për përjashtim, ku tregohet se përjashtimi i tillë çon në kosto më të ulëta për konsumatorët fundor.	12.4 obrazloženje za izuzeće, gde se pokazuje da bi takvo izuzeće dovodi do manjih troškova za krajnje potrošače.	12.4. a justification for the exemption demonstrating that such an exemption would lead to lower costs to final customers.
13. Rregullatori informon Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë dhe Bordin Rregullativ të Komunitetit të Energjisë për pjesën e kapacitetit të përgjithshëm të mbuluar me kontrata me kohëzgjatje apo periudhë të prokurimit më të gjatë se një ditë.	13. Regulator obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice i Upravni odbor Regulatora Zajednice energetike o udelu ukupnog kapaciteta pokrivenog ugovorima sa trajanjem ili periodom nabavke dužim od jednog dana.	13. The Regulator shall inform the Energy Community Secretariat and the ECRB on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day.
14. Operatori i Sistemit të Transmetimit ose operatori i deleguar prej tij i publikon, sa më afër që të jetë e mundur me kohën reale, prej jo më shumë se tridhjetë (30) minuta pas furnizimit, balancën aktuale të sistemit të zonave të tyre të programit, çmimet e përllogaritura të jobalancit dhe çmimet e përllogaritura të energjisë balancuese.	14. Operator sistema prenosa ili njegov delegirani Operator od njega objavljuje, što je moguće bliže realnom vremenu, ne duže od 30 (trideset) minuta nakon isporuke, trenutni bilans sistema njihovih programskih oblasti, obračunate cene nebalansa i obračunate cene energije za balansiranje.	14. Transmission System Operator or its delegated operator shall publish, as close to real time as possible but not more than thirty (30) minutes after supply, the current system balance of their scheduling areas, the estimated imbalance prices and the estimated balancing energy prices.
15. Kur produktet standarde balancuese nuk janë të mjaftueshme për të garantuar sigurinë operacionale ose kur disa burime balancuese nuk mund të marrin pjesë në tregun balancues përmes produkteve standarde balancuese, Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të propozojë dhe Rregullatori mund të miratojë derogim nga paragrafët 3 dhe 5 i këtij neni për	15. Kada standardni proizvodi za balansiranje nisu dovoljni da garantuju operativnu bezbednost ili kada neki izvori balansiranja ne mogu da učestvuju na tržištu balansiranja kroz standardne proizvode balansiranja, Operator sistema prenosa može da predloži i Regulator može da usvoji odstupanje iz stav 3 i 5 ovog člana određene	15. The Transmission System Operator may, where standard balancing products are not sufficient to ensure operational security or where some balancing resources cannot participate in the balancing market through standard balancing products, propose, and the Regulator may approve, derogations from paragraphs 3 and 5 of this Article for

produktet e balancimit specifik të cilat aktivizohen në nivel lokal pa i shkëmbyer ato me operatorë të tjerë të sistemit të transmetimit. Propozimet për derogim duhet të përfshijnë përshkrimin e masave të propozuara për të minimizuar përdorimin e produkteve specifike, në varësi të efiçiencës ekonomike, demonstrimin që produktet specifike nuk shkaktojnë joefikasitet dhe çrregullime të konsiderueshme në tregun balancues, brenda ose jashtë zonës së programit, si dhe, kur vlejnë, rregullat dhe informatat për procesin e konvertimit të ofertave të energjisë balancuese nga produkte specifike balancuese në oferta të energjisë balancuese nga produktet standarde balancuese.	proizvode balansiranja koji se aktiviraju na lokalnom nivou, bez njihove razmene sa drugim Operatorima sistema prenosa. Predlozi za odstupanje treba da uključuju opis predloženih mera za minimiziranje upotrebe određenih proizvoda, u zavisnosti od ekonomske efikasnosti, demonstraciju da određeni proizvodi ne stvaraju neefikasnost i značajne poremećaje na tržištu balansiranja, unutar ili izvan oblasti programiranja, i, gde su primenljiva, pravila i informacije o procesu pretvaranja ponuda energije za balansiranje iz specifičnih proizvoda za balansiranje u ponudu energije za balansiranje iz standardnih proizvoda za balansiranje.	specific balancing products which are activated locally without exchanging them with other transmission system operators. Proposals for derogations shall include a description of measures proposed to minimize the use of specific products, subject to economic efficiency, a demonstration that the specific products do not create significant inefficiencies and distortions in the balancing market either inside or outside the scheduling area, as well as, where applicable, the rules and information for the process for converting the balancing energy bids from specific balancing products into balancing energy bids from standard balancing products.
16. Operatori i Sistemit të Transmetimit në bazë të miratimit nga Rregullatori, mund të delegojë secilën detyrë ose një pjesë të saj që i është besuar sipas këtij neni, një ose më shumë palëve të treta, përfshirë Operatorin e Tregut në rast se pala e tretë dëshmon se mund të ushtrojë funksionin përkatës të paktën me aq efektivitet sa Operatori i Sistemit të Transmetimit. Operatori i Sistemit të Transmetimit mbetet përgjegjës për sigurimin e përmbushjes së obligimeve sipas këtij ligji, duke përfshirë sigurimin e qasjes në informatat e nevojshme për monitorim nga Rregullatori.	16. Operator sistema prenosa, na osnovu odobrenja Regulatornog tela, može delegirati sve ili deo bilo kog zadatka koji mu je poveren u skladu sa ovim članom, jednom ili trećih lica, uključujući Operatora tržišta, u slučaju da treća strane može dokazati da obavlja relevantnu funkciju bar jednako efikasno kao Operator sistema prenosa. Operator sistema prenosa ostaje odgovoran za obezbeđivanje ispunjenja obaveza iz ovog zakona, uključujući obezbeđivanje pristupa informacijama neophodnim za nadzor od strane Regulatornog tela.	16. The Transmission System Operator, based on the approval from the Regulator, may delegate all or part of any tasks with which it is entrusted under this Article, to one or more third parties, including the Market Operator, in case the third party proves that it can carry out the respective function at least as effectively as the Transmission System Operator. The Transmission System Operator shall remain responsible for ensuring compliance with the obligations under this Law, including ensuring access to information necessary for monitoring by the Regulator.

Neni 50 Rregullat e balancimit	Član 50 Pravila balansiranja	Article 50 Balancing Market Rule
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit përgatit rregullat e balancimit dhe pas miratimit nga Rregullatori i publikon në faqen zyrtare.	1. Operator sistema prenosa priprema pravila balansiranja i nakon usvajanja istih od strane Regulatornog tela, ih objavi na službenoj internet stranici.	1. The Transmission System Operator shall prepare the balancing rules and after approval by the Regulator shall publish them on its website.
2. Rregullat e balancimit duhet të jenë objektive, transparente, jodiskriminuese, të orientuara kah tregu dhe të rregullojnë, në veçanti, si në vijim:	2. Pravila balansiranja treba da budu objektivna, transparentna, nediskriminatorna, orijentisana na tržište, i da posebno regulišu sledeće:	2. The balancing rules shall be objective, transparent, non-discriminatory and market-oriented and shall regulate, in particular, the following:
2.1. procedurat, parimet dhe standardet për organizimin dhe funksionimin e tregut balancues të energjisë elektrike;	2.1. procedure, principe i standarde za organizaciju i funkcionisanje tržišta za balansiranje električne energije;	2.1.. procedures, principles and standards for organizing and functioning of the balancing electricity market;
2.2. procesin e parakualifikimit dhe regjistrimin e pjesëmarrësve në tregun balancues të energjisë elektrike;	2.2. proces pred-kvalifikacije i registraciju učesnika na tržištu za balansiranje električne energije;	2.2 pre-qualification process and registration of participants in the balancing electricity market;
2.3. të drejtat dhe detyrimet e ofruesve të shërbimeve balancuese duke përfshirë lidhjen e kontratave;	2.3. prava i obaveze ponuđača usluga, uključujući sklapanje ugovora;	2.3 the rights and obligations of the balancing service providers including the conclusion of the contracts;
2.4. produktet standarde dhe specifike në tregun balancues;	2.4. standardne i specifične proizvode na tržištu za balansiranje;	2.4. standard and specific products on the balancing market;
2.5. procedurat për dorëzimin dhe përzgjedhjen e ofertave;	2.5 procedure za podnošenje i izbor ponuda;	2.5. procedures for submitting and selecting bids;
2.6. metodologjinë e çmimeve për	2.6. metodologiju određivanja cena za	2.6 the pricing methodology for the

shërbimet e balancimit, si dhe procedurën për llogaritjen, faturimin dhe arkëtimin e tyre, që pasqyrojë kostot reale dhe lejojnë zvogëlimin e kostove balancuese;	usluge balansiranja, kao i proceduru za obračun, fakturisanja i naplate, koji odražavaju realne troškove nastale i omogućavaju minimizaciju troškova balansiranja;	balancing services, as well as the procedure for their calculation, invoicing and collection, which should be non-discriminatory, should reflect the real costs incurred and should allow for the minimization of balancing costs;
2.7. aktivizimin apo sigurimin e energjisë balancuese ose shërbimeve balancuese dhe mënyrën e përcaktimit të sasive të aktivizuara ose të siguruara të energjisë balancuese ose shërbimeve balancuese;	2.7 aktiviranje ili obezbeđivanje električne energije ili usluge za balansiranje i način utvrđivanja aktiviranih ili obezbeđenih količina električne energije ili usluga za balansiranje;	2.7. activation or procurement of balancing energy or balancing services and the manner of determining the activated or procured amounts of balancing energy or balancing services;
2.8. barazimin përfundimtar financiar me ofruesit e shërbimeve balancuese, duke përfshirë kontratat dhe garancitë financiare të kërkuara nga ofruesit në lidhje me barazimin e shërbimeve të balancimit;	2.8. konačno finansijsko poravnanje sa pružaocima usluga balansiranja, uključujući ugovore i finansijske garancije koje zahtevaju pružaoci usluga u vezi sa izjednačavanjem usluga balansiranja;	2.8. financial settlement with the balancing service providers, including the contracts and financial guarantees required by the providers in relation to the settlement of balancing services;
2.9. aplikimin e metodologjive të përbashkëta për alokimin e kapacitetit transmetues ndërzonal për qëllime balancimi;	2.9. primenu zajedničkih metodologija za dodelu među-zonskog kapaciteta prenosa u svrhe balansiranja;	2.9. application of common methodologies for the allocation of cross-zonal transmission capacity for balancing purposes;
2.10. standardet dhe procedurat për kryerjen dhe regjistrimin e transaksioneve në tregun balancues të energjisë elektrike;	2.10 standarde i procedure za obavljanje i registraciju transakcija na tržištu balansiranja električne energije;	2.10 standards and procedures for performing and recording transactions on the balancing market of electricity;
2.11. standardet dhe procedurat për krijimin, mirëmbajtjen dhe përditësimin e databazës për nevojat e tregut balancues të energjisë elektrike; dhe	2.11 standarde i procedure za kreiranje, održavanje i ažuriranje baze podataka za potrebe tržišta balansiranja električne energije; i	2.11 standards and procedures for creating, maintaining and updating the database for the needs of the electricity balancing market; and

2.12. metodën e publikimit të të dhënave që nevojiten për funksionimin e tregut balancues, me përjashtim të informatave të ndjeshme komerciale.	2.12 način objavljivanja podataka potrebnih za funkcionisanje tržišta za balansiranje, osim komercijalno osetljivih informacija.	2.12 the method of publishing data required for the functioning of the balance market, except for commercially sensitive information.
Neni 51 **Tregjet e ardhshme**	**Član 51** **Sledeća tržišta**	**Article 51** **Forward markets**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit jep të drejta afatgjata të transmetimit ose vendos masa mbrojtëse ekuivalente për të mundësuar që pjesëmarrësit e tregut, përfshirë pronarët e stabilimenteve prodhuese të energjisë që përdorin Burime të Ripërtërishme të Energjisë të mbrohen nga risqet e çmimeve jashtë kufijve të zonës ofertues, përveç rasteve kur Rregullatori dhe Autoritetet rregullatore kompetente të kufirit të zonës ofertuese marrin vendime të koordinuara për të mos dhënë të drejta afatgjata të transmetimit në kufirin e zonës ofertuese. Vendimi bazohet në një vlerësim, i cili identifikon nëse tregu i ardhshëm i blerjes së energjisë elektrike ofron mundësi të mjaftueshme mbrojtëse në zonat ofertuese përkatëse.	1. Operator sistema prenosa daje dugoročna prava prenosa ili uvodi ekvivalentne zaštitne mere kako bi omogućio učesnicima na tržištu, uključujući vlasnike objekata za proizvodnju energije koji koriste obnovljive izvore energije, da se zaštite od rizika cena izvan granica zona ponude, osim kada Regulator i nadležni regulatorni organi zona ponude donose koordinirane odluke kako ne bi dala dugoročna prava prenosa na granici zone ponude. Odluka se zasniva na proceni kojom se identifikuje da li ranije tržište električne energije nudi dovoljne mogućnosti za zaštitu u dotičnim zonama ponude.	1. The Transmission System Operator shall issue long-term transmission rights or have equivalent measures in place to allow for market participants, including owners of power-generating facilities using renewable energy sources, to hedge price risks across bidding zone borders, unless the Regulator and the competent regulatory authorities of the bidding zone border have adopted coordinated decisions not to issue long-term transmission rights on the bidding zone border. The decision shall be based on an assessment, which shall identify whether the electricity forward market provides sufficient hedging opportunities in the concerned bidding zones.
2. Të drejtat afatgjata të transmetimit alokohen në mënyrë transparente, të bazuar në treg dhe jodiskriminuese përmes një platforme të vetme alokimi.	2. Dugoročna prava prenosa dodeljuju se transparentno, zasnovano na tržištu i nediskriminatorno putem jedinstvene platforme za dodelu.	2. Long-term transmission rights shall be allocated in a transparent, market based and non- discriminatory manner through a single allocation platform.

3. Varësisht nga pajtueshmëria me ligjin përkatës të konkurrencës, Operatori i Tregut është i lirë të zhvillojë masa mbrojtëse për blerjet e ardhshme, duke përfshirë produkte mbrojtëse të ardhshme afatgjate, që u ofrohen pjesëmarrësve të tregut, përfshirë pronarët e stabilimenteve të prodhimit të energjisë që përdorin Burime të Ripërtërishme të Energjisë me mundësi të përshtatshme për mbrojtje nga risqet financiare të luhatjes së çmimeve. Aktiviteti i masave mbrojtëse nuk mund të kufizohet në tregtim brenda zonës ofertuese të Kosovës.	3. U zavisnosti sa relevantnim zakonima o konkurenciji, Operator tržišta je slobodan da razvije zaštitu od ranije kupovine, uključujući dugoročne proizvode od ranije kupovine, koji se nude učesnicima na tržištu, uključujući vlasnike elektrana koje koriste obnovljive izvore energije, sa odgovarajućim opcijama za zaštita od finansijskih rizika kolebanja cena. Delatnost zaštitnih mera ne može se ograničiti na trgovinu u zoni ponude na Kosovu.	3. Subject to compliance with the relevant e competition law, the market operator shall be free to develop forward hedging products, including long-term forward hedging products, to provide market participants, including owners of power-generating facilities using renewable energy sources, with appropriate possibilities for hedging financial risks against price fluctuations. The hedging activity shall not be limited to trades within the Kosovo bidding zone.
Neni 52 **Kufijtë teknikë të ofertimit**	**Član 52** **Tehnička ograničenja ponude**	**Article 52** **Technical bidding limits**
1. Për çmimin e shitjes me shumicë të energjisë elektrike nuk mund të ketë as kufi maksimal dhe as minimal. Kjo dispozitë vlen, mes tjerash, për ofertimin dhe kleringun në të gjitha periudhat kohore dhe përfshin çmimet e energjisë balancuese dhe jobalancit, paparagjykuar kufijtë teknikë të çmimeve që mund të zbatohen në periudhën kohore të balancimit dhe në periudhat kohore të një ditë para dhe brendaditor në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni.	1. Ne može postojati ni maksimalno ni minimalno ograničenje za veleprodajnu cenu električne energije. Ova odredba važi, između ostalog, za ponudu i kliring u svim vremenskim periodima i uključuje cene energije za balansiranje i nebalansa, bez prejudiciranja ograničenja tehničkih cena koje se mogu primeniti u periodu balansiranja i u vremenskim periodima od dan pre i unutar dnevni, u skladu sa stavom 2. ovog člana.	1. There shall be neither a maximum nor a minimum limit to the wholesale electricity price. This provision shall apply, inter alia, to bidding and clearing in all timeframes and shall include balancing energy and imbalance prices, without prejudice to the technical price limits which may be applied in the balancing timeframe and in the day-ahead and intraday timeframes in accordance with paragraph 2 of this Article.
2. Operatori i Nominuar i Tregut të Energjisë Elektrike mund të aplikojë kufizime të	2. Nominovani Operator tržišta električne energije može primeniti usklađena	2. The Nominated Electricity Market Operator may apply harmonized limits on

harmonizuara për çmimet maksimale dhe minimale të kleringut për periudhat kohore një ditë para dhe brendaditor. Këta kufij duhet të jenë mjaftueshëm të lartë që të mos kufizojnë panevojshëm tregtimin, të harmonizohen për tregun e brendshëm dhe të marrin parasysh vlerën maksimale të ngarkesës së humbur. Operatori i Nominuar i Tregut të Energjisë Elektrike, zbaton mekanizëm transparent për të korrigjuar automatikisht kufijtë teknikë të ofertimit në kohën e duhur në rast se kufizimet e përcaktuara pritet të arrihen. Kufijtë më të lartë të korrigjuar mbeten në zbatim derisa të kërkohen rritje të mëtejshme sipas ketij mekanizmi.	ograničenja na maksimalne i minimalne cene kliringa za vremenske periode od dan pre i u unutar dnevni. Ova ograničenja bi trebalo da budu dovoljno visoka da ne ograničavaju trgovinu bez preke potrebe, da se usklade za unutrašnje tržište i da uzmu u obzir maksimalnu vrednost izgubljenog opterećenja. Nominovani Operator tržišta električne energije primenjuje transparentan mehanizam za automatsko ispravljanje tehničkih ograničenja ponude u pravo vreme u slučaju da se očekuje postizanje navedenih ograničenja. Ispravljena najviša ograničenja ostaju u primeni dok se ne zahteva dalja povećanja u okviru ovog mehanizma.	maximum and minimum clearing prices for day-ahead and intraday timeframes. Those limits shall be sufficiently high so as not to unnecessarily restrict trade, shall be harmonized for the internal market and shall take into account the maximum value of lost load. The Nominated Electricity Market Operator shall implement a transparent mechanism to adjust automatically the technical bidding limits in due time in the event that the set limits are expected to be reached. The adjusted higher limits shall remain applicable until further increases under that mechanism are required.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit nuk mund të marrë masa për ndryshimin e çmimeve të shitjes me shumicë.	3. Operator sistema prenosa ne može da preduzme mere za promenu veleprodajnih cena.	3. The Transmission System Operator shall not take any measures for the purpose of changing wholesale prices.
4. Rregullatori identifikon politika dhe masa që aplikohen brenda territorit të Republikës së Kosovës e që mund të kontribuojnë në kufizimin indirekt të formimit të çmimeve me shumicë, duke përfshirë kufizimin e ofertave në lidhje me aktivizimin e energjisë balancuese, mekanizmat e kapacitetit, masat nga Operatori i Sistemit të Transmetimit, masat që kanë për qëllim të sfidojnë rezultatet e tregut, ose për të parandaluar abuzimin e pozitës dominuese apo zonave ofertuese të përcaktuara në mënyrë joefikase.	4. Regulator identifikuje politike i mere koje se primenjuju unutar teritorije Republike Kosovo koje mogu doprineti indirektnom ograničenju formiranja veleprodajnih cena, uključujući ograničavanje ponuda u vezi sa aktiviranjem balansiranja energije, mehanizama kapaciteta, mera Operatora sistema prenosa, mere koje imaju za cilj da izazovu tržišne rezultate, ili da spreči zloupotrebu dominantnog položaja ili neefikasno definisane oblasti ponude.	4. The Regulator shall identify policies and measures applied within the territory of the Republic of Kosovo that could contribute to indirectly restricting wholesale price formation, including limiting bids relating to the activation of balancing energy, capacity mechanisms, measures by the transmission system operator, measures intended to challenge market outcomes, or to prevent the abuse of dominant positions or inefficiently defined bidding zones.

5. Kur Rregullatori të ketë identifikuar ndonjë politikë apo masë e cila mund të shërbente për të kufizuar formimin e çmimit të shitjes me shumicë, ndërmerr të gjitha veprimet e duhura për të eliminuar ose, nëse nuk është e mundur, për të zbutur ndikimin e asaj politike ose mase në ofertim, dhe i dorëzon një raport Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë në të cilin shpjegohen në detaje masat dhe veprimet që janë ndërmarrë ose synohen të ndërmerren.	5. Kada je Regulator identifikovao bilo koju politiku ili meru koja bi mogla da posluži za ograničavanje formiranja veleprodajne cene, preduzeti će sve odgovarajuće radnje da eliminiše ili, ako nije moguće, da ublaži uticaj te politike ili mere u ponudi, podnosi izveštaj Sekretarijatu Energetske zajednice u kome su detaljno objašnjene mere i radnje koje su preduzete ili se nameravaju preduzeti.	5. Where the Regulator has identified a policy or measure which could serve to restrict wholesale price formation it shall take all appropriate actions to eliminate or, if not possible, to mitigate the impact of that policy or measure on bidding behaviour. The Ministry shall provide a report to the Energy Community Secretariat detailing the measures and actions that have been taken or intended to take.
Neni 53 **Vlera e ngarkesës së humbur**	**Član 53** **Vrednost izgubljenog opterećenja**	**Article 53** **Value of lost load**
1. Për qëllim të përcaktimit të standardit të besueshmërisë në përputhje me nenin 28 të këtij ligji, Rregullatori përcakton vlerën e ngarkesës së humbur për territorin e Republikës së Kosovës dhe dhe e bën atë publik.	1. U cilju utvrđivanja standarda pouzdanosti u skladu sa članom 28. ovog zakona, Regulator utvrđuje jedinstvenu procenu vrednosti izgubljenog opterećenja za teritoriju Republike Kosovo i koja će biti dostupna javnosti.	1. For the purpose of setting a reliability standard in accordance with Article 28 of this law, the Regulator determines the value of the lost load for the territory of the Republic of Kosovo and makes it publicly available.
2. Nëse Republika e Kosovës është pjesë e zonës ofertuese, Rregullatori së bashku me autoritetet tjera kompetente të zonës përkatëse ofertuese, përcakton një vlerë të vetme të ngarkesës së humbur për zonën ofertuese.	2. Ako je Republika Kosovo deo oblasti ponude, Regulator će zajedno sa drugim nadležnim organima oblasti ponude utvrditi jedinstvenu računicu izgubljenog opterećenja za oblast ponude.	2. If the Republic of Kosovo is part of the bidding zone, the Regulator shall jointly with other competent authorities from the bidding zone determine a single estimate of the value of lost load for the bidding zone.
3. Vlera e ngarkesës së humbur përcaktohet duke zbatuar metodologjinë për llogaritjen e vlerës së ngarkesës së humbur e hartuar nga ENTSO-E, dhe e miratuar nga ACER.	3. Vrednost izgubljenog opterećenja je utvrđena primenom metodologije za izračunavanje vrednosti izgubljenog opterećenja koju je izradio ENTSO-E i	3. Value of lost load shall be determined by applying methodology for calculating the value of lost load developed by ENTSO-E and adopted by ACER.

	odobrio ACER.	
4. Rregullatori përditëson përllogaritjen e vlerës së ngarkesës së humbur të paktën çdo pesë (5) vite, ose më herët në rast se konstatohet një ndryshim i rëndësishëm në kushtet përkatëse.	4. Regulator ažurira izračunavanje vrednosti izgubljenog opterećenja najmanje svakih pet (5) godina, ili ranije kada primeti značajnu promenu.	4. The Regulator shall update its estimate of the value of lost load at least every five (5) years, or earlier where it observes a significant change.
KAPITULLI VI **SHPËRNDARJA E ENERGJISË ELEKTRIKE**	**POGLAVLJE VI** **DISTRIBUCIJA ELEKTRIČNE ENERGIJE**	**CHAPTER VI** **ELECTRICITY DISTRIBUTION**
Neni 54 **Operatori i Sistemit të Shpërndarjes**	**Član 54** **Operater distributivnog sistema**	**Article 54** **Distribution System Operator**
1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ushtron aktivitetin e shpërndarjes së energjisë elektrike, në pajtim me kushtet specifike të përcaktuara në leje dhe parimet e objektivitetit, transparencës dhe jodiskriminimit, në të gjithë territorin e Republikës së Kosovës, në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe legjislacionit tjetër në fuqi.	1. Operater distributivnog sistema vrši aktivnost distribucije električne energije, u skladu sa specifičnim uslovima postavljenim u dozvoli i principima objektivnosti, transparentnosti i nediskriminacije, na celoj teritoriji Republike Kosovo, u skladu sa odredbama ovog zakona i relevantnim zakonodavstvom.	1. The Distribution System Operator conducts the activity of electricity distribution, in line with specific conditions set forth in the permit and principles of objectivity, transparency and nondiscrimination, in the entire territory of the Republic of Kosovo, in compliance with provisions of this law and other applicable legislation.
2. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, menaxhon, operon, mirëmban, zhvillon dhe ndërton rrjetin e shpërndarjes, me qëllim të ofrimit të shpërndarjes së energjisë elektrike në mënyrë të sigurt, të besueshme dhe afatgjatë.	2. Operater distributivnog sistema upravlja, operiše, održava, razvija i gradi distributivnu mrežu, sa ciljem da obezbedi distribuciju električne energije bezbedno, pouzdano i dugoročno.	2. The Distribution System Operator shall manage, operate, maintain, develop and construct the distribution network, with the aim of providing electricity distribution in safe, reliable and long-term manner.

Neni 55 Ndarja e aktiviteteve	Član 55 Podela aktivnosti	Article 55 Separation of Activities
1. Ndërmarrja që ka leje për ushtrimin e aktivitetit të shpërndarjes së energjisë elektrike nuk mund të ketë leje dhe nuk mund të marrë pjesë në ushtrimin e aktivitetit të prodhimit, transmetimit, organizimit dhe menaxhimit të tregut të energjisë elektrike, tregtimit dhe/ose furnizimit me energji elektrike.	1. Preduzeće koje ima dozvolu za obavljanje delatnosti distribucije električne energije ne može imati dozvolu i ne može da učestvuje u obavljanju delatnosti proizvodnje, prenosa, organizovanja i upravljanja tržištem električne energije, trgovanjem i/ili snabdevanjem električnom energijom.	1. The entity that holds a permit for performing electricity distribution activity shall not have a permit and shall not participate in the performance of the activities of generation, transmission, organization and management of the electricity market, trade and/or electricity supply.
2. Kur Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, është pjesë e një ndërmarrjeje të integruar vertikalisht, duhet të jetë i pavarur nga të gjitha aktivitetet e tjera që nuk kanë të bëjnë me shpërndarjen, së paku në formën e vet juridike, organizimit dhe vendimmarrjes.	2. Kada je Operater distributivnog sistema deo vertikalno integrisanog preduzeća, on mora biti nezavisan od svih drugih aktivnosti koje nisu vezane za distribuciju, barem u sopstvenom pravnom obliku, organizaciji i donošenju odluka.	2. When the Distribution System Operator is part of a vertically integrated undertaking, it shall be independent from all other activities not relating to distribution, at least in terms of its legal form, organization and decision making.
3. Për të siguruar pavarësinë e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, në pajtim me paragrafin 2 të këtij neni, zbatohen kriteret minimale të më poshtme:	3. U cilju obezbeđivanja nezavisnosti Operatera distributivnog sistema, u skladu sa stavom 2 ovog člana, primenjuju se sledeći minimalni kriterijumi:	3. In order to ensure the independence of the Distribution System Operator, in line with paragraph 2 of this Article, the following minimum criteria shall be applied:
3.1. personat përgjegjës për menaxhimin e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes , nuk mund të marrin pjesë në strukturat e ndonjë ndërmarrje të integruar vertikalisht që është përgjegjëse, drejtpërdrejt ose tërthorazi, për operimin ditor të prodhimit, transmetimit ose furnizimit me energji elektrike;	3.1. lica odgovorna za upravljanje Operatorom distributivnog sistema ne mogu učestvovati u strukturama bilo kog vertikalno integrisanog preduzeća koje je odgovorno, direktno ili indirektno, za svakodnevne operacije proizvodnje, prenosa ili snabdevanja električne energije;	3.1. persons responsible for the management of a Distribution System Operator must not participate in the structures of any vertically integrated enterprise responsible, directly or indirectly, for the day-to-day operation of the generation, transmission or supply of

		electricity;
3.2. personat që marrin pjesë në menaxhimin e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, janë të pavarur në punën dhe vendimmarrjen e tyre nga ndërmarrja e integruar vertikalisht;	3.2. lica koja učestvuju u upravljanju Operatorom sistema distribucije električne energije nezavisna su u svom radu i donošenju odluka iz vertikalno integrisanog preduzeća;	3.2. persons participating in the management of the electricity distribution system operator are independent in their work and decision-making from the vertically integrated company;
3.3. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, duhet të ketë të drejta efektive vendimmarrëse, të pavarura nga ndërmarrja e integruar vertikalisht, për sa i përket aseteve të nevojshme për të operuar, mirëmbajtur dhe zhvilluar sistemin e shpërndarjes në mënyrë të besueshme dhe efikase që garanton siguri afatgjatë.	3.3 Operater distributivnog sistema treba imati efektivna prava na donošenje odluka nezavisno od vertikalno integrisanog preduzeća, u smislu imovine neophodne za operisanje, održavanje i razvoj sistema distribucije na pouzdan i efikasan način koji garantuje dugoročnu bezbednost.	3.3. Distribution System Operator shall have effective decision-making rights, independent from the vertically integrated enterprise, with respect to assets necessary to operate, maintain and develop the distribution system in a reliable and efficient manner that ensures long-term safety;
3.4. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, harton dhe dorëzon për miratim te Rregullatori Programin e Pajtueshmërisë i cili përcakton masat që duhet të ndërmerren me qëllim të eliminimit të sjelljeve diskriminuese dhe që sigurojnë monitorimin e duhur. Për të arritur këtë objektiv, Programi i Pajtueshmërisë duhet të përcaktojë detyrimet specifike të stafit të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes. Personi ose organet përgjegjëse për monitorimin e Programit të Pajtueshmërisë, Zyrtari i pajtueshmërisë, i dorëzon Rregullatorit raport vjetor, i cili publikohet dhe përshkruan masat e ndërmarra. Zyrtari i	3.4. Operater distributivnog sistema izrađuje i dostavlja na usvajanje Regulatornom telu Program usaglašenosti, kojim se definišu mere koje treba preduzeti kako bi se eliminisalo diskriminatorno ponašanje i obezbedio odgovarajući nadzor. Da bi se postigao cilj, Program usaglašenosti mora utvrditi specifične obaveze osoblja Operatera distributivnog sistema. Lice ili organi odgovorni za praćenje Programa usaglašenosti, Službenik za usaglašenost, dostavlja Regulatornom telu godišnji izveštaj koji se objavljuje i opisuje preduzete mere. Službenik za usaglašenost mora biti	3.4. the Distribution System Operator drafts and submits for approval to the Regulator its Compliance Program, which delineates measures to be undertaken with the aim of eliminating discriminatory behavior and that ensure its adequate monitoring. In order to achieve its objective, the Compliance Program shall stipulate specific obligations of the staff of the Distribution System Operator. The responsible person or bodies for monitoring the Compliance Program, the Compliance Officer shall submit to the Regulator an annual report, which shall be published and shall describe measures

pajtueshmërisë duhet të jetë plotësisht i pavarur dhe të ketë qasje në të gjitha informatata e nevojshme të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes dhe secilës ndërmarrje të lidhur me të për të përmbushur detyrën e tyre.	potpuno nezavisan i imati pristup svim neophodnim informacijama Operatera distributivnog sistema i svakog preduzeća povezanog sa njom kako bi ispunio svoju dužnost.	undertaken. The compliance officer shall be fully independent and shall have access to all the necessary information of the Distribution System Operator and any its affiliated undertaking to fulfil their task.
4. Në rast se Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, është pjesë e një ndërmarrjeje të integruar vertikalisht, ndërmarrja amë:	4. U slučaju da je Operater distributivnog sistema deo vertikalno integrisanog preduzeća, matično preduzeće:	4. In case the Distribution System Operator is part of a vertically integrated undertaking, The parent enterprise:
4.1. mund të miratojë planin vjetor financiar ose ndonjë instrument ekuivalent, të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes dhe të vendosë kufijë maksimal për nivelet e borxhit të vartëses së tyre.	4.1. može da usvoji godišnji finansijski plan, ili bilo koji ekvivalentni instrument Operatera distributivnog sistema i da postavi globalna ograničenja za nivo duga njihovog podređenog.	4.1. may approve the annual financial plan, or any equivalent instrument, of the distribution system operator and to set maximum limits on the levels of indebtedness of its subsidiary;
4.2. nuk jep udhëzime në lidhje me operimet ditore të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, e as në lidhje me vendimet individuale që kanë të bëjnë me ndërtimin ose përmirësimin e linjave të shpërndarjes, që nuk i kalojnë kushtet e planit financiar të miratuar ose të ndonjë instrumenti ekuivalent.	4.2. ne daje instrukcije u vezi sa dnevnim operisanjem Operatera distributivnog sistema, niti u vezi sa pojedinačnim odlukama koje se odnose na izgradnju ili unapređenje distributivnih linija koje ne prelaze uslove usvojenog finansijskog plana ili bilo kog ekvivalentnog instrumenta.	4.2. shall not give instructions regarding day-to-day operations of the distribution system operator, nor with respect to individual decisions concerning the construction or upgrading of distribution lines, that do not exceed the terms of the approved financial plan, or any equivalent instrument.
5. Aktivitetet e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes monitorohen vazhdimisht nga Rregullatori, në konsultim me Autoritetin e Konkurrencës së Republikës së Kosovës. Ndalohet çdo marrëveshje që synon të pengojë, kufizojë ose shtrembërojë	5. Aktivnosti Operatera distributivnog sistema kontinuirano prati Regulator, u konsultacijama sa Organom konkurencije u Republiku Kosova. Zabranjuje se svaki sporazum koji ima za cilj da ometa, ograničava ili iskrivljuje konkurenciju, kao i	5. Activities of the Distribution System Operator shall be continuously monitored by the Regulator, in consultation with the Competition Authority of the Republic of Kosova. Any agreements aiming to prevent, limit or distort competition, shall be

konkurrencën, si dhe abuzimin me pozitën e tyre dominuese. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk duhet të shfrytëzoj asnjë avantazh që rrjedh nga pozita e tij për të shtrembëruar konkurrencën në tregun e furnizimit ose në tregjet e tjera të energjisë elektrike .	zloupotreba njihovog dominantnog položaja. Operator distributivnog sistema ne sme da koristi bilo kakvu prednost koja proizilazi iz njegovog položaja da bi narušavao konkurenciju na tržištu snabdevanja ili na drugim tržištima električne energije.	prohibited, as well as the abuse of its dominant position. The Distribution System Operator must not use any advantage arising from its position to distort competition in the supply market or in other electricity markets. .
6. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes që është pjesë e një ndërmarrjeje të integruar vertikalisht siguron që komunikimi, identiteti tregtar dhe markimi i tij të jenë qartësisht të dallueshme nga ato të degës furnizuese të lidhur, duke shmangur çdo mundësi konfuzion për konsumatorët.	6. Operator distributivnog sistema koji je deo vertikalno integrisanog preduzeća mora da obezbedi da se njegova komunikacija, komercijalni identitet i brendiranje jasno razlikuju od komunikacije, komercijalnog identiteta i brendiranja povezane grane snabdevanja, izbegavajući svaku mogućnost zabune za kupce.	6. The Distribution System Operator that is part of a vertically integrated undertaking shall ensure that its communication, commercial identity and branding are clearly distinguishable from those of the connected supply branch, avoiding any possibility of confusion for customers
7. Nëse, në bazë të monitorimit ose raporteve dhe/ose ndonjë informate tjetër të pranuar nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ose ndonjë palë tjetër, Rregullatori konsideron se Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk është në përputhje të plotë me dispozitat e këtij neni, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, brenda shtatë (7) ditëve siguron çdo informatë shtesë që mund të kërkojë Rregullatori. Rregullatori, në bazë të kërkesës së arsyetuar të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, mund ta shtyjë afatin për ofrimin e informatave shtesë, por jo më gjatë se katërmbëdhjetë (14) ditë. Kur e konsideron të nevojshme të sigurohet pajtueshmëria me dispozitat e këtij neni,	7. Ako, na osnovu praćenja, ili izveštaja i/ili bilo koje druge informacije dobijene od Operatera distributivnog sistema ili bilo koje druge strane Regulator smatra da Operater distributivnog sistema nije u potpunosti u skladu sa odredbama ovog člana, Operater distributivnog sistema, u roku od sedam (7) dana, pruža sve dodatne informacije koje Regulator može da zatraži. Regulator, na osnovu obrazloženog zahteva Operatera distributivnog sistema, može da odloži rok za davanje dodatnih informacija, ali ne duže od četrnaest (14) dana. Kada smatra da je neophodno obezbediti usklađenost sa odredbama ovog člana, Regulator preduzima	7. Where, on the basis of monitoring, or reports and/or any other information received by Distribution System Operator or any other party, the Regulator considers that the Distribution System Operator is not fully complying with the provisions of this Article, the Distribution System Operator shall, within seven (7) days provide any further information that the Regulator may require. The Regulator, based on a justified request from the Distribution System Operator, can extend the deadline for provision of additional information, but not longer than fourteen (14) days. Where it considers it is necessary to ensure

Rregullatori ndërmerr të gjitha veprimet e nevojshme të mëtutjeshme për të siguruar pajtueshmërinë me këto dispozita përkatëse dhe me lejen e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes.	sve dalje neophodne radnje kako bi obezbedio usklađenost sa ovim relevantnim odredbama i uz dozvolu Operatera distributivnog sistema.	compliance with provisions of this Article, the Regulator shall take all necessary further action to ensure compliance with these respective provisions and with the Distribution System Operator's permit.
Neni 56 **Të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes**	**Član 56** **Prava, obaveze i odgovornosti Operatera distributivnog sistema**	**Article 56** **Rights, duties and responsibilities of Distribution System Operator**
1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet të ketë në dispozicion të gjitha burimet e nevojshme njerëzore, teknike, fizike dhe financiare për funksionimin e sigurt, të besueshëm dhe afatgjatë të sistemit të shpërndarjes.	1. Operater distributivnog sistema mora da raspolaže svim potrebnim ljudskim, tehničkim, fizičkim i finansijskim sredstvima za bezbedan, pouzdan i dugoročan rad distributivnog sistema.	1. The Distribution System Operator shall have available all necessary human, technical, physical and financial sources for safe, reliable and long-term operation of the distribution system.
2. Të drejtat, detyrimet dhe përgjegjësitë e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes janë:	2. Prava, obaveze i odgovornosti Operatera distributivnog sistema su:	2. Rights, duties and responsibilities of the Distribution System Operator shall be:
2.1. operimi i sistemit të shpërndarjes;	2.1. operisanje sistema distribucije;	2.1. distribution system operation;
2.2. sigurimi i funksionimit të koordinuar të sistemit të shpërndarjes i lidhur me rrjetet e operatorëve të tjerë dhe stabilimentet e shfrytëzuesve të rrjetit;	2.2. obezbeđivanje koordiniranog funkcionisanja distributivnog sistema povezanog sa mrežama drugih Operatera i objektima korisnika mreže;	2.2. provision of coordinated functioning of the distribution system connected to networks of other operators and network user facilities;
2.3. sigurimi i aftësisë afatgjate të sistemit për të përmbushur kërkesat e arsyeshme për shpërndarjen e energjisë elektrike, për operimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e një sistemi të sigurt, të qëndrueshëm të	2.3. obezbeđivanje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni razumne uslove za distribuciju električne energije, za operisanje, održavanje i razvoj bezbednog, pouzdanog i efikasnog sistema	2.3. ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of electricity, for operating, maintaining and developing a secure, reliable and efficient electricity distribution

shpërndarjes së energjisë elektrike në zonën e tyre, duke pasur parasysh mjedisin dhe efiçiencën e energjisë;	distribucije električne energije u njihovoj oblasti, uzimajući u obzir životnu sredinu i energetsku efikasnost;	system in its area with due regard for the environment and energy efficiency;
2.4. sigurimi i kyçjeve në rrjetin e shpërndarjes, në pajtim me këtë ligj, për të gjithë shfrytëzuesit e sistemit që kërkojnë kyçjen e tillë, në pajtim me kërkesat e kyçjes të përcaktuara në Kodin e Rrjetit të Shpërndarjes;	2.4. obezbeđivanje priključenja u distributivnu mrežu, u skladu sa ovim zakonom, svim korisnicima sistema koji zahtevaju takvo priključenje, u skladu sa zahtevima za priključivanje utvrđenim u Kodeksu distributivne mreže;	2.4. provision of connections in the distribution network, in accordance with this law, for all system users requiring such connection, in accordance with the connection requirements defined in the Distribution Grid Code;
2.5. sigurimi i qasjes në rrjetin e shpërndarjes, në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese për shfrytëzuesit e sistemit duke mos favorizuar degët vartëse ose aksionarët.	2.5. obezbeđivanje pristupa distributivnoj mreži, na transparentan i nediskriminatoran način za korisnike sistema, bez favorizovanja podružnica ili akcionara;	2.5. ensuring access to the distribution network, in a transparent and non-discriminatory manner for system users, without favoring subsidiaries or shareholders.
2.6. veprimi në pajtim me standardet e cilësisë së furnizimit dhe të sigurisë së sistemit të shpërndarjes, të miratuara nga Rregullatori;	2.6. delovanje u skladu sa standardima kvaliteta snabdevanja i bezbednosti distributivnog sistema, usvojenih od Regulatornog tela;	2.6. act in compliance with supply quality and distribution system safety standards, as approved by the Regulator;
2.7. sigurimi në situata emergjente, të përcaktuara në këtë ligj, që ndërprerjet e furnizimit të bëhen në bazë të kritereve të paracaktuara, jodiskriminuese dhe transparente;	2.7. obezbeđivanje u vanrednim situacijama, kao što je definisano ovim zakonom, da se prekidi u snabdevanju učine na osnovu unapred određenih, nediskriminatornih i transparentnih kriterijuma;	2.7. ensure in emergency situations, stipulated in this law, that interruptions of supply are conducted based on predetermined, non-discriminatory and transparent criteria;
2.8. dhënia e prioritetit të dispeçimit të prodhimit të energjisë elektrike nga burimet e ripërtërishme të energjisë dhe	2.8. davanje prioriteta dispečiranju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i ko-generacije	2.8. give priority to dispatch of electricity generation from renewable energy resources and high efficiency co-

bashkëprodhimit me efiqiencë të lartë në pajtim me nenin 18 të këtij ligji;	visoke efikasnosti u skladu sa članom 18. ovog zakona.	generation in accordance with Article 18 of this Law.
2.9. përcaktimi dhe pas miratimit nga Rregullatori, publikimi i rregullave standarde për mbulimin e kostos për përshtatjet teknike në sistemin e shpërndarjes, si kyçjet në rrjet apo përforcimet e rrjetit, të cilat janë të domosdoshme për të integruar stabilimentet e reja të prodhimit të energjisë elektrike të prodhuesve të kyçur në sistemin e shpërndarjes;	2.9. utvrđivanje i nakon usvajanja od strane Regulatora objavljuje standardna pravila za pokrivanje troškova za tehničke adaptacije u sistemu distribucije, kao što su priključci na mreži ili mrežna ojačanja, koja su neophodna za integrisanje novih objekata za proizvodnju električne energije proizvođača koji su priključeni u distributivnom sistemu;	2.9. establish and after approval from the Regulator, publish standard rules on cost coverage for technical adaptations in its distribution system, such as network connections or network reinforcements, which are necessary to integrate new electricity generation facilities of generators connected in the distribution system;
2.10. sigurimi i përshkrimit të detajuar të kostove që ndërlidhen me kyçjen e secilit shfrytëzues të ri në sistemin e shpërndarjes. Për këtë shërbim, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të ngarkojë tarifë që pasqyron kostot e arsyeshme;;	2.10. pružanje detaljnog opisa troškova povezanih sa priključenjem svakog novog korisnika na distributivni sistem. Za ovu uslugu, Operator distributivnog sistema može naplatiti naknadu koja odražava razumne troškove;	2.10. providing a detailed description of the costs associated with the connection of each new user to the distribution system. For this service, the Distribution System Operator may charge a fee that reflects reasonable costs;
2.11. përcaktimi dhe pas miratimit nga Rregullatori, publikimi i standardeve dhe rregullave në lidhje me ndarjen e kostove të instalimeve të sistemit, si kyçjet në rrjet dhe përforcimet në rrjet, midis të gjithë shfrytëzuesve të sistemit që përfitojnë nga sistemi.	2.11 utvrđivanje, i nakon odobrenja od strane Regulatora, objavljivanje standarda i pravila u vezi sa podelom troškova instalacije sistema, kao što su mrežne veze i mrežna pojačanja, između svih korisnika sistema koji imaju koristi od sistema	2.11 establish and after approval from the Regulator publish standards and rules relating to the sharing of costs of system installations, such as grid connections and reinforcements, between all system users benefiting from the system;
2.12. hartimi i metodologjisë tarifore për qasje dhe kyçje në sistemin e shpërndarjes dhe aplikimin e tarifave për shfrytëzimin e	2.12. izrada metodologije tarifa za pristup i priključenje na distributivni sistem i primena tarifa za korišćenje distributivnog	2.12. drafting the tariff methodology for access and connection to the distribution system and the application of tariffs for the

sistemit të shpërndarjes dhe tarifat e kyçjes, në pajtim me parimet transparente dhe jodiskriminuese që ofrojnë sinjale të duhura ekonomike për shfrytëzuesit e sistemit. Metodologjitë, tarifat, pagesat dhe metodologjia e llogaritjes miratohen nga Rregullatori dhe publikohen në uebfaqen e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes, pesëmbëdhjetë (15) ditë para datës së aplikimit të tyre, në pajtim me rregullat dhe procedurat e përcaktuara në Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë;	sistema i tarifa za priključenje, u skladu sa transparentnim i nediskriminatornim principima koji pružaju odgovarajuće i ekonomske signale korisnicima sistema. Metodologije, tarife, plaćanja i metodologiju obračuna odobrava Regulator i objavljuju se na veb stranici Operatora distributivnog sistema, petnaest (15) dana pre datuma njihove primene, u skladu sa pravilima i procedurama utvrđenim u relevantnom Zakonu o regulatoru energetike;	use of the distribution system and connection tariffs, in accordance with transparent and non-discriminatory principles that provide appropriate and eeconomic signals to system users. The methodologies, tariffs, payments and calculation methodology are approved by the Regulator and published on the website of the Distribution System Operator, fifteen (15) days before the date of their application, in accordance with the rules and procedures set out in the relevant Law on the Energy Regulator;
2.13. sigurimi i të dhënave nga pikat matëse të prodhuesve dhe shfrytëzuesve të kyçur në rrjetin e shpërndarjes dhe të i ofrojë ato në dispozicion të agreguesit (nëse është i përfshirë), Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe/ose Operatorit të Nominuar të Tregut të Energjisë Elektrike, në rast të pjesëmarrjes së tyre të drejtpërdrejtë në treg, për qëllime të llogaritjes përfundimtare të barazimit;	2.13. obezbeđivanje podataka sa mernih mesta proizvođača i korisnika priključenih na distributivnu mrežu i njihovo stavljanje na raspolaganje agregatoru (ako je uključen), Operatoru prenosnog sistema i/ili Nominovanom operatoru tržišta električne energije, u slučaju njihovog direktnog učešća na tržištu, za potrebe slučajeva kada su uključeni u konačni obračun bilansa;	2.13. providing data from the metering points of producers and users connected to the distribution network and making them available to the aggregator (if included), the Transmission System Operator and/or the Nominated Electricity Market Operator, in case of their direct participation in the market, for the purposes of the cases when they are involved in the final calculation of the balance;
2.14. sigurimi i disponueshmërisë së kapaciteteve shpërndarëse për shpërndarjen e energjisë elektrike te shfrytëzuesit e sistemit të kyçur në rrjetin e shpërndarjes;	2.14. obezbeđuje dostupnost distributivnih kapaciteta za distribuciju električne energije korisnicima sistema priključenih u distributivnu mrežu;	2.14. ensure availability of distribution capacities for electricity distribution for system users connected in the distribution network;
2.15. sigurimi i informatave për ndërmarrjet e energjisë dhe shfrytëzuesit e rrjetit të	2.15. pružanje informacija energetskim kompanijama i korisnicima distributivne	2.15. provide information to energy entities and distribution network users,

shpërndarjes të cilat janë të nevojshme për qasje në rrjet dhe shfrytëzim të rrjetit të shpërndarjes, në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese;	mreže koje su neophodne za efikasan pristup mreži i korišćenje distributivne mreže, na transparentan i nediskriminatorski način;	which is necessary for effective access to the network and use of the distribution network, in a transparent and non-discriminatory manner;
2.16. ofrimi i informatave për parashikimin e kërkesës për energji elektrike dhe informata të tjera të kërkuara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit, Rregullatori ose Ministria;	2.16. pružanje informacije o prognoziranju potražnje za električnom energijom i drugim traženim informacijama od Operatera prenosnog sistema, Regulatornog tela ili Ministarstva;	2.16. provide information on electricity demand forecast and other information required by the Transmission System Operator, the Regulator or Ministry;
2.17. zbatimi i masave për të përmirësuar efiçiencën e shpërndarjes së energjisë;	2.17. sprovođenje mere za poboljšanje efikasnosti distribucije energije;	2.17. implement measures to improve efficiency of energy distribution;
2.18. mbrojtja e mjedisit;	2.18. zaštita životne sredine;	2.18. protect the environment;
2.19. lidhja e marrëveshjeve dhe përmbushja e obligimeve përkatëse për ofrimin e shërbimeve ndihmëse me Operatorin e Sistemit të Transmetimit, me qëllim të ofrimit të shërbimeve të sistemit të transmetimit;	2.19. sklapanje sporazuma i izvršenje odgovarajuće obaveze za pružanje pomoćnih usluga sa Operatorom prenosnog sistema, u cilju pružanja usluga prenosnog sistema;	2.19. reach an agreement and implement the corresponding obligations for provision of ancillary services with the Transmission System Operator, with the view of providing transmission system services;
2.20. blerja e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve në sistemin e shpërndarjes dhe për shërbimet ndihmëse në rrjetin e shpërndarjes, në pajtim me parimet e tregut të energjisë elektrike, transparencës dhe jodiskriminimit, sipas nenit 17 të këtij ligji;	2.20 kupovina električne energije za pokriće gubitaka u sistemu distribucije i za pomoćne usluge u distributivnoj mreži, u skladu sa principima tržišta električne energije, transparentnosti i nediskriminacije, shodno članu 17. ovog zakona;	2.20 purchase electricity for covering losses in the distribution system and for ancillary services in the distribution network, in accordance with the principles of electricity market, transparency and non-discrimination, pursuant to Article 17 of this law.
2.21. lidhja e marrëveshjeve me	2.21. sklapanje sporazume sa korisnicima	2.21. reach an agreement with distribution

shfrytëzuesit e sistemit të shpërndarjes dhe përmbushja e obligimeve përkatëse për ofrimin e shërbimeve ndihmëse, me qëllim të ofrimit të shërbimeve ndihmëse në rrjetin e shpërndarjes në mënyrë ekonomike dhe efikase;	distributivnog sistema i izvršava odgovarajuće obaveze za pružanje pomoćnih usluga, kako bi se pomoćne usluge u distributivnoj mreži pružale ekonomski i efikasno;	system users and implement the corresponding obligations on provision of ancillary services, with the view of providing ancillary services in the distribution network in an economical and efficient manner;
2.22. mbajtja e një regjistri të pikave matëse për të gjitha palët përkatëse për jobalancë të pikat shpërndarëse në rrjetin e shpërndarjes;	2.22. vodi registar mernih tačaka za sve relevantne strane za nebalans kod tačaka distribucije u distributivnoj mreži;	2.22. maintain a register of metering points for all respective parties for imbalance in the delivery points in the distribution network;
2.23. analizimi i humbjeve në rrjetin e shpërndarjes për çdo vit, duke përfshirë vlerësimin e humbjeve teknike dhe shfrytëzimin e paautorizuar të energjisë elektrike;	2.23. analiziranje gubitaka u distributivnoj mreži godišnje, uključujući procenu tehničkih gubitaka i neovlašćenu upotrebu električne energije;	2.23. analyze losses in the distribution network on annual basis, including assessment of technical losses and unauthorized electricity consumption;
2.24. përgatitja e planit të zbatimit për masat e reduktimit të humbjeve të shpërndarjes, brenda çdo periudhe të rregulluar tarifore, për vitet e ardhshme dhe dorëzimi i atij plani te Rregullatori për miratim të investimeve të nevojshme për uljen e humbjeve bashkë me raportin e rezultateve të periudhës përkatëse paraprake. Plani i reduktimit të humbjeve përfshinë vlerësimin e humbjeve teknike dhe shfrytëzimin e paautorizuar të energjisë elektrike;	2.24. priprema plana implementacije mera za smanjenje gubitaka u distribuciji, u okviru svakog regulisanog tarifnog perioda, za naredne godine i dostavljanje tog plana Regulatoru na odobrenje potrebnih investicija za smanjenje gubitaka zajedno sa izveštajem rezultati perioda relevantni preliminarni. Plan smanjenja gubitaka obuhvata procenu tehničkih gubitaka i neovlašćene upotrebe električne energije;	2.24. prepare within every regulated tariff period the implementation plan on the measures to reduce distribution losses for the forthcoming years, and submit it for approval of the required investments for the decrease of losses to the Regulator, along with a report on the results for the previous respective period. The Losses Reduction Plan shall include an assessment of technical losses and unauthorized electricity consumption;
2.25. mirëmbajtja e sistemeve matëse, mbledhja dhe përpunimi i të dhënave nga	2.25. održavanje mernih sistema, prikupljanje i obrada podataka sa	2.25. maintain metering systems, collect and process data from commercial

pikat matëse komerciale të shfrytëzuesve të rrjetit, në përputhje me këtë ligj dhe Kodin e Matjes;	komercijalnih mernih mesta korisnika mreže, u skladu sa ovim zakonom i Kodeksom merenja;	metering points of network users, in compliance with this law and Metering Code;
2.26. mbështetja e komunave në përgatitjen e planeve të tyre zhvillimore lokale për çështjet që ndikojnë në sistemin e shpërndarjes;	2.26. podrška opština u pripremi njihovih lokalnih razvojnih planova o pitanjima koja utiču sistema distribucije;	2.26. support municipalities in preparing their local development plans on matters affecting the distribution system;
2.27. ndërmarrja e të gjitha veprimeve në pajtim me Kodin e Rrjetit të Transmetimit, Kodin e Rrjetit të Shpërndarjes dhe të gjitha kodet dhe rregullat e tjera në fuqi.	2.27. preduzimanje svih radnji u skladu sa Kodeksom prenosne mreže, Kodeksom distributivne mreže i svim drugim kodeksima i pravilima koja su na snazi.	2.27 comply all actions with the Transmission Grid Code, Distribution Grid Code and all other codes and rules in force.
3. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është përgjegjës për sigurimin e energjisë elektrike për mbulimin e humbjeve të shërbimeve ndihmëse për funksionimin efikas, të qëndrueshëm dhe të sigurt të sistemit të shpërndarjes sipas nenit 17 të këtij ligji dhe sipas parimeve të tregut të energjisë elektrike, transparencës dhe jodiskriminimit. Kushtet dhe kriteret për pjesëmarrje përcaktohen në procedurat e zhvilluara sipas nenit 17 të këtij ligji përcaktohen me rregullat e miratuara.	3. Operator distributivnog sistema je odgovoran za obezbeđivanje električne energije za pokrivanje gubitaka pomoćnih usluga za efikasno, stabilno i bezbedno funkcionisanje distributivnog sistema u skladu sa članom 17. ovog zakona i u skladu sa principima tržišta električne energije, transparentnosti i nediskriminacije. Uslovi i kriterijumi za učešće utvrđeni su u procedurama razvijenim u skladu sa članom 17. ovog zakona i određeni su odobrenim pravilima.	3. The Distribution System Operator is responsible for providing electricity to cover the losses of ancillary services for the efficient, stable and secure functioning of the distribution system in accordance with Article 17 of this Law and in accordance with the principles of the electricity market, transparency and non-discrimination. The conditions and criteria for participation are determined in the procedures developed in accordance with Article 17 of this Law and are determined by the approved rules.
4. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes bashkëpunon me Operatorin e Sistemit të Transmetimit për pjesëmarrjen efektive të pjesëmarrësve të tregut të kyçur në rrjetin e tyre në tregjet me pakicë, tregjet me shumicë	4. Operater distributivnog sistema sarađuje sa Operatorom prenosnog sistema za efikasno učešće učesnika na tržištu priključenih u njihovoj mreži sa maloprodajnim, veleprodajnim i tržištima za	4. The Distribution System Operator shall cooperate with the Transmission System Operators for the effective participation of market participants connected to their grid in retail, wholesale and balancing markets.

dhe tregjet balancuese. Ofrimi i shërbimeve të balancimit që rrjedhin nga burimet që gjenden në sistemin e shpërndarjes bëhet në dakordim me Operatorin e Sistemit të Transmetimit në pajtim me nenin 50 të këtij ligji.	balansiranje. Pružanje usluga balansiranja koji proizilaze iz izvora sadržanih u sistemu distribucije, mora biti dogovoreno sa Operatorom prenosnog sistema u skladu sa članom 50. ovog zakona.	Delivery of balancing services stemming from resources located in the distribution system shall be agreed with the Transmission System Operator in accordance with Article 50 of this Law.
5. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes i raporton Rregullatorit, si parashihet në lejen e tyre dhe Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë dhe i siguron informata për çështjet që mund t'i specifikojë, në formën dhe afatet kohore siç kërkohen nga Rregullatori.	5. Operater distributivnog sistema izveštava Regulatornom telu, kao što je predviđeno u njihovoj dozvoli i odgovarajućem Zakonu o energetskom regulatoru i pruža informacije o pitanjima koje može da precizira, u obliku i intervalima kako je utvrđeno od strane Regulatornog tela.	5. The Distribution System Operator shall report to the Regulator, as provided in its permit and the relevant Law on the Energy Regulator and provide information on such matters it may specify, in such form and at such intervals as may be required by the latter.
6. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes u siguron informata njësive të vetëqeverisjes lokale, të nevojshme për planifikimin e zhvillimit lokal, duke respektuar konfidencialitetin e shfrytëzuesve individualë të rrjetit.	6. Operater distributivnog sistema pruža informacije jedinicama lokalne samouprave neophodnim za planiranje lokalnog razvoja, poštujući poverljivost pojedinačnih korisnika mreže.	6. The Distribution System Operator shall provide information to local governance units necessary for local development planning within the responsibility of municipalities as indicated in the relevant Law on Energy, while respecting the confidentiality of individual network users.
7. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ka të drejtë të faturojë dhe të arkëtojë kompensimin që i takon sipas kontratave për shfrytëzimin e sistemit dhe për të gjitha shërbimet e tjera të ofruara. Kushtet dhe afatet, duke përfshirë rregullat dhe tarifat, për ofrimin e shërbimeve nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes përcaktohen në mënyrë jodiskriminuese dhe kosto reflektuese dhe i dorëzohen për miratim	7. Operater distributivnog sistema ima pravo da naplaćuje i prikuplja naknadu koja mu pripada na osnovu ugovora o korišćenju sistema i za sve ostale pružene usluge. Uslovi i rokovi, uključujući pravila i naknade za pružanje usluga od strane Operatera distributivnog sistema određuju se na nediskriminacioni način i reflektujuće troškove i podnose se na usvajanje	7. The Distribution System Operator shall be entitled to bill for and collect the remuneration due to it under the contracts for use of its system and for all other services provided. The terms and conditions, including rules and tariffs, for the provision of services by the Distribution System Operator shall be established in a non-discriminatory and cost-reflective way, and

Rregullatorit. Pas miratimit nga Rregullatori, publikohen në faqen zyrtare të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes.	Regulatornom telu. Nakon usvajanja od strane Regulatornog tela, objavljuje se na sajtu Operatera distributivnog sistema.	shall be submitted for approval to the Regulator. Upon approval by the Regulator, the Distribution System Operator shall publish them on its web site.
Neni 57 **Nxitjet (stimujt) për shfrytëzimin e shërbimeve të fleksibilitetit në rrjetet e shpërndarjes**	**Član 57** **Podsticaji za korišćenje usluga fleksibilnosti u distributivnim mrežama**	**Article 57** **Incentives for the use of flexibility services in distribution networks**
1. Në planin zhvillimor dhjetëvjeçar (10) të rrjetit, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, bazuar në analiza të detajuara që vlerësojnë kosto-efektitetin, paraqet në mënyrë të kuptueshme dhe të thjeshtë nevojat për shfrytëzim të shërbimeve të fleksibilitetit, menaxhimit të konsumit, menaxhimit të kongjestionit në rrjetin e shpërndarjes, duke përfshirë masat për ruajtjen e energjisë dhe efiçiencës së energjisë si dhe mënyrën dhe shkallën se si përdorimi i këtyre masave ndikon në zvogëlimin ose shtyrjen e nevojës për përmirësimin ose zëvendësimin e kapacitetit të energjisë në rrjetin e shpërndarjes.	1. U desetogodišnjem (10) planu razvoja mreže, Operator distributivnog sistema, na osnovu detaljnih analiza isplativosti, na razumljiv i jednostavan način predstavlja potrebe za korišćenjem usluga fleksibilnosti, upravljanjem potrošnjom, upravljanjem zagušenjima u distributivnoj mreži, uključujući mere uštede energije i energetske efikasnosti, kao i način i obim u kojem korišćenje ovih mera utiče na smanjenje ili odlaganje potrebe za poboljšanjem ili zamenom energetskih kapaciteta u distributivnoj mreži.	1. In the ten-year (10) network development plan, the Distribution System Operator, based on detailed cost-effectiveness analyses, presents in an understandable and simple manner the needs for the use of flexibility services, consumption management, congestion management in the distribution network, including energy conservation and energy efficiency measures, as well as the manner and extent to which the use of these measures affects the reduction or postponement of the need for the improvement or replacement of energy capacity in the distribution network.
2. Në bazë të analizës nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori përcakton nëse:	2. Na osnovu analize troškova i koristi iz stava 1. ovog člana, Regulator utvrđuje da li:	2. Based on the cost-benefit analysis from paragraph 1 of this article, the Regulator determines if:
2.1. prokurimi i shërbimeve të fleksibilitetit është ekonomikisht i	2.1. nabavka fleksibilnih usluga je ekonomski efikasna;	2.1. the procurement of flexibility services is economically efficient;

arsyeshëm;		
2.2. prokurimi i shërbimeve të fleksibilitetit redukton nevojën për të përmirësuar ose zëvendësuar kapacitetin e rrjetit të shpërndarjes;	2.2. nabavka usluga fleksibilnosti smanjuje potrebu za nadogradnjom ili zamenom kapaciteta distributivne mreže;	2.2. the procurement of flexibility services reduces the need to upgrade or replace the capacity of the distribution network;
2.3. prokurimi i shërbimeve të fleksibilitetit mbështet funksionimin efektiv dhe të sigurt të sistemit të shpërndarjes dhe,	2.3. nabavka usluga fleksibilnosti podržava efikasan i bezbedan rad distributivnog sistema i,	2.3. the procurement of flexibility services supports the effective and secure operation of the distribution system and,
2.4. prokurimi i shërbimeve të fleksibilitetit shkakton çrregullime në funksionimin e tregut g ose në kongjestione të mëdha në rrjetin e shpërndarjes.	2.4. nabavka usluga fleksibilnosti uzrokuje poremećaje u funkcionisanju tržišta ili značajna zagušenja u distributivnoj mreži.	2.4. the procurement of flexibility services causes disruptions in the functioning of the market or significant congestion in the distribution network.
3. Nëse, në bazë të analizave nga paragrafi 1 i këtij neni, Rregullatori konstaton se efektet e sigurimit dhe shfrtyëzimit të shërbimeve të fleksibilitetit janë pozitive, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes i siguron shërbimet nga ofruesit e shërbimeve të fleksibilitetit mbi baza transparente, jodiskriminuese dhe të bazuara në treg, dhe produkte të standardizuara të tregut për shërbimet e fleksibilitetit.	3. Ukoliko, na osnovu analiza iz stava 1. ovog člana, Regulator utvrdi da su efekti obezbeđenja i korišćenja usluga fleksibilnosti pozitivni, Operater distributivnog sistema obezbeđuje usluge od pružalaca usluga fleksibilnosti na transparentnoj, nediskriminatornoj i tržišno standardizovanoj osnovi i tržišno standardizovanim proizvodima za usluge fleksibilnosti.	3. If, on the basis of the analysis from paragraph 1 of this article, the Regulator determines that the effects of the procurement and use of flexibility services are positive, the distribution system operator procures services from flexibility service providers based on transparent, non-discriminatory and market-based procedures and standardized market products for flexibility services.
4. Rregullatori mundëson sigurimin e shërbimeve të fleksibilitetit nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe përdorimin e masave nga paragrafi 1 i këtij neni duke ofruar kornizën rregullative për disponueshmërinë e	4. Regulator omogućava obezbeđivanje fleksibilnih usluga od strane Operatera distributivnog sistema i korišćenje mera iz stava 1. ovog člana pružajući regulatorni okvir za dostupnost takvih mera putem:	4. The Regulator facilitates the procurement of flexibility services by distribution system operator and the use of the measures from paragraph 1 of this article by providing regulatory framework for availability of

këtyre masave me anë të:		those measures through:
4.1. sigurimit të shërbimeve të fleksibilitetit sipas parimeve të tregut;	4.1 obezbeđivanja fleksibilnih usluga po tržišnim principima;	4.1. procurement of flexibility services on market principles;
4.2. tarifave për shpërndarjen e energjisë elektrike;	4.2. tarife za distribuciju električne energije;	4.2. tariffs for the distribution of electricity;
4.3. marrëveshjeve për kyçje dhe marrëveshjeve për shfrytëzimin e rrjetit me mundësinë e kufizimit të fuqisë së lejuar;	4.3. ugovori o priključenju i ugovori o korišćenju mreže sa mogućnošću ograničavanja dozvoljene snage;	4.3. connection agreements and agreements for the use of the network with the possibility of limiting the allowed power;
4.4. sigurimit të shërbimeve të fleksibilitetit sipas kushteve në përputhje me procedurën e miratuar nga Rregullatori.	4.4. pružanje usluga fleksibilnosti pod uslovima u skladu sa postupkom koji je odobrio Regulator.	4.4. provision of flexibility services under conditions in accordance with the procedure approved by the Regulator.
5. Gjatë sigurimit dhe aktivizimit të shërbimeve të fleksibilitetit në rrjetin e shpërndarjes, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe Operatori i Sistemit të Transmetimit shkëmbejnë të gjitha informatat e nevojshme dhe koordinohen në përputhje me rregullat e rrjetit të sistemit të shpërndarjes për të siguruar përdorimin optimal të burimeve për ofrimin e shërbimeve të fleksibilitetit, funksionimin e sigurt dhe efiçient të sistemit dhe lehtësimin e zhvillimit të tregut të energjisë elektrike dhe të tregut të shërbimeve të fleksibilitetit.	5. Tokom obezbeđivanja i aktiviranja usluga fleksibilnosti u distributivnoj mreži, Operater distributivnog sistema i Operater prenosnog sistema razmenjuju neophodne informacije i koordiniraju se u skladu sa pravilima distributivne mreže sistema kako bi se obezbedilo optimalno korišćenje izvora za pružanje usluga fleksibilnosti, bezbedno i efikasno funkcionisanje sistema i olakšao razvoj tržišta električne energije i tržište usluga fleksibilnosti.	5. When procuring and activating flexibility services in the distribution network, the distribution system operator and the transmission system operator exchange all necessary information and coordinate in accordance with the network rules of the distribution system in order to ensure optimal use of resources for the provision of flexibility services, safe and efficient operation of the system and facilitated the development of the electricity market and flexibility services market.
6. Në përputhje me metodologjinë për	6. U skladu sa metodologijom za određivanje	6. In accordance with the methodology for

përcaktimin e tarifave për shpërndarjen e energjisë elektrike, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes kompensohet në mënyrë adekuate për kostot e shkaktuara që ndërlidhen me sigurimin e shërbimeve të fleksibilitetit.	tarifa za distribuciju električne energije, Operator distributivnog sistema je adekvatno nadoknađen za troškove nastale u vezi sa pružanjem usluga fleksibilnosti,	determining tariffs for the distribution of electricity, the Distribution System Operator is adequately compensated for the costs incurred in connection with the provision of flexibility services,
7. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes në Kodin e Rrjetit të Shpërndarjes përcakton kushtet teknike për ofrimin e shërbimeve ndihmëse dhe shërbimeve të fleksibilitetit.	7. Operator distributivnog sistema u Pravilniku distributivne mreže utvrđuje tehničke uslove za pružanje pomoćnih usluga i usluga fleksibilnosti.	7. The Distribution System Operator shall determine in the Distribution Network Code the technical conditions for the provision of ancillary services and flexibility services.
Neni 58 **Kodi i Rrjetit të Shpërndarjes**	**Član 58** **Kodeks distributivne mreže**	**Article 58** **Distribution Grid Code**
1. Operimi dhe menaxhimi i rrjetit të shpërndarjes rregullohet me Kodin e Rrjetit të Shpërndarjes.	1. Rad i upravljanje distributivnom mrežom regulisan je Kodeksom o distributivnoj mreži.	1. The operation and management of the distribution network shall be governed by Distribution Grid Code.
2. Kodi i Rrjetit të Shpërndarjes përfshin, së paku:	2. Kodeks distributivne mreže uključuje najmanje:	2. The Distribution Grid Code shall, at least, include:
2.1. metodën dhe procedurën për kyçjen e shfrytëzuesve në sistemin e shpërndarjes, të cilat përfshijnë procedura jodiskriminuese për kyçjen e llojeve të ndryshme të shfrytëzuesve në sistem;	2.1. metodu i proceduru za priključivanje korisnika u distributivni sistem, koje obuhvataju nediskriminatorne procedure za priključivanje različitih vrsta korisnika u sistem;	2.1 the method and procedure for connecting users to the distribution system, which includes non-discriminatory procedures for connecting different types of users to the system;
2.2. rregullat minimale për dizajnimin dhe Operimin e Sistemit të Shpërndarjes, duke përfshirë detyrimet për ruajtjen e nivelit të	2.2. minimalna pravila za projektovanje i operisanje sistema distribucije, uključujući obaveze za održavanje	2.2. the minimum rules for design and operation of the distribution system, including obligations for maintaining an

duhur të sigurisë së sistemit dhe kapacitetit rezervë;	odgovarajućeg nivoa bezbednosti sistema i rezervnih kapaciteta;	appropriate level of system security and reserve capacity;
2.3. rregullat teknike që përcaktojnë dizajnin teknik minimal dhe kriteret operative për kyçje në sistemin e transmetimit dhe interkoneksionin dhe operimin e sistemeve të tjera;	2.3. tehnička pravila koja određuju minimalne tehničke dizajne i operativne kriterijume za priključivanje u prenosni sistem i interkonekciju i operisanje drugih sistema;	2.3. the technical rules establishing the minimum technical design and operational criteria for connection to the transmission system and interconnection and operation of other systems;
2.4. procedurat e vlefshme për operimet e sistemit në situata të paparashikuara;	2.4. važeće procedure za operacije sistema u nepredviđenim situacijama;	2.4. the procedures applicable for system operations in contingency situations;
2.5. planifikimin, mirëmbajtjen dhe zhvillimin e sistemit të shpërndarjes të energjisë elektrike;	2.5. planiranje, održavanje i razvoj sistema distribucije električne energije;	2.5. the planning, maintenance and development of the electricity distribution system;
2.6. mënyrën e koordinimit me shfrytëzuesit e sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike në rastet e ndërprerjeve të planifikuara;	2.6. način usklađivanja sa korisnicima sistema distribucije električne energije u slučaju planiranih prekida;	2.6. the manner of harmonization with the electricity distribution system users in cases of planned interruptions;
2.7. masat, aktivitetet dhe procedurat në rastet e ndërprerjeve dhe aksidenteve madhore;	2.7. mere, aktivnosti i procedure u slučajevima prekida i velikih nezgoda;	2.7. the measures, activities and procedures in cases of outages and major accidents;
2.8. metodologjinë për përcaktimin e tarifës për kyçje në rrjetin e shpërndarjes së energjisë elektrike;	2.8. metodologiju za utvrđivanje tarife za priključenje na distributivnoj mreži električne energije;	2.8. the methodology for determining the fee for connection to the electricity distribution network;
2.9. cilësinë e energjisë elektrike së livruar përmes sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike;	2.9. kvalitet električne energije isporučene kroz sistem distribucije električne energije;	2.9. the quality of electricity delivered through the electricity distribution system;

2.10. cilësinë e shërbimeve që Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ofron për shfrytëzuesit;	2.10. kvalitet usluga koje Operater distributivnog sistema električne energije pruža korisnicima;	2.10. the quality of services that electricity distribution system operator provides for the users;
2.11. mënyrën e ofrimit të të dhënave dhe informatave tek Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe subjekteve të tjera të energjisë që janë të nevojshme për punën e tyre; dhe	2.11. način pružanja podataka i informacija Operatoru prenosnog sistema i drugim energetskim subjektima koji su neophodni za njihov rad; i	2.11. the method of delivering data and information to the transmission system operator and other energy entities that are necessary for their work; and
2.1.2 mënyrën dhe procedurën e dhënies së informatave për shfrytëzuesit e sistemit.	2.12. metodu i proceduru pružanja informacija korisnicima sistema.	2.12. the manner and procedure of provision of information to system users.
3. Kodi i Rrjetit të Shpërndarjes bazohet në parimet e ndërveprimit të sistemeve, objektivitetit dhe jodiskriminimit dhe zbatohet dhe bëhet publik në bazë të këtyre parimeve.	3. Kodeks distributivne mreže zasnovan je na principima interoperabilnosti sistema, objektivnosti i nediskriminacije i primenjuje se i objavljuje na osnovu ovih principa.	3. The Distribution Grid Code shall be based on principles of interoperability of systems, objectivity and non-discrimination, and shall be applied and made public based on such principles.
4. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është përgjegjës për zbatimin e Kodit të Rrjetit të Shpërndarjes dhe i raporton Rregullatorit në baza vjetore për zbatimin.	4. Operater distributivnog sistema odgovoran je za implementaciju Kodeksa distributivne mreže i izveštava Regulatornom telu na godišnjem nivou o primeni.	4. The Distribution System Operator shall be responsible for implementation of the Distribution Grid Code and reports on an annual basis to the Regulator on its implementation.
5. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes harton Kodin e Rrjetit të Shpërndarjes dhe ia dorëzon Rregullatorit për miratim. Në hartimin e Kodit të Rrjetit, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet të sigurojë pjesëmarrjen adekuate të të gjitha palëve të interesit dhe shfrytëzuesve të rrjetit, të organizoj konsultim publik, si dhe të	5. Operator distributivnog sistema izrađuje nacrt Pravilnika distributivne mreže i podnosi ga Regulatoru na odobrenje. Prilikom izrade Pravilnika mreže, Operator distributivnog sistema obezbeđuje adekvatno učešće svih zainteresovanih strana i korisnika mreže, organizuje javne	5. The Distribution System Operator shall draft the Distribution Network Code and submit it to the Regulator for approval. In drafting the Network Code, the Distribution System Operator shall ensure adequate participation of all stakeholders and network users, organize public consultation, and take

marrë parasysh propozimet dhe komentet e tyre për përmbajtjen e draft Kodit të Rrjetit. Kodi i Rrjetit të Shpërndarjes, pas miratimit nga Rregullatori, publikohet në faqen zyrtare të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes.	konsultacije i uzima u obzir njihove predloge i komentare na sadržaj nacrta Pravilnika mreže. Pravilnik distributivne mreže, nakon odobrenja Regulatora, objavljuje se na zvaničnoj veb stranici Operatora distributivnog sistema.	into account their proposals and comments on the content of the draft Network Code. The Distribution Network Code, after approval by the Regulator, shall be published on the official website of the Distribution System Operator.
Neni 59 **Planifikimi i Sistemit të Shpërndarjes së Energjisë Elektrike**	**Član 59** **Planiranje distributivnog sistema električne energije**	**Article 59** **Electricity Distribution System Planning**
1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, së energjisë elektrike është i detyruar të hartojë:	1. Operater distributivnog sistema električne energije dužan je da izradi:	1. The electricity distribution system operator is obliged, to develop:
1.1. çdo dy (2) vjet planin për zhvillim të rrjetit të shpërndarjes për periudhën dhjetë (10) vjeçare, siç parashihet në Ligjin përkatës për Energjinë;	1.1. svake dve (2) godine plan razvoja distributivne mreže za period od deset (10) godina, kao što je navedeno u odgovarajućem Zakonu o energetici;	1.1.. every two (2) years a distribution network development plan for the period of next ten (10) years, as provided in the relevant Energy Law;
1.2. planin e investimeve për rrjet të shpërndarjes për periudhën rregullative pesë (5) vjeçare, i cili duhet të harmonizohet me planin për zhvillim të rrjetit të shpërndarjes për periudhën dhjetë (10) vjeçare dhe me dokumentacionin e planifikimit hapësinor.	1.2.investicioni plan distributivne mreže za regulatorni period od pet (5) godina, koji mora biti usklađen sa (10) desetogodišnjim planom razvoja distributivne mreže, sa dokumentacijom o prostornom planiranju.	1.2 a distribution network investment plan for the five (5) year regulatory period, which shall be harmonized with the ten (10) year distribution network development plan and with spatial planning documentation.
2. Plani i investimeve për rrjet të shpërndarjes, në veçanti, duhet të paraqesë rritjen e pritshme të efikasitetit të funksionimit të sistemit të shpërndarjes së energjisë elektrike duke reduktuar humbjet e energjisë elektrike dhe duke përmirësuar cilësinë e energjisë elektrike	2. Investicioni plan distributivne mreže posebno bi trebalo da predstavi očekivano povećanje efikasnosti sistema distribucije električne energije smanjenjem gubitaka električne energije i poboljšanjem kvaliteta električne energije koju distribuira mreža za	2.The distribution network investment plan should in particular show the expected increase in the efficiency of the operation of the electricity distribution system by reducing the losses of electricity and improving the quality of the delivered

të livruar nga rrjeti i shpërndarjes së energjisë elektrike, si pasojë e investimeve të parashikuara. Ky plan përmban vlerësimin teknik dhe ekonomik të të gjitha kostove dhe përfitimeve për tregun dhe për konsumatorët individualë, si dhe për rritjen e efiçiencës së energjisë nga zbatimi i sistemeve inteligjente të matjes dhe rrjeteve inteligjente.	distribuciju električne energije kao rezultat predviđenih investicija. Plan sadrži tehničku i ekonomsku procenu svih troškova i beneficija za tržište i za pojedinačne potrošače, kao i za povećanje energetske efikasnosti primenom inteligentnih sistema merenja i inteligentnih mreža.	electricity from the electricity distribution network as a result of the envisaged investments. The Plan shall contain a technical and economic assessment of all costs and benefits for the market and for the individual customers, as well as for increasing energy efficiency from the introduction of smart metering systems and smart networks.
Neni 60 **Integrimi i elektromobilitetit në rrjetin e energjisë elektrike**	**Član 60** **Integrisanje elektromobilnosti u električnu mrežu**	**Article 60** **Integration of electromobility into the electricity network**
1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes obligohet të bashkëpunojë në baza jodiskriminuese me secilën ndërmarrje që ka në pronësi, zhvillon, operon ose menaxhon pikat rimbushëse për automjetet elektrike, duke përfshirë edhe kyçjen në rrjet.	1. Operater distributivnog sistema je dužan da sarađuje na nediskriminatornoj osnovi sa bilo kojim preduzećem koje poseduje, razvija, operiše ili upravlja tačkama punjenja električnih vozila, uključujući i priključenje mreži.	1. Distribution System Operator is obliged to cooperate on a non-discriminatory basis with any undertaking that owns, develops, operates or manages recharging points for electric vehicles, including with regard to connection to the grid.
2. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, nuk mund të ketë në pronësi, zhvillojë, menaxhojë ose operojë pika rimbushëse për automjetet elektrike, përveç rasteve kur Operatori i Sistemit të Shpërndarjes zotëron pika private rimbushëse vetëm për përdorim vetanak.	2. Operater distributivnog sistema ne može posedovati, razvijati, upravljati ili operisati tačkama za punjenje električnih vozila, osim ako Operater distributivnog sistema poseduje privatne tačke za punjenje samo za sopstvenu upotrebu.	2. The Distribution System Operator shall not own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, except where the Distribution System Operator owns private recharging points solely for its own use.
3. Duke përjashtuar paragrafin 2 të këtij neni, Rregullatori mund të lejojë Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes të mbajë në pronësi, zhvillojë, menaxhojë ose operojë me pika	3. Bez obzira na stav 2 ovog člana, Regulator može dozvoliti Operatoru distributivnog sistema da poseduje, razvija, upravlja ili koristi punjače za električna vozila, kada su	3. Notwithstanding paragraph 2 of this Article, the Regulator may allow the Distribution System Operator to own, develop, manage or operate recharging

rimbushëse për automjetet elektrike, kur plotësohen të gjitha kushtet vijuese:	ispunjeni svi sledeći uslovi:	points for electric vehicles, where all of the following conditions are met:
3.1. Rregullatori ka kryer dhe ka dhënë miratimin për një shqyrtim ex - ante të kushteve të procedurës së tenderimit që realizohet nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes;	3.1. Regulator je obavio ex ante reviziju uslova tenderske procedure koju sprovodi Operater distributivnog sistema;	3.1 the Regulator has carried out an ex-ante review of the conditions of the tendering procedure that will be carried out by the Distribution system operator and has granted its approval;
3.2. pas realizimit të një procedure tenderuese të hapur, transparente dhe jodiskriminuese nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, asnjë palë nuk ka marrë të drejtën për të pasur në pronësi, zhvilluar, menaxhuar ose operuar pika rimbushëse për automjetet elektrike, ose pjesëmarrësit në tender kanë premtuar të ofrojnë ato shërbime me çmime më pak të favorshme sesa çmimet e tregut si dhe,	3.2. nakon realizacije otvorene, transparentne i nediskriminatorne tenderske procedure od strane Operatera distributivnog sistema, nijedna strana nije dobila pravo da poseduje, razvija, upravlja ili operiše tačkama za punjenje električnih vozila ili su učesnici na tenderu obećali da će te usluge pružati po manje povoljnijim cenama od tržišnih; kao i	3.2 following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure carried out by the Distribution system operator, no party have been awarded a right to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, or the participants at the tender offered to deliver those services at a price less favorable than the market prices; and
3.3. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes operon me pika rimbushëse në bazë të dispozitave të qasjes së palëve të treta të parapara në Ligjin përkatës për Energji dhe nuk bënë diskriminim midis shfrytëzuesve të sistemit ose shfrytëzuesve të sistemit sipas nivelit të tensionit, në veçanti në favor të ndërmarrjeve.	3.3. Operator distributivnog sistema upravlja punjačima na osnovu odredbi o pristupu trećih lica utvrđenih u relevantnom Zakonu o energetici i ne pravi razliku između korisnika sistema ili korisnika sistema prema nivou napona, posebno u korist preduzeća.	3.3. The Distribution System Operator operates charging points based on the third-party access provisions set out in the relevant Energy Law and does not discriminate between system users or system users according to voltage level, in particular in favour of enterprises.
4. Rregullatori harton dhe miraton udhëzuesit për përgatitjen dhe realizimin e procedurës tenderuese që referohet në paragrafin 3 të këtij	4. Regulator će izraditi i usvojiti smernice za izradu i sprovođenje postupka tenderisanja iz stava 3 ovog člana.	4. The Regulator shall draw up guidelines for preparing and conducting the tendering procedure referred to in paragraph 3 of this

neni.		article.
5. Nëse Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ka fituar të drejtën për të mbajtur në pronësi, zhvilluar, menaxhuar apo operuar me pika rimbushëse për automjetet elektrike në pajtim me paragrafin 3 të këtij neni, Rregullatori, në intervale të rregullta ose të paktën çdo tri (3) vjet, mban konsultime publike për të rivlerësuar interesimin e mundshëm të palëve të tjera për pronësi, zhvillim, operim apo menaxhim të pikave rimbushëse të automjeteve me energji elektrike.	5. Ukoliko je Operater distributivnog sistema stekao pravo da poseduje, razvija, upravlja ili operiše sa tačkama za punjenje električnih vozila u skladu sa stavom 3 ovog člana, Regulator će, u redovnim intervalima ili najmanje svake tri (3) godine, održati javne konsultacije radi ponovnog ocenjivanja potencijalnog interesa drugih strana za posedovanje, razvoj, operisanje ili upravljanje tačkama za punjenje električnih vozila.	5. If the Distribution system operator has been granted the right to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles in accordance with paragraph 3 of this Article, the Regulator, at regular intervals or at least every three (3) years, carries out public consultations in order to re-assess the potential interest of other parties in owning, developing, operating or managing recharging points for electric vehicles.
6. Kur rezultatet e konsultimeve publike të përcaktuara në paragrafin 5 të këtij neni tregojnë që palët tjera janë në gjendje të kenë në pronësi, zhvillojnë, operojnë ose menaxhojnë pika të tilla, Rregullatori detyron Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes të ndërpresë aktivitetet e tyre për zhvillimin e pikave rimbushëse, si dhe brenda tetëmbëdhjetë (18) muajsh, të ndërpresë funksionimin e pikave ekzistuese ribmbushëse, apo shtijen e tyre. Në rastin e ndërprerjes së funksionimit të tyre, Rregullatori mund t'i lejojë Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes të rikuperojë vlerën e mbetur të investimit në infrastrukturën e rimbushjes.	6. Tamo gde rezultati javnih konsultacija utvrđeni stavom 5. ovog člana ukazuju na to da su druge strane u stanju da poseduju, razvijaju, operišu ili upravljaju takvim tačkama, Regulator obavezuje Operatera distributivnog sistema da prekine svoju aktivnost u razvoju tačaka za punjenje i, u roku od osamnaest (18) meseci, prekine operisanje postojećih tačaka za punjenje, ili da proda iste. U slučaju prekida operisanja, Regulator može dozvoliti Operatoru distributivnog sistema da povrati preostalu vrednost ulaganja u infrastrukturu za punjenje.	6. Where the results of the public consultations determined in paragraph 5 of this article indicate that other parties are able to own, develop, operate or manage such points, the Regulator shall impose the Distribution system operator to cease its activities in development of recharging points and within a period of eighteen (18) months to cease the operation of the existing recharging point or to sell them. In case of cease the operations, the Regulator may allow the Distribution system operator to recover the residual value of its investment in recharging infrastructure.

Neni 61 **Kodi i Matjes për shpërndarjen e energjisë elektrike**	Član 61 **Kodeks merenja za distribuciju električne energije**	Article 61 **Metering Code for electricity distribution**
1. Instalimi, operimi, leximi dhe menaxhimi i sistemit të matjes në rrjetin e shpërndarjes si dhe i pajisjeve matëse në pikat e matjes së energjisë elektrike të konsumatorëve, prodhuesve, vetëkonsumatorëve, stabilimenteve të ruajtjes së energjisë, si dhe në pikat e shkëmbimit të energjisë elektrike midis Sistemit të Shpërndarjes dhe Sistemit të Transmetimit, rregullohet me Kodin e Matjes së Shpërndarjes.	1. Ugradnja, operisanje, čitanje i upravljanje mernim sistemom u distributivnu mrežu, kao i opreme za merenje na tačkama za merenje električne energije potrošača, proizvođača, samo-potrošača, postrojenja za skladištenje električne energije, kao i na tačkama za razmenu električne energije između Distributivnog sistema i Prenosnog sistema, regulisani su Kodeksom merenja za distribuciju.	1. Installation, operation, reading and management of the metering system in the distribution network, and metering devices at the electricity metering points of customer, generators, prosumers, energy storage facilities as well as at the points of electricity exchange between the Distribution System and the Transmission System is regulated by the Distribution Metering Code.
2. Kodi i Matjes për Shpërndarjen rregullon, së paku:	2. Kodeks merenja za distribuciju najmanje regulisaće:	2. The Distribution Metering Code regulates at least:
2.1. karakteristikat e pajisjeve matëse në pikën matëse të shfrytëzuesve të rrjetit;	2.1. karakteristike opreme za merenje na mernoj tački korisnika mreže;	2.1. characteristics of the metering devices at the metering point of network users;
2.2. tiparet e pajisjeve matëse ose standardet që duhet të plotësohen nga pajisjet matëse për të mundësuar menaxhimin e kërkesës dhe fleksibilitetin, matjen e ndërprerë dhe me interval kohor të profilit të ngarkesës, matjen e të gjithë parametrave matës, matjen neto dhe konsumin vetanak të energjisë elektrike në matje;	2.2. osobine opreme za merenje ili standarde koje treba ispuniti oprema za merenje, kako bi se omogućilo upravljanje potražnjom, fleksibilnošću, prekinutim i vremensko merenje profila opterećenja, merenje svih mernih parametara, neto merenje i sopstvenu potrošnju električne energije u merenju;	2.2. the properties of the metering devices or the standards that must be complied by the metering devices to enable demand management and flexibility, intermittent and time-interval metering of the load profile, metering of all metering parameters, net metering and self-consumption of electricity being metered;

2.3. tiparet e pajisjeve matëse ose standardet që duhet të plotësojnë pajisjet matëse në pikën matëse, për sa i përket:	2.3. osobine opreme za merenje ili standarde koje treba ispuniti oprema za merenje na mernoj tački, u pogledu:	2.3. the properties of the metering equipment or the standards that the metering equipment must meet at the metering point, in terms of:
2.3.1. kritereve funksionale, saktësisë së pajisjeve matëse dhe metodës së matjes së energjisë elektrike;	2.3.1. funkcionalnih kriterijuma, tačnosti opreme za merenje i metode merenja električne energije:	2.3.1. functional criteria, accuracy of metering devices and the method of electricity Metering;
2.3.2. mënyrës së instalimit, pranimit dhe kalibrimit, mbrojtjes, testimit dhe mirëmbajtjes së pajisjeve matëse;	2.3.2. način ugradnje, prijema i kalibracije, zaštite, ispitivanja i održavanja opreme za merenje;	2.3.2. method of installation, approval and calibration, protection, testing and maintenance of metering equipment;
2.3.3. qasjes në njehsorë, mënyrës së grumbullimit, leximit të njehsorëve dhe leximit të të dhënave të tjera në pikën matëse; dhe	2.3.3. pristupa brojilima i način prikupljanja, očitavanje brojila i očitavanje drugih podataka na mernom mestu i,	2.3.3. access to meters, collection method, meter readings and reading of other data at the metering point and,
2.3.4. ruajtjes, përpunimit dhe transferimit të leximeve të njehsorëve dhe të të dhënave të tjera të Operatori i Sistemit të Shpërndarjes , furnizuesi ose shfrytëzuesit e të dhënave, si dhe mbledhjes dhe arkivimit të të dhënave.	2.3.4. očuvanja, obrada i prenos očitavanja brojila i drugih podataka Operatera distributivnog sistema, Isporučioca ili korisnika podataka, kao i prikupljanje i arhiviranje podataka.	2.3.4. storage, processing and transfer of meter readings and other data to the Distribution System Operator, Supplier or data users, as well as data collection and archiving.
2.4. obligimet e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes për të definuar zgjidhjet teknike standarde për kyçje në rrjet duke përfshirë pikat matëse për shfrytëzuesit e rrjetit;	2.4. obaveze Operatera distributivnog sistema da definiše standardna tehnička rešenja za priključivanje na mrežu, uključujući tačke za merenje za korisnike mreže;	2.4 obligations of the Distribution System Operator to define standard technical solutions for network connections including Metering points for network users;

2.5. rregullat jodiskriminuese, transparente, metodat dhe mjetet e sigurta për qasje në të dhënat e matjes dhe procedurat e shkëmbimit të të dhënave ndërmjet ndërmarrjeve të energjisë elektrike në lidhje me menaxhimin e konsumit nëpërmjet agregimit dhe përdorimit të shërbimeve të fleksibilitetit, duke mbrojtur plotësisht të dhënat e ndjeshme komerciale në përputhje me nenin 64 të këtij ligji;	2.5. nediskriminatorna i transparentna pravila i bezbedne metode i sredstva za pristup mernim podacima i procedurama razmene podataka između preduzeća za električnu energiju, u vezi sa upravljanjem potrošnje kroz agregaciju i korišćenje fleksibilnih usluga, uz potpunu zaštitu komercijalno osetljivih podataka u skladu sa članom 64. ovog zakona;	2.5. non-discriminatory and transparent rules and safe methods and tools for access to metering data and data exchange procedures between electricity entities in relation to consumption management through aggregation and use of flexibility services, along with full protection of sensitive commercial data in accordance with Article 64 of this law;
2.6. standardet teknike, procedurat dhe zgjidhjet për instalimin dhe shfrytëzimin e sistemeve matëse të shfrytëzuesve të rrjetit të shpërndarjes të matësit inteligjente.	2.6. tehničke standarde, procedure i rešenja za ugrađivanje i korišćenje mernih sistema korisnika distributivne mreže u inteligentnom mernom okruženju.	2.6. technical standards, procedures and solutions for the installation and use of metering systems of distribution network of smart meters.
3. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes harton Kodin e Matjes së shpërndarjes dhe ia dorëzon Rregullatorit për miratim. Në hartimin e Kodit të Matjes, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet të sigurojë pjesëmarrjen adekuate të të gjitha palëve të interesit dhe shfrytëzuesve të rrjetit, të organizoj konsultim publik, si dhe të marrë parasysh propozimet dhe komentet e tyre për përmbajtjen e draft Kodit të Matjes. Kodi i Matjes së Shpërndarjes i miratuar publikohet në faqen zyrtare të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes.	3. Operater distributivnog sistema izrađuje Kodeks merenja distribucije i prosleđuje je Regulatoru na usvajanje. U izradi Kodeksa merenja, Operater distributivnog sistema obezbeđuje adekvatno učešće svih zainteresovanih strana i korisnika mreže, organizuje javne konsultacije, i uzima u obzir njihove predloge i komentare o sadržaju nacrta Kodeksa merenja. Usvojeni Kodeks merenja za distribuciju se objavljuje na veb stranici Operatera sistema distribucije. Odobreni Kodeks merenja distribucije objavljen je na zvaničnoj veb stranici Operatora distributivnog sistema.	3. The Distribution System Operator drafts the Distribution Metering Code and submits it to the Regulator for approval. In drafting the Metering Code, the Distribution System Operator must ensure the adequate participation of all stakeholders and network users, organize a public consultation, and take into account their proposals and comments on the content of the draft Distribution Metering Code. The approved Distribution Metering Code is published on the website of the Distribution System Operator. The approved Distribution Metering Code is published on the official website of the Distribution System Operator.

Neni 62 Matja e Energjisë Elektrike	Član 62 Merenje električne energije	Article 62 Metering of Electricity
1. Energjia elektrike e dërguar tek konsumatori apo e plasuar në sistemin e transmetimit apo të shpërndarjes nga prodhuesit matet me pajisje matëse që duhet vendosur në kufi të sistemit të transmetimit apo sistemit të shpërndarjes me konsumatorët apo prodhuesit, në përputhje me kërkesat e Kodit të Matjes, të miratuar nga Rregullatori.	1. Električna energija koju proizvođači isporučuju potrošaču ili stavljaju u prenosni ili distributivni sistem meri se mernom opremom koja mora biti instalirana na granici prenosnog sistema ili distributivnog sistema sa potrošačima ili proizvođačima, u skladu sa zahtevima Pravilnika o merenju, koji je odobrio Regulator.	1. Electricity delivered to the consumer or placed in the transmission or distribution system by producers shall be measured by metering equipment that must be installed at the border of the transmission system or distribution system with consumers or producers, in accordance with the requirements of the Metering Code, approved by the Regulator.
2. Pajisjet matëse që përdoren në sistemet e transmetimit dhe të shpërndarjes mbahen në pronësi të Operatorit të Sistemit të Transmetimit dhe Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes,	2. Merna oprema koja se koristi u prenosnim i distributivnim sistemima je u vlasništvu Operatora prenosnog sistema i Operatora distributivnog sistema.	2. Metering equipment used in the transmission and distribution systems shall be owned by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes i bart shpenzimet për instalimin dhe ndërrimin e njehsorëve. Me përjashtim të rastit të përcaktuara në nenin 90 të këtij ligji, kosto e blerjes dhe instalimit të njehsorit bartet nga konsumatori fundor ose furnizuesi, sipas rastit.	3. Operator prenosnog sistema i Operator distributivnog sistema snose troškove instaliranja i zamene brojila. Osim kako je predviđeno članom 90. ovog zakona, troškove kupovine i instaliranja brojila snosi krajnji potrošač ili dobavljač, zavisno od slučaja.	3. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall bear the costs of installing and replacing meters. Except as provided for in Article 90 of this Law, the cost of purchasing and installing the meter shall be borne by the end consumer or the supplier, as the case may be.
4. Vendndodhja e pajisjeve matëse përcaktohet nga Operatori Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, varësisht nga mundësitë teknike	4. Lokaciju mernih uređaja određuje Operator prenosnog sistema i Operator distributivnog sistema, u zavisnosti od tehničkih mogućnosti na lokaciji,	4. The location of the metering devices is determined by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, depending on the technical

në vendndodhje, duke u siguruar që qasja në njehsor të vihet në dispozicion për qëllime të mirëmbajtjes dhe leximit të pajisjeve matëse. Nëse Operatori Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes konstaton se gjatë ndërrimit të pajisjes matëse ekzistuese është e nevojshme zhvendosja e pajisjes, detyrohet që zhvendosjen e tillë ta realizojë me shpenzimet e tij, me pengesa minimale në ofrimin e shërbimit ndaj shfrytëzuesit, si dhe me dëme minimale ndaj pasurisë së shfrytëzuesit. Operatori Sistemit të Transmetimit ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes është i detyruar të kompensojë çdo dëm që shkaktohet në pronën e shfrytëzuesit si pasojë e zhvendosjes/largimit të pajisjes matëse.	osiguravajući da je pristup brojilu omogućen radi održavanja i očitavanja mernih uređaja. Ukoliko Operator prenosnog sistema ili Operator distributivnog sistema utvrdi da je prilikom zamene postojećeg mernog uređaja potrebno izvršiti premeštanje uređaja, dužan je da takvo premeštanje izvrši o svom trošku, uz minimalne prepreke u pružanju usluge korisniku, kao i uz minimalnu štetu na imovini korisnika. Operator prenosnog sistema ili Operator distributivnog sistema dužan je da nadoknadi svaku štetu nastalu na imovini korisnika kao rezultat premeštanja/uklanjanja mernog uređaja.	possibilities at the location, ensuring that access to the meter is made available for the purposes of maintenance and reading of the metering devices. If the Transmission System Operator or the Distribution System Operator determines that during the replacement of the existing metering device it is necessary to relocate the device, it is obliged to carry out such relocation at its own expense, with minimal obstacles in the provision of service to the user, as well as with minimal damage to the user's property. The Transmission System Operator or the Distribution System Operator is obliged to compensate for any damage caused to the user's property as a result of the relocation/removal of the metering device.
5. Për pajisjet matëse ekzistuese që ndodhen në pronën e shfrytëzuesit të sistemit, shfrytëzuesi është i detyruar t'i mundësojë personit të autorizuar të Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes të drejtën për qasje në çdo pjesë të pronës ose objektit ku ndodhet pajisja matëse, për qëllime të:	5. Za postojeće merne uređaje koji se nalaze na imanju korisnika sistema, korisnik je dužan da ovlašćenom licu Operatora prenosnog sistema ili Operatora distributivnog sistema omogući pravo pristupa bilo kom delu imanja ili objekta na kojem se nalazi merni uređaj, u svrhu:	5. For existing metering devices located on the property of the system user, the user is obliged to provide the authorized person of the Transmission System Operator or Distribution System Operator with the right to access any part of the property or facility where the metering device is located, for the purposes of:
5.1. leximit të pajisjeve matëse, kontrollimit, instalimit, mbikëqyrjes, ndërrimit dhe mirëmbajtjes së pajisjes matëse në pronësi të Operatorit të Sistemit të Transmetimit ose Operatorit të Sistemit	5.1. očitavanja merne opreme, proveru, instalaciju, nadzor, zamenu i održavanje merne opreme u vlasništvu Operatera prenosnog sistema ili Operatera distributivnog sistema;	5.1 reading metering devices, control, installation, supervision, change and maintenance of metering devices owned by Transmission System Operator or Distribution System Operator;

të Shpërndarjes; 5.2. leximit dhe kontrollimit të pajisjeve matëse në pronësi të shfrytëzuesit të sistemit; 5.3. shkyçjes së shfrytëzuesit të sistemit, kur ka vepruar në kundërshtim me kushtet dhe afatet që rregullojnë shfrytëzimin e sistemit të energjisë elektrike, të përcaktuara në Kodin e Rrjetit përkatës; dhe 5.4. shkyçjes së konsumatorit fundor, me kërkesë të furnizuesit, në pajtim me dispozitat e Rregullës së Kushteve të Përgjithshme të Furnizimit me Energji Elektrike.	5.2. očitavanja i proveru mernih uređaja u vlasništvu korisnika sistema; 5.3 isključenja korisnika sistema, kada je postupio suprotno uslovima i rokovima koji regulišu korišćenje elektroenergetskog sistema, definisanim odgovarajućim mrežnim kodeksom i, 5.4. isključenja krajnjeg potrošača, na zahtev snabdevača, u skladu sa odredbama Opštih uslova za snabdevanje električnom energijom.	5.2. reading and controlling metering devices owned by the system user; 5.3. disconnecting the system user, when it has acted contrary to the terms and conditions governing the use of the respective electricity system, as stipulated in the respective Grid Code; and 5.4. disconnecting the final customer, on the request from the supplier, pursuant to the provisions of the Rule on General Conditions of Supply with Electricity.
6. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe/ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes obligohen të dorëzojë të dhënat e mbledhura dhe të përpunuara nga pikat matëse të: 6.1. Operatori i Tregut; 6.2. furnizuesi ose agreguesi nga pikat matëse të konsumatorëve fundorë që furnizon, me të dhënat e nevojshme për balancimin; 6.3. prodhuesi i kyçur në sistemin e shpërndarjes;	6. Operater prenosnog sistema i/ili Operater distributivnog sistema dužni su da podatke prikupljene i obrađene putem tačaka za merenje dostave: 6.1. operateru tržišta; 6.2. snabdevaču ili agregatoru od tačke merenja krajnjih potrošača koje snabdeva, sa neophodnim podacima za balansiranje; 6.3. priključenom proizvođaču u sistemu distribucije;	6. The Transmission System Operator and/or Distribution system operator are obliged to deliver the collected and processed data from the measuring points to: 6.1. the market operator; 6.2. the supplier or aggregator from the measuring points of the final customers that it supplies, with the data needed for balancing; 6.3. the generator connected to the distribution system, from its own metering

		point;
6.4. konsumatori, me kërkesë të tij, në lidhje me të dhënat për konsum të cilat janë lehtësisht të kuptueshme, të krahasueshme dhe pa pagesë	6.4. na zahtev potrošača, podatke u vezi sa njihovom potrošnjom bez odlaganja i besplatno, u lako razumljivom i uporedivom obliku koje je usvojilo Regulator; i	6.4 at the customer's request, data related to their consumption without delays and free of charge, in an easily comprehensible and comparable form approved by the Regulator and,
6.5. palët e tjera të kualifikuara, duke përfshirë komunitetet e qytetarëve për energji dhe konsumatorët aktivë.	6.5 drugim kvalifikovanim stranama, uključujući zajednice građana za energiju i aktivne potrošače.	6.5 other eligible parties, including citizens energy communities and active customers.
7. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe/ose Operatori i Sistemit të Shpërndarjes janë të obliguar të ndajnë mes vete të dhënat e grumbulluara dhe të përpunuara nga pikat e matjes.	7. Operater prenosnog sistema i/ili Operater distributivnog sistem dužni su da međusobno podele podatke prikupljene i obrađene sa tačaka za merenje.	7. Transmission System Operator and Distribution System Operator are obliged to share between each other the collected and processed data from the measuring points.
Neni 63 **Pronësia e stabilimenteve të ruajtjes së energjisë nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes**	**Član 63** **Vlasništvo nad objektima za skladištenje električne energije od strane Operatera distributivnog sistema**	**Article 63** **Ownership of energy storage facilities by Distribution System Operator**
1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes nuk mund të ketë në pronësi, të zhvillojë, të menaxhojë apo të operojë me stabilimente të ruajtjes së energjisë.	1. Operater distributivnog sistema ne može posedovati, razvijati, upravljati ili operisati objektima za skladištenje električne energije.	1. The Distribution System Operator shall not own, develop, manage or operate energy storage facilities.
2. Përjashtimisht nga paragrafi 1 i këtij neni, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes mund të mbajë në pronësi, zhvillojë, menaxhojë apo	2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, operater distributivnog sistema može posedovati, razvijati, upravljati ili upravljati	2. By way of exception to paragraph 1 of this Article, the Distribution System Operator may own, develop, manage or operate energy

operojë me stabilimente të ruajtjes së energjisë, kur ato janë komponentë plotësisht të integruar të rrjetit, si dhe kur Rregullatori ka dhënë miratimin e tij, ose kur zbatohen të gjitha kushtet vijuese:	postrojenjima za skladištenje energije kada su ona potpuno integrisane komponente mreže i kada je Regulator dao odobrenje ili kada su ispunjeni svi sledeći uslovi:	storage facilities when they are fully integrated components of the network, and when the Regulator has given its approval, or when all of the following conditions apply:
2.1. pas një procedure tenderimi të hapur, transparente dhe jodiskriminuese, palëve të tjera që janë subjekt i shqyrtimit dhe miratimit nga Rregullatori, nuk u është dhënë e drejta për të pasur në pronësi, zhvilluar, menaxhuar ose operuar stabilimente të tilla, ose që nuk kanë mundur t'i ofrojnë ato shërbime me kosto të arsyeshme dhe në kohën e duhur;	2.1. drugim stranama, nakon otvorene, transparentne i nediskriminatorne procedure tendera koje su predmet razmatranja i usvajanja od strane Regulatornog tela, nije dato pravo da poseduju, razvijaju, upravljaju ili operišu takvim objektima ili nisu mogli da pruže takve usluge po razumnoj ceni i u dogledno vreme;	2.1. other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the Regulator, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate such facilities, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner;
2.2. stabilimentet e tilla janë të nevojshme që Operatorët e Sistemit të Shpërndarjes t'i përmbushin obligimet e tyre, sipas këtij ligji, për operimin efikas, të besueshëm dhe të sigurt të sistemit të shpërndarjes dhe stabilimentet nuk përdoren për të blerë apo shitur energji elektrike në tregjet e energjisë elektrike; dhe	2.2. takvi objekti su neophodni da bi Operatori distributivnog sistema ispunili svoje obaveze iz ovog zakona za efikasno, pouzdano i bezbedno operisanje distributivnog sistema i objekti se ne koriste za kupovinu ili prodaju električne energije na tržištima električne energije; i	2.2 such facilities are necessary for the Distribution System Operator to fulfil their obligations under this Law for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system and the facilities are not used to buy or sell electricity in the electricity markets; and
2.3. rregullatori ka vlerësuar domosdoshmërinë e derogimit të tillë dhe ka bërë vlerësimin e procedurës së tenderimit, përfshirë kushtet e procedurës së tenderimit, si dhe ka dhënë miratimin e tij.	2.3 Regulator je procenio neophodnost takvog odstupanja i procenio postupak raspisivanja tendera, uključujući uslove tenderske procedure, i dao je saglasnost za iste.	2.3 the Regulator has assessed the necessity of such a derogation and has carried out an assessment of the tendering procedure, including the conditions of the tendering procedure, and has granted its approval.

3. Rregullatori harton dhe miraton udhëzues ose klauzola të prokurimit për të ndihmuar Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes që të sigurojë procedurë të drejtë tenderimi.	3. Regulator će izraditi i usvojiti uputstva ili klauzule za nabavku koje će pomoći Operatoru prenosnog sistema da obezbedi pravednu proceduru tendera.	3. The Regulator shall draw up or approve guidelines or procurement clauses to help Distribution System Operator ensure a fair tendering procedure.
4. Nëse zbatohen kushtet e parapara në paragrafin 2 të këtij neni, Rregullatori, në intervale të rregullta ose të paktën çdo pesë (5) vjet, mban konsultime publike për stabilimentet ekzistuese të ruajtjes së energjisë ashtu që të vlerësojë disponueshmërinë dhe interesin e mundshëm për të investuar në stabilimente të tilla. Nëse konsultimi publik, siç vlerësohet nga Rregullatori, tregon se palët e treta janë në gjendje të mbajnë në pronësi, zhvillojnë, operojnë ose menaxhojnë stabilimente të tilla me kosto efektive, Rregullatori duhet të sigurojë që aktivitetet e Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes në këtë drejtim të ndërpriten gradualisht brenda tetëmbëdhjetë (18) muajve. . Si pjesë e kushteve të kësaj procedure, Rregullatori mund të lejojë Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes të kompensohet arsyeshëm, sidomos për rikthim të vlerës së mbetur të investimit të tij në infrastrukturën e ruajtjes së energjisë.	4. Kada se primenjuju uslovi navedeni u stavu 2. ovog člana, Regulator će, u redovnim intervalima ili najmanje svakih pet (5) godina, održavati javne konsultacije o postojećim objektima za skladištenje energije kako bi procenio dostupnost i potencijalni interes za ulaganje u takve objekte. Ako javne konsultacije, kako ih proceni Regulator, pokažu da su treće strane u mogućnosti da poseduju, razvijaju, upravljaju ili upravljaju takvim objektima na isplativ način, Regulator će osigurati da se aktivnosti Operatora distributivnog sistema u tom pogledu postepeno prekinu u roku od osamnaest (18) meseci. Kao deo uslova ovog postupka, Regulator može dozvoliti Operatoru distributivnog sistema da bude razumno nadoknađen, posebno za povraćaj preostale vrednosti njegove investicije u infrastrukturu za skladištenje energije.	4. Where the conditions set out in paragraph 2 of this Article apply, the Regulator shall, at regular intervals or at least every five (5) years, hold public consultations on existing energy storage facilities in order to assess the availability and potential interest in investing in such facilities. If the public consultation, as assessed by the Regulator, shows that third parties are able to own, develop, operate or manage such facilities cost-effectively, the Regulator shall ensure that the activities of the Distribution System Operator in this regard are gradually discontinued within eighteen (18) months. . As part of the conditions of this procedure, the Regulator may allow the Distribution System Operator to be reasonably compensated, in particular for the recovery of the residual value of its investment in the energy storage infrastructure.
5. Paragrafi 4 i këtij neni nuk zbatohet për komponentët e rrjetit të integruar plotësisht ose për periudhën e zakonshme të amortizimit të stabilimenteve të reja të ruajtjes me bateri,	5. Stav 4. ovog člana ne primenjuje se na potpuno integrisane mrežne komponente ili na uobičajeni period amortizacije novih postrojenja za skladištenje baterija za koje je	5. Paragraph 4 of this Article shall not apply to fully integrated network components or for the usual depreciation period of new battery storage facilities with a final

me vendim përfundimtar investimi deri në hyrjen në fuqi të këtij ligji, me kusht që këto stabilimente të ruajtjes me bateri të jenë të:	doneta konačna investiciona odluka do stupanja na snagu ovog zakona, pod uslovom da su takva postrojenja za skladištenje baterija:	investment decision until entry into force of this law, provided that such battery storage facilities are:
5.1. kyçura në rrjet në dy (2) vitet e fundit pas kësaj;	5.1. priključeni na mreži dve (2) godine poslednje godine nakon toga;	5.1. connected to the grid at the latest two (2) years thereafter;
5.2. integruara në sistemin e shpërndarjes;	5.2. integrisani u sistem distribucije;	5.2. integrated into the distribution system;
5.3. përdoren vetëm për kthimin e menjëhershme reaktive të sigurisë së rrjetit në rastin e kontingjencave të rrjetit, ku masa e tillë e kthimit fillon menjëherë dhe përfundon kur ridispeçimi i rregullt mund të zgjidhë problemin; dhe	5.3. koriste se samo za momentalno reaktivno vraćanje bezbednosti mreže u slučaju mrežne nepredviđene situacije gde takve mere ponovnog postavljanja počinju odmah i završavaju se kada redovni dispečing može da reši problem; i	5.3. used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies where such restoration measure starts immediately and ends when regular redispatch can solve the issue; and
5.4. nuk përdoren për të blerë ose shitur energji elektrike në tregjet e energjisë elektrike, duke përfshirë balancimin.	5.4. ne koriste se za kupovinu ili prodaju električne energije na tržištima električne energije, uključujući balansiranje.	5.4. not used to buy or sell electricity in the electricity markets, including balancing.
Neni 64 **Obligimi i Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes për ruajtjen e konfidencialitetit të të dhënave**	**Član 64** **Obaveza Operatera distributivnog sistema na poverljivost podataka**	**Article 64** **Obligation of the Distribution System Operator for protection of Data Confidentiality**
1. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes duhet të ruajë konfidencialitetin e informatave të ndjeshme komerciale të pranuara gjatë realizimit të punës së tyre dhe nuk lejon që informata në lidhje me aktivitetin e tij , të	1. Operater distributivnog sistema mora da čuva poverljivost komercijalno osetljivih informacija dobijenih tokom obavljanja svog posla i ne dozvoljava da se informacije u vezi sa njegovom delatnošću obelodanjuju na	1. The Distribution System Operator must preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its business, and shall prevent information about its own activities which

shpaloset në mënyrë diskriminuese, e që mund të jenë komercialisht i dobishëm.	diskriminatorski način, koji može biti komercijalno koristan.	may be commercially advantageous being disclosed in a discriminatory manner.
2. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes i raporton Rregullatorit, siç është përcaktuar në lejen e tij dhe Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë, si dhe duhet të ofrojë informata për çështjet që mund të kërkohen nga ky i fundit, në formën dhe intervalet e përcaktuara kohore.	2. Operator distributivnog sistema izveštava Regulatora, kako je navedeno u njegovoj dozvoli i relevantnom Zakonu o regulatoru energetike, i pruža informacije o pitanjima koja ovaj može zahtevati, u obliku i u određenim vremenskim intervalima.	2. The Distribution System Operator shall report to the Regulator, as specified in its permit and the relevant Law on the Energy Regulator, and shall provide information on matters that may be requested by the latter, in the form and at the specified time intervals.
3. Pavarësisht nga paragrafi 1 i këtij neni, Ministria ose Rregullatori mund të kërkojnë nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes që të ofrojë informata konfidenciale që janë të nevojshme për kryerjen e funksioneve, kompetencave dhe detyrave të tyre.	3. Bez obzira na stav 1. ovog člana, Ministarstvo ili Regulator mogu zahtevati od Operatora distributivnog sistema da pruži poverljive informacije koje su neophodne za obavljanje njihovih funkcija, ovlašćenja i dužnosti.	3. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the Ministry or the Regulator may require the Distribution System Operator to provide confidential information that is necessary for the performance of their functions, powers and duties.
Neni 65 **Bashkëpunimi i operatorëve të rrjetit**	**Član 65** **Saradnja operatera mreža**	**Article 65** **Cooperation of network operators**
1. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes bashkëpunojnë për të garantuar zhvillimin dhe operimin e sigurt, ekonomik dhe të qëndrueshëm të rrjeteve të tyre, në veçanti në:	1. Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema sarađuju kako bi garantovali razvoj i operisanje njihovih mreža sa efektivnim troškovima, bezbedno i pouzdano, posebno za:	1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall cooperate in order to ensure cost-efficient, secure and reliable development and operation of their networks, in particular:
1.1. planifikimin e zhvillimit të rrjetit, investimeve dhe zgjerimit të kapacitetit transmetues dhe shpërndarës, si dhe kyçjen e shfrytëzuesve të rinj të rrjetit;	1.1. planiranje razvoja mreže, investicija i proširenja prenosnih i distributivnih kapaciteta i povezivanje novih korisnika mreže;	1.1. in the planning of network development, investments and expansion of the transmission and distribution capacity and connection of new network

		users;
1.2. shkëmbimin e informatave për operimin e përditshëm të rrjeteve të energjisë elektrike dhe për performancën e stabilimenteve të kyçura të prodhimit dhe ofruesve të shërbimeve të përgjigjes ndaj kërkesës;	1.2. razmenu informacija o svakodnevnom operisanju mreža električne energije i o performansama priključenih objekata proizvodnje i pružaoca usluga odgovora na potražnju;	1.2. in the exchange of information on the daily operation of the electricity networks and on the performance of the connected generation facilities and demand response service providers;
1.3. arritjen e qasjes së koordinuar në burimet dhe shërbimet e përbashkëta, duke përfshirë prodhimin nga centralet e kyçura në sistemin e shpërndarë, ruajtjen e energjisë ose shërbimet e përgjigjes ndaj kërkesës, të cilat mund të shërbejnë për nevojat e të dy rrjeteve.	1.3. postizanje koordinisanog pristupa zajedničkim resursima i uslugama, uključujući proizvodnju iz distribuiranih postrojenja za proizvodnju energije, skladištenje energije ili usluge odgovora na potražnju, koje mogu zadovoljiti potrebe obe mreže.	1.3. achieving coordinated access to shared resources and services, including generation from distributed generation plants, energy storage or demand response services, which can serve the needs of both networks.
2. Operatori i Sistemit të Shpërndarjes bashkëpunon me operatorët e sistemit të shpërndarjes të Palëve të tjera Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë nëpërmjet Grupit Koordinues të Operatorëve të Sistemit të Shpërndarjes të Komunitetit të Energjisë , me qëllim që të:	2. Operater distributivnog sistema sarađuje sa Operatorima distributivnog sistema drugih ugovornih strana Energetske zajednice preko Koordinacione grupe Operatera distributivnog sistema energije u cilju:	2. The Distribution System Operator shall cooperate with the distribution system operators of the other Energy Community Contracting Parties through the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators, aiming to:
2.1. promovojë dhe mbështes përfundimin dhe funksionimin e tregut të përbashkët të energjisë elektrike;	2.1. promovisanja i podržavanja završetka i funkcionisanje zajedničkog tržišta električne energije;	2.1. promote and support the completion and functioning of the common electricity market;
2.2. promovojë menaxhimin optimal dhe operimin e koordinuar të sistemeve të shpërndarjes dhe transmetimit;	2.2. promovisanja optimalnog upravljanja i koordinisanog operisanja distributivnih i prenosnih sistema	2.2. promote optimal management and coordinated operation of the distribution and transmission systems

2.3. përfaqësojë dhe bashkëpunojë brenda shoqatës së operatorëve evropianë të sistemit të shpërndarjes.	2.3. predstavljanja i saradnje u okviru udruženja evropskih Operatera distributivnog sistema.	2.3. representation and cooperation within the association of the European Distribution System Operators.
KAPITULLI VII **TREGTIMI DHE FURNIZIMI ME ENERGJI ELEKTRIKE**	**POGLAVLJE VII** **TRGOVANJE I SNABDEVANJE ELEKTRIČNOM ENERGIJOM**	**CHAPTER VII** **ELECTRICITY TRADING AND SUPPLY**
Neni 66 **Tregtimi i Energjisë Elektrike**	**Član 66** **Trgovanje električnom energijom**	**Article 66** **Electricity Trading**
1. Tregtimi i energjisë elektrike është aktivitet i energjisë i pavarur nga transmetimi dhe shpërndarja e energjisë elektrike që mbulon blerjen dhe shitjen e energjisë elektrike, përfshirë rishitjen, për konsumatorët me shumicë.	1. Trgovanje električnom energijom je energetska aktivnost nezavisna od prenosa i distribucije električne energije i pokriva kupovinu i prodaju električne energije, uključujući preprodaju, za veleprodajne potrošače.	1. Electricity trading is an energy activity independent from activities of electricity transmission and distribution and it covers electricity purchase and sale, including resale, to wholesale customers.
2. Tregtimi i energjisë elektrike realizohet nga ndërmarrjet e energjisë në përputhje me detyrat dhe obligimet e përcaktuara në Ligjin përkatës për Rregullatorin e Energjisë.	2. Trgovinu električnom energijom obavljaju energetska preduzeća u skladu sa dužnostima i obavezama utvrđenim u relevantnom Zakonu o regulatoru energetike.	2. Electricity trading shall be carried out by energy undertakings in accordance with the duties and obligations set out in the relevant Law on the Energy Regulator.
Neni 67 **Ushtrimi i Aktiviteteve të Furnizimi**	**Član 67** **Vršenje aktivnosti snabdevanja**	**Article 67** **Performance of Supply Activities**
1. Furnizimi me energji elektrike është aktivitet i pavarur nga transmetimi dhe shpërndarja e energjisë elektrike, dhe lidhet me blerjen, shitjen dhe rishitjen e energjisë	1. Snabdevanje električnom energijom je aktivnost nezavisna od prenosa i distribucije električne energije i odnosi se na kupovinu, prodaju i preprodaju električne	1. Electricity supply is an activity independent from electricity transmission and distribution activities and is related to the purchase, sale and resale of electricity to

elektrike për konsumatorë.	energije potrošačima.	customers.
2. Furnizimi i energjisë elektrike realizohet nga ndërmarrjet e energjisë në përputhje me detyrat dhe obligimet e përcaktuara në Ligjin përkates për Rregullatorin e Energjisë.	2. Snabdevanje električnom energijom obavljaju energetska preduzeća, u skladu sa dužnostima i obavezama utvrđenim u relevantnom Zakonu o regulatoru energetike.	2. The supply of electricity shall be carried out by energy undertakings in accordance with the duties and obligations set out in the relevant Law on the Energy Regulator.
3. Furnizuesit mund të furnizojnë me energji elektrike të gjithë konsumatorët brenda dhe jashtë Kosovës.	3. Snabdevači mogu da snabdevaju električnom energijom sve potrošače unutar i izvan Kosova.	3. Suppliers may supply electricity to all customers in-and outside Kosovo.
4. Të gjithë furnizuesit blejnë energji elektrike për furnizimin e konsumatorëve të tyre në tregun bilateral dhe në tregun e organizuar me çmime të parregulluara. Furnizuesit janë të lirë të përcaktojnë çmimin e furnizimit me energji elektrike.	4. Svi snabdevači kupuju električnu energiju za snabdevanje svojih kupaca na bilateralnom tržištu i na organizovanom tržištu po neregulisanim cenama. Snabdevači su slobodni da određuju cenu snabdevanja električnom energijom.	4. All suppliers purchase electricity for the supply of their customers in the bilateral market and in the organized market at unregulated prices. Suppliers are free to determine the price of electricity supply.
5. Përkundër paragrafit 4 të këtij neni, obligimi i shërbimit publik mund të imponohet për prodhuesit e energjisë që të shesin energjinë furnizuesve me obligime të shërbimit publik për një periudhë të kufizuar kohore, në përputhje me kushtet, parimet dhe procedurat e përcaktuara në Ligjin përkatës për Energjinë. Vendimi duhet të jetë i arsyetuar, proporcional, transparent dhe jodiskriminues.	5. Uprkos stavu 4 ovog člana, obaveza javne usluge može se nametnuti proizvođačima električne energije da prodaju energiju snabdevačima sa obavezom javne usluge u ograničenom vremenskom periodu, u skladu sa uslovima, principima i procedurama utvrđenim odgovarajućim Zakonom o energetici. Odluka mora biti obrazložena, proporcionalna, transparentna i nediskriminatorna.	5. Notwithstanding paragraph 4 of this Article, the public service obligation may be imposed on electricity producers to sell electricity to suppliers with public service obligations for a limited period of time, in accordance with the conditions, principles, and procedures established in the applicable Energy Law. Such a decision must be reasoned, proportional, transparent, and non-discriminatory.
Neni 68 **Obligimet e Furnizuesit**	**Član 68** **Obaveze snabdevača**	**Article 68** **Supplier's Obligations**

1. Furnizuesi detyrohet të:	1.Snabdevač je dužan da:	1. The Supplier shall be obligated to:
1.1. lidhë marrëveshje për qasje në sistem me Operatorin e Sistemit në të cilin janë të kyçura stabilimentet e konsumatorëve dhe,	1.1. zaključi sporazum za pristup sistemu sa Operatorem sistema u kojem je priključeno postrojenje potrošača; i	1.1. conclude agreements on access to the system with the operator of the system in which the facilities of its customers are connected and
1.2. lidhë marrëveshje që përcaktojnë përgjegjësi balancimi në emër të konsumatorëve për të cilët furnizuesi i ka marrë këto përgjegjësi.	1.2. zaključi sporazume koji utvrđuju odgovornost balansiranja, u ime: potrošača domaćinstava, malih preduzeća i nedomaćinskih potrošača za koje je snabdevač preuzeo te odgovornosti.	1.2. conclude agreements that stipulate balancing responsibilities, on behalf of customers for which supplier has taken over these responsibilities.
2. Furnizuesi siguron informimin e konsumatorëve pa pagesë lidhur me	2. Snabdevač mora da besplatno obavestiti potrošače o:	2. The Supplier shall inform its customers free of charge:
2.1. çmimet e zbatueshme në fuqi në mënyrë të qartë dhe transparente, kushtet standarde dhe afatet për qasje dhe shfrytëzim të shërbimeve të energjisë elektrike;	2.1. važeće cene na jasan i transparentan način, standardni uslovi i rokovi za pristup i korišćenje usluga električne energije;	2.1. the applicable prices in force in a clear and transparent manner, standard conditions and deadlines for access to and use of electricity services;
2.2. opcionet për mënyrat e ndryshme të pagesës që nuk përbëjnë diskriminim ndërmjet konsumatorëve. Sistemet e pagesës në avancë (parapagimit) duhet të jenë të drejta dhe të bazohen në një vlerësim të arsyeshëm të konsumit të energjisë. Secili dallim në kushte dhe afate duhet të pasqyrojë shpenzimet e furnizuesve në lidhje me sistemet e ndryshme të pagesës;	2.2. opcije za različite načine plaćanja koje ne predstavljaju diskriminaciju između kupaca. Sistemi pretplate moraju biti pravedni i zasnovani na razumnoj proceni potrošnje energije. Bilo kakve razlike u uslovima i rokovima moraju odražavati troškove dobavljača različitih sistema plaćanja;	2.2. options for different payment methods that do not constitute discrimination between customers. Prepayment systems must be fair and based on a reasonable assessment of energy consumption. Any differences in conditions and deadlines must reflect the costs to suppliers of different payment systems;

2.3. masat alternative për shmangien e shkyçjes për mospagesë, informatat për ndërprerje të planifikuara, informatat mbi mundësitë alternative për shmangie të shkyçjes, sistemet e parapagimit,si dhe opcionet alternative të pagesës;	2.3. alternativne mere za izbegavanje isključenja zbog neplaćanja, informacije o planiranim prekidima, informacije o alternativnim mogućnostima za izbegavanje isključenja, sistemima pretplate, kao i alternativnim opcijama plaćanja;	2.3. alternative measures to avoid disconnection for non-payment, information on planned interruptions, information on alternative possibilities to avoid disconnection, prepayment systems, as well as alternative payment options;
2.4. të drejtat e tyre për të përzgjedhur dhe ndryshuar furnizuesin;	2.4. njihova prava da biraju i promene dobavljača;	2.4. their rights to choose and change supplier;
2.5. mundësinë e shfrytëzimit të procedurave të thjeshta dhe efektive për trajtimin e ankesave dhe të drejtë për një standard të mirë të shërbimit dhe trajtimit të ankesave, me mundësinë e zgjidhjes së mosmarrëveshjeve në mënyrë të drejtë dhe në kohë të arsyeshme, brenda tre (3) muajve, nga dita e pranimit të ankesës;	2.5. mogućnost korišćenja jednostavnih i efikasnih procedura za rešavanje žalbi i pravo na dobar standard usluge i rešavanja žalbi, sa mogućnošću rešavanja sporova pravedno i u razumnom roku, u roku od tri (3) meseca, od dana prijema žalbe;	2.5. the possibility of using simple and effective procedures for handling complaints and the right to a good standard of service and handling of complaints, with the possibility of resolving disputes fairly and in a reasonable time, within three (3) months, from the date of receipt of the complaint;
2.6. konsumin dhe shpenzimet aktuale të energjisë elektrike që janë siguruar nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, në mënyrë që t'ju mundësohet menaxhimi i konsumit të tyre pa i ngarkuar konsumatorët fundorë me shpenzime shtesë për shërbime të tilla;	2.6. trenutnu potrošnju i troškove električne energije koju obezbeđuje Operator distributivnog sistema, kako bi im se omogućilo da upravljaju svojom potrošnjom bez naplaćivanja dodatnih troškova krajnjim kupcima za takve usluge;	2.6. the current consumption and costs of electricity provided by the Distribution System Operator, in order to enable them to manage their consumption without charging end customers additional costs for such services;
2.7. çfarëdo ndryshimi në kushtet e kontratës, të paktën pesëmbëdhjetë (15) ditë para aplikimit të tyre, duke përfshirë të	2.7. sve izmene uslova ugovora, najmanje petnaest (15) dana pre njihove primene, uključujući i njihovo pravo na odustajanje	2.7. any changes to the terms of the contract, at least fifteen (15) days before their application, including their right to

drejtën e tyre për t'u tërhequr pas njoftimit të tillë. Furnizuesit njoftojnë konsumatorët e tyre drejtpërdrejt për çfarëdo rritje në shpenzime dhe për të drejtën e tyre për t'u tërhequr nga kontrata në rast se nuk pranojnë kushtet e reja të ofruara në njoftim;	nakon takvog obaveštenja. Dobavljači su dužni da direktno obaveste svoje kupce o svakom povećanju troškova i o svom pravu na odustajanje od ugovora ako ne prihvate nove uslove ponuđene u obaveštenju;	withdraw after such notification. Suppliers shall notify their customers directly of any increase in costs and of their right to withdraw from the contract if they do not accept the new terms offered in the notification;
2.8. përmes faturave dhe materialeve promovuese që u jepen konsumatorëve fundorë në lidhje me:	2.8. putem faktura i promotivnih materijala dostavljenih krajnjim kupcima u vezi sa:	2.8. through invoices and promotional materials provided to final customers regarding:
2.8.1. kontributi i secilit burim të energjisë në përbërjen e përgjithshme të energjisë së përdorur nga furnizuesi gjatë vitit paraprak	2.8.1. doprinosom svakog izvora energije ukupnom sastavu energije koju je dobavljač koristio tokom prethodne godine	2.8.1. the contribution of each energy source to the overall composition of the energy used by the supplier during the previous year
2.8.2. të paktën referenca në burime ekzistuese të informacionit, siç janë faqet zyrtare të internetit ku mund të gjenden informata mbi ndikimin në mjedis të furnizimit, të paktën në aspektin e emetimeve të CO_2 dhe mbetjeve radioaktive që rrjedhin nga energjia elektrike e prodhuar nga burimet e përdorura nga furnizuesi gjatë vitit paraprak,	2.8.2. barem referencama na postojeće izvore informacija, kao što su zvanične veb stranice gde se mogu pronaći informacije o uticaju snabdevanja na životnu sredinu, barem u smislu emisija CO_2 i radioaktivnog otpada koji nastaje usled proizvodnje električne energije iz izvora koje je dobavljač koristio tokom prethodne godine,	2.8.2. at least references to existing sources of information, such as official websites where information can be found on the environmental impact of the supply, at least in terms of CO_2 emissions and radioactive waste resulting from the electricity produced from the sources used by the supplier during the previous year,
2.8.3. të drejtat e tyre sa i përket zgjidhjes së mosmarrëveshjeve në rast të kontesteve;	2.8.3. njihovim pravima u vezi sa rešavanjem sporova u slučaju sporova;	2.8.3. their rights regarding the resolution of disputes in the event of disputes;
2.8.4. detyrimin e tyre për pagesën finale, duke i dhënë konsumatorëve llogarinë	2.8.4. svoju obavezu za konačno plaćanje, dostavljanjem kupcima konačnog računa	2.8.4. their obligation for final payment, by providing customers with the final bill

përfundimtare të përmbyllur, me të ndërruar furnizuesin e energjisë elektrike, por jo më vonë se dyzet e pesë (45) ditë pasi të jetë ndërruar furnizuesi;	prilikom promene dobavljača električne energije, ali najkasnije četrdeset pet (45) dana od promene dobavljača;	upon changing electricity supplier, but no later than forty-five (45) days after the supplier has changed;
2.8.5. të dhëna për konsumin e tyre, të cilat ua mundësojnë atyre, me pajtim të shprehur dhe pa pagesë, që t'i sigurojnë ndërmarrjes së regjistruar të furnizimit qasje në të dhënat e matjes.	2.8.5. podatke o svojoj potrošnji, koji im omogućavaju, uz izričitu saglasnost i besplatno, da registrovanom preduzeću za snabdevanje omoguće pristup podacima merenja.	2.8.5. data on their consumption, which enables them, with express consent and free of charge, to provide the registered supply undertaking with access to the metering data.
3. Furnizuesi gjithashtu duhet të:	3.Snabdevač takođe treba da:	3. The Supplier shall also:
3.1. publikojë dhe mirëmbajë parametrat cilësorë të furnizimit për konsumatorët, në përputhje me Rregullat për Cilësinë e Furnizimit të miratuar nga Rregullatori;	3.1. objavljuje i održava kvalitetne parametre snabdevanja električnom energijom ugovorene za potrošače, u skladu sa Pravilima o kvalitetu snabdevanja, usvojenih od Regulatornog tela;	3.1. publish and maintain qualitative parameters of contracted electricity supply for customers, in accordance with Rules on Quality of energy Supply;
3.2. furnizojë konsumatorët me energji elektrike, në pajtim me kontratën e realizuar;	3.2. snabdeva potrošače električnom energijom, u skladu sa zaključenim ugovorom;	3.2. supply customers with electricity, in compliance with the concluded contract;
3.3. mbajë të dhëna të ndara në regjistra komercial për furnizimin e konsumatorëve me çmime të parregulluara, si dhe për furnizimin e konsumatorëve me çmime të rregulluara, për furnizim në kuadër të shërbimit universal, si dhe të furnizimit të mundësisë së fundit;	3.3 čuva odvojene podatke u komercijalnim registrima o snabdevanju potrošača sa neregulisanim cenama, kao i o snabdevanju potrošača sa regulisanim cenama, za snabdevanje u okviru univerzalne usluge i snabdevanja poslednje mogućnosti;	3.3. maintain separate data in commercial registers on supply of customers at unregulated prices, and supply of customers at regulated prices, for supply under the framework of universal service and last resort supply;

3.4. përcaktojë kushtet e furnizimit dhe t'i publikojë ato, jo më vonë se tridhjetë (30) ditë para fillimit të aktiviteteve të furnizimit me energji elektrike;	3.4. utvrditi uslove snabdevanja i objaviti ih, najkasnije trideset (30) dana pre početka aktivnosti snabdevanja električnom energijom;	3.4. determine the conditions of supply and publish them, no later than thirty (30) days before the start of electricity supply activities;
3.5. kryejë aktivitete të furnizimit me energji elektrike në mënyrë të sigurt, të qëndrueshme dhe efikase;	3.5. obavljati aktivnosti snabdevanja električnom energijom na bezbedan, održiv i efikasan način;	3.5. carry out electricity supply activities in a safe, sustainable and efficient manner;
3.6. sigurojë konsumatorëve fundorë një përmbledhje të kushteve kryesore kontraktuale, të shkruar qartë dhe thjeshtë.	3.6. pružiti krajnjim kupcima rezime glavnih ugovornih uslova, napisan na jasan i jednostavan način.	3.6. provide end customers with a summary of the main contractual conditions, written in a clear and simple manner.
4. Para fillimit të furnizimit, secili furnizues detyrohet të:	4. Pre otpočinjanja isporuke, svaki dobavljač je dužan da:	4. Prior to the commencement of supply, every supplier shall also be obliged to:
4.1 lidhë kontratë për balancim me Operatorin e Sistemit të Transmetimit , ose të lidhë kontrata anëtarësimi në grupin e balancimit me udhëheqësin e këtij grupi, në pajtim me Rregullat e Tregut ;	4.1. zaključi ugovor o balansiranju sa Operatorom sistema prenosa, odnosno zaključi ugovor o članstvu u balansnoj grupi sa vodećim ove grupe, u skladu sa Tržišnim pravilima;	4.1. conclude contracts on balance responsibility with the Transmission System Operator, or conclude membership contracts in a balancing group with the leader of this group, in compliance with Market Rules;
4.2 lidhë kontratë për blerje të energjisë elektrike me të paktën një tregtar, furnizues ose prodhues tjetër të energjisë elektrike dhe lidhë kontrata furnizimi me konsumatorët fundorë si dhe, nëse është e nevojshme, siguron kapacitete transmetuese ndërkufitare.	4.2 . zaključiti ugovor o kupovini električne energije sa najmanje jednim trgovcem, snabdevačem ili drugim proizvođačem električne energije i zaključiti ugovore o snabdevanju sa krajnjim potrošačima i, po potrebi, obezbediti prekogranične prenosne kapacitete.	4.2. conclude contracts for purchase of electricity with at least one other electricity trader, supplier or producer, and conclude supply contracts with final customers, and, if necessary, procure cross-border transmission capacities.

5. Rregullatori ndërmerr të gjithë hapat e nevojshëm për të siguruar që informatat e ofruara nga furnizuesi për konsumatorët të jetë i besueshëm dhe lehtë i krahasueshëm.	5. Regulator preduzima sve neophodne korake kako bi se osiguralo da informacije koje snabdevač dostavi potrošačima budu pouzdane i lako uporedive.	5. The Regulator shall undertake all necessary steps to ensure that information provided by the supplier to its customers shall be reliable and easily comparable.
6. Kriteret për formën, llojin dhe shumën e garancisë financiare që duhet ta dorëzojnë pjesëmarrësit e tregut të energjisë elektrike përcaktohen në Rregullat e Tregut.	6. Kriterijume, oblik, vrstu i količinu finansijske garancije koju učesnici na tržištu električne energije moraju podneti, utvrđuju se u Pravilima tržišta.	6. Requirements on the form, type and amount of the financial guarantee that electricity market participants have to submit shall be determined in the Market Rules.
7. Furnizuesi mund të furnizojë nëpërmjet një pajisjeje matëse, për hapësirat e përbashkëta, vetëm nëse një person fizik ose juridik lidh kontratë me të dhe pranon të paguajë për të gjithë kapacitetin, energjinë elektrike, shërbimet e shpërndarjes dhe shërbimet e transmetimit të livruar nëpërmjet pajisjes matëse. Rregullatori mund të rregullojë kushtet dhe afatet në bazë të të cilave kryhet pagesa nga personi që merr përsipër pagesën në emër të shfrytëzuesve të hapësirës së përbashkët, si dhe mund të vendosë taksa për personat të tjerë të cilët përfitojnë nga ajo energji elektrike.	7. Snabdevač može da se snabdeva putem opreme za merenje za zajedničke prostore, samo ako fizičko ili pravno lice zaključi ugovor sa njim i pristane da plati celokupan kapacitet, električnu energiju, usluge distribucije i usluge prenosa koje se pružaju putem opreme za merenje. Regulator može da reguliše uslove i rokove po kojima plaćanje obavlja lice koje preuzme odgovornost za plaćanje u ime potrošača zajedničkog prostora, a može da nametne naknade i drugim licima koja imaju koristi od ove električne energije.	7. The Supplier may supply through metering devices for common spaces, only if a natural or legal person concludes a contract with it and accepts to pay for the entire capacity, electricity, distribution services and transmission services delivered through the metering device. The Regulator may regulate terms and conditions on the basis of which the payment shall be conducted from the person that takes over the payment on behalf of common space users, and may levy charges on other persons that benefit from the said electricity.
8. Çdo person i kyçur në sistemin e shpërndarjes dhe që shfrytëzon energji elektrike pa kontratë me furnizuesin, shkyçet nga sistemi i shpërndarjes, në pajtim me Rregullën për shkyçje të përcaktuara nga Rregullatori.	8. Svaka osoba koja je povezana sa sistemom distribucije i koji koristi električnu energiju bez ugovora sa snabdevačem se isključuje iz sistema distribucije, u skladu sa pravilima isključenja, utvrđenih od Regulatora.	8. Any person connected to the distribution system and using electricity without a contract with the supplier shall be disconnected from the distribution system, in line with disconnection rules established by the Regulator.

Neni 69 Ruajtja e regjistrave	Član 69 Vođenje registara	Article 69 Record Keeping
1. Të gjithë tregtarët dhe furnizuesit e energjisë elektrike janë të obliguar të mbajnë regjistra për të dhënat përkatëse për një periudhë pesë (5) vjeçare, lidhur me transaksionet kontraktuale për tregtimin dhe furnizimin me energji elektrike si dhe ato me Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe Operatorin e Tregut, duke përfshirë edhe instrumentet financiare të tregut.	1. Svi trgovci i dobavljači električne energije obavezni su da vode evidenciju relevantnih podataka u periodu od pet (5) godina, koji se odnose na ugovorne transakcije za trgovinu i snabdevanje električnom energijom, kao i one sa Operatorom prenosnog sistema, Operatorom distributivnog sistema i Operatorom tržišta, uključujući instrumente finansijskog tržišta.	1. All electricity traders and suppliers are obliged to keep records of relevant data for a period of five (5) years, related to contractual transactions for the trading and supply of electricity as well as those with the Transmission System Operator, the Distribution System Operator and the Market Operator, including financial market instruments.
2. Këto të dhëna duhet të vihen në dispozicion, sipas kërkesës, Rregullatorit, Autoritetit të Konkurrencës së Republikës së Kosovës dhe, në përputhje me obligimet ndërkombëtare të Republikës së Kosovës, Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.	2. Ovi podaci moraju biti dostupni, na zahtev, Regulatoru, Telu za konkurenciju Republike Kosovo i, u skladu sa međunarodnim obavezama Republike Kosovo, Sekretarijatu Energetske zajednice.	2. These data must be made available, upon request, to the Regulator, the Competition Authority of the Republic of Kosovo and, in accordance with the international obligations of the Republic of Kosovo, to the Energy Community Secretariat.
3. Të dhënat relevante nga paragrafi 1 i këtij neni përfshijnë detajet e karakteristikave të transaksioneve përkatëse, duke përfshirë afatet kohore dhe kushtet e livrimit, shumat, datat, kohën e realizimit, çmimet e transaksionit, mënyrat e identifikimit të konsumatorit me shumicë dhe informata tjera të nevojshme.	3. Relevantni podaci iz stava 1. ovog člana obuhvataju detalje karakteristika odgovarajućih transakcija, uključujući vremenske rokove i uslove isporuke, iznose, datume, vreme izvršenja, cene transakcije, načine identifikacije potrošača na veliko i druge neophodne informacije.	3. Relevant data from paragraph 1 of this Article include details of characteristics of relevant transactions, including delivery timeframe and conditions, amounts, dates and time of execution and transaction prices, means of identifying the wholesale customer and other necessary information.
4 Rregullatori mund të vendosë të vë në dispozicion të pjesëmarrësve të tregut	4. Regulator može odlučiti da učesnicima na tržištu delimično učini	4. The Regulator may decide to provide upon request to the market participants partial

informata të pjesërishme, me kusht që informatat e ndjeshme komerciale për pjesëmarrësit individualë të tregut ose transaksionet individuale të mos publikohen.	dostupnim informacije pod uslovom da se ne objave komercijalno osetljive informacije o pojedinačnim učesnicima na tržištu ili pojedinačnim transakcijama.	information provided that commercially sensitive information on individual market participants or individual transactions is not released.
Neni 70 **E drejta për ndërrim të furnizuesit dhe rregullat për ndërrim të furnizuesit**	**Član 70** **Pravo na promenu snabdevača i pravila za promenu snabdevača**	**Article 70** **The Right to Switching of Supplier and Rules on Switching**
1. Secili konsumator fundor, qoftë familjar ose jofamiljar, ka të drejtë të ndërrojë furnizuesin ose pjesëmarrësin e tregut që angazhohet në agregim brenda një periudhe maksimale prej njëzetë e një (21) ditë.	1. Svaki krajnji kupac, bilo da je domaćinstvo ili ne, ima pravo da promeni dobavljača ili učesnika na tržištu koji se bavi agregacijom u roku od najviše dvadeset jednog (21) dana.	1. Every final customer, whether household or non-household, has the right to change supplier or market participant engaged in aggregation within a maximum period of twenty-one (21) days.
2. Kurdo që Rregullatori e përcakton se kushtet teknike e mundësojnë, procesi teknik i ndërrimit të furnizuesit kryhet brenda njëzetë e katër (24) orëve në mënyrë jodiskriminuese për sa i përket kostos, angazhimit apo kohës dhe mundësohet çdo ditë pune nga momenti i njoftimit të furnizuesit të deritanishëm ose pjesëmarrësit të tregut të angazhuar në agregim.	2. Kad god Regulator utvrdi da tehnički uslovi to omogućavaju, tehnički proces promene dobavljača se sprovodi u roku od dvadeset četiri (24) sata na nediskriminatorski način u pogledu troškova, zalaganja ili vremena i omogućava se svakog radnog dana od momenta obaveštenja dosadašnjeg dobavljača ili učesnika na tržištu angažiran agregacijom	2. Whenever the Regulator determines that technical conditions allow so, the technical process of switching of supplier shall be performed within twenty four (24) hours and shall be possible on any working day from the working day the notice to the present supplier or market participant engaged in aggregation was received, in a non-discriminatory manner as regards cost, effort and time.
3. Rregullatori miraton rregullat për ndërrimin e furnizuesve dhe pjesëmarrësve të tregut të angazhuar në agregim që përmbajnë:	3. Regulator će usvojiti pravila za promenu dobavljača i učesnika na tržištu koji se bave agregacijom, koja će sadržati:	3. The Regulator shall adopt rules for the switching of suppliers and market participants engaged in aggregation, which shall contain:

3.1. procedurat për ndërrimin e furnizuesit dhe pjesëmarrësit në treg të angazhuar në agregim;	3.1. procedure za promenu dobavljača i učesnika na tržištu koji se bave agregacijom;	3.1. procedures for switching suppliers and market participants engaged in aggregation;
3.2. plotësimin e kushteve nga furnizuesi i ri dhe pjesëmarrësi i tregut i angazhuar në agregim, veçanërisht në lidhje me përgjegjësinë e balancimit, në pajtim me rregullat e balancimit të sistemit të energjisë elektrike;	3.2. ispunjavanje uslova od strane novog dobavljača i učesnika na tržištu koji se bavi agregacijom, posebno u pogledu odgovornosti za balansiranje, u skladu sa pravilima balansiranja elektroenergetskog sistema;	3.2. fulfilment of the conditions by the new supplier and market participant engaged in aggregation, in particular with regard to balancing responsibility, in accordance with the electricity system balancing rules;
3.3. detyrimet e furnizuesit dhe pjesëmarrësit të tregut të angazhuar në agregim, mbi shkëputjen e kontratës me konsumatorin që kërkon ndërrimin e furnizuesit;	3.3. obaveze dobavljača i učesnika na tržištu koji se bavi agregacijom po prestanku ugovora sa kupcem koji zahteva promenu dobavljača;	3.3. obligations of the supplier and market participant engaged in aggregation upon termination of the contract with the customer requesting the switching of supplier;
3.4. detyrat e operatorit përkatës të rrjetit, ku është i kyçur konsumatori që e ndërron furnizuesin;	3.4. dužnosti relevantnog operatera mreže na koga je priključen kupac koji menja dobavljača;	3.4. duties of the relevant network operator to which the customer switching supplier is connected;
3.5. të drejtat dhe obligimet e furnizuesit të ri dhe pjesëmarrësit në treg të angazhuar në agregim, nga këndvështrimi i qasjes dhe shfrytëzimit të rrjetit të Operatorit të Sistemit në të cilin është kyçur konsumatori që kërkon ndërrimin e furnizuesit dhe pjesëmarrësin e tregut të angazhuar në agregim;	3.5. prava i obaveze novog dobavljača i učesnika na tržištu koji se bavi agregacijom, sa stanovišta pristupa i korišćenja mreže Operatora sistema na koju je priključen kupac koji zahteva promenu dobavljača i učesnik na tržištu koji se bavi agregacijom;	3.5. the rights and obligations of the new supplier and the market participant engaged in aggregation, from the perspective of access to and use of the System Operator's network to which the customer requesting the change of supplier and the market participant engaged in aggregation is connected;
3.6. të drejtat e furnizuesit dhe pjesëmarrësit	3.6. prava dobavljača i učesnika na tržištu	3.6. the rights of the supplier and the market

të tregut të angazhuar në agregim në lidhje me konsumatorin e deritanishëm, nga këndvështrimi i shlyerjes së të gjitha detyrimeve të deritanishme .	koji se bavi agregacijom u odnosu na trenutnog kupca, sa stanovišta izmirenja svih postojećih obaveza.	participant engaged in aggregation in relation to the current customer, from the perspective of the settlement of all existing obligations.
3.7. rregullimet për të gjitha detyrimet e mëparshme financiare dhe detyrimet e tjera të konsumatorit fundor.	3.7. aranžmani za sve prethodne finansijske obaveze i druge obaveze krajnjeg kupca.	3.7. arrangements for all previous financial obligations and other obligations of the end customer.
4. Rregullat për ndërrimin e furnizuesit dhe pjesëmarrësit në treg të angazhuar në agregim parashohin gjithashtu:	4. Pravila za promenu snabdevača i učesnika na tržištu angažovanog na agregaciji takođe predviđaju:	4. Rules on switching of supplier and market participant engaged in aggregation also establish:
4.1 procedurat për ndërrimin e furnizuesit dhe pjesëmarrësit në treg të angazhuar në agregim në kushtet e furnizimit të mundësisë së fundit;	4.1. procedure za promenu snabdevača i učesnika na tržištu angažovanih na agregaciji u uslovima snabdevanja poslednje mogućnosti;	4.1. procedures for switching the supplier and market participant engaged in aggregation in situation of last resort supply;
4.2 procedurat për ndërrimin e furnizuesit dhe pjesëmarrësit të tregut të angazhuar në agregim me rastin e ndërrimit të pronësisë mbi objektin;	4.2. procedure za promenu snabdevača i učesnika na tržištu angažovanih na agregaciji prilikom promene vlasništva nad objektom; i	4.2. procedures for switching the supplier and market participant engaged in aggregation in the event of change of ownership over the building;
4.3 kushtet dhe mënyra e funksionimit të skemave të ndërrimit kolektiv; dhe 4.4. procedurat për ndryshimin e raporteve kontraktuale në rast të transferimit të përkohshëm të kontratave të furnizimit ose agregimit të konsumatorit fundor dhe kontratave për shfrytëzimin e rrjetit nga konsumatori fundor te palët e treta.	4.3. uslove i način funkcionisanja šema kolektivne promene; i 4.4 procedure za promenu ugovornih odnosa u slučaju privremenog prenosa ugovora o snabdevanju ili agregacije krajnjeg potrošača i ugovora o korišćenju mreže od strane krajnjeg potrošača trećim licima.	4.3.conditions and manner of functioning of collective switching schemes and, 4.4. procedures for changing contractual reports in the event of interim transfer of final customer supply or aggregation contracts and contracts on the use of network by the final customer to third parties.

5. Konsumatorët familjarë dhe ndërmarrjet, sipas nenit 72 paragrafi 1, nuk kanë asnjë detyrim pagese ndaj furnizuesit apo pjesëmarrësit të tregut që është i përfshirë në agregim në lidhje me ndërrimin e furnizuesit, me përjashtim të pagesave të mundshme për ndërprerjen e kontratës në raste kur shkëpusin vullnetarisht kontratën me afat të caktuar, me çmim fiks, para maturimit, me kusht që ato detyrime të jenë pjesë e një kontrate që është lidhur vullnetarisht dhe ku pagesat e tilla i janë komunikuar atyre qartë para lidhjes së kontratës.	5. Potrošači u domaćinstvima i preduzeća prema članu 72 stav 1 neće imati obavezu plaćanja prema dobavljaču ili učesniku na tržištu uključenom u agregaciju u vezi sa prebacivanjem, osim mogućih tarifa za raskid ugovora u slučajevima kada su dobrovoljno raskinuli ugovor na određeno vreme, sa fiksnom cenom, pre dospeća, pod uslovom da su obaveze deo ugovora koji je dobrovoljno zaključen i gde su im te naknade jasno saopštene pre sklapanja ugovora.	5. Household consumers and enterprises, according to article 72 paragraph 1, shall have no payment obligation to the supplier or market participant involved in the aggregation in relation to switching, except of possible contract termination fees in cases where they have voluntarily terminated the fixed-term, fixed-price contract, before maturity, provided that those obligations are part of a contract that has been entered into voluntarily and where such charges have been clearly communicated to them prior to entering into the contract.
6. Detyrimet e tilla sipas paragrafit 5 të këtij neni ndahen në mënyrë proporcionale dhe nuk duhet të tejkalojnë humbjen e drejtpërdrejtë ekonomike të furnizuesit apo pjesëmarrësit të tregut të përfshirë në agregim, e cila vjen si pasojë e shkëputjes së kontratës nga konsumatori, duke përfshirë kostot e secilit investim apo shërbim të lidhur që i janë ofruar konsumatorit si pjesë e kontratës. Barra e vërtetimit të humbjes së drejtpërdrejtë ekonomike do t'i bie furnizuesit ose pjesëmarrësit të tregut të përfshirë në agregim, ndërsa tarifat për shkëputjen e kontratës monitorohen nga Rregullatori.	6. Takve obaveze iz stava 5. ovog člana biće raspoređene srazmerno i ne smeju prelaziti direktan ekonomski gubitak dobavljača ili učesnika na tržištu uključenog u agregaciju, koji je rezultat raskida ugovora od strane kupca, uključujući troškove bilo koje povezane investicije ili usluge pružene kupcu kao deo ugovora. Teret dokazivanja direktnog ekonomskog gubitka je na dobavljaču ili učesniku na tržištu uključenom u agregaciju, dok će naknade za raskid ugovora pratiti Regulator.	6. Such obligations under paragraph 5 of this Article shall be apportioned proportionately and shall not exceed the direct economic loss of the supplier or market participant involved in the aggregation, which results from the termination of the contract by the customer, including the costs of any related investment or service provided to the customer as part of the contract. The burden of proving the direct economic loss shall lie with the supplier or market participant involved in the aggregation, while the fees for contract termination shall be monitored by the Regulator.
7. Rregullatori mbikqyrë zbatimin e rregullave për ndërrimin e furnizuesve dhe pjesëmarrësve të angazhuar në agregim.	7. Regulator nadgleda primenu pravila za promenu snabdevača i učesnika angažovanih na agregaciji.	7. The Regulator monitors the implementation of the rules on switching of suppliers and market participants engaged in

		aggregation.
8. Në lidhje me kontestet, që shfaqen me rastin e ndërrimit të furnizuesit, vendos Rregullatori. Kundër vendimit të Rregullatorit nuk mund të shtrohet ankesë, por kontesti mund të zgjidhet në gjykatën kompetente. Pavarësisht kësaj procedure, procedura e ndërrimit të furnizuesit nuk mund të ndërpritet.	8. O nesporazumima do kojih bude došlo prilikom promene snabdevača, odlučuje Regulatorna kancelarija za energiju. Protiv odluke regulatora ne može se podneti žalba ali spor se može rešiti na nadležnom sudu. Bez obzira na sudski postupak, postupak promene snabdevača se ne može prekinuti.	8. Regarding disputes arising in connection with the change of supplier, the decision shall be made by the Regulator. Decisions of the Regulator cannot be appealed, but the dispute may be resolved by the competent court. Notwithstanding this procedure, the supplier change process shall not be interrupted.
Neni 71 **Detyrimet e furnizuesve me obligimin e shërbimit publik**	**Član 71** **Obaveze snabdevača sa obavezama javne usluge**	**Article 71** **Obligations of supplier under public service obligation**
1. Furnizuesi, të cilit i është vendosur obligimi i shërbimit publik sipas kushteve të parapara në ligjin përkatës për energjinë, përveç detyrimeve të tjera të furnizuesve të përcaktuara në këtë ligj dhe detyrimeve që rrjedhin nga vendosja e obligimit të shërbimit publik detyrohet të:	1. Snabdevač, kome je nametnuta obaveza javne usluge prema predviđenim uslovima u relevantnom zakonu za energiju, pored ostalih obaveza snabdevača definisanih ovim zakonom i obaveza koje proizilaze iz nametanja obaveze javne usluge, obavezuje se da:	1. Supplier to whom public service obligation was imposed in accordance with the conditions set out in the relevant energy law, in addition to other obligations of suppliers stipulated in this Law and obligations stemming from the imposition of public service obligation shall:
1.1. informojë konsumatorët për të drejtat e tyre dhe kushtet e furnizimit sipas detyrimit të shërbimit publik;	1.1. obavestiti potrošače o njihovim pravima i uslovima snabdevanja u okviru obaveze javne usluge;	1.1. inform consumers of their rights and the conditions of supply under the public service obligation;
1.2. furnizojë konsumatorët fundorë që gëzojnë të drejtën e furnizimit brenda kuadrit të shërbimit universal në masën që kjo e drejtë nuk mund të ushtrohet brenda kushteve të tregut;	1.2. snabdevati krajnje potrošače koji uživaju pravo na snabdevanje u okviru univerzalne usluge u meri u kojoj se ovo pravo ne može ostvariti pod tržišnim uslovima;	1.2. supply end consumers who enjoy the right to supply within the framework of the universal service to the extent that this right cannot be exercised under market conditions;

1.3. furnizojë me energji elektrike të cilësisë së caktuar, siç parashihet në Rregullën për cilësinë e furnizimit;	1.3. snabdevati električnom energijom određenog kvaliteta, kako je predviđen Pravilnikom o kvalitetu snabdevanja;	1.3. supply with electricity of a certain quality, as provided for in the Rule on the quality of supply;
1.4 faturoj energjinë elektrike të livruar në pajtim me çmimet e arsyeshme, të qarta dhe lehtë të krahasueshme, transparente dhe jodiskriminuese;	1.4. fakturiše isporučenu električnu energiju u skladu sa razumnim, jasnim i lako uporedivim, transparentnim i nediskriminatornim cenama;	1.4 bill electricity delivered in accordance with reasonable prices, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory;
1.5 publikojë çmimet dhe tarifat në faqen zyrtare të furnizuesit me obligim të shërbimit publik, jo më vonë se pesëmbëdhjetë (15) ditë para fillimit të aplikimit të tyre.	1.5. objaviti cene i tarife na zvaničnoj veb stranici dobavljača sa obavezama javne usluge, najkasnije petnaest (15) dana pre početka njihove primene.	1.5 publish prices and tariffs on the official website of the supplier with public service obligations, no later than fifteen (15) days before the start of their application.
2.Furnizuesi me obligim të shërbimit publik ushtron aktivitetin e tij në mënyrë të paanshme, transparente dhe jodiskriminuese ndaj të gjitha palëve të tregu duke siguruar trajtim të barabartë të operatorëve të sistemit, prodhuesve dhe pjesëmarrësve të tjerë të tregut dhe duke mos favorizuar, drejtpërdrejt apo tërthorazi, ndërmarrje të lidhura, aksionarë apo subjekte të së njëjtës strukturë pronësore. Zbatimi i këtij detyrimi mbikëqyret nga Rregullatori.	2. Dobavljač sa obavezom javne usluge obavljaće svoju delatnost na nepristrasan, transparentan i nediskriminatoran način prema svim učesnicima na tržištu, obezbeđujući jednak tretman sistemskih operatera, proizvođača i drugih učesnika na tržištu i ne favorizujući, direktno ili indirektno, povezana preduzeća, akcionare ili subjekte iste vlasničke strukture. Sprovođenje ove obaveze nadgledaće Regulator.	2. The supplier with a public service obligation shall carry out its activity in an impartial, transparent and non-discriminatory manner towards all market parties, ensuring equal treatment of system operators, producers and other market participants and not favouring, directly or indirectly, related undertakings, shareholders or entities of the same ownership structure. The implementation of this obligation shall be supervised by the Regulator.
3. Furnizuesi me obligim të shërbimit publik detyrohet që në marrëdhëniet me operatorët e sistemit, prodhuesit dhe pjesëmarrësit e tjerë të tregut të zbatojë kritere objektive, proporcionale, të dokumentuara dhe të verifikueshme për përmbushjen e detyrimeve	3. Dobavljač sa obavezom javne usluge dužan je da primenjuje objektivne, srazmerne, dokumentovane i proverljive kriterijume u svojim odnosima sa sistemskim	3. The supplier with a public service obligation shall be obliged to apply objective, proportionate, documented and verifiable criteria in its relations with system

financiare dhe kontraktuale. Këto kritere dhe dëshmite përkatëse i vihen në dispozicion Rregullatorit sipas kërkesës.	operaterima, proizvođačima i drugim učesnicima na tržištu za ispunjavanje finansijskih i ugovornih obaveza. Ovi kriterijumi i relevantni dokazi biće dostupni Regulatoru na zahtev.	operators, producers and other market participants for the fulfilment of financial and contractual obligations. These criteria and relevant evidence shall be made available to the Regulator upon request.
Neni 72 **Të drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga shërbimi universal**	**Član 72** **Prava i obaveze koje proizilaze iz univerzalne usluge**	**Article 72** **Rights and obligations stemming from the universal service**
1. Të drejtën e shërbimit universal të furnizimit me energji elektrike e gëzojnë konsumatorët familjarë dhe ndërmarrjet të cilat gjatë vitit financiar paraprak kanë pasur jo më shumë se dhjetë milionë euro (10,000,000.00 €) qarkullim vjetor dhe më pak se pesëdhjetë (50) punonjës. Shërbimi universal zbatohet në mënyrë transparente dhe jodiskriminuese dhe nuk pengon zgjedhjen e lirë të furnizuesit të paraparë me nenin 78 të këtij ligji.	1. Pravo na univerzalnu uslugu snabdevanja električnom energijom imaju domaćinstva i preduzeća koja su u prethodnoj fiskalnoj godini imala najviše deset miliona evra (10.000.000,00 €) godišnjeg prometa i manje od pedeset (50) zaposlenih. Univerzalna usluga se sprovodi na transparentan i nediskriminatoran način i ne sme ometati slobodan izbor dobavljača predviđen članom 78. ovog zakona.	1. The right to universal electricity supply shall be enjoyed by household customers and undertakings which, during the previous financial year, had an annual turnover not exceeding EUR 10,000,000 and fewer than fifty (50) employees. Such service shall be provided in a transparent and non-discriminatory manner and shall not prejudice the right to freely choose a supplier as provided for in Article 78 of this Law.
2. Shërbimi universal ofrohet nga furnizuesi i shërbimit universal i cili është i detyruar të:	2. Univerzalnu uslugu pruža snabdevač univerzalne usluge koji je dužan da:	2. The universal service shall be provided by the universal service supplier who is obliged to:
2.1. sigurojë furnizimin dhe mbrojtjen e konsumatorëve të përcaktuar sipas paragrafit 1 i këtij neni;	2.1. obezbedi snabdevanje i zaštitu kvalifikovanih potrošača iz stava 1. ovog člana;	2.1. provide the supply and protection of eligible customers under paragraph 1 of this article;
2.2. sigurojë mbrojtjen e konsumatorëve në	2.2. obezbedi zaštitu potrošača kojima je	2.2. provide the supply and protection of

nevojë në përputhje me dispozitat e Ligjit përkatës për Energjinë;	potrebna u skladu sa odredbama odgovarajućeg Zakona o energetici;	vulnerable customers, in line with the provisions of relevant Law on Energy;
2.3. aplikojë çmimet e shërbimit universal për furnizim me energji elektrike duke zbatuar dispozitat nga neni 74 i këtij ligji dhe Ligji përkatës për Rregullatorin e Energjisë;	2.3. primenjuje univerzalne cene usluga za električnu energiju primenom odredbi člana 74. ovog zakona i odgovarajućeg Zakona o regulatornom telu za energiju;	2.3. determine the universal service prices for electricity by applying provisions from Article 74 of this Law and the relevant Law on Energy Regulator;
2.4. informojë konsumatorët për të drejtat e tyre dhe kushtet e furnizimit nga furnizuesi universal, çmimet e furnizimit me energji elektrike, si dhe të drejtën për ndërrim të furnizuesit;	2.4. informiše potrošače o njihovim pravima i uslovima snabdevanja od univerzalnog snabdevača, o uslovima i cenama snabdevanja električnom energijom, kao i o pravu na promenu snabdevača;	2.4. inform customers about their rights and the conditions under which they can be supplied by a universal supplier, conditions and prices for supply of electricity, as well as about the right to change the supplier;
2.5. kryejë procedurat për prokurimin e energjisë elektrike sipas kushteve të tregut duke përzgjedhur ofertën më të favorshme; dhe	2.5. obavlja postupke za nabavku električne energije u skladu sa tržišnim uslovima birajući najpovoljniju ponudu; i	2.5. conduct procedures for procurement of electricity at market terms by selecting the most favourable bid and,
2.6. publikojë çmimet e furnizimit me energji elektrike në faqen zyrtare.	2.6. objavi cene snabdevanja električnom energijom na sajtu.	2.6. publish the universal service supply prices on its website.
Neni 73 **Përzgjedhja ose emërimi i furnizuesit të shërbimit universal**	**Član 73** **Izbor ili imenovanje snabdevača univerzalne usluge**	**Article 73** **Selection or appointment of universal service supplier**
1. Rregullatori, pas konsultimit me Ministrinë, mund të marrë një vendim për të zhvilluar procedurë tenderimi për përzgjedhjen e	1. Regulator, nakon konsultacija sa Ministarstvom, može doneti odluku o pokretanju tenderske procedure za izbor	1. The Regulator, after consulting with the Ministry, may decide to initiate a tender procedure for the selection of the universal

furnizuesit të shërbimit universal.	snabdevača univerzalne usluge.	service supplier.
2. Në vendimin nga paragrafi 1 i këtij neni, përcaktohen si në vijim:	2. Odluka iz stava 1. ovog člana sadrži sledeće:	2. The decision referred to in paragraph 1 of this Article shall specify the following:
2.1. kriteret për zgjedhjen e një furnizuesi të shërbimit universal;	2.1. kriterijume za izbor pružaoca univerzalne usluge;	2.1. the criteria for the selection of a universal service provider;
2.2. kushtet dhe afatet e tenderit; dhe	2.2. uslove tendera; i	2.2. the terms and conditions of the tender; and
2.3. kohëzgjatja për të cilën furnizuesi i përzgjedhur ofron shërbimin universal.	2.3. period u kojem će izabrani pružalac pružati univerzalnu uslugu.	2.3. the period for which the selected provider shall provide the universal service.
3. Furnizuesi i Shërbimit Universal përzgjidhet përmes një procedure konkurruese, transparente dhe jodiskriminuese për një periudhë deri në tre (3) vite, me mundësi rizgjedhjeje.	3. Pružalac univerzalnih usluga se bira putem konkurentnog, transparentnog i nediskriminatornog postupka na period do tri (3) godine, sa mogućnošću ponovnog izbora.	3. The Universal Service Supplier shall be selected through a competitive, transparent and non-discriminatory procedure for a period of up to three (3) years, with the possibility of re-selection.
4. Brenda tre (3) muajve pas hyrjes në fuqi të këtij ligji, Rregullatori miraton aktin nënligjore me të cilat përcaktohen procedura e tenderimit, dizajni dhe zhvillimi i tenderit, duke përfshirë procesin e dorëzimit të ofertave dhe dokumentacionit përkatës, ndërsa kërkesat minimale për kualifikim dhe dokumentacioni ofertues bëhen publike me shpalljen e tenderit.	4. U roku od tri (3) meseca od stupanja na snagu ovog zakona, Regulator će usvojiti podzakonski akt kojim se određuje postupak tendera, dizajn i sprovođenje tendera, uključujući postupak podnošenja ponuda i relevantne dokumentacije, dok će minimalni kvalifikacioni zahtevi i tenderska dokumentacija biti objavljeni uz objavu tendera.	4. Within three (3) months after the entry into force of this Law, the Regulator shall adopt a sub-legal act specifying the tendering procedure, the design and conduct of the tender, including the process of submission of bids and relevant documentation, while the minimum qualification requirements and the tender documentation shall be made public with the tender announcement.
5. Ofertat vlerësohen dhe renditen në bazë të kritereve transparente dhe jodiskriminuese,	5. Ponude će biti ocenjene i rangirane na osnovu transparentnih i nediskriminatornih	5. Bids shall be evaluated and ranked on the basis of transparent and non-discriminatory

duke përfshirë çmimin e ofruar; ndërsa në rastet kur objektivat e shërbimit universal nuk mund të arrihen në kushte të tregut dhe çmimet përcaktohen nga Rregullatori, vlerësimi dhe renditja e ofertave bazohen në marzhën më të ulët të furnizimit, si dhe në cilësinë e shërbimit dhe kapacitetin teknik dhe financiar të ofertuesve.	kriterijuma, uključujući ponuđenu cenu; dok u slučajevima kada se ciljevi univerzalne usluge ne mogu postići pod tržišnim uslovima i cene određuje Regulator, ocenjivanje i rangiranje ponuda će biti zasnovano na najnižoj marži snabdevanja, kao i na kvalitetu usluge i tehničkim i finansijskim kapacitetima ponuđača.	criteria, including the price offered; whereas in cases where the universal service objectives cannot be achieved under market conditions and prices are determined by the Regulator, the evaluation and ranking of the bids shall be based on the lowest supply margin, as well as on the quality of service and the technical and financial capacity of the bidders.
5. Në procedurën e tenderit për përzgjedhjen e furnizuesit të shërbimit universal, ofertat mund të dorëzohen vetëm nga ndërmarrjet e energjisë që kanë leje për furnizim me energji elektrike të lëshuar nga Rregullatori.	6. U postupku tendera za izbor dobavljača univerzalne usluge, ponude mogu podneti samo energetska preduzeća koja imaju dozvolu za snabdevanje električnom energijom koju je izdao Regulator.	6. In the tender procedure for the selection of the universal service supplier, bids may be submitted only by energy enterprises that have a permit for the supply of electricity issued by the Regulator.
7. Në rast se pas zhvillimit të procedurës së tenderit nuk përzgjidhet furnizuesi i shërbimit universal, Rregullatori, në konsultim me Ministrinë do të caktoj një furnizues të shërbimit universal me të cilin përcakton të gjitha kushtet për përmbushjen e detyrimit të shërbimit universal dhe afatin kohor për të cilin është emëruar furnizuesi i shërbimit universal.	7. Ako se nakon postupka tendera dobavljač univerzalne usluge ne izabere, Regulator, u konsultaciji sa Ministarstvom, imenuje dobavljača univerzalne usluge kojim utvrđuje sve uslove za ispunjenje obaveze univerzalne usluge i vremenski rok za koji se dobavljač univerzalne usluge imenuje.	7. If, after the tender procedure, the universal service supplier is not selected, the Regulator, in consultation with the Ministry, shall appoint a universal service supplier by which it shall determine all the conditions for the fulfillment of the universal service obligation and the time limit for which the universal service supplier is appointed.
8. Furnizuesi i përzgjedhur ose i caktuar i shërbimit universal është njëkohësisht furnizuesi i mundësisë së fundit.	8. Izabrani ili određeni dobavljač univerzalne usluge je istovremeno i dobavljač poslednje rezerve.	8. The selected or designated universal service supplier is also the supplier of last resort.
Neni 74 **Çmimet e aplikuara nga furnizuesi i**	**Član 74** **Cene koje se primenjuju od snabdevača**	**Article 74** **Prices applied by the universal service**

shërbimit universal	univerzalne usluge	supplier
1. Furnizuesi i shërbimit universal aplikon çmime për furnizim me energji elektrike për konsumatorët fundorë të cilat përcaktohen në bazë të metodologjisë së miratuar nga Rregullatori.	1. Pružalac univerzalne usluge primenjuje cene za snabdevanje krajnjih kupaca električnom energijom koje se utvrđuju na osnovu metodologije koju je odobrio Regulator.	1. The universal service provider shall apply prices for the supply of electricity to end customers which shall be determined on the basis of the methodology approved by the Regulator.
2. Në rast se synimet e shërbimit universal nuk mund të arrihen në kushte të tregut, Rregullatori mund të rregullojë çmimet e energjisë elektrike për konsumatorët fundorë që gëzojnë të drejtën e furnizimit me shërbim universal.	2. U slučaju da se ciljevi univerzalne usluge ne mogu ostvariti pod tržišnim uslovima, Regulator može regulisati cene električne energije za krajnje kupce koji uživaju pravo na snabdevanje univerzalnom uslugom.	2. In the event that the objectives of the universal service cannot be achieved under market conditions, the Regulator may regulate the prices of electricity for end customers who enjoy the right to universal service supply.
3. Në rast se Rregullatori rregullon çmimin e energjisë elektrike për konsumatorët fundorë, duhet të ofrojë shpjegim dhe arsyetim për domosdoshmërinë e ruajtjes së rregullimit të çmimit të energjisë elektrike për konsumatorët fundor, si detyrim publik që është në përputhje me kushtet e përcaktuara në këtë nen.	3. U slučaju da Regulator reguliše cenu električne energije za krajnje kupce, pružiće objašnjenje i opravdanje potrebe za održavanjem regulacije cene električne energije za krajnje kupce, kao javne obaveze koja je u skladu sa uslovima utvrđenim u ovom članu.	3. In the event that the Regulator regulates the price of electricity for end customers, it shall provide an explanation and justification for the necessity of maintaining the regulation of the price of electricity for end customers, as a public obligation that is in accordance with the conditions set out in this Article.
4. Rregullatori siguron që rregullimi i çmimeve të zbatohet vetëm për konsumatorët familjarë dhe ndërmarrjet sipas nenit 72 paragraf 1 të ketij ligji, si përfitues të shërbimit universal, ndërsa kategoritë e tjera të konsumatorëve përjashtohen nga ky trajtim.	4. Regulator obezbeđuje da se regulacija cena primenjuje samo na domaćinstva i, gde je to primenljivo, na preduzeća iz člana 72. stav 1 ovog zakona, kao korisnike univerzalne usluge, dok su ostale kategorije potrošača isključene iz ovog tretmana.	4. The Regulator shall ensure that the regulation of prices shall apply only to household customers and, where applicable, to enterprises according to article 72 paragraph 1 of this lawas beneficiaries of the universal service, while other categories of customers shall be excluded from this treatment.

5. Rregullatori duhet të sigurojë që çmimet e energjisë elektrike që i nënshtrohen rregullimit për qëllime të sigurimit të shërbimit universal, janë të qarta, lehtë të krahasueshme, transparente dhe jodiskriminuese.	5. Regulator će obezbediti da cene električne energije koje podležu regulaciji u svrhu obezbeđivanja univerzalne usluge budu jasne, lako uporedive, transparentne i nediskriminatorne.	5. The Regulator shall ensure that electricity prices subject to regulation for the purposes of ensuring universal service are clear, easily comparable, transparent and non-discriminatory.
6. Në vendimin e tyre për rregullimin e çmimeve për konsumatorët fundorë, Rregullatori përcakton një datë përfundimtare për tërheqjen e rregullimit të çmimeve për konsumatorët fundorë, si dhe planin e veprimit për arritjen e kësaj, duke përshkruar qartë natyrën e përkohshme të rregullimit të çmimeve për konsumatorët fundorë.	6. U svojoj odluci o regulaciji cena za krajnje kupce, Regulator će odrediti krajnji datum za povlačenje regulacije cena za krajnje kupce, kao i akcioni plan za postizanje toga, jasno opisujući privremenu prirodu regulacije cena za krajnje kupce.	6. In its decision on the regulation of prices for final customers, the Regulator shall set a final date for the withdrawal of the regulation of prices for final customers, as well as the action plan for achieving this, clearly describing the temporary nature of the regulation of prices for final customers.
7. Rregullatori kryen shqyrtime vjetore të metodologjive dhe të nivelit të miratuar të çmimeve për konsumatorët e kualifikuar, për shkak të nevojës ekzistuese për të rregulluar çmimet për kategori të caktuara të konsumatorëve, bazuar në objektivat e ndjekura të shërbimit publik. Shqyrtimet e tilla i dorëzohen Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë, i cili në bazë të analizave të tregut rajonal, mund të propozojë masa të tjera për tërheqjen e rregullimit të çmimeve për kategori të caktuara.	7. Regulator sprovodi godišnje preglede metodologija i odobrenog nivoa cena za kvalifikovane potrošače, zbog postojeće potrebe prilagođavanja cena za određene kategorije potrošača, na osnovu ciljeva koje prati javna usluga. Takva razmatranja će biti podneta Sekretarijatu Energetske zajednice, koji, na osnovu analiza regionalnog tržišta, može predložiti druge mere za povlačenje regulisanja cenaa za određene kategorije.	7. Regulator shall perform annual reviews of methodologies and of the approved level of prices for final customers, as of the existing necessity to regulate prices for certain categories, based on public service objectives pursued. Such reviews are submitted to the Energy Community Secretariat, which, on the basis of regional market analyses, may propose other measures for the withdrawal of price regulation for certain categories.
Neni 75 **Furnizimi i mundësisë së fundit**	**Član 75** **Snabdevanje poslednje mogućnosti**	**Article 75** **Supply of Last Resort**

1. Furnizuesi i mundësisë së fundit obligohet të furnizojë konsumatorët që mbeten pa furnizues në rastet vijuese:	1. Snabdevač poslednje mogućnosti je dužan da snabdeva potrošače koji ostaju bez snabdevača u sledećim slučajevima:	1. The supplier of last resort shall be obliged to supply customers which remain without a supplier in the following cases:
1.1. furnizuesi i tyre ka falimentuar ose është në likuidim;	1.1. njihov snabdevač je u stečaju ili u likvidaciji.	1.1. their supplier has went bankrupt or is under liquidation;
1.2. leja e furnizuesit të mëparshëm është revokuar përgjithmonë ose përkohësisht, ose ka skaduar;	1.2. dozvola prethodnog snabdevača je trajno ili privremeno opozvana ili je istekla;	1.2. the permit of the previous supplier has been permanently or provisionally revoked, or has expired;
1.3. konsumatori nuk ka arritur të zgjedhë furnizues të ri pas shkëputjes ose përfundimit të afatit të kontratës me furnizuesin e mëparshëm.	1.3. potrošač nije uspeo da izabere novog snabdevača nakon raskida ili isteka ugovora sa prethodnim snabdevačem.	1.3. the customer has failed in selecting a new supplier upon termination of the contract with the previous one.
2. Furnizuesi që nuk është në gjendje të furnizojë me energji elektrike konsumatorët fundorë, sipas nënparagrafit 1.1 të këtij neni, obligohet që me kohë të informojë furnizuesin e mundësisë së fundit, konsumatorin fundor, Rregullatorin, Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes për datën e ndërprerjes së furnizimit. Në raste të tilla, konsumatori furnizohet menjëherë nga furnizuesi i mundësisë së fundit.	2. Snabdevač koji nije u stanju da snabdeva električnom energijom krajnje potrošače, prema tački 1.1 ovog člana, dužan je da na vreme obavesti snabdevača poslednje mogućnosti, konačnog potrošača, Regulator, Operatora sistema prenosa i Operatora distributivnog sistema o datumu prekida snabdevanja. U takvim slučajevima, potrošača odmah snabdeva snabdevač poslednje mogućnosti.	2. Supplier unable to supply electricity to final customers, as per subparagraph 1.1 of this Article, shall be obliged to inform in due time the supplier of last resort, final customer, Regulator, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, on the date of suspension of supply. In such events, the customer is immediately supplied from the supplier of last resort.
3. Rregullatori informon furnizuesin e mundësisë së fundit, konsumatorin fundor, Operatorin e Sistemit të Transmetimit dhe	3. Regulator obaveštava snabdevača poslednje mogućnosti, krajnjeg potrošača, Operatora sistema prenosa i Operatora	3. The Regulator shall inform the supplier of last resort, final customer the Transmission System Operator and the Distribution

Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes, për furnizuesit që bien në fushëveprimin e nënparagrafit 1.2 të këtij neni, në të njëjtën ditë nga data e skadimit të lejës, ose nga data e hyrjes në fuqi të vendimit të Rregullatorit për revokimin e përkohshëm ose të përhershëm të lejes.	sistema distribucije, o snabdevačima koji spadaju u delokrug tačke 1.2 ovog člana, istog dana od isteka dozvole, odnosno od dana stupanja na snagu odluke Regulatora o privremenom ili trajnom opozivanju dozvole.	System Operator, on suppliers falling under subparagraph 1.2 of this Article, on the same day when the permit has expired, or from the date of entry into force of Regulator decision to provisionally or permanently revoke the permit.
4. Kontratat për furnizimin e mundësisë së fundit për konsumatorët fundorë konsiderohen të lidhura në datën kur të jenë plotësuar kushtet për ushtrimin e të drejtës për furnizimin e i mundësisë së fundit, sipas nënparagrafit 1.1 dhe 1.2 të këtij neni.	4. Smatra se da su ugovori o snabdevanju poslednje mogućnosti za krajnje korisnike zaključeni na dan kada su ispunjeni uslovi za ostvarivanje prava za snabdevanje kao poslednja mogućnost, prema tački 1.1 i 1.2 ovog člana.	4. Contracts on supply of last resort for final customers shall be considered concluded on the date when conditions for exercising the right for supply in last resort, as per sub-paragraphs 1.1 and 1.2 of this Article, have been fulfilled.
5. Furnizimi i mundësisë së fundit në rastet e përcaktuara në nënparagrafin 1.3 të këtij neni fillon me përfundimin e kontratës me furnizuesin e mëparshëm ose me fillimin e furnizimit për konsumatorët e rinj, por me kusht që kontrata të mos nënshkruhet me furnizues tjetër.	5. Snabdevanje poslednje mogućnosti u slučajevima utvrđenim u tački 1.3 ovog člana počinje raskidom ugovora sa prethodnim snabdevačem ili početkom snabdevanja za nove potrošače, ali pod uslovom da ugovor ne bude potpisan sa drugim snabdevačem.	5. Supply of last resort in cases determined in sub-paragraph 1.3 of this Article shall commence upon termination of the contract with the previous supplier or upon commencement of supply for the new customers, subject, however, to the contract not being signed with another supplier.
6. Furnizimi i mundësisë së fundit nuk mund të zgjasë më shumë se tre (3) muaj. 7. Në rast se konsumatori fundor nga nënparagrafi 1.3 i këtij neni i furnizuar nga furnizuesi i mundësisë së fundit nuk arrin të lidhë marrëveshje me furnizuesin e ri në afatin e përcaktuar në paragrafin 6 të këtij neni, Operatori i Sistemit ndërpret furnizimin me energji elektrike.	6. Snabdevanje u poslednjem slučaju ne može trajati duže od tri (3) meseca. 7. U slučaju da krajnji kupac iz podstava 1.3 ovog člana, koga snabdeva snabdevač u poslednjem slučaju, ne zaključi ugovor sa novim snabdevačem u roku utvrđenom u stavu 6. ovog člana, Operator sistema će prekinuti isporuku električne energije.	6. The supply of last resort may not last longer than three (3) months. 7. In the event that the end customer from subparagraph 1.3 of this Article supplied by the supplier of last resort fails to conclude an agreement with the new supplier within the deadline set out in paragraph 6 of this Article, the System Operator shall interrupt the supply of electricity.

8. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes ua dorëzon informatat për furnizuesin e mundësisë së fundit konsumatorëve të transferuar në furnizimin e mundësisë së fundit, brenda pesë (5) ditëve nga njoftimi i dhënë sipas paragrafëve 2 dhe 3 të këtij neni.	8. Operator prenosnog sistema i Operator distributivnog sistema će dostaviti informacije o snabdevaču u poslednjem slučaju kupcima koji su prešli na snabdevanje u poslednjem slučaju, u roku od pet (5) dana od obaveštenja datog u skladu sa stavovima 2 i 3 ovog člana.	8. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall provide information on the supplier of last resort to the customers transferred to the supply of last resort, within five (5) days of the notification given under paragraphs 2 and 3 of this Article.
9. Çmimet me të cilat furnizuesi i mundësisë së fundit furnizon me energji elektrike përcaktohen në bazë të metodologjisë së miratuar nga Rregullatori dhe janë më të larta se çmimi mesatar i tregut ose çmimi i furnizimit për konsumatorët e ngjashëm që furnizohen në treg. Metodologjia mund të parashikojë që çmimi i furnizuesve të krahasueshëm jashtë vendit mund të përdoret për vendosjen e nivelit adekuat të çmimeve për furnizimin e mundësisë së fundit.	9. Cene po kojima snabdevač poslednje mogućnosti snabdeva električnom energijom određuju se na osnovu metodologije koju je usvojilo Regulator i veće su od prosečne tržišne cene ili cene snabdevanja za slične potrošače koji se snabdevaju na tržištu. Metodologija može da predvidi da se cena uporedivih snabdevača van zemlje može koristiti za postavljanje odgovarajućeg nivoa cena za snabdevanje poslednje mogućnosti.	9. Prices at which the supplier of last resort supplies electricity are determined on the basis of the methodology adopted by the Regulator, and shall be higher than the average market price or the price for similar customer supplied in the market. The methodology may foresee that the pricing of comparable suppliers abroad may be used for establishing adequate level of prices for the supply of last resort.
10. Furnizuesi i mundësisë së fundit publikon në uebfaqe, të paktën një (1) herë në vit, informatat për numrin e konsumatorëve të furnizuar, sasinë totale të energjisë elektrike të livruar, dhe periudhën mesatare të furnizimi, ndaras për konsumatorët familjarë dhe jofamiljarë që janë furnizuar në kuadër të furnizuesit të mundësisë së fundit.	10. Snabdevač poslednje mogućnosti objavljuje na web sajtu najmanje jednom godišnje informacije o broju snabdevenih potrošača, ukupnom iznosu isporučene električne energije i prosečnom periodu snabdevanja, odvojeno za domaćinstvo i ne-porodične potrošače koji se snabdevaju u sklopu poslednje mogućnosti.	10. The supplier of last resort shall publish in its website, at least once (1) per year, information on the number of customers supplied, total amount of electricity delivered, and average supply period, separately for household and non-household customers that were supplied in last resort cases.
Neni 76 **Obligimet e furnizuesit të mundësisë së**	**Član 76** **Obaveze snabdevača poslednje**	**Article 76** **Obligations of the Supplier of Last Resort**

fundit	**mogućnosti**	
1. Përveç obligimeve të furnizuesve të tjerë, furnizuesi i mundësisë së fundit:	1. Pored obaveza drugih snabdevača, snabdevač poslednje mogućnosti:	1. In addition to obligations of other suppliers, the supplier of last resort shall:
1.1. informon konsumatorët për kushtet e furnizimit me energji elektrike, shkëputjen e kontratës dhe çmimet, si dhe publikon informatat në faqen zyrtare;	1.1 informiše potrošače o uslovima snabdevanja električnom energijom, raskidu ugovora i cenama, kao i da objavi te informacije na web sajtu;	1.1. inform the customers on terms and conditions of electricity supply, termination of the contract and prices, and publish such information in its web-page;
1.2. furnizon konsumatorët fundorë sipas nenit 75 të këtij ligji derisa konsumatorët të përzgjedhin vetë furnizuesin e ri, por jo më gjatë se tre (3) muaj;	1.2 snabdeva krajnje potrošače iz člana 75. ovog zakona dok potrošači sami ne izaberu novog snabdevača, ali ne duže od tri (3) meseci;	1.2. supply final customers as per Article 75 of this Law until customers select a new supplier, but not for longer than three (3) months;
1.3. faturon konsumatorët fundorë sipas nenit 75 të këtij ligji, në pajtim me çmimet e furnizimit të mundësisë së fundit të miratuara nga Rregullatori dhe,	1.3. fakturiše krajnje potrošače prema članu 75. ovog zakona, u skladu sa cenama snabdevanja poslednje mogućnosti koje je usvojilo Regulator ; i	1.3. bill final customers as per Article 75 of this Law, in accordance with last resort supply prices approved by Regulator and,
1.4. siguron konsumatorëve fundorë kontratat e furnizimi, jo më vonë se tetë (8) ditë pas fillimit të furnizimit të tillë.	1.4 obezbedi krajnjim potrošačima ugovore o snabdevanju, najkasnije osam (8) dana od početka takvog snabdevanja.	1.4. provide to final customers contracts on last resort supply, no later than eight (8) days upon commencement of such supply.
KAPITULLI VIII **QASJA E PALËVE TË TRETA**	**POGLAVLJE VIII** **PRISTUP TREĆIH LICA**	**CHAPTER VIII** **THIRD PARTY ACCESS**
Neni 77 **Qasja e Palëve të treta në Sistemet e Energjisë Elektrike**	**Član 77** **Pristup trećih lica sistemima električne energije**	**Article 77** **Third Party Access to the Electricity Systems**

1. Qasja e palëve të treta në sistemet e energjisë elektrike rregullohet me dispozitat e këtij neni dhe Ligjin përkatës për Energjinë.	1. Pristup trećih lica sistemima električne energije uređuje se odredbama ovog člana i odgovarajućeg Zakona o energetici.	1. Third party access to the electricity systems shall be governed by the provisions of this article and the relevant Energy Law.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes u sigurojnë palëve të treta qasje në sistemin e transmetimit në bazë të metodologjisë së taksave të transmetimit të hartuara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe qasje në sistemin e shpërndarjes në bazë të metodologjisë së taksave të shpërndarjes të hartuara nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, që miratohen nga Rregullatori dhe publikohet në faqen zyrtare të operatorit përkatës.	2. Operator prenosnog sistema i Operator distributivnog sistema omogućavaju trećim licima pristup prenosnom sistemu na osnovu metodologije poreza na prenos koju je razvio Operator prenosnog sistema i pristup distributivnom sistemu na osnovu poreske metodologije planova distribucije koje je izradio Operator distributivnog sistema, koji su odobreni od strane Regulatora i objavljeni na internet stranici dotičnog operatera.	2. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall ensure third party access to the transmission system on the basis of Transmission charging methodologies developed by the Transmission System Operator and third-party access to distribution system on the basis of distribution charging methodologies developed by the Distribution System Operator, which shall be approved by the Regulator and published on the web site of the respective operator.
3. Gjatë përcaktimit se në çfarë mase lejohen kërkesat për qasje në sistemet e transmetimit ose të shpërndarjes, Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes sigurohen se e vënë në dispozicion kapacitetin maksimal të sistemeve të tyre, duke përfshirë interkonektorët, në pajtim me standardet e zbatueshme të sigurisë dhe nevojën për operim të sigurt të sistemit.	3. Prilikom utvrđivanja do koje mere su zahtevi za pristup prenosnim ili distributivnim sistemima dozvoljeni, Operator prenosnog sistema i Operator distributivnog sistema će obezbediti da stave na raspolaganje maksimalni kapacitet svojih sistema, uključujući interkonektore, u skladu sa važećim standardima bezbednosti i potreba za bezbednim radom sistema.	3. In determining the extent to which requests for access to the transmission or distribution systems can be permitted, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall ensure that they offer the maximum capacity of their systems, including interconnectors, subject to complying with applicable safety standards and the need for secure system operation.
4. Tarifat për shfrytëzimin e sistemit propozohen nga Operatori i Sistemit të	4. Tarife za korišćenje sistema predlažu	4. Tariffs for system use shall be proposed by the Transmission System Operator and the

Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, në mënyrën e përcaktuar nga Rregullatori dhe hyjnë në fuqi pasi të miratohen dhe publikohen nga Rregullatori. Tarifat e propozuara përmbajnë sinjale të duhura ekonomike për inkurajimin e shfrytëzimit efiçient të sistemeve dhe interkonektorëve.	Operator prenosnog sistema i Operator distributivnog sistema, na način koji utvrđuje Regulator, a stupaju na snagu nakon što ih odobri i objavi Regulator. Predložene tarife sadrže odgovarajuće ekonomske signale za podsticanje efikasnog korišćenja sistema i interkonektora.	Distribution System Operator, in the manner prescribed by the Regulator, and shall enter into force after being approved and published by the Regulator. The tariffs proposed shall include appropriate economic signals to encourage efficient use of systems and interconnectors.
KAPITULLI IX **FUQIZIMI DHE MBROJTJA E KONSUMATORIT**	**POGLAVLJE IX** **OSNAŽIVANJE I ZAŠTITA POTROŠAČA**	**CHAPTER IX** **CUSTOMER EMPOWERMENT AND PROTECTION**
Neni 78 **Zgjedhja e lirë e furnizuesit**	**Član 78** **Slobodan izbor snabdevača**	**Article 78** **Free choice of supplier**
Të gjithë konsumatorët janë të lirë të blejnë energji elektrike nga furnizuesi që zgjedhin dhe janë të lirë të kenë më shumë se një kontratë furnizimi me energji elektrike në të njëjtën kohë, me kusht që të vendosen pikat e nevojshme të kyçjes dhe matjes.	Svi potrošači mogu slobodno da kupuju električnu energiju od snabdevača kojeg izaberu i slobodni su da istovremeno imaju više od jednog ugovora za snabdevanje električnom energijom, pod uslovom da se uspostave neophodne tačke za priključivanje i merenje.	All customers are free to purchase electricity from the supplier of their choice and are free to have more than one electricity supply contract at the same time, provided that the required connection and metering points are established.
Neni 79 **Kriteret kontraktuale**	**Član 79** **Ugovorni kriterijumi**	**Article 79** **Contractual requirements**
1. Të drejtat dhe obligimet e ndërsjella të furnizuesve dhe konsumatorëve fundorë përcaktohen me kontratë me shkrim të nënshkruar nga të dyja palët.	1. Uzajamna prava i obaveze snabdevača i krajnjih potrošača utvrđuju se pisanim ugovorom i potpisuju obe strane.	1. Mutual rights and obligations of suppliers and final customers shall be stipulated in a written and signed contract from both Parties.

2. Furnizuesit obligohen t'i ofrojnë konsumatorëve fundorë kushte dhe afate të përgjithshme, të cilat ofrohen në gjuhë të thjeshtë dhe të qartë, si dhe nuk përmbajnë pengesa jashtë kontraktuale ndaj ushtrimit të të drejtave të konsumatorëve.	2. Snabdevači se obavežu da pruže krajnjim potrošačima uslove i opšte rokove, koji se pružaju na običnom i jasnom jeziku i ne sadrže prepreke van ugovora u odnosu na uživanje prava potrošača.	2. Suppliers shall offer final customers fair and transparent general terms and conditions, which shall be provided in plain and unambiguous language and shall not include non-contractual barriers to the exercise of customers' rights.
3. Kushtet, afatet dhe elementet e tjera që kanë të bëjnë dhe/ose janë pjesë e kontratës së furnizimit rregullohen me Rregullën përkatëse për Kushtet e Përgjithshme të Furnizimit me Energji Elektrike, të miratuar nga Rregullatori.	3. Uslovi, rokovi i drugi elementi Uslovi, rokovi i drugi elementi koji se odnose i/ili čine deo ugovora o snabdevanju regulisani su Pravilnikom o opštim uslovima snabdevanja električnom energijom, koji donosi Regulator.	3. Terms, conditions and other elements related to and/or contained in the supply contract shall be regulated in the Rule for General Conditions of Energy Supply adopted by the Regulator.
4. Konsumatorët mund të lidhin më shumë se një kontratë për një pikë të caktuar matëse për të njëjtën periudhë furnizimi.	4. Potrošači mogu da zaključe više ugovora za određenu tačku merenja za isti period snabdevanja.	4. Customers may enter into more than one contract for a given metering point for the same supply period
5. Asnjë dispozitë në kontratën e furnizimit nuk mund të pengojë të drejtat e konsumatorëve për të ndërruar furnizuesin e tyre, derisa kontrata nuk imponon detyrime të tjera financiare për konsumatorët që ushtrojnë të drejtat e tyre për të ndërruar furnizuesin, përveç nëse përcaktohet ndryshe në nenin 70 të këtij ligji.	5. Ni jedna odredba u ugovoru o snabdevanju ne može ometati prava potrošača da promene snabdevača, dok ugovor ne može nametnuti druge dodatne finansijske obaveze potrošačima koji ostvaruju svoja prava da promene snabdevača, osim ako je drugačije određeno u članu 70. ovog zakona.	5. Nothing in the supply contract shall prejudice customers' rights to change their supplier, whereas the contract shall not impose additional financial obligations for customers that exercise their rights to change the supplier, unless otherwise determined in Article 70 of this law.
Neni 80 **Cilësia e energjisë elektrike të furnizuar**	**Član 80** **Kvalitet snabdevene električne energije**	**Article 80** **Quality of Electricity Supply**
1. Cilësia e energjisë së furnizuar përfshin:	1. Kvalitet snabdevene električne energije obuhvata:	1. Electricity supply quality include: 1.1. service quality;

1.1. cilësinë e shërbimit; 1.2. furnizimin e pandërprerë; 1.3. cilësinë e tensionit. 2. Rregullatori vendos kriteret e furnizimit me energji elektrike, të cilat përcaktojnë: 2.1. treguesit e cilësisë së furnizimit të energjisë elektrike; 2.2. metodat për matje, grumbullim dhe publikim të treguesve të cilësisë së furnizimit të energjisë elektrike; 2.3. ngjarjet e jashtëzakonshme, nga pikëpamja e cilësisë së furnizimit të energjisë elektrike; 2.4. vendosjen graduale të standardeve të përgjithshme minimale dhe standardeve të garantuara të furnizimit të energjisë elektrike; 2.5. mënyrën e rregullimit të cilësisë së furnizimit të energjisë elektrike, varësisht nga metoda e përzgjedhur e rregullimit të tarifave; 2.6. vendosjen graduale të kompensimeve	1.1 kvalitet usluge; 1.2 neprekidno snabdevanje; 1.3 kvalitet napona. 2. Regulator postavlja kriterijume za snabdevanje električnom energijom, koji utvrđuju: 2.1. pokazatelje kvaliteta snabdevanja električnom energijom; 2.2. metode za merenje, prikupljanje i objavljivanje pokazatelja kvaliteta snabdevanja električnom energijom; 2.3. vanredne događaje, u odnosu na kvalitet snabdevanja električnom energijom; 2.4. stepenasto postavljanje opštih minimalnih i garantovanih standarda snabdevanja električnom energijom; 2.5. način regulisanja kvaliteta snabdevanja električnom energijom, u zavisnosti od odabrane metode regulisanja tarifa; 2.6. stepenasto postavljanje finansijske	1.2. continuity of supply; 1.3. voltage quality. 2. The Regulator shall establish the electricity supply criteria, which shall determine: 2.1. electricity supply quality indicators; 2.2. methods for metering, collection and publication of electricity supply quality indicators; 2.3. extraordinary events, from the perspective of electricity supply quality perspective; 2.4 scaled establishment of minimum general standards and guaranteed standards of electricity supply; 2.5 manner of regulation of electricity supply quality, depending on the selected tariff regulation method; 2.6 scaled determination of financial compensations for final customers, upon

financiare për konsumatorë fundorë, pas përcaktimit të cilësisë së garantuar të furnizimit të energjisë elektrike;	naknade krajnjim potrošačima, nakon utvrđivanja garantovanog kvaliteta snabdevanja električnom energijom	establishment of guaranteed quality of electricity supply,
2.7. mënyrën, dinamikën dhe fushën e informimit, si dhe dorëzimin e të dhënave për cilësinë e furnizimit të energjisë elektrike te Rregullatori;	2.7. način, dinamiku i oblast informisanja, kao i dostavljanje podataka o kvalitetu snabdevanja električnom energijom Regulatoru;	2.7 manner, dynamics and field of information, and submission of data on the quality of electricity supply to Regulatory;
2.8. përmbajtjen e raportit vjetor të Operatorit të Sistemit të Transmetimit mbi cilësinë e furnizimit të energjisë elektrike;	2.8. sadržaj godišnjeg izveštaja Operatera prenosnog sistema o kvalitetu snabdevanja električnom energijom;	2.8 contents of the annual Transmission System Operator report on quality of electricity supply;
2.9. përmbajtjen e raportit vjetor të Operatorit të Sistemit të Shpërndarjes mbi cilësinë e furnizimit të energjisë elektrike dhe,	2.9. sadržaj godišnjeg izveštaja Operatera distributivnog sistema o kvalitetu snabdevanja električnom energijom;	2.9 contents of the annual Distribution System Operator report on quality of electricity supply; and
2.10. përmbajtjen e raportit vjetor të furnizuesit mbi cilësinë e shërbimeve të furnizimit.	2.10. sadržaj godišnjeg izveštaja snabdevača o kvalitetu usluga snabdevanja.	2.10 contents of the annual supplier report on the quality of supply services.
3. Operatori i Sistemit të Transmetimit, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe të gjithë furnizuesit obligohen që sistematikisht, në pajtim me kushtet e cilësisë së furnizimit me energji elektrike të:	3. Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema i svi snabdevači dužni su da sistematski, u skladu sa uslovima kvaliteta snabdevanja električnom energijom:	3. The Transmission System Operator, Distribution System Operator and all suppliers are obliged to systematically, in compliance with conditions of the quality of electricity supply:
3.1. ruajnë cilësinë e furnizimit të energjisë elektrike;	3.1. održavaju kvalitet snabdevanja električnom energijom;	3.1. preserve the quality of electricity supply,
3.2. përcjellin treguesit e cilësisë së	3.2. prate pokazatelje kvaliteta	3.2. follow-up on electricity supply quality indicators; and

furnizimit të energjisë elektrike; dhe 3.3 mbajnë regjistra të të dhënave të domosdoshme për vërtetimin e treguesve të cilësisë së furnizimit të energjisë elektrike. 4. Operatori i Sistemit të Transmetimit, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, si dhe të gjithë furnizuesit, publikojnë një herë në vit raporte mbi cilësinë e furnizimit me energjisë elektrike dhe i dorëzojnë Rregullatorit të gjitha të dhënat lidhur me cilësinë e furnizimit të energjisë elektrike.	snabdevanja električnom energijom;i 3.3 vode registre podataka neophodnih za proveru pokazatelja kvaliteta snabdevanja električnom energijom. 4. Operater prenosnog sistema, Operater distributivnog sistema, kao i svi snabdevači, objavljuju izveštaje o kvalitetu snabdevanja električnom energijom jednom godišnje, kao i da Regulatoru dostave sve podatke u vezi sa kvalitetom snabdevanja električnom energijom.	3.3 maintain a registry of data necessary for verifying electricity supply quality indicators. 4. The Transmission System Operator, Distribution System Operator, and all suppliers, shall once per year publish reports on the quality of electricity supply and submit them to the Regulator with all data related to the quality of electricity supply.
Neni 81 **E drejta për kontratë me çmim dinamik të energjisë elektrike** 1. Secili furnizues ka të drejtë t'ju ofrojë konsumatorëve fundorë kontrata me çmime dinamike të energjisë elektrike. 2. Secili konsumator fundor, që ka të instaluar njehsor inteligjent, mund të kërkojë lidhjen e kontratës me çmime dinamike të energjisë elektrike me së paku një furnizues dhe me secilin furnizues që ka më shumë se pesëdhjetë mijë (50,000) konsumatorë fundorë. 3. Furnizuesit e marrin pëlqimin e secilit	**Član 81** **Pravo na ugovor sa promenljivom cenom električne energije** 1. Svaki snabdevač ima pravo da ponudi krajnjim potrošačima ugovore po promenljivim cenama električne energije. 2. Svaki krajnji potrošač koji je instalirao inteligentno brojilo može da zatraži zaključenje ugovora po promenljivim cenama električne energije sa najmanje jednim snabdevačem i sa svakim snabdevačem koji ima više od 50.000 krajnjih potrošača. 3. Snabdevači dobiju saglasnost svakog	**Article 81** **Entitlement to a dynamic electricity price contract** 1. Any supplier is entitled to offer dynamic electricity price contracts to final customer. 2. Any final customer who has a smart meter installed can request to conclude a dynamic electricity price contract with at least one supplier and with every supplier that has more than 50 000 final customers. 3. Suppliers shall obtain each final customer's consent before that customer is

konsumator fundorë para se konsumatori të kalojë në kontratë me çmime dinamike të energjisë elektrike.	krajnjeg potrošača pre nego što se taj potrošač prebaci na ugovor sa promenljivim cenama električne energije.	switched to a dynamic electricity price contract.
4. Furnizuesit informojnë konsumatorët fundorë për mundësitë, kostot dhe risqet e kontratave me çmime dinamike të energjisë elektrike dhe obligohen t'ju japin informata konsumatorëve fundorë në përputhje me rrethanat, duke përfshirë nevojën për instalim të njehsorit adekuat të energjisë elektrike.	4. Snabdevači bi trebalo da obaveste krajnje potrošače o mogućnostima, troškovima i rizicima takvih ugovora po promenljivim cenama električne energije i dužni su da u skladu sa tim pruže informacije krajnjim potrošačima, uključujući potrebu za ugradnju adekvatnog brojila električne energije.	4. The suppliers shall inform the final customers of the opportunities, costs and risks of such dynamic electricity price contracts, and shall be required to provide information to the final customers accordingly, including with regard to the need to have an adequate electricity meter installed.
5. Dispozitat e këtij neni nuk vlejnë për furnizuesin e shërbimit universal.	5. Odredbe ovog člana se ne odnose na snabdevača univerzalne usluge.	5. Provisions of this article shall not apply to the universal service supplier.
6. Rregullatori monitoron zhvillimet e tregut dhe vlerëson risqet që mund të lindin nga produktet dhe shërbimet e reja dhe ndërmerr masa për identifikimin, parandalimin dhe adresimin e praktikave abuzive.	6. Regulator prati kretanja na tržištu i procenjuje rizike koji mogu nastati od novih proizvoda i usluga, kao i da se bavi praksama koje dovode do zloupotrebe.	6. The Regulator monitors market developments and assesses the risks that may be caused by new products and services, and deals with practices that lead to abuse.
7. Rregullatori monitoron ndryshimet kryesore në lidhje me kontratat me çmime dinamike, duke përfshirë ofertat e tregut dhe ndikimin në llogaritë e konsumatorëve, veçanërisht nivelin e luhatjes së çmimeve, si dhe përfshin të gjeturat në raportin vjetor për gjendjen e energjisë.	7. Regulator prati ključne promene u pogledu ugovora sa promenljivim cenama, uključujući ponude na tržištu i uticaj na račune potrošača, posebno na nivo fluktuacije cena, i uključuje nalaze u godišnjem izveštaju o energetskoj situaciji.	7. The Regulator monitors the main changes related to contracts with dynamic prices, including market offers and the impact on customer accounts, especially the level of price volatility, and includes the findings in the annual report on the state of energy.

Neni 82 Kontrata e agregimit	Član 82 Ugovor agregacije	Article 82 Aggregation contract
1. Konsumatorët janë të lirë të blejnë dhe shesin shërbime të energjisë elektrike, drejtpërdrejt ose përmes agregimit, përveç shërbimit të furnizimit publik, pavarësisht nga kontrata e tyre e furnizimit energji elektrike me ndërmarrjen e energjisë elektrike që zgjedhin vetë, me kusht që plotësojnë kushtet e parapara me këtë ligj.	1. Kupci mogu slobodno da kupuju i prodaju usluge snabdevanja električnom energijom, direktno ili putem agregacije, osim usluga javnog snabdevanja, bez obzira na njihov ugovor o snabdevanju električnom energijom sa elektroenergetskim preduzećem po svom izboru, pod uslovom da ispunjavaju uslove utvrđene ovim zakonom.	1. Customers are free to buy and sell electricity services, directly or through aggregation, other than public supply services, regardless of their electricity supply contract with the electricity undertaking of their choice, provided that they meet the conditions set out in this law.
2. Konsumatorëve fundorë u garantohet pa diskriminim për sa i përket kostos, angazhimit dhe kohës së nevojshme, mundësia që të:	2. Krajnjim kupcima se garantuje, bez diskriminacije u pogledu troškova, obaveza i potrebnog vremena, mogućnost da:	2. Final customers are guaranteed, without discrimination in terms of cost, commitment and time required, the opportunity to:
2.1. nënshkruajnë një kontratë me një agregues pa pasur nevojë për pëlqimin e furnizuesit të tyre të energjisë elektrike dhe pa iu nënshtruar kërkesave apo procedurave teknike dhe/ose administrative nga furnizuesi për këtë qëllim;	2.1. potpišu ugovor sa agregatorom bez potrebe za saglasnošću svog dobavljača električne energije i bez podvrgavanja tehničkim i/ili administrativnim zahtevima ili procedurama dobavljača u tu svrhu;	2.1. sign a contract with an aggregator without the need for the consent of their electricity supplier and without being subject to technical and/or administrative requirements or procedures from the supplier for this purpose;
2.2. informohen plotësisht mbi kushtet dhe afatet e kontratave që pjesëmarrësit e tregut të angazhuar në agregim u ofrojnë; dhe	2.2. budu u potpunosti informisani o uslovima ugovora koje im nude učesnici na tržištu koji se bave agregacijom; i	2.2. be fully informed about the terms and conditions of the contracts that market participants engaged in aggregation offer them; and
2.3. marrin pa pagesë të paktën një herë për çdo periudhë faturimi, të gjitha të dhënat përkatëse mbi konsumin e energjisë elektrike si dhe me kërkesë të	2.3. dobiju besplatno najmanje jednom po obračunskom periodu sve relevantne podatke o potrošnji električne energije i, na zahtev kupaca, gde je to primenljivo,	2.3. receive free of charge at least once per billing period, all relevant data on electricity consumption and, upon request of customers, where applicable, data

konsumatorëve, kur është e zbatueshme, të dhënat që lidhen me pjesëmarrjen e tyre në përgjigje ndaj kërkesës.	podatke vezane za njihovo učešće u odgovoru na potražnju.	related to their participation in demand response.
Neni 83 **Mjetet e krahasimit**	**Član 83** **Sredstva za poređenje**	**Article 83** **Comparison tool**
1. Të gjithë konsumatorët gëzojnë qasje, pa pagesë, në mjete që krahasojnë ofertat e furnizuesve, përfshirë ofertat për kontratat me çmime dinamike të energjisë elektrike. Konsumatorët informohen për disponueshmërinë e mjetit të krahasimit në ose bashkëngjitur me faturat e tyre të energjisë elektrike.	1. Svi potrošači uživaju pristup, besplatno, sredstvima koja upoređuju ponude snabdevača, uključujući ponude za ugovore sa dinamičnim cenama električne energije. Potrošači se informišu o dostupnosti sredstva upoređivanja, ili priložena uz račune za električnu energiju.	1. All customers shall have access, free of charge, to the tool comparing the offers of suppliers, including offers for dynamic electricity price contracts. Customers shall be informed of the availability of the tool in or together with their electricity bills.
2. Rregullatori operon, mirëmban dhe kontrollon mjetin e krahasimit në mënyrë të pavarur nga pjesëmarrësit e tregut dhe siguron që i njëjti:	2. Regulator će upravljati, održavati i kontrolisati alatku za poređenje nezavisno od učesnika na tržištu i osigurati da ona:	2. The regulator shall operate, maintain and control the comparison tool independently of market participants and ensure that it:
2.1. bazohet në kritere të qarta dhe objektive dhe i trajton në mënyrë të barabartë në rezultatet e kërkimit;	2.1. zasniva se na jasnim i objektivnim kriterijumima i tretira ih jednako u rezultatima pretrage;	2.1. is based on clear and objective criteria and treats them equally in the search results;
2.2. përmban informata të sakta dhe të përditësuara;	2.2. sadrži tačne i ažurne informacije;	2.2. contains accurate and up-to-date information;
2.3. është i qasshëm për personat me aftësi të kufizuara; dhe	2.3. je pristupačna osobama sa invaliditetom; i	2.3. is accessible to persons with disabilities; and
2.4 të ketë procedurë të qartë për	2.4 ima jasnu proceduru za prijavljivanje	2.4 has a clear procedure for reporting

raportimin e informatave të pasakta në ofertat e publikuara.	netačnih informacija u objavljenim ponudama.	incorrect information in published offers.
3. Rregullatori miraton Rregullat e Mjetit të Krahasimit që përcaktojnë në hollësi kushtet që duhet të plotësojë mjeti i krahasimit dhe mënyrën se si Rregullatori operon, mirëmban dhe kontrollon mjetin e krahasimit.	3. Regulator usvaja Pravila alata za upoređivanje koji detaljno propisuju uslove koje alat za poređenje mora da ispuni i kako Regulator radi, održava i kontroliše alat za poređenje.	3. The Regulator shall adopt Rules on Comparison Tool that will determine in details the requirements the comparison tool shall meet and the manner the Regulator shall operate, maintain and control the comparison tool.
Neni 84 **Konsumatorët aktivë**	**Član 84** **Aktivni potrošači**	**Article 84** **Active Customers**
1. Konsumatorët fundorë kanë të drejtë të veprojnë si konsumatorë aktivë pa ju nënshtruar kërkesave teknike joproporcionale ose diskriminuese, kërkesave administrative, procedurave dhe ngarkesave, si dhe tarifave të rrjetit që nuk pasqyrojnë koston.	1. Krajnji kupci imaju pravo da deluju kao aktivni kupci bez podvrgavanja nesrazmernim ili diskriminatornim tehničkim zahtevima, administrativnim zahtevima, procedurama i naknadama, kao i mrežnim tarifama koje ne odražavaju troškove.	1. Final customers have the right to act as active customers without being subject to disproportionate or discriminatory technical requirements, administrative requirements, procedures and charges, as well as network tariffs that do not reflect costs.
2. Konsumatorët aktivë kanë të drejtë të:	2. Aktivni kupci imaju pravo da:	2. Active customers have the right to:
2.1. operojnë drejtpërdrejt ose përmes agregimit;	2.1. posluju direktno ili putem agregacije;	2.1. operate directly or through aggregation;
2.2. shesin energji elektrike të prodhuar vetë, duke përfshirë përmes marrëveshjeve për blerjen e energjisë;	2.2. prodaju električnu energiju koju sami proizvode, uključujući i putem ugovora o kupovini električne energije;	2.2. sell electricity they produce themselves, including through power purchase agreements;
2.3. marrin pjesë në skemat e fleksibilitetit dhe skemat e efiçiencës së energjisë;	2.3. učestvuju u fleksibilnim šemama i šemama energetske efikasnosti;	2.3. participate in flexibility schemes and energy efficiency schemes;

2.4. u delegojnë palëve të treta menaxhimin e instalimeve që nevojiten për aktivitetin e tyre, duke përfshirë instalimin, operimin dhe mirëmbajtjen e të dhënave, ku pala e tretë nuk konsiderohet konsumator aktiv; dhe	2.4. delegiraju trećim licima upravljanje instalacijama neophodnim za njihovu delatnost, uključujući instalaciju, rad i održavanje podataka, gde se treća strana ne smatra aktivnim kupcem; i	2.4. delegate to third parties the management of installations necessary for their activity, including the installation, operation and maintenance of data, where the third party is not considered an active customer; and
2.5. u nënshtrohen tarifave të rrjetit që pasqyrojnë koston, janë transparente dhe jodiskriminuese, që llogariten veçmas për energjinë elektrike të livruar në rrjet dhe energjinë elektrike të konsumuar nga rrjeti, duke siguruar që ato të kontribuojnë, në mënyrën e përshtatshme dhe të balancuar, në ndarjen e përgjithshme të kostos së sistemit;	2.5. podležu mrežnim tarifama koje odražavaju troškove, transparentnim i nediskriminatornim, obračunatim odvojeno za električnu energiju isporučenu mreži i električnu energiju koju mreža troši, osiguravajući da one na odgovarajući i uravnotežen način doprinose ukupnoj podeli troškova sistema;	2.5. are subject to cost-reflective, transparent and non-discriminatory network tariffs, calculated separately for electricity supplied to the network and electricity consumed by the network, ensuring that they contribute, in an appropriate and balanced manner, to the overall cost sharing of the system;
3. Konsumatorët aktiv janë financiarisht përgjegjës për jobalancet që shkaktojnë në sistemin e energjisë, në masën që këto jobalanca rrjedhin nga veprimtaria e tyre, dhe për këtë qëllim janë palë përgjegjëse për balancimin ose e delegojnë këtë përgjegjësi në përputhje me dispozitat për përgjegjësinë balancuese sipas këtij ligji dhe ligjit përkatës për promovimin e përdorimit të burimeve të ripërtërishme të energjisë	3. Aktivni kupci su finansijski odgovorni za neravnoteže koje uzrokuju u energetskom sistemu, u meri u kojoj te neravnoteže proizilaze iz njihove aktivnosti, i u tu svrhu su odgovorne strane za balansiranje ili delegiraju ovu odgovornost u skladu sa odredbama o odgovornosti za balansiranje prema ovom zakonu i relevantnom zakonu o promociji korišćenja obnovljivih izvora energije.	3. Active customers are financially responsible for the imbalances they cause in the energy system, to the extent that these imbalances arise from their activity, and for this purpose are responsible parties for balancing or delegate this responsibility in accordance with the provisions on balancing responsibility under this law and the relevant law on the promotion of the use of renewable energy sources
4. Konsumatorët aktivë që kanë në pronësi stabiliment të ruajtjes së energjisë:	4. Aktivni kupci koji poseduju postrojenja za skladištenje energije:	4. Active customers who own energy storage facilities:
4.1. kanë të drejtën e kyçjes në rrjet brenda një afati të arsyeshëm pas paraqitjes së	4.1. imaju pravo na priključenje na mrežu u razumnom roku nakon podnošenja	4.1. have the right to connection to the network within a reasonable period after

kërkesës, me kusht që të plotësohen të gjitha kushtet e nevojshme, përfshirë përgjegjësinë për balancim;	zahteva, pod uslovom da su ispunjeni svi neophodni uslovi, uključujući i odgovornost za balansiranje;	the submission of the application, provided that all necessary conditions, including the responsibility for balancing, are met;
4.2. nuk i nënshtrohen asnjë tarife të dyfishtë, përfshirë tarifat e rrjetit, për energjinë elektrike të ruajtur që mbetet brenda hapësirave të tyre ose kur u ofrojnë shërbime fleksibiliteti operatorëve të sistemit;	4.2. nisu predmet dvostruke tarife, uključujući mrežne tarife, za skladištenu električnu energiju koja ostaje u njihovim prostorijama ili prilikom pružanja usluga fleksibilnosti sistemskim operaterima;	4.2. are not subject to any double tariff, including network tariffs, for stored electricity remaining within their premises or when providing flexibility services to system operators;
4.3. nuk i nënshtrohen kërkesave ose tarifave joproporcionale të lejeve; dhe	4.3. nisu predmet nesrazmernih zahteva za dozvolu ili naknada; i	4.3. are not subject to disproportionate permit requirements or fees; and
4.4. lejohen të ofrojnë disa shërbime njëkohësisht, nëse kjo është teknikisht e mundur.	4.4 imaju dozvolu da pružaju nekoliko usluga istovremeno, ako je tehnički izvodljivo.	4.4 are allowed to provide several services simultaneously, if technically feasible.
Neni 85 **Komunitetet e Qytetarëve për Energji**	**Član 85** **Energetska zajednica građana**	**Article 85** **Citizen Energy Communities**
1. Pjesëmarrja në komunitetet e qytetarëve për energji është e hapur për të gjitha subjektet, sipas nenit 3, paragrafi 1, nënparagrafi 1.31 të këtij ligji, me kusht që kontrolli efektiv mbi komunitetin e qytetarëve për energji ushtrohet nga anëtarët ose aksionarët.	1. Učešće u građanskim energetskim zajednicama otvoreno je za sve subjekte, u skladu sa članom 3, stav 1, podtačka 1.31 ovog zakona, pod uslovom da članovi ili akcionari vrše efikasnu kontrolu nad građanskom energetskom zajednicom.	1. Participation in citizens' energy communities is open to all entities, pursuant to Article 3, paragraph 1, subparagraph 1.31 of this Law, provided that effective control over the citizens' energy community is exercised by the members or shareholders.
2. Subjektet sipas paragrafit 1 të këtij neni mund të vendosin lirshëm t'i bashkohen ose të formojnë komunitete të qytetarëve për energji, ku qëllimi i tyre primar është të sigurojnë	2. Subjekti u skladu sa stavom 1 ovog člana mogu slobodno odlučiti da se pridruže ili formiraju građanske energetske zajednice, gde je njihova primarna svrha pružanje	2. Entities pursuant to paragraph 1 of this Article may freely decide to join or form citizens' energy communities, where their primary purpose is to provide environmental,

përfitime mjedisore, ekonomike ose sociale për anëtarët ose aksionarët e tyre, ose për zonat lokale ku operojnë, e jo të gjenerojnë përfitime financiare.	ekoloških, ekonomskih ili socijalnih koristi svojim članovima ili akcionarima, ili lokalnim područjima u kojima posluju, a ne stvaranje finansijskih koristi.	economic or social benefits to their members or shareholders, or to the local areas in which they operate, and not to generate financial benefits.
3. Komuniteti i qytetarëve për energji organizohet dhe operon në pajtim me ligjet që rregullojnë themelimin, operacionet financiare dhe kontabilitetin e subjekteve joqeveritare, që janë në pajtim me kriteret e pranueshmërisë për pjesëmarrje, qeverisje dhe qëllimin e komunitetit të qytetarëve për energji, siç parashihet në këtë ligj. Komuniteti i qytetarëve për energji mund të ushtrojë aktivitetin në sektorin e energjisë elektrike sipas këtij ligji dhe lejës së lëshuar nga Rregullatori për aktivitetet përkatëse të energjisë.	3. Građanska energetska zajednica biće organizovana i funkcionisaće u skladu sa zakonima koji regulišu osnivanje, finansijsko poslovanje i računovodstvo nevladinih subjekata, koji su u skladu sa kriterijumima podobnosti za učešće, upravljanje i svrhom građanske energetske zajednice, kako je predviđeno ovim zakonom. Građanska zajednica za energiju može obavljati delatnost u elektroenergetskom sektoru u skladu sa ovim zakonom i dozvolom koju je izdao Regulator za relevantne energetske aktivnosti.	3. The citizens' energy community shall be organized and operated in accordance with the laws governing the establishment, financial operations and accounting of non-governmental entities, which are in accordance with the eligibility criteria for participation, governance and the purpose of the citizens' energy community, as provided for in this Law. The citizens' community for energy may exercise activity in the electricity sector in accordance with this law and the permit issued by the Regulator for the relevant energy activities.
4. Anëtarët ose aksionarët që kontrollojnë në mënyrë efektive komunitetin e qytetarëve për energji ushtrojnë të drejtën e votës pavarësisht nga pjesa e pronësisë, sipas parimit një anëtar - një votë. Asnjë anëtar ose aksionar nuk mund të zotërojë drejtpërdrejt ose tërthorazi më shumë se dyzet për qind (40%) të të drejtave të votës ose të ushtrojë kontroll vendimtar mbi komunitetin.	4. Članovi ili akcionari koji efektivno kontrolišu građansku zajednicu za energiju ostvaruju pravo glasa bez obzira na udeo vlasništva, prema principu jedan član - jedan glas. Nijedan član ili akcionar ne sme direktno ili indirektno posedovati više od četrdeset procenata (40%) glasačkih prava ili vršiti odlučujuću kontrolu nad zajednicom.	4. Members or shareholders who effectively control the citizens' community for energy shall exercise the right to vote regardless of the share of ownership, according to the one member - one vote principle. No member or shareholder may directly or indirectly own more than forty percent (40%) of the voting rights or exercise decisive control over the community
5. Anëtarësimi në komunitete të qytetarëve për energji është vullnetar. Aksionari ose anëtari të cilit i refuzohet pjesëmarrja ose i	5. Članstvo u građanskim zajednicama za energiju je dobrovoljno. Akcionar ili član kome je odbijeno učešće ili mu je sprečeno	5. Membership in citizens' communities for energy is voluntary. A shareholder or member who is refused participation or is

pamundësohet largimi nga komuniteti i qytetarëve për energjisë mund të parashtrojë ankesë te Rregullatori.	da napusti građansku zajednicu za energiju može podneti žalbu Regulatoru.	prevented from leaving the citizens' community for energy may file a complaint with the Regulator.
6. Anëtarët ose aksionarët kanë të drejtë të largohen nga Komuniteti i Qytetarëve për Energji, duke ndjekur rregullat dhe procedurat në fuqi për ndërrimin e furnizuesit të paraparë në këtë ligj. Konsumatorët familjarë lejohen të largohen nga komuniteti i qytetarëve për energji, pa humbur qasjen në rrjetin e operuar nga komuniteti.	6. Članovi ili akcionari imaju pravo da napuste Građansku zajednicu za energiju, poštujući važeća pravila i procedure za promenu dobavljača predviđene ovim zakonom. Domaćinstvima je dozvoljeno da napuste građansku energetsku zajednicu bez gubitka pristupa mreži kojom upravlja zajednica.	6. Members or shareholders have the right to leave the Citizens' Community for Energy, following the rules and procedures in force for changing suppliers provided for in this law. Household consumers are allowed to leave the citizens' energy community without losing access to the network operated by the community.
7. Gjatë pjesëmarrjes në Komunitetin e Qytetarëve për Energji, anëtarët ose aksionarët ruajnë të drejtat dhe detyrimet e tyre si konsumatorë familjarë ose konsumatorë aktivë.	7. Tokom učešća u Građanskoj energetskoj zajednici, članovi ili akcionari zadržavaju svoja prava i obaveze kao domaćinstva ili aktivni potrošači.	7. During participation in the Citizens' Energy Community, members or shareholders retain their rights and obligations as household consumers or active consumers.
8. Në pikat individuale të kyçjes së anëtarëve ose aksionarëve të Komunitetit të Qytetarëve për Energji në rrjetet që nuk janë në pronësi ose nën operimin e Komunitetit të Qytetarëve për Energji::	8. Na pojedinačnim tačkama priključenja članova ili akcionara Građanske energetske zajednice na mreže koje nisu u vlasništvu ili kojima upravlja Građanska energetska zajednica:	8. At the individual connection points of members or shareholders of the Citizens' Energy Community to networks that are not owned or operated by the Citizens' Energy Community:
8.1. aplikohen detyrimet e për kyçje dhe qasje në rrjet duke përfshirë kostot dhe tarifat e rregullta të kyçjes c shërbimet e transmetimit,shpërndarjes dhe çmimet për shërbimet e furnizimit, në pajtim me metodologjitë e miratuara nga Rregullatori; dhe	8.1. važe obaveze u vezi sa priključenjem na mrežu i pristupom, uključujući troškove i redovne tarife za priključenje za usluge prenosa, distribucije i snabdevanja, u skladu sa metodologijama koje je odobrio Regulator; i	8.1. network connection and access obligations shall apply, including the costs and regular connection tariffs for transmission, distribution and supply services, in accordance with the methodologies approved by the Regulator; and

8.2. zbatohen matje të ndara në energjinë elektrike të konsumuar ose livruar në këto rrjete, dhe për këto rrjedha zbatohet përgjegjësia përkatëse për balancim.	8.2. primenjivaće se odvojeno merenje na električnu energiju potrošenu ili isporučenu u ovim mrežama, a za ove tokove primenjivaće se odgovarajuća odgovornost za balansiranje.	8.2. separate metering shall be applied to the electricity consumed or delivered in these networks, and for these flows the relevant balancing responsibility shall apply.
9. Komuniteti i Qytetarëve për Energji mund të ushtrojë aktivitetet e përcaktuara në këtë paragraf në përputhje me kushtet e licencimit, autorizimit ose përjashtimeve të përcaktuara nga legjislacioni në fuqi dhe Rregullatori si ne vijim:	9. Građanska energetska zajednica može obavljati aktivnosti navedene u ovom stavu u skladu sa uslovima za licenciranje, ovlašćenje ili izuzeće utvrđenim u važećim zakonskim propisima i Regulatoru na sledeći način:	9. The Citizens' Energy Community may carry out the activities set out in this paragraph in accordance with the licensing, authorisation or exemption conditions set out in the applicable legislation and the Regulator as follows:
9.1. prodhimin e energjisë elektrike, duke përfshirë atë nga burimet e ripërtërishme të energjisë, për konsum vetanak ose për ta ofruar në tregun e energjisë elektrike;	9.1. proizvodnja električne energije, uključujući i iz obnovljivih izvora energije, za sopstvenu potrošnju ili za snabdevanje tržišta električne energije;	9.1. production of electricity, including from renewable energy sources, for own consumption or for supply to the electricity market;
9.2. furnizimin me energji elektrike	9.2. snabdevanje električnom energijom;	9.2. supply of electricity;
9.3. agregimin;	9.3. agregacija;	9.3. aggregation;
9.4. ruajtjen e energjisë;	9.4. skladištenje energije;	9.4. energy storage;
9.5. shërbimet e efiçiencës së energjisë, duke përfshirë përgjigjen ndaj kërkesës;	9.5. usluge energetske efikasnosti, uključujući odgovor na potražnju;	9.5. energy efficiency services, including demand response;
9.6. shërbimet e rimbushjes për automjetet elektrike;	9.6. usluge punjenja električnih vozila;	9.6. charging services for electric vehicles;
9.7. shërbime të tjera të energjisë për	9.7. druge energetske usluge svojim	9.7. other energy services to their

anëtarët ose aksionarët e tyre në pajtim me rregullat në fuqi që rregullojnë tregun e energjisë elektrike.	članovima ili akcionarima u skladu sa važećim pravilima koja regulišu tržište električne energije.	members or shareholders in accordance with the applicable rules governing the electricity market.
10. Komuniteti i Qytetarëve për Energji, mund të marrë pjesë si pjesëmarrës i vetëm i tregut në të gjitha tregjet e energjisë elektrike, duke përfshirë tregun balancues, drejtpërdrejt ose përmes agregimit, në pajtim me rregullat përkatëse të tregut. Nëse Komuniteti i Qytetarëve për Energji merr pjesë në tregun me shumicë të energjisë elektrike, regjistrohet dhe trajtohet si një subjekt i vetëm.	10. Građanska energetska zajednica može učestvovati kao jedinstveni učesnik na svim tržištima električne energije, uključujući i balansirajuće tržište, direktno ili putem agregacije, u skladu sa relevantnim tržišnim pravilima. Ako Građanska energetska zajednica učestvuje na veleprodajnom tržištu električne energije, biće registrovana i tretirana kao jedinstveni entitet.	10. The Citizens' Community for Energy may participate as a single market participant in all electricity markets, including the balancing market, directly or through aggregation, in accordance with the relevant market rules. If the Citizens' Community for Energy participates in the wholesale electricity market, it shall be registered and treated as a single entity.
11. Si pjesëmarrës i vetëm, i regjistruar në treg, i kyçur në rrjetin e shpërndarjes, Komuniteti i Qytetarëve për Energji i nënshtrohet procedurave dhe tarifave jodiskriminuese, proporcionale dhe transparente, përfshirë ato në lidhje me regjistrimin dhe lejen, si dhe i nënshtrohet kostove të rrjetit që janë transparente, jodiskriminuese, që reflektojnë koston, në pajtim me metodologjinë e miratuar nga Rregullatori.	11. Kao jedinstveni učesnik, registrovan na tržištu, povezan na distributivnu mrežu, Građanska zajednica za energiju podleže nediskriminatornim, srazmernim i transparentnim procedurama i tarifama, uključujući one koje se odnose na registraciju i licenciranje, i podleže transparentnim, nediskriminatornim i troškovno odražavajućim troškovima mreže, u skladu sa metodologijom koju je odobrio Regulator.	11. As a single participant, registered in the market, connected to the distribution network, the Citizens' Community for Energy shall be subject to non-discriminatory, proportionate and transparent procedures and tariffs, including those relating to registration and licensing, and shall be subject to transparent, non-discriminatory and cost-reflective network costs, in accordance with the methodology approved by the Regulator.
12. Rregullatori nxjerr vendim, në pajtim me rregullat dhe kushtet përkatëse për mundësinë e Komunitetit të Qytetarëve për Energji, për të pasur qasje në kapacitetin ndërkufitar të transmetimit dhe marrë pjesë në tregtimin ndërkufitar.	12. Regulator će doneti odluku, u skladu sa relevantnim pravilima i uslovima, o mogućnosti Građanske zajednice za energiju da ima pristup prekograničnim prenosnim kapacitetima i da učestvuje u prekograničnoj trgovini.	12. The Regulator shall issue a decision, in accordance with the relevant rules and conditions, on the possibility of the Citizens' Community for Energy to have access to cross-border transmission capacity and to participate in cross-border trading.

13. Rregullatori nxjerr vendim mbi obligimet e Operatorit përkatës të Sistemit të Shpërndarjes për të bashkëpunuar me Komunitetet e Qytetarëve për Energji, në mënyrë që të lehtësohen transferet e energjisë elektrike brenda komunitetit dhe vlerëson dhe përcakton kompensimin e duhur	13. Regulator će doneti odluku o obavezama relevantnog operatera distributivnog sistema da sarađuje sa Građanskim energetskim zajednicama, kako bi se olakšao prenos električne energije unutar zajednice i procenila i odredila odgovarajuća nadoknada.	13. The Regulator shall issue a decision on the obligations of the relevant Distribution System Operator to cooperate with Citizens' Energy Communities, in order to facilitate electricity transfers within the community and assess and determine the appropriate compensation
14. Rregullatori, brenda 9 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji, nxjerr akt nënligjor për Komunitetin e Qytetarëve për Energji, me të cilin përcaktohen kushtet, kriteret dhe procedurat për themelimin, organizimin dhe funksionimin e tij përfshirë rregullat për ndarjen e energjisë, matjen, balancimin, pjesëmarrjen në treg dhe bashkëpunimin me operatorët e sistemit.	14. Regulator će, u roku od 9 meseci od stupanja na snagu ovog zakona, doneti podzakonski akt o Građanskoj energetskoj zajednici, kojim će utvrditi uslove, kriterijume i procedure za njeno osnivanje, organizaciju i funkcionisanje, uključujući pravila za raspodelu energije, merenje, balansiranje, učešće na tržištu i saradnju sa operaterima sistema.	14. The Regulator, within 9 months from the entry into force of this Law, shall issue a sub-legal act on the Citizens' Energy Community, which shall determine the conditions, criteria and procedures for its establishment, organization and functioning, including the rules for energy allocation, metering, balancing, market participation and cooperation with system operators.
Neni 86 **Përgjigja ndaj Kërkesës përmes Agregimit**	**Član 86** **Odgovor na potražnju kroz agregaciju**	**Article 86** **Demand Response through Aggregation**
1. Pjesëmarrësit e tregut, duke përfshirë konsumatorët fundorë, mund të marrin pjesë në përgjigjen ndaj kërkesës në mënyrë të pavarur ose përmes një agreguesi, që mund të jetë ofrues tjetër shërbimi, agregues i pavarur ose pjesëmarrës tjetër tregu i përfshirë në agregim. Operatori i Sistemit të Transmetimit, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, Operatori i Tregut, të energjisë elektrike dhe	1. Učesnici na tržištu, uključujući krajnje potrošače, mogu da učestvuju u odgovaranju na zahtev nezavisno ili preko agregatora, koji može biti drugi pružalac usluga, nezavisni agregator ili drugi učesnik na tržištu uključen u agregaciju. Operater prenosnog sistema, Operater distributivnog sistema, Operater tržišta električne energije i Regulator omogućavaju i podržavaju svaki	1. The market participants, including final customers, may participate in demand response, either independently or through an aggregator, which can be another service provider , an independent aggregator, or another market participant engaged in aggregation. The Transmission System Operator, the distribution system operator, the electricity market operator and the

Rregullatori mundësojnë dhe mbështesin secilin prej këtyre mekanizmave në mënyrë adekuate dhe jodiskriminuese.	od ovih mehanizama adekvatno i nediskriminatorno.	Regulator shall enable and support each of these mechanisms adequately and in a non-discriminatory manner.
2. Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, kur sigurojnë shërbime ndihmëse, i trajtojnë pjesëmarrësit në treg të angazhuar në agregimin e përgjigjes ndaj kërkesës në mënyrë jodiskriminuese krahas prodhuesve në bazë të aftësive të tyre teknike.	2. Operater prenosnog sistema i Operater distributivnog sistema, prilikom obezbeđivanja pomoćnih usluga, tretiraju učesnike na tržištu angažovane na agregaciji odgovora na potražnju na nediskriminatorni način pored proizvođača na osnovu njihovih tehničkih mogućnosti.	2. The Transmission System Operator and the distribution system operator, when procuring ancillary services, shall treat market participants engaged in aggregation of demand side response in a non-discriminatory manner alongside generators on the basis of their technical capabilities.
3. Pjesëmarrësi i tregut i angazhuar në agregim, duke përfshirë agreguesin e pavarur, ka të drejtë të hyjë në tregje të energjisë elektrike pa pëlqimin e pjesëmarrësve të tjerë të tregut. Rregullatori merr vendim për mundësinë dhe kushtet për pjesëmarrjen e agreguesve të përgjigjes ndaj kërkesës në shkëmbimin ndërkufitar të shërbimeve përkatëse.	3. Učesnik na tržištu angažovan na agregaciji, uključujući nezavisnog agregatora, imaju pravo da pristupe tržištima električne energije bez saglasnosti drugih učesnika na tržištu. Regulator donosi odluku o mogućnostima i uslovima za učešće agregatora odgovora na potražnju u prekograničnoj razmeni dotičnih usluga.	3. The market participant engaged in aggregation, including the independent aggregator, shall have the right to enter electricity markets without the consent of other market participants. The Regulator shall bring a decision on the possibility and the conditions for participation of the demand response aggregators in a cross-border exchange of respective services.
4. Pjesëmarrësit e tregut të angazhuar në agregim janë financiarisht përgjegjës për jobalancet e krijuara në sistem, qoftë si palë përgjegjëse për balancim, qoftë duke deleguar përgjegjësinë e balancimit te ndonjë palë tjetër, sipas rregullave të balancimit dhe nenit 50 të këtij ligji.	4. Učesnici na tržištu koji se bave agregacijom finansijski su odgovorni za nebalanse stvorene u sistemu, bilo kao stranka odgovorna za balansiranje ili delegiranjem odgovornosti balansiranja na drugu stranu, u skladu sa pravilima balansiranja i članom 50. ovog zakona.	4. The market participants engaged in aggregation shall be financially responsible for the imbalances that they have created in the system, either as balance responsible parties or by delegating the balance responsibility to another party pursuant to the Article 50 of this Law and the Balancing Rules.
5. Konsumatorët fundorë që lidhin kontratë	5. Krajnji potrošači koji sklope ugovore	5. The final customers who have entered into

me ndonjë agregues të pavarur ose pjesëmarrës tjetër tregu të angazhuar në agregim nuk mund t'i nënshtrohen pagesave të panevojshme, ndëshkimeve, pengesave administrative, kufizimeve të të dhënave, me përjashtim të rastit kur bëhet fjalë për informata të ndjeshme komerciale ose kufizimeve të tjera kontraktuale të panevojshme nga ana e furnizuesit të tyre.	sa bilo kojim nezavisnim agregatorom ili drugim učesnikom na tržištu koji se bavi agregacijom neće podlegnuti nepotrebnim plaćanjima, kaznama, administrativnim preprekama, ograničenjima podataka, osim ako je reč o komercijalno osetljivim informacijama ili drugim nepotrebnim ugovornim ograničenjima od strane njihovog snabdevača.	a contract with an independent aggregator or another market participant engaged in aggregation shall not be subject to undue payments, penalties, administrative obstacles, data restrictions save in case of commercially sensitive information, or other undue contractual restrictions by their suppliers.
6. Rregullatori miraton rregulla jodiskriminuese dhe transparente që përcaktojnë qartë:	6. Regulator usvaja nediskriminatorna i transparentna pravila koja jasno utvrđuju:	6. The Regulator shall adopt non-discriminatory and transparent rules that clearly define:
6.1. rolet dhe përgjegjësitë e agreguesve të përgjigjes ndaj kërkesës midis ndërmarrjeve të tjera të energjisë elektrike, ofruesve të shërbimeve dhe pjesëmarrësve të tregut;	6.1. uloge i odgovornosti agregatora odgovora na potražnju među drugim preduzećima za električnu energiju, pružaocima usluga i učesnicima na tržištu;	6.1 the roles and responsibilities of demand response aggregators among other electricity enterprises, service providers and market participants;
6.2. obligimet dhe procedurat për shkëmbimin e informatave midis pjesëmarrësve të tregut të angazhuar në agregim, ndërmarrjeve të tjera të energjisë elektrike dhe ofruesve të shërbimeve që ofrojnë qasje në të dhënat përkatëse në mënyrë jodiskriminuese duke mbrojtur informatat e ndjeshme komerciale dhe ato private;	6.2. obaveze i procedure za razmenu informacija između učesnika na tržištu angažovanih na agregaciji i drugih preduzeća za električnu energiju i pružalaca usluga koji pružaju pristup relevantnim podacima na nediskriminatorni način štiteći osetljive komercijalne i privatne informacije;	6.2. the obligations and the procedures for exchange of information between the market participants engaged in aggregation and other electricity enterprises and service providers that ensure access to relevant data in a non-discriminatory manner while protecting commercially sensitive and private information;
6.3. obligimin e përgjegjësisë për balancim nga paragrafi 4 i këtij neni; dhe	6.3. obavezu odgovornosti balansiranja iz stava 4. ovog člana; i	6.3. the balance responsibility obligation from paragraph 4 of this Article and,

6.4. rregullat dhe mekanizmi për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve midis pjesëmarrësve të tregut të përfshirë në agregim dhe pjesëmarrësve të tjerë të tregut, duke përfshirë mosmarrëveshjet mbi përgjegjësinë e balancës dhe mosmarrëveshjet me furnizuesit.	6.4. pravila i mehanizam za rešavanje sporova između učesnika na tržištu uključenih u agregaciju i drugih učesnika na tržištu, uključujući sporove oko odgovornosti balansiranja i sporove sa snabdevačima.	6.4. rules and mechanism for dispute settlement between the market participants engaged in aggregation and other market participants including disputes on the balance responsibility and disputes with the suppliers.
7. Konsumatori fundor që merr pjesë në ofrimin e një shërbimi të përgjigjes ndaj kërkesës mund të obligohet t'i paguajë kompensim financiar furnizuesit ose palës përgjegjëse për balancën e tyre, të cilët ndikohen drejtpërdrejt nga aktivizimi i përgjigjes ndaj kërkesës. Kompensimi i tillë kufizohet ngushtë në mbulimin e kostove të furnizuesit ose palës përgjegjëse për balancim e tyre, i cili furnizon konsumatorin që merr pjesë si i pavarur në përgjigjen ndaj kërkesës ose konsumatorin që merr pjesë në përgjigjen ndaj kërkesës përmes agregimit.	7. Krajnji potrošač koji učestvuje u pružanju usluge odgovora na potražnju može biti u obavezi da isplati finansijsku naknadu snabdevaču ili stranci odgovornoj za njihovo balansiranje, koji su direktno pogođeni aktiviranjem odgovora na potražnju. Takva naknada se usko ograničava pokrivanjem troškova snabdevaču ili stranci odgovornoj za njihovo balansiranje, koji snabdeva potrošača koji učestvuje kao nezavisni kandidat u odgovoru na potražnju, ili potrošača koji učestvuje u odgovoru na potražnju putem agregacije.	7. The final customer who participates in providing a demand response service may be obliged to pay financial compensation to the supplier or its balance responsible party who are directly affected by the activation of the demand response. Such a compensation shall be strictly limited to covering the costs of the supplier or its balance responsible party, who is supplying the customer independently participating in demand response or the customer who participates in demand response through aggregation.
8. Rregullatori merr vendim për aplikimin e kompensimit financiar nga paragrafi 7 i këtij neni, si dhe miraton rregullat për aplikim dhe metodën e përcaktimit të kompensimit.	8. Regulator odlučuje o primeni finansijske naknade iz stava 7. ovog člana i usvaja pravila za podnošenje zahteva i metodu utvrđivanja naknade.	8. The Regulator shall bring a decision on the application of the financial compensation from paragraph 7 of this Article and approve the rules for application and the method of determining the compensation.
9. Metoda dhe kompensimi financiar nga paragrafi 7 i këtij neni parasheh që:	9. Metod i finansijska nadoknada iz stava 7. ovog člana moraju da obezbede da:	9. The method and financial compensation referred to in paragraph 7 of this Article shall provide that:

9.1. kompensimi financiar, nëse aplikohet, kufizohet në mbulimin e kostove direkte të shkaktuara për furnizuesin ose palën përgjegjëse për balancim si rezultat i aktivizimit të përgjigjes ndaj kërkesës, dhe nuk duhet të tejkalojë këto kosto sipas paragrafit 7, duke siguruar që të mos krijohen pengesa për hyrjen në treg të agreguesve të pavarur dhe ofrimin e shërbimeve të fleksibilitetit dhe	9.1. finansijska nadoknada, ako je primenljivo, bude ograničena na pokrivanje direktnih troškova koje je imao dobavljač ili balansno odgovorna strana kao rezultat aktiviranja odgovora na potražnju i ne sme da prelazi te troškove u skladu sa stavom 7, osiguravajući da se ne stvaraju prepreke za ulazak nezavisnih agregatora na tržište i pružanje usluga fleksibilnosti i	9.1. financial compensation, if applicable, shall be limited to covering the direct costs incurred by the supplier or the balancing responsible party as a result of the activation of demand response, and shall not exceed those costs pursuant to paragraph 7, ensuring that no barriers to market entry of independent aggregators and the provision of flexibility services are created and
9.2. nuk krijohen pengesëa për hyrjen në treg të një agreguesi të pavarur, apo pengesë për ofrimin e shërbimeve të fleksibilitetit në sistemin e energjisë elektrike.	9.2. ne stvaraju se prepreke za ulazak nezavisnog agregatora na tržište ili prepreka za pružanje usluga fleksibilnosti u elektroenergetskom sistemu.	9.2. no barriers to market entry of an independent aggregator or an obstacle to the provision of flexibility services in the electricity system are created.
10. Operatori i Sistemit të Transmetimit, duke vepruar në bashkëpunim me Operatorin e Tregut, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe furnizuesit, pjesëmarrësit e tregut, shfrytëzuesit e rrjetit dhe konsumatorët, përcakton kërkesat teknike dhe zhvillon rregullat për pjesëmarrjen e ofruesve të shërbimeve të përgjigjes ndaj kërkesës në të gjitha tregjet e energjisë elektrike në mënyrë të pavarur dhe përmes agregimit, bazuar në përputhshmërinë e kërkesave teknike të këtyre tregjeve dhe të shërbimeve të përgjigjes ndaj kërkesës. Rregullat miratohen nga Rregullatori.	10. Operater prenosnog sistema, delujući u saradnji sa operaterima tržišta električne energije, operaterom distributivnog sistema, snabdevačima, učesnicima na tržištu, mrežnim korisnicima i potrošačima, određuje tehničke zahteve i razvija pravila za učešće pružalaca usluga odgovora na potražnju na svim tržištima električne energije nezavisno i kroz agregaciju, na osnovu usklađenosti tehničkih zahteva ovih tržišta i usluga odgovora na potražnju. Pravila usvaja Regulator .	10. The Transmission System Operator, acting in cooperation with the electricity market operator, the Distribution System Operator, and suppliers, market participants, network users and customer, shall establish the technical requirements and develop rules for participation of demand response service providers in all electricity markets, independently and through aggregation, based on compatibility of the technical requirements of those markets and the demand response services. The rules shall be approved by the Regulator.

Neni 87 Faturat dhe informatat e faturimit	Član 87 Informacije o računima i računi	Article 87 Bills and Billing Information
1. Faturat e energjisë elektrike duhet të përmbajnë të dhëna të sakta, lehtë të kuptueshme dhe të qarta për faturimin e energjisë së konsumuar. Konsumatorëve duhet t'ju ofrohet qasje, në faturat e energjisë elektrike duke përfshirë përmes platformave elektronike për shpjegime të qarta, me kohë, të kuptueshme dhe me qasje të lehtë. Informatat e faturimit paraqiten ashtu që të lehtësojnë krahasimin në mes të konsumatorëve fundorë të kategorisë së njejtë apo kategorive të ndryshme.	1. Računi za struju moraju da sadrže tačne, lako razumljive i jasne podatke o obračunu utrošene energije. Potrošačima treba omogućiti pristup računima za električnu energiju, uključujući i putem elektronskih platformi za jasna, pravovremena, razumljiva i lako dostupna objašnjenja. Informacije o fakturisanju su predstavljene na način da se olakša poređenje između krajnjih potrošača iste ili različitih kategorija.	1. The electricity bills shall include accurate, easy to understand and clear data of billing of the energy consumed. The customers shall be provided access, including through web based online platforms to clear, timely, understandable end easily accessible. The billing information shall be presented in a manner that facilitates comparison between the final customers of same and different categories.
2. Me kërkesë të një furnizuesi ose ofruesi të shërbimeve, Rregullatori mund të miratojë që informatat e rregullta të faturimit të bazohen në parashikimet statistikore të konsumit (të dhënat historike), brenda kufijve të arsyeshëm, si dhe barazimet periodike që elaborohen qartë në metodologjinë e referuar në paragrafin 8 të këtij neni.	2. Na zahtev snabdevača ili pružaoca usluga, Regulator može da odobri da se redovne informacije o obračunu zasnivaju na statističkim predviđanjima potrošnje (istorijski podaci), u razumnim granicama, kao i na periodičnim usaglašavanjima koja su jasno razrađena metodologijom iz st. 8 ovog člana.	2. The Regulator, upon request of a supplier or service provider, may approve the regular billing information to be based on statistical forecasts (historical data) of the consumption, within reasonable margins and periodic settlements, which shall be clearly elaborated in the methodology referred to in paragraph 8 of this Article.
3. Asnjë ngarkesë nuk aplikohet për konsumatorët fundorë për lëshimin e faturave, dhënien e informatave në lidhje me faturat e energjisë elektrike apo procesin e faturimit.	3. Krajnjim potrošačima se ne naplaćuju nikakve naknade za izdavanje računa, davanje informacija o računima za električnu energiju ili proces naplate.	3. No charges shall be applied to the final customers on issuing of the invoices, providing information on the electricity bills or the billing process.
4. Konsumatorët fundorë kanë mundësinë e shërbimeve funksionale, lehtë të zbatueshme	4. Krajnji potrošači imaju mogućnost pristupa funkcionalnim, lako primenljivim i	4. The final customers have the opportunity to have functional, easily applicable and safe

dhe të sigurta për marrjen e informatave dhe faturave, si dhe qasjen në informata dhe pagesa të faturave përmes platformave elektronike.	bezbednim uslugama za prijem informacija i faktura, pristup informacijama i plaćanje računa putem usluga elektronske platforme.	services for receiving information and bills, as well as access to information and payment of the bills through web-based (online) platforms.
5. Me dhënien e pëlqimit të paraqitur me shkrim te furnizuesi, konsumatorët fundorë kanë mundësinë, që t'i pranojnë faturat e energjisë elektrike në formë digjitale. Në atë rast, furnizuesi nuk është i obliguar që të lëshojë faturat në kopje fizike, ndërsa faturat e lëshuara në formë digjitale kanë efektin e njejtë ligjor si të atyre që lëshohen në kopje fizike.	5. Davanjem pismene saglasnosti snabdevaču, krajnji potrošači imaju mogućnost da račune za električnu energiju dobiju u digitalnom obliku. U tom slučaju dobavljač nije u obavezi da izdaje račune u fizičkoj kopiji (papiru), dok računi izdati u digitalnom obliku imaju isto pravno dejstvo kao i fakture izdate u fizičkoj kopiji.	5. The final customers shall have the option, upon providing their explicit written consent to the supplier, to receive the electricity bills in digital form. In such case, the supplier has no obligation to issue the bills in hard-copy (paper form) and the bills issued in digital form will have equivalent legal effect as those issued in hard-copy.
6. Sipas marrëveshjes me shkrim me furnizuesin, konsumatorët fundorë kanë mundësi, për aranzhime rreth pagesës së faturave, pagesave në avancë dhe riprogramim të borxheve.	6. Prema pisanom sporazumu sa dobavljačem, krajnji kupci imaju mogućnost dogovora oko plaćanja faktura, avansa i reprogramiranja duga.	6. The final customers shall have the possibility, subject to a written agreement with the supplier, for flexible arrangements for paying of their bills, advanced payment, and reprogramming of debts.
7. Nëse kontrata e furnizimit parasheh ndryshime të produkteve dhe çmimeve duke përfshirë zbritjet në çmim, atëherë këto informata, së bashku me datën e aplikimit të ndryshimeve, jepen në faturë.	7. Ako ugovor o snabdevanju predviđa promene u proizvodima i cenama, uključujući popuste u ceni, onda ove informacije, zajedno sa datumom primene promena, navede se u računu.	7. If the supply contract foresees changes to the products and prices, including price discounts , then this information, together with the date when the changes are applied, shall be provided in the bill.
8. Rregullatori miraton metodologjinë për faturimin, formatin dhe përmbajtjen e faturave dhe informatat e faturimit, të cilat duhet të jenë në pajtim me kërkesat minimale për informatat e faturës dhe faturimit. Rregullatori	8. Regulator odobrava metodologiju za fakturisanje, format i sadržaj faktura i informacija o fakturisanju, koje moraju biti u skladu sa minimalnim zahtevima za fakturisanje i informacije o fakturisanju.	8 The Regulator shall approve the methodology for billing, the format and contents of the bills and the billing information, which shall comply with the minimum requirements for billing and

konsultohet me shoqatat e konsumatorëve gjatë shqyrtimit të ndryshimeve në kërkesat që lidhen me përmbajtjen dhe formatin e faturave.	Regulator se konsultuje sa udruženjima potrošača kada razmatra izmene zahteva u vezi sa sadržajem i formatom faktura.	billing information,. The Regulator shall consult the customer associations when considering changes to the requirements regarding the contents and format of the bills.
9. Rregullatori krijon një mekanizëm transparent dhe lehtë të qasshëm për ankesat e konsumatorëve për faturat e energjisë elektrike dhe krijon një mekanizëm përkatës për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve me furnizuesit dhe ofruesit e shërbimeve.	9. Regulator stvara transparentan i lako dostupan mehanizam za žalbe potrošača o računima za električnu energiju i odgovarajući mehanizam za rešavanje sporova sa snabdevačima i pružaocima usluga.	9. The Regulator shall establish a transparent and easily accessible mechanism for complaints from the customers on the electricity bills, and a corresponding dispute settlement mechanism with the suppliers and service providers.
Neni 88 **Vendosja e sistemit matës inteligjent**	**Član 88** **Primena inteligentnog sistema merenja**	**Article 88** **Introduction of a smart metering systems**
1. Rregullatori autorizohet të marrë vendim për zbatimin e sistemit matës inteligjent në Republikën e Kosovës, bazuar në një vlerësim ekonomik të të gjitha kostove dhe përfitimeve afatgjata të një sistemi të tillë për tregun dhe konsumatorët fundorë individualë.	1. Regulator je ovlašćeno da donese odluku o primeni inteligentnog sistema merenja u Republici Kosovo, na osnovu ekonomske procene svih dugoročnih troškova i koristi takvog sistema za tržište i pojedinačne krajnje potrošače.	1. The Regulator shall be authorized to take a decision on the introduction of a smart metering system in the Republic of Kosovo based on an economic assessment of all long-term costs and benefits of such a system for the market and individual final customers.
2. Vlerësimi ekonomik nga paragrafi 1 i këtij neni bëhet nga Rregullatori duke marrë parasysh: 2.1. të dhënat dhe propozimin për formën e sistemit matës inteligjent dhe afatin kohor për zbatim të ofruar nga operatori përkatës i sistemit të energjisë elektrike; 2.2. formën që është ekonomikisht më e	2. Ekonomsku procenu iz stava 1. ovog člana čini Regulator uzimajući u obzir: 2.1. podatke i predlog oblika inteligentnog sistema merenja i vremenskog roka implementacije koji nudi odgovarajući operater sistema električne energije, 2.2. ekonomski razuman i isplativ oblik	2. The economic assessment referred to in paragraph 1 of this article shall be performed by the Regulator taking into account: 2.1 the input and proposal for the form of the smart metering system and the time frame for its introduction provided by the respective electricity system operator, 2.2.. the economically reasonable and

arsyeshme dhe kosto efektive të sistemit të matjes inteligjente dhe afatin kohor për zbatim të sistemit matës inteligjent që është i arritshëm për operatorin përkatës të sistemit të energjisë elektrike; dhe	inteligentnog sistema merenja i vremenskog roka za implementaciju inteligentnog sistema merenja koji je dostupan odgovarajućem operatoru sistema električne energije, i	cost-effective form of the smart metering system and the time frame for the introduction of the smart metering system that is feasible for the respective electricity system operator, and
2.3. metodologjinë e analizës kosto-përfitim dhe funksionalitetin minimal për sistemin matës inteligjent të përcaktuara sipas paragrafit 4 të këtij neni të këtij ligji dhe teknikat më të mira për sigurimin e nivelit më të lartë të sigurisë kibernetike dhe mbrojtjes së të dhënave.	2.3 metodologiju analize troškova i beneficija i minimalnu funkcionalnost za inteligentni sistem merenja utvrđen prema stavu 4. ovog člana i najbolje tehnike za obezbeđivanje najvišeg nivoa sajber bezbednosti i zaštite podataka.	2.3 the cost-benefit analysis methodology and the minimum functionality for the smart metering system specified in as per paragraph 4 of this Article of this Law and the best techniques for ensuring the highest level of cyber security and data protection.
3. Nëse vlerësimi ekonomik nga paragrafi 1 i këtij neni e vlerëson pozitivisht zbatimin e sistemit matës inteligjent, Rregullatori, me opinionin paraprak të operatorëve të sistemit, miraton programin që është pjesë përbërëse e vendimit si në paragrafin 1 të këtij neni, sipas të cilit zbatimi i sistemit të matjes inteligjente duhet të arrihet brenda një periudhe maksimale prej dhjetë (10) vjetësh nga data e miratimit të vlerësimit ekonomik.	3. Ukoliko ekonomska procena iz stava 1. ovog člana pozitivno oceni primenu inteligentnog sistema merenja, Regulator će, uz prethodno mišljenje Operatera sistema, usvojiti program koji je sastavni deo odluke kao iz stava 1. ovog člana, prema kojem se primena inteligentnog sistema merenja mora ostvariti u maksimalnom roku od deset (10) godina od dana usvajanja ekonomske procene.	3. If the economic assessment referred to in paragraph 1 of this article positively evaluates the introduction of the smart metering system, the Regulator, with the prior opinion of the system operators, adopts a program that is an integral part of the decision referred to in paragraph 1 of this article according to which the introduction of the smart metering system must be achieved within a maximum period of ten (10) years from the date of adoption of the economic assessment.
4. Rregullatori, me propozim të operatorëve të sistemit, miraton dhe publikon kërkesat minimale funksionale, teknike dhe të sigurisë për sistemet matës inteligjent që zbatohen në territorin e Republikës së Kosovës. Duhet të	4. Regulator , na predlog Operatera sistema, usvaja i objavljuje minimalne funkcionalne, tehničke i bezbednosne zahteve za inteligentne sisteme merenja koji se primenjuju na teritoriji Republike Kosova.	4. The Regulator, on a proposal from the system operators, shall adopt and publish the minimum functional, technical and security requirements for the smart metering systems to be deployed in the territory of the Republic

sigurohet ndërveprueshmëria e sistemeve matëse inteligjente, si dhe aftësia për të ofruar rezultate për sistemet e menaxhimit të energjisë së konsumatorit. Gjatë zhvillimit të kërkesave minimale funksionale dhe teknike, Rregullatori merr parasysh përdorimin e standardeve përkatëse në dispozicion, përfshirë ato që mundësojnë ndërveprueshmërinë, praktikat më të mira dhe rëndësinë e zhvillimit të rrjeteve inteligjente dhe zhvillimit të tregut të brendshëm të energjisë elektrike.	Mora se obezbediti interakciju inteligentnih sistema za merenje, kao i sposobnost da pruže rezultate za sisteme upravljanja električnom energijom potrošača. Tokom razvoja minimalnih funkcionalnih i tehničkih zahteva, Regulator uzme u obzir upotrebu relevantnih raspoloživih standarda, uključujući one koji omogućavaju interakciju, najbolje prakse i značaj razvoja inteligentnih mreža i razvoja unutrašnjeg tržišta električne energije.	of Kosovo. Interoperability of those smart metering systems, as well as their ability to provide output for customer energy management systems shall be ensured. When developing the minimum functional and technical requirements, the Regulator shall have due regard to the use of the relevant available standards, including those enabling interoperability, to best practices and to the importance of the development of smart grids and the development of the internal market for electricity.
5. Implementimi i programit të përcaktuar në paragrafin 3 të këtij neni mbikëqyret nga Rregullatori.	5. Sprovođenje programa utvrđenog u stavu 3. ovog člana nadzire Regulator .	5. The implementation of the program referred to in paragraph 3 of this article shall be supervised by the Regulator.
Neni 89 **Instalimi i sistemit matës inteligjent**	**Član 89** **Instaliranje inteligentnog sistema merenja**	**Article 89** **Smart metering system deployment**
1. Rregullatori siguron që zbatimi i sistemit matës inteligjent në territorin e Republikës së Kosovës të kontribuojë në pjesëmarrjen aktive të konsumatorëve fundorë në tregun e energjisë elektrike.	1. Regulator obezbeđuje da implementacija inteligentnog sistema merenja na teritoriji Republike Kosovo doprinese aktivnom učešću krajnjih potrošača na tržištu električne energije.	1. The Regulator ensures that the deployment of a smart metering system in the territory of the Republic of Kosovo will contribute to the active participation of final customers in the electricity market.
2. Sistemi matës inteligjent i përcaktuar në paragrafin 1 të këtij neni, sistemet e përdorura për matje, monitorim dhe kontrollim të sistemit të energjisë elektrike, si dhe sistemet për menaxhim të energjisë nga ana e	2. Inteligentni merni sistem iz stava 1. ovog člana, sistemi koji se koriste za merenje, praćenje i kontrolu elektroenergetskim sistemom, kao i sistemi za upravljanje energijom od strane krajnjih	2. The smart metering system referred in paragraph 1 of this article, the systems used to measure, monitor and control the electricity system, as well as the systems for energy management on the side of the final

konsumatorëve fundorë duhet të harmonizohen me standardet përkatëse të disponueshme, përfshirë standardet e ndërveprueshmërisë si dhe merr parasysh praktikat më të mira, zhvillimin e rrjeteve inteligjente dhe tregjeve të energjisë elektrike në Komunitetin e Energjisë.	potrošača moraju biti usklađeni sa relevantnim raspoloživim standardima, uključujući i standarde interakcije i uzima u obzir najbolje prakse, razvoj pametnih mreža i tržišta električne energije u Energetskoj zajednici.	customers must be harmonized with the appropriate available standards, including interoperability standards, taking into account on best practices, development of smart networks and electricity markets in the Energy Community.
3. Shpenzimet mbi vendosjen e sistemit matës inteligjent merren parasysh nga Rregullatori me rastin e miratimit të planeve zhvillimore të operatorëve përkatës të sistemit të energjisë elektrike, përfshirë kostove të arsyeshme gjatë përcaktimit të tarifave për transmetimin dhe shpërndarjen e energjisë elektrike.	3. Troškove o uspostavljanju inteligentnog sistema merenja uzme u obzir Regulator u trenutku usvajanja razvojnih planova dotičnih Operatera sistema električne energije uključujući razumne troškove prilikom određivanja tarifa za prenos i distribuciju električne energije.	3. The costs of introducing the smart metering system shall be taken into account by the Regulator when approving the development plans of the respective electricity system operators and consideration of justified costs when determining tariffs for electricity transmission and electricity distribution.
4. Nëse në bazë të vlerësimit ekonomik nga neni 88 i këtij ligji, zbatimi i sistemit matës inteligjent vlerësohet negativisht, Rregullatori kryen një vlerësim të përditësuar ekonomik pas katër (4) viteve nga përfundimi i vlerësimit paraprak dhe informon Ministrinë dhe Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë për rezultatet.	4. Ukoliko se, na osnovu ekonomske procene iz člana 88. ovog zakona, primena inteligentnog sistema merenja oceni negativno, Regulator sprovodi ažuriranu ekonomsku procenu nakon četiri (4) godine od završetka prethodne procene, a o rezultatima obaveštava Ministarstvo i sekretarijat Energetske zajednice.	4. If, on the basis of the economic assessment from Article 88 of this Law, the deployment of the smart metering system is evaluated negatively, the Regulator shall perform an updated economic assessment after four (4) years from completing the previous one, and shall inform the Ministry and the Energy Community Secretariat on the results.
Neni 90 **E drejta për njehsor inteligjent**	**Član 90** **Pravo na inteligentno brojilo**	**Article 90** **The right to a smart meter**
1. Nëse në bazë të vlerësimit ekonomik nga neni 88 i këtij ligji, zbatimi i sistemit të matjes	1. Ukoliko se, na osnovu ekonomske procene iz člana 88. ovog zakona, primena	1. If, on the basis of the economic assessment from Article 88 of this Law, the deployment

inteligjente vlerësohet negativisht dhe nëse sistemi inteligjent i matjes nuk zbatohet sistematikisht, operatori përkatës i sistemit të energjisë elektrike obligohet që me kërkesë të konsumatorit fundor ose me kërkesë të furnizuesit, me pëlqimin e konsumatorit fundor, të instalojë njehsor inteligjent në pajtim me kërkesat teknike dhe funksionale të përcaktuara nga Rregullatori.	inteligentnog sistema merenja oceni negativno i ako inteligentni sistem merenja ne bude sistematski primenjen, odgovarajući Operater sistema električne energije je dužan, na zahtev krajnjeg potrošača, ili na zahtev snabdevača, uz saglasnost krajnjeg potrošača, da ugradi inteligentno brojilo u skladu sa tehničkim i funkcionalnim zahtevima utvrđenim od strane Regulatornog tela.	of the smart metering system is evaluated negatively, and if the smart metering system is not systematically introduced, the respective electricity system operator is obliged at the request of the final customer or at the request of the supplier, with the consent of the final customer, to install a smart meter in accordance with the functional and technical requirements as determined by the Regulator.
2. Operatori përkatës i sistemit të energjisë elektrike obligohet të instalojë njehsorin inteligjent brenda një afati të arsyeshëm dhe jo më vonë se njëqind e njëzet (120) ditë nga data e paraqitjes së kërkesës nga paragrafi 1 i këtij neni. Rregullatori mund të marrë vendim të shkurtojë këtë afat për kategori të ndryshme konsumatorësh dhe lloje të ndryshme të kyçjes.	2. Odgovarajući Operater sistema električne energije dužan je da ugradi inteligentno brojilo u razumnom roku, a najkasnije u roku od sto dvadeset (120) dana od dana podnošenja zahteva iz stava 1. ovog člana. Regulator može odlučiti da skrati ovaj rok za razne kategorije potrošača i vrste priključivanja.	2. The respective electricity system operator is obliged to install a smart meter within a reasonable time, and no later than within one hundred and twenty (120) days from the date of submission of the request from paragraph 1 of this article. The Regulator may bring a decision to shorten this deadline for different categories of customers and connections.
3. Kosto e blerjes dhe e instalimit të njehsorit inteligjent, nga paragrafi 1 i këtij neni, llogariten me metodologjinë e zhvilluar nga operatori i sistemit përkatës të energjisë elektrike dhe e miratuar nga Rregullatori dhe ato barten nga konsumatori fundor ose përkatësisht furnizuesi. Pas instalimit, pronari i pajisjes bëhet operatori i rrjetit. Me rastin e instalimit të njehsorit inteligjent për konsumatorin familjar ose ndërmarrjen e vogël, të gjitha kostot e mirëmbajtjes,	3. Troškove kupovine i ugradnje inteligentnog brojila iz stava 1. ovog člana obračunavaju se po metodologiji koju je izradio operator odgovarajućeg elektroenergetskog sistema i odobrio Regulator, a snosi ih krajnji potrošač, odnosno dobavljač. Nakon ugradnje, vlasnik uređaja postaje mrežni operater. U slučaju ugradnje pametnog brojila za domaćinstvo ili malo preduzeće, sve troškove održavanja, kalibracije, zamene ili ažuriranja snosi	3. The cost of purchase and installation of the smart meter referred to in paragraph 1 of this article shall be calculated in accordance with the methodology developed by the respective electricity system operator and approved by the Regulator and shall be borne by the final customer or the supplier respectively. Pursuant to installation, owner of the metering device will be the network operator. Once the smart meter is installed for the household or small enterprise, all

kalibrimit, ndërrimit ose përditësimit mbulohen nga Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe konsiderohen si kosto shërbimi gjatë llogaritjes së tarifës së rrjetit të shpërndarjes. Kostot për njehsorë inteligjent të instaluar për kategoritë e tjera të konsumatorëve adresohen sipas kushteve të përcaktuara në kodin e matjes, kodin e rrjetit për rrjetin përkatës apo marrëveshjet e kyçjes të lidhura ndërmjet konsumatorit dhe operatorit përkatës të rrjetit.	Operator distributivnog sistema i smatraju se troškovima usluge prilikom obračuna naknade za distributivnu mrežu. Troškovi instaliranih pametnih brojila za druge kategorije potrošača adresiraju se u skladu sa uslovima definisanim u šifri mjerenja, šifri mreže za odgovarajuću mrežu ili ugovorima o priključenju zaključenim između potrošača i relevantnog mrežnog operatera.	costs of its maintenance, calibration, replacement or upgrade are borne by the Distribution System Operator and will be considered as a cost of service in the calculation of the distribution network tariff. The smart meters installed for other categories of customers these costs will be addressed according to the conditions stipulated in the metering code, the grid code for the respective network, and the connection agreement concluded between the customer and the respective network operator.
4. Në ofertën për instalimin e njehsorit inteligjent nga paragrafi 1 i këtij neni, operatori përkatës i sistemit të energjisë elektrike shprehimisht dhe qartë i përshkruan aplikuesit për instalimin e njehsorit inteligjent:	4. U ponudi za ugradnju inteligentnog brojila iz stava 1. ovog člana, odgovarajući Operater sistema električne energije izričito i jasno opisuje podnosiocu zahteva ugradnju inteligentnog brojila, kao u nastavku:	4. In the offer for the installation of a smart meter referred to in paragraph 1 of this article, the respective electricity system operator expressly states and clearly describes to the applicant for the installation of a smart meter:
4.1. funksionet dhe ndërveprueshmëria që mundësohet nga njehsori inteligjent;	4.1. funkcije i interakcije koje omogućava inteligentno brojilo;	4.1 functions and interoperability supported by the smart meter;
4.2. shërbimet dhe përfitimet në dispozicion, që vërtet mund të realizohen me anë të përdorimit të njehsorit inteligjent; dhe	4.2. usluge i koristi koje su dostupne, a koje se mogu postići korišćenjem inteligentnog brojila; i	4.2. available services and benefits that can really be realized by using the smart meter ;and
4.3. kostot përkatëse që barten nga aplikuesi.	4.3. relevantne troškove koje se prenose od podnosioca zahteva.	4.3. all related costs borne by the applicant.

5. Operatori përkatës i sistemit të energjisë elektrike rregullisht dhe të paktën çdo dy (2) vjet rishikon dhe publikon në faqen zyrtare kostot që ndërlidhen me metodën e instalimit të njehsorëve inteligjentë në pajtim me dispozitat e këtij neni, si dhe monitoron zhvillimin e këtyre kostove në pajtim me arritjet teknologjike dhe përmirësimet e mundshme të sistemit inteligjent të matjes.	5. Odgovarajući Operater sistema električne energije redovno i najmanje svake dve (2) godine ponovno razmatra i objavljuje na sajtu troškove povezane sa metodom ugradnje inteligentnih brojila u skladu sa odredbama ovog člana, i prati razvoj ovih troškova u skladu sa tehnološkim dostignućima i mogućim unapređenjima inteligentnog sistema merenja.	5. The respective electricity system operator regularly, and at least every two years, reviews and publishes on its web site the costs associated with the method of installing smart meters in accordance with the provisions of this article and monitors the development of these costs in accordance with technological achievements and possible upgrades of the smart metering system.
Neni 91 **Njehsorët konvencionalë**	**Član 91** **Konvencionalna brojila**	**Article 91** **Conventional meters**
1. Në rastet kur konsumatorët fundorë nuk kanë njehsor inteligjent, operatori përkatës i sistemit të energjisë elektrike obligohet të pajisë secilin konsumator fundor me njehsor individual, që mat me saktësi, konsumin aktual në pikën matëse të faturimit sipas klasës së saktësisë së njehsorit.	1. U slučajevima kada krajnji potrošači nemaju inteligentno brojilo, odgovarajući Operater sistema električne energije dužan je da svakog krajnjeg potrošača opremi pojedinačnim brojilom koji precizno meri stvarnu potrošnju u toj tački merenja fakturisanja.	1. Where final customers do not have smart meters, the respective electricity system operator is obliged to equip each final customer with an individual meter that accurately measures, according to the accuracy class of the meter, the actual consumption at that billing metering point.
2. Konsumatori fundor duhet të jetë në gjendje të lexojë me lehtësi njehsorin konvencional, drejtpërdrejt ose tërthorazi përmes një platforme elektronike.	2. Krajnji potrošač bi trebalo da bude u mogućnosti da čita konvencionalno brojilo sa lakoćom, direktno ili indirektno putem elektronske platforme.	2. The final customer must be able to easily read conventional meter, either directly or indirectly through an online interface or through an appropriate interface.
Neni 92 **Shfrytëzimi i paautorizuar i energjisë elektrike**	**Član 92** **Neovlašćeno korišćenje električne energije**	**Article 92** **Unauthorized use of electricity**
1. Kushdo që me anë të lajthimit, largimit ose	1. Svako ko putem preusmeravanja,	1. Anyone who by means of deception,

mënyrave tjera siguron energjinë elektrike për të cilën dihet se mundësohen vetëm në shkëmbim të kompensimit dhe shmang pagesën për shërbime të tilla, zbatohen dispozitat e Kodit Penal të Republikës së Kosovës. 2. Shfrytëzimi i paautorizuar i energjisë elektrike, përfshin, por nuk kufizohet në marrjen, përdorimin, devijimin, nxjerrjen ose përfitimin nga ose përmes rrjetit transmetues të rrymës apo rrjetit të shpërndarjes, paautorizimin e furnizuesit të autorizuar. **Neni 93** **Pikat e vetme të kontaktit** 1. Rregullatori, Operatori i Sistemit të Transmetimit, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, si dhe çdo furnizues i energjisë elektrike duhet të krijojnë një pikë të vetme kontakti, që mund të jetë pjesë e qendrave të kontaktit ose pikave të informimit të konsumatorëve, sipas rastit. 2. Pika e vetme e kontaktit siguron konsumatorëve të gjithë informacionin e nevojshëm në lidhje me të drejtat e tyre, ligjin në fuqi dhe mekanizmat e zgjidhjes së mosmarrëveshjeve.	uklanjanja ili na drugi način obezbeđuje električnu energiju za koju se zna da se obezbeđuje samo u zamenu naknade i izbegava plaćanje za te usluge, primenjuju se odredbe Krivičnog zakona Republike Kosovo. 2. Neovlašćeno korišćenje električne energije uključuje, ali nije ograničeno na prijem, korišćenje, preusmeravanje, vađenje ili dobijanje koristi iz ili preko mreže za prenos električne energije ili distributivne mreže, bez ovlašćenja ovlašćenog snabdevača. **Član 93** **Jedinstvena kontaktna tačka** 1. Regulator, operater prenosnog sistema, operater distributivnog sistema, kao i svaki snabdevač električnom energijom moraju da stvore jedinstvenu kontaktnu tačku, koja može biti deo kontakt centara ili tačaka za informisanje korisnika, prema potrebi. 2. Jedinstvena kontaktna tačka pruža potrošačima sve potrebne informacije o njihovim pravima, važećem zakonu i mehanizmima za rešavanje sporova koji su im dostupni.	deviation or other means uses electricity which is known to be provided only in exchange of compensation and avoids payment for such services, the provisions of the Criminal Code of the Republic of Kosovo shall apply. 2. Unauthorized use of electricity includes, but is not limited to receiving, using, diverting, extracting or benefiting from or through the power transmission grid or the distribution network, without the authorization of the authorized supplier. **Article 93** **Single points of contact** 1. The Regulator, the Transmission System Operator, the Distribution System Operator, as well as each electricity supplier must establish single point of contact, which may be part of the contact centers or consumer information points, as applicable. 2. The single point of contact shall provide the customers with all necessary information concerning their rights, the applicable law and dispute settlement mechanisms available to them.

KAPITULLI X MASAT EMERGJENTE GATISHMËRIA NDAJ RISKUT DHE MENAXHIMI I KRIZËS SË ENERGJISË ELEKTRIKE	POGLAVLJE X VANREDNE MERE SPREMNOST ZA RIZIK I UPRAVLJANJE KRIZOM U ELEKTRIČNOJ ENERGIJI	CHAPTER X RISK PREPAREDNESS AND ELECTRICITY CRISIS MANAGEMENT
Neni 94 **Masat emergjente dhe kufizimi i furnizimit me energji**	**Član 94** **Vanredne mere i ograničenje snabdevanja energijom**	**Article 94** **Emergency measures and limitation of electricity supply**
1. Qeveria e Republikës së Kosovës, me propozim të Komitetit Emergjent Shtetëror si masë emergjente ose si masë për menaxhimin e krizës së energjisë elektrike, mund të iniciojë kufizime të furnizimit me energji për konsumatorët ose funksionimin e tregut dhe shërbimeve të tjera të energjisë, ose të vendosë obligime të veçanta për shërbime publike për ndërmarrjet e energjisë, duke përjashtuar operimin në kohë reale e cila është detyrë dhe përgjegjësi e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, si në rastet e mëposhtme:	1. Vlada Republike Kosovo, na predlog Državnog komiteta za vanredne situacije, kao vanrednu meru ili kao meru za upravljanje krizom u snabdevanju električnom energijom, može pokrenuti ograničenja u snabdevanju potrošača energijom ili funkcionisanju tržišta i drugih energetskih usluga, ili nametnuti posebne obaveze javnih usluga energetskim preduzećima, isključujući rad u realnom vremenu koji je dužnost i odgovornost Operatera prenosnog sistema, kao u sledećim slučajevima:	1. The Government of the Republic of Kosovo, upon the proposal of the State Emergency Committee, as an emergency measure or as a measure for the management of an electricity crisis, may initiate limitations of electricity supply to customers or the functioning of the market and other energy services, or impose specific public service obligations on energy undertakings, excluding real-time operation which is the duty and responsibility of the Transmission System Operator, in the following cases:
1.1. situata emergjente të shpallura në përputhje me nenin 131 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës;	1.1. vanredne situacije proglašene u skladu sa članom 131. Ustava Republike Kosovo;	1.1. emergency situations declared in accordance with Article 131 of the Constitution of the Republic of Kosovo;
1.2. situata emergjente në sektorin e energjisë, në rast se Qeveria deklaron se një situatë e tillë emergjente është e	1.2. vanredna situacija u energetskom sektoru, ako Vlada proglasi da je takva vanredna situacija neizbežna;	1.2. emergency situations in the energy sector, where the Government declares that such an emergency situation is

pashmangshme;		unavoidable;
1.3. në rast të mos funksionimit të rëndë ose aksidentit me pasoja kritike në stabilimentet ose instalimet për prodhimin, transmetimin ose shpërndarjen e energjisë elektrike, që rezulton në pamundësi të përkohshme për të ofruar shërbimin dhe pamundësisë për përmbushjen e kriterve të përcaktura në kodin e rrjetit të transmetimit të energjisë elektrike;	1.3. u slučaju ozbiljnog nefunkcionisanja ili kritičnog materijalnog incidenta u postrojenjima ili instalacijama za proizvodnju, prenos ili distribuciju električne energije, što rezultira privremenom nemogućnošću pružanja usluge i nemogućnošću ispunjavanja kriterijuma utvrđenih u mrežnom kodeksu za prenos električne energije;	1.3. in the event of severe malfunction or a critical material accident in facilities or installations for the generation, transmission or distribution of electricity, resulting in a temporary inability to provide the service and inability to meet the criteria set out in the electricity transmission grid code;
1.4. në rast të mungesës së papritur dhe kritike të kapacitetit prodhues të energjisë, apo kapacitetit të transmetimit apo shpërndarjes së energjisë dhe pamundësisë për furnizim me energji në situatë emergjente; dhe	1.4. u slučaju iznenadnog i kritičnog nedostatka kapaciteta za proizvodnju energije, ili kapaciteta za prenos ili distribuciju energije i nemogućnosti snabdevanja energijom u vanrednoj situaciji; i	1.4. in the event of a sudden and critical shortage of electricity generation capacity, or transmission or distribution capacity, and the inability to supply electricity in an emergency situation; and
1.5. në rast të fatkeqësisë natyrore, aktivitetit terrorist ose aktit të luftës, ose ngjarjeve të tjera natyrore ose sociale me ndikim kritik në aftësinë e një sistemi të energjisë për të operuar siç kërkohet për një periudhë të gjatë kohore;	1.5. u slučaju prirodne nepogode, terorističke aktivnosti ili ratnog čina, ili drugih prirodnih ili društvenih događaja sa kritičnim uticajem na sposobnost energetskog sistema da radi kako je potrebno tokom dužeg vremenskog perioda;	1.5. in the event of a natural disaster, terrorist activity or act of war, or other natural or social events with a critical impact on the ability of an energy system to operate as required for an extended period of time;
2. Kur masat si në paragrafin 1 të këtij neni devijojnë nga rregullat e tregut ose marrëveshjet tregtare me qëllim zbutjen e krizës së energjisë elektrike, këto masa konsiderohen si masa jo të bazuara në treg.	2. Ukoliko mere iz stava 1. ovog člana odstupaju od tržišnih pravila ili trgovinskih sporazuma sa ciljem ublažavanja krize u snabdevanju električnom energijom, takve mere će se smatrati merama koje nisu	2. Where measures as referred to in paragraph 1 of this Article deviate from market rules or commercial agreements for the purpose of mitigating the electricity crisis, such measures shall be considered

Këto masa zbatohen vetëm si mjeti i fundit pasi masat e bazuara në treg, përgjigja ndaj kërkesës ose masat e efiçiencës së energjisë nuk kanë dhënë efektet e duhura.	zasnovane na tržištu. Takve mere se primenjuju samo kao poslednje sredstvo nakon što mere zasnovane na tržištu, bilo kakve mere odgovora na potražnju ili mere energetske efikasnosti nisu proizvele željene efekte.	non-market-based measures. These measures shall be applied only as a last resort after market-based measures, demand response or energy efficiency measures have not produced the required effects.
3. Masat përcaktohen dhe zbatohen për grupe ose kategori specifike të konsumatorëve ose pjesëmarrësve në treg, të kufizuara në kohëzgjatje dhe shtrirje deri në nivelin e nevojshëm, dhe kanë për qëllim të kenë ndikim minimal në tregtimin e energjisë dhe funksionimin e tregut të energjisë.	3. Mere će biti unapred određene i primenjene na određene grupe ili kategorije potrošača ili učesnika na tržištu, ograničene po trajanju i obimu u neophodnom nivou, i namenjene su da imaju minimalan uticaj na trgovinu energijom i funkcionisanje energetskog tržišta.	3. The measures shall be predefined and applied to specific groups or categories of customers or market participants, limited in duration and scope to the necessary level, and shall aim to have minimal impact on energy trading and the functioning of the energy market.
4. Masat e kufizimit të shërbimit me energji elektrike duhet të jenë transparente dhe jodiskriminuese për konsumatorët ose pjesëmarrësit e tregut të së njëjtës kategori.	4. Mere ograničenja usluga električne energije moraju biti transparentne i nediskriminatorne za potrošače ili učesnike na tržištu iste kategorije.	4. Measures for limiting electricity supply shall be transparent and non-discriminatory for customers or market participants of the same category.
5. Vendimi i Qeverisë për kufizim të furnizimit me energji elektrike vlen për aq sa zgjasin rrethanat që justifikojnë vendimin, por jo më shumë se nëntëdhjetë (90) ditë. Me propozim të Komitetit Shteteror Emergjent, Qeveria mund të zgjasë vlefshmerinë e Vendimit edhe për nëntëdhjetë (90) ditë të tjera.	5. Odluka Vlade o ograničavanju snabdevanja električnom energijom važi dok traju okolnosti koje opravdavaju odluku, ali ne duže od devedeset (90) dana. Na predlog Državnog komiteta za vanredne situacije, Vlada može produžiti važenje Odluke za još devedeset (90) dana.	5. The Government Decision on the limitation of electricity supply shall remain in force for as long as the circumstances justifying the decision persist, but not longer than ninety (90) days. Upon the proposal of the State Emergency Committee, the Government may extend the validity of the Decision for an additional ninety (90) days.
6. Për aq sa zgjasin masat emergjente, Qeveria mund të vendosë një apo më shumë nga masat e mëposhtme, por duke mos u kufiziuar, me	6. Dok god traju vanredne mere, Vlada može da uvede jednu ili više sledećih mera, ali ne ograničavajući se na, sa dovoljnim	6. For the duration of the emergency measures, the Government may impose one or more of the following measures, without

fushëveprim ose afat kohor të mjaftueshëm për të trajtuar çdo efekt negativ të rrethanave të tilla si:	delokrugom ili vremenskim okvirom za rešavanje bilo kakvih nepovoljnih efekata okolnosti, kao što su:	limitation, with a scope or duration sufficient to address any adverse effects of such circumstances, such as:
6.1. vendos kufizime në aktivitetet komerciale për burime specifike të energjisë;	6.1. nameće ograničenja na komercijalne aktivnosti za određene izvore energije;	6.1. impose restrictions on commercial activities for specific energy sources;
6.2. vendos kushte të veçanta komerciale;	6.2. utvrđuje posebne komercijalne uslove;	6.2. impose specific commercial conditions;
6.3. kufizon tregtimin e energjisë ose vendos kushte të veçanta për tregtimin e energjisë elektrike;	6.3. ograničava trgovinu energijom ili propisuje ili nameće posebne uslove za trgovinu električnom energijom;	6.3. limit energy trading or prescribe specific conditions for electricity trading;
6.4. obligon prodhimin e energjisë nga stabilimentet e specifikuara të prodhimit;	6.4. obavezuje proizvodnju energije iz određenih proizvodnih postrojenja;	68.4. oblige the generation of electricity from specified generation facilities;
6.5. vendos obligimin për kufizim të furnizimit me energji elektrike për kategoritë ose grupin e përzgjedhur të konsumatorëve në intervale kohore të përcaktuara në përputhje me kriteret e paracaktuara dhe objektive të hartuara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe të miratuara nga Rregullatori;	6.5. nameće obavezu ograničavanja snabdevanja električnom energijom odabranim kategorijama ili grupama potrošača u vremenskim intervalima određenim u skladu sa unapred određenim i objektivnim kriterijumima koje su razvili Operator prenosnog sistema i Operator distributivnog sistema, a odobrio Regulator;	6.5. impose an obligation to limit electricity supply for selected categories or groups of customers within defined time intervals in accordance with predefined and objective criteria developed by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator and approved by the Regulator;
6.6. vendos obligimin për furnizim me energji elektrike pa kufizime për kategorinë apo grupin e përzgjedhur të konsumatorëve që realizojnë aktivitete me interes publik, në përputhje me kriteret e paracaktuara dhe	6.6. nameće obavezu snabdevanja električnom energijom bez ograničenja odabranoj kategoriji ili grupi potrošača koji obavljaju delatnosti od javnog interesa, u skladu sa unapred određenim i objektivnim	6.6. impose an obligation to supply electricity without restrictions to selected categories or groups of customers performing activities of public interest, in accordance with predefined and objective

objektive, të hartuara nga Operatori i Sistemit të Transmetimit dhe Operatori i Sistemit të Shpërndarjes dhe të miratuara nga Rregullatori;	kriterijumima, koje su izradili Operator prenosnog sistema i Operator distributivnog sistema, a odobrio Regulator;	criteria developed by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator and approved by the Regulator;
7. Ndërmarrjet e energjisë nuk janë të obliguara të paguajnë për dëmet e shkaktuara si rezultat i kufizimit apo ndërprerjes së furnizimit me energji elektrike, sipas paragrafit 1 të këtij neni, përveç nëse është përcaktuar nga Rregullatori se emergjenca ka ndodhur si pasojë e neglizhencës së ndërmarrjes së energjisë	7. Energetska preduzeća nisu u obavezi da nadoknade štetu nastalu kao rezultat ograničenja ili prekida snabdevanja električnom energijom, prema stavu 1. ovog člana, osim ako Regulator ne utvrdi da je vanredna situacija nastala kao rezultat nemarnosti energetskog preduzeća.	7. Energy undertakings shall not be obliged to pay for damages caused as a result of the limitation or interruption of electricity supply pursuant to paragraph 1 of this Article, unless it is determined by the Regulator that the emergency occurred as a result of negligence of the energy undertaking.
8. Rregullatori bazuar në paragrafin 7 të këtij neni përcakton procedurën për vlerësimin e neglizhencës së ndërmarrjes e energjisë, vlerësimin e demit të shkaktuar nga neglizhenca e tillë dhe kompensimin eventual të konsumatorëve dhe/ose ndërmarrjeve të tjera të energjisë.	8. Regulator, na osnovu stava 7. ovog člana, utvrđuje postupak za procenu nepažnje energetskog preduzeća, procenu štete nastale takvom nepažnjom i eventualnu nadoknadu štete potrošačima i/ili drugim energetskim preduzećima.	8. The Regulator, based on paragraph 7 of this Article, shall determine the procedure for assessing the negligence of the energy undertaking, the assessment of the damage caused by such negligence, and the possible compensation of customers and/or other energy undertakings.
Neni 95 **Siguria e Furnizimit**	**Član 95** **Sigurnost snabdevanja**	**Article 95** **Security of Supply**
1. Qeveria e Republikës së Kosovës, është autoriteti kompetent për ruajtjen e sigurisë së furnizimit me energji elektrike në Republikën e Kosovës.	1. Vlada je nadležno telo za održavanje sigurnosti snabdevanja električnom energijom u Republici Kosovu.	1. The Government shall be the competent authority for maintaining the security of electricity supply in the Republic of Kosovo.
2. Siguria e furnizimit të energjisë elektrike garantohet, në veçanti, me anë të:	2. Sigurnost snabdevanja električnom energijom garantuje se posebno, putem:	2. Security of electricity supply shall be ensured, in particular, by:

2.1. arritjes së bilancit mes ofertës dhe kërkesës në tregun e energjisë elektrike;	2.1. postizanja ravnoteže između ponude i potražnje na tržištu električne energije;	2.1. achieving a balance between supply and demand in the electricity market;
2.2. parashikimit të nivelit të kërkesës së pritshme për energji në të ardhmen, dhe mundësitë për të adresuar nevojën e parashikuar me burime dhe stabilimentet e energjisë në dispozicion, veçanërisht duke promovuar dhe shfrytëzuar prodhimin e energjisë nga stabilimentet e burimeve të ripërtërishme, stabilimenteve të ruajtjes së energjisë, përgjigjes ndaj kërkesës dhe agregimit duke përfshirë kapacitetet e interkoneksionit;	2.2. predviđanje nivoa očekivane potražnje za energijom u budućnosti, i mogućnosti da se odgovori na očekivane potrebe sa dostupnim izvorima energije i postrojenjima, posebno promovisanjem i korišćenjem proizvodnje energije iz obnovljivih izvora, energije skladišta energije, odgovora na potražnju i agregacije uključujući i kapacitete interkonekcije;	2.2. forecasting the level of expected future electricity demand and the possibilities to address the anticipated need with available energy sources and facilities, especially by promoting and using renewable energy generation facilities, energy storage facilities, demand response and aggregation, including interconnection capacities ;
2.3. sigurimit të disponueshmërisë së kapaciteteve prodhuese, duke zbatuar masa për ndërtimin e stabilimenteve të reja të energjisë ose duke rritur kapacitetin e stabilimenteve ekzistuese të energjisë;	2.3. obezbeđivanje dostupnosti kapaciteta proizvodnje, sprovođenjem mera za izgradnju novih energetskih objekata ili povećanjem kapaciteta postojećih energetskih postrojenja;	2.3. ensuring the availability of generating capacities, by implementing measures for the construction of new energy facilities or by increasing the capacity of existing energy facilities;
2.4 sigurimit të disponueshmërisë si dhe mirëmbajtjes cilësore dhe të nivelit të lartë të rrjeteve të transmetimit dhe shpërndarjes;	2.4. obezbeđivanje dostupnosti, kao i kvalitetnog i visokog nivoa održavanja mreža prenosa i distribucije;	2.4. ensuring availability as well as quality and high-level maintenance of electricity transmission and distribution networks;
2.5. përmirësimin e shfrytëzimit të interkoneksioneve ekzistuese dhe rritjes së nivelit të ndërlidhjes ndërmjet rrjeteve të energjisë elektrike;	2.5. poboljšanje korišćenja postojećih interkonekcija i podizanje nivoa povezivanja u elektroenergetskim mrežama;	2.5. improving the usage of existing interconnections and increase the level of interconnection in the electricity networks;

2.6. zbatimit të masave për zvogëlimin e ngarkesave të pikut;	2.6. sprovođenje mera za smanjenje vršnih opterećenja,	2.6. implementing measures to decrease peak loads;
2.7. miratimit dhe monitorimit të zbatimit të masave dhe aktiviteteve për sigurinë kibernetike të rrjeteve dhe sistemeve të informacionit të cilat janë pjesë përbërëse e sistemit të transmetimit dhe shpërndarjes së energjisë elektrike, si dhe të sistemeve të menaxhimit të stabilimenteve të prodhimit të energjisë elektrike, në përputhje me këtë ligj, Strategjinë Kombëtare të Sigurisë Kibernetike dhe planin e veprimit të Strategjisë Kombëtare të Sigurisë Kibernetike, dhe legjislacionin në fuqi që përcaktojnë masat dhe aktivitetet për garantimin e sigurisë kibernetike;	2.7. usvajanje i praćenje primene mera i aktivnosti za sajber bezbednost mreža i informacionih sistema koji su sastavni deo prenosnog i distributivnog sistema električne energije, kao i sistema upravljanja objektima za proizvodnju električne energije, u skladu sa odredbama ovog zakona, Nacionalnom strategijom sajber bezbednosti i akcionim planom Nacionalne strategije sajber bezbednosti, i važećim zakonodavstvom koji utvrde mere i aktivnosti za garantovanje sajber bezbednosti;	2.7. approving and monitoring the implementation of measures and activities for the cyber security of networks and information systems that are an integral part of the electricity transmission and distribution system, as well as the management systems of electricity generation facilities, in accordance with the provisions of this law, the National Cyber-Security Strategy and the action plan of the National Cyber-Security Strategy, and applicable legislation that provide for measures and activities to guarantee cyber security;
2.8. përdorimit të shërbimeve emergjente të furnizimit me energji elektrike me vendet fqinje dhe Qendrat Rajonale Koordinuese; dhe	2.8. korišćenjem hitnih usluga snabdevanja električnom energijom sa susednim zemljama i regionalnim centrima za saradnju; i	2.8. using emergency electricity supply services with neighboring countries coordinated by the Regional Coordination Centre and,
2.9. zbatimit të masave të përkohshme të në rast të ndërprerjes së furnizimit me energji.	2.9. sprovođenjem privremenih mera u slučaju prekida u snabdevanju energije..	2.9. implementing temporary measures in case of discontinuation of the electricity supply, as set in the relevant law for Energy.
Neni 96 **Komiteti Emergjent Shtetëror**	**Član 96** **Državni komitet za vanredne situacije**	**Article 96** **State Emergency Committee**
1. Qeveria e Republikës së Kosovës me propozim të Ministrisë themelon Komitetin	1. Vlada Republike Kosovo, na predlog Ministarstva, osniva Državni komitet za	1. The Government, upon the proposal of the Ministry, establishes the State Emergency

Emergjent Shtetëror, me hyrjen ne fuqi të këtij ligji.	vanredne situacije, stupanjem na snagu ovog zakona.	Committee, upon the entry into force of this law.
2. Komiteti Emergjent Shtetëror udhëhiqet nga Ministria dhe përfshinë ministrit përkatëse bazuar në fushën e përgjegjësisë së tyre, Rregullatorin, Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes, Operatorin e Tregut, prodhuesit dhe furnizuesit të energjisë elektrike si dhe institucionet dhe autoritetet tjera.	2. Komitet za vanredne situacije na državnom nivou vodi Ministarstvo i obuhvata nadležna ministarstva u skladu sa njihovim oblastima odgovornosti, Regulatora, Operatora prenosnog sistema, Operatora distributivnog sistema, Operatora tržišta, proizvođače i snabdevače električne energije, kao i druge institucije i nadležne organe.	2. The State Emergency Committee is led by the Ministry and includes the relevant ministries according to their respective areas of responsibility, the Regulator, the Transmission System Operator, the Distribution System Operator, the Market Operator, electricity producers and suppliers, as well as other institutions and authorities.
3. Pas themelimit të Komitetit Emergjent Shtetëror sipas këtij neni, Ministria:	3. Osnivanjem Državnog komiteta za vanredne situacije na osnovu ovog člana, Ministarstvo će:	3. Upon the establishment of the State Emergency Committee according to this article, the Ministry shall:
3.1. informon menjëherë Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë për themelimin dhe përbërjen e Komitetit Emergjent Shtetëror si autoritet kompetent; dhe	3.1. informisati Sekretarijat Energetske zajednice o osnivanju Državnog komiteta za vanredne situacije kao nadležnog organa; i	3.1 inform immediately the Energy Community Secretariat on the establishment and composition of the State Emergency Committee as the competent authority; and
3.2. publikon përbërjen dhe detyrat e Komitetit Emergjent Shtetëror në faqen zyrtare të Ministrisë.	3.2. objaviti sastav i dužnosti Državnog komiteta za vanredne situacije na zvaničnoj internet stranici Ministarstva.	3.2. publish the composition and tasks of the State Emergency Committee on the Ministry's official website.
4. Komiteti Emergjent Shtetëror i raporton Qeverisë për gatishmërinë ndaj riskut, sigurinë e energjisë dhe çështjet e menaxhimit të krizave,në situata emergjente të furnzimit me energji.	4. Državni komitet za vanredne situacije izveštava Vladi o spremnosti na rizik, energetskoj bezbednosti i pitanjima upravljanja krizama, u vanrednim situacijama u snabdevanju energijom.	4. The State Emergency Committee reports to the Government on risk-preparedness, energy security and crisis management matters in emergency situations of electricity supply.

5. Komiteti Emergjent Shtetëror, mbështetet nga Komiteti Teknik i cili vepron si kondinator i krizes në kuadër të Ministrisë.	5. Državni komitet za vanredne situacije podržava Tehnički komitet koji deluje kao koordinator za krize u okviru Ministarstva.	5. The State Emergency Committee shall be supported by the Technical Committee, which shall act as the crisis coordinator within the Ministry.
6. Qeveria e Republikës së Kosovës me propozim të Ministrisë, miraton akt nënligjor mbi masat kufizuese te furnizimit me energji në situata emergjente	6. Vlada Republike Kosovo, na predlog Ministarstva, usvojiće podzakonski akt o restriktivnim merama za snabdevanje energijom u vanrednim situacijama.	6. The Government of the Republic of Kosovo, upon the proposal of the Ministry, shall approve a sub-legal act on restrictive measures for electricity supply in emergency situations.
Neni 97 **Detyrat dhe përgjegjësitë e Komitetit Emergjent Shtetëror**	**Član 97** **Dužnosti i odgovornosti Državnog komiteta za vanredne situacije**	**Article 97** **Duties and responsibilities of State Emergency Committee**
1. Detyrat dhe përgjegjësitë e Komitetit Emergjent Shtetëror janë si në vijim:	1. Dužnosti i odgovornosti Državnog komiteta za vanredne situacije su sledeće:	1. Duties and responsibilities of the State Emergency Committee are:
1.1. harton dhe miraton metodologji, si dhe dokumente të nevojshme për procesin e menaxhimit të krizës së energjisë në përputhje me këtë ligj dhe legjislacionin përkatës në fuqi;	1.1. izrađuje i usvaja metodologiju, kao i potrebnu dokumentaciju za proces upravljanja energetskim krizama u skladu sa ovim zakonom i dotičnim zakonima na snazi;	1.1. drafting and approving methodologies, and necessary documents for the process of energy crisis management in accordance with this Law and the relevant legislation in force;
1.2. identifikon skenarët shtetërorë të krizës së energjisë elektrike me institucione dhe autoritete tjera përkatëse;	1.2. identifikuje scenarije stanja elektroenergetske krize sa drugim relevantnim institucijama i organima;	1.2. identifying the state scenarios of the electricity crisis with other relevant institutions and authorities;
1.3. bashkërendon aktivitetet që kanë të bëjnë me menaxhimin e krizave në sektorin e energjisë elektrike, të	1.3 koordinira aktivnosti vezane za upravljanje krizama u sektoru električne energije, definisane ovim zakonom, kao i	1.3. coordinating activities related to crisis management in the electricity sector, determined in the present Law, as well as

përcaktuara në këtë ligj, si dhe dispozitat tjera ligjore në fuqi;	drugim zakonskim odredbama na snazi;	other legal provisions in force;
1.4. identifikon dhe jep paralajmërim të hershëm të krizës në sektorin e energjisë elektrike, për menaxhimin e krizës së energjisë elektrike dhe ndërmerr veprimet përkatëse me marrjen e paralajmërimit nga Komiteti Teknik si koordinator i krizës së energjisë elektrike në ministrinë përkatëse dhe e njofton Qeverinë për shpalljen e krizës nga ndonjë autoritet kompetent i një pale kontraktuese ose një shtet anëtar i BE-së;	1.4 rano upozorava na krizu u elektroenergetskom sektoru, radi menadžiranja elektroenergetskom krizom i preduzima odgovarajuće postupke po prijemu upozorenja od Tehničkog komiteta kao koordinator za elektroenergetsku krizu u resornom ministarstvu i obaveštava Vladu o proglašenju krize od strane bilo kog nadležnog organa ugovorne strane ili države članice EU-a;	1.4. identification and crisis early warning in the electricity sector, for the management of the electricity crisis and undertaking relevant actions upon receiving the early warning from the Technical Committee as crisis coordinator for electricity at the relevant Ministry and notifying the Government for the declaration of the crisis by any relevant authority of a contracting party or an EU member state;
1.5. në rast të krizës së furnizimit me energji elektrike, ndihmon dhe ndihmohet në koordinimin e asistencës, me palët kontraktuese brenda rajonit të operimit të sistemit dhe me palët e tjera kontraktuese të kyçura drejtpërdrejt ose shtetet anëtare të BE-së; dhe,	1.5. u slučaju krize u snabdevanju električnom energijom, pomoći i bude pomognuta u koordinaciji pomoći, sa ugovornim stranama u regionu rada sistema i sa drugim direktno povezanim ugovornim stranama ili državama članicama EU-a; i,	1.5. in the event of an electricity supply crisis, receiving or providing assistance in coordinating the provided assistance, with Contracting Parties within the System Operation Region and other Contracting Parties directly connected or EU Member States and,
1.6. shkëmben informata përkatëse me autoritetet kompetente të Palëve të tjera Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë, shtetet anëtare të BE-së, Qendrën Rajonale Koordinuese dhe Grupi Koordinues të Sigurisë së Furnizimit të Komunitetit të Energjisë, duke mbrojtur informatat e ndjeshme dhe konfidenciale, mbi masat e gatishmërisë ndaj riskut, rezultatet e	1.6 . razmenjuju relevantne informacije sa nadležnim organima drugih ugovornih strana Energetske zajednice, država članica EU, Regionalnog koordinacionog centra i Koordinacione grupe za sigurnost snabdevanja Energetske zajednice, štiteći osetljive i poverljive informacije, o merama pripravnosti za rizik, rezultate procene rizika ili kritične slučajeve bezbednosti	1.6. exchange of relevant information, protecting sensitive and confidential information, on risk preparedness measures, risk assessment outcome or critical cases of electricity supply security, with the competent authorities of other Energy Community Contracting Parties or EU Member States and with Regional Coordination Centre and Energy

vlerësimit të riskut ose rastet kritike të sigurisë së furnizimit me energji elektrike.	snabdevanja električnom energijom.	Community Security of Supply Coordination Group.
2. Në zbatimin e detyrave të përcaktuara në këtë nen, Komiteti Emergjent Shtetëror bashkëpunon dhe bashkërendon masat e veta me institucione dhe autoritete tjera përkatëse, si dhe konsultohet me Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe me palët përkatëse të interesit në sektorin e energjisë elektrike, duke përfshirë shfrytëzuesit e rrjetit, ndërmarrjet e energjisë ose konsumatorët.	2. U sprovođenju dužnosti utvrđenih u ovom članu, Državni komitet za vanredne situacije će sarađivati i koordinirati svoje mere sa drugim relevantnim institucijama i organima, kao i konsultovati se sa Operatorom prenosnog sistema, Operatorom distributivnog sistema i relevantnim interesnim stranama u sektoru električne energije, uključujući korisnike mreže, energetska preduzeća ili potrošače.	2. In implementing the tasks defined in paragraph 1 of this article, the State Emergency Committee cooperates and coordinates with other relevant institutions and authorities, as well as consults with the Transmission System Operator, the Distribution System Operator and with the relevant stakeholders in the electricity sector, including important network users, energy companies or customers.
3. Komiteti Emergjent Shtetëror bashkëpunon me autoritetet përgjegjëse për sigurinë dhe menaxhimin e krizave në sektorët tjerë të ekonomisë, ose për sigurinë kombëtare dhe menaxhimin e krizave të Republikës së Kosovës. Ai koordinon detyrat specifike për zbatimin e masave të sigurisë së energjisë, duke përcaktuar mekanizmat përkatës të bashkërendimit në përputhje me këtë ligj dhe me planin e gatishmërisë për riskun.	3. Državni komitet za vanredne situacije sarađuje sa nadležnim organima za bezbednost i upravljanje krizama u drugim sektorima ekonomije, ili za nacionalnu bezbednost i upravljanje krizama Republike Kosova. On koordinira specifične dužnosti za sprovođenje mera energetske bezbednosti, utvrđivanjem relevantnih mehanizama koordinacija u skladu sa ovim zakonom i Planom spremnosti na rizik.	3. The State Emergency Committee shall cooperate with the authorities in charge for security and crisis management in other sectors of the economy, or national security and crisis management of the Republic of Kosovo. It shall coordinate specific tasks for implementing energy security measures in accordance with the present Law for determining relevant coordination mechanisms as defined in the Risk preparedness plan.
4. Komiteti Emergjent Shtetëror bashkërendon aktivitetet dhe masat me rëndësi rajonale me ENTSO-E, Qendrën Rajonale Koordinuese përkatëse, Grupin Koordinues të Sigurisë së Furnizimit të Komunitetit të Energjisë, Sekretariatin e	4. Državni komitet za vanredne situacije koordinira aktivnosti i mere od regionalnog značaja sa relevantnim ENTSO-E, Regionalnim Koordinacionim Centrom, Koordinacionom grupom bezbednosti snabdevanja energetske zajednice,	4. The State Emergency Committee coordinates its activities and measures of regional significance with the ENTSO-E, the respective Regional Coordination Centre, the Energy Community Coordinating Group for the Security of Supply, the Energy

Komunitetit të Energjisë dhe Autoritetet Kompetente përkatëse të palëve të tjera Kontraktuese të Rajonit përkatës ose palët e tjera kontraktuese të kyçura drejtpërdrejt ose sipas marrëveshjeve dypalëshe, shtetet anëtare të BE-së dhe me organe të tjera ndërkombëtare të sigurisë, sipas rastit.	Sekretarijatom energetske zajednice i relevantnim nadležnim organima drugih ugovornih strana odgovarajućeg regiona ili drugim ugovornim stranama uključenim direktno ili, u skladu sa bilateralnim sporazumima, državama članicama EU-a i drugim međunarodnim bezbednosnim telima, zavisno od slučaja.	Community Secretariat and the relevant authorities of other Contracting Parties of the relevant Region or other Contracting Parties directly involved or, according to bilateral agreements, the EU Member States and with other international security bodies, as the case may be.
5. Në masat për menaxhimin e krizës përcaktohet mbrojtja për kategoritë e konsumatorëve ose shfrytëzuesve të rrjetit të energjisë elektrike, të cilët përjashtohen nga cilado masë e reduktimit të ngarkesës dhe mbrojtjes nga shkyçja në kontekstin e krizës në furnizim, bazuar në sigurinë publike, sigurinë kombëtare ose çështjet shëndetësore, si dhe të arsyetojnë nevojën për mbrojtjen e tillë në përputhje me legjislacionin në fuqi.	5. U merama za menadžiranje krize utvrđuje se zaštita kategorija potrošača ili korisnika električne mreže, koji su isključeni iz svake mere smanjenja opterećenja i zaštite od isključivanja u kontekstu krize u snabdevanju, zasnovane na javnoj bezbednosti, nacionalnoj bezbednosti ili zdravstvenim pitanjima, kao i da opravdaju potrebu za takvu zaštitu u skladu sa važećim zakonom.	5. In the crisis management measures, protection for the categories of customers or users of the electricity network, who are exempt from any measures of load shedding and protected from disconnection under the circumstances of the supply crisis, based on public safety, national security or health issues in accordance with the relevant law in force shall be defined, as well as to justify the need for such protection in accordance with the legislation in force.
Neni 98 **Gatishmëria ndaj riskut**	**Član 98** **Spremnost na rizik**	**Article 98** **Risk preparedness**
1. Komiteti Emergjent Shtetëror është autoriteti kompetent përgjegjës menaxhimin e gatishmërisë ndaj riskut në sektorin e energjisë elektrike sipas këtij ligji.	1. Državni komitet za vanredne situacije je nadležni organ odgovoran za spremnost na rizik u energetskom sektoru, prema ovom zakonu.	1. The State Emergency Committee is the competent authority for managing the risk-preparedness tasks in the electricity sector as per this Law.
2. Komiteti Emergjent Shtetëror siguron që të gjitha risqet relevante që kanë të bëjnë me	2. Državni komitet za vanredne situacije obezbeđuje da se svi relevantni	2. The State Emergency Committee shall ensure that all relevant risks relating to

sigurinë e furnizimit me energji elektrike janë vlerësuar në përputhje me dispozitat e këtij ligji. Për këtë qëllim, Komiteti Emergjent Shtetëror bashkëpunon me Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes, Rregullatorin, ENTSO-E, Qendrën Rajonale Koordinuese, autoritetet kompetente të Palës tjetër Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë dhe akterë të tjerë përkatës, sipas nevojës.	rizici u vezi sa sigurnošću snabdevanja električnom energijom procene u skladu sa odredbama ovog zakona. U tu svrhu Državni komitet za vanredne situacije sarađuje sa operaterom prenosnog sistema, Operatorom distributivnog sistema, Regulatorom, ENTSO-E, Regionalnim koordinacionim centrom, nadležnim organima druge ugovorne strane Energetske zajednice i drugim relevantnim akterima, kao i po potrebi.	security of electricity supply are assessed in accordance with the provisions of this Law. To that end, State Emergency Committee shall cooperate with Transmission System Operator, Distribution System Operator, the Regulator, the ENTSO-E, Regional Coordination Centre, competent authorities of other Energy Community Contracting Party and other relevant stakeholders, as required.
3. Komiteti Emergjent Shtetëror bashkëpunon me ENTSO-E, autoritetet kompetente rajonale dhe autoritetet rregullatore në identifikimin dhe përditësimin e skenarëve rajonalë të krizës së energjisë elektrike.	3. Državni komitet za vanredne situacije sarađuje sa ENTSO-E, nadležnim regionalnim vlastima i regulatornim organima u identifikaciji i ažuriranju regionalnih scenarija krize električne energije.	3. The State Emergency Committee cooperates with ENTSO-E, the regional competent authorities and regulatory authorities in identification and updates of the most relevant regional electricity crisis scenarios.
4. Komiteti Emergjent Shtetëror mund t'i delegojë detyrat operative lidhur me planifikimin e gatishmërisë ndaj riskut dhe menaxhimin e riskut të përcaktuara në këtë ligj tek Operatori i Sistemit të Transmetimit, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes, Operatori i Tregut të Energjisë Elektrike, prodhuesit e energjisë elektrike, furnizuesit dhe organet tjera përkatëse. Detyrat e deleguara kryhen nën mbikëqyrjen e Komitetit Emergjent Shtetëror dhe specifikohen në planin e gatishmërisë ndaj riskut.	4. Državna komisija za vanredne situacije može delegirati operativne dužnosti u vezi sa planiranjem spremnosti za rizik i menadžiranje rizicima definisane ovim zakonom Operatoru prenosnog sistema, operateru distributivnog sistema, operateru tržišta električne energije, proizvođaču električne energije, snabdevaču i drugim relevantnim organima. Delegirane dužnosti se obavljaju pod nadzorom Državnog komiteta za vanredne situacije i navedeni su u planu pripravnosti za rizik.	4. The State Emergency Committee may delegate the operational tasks regarding risk-preparedness planning and risk management set out in this Law to the Transmission System Operator, Distribution System Operator, Electricity Market Operator, electricity producers, suppliers and other relevant bodies. Delegated tasks shall be performed under the supervision of the State Emergency Committee and shall be specified in the risk-preparedness plan.

Neni 99 Identifikimi i skenarëve kombëtarë të krizës së energjisë elektrike	Član 99 Identifikacija nacionalnog scenarija krize u oblasti električne energije	Article 99 Identification of national electricity crisis scenarios
1. Brenda katër (4) muajve nga identifikimi i skenarëve rajonalë të krizës së energjisë elektrike në pajtim me nenin 98 paragrafi 3 të këtij ligji, Komiteti Emergjent Shtetëror identifikon skenarët relevantë kombëtarë të krizës së energjisë elektrike, të cilat janë në përputhje me skenarët rajonalë të krizës së energjisë elektrike.	1. U roku od četiri (4) meseca od identifikacije scenarija regionalne elektroenergetske krize u skladu sa članom 98. stav 3. ovog zakona, Državni komitet za vanredne situacije identifikuje najrelevantnije nacionalne scenarije krize električne energije, koji su u skladu sa scenarijima regionalne elektroenergetske krize.	1. Within four (4) months of the identification of the regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 98 paragraph 3 of this Law, the State Emergency Committee shall identify the most relevant national electricity crisis scenarios, which shall be consistent with the regional electricity crisis scenarios.
2. Në identifikimin e skenarëve kombëtarë të krizës së energjisë elektrike, Komiteti Emergjent Shtetëror konsultohet me Rregullatorin, Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes dhe sipas rastit me prodhuesit e energjisë elektrike ose shoqatat e tyre.	2. U identifikaciji nacionalnih scenarija krize električne energije, Državni komitet za vanredne situacije konsultuje se sa Regulatorom, operatorom prenosnog sistema, operatorom distributivnog sistema i, po potrebi, proizvođačima električne energije ili njihovim udruženjima.	2. In identifying the national electricity crisis scenarios, the State Emergency Committee shall consult the Regulator, the Transmission System Operator, the Distribution System Operator and, where relevant, electricity producers or their associations.
3. Skenarët kombëtarë të krizës së energjisë elektrike identifikohen të paktën në bazë të risqeve të mëposhtme: 3.1. rrisqe të rralla dhe ekstreme natyrore; 3.2. rrisqe aksidentale që shkojnë përtej kriterit të sigurisë N-1 dhe rastet e jashtëzakonshme; dhe 3.3. rrisqe nga pasojat, përfshirë pasojat nga	3. Nacionalni scenariji krize električne energije identifikovani su na osnovu najmanje sledećih rizika: 3.1 retke i ekstremne prirodne opasnosti; 3.2 slučajni rizici koji prevazilaze N-1 bezbednosni kriterijum i izuzetne slučajeve i, 3.3 rizici od posledica, uključujući	3. The national electricity crisis scenarios shall be identified on the basis of at least the following risks: 3.1 rare and extreme natural hazards; 3.2 accidental hazards going beyond the N-1 security criterion and exceptional contingencies, and 3.3 consequential hazards including the

sulmet keqdashëse dhe nga mungesa e karburanteve.	posledice zlonamernih napada i nestašice goriva.	consequences of malicious attacks and of fuel shortages.
4. Komiteti Emergjent Shtetëror përditëson çdo katër (4) vjet skenarët kombëtarë të krizës së energjisë elektrike, përveç rasteve kur rrethanat kërkojnë përditësime më të shpeshta.	4. Državni komitet za vanredne situacije ažurira nacionalne scenarije krize električne energije svake četiri (4) godine, osim ako okolnosti zahtevaju češće ažuriranje.	4. The State Emergency Committee shall update the national electricity crisis scenarios every four (4) years, unless circumstances warrant more frequent updates.
5. Brenda katër (4) muajve nga identifikimi i skenarëve rajonalë të krizës së energjisë elektrike, në pajtim me nenin 97 paragrafi 3 të këtij ligji, Komiteti Emergjent Shtetëror informon Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë dhe Grupin e Koordinimit të Sigurisë së Furnizimit, të themeluar në kuadër të Komunitetit të Energjisë për vlerësimin e e risqeve. Ky informacion përfshin të dhëna mbi pronësinë e infrastrukturës së rëndësishme për sigurinë e energjisë elektrike, furnizimin me energji dhe çdo masë të ndërmarrë për parandalimin ose zbutjen e ketyre risqeve, duke treguar pse këto masa konsiderohen të nevojshme dhe proporcionale.	5. U roku od četiri (4) meseca od identifikacije scenarija regionalne krize električne energije u skladu sa članom 97 stav 3 ovog zakona, Državni komitet za vanredne situacije obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice, Grupu za koordinaciju sigurnosti snabdevanja, osnovana u okviru Energetske zajednice, o proceni rizika. Ove informacije sadrže podatke u vezi sa vlasništvom nad infrastrukturu važnom za sigurnost, snabdevanje električnom energijom i sve mere preduzete za sprečavanje ili ublažavanje takvih rizika, sa pokazujući zašto se ove mere smatraju neophodnim i proporcionalnim.	5. Within four (4) months of identification of regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 97 paragraph 3 of this Law, the State Emergency Committee shall inform the Energy Community Secretariat and he Security of Supply Coordination Group, established within the Energy Community of its assessment of the risks. This information shall include data in relation to ownership of infrastructure relevant for security of electricity supply, and any measures taken to prevent or mitigate such risks, indicating why such measures are considered necessary and proportionate.
Neni 100 **Plani i gatishmërisë ndaj riskut.**	**Član 100** **Plan spremnosti na rizik**	**Article 100** **Risk-preparedness plan**
1. Në bazë të skenarëve rajonal dhe kombëtar të krizës së energjisë elektrike të identifikuar	1. Na osnovu regionalnih i nacionalnih scenarija krize električne energije	1. On the basis of the regional and national electricity crisis scenarios identified

sipas nenit 98 paragrafi 3 dhe nenit 99 të këtij ligji, Komiteti Emergjent Shtetëror harton planin e gatishmërisë ndaj riskut.	identifikovanih u skladu sa članom 98 stav 3 i član 99 ovog zakona, Državni komitet za vanredne situacije sačinjava plan spremnosti na rizik.	pursuant to Articles 98 paragraph 3 and Article 98 of this Law, the State Emergency Committee shall draft a risk-preparedness plan.
2. Plani i gatishmërisë ndaj riskut përbëhet nga masa kombëtare, rajonale dhe kur është e aplikueshme, dypalëshe, që janë të përcaktuara qartë, transparente, proporcionale dhe jodiskriminuese. Të gjitha masat e planifikuara ose të ndërmarra për parandalimin, përgatitjen dhe zbutjen e krizave të energjisë elektrike duhet plotësisht të jenë në përputhje me rregullat që rregullojnë tregun e energjisë elektrike dhe funksionimin e sistemit.	2. Plan spremnosti na rizik se sastoji od nacionalnih, regionalnih i, kada je primenjivo, bilateralnih mera koje su jasno definisane, transparentne, srazmerne i nediskriminatorne. Sve mere koje su planirane ili preduzete za prevenciju, pripremu i ublažavanje uticaja krize električne energije moraju u potpunosti poštovati pravila koja regulišu tržište električne energije i rad sistema.	2. The risk-preparedness plan shall consist of clearly defined, transparent, proportionate and non-discriminatory national measures, regional and, where applicable, bilateral measures.All measures that are planned or taken to prevent, prepare for and mitigate electricity crises shall fully comply with the rules governing the electricity market and system operation.
3. Për të siguruar konsistencën e planit të gatishmërisë ndaj riskut, Komitetit Emergjent Shtetëror, përpara miratimit të tij paraqet draft planin për konsultim, autoriteteve kompetente të Palëve Kontraktuese përkatëse të Komunitetit të Energjisë në Rajonin e Operimit të Sistemit dhe kur nuk janë në të njëjtin rajon të operimit të sistemit, tek autoritetet kompetente të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë të lidhura drejtpërdrejt, si dhe te Sekretariati i Komunitetit të Energjisë.	3. Da bi se osigurala konzistentnost plana spremnosti na rizik, Državni komitet za vanredne situacije, pre njegovog usvajanja, predstavlja nacrt plana, na konsultacije, nadležnim organima odgovarajućih ugovornih strana Energetske zajednice u sistemu u operativnu regiju sistema, dok kada nisu u istom regionu rada sistema, nadležnim organima ugovornih strana Energetske zajednice direktno povezanih, kao i Sekretarijatu Energetske zajednice.	3. In order to ensure consistency of risk-preparedness plan, the State Emergency Committee shall, before adopting the risk-preparedness plan, submit the draft plan, for a consultation, to the competent authorities of the relevant Energy Community Contracting Parties in the System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, to the competent authorities of directly connected Energy Community Contracting Parties, as well as to the Energy Community Secretariat.
4. Brenda gjashtë (6) muajve të pranimit të draft planit të gatishmëris ndaj riskut,	4. U roku od šest (6) meseci od prijema nacrta plana spremnosti na rizik, nadležni	4. Within six (6) months of receipt of the draft Risk preparedness plan, the competent

autoritetet kompetente referuar paragrafit 3 të këtij neni dhe Sekretariati i Komunitetit të Energjisë, mund të dërgojnë rekomandime në lidhje me draft planin e gatishmërish ndaj riskut.	organi iz stava 3. ovog člana i Sekretarijat Energetske zajednice mogu poslati preporuke u vezi sa nacrtom plana spremnosti za rizik.	authorities referred in paragraph 3 of this Article and the Energy Community Secretariat may submit recommendations regarding the draft Risk preparedness plan.
5. Brenda nëntë (9) muajve pas dorëzimit të draft planit për konsultim, Qeveria e Republikës së Kosovës miraton planin e gatishmërisë ndaj riskut, duke marrë parasysh rezultatet e konsultimit sipas paragrafit 3 të këtij neni dhe çdo rekomandim të pranuar gjatë procesit të konsultimit sipas paragrafit 4 të këtij neni. Komitetit Emergjent Shtetëror njofton pa vonesë Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë për planin e gatishmërisë ndaj riskut dhe publikon atë në faqen zyrtare.	5. U roku od devet (9) meseci nakon dostavljanja nacrta plana na konsultacije, Vlada Republike Kosovo usvaja plan spremnosti na rizik, uzimajući u obzir rezultate konsultacija iz stava 3. ovog člana i sve preporuke dobijene tokom procesa konsultacija prema stavu 4. ovog člana. Državni komitet za vanredne situacije bez odlaganja obaveštava bez odlaganja Sekretarijat Energetske zajednice o planu spremnosti za rizik i objavljuje ga na zvaničnoj internet stranici.	5. Within nine (9) months of submitting the draft plan for consultation , the Government of the Republic of Kosovo shall adopt the Risk-preparedness plan, taking into account the results of the consultation pursuant to paragraph 3 of this article and any recommendations received during consultation process in accordance to paragraph 4 of this article.. The State Emergency Committee shall notify the Risk-preparedness plan to the Energy Community Secretariat and shall publish it on its official website.
6. Ministria, Rregullatori dhe organet tjera relevante, subjektet apo personat, të cilët marrin informata konfidenciale për gatishmërinë ndaj riskut në pajtim me këtë ligj, sigurojnë konfidencialitetin e informatave të ndjeshme. Komiteti Emergjent Shtetëror, sipas kërkesës, mund të ofrojë një përmbledhje jokonfidenciale të planit të gatishmërisë ndaj riskut.	6. Ministarstvo, Regulator i drugi relevantni organi, subjekti ili lica, koji primaju poverljive informacije o spremnosti za rizik u skladu sa ovim zakonom, obezbeđuju poverljivost osetljivih informacija. Državni komitet za vanredne situacije može, na zahtev, dati nepoverljiv sažetak plana spremnosti na rizik.	6. The Ministry, the Regulator and other relevant bodies, entities or persons, which receive confidential information on risk preparedness pursuant to this Law, shall ensure the confidentiality of sensitive information. The State Emergency Committee may, upon request, to provide a non-confidential summary of the risk-preparedness plan.
7. Komiteti Emergjent Shtetëror përditëson planet e gatishmërisë ndaj riskut çdo katër (4)	7. Državni komitet za vanredne situacije ažurira planove spremnosti na rizik svake	7. The State Emergency Committee shall update the risk-preparedness plans every

vjet, përveç nëse rrethanat kërkojnë përditësime më të shpeshta, dhe e dërgon për miratim në Qeverin e Republikës së Kosovës.	četiri (4) godine,, osim ako okolnosti zahtevaju češće ažuriranje, i šalje ga Vladi Republike Kosovo na odobrenje.	four (4) years thereafter, unless circumstances warrant more frequent updates and submits for approval to Government
8. Nëse Komiteti Emergjent Shtetëror, brenda katër (4) muajve nga njoftimi i planit të miratuar të gatishmërisë ndaj riskut sipas paragrafit 4 të këtij neni, merr opinion jodetyrues të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë me rekomandim për rishikimin e planit, Komiteti Emergjent Shtetëror merr parasysh raportin e rekomandimit dhe/ose njofton Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë për planin e ndryshuar të gatishmërisë ndaj riskut ose njofton Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë për arsyet mbi kundërshtimin e rekomandimit brenda tre (3) muajve nga marrja e opinionit të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë.	8. Ako Državni komitet za vanredne situacije, u roku od četiri (4) meseca od obaveštenja o odobrenom planu pripravnosti za rizik iz stava 4. ovog člana, dobije neobavezujuće mišljenje Sekretarijata Energetske zajednice sa preporukom za reviziju plana, Državni komitet za vanredne situacije razmatra izveštaj o preporukama i/ili obavesti Sekretarijat Energetske zajednice o izmenjenom planu spremnosti za rizik ili obavesti Sekretarijat Energetske zajednice o razlozima protivljenja preporuci u roku od tri (3) meseca od dobijanje mišljenja Sekretarijata Zajednice energetike.	8. If the State Emergency Committee, within four (4) months of the notification of the adopted risk preparedness plan as per paragraph 4 of this Article, receives a non-binding opinion of the Energy Community Secretariat with a recommendation to review the plan, the State Emergency Committee shall take full account of the recommendation and shall either notify the amended risk-preparedness plan to the Energy Community Secretariat or notify the Energy Community Secretariat of the reasons why it objects to the recommendation within three (3) months of receipt of the Energy Community Secretariat's opinion.
Neni 101 **Paralajmërimi i hershëm dhe shpallja e krizës së energjisë elektrike**	**Član 101** **Rano upozorenje i proglašenje krize električne energije**	**Article 101** **Early warning and declaration of an electricity crisis**
1. Kur një vlerësim i adekuacisë sezonale ose një burim tjetër i besueshëm ofron informacion konkret, serioz dhe të besueshëm se mund të ndodhë një krizë e energjisë elektrike në Republikën e Kosovës, Komiteti Emergjent Shtetëror paralajmëron	1. Kada procena sezonske adekvatnosti ili drugi pouzdani izvor pruži konkretne, ozbiljne i pouzdane informacije da može doći do krize električne energije u Republici Kosovu, Državni komitet za vanredne situacije upozorava Sekretarijat Energetske	1. Where a seasonal adequacy assessment or other trustworthy source provides concrete, serious and reliable information that an electricity crisis may occur in the Republic of Kosovo, the State Emergency Committee warns the Energy

Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë, autoritetet kompetente të Palët Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë brenda të njëjtit rajon të operimit të sistemit dhe, kur ato nuk janë në të njëjtin rajon të operimit të sistemit, autoritetet kompetente të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë të kyçura drejtpërdrejt.	zajednice, nadležne organe Strana ugovornica Energetske zajednice u okviru istog regiona rada sistema i, kada nisu u istom regionu rada sistema, direktno povezane nadležne organe Ugovornih strana Energetske zajednice.	Community Secretariat, the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties within the same System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, the competent authorities of the directly connected Energy Community Contracting Parties.
2. Komiteti Emergjent Shtetëror informon për shkaqet e krizës së mundshme të energjisë elektrike, për masat e planifikuara ose të marra për parandalimin e krizës së energjisë elektrike dhe për nevojën e mundshme për ndihmë nga Palët e tjera Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë. Informacioni duhet të përfshijë ndikimet e mundshme të masave në tregun fqinjë të energjisë elektrike.	2. Državni komitet za vanredne situacije informiše o uzrocima moguće elektroenergetske krize, o planiranim ili preduzetim merama za sprečavanje elektroenergetske krize i o eventualnoj potrebi pomoći drugih ugovornih strana Energetske zajednice. Informacija treba da sadrži moguće uticaje mera na susedno tržište električne energije.	2. The State Emergency Committee informs on the causes of the possible electricity crisis, on measures planned or taken to prevent an electricity crisis and on the possible need for assistance from other Energy Community Contracting Parties. The information shall include the possible impacts of the measures on the neighbouring electricity market.
3. Kur përballet me krizën e energjisë elektrike, Komiteti Emergjent Shtetëror, i propozon Qeverisë së Republikës së Kosovës për shpalljen e krizës së energjisë elektrikedhe informon pa vonesë autoritetet kompetente të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë në të njëjtin rajon të operimit të sistemit dhe, kur ato nuk janë në të njëjtin rajon të operimit të sistemit, autoritetet kompetente të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë të kyçura drejtpërdrejt, si dhe Sekretariati i Komunitetit të Energjisë. Ky informacion përfshin shkaqet	3. Kada se suoči sa električnom krizom, Državni komitet za vanredne situacije predlaže Vladi Republike Kosovo da proglasi krizu električne enrgije i bez odlaganja obaveštava nadležne organe ugovornih strana Energetske zajednice u istom regionu rada sistema, a kada nisu u istom Regionu rada sistema direktno povezane nadležne organe Ugovornih strana Energetske zajednice, kao i Sekretarijat Energetske zajednice. Ove informacije uključuju uzroke pogoršanja situacije u snabdevanju električnom energijom, razloge	3. When confronted with an electricity crisis, the State Emergency Comitee proposes to Government to declare an electricity crisis and informs without delay the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties within the same System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, the competent authorities of directly connected Energy Community Contracting Parties, as well as the Energy Community Secretariat, without delay. That information shall include the causes of the deterioration of the

e përkeqësimit të situatës së furnizimit me energji elektrike, arsyet e shpalljes së krizës së energjisëelektrike, masat e planifikuara ose të marra për ta zbutur atë dhe nevojën për çdo ndihmë nga Palët e tjera Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë.	za proglašenje krize električne energije, planirane ili preduzete mere za njeno ublažavanje i potrebu za bilo kakvom pomoći od drugih Ugovornih strana Energetske zajednice.	electricity supply situation, the reasons for declaring an electricity crisis, the measures planned or taken to mitigate it and the need for any assistance from other Energy Community Contracting Parties.
4. Me kërkesë të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë ose autoriteteve kompetente të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë brenda të njëjtit rajon të operimit të sistemit dhe kur ato nuk janë në të njëjtin rajon të operimit të sistemit, autoritetet kompetente të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë të kyçura drejtpërdrejt, Komiteti Emergjent Shtetëror jep informacion shtesë.	4. Na zahtev Sekretarijata Energetske zajednice ili nadležnih organa ugovornih strana Energetske zajednice u okviru istog regiona rada sistema i, kada nisu u istom regionu rada sistema, nadležni organi Zajednice ugovarača Stranke energije povezane direktno, Državni komitet za vanredne situacije daje dodatne informacije.	4. Upon request of the Energy Community Secretariat or the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties within the same System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, the competent authorities of directly connected Energy Community Contracting Parties, the State Emergency Committee shall provide additional information.
5. Kur Komiteti Emergjent Shtetëror lëshon një paralajmërim të hershëm ose propozon Qeverisë së Republikës së Kosovës për shpalljen e krizës së energjisë elektrike, merr për bazë masat e përcaktuara në planin e gatishmërisë ndaj riskut.	5. Kada Državni komitet za vanredne situacije izda rano upozorenje ili predloži Vladi Republike Kosovo da proglasi krizu električne enrgije , za osnovu uzima mere definisane planom pripravnosti za rizik.	5. Where the State Emergency Committee issues an early warning or proposes to Government for declaring s an electricity crisis, takes into account the measures set out in the Risk-preparedness plan.
Neni 102 **Bashkëpunimi dhe ndihma bilaterale dhe rajonale**	**Član 102** **Bilateralna i regionalna saradnja i pomoć**	**Article 102** **Bilateral and regional cooperation and assistance**
1. Aty ku ekziston kapaciteti i nevojshëm	1. Tamo gde postoje potrebni tehnički	1. Where the necessary technical ability

teknike, Ministria ofron ndihmë autoriteteve kompetente përkatëse me anë të masave rajonale ose bilaterale për të cilat është rënë dakord në bazë të këtij neni dhe nenit 100 të këtij ligji. Për këtë qëllim, dhe me qëllim të mbrojtjes së sigurisë publike dhe sigurisë personale, Ministria mund të lidhë marrëveshje për masa rajonale ose bilaterale për të ofruar energji elektrike në mënyrë të koordinuar.	kapaciteti, Ministarstvo pruža pomoć relevantnim nadležnim organima kroz regionalne ili bilateralne mere koje su dogovorene na osnovu ovog člana 100. ovog zakona. U tu svrhu, a u cilju zaštite javne i lične bezbednosti, Ministarstvo može zaključivati sporazume o regionalnim ili bilateralnim merama za obezbeđivanje električne energije, na koordinisan način.	exist, the Ministry shall offer assistance to the concerned competent authorities by means of regional or bilateral measures that have been agreed pursuant to this Article and to Article 100 of this Law. To that end, and with the purpose of protecting public safety and personal security, the Ministry may enter into agreements on regional or bilateral measures in order to deliver electricity in a coordinated manner.
2. Me qëllim të realizimit të bashkëpunimit nga paragrafi 1 i këtij neni, Ministria pajtohet me autoritetet kompetente të Palëve Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë për aranzhimet e nevojshme teknike, ligjore dhe financiare për zbatimin e masave rajonale ose bilaterale. përpara se të ofrohet ndihma, veçanërisht në lidhje me:	2. U cilju ostvarivanja saradnje iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo se sa nadležnim organima Ugovornih strana Energetske zajednice dogovara o neophodnim tehničkim, pravnim i finansijskim aranžmanima za sprovođenje regionalnih ili bilateralnih mera pre pružanja pomoći, posebno u vezi sa:	2. In order to achieve the cooperation from paragraph 1 of this Article, the Ministry agrees with the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties on the necessary technical, legal and financial arrangements for the implementation of regional or bilateral measures before the assistance is offered, in particular in relation to:
2.1. aktivizimin e çdo lloj ndihme dhe ndërprerjen e dhënies së ndihmës;	2.1. aktiviranje bilo koje vrste pomoći i prestanak pomoći;	2.1. the activation of any type of assistance and interruption of assistance provision;
2.2. sasinë maksimale të energjisë elektrike që dërgohet në nivel rajonal ose dypalësh dhe mënyrën e dërgimit; dhe	2.2. maksimalnu količinu električne energije koja se šalje na regionalnom ili bilateralnom nivou i način slanja; I	2.2. the maximum amount of electricity to be delivered at the regional or bilateral level and the method of delivery; and
2.3. kompensimin e drejtë që paguhet për ndihmën e dhënë, i cili përbëhet nga:	2.3. pravična naknada plaćena za pruženu pomoć, koja se sastoji od:	2.3. the fair compensation that is paid for the assistance provided, which consists of:

2.3.1. kostot e sigurimit të energjisë elektrike;	2.3.1. troškova osiguranja električne energije;	2.3.1. the costs of providing electricity;
2.3.2. kostot për transmetimin e energjisë elektrike që dorëzohet në territorin e një Pale Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë që kërkon ndihmën;	2.3.2. troškova za prenos električne energije isporučene na teritoriju ugovorne strane Energetske zajednice koja traži pomoć;	2.3.2. the costs for the transmission of electricity that is delivered to the territory of a Energy Community Contracting Party that requests the assistance;
2.3.3. kostot e bëra realisht nga Pala Kontraktuese e Komunitetit të Energjisë, e cila ofron ndihmën, duke përfshirë kostot e asistencës së ofruar e cila nuk është aktivizuar; dhe	2.3.3. troškova koje stvarno ima ugovorna strana Energetske zajednice koja pruža pomoć, uključujući troškove pružene pomoći koja nije aktivirana i;	2.3.3. the costs actually incurred by the Energy Community Contracting Party which provides the assistance, including the costs of provided assistance which has not been activated and;
2.3.4. të gjitha shpenzimet që rezultojnë nga procedurat gjyqësore, procedurat e arbitrazhit ose procedurat dhe zgjidhjet e ngjashme.	2.3.4 svih troškova koji proističu iz sudskih, arbitražnih ili postupaka i sličnih rešavanja.	2.3.4 all costs resulting from court proceedings, arbitration proceedings or similar proceedings and settlements.
3. Republika e Kosovës është e obliguar që të gjitha shpenzimet për ndihmën e pranuar t'ia rimbursojë Palës Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë që ofron ndihmën.	3. Republika Kosova je dužna da nadoknadi sve troškove za primljenu pomoć ugovornoj strani Energetske zajednice koja pruža pomoć.	3. The Republic of Kosovo is obliged to reimburse all costs for the received assistance to the Energy Community Contracting Party that provides the assistance.
4. Kur, në rast të krizës së energjisë elektrike, Republika e Kosovës nuk ka lidhur marrëveshje për masat rajonale ose bilaterale dhe për aranzhimet e nevojshme teknike, ligjore dhe financiare për zbatimin e masave, pajtohet për masat e përkohshme me Palët	4. Kada, u slučaju krize sa električnom energijom, Republika Kosova nije zaključila sporazum o regionalnim ili bilateralnim merama i o neophodnim tehničkim, pravnim i finansijskim aranžmanima za sprovođenje mera, ona se slaže o privremenim merama sa	4. When, in the event of an electricity crisis, the Republic of Kosovo has not concluded agreements on regional or bilateral measures and on the necessary technical, legal and financial arrangements for the implementation of the measures, it shall

Kontraktuese të Komunitetit të Energjisë. Para marrjes së ndihmës, Republika e Kosovës merr përsipër detyrimin për të paguar kompensimin nga nënparagrafi 2.3. të këtij neni, për zbatimin e atyre masave.	Ugovorne strane energetskih zajednica. Pre dobijanja pomoći, Republika Kosovo preuzima obavezu plaćanja naknade iz tačke 2.3. ovog člana, za sprovođenje tih mera.	agree on temporary measures with the Energy Community Contracting Party. Before receiving the assistance, the Republic of Kosovo shall assume an obligation to pay the compensation from subparagraph 2.3 of this Article, for the application of those measures.
Neni 103 **Pajtueshmëria me rregullat e tregut**	**Član 103** **Usklađenost sa tržišnim pravilima**	**Article 103** **Compliance with market rules**
1. Masat e marra për parandalimin ose zbutjen e krizës së energjisë elektrike duhet të jenë në përputhje me rregullat që rregullojnë tregun rajonal të energjisë elektrike dhe operimin e sistemit.	1. Mere koje se preduzimaju za sprečavanje ili ublažavanje elektroenergetske krize moraju biti u skladu sa pravilima koja uređuju regionalno tržište električne energije i rad sistema.	1. Measures taken to prevent or mitigate electricity crisis shall comply with the rules governing the regional electricity market and system operation.
2. Masat jo të bazuara në treg aktivizohen gjatë një krize të energjisë elektrike vetëm si mjeti i fundit, nëse të gjitha opsionet e ofruara nga tregu janë ezauruar ose kur është e qartë se masat e bazuara në treg nuk janë të mjaftueshme për të parandaluar përkeqësimin e mëtejshëm të furnizimit me energji elektrike.	2. Netržišne mere se aktiviraju u krizi električne energije samo kao poslednje sredstvo ako su iscrpljene sve opcije koje nudi tržište ili kada je jasno da mere zasnovane na tržištu same po sebi nisu dovoljne da spreče dalje pogoršanje snabdevanja električnom energijom.	2. Non-market-based measures shall be activated in an electricity crisis only as a last resort if all options provided by the market have been exhausted or where it is evident that market-based measures alone are not sufficient to prevent a further deterioration of the electricity supply situation.
3. Masat jo të bazuara në treg janë të nevojshme, proporcionale, jodiskriminuese dhe të përkohshme dhe nuk cenojnë në mënyrë të padrejtë konkurrencën dhe funksionimin efektiv të tregut rajonal të energjisë elektrike.	3. Netržišne mere su neophodne, proporcionalne, nediskriminatorne i privremene i ne utiču nepravedno na konkurenciju i efikasno funkcionisanje regionalnog tržišta električne energije.	3. Non-market-based measures shall be necessary, proportionate, non-discriminatory and temporary and shall not unduly distort competition and the effective functioning of the regional electricity market.

4. Komiteti Emergjent Shtetëror informon të gjitha palët e interesuara në Republikën e Kosovës për zbatimin e çdo mase që nuk bazohet në treg.	4. Državna komisija za vanredne situacije obaveštava sve zainteresovane strane u Republici Kosova o sprovođenju svake mere koja nije zasnovana na tržištu.	4. The State Emergency Committee shall inform all interested stakeholders in the Republic of Kosovo of the application of any non-market-based measures.
5. Kufizimi i transaksioneve duke përfshirë kufizimin e kapacitetit ndërzonal tashmë të alokuar, kufizimin e ofrimit të kapacitetit ndërzonal për alokimin e kapaciteteve ose kufizimin e ofrimit të planeve inicohet vetëm në pajtim me nenin 32 të këtij ligji.	5.Ograničenje transakcija uključujući ograničenje već dodeljenog međuzonskog kapaciteta, ograničenje pružanja međuzonskog kapaciteta za dodelu kapaciteta ili ograničenje pružanja planova se pokreće samo u skladu sa članom 32. ovog zakona.	5. Transaction curtailment including curtailment of already allocated cross-zonal capacity, limitation of provision of cross-zonal capacity for capacity allocation or limitation of provision of schedules shall be initiated only in accordance with Article 32 of this Law.
Neni 104 **Vlerësimi ex-post**	**Član 104** **Ex post evaluacija**	**Article 104** **Ex post evaluation**
1. Brenda tre (3) muajve nga përfundimi i krizës së energjisë elektrike, Komiteti Emergjent Shtetëror përgatit dhe i dorëzon Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë Grupit të Koordinimit të Sigurisë së Furnizimit i themeluar në kuadër të Komunitetit të Energjisë një raport për vlerësimin ex-post të krizës së energjisë elektrike, i cili në veçanti përmban:	1. U roku od tri (3) meseca od prestanka elektroenergetske krize, Državni komitet za vanredne situacije priprema i dostavlja Sekretarijatu Energetske zajednice i Grupi za koordinaciju sigurnosti snabdevanja osnovane u okviru Energetske zajednice, izveštaj o ex - post proceni električne energije, koji posebno sadrži:	1. Within three (3) months of the end of the electricity crisis, the State Emergency Committee shall prepare, and submit to the Energy Community Secretariat, the Security of Supply Coordination Group established within the Energy Community, a report on the ex-post evaluation of the electricity crisis, which in particular contains:
1.1. përshkrimin e ngjarjes që shkaktoi krizën e energjisë elektrike;	1.1. opis događaja koji je izazvao električnu krizu;	1.1. description of the event that caused the electricity crisis;
1.2. përshkrimin e të gjitha masave parandaluese, përgatitore dhe zbutëse të	1.2. opis svih preduzetih preventivnih, pripremnih i ublažavajućih mera i ocenu	1.2. description of all preventive, preparatory and mitigation measures

ndërmarra dhe vlerësimin e proporcionalitetit dhe efektivitetit të tyre;	njihove proporcionalnosti i delotvornosti;	undertaken and assessment of their proportionality and effectiveness;
1.3. vlerësimin e ndikimit ndërkufitar të masave të marra;	1.3. procena prekograničnog uticaja preduzetih mera;	1.3. assessment of the cross-border impact of the measures taken;
1.4. përshkrimin e asistencës, pavarësisht nga përdorimi i tyre, që është dhënë ose marrë nga një Palë Kontraktuese fqinje e Komunitetit të Energjisë ose një vend i tretë;	1.4 . opis pomoći, bez obzira na upotrebu, koju je dala ili primila susedna Strana ugovornica Energetske zajednice ili treća zemlja;	1.4. description of the assistance, regardless of its use, which was provided to, or received from, a neighboring Energy Community Contracting Party or a third country;
1.5. vlerësimin e ndikimit ekonomik të krizës së energjisë elektrike dhe ndikimi i masave të marra në sektorin e energjisë elektrike në masën që lejojnë të dhënat e disponueshme në kohën e vlerësimit, dhe në veçanti sasitë e energjisë elektrike të padërguara dhe niveli i shkyçjes manuale të kërkesës, duke përfshirë një krahasim midis nivelit të ndërprerjes vullnetare dhe të detyruar të kërkesës;	1.5 procena ekonomskog uticaja elektroenergetske krize i uticaja preduzetih mera na elektroenergetski sektor u meri u kojoj to dozvoljavaju podaci dostupni u vreme procene, a posebno neisporučene količine električne energije i nivo ručne isključenje potražnje, uključujući poređenje između nivoa dobrovoljnog i prinudnog prekida potraživanja;	1.5 assessment of the economic impact of the electricity crisis and the impact of the measures taken on the electricity sector to the extent that the data available at the time of the assessment allow, and in particular the quantities of undelivered electricity and the level of manual disconnection of demand, including a comparison between the level of voluntary and forced shutdown of demand;
1.6. arsyet që justifikojnë zbatimin e masave që nuk janë të bazuara në treg;	1.6. razloge koji opravdavaju sprovođenje mera koje nisu zasnovane na tržištu;	1.6. reasons that justify the application of measures that are not market-based;
1.7. çdo përmirësim të mundshëm ose përmirësim të propozuar për Planin e Gatishmërisë ndaj Riskut; dhe	1.7 sva potencijalna poboljšanja ili predložena poboljšanja Plana spremnosti za rizik i,	1.7 any possible improvements or proposed improvements to the Risk Preparedness Plan and;
1.8. rishikimi i mundësive për përmirësime	1.8 ponovni pregled mogućnosti za	1.8 review of the possibilities for

në zhvillimin e rrjetit në rastet kur zhvillimi i pamjaftueshëm i rrjetit ka shkaktuar ose ka kontribuar në krizën e energjisë elektrike.	razvoj mreže u slučajevima kada je nedovoljan razvoj mreže izazvao ili doprineo električnoj krizi.	improvements in network development in cases where insufficient network development has caused or contributed to the electricity crisis.
2. Me kërkesë të Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë ose Grupit Koordinues për Sigurinë e Furnizimit të Komunitetit të Energjisë, Komiteti Emergjent Shtetëror, dorëzon informata shtesë për raportin e vlerësimit ex-post të krizës së energjisë elektrike.	2. Državni komitet za vanredne situacije, na zahtev Sekretarijata Energetske zajednice ili Koordinacione grupe za sigurnost snabdevanja Energetske zajednice, dostavlja dodatne informacije za izveštaj o ex-post proceni elektroenergetske krize.	2. Upon request from the Energy Community Secretariat or the Coordination Group for Security of Supply of the Energy Community, the State Emergency Committee submits additional information to the report on the ex-post evaluation of the electricity crisis.
KAPITULLI XI **DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE**	**POGLAVLJE XI** **PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE**	**CHAPTER XI** **TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS**
Neni 105 **Stabiliment për ruajtjen e energjisë për qëllimin e sigurimit të rezervës automatike për rivendosje të frekuencës**	**Član 105** **Postrojenje za skladištenje energije u cilju obezbeđivanja automatske rezerve za obnavljanje frekvencije**	**Article 105** **Energy storage facilities for the purpose of providing automatic Frequency Restoration Reserve**
1. Me përjashtim të nenit 16 të këtij ligji, Operatori i Sistemit të Transmetimit mund të ketë në pronësi dhe të operojë stabilimente për ruajtjen e energjisë me kapacitet deri në 50 MW për qëllime të sigurimit të rezervës automatike për rivendosje të frekuencës pas plotësimit të kushteve të përcaktuara në paragrafët 2 deri në 5 të këtij neni.	1. Izuzetno od člana 16. ovog zakona, Operator prenosnog sistema može posedovati i upravljati postrojenjem za skladištenje energije do 50 MW u cilju obezbeđivanja automatske rezervne za obnavljanje frekvencije nakon ispunjavanja uslova navedenih u st. 2. do 5 ovog člana.	1. By way of derogation from Article 16 of this Law, the Transmission System Operator may own and operate energy storage facilities of a capacity of up to 50 MW for the purposes of providing automatic frequency restoration reserve upon fulfilment of the conditions stipulated in paragraphs 2 to 5 of this Article.

2. Bazuar në një vlerësim të situatës specifike të tregut në Kosovë, i cili përfshin parashikimet afatshkurtra dhe afatmesme për kërkesën dhe disponueshmërinë e rezervës automatike të rivendosjes së frekuencës të kryer nga Operatori i Sistemit të Transmetimit, Ministria vendos që stabilimentet për ruajtjen e energjisë për qëllime të sigurimit të rezervës automatike për rivendosje të frekuencës janë të nevojshme për funksionimin efikas, të besueshëm dhe të sigurt të sistemit të transmetimit në Kosovë. Jo më vonë se një (1) muaj pas vendimit të tillë, Operatori i Sistemit të Transmetimit propozon dhe Rregullatori miraton kushtet për një procedurë të hapur, transparente dhe jodiskriminuese të bazuar në treg për vlerësimin e tregut dhe/ose prokurimin e rezervës për rivendosje automatike të frekuencës. Kushtet e parashikuara në procedurën e vlerësimit përfshijnë kriteret tekniko-ekonomike të sigurimit të rezervës për rivendosjes automatike të frekuencës nga një stabiliment që ka aftësitë teknike të stabilimenteve për ruajtje të energjisë.	2. Na osnovu procene specifične situacije tržišta na Kosovu, koja uključuje kratkoročne i srednjoročne prognoze za potražnju i dostupnost rezerve za automatsko obnavljanje frekvencije koju vrši Operator prenosnog sistema , Ministarstvo odlučuje da postrojenja za skladištenje energije za svrhe obezbeđivanja automatske rezervn za obnavljanje frekvencije su neophodne za efikasan, pouzdan i siguran rad sistema prenosa na Kosovu. Najkasnije jedan (1) mjesec nakon donošenja odluke, Operator prenosnog sistema predlaže, a Regulator odobrava uslove za otvorenu, transparentnu i nediskriminatornu tržišnu proceduru za procjenu tržišta i/ili rezervnu nabavku za automatsko vraćanje frekvencije. Uslovi predviđeni u postupku ocenjivanja obuhvataju tehničko-ekonomske kriterijume obezbeđenja rezerve za automatsko obnavljanje frekvencije od strane postrojenja koja ima tehničke mogućnosti postrojenja za skladištenje energije.	2. Based on an assessment of the specific market situation in Kosovo, which shall include short- and medium-term projections for demand for and the availability of automatic frequency restoration reserve performed by the Transmission System Operator, the Ministry of Economy decides that energy storage facilities for the purposes of providing automatic frequency restoration reserve are necessary for the efficient, reliable and secure operation of the transmission system in Kosovo. Not later than one (1) month upon such decision, the Transmission System Operator shall propose, and the Regulator shall approve the conditions for an open, transparent, and non-discriminatory market-based procedure for assessing the market and/or procurement of the automatic frequency restoration reserve. The conditions for the evaluation stipulated in the procedure shall include the technical and economic criteria of providing automatic frequency restoration reserve from a facility that has the technical capabilities of the energy storage facilities.
3. Në bazë të kushteve të miratuara nga Rregullatori, Operatori i Sistemit të Transmetimit kryen procedurën e bazuar në treg brenda një periudhe jo më vonë se dy (2) muaj. Nëse konstaton, në përputhje me kriteret	3. Na osnovu uslova odobrenih od strane Regulatora, Operator prenosnog sistema sprovodi proceduru baziranu na tržište ne kasnije od dva (2) meseca. Ako utvrdi, u skladu sa kriterijumima procene, da	3. Based on the conditions approved by the Regulator, the Transmission System Operator carries out a market-based procedure within a period of not later than two (2) months. If it concludes, in

e vlerësimit, se asnjë pjesëmarrës në procedurë nuk ofron shërbim efikas dhe të besueshëm të rezervës automatike për rivendosje të frekuencës për të siguruar funksionimin e sistemit të transmetimit në Kosovë, ose shërbimet e tilla nuk janë ofruar me kosto të arsyeshme, Rregullatori lejon një përjashtim nga neni 16 i këtij ligji dhe njofton Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë dhe Bordin Rregullativ të Komunitetit të Energjisë. Pas një derogimi të tillë, Ministria do t'i japë Operatorit të Sistemit të Transmetimit të drejtën që të ketë në pronësi dhe të operojë stabilimente për ruajtje të energjisë dhe njofton Sekretariatin e Komunitetit të Energjisë, së bashku me të gjitha informatat përkatëse.	nijedan učesnik u postupku ne pruža efikasnu i pouzdanu automatsku rezervnu uslugu za obnavljanje frekvencije kako bi se obezbedio rad prenosnog sistema na Kosovu, ili takve usluge nisu pružene po razumnoj ceni, Regulator dozvoljava izuzetak od člana 16. ovog zakona i obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice i Regulatorni odbor Energetske zajednice. Po takvom odstupanju, Ministarstvo daje Operatoru prenosnog sistema pravo da poseduje i upravlja postrojenjima za skladištenje energije i o tome obaveštava Sekretarijat Energetske zajednice, zajedno sa svim relevantnim informacijama.	accordance with the evaluation criteria, that no participant in the procedure offers the efficient, reliable service of automatic frequency restoration reserve to secure operation of the transmission system in Kosovo, or such services have not been offered at reasonable costs, the Regulator shall grant a derogation from Article 16 of this Law and shall notify the Energy Community Secretariat and the Energy Community Regulatory Board. Following such derogation, the Ministry shall award the right to own and operate an energy storage facility to the Transmission System Operator and notify the Energy Community Secretariat, together with all relevant information.
4. Në rast se vlerësimi i bazuar në treg i kërkuar sipas paragrafëve 2 dhe 3 të këtij neni është kryer nga Operatori i Sistemit të Transmetimit brenda një periudhe prej dymbëdhjetë (12) muajsh para hyrjes në fuqi të këtij ligji, vlerësimi i tillë rishikohet nga Rregullatori për qëllim të miratimit të derogimit sipas këtij neni. Sipas vlerësimit të vetë, Rregullatori mund të pranojë një vlerësim të tillë ose kërkojë që të kryhet një vlerësim i ri.	4. U slučaju da je tržišnu procenu koja se zahteva prema stavovima 2 i 3 ovog člana izvršio Operator prenosnog sistema u periodu od dvanaest (12) meseci pre stupanja na snagu ovog zakona, takva procena se ponovno pregleda od strane regulatora u svrhu odobravanja odstupanja prema ovom članu. Po svom nahođenju, Regulator može prihvatiti takvu procenu ili zatražiti da se izvrši nova procena.	4. In case that market-based assessment required under paragraphs 2 and 3 of this article has been performed by the Transmission System Operator within a period of 12 months before the entry into force of this law, such assessment shall be reviewed by the Regulator for the purpose of granting the derogation under this article. The Regulator may accept such assessment or request new assessment to be performed.
5. Procedurat sipas të cilave stabilimenti i ruajtjes së energjisë operohet, ngarkohet dhe	5. Procedure po kojima se upravlja postrojenjem skladišta energije, punjenje i	5. Procedures under which the energy storage facility is operated, charged and

shkarkohet sistemi i ruajtjes miratohet nga Rregullatori.	pražnjenje sistema za skladištenje energije odobrava Regulator.	discharged, shall be approved by the Regulator.
6. Rregullatori çdo pesë (5) vjet kryen një konsultim publik për disponueshmërinë e rezervës automatike të rivendosjes së frekuencës dhe disponueshmërinë dhe interesin e mundshëm të palëve të tjera për të investuar në stabilimentet për ruajtjen e energjisë për këtë qëllim. Kur konsultimi publik, siç vlerësohet nga Rregullatori, tregon konkretisht se palët e tjera janë në gjendje të kenë në pronësi, zhvillojnë, operojnë ose menaxhojnë dhe ofrojnë stabilimente të tilla me kosto efektive, Rregullatori siguron që aktivitetet e Operatorit të Sistemit të Transmetimit në këtë drejtim transferohen gradualisht brenda tetëmbëdhjetë (18) muajve, kundrejt një kompensimi që pasqyron kostot që Operatori i Sistemit të Transmetimit ka bërë për asete të tilla. Në rast të një aseti, kostot kapitale të të cilit janë rikuperuar përmes bazës rregullative të aseteve ose si pjesë e një granti për Operatorin e Sistemit të Transmetimit, Ministria dhe/ose Rregullatori sigurojnë që ky aset të vazhdojë të shërbejë në dobi të konsumatorëve përmes një obligimi të shërbimit publik.	6. Regulator svakih pet (5) godina sprovodi javnu konsultaciju o dostupnosti rezervne za automatsko obnavljanje frekvencije i dostupnosti kao i potencijalnom interesu drugih strana da investiraju u postrojenja za skladištenje energije u tu svrhu. Kada javna konsultacija, kako je ocenio Regulator, izričito ukazuje da su druge strane u mogućnosti da poseduju, razvijaju, operišu ili menadžiraju takva isplativa postrojenja, Regulator obezbeđuje da se aktivnosti Operatora prenosnog sistema u ovom pogledu postepeno prenose unutar osamnaest (18) meseci, uz naknadu koja odražava troškove koje je Operator prenosnog sistema napravio za takvu imovinu. U slučaju imovine čiji su kapitalni troškovi nadoknađeni preko regulatorne baze sredstava ili kao deo granta Operatoru prenosnog sistema, Ministarstvo i/ili Regulator će obezbediti da ovo sredstvo nastavi da služi u korist potrošača kroz obaveza javne službe.	6. The Regulator shall perform every five years a public consultation on the availability of automatic frequency restoration reserve and the potential availability and interest of other parties in investing in energy storage facilities for that purpose. Where the public consultation, as assessed by the Regulator, concretely indicates that other parties are able to own, develop, operate or manage and offer such facilities in a cost-effective manner, the Regulator shall ensure that the Transmission System Operators' activities in this regard are phased-out within 18 months, against a compensation that reflect the costs the Transmission System Operator incurred for such assets. In case of an asset, the capital costs of which have been recovered through regulatory asset base or as part of a grant to the Transmission System Operator, the Ministry and/or the Regulator shall ensure that such asset continues to serve the benefit of consumers through a public service obligation.
Neni 106 **Dispozitat kalimtare**	**Član 106** **Prelazne odredbe**	**Article 106** **Transitional provisions**

1. Anëtarët e Bordit të Operatorit të Sistemit, Transmetimit dhe tregut që janë riemëruar në pozitat e tyre sipas këtij ligji shërbejnë në pozitën e anëtarit të bordit deri në përfundim të mandatit të tyre aktual, por nuk mund të riemërohen përsëri.	1. Članovi odbora Operatera prenosnog sistema koji su ponovo imenovani na svoje pozicije po ovom zakonu služe na poziciji člana odbora do kraja njihovog trenutnog mandata, ali ne mogu ponovo da budu imenovani.	1. Members of the Board of the Electricity Transmission System and Market Operator, who were reappointed to their positions under this law will serve in the position of member of the Board until the end of their present mandate but cannot be reappointed again.
2. Anëtarët që janë emëruar në bord sipas këtij ligji dhe të cilët në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, janë duke ushtruar mandatin e tyre të parë, shërbejnë në pozitën e anëtarit të bordit deri në fund të mandatit dhe mund të riemërohen vetëm një (1) herë, me kusht që të plotësojnë kriteret e përcaktuara në këtë ligj.	2. Članovi koji su imenovani u odboru po ovom zakonu i koji, na dan stupanja na snagu ovog zakona vrše svoj prvi mandat, služiće na poziciji člana odbora do kraja tog mandata i mogu biti ponovo imenovani samo jednom.	2. Members who were appointed to the Board according to this law and who on the date of entry into force of this law, are serving their first mandate, will serve in the position of member of the Board until the end of that mandate and can be reappointed once provided that they fulfill the criteria stipulated in this law.
3. Brenda gjashtëdhjetë (60) ditësh nga hyrja në fuqi e këtij ligji, Kuvendi i Republikës së Kosovës inicon procedurën për bartjen e të drejtës së aksionarit të Operatorit të Sistemit, Transmetimit dhe Tregut të Energjisë Elektrike te Ministria përgjegjëse për Infrastrukturë. Procedura për rivlerësimin e përputhshmërisë me kriteret e shthurjes dhe certifikimin e Operatorit të Sistemit të Transmetimit, si rrjedhojë e strukturës së re të pronësisë kryhen në bazë të nenit 11 të këtij ligji.	3. U roku od šezdeset (60) dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, Skupština pokreće postupak za prenos prava akcionara Operatora tržišta sistema, prenosa i električne energije na Ministarstvo nadležno za infrastrukture. Postupak ponovne procene usaglašenosti sa kriterijumima raspada i sertifikacije Operatora prenosnog sistema kao rezultat nove vlasničke strukture sprovodi se na osnovu člana 11. ovog zakona.	3. Within sixty (60) days from entering into force of this Law, the Assembly shall initiate the procedure for transfer of the shareholders' right of the Electricity Transmission System and Market Operator to the relevant Ministry of Infrastructure. A procedure for reassessment of compliance with unbundling criteria and for certification of the Transmission System Operator due to the new ownership structure shall be carried out pursuant to Article 11 of this Law.
4. Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, Operatori i Sistemit të Shpërndarjes vazhdon të operojë	4. Stupanjem na snagu ovog Zakona, Operater distributivnog sistema Distribucije	4. Upon entry into force of this law, the Distribution System Operator will continue

me pikat e veta rimbushëse ekzistuese për automjetet elektrike, derisa Rregullatori të marrë vendim në pajtim me nenin 60 paragrafi 6 të këtij ligji.	će nastaviti sa radom na postojećim tačkama dopune za električna vozila, sve dok Regulator ne donese odluku u skladu sa članom 60. stav 6. ovog Zakona.	to operate its own existing recharging points for electric vehicles, until the Regulator takes a decision in accordance with Article 60 paragraph 6 of this law.
5. Nga 1 janari 2028 zbatohet obligimi i Rregullatorit për t'i raportuar Sekretariatit të Komunitetit të Energjisë dhe Bordit Rregullativ të Komunitetit të Energjisë për pjesën e kapacitetit të përgjithshëm të mbuluar me kontrata me kohëzgjatje ose periudhë të prokurimit më të gjatë se një (1) ditë, siç është paraparë në nenin 49 paragrafi 14.	5. Od 1. januara 2028. godine, primenjuje se obaveza Regulatora da obavesti Sekretarijat Energetske zajednice i Regulatornom odboru Energetske zajednice za deo ukupnog kapaciteta obuhvaćenog ugovorima sa rokom trajanja ili rok nabavke duži od jednog dana, kako je predviđeno članom 49. stav 14.	5. The obligation of the Regulator to report to the Energy Community Secretariat and the ECRB on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day as stipulated in Article 49 paragraph 14 shall apply by 1 January 2028.
Neni 107 **Aktet nënligjore**	**Član 107** **Podzakonski akti**	**Article 107** **Bylaws**
1. Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj miratohen brenda nëntë (9) muajve pas publikimit të ligjit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.	1. Podzakonski akti predviđeni ovim zakonom se usvajaju u roku od devet (9) meseci od objavljivanja zakona u Službenom listu Republike Kosovo.	1. The bylaws as provided for by this law shall be adopted within nine (9) months after the publication of the law in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.
2. Deri në nxjerrjen e akteve nënligjore të parapara me paragrafin 1 të këtij neni, zbatohen aktet nënligjore në fuqi që nuk janë në kundërshtim me këtë ligj.	2. Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1. ovog člana primenjuju se važeći podzakonski akti koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom.	2. Until the issuance of bylaws foreseen in paragraph 1 of this Article, the bylaws that are in force at the day of entry into force of this Law shall apply provided that they are not in contradiction with this Law.

Neni 108 **Shfuqizimi** Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, shfuqizohet Ligji Nr. 05/l-085 për Energjinë Elektrike (Gazeta Zyrtare e Republikës së Kosovës / Nr. 26/21 korrik 2016). **Neni 109** **Hyrja në fuqi** Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës. **Albulena HAXHIU** _____ Kryetare e Kuvendit të Rrepublikës së Kosovës	**Član 108** **Stavljanje van snage** Stupanjem na snagu ovog zakona, stavlja se van snage Zakon br. 05/l-085 o električnoj energiji. (Službeni list Republike Kosovo / br. 26 / 21. jul 2016. godine). **Član 109** **Stupanje na snagu** Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo. **Albulena HAXHIU** _____ Predsednik Skupštine Republike Kosovo	**Article 108** **Repeal** Upon the entry into force of this Law, the Law No. 05/l-085 on Electricity (Official Gazette of the Republic of Kosovo / No. 26 / 21 July 2016) shall be repealed. **Article 109** **Entry in force** This Law shall enter into force fifteen (15) days after its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo. **Albulena HAXHIU** _____ Assembly of the Assembly of the Republic

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria –Vlada-Government

Ministria e Ekonomisë

Ministarstvo Ekonomije/Ministry of Economy

MEMORANDUMI SHPJEGUES I PROJEKTLIGJIT PËR ENERGJINË

EXPLANATORY MEMORANDUM OF THE DRAFT LAW ON ENERGY

MEMORANDUM OBJAŠNJENJA NACRTA ZAKONA O ENERGETICI

MEMORANDUMI SHPJEGUES I PROJEKTLIGJIT PËR ENERGJINË	EXPLANATORY MEMORANDUM OF THE DRAFT LAW ON ENERGY	MEMORANDUM OBJAŠNJENJA NACRTA ZAKONA O IZMENAMA O ENERGETICI
1. Çështja kryesore e trajtuar:	**1. Main issue addressed:**	**1. Glavna tretirana pitanja:**
Çështja kryesore e trajtuar në këtë Projektligj është përcaktimi i parimeve dhe rregullave të përgjithshme që rregullojnë aktivitetet në sektorin e energjisë në Republikën e Kosovës për sigurimin e furnizimit të sigurt, qëndrueshëm dhe cilësor me energji, dhe krijimin e kushteve për një treg të hapur, transparent dhe konkurrues, ofrimin e çmimeve të përballueshme të energjisë të bazuara në treg, mbrojtjen dhe fuqizimin e konsumatorit, përfshirë mbrojtjen e konsumatorëve në nevojë, integrimin e energjisë nga burimet e ripërtëritshme, promovimin e barazisë gjinore në sektorin e energjisë si dhe përmirësimin dhe mbrojtjen e mjedisit dhe klimës.	The main issue addressed in this Draft Law is the determination of principles and general rules governing activities in the energy sector in the Republic of Kosovo to ensure a secure, sustainable, and quality energy supply, the creation of conditions for an open, transparent, and competitive market, the provision of affordable market-based energy prices, the protection and empowerment of consumers, including the protection of vulnerable consumers, the integration of renewable energy sources, the promotion of gender equality in the energy sector, and the improvement and protection of the environment and climate.	Glavno pitanje koje je tretirano ovim Nacrtom zakona je utvrđivanje opštih principa i pravila koja regulišu aktivnosti u energetskom sektoru u Republici Kosovo za obezbeđivanje bezbednog, stabilnog i kvalitetnog snabdevanja energijom i stvaranje uslova za otvoreno, transparentno i konkurentno tržište, pružanje pristupačnih tržišnih cena energije, zaštitu i osnaživanje potrošača, uključujući zaštitu potrošača kojima je potrebna pomoć, integraciju energije iz obnovljivih izvora, promovisanje rodne ravnopravnosti u energetskom sektoru i poboljšanje i zaštitu životne sredine i klime.
2. Objektivat dhe ndërlidhja e tyre me prioritetet e Qeverisë:	**2. Objectives and their relation to Government priorities:**	**2. Ciljevi i njihova povezanost sa prioritetima Vlade:**
Një ndër objektivat e Qeverisë është përafrimi i kornizës ligjore vendore me Acquis të BE-së.	One of the objectives of the Government is the approximation of the national legal framework with the EU *Acquis*.	Jedan od ciljeva Vlade je usklađivanje domaćeg pravnog okvira sa pravnim tekovinama EU.
Më 25 tetor 2005, Republika e Kosovës ka nënshkruar Traktatin për themelimin e	On 25 October 2005, the Republic of Kosovo signed the Treaty on the	Dana 25 oktobra 2005. godine, Republika Kosovo je potpisala Traktat o osnivanju

Komunitetit të Energjisë (TKE), duke u bërë kështu Palë Kontraktuese në Komunitetin e Energjisë. Si rezultat i anëtarësimit, Kosova obligohet që të përmbush kërkesat që kanë të bëjnë me sektorin e energjisë, me theks të veçantë tek transpozimi dhe adaptimin e të gjitha dispozitave ligjore komfor direktivave evropiane, apo 'acqui' të energjisë.	establishment of the Energy Community (ECT), thus becoming a Contracting Party to the Energy Community. As a result of the membership, Kosovo is obliged to fulfill the requirements related to the energy sector, with special emphasis on the transposition and adaptation of all legal provisions in accordance with European directives, or the energy '*acqui*'.	Energetske zajednice (TEZ), čime je postala ugovorna strana u Energetskoj zajednici. Kao rezultat članstva, Kosovo je u obavezi da ispuni zahteve koji se odnose na energetski sektor, sa posebnim naglaskom na transponovanje i prilagođavanje svih zakonskih odredbi u skladu sa evropskim direktivama, odnosno „aquis-om" (pravnim tekovinama) energetike.
Sektori i energjisë zë një vend të rëndësishëm edhe në Marrëveshjen e Stabilizim Asocimit, që ka hyrë në fuqi më 1 prill 2016. Në kuadër të kësaj Marrëveshje, Kosova obligohet, ndër të tjera, që të përmbushë detyrimet që lidhen me njëjtësimin e bazës ligjore dhe zbatimin e saj në nivel të politikave duke përfshirë dhe zbatimin e acquis të energjisë dhe fushave të ndërlidhura siç janë rregullat e konkurrencës dhe ndihmës shtetërore.	The energy sector holds a significant position in the Stabilization and Association Agreement (SAA), which entered into force on 1 April 2016. Under this Agreement, Kosovo is obliged, inter alia, to fulfill obligations related to the aligning of the legal base and its implementation at the policy level, including the implementation of the energy *acquis* and related areas such as competition rules and state aid.	Energetski sektor zauzima značajno mesto u Sporazumu o stabilizaciji i pridruživanju, koji je stupio na snagu 1. aprila 2016. godine. U okviru ovog sporazuma, Kosovo je dužno, između ostalog, da ispuni obaveze koje se odnose na identifikaciju pravnog osnova i njegovo sprovođenje na nivou politike, uključujući primenu acquis-a u oblasti energetike i srodnih oblasti kao što su pravila konkurencije i državne pomoći.
Detyrimi për të përafruar legjislacionin e Kosovës në sektorin e energjisë me atë të BE-së buron nga neni 74 dhe neni 114 i MSA-së .	The obligation to approximate Kosovo's legislation in the energy sector with that of the EU stems from Article 74 and Article 114 of the SAA.	Obaveza usklađivanja zakonodavstva Kosova u energetskom sektoru sa zakonodavstvom EU proizilazi iz člana 74. i člana 114. SSP-a.
Objektiva kryesore është hartimi i një kornizë të re ligjore dhe rregullative e cila synon arritjen e objektivave të tranzicionit drejtë dekarbonizimit, zhvillimit dhe promovimit të projekteve nga BRE, modernizimit të rrjeteve të OST dhe OSSH, inkurajimin e zhvillimit të	The main objective is the drafting of a new legal and regulatory framework which aims to achieve the objectives of the transition towards decarbonisation, the development and promotion of RES	Glavni cilj je izrada novog zakonskog i regulatornog okvira koji ima za cilj postizanje ciljeva tranzicije ka dekarbonizaciji, razvoju i promociji projekata OIE, modernizaciju OSP i OSD

projekteve inovative me bazë të llojeve të ndryshme të burimeve të ripërtrishme, publikimi dhe vlerësimi i kritereve për konsumatorët në nevojë dhe të tjetra. Po ashtu miratimi i Projektligjit për Energjinë është pjesë e obligimeve që rrjedhin nga Agjenda e Reformave e miratuar nga Qeveria e Republikës së Kosovës (tetor 2024) dhe ndërlidhet me afatet e dakorduara me Komisionin Evropian, me synim miratimin e tij në Kuvend deri në fund të periudhës shtesë (qershor 2026), në funksion të përfitimit të fondeve nga Bashkimi Evropian në kuadër të Planit të Rritjes.nga Qeveria e Republikës së Kosovës (tetor 2024) dhe ndërlidhet me afatet e dakorduara me Komisionin Evropian, me synim miratimin e tij në Kuvend deri në fund të periudhës shtesë (qershor 2026), në funksion të përfitimit të fondeve nga Bashkimi Evropian në kuadër të Planit të Rritjes. Për me tepër kjo nisme legjislative është e përfshirë në Programin e Projektligjeve të Qeverisë për vitet 2026-2028. **3. Opsioni i rekomanduar:**	projects, the modernization of TSO and DSO networks, the encouragement of the development of innovative projects based on different types of renewable sources, publication and assessment of criteria for vulnerable consumers and others. Also, the adoption of the Draft Law on Energy is part of the obligations arising from the Reform Agenda approved by the Government of the Republic of Kosovo (October 2024) and is related to the deadlines agreed with the European Commission, with the aim of its approval in the Assembly by the end of the additional period (June 2026), in order to benefit from funds from the European Union within the framework of the Growth Plan. Moreover, this legislative initiative is included in the Government's Draft Law Program for 2026–2028. **3. Recommended option:**	mreža, podsticanje razvoja inovativnih projekata zasnovanih na različitim vrstama obnovljivih izvora, objavljivanje i procenu kriterijuma za ugrožene potrošače i drugo. Takođe, usvajanje Nacrta zakona o energetici deo je obaveza koje proizilaze iz Agende reformi koju je usvojila Vlada Republike Kosovo (oktobar 2024. godine) i povezano je sa rokovima dogovorenim sa Evropskom komisijom, sa ciljem njegovog usvajanja u Skupštini do kraja dodatnog perioda (jun 2026. godine), kako bi se koristila sredstva Evropske unije u okviru Plana rasta. Štaviše, ova zakonska inicijativa je uključena u Vladin program nacrta zakona za period 2026-2028. **3. Preporučena opcija:**

Miratimi i Projektligjit për Energjinë i cili do te jetë në harmoni me legjislacionin e BE-së dhe Acquis të BE-së. Legjislacioni i ri i energjisë pritet të eliminojë të gjitha pengesat e identifikuara dhe do të hapë rrugën drejtë zhvillimit të mëtejshëm të sektorit të energjisë në drejtim të rritjes së qëndrueshmërisë dhe sigurisë së furnizimit me energji dhe zhvillimit ekonomik. **4. Arsyetimi i propozimit, duke përfshirë një shpjegim të nivelit të përafrimit me legjislacioni e BE-së;** Në Nëntor 2021, në kuadër të takimit të Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë, përmes vendimit 2021/13/MC-EnC, Palët Kontraktuese u pajtuan rreth obligimit për transpozimin e dispozitave ligjore të Direktivës mbi rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike (BE) Rregulloren për Gatishmërinë ndaj rrezikut në sektorin e energjisë elektrike BE 2019/941 dhe Rregullorja mbi Qeverisjen e Bashkimit të Energjisë dhe Veprimit klimatik (BE) 2018/1999 në kuadër te legjislacionit primar. Rrjedhimisht, nëpërmjet transpozimit të dispozitave përkatëse ligjore pritet të njëjtësohet baza e nevojshme për dekarbonizmin e sektorit të energjisë dhe	The adoption of the Draft Law on Energy, which will be in line with EU legislation and the EU *Acquis*. The new energy legislation is expected to eliminate all identified obstacles and pave the way towards further development of the energy sector in terms of enhancing sustainability and energy supply security, as well as economic development. **4. Justification of the proposal, including the explanation of the level of approximation with EU legislation:** In November 2021, within the framework of the meeting of the Ministerial Council of the Energy Community, through Decision 2021/13/MC-EnC, the Contracting Parties agreed on the obligation to transpose the legal provisions of the Directive on Common Rules for the Internal Market for Electricity, the Regulation (EU) 2019/941 on Risk-Preparedness in the Electricity Sector, and the Regulation (EU) 2018/1999 on the Governance of the Energy Union and Climate Action into primary legislation. Consequently, through the transposition of the relevant legal provisions, it is expected to establish the necessary basis for the decarbonization of	Usvajanje Predloga zakona o energiji koji će biti u skladu sa zakonodavstvom EU i acquis-om EU. Očekuje se da će novo energetsko zakonodavstvo otkloniti sve identifikovane prepreke i otvoriti put daljem razvoju energetskog sektora u smislu povećanja stabilnosti i sigurnosti snabdevanja energijom i ekonomskog razvoja. **4. Obrazloženje predloga, uključujući i objašnjenje nivoa harmonizacije sa zakonodavstvom EU:** U novembru 2021. godine, u okviru sastanka Ministarskog saveta Energetske zajednice, odlukom 2021/13/MC-EnC, ugovorne strane su se dogovorile o obavezi transponovanja zakonskih odredbi Direktive o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije (EU) Uredba o spremnosti na rizik u sektoru električne energije EU 2019/941 i Uredba o upravljanju energetskom unijom i klimatskim akcijama (EU) 2018/1999 u okviru primarnog zakonodavstva. Shodno tome, kroz transponovanje relevantnih zakonskih odredbi, očekuje se uspostavljanje neophodne osnove za dekarbonizaciju energetskog sektora i stvaranje modernog, čistog i održivog energetskog sistema.

krijimit të një sistemi modern, të pastër dhe të qëndrueshëm të energjisë.	the energy sector and the creation of a modern, clean, and sustainable energy system.	
5. Elementet kryesore të legjislacionit ose politikës së propozuar (përmbajtja, instrumentet e politikave, kosto, procedurat administrative):	**5. Main elements of the proposed policy (contents, policy instruments, costs, administrative procedures):**	**5. Ključni elementi predložene politike (sadržaj, instrumenti politike, troškovi, administrativne procedure):**
Projektligji për Energjinë ka formën dhe strukturën standarde në pajtim me legjislacionin në fuqi. Projektligji nuk ka elemente diskriminuese. Është në pajtim me nenin 79 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenin 5 paragrafi 1.3. të Ligjit Nr. 04/-l-025 për Nisma Legjislative. Projektligji për Energjinë përmban gjithsej 39 nene.	The Draft Law on Energy has the standard form and structure in accordance with the applicable legislation. The Draft Law has no discriminatory elements. It is in accordance with Article 79 of the Constitution of the Republic of Kosovo, Article 5 paragraph 1.3. of Law No. 04/-l-025 on Legislative Initiatives. The Draft Law contains 39 articles in total.	Nacrt zakona o energiji je standardne forme i strukture u skladu sa zakonodavstvom na snazi. Nacrt zakona nema diskriminatornih elemenata. U skladu je sa članom 79. Ustava Republike Kosovo, članom 5. stavom 1.3. Zakona br. 04/-l-025 o zakonodavnim inicijativama. Nacrt zakona o energiji sadrži ukupno 39 člana.
Kapitulli I - Dispozitat e Përgjithshme trajtohen qëllimi dhe fushëveprimi i ligjit, si dhe jepen përkufizimet e termeve kryesore të përdorura në projektligj, përfshirë konsumatorin e cenueshëm, varfërinë energjetike, aktivitetet e energjisë, sistemet e energjisë, si dhe konceptet themelore që shërbejnë për zbatimin e këtij ligji.	Chapter I - General Provisions sets out the purpose and scope of the Law and provides the key definitions used throughout the draft law, including vulnerable customers, energy poverty, energy activities, energy systems, and other basic concepts necessary for the implementation of this Law.	Glava I - Sadrži Opšte odredbe koje tretiraju svrhu i delokrug Zakona i daju detaljne definicije pojmova koji se koriste u nacrtu zakona, ugroženi potrošači, nadležne organe za definisanje obaveze javne službe, cene snabdevanja zasnovane na tržištu, pristup trećih strana, nadzor sistema i mrežne trife.
Kapitulli II - Politikat në Sektorin e Energjisë trajtohen politikat në sektorin e energjisë, autoritetet kompetente për përgatitjen dhe miratimin e Strategjisë Kombëtare të	Chapter II - Energy Sector Policies regulates energy sector policies, the competent authorities for the preparation and approval of the National Energy	Glava II - Politika energetskog sektora uređuju se politike u sektoru energetike, nadležni organi za pripremu i usvajanje Nacionalne energetske strategije, Godišnjeg indikativnog energetskog bilansa, razvojnih

Energjisë, Bilancit Indikativ Vjetor të Energjisë, planet zhvillimore të operatorëve të sistemit, si dhe roli i organeve të vetëqeverisjes lokale në planifikimin dhe zhvillimin e sektorit të energjisë.	Strategy, the Annual Indicative Energy Balance, the development plans of system operators, as well as the role of local self-government bodies in planning and developing the energy sector.	planova operatora sistema, kao i uloga organa lokalne samouprave u planiranju i razvoju energetskog sektora.
Kapitulli III - Rregullimi i Aktiviteteve të Energjisë trajtohen objektivat e rregullimit ekonomik të aktiviteteve të energjisë, llojet e aktiviteteve të energjisë, mënyra e realizimit të tyre, ruajtja dhe mbrojtja e informatave konfidenciale, projektet e energjisë me rëndësi të veçantë, linjat direkte dhe sistemet e mbyllura të shpërndarjes.	Chapter III - Regulation of Energy Activities regulates the objectives of the economic regulation of energy activities, the types of energy activities, the manner of carrying them out, the protection of confidential information, energy projects of special importance, direct lines, and closed distribution systems.	Glava III - Regulacija energetskih delatnosti uređuju se ciljevi ekonomske regulacije energetskih delatnosti, vrste energetskih delatnosti, način njihovog obavljanja, čuvanje i zaštita poverljivih informacija, energetski projekti od posebnog značaja, direktni vodovi i zatvoreni distributivni sistemi.
Kapitulli IV - Konkurrenca në Sektorin e Energjisë trajtohen qasja e palëve të treta në sistem, kyçja në sistem, tarifat e rrjetit, ndalimi i kufizimit të konkurrencës, ndalimi i keqpërdorimit të pozitës dominuese, si dhe kompetencat e autoriteteve rregullative për çështjet e konkurrencës.	Chapter IV - Competition in the Energy Sector regulates third-party access to the system, system connection, network tariffs, the prohibition of restricting competition, the prohibition of abuse of dominant position, and the powers of regulatory authorities in competition matters.	Glava IV - Konkurencija u sektoru energetike uređuju se pristup trećih strana sistemu, priključenje na sistem, mrežne tarife, zabrana ograničavanja konkurencije, zabrana zloupotrebe dominantnog položaja, kao i nadležnosti regulatornih organa u pitanjima konkurencije.
Kapitulli V - Mbrojtja e Konsumatorit trajtohen obligimi i shërbimit publik, konsumatorët e cenueshëm dhe përcaktimi i statusit të tyre, si dhe çmimet e furnizimit të bazuara në treg, përfshirë mundësinë e subvencionimit dhe masat tranzitore për mbrojtjen e konsumatorëve.	Chapter V - Consumer Protection regulates public service obligations, vulnerable customers and the determination of their status, as well as market-based supply prices, including the possibility of subsidies and transitional measures for consumer protection.	Glava V - Zaštita potrošača uređuju se obaveza javne usluge, ugroženi potrošači i određivanje njihovog statusa, kao i cene snabdevanja zasnovane na tržištu, uključujući mogućnost subvencionisanja i prelazne mere za zaštitu potrošača.

Kapitulli VI - Të Drejtat Pronësore të Ndërmarrjeve të Energjisë trajtohen të drejtat pronësore të ndërmarrjeve të energjisë, stabilimentet e reja dhe ekzistuese të energjisë, prona në shfrytëzim ose posedim të ndërmarrjeve të energjisë, dorëzimi i menaxhimit të stabilimenteve të energjisë, zhvendosja e stabilimenteve, e drejta e qasjes në pronë, inspektimet, mirëmbajtja dhe matjet, kompensimi i dëmeve, zonat e sigurisë dhe shkelja e zonave të sigurisë.	Chapter VI - Property Rights of Energy Undertakings regulates the property rights of energy undertakings, new and existing energy installations, property under the use or possession of energy undertakings, transfer of management of energy installations, relocation of energy installations, right of access to property, inspections, maintenance and measurements, compensation for damages, safety zones, and violations of safety zones.	Glava VI - Imovinska prava energetskih preduzeća uređuju se imovinska prava energetskih preduzeća, nova i postojeća energetska postrojenja, imovina na korišćenju ili u posedu energetskih preduzeća, predaja upravljanja energetskim postrojenjima, izmeštanje energetskih postrojenja, pravo pristupa imovini, inspekcija, održavanje i merenje, naknada štete, zaštitni pojasevi i narušavanje zaštitnih pojaseva.
Kapitulli VII - Mbikëqyrja trajtohen mbikëqyrja e zbatimit të ligjit, mbikëqyrja inspektuese nga Njësia e Inspektimit të Energjisë, kompetencat e saj, si dhe mbështetja e veprimeve të inspektimit dhe bashkëpunimi me institucionet tjera kompetente.	Chapter VII - Supervision regulates supervision over the implementation of the Law, inspection supervision by the Energy Inspection Unit, its powers, as well as support for inspection actions and cooperation with other competent institutions.	Glava VII - Nadzor uređuju se nadzor nad sprovođenjem zakona, inspekcijski nadzor od strane Jedinice energetskog inspektorata, njena ovlašćenja, kao i podrška inspekcijskim radnjama i saradnja sa drugim nadležnim institucijama.
Kapitulli VIII - Dispozitat për Kundërvajtje trajtohen dispozitat për kundërvajtje dhe sanksionet kundërvajtëse me gjobë për personat juridikë, personat fizikë dhe personat përgjegjës në rast të shkeljes së dispozitave të këtij ligji.	Chapter VIII - Misdemeanor Provisions regulates misdemeanor provisions and fines for legal persons, natural persons, and responsible persons in cases of violation of the provisions of this Law.	Glava VIII - Prekršajne odredbe uređuju se prekršajne odredbe i novčane kazne za pravna lica, fizička lica i odgovorna lica u slučaju kršenja odredaba ovog zakona.
Kapitulli IX - Dispozitat Kalimtare dhe Përfundimtare trajtohen afatet për miratimin e akteve nënligjore, vlefshmëria e akteve ekzistuese nënligjore deri në nxjerrjen e	Chapter IX - Transitional and Final Provisions regulates the deadlines for the adoption of by-laws, the continued applicability of existing by-laws until new	Glava IX - Prelazne i završne odredbe uređuju se rokovi za donošenje podzakonskih akata, važenje postojećih podzakonskih akata do donošenja novih,

akteve të reja, shfuqizimi i ligjit paraprak dhe hyrja në fuqi e këtij ligji.	ones are adopted, the repeal of the previous law, and the entry into force of this Law.	stavljanje van snage prethodnog zakona i stupanje na snagu ovog zakona.
6. Listën e plotë të akteve ligjore të BE-së që duhet të përfshihen në projekt aktin ligjor si burime informuese (nëse është e aplikueshme):	**6. Full list of EU legislation to be included in the strategic document as information sources (if applicable):**	**6. Kompletan spisak pravnih akata EU koji treba da se uključe u strateški dokument kao izvori informacija (ako je primenljivo):**
- Direktivën 2019/944 për rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike i inkorporuar dhe i përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë Nr. 2021/13/M-EnC të 30 nëntor 2021,	- Directive 2019/944 on common rules for the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No. 2021/13/M-EnC of 30 November 2021,	- Direktiva 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije inkorporirana i prilagođena odlukom Ministarskog saveta Energetske zajednice br. 2021/13/M-EnC od 30. novembra 2021. godine.
- Rregullorja 2019/943 për tregun e brendshëm të energjisë elektrike i inkorporuar dhe i përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror D/2022/03/MC- EnC i datës 15 dhjetor 2022.	- Regulation 2019/943 on the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council D/ 2022/03/MC-EnC of 15 December 2022	- Uredba 2019/943 o unutrašnjem tržištu električne energije inkorporirana i prilagođena odlukom Ministarskog saveta 2022/03/MC-EnC od 15.12.2022. godine
- Rregullore EU/2018/1999 e datës 11 dhjetor 2018 mbi Qeverisjen e Unionit të Energjisë dhe Veprimin për Klimën, inkorporuar dhe përshtatur nga Vendimi i Këshillit Ministror 2021/14/MC- EnC i datës 30 nëntor 2021.	- Uredba EU/2018/1999 o upravljanju energetskom unijom i delovanjem u oblasti klime od 11. decembra 2018. godine, kako je uključena i prilagođena odlukom Ministarskog saveta 2021/14/MC- EnC od 30. novembra 2021. godine.	- Regulation EU/2018/1999 of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action Incorporated and adapted by the Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC of 30 November 2021.
7. Vlerësimi i ndikimit financiar të opsionit të propozuar:	**7. Financial Impact Assessment of the proposed option:**	**7. Procena finansijskog uticaja predložene opcije:**

Zbatimi i Projektligjit për Energjinë nuk përben implikime shtesë për buxhetin e Republikës së Kosovës.	The implementation of the Draft Law on Energy does not entail additional implications for the budget of the Republic of Kosovo.	Sprovođenje Zakona o energiji nema dodatne implikacije na budžet Republike Kosovo.
8. Konsultimi (kush është konsultuar dhe përmbledhje të shkurtra të përgjigjeve). Si organ propozues Ministria e Ekonomisë sipas dispozitave të Rregullores së Punës së Qeverisë ka zhvilluar procesin e konsultimeve paraprake dhe publike. Konsultimi paraprak është zhvilluar në pajtim me nenin 7 të Rregullores Nr. 09/2011 e Punës së Qeverisë. Kemi pranuar komente nga Zyra e Rregullatorit për Energji, KOSTT, KEDS, KESCO, MD, Zyra e Kryeministrit, Agjencia për Barazi Gjinore.	**8. Consultation (who was consulted and brief summaries of responses)** As the proposing body, the Ministry of Economy, in accordance with the provisions of Regulation of Rules and Procedure, has conducted the process of preliminary and public consultations. The preliminary consultation was carried out in compliance with Article 7 of the Regulation No. 09/2011 of Rules and Procedure of the Government. We have received comments from the Energy Regulatory Office, KOSTT, KEDS, KESCO, MoJ, Office of the Prime Minister, and the Agency for Gender Equality.	**8. Način komunikacije javnosti nove politike:** Kao predlagač, Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa odredbama Uredbe o radu Vlade održalo proces preliminarnih i javnih konsultacija. Preliminarne konsultacije su održane u skladu sa članom 7. Uredbe br. 09/2011 o radu Vlade. Dobili smo komentare od Regulatornog ureda za energiju, KOSTT-a, KEDS-a, KESCO-a, MP-a, Kancelarije premijera, Agencije za polnu ravnopravnost.
Me qëllim të finalizimit të Projektligjit ME në pajtim me nenin 32 të Rregullores për punën e Qeverisë Nr. 09/2011, si dhe në përputhje me dispozitat e Rregullores Nr. 05/2016 për Standardet Minimale për Procesin e Konsultimit Publik, ka dërguar për konsultim publik Projektligjin për Energjinë data 23 Shkurt deri më 14 Mars 2024 të institucionet qendrore, OJQ-të e ndryshme etj.	To finalize the Draft Law, the Ministry of Economy, in accordance with Article 32 of the Regulation No. 09/2011 of Rules and Procedure of the Government, and in compliance with the provisions of Regulation No. 05/2016 on Minimum Standards for Public Consultation Process, sent the Draft Law on Energy for public consultation from 23 February to 14 March	U cilju finalizacije Nacrta zakona, ME u skladu sa članom 32. Uredbe o radu Vlade br. 09/2011, kao i u skladu sa odredbama Uredbe br. 05/2016 o minimalnim standardima za proces javnih konsultacija, poslalo je na javnu raspravu Nacrt zakona o energiji od 23. februara do 14. marta 2024. godine centralnim institucijama, raznim

Palët e interesit janë identifikuar në bashkëpunim me Departamentin Ligjor dhe duke shfrytëzuar traditën e bashkëpunimit, të krijuar gjatë proceseve të ngjashme në të kaluarën. Pas përfundimit të konsultimit paraprak, Projektligji për Energjinë është publikuar për konsultim me publikun në platformën elektronike për konsultimet me publikun më datë 23.02.2024 dhe ka qenë i hapur për komente deri më datë 14.03.2024.	2024 to central institutions, various NGOs, etc. Interested parties were identified in cooperation with the Legal Department and by leveraging the tradition of cooperation established during similar processes in the past. After concluding the preliminary consultation, the Draft Law on Energy was published for public consultation on the electronic platform for public consultations on 23.02.2024 and was open for comments until 14.03.2024.	nevladinim organizacijama itd. Zainteresovane strane se identifikuju u saradnji sa Pravnim odeljenjem i koristeći tradiciju saradnje, uspostavljenu tokom sličnih procesa u prošlosti. Nakon okončanja preliminarnih konsultacija, Nacrt zakona o energiji je objavljen za javne konsultacije na elektronskoj platformi za javne konsultacije 23.02.2024. godine i bio je otvoren za komentare do 14.03.2024. godine.
Nga Platforma kemi pranuar komente nga: INDEP, Banka Botërore, MINT. Komentet janë pjesë e Raportit nga procesi i konsultimit publik së bashku me informatat për kontribuuesit, arsyetimet për përgjigjet e pranuara dhe të refuzuara.	From the platform, we received comments from INDEP, the World Bank, and MIET. The comments are part of the Report from the public consultation process, along with information on contributors and explanations for accepted and rejected responses.	Sa Platforme smo dobili komentare od: INDEP-a, Svetske banke, MINT-a. Komentari su deo Izveštaja iz procesa javnih konsultacija zajedno sa podacima o doprinosiocima, razlozima za prihvaćene i odbijene odgovore.
Në hartimin dhe trajtimin e komenteve, ME është mbështetur nga projekti USAID-ESA-Tetra Tech të cilët na kanë mbështetur deri në finalizimin e këtij akti.	In drafting and addressing the comments, the Ministry of Economy was supported by the USAID-ESA-Tetra Tech project, which assisted us until the finalization of this act.	U izradi i tretiranju komentara, ME je podržao projekat USAID-ESA-Tetra Tech, koji nas je podržao do finalizacije ovog akta.
9. Mënyra e komunikimit të politikës së re për publikun:	**9. The way of communicating the new policy to the public:**	**9. Način saopštavanja nove politike javnosti:**
Si organ propozoues të këtij Projektligji ME	As the proposing body of this Draft Law, the Ministry of Economy has published it on the Public Consultation Platform.	Kao predlagač ovog Nacrta zakona, ME je isti poslao objavilo na platformi za javne konsultacije.

ka publikuar në Platformën për Konsultime me Publikun. **10. Projektvendimi i Qeverisë** Miratohet Projektligji për Energjinë. Obligohet Sekretari i Përgjithshëm i Zyrës së Kryeministrit që Projektligjin nga pika 1, e këtij vendimi t'ia procedojë për shqyrtim dhe miratim Kuvendit të Kosovës. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit.	**10. Draft Decision of the Government** The Draft Law on Energy is approved. The Secretary General of the Office of the Prime Minister is obliged to submit the Draft Law referred to in point 1 of this decision to the Assembly of Kosovo for review and adoption. The decision shall enter into force on the date of its signature	**10. Predlog odluke Vlade** Usvaja se Nacrt zakona o energiji. Generalni sekretar Kancelarije premijera je dužan da Nacrt zakona iz tačke 1. ove odluke dostavi Skupštini Kosova na razmatranje i usvajanje. Odluka stupa na snagu danom potpisivanja.

Republika e Kosovës

Republika Kosova-Republic of Kosovo

Qeveria –Vlada-Government

Ministria e Ekonomisë

Ministarstvo Ekonomije/Ministry of Economy

MEMORANDUMI SHPJEGUES I PROJEKTLIGJIT PËR ENERGJINË ELEKTRIKE

EXPLANATORY MEMORANDUM OF THE DRAFT LAW ON LAW ON ELECTRICITY

MEMORANDUM OBJAŠNJENJA NACRTA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI

MEMORANDUMI SHPJEGUES I PROJEKTLIGJIT PËR ENERGJINË	EXPLANATORY MEMORANDUM OF THE DRAFT LAW ON ELECTRICITY	MEMORANDUM OBJAŠNJENJA NACRTA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI
1. Çështja kryesore e trajtuar: Qëllimi i këtij ligji është përcaktimi i rregullave dhe masave për sektorin e energjisë elektrike, për furnizim të sigurt, të besueshëm, dhe cilësor të energjisë elektrike me çmime të përballueshme dhe transparente për konsumatorët fundorë dhe për adresimin e caqeve klimatike të vendit. Projektligji rregullon aktivitetet e energjisë elektrike, të drejtat dhe detyrimet e prodhuesve të energjisë elektrike, operatorëve të ruajtjes së energjisë, operimin e sistemit të transmetimit, dhe të shpërndarjes, adekuacinë e burimeve të prodhimit, tregtimin dhe furnizimin me energji elektrike, organizimin e tregut të energjisë, mbrojtjen e konsumatorëve, ofrimin e shërbimit universal të furnizimit, furnizimin e mundësisë së fundit dhe menaxhimin e krizës së energjisë elektrike. Një aspekt tjetër i rëndësishëm në Projektligjin e Energjisë Elektrike është edhe përcaktimi i Autoritetit Kompetent për administrim/vlerësim të sigurisë së furnizimit me energji elektrike dhe menaxhim të krizave në përputhje me kërkesat e Rregullores për Gatishmërinë ndaj Rrezikut në Sektorin e Energjisë Elektrike BE 2019/941 përfshirë	**1. Main issue addressed:** The purpose of this law is to establish rules and measures for the electricity sector, ensuring secure, reliable, and quality electricity supply at affordable and transparent prices for final customers, while addressing the country's climate targets. The Draft Law regulates electricity activities, the rights and obligations of electricity generators, energy storage operators, the operation of the transmission and distribution system, resource adequacy assessment, trading and supply of electricity, organization of the energy market, customer's protection, universal supply service and last resort supply as well as electricity crisis management. Another important aspect in the Draft Law on Electricity is the definition of the Competent Authority for the administration/assessment of the security of electricity supply and crisis management in accordance with the requirements of the Regulation on Risk-Preparedness in the Electricity Sector EU 2019/941 including	**1. Glavno tretirano pitanje:** Svrha ovog zakona je da utvrdi pravila i mere za elektroenergetski sektor, za bezbedno, pouzdano i kvalitetno snabdevanje električnom energijom po pristupačnim i transparentnim cenama za krajnje potrošače i za adresiranje klimatskih ciljeva zemlje. Nacrtom zakona uređuju se elektroenergetske aktivnosti, prava i obaveze proizvođača električne energije, operatora skladištenja energije, operisanje prenosnog i distributivnog sistema, adekvatnost proizvodnih resursa, promet i snabdevanje električnom energijom, organizacija tržišta električne energije, zaštita potrošača, pružanje univerzalne usluge snabdevanja, snabdevanje poslednje mogućnosti i upravljanje krizama električne energije. Drugi važan aspekt u Nacrtu zakona o električnoj energiji je utvrđivanje nadležnog organa za administraciju/ocenu sigurnosti snabdevanja električnom energijom i upravljanje kriznim situacijama u skladu sa zahtevima Uredbe o spremnosti za rizik u sektoru električne energije EU 2019/941 uključujući izradu planova i scenarija za upravljanje krizama.

krijimi i planeve dhe skenareve për menaxhim të krizave. **2. Objektivat dhe ndërlidhja e tyre me prioritetet e Qeverisë:** Një ndër objektivat e Qeverisë është përafrimi i kornizës ligjore vendore me Acquis të BE-së. Më 25 tetor 2005, Republika e Kosovës ka nënshkruar Traktatin për themelimin e Komunitetit të Energjisë (TKE), duke u bërë kështu Palë Kontraktuese në Komunitetin e Energjisë. Si rezultat i anëtarësimit, Kosova obligohet që të përmbush kerkesat që kanë të bëjnë me sektorin e energjise, me theks të vecantë tek transpozimi dhe adaptimin e të gjitha dipozitave ligjore konform direktivave europiane, apo 'acqui' të energjisë. Qeveria e Kosovës ka bërë të qartë synimin e saj për të krijuar kushtet drejt një zhvillimi afatgjatë e të qëndrueshëm. Njëri nga bazat e një zhvillimi të këtillë është sektori energjetik. Ky sektor ngelet njëri ndër pararendësit kryesor të zhvillimit ekonomik dhe ndikimi i tij shtrihet në mjedis dhe shëndetin e qytetarëve. Rrjedhimisht, zhvillimi i qëndrueshëm lidhet drejtpërsëdrejti me	establishing crisis management plans and scenarios. **2. Objectives and their relation to Government priorities:** One of the objectives of the Government is the approximation of the national legal framework with the EU *Acquis*. On 25 October 2005, the Republic of Kosovo signed the Treaty on the establishment of the Energy Community (ECT), thus becoming a Contracting Party to the Energy Community. As a result of the membership, Kosovo is obliged to fulfill the requirements related to the energy sector, with special emphasis on the transposition and adaptation of all legal provisions in accordance with European directives, or the energy '*acqui*'. The Government of Kosovo has made clear its aim to create conditions for long-term sustainable development. One of the pillars of such development is the energy sector. This sector remains a key precursor to economic development, with its impact extending to the environment and the health of citizens. Consequently, sustainable development is directly linked to the rapid decarbonization of the energy sector.	**2. Ciljevi i njihova povezanost sa prioritetima Vlade:** Jedan od ciljeva Vlade je usklađivanje domaćeg pravnog okvira sa pravnim tekovinama EU-a. Dana 25. oktobra 2005. godine, Republika Kosovo je potpisala Traktat o osnivanju Energetske zajednice (TEZ), čime je postala ugovorna strana u Energetskoj zajednici. Kao rezultat članstva, Kosovo je u obavezi da ispuni zahteve koji se odnose na energetski sektor, sa posebnim naglaskom na transponovanje i prilagođavanje svih zakonskih odredbi u skladu sa evropskim direktivama, odnosno „aquis-om" (pravnim tekovinama) energetike. Vlada Kosova je jasno stavila do znanja svoju nameru da stvori uslove za dugoročan i održiv razvoj. Jedna od osnova takvog razvoja je energetski sektor. Ovaj sektor ostaje jedan od glavnih preteča ekonomskog razvoja i njegov uticaj se proteže na životnu sredinu i zdravlje građana. Shodno tome, održivi razvoj je direktno povezan sa najbržom mogućom dekarbonizacijom energetskog sektora.

dekarbonizimin sa më të shpejtë të sektorit energjetik. Dekarbonizimi përveç se paraqet një orientim strategjik të Qeverisë së Kosovës, rrjedh edhe nga anëtarësimi i Republikës së Kosovës në Traktatin e Themelimit të Komunitetit të Energjisë. Si anëtare, institucionet shtetërore të Kosovës kanë për obligim që të njëjtësojnë bazën ligjore të brendshme të sektorit të energjisë me atë të Bashkimit Evropian (BE). Ngjashëm, ky obligim rrjedh edhe nga Marrëveshja për Stabilizim Asociim që rregullon marrëdhëniet e Kosovës me Bashkimin Evropian (BE). Objektiva kryesore është hartimi i një kornizë të re ligjore dhe rregullative e cila synon arritjen e objektivave të tranzicionit drejtë dekarbonizimit, zhvillimit dhe promovimit të projekteve nga BRE, modernizimit të rrjeteve të OST dhe OSSH, inkurajimin e zhvillimit të projekteve invovative duke i bazuar në lloje të ndryshme të burimeve të ripërtërishme, publikimi dhe vlerësimi i kritereve per konsumatorët e cenueshëm dhe të tjetra. Ndër të tjera, dispozitat e reja ligjore trajtojnë kryesisht çmimet e furnizimit me energji elektrike të bazuara në treg konkurrues,	Decarbonization, in addition to representing a strategic orientation of the Government of Kosovo, also derives from the membership of the Republic of Kosovo to the Treaty establishing the Energy Community. As members, the state institutions of Kosovo have the obligation to equate the internal legal basis of the energy sector with that of the European Union (EU). Similarly, this obligation derives from the Association Stabilization Agreement that regulates Kosovo's relations with the European Union (EU). The main objective is the drafting of a new legal and regulatory framework which aims to achieve the objectives of the transition towards decarbonisation, the development and promotion of RES projects, the modernization of TSO and DSO networks, the encouragement of the development of innovative projects based on different types of renewable sources, publication and assessment of criteria for vulnerable consumers and others. Among others, the new legal provisions mainly address electricity supply prices based on a competitive market, expanded	Dekarbonizacija, sem što predstavlja stratešku orijentaciju Vlade Kosova, takođe proizilazi iz članstva Republike Kosovo u Traktatu o osnivanju Energetske zajednice. Državne institucije Kosova kao članice imaju obavezu da izjednače unutrašnju pravnu osnovu energetskog sektora sa onim u Evropskoj uniji (EU). Slično, ova obaveza proizilazi iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju koji reguliše odnose Kosova sa Evropskom unijom (EU). Glavni cilj je izrada novog zakonskog i regulatornog okvira koji ima za cilj postizanje ciljeva tranzicije ka dekarbonizaciji, razvoju i promociji projekata OIE, modernizaciju OSP i OSD mreža, podsticanje razvoja inovativnih projekata zasnovanih na različitim vrstama obnovljivih izvora, objavljivanje i procenu kriterijuma za ugrožene potrošače i drugo. Između ostalog, nove zakonske odredbe uglavnom tretiraju cene snabdevanja električnom energijom zasnovane na konkurentno tržište, proširene nadležnosti

përgjegjësi të zgjeruara të Rregullatorit për energji, promovimin dhe fuqizimin e të drejtave të konsumatorëve dhe të tjera. Po ashtu miratimi i Projektligjit për Energjinë është pjesë e obligimeve që rrjedhin nga Agjenda e Reformave e miratuar nga Qeveria e Republikës së Kosovës (tetor 2024) dhe ndërlidhet me afatet e dakorduara me Komisionin Evropian, me synim miratimin e tij në Kuvend deri në fund të periudhës shtesë (qershor 2026), në funksion të përfitimit të fondeve nga Bashkimi Evropian në kuadër të Planit të Rritjes.nga Qeveria e Republikës së Kosovës (tetor 2024) dhe ndërlidhet me afatet e dakorduara me Komisionin Evropian, me synim miratimin e tij në Kuvend deri në fund të periudhës shtesë (qershor 2026), në funksion të përfitimit të fondeve nga Bashkimi Evropian në kuadër të Planit të Rritjes. Për me tepër kjo nisme legjislative është e përfshirë në Programin Legjislativ të Qeverisë së Republikës së Kosovës për vitin 2026-2028. **3. Opsioni i rekomanduar:** Miratimi i Projektligjit për Energjinë Eklektike ashtu që të përfshihen dispozitat ligjore të Pakos së Energjisë së Pastër sipas	responsibilities of the Energy Regulator, promotion and empowerment of consumer rights, and more. Also, the adoption of the Draft Law on Energy is part of the obligations arising from the Reform Agenda approved by the Government of the Republic of Kosovo (October 2024) and is related to the deadlines agreed with the European Commission, with the aim of its approval in the Assembly by the end of the additional period (June 2026), in order to benefit from funds from the European Union within the framework of the Growth Plan. Furthermore, this legislative initiative is included in the Legislative Program of the Government of the Republic of Kosovo for the year 2026-2028. **3. Recommended option:** The adoption of the Draft Law on Electricity so as to include the legal provisions of the Clean Energy Package	regulatora energije, promovisanje i osnaživanje prava potrošača i drugo. Takođe, usvajanje Nacrta zakona o energetici deo je obaveza koje proizilaze iz Agende reformi koju je usvojila Vlada Republike Kosovo (oktobar 2024. godine) i povezano je sa rokovima dogovorenim sa Evropskom komisijom, sa ciljem njegovog usvajanja u Skupštini do kraja dodatnog perioda (jun 2026. godine), kako bi se koristila sredstva Evropske unije u okviru Plana rasta. Štaviše, ova zakonodavna inicijativa je uključena u Zakonodavni program Vlade Republike Kosovo za 2026-2028 godinu. **3. Preporučena opcija:** Usvajanje Predloga zakona o je izrada Nacrta zakona o eklektičnoj energiji kako bi

vendimit të Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë.	according to the decision of the Ministerial Council of the Energy Community.	se uključile zakonske odredbe Paketa čiste energije prema odluci Ministarskog saveta Energetske zajednice.
4. Arsyetimi i propozimit, duke përfshirë një shpjegim të nivelit të përafrimit me legjislacioni e BE-së;	**4. Justification of the proposal, including the explanation of the level of approximation with EU legislation:**	**4. Obrazloženje predloga, uključujući i objašnjenje nivoa harmonizacije sa zakonodavstvom EU:**
Në Nëntor 2021, në kuadër të takimit të Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë, përmes vendimit 2021/13/MC-EnC, Palët Kontraktuese u pajtuan rreth obligimit për transpozimin e pjesërishëm të dispozitave ligjore të Direktivës (BE) 2019/944 mbi rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike , Rregulloren për Gatishmërinë ndaj rrezikut në sektorin e energjisë elektrike (BE) 2019/941, Rregulloren (BE) 2019/943 e adaptuar me Vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC për tregun e brendshëm të energjisë elektrike si dhe Udhëzuesve të Kodit të Rrjetit inkorporuar në Komunitetin e Energjisë me Vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC-EnC që rregullon transaksionet e energjisë elektrike ndërkufitare dhe operimet e sistemeve dhe Rregulloren (BE) 2019/942 për krijimin e Agjencisë së Bashkimit Evropian për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, e inkorporuar dhe përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë 2022/03/MC- EnC.	In November 2021, within the framework of the Ministerial Council of the Energy Community, through decision 2021/13/MC-EnC, the Contracting Parties agreed on the obligation to partially transpose the legal provisions of Directive (EU) 2019/944 on common rules for the internal market in electricity, Regulation on Risk Preparedness in the electricity sector (EU) 2019/941, Regulation (EU) 2019/943 adapted by the Decision of the Ministerial Council 2022/03/MC-EnC on the internal market for electricity as well as the Network Code Guidelines incorporated into the Energy Community by the Decision of the Ministerial Council 2022/03/MC-EnC regulating cross-border electricity transactions and system operations and Regulation (EU) 2019/942 establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER).	U novembru 2021. godine, u okviru sastanka Ministarskog saveta Energetske zajednice, odlukom 2021/13/MC-EnC, ugovorne strane su se dogovorile o obavezi delimične transpozicije zakonskih odredbi Direktive (EU) 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije, Uredbe o spremnosti na rizik u sektoru električne energije (EU) 2019/941, Uredbe (EU) 2019/943 prilagođene odlukom Ministarskog saveta 2022/03/MC- EnC o unutrašnjem tržištu električne energije kao i Smernicama mrežnog kodeksa ugrađenih u Energetsku zajednicu odlukom Ministarskog saveta 2022/03/MC-EnC koje regulišu prekogranične transakcije električne energije i operacije Sistema I Uredba (EU) 2019/942 o osnivanju Agencije Evropske unije za saradnju energetskih regulatora (ACER).

Ndër të tjera, Projektligji për Energjinë Elektrike trajton fushat si në vijim: - Aktiviteti i ruajtjes së energjisë - Të drejta të konsumatorëve për kontrata me çmime konkurruese; - Të drejta të konsumatorëve për ndërrim të furnizuesit dhe përcaktimi i rregullave mbi aplikimin e taksave në raste të ndërrimeve të furnizuesit; - Të drejtat e konsumatorëve për kontrata përmes agregimit (aggregation); - Krijimi i platformës për krahasim të çmimeve dhe transpozimi i dispozitave të reja ligjore ku definohen përgjegjësitë dhe obligimet me theks te veçantë për të drejtat e grupeve të qytetarëve (konsumatorëve) dhe bizneseve (komunitete qytetare të energjisë) për të rregulluar prodhimin dhe konsumin e energjisë, adresimi i çështjes së konsumatorëve në nevojë dhe përfshierja e konceptit të varfërisë energjetike, qasjen në rrjet nga ana e aplikuesve të ri, veprimet ligjore mbi modernizimin e rrjeteve të operatorëve; - Fuqizimi dhe zgjerimi i përgjegjësive të operatorit të sistemit të shpërndarjes përfshirë nxitjet/incentivat për shfrytëzimin e fleksibiliteti të rrjetit të shpërndarjes, integrimi i mobilitetit elektrik në rrjetin e energjisë dhe promovimi i përdorimit të teknologjive të reja inovative përfshirë çështja	Among others, the Draft Law on Electricity addresses the following areas: - Energy storage activity - Consumer rights to competitive prices contracts; - Consumer rights to change supplier and the definition of rules on the application of taxes in cases of supplier changes; - Consumer rights to contracts through aggregation; - Creation of a price comparison platform and transposition of new legal provisions defining responsibilities and obligations with a special focus on the rights of groups of citizens (consumers) and businesses (citizen energy communities) to regulate energy generation and consumption, addressing consumers in need and including the concept of energy poverty, access to the network by new applicants, legal actions on the modernization of operators' networks; - Strengthening and expanding the responsibilities of the distribution system operator including incentives for exploiting distribution network flexibility, integration of electric mobility into the energy network, and promotion of the use of innovative new technologies including ownership issues of these technologies by the DSO; - Strengthening the role of the transmission system operator regarding the procurement	Između ostalog, Nacrt zakona o električnoj energiji tretira sledeće oblasti: - aktivnost očuvanja energije; - prava potrošača za ugovore sa konkurentnim cenama; - prava potrošača na promenu snabdevača i utvrđivanje pravila o primeni taksa u slučaju promene snabdevača; - prava potrošača za ugovore putem agregacije (aggregation); - Kreiranje platforme za upoređivanje cena i transponovanje novih zakonskih odredbi kojima se utvrđuju odgovornosti i obaveze, sa posebnim naglaskom na prava grupa građana (potrošača) i preduzeća (energetske zajednice građana) za regulisanje proizvodnje i potrošnje energije, adresiranje pitanja ugroženih potrošača i uključivanje koncepta energetskog siromaštva, pristup mreži novih prijavljenih lica, pravne radnje na modernizaciji mreža operatera; - Jačanje i proširenje odgovornosti operatora distributivnog sistema, uključujući podsticaje/ stimulacije za korišćenje fleksibilnosti distributivne mreže, integraciju električne mobilnosti u energetsku mrežu i promovisanje upotrebe novih inovativnih tehnologija, uključujući i pitanje vlasništva nad ovim tehnologijama od strane OSSH-a;

e pronësisë së këtyre teknologjive nga ana e OSSH-së; - Fuqizimi i rolit të operatorit të sistemit të transmisionit lidhur me prokurimin e shërbimeve të balancimit dhe koordinimi me OSSH-të, për të lejuar ruajtjen e energjisë (rezerva); - Përdorimin e sistemeve për ruajtjen e energjisë, operimin dhe pronësinë. Po ashtu përcaktimin e rolit të operatorit të sistemit të transmisionit lidhur me sistemin për ruajtjen e energjisë; -masat e emergjencës në furnizimin me energji elektrike.	of balancing services and coordination with DSOs, to allow energy storage (reserves); - Use of energy storage systems, operation, and ownership. Also defining the role of the transmission system operator regarding the energy storage system; - Emergency measures in electricity supply.	- Jačanje uloge operatora prenosnog sistema u pogledu nabavke usluga balansiranja i koordinacije sa OSSH-ima, kako bi se omogućilo očuvanje energije (rezerve); - Korišćenje sistema za skladištenje energije, operisanje i vlasništvo. Takođe utvrđivanje uloge operatora prenosnog sistema u vezi sa sistemom skladištenja energije; - hitne mere u snabdevanju električnom energijom.
5. Elementet kryesore të legjislacionit ose politikës së propozuar (përmbajtja, instrumentet e politikave, kosto, procedurat administrative): Projektligji për Energjinë Elektrike ka formën dhe strukturën standarde në pajtim me legjislacionin në fuqi. Projektligji nuk ka elemente diskriminuese. Është në pajtim me nenin 79 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, nenin 5 paragrafi 1.3. të Ligjit Nr. 04/-l-025 për Nisma Legjislative. Projektligji për Energjinë përmban gjithsej 109 nene. Kapitulli I përmban dispozitat e përgjithshme, ku përcaktohen qëllimi dhe fushëveprimi i	**5. Main elements of the proposed policy (contents, policy instruments, costs, administrative procedures):** The Draft Law on Electricity has the standard form and structure in accordance with the applicable legislation. The Draft Law has no discriminatory elements. It is in accordance with Article 79 of the Constitution of the Republic of Kosovo, Article 5 paragraph 1.3. of Law No. 04/-l-025 on Legislative Initiatives. The Draft Law contains 109 articles in total. Chapter I contains the general provisions, setting out the purpose and scope of the Law, providing the key definitions used in the Draft Law, and determining the activities of the electricity sector.	**5. Ključni elementi predložene politike (sadržaj, instrumenti politike, troškovi, administrativne procedure):** Nacrt zakona o električnoj energiji je standardne forme i strukture u skladu sa zakonodavstvom na snazi. Nacrt zakona nema diskriminatornih elemenata. U skladu je sa članom 79. Ustava Republike Kosovo, članom 5. stav 1.3. Zakona br. 04/-l-025 o zakonodavnim inicijativama. Nacrt zakona o energetici sadrži ukupno 109 člana. Poglavlje I sadrži opšte odredbe, kojima se utvrđuju svrha i delokrug Zakona, daju

ligjit, jepen përkufizimet kryesore dhe përcaktohen aktivitetet e sektorit të energjisë elektrike. Kapitulli II përmban dispozitat për prodhimin e energjisë elektrike, të drejtat dhe detyrimet e prodhuesve, rezervat e lëndëve djegëse për prodhim të energjisë elektrike, si dhe dispozitat që kanë të bëjnë me ruajtjen e energjisë si një element i ri i trajtuar shprehimisht në këtë projektligj. Kapitulli III rregullon transmetimin e energjisë elektrike, përfshirë Operatorin e Sistemit të Transmetimit, shthurjen, certifikimin, bordin, detyrat dhe përgjegjësitë e OST-së, Kodin e Rrjetit, Kodin e Matjes, ruajtjen e energjisë nga OST, dispeçimin dhe ridispeçimin, ruajtjen e konfidencialitetit të të dhënave, kyçjen në rrjet, tarifat, promovimin e bashkëpunimit rajonal, adekuacinë e burimeve, vlerësimet kombëtare dhe evropiane, si dhe parimet e përgjithshme dhe parimet e dizajnimit për mekanizmin e kapacitetit. Kapitulli IV përmban dispozita që kanë të bëjnë me rrjedhat ndërkufitare të energjisë elektrike, përfshirë konfigurimin e zonës ofertuese, planin e veprimit për rritjen e	Chapter II contains provisions on electricity generation, including the rights and obligations of electricity generators, fuel reserves for electricity generation, and provisions related to energy storage as an element expressly addressed in this Draft Law. Chapter III regulates the transmission of electricity, including the Transmission System Operator, unbundling, certification, the board, the duties and responsibilities of the Transmission System Operator, the Network Code, the Metering Code, ownership, energy storage by the TSO, dispatch and redispatch, confidentiality of data, grid connection, tariffs, the promotion of regional cooperation, resource adequacy, national and European assessments, as well as the general principles and design principles for the capacity mechanism. Chapter IV contains provisions related to cross-border flows of electricity, including bidding zone configuration, the action plan for increasing cross-zonal capacities, the general principles of capacity allocation and congestion management, the allocation of cross-zonal capacity across timeframes, the Regional Coordination Centre, the	ključne definicije pojmova koji se koriste u Nacrtu zakona i određuju delatnosti sektora električne energije. Poglavlje II sadrži odredbe o proizvodnji električne energije, uključujući prava i obaveze proizvođača električne energije, rezerve goriva za proizvodnju električne energije, kao i odredbe koje se odnose na skladištenje energije kao element koji je izričito uređen ovim nacrtom zakona. Poglavlje III uređuje prenos električne energije, uključujući Operatora prenosnog sistema, razdvajanje, sertifikaciju, odbor, dužnosti i odgovornosti Operatora prenosnog sistema, Mrežni kodeks, Kodeks merenja, vlasništvo, skladištenje energije od strane OPS-a, dispečiranje i redispečiranje, poverljivost podataka, priključenje na mrežu, tarife, unapređenje regionalne saradnje, adekvatnost resursa, nacionalne i evropske procene, kao i opšta načela i načela dizajna mehanizma kapaciteta. Poglavlje IV sadrži odredbe koje se odnose na prekogranične tokove električne energije, uključujući konfiguraciju zone ponude, akcioni plan za povećanje međuzonskih

kapaciteteve ndërzonale, parimet e përgjithshme të alokimit të kapaciteteve dhe menaxhimit të kongjestionit, alokimin e kapacitetit ndërzonal përgjatë periudhave kohore, Qendrën Rajonale Koordinuese, mekanizmin kompensues, ofrimin e informatave dhe përjashtimet për interkoneksionet e reja të energjisë elektrike. Kapitulli V rregullon organizimin e tregut të energjisë elektrike. Kapitulli VI përmban dispozita që kanë të bëjnë me shpërndarjen e energjisë elektrike, përfshirë Operatorin e Sistemit të Shpërndarjes, ndarjen ligjore, detyrat dhe përgjegjësitë e tij, Kodin e Shpërndarjes, Kodin e Matjes, ruajtjen e energjisë nga OSSh, shërbimet e fleksibilitetit, sistemet matëse inteligjente, të dhënat dhe konfidencialitetin, si dhe tarifat për qasje dhe shfrytëzim të rrjetit. Kapitulli VII përmban dispozita që kanë të bëjnë me tregtimin dhe furnizimin me energji elektrike. Kapitulli VIII përmban dispozita që kanë të bëjnë me qasjen e palëve të treta.	compensatory mechanism, the provision of information, and exemptions for new electricity interconnectors. Chapter V regulates the organization of the electricity market. Chapter VI contains provisions related to electricity distribution, including the Distribution System Operator, legal unbundling, its duties and responsibilities, the Distribution Code, the Metering Code, energy storage by the DSO, flexibility services, smart metering systems, data and confidentiality, as well as tariffs for access to and use of the network. Chapter VII contains provisions related to the trading and supply of electricity. Chapter VIII contains provisions related to third-party access. Chapter IX contains provisions related to consumer empowerment and consumer protection. Chapter X contains provisions related to emergency measures, including risk	kapaciteta, opšta načela dodele kapaciteta i upravljanja zagušenjem, dodelu međuzonskih kapaciteta kroz vremenske okvire, Regionalni koordinacioni centar, kompenzacioni mehanizam, pružanje informacija i izuzeća za nove interkonektore električne energije. Poglavlje V uređuje organizaciju tržišta električne energije. Poglavlje VI sadrži odredbe koje se odnose na distribuciju električne energije, uključujući Operatora distributivnog sistema, pravno razdvajanje, njegove dužnosti i odgovornosti, Kodeks distribucije, Kodeks merenja, skladištenje energije od strane ODS-a, usluge fleksibilnosti, pametne merne sisteme, podatke i poverljivost, kao i tarife za pristup i korišćenje mreže. Poglavlje VII sadrži odredbe koje se odnose na trgovinu i snabdevanje električnom energijom. Poglavlje VIII sadrži odredbe koje se odnose na pristup trećih strana. Poglavlje IX sadrži odredbe koje se odnose na osnaživanje i zaštitu potrošača.

Kapitulli IX përmban dispozita që kanë të bëjnë me fuqizimin dhe mbrojtjen e konsumatorit. Kapitulli X përmban dispozita që kanë të bëjnë me masat emergjente, përfshirë gatishmërinë ndaj riskut dhe menaxhimin e krizës së energjisë elektrike. Kapitulli XI përmban dispozita që kanë të bëjnë me dispozitat kalimtare dhe përfundimtare. **6. Listën e plotë të akteve ligjore të BE-së që duhet të përfshihen në projekt aktin ligjor si burime informuese (nëse është e aplikueshme):** - Direktivën 2019/944 për rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike i inkorporuar dhe i përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë Nr. 2021/13/M-EnC të 30 nëntor 2021, - Rregullorja 2019/943 për tregun e brendshëm të energjisë elektrike i inkorporuar dhe i përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror 2022/03/MC- EnC i datës 15 dhjetor 2022	preparedness and the management of an electricity crisis. Chapter XI contains provisions related to transitional and final provisions. **6. Full list of EU legislation to be included in the strategic document as information sources (if applicable):** - Directive 2019/944 on common rules for the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No. 2021/13/M-EnC of 30 November 2021, - Regulation 2019/943 on the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council 2022/03/MC-EnC of 15 December 2022 - Regulation 2019/941 approved by the Decision of the Ministerial Council 2021/13/MC-EnC on Risks-preparedness in the electricity sector.	Poglavlje X sadrži odredbe koje se odnose na vanredne mere, uključujući pripravnost na rizik i upravljanje krizom električne energije. Poglavlje XI sadrži odredbe koje se odnose na prelazne i završne odredbe. **6. Kompletan spisak pravnih akata EU koji treba da se uključe u strateški dokument kao izvori informacija (ako je primenljivo):** - Direktiva 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije ugrađena i prilagođena odluci Ministarskog saveta Energetske zajednice br. 2021/13/M-EnC od 30. novembra 2021. godine. - Uredba 2019/943 o unutrašnjem tržištu električne energije ugrađena i prilagođena odluci Ministarskog saveta 2022/03/MC-EnC od 15.12.2022. godine - Uredba 2019/941 usvojena Odlukom Ministarskog saveta 2021/13/MC-EnC o

- Rregulloren 2019/941 të miratuar me Vendimin e Këshillit Ministror 2021/13/MC-EnC për gatishmërinë ndaj rreziqeve në sektorin e energjisë elektrike. - Rregulloren (BE) 2019/942 për krijimin e Agjencisë së Bashkimit Evropian për Bashkëpunimin e Rregullatorëve të Energjisë, e inkorporuar dhe përshtatur me Vendimin e Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë 2022/03/MC- EnC. **7. Vlerësimi i ndikimit financiar të opsionit të propozuar:** Zbatimi i Projektligjit për Energjinë Elektrike nuk përben implikime shtesë për buxhetin e Republikës së Kosovës. Detajet e kostos financiare, janë të përcaktuara në Opinionin për Vlerësimin e Ndikimit Buxhetor. **8. Konsultimi (kush është konsultuar dhe përmbledhje të shkurtra të përgjigjeve)** Si organ propozues Ministria e Ekonomisë sipas dispozitave të Rregullores së Punës së Qeverisë ka zhvilluar procesin e konsultimeve paraprake dhe publike. Konsultimi paraprak është zhvilluar ne pajtim me nenin 7 të Rregullores Nr. 09/2011 e Punës së Qeverisë.	Regulation (EU) 2019/942 establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER) **7. Financial Impact Assessment of the proposed option:** Implementation of the Draft Law on Electricity does not have additional implications for the budget of the Republic of Kosovo. Details of the financial cost are set out in the Opinion on Budget Impact Assessment Form. **8. Consultation (who was consulted and brief summaries of responses)** As a proposing body, the Ministry of Economy, according to the provisions of Rules of Procedure of Government, has conducted the process of preliminary and public consultations. The preliminary consultation was conducted in accordance with Article 7 of Rules of Procedure No. 09/2011 of the Government.	spremnosti za rizike u sektoru električne energije. - Uredba (EU) 2019/942 o osnivanju Agencije Evropske unije za saradnju energetskih regulatora (ACER). **7. Procena finansijskog uticaja predložene opcije:** Sprovođenje Zakona o energetici nema dodatne implikacije na budžet Republike Kosovo. Detalji o finansijskim troškovima navedeni su u Mišljenje o proceni uticaja na budžet. **8. Konsultacije (ko je konsultovan i kratki sažeci odgovora)** Kao predlagač, Ministarstvo ekonomije je, u skladu sa odredbama Uredbe o radu Vlade br. 09/2011, razvilo proces preliminarnih i javnih konsultacija. Preliminarne konsultacije su razvijene u skladu sa članom 7. Uredbe br. 09/2011 o radu Vlade.

Kemi pranuar komente nga Banka Botërore, Autoriteti i Konkurrencës, Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Politika Zhvillimore (INDEP), KOSTT, KEDS, KESCO, OJQ EcoZ si dhe Ministria e Ekonomisë/Njësia e Inspektimit të Energjisë. Me qëllim të finalizimit të Projektligjit ME në pajtim me nenin 32 të Rregullores për punën e Qeverisë Nr. 09/2011, si dhe në përputhje me dispozitat e Rregullores Nr. 05/2016 për Standardet Minimale për Procesin e Konsultimit Publik, ka dërguar për konsultim publik Projektligjin për Energjinë Elektrike data 23 Shkurt deri më 14 Mars 2024 të institucionet qendrore, OJQ-të e Ndryshme etj. Tutje, Projektligji është publikuar në Platformën online për Konsultime me publikun. Nga Platforma kemi pranuar komente nga: Instituti per Banka Botërore, Autoriteti i Konkurrencës, Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal, Politika Zhvillimore (INDEP), KOSTT, KEDS, KESCO, OJQ EcoZ si dhe Ministria e Ekonomisë/Njësia e Inspektimit të Energjisë. Në hartimin Projektligjit për Energjinë Elektrike dhe trajtimin e komenteve ME është	We received comments from the World Bank, Competition Authority, Ministry of Local Government Administration, Institute for Development Policy (INDEP), KOSTT, KEDS, KESCO, NGO EcoZ as well as the Ministry of Economy/Energy Inspection Unit. In order to finalize the Draft Law, in accordance with Article 32 of the Rules of Procedure of the Government No. 09/2011, as well as in accordance with the provisions of Regulation No. 05/2016 on the Minimum Standards for the Public Consultation Process, ME sent for public consultation the Draft Law on Electricity from 23 February to 14 March 2024 to central institutions, various NGOs, etc. Moreover, the Draft Law was published on the online Public Consultations Platform. From the Platform, we received comments from: World Bank, Competition Authority, Ministry of Local Government Administration, Institute for Development Policy (INDEP), KOSTT, KEDS, KESCO, NGO EcoZ as well as the Ministry of Economy/Energy Inspection Unit. In drafting the Draft Law on Electricity and addressing the comments, ME was supported by the ESA/USAID project until the finalization of this act.	Dobili smo komentare od Svetske banke, Autoriteta za konkurenciju, Ministarstva administracije lokalne samouprave, Razvojne politike (INDEP), KOSTT-a, KEDS-a, KESCO-a, NVO EcoZ kao i Ministarstva ekonomije/Jedinice za energetsku inspekciju. U cilju finalizacije Nacrta zakona, ME u skladu sa članom 32. Uredbe o radu Vlade br. 09/2011, kao i u skladu sa odredbama Uredbe br. 05/2016 o minimalnim standardima za proces javnih konsultacija, poslalo je na javnu raspravu Nacrt zakona o električnoj energiji od 23. februara do 14. marta 2024. godine centralnim institucijama, raznim nevladinim organizacijama itd. Nadalje, Nacrt zakona je objavljen na onlajn platformi za konsultacije sa javnošću. Sa platforme smo dobili komentare od: Instituta Svetske banke, Autoriteta za konkurenciju, Ministarstva administracije lokalne samouprave, Razvojne politike (INDEP), KOSTT-a, KEDS-a, KESCO-a, NVO EcoZ kao i Ministarstva ekonomije/ Jedinice za inspekciju energije. U izradi Nacrta zakona o električnoj energiji i tretiranju komentara, ME je podržao

mbështetur nga projekti ESA/USAID të na kane mbështetur deri në finalizimin e këtij akti.		projekat ESA/USAID, koji nas je podržavao do finalizacije ovog akta.
8. Mënyra e komunikimit të politikës së re për publikun: Si organ propozoues të ketij Projektligji, Ministria e Ekonomisë të njëjtën e ka derguar tek institucionet relevante përmes email-it dhe e ka publikuar në Platformën për Konsultime me Publikun.	**8. The way of communicating the new policy to the public:** As the proposing body of this Draft Law, the Ministry of Economy has sent it to the relevant institutions via email and published it on the Public Consultation Platform.	**8. Način komunikacije javnosti nove politike:** Kao predlagač ovog Nacrta zakona, Ministarstvo ekonomije je isti poslao nadležnim institucijama putem elektronske pošte i objavilo na platformi za javne konsultacije.
9. Të dhënat tjera analitike të nevojshme për t'ua lejuar ministrave që të marrin një vendim të informuar. Miratimi i Projekltigjit për Energjinë Elektrike mundëson haromizimin me Pakon e Energjisë së Pastër dhe krijimin e një bazë ligjore te qëndrueshme dhe sipas praktikave më të avancuara në Evropë.	**9. Other analytical data necessary to allow ministers to make an informed decision.** The adoption of the Draft Law on Electricity enables alignment with the Clean Energy Package and creation of a sustainable legal basis and in accordance with the most advanced practices in Europe.	**9. Ostali analitički podaci neophodni da bi se ministrima omogućilo da donesu informisanu odluku.** Usvajanje Nacrta zakona o električnoj energiji omogućava usklađivanje sa Paketom čiste energije i stvaranje stabilne pravne osnove i prema najnaprednijim praksama u Evropi.
10. Projektvendimi i Qeverisë Miratohet Projektligji për Energjine Elektrike.	**10. Draft Decision of the Government** The Draft Law on Electricity is approved. The Secretary General of the Office of the Prime Minister is obliged to submit the Draft Law referred to in point 1 of this	**10. Predlog odluke Vlade** Usvaja se Nacrt zakona o električnoj energiji. Generalni sekretar Kancelarije premijera je dužan da Nacrt zakona iz tačke 1. ove odluke

Obligohet Sekretari i Përgjithshëm i Zyrës së Kryeministrit që Projektligjin nga pika 1, e këtij vendimi t'ia procedojë për shqyrtim dhe miratim Kuvendit të Kosovës. Vendimi hyn në fuqi ditën e nënshkrimit	decision to the Assembly of Kosovo for review and adoption. The decision shall enter into force on the date of its signature	dostavi Skupštini Kosova na razmatranje i usvajanje. Odluka stupa na snagu danom potpisivanja.

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada – Government
Ministry of Economy
Ministarstvo Ekonomije -Ministry of Economy

DECLARATION OF COMPATIBILITY OF THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF KOSOVO WITH THE ACQUIS OF THE EU

1. The body proposing the normative act: **Ministry of Economy**

2. Title of the normative act: **Draft Law on Energy**

3. Compatibility of the normative act with the provisions of the Stabilization-Association Agreement or the Interim Agreement

3.1 The provisions of the SAA and the Interim Agreement regarding the normative content of the normative act. **Not applicable**

ARTICLE 114
Energy
In accordance with the relevant EU *acquis*, the Parties shall develop and strengthen their cooperation in the field of energy consistent with the principles of the market economy and the Treaty establishing the Energy Community, signed in Athens on 25 October 2005.
Cooperation shall be developed with a view to the gradual integration of Kosovo into European energy markets.
Cooperation may include assistance to Kosovo in particular regarding:
(a) improvement and diversification of supply and improvement of access to the energy market, in accordance with the EU acquis on security of supply and the regional energy strategy of the Energy Community, and applying EU and European rules on transit, transmission and distribution and restoration of electricity interconnections of regional importance with its neighbours;
(b) helping Kosovo implement the EU acquis on energy efficiency, renewable energy sources, and the environmental impact of the energy sector, therefore promoting energy saving, energy efficiency, renewable energy and studying and mitigating the environmental impact of energy production and consumption;
(c) formulating of framework conditions for restructuring of energy companies and cooperation between undertakings in this sector, in line with the EU internal energy market rules on unbundling.

3.2 The time frame determined for the approximation and aligning of the legislation in accordance with the provisions of the SAA and the Interim Agreement. **Not applicable**

ARTICLE 9
The association shall be progressively and fully realised over a period of **ten years**.

ARTICLE 74
1. The Parties recognise the importance of the approximation of the existing legislation in Kosovo to that of the EU and of its effective implementation. Kosovo shall endeavour to ensure that its existing law and future legislation will gradually be made compatible with the EU acquis. Kosovo shall ensure that existing law and future legislation will be properly implemented and enforced.
2. This approximation shall start on the date of signature of this Agreement, and shall gradually extend to all the elements of the EU acquis referred to in this Agreement by the end of the transitional period defined in Article 9
3. Approximation will, at an early stage, focus on fundamental elements of the EU *acquis* in the field of the Internal Market, and in the field of Freedom, Security and Justice, as well as on trade-related areas. At a further stage, Kosovo shall focus on the remaining parts of the EU *acquis*.
Approximation shall be carried out on the basis of a programme to be agreed between the European Commission and Kosovo.
4. Kosovo shall also define, in agreement with the European Commission, the modalities for the monitoring of the implementation of approximation of legislation and law enforcement actions to be taken, including efforts by Kosovo to reform its judiciary to implement its overall legal framework

3.3 Assessment of the level of fulfillment of the obligation deriving from the aforementioned provisions of the SAA and the Interim Agreement. **Not applicable**

3.4 Reasons for partial fulfillment, or non-fulfillment/failure to fulfill the obligation deriving from the aforementioned provisions of the SAA and Interim Agreement. **Not applicable**

3.5 Relation with the National Integration Program/ NPAA (in the present case relation with the liaison with EPAP). **Not applicable.**

4. Compatibility of the legislation with the EU *Acquis*

4.1 List of primary sources of EU law and compatibility with them

Article 4
1. The Union has joint competence with the Member States when the Treaties grant it a competence which is not related to the areas mentioned in Articles 3 and 6.
2. Competence shared between the Union and the Member States shall apply to the following primary areas:
(a) internal market;
(b) social policy, for the aspects defined in this Treaty;
(c) economic, social and territorial cohesion;
(d) agriculture and fishing, not including conservation of marine biological resources;
(e) environment;
f) consumer protection;
(g) transportation;
(h) Trans-European networks;
(i) energy;
(j) area of freedom, security and justice;
(k) common security concerns in matters of public health, for the aspects defined in this Treaty.

3. In the fields of research, technological development and space, the Union has the competence to develop activities, especially to set and implement programs. However, the exercise of this competence does not prevent Member States from exercising their competences.
4. In the fields of cooperation on development and humanitarian aid, the Union has competence to develop activities and a common policy. However, the exercise of this competence does not prevent the Member States from exercising their competences.

Article 194
1. In the context of the establishment and functioning of the internal market and with regard for the need to preserve and improve the environment, Union policy on energy shall aim, in a spirit of solidarity between Member States, to:
(a) ensure the functioning of the energy market;
(b) ensure security of energy supply in the Union;
(c) promote energy efficiency, **energy saving** and the development of new and renewable forms of energy; and (d) promote the interconnection of energy networks.
2. Without prejudice to the application of other provisions of the Treaties, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish the measures necessary to achieve the objectives in paragraph 1. Such measures shall be adopted after consultation of the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.
Such measures shall not affect a Member State's right to determine the conditions for exploiting its energy resources, its choice between different energy sources and the general structure of its energy supply, without prejudice to Article 192(2)(c).
3. By way of derogation from paragraph 2, the Council, acting in accordance with a special legislative procedure, shall unanimously and after consulting the European Parliament, establish the measures referred to therein when they are primarily of a fiscal nature.

4.2 List of secondary sources of EU law and compatibility with them.

Directive 2019/944 on common rules for the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No. 2021/13/M-EnC of 30 November 2021,

Regulation 2019/943 on the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council D/2022/03/MC-EnC of 15 December 2022.

Regulation (EU) 2018/1999 of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action.

4.3 List of other sources of EU law and compatibility with them.

4.4 Reasons for partial compatibility or non-compatibility.

4.5 The time period within which the full achievement of compatibility of the legislation with the EU *Acquis* is foreseen.

5. To specify when there is no EU legislation with which compatibility is required.

(In this case, it is not necessary to complete the legislation compatibility table).

In terms of compatibility, the Draft Law on Energy is partially compatible with Directive 2019/944 on common rules for the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No. 2021/13/M-EnC of 30 November 2021, and Regulation 2019/943 on the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council D/2022/03/MC-EnC of 15 December 2022, and Regulation (EU) 2018/1999 of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action.

6. Are the abovementioned sources of EU law translated into the official languages;

7. Participation of Consultants in drafting the normative acts and their opinion on compatibility (consultants' letters on the drafting of normative acts are attached).

The Draft Law on Energy was drafted in full cooperation with experts from USAID/ESA-Tetra Tech and was sent for comments to the Secretariat of the Energy Community, who provided relevant comments and suggestions that were incorporated into the Draft Law.

8. Signature of the Head of the Legal Department of the state body, or other proposer of the normative act.

Deniza Krasniqi

Acting Head of Legal Department

9. Signature of the Minister or head of the state body, or other proposer of the normative act.

Artane Rizvanolli

Minister of Economy

REPUBLIKA E KOSOVËS · REPUBLIKA KOSOVA · REPUBLIC OF KOSOVO
MINISTRIA E EKONOMISË · MINISTARSTVO EKONOMIJE · MINISTRY OF ECONOMY
Prishtine

Prishtina, 19.03.2026

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada – Government
Ministry of Economy
Ministarstvo Ekonomije -Ministry of Economy

DECLARATION OF COMPATIBILITY OF THE LEGISLATION OF THE REPUBLIC OF KOSOVO WITH THE ACQUIS OF THE EU

1. The body proposing the normative act: **Ministry of Economy**

2. Title of the draft normative act: **Draft Law on Electricity**

3. Compatibility of the normative act with the provisions of the Stabilization-Association Agreement or the Interim Agreement

3.1 The provisions of the SAA and the Interim Agreement regarding the normative content of the normative act. **Not applicable**

ARTICLE 114
Energy
In accordance with the relevant EU *acquis*, the Parties shall develop and strengthen their cooperation in the field of energy consistent with the principles of the market economy and the Treaty establishing the Energy Community, signed in Athens on 25 October 2005.
Cooperation shall be developed with a view to the gradual integration of Kosovo into European energy markets.
(a) improvement and diversification of supply and improvement of access to the energy market, in accordance with the EU acquis on security of supply and the regional energy strategy of the Energy Community, and applying EU and European rules on transit, transmission and distribution and restoration of electricity interconnections of regional importance with its neighbors;

(b) helping Kosovo implement the EU acquis on energy efficiency, renewable energy sources, and the environmental impact of the energy sector, therefore promoting energy saving, energy efficiency, renewable energy and studying and mitigating the environmental impact of energy production and consumption;
(c) formulating of framework conditions for restructuring of energy companies and cooperation between undertakings in this sector, in line with the EU internal energy market rules on unbundling.

3.2 The time frame determined for the approximation and aligning of the legislation in accordance with the provisions of the SAA and the Interim Agreement. **Not applicable**

ARTICLE 9
The association shall be progressively and fully realised over a period of **ten years**.

ARTICLE 74
1. The Parties recognise the importance of the approximation of the existing legislation in Kosovo to that of the EU and of its effective implementation. Kosovo shall endeavour to ensure that its existing law and future legislation will gradually be made compatible with the EU acquis. Kosovo shall ensure that existing law and future legislation will be properly implemented and enforced.
2. This approximation shall start on the date of signature of this Agreement, and shall gradually extend to all the elements of the EU acquis referred to in this Agreement by the end of the transitional period defined in Article 9
3. Approximation will, at an early stage, focus on fundamental elements of the EU *acquis* in the field of the Internal Market, and in the field of Freedom, Security and Justice, as well as on trade-related areas. At a further stage, Kosovo shall focus on the remaining parts of the EU *acquis*.
Approximation shall be carried out on the basis of a programme to be agreed between the European Commission and Kosovo.
4. Kosovo shall also define, in agreement with the European Commission, the modalities for the monitoring of the implementation of approximation of legislation and law enforcement actions to be taken, including efforts by Kosovo to reform its judiciary to implement its overall legal framework

3.3 Assessment of the level of fulfillment of the obligation deriving from the aforementioned provisions of the SAA and the Interim Agreement. **Not applicable**

3.4 Reasons for partial fulfillment, or non-fulfillment/failure to fulfill the obligation deriving from the aforementioned provisions of the SAA and Interim Agreement. **Not applicable**

3.5 Relation with the National Integration Program/ NPAA (in the present case relation with the liaison with EPAP). **Not applicable.**

4. Compatibility of the legislation with the EU *Acquis*

4.1 List of primary sources of EU law and compatibility with them

Article 4
1. The Union has joint competence with the Member States when the Treaties grant it a competence which is not related to the areas mentioned in Articles 3 and 6.

2. Competence shared between the Union and the Member States shall apply to the following primary areas:
(a) internal market;
(b) social policy, for the aspects defined in this Treaty;
(c) economic, social and territorial cohesion;
(d) agriculture and fishing, not including conservation of marine biological resources;
(e) environment;
f) consumer protection;
(g) transportation;
(h) Trans-European networks;
(i) energy;
(j) area of freedom, security and justice;
(k) common security concerns in matters of public health, for the aspects defined in this Treaty.
3. In the fields of research, technological development and space, the Union has the competence to develop activities, especially to set and implement programs. However, the exercise of this competence does not prevent Member States from exercising their competences.
4. In the fields of cooperation on development and humanitarian aid, the Union has competence to develop activities and a common policy. However, the exercise of this competence does not prevent the Member States from exercising their competences.

Article 194
1. In the context of the establishment and functioning of the internal market and with regard for the need to preserve and improve the environment, Union policy on energy shall aim, in a spirit of solidarity between Member States, to:
(a) ensure the functioning of the energy market;
(b) ensure security of energy supply in the Union;
(c) promote energy efficiency and energy saving and the development of new and renewable forms of energy; and (d) promote the interconnection of energy networks.
2. Without prejudice to the application of other provisions of the Treaties, the European Parliament and the Council, acting in accordance with the ordinary legislative procedure, shall establish the measures necessary to achieve the objectives in paragraph 1. Such measures shall be adopted after consultation of the Economic and Social Committee and the Committee of the Regions.
Such measures shall not affect a Member State's right to determine the conditions for exploiting its energy resources, its choice between different energy sources and the general structure of its energy supply, without prejudice to Article 192(2)(c).
3. By way of derogation from paragraph 2, the Council, acting in accordance with a special legislative procedure, shall unanimously and after consulting the European Parliament, establish the measures referred to therein when they are primarily of a fiscal nature.

4.2 List of secondary sources of EU law and compatibility with them.

Directive no. 2019/944, adapted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, Decision 2022/03/MC-EnC on common rules for the internal market for electricity.

Regulation 2019/943 adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC for the internal market electricity.

Regulation 2019/941 approved by the Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC on risk-preparedness in the electricity sector.

Regulation (EU) 2019/942 establishing European Union Agency for the Cooperation of Emegy Regulators (ACER).

4.3 List of other sources of EU law and compatibility with them.

4.4 Reasons for partial compatibility or non-compatibility.

4.5 The time period within which the full achievement of compatibility of the legislation with the EU *Acquis* is foreseen.

5. To specify when there is no EU legislation with which compatibility is required.

(In this case, it is not necessary to complete the legislation compatibility table).

Regarding the compatibility, the Draft Law on Electricity can be considered to be partially compatible with Directive No. 2019/944, adapted by the Decision of the Ministerial Council 2021/13/MC-EnC, Regulation 2019/943 adapted by the Decision of the Ministerial Council 2022/03/MC-EnC for the internal electricity market, and Regulation 2019/941, approved by the Decision of the Ministerial Council 2021/13/MC-EnC on risk-preparedness in the electricity sector, Regulation (EU) 2019/942 establishing European Union Agency for the Cooperation of Emegy Regulators (ACER).

6. Are the abovementioned sources of EU law translated into the official languages;

7. Participation of Consultants in drafting the normative acts and their opinion on compatibility (consultants' letters on the drafting of normative acts are attached).

The Draft Law on Electricity was drafted in full cooperation with experts from ESA/USAID and was sent for comments to the Secretariat of the Energy Community, who provided relevant comments and suggestions that were incorporated into the Draft Law.

8. Signature of the Head of the Legal Department of the state body, or other proposer of the normative act.

Deniza Krasniqi

Acting Head of Legal Department

9. Signature of the Minister or head of the state body, or other proposer of the normative act.

Artane Rizvanolli

Minister of Economy

Prishtina, 19.03.2026

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije - Ministry of Economy

Option/possible alternative:

1. Title of the normative act: **Draftlaw on Energy**
2. Proposing body: **Ministry of Economy**
3. Table:18.03.2026
4. List of relevant EU legislation (full title of the act and number) with which the normative act of the Republic of Kosovo is compliant **Directive (EU) 2019/944 of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity Incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No 2021/13/MC-EnC of 30 November 2021 amending Annex I to the Treaty Establishing the Energy Community (Energy Community Treaty) and incorporating Directive (EU) 2019/944 and Regulation (EU) 2019/941 in the Energy Community acquis communautaire.** **Regulation (EU) 2019/943 of 5 June 2019 on the internal market for electricity** **Regulation EU/2018/1999 of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action Incorporated and adapted by the Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC of 30 November 2021.**
5. The level of compliance: **Partially compliant**

Republic of Kosovo – European Union

a)	b)	c)	d)
Provisions of the normative act of Kosovo (Article, paragraph, sub-paragraph, etc.)	The EU normative act (Article, paragraph, sub-paragraph, etc.)	Compliance of Kosovo legislation with EU legislation (fully compliant, partially compliant, non-compliant or not applicable)	Comments on reasons for partial compliance or non-compliance and the period foreseen for achieving full compliance
The Assembly of the Republic of Kosovo, In support of Article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo, Approves: **LAW ON ENERGY** **CHAPTER I** **GENERAL PROVISIONS** **Purpose** **Article 1** 1. The purpose of this law is to establish the general principles and rules for activities in the energy sector in the Republic of Kosovo to ensure a safe, sustainable, and quality supply of energy, and creation of conditions for energy markets that are open, competitive and transparent, that provide affordable market-prices, protection of vulnerable customers, integration of energy	Directive (EU) 2019/944 CHAPTER I SUBJECT MATTER AND DEFINITIONS Article 1 Subject matter This Directive establishes common rules for the generation, transmission, distribution, energy storage and supply of electricity, together with consumer protection provisions, with a view to creating truly integrated competitive, consumer-centred, flexible, fair and transparent electricity markets in the Energy Community. Using the advantages of an integrated market, this Directive aims to ensure	Partially compliant	

from renewable sources, promoting gender equality in the energy sector, and protecting the environment and climate. 2. This law partially transposes Directive 2019/944 on common rules for the internal market for electricity incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No 2021/13/MC-EnC of 30 November 2021, Regulation 2019/943on the internal market for electricity incorporated and adapted by the Ministerial Council Decision D/2022/03/MC-EnC of 15 December 2022, Regulation EU/2018/1999 of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action Incorporated and adapted by the Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC of 30 November 2021.	affordable, transparent energy prices and costs for consumers, a high degree of security of supply and a smooth transition towards a sustainable low-carbon energy system. It lays down key rules relating to the organisation and functioning of the Energy Community electricity sector, in particular rules on consumer empowerment and protection, on open access to the integrated market, on third-party access to transmission and distribution infrastructure, unbundling requirements, and rules on the independence of regulatory authorities in the Contracting Parties. This Directive also sets out modes for Contracting Parties, regulatory authorities and transmission system operators to cooperate towards the creation of a fully interconnected internal market for electricity that increases the integration of electricity from renewable sources, free competition and security of supply.		
Article 2 **Scope of the law** 1. This law defines the mandatory provisions to all central and local public institutions and other entities defined in this law for the development and implementation of strategic and planning energy documents, imposition of public service obligations on energy enterprises, consumer protection, definition and implementation of energy activities,	Directive (EU) 2019/944 CHAPTER I SUBJECT MATTER AND DEFINITIONS Article 1 Subject matter This Directive establishes common rules for the generation, transmission, distribution, energy storage and supply of electricity, together with consumer protection provisions, with a view to creating truly integrated competitive,	Partially compliant Partially compliant	

promotion and protection of competition in the energy sector, rights of energy companies over the property in their use or possession that is essential to carry out energy activities.	consumer-centred, flexible, fair and transparent electricity markets in the Energy Community. Using the advantages of an integrated market, this Directive aims to ensure affordable, transparent energy prices and costs for consumers, a high degree of security of supply and a smooth transition towards a sustainable low-carbon energy system. It lays down key rules relating to the organisation and functioning of the Energy Community electricity sector, in particular rules on consumer empowerment and protection, on open access to the integrated market, on third-party access to transmission and distribution infrastructure, unbundling requirements, and rules on the independence of regulatory authorities in the Contracting Parties. This Directive also sets out modes for Contracting Parties, regulatory authorities and transmission system operators to cooperate towards the creation of a fully interconnected internal market for electricity that increases the integration of electricity from renewable sources, free competition and security of supply.	Partially compliant	
Article 3 **Definitions** 1. Terms used in this Law shall have the following meanings:			

1.1. **Energy** – means electricity, thermal energy, and gas;			
1.2. **Electricity** – a form of the potential energy of charges in the electric field, which through metallic conductors shall be transmitted to customers;			
1.3. **Thermal energy** – energy for heating/cooling, spaces, sanitary hot water, and industrial water that is transported and distributed through water, steam, or gases, benefited from thermal energy facilities, using fuel, geothermal sources, solar energy, unused thermal energy, to supply for customers through central thermal energy systems;			
1.4. **Gas –** any kind of gases (natural gas, other gaseous hydrocarbons or hydrogen) that may, technically and in a secured manner, be mixed and transported through the transmission or distribution gas system;			
1.5. **Renewable Energy** – means energy from renewable energy sources;			
1.6. **Renewable Energy Sources** – means non-fossil sources, namely: wind, solar (solar thermal and solar photovoltaic), geothermal energy, ambient energy, hydropower, biomass, landfill gas, sewage treatment plant gas, and biogas;	**Direktive 2019/944 'energy from renewable sources'** or 'renewable energy' means energy from renewable non-fossil sources, namely wind, solar (solar thermal and solar photovoltaic) and geothermal energy, ambient energy, tide, wave and other ocean energy, hydropower, biomass, landfill gas, sewage treatment plant gas, and biogas; **Regulation (EU) 2019/943 (50) ''energy from renewable sources'** or 'renewable energy' means energy from renewable sources as defined in point (31) of Article	Fully compliant	

	2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC		
1.7. **Energy activities** – means performance of one or more activities of energy generation, transmission, distribution, storage, supply or trading;			
1.8. **Regulated energy activity** – means an energy activity that is performed according to conditions, methods, prices and tariffs prescribed, i.e. approved by the Energy Regulatory Office;			
1.9**.** **Customer** – a wholesale or final customer which purchases energy;	**Directive (EU) 2019/944 'customer'** means a wholesale or final customer of electricity; **Regulation (EU) 2019/943** **(34) 'customer'** means a customer as defined in point (1) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC;	Fully compliant	
1.10. **Wholesale customer** - a natural or legal person that purchases energy for the purpose of resale inside or outside the system where the person is established;	**Directive (EU) 2019/944 'wholesale customer'** means a natural or legal person who purchases electricity for the purpose of resale inside or outside the system where that person is established;	Fully compliant	
1.11. **Final customer** – a customer purchasing energy for its own use;	**Directive (EU) 2019/944 (3) 'final customer'** means a customer who purchases electricity for own use; **Regulation (EU) 2019/943** **(35) 'final customer'** means final customer as defined in point (3) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC;	Fully compliant	
1.12. **Household customer** – a customer	**Directive (EU) 2019/944 (4) 'household**	Fully compliant	

purchasing energy for their own consumption in a household, excluding commercial or professional activities;	**customer'** means a customer who purchases electricity for the customer's own household consumption, excluding commercial or professional activities; **Regulation (EU) 2019/943** (37) 'household customer' means household customer as defined in point (4) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC;		
1.13. Non-household customer – a natural or legal person purchasing energy which is not for his own household use;	**(Directive (EU) 2019/944** means a natural or legal person who purchases electricity that is not for own household use, including producers, industrial customers, small and medium-sized enterprises, businesses and wholesale customers;	Fully compliant	
1.14. Vulnerable customer – a household customer, who due to their social status and/or health condition, is entitled to obtain energy supply at special conditions, as designated by the pertinent Ministry responsible for social welfare;	**(Directive (EU) 2019/944** wholesale customer' means a natural or legal person who purchases electricity for the purpose of resale inside or outside the system where that person is established;	Partially compliant	
1.15. Energy poverty - a household's lack of access to essential energy services that provide basic levels and decent standards of living and health, including adequate heating, hot water, cooling, lighting, and energy to power appliances, caused by a combination of factors, including but not limited to unaffordability, insufficient disposable income, high energy expenditure	Article 29 Energy poverty When assessing the number of households in energy poverty pursuant to point (d) of Article 3(3) of Regulation (EU) 2018/1999, Member States shall establish and publish a set of criteria, which may include low income, high expenditure of disposable income on energy and poor energy efficiency. The Commission shall provide guidance on the definition of 'significant number of households in energy poverty' in this context and in the	Partially compliant	

and poor energy efficiency of homes.;	context of Article 5(5), starting from the premise that any proportion of households in energy poverty can be considered to be significant.		
1.16. Energy enterprise – any natural or legal person that performs one or more energy activities, such as: generation, transmission, distribution, supply, trading, organization and management of energy market and is responsible for commercial, technical, maintenance or construction related to the stated activities, excluding the final consumer;			
1.17. Microenterprise - an enterprise which annual net turnover is seven hundred thousand euro (700,000.00 €) Euro and the average number of employees during the financial year is ten (10);	**Directive (EU) 2019/944** microenterprise' means an enterprise which employs fewer than 10 persons and whose annual turnover and/or annual balance sheet total does not exceed EUR 2 million	Fully compliant	
1.18. **Small enterprise** - an enterprise which annual net turnover of eight million euro (8,000,000.00 €) and the average number of employees during the financial year is fifty (50);	**Directive (EU) 2019/944** small enterprise' means an enterprise which employs fewer than 50 persons and whose annual turnover and/or annual balance sheet total does not exceed EUR 10 million;	Fully compliant	
1.19**. Production–** means physical or chemical process of converting the fuels or renewable energy sources into electricity, thermal or other forms of energy;			
1.20.Producer -– means energy enterprise that produces energy;	**Directive (EU) 2019/944** 'producer' means a natural or legal person who generates electricity; Regulation (EU) 2019/943(55) 'generation' means generation as defined in point (37) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted	Fully compliant	

	by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC; Regulation (EU) 2019/943(55 (56) 'producer' means producer as defined in point (38) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC		
1.21. **Energy storage** - deferring the final use of electricity to a moment later than when it was generated, or the conversion of electricity into a form of energy which can be stored, the storing of such energy, and the subsequent reconversion of such energy into electricity or use as another energy carrier;	**Directive (EU) 2019/944** 'energy storage' means, in the electricity system, deferring the final use of electricity to a moment later than when it was generated, or the conversion of electrical energy into a form of energy which can be stored, the storing of such energy, and the subsequent reconversion of such energy into electrical energy or use as another energy carrier; **Regulation (EU) 2019/943 (62) 'energy storage'** means energy storage as defined in point (59) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944;	Fully compliant	
1.22. **Energy Transmission** – transmission of electricity through high-voltage interconnected systems or transmission of natural gas through a network, which mainly contains high-pressure pipelines, with a view to its delivery to final customers, or to operators of distribution system, excluding supply;	**Regulation (EU) 2019/943** **(52) 'transmission'** means transmission as defined in point (34) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC;	Fully compliant	
1.23. Transmission System Operator – a natural or legal person responsible for operating, maintenance of and, if necessary,	**Directive (EU) 2019/944** 'transmission system operator' means a natural or legal person who is responsible	Fully compliant	

developing the transmission network in a given area, including whenever it is possible, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transmission of energy;	for operating, ensuring the maintenance of and, if necessary, developing the transmission system in a given area and, where applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transmission of electricity; **Regulation (EU) 2019/943** **(53) 'transmission system operator'** means transmission system operator as defined in point (35) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/ MC-EnC		
1.24. Energy Distribution- means the transport of electricity on medium-voltage and low-voltage distribution systems or transport of natural gas through local or regional pipeline networks with a view to its delivery to customers, but does not include supply			
1.25. Distribution System Operator – means a natural or legal person responsible for operating, ensuring the maintenance of and, developing the distribution system in a given area and, where applicable, its interconnections with other systems and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of energy;	Regulation (EU) 2019/943 (48) 'distribution system operator' means distribution system operator as defined in point (29) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/ MC-EnC;	Fully compliant	
1.26. Closed distribution system – an electricity or gas distribution system for	**Directive (EU) 2019/944** Where a closed distribution system is	Partially compliant	

industrial, commercial or common services, operating within a geographically designated area, serving two or more users, and that does not provide electricity or natural gas supply to household customers, except in cases by a small number of households with employment, or similar association with the owner of such distribution system, which are found within the distribution system service area;	used to ensure the optimal efficiency of an integrated supply that requires specific operational standards, or where a closed distribution system is maintained primarily for the use of the owner of the system, it should be possible to exempt the distribution system operator from obligations which would constitute an unnecessary administrative burden because of the particular nature of the relationship between the distribution system operator and the system users. Industrial sites, commercial sites or shared services sites such as train station buildings, airports, hospitals, large camping sites with integrated facilities, and chemical industry sites can include closed distribution systems because of the specialised nature of their operations.		
1.27. Connection to network/system – physical connection of the power generation or demand facility of the system user to the transmission network or distribution network;			
1.28. Interconnector –– means a transmission line or pipeline which crosses or spans a border with neighboring countries and connects the domestic transmission systems with that of the neighboring countries	**Directive (EU) 2019/944** 'interconnector' means equipment used to link electricity systems; **Regulation (EU) 2019/943** **(1) 'interconnector'** means a transmission line which crosses or spans a border between Contracting Parties of the Energy Community or between Contracting Parties and Member States of the European Union and which connects the national transmission systems of the Contracting Parties of the Energy	Fully compliant	

	Community or of the Contracting Parties of the Energy Community and the Member States of the European Union;		
1.29. Supply – sale, including resale, of energy to customers;	**Directive (EU) 2019/944** 'supply' means the sale, including the resale, of electricity to customers; **Regulation (EU) 2019/943** **(41) 'supply'** means supply as defined in point (12) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC;	Fully compliant	
1.30. Supplier – energy enterprise performing the supply activity;			
1.31. System or network user – means a natural or legal person who supplies to, or is supplied by, a transmission system or a distribution system;	**Regulation (EU) 2019/943 54) 'system user'** means system user as defined in point (36) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC.	Fully compliant	
1.32. Energy market – wholesale and retail purchases and sales of the energy;	The Commission Communication of 15 July 2015, entitled 'Launching the public consultation process on a new energy market design', highlighted that the move away from generation in large central generating installations towards decentralised production of electricity from renewable sources and towards decarbonised markets requires adapting the current rules of electricity trading and changing the existing market roles. The Communication underlined the need to organise electricity markets in a more	Partially compliant	

	flexible manner and to fully integrate all market players – including producers of renewable energy, new energy service providers, energy storage and flexible demand. It is equally important for the Union to invest urgently in interconnection at Union level for the transfer of energy through high-voltage electricity transmission systems.		
1.33. **Market Operator** – means a legal entity that provides a service whereby the offers to sell electricity are matched with bids to buy electricity;	R**egulation (EU) 2019/943 (7) 'market operator'** means an entity that provides a service whereby the offers to sell electricity are matched with bids to buy electricity;	Fully compliant	
1.34. Energy facilities – any installation, building, facility, including any auxiliary or related facility, systems and equipment, to include poles, pylons, transmission or distribution lines and pipelines whether underground or over-ground, that are used by an energy enterprise for its energy activities, or form part of a production plant, energy storage facility, transmission system or a distribution system, or are part of any directly connected customer equipment, any interconnectors, or any direct lines;	**Directive (EU) 2019/944** 'energy storage facility' means, in the electricity system, a facility where energy storage occurs	Partially compliant	
1.35. Security –- both security of supply and provision of energy, and technical safety;	**Directive (EU) 2019/944** 'security' means both security of supply and provision of electricity, and technical safety;	Fully compliant	
1.36. Security of supply – the ability of the energy systems to supply final customers with energy;			
1.37. Annual Indicative Energy Balance			

– an indicative document in which the estimation of demands on each type of energy, as well as the manner and measures for meeting such demands shall be determined;			
1.38. Energy Efficiency -– means the ratio of output of performance, service, goods or energy, to input of energy;	**Directive (EU) 2019/944** 'energy efficiency' means the ratio of output of performance, service, goods or energy, to input of energy **Regulation (EU) 2019/943 article 2 p.** (49) 'energy efficiency' means energy efficiency as defined in point (30) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC;	Fully compliant	
1.39. Aggregation -– means a function performed by a natural or legal person who combines multiple customer loads or produced electricity for sale, purchase or auction in any electricity market;	**Directive (EU) 2019/944** aggregation' means a function performed by a natural or legal person who combines multiple customer loads or generated electricity for sale, purchase or auction in any electricity market; **Regulation (EU) 2019/943 (43) 'aggregation'** means aggregation as defined in point (18) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944. As adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC	Fully compliant	

1.40. Conformity Assessment – means an action by which it is concluded whether the basic safety requirements for equipment and energy plants have been met;			
1.41. Technical control - means inspections organized in periods of time, and when necessary also outside these periods, for the verification and fulfillment of the basic safety requirements of energy equipment and plants;			
1.42. Ministry- Ministry responsible for energy;			
1.43. Minister - means Minister of the Ministry responsible for energy;			
2. Other terms used in this Law shall have the meanings defined in the Law on Electricity, Law on Energy Regulator, Law on Natural Gas, Law on Thermal Energy and Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources.			
Article 4 **Vulnerable consumer** 1. The ministry responsible for social welfare shall provide the status of a vulnerable consumer. Criteria for determining of a vulnerable consumer status may include income level, share of energy costs within available income, health conditions and critical dependence on energy for medical reasons, age, gender or other social criteria, or residence in remote or economically undeveloped areas.	Article 28 Vulnerable customers 1. Member States shall take appropriate measures to protect customers and shall ensure, in particular, that there are adequate safeguards to protect vulnerable customers. In this context, each Member State shall define the concept of vulnerable customers which may refer to energy poverty and, inter alia, to the prohibition of disconnection of electricity to such customers in critical times. The concept of vulnerable customers may include income levels, the share of energy expenditure of disposable income, the	Fully compliant	

	energy efficiency of homes, critical dependence on electrical equipment for health reasons, age or other criteria. Member States shall ensure that rights and obligations linked to vulnerable customers are applied. In particular, they shall take measures to protect customers in remote areas. They shall ensure high levels of consumer protection, particularly with respect to transparency regarding contractual terms and conditions, general information and dispute settlement mechanisms. 2. Member States shall take appropriate measures, such as providing benefits by means of their social security systems to ensure the necessary supply to vulnerable customers, or providing for support for energy efficiency improvements, to address energy poverty where identified pursuant to point (d) of Article 3(3) of Regulation (EU) 2018/1999, including in the broader context of poverty. Such measures shall not impede the effective opening of the market set out in Article 4 or market functioning and shall be notified to the Commission, where relevant, in accordance with Article 9(4). Such notifications may also include measures taken within the general social security system.	Partially compliant	
	1. Member States shall take appropriate measures to protect customers and shall ensure, in particular, that there are adequate safeguards to protect vulnerable customers. In this context, each Member	Partially compliant	

	State shall define the concept of vulnerable customers which may refer to energy poverty and, inter alia, to the prohibition of disconnection of electricity to such customers in critical times. The concept of vulnerable customers may include income levels, the share of energy expenditure of disposable income, the energy efficiency of homes, critical dependence on electrical equipment for health reasons, age or other criteria. Member States shall ensure that rights and obligations linked to vulnerable customers are applied. In particular, they shall take measures to protect customers in remote areas. They shall ensure high levels of consumer protection, particularly with respect to transparency regarding contractual terms and conditions, general information and dispute settlement mechanisms.		
2. The Ministry responsible for social welfare shall duly notify vulnerable consumers, distribution system operator and supplier that supply vulnerable consumers on determining the status or changes to such status, or termination of a vulnerable consumer status, within eight (8) calendar days from the day the status was awarded, changed or terminated.	2. Member States shall take appropriate measures, such as providing benefits by means of their social security systems to ensure the necessary supply to vulnerable customers, or providing for support for energy efficiency improvements, to address energy poverty where identified pursuant to point (d) of Article 3(3) of Regulation (EU) 2018/1999, including in	Partially compliant	

	the broader context of poverty. Such measures shall not impede the effective opening of the market set out in Article 4 or market functioning and shall be notified to the Commission, where relevant, in accordance with Article 9(4). Such notifications may also include measures taken within the general social security system.		
3. The Ministry responsible for social welfare shall maintain a vulnerable consumer registry aiming to complete data on gender, age, social and economic status and other important factors for identifying vulnerable consumer.			
4. Vulnerable consumers have the right to be supplied with minimum energy quantities and/or get subsidy for the energy consumed.			
5. Vulnerable consumers whose status was awarded based on the income level or share of energy costs within available income criteria have the right to get subsidy for the energy consumed, which shall be paid from the Government.	Regulatory authorities should also be granted the power to contribute to ensuring high standards of universal and public service obligations in accordance with market opening, to the protection of vulnerable customers, and to the full effectiveness of consumer protection measures. Those provisions should be without prejudice to both the Commission's powers concerning the application of competition rules, including the examination of mergers with a Union dimension, and the rules on the internal market, such as the rules on the free movement of capital. The independent body to which a party affected by the decision of a regulatory authority has a right to appeal could be a	Partially compliant	

	court or another tribunal that is empowered to conduct a judicial review.		
6. The Ministry responsible for social welfare, in cooperation with the Ministry responsible for energy and the supplier that supply vulnerable consumers, shall submit to the Government for approval a vulnerable consumer bylaw, which shall further regulate: 6.1. the criteria for acquiring the status of vulnerable customer; 6.2. conditions for determining the minimum energy quantities; 6.3. the amount and manner of providing subsidy for vulnerable customers; 6.4. the method of collecting funds for the settlement of accounts of vulnerable customers, 6.5. additional measures for the protection of vulnerable customers, including energy efficiency and social and economic measures, and 6.6. obligations of system operators and suppliers related to vulnerable customers			
7. Based on the paragraph 6 of this article, the Government, based on a proposal of the Ministry responsible for social welfare, adopts an annual program for providing			

support to vulnerable consumers, not later than 31 December of the year prior to the year the program refers to.			
8. The measures referred to in subparagraphs 6.3 and 6.5 of this Article must not prevent the actual opening of the energy market or the functioning of the energy market. The Ministry, on behalf of the Government, shall notify the Energy Community Secretariat for the adoption and implementation of such measures, possible other measures taken within the general social walfare system, as well as about possible impact of such measures on the functioning of the energy market.			
Article 5 **Public Service Obligation** 1. Public service obligation of general public interest, imposed on an energy enterprise that is related to the security of supply, regularity, quality and price of electricity supply, market liquidity, energy efficiency, energy from renewable sources, and environmental and climate protection. Such obligation shall be clearly defined, transparent, non-discriminatory, and verifiable, and shall guarantee equality of access for energy enterprises of the Energy Community to domestic customers. 2. The Regulator, or the Government, depending on their areas of responsibility may impose Public Service obligation on an energy enterprise pursuant to this law and the relevant Law on Electricity. The rights and responsibilities	**Directive (EU) 2019/944** Article 9 Public service obligations 1. Without prejudice to paragraph 2, Member States shall ensure, on the basis of their institutional organisation and with due regard to the principle of subsidiarity, that electricity undertakings operate in accordance with the principles of this Directive with a view to achieving a competitive, secure and environmentally sustainable market for electricity, and shall not discriminate between those undertakings as regards either rights or obligation	Partially compliant	

from this obligation shall be defined in the respective permit of the energy enterprise. 3. The Regulator or the Government may impose public service obligation directly to an energy enterprise in the following cases: 3.1 declared energy crisis according to the provisions of this law and the relevant legislation in power; 3.2 any situation that requires a prompt response to prevent distortion in the security of supply. 4. The Regulator or the Government may, upon a previous assessment, directly impose a public service obligation on an energy enterprise for purposes of achieving objectives related to market liquidity. 5. Whenever necessary, the Regulator or the Government may impose a public service obligation to an energy enterprise that is selected under a competitive and transparent process as stipulated in the relevant Electricity Law regarding the selection of the Universal Service Supplier. 6. Service provided under public service obligation shall be ensured in accordance with the terms and conditions determined by the Regulator or the Government in the decision by which the public service obligation is imposed. The	2. Having full regard to the relevant provisions of the TFEU, in particular Article 106 thereof, Member States may impose on undertakings operating in the electricity sector, in the general economic interest, public service obligations which may relate to security, including the security of supply, regularity, quality and price of supplies and environmental protection, including energy efficiency, energy from renewable sources and climate protection. Such obligations shall be clearly defined, transparent, non-discriminatory and verifiable, and shall guarantee equality of access for electricity undertakings of the Union to national consumers. Public service obligations which concern the price setting for the supply of electricity shall comply with the requirements set out in Article 5 of this Directive. Where financial compensation, other forms of compensation and exclusive rights which a Member State grants for the fulfilment of the obligations set out in paragraph 2 of this Article or for the provision of universal service as set out in Article 27 are provided, this shall be done in a non-discriminatory and transparent way. 4. Member States shall,	Partially compliant Partially compliant	

terms and conditions for providing the public service obligation shall be included in the respective permit of the energy enterprise. 7. The Regulator or the Government shall in the decision by which the public service obligation is imposed, determine the scope and timeframe of the public service obligation, taking into account that the imposed public service obligation shall be limited in time and must not go beyond what is necessary to achieve the objective which is being pursued in the general economic interest. 8. The role and responsibilities of the Regulator in monitoring the implementation of the public service obligations are determined in the relevant Law on the Energy Regulator. 9. Financial compensation and other forms of compensation for implementing the obligations imposed to energy enterprises with public service obligation shall be done in non-discriminatory and transparent manner. If the public service obligation refers to a regulated price of energy, the Regulator recognizes the justified cost of providing the public service by determining an appropriate tariff. 10. The Regulator or the Ministry, on behalf of the Government, shall inform the Energy Community Secretariat, without	upon implementation of this Directive, inform the Commission of all measures adopted to fulfil universal service and public service obligations, including consumer protection and environmental protection, and their possible effect on national and international competition, whether or not such measures require a derogation from this Directive. They shall subsequently inform the Commission every two years of any changes to those measures, whether or not they require a derogation from this Directive. 5. Member States may decide not to apply Articles 6, 7 and 8 of this Directive insofar as their application would obstruct, in law or in fact, the performance of the obligations imposed on electricity undertakings in the general economic interest and insofar as the development of trade would not be affected to such an extent as would be contrary to the interests of the Union. The interests of the Union include, inter alia, competition with regard to customers in accordance with Article 106 TFEU and this Directiv	Partially compliant	

delay, about the decision referred to in paragraph 3 of this article, as well as about the possible impacts of such decision on the functioning of the energy market. The Regulator or the Ministry shall subsequently inform the Energy Community Secretariat every two (2) years of any changes to those measures.			
Article 6 **Market–based Supply Prices** 1. Suppliers shall be free to determine the price for energy supply in accordance with the respective laws. The Regulator together with relevant stakeholders shall take appropriate actions to ensure effective competition between suppliers. 2. In order to protect the vulnerable customers, the Ministry responsible for social welfare, upon obtaining a prior opinion of the Ministry and the Regulator, may render a decision to subsidy the energy for vulnerable household customers. 3. Such subsidy shall: 3.1 pursue a general economic interest and not go beyond what is necessary; 3.2 be clearly defined, transparent, non-discriminatory and verifiable; 3.3 guarantee equal access for energy enterprises operating in the Energy Community contracting parties or European Union member-states to customers;	Article 5 **Market-based supply prices** 1. Suppliers shall be free to determine the price at which they supply electricity to customers. Member States shall take appropriate actions to ensure effective competition between suppliers. 2. Member States shall ensure the protection of energy poor and vulnerable household customers pursuant to Articles 28 and 29 by social policy or by other means than public interventions in the price setting for the supply of electricity. 3. By way of derogation from paragraphs 1 and 2, Member States may apply public interventions in the price setting for the supply of electricity to energy poor or vulnerable household customers. Such public interventions shall be subject to the conditions set out in paragraphs 4 and 5. 4. Public interventions in the price setting for the supply of electricity shall: (a) pursue a general economic interest and not go beyond what is necessary to achieve that general economic interest (b) be clearly defined, transparent, non-discriminatory and verifiable;	Fully compliant Fully compliant	

3.4 be limited in time and proportionate as regards their beneficiaries, and 3.5 not result in additional costs for market participants in a discriminatory way. 4. To establish effective competition between suppliers for energy supply contracts, and to achieve fully effective market-based retail pricing of energy, the Ministry, and upon obtaining a prior opinion of the Regulator, may decide to temporarily set prices for energy supply for the needs of households and microenterprises which do not benefit from subsidy pursuant to paragraph 2 of this article, provided that in addition to criteria set out in paragraph 3 of this article, such measures shall: 4.1 be accompanied by a set of measures to achieve effective competition and a methodology for assessing progress with regard to those measures; 4.2 ensure non-discriminatory treatment of suppliers; 4.3 ensure that a subsidized price is above cost, at a level where effective price competition can occur; 4.4 be designed to minimize any negative impact on the wholesale energy	(c) guarantee equal access for Union electricity undertakings to customers; (d) be limited in time and proportionate as regards their beneficiaries; (e) not result in additional costs for market participants in a discriminatory way. 5. Any Member State applying public interventions in the price setting for the supply of electricity in accordance with paragraph 3 of this Article shall also comply with point (d) of Article 3(3) and with Article 24 of Regulation (EU) 2018/1999, regardless of whether the Member State concerned has a significant number of households in energy poverty. 6. For the purpose of a transition period to establish effective competition for electricity supply contracts between suppliers, and to achieve fully effective market-based retail pricing of electricity in accordance with paragraph 1, Member States may apply public interventions in the price setting for the supply of electricity to household customers and to microenterprises that do not benefit from public interventions pursuant to paragraph 3. 7. Public interventions pursuant to paragraph 6 shall comply with the criteria set out in paragraph 4 and shall: (a) be accompanied by a set of measures to achieve effective competition and a methodology for assessing progress with regard to those measures; (b) be set using a methodology that ensures non-discriminatory treatment of suppliers; (c)	Partially compliant	

markets; 4.5 ensure that all beneficiaries of such subsidy have the possibility to choose competitive market offers and are directly informed at least every quarter of the availability of offers and savings in the competitive market, in particular of dynamic price contracts, and shall ensure that they are provided with assistance to switch to a market-based offer; 4.6 ensure that all beneficiaries of such subsidy are entitled and have possibility of having smart meters installed at no extra upfront cost, and receive necessary assistance, and 4.7 does not lead to direct cross-subsidization between customers supplied at free market prices and those supplied at regulated supply prices. 5. The Ministry, on behalf of the Government, shall notify the measures taken in accordance with paragraphs 2 and 4 of this Article to the Energy Community Secretariat within one (1) month after their adoption and may apply them immediately. The notification shall be accompanied by an explanation of why other instruments were not sufficient to achieve the objective pursued, of how the requirements set out in paragraph 3 of this article are fulfilled, and of the effects of the notified measures on competition. The notification shall describe the range of the beneficiaries, the duration	be set at a price that is above cost, at a level where effective price competition can occur; (d) be designed to minimise any negative impact on the wholesale electricity market; (e) ensure that all beneficiaries of such public interventions have the possibility to choose competitive market offers and are directly informed at least every quarter of the availability of offers and savings in the competitive market, in particular of dynamic electricity price contracts, and shall ensure that they are provided with assistance to switch to a market-based offer; (f) ensure that, pursuant to Articles 19 and 21, all beneficiaries of such public interventions are entitled to, and are offered to, have smart meters installed at no extra upfront cost to the customer, are directly informed of the possibility of installing smart meters and are provided with necessary assistance; (g) not lead to direct cross-subsidisation between customers supplied at free market prices and those supplied at regulated supply prices. 8. Member States shall notify the measures taken in accordance with paragraphs 3 and 6 to the Commission within one month after their adoption and may apply them immediately. The notification shall be accompanied by an explanation of why other instruments were not sufficient to achieve the	Partially compliant Partially compliant	

of the measures, and the number of household customers affected by the measures and shall explain how the subsidy in prices has been determined.	objective pursued, of how the requirements set out in paragraphs 4 and 7 are fulfilled and of the effects of the notified measures on competition. The notification shall describe the scope of the beneficiaries, the duration of the measures and the number of household customers affected by the measures, and shall explain how the regulated prices have been determined. 9. By 1 January 2022 and 1 January 2025, Member States shall submit reports to the Commission on the implementation of this Article, the necessity and proportionality of public interventions under this Article, and an assessment of the progress towards achieving effective competition between suppliers and the transition to market-based prices. Member States that apply regulated prices in accordance with paragraph 6 shall report on the compliance with the conditions set out in paragraph 7, including on compliance by suppliers that are required to apply such interventions, as well as on the impact of regulated prices on the finances of those suppliers. 10. By 31 December 2025, the Commission shall review and submit a report to the European Parliament and to the Council on the implementation of this Article for the purpose of achieving market-based retail pricing of electricity, together with or followed by a legislative proposal, if appropriate. That legislative proposal may include an end date for regulated prices.	Partially compliant	
Article 7	Article 51	Partially compliant	

Third-party Access 1. Transmission and distribution system operators are obliged, in accordance with the relevant network rules and market rules, to ensure third-party access to the transmission and distribution systems based on published tariffs, applicable to all customers and applied objectively and without discrimination between system users. 2. Tariffs and methodologies for the calculation of tariffs shall be approved and published by the Regulator. 3. Transmission or distribution system operator may decide to refuse access only in the case where: 3.1 the system lacks necessary capacity; or 3.2 the provision of access for a certain system user may threaten the security of energy supply in the Republic of Kosovo. 4. In case of refusal in accordance with paragraph 3 of the present Article, the respective system operator is obliged to provide duly substantiated reasons to the applicant who has been refused access. The refusal shall be in written form and must be based on technically and/or economically justified and non-discriminatory criteria,	Network development and powers to make investment decisions 1. At least every two years, transmission system operators shall submit to the regulatory authority a ten-year network development plan based on existing and forecast supply and demand after having consulted all the relevant stakeholders. That network development plan shall contain efficient measures in order to guarantee the adequacy of the system and the security of supply. The transmission system operator shall publish the ten-year network development plan on its website. 2. The ten-year network development plan shall in particular: (a) indicate to market participants the main transmission infrastructure that needs to be built or upgraded over the next ten years; (b) contain all the investments already decided and identify new investments which have to be executed in the next three years; and (c) provide for a time frame for all investment projects. 3. When elaborating the ten-year network development plan, the transmission system operator shall fully take into account the potential for the use of demand response, energy storage facilities or other resources as alternatives to system expansion, as well as expected consumption, trade with other countries and investment plans for Union-wide and regional networks. 4. The regulatory authority shall consult	Partially compliant	

determined in the relevant transmission or distribution network rules. 5. The applicant who has been refused access to the transmission or distribution system may submit a complaint to the Regulator or if agreed so with the respective system operator it may initiate a dispute settlement procedure in accordance with the relevant Law on the Energy Regulator. 6. The regulator drafts procedures for resolving disputes in the energy sector, in accordance with the Law on General Administrative Procedure. 7. The regulator drafts procedures for resolving disputes in the energy sector, in accordance with the Law on General Administrative Procedure 8. Where appropriate and when refusal of access takes place, the respective system operator shall inform the Regulator and provide relevant information on measures that would be necessary to reinforce the network. Such information shall be provided in all cases when access for recharging points has been denied. 9. This article shall also apply to citizen energy communities that operate distribution networks as defined in the respective laws that regulate the electricity and gas activities and markets.	all actual or potential system users on the ten-year network development plan in an open and transparent manner. Persons or undertakings claiming to be potential system users may be required to substantiate such claims. The regulatory authority shall publish the result of the consultation process, in particular possible needs for investments. 5. The regulatory authority shall examine whether the ten-year network development plan covers all investment needs identified during the consultation process, and whether it is consistent with the non-binding Union-wide ten-year network development plan ('Union-wide network development plan') referred to in point (b) of Article 30(1) of Regulation (EU) 2019/943. If any doubt arises as to the consistency with the Union-wide network development plan, the regulatory authority shall consult ACER. The regulatory authority may require the transmission system operator to amend its ten-year network development plan. The competent national authorities shall examine the consistency of the ten-year network development plan with the national energy and climate plan submitted in accordance with Regulation (EU) 2018/1999. 6. The regulatory authority shall monitor and evaluate the implementation of the ten-year network development plan. 7. In circumstances where the transmission system operator, other than for overriding reasons beyond	Partially compliant Partially compliant	

	its control, does not execute an investment, which, under the ten-year network development plan, was to be executed in the following three years, Member States shall ensure that the regulatory authority is required to take at least one of the following measures to ensure that the investment in question is made if such investment is still relevant on the basis of the most recent ten-year network development plan: (a) to require the transmission system operator to execute the investments in question; (b) to organise a tender procedure open to any investors for the investment in question; or (c) to oblige the transmission system operator to accept a capital increase to finance the necessary investments and allow independent investors to participate in the capital. 8. Where the regulatory authority has made use of its powers under point (b) of paragraph 7, it may oblige the transmission system operator to agree to one or more of the following: (a) financing by any third party; (b) construction by any third party; (c) building the new assets concerned itself; (d) operating the new asset concerned itself. The transmission system operator shall provide the investors with all information needed to realise the investment, shall connect new assets to the transmission network and shall generally make its best efforts to facilitate	Partially compliant	

	the implementation of the investment project. The relevant financial arrangements shall be subject to approval by the regulatory authority. 9. Where the regulatory authority has made use of its powers under paragraph 7, the relevant tariff regulations shall cover the costs of the investments in question.	Partially compliant	
Article 8 **Connection to the system** 1. Transmission system and distribution system operators are obliged, in accordance with the relevant network codes, to ensure the connection to the respective system for: 1.1 all electricity production and storage facilities and demand facilities in the territory of the Republic of Kosovo, and 1.2 all customers of gas and producers and customers of thermal energy in the area where the service is provided. 2 The connection to the system shall be based on transparent, efficient and non-discriminatory procedures, established by the system operators and approved by the Regulator. These procedures shall take into account: 2.1 the consequences of a new connection on other system users, facilities and devices, and	Article 60 **Decisions and complaints** 1. Regulatory authorities shall have the authority to require transmission system operators and distribution system operators, if necessary, to modify the terms and conditions, including tariffs or methodologies referred to Article 59 of this Directive, to ensure that they are proportionate and applied in a non-discriminatory manner, in accordance with Article 18 of Regulation (EU) 2019/943. In the event of delay in the fixing of transmission and distribution tariffs, regulatory authorities shall have the power to fix or approve provisional transmission and distribution tariffs or methodologies and to decide on the appropriate compensatory measures if the final transmission and distribution tariffs or methodologies deviate from those provisional tariffs or methodologies. 2. Any party having a complaint against a transmission or distribution system operator in relation to that operator's obligations under this Directive may refer the complaint to the regulatory authority	Fully compliant Partially compliant	

2.2 the type of installation required for connection to the network. 3 Transmission system and distribution system operators have no right to refuse the connection: 3.1 for a new production or energy storage facility on the grounds of possible future restrictions on available capacity, such as congestion in distant parts of the system; 3.2 for a new system user on the grounds that this will cause additional costs resulting from the necessary increase of the system elements near the connection point. If such an increase is not foreseen in the operator's investment plan, the additional costs shall be borne by the new user according to the methodology for determining the connection cost contained in the relevant grid code, and 3.3 if the electricity producer was selected in a competitive bidding process or based on public investment plans or public-private co-investment plans, according to the relevant law on promotion of use of renewable energy sources. 4 Paragraph 3 of this article shall be without prejudice to the possibility for the transmission system operator to limit the guaranteed connection capacity or to offer connections subject to operational limitations, in order to ensure economic	which, acting as dispute settlement authority, shall issue a decision within two months of receipt of the complaint. That period may be extended by two months where additional information is sought by the regulatory authority. That extended period may be further extended with the agreement of the complainant. The regulatory authority's decision shall have binding effect unless and until overruled on appeal. 3. Any party who is affected and who has a right to complain concerning a decision on methodologies taken pursuant to Article 59 or, where the regulatory authority has a duty to consult, concerning the proposed tariffs or methodologies, may, within two months, or within a shorter period as provided for by Member States, after publication of the decision or proposal for a decision, submit a complaint for review. Such a complaint shall not have suspensive effect. 4. Member States shall create appropriate and efficient mechanisms for regulation, control and transparency so as to avoid any abuse of a dominant position, in particular to the detriment of consumers, and any predatory behaviour. Those mechanisms shall take account of the provisions of the TFEU, and in particular Article 102 thereof. 5. Member States shall ensure that the appropriate measures are taken, including administrative action or criminal proceedings in conformity with their national law, against the natural or legal persons responsible where confidentiality	Partially compliant	

efficiency regarding new production or energy storage facilities, provided that such limitations have been approved by the Regulator. 5 The Regulator shall ensure that any limitations in guaranteed connection capacity or operational limitations are introduced on the basis of transparent and non-discriminatory procedures and do not create undue barriers to market entry. Where the production or energy storage facility bears the costs related to ensuring unlimited connection, no limitation shall apply.	rules imposed by this Directive have not been respected.	Partially compliant	
Article 9 **Network charges** 1.Charges applied by the transmission system and distribution system operators for access to networks, including charges for connection to the network, charges for use of network, and, where applicable, charges for creating technical conditions in the system for new connection and better performance of the related network enforcement, shall be: 1.1cost-reflective and transparent; 1.2take into account the need for network security, digitalization and flexibility	Article 15 Active customers 1. Member States shall ensure that final customers are entitled to act as active customers without being subject to disproportionate or discriminatory technical requirements, administrative requirements, procedures and charges, and to network charges that are not cost-reflective. 2. Member States shall ensure that active customers are: (a) entitled to operate either directly or through aggregation; (b) entitled to sell self-generated electricity, including through power purchase agreements; c) entitled to participate in flexibility schemes and energy efficiency schemes; (d) entitled to delegate to a third party the	Fully compliant Fully compliant	

services, and 1.3reflect actual costs incurred insofar as they correspond to those of an efficient and comparable network operator and are applied in a non-discriminatory manner. 2. The network charges from paragraph 1 of this article shall not include unrelated costs supporting unrelated policy objectives and shall provide appropriate incentives for the transmission system operators and distribution system operators. The network charges shall not discriminate against energy storage or aggregation and shall not discourage self-generation, self-consumption or for participation in demand response, and shall not be distance-related. 3. The network charges shall be calculated based on the tariff methodology developed by transmission system and distribution system operators, and approved by the Regulator. 4. In accordance with the paragraph 1 of the present Article, the transmission system or distribution system operator is obliged to provide the persons who request connection to the respective network with a detailed estimate of the costs for connections and an estimate of the costs for creating the technical conditions in the	management of the installations required for their activities, including installation, operation, data handling and maintenance, without that third party being considered to be an active customer; (e) subject to cost-reflective, transparent and non-discriminatory network charges that account separately for the electricity fed into the grid and the electricity consumed from the grid, in accordance with Article 59(9) of this Directive and Article 18 of Regulation (EU) 2019/943, ensuring that they contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system; (f) financially responsible for the imbalances they cause in the electricity system; to that extent they shall be balance responsible parties or shall delegate their balancing responsibility in accordance with Article 5 of Regulation (EU) 2019/943. 3. Member States may have different provisions applicable to individual and jointly-acting active customers in their national law, provided that all rights and obligations under this Article apply to all active customers. Any difference in the treatment of jointly-acting active customers shall be proportionate and duly justified. 4. Member States that have existing schemes that do not account separately for the electricity fed into the grid and the electricity consumed from the grid, shall not grant new rights under such schemes after 31 December 2023. In any event, customers subject to existing	Partially compliant	

network.	schemes shall have the possibility at any time to opt for a new scheme that accounts separately for the electricity fed into the grid and the electricity consumed from the grid as the basis for calculating network charges. 5. Member States shall ensure that active customers that own an energy storage facility: (a) have the right to a grid connection within a reasonable time after the request, provided that all necessary conditions, such as balancing responsibility and adequate metering, are fulfilled; (b) are not subject to any double charges, including network charges, for stored electricity remaining within their premises or when providing flexibility services to system operators; (c) are not subject to disproportionate licensing requirements or fees; (d) are allowed to provide several services simultaneously, if technically feasible.	Partially compliant	

		Partially compliant	
CHAPTER II **ENERGY POLICY** **Article 10** **Policies and Objectives of Energy** 1.The energy policy and objectives of the Republic of Kosovo shall aim to provide:	GENERAL RULES FOR THE ORGANISATION OF THE ELECTRICITY SECTOR Article 3 Competitive, consumer-centred, flexible and non-discriminatory electricity markets 1. Member States shall ensure that their national law does not unduly hamper cross-border trade in electricity, consumer participation, including through demand response, investments into, in particular, variable and flexible energy generation, energy storage, or the deployment of electromobility or new interconnectors between Member States, and shall ensure that electricity prices reflect actual	Fully compliant	

1.1 reliable, secure, safe, and high-quality supply of all types of energy to the customers; 1.2 sustainable, efficient, and adequate level of production of energy; 1.3 stability, competitiveness and economic functionality of the energy sector; 1.4 connection of the energy system of the Republic of Kosovo with the systems of neighboring countries in accordance with the energy needs and the needs of economic development; 1.5 development of competitive electricity and gas markets, based on the principles of objectivity, transparency, and non-discrimination and their connection with the regional and internal market of the European Union; 1.6 efficient provision of services and protection and promotion of final customers rights and customer's empowerment; 1.7 reduction of energy poverty and protection of vulnerable customer; 1.8 use of energy sources in a manner that provides sustainable energy	demand and supply. 2. When developing new interconnectors, Member States shall take into account the electricity interconnection targets set out in point (1) of Article 4(d) of Regulation (EU) 2018/1999. 3. Member States shall ensure that no undue barriers exist within the internal market for electricity as regards market entry, operation and exit, without prejudice to the competence that Member States retain in relation to third countries. 4. Member States shall ensure a level playing field where electricity undertakings are subject to transparent, proportionate and non-discriminatory rules, fees and treatment, in particular with respect to balancing responsibility, access to wholesale markets, access to data, switching processes and billing regimes and, where applicable, licensing. 5. Member States shall ensure that market participants from third countries, when operating within the internal market for electricity, comply with applicable Union and national law, including that concerning environmental and safety policy.	Partially compliant	

development; 1.9promotion of energy efficiency; 1.10 reduction of the use of fossil fuels for energy production; 1.11 promotion of the use of renewable energy sources and high efficient cogeneration; 1.12 provide equitable and desirable opportunities for women and men in the energy labor force including conducting of gender impact analysis that must be taken into account when drafting respective energy policies and legislation; 1.13 maintain stable business conditions and encourage public, private, and public-private investment; 1.14 protection of public health, the environment, and mitigation of climate change from the harmful effects arising from the performance of energy activities, and 1.15 fulfilment of commitments assumed by the Republic of Kosovo under ratified international agreements.		Partially compliant	

1.16 drafting legal acts in accordance with relevant decisions with legally binding effect of mechanisms established in the Energy Community 2. The policies, measures and planned activities to achieve strategic objectives and goals in the field of energy are defined in the document integrated in the National Energy and Climate Plan, according to the relevant Law on Climate Change as well as other strategic documents. 3. To achieve the goals of the energy policy, the competent state authorities and the operators of the energy systems of the Republic of Kosovo shall cooperate with scientific, educational, and professional institutions and organizations, non-governmental organization, the competent authorities and bodies of other countries, as well as with the authorities and bodies on the regional and international level established by international agreements ratified by the Republic of Kosovo.			

Article 11 **National Energy Strategy** 1.The National Energy Strategy is prepared by the Ministry based on preliminary analysis and studies in accordance to the objectives referred in article 10 of this law and defines the policies and measures necessary to establish a sustainable energy sector.			

2. The strategy is prepared through a transparent and inclusive process and shall cover a period of at least ten (10) years with twenty (20) years vision and shall be reviewed every five (5) years or if need be more frequently. 3. The National Energy Strategy shall be submitted by the Ministry to the Government of Republic of Kosovo for review and approval. 4. For the implementation of the National Energy Strategy, an Implementation Program shall be drafted for a period of three (3) years. The program shall be submitted by the Ministry to the Government for review and approval.			

Article 12 **Indicative Annual Energy Balance** 1. The Indicative Annual Energy Balance shall be compiled and published by the Regulator. 2. Mandatory elements of Indicative Annual Energy Balance, are the following: 2.1 forecasts of the demand for each month of the following year;			

2.2 forecasts of the supply to cover the demand; 2.3 forecasts of the consumption of energy resources, reserve levels, and reserve capacities; 2.4 annual level of reserve capacities (reserve limit) of energy facilities and equipment, including energy storage, and 2.5 appropriate level of operational reserves for each year, and criteria related to energy efficiency for each year. 3. Methodology, rules and procedures for the preparation and adoption of Indicative Annual Energy Balances are prescribed in a bylaw to be drafted and adopted by the Regulator. 4. The bylaw referred to in paragraph 3 of this Article regulates issues related to tasks and responsibilities of operators in the preparation of Indicative Annual Energy Balance, obligations of parties involved in the provision of data and preparation of balance document, contents of data, timelines and submission of data, as well as for submission and adoption procedures. 5. Parties involved in the preparation of Indicative Annual Energy Balance must supply the data in the timeframe and manner determined in the bylaw referred to in paragraph 3 of this Article.			

6. Annual electricity balance shall be developed by the Electricity Transmission System Operator and upon receipt of the opinion by the Ministry, shall be submitted for adoption to the Regulator. 7. Annual gas balance shall be developed by the Natural Gas Transmission System Operator and upon receipt of the opinion by the Ministry, shall be submitted for adoption to the Regulator. 8. Annual thermal energy balance shall be developed by thermal energy distribution operators and upon receipt of the opinion by the Ministry, shall be submitted for adoption to the Regulator. 9. The Ministry shall give its opinion in relation to the compliance of Indicative Annual Energy Balance with strategic and planning documents set forth in this Law, within fifteen (15) calendar days from the day of the receipt of the draft. 10. Upon the individual approval of balances, The Regulator integrates into one single document, the Indicative Annual Energy Balance shall be published no later than 31 December of the current year, for the next year.			

Article 13 **Role of Local Self-Government Bodies** 1. Municipalities shall plan, in their development documents, the projects and areas for investments in the energy sector and shall harmonize those documents with the National Energy Strategy, National Energy and Climate Plan, Indicative Annual Energy Balance and System Operators' development and investment plans, which are in force, and upon receiving request from the competent Government authorities to include in the planning documents the locations on which: 1.1 competitive bidding process for awarding support measures for the generation of electricity from renewable energy is to be organized in accordance with the relevant law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources, and 1.2 energy project of special			

importance that will be implemented in accordance with this law. 2. Municipalities shall in particular: 2.1 cooperate with the Ministry, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator on issues of the right of access to land for the placement of energy equipment and construction of energy facilities; 2.2 provide data to the institutions at the central level related to the development of the energy sector; 2.3 when necessary, can draft the Municipal Energy and Climate Plan, which should be in full compliance with National Energy and Climate Plan as provided in the relevant Law on Climate Change, and 2.4 develop guidance or training programs to inform citizens on how to exercise their rights as active customers.	(52) In order to assist consumers'active participation in the electricity markets, the smart metering systems to be deployed by Member States in their territory should be interoperable, and should be able to provide data required for consumer energy management systems. To that end, Member States should have due regard to the use of relevant available standards, including standards that enable interoperability on the level of the data model and the application layer, to best practices and the importance of the development of data exchange, to future and innovative energy services, to the deployment of smart grids and to the internal market for electricity. Moreover, the smart metering systems that are deployed should not represent a barrier to switching supplier, and should be equipped with fit-for-purpose functionalities that allow consumers to have near real-time access to their		

	consumption data, to modulate their energy consumption and, to the extent that the supporting infrastructure permits, to offer their flexibility to the network and to electricity undertakings and to be rewarded for it, and to obtain savings in their electricity bills		
Article 14 **Development Plans of System Operators** 1. Every two (2) years the Electricity Transmission System Operator, Electricity Distribution System Operators, Thermal Energy Distribution System Operators, Gas Transmission System Operator, and Gas Distribution System Operators shall submit to the Regulator the ten (10) year network development plan, which should be based on the current and forecasted demand and supply and, reflect the security of supply needs, impact on final customers tariffs, as well as public interest in the energy sector. 2. Prior to submitting to the Regulator the ten (10) year network development plan for approval, the respective system operator submits the draft plan to the Ministry which, within fifteen (15) days from the day of reception, checks its compliance with the National Energy Strategy and National Energy and Climate Plan and provides a reasoned opinion to the system operator, which must be taken into account in finalizing the plan. The Ministry shall provide their opinion within fifteen (15) calendar days from the receipt of the	Article 51 Network development and powers to make investment decisions 1. At least every two years, transmission system operators shall submit to the regulatory authority a ten-year network development plan based on existing and forecast supply and demand after having consulted all the relevant stakeholders. That network development plan shall contain efficient measures in order to guarantee the adequacy of the system and the security of supply. The transmission system operator shall publish the ten-year network development plan on its website. 2. The ten-year network development plan shall in particular: (a) indicate to market participants the main transmission infrastructure that needs to be built or upgraded over the next ten years; (b) contain all the investments already decided and identify new investments which have to be executed in the next	Partially compliant Partially compliant Partially compliant	

draft network development plan. If the opinion of the Ministry is not considered, the justification for that decision must be provided to the Regulator along with the plan. 3. After receiving the opinion from the Ministry pursuant to paragraph 2 of this article and prior to submitting the ten (10) year Network Development Plan to the Regulator, the respective operator shall publish its draft plan and organize a public consultation for a timeframe of fifteen (15) days from the notice date for the opening of consultation. 4. Operators shall publish a report with data from the consultation process, received comments and their addressing. 5. Upon finalization of the public consultation process, operators shall submit to the Regulator their ten (10) year development plans for approval. 6. The ten (10) year network development plan shall, contain information on: 6.1 infrastructure that needs to be constructed, upgraded, or improved in the following ten (10) years, on the main transmission and distribution infrastructure which is required in order to connect new generation capacity and new loads, including recharging points for electric vehicles in the distribution network;	three years; and (c) provide for a time frame for all investment projects. 3. When elaborating the ten-year network development plan, the transmission system operator shall fully take into account the potential for the use of demand response, energy storage facilities or other resources as alternatives to system expansion, as well as expected consumption, trade with other countries and investment plans for Union-wide and regional networks. 4. The regulatory authority shall consult all actual or potential system users on the ten-year network development plan in an open and transparent manner. Persons or undertakings claiming to be potential system users may be required to substantiate such claims. The regulatory authority shall publish the result of the consultation process, in particular possible needs for investments. 5. The regulatory authority shall examine whether the ten-year network development plan covers all investment needs identified during the consultation process, and whether it is consistent with the non-binding Union-wide ten-year network development plan ('Union-wide network development plan') referred to in point (b) of Article 30(1) of Regulation (EU) 2019/943. If any doubt arises as to the consistency with the Union-wide network development plan, the regulatory authority shall consult ACER. The regulatory authority may require the	Partially compliant Partially compliant	

6.2 investment projects under development and new investment projects planned to be carried out in the forthcoming three (3) years; 6.3 timeframe for completion of all investment projects, as per subparagraph 6.2 of this Article, and 6.4 if applicable, use of demand response, energy efficiency, energy storage facilities, or other resources that the transmission and distribution system operator is to use as an alternative to system expansion. 7. During the preparation of the ten (10) year network development plans, the transmission system operator and distribution system operator shall coordinate and share data among themselves. 8. During the preparation of the ten (10) year network development plan, the distribution and transmission system operators shall make reasonable assumptions on the development of production, supply, consumption and exchanges with other countries, taking into consideration investment plans of the regional networks in the Energy Community and, where applicable, the potential for the use of demand response, energy storage facilities or other resources as alternatives to system expansion. The	transmission system operator to amend its ten-year network development plan. The competent national authorities shall examine the consistency of the ten-year network development plan with the national energy and climate plan submitted in accordance with Regulation (EU) 2018/1999. 6. The regulatory authority shall monitor and evaluate the implementation of the ten-year network development plan. 7. In circumstances where the transmission system operator, other than for overriding reasons beyond its control, does not execute an investment, which, under the ten-year network development plan, was to be executed in the following three years, Member States shall ensure that the regulatory authority is required to take at least one of the following measures to ensure that the investment in question is made if such investment is still relevant on the basis of the most recent ten-year network development plan: (a) to require the transmission system operator to execute the investments in question; (b) to organise a tender procedure open to any investors for the investment in question; or (c) to oblige the transmission system operator to accept a capital increase to finance the necessary investments and allow independent investors to participate in the capital. 8. Where the regulatory authority has made use of its powers under point (b) of paragraph 7, it may oblige the	Partially compliant Partially compliant Partially compliant	

network development plan shall also contain efficient measures in order to guarantee the adequacy of the system and the security of supply. 9. The development plans prepared by energy operators based on paragraph 1 of this Article shall be in accordance with the National Energy Strategy and National Energy and Climate Plan as well as other respective documents. 10. The Regulator shall review if the ten (10) year transmission and distribution system network development plan covers all investment needs identified during the consultation process, and if it is in compliance with the non-binding ten (10) year European Union-wide network development plan of ENTSO-E. In the event any inconsistencies of European Union countries with the ENTSO-E network development plan are identified, the Regulator may request the transmission system operator to amend and supplement its ten (10) year network development plan. This process does not include the ten (10) year plan of the thermal energy Distribution System Operator. 11. The Regulator approves, monitors, assesses and verifies the implementation of the ten (10) year network development plan. The approved ten (10) year network development plan shall be published on the Regulator's and respective operator's website.	transmission system operator to agree to one or more of the following: (a) financing by any third party; (b) construction by any third party ; (c) building the new assets concerned itself; (d) operating the new asset concerned itself. The transmission system operator shall provide the investors with all information needed to realise the investment, shall connect new assets to the transmission network and shall generally make its best efforts to facilitate the implementation of the investment project. The relevant financial arrangements shall be subject to approval by the regulatory authority. 9. Where the regulatory authority has made use of its powers under paragraph 7, the relevant tariff regulations shall cover the costs of the investments in question.	Partially compliant Partially compliant Partially compliant	

12. In circumstances where the transmission system operator or distribution system operator, other than for overriding reasons beyond its control, does not execute an investment, which, under the ten (10) year network development plan, was to be executed in the following three (3) years, the Regulator shall take the following measures to ensure that the investment in question is made if such investment is still relevant on the basis of the most recent ten (10) year network development plan: 12.1 requires the Transmission System Operator or Distribution System Operator to execute such investments on its own; 12.2 arrange for an open tendering procedure for each investor, for the said investments, or 12.3 require the Transmission System Operator or Distribution System Operator to accept an equity increase to finance the necessary investment, and to allow independent investors to participate in such equity. 13. In case the Regulator exercises its competencies pursuant to subparagraph 12.2 of this Article, it may require the Transmission System Operator or Distribution System Operator to agree on one or more of the following measures: 13.1 third-party financing;			

13.2 third-party construction; 13.3 self-construction of new assets, or 13.4 self-operation of new assets. 14. In cases as in subparagraphs 13.1 and 13.2, the Transmission System Operator or Distribution System Operator shall provide the investors with all information necessary for the implementation of investments, to connect new assets to the transmission or distribution network to facilitate the implementation of the investment projects. Any relevant financial arrangements shall be subject to the approval of the Regulator			

CHAPTER III **REGULATION OF ENERGY ACTIVITIES** **Article 15** **Objectives of the economic regulation of energy activities** 1. The economic regulation of energy activities shall be implemented in compliance with this law and the relevant Law on the Energy Regulator, in order to: 1.1 support a stable environment for investment in the energy sector; 1.2 provide a proper legislative framework for the development of competition and averting monopolistic behavior, including ensuring transparent and non-discriminatory terms of access to transmission and distribution systems; 1.3 guarantee the standards and security of energy supply, and 1.4 protect the interests of customers, including the protection of vulnerable customers.	REGULATORY AUTHORITIES Article 57 Designation and independence of regulatory authorities . Member State shall designate a single regulatory authority at national level. 2. Paragraph 1 shall be without prejudice to the designation of other regulatory authorities at regional level within Member States, provided that there is one senior representative for representation and contact purposes at Union level within ACER's Board of Regulators in accordance with Article 21(1) of Regulation (EU) 2019/942 3. By way of derogation from paragraph 1, a Member State may designate regulatory authorities for small systems in a geographically separate region whose consumption, in 2008, accounted for less than 3 % of the total consumption of the Member State of which it is part. That derogation shall be without prejudice to the appointment of one senior representative for representation and contact purposes at Union level within ACER's Board of Regulators in accordance with Article 21(1) of Regulation (EU) 2019/942. 4. Member States shall guarantee the independence of the regulatory authority and shall ensure that it exercises its powers impartially and transparently. For that purpose, Member States shall ensure that, when carrying out the regulatory tasks conferred upon it by this Directive and related legislation, the regulatory	Partially compliant Partially compliant Partially compliant Partially compliant	

	authority: (a) is legally distinct and functionally independent from other public or private entities; (b) ensures that its staff and the persons responsible for its management: (i) act independently from any market interest; and (ii) do not seek or take direct instructions from any government or other public or private entity when carrying out the regulatory tasks. That requirement is without prejudice to close cooperation, as appropriate, with other relevant national authorities or to general policy guidelines issued by the government not related to the regulatory powers and duties under Article 59. 5. In order to protect the independence of the regulatory authority, Member States shall in particular ensure that: (a) the regulatory authority can take autonomous decisions, independently from any political body; (b) the regulatory authority has all the necessary human and financial resources it needs to carry out its duties and exercise its powers in an effective and efficient manner; (c) the regulatory authority has a separate annual budget allocation and autonomy in the implementation of the allocated budget; (d) the members of the board of the regulatory authority or, in the absence of a board, the regulatory authority's top management are appointed for a fixed term of five up to seven years, renewable once; (e) the members of the board of the regulatory authority or, in the absence of a board, the regulatory authority's top management are appointed based on	Partially compliant	

	objective, transparent and published criteria, in an independent and impartial procedure, which ensures that the candidates have the necessary skills and experience for the relevant position in the regulatory authority; (f) conflict of interest provisions are in place and confidentiality obligations extend beyond the end of the mandate of the members of the board of the regulatory authority or, in the absence of a board, the end of the mandate of the regulatory authority's top management; (g) the members of the board of the regulatory authority or, in the absence of a board, the regulatory authority's top management can be dismissed only based on transparent criteria in place. In regard to point (d) of the first subparagraph, Member States shall ensure an appropriate rotation scheme for the board or the top management. The members of the board or, in the absence of a board, members of the top management may be relieved from office during their term only if they no longer fulfil the conditions set out in this Article or have been guilty of misconduct under national law. 6. Member States may provide for the ex post control of the regulatory authorities' annual accounts by an independent auditor. 7. By 5 July 2022 and every four years thereafter, the Commission shall submit a report to the European Parliament and the Council on the compliance of national authorities with the principle of independence set out in this Article.	Partially compliant	

		Partially compliant	
Article 16 **Type of energy activities** 1. According to this law, energy activities are the following: 1.1 energy production; 1.2 energy transmission; 1.3 energy distribution; 1.4 energy supply;			

1.5 energy trading; 1.6 organization and operation of energy markets; 1.7 energy storage, and 1.8 aggregation. 2. Energy activities from subparagraphs 1.2, 1.3, and 1.6 of this article are regulated energy activities, while the energy activities from subparagraphs 1.1, 1.4 1.5, 1.7, and 1.8 of this article shall be performed in accordance with market-based conditions.			
Article 17 **Performance of Energy Activities** 1. The energy activities stipulated in Article 16 of this law shall be performed by companies or public enterprises that have been issued permits, except those energy activities for which no permit is required according to this law or the relevant Law on the Energy Regulator. 2. A permit for performing energy activity shall be issued by the Regulator, in accordance with the relevant Law of the Energy Regulator. 3. Energy activities shall be carried out to achieve a competitive, secure, and sustainable energy market, without	Article 46 Assets, equipment, staff and identity 1. Transmission system operators shall be equipped with all human, technical, physical and financial resources necessary for fulfilling their obligations under this Directive and carrying out the activity of electricity transmission, in particular: (a) assets that are necessary for the activity of electricity transmission, including the transmission system, shall be owned by the transmission system operator; (b) personnel, necessary for the activity of electricity transmission, including the performance of all corporate tasks, shall be employed by the transmission system operator; (c) leasing of personnel and rendering of services, to and from other	Partially compliant Partially compliant	

prejudice to the right of the Government or Regulator to impose public service obligations, in accordance with Article 5 of this Law. In this respect, the energy enterprises shall not be discriminated regarding their rights or obligations. 4. Energy enterprises shall serve the interests of individual customers by providing a safe and reliable supply of energy, ensuring the efficient use of energy resources, respecting the protection of the environment, and preserving the health, life, and property of the citizens of Kosovo.	parts of the vertically integrated undertaking shall be prohibited. A transmission system operator may, however, render services to the vertically integrated undertaking, provided that: (i) the provision of those services does not discriminate between system users, is available to all system users on the same terms and conditions and does not restrict, distort or prevent competition in generation or supply; and (ii) the terms and conditions of the provision of those services are approved by the regulatory authority; (d) without prejudice to the decisions of the Supervisory Body under Article 49, appropriate financial resources for future investment projects and/or for the replacement of existing assets shall be made available to the transmission system operator in due time by the vertically integrated undertaking after an appropriate request from the transmission system operator.	Partially compliant	

Article 18 **Confidential Information** 1. Energy enterprises that perform energy activities, save and protect the confidential information obtained in the performance of their activities and tasks under this law, unless other laws require that such information be published or made available to government bodies or the Regulator, in accordance with applicable legislation. Energy enterprises shall prevent information about their own activities that may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. 2. Information necessary for effective competition and the efficient functioning of the market shall be made public. That obligation shall be without prejudice to preserving the confidentiality of commercially sensitive information. The determination of confidential information shall be made in accordance with rules issued by the Regulator and applicable legislation. 3. Notwithstanding paragraph 1 of this article, the Regulator and Ministry, in exercising their powers, functions, and duties, may require energy enterprises to provide them with confidential information.	Article 37 Confidentiality obligation of distribution system operators Without prejudice to Article 55 or another legal requirement to disclose information, the distribution system operator shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its business, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner.	Fully compliant	

Upon receipt of information by the Regulator or the Ministry, if it is considered that such information is registered and confidential, it shall be protected and shall not be subject to laws regulating access to public documents.			
Article 19 **Energy Projects of Special Importance** 1. The Government may issue a decision on the construction of energy facilities, including energy infrastructure and projects for new generation capacities (electricity lines, product pipelines, new generating plants, gas pipelines, thermal energy pipelines), and any facilities to their function, and the connections to such energy facilities, establishing such facilities as projects of special importance to the Republic of Kosovo, excluding cases in which such projects cover a protected area, as proclaimed in accordance with the relevant environmental protection legislation. 2. The financial means for the implementation of projects as per paragraph 1 of the present Article shall be covered by expenditure of the investor, or from the			

budget of the Republic of Kosovo, the budget of local self-government authorities, loans, donations, operator's own revenues, and/or other manners as specified by a decision of the Government of the Republic of Kosovo, as per paragraph 1 of the present Article. 3. The Transmission System Operator may finance the projects as per paragraph 1 of the present Article, when such plans are scheduled within the Transmission System Operator's development plan, with its own funds, excluding the connections to the transmission system, and excluding the cases of connecting facilities owned by the Distribution System Operator. 4. If the construction of facilities as per paragraph 1 of the present Article is not scheduled within relevant planning documents, and without prejudice to the aims of public interest and determination of site conditions for such facilities, urban planning documents may be drafted without amending the existing spatial planning document(s), except the determination of public interest for projects in a protected area. 5. For the implementation of energy projects, as per paragraph 1 of this article, the Ministry drafts a bylaw on the development and interoperability of projects in the list of projects of interest of the Energy Community			

Article 20 **Direct Lines** 1. Each electricity producer and supplier or gas supplier or thermal energy producer and supplier in the Republic of Kosovo may supply its own premises and/or subsidiaries via direct lines or direct pipelines. 2. Each electricity, gas and thermal energy customer, individually or collectively, may, be supplied via a direct line or a direct pipeline from the respective electricity producer or gas supplier or thermal energy producer, subject to approval from the Regulator. 3. Legal or natural persons referred to in paragraphs 1 and 2 of this Article may be granted the right to construct direct lines or direct pipelines only in cases when they: 3.1 were unable to obtain the right to connect to, or to access the existing electricity, gas and/or thermal energy transmission or distribution network system, or 3.2 have initiated a dispute settlement procedure with the Regulator to resolve a dispute about denial or restriction of access to the network. 4. The Regulator shall: 4.1 with a decision which determine	Article 7 Direct lines 1. Member States shall take the measures necessary to enable: (a) all producers and electricity supply undertakings established within their territory to supply their own premises, subsidiaries and customers through a direct line, without being subject to disproportionate administrative procedures or costs; (b) all customers within their territory, individually or jointly, to be supplied through a direct line by producers and electricity supply undertakings. 2. Member States shall lay down the criteria for the grant of authorisations for the construction of direct lines in their territory. Those criteria shall be objective and non-discriminatory. 3. The possibility of supplying electricity through a direct line as referred to in paragraph 1 of this Article shall not affect the possibility of contracting electricity in accordance with Article 6. 4. Member States may issue authorisations to construct a direct line, subject either to the refusal of system access on the basis, as appropriate, of Article 6 or to the opening of a dispute settlement procedure under Article 60. 5. Member States may refuse to authorise a direct line if the granting of such an authorisation would obstruct the application of the provisions on public service obligations in Article 9. Duly substantiated reasons shall be given for such a refusal.	Fully compliant Fully compliant	

the criteria for issuing authorization for the construction and operation of direct lines or pipelines, which must be objective and non-discriminatory, and 4.2 ensure authorization for the construction of direct lines or pipelines to persons from paragraphs 1 and 2 of the present Article, without any disproportional procedures, or expenditure for the construction and utilization of the direct line or pipeline. 5. The Regulator may issue a decision for refusal of the request for construction of a direct line or direct pipeline if granting such an approval would hinder the obligations to provide public service or protect customers. Duly substantiated reason shall be given for such a refusal, clearly providing the party with explanation of the factual situation on which the decision was made. 6. Planning, construction, maintenance and decommissioning of direct lines and direct pipelines are carried out in accordance with the laws on urban planning and construction, as well as applicable technical standards. 7. Direct lines and direct pipelines are not considered as parts of the systems for the transmission and distribution of electricity, thermal or gas respectively. 8. The use of a direct line or direct			

pipeline from paragraphs 1 and 2 of this article does not affect the right of the user of the direct line to connect to networks and access the electricity, gas and thermal energy systems.			
Article 21 **Closed Distribution Systems** 1. The Regulator may grant an operation permit to a closed electricity, gas or thermal energy distribution system for industrial, commercial, or shared services that operate within a geographically confined area, serves two or more users, and does not provide for the supply of electricity or gas or thermal energy to household customers save in cases of use by a small number of households with employment or similar associations with the owner of the distribution system and located within the area served by the distribution system, if: 1.1 the services, including respective operation or production processes of the users of that system are integrated out of specific technical, commercial, or safety reasons, or 1.2 the system distributes electricity or gas or thermal energy primarily to the owner or operator of the system and their related undertakings or subsidiary enterprises.	Closed distribution systems 1. Member States may provide for regulatory authorities or other competent authorities to classify a system which distributes electricity within a geographically confined industrial, commercial or shared services site and does not, without prejudice to paragraph 4, supply household customers, as a closed distribution system if: (a) for specific technical or safety reasons, the operations or the production process of the users of that system are integrated; or (b) that system distributes electricity primarily to the owner or operator of the system or their related undertakings. 2. Closed distribution systems shall be considered to be distribution systems for the purposes of this Directive. Member States may provide for regulatory authorities to exempt the operator of a closed distribution system from: (a) the requirement under Article 31(5) and (7) to procure the energy it uses to cover energy losses and the nonfrequency ancillary services in its system in accordance with transparent, non-	Fully compliant	

2. The owner of the distribution system which meets the conditions defined in paragraph 1 of this Article is obliged to appoint an operator of the closed distribution system who meets the requirements as prescribed by the Regulator referred to in paragraph 10 of this Article. The owner shall submit an application for acquiring the status of a closed distribution system and respective permit for the operator, along with evidence of fulfillment of the conditions. 3. Closed distribution systems shall be considered as distribution systems pursuant to the respective laws that regulate the electricity and gas activities and markets. 4. Without prejudice to paragraph 3 of this Article, the Regulator may bring a decision to exempt the operators of closed electricity distribution systems from the requirements: 4.1 procure the electricity used to cover the system losses and the system services in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based procedures; 4.2 tariffs for the distribution services or the tariff methodologies on which their calculation is based on are approved by the Regulator; 4.3 procure flexibility services in the	discriminatory and market-based procedures; (b) the requirement under Article 6(1) that tariffs, or the methodologies underlying their calculation, are approved in accordance with Article 59(1) prior to their entry into force; (c) the requirements under Article 32(1) to procure flexibility services and under Article 32(3) to develop the operator's system on the basis of network development plans; (d) the requirement under Article 33(2) not to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles; and (e) the requirement under Article 36(1) not to own, develop, manage or operate energy storage facilities. 3. Where an exemption is granted under paragraph 2, the applicable tariffs, or the methodologies underlying their calculation, shall be reviewed and approved in accordance with Article 59(1) upon request by a user of the closed distribution system. 4. Incidental use by a small number of households with employment or similar associations with the owner of the distribution system and located within the area served by a closed distribution system shall not preclude an exemption under paragraph 2 being granted	Partially compliant Partially compliant	

electricity system; 4.4 develop the system on the basis of network development plans, or 4.5 not to own, develop, manage or operate recharging facilities for electric vehicles and energy storage facilities, as applicable. 5. Without prejudice to paragraph 3 of this Article, the Regulator may bring a decision to exempt the operators of closed gas distribution systems from the requirements to allow third party access to the closed gas distribution system based on published tariffs, applicable to all eligible customers, including supply undertakings. 6. In case an exemption is granted with respect to tariffs and tariff methodologies according to subparagraph 4.2 of this Article and upon a request from a user of the closed distribution system, the applied tariffs or the methodologies underlying their calculation shall be reviewed and approved by the Regulator pursuant to the relevant Law on the Energy Regulator. The closed distribution system operator is obliged to apply the same tariff methodology for the same category of users of the closed distribution system on each closed distribution system. 7. The operator of the closed distribution system has the right to request a connection to the transmission and			

distribution of electricity or gas or thermal energy networks. The closed distribution system shall be connected to the transmission or distribution network at a single, separate metering point. 8. The operator of the closed distribution system shall connect each individual user to its network through a separate metering point and enter into a service contract for electricity or gas or thermal energy distribution and supply service, respectively. The operator shall issue an invoice for each metering point to the user of the closed distribution system separately. 9. Electricity, gas and thermal energy supply in a closed distribution system are not performed as public services. The operator of the closed distribution system enters into a contract with a supplier for the supply of electricity or gas or thermal energy for all distribution system users. The operator conducts the selection of the supplier and concludes the contract in a transparent and verifiable manner. 10. The users of the closed distribution system shall pay the operator: 10.1 cost of supply of electricity or gas or thermal energy based on the metered individual consumption and the commercial conditions agreed in the contract between the operator and the supplier defined in paragraph 7 of this Article, and			

10.2 tariff for the distribution services calculated in accordance to the conditions defined in paragraph 5 of this Article. 11. The Regulator shall adopt rules on the operation of a closed distribution system for electricity, gas and thermal energy, including the rights, obligations, and activities of the operator and procedures for contracting the supply and monitoring the quality and costs of service. 12. A party can file a complaint to the Regulator referring to the refusal of connection to the closed distribution system, the conditions of connection and determined connection fee, refusals for increasing or decreasing the connection capacity and applied tariff for the distribution of electricity, gas or thermal energy. 13. Use of closed distribution system by a small number of households with employment or similar associations with the owner of the distribution system located within the area served by a closed distribution system, shall not preclude an exemption under paragraph 4 of this Article being granted.			
CHAPTER IV **COMPETITION IN ENERGY ACTIVITIES** **Article 22** **Prohibition on restriction of competition**			

1. Energy enterprises are prohibited from any agreement that aim for the prevention, restriction or distortion of competition in the energy markets as determined in the relevant Law on Competition. 2. The procedure for identifying if the actions by the energy enterprises have an effect of prevention, restriction or distortion of competition on the energy market of the Republic of Kosovo, is done in accordance with the relevant Law on Competition.			
Article 23 **Prohibition on Abuse of a Dominant Position** 1. Any misuse of the dominant position by one or more energy enterprises shall be prohibited. 2. Provisions from the relevant Law on Competition that determine the dominant position and forms of abuse of the dominant position shall be applied to the energy enterprises participating in the energy market.			
Article 24 **Competencies of regulatory authorities on competition matters** 1. The Regulator shall, within the	**Article 16** **Citizen energy communities** 9 1. Member States shall provide an	Partially compliant	

scope of its authority under this Law and the relevant Law on the Energy Regulator, implement measures aimed at preventing violations of the provisions of Articles 22 and 23 of this Law. 2. If the Regulator acquires reasonable evidence of an actual or suspected violation under the provisions of Articles 22 and 23 of this Law by an energy enterprise, the Regulator shall provide such evidence to the Competition Authority of the Republic of Kosovo. The Competition Authority of the Republic of Kosovo shall institute an investigation of the alleged violation and shall take whatever enforcement measures it deems necessary and appropriate to remedy or otherwise address such alleged violation as provided for by the relevant Law on Competition. 3. The Regulator shall provide assistance and all the necessary data to the Competition Authority of the Republic of Kosovo with the conduct of such investigation, and the assessment of the alleged violation. 4. The Competition Authority of the Republic of Kosovo and the Regulator shall sign a memorandum of understanding containing provisions that regulate mutual cooperation on issues stipulated in this Article.	enabling regulatory framework for citizen energy communities ensuring that: (a) participation in a citizen energy community is open and voluntary; (b) members or shareholders of a citizen energy community are entitled to leave the community, in which case Article 12 applies; (c) members or shareholders of a citizen energy community do not lose their rights and obligations as household customers or active customers; (d) subject to fair compensation as assessed by the regulatory authority, relevant distribution system operators cooperate with citizen energy communities to facilitate electricity transfers within citizen energy communities; (e) citizen energy communities are subject to non-discriminatory, fair, proportionate and transparent procedures and charges, including with respect to registration and licensing, and to transparent, non-discriminatory and costreflective network charges in accordance with Article 18 of Regulation (EU) 2019/943, ensuring that they contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system.	Partially compliant	
CHAPTER V PROPERTY RIGHTS OF ENERGY	**Article 36**		

ENTERPRISES **Article 25** **New and existing Energy Facilities** 1. New energy facilities for the production, transmission, and distribution of electricity, gas and production and distribution of thermal energy shall be on property on which the related energy enterprise has the respective rights of ownership, use, or access. 2. For the purpose of protecting the interest and security of the energy infrastructure of the Republic of Kosovo, facilities and infrastructure for electricity and thermal energy production, transmission and distribution of electricity and gas, as well as thermal energy distribution systems are declared energy facilities of public interest to the Republic of Kosovo. 3. The construction of energy facilities, their maintenance and use, as well as the performance of energy activities are of public interest to the Republic of Kosovo. 4. Owners of facilities referred to in paragraph 2 of this article are obliged to maintain, technologically improve, or modernize the facilities for the purpose of meeting the objectives, targets, and contributions set in the National Energy Strategy and National Energy and Climate	**Ownership of energy storage facilities by distribution system operators** 1. Distribution system operators shall not own, develop, manage or operate energy storage facilities. 2. By way of derogation from paragraph 1, Member States may allow distribution system operators to own, develop, manage or operate energy storage facilities, where they are fully integrated network components and the regulatory authority has granted its approval, or where all of the following conditions are fulfilled: (a) other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the regulatory authority, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate such facilities, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner; (b) such facilities are necessary for the distribution system operators to fulfil their obligations under this Directive for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system and the facilities are not used to buy or sell electricity in the electricity markets; and (c) the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation and has carried out an assessment of the tendering procedure, including the conditions of the tendering procedure, and has granted its approval. The regulatory authority may draw up guidelines or procurement clauses to help distribution system operators ensure a fair	Partially compliant Partially compliant	

Plan in the protection of interest and security of energy infrastructure of the Republic of Kosovo. 5. If the energy facility reached its lifespan or if the energy enterprise that owns and/or operates the energy facility decides to permanently close-down its operations, the energy facility must undergo a decommissioning process based on a decommissioning plan as determined in the respective network codes and/or legislation pertaining to the construction, environmental protection and/or mineral resources. 6. Lines and pipelines for the transmission and distribution of energy may pass through, over, on, or under any property only if the concerned energy enterprise holds a servitude or right of use or ownership in the property or such a servitude or right of use or ownership is granted to or obtained by the concerned energy enterprise in accordance with this Law and relevant law in power.	tendering procedure. 3. The regulatory authorities shall perform, at regular intervals or at least every five years, a public consultation on the existing energy storage facilities in order to assess the potential availability and interest in investing in such facilities. Where the public consultation, as assessed by the regulatory authority, indicates that third parties are able to own, develop, operate or manage such facilities in a cost-effective manner, the regulatory authority shall ensure that the distribution system operators' activities in this regard are phased out within 18 months. As part of the conditions of that procedure, regulatory authorities may allow the distribution system operators to receive reasonable compensation, in particular to recover the residual value of their investment in the energy storage facilities. 4. Paragraph 3 shall not apply to fully integrated network components or for the usual depreciation period of new battery storage facilities with a final investment decision until 4 July 2019, provided that such battery storage facilities are: (a) connected to the grid at the latest two years thereafter; (b) integrated into the distribution system;	Partially compliant	
Article 26 **Property currently in use or possession of energy enterprises** 1. Any energy enterprise that owns, uses or has the right to use, operates or otherwise possesses energy facilities sited			

on property over which the energy enterprise has not formally acquired or been granted a servitude, right of use or property ownership right, shall have, if such energy facilities are in the possession or use of the energy enterprise, all necessary servitudes, rights of use and/or other property rights in or to the concerned property. 2. The property, upon which energy facilities are situated, other than lines or pipelines for the transmission and distribution of energy, shall be the subject to the provisions of the relevant legislation for the right of use of property and other real rights related to the building rights, for a period of ninety nine (99) years from the day of commencement of commercial operations of facility. Under such right of use, the concerned energy enterprise shall have the right to: 2.1 possess and to use the concerned property for performing energy activities in accordance with this Law; 2.2 have any illegal possessors removed from the property; 2.3 be compensated for damages caused by an illegal possessor to the same extent as an owner of immovable property in accordance with the legislation in force, and 2.4 transfer or dispose of such right of			

use or any aspect thereof. 3. The following terms and conditions also applying to such right of use: 3.1 municipalities and other public authorities may levy taxes and fees on the energy enterprise in the same manner and extent as if the energy enterprise were the owner of the property; 3.2 physical changes of the concerned property, including any construction thereon, shall not affect the scope and the conditions of the right of use; 3.3 the right of use shall not be affected by any change to the ownership of the concerned property until the energy facility is decommissioned; 3.4 the right of use shall not be expropriated except in accordance with the conditions, requirements and procedures according to the legislation into force, including the requirement for the payment of compensation; 3.5 the energy enterprise shall appropriately compensate the public owner for the right of use, and 3.6 where necessary, the perimeter of the concerned property shall be determined in accordance with the relevant bylaws			

issued on the basis of the relevant Law on Public Property and /or relevant Law on property and other real rights. 4. Any lines and pipelines for the transmission and distribution of energy that pass through, over, on or under any property shall give rise to a servitude in perpetuity over the affected property held by the concerned energy enterprise commencing from the date of entry into force of this Law. The aforesaid servitudes shall be subject to the mandatory standards and restrictions contained in any bylaw approved by the Ministry. 5. Where an energy enterprise holds, on the date of entry into force of this Law, a right of use over public land which is registered by a Municipal Cadastral Office in its own name or in the name of a Predecessor Entity, such right of use shall by operation of this Law be subject to the terms and conditions specified in the foregoing provisions of this Article. 6. The property rights established by this article, as well as the property rights over assets granted during the process of incorporation of an energy enterprise that was permitted in 2006 to operate Kosovo's electricity distribution or transmission system, shall, upon the request of the concerned energy enterprise, be registered in such energy enterprise's name in the concerned Immovable Property Rights Register by the concerned Municipal			

Cadastral Office. Such registration shall be made without regard as to whether there is or is not a contract with respect thereto between the energy enterprise and the registered owner of the property, if any. 7. When making a registration pursuant to paragraph 6 of this Article, the energy enterprise shall include in the Immovable Property Register a notice describing the rights and restrictions provided by paragraphs 8 and 9 of this Article. 8. Subject to paragraph 9 of this Article, any private person who believes that the rights granted to an energy enterprise by this Article negatively affects the property rights of such private person in such a way as to amount to an expropriation for which compensation is due under the relevant Law on the Expropriation of Immovable Property may, at any time within thirty-six (36) months from the date the notice requirement of paragraph 7 of this Article is fulfilled, file a complaint with the competent Court of the Republic of Kosovo seeking payment of such compensation from the Government. The Government shall have the right to reimbursement or indemnification from the concerned energy enterprise for any compensation the court requires to be paid unless a contract to which the Republic of Kosovo is party specifically provides otherwise. In the event that compensation is determined to be payable, the amount of			

compensation shall be determined in accordance with the compensation provisions of the relevant Law on the Expropriation of Immovable Property and the bylaws issued pursuant thereto. 9. No compensation shall be paid under paragraph 8 of this Article to any person if: 9.1 prior to the date on which the complaint seeking compensation is filed, the concerned rights registered by the energy enterprise have already been paid for or have already arisen by the operation of a contract or another law; 9.2 the law applicable at the time the facilities were placed on the property did not require the payment of compensation; 9.3 the law applicable at the time facilities were placed on the property provided for compensation but the affected owner or owners failed, without a compelling and legally cognizable justification, to timely exercise their legal rights to obtain such compensation within the applicable legal time limit, which shall be deemed to have begun running on the date on which the facilities were first placed on the property, or 9.4 at the time the facilities were placed on the property, the property was in social or state ownership.			
Article 27 **Handover of management of energy**			

facility used for performance of energy activity 1. When it is necessary to ensure a regular and safe supply of energy and to prevent or eliminate major damages in the business operations of legal entities and in the life and work of natural persons, and in particular the danger that may arise to the life and health of citizens, the Regulator may, by decision, order the energy enterprise that has been permanently deprived of their permit to perform energy activities or with a decision of a competent authority or court has stopped performing energy activities, to hand over the management of their facilities, devices, network, or system to another energy enterprise in order to continue performing energy activities. 2. The decision referred to in paragraph 1 of this article, may only refer to a regulated energy enterprise or to an energy enterprise that has been imposed with public service obligation according to the provisions of this law. 3. Before adopting the decision from paragraph 1 of this article, the Regulator is obliged to determine the ability and interest of another energy enterprise to continue performing energy activities of an energy enterprise whose permit to perform energy activities has been permanently revoked or which has stopped performing energy activities.			

4. By decision from paragraph 1 of this Article, the Regulator shall order another energy entity to temporarily manage facilities, devices and networks, or systems. Temporary management shall not constitute or transfer the right of ownership or right of long-term use of those facilities, devices and networks, or systems for the assigned entity. 5. The energy enterprise that takes over the management of the facility and performance of the activity in accordance with the decision from paragraph 1 of this article, is obliged to bring the facility, devices, network, or system into usable condition on behalf and the account of the owner. 6. In the decision from paragraph 1 of this article, the Regulator shall determine an amount of compensation that the energy enterprise that takes over the management of the facility and performance of the activity should pay to the owner of the energy facility. The amount of compensation will be adjusted from the costs of the energy enterprise that takes over the management of the facility and performance of the activity occurred to bring the facility, devices, network, or system into usable condition.			
Article 28 **Relocation of energy facility** 1. The Government may order the			

relocation of an energy facility only in the case of the construction of traffic and energy infrastructure facilities, facilities for the defense of the country, water management facilities, facilities for protection against natural disasters, and other facilities that, in accordance with the relevant Law on expropriation of immovable property, are considered as facilities directly related to the accomplishment of a legitimate public purpose, which, due to natural or other characteristics, cannot be built in another location. 2. In the case referred to in paragraph 1 of this article, the costs of relocating an energy facility, which include the costs of construction, i.e. placing that energy facility at another location, shall be borne by the Government in accordance with the relevant Law on expropriation of immovable property. 3. The Transmission System Operator may relocate high voltage lines at the request of the party after the fulfillment of the technical criteria set out by the Transmission System Operator and only in cases where the investment is in the public interest, whereby the costs of the relocation shall be borne by the investor.			
Article 30 **Inspections, Maintenance and Metering** 1. Natural and legal persons shall			

allow officials carrying out inspections, meter reading, maintenance and measurements according to this law to enter and pass through a person's property for the purpose of inspecting energy equipment, installations, or systems. 2. Natural and legal persons shall allow authorized representatives of energy enterprises to access their property on which there are facilities, apparatus, networks, or energy systems where such access is necessary for the purpose of checking and maintaining them, or cutting trees or other vegetation that might obstruct the operation of facilities, apparatus, networks or the system. 3. Natural and legal persons shall allow authorized representatives of energy enterprises to access their property where such access is necessary to inspect, read, maintain, and replace metering devices situated on their property and may not prevent an energy enterprise representative from disconnecting metering devices or other apparatus used in the energy system. 4. After prior notification, the energy enterprise that uses and maintains energy facilities has the right to pass over the immovable property of another owner for the purpose of carrying out maintenance work, checking the correctness of the facility, device, plant or equipment, or other devices of the energy facility, as well as performing other works and using the			

immovable property on which the said works are performed only while those works last. 5. In the event that the owner of the real estate and the energy enterprise do not agree according to paragraph 4 of this article, the competent court will make a decision on this.			
Article 31 **Compensation of damages** 1. Energy enterprises shall compensate the owners or users of property for any damage caused in the course of their activities which may result in a limitation of the use of their property, or a reduction of its fair market value. 2. Compensation of the damages referred to in paragraph 1 of this article shall be based on the relevant Law on Obligation Relationship.			
Article 32 **Security Zones** 1. Security zones should be established around energy sites. 2. It is not allowed to build buildings that are not in the function of the energy activity, planting plants and trees on land under, above and next to energy facilities, devices and installations, which disrupt the process of production, transmission and distribution of energy or endanger the safety of people and property.			

3. With the exception of paragraph 2. of this article, if the performance of the works is necessary for public interest, the energy enterprise , upon request of the contractor, is obliged to give written consent for the performance of the works within fifteen (15) days from the day of submission of the request, in which it also determines the necessary protective measures for the facilities, devices and plants. 4. The implementation of the protective measures determined in accordance with paragraph 3 of this article is at the expense of the contractor. 5. The Ministry, in consultation with system operators issues a bylaw, that determines conditions and manner of setting the location, size, boundaries of the security zones, their regulation and owners' rights and obligations.			
Article 33 **Violation of Security Zones** 1. Where owners or users of property perform unauthorized construction or other activity that violates rules for the security zones, and fail to remove such illegal construction or cease performing the unauthorized activity within a deadline set by an energy enterprise, the energy enterprise shall have the right to request that the municipality remove the illegal construction or stop the activity at the			

expense of the owner or user. 2. Municipality receiving such a request by the energy enterprise shall, within seven (7) days, perform actions to demolish the illegal construction or to stop the illegal activity.			
CHAPTER VI **Emergency Measures for Energy Supply** **Article 34** **Limitation on Electricity Supply** 1. The Government may, as an emergency or crisis management measure, initiate restrictions of the supply of energy to customers or curtailments on the market operation and other energy services, or impose special public service obligations on energy enterprises, in the following events: 1.1 in state of emergency declared in accordance with Article 131 of the Constitution of the Republic of Kosovo; 1.2 in emergency situations in the energy sector, in the event the Government declares that such an emergency situation is imminent; 1.3 upon severe malfunction or critical material accident on the facilities or installations for generation, transmission, or distribution of electricity resulting in temporary inability to provide the service and lack of possibility for fulfilment of criteria defined in the Electricity transmission grid code; 1.4 in case of unexpected and critical	Aggregation contract 1. Member States shall ensure that all customers are free to purchase and sell electricity services, including aggregation, other than supply, independently from their electricity supply contract and from an electricity undertaking of their choice. 2. Member States shall ensure that, where a final customer wishes to conclude an aggregation contract, the final customer is entitled to do so without the consent of the final customer's electricity undertakings. Member States shall ensure that market participants engaged in aggregation fully inform customers of the terms and conditions of the contracts that they offer to them. 3. Member States shall ensure that final customers are entitled to receive all relevant demand response data or data on supplied and sold electricity free of charge at least once every billing period if requested by the customer. 4. Member States shall ensure that the rights referred to in paragraphs 2 and 3 are granted to final customers in a non-discriminatory manner as regards cost, effort or time. In particular, Member	Partially compliant Partially compliant	

shortage of energy generation capacity, or energy transmission or distribution capacity and the inability for energy supply in emergency situations; 1.5 in case of natural disaster, terrorist activity or act of war, or other natural or social event with critical impact on the ability of an energy system to perform as required for a significantly long period of time. 2. Where the measures referred to in paragraph 1 of this Article deviate from market rules or commercial agreements for the purpose of mitigating the energy crisis, these measures are considered non-market based measures. These measures shall be applied only as a last resort after the market-based measures or any voluntary demand response or energy efficiency activities have failed to provide the required effects. The measures shall be predefined and preconditioned, applied to specific sets or categories of customers or market participants, limited in duration and scope down to the necessary level, and aimed to provide minimum impact on the energy trading and operation of the energy market. 3. The energy service curtailment measures shall be transparent and non-discriminatory upon the customers or market participants of the same category. 4. Specific events and conditions imposing the need for curtailment of the energy supply shall be identified in the crisis scenarios and the Risk-preparedness plan determined in article 101 of Electricity	States shall ensure that customers are not subject to discriminatory technical and administrative requirements, procedures or charges by their supplier on the basis of whether they have a contract with a market participant engaged in aggregation.		

Law. 5. In case the Government takes a Decision on the interruption of the power service from paragraph 1 of this Article, it shall immediately announce the crisis and restrictive measures in the media for public information and inform the Energy Community Secretariat. 6. Government, with proposal of Ministry establishes the State Emergency Committee to offer support for managing the energy crisis 6.1 implement the procedures for emergency energy supply and possible energy curtailments defined in the corresponding crisis management rules and in the Risk-preparedness Plan; 6.2 monitor the development of the crisis and take remedial measures to maintain safe operation of the electricity systems and markets, following the crisis management rules, corresponding network codes for system operation and market rules to the extent they are applicable; 6.3 provide the required information and assistance to the affected customers and suppliers and other relevant stakeholders; and 6.4 exchange information on the ongoing crisis with the crisis management authorities and operators of the interconnected neighbouring energy systems, the corresponding regional coordination center, and the Energy Community Secretariat, and coordinate the cooperation mechanisms and available assistance.			

7. The decision taken by the Government shall last only as long as the circumstances that justify the decision, but not more than ninety (90) days. At the request of the Government, the Assembly may extend the validity of the decision for another ninety (90) days. 8. As long as the emergency measures last, the Government may decide to impose one or more of the following measures, in sufficient scope and timeline to treat any adverse effects of such circumstances: 8.1 impose constraints on the commercial activities for specific energy resources; 8.2 prescribe special commercial conditions; 8.3 limit energy trade or prescribe special conditions for energy trading; 8.4 orders energy generation from specified generation facilities; 8.5 impose an obligation to restrict the supply of energy for selected category or group of consumers in time intervals established in accordance with pre-defined and objective criteria developed by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator and approved by the Regulator, and 8.6 impose an obligation to supply energy with no restrictions to selected category or group of customers performing activities of social interest, in accordance with pre-defined and objective criteria developed by the Transmission System Operator and the Distribution System			

Operator, and approved by the Regulator. 9. The Ministry through a bylaw defines the rules for restrictive measures for energy supply in emergency situations. 10. Energy enterprises shall not be obligated to pay for any damage caused as a result of the restriction or interruption in the supply of electricity, as per paragraph 1 of this Article, unless it is established by the Regulator that the emergency occurred as a result of negligence by the energy enterprise or any of its employee. The Regulator establishes the procedure for assessing such negligence, the estimated damage caused by such negligence, and eventual compensation payable to customers and/or other energy enterprises. Any such determination by the Regulator shall be subject to judicial review in accordance with the relevant Law on General Administrative Procedure.			

Article 35 **Energy security and crisis management** 1. Main objectives in planning, developing and sustaining the national energy security are: 1.1 increasing the diversification of energy sources and supply routes, the purpose of which may be to reduce the risks arising from dependency on energy imports; 1.2 increasing the flexibility of the national energy systems; 1.3 addressing energy generation deficiencies and constrained or interrupted supply of an energy source or a supply chain, for the purpose of improving the resilience of national and regional energy systems; 1.4 assessing and reporting on the short-term, seasonal and long-term electricity system adequacy; 1.5 assessment of potential security risks, developing measures for prevention and mitigation of energy supply crisis, and increasing the resilience of the energy systems; 1.6 management of national energy supply crisis through market mechanisms and through non-market measures including emergency restrictions or reductions of the energy supply; 1.7 increasing the regional energy security and cross-border cooperation in case of energy supply crisis with the	(c) as regards the dimension 'Energy Security': (1) national objectives with regard to: - increasing the diversification of energy sources and supply from third countries, the purpose of which may be to reduce energy import dependency, - increasing the flexibility of the national energy system, and - addressing constrained or interrupted supply of an energy source, for the purpose of improving the resilience of regional and national energy systems, including a timeframe for when the objectives should be met;	Partially compliant	

Energy Community Contracting Parties and energy security coordination bodies in the System Operation Region and with other directly connected Contracting Parties and, 1.8 adopting rules and applying international standards for energy data protection and establishing mechanisms and technologies for resilience of critical energy infrastructures and cybersecurity of the essential energy undertakings, operators, utilities and service providers. 2. The objectives of paragraph 1 of the present article, along with corresponding targets and measures and including timeframes shall be reflected in the National Energy and Climate Plan, adequacy assessments and in specific development plans for different energy infrastructures, technologies or planning periods.			
Article 36 **Energy saving measures in emergency situations** 1. During the period of emergency measures declared according to Article 34 of this Law, the Minister may impose energy saving measures applicable to all public institutions, natural and legal persons: 1.1 prohibition of decorative and advertising lighting; 1.2 prohibition or restriction of public lighting, except for the lighting necessary for public and traffic safety; 1.3 prohibition of lighting in business premises during the time when the premises are not open to public, except for necessary			

lighting for the security of premises or public or for the employees of the premises; 1.4 prohibition of heating or cooling of open spaces and spaces not closed on all sides; 1.5 obligation to keep the doors and windows of the facility closed while energy is being used for heating and cooling; 1.6 restriction, prohibition related to the use of energy for heating or cooling; 1.7 restriction or prohibition of use of low energy efficiency equipment; and 1.8 prohibition of the use of equipment for validating and recording transactions on the crypto-currency networks.			
CHAPTER VII **Article 37** **Supervision** 1. The supervision of the implementation of this law as well as other legal and bylaws related to energy is undertaken by the Ministry responsible for energy and other competent authorities, based on their scope and responsibilities determined according to this law and relevant legislation in force. 2. The inspection supervision is carried out by the Energy Inspection Unit which is responsible for ensuring that energy enterprises exercise the technical aspects of their activities in accordance with energy laws, and other laws related to			

technical requirements of the energy equipment's technical regulations, standards and other rules and in accordance with the basic principles defined in the relevant Law for Inspections. 3. The Energy Inspection Unit performs inspections of the technical condition, safety of equipment, energy facility and equipment under pressure. 4. The Energy Inspection Unit shall monitor the inspection of energy enterprises, natural or legal persons possessing or operating with equipment, facilities, systems or installations of energy voltage above one (1) KV, respectively medium and high voltage. 5. During the inspection, the Energy Inspection Unit has the right to have unhindered access and the energy enterprises or other natural or legal persons provide access, if such thing is requested by the authorized representatives who: 5.1 inspect equipment, materials as well as other technical documentation in compliance with the purpose of inspection or supervision; 5.2 request the provision of necessary evidence or samples; 5.3 carry out inspections of the technical condition and safety of energy equipment.			

6. If inspectors of the Energy Inspection Unit during their supervisory inspection notice that, an energy enterprise or an energy customer acts contrary to the provisions of this law and other relevant acts, the Energy Inspection Unit has the right, as follows: 6.1 instruct the elimination of confirmed deficiencies within a reasonable time frame; 6.2 instruct the suspension of construction or further use of the energy facility, or instruct the interruption of energy supply or energy use if the equipment or facility is not producing or if the facilities are not built, used or maintained in accordance with the technical requirements of the codes, rules or legal and bylaw, as well as, if there is a direct risk to the energy facility and building safety, health, and life safety; 6.3 notify and issue a decision on the violation of this law or the bylaws issued pursuant to it; 6.4 issue orders for temporary prohibition of performing activities by the energy enterprise and initiate in front of Regulator procedure for the revocation of the energy permit, when it is determined that violations of this law and other relevant legislation have been committed.			

Article 38 **Support of inspection actions** 1. For the support of inspection actions in determining the necessary circumstances for taking measures according to Article 37 of this law, the Energy Inspection Unit cooperates with other competent institutions. 2. The Regulator, in accordance with the requirements of this law and the relevant Law on the Energy Regulator, will supervise the energy enterprises authorized and/or permitted to carry out energy activities. 3. Subjects to whom the rights and obligations under this law have been assigned, are obliged to submit all the necessary data for the realization of the activities within the scope of this law at the request of the Ministry, the Regulator or the Energy Inspection Unit. 4. The equipment, facilities, installations and energy networks must meet the basic safety requirements, defined in the energy laws, regulations, standards and codes in force for design, installation, use and conformity assessment. 5. Inspections requiring technical controls and conformity assessment can be carried out by: 5.1 The Energy Inspection Unit,	Article 62 Duties and powers of regulatory authorities with respect to regional coordination centres 1. The regional regulatory authorities of the system operation region in which a regional coordination centre is established shall, in close coordination with each other: (a) approve the proposal for the establishment of regional coordination centres in accordance with Article 35(1) of Regulation (EU) 2019/943; (b) approve the costs related to the activities of the regional coordination centres, which are to be borne by the transmission system operators and to be taken into account in the calculation of tariffs, provided that they are reasonable and appropriate; c) approve the cooperative decision-making process; (d) ensure that the regional coordination centres are equipped with all the necessary human, technical, physical and financial resources for fulfilling their obligations under this Directive and carrying out their tasks independently and impartially; (e) propose jointly with other regulatory authorities of a system operation region possible additional tasks and additional powers to be assigned to the regional coordination centres by the Member States of the system operation region; (f) ensure compliance with the	Partially compliant Partially compliant Partially compliant	

and/or an inspection Body established in accordance to the relevant Law on Inspections; 5.2 third party authorized as conformity assessment body designated by the Ministry responsible for Energy in accordance with the relevant Law on technical requirements for products and conformity assessment. 6. The criteria for granting the authorization, obligations and responsibilities for the body authorized for conformity assessment will be determined by a bylaw approved by the Minister. 7. The Energy Inspection Unit and/or the authorized inspection body will maintain confidential any official or commercial information relating to carrying out their inspections . 8. Inspection activities performed by the Energy Inspection Unit do not prevent or limit inspections by other authorities, whose powers are defined by other laws, for support during the inspection. 9. If an issue related to inspections is not regulated by this law, the provisions of the relevant Law on Inspections, as well as other legislation in force shall apply. 10. Procedural inspection issues that are not expressly regulated by this law are subject to the relevant law that regulates the	obligations under this Directive and other relevant Union law, in particular as regards cross-border issues, and jointly identify non-compliance of the regional coordination centres with their respective obligations; where the regulatory authorities have not been able to reach an agreement within a period of four months after the start of consultations for the purpose of jointly identifying non-compliance, the matter shall be referred to ACER for a decision, pursuant to Article 6(10) of Regulation (EU) 2019/942; (g) monitor the performance of system coordination and report annually to ACER in this respect in accordance with Article 46 of Regulation (EU) 2019/943. 2. Member States shall ensure that regulatory authorities are granted the powers enabling them to carry out the duties referred to in paragraph 1 in an efficient and expeditious manner. For this purpose, the regulatory authorities shall have at least the following powers: (a) to request information from the regional coordination centres; (b) to carry out inspections, including unannounced inspections, at the premises of the regional coordination centres; (c) to issue joint binding decisions on the regional coordination centres. 3. The regulatory authority located in the Member State in which a regional coordination centre has its seat shall have the power to impose effective, proportionate and dissuasive penalties on	Partially compliant Partially compliant	

general administrative procedure.	the regional coordination centre where it does not comply with its obligations under this Directive, Regulation (EU) 2019/943 or any relevant legally binding decisions of the regulatory authority or of ACER, or shall have the power to propose that a competent court impose such penalties	Partially compliant	
CHAPTER VII **Article 39** **Misdemeanor Provisions** 1. A minor offence sanctioned by fines may be punished if: 1.1. the energy enterprise that is imposed with the public service obligation does not ensure the provision of public service in accordance with the conditions defined in the permit according to Article 5 of this law;			

1.2. access to electricity from renewable sources and cogeneration in the network and operation of the network is not carried out in accordance with the article 8 of this law; 1.3. confidential information is not stored during the exercise of activities and the performance of their duties according to Article 18 of this law; 1.4. energy enterprises enter into, participate in or take any action that aims to advance an agreement between enterprises, a decision of an association of enterprises and concerted practices if this agreement, decision or practice has the purpose or effect of preventing, limiting or the competition disorder according to article 22 of this law; 1.5. abuses of the dominant position are committed by one or more energy enterprises according to article 23 of this law; 1.6. it is not allowed for officials who carry out inspections in compliance with this law to enter and pass through the property of any individual for the exercise of their activities in connection with the inspection and maintenance of energy facilities according to Article 30 of this law; 1.7. security zones are not located			

around energy zones according to article 32 of this law; 1.8. natural or legal persons who own or operate facilities, equipment, buildings, systems or energy installations, for which inspection is foreseen according to this law, do not immediately inform the Energy Inspectorate Unit of any damage, error, accident with major consequences in facilities, equipment, buildings, systems or energy installations that may appear as a result of the interruption of supply of energy, or if there is a risk to life health of people, neighboring facilities or the surrounding environment according to Article 33 of this law; 1.9. energy enterprises or other natural or legal persons do not provide access to the equipment and facilities according to Article 29 of this law. 2. For a minor offence sanctioned by fines according to paragraph 1 of this article, a fine of three hundred (300) euros and up to nine hundred (900) euros is imposed to the natural person or the responsible person of the legal entity. 3. For a minor offence sanctioned by fines according to paragraph 1 of this article, a fine of one thousand (1,000) euros, up to three thousand (3,000) euros is imposed on a natural person running an individual business.			

4. For a minor offence sanctioned by fines according to paragraph 1 of this article, a fine of five hundred (500) to twenty thousand (20,000) euros is imposed to the legal person .			
Article 40 **Supervision and sanctions related to energy saving measures** 1. The supervision of the implementation of energy saving measures, under Article 36 of this Law shall be done by: 1.1 Energy Inspectorate; 1.2 Market Inspectorate; 1.3 Municipal inspectors. 2. The Kosovo Police, at the request of the responsible body provides support for implementation of this Law. 3. Whoever acting contrary to the energy saving measures set out in Article 36 of this Law shall be punished with a fine: 3.1 from three hundred (300) to nine hundred (900) euros, as a legal person; 3.2 from one hundred (100) to three hundred (300) euros, as a natural person exercising an individual business; 3.3 from fifty (50) to one hundred fifty (150) euros, as a natural person or person in charge of a legal person. 4. The inspection body may prohibit for up to thirty (30) days from exercising the activity the person who repeats the violation of the provisions of Article 98 of this Law. 5. The inspection body may sequestrate the equipment used in violation			

of the energy savings measures referred to in Article 36 of this Law. 6. The decision deriving from this Article is final in the proceedings before the minor offence body. 7. The fines provided for in this Article shall be imposed and paid according to the relevant Law on Minor Offence. 8. The body imposing the fine may enforce it in accordance with the relevant Law on Enforcement Procedure. 9. Funds collected from the fines imposed by municipal inspectors shall be own-revenues of the relevant municipalities. The funds collected from the fines imposed by other bodies shall be transferred to the budget of the Republic of Kosovo. 10. This Article does not exclude application of penalty provisions from other laws. 11. This Article shall be applied in accordance with the relevant Law on Minor Offences and relevant Law on Inspections.			
CHAPTER VIII **TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS** **Article 41** **Transitional provisions** 1. The bylaws as provided for by this law shall be adopted within twelve (12) months after the publication of the law in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.			

2. The bylaws adopted on the basis of Law 05/L-081 on Energy shall be in force as long as they do not contradict the provisions of this Law and until the new ones deriving from this Law are adopted. **Article 42** **Repealed Law** Upon entry into force of this Law, the Law 05/L-081 on Energy and Law no. 08/l-201 on amending and supplementing Law no. 05/l-081 on Energy is repealed. **Article 43** **Entry into Force** This Law shall enter into force fifteen (15) days after its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.			

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Ekonomise
Ministarstvo Ekonomije – Ministry of Economy

Option/possible alternative:

1. Title of the normative act: **Draft law on Electricity**
2. Proposing body: **Ministry of Economy**
3. Table:18.03.2026.
4. List of relevant EU legislation (full title of the act and number) with which the normative act of the Republic of Kosovo is compliant

   Directive (EU) 2019/944 of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity Incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No 2021/13/MC-EnC of 30 November 2021 amending Annex I to the Treaty Establishing the Energy Community (Energy Community Treaty) and incorporating Directive (EU) 2019/944 and Regulation (EU) 2019/941 in the Energy Community acquis communautaire.

   Regulation (EU) 2019/943 of 5 June 2019 on the internal market for electricity

   Regulation (EU) 2019/941 of 5 June 2019 on risk-preparedness in the electricity sector and repealing Directive 2005/89/EC

   Regulation (EU) 2019/942 establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER)

5. The level of compliance: **Partially compliant**

a) Provisions of the normative act of Kosovo (Article, paragraph, sub-paragraph, etc.)	b) The EU normative act (Article, paragraph, sub-paragraph, etc.)	c) Compliance of Kosovo legislation with EU legislation (fully compliant, partially compliant, non-compliant or not applicable)	d) Comments on reasons for partial compliance or non-compliance and the period foreseen for achieving full compliance
Assembly of the Republic of Kosovo; **Based on Article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo,** **Adopts:** **LAW ON ELECTRICITY** **CHAPTER I** **GENERAL PROVISIONS** **Article 1** **Purpose** 1. The purpose of this law is to establish rules and measures for the electricity sector, ensuring secure, reliable, and quality electricity supply at affordable and transparent prices for final customers, while addressing the country's climate targets. 2. This law is in compliance with Directive (EU) 2019/944 on common rules for the internal market for electricity, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC and Decision 2022/03/MC-EnC, the Regulation (EU) 2019/943 on the internal market for electricity, incorporated and adapted by the		Not applicable	

Energy Community Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, the Regulation (EU) 2019/941 on risk-preparedness in the electricity sector, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC and Decision 2022/03/MC-EnC, and the Regulation (EU) 2019/942 establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, as well as the European Commission Regulations establishing network codes and guidelines relevant for the electricity sector that are incorporated and adapted in the Energy Community legislation as specified in this law.			
Article 2 **Scope of the law** 1. The scope of this law includes electricity activities, the rights and obligations of electricity generators, energy storage operators, the operation of the transmission and distribution system, resource adequacy assessment, trading and supply of electricity, organization of the electricity market, customer's protection, universal supply service and last resort supply as well as electricity crisis management.		Not applicable	
Article 3 **Definitions** 1. Terms used in this law shall have the following meaning: 1.1 European Union Agency for			

Cooperation of the Energy Regulators (ACER) – is an European Union Agency established based on the Energy Package conditions;			
1.2 B**alancing** - means all actions and processes, in all timelines, through which transmission system operators ensure, in an ongoing manner, maintenance of the system frequency within a predefined stability range and compliance with the amount of reserves needed with respect to the required quality;	Dire3ctive (EU) 2019/944 45) 'balancing' means all actions and processes, in all timelines, through which transmission system operators ensure, in an ongoing manner, maintenance of the system frequency within a predefined stability range and compliance with the amount of reserves needed with respect to the required quality. **Regulatiron (EU) 2019/943 Article 2 p (10**) 'balancing' means all actions and processes, in all timelines, through which transmission system operators ensure, in an ongoing manner, maintenance of the system frequency within a predefined stability range and compliance with the amount of reserves needed with respect to the required quality;	Fully compliant	
Imbalance Settlement - means a financial settlement mechanism for charging or paying balance responsible parties for their imbalances;		Not applicable	
1.4 Cogeneration – means simultaneous Generation in one process of thermal energy and electricity and/or mechanical energy;			
1.5 High-efficiency cogeneration – for the purpose of this law, means simultaneous generation of thermal energy and electricity in cogeneration units that provide primary energy savings of at least 10% compared with separate generation	Regulation (EU) 2019/943 ARTICLE 2 p. (23) 'high-efficiency cogeneration' means cogeneration which meets the criteria laid down in Annex II to Directive 2012/27/EU of the European Parliament and of the Council, as adapted	Fully compliant	

and, for the units with an electrical capacity larger than 25MW, have overall efficiency of at least 70%;	by Ministerial Council Decision 2015/08/MC-EnC;		
1.6 Energy Community Regulatory Board (ECRB) - is an independent regional entity of energy regulators in the Energy Community and not onlyfor coordination, exchange knowledge and develop the best practices for regulated electricity and gas markets in the Energy Community;		will be transposed in the Energy Regulatory Draft Law	
1.7 Dispatching –management of electricity flows in the network so that supply and demand for electricity are in balance;			
1.8 Balancing energy - means energy used by transmission system operator to perform balancing;	(Dire3ctive (EU) 2019/944 46) 'balancing energy' means energy used by transmission system operators to carry out balancing7 ; Regulation (EU) 2019/943 Article (11) 'balancing energy' means energy used by transmission system operators to carry out balancing	Fully compliant	
Flexibility - means capability of the electricity transmission or electricity distribution system to sustain the power balance in response to variability and unpredictability of renewable energy generation or to other transitional disruptions;			
1.10 Force majeure - an act or natural or social event, such as earthquakes, lightning, cyclones, floods, volcanic eruptions, fires or wars, armed conflicts, rebellion, terrorist or military acts, which prevent the permit holder to comply with its obligations under the permit, as well as			

other acts or events that are beyond the reasonable control and that did not happen as a fault of the permit holder and the permit holder has been unable to avoid such act or event through the exercise of will, effort, skill and their reasonable care;			
1.11 Market coupling operator (MCO) function – means the task of matching orders from the day-ahead and intraday markets for different bidding zones and simultaneously allocating cross-zonal capacities			
1.12 Supply – sale, including resale, of electricity to customers;	Dire3ctive (EU) 2019/944 (12) 'supply' means the sale, including the resale, of electricity to customers; Regulation (EU) 2019/943 (41) 'supply' means supply as defined in point (12) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC;	Fully compliant	
1.13 Supplier – energy enterprise performing the electricity supply activity;			
1.14 Billing information - means the information provided on the final customer's bill, apart from a request for payment	Directive (EU) 2019/944 (21) 'billing information' means the information provided on a final customer's bill, apart from a request for payment;	Fully compliant	
1.15 Interconnector - a transmission line which crosses or spans a border with neighboring countries and connects the domestic electricity transmission systems with that of the neighboring countries	Directive (EU) 2019/944 (39) **'interconnector'** means equipment used to link electricity systems; **Regulation (EU) 2019/943** 'interconnector' means a transmission line which crosses or spans a border between Contracting Parties of the Energy Community or between Contracting	Fully compliant	

	Parties and Member States of the European Union and which connects the national transmission systems of the Contracting Parties of the Energy Community or of the Contracting Parties of the Energy Community and the Member States of the European Union;		
1.16 Imbalance - means an energy volume calculated for a balance responsible party and representing the difference between the allocated volume attributed to that balance responsible party and the final position of that balance responsible party, including any imbalance adjustment applied to that balance responsible party, within a given imbalance settlement period;	Directive (EU) 2019/94 (25) 'imbalance settlement period' means time unit for which the imbalance of the balance responsible parties is calculated;	Fully compliant	
1.17 Balancing capacity - means a volume of reserve capacity that a balancing service provider has agreed to hold and in respect to submit bids for a corresponding volume of balancing energy to the transmission system operator for the duration of the contract;	**Regulation (EU) 2019/943 article 2 paragraf (13) 'balancing capacity'** means a volume of capacity that a balancing service provider has agreed to hold and in respect to which the balancing service provider has agreed to submit bids for a corresponding volume of balancing energy to the transmission system operator for the duration of the contract;	Fully compliant	
1.18 Congestion - means a situation in which all requests from market participants to trade between network areas cannot be accommodated because they would significantly affect the physical flows on network elements which cannot accommodate those flows;	Directive (EU) 2019/944 44) 'congestion' means congestion as defined in point 2(c) of Article 2 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision No 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011 **Regulation (EU) 2019/943** (4) 'congestion' means a situation in which all requests from market participants to trade between network areas cannot be accommodated because they would significantly affect the	Fully compliant	

	physical flows on network elements which cannot accommodate those flows;		
1.19 Structural congestion - means congestion in the electricity transmission system that is capable of being unambiguously defined, is predictable, appears regularly in the same geographical area, and reoccurs under normal electricity system conditions;	**Regulation (EU) 2019/943** **6) 'structural congestion'** means congestion in the transmission system that is capable of being unambiguously defined, is predictable, is geographically stable over time, and frequently reoccurs under normal electricity system conditions	Fully compliant	
1.20 Active customer - means a final customer, or a group of jointly acting final customers, who consumes or stores electricity generated within its premises located within confined boundaries or within other premises, or who sells self-generated electricity or participates in flexibility or energy efficiency schemes, provided that those activities do not constitute its primary commercial or professional activity;	Directive (EU) 2019/944 (8) 'active customer' means a final customer, or a group of jointly acting final customers, who consumes or stores electricity generated within its premises located within confined boundaries or, where permitted by a Contracting Party, within other premises, or who sells self-generated electricity or participates in flexibility or energy efficiency schemes, provided that those activities do not constitute its primary commercial or professional activity; Regulation /(EU) 2019/943 Article 2 paragraph (39) 'active customer' means active customer as defined in point (8) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC;	Fully compliant	
1.21 Fully integrated network components - means network components that are integrated in the transmission or distribution system, including storage facilities, and that are used for a secure and reliable operation of the transmission or	Directive (EU) 2019/944 (51) 'fully integrated network components' means network components that are integrated in the transmission or distribution system, including storage facilities, and that are used for the sole purpose of ensuring a	Fully compliant	

distribution system, and not for balancing or congestion management;	secure and reliable operation of the transmission or distribution system, and not for balancing or congestion management;		
1.22 Crisis Coordinator – a person, a team composed of respective national representatives to manage the electricity crisis acting as a contact point and coordinating the information flow in the course of Electricity Crisis;	Regulation (EU) 2019/941 (13) 'crisis coordinator' means a person, a group of persons, a team composed of the relevant national electricity crisis managers or an institution tasked with acting as a contact point and coordinating the information flow during an electricity crisis;	Fully compliant	
1.23 Electricity Crisis – a present or imminent situation in which there is a significant shortage of electricity or it is impossible to supply electricity to customers;			
1.24 Connection to network/system – means physical connection of the facilities of an energy enterprise with the electricity transmission or distribution network;			
1.25 Capacity mechanism- means a temporary measure to ensure the achievement of the necessary level of resource adequacy by remunerating resources for their availability, excluding measures relating to ancillary services or congestion management;	**Regulation (EU) 2019/943 (22) Article 2 p. 'capacity mechanism'** means a temporary measure to ensure the achievement of the necessary level of resource adequacy by remunerating resources for their availability, excluding measures relating to ancillary services or congestion management;	Fully compliant	
1.26 Ministry – Ministry of the Republic of Kosovo responsible for energy;		Not applicable	
1.27 Electricity enterprise - means a natural or legal person who carries out at least one of the following energy activities: generation, transmission, distribution, aggregation, demand response, energy storage, supply, trading of electricity, and	Directive (EU) 2019/944 57) 'electricity undertaking' means a natural or legal person who carries out at least one of the following functions: generation, transmission, distribution, aggregation, demand response, energy storage, supply	Fully compliant	

electricity market operation who is responsible for the commercial, technical or maintenance tasks related to those functions, excluding the final customers;	or purchase of electricity, and who is responsible for the commercial, technical or maintenance tasks related to those functions, but does not include final customers;		
1.28 Countertrading - means a cross-zonal exchange initiated by system operators between two bidding zones to relieve physical congestion;	Regulation (EU) 2019/943 Article 2 paragraph (27) 'countertrading' means a cross-zonal exchange initiated by system operators between two bidding zones to relieve physical congestion;	Fully compliant	
1.29 Interoperability - means, in the context of smart metering, the ability of two or more energy or communication networks, systems, devices, applications or components to interwork to exchange and use information in order to perform required functions;	Directive (EU) 2019/944 (24) 'interoperability' means, in the context of smart metering, the ability of two or more energy or communication networks, systems, devices, applications or components to interwork to exchange and use information in order to perform required functions; Regulation 2019/943 (46) 'interoperability' means interoperability as defined in point (24) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC	Fully compliant	
1.30 Conventional meter - means an analogue, electronic or electromechanical meter with no capability to both transmit and receive data;	Directive (EU)2019/944 (22) 'conventional meter' means an analogue or electronic meter with no capability to both transmit and receive data;	Fully compliant	
1.31 Balancing service provider - means a market participant that provides one or both balancing energy and balancing capacity to transmission system operator;	Regulation (EU) 2019/943 Article 2 p. (12) 'balancing service provider' means a market participant providing either or both balancing energy and balancing	Fully compliant	

	capacity to transmission system operators;		
1.32 Distribution system operator – means the natural or legal person responsible for the operation, maintenance and, as needed, the development of the distribution network in a given area including, whenever possible, the interconnectors with other systems, to safeguard the long-term capacity of the network to meet the requirements for the distribution of electricity;	Directive (EU)2019/944 29) 'distribution system operator' means a natural or legal person who is responsible for operating, ensuring the maintenance of and, if necessary, developing the distribution system in a given area and, where applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of electricity; Regulation (EU) 2019/943 (48) 'distribution system operator' means distribution system operator as defined in point (29) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/ MC-EnC;	Fully compliant	
1.33 Transmission System Operator – means the physical or legal person responsible for the operation, maintenance and, as needed, the development of the transmission network in a certain area including, whenever possible, the interconnectors with other systems, and to safeguard the long-term ability of the network to meet the requirements for the transmission of electricity;	**Directive (EU)2019/944 (35)** 'transmission system operator' means a natural or legal person who is responsible for operating, ensuring the maintenance of and, if necessary, developing the transmission system in a given area and, where applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transmission of electricity; **Regulation(EU) 2019/943** (53) 'transmission system operator' means transmission system operator as defined in point (35) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/	Fully compliant	

	MC-EnC. **Regulation(EU) 2019/943** (2) 'transmission system operator' means transmission system operator as defined in point (35) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/ MC-EnC of 30 November 2021;		
1.34 Balance responsible party - means a market participant or its chosen representative responsible for its imbalances in the electricity market;	**Directive (EU)2019/944 (47) 'balance responsible party'** means a market participant or its chosen representative responsible for its imbalances in the electricity market;	Fully compliant	
1.35 Balance responsibility - means obligation of market participant to balance generation, consumption, purchase and sale of electricity in accordance with the accepted physical schedules (nominations) and to be financially responsible for caused imbalances;	**Regulation (EU) 2019/943 Article 2 p. (14)** 'balance responsible party' means a market participant or its chosen representative responsible for its imbalances in the electricity market;	Fully compliant	
1.36 Demand response - means the change of electricity load by final customers from their normal or current consumption patterns, whether alone or through aggregation, in response to market signals, including in response to time-variable electricity prices or incentive payments, or in response to the acceptance of the final customer's bid to sell demand reduction or increase, at a price in an organized market;	Directive (EU)2019/944 (20) 'demand response' means the change of electricity load by final customers from their normal or current consumption patterns in response to market signals, including in response to time-variable electricity prices or incentive payments, or in response to the acceptance of the final customer's bid to sell demand reduction or increase at a price in an organised market as defined in point (4) of Article 2 of Commission Implementing Regulation (EU) No 1348/2014, whether alone or through aggregation;	Fully compliant	

	Regulation 2019/943 p.(44) 'demand response' means demand response as defined in point (20) of Article 2 of Directive (EU)2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC		
1.37 Recharging points for electric vehicles - means an interface that is capable of charging one electric vehicle at a time or exchanging the battery of one electric vehicle at a time;	Directive (EU)2019/944 (33) 'recharging point' means an interface that is capable of charging one electric vehicle at a time or exchanging the battery of one electric vehicle at a time;	Fully compliant	
1.38 Electricity producer – means natural or legal person that produces electricity;	Directive (EU)2019/944 (30) 'energy efficiency' means the ratio of output of performance, service, goods or energy, to input of energy;	Fully compliant	
1.39 Distributed generation - means generating installations connected to the distribution system	Directive (EU)2019/944 32) 'distributed generation' means generating installations connected to the distribution system;	Fully compliant	
1.40 Regional Coordination Centre (RCC) – the regional coordination centre with which the Transmission System Operator has entered into a cooperation agreement in the domains of security of electricity supply, system operation and capacity calculation;	Regulation 2019/943 article 2 p. (63) 'regional coordination centre' means regional coordination centre established pursuant to Article 35 to this Regulation;	Fully compliant	
1.41 Capacity Calculation Region (CCR) – a group of Energy Community Contracting Parties which participate in the common mechanism for coordinated capacity calculation;	Regulation (EU) 2019/943 article 2 p. (21) 'capacity calculation region' means the geographic area in which the coordinated capacity calculation is applied;	Fully compliant	
1.42 System Operation Region (SOR) – a group of Energy Community Contracting Parties with which the Transmission System Operator shares the same Regional Coordination Centre; with responsibilities which are relevant for system operation,			

such as, but not limited to: assessment of needed remedial actions to ensure security of the whole system, coordination of all the outages to ensure security and efficiency, adequacy assessment and tasks related to the provision of system balancing;			
1.43 **Redispatching** - means a measure, including curtailment, that is activated by the transmission system operator or distribution system operator by altering the generation, load pattern, or both, in order to change physical flows in the electricity system and relieve a physical congestion or otherwise ensure system security;	**Regulation 2019/943 article 2 p. (26) 'redispatching'** means a measure, including curtailment, that is activated by one or more transmission system operators or distribution system operators by altering the generation, load pattern, or both, in order to change physical flows in the electricity system and relieve a physical congestion or otherwise ensure system security;	Fully compliant	
1.44 European Network of Transmission System Operators for Electricity (ENTSO-E) – means the European network of transmission system operators for electricity in order; to promote the completion and functioning of the internal market in electricity and cross-border trade and to ensure the optimal management, coordinated operation and sound technical evolution of the European electricity transmission network.		will be transposed in the Energy Regulatory Draft Law	
1.45 Regulator – Energy Regulatory Office of the Republic of Kosovo, established as an independent agency, pursuant to the relevant Law on Energy Regulator;		will be transposed in the Energy Regulatory Draft Law	
1.46 Balancing services - means balancing energy or balancing capacity, or both;		will be transposed in the Energy Regulatory Draft Law	
1.47 Ancillary service - means a service	Directive (EU)2019/944 (48) 'ancillary	Fully compliant	

necessary for the operation of a transmission or distribution system, including balancing and non-frequency ancillary services, but not including congestion management;	service' means a service necessary for the operation of a transmission or distribution system, including balancing and non-frequency ancillary services, but not including congestion management; Regulation 2019/943 aricle 2 p. (60) 'ancillary service' means ancillary service as defined in point (48) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC		
1.48 Flexibility service – means prompt adjustment of the actual generation or consumption pattern by electricity producer, energy storage facility or demand response asset aimed to increase the flexibility of the system;			
1.49 Non-frequency ancillary service – a service used by a Transmission System Operator or Distribution System Operator for steady state voltage control, fast reactive current injections, inertia for local grid stability, short-circuit current, black start capability and island operation capability;	Directive (EU) 2019/944 (49) 'non-frequency ancillary service' means a service used by a transmission system operator or distribution system operator for steady state voltage control, fast reactive current injections, inertia for local grid stability, short-circuit current, black start capability and island operation capability; Regulation 2019/943 (61) 'non-frequency ancillary service' means non-frequency ancillary service as defined in point (49) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC;	Fully compliant	
1.50 Interconnected system - means a	Directive (EU) 2019/944 (40)	Fully compliant	

number of electricity transmission and distribution systems linked together by means of one or more interconnectors	'interconnected system' means a number of transmission and distribution systems linked together by means of one or more interconnectors; Regulation 2019/943 (57) 'interconnected system' means interconnected system as defined in point (40) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC		
1.51 Smart metering system - means an electronic system that is capable of measuring electricity delivered to the grid or electricity consumed from the grid, providing more information than a conventional meter, and that is capable of transmitting and receiving data for information, monitoring and control purposes, using a form of electronic communication;	Directive (EU) 2019/944 (23) 'smart metering system' means an electronic system that is capable of measuring electricity fed into the grid or electricity consumed from the grid, providing more information than a conventional meter, and that is capable of transmitting and receiving data for information, monitoring and control purposes, using a form of electronic communication; Regulation 2019/943 article 2 p.(45) 'smart metering system' means smart metering system as defined in point (23) of Article 2 of Directive(EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC	Fully compliant	
1.52 Electricity distribution – means the transport of electricity on medium-voltage and low-voltage distribution systems with a view to its delivery to			

customers, but does not include supply;			
1.53 System user or network user - means a natural or legal person who supplies to, or is supplied by, an electricity transmission system or an electricity distribution system;	Directive (EU) 2019/944 36) 'system user' means a natural or legal person who supplies to, or is supplied by, a transmission system or a distribution system; Regulation (EU) 2019/943 (54) 'system user' means system user as defined in point (36) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC	Fully compliant	
1.54 Security of electricity supply – the ability of an electricity system to guarantee the supply of electricity to customers with a clearly established level of performance as provided for in in this law;	Regulatation (EU) 2019/941 Article 2 p. 1) 'security of electricity supply' means the ability of an electricity system to guarantee the supply of electricity to customers with a clearly established level of performance, as determined by the Contracting Parties concerned;		
1.55 Electricity transmission – means the transport of electricity high-voltage interconnected system with a view to its delivery to final customers or to operators of distribution system, but does not include supply;	Directive (EU) 2019/944 (34) 'transmission' means the transport of electricity on the extra high-voltage and high-voltage interconnected system with a view to its delivery to final customers or to distributors, but does not include supply; Regulation 2019/943 52) 'transmission' means transmission as defined in point (34) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC;	Fully compliant	
1.56 Balancing market - means the entirety of institutional, commercial and			

operational arrangements that establish market-based management of balancing;			
1.57 Electricity market - means market for electricity, including bilateral market and electricity exchanges, markets for the trading of electricity, capacity, balancing and ancillary services in all timeframes, including forward, day-ahead and intraday markets;	**Directive (EU) 2019/944 (9) 'electricity markets'** means markets for electricity, including over-the-counter markets and electricity exchanges, markets for the trading of energy, capacity, balancing and ancillary services in all timeframes, including forward, day-ahead and intraday markets; Regulation 2019/943 p. (40) 'electricity markets' means electricity markets as defined in point (9) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC	Fully complaint	
1.58 Organized electricity market – means an institutionally organized market between supply and demand from electricity market participants with predetermined standardized products, as well as physical and financial settlements, which are determined day ahead or on intraday;			
1.59 Allocated volume - means the volume of energy injected or withdrawn from the system and attributed to a responsible balancing party, for the calculation of the imbalance of the responsible balancing party;			
1.60 Value of lost load - means an	**Regulation (EU) 2019/943 (9) 'value of**	Fully compliant	

estimation in EUR/MWh, of the maximum electricity price that customers are willing to pay to avoid an electricity outage;	**lost load'** means an estimation in euro/MWh, of the maximum electricity price that customers are willing to pay to avoid an outage;		
Article 4 **Electricity Sector Activities** 1. Electricity sector activities according to this law are the following: 1.1 electricity generation; 1.2 energy storage; 1.3 electricity transmission; 1.4 electricity distribution; 1.5 organization and operation of the electricity market; 1.6 electricity supply; 1.7 electricity wholesale supply (trading) and, 1.8 aggregation. 2. In order to perform electricity sector activities, as per paragraph 1 of this Article, electricity enterprises need to obtain a permit issued by the Regulator, except activities exempted in accordance with this Law or the relevant Law on Energy Regulator. 3. In order to avoid discrimination, cross-subsidization and distortion of competition, electricity enterprises performing transmission or distribution system operation or electricity market operation, and any other electricity sector activity, shall keep in their internal accounting separate accounts for each of their system or market operation activity in line with the relevant Law on Accounting, Financial Reporting and Auditing if those activities were carried out by separate	**Directive (EU) 2019/94 Article 3** **Competitive, consumer-centred, flexible and non-discriminatory electricity markets** **1.** Contracting Parties shall ensure that their national law does not unduly hamper cross-border trade in electricity, consumer participation, including through demand response, investments into, in particular, variable and flexible energy generation, energy storage, or the deployment of electromobility or new interconnectors between Contracting Parties, and shall ensure that electricity prices reflect actual demand and supply. **2**. When developing new interconnectors, Contracting Parties shall take into account the electricity interconnection targets set out in point (1) of Article 4(d) of Regulation (EU) 2018/1999, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC of 30 November 2021. 3. Contracting Parties shall ensure that no undue barriers exist within the internal market for electricity as regards market entry, operation and exit, without prejudice to the competence that Contracting Parties retain in relation to third countries. 4. Contracting Parties shall ensure a level playing field where electricity	Fully compliant	

companies, and separate accounts, which may be consolidated, for the other energy activities and/or non-energy activities, as applicable. Electricity enterprises shall submit the audited report to the Regulator for review. 4. In order to enable activities of all electricity facilities linked with the Kosovo transmission or distribution system, they shall be operated within a unique electricity system, with the common and constant function of generating, transmitting, distributing, storing, supplying, and trading electricity. 5. In order electricity sector activities to be performed, the Republic of Kosovo's electricity system shall operate in a coordinated manner and shall be interconnected to electricity systems of other countries in the regional electricity market, and with electricity systems of other countries, in compliance with the Energy Community Treaty.	undertakings are subject to transparent, proportionate and non-discriminatory rules, fees and treatment, in particular with respect to balancing responsibility, access to wholesale markets, access to data, switching processes and billing regimes and, where applicable, licensing. 5. Contracting Parties shall ensure that market participants from third countries, when operating within the internal market for electricity, comply with applicable Energy Community and national law, including that concerning environmental and safety policy. **Directive (EU) 2019/744** **Article 56** **Unbundling of accounts.** 1. Contracting Parties shall take the necessary steps to ensure that the accounts of electricity undertakings are kept **in accordance with paragraphs 2 and 3.** **2**. Electricity undertakings, whatever their system of ownership or legal form, shall draw up, submit to audit and publish their annual accounts in accordance with the rules of national law concerning the annual accounts of limited liability companies < … >. Undertakings which are not legally obliged to publish their annual accounts shall keep a copy of these at the disposal of the public in their head office. **3. Electricity undertakings shall, in** their internal accounting, keep separate accounts for each of their transmission		

	and distribution activities as they would be required to do if the activities in question were carried out by separate undertakings, with a view to avoiding discrimination, cross-subsidisation and distortion of competition. They shall also keep accounts, which may be consolidated, for other electricity activities not relating to transmission or distribution. Revenue from ownership of the transmission or distribution system shall be specified in the accounts. Where appropriate, they shall keep consolidated accounts for other, non-electricity activities. The internal accounts shall include a balance sheet and a profit **and** loss account for each activity. 4. The audit referred to in paragraph 2 shall, in particular, verify that the obligation to avoid discrimination and cross-subsidisation referred to in paragraph 3 is respected.		
Article 5 **Electricity Generation** 1. Electricity generation activities are performed by enterprises that obtained a permit for electricity generation issued by the Regulator, or by natural or legal persons who are exempted from holding such permits in accordance with this Law or the relevant Law on the Energy Regulator. 2. Electricity generator holding electricity generation permit may generate electricity for base load or variable regimes, including for covering transmission and distribution network losses, energy for system balancing and ancillary services.	**Directive (EU)2019/944 Article 8** **Authorisation procedure for new capacity** **1**. For the construction of new generating capacity, Contracting Parties shall adopt an authorisation procedure, which shall be conducted in accordance with objective, transparent and non-discriminatory criteria 2. Contracting Parties shall lay down the criteria for the grant of authorisations for the construction of generating capacity in their territory. In determining appropriate criteria, Contracting Parties shall	Fully compliant	

3. Generation of electricity is not considered an electricity activity as per Article 4 of this Law and shall not require authorization for construction nor permit for behind-the-meter self-generation installations with a capacity of up to 1 MW.	consider: (a) the safety and security of the electricity system, installations and associated equipment; (b) the protection of public health and safety; (c) the protection of the environment; (d) land use and siting; (e) the use of public ground; (f) energy efficiency; (g) the nature of the primary sources; (h) the characteristics particular to the applicant, such as technical, economic and financial capabilities; (i) compliance with measures adopted pursuant to Article 9; (j) the contribution of generating capacity to meeting the Contracting Party's share in contributing to the Energy Community target for 2030 target referred to in Article 3(1) of Directive (EU) 2018/2001, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC of 30 November 2021; (k) the contribution of generating capacity to reducing emissions; and		

	(l) the alternatives to the construction of new generating capacity, such as demand response solutions and energy storage. 3. Contracting Parties shall ensure that specific, simplified and streamlined authorisation procedures exist for small decentralised and/or distributed generation, which take into account their limited size and potential impact. Contracting Parties may set guidelines for that specific authorisation procedure. Regulatory authorities or other competent national authorities, including planning authorities, shall review those guidelines and may recommend amendments thereto. Where Contracting Parties have established particular land use permit procedures applying to major new infrastructure projects in generation capacity, Contracting Parties shall, where appropriate, include the construction of new generation capacity within the scope of those procedures and shall implement them in a non-discriminatory manner and within an appropriate time frame. 4. The authorisation procedures and criteria shall be made public. Applicants shall be informed of the reasons for any refusal to grant an authorisation. Those reasons shall be objective, non-discriminatory, well-founded and duly substantiated. Appeal procedures shall be made available to applicants.		

Article 6 **Rights and obligations** of electricity producers 1. Electricity producers, in accordance with the provisions of this law, the relevant Law on the Energy Regulator, and the relevant codes and rules approved by the Regulator, as well as the issued permits have the right to: 1.1 use energy sources that are considered suitable for the production process in their facilities, provided that such use is made in accordance with all relevant technical, environmental and energy efficiency criteria; 1.2 connect their stations in the transmission or distribution system; 1.3 have access to transmission and distribution systems; 1.4 sell electricity, capacity and ancillary services; 1.5 buy electricity for their needs and, 1.6 participate in ancillary services and balancing services market 1.7 participate in the organized electricity market; and 1.8 bill and collect payments, according to the contracts signed for the sale of electricity, ancillary services and other contracted services. 2. Electricity producers are obliged to: 2.1 to adhere to all conditions defined		Not applicable	

in the permit to carry out production activity; 2.2 provide their capacities in a transparent, non-discriminatory and market-based manner; 2.3 all technical and operational criteria are met , as well as the conditions defined in the Transmission Network Code and the Distribution Network Code, according to the applicable technical rules and standards; 2.4 act in accordance with the rules for the protection of competition, when participating in the electricity market; 2.5 maintain production facilities and guarantee their operational safety and stability, in accordance with technical rules and standards; 2.6 sign contracts based on the agreements reached for the activities defined in this article, as well as based on the contract, deliver the production capacity at the request of the Transmission System Operator and the Distribution System Operator for balancing purposes, system operation and security; 2.7 act in accordance with the relevant legislation for environmental protection; 2.8 are equipped with adequate meters for measuring the electricity entering the system; 2.9 provide the necessary data for the operation and management of the relevant system defined in the relevant Network Codes, rules and other procedures, at the request of the Transmission System Operator or the Distribution System			

Operator; 2.10 provide the necessary data for the preparation of the Indicative Energy Balance, or for publication in the Transparency Platform operated by ENTSO-E, at the request of the authority responsible for preparing the Indicative Energy Balance or providing data for the transparency platform; 2.11 to adhere to all obligations resulting from the implementation of this law, rules, codes and relevant legislation in force; and 2.12 in cases where at least one of the production assets, owned or operated by the producer has an installed capacity of at least 1 MW, store all hourly production data for the plant. 3. Electricity producers draw up and implement the program of measures undertaken with the aim of increasing energy efficiency in the production process reducing greenhouse gas emissions and environmental pollution, according to the relevant Law on Energy Efficiency and relevant legislation for environment protection. 4. Producers connected to the transmission network or the distribution network that provide ancillary services must meet the technical conditions for the provision of ancillary services to operators, in accordance with the principles and conditions defined in the Transmission Network Code and the Distribution Network Code.			

Article 7 **Fuel reserves for electricity production** 1. Electricity producers who have permission to carry out energy production activities, and which use fossil fuels as the primary source of energy for electricity production must at all times maintain sufficient amounts of fossil fuel ready-to-use reserves to ensure continuous and reliable production of electricity. 2. The fulfillment of the obligation set out in paragraph 1 of this Article shall be based on the principles and conditions set out in the applicable legislation for state aid. . 3. The costs of a producer's fossil fuel ready-to-use reserves are operational costs. 4. The Ministry issues a bylaw determining the level and timeframe of fossil fuel ready-to-use reserves that electricity producers must maintain, as well as the elements to determine the amount of compensation of electricity producers.			
Article 8 **Energy storage** 1. The energy storage activity is carried out by enterprises that have an energy conservation permit, unless otherwise provided in this law. 2. Energy storage is not considered an electricity sector activity for the purposes of this law, in cases where: 2.1 the energy storage facility is used exclusively for personal needs, where electricity is not delivered to the grid; and 2.2 the Transmission System Operator		Not applicable	

and Distribution System Operator uses energy storage to fulfill needs for ancillary services in accordance with the provisions of this law. 3. Legal or natural persons can carry out the energy storage activity without obtaining a permit, provided that they have ensured the professional management and handling of the energy storage facilities in accordance with the technical regulations, requirements and conditions, for carrying out the activity of energy storage in cases: 3.1 when the total installed power of the electricity storage facility is up to 1 MW; or 3.2 during the trial operation of the energy storage facility and during the commissioning period from the end of the trial operation to the issuance of the permit, but not more than thirty (30) days from the end of the testing operation. 4. The energy storage operator has the right to: 4.1 use the technologies it considers the most favorable within their energy storage facilities for the conversion and storage of energy, in accordance with the technical requirements determined by the Ministry according to paragraph 7 of this article; 4.2 sell and buy electricity in the bilateral market and/or organized electricity market according to the terms defined by the provisions of this law and relevant by-laws; 4.3 offer and provide ancillary services, flexibility services and balancing			

services according to the terms defined by this law and relevant by-laws, based on the contracts concluded with the system operator; and 4.4 have access to the network and use the transmission and distribution network according to the terms defined by the provisions of this law and relevant by-laws. 5. The energy storage operator is obliged to: 5.1 fulfill all conditions for energy storage defined in the permit; 5.2 fulfill all the technical and operating conditions, defined by the Network Codes of the transmission and/or distribution system, as well as the relevant technical regulations and norms; 5.3 fulfills the defined conditions regarding energy efficiency and environmental protection; 5.4 acts in accordance with the rules of competition protection, including the prohibition of unjustified reduction of the available storage capacity, withdrawal of energy by storage facilities and the prohibition of unjustified reduction of electricity supply to the network or unjustified reduction of electricity uptake from the network; 5.5 in case of declared electricity crisis at the request of the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, provide ancillary services, flexibility services or balancing services as part of the emergency procedures foreseen by security standards and requirements;			

5.6 at the request of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator, to provide the necessary data for the operation and management of these systems or for publication on the transparency platform operated by ENTSO-E; 5.7 at the request of the Electricity Market Operator, the Ministry or the Regulator, provide the necessary data for determining the energy storage balance for an individual energy storage facility. 6. In relation to the payment of network charges, the energy storage operator is treated as a consumer when buying electricity and when selling electricity it is treated as a producer. 7. The Ministry determines the minimum level of efficiency for certain technologies that must be achieved during the construction of a new energy storage facility, the reconstruction of an existing energy storage facility, the terms and conditions for the management and professional handling of the energy storage facility. 8. Tariffs for the connection of energy storage facilities to the grid should be based on the actual costs of technical connection to the grid, without being subject to disproportionate administrative procedures or costs. The Regulator approves the methodology for calculating connection costs for energy storage facilities proposed by each grid operator.			
CHAPTER III **ELECTRICITY TRANSMISSION**		Not applicable	

Article 9 **Transmission System Operator** 1. The Transmission System Operator of the Republic of Kosovo is an energy enterprise, established and organized as a joint stock company and the shareholder's rights shall be exercised by the responsible Ministry for Finance. 2. The Electricity Transmission System Operator owns, operates, manages and develops the electricity transmission system throughout the territory of the Republic of Kosovo. The Transmission System Operator provides electricity transmission services to the users of the system and those connected to the interconnected transmission systems, under the conditions stipulated in this Law, the Transmission Grid Code, codes and other rules that regulate transmission of electricity. 3. The electricity transmission system is operated, developed and managed by the Transmission System Operator, in line with this law and the permit issued by the Regulator. 4. The Transmission System Operator functions in accordance with the relevant Law on Public Enterprises and other legislation in force.			
Article 10 **Unbundling of Transmission System Operator** 1. The Transmission System Operator is the owner of the transmission system assets. Activities of Transmission System Operator must be independent from		Not applicable	

electricity generation, electricity supply and trade, and gas supply, in accordance with the principles and requirements as set forth in the provisions of this law. 2. The independence of the Transmission System Operator according to paragraph 1 of this Article is considered when: 2.1 a person or persons that exercise direct or indirect control over enterprises that perform electricity generation, trading or supply functions do not exercise control or exercise any right, directly or indirectly, over the Transmission System Operator or over the Transmission System; 2.2 a person or persons that exercise direct or indirect control over the Transmission System Operator or over the Transmission System do not exercise control or any right, directly or indirectly, over enterprises that perform electricity generation, trading or supply functions; 2.3 a person or persons that appoint members of the Board of Directors of a Transmission System Operator are not entitled to directly or indirectly exercise control or any right over an undertaking performing any of the functions of electricity generation, trading or supply; 2.4 the same person is not entitled to be a member of the supervisory board, administrative board or other bodies that legally represent enterprises that perform functions of electricity generation, trading or supply and of bodies of the Transmission System Operator; 2.5 the rights determined to in sub-			

paragraphs 2.1, 2.2 and 2.3 of this Article, shall include, in particular: 2.5.1 authority to exercise voting rights; 2.5.2 authority to appoint members of the supervisory board, administrative board or bodies legally representing the enterprise; or 2.5.3 holding majority of shares. 3. Energy enterprise that performs electricity generation, storage, trading or supply activities shall not have the right to directly or indirectly exercise control or any right over the Transmission System Operator and vice versa. 4. When the person referred to in sub-paragraphs 2.1, 2.2 and 2.3 of this article is a public body, may not exercise control over an energy enterprise that performs electricity generation, storage, trading and/or supply of electricity. 5. Subject to fulfilment of the conditions stipulated in this article and upon approval by the Transmission System Operator's shareholder, the Transmission System Operator may create a joint venture with one or more enterprises that own transmission systems in other Energy Community Contracting Parties, which shall act as the transmission system operator of the Republic of Kosovo. No enterprise of any Energy Community Contracting Party may be part of the joint venture unless it has been approved as an Independent System Operator or as an Independent Transmission Operator in another Energy Community Contracting Party.			

Article 11 **Certification of the Transmission System Operator** 1. The Transmission System Operator that has been certified to fulfill the unbundling criteria according to Article 10 of this law shall comply with the established unbundling conditions. 2. The Transmission System Operator certified or the officer responsible for compliance shall notify the Regulator of any planned property transaction, or change in the ownership structure or in the management structure of the Transmission System Operator which requires a reassessment of their compliance with the unbundling and decision-making independence criteria set forth in this law. 3. The assessment and reassessment of compliance with the criteria determined in paragraph 2 of this Article and the process of certification of the Transmission System Operator is implemented by the Regulator, according to the rules defined in the relevant Law on Energy Regulator.	**Directive (EU) 2019/744 Article 52 Designation and certification of transmission system operators** **1**. Before an undertaking is approved and designated as transmission system operator, it shall be certified in accordance with the procedures laid down in paragraphs 4, 5 and 6 of this Article and in Article 3 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011. **2**. Undertakings which have been certified by the regulatory authority as having complied with the requirements of Article 43 pursuant to the certification procedure below, shall be approved and designated as transmission system operators by Contracting Parties. The designation of transmission system operators shall be notified to the Energy Community Secretariat and published in the Website of the Energy Community**.** 3. Transmission system operators shall notify to the regulatory authority any planned transaction which may require a reassessment of their compliance with the requirements of Article 43. 4. Regulatory authorities shall monitor the continuing compliance of transmission system operators with the requirements of Article 43. They shall open a certification procedure to ensure such com pliance: (a) upon notification by the transmission system operator pursuant to paragraph 3; (b) on their own initiative where they	Fully compliant	

	have knowledge that a planned change in rights or influence over transmission system owners or transmission system operators may lead to an infringement of Article 43, or where they have reason to believe that such an infringement may have occurred; or (c) upon a reasoned request from the Energy Community Secretariat. 5. The regulatory authorities shall adopt a decision on the certification of a transmission system operator within four months of the date of the notification by the transmission system operator or from the date of the Energy Community Secretariat request. After expiry of that period, the certification shall be deemed to be granted. The explicit or tacit decision of the regulatory authority shall become effective only after conclusion of the procedure set out in paragraph 6. 6. The explicit or tacit decision on the certification of a transmission system operator shall be notified without delay to the Energy Community Secretariat by the regulatory authority, together with all the relevant information with respect to that decision. The Energy Community Secretariat shall act in accordance with the procedure laid down in Article 3 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011. 7. The regulatory authorities and the Energy Community Secretariat may request from transmission system		

	operators and undertakings performing any of the functions of generation or supply any information relevant for the fulfilment of their tasks under this Article. 8. Regulatory authorities and the Energy Community Secretariat shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information. **Regulation 2019/943** **Article 51** **Certification of transmission system operators** 1. The Energy Community Secretariat shall examine any notification of a decision on the certification of a transmission system operator as laid down in Article 52(6) of Directive (EU) 2019/944, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC as soon as it is received. Within two months of receipt of such notification, the Energy Community Secretariat shall deliver its opinion to the relevant regulatory authority as to its compatibility with Article 43 and either Article 52(2) or Article 53 of Directive (EU) 2019/944. When preparing the opinion referred to in the first subparagraph, the Energy Community Secretariat may request the Energy Community Regulatory Board to provide its opinion on the regulatory authority's decision. In such a case, the two-month period referred to in the first subparagraph shall be extended by two		

	further months. In the absence of an opinion by the Energy Community Secretariat within the periods referred to in the first and second subparagraphs, the Energy Community Secretariat shall be considered not to raise objections to the regulatory authority's decision. 2. Within two months of receipt of an opinion of the Energy Community Secretariat, the regulatory authority shall adopt its final decision regarding the certification of the transmission system operator, taking the utmost account of that opinion. The regulatory authority's decision and the Energy Community Secretariat's opinion shall be published together. 3. At any time during the procedure, regulatory authorities or the Energy Community Secretariat may request from a transmission system operator or an undertaking performing any of the functions of generation or supply any information relevant to the fulfilment of their tasks under this Article. 4. Regulatory authorities and the Energy Community Secretariat shall protect the confidentiality of commercially sensitive information. 5. Where the Energy Community Secretariat has received notification of the certification of a transmission system operator under Article 43(9) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by the Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, the Energy		

	Community Secretariat shall issue an opinion relating to certification. The regulatory authority shall take the utmost account of that opinion. Where the final decision diverges from the Secretariat's opinion the regulatory authority concerned shall provide and publish, together with that decision, the reasoning underlying its decision. Diverting decisions shall be included in the agenda of the first meeting of the Ministerial Council following the date of the decision, for information and discussion.		

Article 12 **Board of Directors of the Electricity Transmission System, Market Operator** 1. The Board of Directors of the Electricity Transmission System, and Market Operator, is composed of five (5) members, one of whom is the Chairperson of the Board. 2. The criteria for appointment and dismissal for members of the Board including their terms in office and professional requirements that they have to fulfill are laid down in accordance with the relevant Law on Public Enterprises and Law on Gender Equality.		Not applicable	
Article 13 **Duties and Responsibilities of the Transmission System Operator** 1. The duties and responsibilities of the Transmission System Operator are: 1.1 the transmission of electricity in accordance with the conditions provided for in the permit, in an objective, transparent and non-discriminatory manner, throughout the territory of the Republic of Kosovo and along the lines of interconnection with other systems, so as to ensure the transmission of electricity to cover the demand of all consumers and users of the network; 1.2 the development and maintenance of the Transmission System of the Republic of Kosovo in order to provide long-term	CHAPTER V GENERAL RULES APPLICABLE TO TRANSMISSION SYSTEM OPERATORS Article 40 Tasks of transmission system operators 1. Each transmission system operator shall be responsible for: (a) ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transmission of electricity, operating, maintaining and developing under economic conditions secure, reliable and efficient transmission system with due regard to the environment, in close cooperation with neigh bouring	Fully compliant	

security of the system's operation and security in the supply of electrical energy, taking into account the protection of the environment; 1.3 operation of the transmission system in accordance with the Transmission Grid Code, codes and other applicable rules approved by the Regulator, in order to achieve uninterrupted transmission of electricity, economic use of the transmission network and interconnection lines with the systems others, as well as providing security of electricity supply through adequate transmission capacity and system stability; 1.4 management and measurement of electricity flows in the transmission system and connection points with other interconnected systems, distribution systems and network users, in order to maintain the balance between the supply and demand of electricity and the operational parameters of the system; 1.5 ensuring the availability of ancillary services, including those provided by demand response and energy storage facilities, to the extent that availability is independent of any other interconnected system, and providing the necessary ancillary services to ensure operational security; 1.6 operation of energy storage facilities owned by the Transmission System Operator for the needs of balancing and ancillary services, according to the rules prepared by the Transmission System Operator and approved by the Regulator.	transmission system operators and distribution system operators; (b) ensuring adequate means to meet its obligations; (c) contributing to security of supply through adequate transmission capacity and system reliability; (d) managing electricity flows on the system, taking into account exchanges with other interconnected systems. To that end, the transmission system operator shall be responsible for ensuring a secure, reliable and efficient electricity system and, in that context, for ensuring the availability of all necessary ancillary services, including those provided by demand response and energy storage facilities, insofar as such availability is independent from any other transmission systems with which its system is interconnected; (e) providing to the operator of other systems with which its system is interconnected sufficient information to ensure the secure and efficient operation, coordinated development and interoperability of the interconnected system; (f) ensuring non-discrimination as between system users or classes of system users, particularly in favour of its related undertakings;		

1.7 dispatch of production units and loads on interconnection lines based on objective, transparent and non-discriminatory criteria provided for in this Law and the Transmission Grid Code; 1.8 planning of electricity system operation, maintenance and development in cooperation with the Market Operator, neighboring transmission system operators in the interconnection, Distribution System Operator and network users, as well as participation in the ten-year European network development plan defined in the relevant Energy Law; 1.9 ensuring the availability of adequate means and all human, technical and financial resources necessary for the safe, reliable and stable operation, maintenance and development of the transmission system and interconnection lines with other systems, as well as carrying out assessments of national adequacy and participation in the assessment of European adequacy, in accordance with Article 25 of this Law; 1.10 granting and managing access to third parties in the transmission system, ensuring non-discrimination between system users or categories of system users, as well as providing reasoned explanations when such access is refused, which is monitored by the Regulator; 1.11 providing network users with the information they need to access and efficiently use the transmission network;; 1.12 the allocation of cross-border transmission capacities, in cooperation with	(g) providing system users with the information they need for efficient access to the system; (h) collecting congestion rents and payments under the inter-transmission system operator compensation mechanism, in accordance with Article 49 of Regulation (EU) 2019/943, granting and managing third-party access and giving reasoned explanations when it denies such access, which shall be monitored by the regulatory authorities; in carrying out their tasks under this Article transmission system operators shall primarily facilitate market integration; (i) procuring ancillary services to ensure operational security; (j) < … > (k) participating in the establishment of the European and national resource adequacy assessments pursuant to Chapter IV of Regulation (EU) 2019/943; (l) the digitalisation of transmission systems; (m) data management, including the development of data management systems, cybersecurity and data protection, subject to the applicable rules, and without prejudice to the competence of other authorities 2. Contracting Parties may provide that one or several responsibilities listed in paragraph 1 of this Article be assigned to		

the Transmission System Operators of other interconnected systems, applying the available mechanisms with bilateral or regional coordination, or joint procedures and methodologies for the calculation and allocation of available transmission capacities, in compliance with network codes and guidelines adopted within the Energy Community, and approved by the Regulator; 1.13 providing sufficient, effective and timely information for operators of interconnected transmission systems, regarding the Operation of the Transmission System of the Republic of Kosovo, to ensure safe and efficient operation, coordinated development and interoperability of transmission systems interconnected; 1.14 exchange of all necessary information and coordination of activities with the Distribution System Operator to ensure optimal utilization of resources and safe and efficient operation of the system, as well as to facilitate market development; 1.15 implementation of regulations for the use of transmission capacity, as well as collection and payment of expenses for the use of the network within the compensation mechanism between transmission system operators, in accordance with Article 36 of this law, as and for congestion management, in accordance with Article 34 of this Law; 1.16 participation in the activity of development and implementation of the mechanisms of risks preparedness and	a transmission system operator other than the one which owns the transmission system to which the responsibilities concerned would otherwise be applicable. The transmission system operator to which the tasks are assigned shall be certified under the ownership unbundling, the independent system operator or the independent transmission system operator model, and fulfil the requirements provided for in Article 43, but shall not be required to own the transmission system it is responsible for. The transmission system operator which owns the transmission system shall fulfil the requirements provided for in Chapter VI and be certified in accordance with Article 43. This shall be without prejudice to the possibility for transmission system operators which are certified under the ownership unbundling, the independent system operator or the independent transmission system operator model to delegate, on their own initiative and under their supervision, certain tasks to other transmission system operators which are certified under the ownership unbundling, the independent system operator or the independent transmission system operator model where that delegation of tasks does not endanger the effective and independent decision-making rights of the delegating transmission system operator. 3. < … >		

management of electricity crises, in; 1.17 concluding contractual agreements with one or more Regional Coordination Centers and creating cooperation mechanisms for coordinated capacity calculation, system adequacy, security services and participation in risk mitigation and electricity crisis management activities in the respective region of the Regional Coordination Center, in accordance with Article 35 of this law; 1.18 cooperation with the Nominated Operator of the Electricity Market for the organization of the daily management of the day-ahead and intra-day market integration in accordance with the network codes and guidelines, approved within the Energy Community; 1.19 digitalization of the transmission system, application of smart metering technologies and smart networks, use of systems, rules, standards and data management technologies, data protection and cyber security and, 1.20 facilitating the integration of the electricity market. 2. The Transmission System Operator is responsible to: 2.1 prepare the Transmission Network Code and publish it after the approval of the Regulator, in accordance with the network codes and guidelines adopted within the Energy Community, including: 2.1.1 guideline on capacity allocation and congestion management; 2.1.2 guideline on forward capacity allocation;			

2.1.3 guideline on electricity balancing; 2.1.4 guideline on electricity transmission system operation; 2.1.5 network code on electricity emergency and restoration; 2.1.6 network code on requirements for grid connection of generators; 2.1.7 network code on demand connection, and 2.1.8 network code on requirements for grid connection of high voltage direct current systems and direct current-connected power park modules,; 2.2 develop and implemented , relevant terms and conditions or methodologies stipulated in the network codes or guidelines stipulated in subparagraph 2.1 approved by Regulator as needed, according to the following criteria: 2.2.1 the Transmission System Operator shall adopt without modification, publish on its website and apply the pan-European terms and conditions or methodologies, or their modifications, that have been approved by ACER, and notify the Regulator and the Regional Coordination Center about the adoption and the starting time of the application; 2.2.2 the Transmission System Operator shall draft proposals for the terms and conditions or methodologies of regional relevance, indicated in a network code or a guideline or requested by notification from the Regional Coordination Center. Drafts proposals shall be subjected to consultations with the transmission system operators from the Capacity Calculation			

Region, System Operation Region, or corresponding regions of coordinated balancing, load and frequency control or system security, as applicable, supported by the Regional Coordination Center. The terms and conditions or methodologies that have received coordinated approval, after the approval by the Regulator, of Transmission System Operator publishes in its website; 2.2.3 the Transmission System Operator shall draft as required, the terms and conditions or methodologies of relevance for the electricity transmission system of the Republic of Kosovo and after the approval by the Regulator, publishes them on its website. 2.3 maintain an appropriate level of technical reserve transmission capacity for the operational security of the network, as well as cooperate and coordinate the operational security of the network with the operators of the transmission system of the interconnected systems and the Parties in the Energy Community in question; 2.4 exchange information with the relevant system operators in the interconnected systems regarding the operation of the network, in a timely and effective manner, in accordance with the minimum operational criteria; 2.5 use and improve the infrastructure, facilities and equipment of the transmission system, in accordance with technical rules and security standards, including cyber security; 2.6 finance, based on the studies			

carried out, the construction of new transmission lines, interconnectors and other facilities necessary for the operation, maintenance, development and management of the transmission system in Kosovo; 2.7 prepare ten (10) year network development plans, as defined by the relevant Law on Energy; 2.8 develop and publish the Investment Plan for the regulatory period that is submitted for review and approval to the Regulator, during the periodical review process for the regulatory period, harmonized with the ten (10) year development plan of the transmission network; 2.9 taking measures for the implementation of obligations and policies for the protection of the environment; 2.10 proposes tariffs for access and connection to the transmission system, which are approved by the Regulator and published on the website of the Transmission System Operator no later than fifteen (15) days before the date of their application; 2.11 balance the electricity system in accordance with the Transmission Grid Code and Balancing Market Rules; 2.12 procurement of balancing services, based on the principles of the market and the principles of transparency and non-discrimination; 2.13 utilization of balancing energy in accordance with the Market Rules, and the rules for the operation of energy storage			

facilities owned by the Transmission System Operator; 2.14 frequency-power adjustment in the transmission system; 2.15 ensure the availability, purchase and activation of all necessary ancillary services, including those provided by demand response and energy storage facilities; 2.16 analyze losses in the transmission network on an annual basis, develop and implement measures to reduce them, as appropriate; 2.17 prepare, within any regulated period, the implementation plan for measures to reduce transmission losses for the following years, as well as submit for approval to the Regulator the necessary investments to reduce losses, together with the report with the results for the corresponding previous period; 2.18 maintain a register of commercial measuring points at the border of the transmission network for all parties responsible for balance, in accordance with Article 45 of this law; 2.19 maintain the metering systems, the collect and process all data for the metering points of network users, pursuant to Article 62 of this law, and in accordance with the Metering Code; 2.20 measuring electricity taken up and delivered at the connection points between the transmission network and distribution network, transmission system users, neighboring systems and other significant points, and their reciprocal exchange with			

the Distribution System Operator and operators of the interconnected systems of neighboring countries, and ensuring their availability to the Regulator; 2.21 submission of metering data from commercial metering points and connection points with neighboring interconnected transmission systems, in accordance with the metering code or in accordance with bilateral agreements between the Transmission System Operator and parties connected to the transmission network; 2.22 determine the technical criteria and installation costs of smart measuring devices, in accordance with article 88 and 89 of this law; 2.23 connect the transmission network users and establish the technical conditions for the connection; 2.24 publish important information for users of the transmission system, including: cross-border capacities, bottlenecks in the interconnections and in the transmission system, as well as other information necessary for the organization of the electricity market; 2.25 apply ENTSO-E codes and guidelines, as well as international standards for security, including cyber security and quality of service, and act in accordance with the rules for supply quality standards and system security standards defined or approved by the regulator; 2.26 constantly take into account the recommendations issued by the Regional Coordination Center responsible for security coordination in the relevant region;			

2.27 provide necessary instructions for the transmission system and production units, in order to ensure the operation of the system in compliance with the reliability and safety criteria of the transmission system defined in the Risk Preparedness Plan, in accordance with Article 95 of this law and Transmission Grid Code; 2.28 coordinate the calculation and allocation of cross-border capacities with other transmission system operators and Regional Coordination Centers relevant, as well as platforms for the coordinated allocation of capacities; 2.29 manage congestion for all transactions in interconnection lines with neighboring systems and in the transmission network of the Republic of Kosovo, based on market rules, as well as the application of capacity calculations and congestion management mechanisms, which are defined and implemented jointly with other operators in the regional electricity market and in the Energy Community, as the case may be; 2.30 give priority to the dispatch of electricity production from renewable energy sources and high efficiency cogeneration, in accordance to Article 18 of this law; 2.31 activate the balancing energy offers according to the balancing merit order, together with the parties that have offered the balancing services and all imbalances settlement determined with the balance responsible parties; 2.32 perform other actions provided by			

this law and other laws in force. 3. The Transmission System Operator reports to the Regulator, as provided in their permit and the relevant Law on the Energy Regulator, as well as provides information on matters requested by the Regulator. 4. The Transmission System Operator provides the necessary information to its local government units, the Distribution System Operator, whenever the case requires, the energy citizen communities and other significant users of the network for the purposes of energy development planning within of the responsibility of the municipalities as provided by the relevant Law on Energy, respecting the confidentiality of the data and of the individual users of the network. 5. The Transmission System Operator is responsible for the implementation of the Transmission Grid Code and proposes to the Regulator any necessary adjustments or modifications to the Code. 6. The Transmission System Operator manages the collection of payments owed by the parties for connection, as well as fees for access and use of the transmission system and network, in a non-discriminatory and transparent manner.	**Directive 2019/744** **Article 40** 6. Transmission system operators, subject to approval by the regulatory authority, or the regulatory authority itself, shall, in a transparent and participatory process that includes all relevant system users and the distribution system operators, establish the specifications for the < … > ancillary services procured and, where appropriate, standardised market products for such services at least at national level. The specifications shall ensure the effective and non-discriminatory participation of all market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. Transmission system operators shall exchange all necessary information and shall coordinate with distribution system operators in order to ensure the optimal utilisation of resources, to ensure the secure and efficient operation of the system and to facilitate market development. Transmission system operators shall be adequately remunerated for the procurement of such services to allow them to recover at least the reasonable corresponding costs, including the necessary information and communication technology expenses and infrastructure costs. 7 The obligation to procure non-		

7. The Transmission System Operator is responsible for payments from the executed contracts for the services provided by the responsible Regional Coordination Center in accordance with Article 35 paragraph 1 of this law, the Mechanism of Coordinated Capacity Calculation for the relevant region in accordance with Article 35 paragraph 3 of this law, as well as other bilateral or regional services, as well as including expenses related to their participation in international organizations and related services that may be obligated through international agreements and European Union legislation.	frequency ancillary services referred to in paragraph 5 does not apply to fully integrated network components. 8. Contracting Parties or their designated competent authorities may allow transmission system operators to perform activities other than those provided for in this Directive and in Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011 where such activities are necessary for the transmission system operators to fulfil their obligations under this Directive or Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, provided that the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation. This paragraph shall be without prejudice to the right of the transmission system operators to own, develop, manage or operate networks other than electricity networks where the Contracting Party or the designated competent authority has granted such a right.		
Article 14 **Transmission Grid Code** 1. Operation and management of the	Directive (EU) 2019/944 Article 41 Confidentiality and transparency	Fully compliant	

transmission network shall be governed by Transmission Grid Code. 2. The Transmission Grid Code determines: 2.1 technical criteria for access and connection of the user to the transmission network; 2.2 technical requirements for the safe transmission of electricity from generators and other systems and the safe operation of the transmission system for the required reliability and quality of supply of electricity to final customers; 2.3 technical requirements for dispatching of electric power generation units and loads and management of electricity generation and consumption; 2.4 technical requirements for the maintenance of the transmission network; 2.5 technical responsibilities of the transmission network users; 2.6 operational planning and management of the transmission system; 2.7 protected area and special conditions within the protected area of power facilities; 2.8 types and technical conditions for provision of ancillary services, energy storage services, and other services for flexibility of the transmission system; 2.9 technical and other conditions for interconnection and operation of the networks; 2.10 methodology and criteria for development planning of transmission network; and 2.11 technical design and operational	requirements for transmission system operators and transmission system owners 1. Without prejudice to Article 55 or another legal duty to disclose information, each transmission system operator and each transmission system owner shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its activities, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. In particular it shall not disclose any commercially sensitive information to the remaining parts of the undertaking, unless such disclosure is necessary for carrying out a business transaction. In order to ensure the full respect of the rules on information unbundling, Contracting Parties shall ensure that the transmission system owner and the remaining part of the undertaking do not use joint services, such as joint legal services, apart from purely administrative or IT functions		

requirements for connection to the system that shall ensure the interoperability of systems and shall be objective and non-discriminatory. 3. The Transmission System Operator develops and submits the Transmission Grid Code for approval to the Regulator. During the development of the Transmission Grid Code, the Transmission System Operator is obligated to provide for adequate participation of all stakeholders and network users, organize a public consultation and take into account their proposals and comments for the content of draft Grid Code. The approved Transmission Grid Code shall be published on the Transmission System Operator web site.			
Article 15 **Metering Code for Electricity Transmission** 1. Installation, operation, reading and management of the metering system and metering equipment on the connection points of the transmission network shall be governed by the Metering Code. 2. The Metering Code determines: 2.1 characteristics of the metering equipment at the metering point of network users; 2.2 the properties of metering devices		Not applicable	

or the standards that must be met by the metering devices to enable demand management and the metering of electricity consumption in time intervals; 2.3 characteristics of the measuring equipment, standards to be met by the measuring equipment at the metering point, with regard to: 2.3.1 functional requirements, accuracy of measuring devices and method of measurement of electricity: 2.3.2 installation method, acceptance and calibration, protection, testing and maintenance of measuring equipment; 2.3.3 access to meters, collection method, meter readings and other data reading at the measuring point; and 2.3.4 storage, processing and transfer of meter readings and other data to the Transmission System Operator or data users, as well as the collection and archiving of data. 2.4 obligations for the Transmission System Operator for standard technical solution for network connections including metering points for the network users; 2.5 non-discriminatory and			

transparent rules securing methods and means for access to metering data and data exchange procedures between electricity entities related to consumption management through aggregation and the use of flexibility services, protection of commercially sensitive data pursuant to article 20 of this law; 2.6 technical standards, procedures and solutions for installation and use of metering systems of transmission network users in a smart meters environment. 3. The Transmission System Operator develops and submits the Metering Code for approval to the Regulator. In the development of the Metering Code the Transmission System Operator shall provide for the adequate participation of all stakeholders and network users by organizing public consultation and take into account their proposals and comments on the content of the draft metering code. The approved Metering Code shall be published on the Transmission System Operator's web site.			
Article 16 **Ownership and use of energy storage facilities** by the Transmission System Operator 1. The Transmission System Operator shall not own, develop, manage or	Directive (EU) 2019/744 Article 54 Ownership of energy storage facilities by transmission system operators 1. Transmission system operators shall not own, develop, manage or operate	Fully compliant	

operate energy storage facilities. 2. The Transmission System Operator may own, develop, manage or operate energy storage facilities if it is a fully integrated network component and the Regulator has granted its approval. 3. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the Regulator, may decide to allow the Transmission System Operator to own, develop, manage or operate energy storage facilities if the following conditions are met: 3.1 the Regulator has carried out an ex-ante review of the conditions of the tendering procedure that will be carried out by the Transmission system operator, has assessed the necessity of a derogation from paragraph 1 of this Article and has granted its approval; 3.2 following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure carried out by the Transmission system operator, no party has been awarded a right to own, develop, manage or operate compatible energy storage facilities, or the participants at the tender bid to deliver those services at less favorable conditions and prices than those present on the market; and 3.3 energy storage, or corresponding ancillary services are deficient and necessary for the Transmission System Operator for efficient, reliable and secure operation of the transmission system and the energy storage facilities are not used to buy or sell electricity on the markets, including for balancing.	energy storage facilities. 2. By way of derogation from paragraph 1, Contracting Parties may allow transmission system operators to own, develop, manage or operate energy storage facilities, where they are fully integrated network components and the regulatory authority has granted its approval, or where all of the following conditions are fulfilled: (a) other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the regulatory authority, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate such facilities, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner; (b) such facilities or non-frequency ancillary services are necessary for the transmission system operators to fulfil their obligations under this Directive for the efficient, reliable and secure operation of the transmission system and they are not used to buy or sell electricity in the electricity markets; and (c) the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation, has carried out an ex ante review of the applicability of a tendering procedure, including the conditions of the tendering procedure, and has granted its approval. The regulatory authority may draw up guidelines or procurement clauses to help transmission system operators ensure a fair tendering procedure.		

4. The Regulator shall communicate, without delay, the decision from paragraph 3 of this article to the Energy Community Secretariat and to the Energy Community Regulator Board, along with reasoned justification. 5. The Regulator performs periodic surveys, including through public consultations, at intervals no longer than five (5) years, of the potential availability of the existing energy storage facilities of providing the services of subparagraph 3.3 of this article and the interest of other parties to invest in such energy storage facilities. 6. In case the survey of paragraph 5 of this Article indicates that the required services are already available, or that other parties are able and interested to develop, own, operate or manage such energy storage facilities in a cost-effective manner, the Regulator shall ensure that such activity of the Transmission System Operator are phased-out within a period of eighteen (18) months. In such a case the Regulator may decide to allow the Transmission System Operator to compensate the residual costs of its investments in the energy storage facilities. 7. Paragraph 6 of this Article does not apply to energy storage facilities which: 7.1 are fully integrated network components; or 7.2 for any energy storage facility in the course of the usual depreciation period applicable for new battery energy storage facilities for which a final investment	3. The decision to grant a derogation shall be notified to the Energy Community Secretariat and Energy Community Regulatory Board together with relevant information about the request and the reasons for granting the derogation. 4. The regulatory authorities shall perform, at regular intervals or at least every five years, a public consultation on the existing energy storage facilities in order to assess the potential availability and interest of other parties in investing in such facilities. Where the public consultation, as assessed by the regulatory authority, indicates that other parties are able to own, develop, operate or manage such facilities in a cost-effective manner, the regulatory authority shall ensure that transmission system operators' activities in this regard are phased-out within 18 months. As part of the conditions of that procedure, regulatory authorities may allow the transmission system operators to receive reasonable compensation, in particular to recover the residual value of their investment in the energy storage facilities. 5. Paragraph 4 shall not apply to fully integrated network components or for the usual depreciation period of new battery storage facilities with a final investment decision until 2026, provided that such battery storage facilities are: (a) connected to the grid at the latest two years thereafter; (b) integrated into the transmission system;		

decision is taken no later than first of January 2026, provided that such storage facilities are: 7.2.1 connected to the grid no later than two (2) years thereafter; 7.2.2 integrated into the transmission system; 7.2.3 used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies, where such restoration measure starts immediately and ends when regular re-dispatch can solve the issue; and 7.2.4 not used to buy or sell electricity on the electricity markets, including balancing market.	(c) used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies where such restoration measure starts immediately and ends when regular re-dispatch can solve the issue; and (d) not used to buy or sell electricity in the electricity markets, including balancing.		
Article 17 **Procurement of Electricity and Capacities by the Transmission System Operator and Distribution System Operator** 1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall not supply energy to customers or make a profit from the resale of energy on the market. 2. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall procure energy and capacity according to transparent, non-discriminatory, competitive and market-based procedure, only for the purposes of: 2.1 covering the network losses; 2.2 congestion management; 2.3 system balancing; 2.4 provision of ancillary services; and	Directive 2019/944. In performing the task referred to in point (i) of paragraph 1, transmission system operators shall procure balancing services subject to the following: (a) transparent, non-discriminatory and market-based procedures; (b) the participation of all qualified electricity undertakings and market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. For the purpose of point (b) of the first subparagraph, regulatory authorities and transmission system operators shall, in close cooperation with all market participants, establish technical requirements for participation in those	Fully compliant	

2.5 operation of energy storage facilities owned by the Transmission System Operator in accordance with this law. 3. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall purchase energy required for covering losses in the corresponding network in the organized electricity market or through a transparent, non-discriminatory and competitive procedure approved by the Regulator. The Regulator allows adequate compensation for the purchased energy in the amount estimated as required to cover the losses in the network. 4. Subject to approval by the Regulator, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator may sell on the market surpluses of the energy purchased for covering the losses. The income from the sales of surpluses shall notified to the Regulator and shall be calculated by the Regulator when determining the transmission and distribution network tariffs. 5. If the Transmission System Operator or the Distribution System Operator provides the Regulator with evidence for each individual case that purchases of energy for covering the respective network losses on the market are physically not possible, inefficient, was unsuccessful or insufficient, the Regulator may give consent to the Transmission System Operator or the Distribution System Operator to organize a competitive and	markets, on the basis of the technical characteristics of those markets. 5. Paragraph 4 shall apply to the provision of non-frequency ancillary services by transmission system operators, unless the regulatory authority has assessed that the market-based provision of non-frequency ancillary services is economically not efficient and has granted a derogation. In particular, the regulatory framework shall ensure that transmission system operators are able to procure such services from providers of demand response or energy storage and shall promote the uptake of energy efficiency measures, where such services cost-effectively alleviate the need to upgrade or replace electricity capacity and support the efficient and secure operation of the transmission system Directive article 40 p. 8 8. Contracting Parties or their designated competent authorities may allow transmission system operators to perform activities other than those provided for in this Directive and in Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011 where such activities are necessary for the transmission system operators to fulfil their obligations under this Directive or Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision		

non-discriminatory procedure to select generators that will provide the electricity required for covering the transmission network losses or the distribution network losses, respectively. In case the procedure is unsuccessful, based on reports of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator, the Government or the Regulator may impose public service obligation to generators, suppliers and other entities to ensure that the energy for transmission network losses or distribution network losses is offered and available. 6. The Transmission System Operator procures balancing services in a transparent and non-discriminatory market-based procedure pursuant to article 50 of this law, and shall ensure the participation of all qualified undertakings and market participants, including those offering energy from renewable sources, demand response services, energy storage services, and energy obtained through aggregation. 7. For the market-based procurement of balancing services the Transmission System Operator establishes and applies technical requirements for participation in the balancing market, which shall be: 7.1 based on the balancing market rules; 7.2 determined and implemented commonly with other operators in accordance with the network codes and guidelines adopted within the Energy Community, and 7.3 aimed at efficient operation of	2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, provided that the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation. This paragraph shall be without prejudice to the right of the transmission system operators to own, develop, manage or operate networks other than electricity networks where the Contracting Party or the designated competent authority has granted such a right.		

such a market, established through consultation with all market participants, and approved by the Regulator. 8. Paragraphs 5 and 6 of this article shall also apply for procurement of non-frequency ancillary services by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, unless the Regulator has granted a derogation provided for in paragraph 13 of this article. 9. The obligation to procure ancillary services or balancing services in the market in accordance with provisions of this law does not apply to fully integrated network components or for the energy storage facilities and systems owned by the Transmission System Operator, in so far as such storage facilities meet the needs of the Transmission System Operator. 10. While procuring non-frequency ancillary services, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator prioritize the procurement of services from demand response or energy storage providers, where such services are cost-effective, sustainable, support the efficient and secure operation of the system, and alleviate the need to upgrade or replace power generation capacity. 11. The Transmission System Operator shall publish a list of specifications for the standardized products and procurement process for the ancillary services procured by each system operator on the market, established in a transparent and inclusive process with participation of the Distribution System Operator and all			

relevant system users or service providers, which shall be approved by the Regulator. The specifications define various standardized market products for all categories of such services, enabling the effective and non-discriminatory participation in the ancillary services market of all qualified undertakings and market participants, including those offering energy from renewable sources, demand response services, energy storage services, and energy obtained through aggregation. 12. The Transmission System Operator shall establish, publish, and maintain separate registries of the qualified service providers for the balancing and ancillary services available for both operators, according to paragraphs 6 and 8 of this Article. 13. In case the Transmission System Operator or the Distribution System Operator provides evidence that market-based procurement of non-frequency ancillary services in accordance to paragraph 8 of this Article is economically inefficient, the Regulator may grant a temporary derogation from the obligation for market-based procurement of such services for a period of no more than six (6) months. 14. The electricity generators, operators of energy storage facilities and other service providers who own devices or operate facilities which can provide ancillary services on-demand according to paragraph 13 of this Article are obliged, at	Directive 2009/744 Article 40 Tasks of transmission system operators 4. In performing the task referred to in point (i) of paragraph 1, transmission system operators shall procure balancing services subject to the following: (a) transparent, non-discriminatory and market-based procedures; (b) the participation of all qualified electricity undertakings and market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. For the purpose of point (b) of the first subparagraph, regulatory authorities and transmission system operators shall, in close cooperation with all market participants, establish technical requirements for participation in those markets, on the basis of the technical characteristics of those markets. **Directive article 48 p.8** 8. Paragraph 3 shall apply to the majority of the persons responsible for the management and/or members of the administrative bodies of the transmission system operator. The persons responsible for the management and/or members of the administrative bodies of the transmission system operator who are not		

the request of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator, to provide the requested services without delay in order to achieve safe and reliable operation of the electricity system. The service providers shall be duly financially compensated. Mutual rights and obligations shall be regulated by the contract on the provision of ancillary services following the format, content and conditions approved by the Regulator. 15. Based on information provided by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, the Regulator shall reflect in the respective tariff an adequate remuneration for the ancillary services procured, sufficient to recover the corresponding costs, including the costs of specific infrastructure and expenses for the necessary information and communication technology. 16. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator may enter into agreement which shall be approved by the Regulator, for mutual sale and purchase of surpluses of energy purchased for covering the network losses and balancing and ancillary	subject to paragraph 3 shall have exercised no management or other relevant activity in the vertically integrated undertaking for a period of at least six months before their appointment. The first subparagraph of this paragraph and paragraphs 4 to 7 shall be applicable to all the persons belonging to the executive management and to those directly reporting to them on matters related to the operation, maintenance or development of the network.		

Article 18 **Dispatching of electricity generation and demand response** 1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operators shall dispatch electricity generation and demand response facilities connected to the corresponding network directly or through an aggregator, following the transmission Grid Code or distribution Grid Code as applicable, in a transparent manner and, if not otherwise provided under paragraphs 2 to 6 of this Article, under non-discriminatory and market-based conditions. 2. When dispatching electricity generation installations, the system operators shall give priority to specific categories of generation facilities based on transparent and non-discriminatory criteria, to the extent permitted by the rules for safe and secure operation of the electricity system, under conditions that such priority does not adversely affect, prevent, restrict or distort competition, and if such installations are either: 2.1 generation facilities producing electricity from renewable energy sources and:		Not applicable	

2.1.1 till 1 January 2026, have installed capacity of less than 400 kW, or 2.1.2 as of 1 January 2026, have installed capacity of less than 200 kW; or 2.2 demonstration projects for innovative technologies approved by the Regulator, provided that such priority is limited to the time and extent necessary for achievement of the demonstration purposes. 3. The Regulator may adopt a decision not to apply priority dispatch to generation facilities as referred to in subparagraph 2.1 of this Article starting at least six (6) months after adoption of the decision, or to apply a lower minimum capacity than set out under subparagraph 2.1, under condition that all of the following applies: 3.1 the day-ahead, the intraday and the balancing market are operational and fully accessible for all market participants; 3.2 adopted re-dispatching and congestion management rules are transparent and inclusive for all market participants; 3.3 the achieved national contribution of the Republic of Kosovo towards the target for share of energy from renewable sources in gross final energy consumption in 2030 is not lower than the level adopted in the Energy Community Ministerial Council Decision 2022/02/MC-EnC; 3.4 the Regulator has notified the Energy Community Secretariat on the scheduled derogation from the priority dispatch of subparagraph 2.1 of this Article along with arguments on how the			

conditions under subparagraphs 3.1, 3.2 and 3.3 of this Article are fulfilled, and 3.5 the Regulator has published the planned derogation along with detailed reasoning for the granted derogation and the potential impact on the electricity market and the investments in new renewable generation capacities, taking due account of the protection of commercially sensitive information where required. 4. Any derogations from the priority dispatch shall not retroactively affect the generation facilities already benefiting from priority dispatch at the time when a decision pursuant to paragraph 3 of this Article comes into force. 5. Notwithstanding paragraph 4 of this Article, any operator of a generation facility using renewable energy sources which is eligible for priority dispatch pursuant to subparagraph 2.1 of this Article may at any time waive its right for priority dispatch through a voluntary agreement with the respective system operator. The Regulator may decide to introduce incentives aiming for the generation facilities eligible for priority dispatch to voluntarily waive such rights. Such waiver shall not adversely prevent, restrict or distort competition. 6. The Regulator may adopt a decision to apply priority dispatch for electricity generated in generation facilities using high-efficiency cogeneration with installed electric power capacity of less than 400 kW. Subsequently the Regulator shall adopt and publish the eligibility			

criteria and rules of procedure for granting such rights in a transparent and non-discriminatory manner. 7. Priority dispatch shall not cause or justify any direct curtailment of the available cross-border capacity on an interconnector with a neighboring bidding zone			
Article 19 **Redispatching** 1. For the management of physical congestion in their networks, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator carry out the redispatching of electricity generation and demand response facilities based on objective, transparent and non-discriminatory criteria, applying market based mechanisms. 2. The provision of redispatch services shall be open to all providers of redispatch services that use generation, energy storage or demand response facilities, including those located in other Contracting Parties of the Energy Community or EU member States, unless it is technically not possible. 3. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator may conclude agreements with any other transmission system operator, distribution system operator or redispatch service provider, for cross-border exchanges of redispatch services from electricity generation, energy storage or demand response facilities located on their territories, through market-based or non-	**Regulation (EU) 2019/943 Article 12** **Dispatching of generation and demand response** 1. The dispatching of power-generating facilities and demand response shall be non- discriminatory, transparent and, unless otherwise provided under paragraphs 2 to 6, market based. 2. Without prejudice to Articles 18 and 19 of Energy Community Treaty, Contracting Parties shall ensure that when dispatching electricity generating installations, system operators shall give priority to generating installations using renewable energy sources to the extent permitted by the secure operation of the national electricity system, based on transparent and non-discriminatory criteria and where such power-generating facilities are either: (a) power-generating facilities that use renewable energy sources and have an installed electricity capacity of less than 400 kW; or (b) demonstration projects for innovative technologies, subject to approval by the regulatory authority, provided that such priority is limited to the time and extent necessary for achieving the demonstration	Fully compliant	

market-based mechanisms, if such cooperation is technically feasible and approved by the regulatory authorities of both parties involved. 4. The resources participating in the redispatching are selected among generation facilities, energy storage facilities or demand response facilities using market-based mechanisms and are financially compensated according to their bidding price. Balancing energy offered for redispatching shall not impact the price of balancing energy on the balancing market. 5. Without prejudice to paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator or the Distribution System Operator may create and use a common non-market-based redispatching mechanism with all relevant categories of service providers included, which is used only when one or more of the following conditions apply: 5.1 no market-based resource is available for the requested service type; 5.2 all available market-based resources have been used, or the total available redispatch capacity is insufficient; 5.3 the number of available power generation, energy storage or demand response facilities is too low to ensure effective competition in the area where facilities suitable for the required service are located 5.4 the problem with interconnection flows leads to congestion in a regular and predictable way causing the market-based redispatching to provoke the redispatching	purposes.		

service providers in regular strategic bidding that increases the level of internal congestion; or 5.5 The Ministry approves the action plan defined in Article 31 or ensures that the minimum capacity for inter-regional trade to be made available in accordance with Article 32 paragraph 7 of this law. 6. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator submit annual reports to the Regulator on their redispatching activities, including: 6.1 the number and intensity of redispatching measures applied, the background and impact of the network events that provoked the redispatch, both in market based and non-market based conditions; 6.2 cases of downward redispatching based on the market, of production facilities, according to paragraph 5 of this article, together with the appropriate justification; 6.3 the level of development and effectiveness of market-based redispatching mechanisms, including electricity generation, energy storage and demand response facilities; 6.4 the reasons, volumes in MWh and type of electricity generation sources involved in market-based and non-market-based redispatching; 6.5 the context and impact of network problems or system cases that cause repeated or foreseeable congestion in accordance with paragraph 5 of this article,			

as well as the measures planned or taken to address the problem and to enable the implementation of redispatching mechanisms market based; 6.6 measures taken to reduce the need for downstream redispatching of electricity production installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration in the future, including investments in the digitalization of network infrastructure and services to increase flexibility. 7. The regulator submits to the ECRB the reports for re-dispatch according to paragraph 6 of this article and publishes a summary of the data in sub-paragraphs 6.3, 6.4 and 6.6. 8. Where non-market-based downward redispatching is used, the Transmission System Operator or Distribution System Operator must apply the following principles : 8.1 electricity production facilities using renewable energy sources are subject to downward redispatch only if there is no other redispatch measure or alternative or if any alternative solution causes significant disproportionate costs or serious risks to network security; 8.2 power generation plants using high-efficiency cogeneration are subject to downward redispatching only if there is no other measure or redispatching alternative than downward redispatching of power generation plants using renewable energy sources, or if any alternative solution causes significant disproportionate costs or			

serious risks to network security; 8.3 self-production of electricity from installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration that is not fed into the transmission network or the distribution network is subject to downward redispatching only if no other solution solves the problems or risks of network security; 8.4 any downward re- dispatch according to subsection 8.1, 8.2 and 8.3 of this article must be justified in an orderly and transparent manner and reported to the Regulator without delay and included in the report according to paragraph 6 of this article. 9. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator must provide financial compensation for each case of non-market-based redispatching to the redispatched generation operator, energy storage facility or demand response facility, except in cases of redispatching of producers who have accepted a connection agreement according to which there is no guaranteed distribution of produced electricity. 10. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator include the Redispatching Procedure within the Transmission Grid Code and the Distribution Grid Code, which is approved by the Regulator. 11. The procedure according to paragraph 10 of this article regulates market-based redispatching, the operation of the non-market-based redispatching			

mechanism according to paragraph 5 of this article, operational measures related to the network and the market for flexibility, the impact from renewable energy sources and co-generation with high efficiency in the allowed redispatching capacity, network development planning, as well as financial compensation for downward and non-market-based redispatching.			
Article 19 **Redispatching** 1. For the management of physical congestion in their networks, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator carry out the redispatching of electricity generation and demand response facilities based on objective, transparent and non-discriminatory criteria, applying market based mechanisms. 2. The provision of redispatch services shall be open to all providers of redispatch services that use generation, energy storage or demand response facilities, including those located in other Contracting Parties of the Energy Community or EU member States, unless it is technically not possible. 3. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator may conclude agreements with any other transmission system operator, distribution system operator or redispatch service provider, for cross-border exchanges of redispatch services from electricity generation, energy storage or demand response facilities located on their	**Directive (EU) 2019/944 Article 41** **Confidentiality and transparency requirements for transmission system operators and transmission system owners** **1.** Without prejudice to Article 55 or another legal duty to disclose information, each transmission system operator and each transmission system owner shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its activities, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. In particular it shall not disclose any commercially sensitive information to the remaining parts of the undertaking, unless such disclosure is necessary for carrying out a business transaction. In order to ensure the full respect of the rules on information unbundling, Contracting Parties shall ensure that the transmission system owner and the remaining part of the undertaking do not use joint services,	Fully compliat	

territories, through market-based or non-market-based mechanisms, if such cooperation is technically feasible and approved by the regulatory authorities of both parties involved. 4. The resources participating in the redispatching are selected among generation facilities, energy storage facilities or demand response facilities using market-based mechanisms and are financially compensated according to their bidding price. Balancing energy offered for redispatching shall not impact the price of balancing energy on the balancing market. 5. Without prejudice to paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator or the Distribution System Operator may create and use a common non-market-based redispatching mechanism with all relevant categories of service providers included, which is used only when one or more of the following conditions apply: 5.1 no market-based resource is available for the requested service type; 5.2 all available market-based resources have been used, or the total available redispatch capacity is insufficient; 5.3 the number of available power generation, energy storage or demand response facilities is too low to ensure effective competition in the area where facilities suitable for the required service are located 5.4 the problem with interconnection flows leads to congestion in a regular and predictable way causing the market-based	such as joint legal services, apart from purely administrative or IT functions. **Regulation (EU) 2019/943** Article 13 Redispatching 1. The redispatching of generation and redispatching of demand response shall be based on objective, transparent and non-discriminatory criteria. It shall be open to all generation technologies, all energy storage and all demand response, including those located in other Member States or Contracting Parties unless technically not feasible. 2. The resources that are redispatched shall be selected from among generating facilities, energy storage or demand response using market-based mechanisms and shall be financialally compensated. Balancing energy bids used for redispatching shall not set the balancing energy price 3. Non-market-based redispatching of generation, energy storage and demand response may only be used where: (a) no market-based alternative is available; 14 (b) all available market-based resources have been used; (c) the number of available power generating, energy storage or demand		

redispatching to provoke the redispatching service providers in regular strategic bidding that increases the level of internal congestion; or 5.5 The Ministry approves the action plan defined in Article 31 or ensures that the minimum capacity for inter-regional trade to be made available in accordance with Article 32 paragraph 7 of this law. 6. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator submit annual reports to the Regulator on their redispatching activities, including: 6.1 the number and intensity of redispatching measures applied, the background and impact of the network events that provoked the redispatch, both in market based and non-market based conditions; 6.2 cases of downward redispatching based on the market, of production facilities, according to paragraph 5 of this article, together with the appropriate justification; 6.3 the level of development and effectiveness of market-based redispatching mechanisms, including electricity generation, energy storage and demand response facilities; 6.4 the reasons, volumes in MWh and type of electricity generation sources involved in market-based and non-market-based redispatching; 6.5 the context and impact of network problems or system cases that cause repeated or foreseeable congestion in	response facilities is too low to ensure effective competition in the area where suitable facilities for the provision of the service are located; or (d) the current grid situation leads to congestion in such a regular and predictable way that market-based redispatching would lead to regular strategic bidding which would increase the level of internal congestion and the Contracting Party concerned either has adopted an action plan to address this congestion or ensures that minimum available capacity for cross-zonal trade is in accordance with Article 16(8) 4. The transmission system operators and distribution system operators shall report at least annually to the competent regulatory authority, on: (a) the level of development and effectiveness of market-based redispatching mechanisms for power generating, energy storage and demand response facilities; (b) the reasons, volumes in MWh and type of generation source subject to redispatching; (c) the measures taken to reduce the need for the downward redispatching of generating installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration in the future including investments in digitalisation of the grid infrastructure and in services that increase flexibility. The regulatory authority shall submit the		

accordance with paragraph 5 of this article, as well as the measures planned or taken to address the problem and to enable the implementation of redispatching mechanisms market based; 6.6 measures taken to reduce the need for downstream redispatching of electricity production installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration in the future, including investments in the digitalization of network infrastructure and services to increase flexibility. 7. The regulator submits to the ECRB the reports for re-dispatch according to paragraph 6 of this article and publishes a summary of the data in sub-paragraphs 6.3, 6.4 and 6.6. 8. Where non-market-based downward redispatching is used, the Transmission System Operator or Distribution System Operator must apply the following principles : 8.1 electricity production facilities using renewable energy sources are subject to downward redispatch only if there is no other redispatch measure or alternative or if any alternative solution causes significant disproportionate costs or serious risks to network security; 8.2 power generation plants using high-efficiency cogeneration are subject to downward redispatching only if there is no other measure or redispatching alternative than downward redispatching of power generation plants using renewable energy sources, or if any alternative solution	report to the Energy Community Regulatory Board and shall publish a summary of the data referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph together with recommendations for improvement where necessary. 5. Subject to requirements relating to the maintenance of the reliability and safety of the grid, based on transparent and non-discriminatory criteria established by the regulatory authorities, transmission system operators and distribution system operators shall: (a) guarantee the capability of transmission networks and distribution networks to transmit electricity produced from renewable energy sources or high-efficiency cogeneration with minimum possible redispatching, which shall not prevent network planning from taking into account limited redispatching where the transmission system operator or distribution system operator is able to demonstrate in a transparent way that doing so is more economically efficient and does not exceed 5 % of the annual generated electricity in installations which use renewable energy sources and which are directly connected to their respective grid, unless otherwise provided by a Contracting Party in which electricity from power-generating facilities using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration represents more		

causes significant disproportionate costs or serious risks to network security; 8.3 self-production of electricity from installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration that is not fed into the transmission network or the distribution network is subject to downward redispatching only if no other solution solves the problems or risks of network security; 8.4 any downward re- dispatch according to subsection 8.1, 8.2 and 8.3 of this article must be justified in an orderly and transparent manner and reported to the Regulator without delay and included in the report according to paragraph 6 of this article. 9. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator must provide financial compensation for each case of non-market-based redispatching to the redispatched generation operator, energy storage facility or demand response facility, except in cases of redispatching of producers who have accepted a connection agreement according to which there is no guaranteed distribution of produced electricity. 10. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator include the Redispatching Procedure within the Transmission Grid Code and the Distribution Grid Code, which is approved by the Regulator. 11. The procedure according to paragraph 10 of this article regulates market-based redispatching, the operation	than 50 % of the annual gross final consumption of electricity; (b) take appropriate grid-related and market-related operational measures in order to minimise the downward redispatching of electricity produced from renewable energy sources or from high-efficiency cogeneration; (c) ensure that their networks are sufficiently flexible so that they are able to manage them 6. Where non-market-based downward redispatching is used, the following principles shall apply: (a) power-generating facilities using renewable energy sources shall only be subject to downward redispatching if no other alternative exists or if other solutions would result in significantly disproportionate costs or severe risks to network security; (b) electricity generated in a high-efficiency cogeneration process shall only be subject to downward redispatching if, other than downward redispatching of power-generating facilities using renewable energy ources, no other alternative exists or if other solutions would result in disproportionate costs or severe risks to network security; (c) self-generated electricity from generating installations using renewable energy sources or high- efficiency cogeneration which is not fed into the transmission or distribution network shall not be subject to downward redispatching unless no other solution would resolve		

of the non-market-based redispatching mechanism according to paragraph 5 of this article, operational measures related to the network and the market for flexibility, the impact from renewable energy sources and co-generation with high efficiency in the allowed redispatching capacity, network development planning, as well as financial compensation for downward and non-market-based redispatching.	network security issues; (d) downward redispatching under points (a), (b) and (c)shall be duly and transparently justified. The justification shall be included in the report under paragraph 3. 7. Where non-market based redispatching is used, it shall be subject to financial compensation by the system operator requesting the redispatching to the operator of the redispatched generation, energy storage or demand response facility except in the case of producers that have accepted a connection agreement under which there is no guarantee of firm delivery of energy. Such financial compensation shall be at least equal to the higher of the following elements or a combination of both if applying only the higher would lead to an unjustifiably low or an unjustifiably high compensation: (a) additional operating cost caused by the redispatching, such as additional fuel costs in the case of upward redispatching, or backup heat provision in the case of downward redispatching of power-generating facilities using high-efficiency cogeneration; (b) net revenues from the sale of electricity on the day-ahead market that the power-generating, energy storage or demand response facility would have generated without the redispatching request; where financial support is granted to power-generating, energy storage or demand		

	response facilities based on the electricity volume generated or consumed, financial support that would have been received without the redispatching request shall be deemed to be part of the net revenues.		
Article 20 **Obligation of the Transmission System Operator for protection of Data Confidentiality** 1. The Transmission System Operator shall preserve confidentiality and prevent the disclosure of commercially sensitive information obtained in the course of performing its activities. The Transmission System Operator shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. 2. Transmission system operator shall not, in the context of sales or purchases of electricity by related undertaking, misuse commercially sensitive information obtained from third parties in the context of providing or negotiating access to the system. 3. Notwithstanding the obligation of paragraph 1 of this article, the Regulator, in exercising its powers, functions and duties, may require the Transmission System Operator to provide it with it access to the commercially sensitive information, which shall be used solely for internal processing by the Regulator and shall have the same level of protection from disclosure. 4. Notwithstanding the obligation of	Directive (EU) 2019/944 Article 41 Confidentiality and transparency requirements for transmission system operators and transmission system owners 1. Without prejudice to Article 55 or another legal duty to disclose information, each transmission system operator and each transmission system owner shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its activities, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. In particular it shall not disclose any commercially sensitive information to the remaining parts of the undertaking, unless such disclosure is necessary for carrying out a business transaction. In order to ensure the full respect of the rules on information unbundling, Contracting Parties shall ensure that the transmission system owner and the remaining part of the undertaking do not use joint services, such as joint legal services, apart from purely administrative or IT functions. . Transmission system operators shall not, in the context of sales or purchases of	Fully compliant	

paragraph 1 of this article, the information necessary for energy security and efficient operation of the system, effective competition and efficient functioning of the electricity market , shall be made public.	electricity by related undertakings, misuse commercially sensitive information obtained from third parties in the context of providing or negotiating access to the system. 3. Information necessary for effective competition and the efficient functioning of the market shall be made public. That obligation shall be without prejudice to preserving the confidentiality of commercially sensitive information.		
Article 21 **Connection of new electricity generation and energy storage facilities to the transmission system** 1. The Transmission System Operator shall provide non-discriminatory connections of new electricity generation installations and energy storage facilities to the transmission system, applying transparent and efficient procedures approved by the Regulator that are published on the web sites of the Regulator and the Transmission System Operator. 2. The Transmission System Operator must not refuse the connection of a new electricity generation installation or energy storage facility of paragraph 1 of this Article on the basis of possible future limitations of the available network capacity or congestion in remote parts of the transmission network. If the refusal is done on the ground of prevailing public interest, the Transmission System Operator must provide alternative solution to the new electricity generation installation or energy storage facility.	Directive 2019/944 Article 42 Decision-making powers regarding the connection of new generating installations and energy storage facilities to the transmission system 1. The transmission system operator shall establish and publish transparent and efficient procedures for non-discriminatory connection of new generating installations and energy storage facilities to the transmission system. Those procedures shall be subject to approval by the regulatory authorities. . The transmission system operator shall not be entitled to refuse the connection of a new generating installation or energy storage facility on the grounds of possible future limitations to available network capacities, such as congestion in distant parts of the transmission system. The transmission system operator shall supply necessary information. The first subparagraph shall be without prejudice to the possibility for transmission system	Fully compliant	

3. The Transmission System Operator is obliged to provide the potential network user or investor all the necessary technical information related to the possibility to connect to the transmission system and connection procedure, in advance. 4. Notwithstanding paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator may limit the connection capacity or offer connections subject to operational limitations, in order to ensure economic efficiency regarding the new generation facilities or energy storage facilities, provided that such limitations have been approved by the Regulator. The Regulator shall ensure that any limitations in connection capacity or operational limitations are introduced on the basis of transparent and non-discriminatory procedures and do not create undue barriers to market entry. 5. The owners of the new electricity generation installations or energy storage facilities requesting connection shall bear any costs incurred by the Transmission System Operator related to limitations in the guaranteed connection capacity or operational limitations in accordance with the rules on congestion management in the transmission system, with respect to each new connection. 6. The Transmission System Operator shall not refuse to grant a new connection on the grounds that it would lead to additional costs resulting from the need for capacity increase of system	operators to limit the guaranteed connection capacity or to offer connections subject to operational limitations, in order to ensure economic efficiency regarding new generating installations or energy storage facilities, provided that such limitations have been approved by the regulatory authority. The regulatory authority shall ensure that any limitations in guaranteed connection capacity or operational limitations are introduced on the basis of transparent and non-discriminatory procedures and do not create undue barriers to market entry. Where the generating installation or energy storage facility bears the costs related to ensuring unlimited connection, no limitation shall apply. 3. The transmission system operator shall not be entitled to refuse a new connection point, on the ground that it would lead to additional costs resulting from the necessary capacity increase of system elements in the close-up range to the connection point.		

components in the vicinity range of the connection point. Where the new electricity generation installation or energy storage facility bears the costs related to ensuring unlimited connection conditions, no limitations shall be applied.			
Article 22 **Charges for access and use of networks** 1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall determine and propose to the Regulator for approval, the network charges for the transmission and distribution network to be applied to the system users respectively, including charges for connection to the corresponding network, tariffs for use of the network and, as applicable, charges for expansion, upgrades, and reinforcements of the network. 2. The charges of paragraph 1 of this Article shall be cost-reflective, transparent, and take into account: 2.1 the costs of network and system security, operational security and system adequacy, data transparency and data security including cybersecurity of system and network infrastructure and its resilience to threats; 2.2 the costs of network flexibility including access to balancing services, energy storage and non-frequency ancillary services, costs of redispatching and associated remunerations; and 2.3 the costs of any system services provided to network users permitting implementation of energy efficiency	Regulation 209/943 SECTION 2 Network charges and congestion income Article 18 Charges for access to networks, use of networks and reinforcement 1. Charges applied by network operators for access to networks, including charges for connection to the networks, charges for use of networks, and, where applicable, charges for related network reinforcements, shall be cost-reflective, transparent, take into account the need for network security and flexibility and reflect actual costs incurred insofar as they correspond to those of an efficient and structurally comparable network operator and are applied in a non-discriminatory manner. Those charges shall not include unrelated costs supporting unrelated policy objectives. Without prejudice to Article 15(1) and (6) of Directive 2012/27/EU, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2015/08/MC-EnC, and the criteria in Annex XI to that Directive the method used to determine the network charges shall neutrally support overall system efficiency over the long run through price signals to customers and producers and in particular be applied in a way which does not discriminate positively or negatively	Fully complaint	

improvements and continuous deployment of smart systems, as defined by the respective network operator and taking care to not adversely impact the system security. 3. In setting the tariffs for the use of the transmission network, the Transmission System Operator shall: 3.1 take into account the due payments and compensated claims under the Inter-transmission system operators compensation mechanism of Article 36 of this Law, 3.2 make consideration of actual payments made and collections received, as well as those expected for future periods estimated on the basis of previous periods, and 3.3 make no prejudice to any charges resulting from the congestion management in accordance to Article 34 of this Law. 4. The charges of paragraph 1 of this article shall reflect costs of required network performances insofar as they correspond to those of an efficient and stable network. 5. The charges of paragraph 1 of this article, should be determined in accordance with the methodologies developed by the respective system operator and approved by the Regulator. 6. The methodologies used by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator to determine the charges and tariffs of paragraph 1 of this Article shall: 6.1 not discriminate, either positively or negatively, between the generation	between production connected at the distribution level and production connected at the transmission level. The network charges shall not discriminate either positively or negatively against energy storage or aggregation and shall not create disincentives for self-generation, self-consumption or for participation in demand response. Without prejudice to paragraph 3 of this Article, 23 those charges shall not be distance-related. 2. Tariff methodologies shall reflect the fixed costs of transmission system operators and distribution system operators and shall provide appropriate incentives to transmission system operators and distribution system operators over both the short and long run, in order to increase efficiencies, including energy efficiency, to foster market integration and security of supply, to support efficient investments, to support related research activities, and to facilitate innovation in interest of consumers in areas such as digitalisation, flexibility services and interconnection. 3. Where appropriate, the level of the tariffs applied to producers or final customers, or both shall provide locational signals at Energy Community level and take into account the amount of network losses and congestion caused, and investment costs for infrastructure. 4. When setting the charges for network access, the following shall be taken into		

capacities connected at the transmission level and generation capacities connected at the distribution level; 6.2 not discriminate, either positively or negatively, against energy storage, aggregation, self-generation, self-consumption, or participation in demand response, or participation in a citizen energy community, and shall not create disincentives for these activities; 6.3 neutrally support, in a balanced and non-discriminatory manner, overall system efficiency over the long run through price signals to customers and generators; 6.4 not be distance-related, except in cases of paragraph 7 of this Article; 6.5 be without prejudice to the charges resulting from congestion management measures referred to in article 34 of this law and, 6.6 shall not include any specific charges on individual transactions for cross-zonal trading of electricity, as applicable. 7. The level of transmission network charges shall provide location signals at the level of the Capacity Calculation Region to be used in the Action Plan referred to in Article 31 of this law and the Transmission Network Development Plan from the relevant Energy Law, and shall take into account the amount of network losses, the congestions and the costs of investments for new infrastructure. 8. Without prejudice to the other applicable criteria provided in this article, the distribution tariffs shall take into	account: (a) payments and receipts resulting from the inter-transmission system operator compensation mechanism; (b) actual payments made and received as well as payments expected for future periods, estimated on the basis of previous periods. 5. Setting the charges for network access under this Article shall be without prejudice to charges resulting from congestion management referred to in Article 16. 6. There shall be no specific network charge on individual transactions for cross-zonal trading of electricity. 7. Distribution tariffs shall be cost-reflective taking into account the use of the distribution network by system users including active customers. Distribution tariffs may contain network connection capacity elements and may be differentiated based on system users' consumption or generation profiles. Where Contracting Parties have implemented the deployment of smart metering systems, regulatory authorities shall consider time-differentiated network tariffs when fixing or approving transmission tariffs and distribution tariffs or their methodologies in accordance with Article 59 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, and, where appropriate, time-differentiated network tariffs may be introduced to reflect the use		

account the modes of use of the distribution network by system users including active customers. Distribution tariffs may: 8.1 contain network connection capacity elements; 8.2 be differentiated based on the consumption or generation profile of the system user; 8.3 subject to successful deployment of smart metering, may be time-differentiated to reflect the use of the network, in a transparent, cost efficient and foreseeable way for the final customers; 8.4 shall provide incentives to the Distribution system Operator for cost-efficient operation and development of their networks and procurement of required flexibility services. 9. For the purpose of providing the incentives in accordance to subparagraph 8.4 of this Article, the Regulator shall assess and recognize the costs of relevant services as eligible and shall include those costs in distribution tariffs. The Regulator may bring a decision to introduce performance targets aimed to provide incentives to the distribution system operator to increase efficient network operation, including through decreasing of network losses, applying energy efficiency and energy storage services, and deployment of smart metering systems.	of the network, in a transparent, cost efficient and foreseeable way for the final customer. 8. Distribution tariff methodologies shall provide incentives to distribution system operators for the most cost-efficient operation and development of their networks including through the procurement of services. For that purpose regulatory authorities shall recognise relevant costs as eligible, shall include those costs in distribution tariffs, and may introduce performance targets in order to provide incentives to distribution system operators to increase efficiencies in their networks, including through energy efficiency, flexibility and the development of smart grids and intelligent metering systems. 9. By 5 October 2023 in order to mitigate the risk of market fragmentation the Energy Community Regulatory Board shall provide a best practice report on transmission and distribution tariff methodologies while taking account of national specificities. That best practice report shall address at least: (a) the ratio of tariffs applied to producers and tariffs applied to final customers; (b) the costs to be recovered by tariffs; (c) time-differentiated network tariffs; (d) locational signals; (e) the relationship between transmission tariffs and distribution tariffs; (f) methods to ensure transparency in the setting and structure of tariffs;		

	(g) groups of network users subject to tariffs including, where applicable, the characteristics of those groups, forms of consumption, and any tariff exemptions; (h) losses in high, medium and low-voltage grids. The Energy Community Regulatory Board shall take into account the best practice report developed by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators for that purpose. The Energy Community Regulatory Board shall update the best practice report at least once every two years. 10. Regulatory authorities shall duly take the best practice report into consideration when fixing or approving transmission tariffs and distribution tariffs or their methodologies in accordance with Article 59 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC		
Article 23 **Promotion of Regional Cooperation** 1. The Transmission System Operator operates within the Control Area that includes the territory of Republic of Kosovo and cooperates with ENTSO-E to ensure conformed duties and obligations that has been allocated. 2. The Transmission System Operator enters into agreement for all elements of cooperation and available services provided by ENTSO-E, as applicable and approved by ENTSO-E, as	**Regulation 2019/943** Article 27 Approval procedure < … > CHAPTER V TRANSMISSION SYSTEM OPERATION 33 Article 28 European network of transmission system operators for electricity 1. Transmission system operators shall	Fully compliant	

well as for covering any additional costs resulting from the extension of the tasks of ENTSO-E due to the provision of these services. The agreed costs shall be assessed by the Regulator with respect to the level they are reasonable and proportionate and shall be taken into consideration in the calculation of the transmission tariffs. 3. The Transmission System Operator shall: 3.1 cooperate with the other transmission system operators of the Energy Community Contracting Parties and EU Member States through the ENTSO-E in order to facilitate the participation of the Republic of Kosovo in the regional integration of the electricity markets, to promote the cross-border trade, and the coordinated operation and harmonized development of the European electricity transmission network; 3.2 cooperate with the ENTSO-E in the development of a biannual (2 year) regional investment plan in correlation with the EU Ten (10) Year Network Development Plan, and shall take into account that regional investment plan as basis for its investment decisions; 3.3 promote operational arrangements in order to ensure the optimal management of the network and shall promote and participate in the development of energy exchanges, the coordinated allocation of cross-zonal capacity through non-discriminatory market-based solutions, including implicit auctions for short-term allocations and the integration of balancing mechanism and reserve capacity;	cooperate at Energy Community level through the ENTSO for Electricity, in order to promote the completion and functioning of the internal market for electricity and cross-zonal trade and to ensure the optimal management, coordinated operation and sound technical evolution of the European electricity transmission network. 2. < … > Transmission system operators which are not members of the ENTSO for Electricity shall enter into agreements with the ENTSO for Electricity, to cover the additional costs resulting from the ex xtension of the tasks of the ENTSO for Electricity to these transmission system operators. Article 29 The ENTSO for Electricity < …> Article 30 Tasks of the ENTSO for Electricity < … > Article 31 Consultations < … > Article 32 Monitoring by ACER < … > Article 33 Costs The costs related to the activities of the ENTSO for Electricity referred to in Articles 4 to 12, as well as the costs referred to in Article		

4. Transmission System Operator shall take into account the opinions and recommendations and shall implement the decisions of institutions established in the Energy Community, or the European Union, where such organizations are mandated by regulations or international agreements binding on Kosovo 5. The Transmission System Operator cooperates with transmission system operators of the Energy Community Contracting Parties in ensuring the necessary information regarding network development plans, use and development of interconnection lines and regional cooperation.	28, shall be borne by the transmission system operators and shall be taken into account in the calculation of tariffs. Regulatory authorities shall approve those costs only if they are reasonable and proportionate. **Article 34** **Regional cooperation of transmission system operators** 1. Transmission system operators shall establish regional cooperation, to the extent possible, within the ENTSO for Electricity <...>. In particular, they shall publish a regional investment plan biennially, and may take investment decisions based on that regional investment plan. <...> 2. Transmission system operators shall promote operational arrangements in order to ensure the optimum management of the network and shall promote the development of energy exchanges, the coordinated allocation of cross-border capacity through non-discriminatory market-based solutions, paying due attention to the specific merits of implicit auctions for short-term allocations, and the integration of balancing and reserve power mechanisms. 3. For the purposes of achieving the goals set in paragraphs 1 and 2, the geographical area covered by each regional cooperation structure <…> is defined by Annex IV. Each Contracting Party may promote cooperation in more than one		

	geographical area. <...>		
Article 24 **Resource Adequacy** 1. TheRegulator shall monitor resource adequacy within the territory of the Republic of Kosovo on the basis of the European resource adequacy assessment. 2. For the purpose of complementing the European resource adequacy assessment, the Transmission System Operator shall carry out national resource adequacy assessment of the Republic of Kosovo, pursuant to article 25 of this law. 3. When the European assessment of the adequacy of resources or the national resource assessment identifies a resource adequacy concern, the Regulator identifies any regulatory distortion or market non-performance that caused or contributed to emergence of the concern and obliges the Electricity Transmission System Operator to prepare an implementation plan with a timeline for adopting measures to eliminate any identified regulatory distortions, or market non-performance and upon its approval by the Regulator to publish on TSO website.. 4. If the proposed implementation plan referred to in paragraph 3 of this article foresees the introduction of capacity mechanism, the Regulator shall submit the plan to the state aid Commission for the purpose of obtaining approval. 5. The Regulator shall submit the proposed implementation plan referred to in		Fully compliant	

paragraph 3 of this article to the Energy Community Secretariat for review and, if necessary, shall amend the plan according to the opinion of the Energy Community Secretariat on whether the proposed measures are sufficient to eliminate the regulatory distortions or market non-performance that were identified pursuant to paragraph 3 of this Article. 6. When the electricity Transmission System Operator develops the implementation plan determined to in paragraph 3 of this article takes into account the principles based on which Kosovo's electricity market operates, including: 6.1 removing regulatory distortions; 6.2 removing any technical limit for wholesale electricity prices pursuant to Article 52 of this law; 6.3 introducing a mechanism for determining the price for the shortage of the balance energy as an additional settlement mechanism separate from the imbalance settlement, to settle the procurement costs of balancing capacity; 6.4 increasing interconnection and internal grid capacity with a view to reaching at least interconnection target that the Republic of Kosovo has in the National Energy and Climate Plans; 6.5 enabling self-generation, energy storage and demand side measures by adopting measures to eliminate any identified regulatory amendments; 6.6 ensuring cost-efficient and market-based procurement of balancing and			

ancillary services; 6.7 removing regulated prices, where required by the relevant Law on Energy, and encourage market-based price formation. 7. The Regulator shall monitor the application of the implementation plan from the paragraph 3 of this article and shall publish the results of the monitoring in an annual report. The Regulator shall submit that report to the Energy Community Secretariat to obtain an opinion on whether the implementation plan has been successfully implemented and whether the resource adequacy concerns have been resolved. 8. The implementation plan shall continue to be applicable after the identified resource adequacy concern has been resolved.			
Article 25 **National and European Resource Adequacy Assessments** 1. The Transmission System Operator shall provide ENTSO-E with the data it needs to carry out the European resource adequacy assessment. Generators and other market participants shall provide the Transmission System Operator with data regarding the expected utilization of the generation resources, taking into account the availability of primary resources and appropriate scenarios of forecasted demand and supply. 2. At the request of the Regulator and in line with the respective methodologies used by the ENTSO-E for	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 23** **European resource adequacy assessment** 1. The European resource adequacy assessment shall identify resource adequacy concerns by assessing the overall adequacy of the electricity system to supply current and projected demands for electricity at European level, at the level of the Member States and Contracting Parties, and at the level of individual bidding zones, where relevant. The European resource adequacy assessment shall cover each year within a period of 10 years from the date of that	Fully compliant	

the preparation of the European resource adequacy assessment, the Transmission System Operator shall prepare the national resource adequacy assessment and submit it for approval to the Regulator. 3. The national resource adequacy assessment shall have a regional scope and shall be based on appropriate scenarios of projected demand and supply including an economic assessment of the likelihood of retirement, mothballing, new-build of generation assets, and measures to reach energy efficiency and electricity interconnection targets and appropriate sensitivities on extreme weather events, hydrological conditions, wholesale prices, and carbon price developments. 4. The national resource adequacy assessment may take into account additional sensitivities to those referred in the paragraph 3 of this Article and in such cases, may: 4.1 make assumptions taking into account the particularities of national electricity demand and supply; 4.2 use tools and consistent recent data that are complementary to those used by the ENTSO-E for the preparation of the European resource adequacy assessment. 5. When assessing the contribution of capacity providers located in another Energy Community Contracting Party or EU Member State to the security of supply of the bidding zones that they cover, the Transmission System Operator shall use the methodology for calculating the maximum entry capacity for cross-border participation	assessment. 2. The ENTSO for Electricity, acting in accordance with Article 3 of Procedural Act No 2022/01/ MC-EnC, shall include the Contracting Parties in the European resource adequacy assessment based on Article 23 of Regulation (EU) No 2019/943. Before conducting the European resource adequacy assessment, the ENTSO for Electricity shall consult the transmission system operators of the Contracting Parties and the Energy Community Secretariat. Transmission system operators shall provide the ENTSO for Electricity the data it needs to carry out the resource adequacy assessment. Producers and other market participants shall provide transmission system operators with data regarding expected utilisation of the generation resources, taking into account the availability of primary resources and appropriate scenarios of projected demand and supply. 3. <…> 4. <…>. 5. <…> 6. <…> 7. The results of the Energy Community and European resource adequacy assessment under paragraph 2 shall be subject to the prior consultation of Contracting Parties, the Security of Supply Group for Electricity and relevant stakeholders in		

developed by the ENTSO-E and approved by the ACER. 6. The Regulator shall publish the national resource adequacy assessments and, where applicable, the European resource adequacy assessment and the opinion of the Energy Community Secretariat pursuant to paragraph 7 of this article. 7. Where the national resource adequacy assessment identifies an adequacy concern with regard to a bidding zone that was not identified in the European resource adequacy assessment, the national resource adequacy assessment shall include the reasons for the divergence between the two resource adequacy assessments, including details of the sensitivities used and the underlying assumptions. The Regulator shall publish that opinion and submit it to the Energy Community Secretariat for an opinion on whether the differences between the two resource adequacy assessments are justified. 8. The Regulator shall take due account of the Energy Community Secretariat's opinion, and where necessary shall amend its opinion. If the Regulator decides not to take the Energy Community Secretariat's opinion fully into account, it shall publish a report with detailed reasons.	the Energy Community <…>. **Regulation 2019/943 Article 24** **National resource adequacy assessments** 1. National resource adequacy assessments shall have a regional scope and shall be based on the methodology referred in <…> Article 23(5) of Regulation (EU) 2019/943. National resource adequacy assessments shall contain the reference central scenarios as referred to in point (b) of Article 23(5). National resource adequacy assessments may take into account additional sensitivities to those referred in point (b) of Article 23(5). In such cases, national resource adequacy assessments may: (a) make assumptions taking into account the particularities of national electricity demand and supply; (b) use tools and consistent recent data that are complementary to those used by the ENTSO for Electricity for the European resource adequacy assessment. In addition, the national resource adequacy assessments, in assessing the contribution of capacity providers located in another Member State or Contracting Party to the security of supply of the bidding zones that they cover, shall use the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with point (a) of Article 26(11) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the		

	Cooperation of Energy Regulators. 2. National resource adequacy assessments and, where applicable, the European resource adequacy assessment and the opinion of the Energy Community Regulatory Board pursuant to paragraph 3 shall be made publicly available. 3. Where the national resource adequacy assessment identifies an adequacy concern with regard to a bidding zone that was not identified in the European resource adequacy assessment, the national resource adequacy assessment shall include the reasons for the divergence between the two resource adequacy assessments, including details of the sensitivities used and the underlying assumptions. Contracting Parties shall publish that assessment and submit it to the Energy Community Secretariat. Within four months of the date of the receipt of the report, the Energy Community Secretariat shall provide an opinion on whether the differences between the national resource adequacy assessment and the European resource adequacy assessment are justified. When preparing its opinion, the Energy Community Secretariat shall request the Energy Community Regulatory Board to provide its opinion on the report and shall consult the Agency for Cooperation of Energy Regulators. The body that is responsible for the national resource adequacy assessment shall take due account of the Energy Community Secretariat's opinion, and		

	where necessary shall amend its assessment. Where it decides not to take the Energy Community Secretariat's opinion fully into account, the body that is responsible for the national resource adequacy assessment shall publish a report with detailed reasons.		
Article 26 **General principles of the capacity mechanism** 1. In order to eliminate the identified deficiencies in the adequacy of the resources identified in the resources adequacy assessment, the Government, at the proposal of the Ministry, may make a decision to introduce capacity mechanisms, as a last resort when implementing the measures contained in the implementation plan from article 24 paragraph 3 of this law. 2. Capacity mechanisms shall not be introduced where both, the European resource adequacy assessment and the national resource adequacy assessment, or in the absence of a national resource adequacy assessment, the European resource adequacy assessment have not identified a resource adequacy concern. 3. The Government's decision from paragraph 1 of this article taking into account the findings of the analysis of the effects of the introduction of the capacity mechanism on the electricity transmission systems and electricity markets in the neighboring contracting parties of the Energy Community and member states of the European Union, which is drawn up by the Transmission System Operator at the	**Regulation (EU) 2019/943** **CHAPTER IV** **RESOURCE ADEQUACY** **Article 20** **Resource adequacy in the internal market for electricity** 1. Contracting Parties shall monitor resource adequacy within their territory on the basis of the European resource adequacy assessment referred to in Article 23. For the purpose of complementing the European resource adequacy assessment, Contracting Parties may also carry out national resource adequacy assessments pursuant to Article 24. 2. Where the European resource adequacy assessment referred to in Article 23 or national resource adequacy assessment referred to in Article 24 identifies a resource adequacy concern, the Contracting Parties concerned shall identify any regulatory distortions or market failures that caused or contributed to the emergence of the concern. 3. Contracting Parties with identified resource adequacy concerns shall develop and publish an implementation plan with a timeline for adopting measures to eliminate any identified regulatory	Fully compliant	

request of the Regulator, after previously conducted consultations with the Operators of Transmission Systems and the electricity markets of those countries. 4. The Government, based on the opinion from the Regulator and the Transmission System Operator, assesses whether the capacity mechanism in the form of a strategic reserve is sufficient to remove the identified deficiencies in the adequacy of resources, and if this is not the case, the Government with decision introduces another form of capacity mechanism. 5. The capacity mechanism determined by the decision from paragraph 1 of this article shall be an integral part of the Implementation plan from article 24 paragraph 3 of this law. 6. The Government, by decision shall determine the type of capacity mechanism, the entities with which the Transmission System Operator concludes contracts for providing capacity, the method of determining the amount of compensation for the provided capacity as well as the mandatory requirements in terms of CO2 emission limits pursuant to Article 27 paragraph 5 of this Law. 7. The Regulator shall approve the amount of capacity that will be procured by the Transmission System Operator when applying the capacity mechanism. 8. The Government shall submit the decision from paragraph 1 of this article to the Competition Authority of the Republic of Kosova and to the Energy Community	distortions or market failures and submit it to the competent national State aid authority when notifying a capacity mechanism for the purpose of Article 21(8), as well as to the Energy Community Secretariat. When addressing resource adequacy concerns, the Contracting Parties shall in particular take into account the principles set out in Article 3 and shall consider: (a) removing regulatory distortions; (b) removing price caps in accordance with Article 10; (c) introducing a shortage pricing function for balancing energy as referred to in Article 44(3) of Regulation (EU) 2017/2195 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (d) increasing interconnection and internal grid capacity with a view to reaching at least their interconnection targets as referred in point (d)(1) of Article 4 of Regulation (EU) 2018/1999, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC; (e) enabling self-generation, energy storage, demand side measures and energy efficiency by adopting measures to eliminate any identified regulatory distortions; (f) ensuring cost-efficient and market-based procurement of balancing and ancillary services; (g) removing regulated prices where required by Article 5 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and		

Secretariat, whereby the capacity provision mechanism will not start to be applied before the receipt of the opinion from the Energy Community Secretariat. 9. The Competition Authority of the Republic of Kosova approves the capacity mechanism and informs the Energy Community Secretariat. 10. The capacity mechanism cannot start to be applied if the reliability standard from article 28 of this law has not been introduced. 11. After the start of the application of the capacity mechanism determined in the decision from paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator will conclude capacity provision agreements with electricity generators, energy storage operators and service providers for demand management. 12. The capacity mechanism is temporary and cannot be applied for a period longer than ten (10) years. 13. If in the European and National Resource Adequacy Assessments prepared after the introduction of the capacity mechanism, there are no identified deficiencies in the resources adequacy in the Republic of Kosovo, the Government, on the proposal of the Regulator may decide to abolish the application of the capacity mechanism or reduce the number of capacities to which the mechanism applies. 14. The implementation plan from article 24 paragraph 3 of this law is also applied after the introduction of the	adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. 4. The Contracting Parties concerned shall submit their implementation plans to the Energy Community Secretariat for review. 5. Within four months of receipt of the implementation plan, the Energy Community Secretariat shall issue an opinion on whether the measures are sufficient to eliminate the regulatory distortions or market failures that were identified pursuant to paragraph 2, and may invite the Contracting Parties to amend their implementation plans accordingly. 6. The Contracting Parties concerned shall monitor the application of their implementation plans and shall publish the results of the monitoring in an annual report and shall submit that report to the Energy Community Secretariat. 7. The Energy Community Secretariat shall issue an opinion on whether the implementation plans have been sufficiently implemented and whether the resource adequacy concern has been resolved. 8. Contracting Parties shall continue to adhere to the implementation plan after the identified resource adequacy concern has been resolved. Article 21 General principles for capacity mechanisms 1. To eliminate residual resource adequacy concerns, Contracting Parties		

capacity mechanism.	may, as a last resort while implementing the measures referred to in Article 20(3) of this Regulation in accordance with Articles 18 and 19 of the Treaty introduce capacity mechanisms. 2. Before introducing capacity mechanisms, the Contracting Parties concerned shall conduct a comprehensive study of the possible effects of such mechanisms on the neighbouring Member States and Contracting Parties by consulting at least its neighbouring Member States and Contracting Parties to which they have a direct network connection and the stakeholders of those Member States and Contracting Parties. 3. Contracting Parties shall assess whether a capacity mechanism in the form of strategic reserve is capable of addressing the resource adequacy concerns. Where this is not the case, Contracting Parties may implement a different type of capacity mechanism. 4. Contracting Parties shall not introduce capacity mechanisms where both European resource adequacy assessment and the national resource adequacy assessment, or in the absence of a national resource adequacy assessment, the European resource adequacy assessment have not identified a resource adequacy concern. 5. Contracting Parties shall not introduce capacity mechanisms before the implementation plan as referred to in		

	Article 20(3) has received an opinion by the Energy Community Secretariat as referred to in Article 20(5). 6. Where a Contracting Party applies a capacity mechanism, it shall review that capacity mechanism and shall ensure that no new contracts are concluded under that mechanism where both the European resource adequacy assessment and the national resource adequacy assessment, or in the absence of a national resource adequacy assessment, the European resource adequacy assessment have not identified a resource adequacy concern or the implementation plan as referred to in Article 20(3) has not received an opinion by the Energy Community Secretariat as referred to in Article 20(5). 7. When designing capacity mechanisms Contracting Parties shall include a provision allowing for an efficient administrative phase-out of the capacity mechanism where no new contracts are concluded under paragraph 6 during three consecutive years. 8. Capacity mechanisms shall be temporary. They shall be approved by the competent national State aid authority upon informing the Energy Community Secretariat, no longer than 10 years. They shall be phased out or the amount of the committed capacities shall be reduced on the basis of the implementation plans referred to in Article 20. Contracting Parties shall continue to apply the		

	implementation plan after the introduction of the capacity mechanism		
Article 27 **Design principles for Capacity Mechanisms** 1. Any capacity mechanism shall: 1.1 be temporary; 1.2 not create undue market distortions and not limit cross-zonal trade; 1.3 address the adequacy concerns determined in article 24 of this law; 1.4 set out the technical conditions for the participation of capacity providers in advance of the selection process 1.5 select capacity providers by means of a transparent, non-discriminatory and competitive process; 1.6 provide incentives for capacity providers to be available in times of expected exceptional variability of the loads in the system; 1.7 ensure that the remuneration is determined through the competitive process; 1.8 be open to participation of all resources that are capable of providing the required technical performance, including energy storage and demand response; 1.9 apply appropriate penalties to capacity providers that are not available in times of system stress. 2. The design of strategic reserves shall meet the following requirements: 2.1 where a capacity mechanism has been designed as a strategic reserve, the resources thereof are to be dispatched only if the Transmission System Operator is	**Regulation (EU) 2019/943 Article 22** **Design principles for capacity mechanisms** 1. Any capacity mechanism shall: (a) be temporary; (b) not create undue market distortions and not limit cross-zonal trade; (c) not go beyond what is necessary to address the adequacy concerns referred to in Article 20; (d) select capacity providers by means of a transparent, non-discriminatory and competitive process; (e) provide incentives for capacity providers to be available in times of expected system stress; (f) ensure that the remuneration is determined through the competitive process; (g) set out the technical conditions for the participation of capacity providers in advance of the selection process; (h) be open to participation of all resources that are capable of providing the required technical performance, including energy storage and demand side management; (i) apply appropriate penalties to capacity providers that are not available in times of system stress. 2. The design of strategic reserves shall meet the following requirements: (a) where a capacity mechanism has been designed as a strategic reserve, the	Fully complaint	Transposes provisions for capacity mechanisms other than strategic reserves, including limitations on strategic reserves, categories and features of alternative mechanisms for mitigating resource adequacy gaps and addressing associated emissions.

likely to exhaust its balancing resources to establish an equilibrium (balance) between demand and supply; 2.2 during imbalance settlement periods where resources in the strategic reserve are dispatched, imbalances in the market are to be settled at least at the value of lost load or at a higher value than the day ahead or intraday technical price limit defined by the Nominated Electricity Market Operator pursuant to article 53 paragraph 2 of this law, whichever is higher; 2.3 the output of the strategic reserve following dispatch is to be attributed to balance responsible parties through the imbalance settlement mechanism; 2.4 the resources taking part in the strategic reserve are not to receive remuneration from the wholesale electricity markets or from the balancing markets; 2.5 the resources in the strategic reserve are to be held outside the market for at least the duration of the contractual period. 3. The requirement determined in sub-paragraph 2.1 of this article shall be without prejudice to the activation of resources before actual dispatch in order to respect the dynamic requirements of the network for engagement of a new power resource and operating requirements of the resources. The output of the strategic reserve during activation shall not be attributed to balance groups through wholesale markets and shall not change their imbalances.	resources thereof are to be dispatched only if the transmission system operators are likely to exhaust their balancing resources to establish an equilibrium between demand and supply; (b) during imbalance settlement periods where resources in the strategic reserve are dispatched, imbalances in the market are to be settled at least at the value of lost load or at a higher value than the intraday technical price limit as referred in Article 10(1), whichever is higher; (c) the output of the strategic reserve following dispatch is to be attributed to balance responsible parties through the imbalance settlement mechanism; (d) the resources taking part in the strategic reserve are not to receive remuneration from the wholesale electricity markets or from the balancing markets; (e) the resources in the strategic reserve are to be held outside the market for at least the duration of the contractual period. The requirement referred to in point (a) of the first subparagraph shall be without prejudice to the activation of resources before actual dispatch in order to respect the ramping constraints and operating requirements of the resources. The output of the strategic reserve during activation shall not be attributed to balance groups through wholesale markets and shall not change their imbalances. 3. In addition to the requirements laid down in paragraph 1, capacity		

4. In addition to the requirements laid down in paragraph 1 of this article, capacity mechanisms other than strategic reserves shall: 4.1 be constructed so as to ensure that the price paid for availability automatically tends to zero when the level of capacity supplied is expected to be adequate to meet the level of capacity demanded; 4.2 remunerate the participating resources only for their availability and ensure that the remuneration does not affect decisions of the capacity provider on whether or not to generate and, 4.3 ensure that capacity obligations are transferable between eligible capacity providers. 5. In addition to the requirements laid down in paragraph 1 of this article, contracts for capacity mechanism shall not be concluded nor payments for securing capacity shall be made with the generation facilities that: 4.1 commenced commercial operation on or after December 15, 2022, and which emit more than 550 grams of carbon dioxide from fossil fuels per kilowatt hour of electricity produced and, 4.2 commenced commercial operation on or after July 1, 2025, and which emit more than 550 grams of fossil fuel carbon dioxide per kilowatt hour of electricity produced and more than 350 grams of fossil fuel carbon dioxide on average over a year for each kilowatt installed power. 6. The Regulator shall take into	mechanisms other than strategic reserves shall: (a) be constructed so as to ensure that the price paid for availability automatically tends to zero when the level of capacity supplied is expected to be adequate to meet the level of capacity demanded; (b) remunerate the participating resources only for their availability and ensure that the remuneration doe not affect decisions of the capacity provider on whether or not to generate; (c) ensure that capacity obligations are transferable between eligible capacity providers. 4. Capacity mechanisms shall incorporate the following requirements regarding CO2 emission limits: (a) from the date of entry into force of this Regulation at the latest, generation capacity that started commercial production on or after that date and that emits more than 550 g of CO2 of fossil fuel origin per kWh of electricity shall not be committed or to receive payments or commitments for future payments under a capacity mechanism; (b) from 1 July 2025 at the latest, generation capacity that started commercial production before the date of entry into force of this Regulation and that emits more than 550 g of CO2 of fossil fuel origin per kWh of electricity and more than 350 kg CO2 of fossil fuel origin on average per year per installed kWe shall not be committed or receive payments or		

account the ACER opinion providing technical guidance related to calculation of emission values specified in paragraph 5 of this article.	commitments for future payments under a capacity mechanism. The emission limit of 550 g CO2 of fossil fuel origin per kWh of electricity and the limit of 350 kg CO2 of fossil fuel origin on average per year per installed kWe referred to in points (a) and (b) of the first subparagraph shall be calculated on the basis of the design efficiency of the generation unit meaning the net efficiency at nominal capacity under the relevant standards provided for by the International Organization for Standardization. For the purpose of implementing the first subparagraph, Contracting Parties shall take into account the opinion providing technical guidance published by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators in accordance with Article 22(4) of Regulation (EU) 2019/943. 5. Contracting Parties that apply capacity mechanisms on the date of entry into force of this Regulation shall adapt their mechanisms to comply with Chapter 4 without prejudice to commitments or contracts concluded by 31 December 2022. Regulation (EU)2018/942 Article 6 Tasks of ACER as regards the regulatory authorities 1. ACER shall adopt individual decisions on technical issues where those decisions are provided for in Regulation (EU)		

	2019/943, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/ MC-EnC, Regulation (EC) No 715/2009, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC, Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC or Directive 2009/73/EC, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC. 2. ACER may, in accordance with its work programme, at the request of the Energy Community Secretariat, the European Commission or on its own initiative, make recommendations to assist regulatory authorities and market participants in sharing good practices. 3. <…> 4. <…> 5. <…> 6. <…> 7. <…> 8. <…> 9. ACER shall submit opinions to the relevant regulatory authority and to the Energy Community Secretariat and the European Commission pursuant to Article 16(3) of Regulation (EU) 2019/943 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 10. ACER shall be competent to adopt individual decisions on regulatory issues having effects on cross-border trade or cross-border system security which		

	require a joint decision by at least two regulatory authorities, where such competences have been conferred on the regulatory authorities under a Decision adopted by the Ministerial Council under both Title II and Title III of the Treaty: <…> ACER shall be competent to adopt individual decisions as specified in the first subparagraph in the following situations: (a) where the competent regulatory authorities have not been able to reach an agreement within six months of referral of the case to the last of those regulatory authorities, or within four months in cases under Article 4(7) of this Regulation or under point (c) of Article (59)(1) or point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC; or (b) on the basis of a joint request from the competent regulatory authorities. The competent regulatory authorities may jointly request that the period referred to in point (a) of the second subparagraph of this paragraph be extended by a period of up to six months, except in cases under Article 4(7) of this Regulation or under point (c) of Article 59(1) or point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. Where the competences to decide on cross-border issues referred to in the first subparagraph have been conferred on the		

	regulatory authorities in new network codes or guidelines adopted <…> after 15 December 2022, ACER shall only be competent on a voluntary basis pursuant to point (b) of the second subparagraph of this paragraph, upon a request from at least 60 % of the competent regulatory authorities. Where only two regulatory authorities are involved, either one may refer the case to ACER. <…> 11. When preparing its decision pursuant to paragraph 10, ACER shall consult the regulatory authorities and transmission system operators concerned and shall be informed of the proposals and observations of all the transmission system operators concerned. 12. Where a case has been referred to ACER under paragraph 10, ACER: (a) shall issue a decision within six months of the date of referral, or within four months thereof in cases pursuant to Article 4(7) of this Regulation or point (c) of Article (59)(1) or point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC; and (b) may, if necessary, provide an interim decision to ensure that security of supply or operational security is protected. 13. Where the regulatory issues referred to in paragraph 10 include exemptions within the meaning of Article 63 of Regulation (EU) 2019/943,		

	as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, or Article 36 of Directive 2009/73/EC, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC the deadlines provided for in this Regulation shall not be cumulative with the deadlines provided for in those provisions.		
Article 28 **Reliability Standard** 1. The Ministry, on the proposal of the Regulator shall oblige the Electricity Transmission System Operator to set the reliability standard that will indicate the necessary level of security of supply in the Republic of Kosovo in a transparent manner. In the case of cross-border bidding zones, the electricity transmission system operator shall establish such reliability standards jointly with the relevant authorities of the concerned zone. 2. The reliability standard shall be set based on the methodology for calculating reliability standard developed by the ENTSO-E and approved by the ACER. The reliability standard shall be calculated using at least the value of lost load and the cost of new entry over a given timeframe and shall be expressed as 'expected energy not	**Regulation 2019/943 Article 25** **Reliability standard** 1. When applying capacity mechanisms Contracting Parties shall have a reliability standard in place. A reliability standard shall indicate the necessary level of security of supply of the Contracting Parties in a transparent manner. In the case of cross-border bidding zones, such reliability standards shall be established jointly by the relevant authorities. 2. The reliability standard shall be set by the Contracting Party or by a competent authority designated by the Contracting Party, following a proposal by the regulatory authority. The reliability standard shall be based on the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with Article 23(6) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators. 3. The reliability standard shall be calculated using at least the value of lost load and the cost of new entry over a given timeframe and shall be expressed as 'expected energy not served' and 'loss of	Fully compliant	Transposes provisions from Regulation 943 on the reliability standard indicating the necessary level of security of supply established through the Methodology for the calculation of the reliability standard developed by ENTSO-E, approved by ACER and applied to the assessment of a single load value lost to the bidding area of Kosovo

delivered' and 'loss of load expectation'. 3. When applying capacity mechanisms, the parameters determining the amount of capacity procured in the capacity mechanism shall be approved by the Regulator.	load expectation'. 4. When applying capacity mechanisms, the parameters determining the amount of capacity procured in the capacity mechanism shall be approved by the Contracting Party or by a competent authority designated by the Contracting Party, on the basis of a proposal of the regulatory authority.		
Article 29 **Cross-border participation in capacity mechanism** 1. Capacity mechanisms other than strategic reserves and where technically feasible, strategic reserves shall be open to direct cross-border participation of capacity providers located in another EU Member State or Energy Community Contracting Party. 2. Foreign capacity capable of providing equivalent technical performance to domestic capacities shall have the opportunity to participate in the same competitive process as domestic capacity. A requirement for foreign capacity to be located in an EU Member State or Energy Community Contracting Party that has a direct network connection with the Republic of Kosovo may be included in the selection criteria. 3. In case the review of paragraph 2 of this Article has identified a structural congestion in the electricity transmission system of the Republic of Kosovo, within six (6) months from the receipt of the review report, the Ministry shall bring a decision whether to:	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 26** **Cross-border participation in capacity mechanisms** 1. Capacity mechanisms other than strategic reserves and where technically feasible, strategic reserves shall be open to direct cross-border participation of capacity providers located in another Member State or Contracting Party, subject to the conditions laid down in this Article. 2. Member States and Contracting Parties shall ensure that foreign capacity capable of providing equivalent technical performance to domestic capacities has the opportunity to participate in the same competitive process as domestic capacity. In the case of capacity mechanisms in operation on the date of entry into force of this Regulation, Member States and Contracting Parties may allow interconnectors to participate directly in the same competitive process as foreign capacity for a maximum of four years from the date of entry into force of this Regulation. Contracting Parties may require foreign capacity to be located in a	Fully complaint	Transposes provisions from Regulation 943 to open strategic reserves and other mechanisms for mitigating resource adequacy deficiencies to system operators across the borders of other countries and obtaining reciprocal treatment - including conditions, rights and obligations, reimbursement of costs , limitations, verification and administration

3.1 establish a national or international action plan for increase of the cross-zonal capacity of the current Bidding Zone configuration pursuant to article 32 of this law or, 3.2 review and adjust the Bidding Zone configuration. 4. Cross-border participation in capacity mechanisms shall not change, alter or otherwise affect cross-zonal schedules or physical flows between the Republic of Kosovo and EU Member States or Energy Community Contracting Parties. Those schedules and flows shall be determined solely by the outcome of capacity allocation pursuant to Article 32 of this Law. 5. Capacity providers should be able to participate in more than one capacity mechanism. When capacity providers participate in more than one capacity mechanism within the same delivery period, they participate until there is expected availability of the interconnection as well as until the possible matching of exceptional volatility of system loads between the system of the Republic of Kosovo and the system in which the foreign capacity is located, in accordance with the methodology for calculating the maximum input capacity for cross-border participation, developed by ENTSO-E and approved by ACER. 6. Capacity providers shall be required to make non-availability payments where their capacity is not available. Where capacity providers participate in more than	Member State or Contracting Party that has a direct network connection with the Contracting Party applying the mechanism. 3. Member States and Contracting Parties shall not prevent capacity which is located in their territory from participating in capacity mechanisms of other Member States or Contracting Parties. 4. Cross-border participation in capacity mechanisms shall not change, alter or otherwise affect cross-zonal schedules or physical flows between Member States or Contracting Parties. Those schedules and flows shall be determined solely by the outcome of capacity allocation pursuant to Article 16. 5. Capacity providers shall be able to participate in more than one capacity mechanism. Where capacity providers participate in more than one capacity mechanism for the same delivery period, they shall participate up to the expected availability of interconnection and the likely concurrence of system stress between the system where the mechanism is applied and the system in which the foreign capacity is located, in accordance with the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with point (a) of Article 26(11) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators. 6. Capacity providers shall be required to make non-availability payments where their capacity is not available. Where		

one capacity mechanism for the same delivery period, they shall be required to make multiple non-availability payments where they are unable to fulfil multiple commitments. 7. The Transmission System Operator shall set the maximum entry capacity available for the participation of foreign capacity based on the recommendation of the Regional Coordinating Centre on an annual basis. 8. The entry capacity referred in paragraph 7 of this Article shall be allocated to eligible capacity providers in a transparent, non-discriminatory and market-based manner. 9. Where capacity mechanisms allow for cross-border participation in two neighboring EU Member States or Energy Community Contracting Parties, any revenues arising through the allocation referred to in paragraph 8 of this article shall accrue to the transmission system operators concerned and shall be shared between them in accordance with the methodology, developed by ENTSO-E and approved by the ACER, or in accordance with a common methodology approved by the Regulator and the other relevant regulatory authority. If the neighboring EU Member State or Contracting Party does not apply a capacity mechanism or applies a capacity mechanism which is not open to cross-border participation, the share of revenues shall be approved by the Regulator after having sought the opinion of the regulatory authorities of the	capacity providers participate in more than one capacity mechanism for the same delivery period, they shall be required to make multiple non-availability payments where they are unable to fulfil multiple commitments. 7. For the purposes of providing a recommendation to transmission system operators, regional coordination centres established pursuant to Article 35 shall calculate on an annual basis the maximum entry capacity available for the participation of foreign capacity. That calculation shall take into account the expected availability of interconnection and the likely concurrence of system stress in the system where the mechanism is applied and the system in which the foreign capacity is located. Such a calculation shall be required for each bidding zone border. Transmission system operators shall set the maximum entry capacity available for the participation of foreign capacity based on the recommendation of the regional coordination centre on an annual basis. 8. Contracting Parties shall ensure that the entry capacity referred to in paragraph 7 is allocated to eligible capacity providers in a transparent, non-discriminatory and market-based manner. 9. Where capacity mechanisms allow for cross-border participation in two neighbouring Member States or Contracting Parties, any revenues arising through the allocation referred to in paragraph 8 shall accrue to the		

neighboring EU Member States or Energy Community Contracting Parties. The Transmission System Operator shall use such revenues in a manner determined in Article 34 paragraphs 4 and 5 of this Law. 10. The relevant capacity provider shall notify, without delay, the Transmission System Operator of its participation in a foreign capacity mechanism. In case when a capacity provider located in the Republic of Kosovo participates in a cross-border capacity mechanism, the Transmission System Operator, upon request from a foreign transmission system operator, shall: 10.1 establish whether interested capacity provider located in the Republic of Kosovo can provide the technical performance as required by the capacity mechanism in which the capacity provider intends to participate, and register that capacity provider as an eligible capacity provider in a registry set up for that purpose by ENTSO-E; 10.2 carry out availability checks; and 10.3 notify the transmission system operator in the EU Member State or Energy Community Contracting Party applying the capacity mechanism of the information it acquired under subparagraphs 1 and 2 of this article without delay. 11. The Regulator in cooperation with the regulatory authority concerned shall verify whether the entry capacities have been calculated in accordance with the methodology referred to in paragraph 5 of this article.	transmission system operators concerned and shall be shared between them in accordance with the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with point (b) of Article 26(11) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, or in accordance with a common methodology approved by both relevant regulatory authorities. If the neighbouring Member State or Contracting Party does not apply a capacity mechanism or applies a capacity mechanism which is not open to cross-border participation, the share of revenues shall be approved by the competent national authority of the Member State or Contracting Party in which the capacity mechanism is implemented after having sought the opinion of the regulatory authorities of the neighbouring Member States or Contracting Parties. Transmission system operators shall use such revenues for the purposes set out in Article 19(2). 10. The transmission system operator where the foreign capacity is located shall: (a) establish whether interested capacity providers can provide the technical performance as required by the capacity mechanism in which the capacity provider intends to participate, and register that capacity provider as an eligible capacity provider in a registry set up for that purpose by the ENTSO for Electricity in		

12. The Regulator shall ensure that cross-border participation in capacity mechanisms is organized in an effective and non-discriminatory manner, in particular by providing for adequate administrative arrangements for the enforcement of non-availability payments across borders. 13. The capacities allocated in accordance with paragraph 8 of this article shall be transferable between eligible capacity providers. Eligible capacity providers shall notify the registry as referred to in subparagraph 10.1 of this article of any such transfer.	accordance with Article 26 of Regulation (EU) 2019/943; (b) carry out availability checks; (c) notify the transmission system operator in the Member State or Contracting Party applying the capacity mechanism of the information it acquires under points (a) and (b) of this subparagraph and the second subparagraph. The relevant capacity provider shall notify the transmission system operator of its participation in a foreign capacity mechanism without delay. 11. < … > 12. The regulatory authorities concerned shall verify whether the capacities have been calculated in accordance with the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with point (a) of Article 26(11) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the Cooperationof Energy Regulators. 13. Regulatory authorities shall ensure that cross-border participation in capacity mechanisms is organised in an effective and non-discriminatory manner. They shall in particular provide for adequate administrative arrangements for the enforcement of non-availability payments across borders. 14. The capacities allocated in accordance with paragraph 8 shall be transferable between eligible capacity providers. Eligible capacity providers shall notify the registry as referred to in point (a) of		

	paragraph 10 ofany such transfer. 15. <…> The registry referred to in point (a) of paragraph 10 <…> shall be open to all eligible capaciproviders, the systems implementing capacity mechanisms and their transmission system operators.		
CHAPTER IV **CROSS-BORDER ELECTRICITY FLOWS** **Article 30** **Bidding zone configuration** 1. The Transmission System Operator together with the Regulator shall take all appropriate measures to address congestions. The Bidding Zone borders of the organized market shall be defined or modified in order to eliminate long-term structural congestions in the transmission network of the Republic of Kosovo, or to maximize economic efficiency and cross-zonal trading opportunities for the bidding zones in the Capacity Calculation Region, while maintaining the security of supply. The Bidding Zone shall not contain such structural congestions unless they have no impact on neighbouring bidding zones or, as a temporary exemption, their impact on neighbouring bidding zones is mitigated through the use of remedial actions and those structural congestions do not lead to reductions of cross-zonal trading capacity as required in Article 32 of this law. 2. The Transmission System Operator, in cooperation with the Regulator shall provide the required data and, as applicable participate in the: 2.1 reporting of ENTSO-E on	**CHAPTER III** **NETWORK ACCESS AND CONGESTION MANAGEMENT** **SECTION 1** **Capacity Allocation** **Article 14** **Bidding zone review** 1. Contracting Parties shall take all appropriate measures to address congestions. Bidding zone borders shall be based on long-term, structural congestions in the transmission network. Bidding zones shall not contain such structural congestions unless they have no impact on neighbouring bidding zones, or, as a temporary exemption, their impact on neighbouring bidding zones is mitigated through the use of remedial actions and those structural congestions do not lead to reductions of cross-zonal trading capacity in accordance with the requirements of Article 16. The configuration of bidding zones shall be designed in such a way as to maximise economic efficiency and to maximise cross-zonal trading opportunities in accordance with Article 16 for bidding zones in the same capacity calculation region established in accordance with Article 15 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted	Fully compliant	The new article partially transposes the provisions from Regulation 943 for identifying the boundaries of the bidding area, supporting the congestion review of ENTSO-E and bringing and implementing a decision to alleviate congestion by regulating the bidding area. The full transposition includes the drafting of a Procedure for reviewing and adjusting the boundary of the bidding area, as part of the Transmission Network Code.

structural congestions and other major physical congestions between and within bidding zones, which includes the location and frequency of such congestions, and 2.2 bidding zone review aimed to ensure optimal configuration of the bidding zones, carried out in the Capacity Calculation Region no later than six (6) months after the ENTSO-E report of subparagraph 2.1 of this Article and no later than 31 December 2025, identifying all structural congestions and including an analysis of different bidding zone configuration scenarios, in a coordinated manner and with the involvement of affected stakeholders from all relevant Energy Community Contracting Parties and EU Member States. 3. In case a structural congestion in the transmission network of the Republic of Kosovo or in its cross-zonal interconnection lines has been identified in the ENTSO-E report pursuant to subparagraph 2.1 of this Article, or in the bidding zone review report pursuant to subparagraph 2.2 of this Article, or in the control areas of one or more transmission system operators from the Capacity Calculation Region or neighbouring biding zones provided in a report approved by the competent regulatory authority, within six (6) months from the receipt of the report the Government, in cooperation with the Transmission System Operator and the Regulator, shall bring a decision whether to: 3.1 establish a national or	by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, while maintaining security of supply. 2. When reporting on structural congestions and other major physical congestions between and within bidding zones, including the location and frequency of such congestions, in accordance with Regulation EU) 2015/1222 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, the ENTSO for Electricity, acting in accordance with Article 3 of Procedural Act No 2022/01/ MC-EnC, shall extend this report to include the Contracting Parties. To the extent the reportcovers bidding zones located outside the Continental Europe synchronous area, the Energy Community Secretariat shall <…> coordinate the contributions by the transmission system operators concerned to the report. 3. In order to ensure an optimal configuration of bidding zones, a bidding zone review shall be carried out for the Contracting Parties for bidding zones in the same capacity calculation region established in accordance with Article 15 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, at the latest six months following the first report by the ENTSO for Electricity in accordance with paragraph 2, but not later than 31 December 2025. That review shall identify all structural congestions and shall include an analysis of different		

multinational action plan for increase of the cross-zonal capacity of the current Bidding Zone configuration pursuant to article 31 of this law or, 3.2 review and adjust the Bidding Zone configuration causing structural congestions. 4. The decision from paragraph 3 of this Article shall be notified to the Energy Community Secretariat and the ECRB without delay. 5. In case the Government decides to adjust the Bidding Zone configuration pursuant to subparagraph 3.2. of this Article, the Transmission System Operator and the Regulator shall apply the Procedure for Biding Zone border definition, review and adjustment, approved by the Government, with a view, within six (6) months from the notification referred to in paragraph 4 of this Article, to reach a unanimous decision with the affected and interested Contracting Parties in the Capacity Calculation Region on the modified Biding Zone borders configuration. Any comments on the Biding Zone modification submitted by other Contracting Parties or EU Members States in the Capacity Calculation Region shall be taken into account. The relevant stakeholders and network users shall be consulted before adopting a decision on the new Biding Zone configuration. The decision shall specify the date of implementation taking into consideration the forward trade of electricity, and establish appropriate transitional	configurations of bidding zones in a coordinated manner with the involvement of affected stakeholders from all relevant Contracting Parties and Member States, in accordance with Articles 32 and 33 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/ MC-EnC. Before performing any of its tasks pursuant to those provisions, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No2022/01/MC-EnC, shall consult the Energy Community Regulatory Board. <….> 4. <….> 5. The bidding zone review shall take into account the methodology and assumptions developed pursuant to Article 14 paragraph 5 of Regulation (EU) 2019/943. <….> 6. <…. 7. Where structural congestion has been identified in the report pursuant to paragraph 2 of this Article or in the bidding zone review pursuant to this Article or by one or more transmission system operators in their control areas in a report approved by the competent regulatory authority, the Contracting Party with identified structural congestion shall, in cooperation with its transmission system operators, decide, within six months of receipt of the report, either to establish national or multinational action plans pursuant to Article 15, or to review		

arrangements. 6. The Decision on the Biding Zone borders configuration shall be notified to the Energy Community Secretariat and the ECRB. In case the decision of paragraph 5 of this Article is not reached within the indicated period, the Regulator shall without delay notify the ECRB. Any corresponding decision on the Biding Zone borders modification adopted by the Energy Community Secretariat, ECRB or ACER, received within a period of six (6) months from the notification on the failure, shall be duly considered, adopted and applied.	and amend its bidding zone configuration. Those decisions shall be immediately notified to the Energy Community Secretariat and to the Energy Community Regulatory Board. 8. For those Contracting Parties that have opted to amend the bidding zone configuration pursuant to paragraph 7, the relevant Contracting Parties in the same capacity calculation region established in accordance with Article 15 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, shall reach a unanimous decision within six months of the notification referred to in paragraph 7. Other Members States and Contracting Parties in the same capacity calculation region may submit comments to the relevant Contracting Parties, who should take account of those comments when reaching their decision. The decision shall be reasoned and shall be notified to the Energy Community Secretariat and the Energy Community Regulatory Board. In the event that the relevant Contracting Parties fail to reach a unanimous decision within those six months, they shall immediately notify the Energy Community Regulatory Board thereof. As a measure of last resort, the Energy Community Regulatory Board and after consulting the Energy Community Secretariat, shall adopt a decision whether to amend or maintain the bidding zone configuration in and between those Contracting Parties by six months after		

	receipt of such a notification. 9. Contracting Parties and the Energy Community Regulatory Board shall consult relevant stakeholders before adopting a decision under this Article. 10. Any decision adopted under this Article shall specify the date of implementation of any changes. That implementation date shall balance the need for expeditiousness with practical considerations, including forward trade of electricity. The decision may establish appropriate transitional arrangements. 11. <….> **Regulation (EU) 2019-942** **Article 3** **General tasks** 1. <…> 2. At ACER's request, the regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, the ENTSO for Gas, the regional coordination centres, the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators established by Procedural Act No 2018/01/MC-EnC, the transmission system operators and the nominated electricity market operators shall provide to ACER the information necessary for the purpose of carrying out ACER's tasks under this Regulation, unless ACER has already requested and received		

	such information. For the purpose of information requests as referred to in the first subparagraph, ACER shall have the power to issue decisions. In its decisions, ACER shall specify the purpose of its request, shall make a reference to the legal basis under which the information is requested, and shall state a time limit within which the information is to be provided. That time limit shall be proportionate to the request. ACER shall use confidential information received pursuant to this Regulation only for the purpose of carrying out the tasks assigned to it in this Regulation. ACER shall ensure the appropriate data protection of the information pursuant to Article **41 of Regulation (EU) 2019/942.**		
Article 31 **Action plan for increase of cross-zonal capacity** 1. In case the Government brings a decision pursuant to article 30 subparagraph 3.1. of this law, to increase the cross-zonal capacity in the Biding Zone without modification of Biding Zone borders configuration, on the proposal of the Transmission System Operator and in cooperation with the Regulator, it shall adopt an action plan to reduce the identified structural congestions in the transmission network or the interconnection lines with a concrete timetable for implementing the corresponding measures within a period of four (4) years from the adoption of the decision.	**Regulation (EU)2019/943 Article 15** **Action plans** 1. Following the adoption of a decision pursuant to Article 14(7), the Contracting Party with identified structural congestion shall develop an action plan in cooperation with its regulatory authority. That action plan shall contain a concrete timetable for adopting measures to reduce the structural congestions identified within four years of the adoption of the decision pursuant to Article 14(7). 2. Irrespective of the concrete progress of the action plan, Contracting Parties shall ensure that without prejudice to derogations granted under Article 16(9) or	Fully compliant	The new article partially transposes the provisions from Regulation 943 for the establishment and implementation of an action plan for the management of congestion by increasing the interzonal transmission capacity in the interconnectors following a linear trajectory to reach the set objective of the minimum level by 2027, including cooperation his with RCC. Full transposition requires the development and adoption of a Procedure for the coordinated linear increase of interzonal capacity, as part of the Transmission Network Code.

2. Irrespective of the implementation of the action plan of paragraph 1 of this Article, the Regulator, together with the Transmission System Operator shall implement measures to ensure that the cross-zonal capacity on the borders of the Republic of Kosovo available for trade is increased, on annual basis, in such a way to reach the minimum capacity threshold determined in Article 32 paragraph 7 of this law by 31 December 2027. 3. The annual increases referred to in paragraph 2 of this Article shall be achieved by means of a linear trajectory, with a starting point being the higher value between the allocated capacity on the critical border or the critical network element in the year before the adoption of the action plan, and the average capacity during the period of three (3) years before adoption of the action plan. In the course of the implementation of the action plan the capacity made available for cross-zonal trade pursuant to Article 32 paragraph 7 of this law shall be at least equal to the values of the linear trajectory, including by use of remedial actions in the Capacity Calculation Region. The Transmission System Operator shall bear the costs for the remedial actions necessary to achieve the linear trajectory or to make available cross-zonal capacity at the borders or on critical network elements concerned by the action plan. 4. In the course of the implementation of the action plan and within six (6) months from its expiry, the	deviations under Article 16(3), the cross-zonal trade capacity is increased on an annual basis until the minimum capacity provided for in Article 16(8) is reached. That minimum capacity shall be reached by 31 December 2027. Those annual increases shall be achieved by means of a linear trajectory. The starting point of that trajectory shall be either the capacity allocated at the border or on a critical network element in the year before adoption of the action plan or the average during the three years before adoption of the action plan, whichever is higher. Contracting Parties shall ensure that, during the implementation of their action plans the capacity made available for cross-zonal trade to be compliant with Article 16(8) is at least equal to the values of the linear trajectory, including by use of remedial actions in the capacity calculation region. 3. The cost of the remedial actions necessary to achieve the linear trajectory referred to in paragraph 2 or make available cross-zonal capacity at the borders or on critical network elements concerned by the action plan shall be borne by the Contracting Party or Contracting Parties implementing the action plan. 4. On an annual basis, during the implementation of the action plan and within six months of its expiry, the relevant transmission system operators shall assess for the previous 12 months whether the available cross-border capacity has reached the linear trajectory		

Transmission System Operator shall assess, on annual basis, if during the previous 12 months the referent available cross-zonal capacity from paragraph 3 of this Article complied with the linear trajectory target and if, from 1 January 2028, the minimum capacity threshold determined in Article 32 paragraph 7 of this Law has been achieved. The assessment shall be presented in a report along with all the relevant data, approved by the Regulator and submitted to the ECRB. 5. The Transmission System Operator may accomplish the activities of this Article and compile and share the action plan of paragraph 1 of this Article in cooperation with one or more transmission system operators from the Capacity Calculation Region. In this case, the Transmission System Operator shall fulfil its part of the obligations indicated in paragraph 4 of this Article, develop independent contributions related to the transmission network of the Republic of Kosovo and, after their approval by the Regulator, contribute to the common action plan and targets within the Bidding Zone. The Regulator and the Transmission System Operator shall cooperate respectively with the regulatory authorities and Transmission System Operators from the Capacity Calculation Region, as stipulated in the Procedure for coordinated increase of cross-zonal capacity, developed and defined in the Transmission Grid Code. 6. In case the assessment referred to in paragraph 4 of this Article shows that the	or, from 1 January 2028, the minimum capacities provided for in Article 16(8) have been achieved. They shall submit their assessments to the Energy Community Regulatory Board and to the relevant regulatory authorities. Before drafting the report, each transmission system operator shall submit its contribution to the report, including all the relevant data, to its regulatory authority for approval. 5. For those Contracting Parties for which the assessments referred to in paragraph 4 demonstrate that a transmission system operator has not complied with the linear trajectory, the relevant Contracting Parties shall, within six months of receipt of the assessment report referred to in paragraph 4, decide unanimously whether to amend or maintain the bidding zone configuration within and between those Contracting Parties. In their decision, the relevant Contracting Parties should take account of any comments submitted by other Member States or Contracting Parties. The relevant Contracting Parties' decision shall be substantiated and shall be notified to the Energy Community Secretariat and the Energy Community Regulatory Board. The relevant Contracting Parties shall notify the Energy Community Secretariat immediately if they fail to reach a unanimous decision within the timeframe laid down. Within six months of receipt of such notification, the Energy Community Secretariat, as a last resort and after		

Transmission System Operator has failed to comply with the linear trajectory the Regulator and the Transmission System Operator shall cooperate with the competent authorities and transmission system operators from those Contracting Parties which has also failed the same obligations, aiming to reach, within six (6) months of the receipt of the assessment report of paragraph 4 of this Article, an unanimous decision of all concerned parties whether to amend or withhold the Bidding Zone configuration in a procedure as indicated in Article 30, paragraph 5 of this Law. In the decision the Regulator should take into account any comments submitted by other EU Member States or Contracting Parties. The decision shall be substantiated and submitted to the Energy Community Secretariat and to the ECRB. 7. In case the Regulator and the Transmission System Operator fail to reach the unanimous decision of paragraph 6 of this Article within the specified timeframe, The Regulator shall, without delay notify the Energy Community Secretariat, and apply any decision whether to amend or withhold the bidding zone configuration adopted by the Secretariat within a period of six (6) months from the notification. 8. In case a structural congestion in the transmission network of the Republic of Kosovo is identified within the period of six months before the expiry of the timeframe of the action plan referred to in paragraph 1 of this Article, upon a proposal provided by the Transmission System	consulting the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, the Energy Community Regulatory Board and the relevant stakeholders shall adopt a decision whether to amend or maintain the bidding zone configuration in and between those Contracting Parties. 6. Six months before the expiry of the action plan, the Contracting Parties with identified structural congestion shall decide whether to address remaining congestion by amending its bidding zone or whether to address remaining internal congestion with remedial actions for which it shall cover the costs. 7. Where no action plan is established within six months of identification of structural congestion pursuant to Article 14(7), the relevant transmission system operators shall, within 12 months of identification of such structural congestion, assess whether the available cross-border capacity has reached the minimum capacities provided for in Article 16(8) during the previous 12 months and shall submit an assessment report to the relevant regulatory authorities and to the Energy Community Regulatory Board. Before drafting the report, each transmission system operator shall send its contribution to the report, including all relevant data, to its national regulatory authority for approval. Where the assessment demonstrates that a transmission system operator has not complied with the minimum capacity, the		

Operator, the Regulator shall decide whether to make an attempt to address the remaining congestion by amending the Bidding Zone configuration in a procedure pursuant to Article 30, or to address remaining internal congestion with temporary remedial actions for which the costs shall be covered by the Transmission System Operator. 9. In case no action plan is established within the period of six (6) months from the identification of structural congestions pursuant to Article 30, paragraph 3 of this Law, the Transmission System Operator shall, within 12 months from the identification of the congestion, assess whether, during the previous 12 months, the available cross-zonal capacity has reached the minimum capacity threshold determined in Article 32, paragraph 7 of this Law, and shall submit a report to the Regulator. The Regulator shall without delay notify the Energy Community Secretariat and the ECRB. 10. In case the assessment referred to in paragraph 9 demonstrates that transmission system operators have not complied with the minimum capacity, the decision-making process laid down in paragraph 6 of this Article shall apply.	decision-making process laid down in paragraph 5 of this Article shall apply. **Regulation (EU) 2018/942** **Article 3** **General tasks** 1. <…> 2. At ACER's request, the regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, the ENTSO for Gas, the regional coordination centres, the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators established by Procedural Act No 2018/01/MC-EnC, the transmission system operators and the nominated electricity market operators shall provide to ACER the information necessary for the purpose of carrying out ACER's tasks under this Regulation, unless ACER has already requested and received such information. For the purpose of information requests as referred to in the first subparagraph, ACER shall have the power to issue decisions. In its decisions, ACER shall specify the purpose of its request, shall make a reference to the legal basis under which the information is requested, and shall state a time limit within which the information is to be provided. That time limit shall be proportionate to the request. ACER shall use confidential information received pursuant to this Regulation only for the purpose of carrying out the tasks assigned to it in this Regulation. ACER		

	shall ensure the appropriate data protection of the information pursuant to Article 41 of Regulation (EU) 2019/942.		
Article 32 **General principles of capacity allocation and congestion management** 1. The Transmission System Operator shall offer to the market participants maximum available capacity on the interconnectors and in the parts of the transmission network of the Republic of Kosovo most affected by the cross-border flows, subject to compliance with the applied security and safety standards for transmission system operation in accordance with this law, the Market Rules and other legislative acts developed on the basis of this Law and the international agreements binding for the Republic of Kosovo including the Energy Community Treaty and the agreements and obligations from the cooperation within the ENTSO-E, while not threatening the security of electricity supply in the Republic of Kosovo or any other Energy Community Contracting Party or EU Member State. 2. The Transmission System Operator shall address network congestions by applying: 2.1 non-discriminatory and market-based measures, including redispatching and countertrading, designed to provide economic signals to market participants and other transmission system operators involved; 2.2 non-transaction-based methods, such that do not involve prioritization or	**Regulation 2019/943** **Article 16** **General principles of capacity allocation and congestion management** 1. Network congestion problems between the Parties to the Energy Community shall be addressed with non-discriminatory market-based solutions which give efficient economic signals to the market participants and transmission system operators involved. Network congestion problems shall be solved by means of non-transaction-based methods, namely methods that do not involve a selection between the contracts of individual market participants. When taking operational measures to ensure that its transmission system remains in the normal state, the transmission system operator shall take into account the effect of those measures on neighbouring control areas and coordinate such measures with other affected transmission system operators as provided for in Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 2. Transaction curtailment procedures shall be used only in emergency situations, namely where the transmission system operator must act in an expeditious manner and redispatching or countertrading is not possible. Any such procedure shall be	Partially compliant	Important amendment of Article 57 of the existing law (Management of cross-border flow) Partially transposes the provisions from Regulation 943 on criteria and measures for congestion management including cooperation with the RCC, and sets a target for 70% of the net interconnection capacity to be available on the market until 2027. The article partially transposes the criteria for the distribution of interzonal capacity in both explicit and implicit auctions. The full transposition requires the development and approval of a Procedure for cross-border congestion corrective actions and the Procedure for the distribution of interzonal capacities and congestion management, as part of the Transmission Network Code.

selection between contracts of individual market participants; 2.3 operational measures to ensure normal state of operation of the transmission system taking into account the effect of those measures on the neighbouring control areas, in coordination with the other affected transmission system operators; 2.4 transaction curtailments of the allocated capacity only in emergency situations when the Transmission System Operator must act in expeditious manner, and when redispatching or countertrading is not available, provided that any such procedure is applied in a proportionate and non-discriminatory manner; 2.5 financial compensation, except in cases of force majeure, to the affected market participants that have been allocated transmission capacity, for any curtailment referred to in subparagraph 2.4. of this article. 3. The Transmission System Operator shall provide the Regional Coordination Centre all the data required for calculation of the cross-zonal capacities, including data on the technical availability of any remedial actions for congestion management not including load shedding 4. Where the Regional Coordination Centre has reported that those available remedial actions provided in the Capacity Calculation Region including from the neighbouring capacity calculation regions are not sufficient to reach the linear trajectory pursuant to Article 31, paragraph	applied in a non-discriminatory manner. Except in cases of force majeure, market participants that have been allocated capacity shall be compensated for any such curtailment. 3. Regional coordination centres shall carry out coordinated capacity calculation in accordance with paragraphs 4 and 8 of this Article, as provided for in point (a) of Article 37(1) and in Article 42(1). Regional coordination centres shall calculate cross-zonal capacities respecting operational security limits using data from transmission system operators including data on the technical availability of remedial actions, not including load shedding. Where regional coordination centres conclude that those available remedial actions in the capacity calculation region or between capacity calculation regions are not sufficient to reach the linear trajectory pursuant to Article 15(2) or the minimum capacities provided for in paragraph 8 of this Article while respecting operational security limits, they may, as a measure of last resort, set out coordinated actions reducing the cross-zonal capacities accordingly. Transmission system operators may deviate from coordinated actions in respect of coordinated capacity calculation and coordinated security analysis only in accordance with Article 42(2). By 3 months after the entry into operation of the regional coordination centres		

3 of this Law or the minimum capacities provided for in paragraph 7 of this Article while respecting operational security limits and, as a measure of last resort, has set out coordinated actions reducing the cross-zonal capacities, the Transmission System Operator may decide, upon approval and under supervision from the Regulator, to deviate from the coordinated actions set out by the Regional Coordination Centre. The Transmission System Operator may deviate with respect to the coordinated capacity calculation and coordinated security analysis only in accordance with Article 38 of this Law. 5. Provided that every three (3) months the Transmission System Operator and the Regulator receive from the Regional Coordination Centre a report on the reduction of capacity or deviation from coordinated actions pursuant to paragraph 4 of this Article, which assesses the incidences and provides recommendations on how to avoid such deviations, and if ACER, acting in accordance with its powers conferred under the Energy Community legislative framework has submitted to the Regulator, directly or through the ECRB, an opinion that the prerequisites for a deviation pursuant to paragraph 4 of this Article are not fulfilled, or are of a structural nature, the Regulator shall verify the opinion of ACER and shall take appropriate action against the Transmission System Operator, or the Regional Coordination Centre, pursuant to this Law and the relevant Law on Energy	pursuant to Article 35 of this Regulation and every three months thereafter, the regional coordination centres shall submit a report, corresponding to the reports submitted pursuant to Article 16(3) of the Regulation (EU) 2019/943, to the relevant regulatory authorities, to the Energy Community Regulatory Board and, to the extent Member States are affected, to the Agency for the Cooperation of Energy Regulators on any reduction of capacity or deviation from coordinated actions pursuant to the second subparagraph and shall assess the incidences and make recommendations, if necessary, on how to avoid such deviations in the future. If the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, or the Energy Community Regulatory Board concludes that the prerequisites for a deviation pursuant to this paragraph are not fulfilled or are of a structural nature, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, or the Energy Community Regulatory Board shall submit an opinion to the relevant regulatory authorities, to the European Commission and to the Energy Community Secretariat. Before issuing an opinion, the Energy Community Regulatory Board and the Agency for the Cooperation of Energy Regulators shall consult each other. The competent		

Regulator. Any deviations of a structural nature shall be addressed in an action plan referred to in Article 32 paragraph 1 of this Law, or in an update of an existing action plan. 6. The Transmission System Operator shall use countertrading and redispatch, including cross-border redispatch, to maximize available capacities and reach the minimum capacity threshold provided for in the paragraph 7 of this Article. A coordinated and non-discriminatory procedure for cross-border congestion remedial actions shall be applied to enable such maximization, following the implementation of a redispatching and counter-trading cost-sharing methodology, developed by the Transmission System Operator and approved by the Regulator. The Transmission System Operator shall not limit the volume of available interconnection capacity as a means for solving congestions inside its bidding zone or for managing flows resulting from internal transactions within the bidding zone 7. Without prejudice to the deviations from paragraph 4 of this Article, the derogations from paragraph 10 of this Article, and the exemptions from Article 38 of this Law, the maximum transmission capacity threshold criteria are considered to be met where the following minimum levels of available capacity for cross-zonal trade are reached: 7.1 for borders using coordinated net-	regulatory authorities shall take appropriate action against transmission system operators or regional coordination centres pursuant to Article 59 or 62 of Directive EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, if the prerequisites for a deviation pursuant to this paragraph were not fulfilled. Deviations of a structural nature shall be addressed in an action plan referred to in Article 14(7) or in an update of an existing action plan. 4. The maximum level of capacity of the interconnections and the transmission networks affected by cross-border capacity between Parties to the Energy Community shall be made available to market participants complying with the safety standards of secure network operation. Counter- trading and redispatch, including cross-border redispatch, shall be used to maximise available capacities to reach the minimum capacity provided for in paragraph 8. A coordinated and non- discriminatory process for cross-border remedial actions shall be applied to enable such maximisation, following the implementation of a redispatching and counter-trading cost-sharing methodology. 5. Capacity shall be allocated by means of explicit capacity auctions or implicit auctions including both capacity and energy. Both methods may coexist on the same interconnection. For intraday trade, continuous trading, which may be		

transmission-capacity auctions, the minimum capacity shall be 70% of the transmission capacity, respecting the operational security limits after deduction of contingencies; 7.2 for borders using a flow-based capacity calculation approach, the minimum capacity shall be a margin set in the capacity calculation process as available for flows induced by cross-zonal exchange. The margin shall be 70 % of the capacity respecting operational security limits of internal and cross-zonal critical network elements, taking into account contingencies; 7.3 the total amount of 30% of the capacity can be used for the reliability margins, loop flows and internal flows on each critical network element. 8. Capacity shall be allocated through explicit auctions, or implicit auctions including both transmission capacity and energy, or both. Both methods may be applied on the same interconnection simultaneously and complementarily, including for the purpose of continuous intraday trading. Capacity may be traded on secondary market, provided that the Transmission System Operator is informed sufficiently in advance, under conditions which are defined in the Procedure of paragraph 16 of this Article. The Transmission System Operator may refuse a secondary capacity transaction, in which case the refusal shall be clearly and transparently communicated and justified to all market participants dully in advance,	complemented by auctions, shall be used. 6. In the case of congestion, the valid highest value bids for network capacity, whether implicit or explicit, offering the highest value for the scarce transmission capacity in a given timeframe, shall be successful. Other than in the case of new interconnectors which benefit from an exemption under Article 7 of Reg20 ulation (EC) No 1228/2003, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC, Article 17 of Regulation (EC) No 714/2009, as adapted and adopted by Ministerial CouncilDecision 2011/02/MC-EnC, or Article 63 of this Regulation, establishing reserve prices in capacity-allocation methods shall be prohibited. 7. Capacity shall be freely tradable on a secondary basis, provided that the transmission system operator is informed sufficiently in advance. Where a transmission system operator refuses any secondary trade (transaction), this shall be clearly and transparently communicated and explained to all the market participants by that transmission system operator and notified to the regulatory authority. 8. Transmission system operators shall not limit the volume of interconnection capacity to be made available to market participants as a means of solving congestion inside their own bidding zone or as a means of managing flows resulting from transactions internal to bidding zones. Without prejudice to the		

and notified to the Regulator. The Transmission System Operator shall offer to the market any capacity that has not been used in the primary or secondary market , in an open, transparent and non-discriminatory manner in a different timeframe. 9. In case of congestion, the valid highest value bids for network capacity, whether implicit or explicit, offered in a given timeframe, shall be successful. Other than in the case of new interconnectors which benefit exemption from third-party access under Article 38 of this Law, establishing reserve capacity prices in a capacity allocation methods shall be prohibited. As far as it is technically possible, the Transmission System Operator shall net-out the capacity requirements of electricity flows in opposite directions over the congested interconnection line, in order to use that line to its maximum capacity. Having full regard to network security, transactions that relieve the congestion shall not be refused. 10. Upon request from the Transmission System Operator, with a consent from all the regulators of the Capacity Calculation Region and a published reasoned justification, the Regulator may grant a derogation from the requirement for minimum level of available capacity of paragraph 7 of this article, for a limited period of time of no more than one (1) year at a time or, provided that the extent of the derogation decreases significantly after the first year, up to a	application of the derogations under paragraphs 3 and 9 of this Article and to the application of Article 15(2), this paragraph shall be considered to be complied with where the following minimum levels of available capacity for cross-zonal trade are reached: (a) for borders using a coordinated net transmission capacity approach, the minimum capacity shall be 70 % of the transmission capacity respecting operational security limits after deduction of contingencies, as determined in accordance with Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by MinisterialCouncil Decision 2022/03/MC-EnC; (b) for borders using a flow-based approach, the minimum capacity shall be a margin set in the capacity calculation process as available for flows induced by cross-zonal exchange. The margin shall be 70 % of the capacity respecting operational security limits of internal and cross- zonal critical network elements, taking into account contingencies, as determined in accordance with Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. The total amount of 30 % can be used for the reliability margins, loop flows and internal flows on each critical network element. 9. At the request of the transmission system operators in a capacity calculation region, the relevant regulatory authorities may grant a derogation from paragraph 8		

maximum of two (2) years. The extent of such derogations shall be limited to what is strictly necessary to maintain operational security, and shall avoid discrimination between internal and cross-zonal exchanges. Specific conditions and steps for application of a derogation shall be defined in the procedure of paragraph 16 of this article. 11. Before granting a derogation pursuant to paragraph 10 of this Article, the Regulator shall consult the regulatory authorities of other EU Member States and Energy Community Contracting Parties from the affected Capacity Calculation Region. Where a regulatory authority disagrees with the proposed derogation, the Regulator shall address the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the ACER, to decide whether the derogation should be granted. The justification and reasons for the derogation shall be published. Pursuant to a granted derogation, the Transmission System Operator shall develop and publish a methodology and define projects that shall provide a long-term solution to the issue that the derogation seeks to address. The derogation shall expire when its time limit is reached or when a solution to the issue is applied, whichever is earlier. 12. As far as it is technically possible, the Transmission System Operator shall net-out the capacity requirements of electricity flows in opposite directions over the congested interconnection line, in order to use that line to its maximum capacity.	on foreseeable grounds where necessary for maintaining operational security. Such derogations, which shall not relate to the curtailment of capacities already allocated pursuant to paragraph 2, shall be granted for no more than one-year at a time, or, provided that the extent of the derogation decreases significantly after the first year, up to a maximum of two years. The extent of such derogations shall be strictly limited to what is necessary to maintain operational security and they shall avoid discrimination between internal and cross-zonal exchanges. Before granting a derogation, the relevant regulatory authority shall consult the regulatory authorities of other Member States and Contracting Parties forming part of the affected capacity calculation regions. Where a regulatory authority disagrees with the proposed derogation, the Energy Community Regulatory Board and, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, shall decide whether it should be granted pursuant to Article 62(1)(f) of Directive (EU) 2019/944, including as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. The justification and reasons for the derogation shall be published. Before taking a decision, the Energy Community Regulatory Board and		

Having full regard to network security, transactions that relieve the congestion shall not be refused. 13. The market participants shall confirm to the Transmission System Operator their intention to use the allocated transmission capacity within a deadline sufficiently in advance of the activation time. The Transmission System Operator shall make available to the market, in an open, transparent and non-discriminatory manner, any capacity for which the intention to be used is not duly confirmed. 14. The financial consequences of a failure to fulfill the obligations related to the allocation of capacity shall be attributed to the Transmission System Operator or the NEMO, depending on who is responsible for such a failure. The market participant who fails to use the allocated transmission capacity that has been confirmed for activation pursuant to paragraph 13 of this Article, or fails to trade on the secondary market or to return back to the Transmission System Operator the unused allocated capacity in due time, shall lose any outstanding rights to the use of that capacity and shall pay a cost-reflective, justified and proportionate charge. In case the Transmission System Operator does not provide the confirmed transmission capacity it shall pay the market participant due compensation for the loss of capacity rights, but not for any consequential losses. The concrete reimbursement rules and calculation methodology in respect of the financial consequences shall be laid out by	the Agency for the Cooperation of Energy Regulators shall consult each other. Where a derogation is granted, the relevant transmission system operators shall develop and publish a methodology and projects that shall provide a long-term solution to the issue that the derogation seeks to address. The derogation shall expire when the time limit for the derogation is reached or when the solution is applied, whichever is earlier. 10. Market participants shall inform the transmission system operators concerned within a reasonable period in advance of the relevant operational period whether they intend to use allocated capacity. Any allocated capacity that is not going to be used shall be made available again to the market, in an open, transparent and non-discriminatory manner. 11. As far as technically possible, transmission system operators shall net the capacity requirements of any power flows in opposite directions over the congested interconnection line in order to use that line to its maximum capacity. Having full regard to network security, transactions that relieve the congestion shall not be refused. 12. The financial consequences of a failure to honour obligations associated with the allocation of capacity shall be attributed to the transmission system operators or NEMOs who are responsible for such a failure. Where market participants fail to use the capacity that they have committed to use, or, in the		

the Transmission System Operator in advance, approved by the Regulator and published. 15. When allocating the costs of a remedial actions between the involved transmission system operators, the Regulator in coordination with the other respective regulatory authorities, shall analyze to what extent the flows resulting from transactions internal to a bidding zone observed contribute to the congestion on the interconnector with a neighbouring bidding zone, and allocate the costs based on the contribution of the flows to the congestion, to the transmission system operators of the bidding zone creating such flows, except for the costs induced by flows resulting from transactions internal to a bidding zone that are below the level that could be expected without any structural congestion in the bidding zone. That level is jointly analyzed by all transmission system operators in a Capacity Calculation Region and defined for each individual bidding zone border and approved by all regulatory authorities in the Capacity Calculation Region. 16. In order to closely define and regulate the activities from this Article, the Transmission System Operator shall develop rules and procedures which shall implement the relevant terms and conditions or methodologies provided by the network codes and guidelines of Article 13 subparagraph 2.1 of this Law as appropriate, and which shall be approved by the Regulator and published.	case of explicitly auctioned capacity, fail to trade capacity on a secondary basis or give the capacity back in due time, those market participants shall lose the rights to such capacity and shall pay a cost-reflective charge. Any cost-reflective charges for the failure to use capacity shall be justified and proportionate. If a transmission system operator does not fulfil its obligation of providing firm transmission capacity, it shall be liable to compensate the market participant for the loss of capacity rights. Consequential losses shall not be taken into account for that purpose. The key concepts and methods for the determination of liabilities that accrue upon failure to honour obligations shall be set out in advance in respect of the financial consequences, and shall be subject to review by the relevant regulatory authority. 13. When allocating costs of remedial actions between transmission system operators, regulatory authorities shall analyse to what extent flows resulting from transactions internal to bidding zones contribute to the congestion between two bidding zones observed, and allocate the costs based on the contribution to the congestion to the transmission system operators of the bidding zones creating such flows except for costs induced by flows resulting from transactions internal to bidding zones that are below the level that could be expected without structural		

	congestion in a bidding zone. That level shall be jointly analysed and defined by all transmission system operators in a capacity calculation region for each individual bidding zone border, and shall be subject to the approval of all regulatory authorities in the capacity calculation region.		
Article 33 **Allocation of cross-zonal capacity across timeframes** 1. The Transmission System Operator shall develop and apply and submit it to the Regulator for approval an appropriate structure for efficient allocation of cross-zonal capacity across the day-ahead, intraday and balancing timeframes.. 2. The Transmission System Operator shall recalculate available cross-zonal transmission capacity after each day-ahead gate closure and after each intraday gate closure times. Based on the calculations, in the following capacity allocation process the Transmission System operator shall offer the whole available capacity including capacity dedicated to the corresponding timeframe, plus any remaining capacity not previously allocated and any capacity released by physical transmission right holders from previous allocations 3. In developing the allocation structure, the Transmission System Operator shall take into account: 3.1 the characteristics of the markets; 3.2 the operational conditions of the electricity system, such as the implications	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 17** **Allocation of cross-zonal capacity across timeframes** 1. Transmission system operators of Member States and Contracting Parties shall recalculate available cross-zonal capacity at least after day-ahead gate closure times and after intraday cross-zonal gate closure times. Transmission system operators shall allocate the available cross-zonal capacity plus any remaining cross-zonal capacity not previously allocated and any cross-zonal capacity released by physical transmission right holders from previous allocations in the following cross-zonal capacity allocation process. 2. Transmission system operators shall propose an appropriate structure for the allocation of cross-zonal capacity across timeframes, including day-ahead, intraday and balancing. That allocation structure shall be subject to review by the relevant regulatory authorities. In drawing up their proposal, the transmission system operators shall take into account:	Partially compliant	The new article Transposes the provisions from Regulation 943 on the criteria for the effective use of the remaining transmission capacities in the allocation process in different time frames such as future time frames, one day before and intraday and balancing (in real time). More details will be transposed in the Procedure for the allocation of interzonal capacities and congestion management.

of netting firmly declared schedules; 3.3 the level of harmonization of the percentages allocated to different timeframes and the timeframes adopted for the different cross-zonal capacity allocation mechanisms that are already in place. 4. Where cross-zonal day-ahead transmission capacity is available after the day-ahead gate closure, the Transmission System Operator shall use such capacity for allocation in the intraday timeframe. Where cross-zonal intraday transmission capacity is available after the intraday cross-zonal gate closure time, the Transmission System Operator shall use such capacity for the exchange of balancing energy or for imbalance netting. 5. Where cross-zonal capacity is allocated for the exchange of balancing capacity or for sharing reserves in accordance with Article 50, the Transmission System Operator shall use methodologies developed in accordance with the provisions from the Guideline on electricity balancing, indicated in Article 13 subparagraph 2.1 of this Law. The Transmission System Operator shall not increase the reliability margin calculated pursuant to the methodology developed in accordance with the provisions from the Guideline on capacity allocation and congestion management, indicated in Article 13, subparagraph 2.1 of this Law, due to the exchange of balancing capacity or sharing of reserves.	(a) the characteristics of the markets; (b) the operational conditions of the electricity system, such as the implications of netting firmly declared schedules; (c) the level of harmonisation of the percentages allocated to different timeframes and the timeframes adopted for the different cross-zonal capacity allocation mechanisms that are already in place. 3. Where cross-zonal capacity is available after the intraday cross-zonal gate closure time, transmission system operators shall use the cross-zonal capacity for the exchange of balancing energy or for the operation of the imbalance netting process. 4. Where cross-zonal capacity is allocated for the exchange of balancing capacity or sharing of reserves pursuant to Article 6(8) of this Regulation, transmission system operators shall use the methodologies developed in accordance with Regulation (EU) 2017/2195, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 5. Transmission system operators shall not increase the reliability margin calculated pursuant to Regulation. (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision		

	2022/03/MC-EnC, due to the exchange of balancing capacity or sharing of reserves		
Article 34 **Congestion income** 1. The Transmission System Operator shall develop a procedure for the calculation and distribution of congestion income which shall neither distort the allocation process in favor of any party requesting capacity or energy, nor provide a disincentive to reduce congestion. The procedure shall be subject to review and approval by the Regulator. 2. Congestion management associated with a specified timeframe may generate revenues only in the event of congestion which arises in the transmission capacity allocated for use within that timeframe. Congestion fees shall not be calculated or charged for congestion caused by new interconnectors which benefit from an exemption from third party access under article 38 of this law. 3. In the allocation of any income resulting from congestion of cross-zonal transmission capacity priority shall be given to: 3.1 guaranteeing the actual availability of the allocated capacity including compensation for the guaranteed capacity not delivered; 3.2 maintaining or increasing cross-zonal capacities by optimizing the usage of existing interconnections through coordinated remedial actions of article 31, paragraph 3 of this law or, 3.3 covering the costs from network	**Regulation 2019/943 Congestion income** 1.Congestion-management procedures associated with a pre-specified timeframe may generate revenue only in the event of congestion which arises for that timeframe, except in the case of new interconnectors which benefit from an exemption under Article 63 of this Regulation, Article 17 of Regulation (EC) No 714/2009, as adapted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC- EnC or Article 7 of Regulation (EC) No 1228/2003, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC. The procedure for the distribution of those revenues shall be subject to review by the regulatory authorities and shall neither distort the allocation process in favour of any party requesting capacity or energy nor provide a disincentive to reduce congestion. 2. The following objectives shall have priority with the respect to the allocation of any revenues resulting from the allocation of cross-zonal capacity: (a) guaranteeing the actual availability of the allocated capacity including firmness compensation; or (b) maintaining or increasing cross-zonal capacities through optimization of the usage of existing interconnectors by	Partially compliant	The new Article Transposes the provisions of Regulation 943 on the sources and treatment of congestion income and the principles of their disbursement and reporting. More details are expected to be transposed in a Procedure for the disbursement of congestion revenue which should be approved as an appendix to the Transmission Network Code.

investments that are relevant for the reduction of congestions or increase of the capacity on the interconnectors pursuant to article 32 of this law, as applicable. 4. In case all the priority expenses of paragraph 3 of this article have been adequately accomplished, the residual revenues may be taken into account by the Regulator as income when applying the methodology for calculating or fixing the network tariffs. 5. Any residual income shall be placed on a separate internal account of the Transmission System Operator until such a time as it can be used for the purposes set out in paragraph 3 of this article. 6. The distribution of the residual congestion incomes of paragraph 5 of this Article shall be determined through the procedure of paragraph 1 of this Article and by applying the Congestion Income Distribution Methodology adopted by ACER, in accordance with the provisions from the Guideline on capacity allocation and congestion management, indicated in Article 13, subparagraph 2.1 of this Law. The Transmission System Operator shall establish in advance, on annual basis, a plan on how the congestion income will be used in the forthcoming period and shall provide report to the Regulator on the actual use of that income. 7. The Regulator shall develop a report on the use of the congestion income, including: 7.1 the amount of income collected during the previous 12-month period	means of coordinated remedial actions, where applicable, or covering costs resulting from network investments that are relevant to reduce interconnector congestion 3. Where the priority objectives set out in paragraph 2 have been adequately fulfilled, the revenues may be used as income to be taken into account by the regulatory authorities when approving the methodology for calculating network tariffs or fixing network tariffs, or both. The residual revenues shall be placed on a separate internal account line until such a time as it can be spent for the purposes set out in paragraph 2. 4. The use of revenues in accordance with point (a) or (b) of paragraph 2 shall be subject to the methodology adopted by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators in accordance with Article 19(4) of Regulation (EU) 2019/943. <…>1 5. Transmission system operators shall clearly establish, in advance, how any congestion income will be used, and shall report to the regulatory authorities on the actual use of that income. By 1 March each year, the regulatory authorities shall inform the Energy Community Regulatory Board and shall publish a report setting out: (a) the amount of revenue collected for the 12-month period ending on 31 December of the previous year; (b) how that revenue was used pursuant to paragraph 2, including the specific		

ending on 31 December previous year; 7.2 how the income was disbursed in the context of paragraph 3 of this Article, including the specific projects it has been used for, and the amount placed on the separate account pursuant to paragraph 5 of this Article; 7.3 the amount used in the calculation of the transmission network tariffs pursuant to paragraph 4 of this Article and, 7.4 verification that the amount in subparagraph 7.3 of this Article complies with this Law and the rules and methodologies developed pursuant to paragraph 6 of this Article. 8. Where some of the congestion income are used when calculating network tariffs, the report from paragraph 7 of this Article shall set out how the Transmission System Operator fulfilled the priority objectives set out in paragraph 3 of this Article, where applicable. 9. The Regulator shall submit the report from paragraph 7 of this Article to the ECRB by 1 March each year.	projects the income has been used for, and the amount placed on a separate account line; (c) the amount that was used when calculating network tariffs; and; (d) verification that the amount referred to in point (c) complies with this Regulation and the methodology developed pursuant to paragraphs 3 and 4. Where some of the congestion revenues are used when calculating network tariffs, the report shall setout how the transmission system operators fulfilled the priority objectives set out in paragraph 2 where applicable. **Regulation (EU) 2018/942** **Article 4** **Tasks of ACER as regards the cooperation of transmission** system operators and distribution system operators 1. <…> 2. <…> 3. <…> 4. ACER, where appropriate, after requesting updates to the drafts submitted by transmission system operators, shall approve the methodology regarding the use of revenues from congestion income pursuant to Article 19(4) of Regulation (EU) 2019/943, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 5. <…>		

	6. The relevant regulatory authorities shall coordinate in order to jointly identify whether there is non-compliance of <…> regional coordination centres with their obligations under Energy Community law and shall take appropriate action in accordance with point (c) of Article 59(1) and point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. At the request of one or more regulatory authorities or at its own initiative, ACER shall issue a reasoned opinion as well as a recommendation to <…> regional coordination centres with regard to compliance with their obligations. 7. Where a reasoned opinion of ACER identifies a case of potential non-compliance of <…> a regional coordination centre with their respective obligations, the regulatory authorities concerned shall unanimously take coordinated decisions establishing whether there is non-compliance with the relevant obligations and, where applicable, determining the measures to be taken by the <…> regional coordination centre to remedy that non-compliance. Where the regulatory authorities fail to take such coordinated decisions unanimously within four months of the date of receipt of ACER's reasoned opinion, the matter shall be referred to ACER for a decision pursuant		

	to Article 6(10).		
Article 35 **Regional Coordination Centre** 1. Within six (6) months upon the establishment of the System Operation Region, the Transmission System Operator shall participate in the establishment, as applicable, and support the management and operation of the Regional Coordination Center established for the respective System Operation Region which includes the Bidding Zone of the Republic of Kosovo. 2. The Regional Coordination Centre complements the role of the Transmission System Operator on regional level by performing the tasks of regional relevance assigned to it as indicated in paragraph 3 of this Article, whereas the Transmission System Operator is responsible for managing the electricity flows in the transmission network and the interconnections and providing a secure, reliable and efficient electricity transmission system. In performing its tasks, the Regional Coordination Center acts independently from the national interests and the interests of participating	**Regulation 2019/943** **Article 35** **Establishment and mission of regional coordination centres** 1. <...> 2. <...> The regional coordination centres shall replace the regional security coordinators established pursuant to the system operation guideline adopted on the basis of Article 18 of Regulation (EC) No 714/2009 and shall enter into operation in accordance with Annex IV. 3. Regional coordination centres shall have a legal form referred to in Annex II to Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council. 4. In performing their tasks under Energy Community and Union law, regional coordination centres shall act independently of individual national interests and independently of the interests of transmission system operators. 5. Regional coordination centres shall complement the role of transmission system operators by performing the tasks of regional relevance assigned to them in accordance with Article 37. Transmission system operators shall be responsible for managing electricity flows and ensuring a secure, reliable and efficient electricity system in accordance with	Partially compliant	The new article partially transposes the provisions from Regulation 943 on the scope of topics for the cooperation of the OST with the RCC and the obligations to coordinate its actions, the provision of information, the monitoring of the RCC by the Regulator and the obligations, including the coverage of costs for RCC services. Full transposition should be ensured by the development and adoption of a Procedure for implementing the calculation of regional coordinated capacities and corrective actions in congestion management, as part of the Transmission Network Code.

transmission system operators. 3. The Transmission System Operator shall provide the Regional Coordination Centre all the information necessary to carry out its tasks and shall apply all the received information needed for the coordinated actions, regionally relevant terms, conditions or methodologies and other tasks, notification or recommendations issued by the Regional Coordination Centre. The Transmission System Operator shall use the services provided by the Regional Coordination Centre in the System Operation Region and the Capacity Calculation Region, in the following areas of regional significance: 3.1 coordinated cross-zonal capacity calculation; 3.2 coordinated security analysis; 3.3 coordinated remedial actions in congestion management; 3.4 creation of the common grid model; 3.5 seasonal system adequacy assessment if, and to the extent it is delegated to the Regional Coordination Centre;	point (d) of Article 40(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. **Regulation 2019/943** **Article 36** **Geographical scope of regional coordination centres** 1. The system operation regions defined by Annex V shall cover transmission system operators, bidding zones, bidding zone borders, capacity calculation regions and outage coordination regions <…> 35 2. Within six months upon the establishment of a system operation region in line with Annex V, each transmission system operator shall participate in any of the regional coordination centres defined by Annex IV. In exceptional circumstances, where the control area of a transmission system operator is part of various synchronous areas, the transmission system operator may participate in two regional coordination centres. <…>. <…> Where the activities of two or more regional coordination centres may overlap in a system operation region, the transmission system operators of that system operation region shall decide to either designate a single regional coordination		

3.6 regional week-ahead, to at least day-ahead system adequacy forecasts and preparation of risk mitigation measures; 3.7 consistency assessment of the Transmission System Operator's defense plans and restoration plans; 3.8 regional outage planning coordination; 3.9 restoration of the regional systems operation in case of outage, as requested by the transmission system operators of the System Operation Region; 3.10 post-operational and post-disturbance analysis and reporting; 3.11 regional quantification of the security reserve generation capacity margin; 3.12 regional procurement of balancing energy; 3.13 optimization of the inter-transmission system operation settlement, as requested by the transmission system operators of the System Operation Region; 3.14 identification of regional electricity crisis scenarios, if and to the extent they are delegated to the Regional	centre in that region or that the two or more regional coordination centres carry out some or all of the tasks of regional relevance in the entire system operation region on a rotational basis in coordination, while other tasks are carried out by a single designated regional coordination centre. 3. <…> 4. <…> **Regulation 2019/943** **Article 37** Tasks of regional coordination centres 1. Each regional coordination centre shall carry out at least all the following tasks of regional relevance in the system operation region for which it is established and cooperate with regional coordination centres carrying out tasks in the same system operation regions 1. Each regional coordination centre shall carry out at least all the following tasks of regional relevance in the system operation region for which it is established and cooperate with regional coordination centres carrying out tasks in the same system operation regions: (a) carrying out the coordinated capacity calculation in accordance with the methodologies developed pursuant to Regulation (EU) 2015/1222, as adopted and adapted by Ministerial		

Coordination Centre; 3.15 calculation of the maximum entry generation capacity available for the participation of foreign capacity in the capacity mechanism for the purposes of issuing a recommendation pursuant to Article 29 paragraph 7 of this Law; 3.16 identification of the needs for new transmission capacity and/or upgrade of existing transmission capacity, as applicable, to be coordinated within the System Operation Region and included in the ten (10)year network development plan; and 3.17 training and certification of the staff working for the Regional Coordination Centre. 4. The Transmission System Operator shall implement the coordinated actions issued by the Regional Coordination Centre with respect to the tasks referred to in subparagraphs 3.1, 3.2 and 3.3 of this Article, except where the implementation of the coordinated actions would result in violation of its operational security limits defined by the Transmission System Operator in accordance with Transmission Grid Code. The Transmission System Operator shall take into account	Council Decision 2022/03/MC-EnC; (b) carrying out the coordinated security analysis in accordance with the methodologies developed pursuant to Regulation (EU) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (c) creating common grid models in accordance with the methodologies and procedures developed pursuant to Regulation (EU) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (d) supporting the consistency assessment of transmission system operators' defence plans and restoration plans in accordance with the procedure set out in Regulation (EU) 2017/2196, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (e) carrying out regional week ahead to at least day-ahead system adequacy forecasts and preparation of risk reducing actions in accordance with the methodology set out in Article 8 of Regulation (EU) 2019/941, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, and the procedures set out in Regulation (EU) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (f) carrying out regional outage planning coordination in accordance with the procedures and methodologies set out in		

any recommendations issued by the Regional Coordination Centre in relation to the tasks listed in subparagraphs 3.4 to 3.16 of this Article. 5. The Transmission System Operator, in cooperation with the Transmission System Operators in the Capacity Calculation Region or the System Operation Region, shall develop and apply a procedure for the adoption, revision and implementation of the coordinated actions issued by the Regional Coordination Centre. The procedure shall also regulate the refusal to take actions, modifications of the set of actions and possible deviations, review of the actions and recommendations and their coordinated adjustment by the Regional Coordination Centre. 6. In case the Transmission System Operator decides not to implement a coordinated action as set out in this Article, it shall transparently report the detailed reasons to the Regional Coordination Centre and the transmission system operators of the System Operation Region as soon as possible.. The Transmission System Operator shall follow any assessment provided by the Regional Coordination Centre related to the impact of that decision on the other transmission system operators of the System Operation	Regulation (EU) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (g) training and certification of staff working for regional coordination centres; (h) supporting the coordination and optimisation of regional restoration as requested by transmission system operators; (i) carrying out post-operation and post-disturbances analysis and reporting; (j) regional sizing of reserve capacity; (k) facilitating the regional procurement of balancing capacity; (l) supporting transmission system operators, at their request, in the optimisation of inter- transmission system operators settlements; (m) carrying out tasks related to the identification of regional electricity crisis scenarios if and to the extent they are delegated to the regional coordination centres pursuant to Article 6(1) of Regulation (EU) 2019/941, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC; (n) carrying out tasks related to the seasonal adequacy assessments if and to the extent that they are delegated to the regional coordination centres pursuant to Article 9(2) of Regulation (EU) 2019/941, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC; (o) calculating the value for the maximum entry capacity available for the participation of foreign capacity in		

Region and any proposal of a different set of coordinated actions, following the procedure set out in paragraph 5 of this Article. 7. In case the Transmission System Operator decides to deviate from the recommendations as referred to in paragraph 4 of this Article it shall, without delay, submit a justification for its decision to the Regional Coordination Centre and to the transmission system operators of the System Operation Region and consider following any proposal received from the Regional Coordination Centre. 8. The Transmission System Operator alone, or in coordination with other transmission system operators from the System Operation Region, may initiate a review of the coordinated actions or recommendations referred to in paragraph 4 of this Article, by submitting a request to the Regional Coordination Centre. Following the findings in the review, the Regional Coordination Centre may recommend to preserve or modify the coordinated measures. The request for review shall not suspend the application of the coordinated actions in the course of the review, except where the implementation of the coordinated action would result in violation of the operational security limits	capacity mechanisms for the purposes of issuing a recommendation pursuant to Article 26(7); (p) carrying out tasks related to supporting transmission system operators in the identification of needs for new transmission capacity, for upgrade of existing transmission capacity or their alternatives, to be submitted to the regional groups established pursuant to Regulation (EU) No 347/2013, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2015/09-EnC-MC and included in the ten-year network development plan referred to in Article 51 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. the tasks referred to in the first subparagraph are set out in more detail in Annex I. 2. 2. <...> 3. Transmission system operators shall provide their regional coordination centres with the information necessary to carry out its tasks. 4. Regional coordination centres shall provide transmission system operators of the system operation region with all information necessary to implement the coordinated actions and recommendations issued by regional coordination centres. 5. The tasks set out in this Article and not already covered by the relevant network codes or guidelines shall be performed by the regional coordination centres on the basis of the decision adopted by the		

defined by each transmission system operator. 9. The Transmission System Operator, jointly with other transmission system operators in the System Operation Region may decide to grant the Regional Coordination Centre the competence to issue coordinated actions instead of recommendations for one or more of the tasks provided in subparagraphs 3.4 to 3.17 of this Article. 10. The Regulator shall coordinate with the relevant regulatory authorities of the System Operation Region to jointly identify possible non-compliance of the Regional Coordination Centre with its obligations, and submit request to ACER for a reasoned opinion and respective recommendation to the Regional Coordination Centre with regard to compliance with its obligations. Where a reasoned opinion of ACER identifies a case of potential non-compliance the Regulator, together with the relevant regulatory authorities concerned shall unanimously take coordinated decision establishing non-compliance with the relevant obligations and, where applicable, determining the measures to be taken by the Regional Coordination Centre to remedy that non-compliance. Where the regulatory	Agency for the Cooperation of Energy Regulators pursuant to Article 37(5)of Regulation (EU) 2019/943. R**egulation 2019/943** **Article 42** **Adoption and** review of coordinated actions and recommendations 1. The transmission system operators in a system operation region defined by Annex V shall develop a procedure for the adoption and revision of coordinated actions and recommendations issued by regional coordination centres in accordance with the criteria set out in paragraphs 2, 3, and 4. 2. Regional coordination centres shall issue coordinated actions to the transmission system operators in respect of the tasks referred to in points (a) and (b) of Article 37(1). Transmission system operators shall implement the coordinated actions except where the implementation of the coordinated actions would result in a violation of the operational security limits defined by each transmission system operator in accordance with Regulation (EC) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. Where a transmission system operator decides not to implement a coordinated action for the reasons set out in this paragraph, it shall transparently report the detailed reasons to the regional		

authorities fail to take such coordinated decisions unanimously within four (4) months from the date of receipt of ACER's reasoned opinion, the matter shall be referred to ACER for a decision. The Procedure of paragraph 4 of this article shall provide the conditions and responsibilities in that respect. 11. The Transmission System Operator shall cover the share of expenses and other liabilities related to the execution of the tasks of the Regional Coordination Centre relevant for its operation. The method employed to provide the coverage shall take into account the legal status of the Regional Coordination Centre and the level of commercial insurance.	coordination centre and the transmission system operators of the system operation region without undue delay. In such cases, the regional coordination centre shall assess the impact of that decision on the other transmission system operators of the system operation region and may propose a different set of coordinated actions subject to the procedure set out in paragraph 1. 3. Regional coordination centres shall issue recommendations to the transmission system operators in relation to the tasks listed in points (c) to (p) of Article 37(1) or assigned in accordance with Article 37(2). Where a transmission system operator decides to deviate from a recommendation as referred to in paragraph 1, it shall submit a justification for its decision to regional coordination centres and to the other transmission system operators of the system operation region without undue delay. 4. The review of coordinated actions or a recommendation shall be triggered at the request of one or more of the transmission system operators of the system operation region. Following the review of the coordinated action or recommendation, regional coordination centres shall confirm or modify the measure. 5. Where a coordinated action is subject to review in accordance with paragraph 4 of this Article, the request for review shall not suspend the coordinated action except		

	where the implementation of the coordinated action would result in a violation of the operational security limits defined by each individual transmission system operator in accordance with Regulation (EC) 2017/1485 as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 6. Upon the proposal of a Member State or Contracting Party in a system operation region defined by Annex V, <…>, the Member States or Contracting Parties in a system operation region may jointly decide to grant the competence to issue coordinated actions to their regional coordination centre for one or more of the tasks provided for in points (c) to (p) of Article 37(1) of this Regulation. **Article 46 Monitoring and reporting 40 REGULATION (EU) 2019/943 OF 5 JUNE 2019 1.** Regional coordination centres shall establish a process for the continuous monitoring of at least: (a) their operational performance; (b) the coordinated actions and recommendations issued, the extent to which the coordinated actions and recommendations have been implemented by the transmission system operators and the outcome achieved; (c) the effectiveness and efficiency of each of the tasks for which they are responsible and, where applicable, the rotation of those tasks. 2. Regional coordination centres shall account for their costs in a transparent		

	manner and report them to the Energy Community Regulatory Board, and to the extent that Member States are involved, to the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, and to the regulatory authorities in the system operation region. 3. Regional coordination centres shall submit an annual report on the outcome of the monitoring provided for in paragraph 1 and information on their performance to the ENTSO for Electricity, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, the Energy Community Regulatory Board, the regulatory authorities in the system operation region and the Security of Supply Group. 4. Regional coordination centres shall report any shortcomings that they identify in the monitoring process under paragraph 1 to the ENTSO for Electricity, the regulatory authorities in the system operation region, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, the Energy Community Regulatory Board, the Security of Supply Group and the other competent authorities of Member States and Contracting Parties responsible for the prevention and management of crisis situations. On the basis of that report, the relevant regulatory authorities of the system operation region may propose measures to address the shortcomings to the regional coordination centres. 5. Without prejudice to the need to protect security and the confidentiality of commercially sensitive information, regional coordination centres shall make public the reports referred to		

	in paragraphs 3 and 4. Regulation 2019/43 Article 47 Liability In proposals for the establishment of regional coordination centres in accordance with Article 35, the transmission system operators in the system operation region shall include the necessary steps to cover liability related to the execution of regional coordination centres' tasks. The method employed to provide the cover shall take into account the legal status of regional coordination centres and the level of commercial insurance cover available **Regulation 2018/942** **Article 4** **Tasks of** ACER as regards the cooperation of transmission system operators and distribution system operators 1. <…> 2. <…> 3. <…> 4. ACER, where appropriate, after requesting updates to the drafts submitted by transmission system operators, shall approve the methodology regarding the use of revenues from congestion income pursuant to Article 19(4) of Regulation (EU) 2019/943, as adapted and adopted by Ministerial Council		

	Decision 2022/03/MC-EnC. 5. <…> 6. The relevant regulatory authorities shall coordinate in order to jointly identify whether there is non-compliance of <…> regional coordination centres with their obligations under Energy Community law and shall take appropriate action in accordance with point (c) of Article 59(1) and point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. At the request of one or more regulatory authorities or at its own initiative, ACER shall issue a reasoned opinion as well as a recommendation to <…> regional coordination centres with regard to compliance with their obligations. 7. Where a reasoned opinion of ACER identifies a case of potential non-compliance of <…> a regional coordination centre with their respective obligations, the regulatory authorities concerned shall unanimously take coordinated decisions establishing whether there is non-compliance with the relevant obligations and, where applicable, determining the measures to be taken by the <…> regional coordination centre to remedy that non-compliance. Where the regulatory authorities fail to take such coordinated decisions unanimously within four months of the date of receipt of ACER's reasoned		

	opinion, the matter shall be referred to ACER for a decision pursuant to Article 6(10).		
Article 36 **Compensation mechanism between Transmission system operators** 1. The Transmission System Operator shall participate in the Inter-Transmission system operators' Compensation mechanism (ITC mechanism) between the transmission system operators within the Continental Europe synchronous area of the ENTSO-E network and shall pay and receive compensations for the costs incurred by hosting the cross-border flows of electricity in the transmission network of the Republic of Kosovo. The corresponding compensation shall be paid to, or received from, the transmission system operators of the systems from which the flows originated and the systems where the flows ended. 2. The Transmission system Operator shall receive compensations for the costs incurred by hosting cross-border flows of electricity transiting the network of the Republic of Kosovo. The corresponding compensations shall be paid by the Transmission System Operators of the systems from which the flows have originated and the systems where the flows ended. 3. The Transmission System Operator shall pay compensations for the	**Regulation (EU) 2019/943** Article 49 Inter-transmission system operator compensation mechanism 1. Transmission system operators shall receive compensation for costs incurred as a result of hosting cross-border flows of electricity on their networks. 2. The compensation referred to in paragraph 1 shall be paid by the operators of national transmission systems from which cross-border flows originate and the systems where those flows end. 3. Compensation payments shall be made on a regular basis with regard to a given period in the past. Expost adjustments of compensation paid shall be made where necessary, to reflect costs actually incurred.2 <…> 4. <...> 5. The magnitude of cross-border flows hosted and the magnitude of cross-border flows designated as originating or ending in national transmission systems shall be determined on the basis of the physical flows of electricity actually measured during a given period. 6. The costs incurred as a result of hosting	Partially compliant	Article 56 of the existing law (Compensation mechanism between transmission system operators) has been completed with the transposition of the provisions from Regulation 943 on the rights and obligations in the payment of transit fees, for the calculation of costs (methodology) and for the distribution of revenues . Full transposition requires the development and adoption of a Procedure for the implementation of the ITC mechanism, in addition to the Transmission Network Code, which will also ensure the full transposition of Regulation (EU) 838/2010

cross-border electricity flows that originated or ended on the territory of the Republic of Kosovo, to the corresponding transmission system operators of the systems that have supported the transit of the flows. 4. The magnitude of the cross-border flows pursuant to paragraph 1 of this Article shall be determined on the basis of the physical flows of electricity measured on the borders with the neighboring systems during the given period. 5. Compensation payments shall be made on a regular basis with regard to a given period of time in the past. Ex-post adjustments of compensation paid shall be made where necessary, to reflect costs actually incurred. 6. The costs incurred as a result of hosting cross-border flows are established on the basis of the forward-looking long-run average incremental costs, taking into account losses, investment in new infrastructure, and an appropriate proportion of the cost of existing infrastructure, in so far as such infrastructure is used for the transmission of cross-border flows, in particular taking into account the need to guarantee security of supply. When establishing the costs incurred, recognized standard-costing methodologies are used. Benefits that a network incurs as a result of hosting cross-border flows shall be taken into account to reduce the compensation received. 7. The Transmission System Operator shall apply a procedure for	cross-border flows shall be established on the basis of the forward-looking long-run average incremental costs, taking into account losses, investment in new infrastructure, and an appropriate proportion of the cost of existing infrastructure, in so far as such infrastructure is used for the transmission of cross-border flows, in particular taking into account the need to guarantee security of supply. When establishing the costs incurred, recognised standard-costing methodologies shall be used. Benefits that a network incurs as a result of hosting cross-border flows shall be taken into account to reduce the compensation received. 7. For the purpose of the inter-transmission system operator compensation mechanism only, where transmission networks of two or more Member States or Contracting Parties form part, in whole or in part, of a single control block, the control block as a whole shall be considered as forming part of the transmission network of one of the Member States or Contracting Parties concerned, in order to avoid flows within control blocks being considered as cross-border flows under point (b) of Article 2(2) and giving rise to compensation payments under paragraph 1 of this Article. The regulatory authorities of the Member States or Contracting Parties concerned may decide which of the Member States or Contracting Parties concerned shall be		

implementing the ITC mechanism defining in required detail the conditions, the guarantees for security of supply and the use of revenues.. 8. For the purpose of the inter-transmission system operator compensation mechanism only, where transmission networks of the Republic of Kosovo and one or more other Contracting Parties form parts, in whole or in part, of a single control block, the control block as a whole shall be considered as part of the transmission network of one of the Contracting Parties concerned, in order to avoid flows within control blocks being considered as cross-border flows and giving rise to compensation payments under paragraph 1 of this Article. The Regulator, together with regulatory authorities of the Contracting Parties concerned, shall decide which of the Contracting Parties concerned shall be that of which the control block as a whole is to be considered to form part.	that of which the control block as a whole is to be considered to form part		
Article 37 **Provision of information by the Transmission System Operator** 1. The Transmission System Operator shall establish a mechanism for exchange of information to ensure security of the networks in the context of congestion management. The information published in that context shall include: 1.1 the safety, operational and planning standards used by the Transmission System Operator and, 1.2 the general scheme applied for calculation of the total transmission	**Regulation (EU) 2019/943** Article 50 Provision of information 1. Transmission system operators shall put in place coordination and information exchange mechanisms to ensure the security of the networks in the context of congestion management. 2. The safety, operational and planning standards used by transmission system operators shall be madepublic. The information published shall include a general scheme for the calculation of the	Partially complaint	new article, article 59 of the existing law (Important information for cross-border flows) has been replaced with an expanded article that transposes the provisions from Regulation 943 for the accurate and timely provision of data by the TSO to market participants about the transmission capacity in availability and all data required for the performance of the system, together with the obligation for market participants to provide the data, and confidentiality criteria. Full

capacity and the transmission reliability margin, based upon the electrical and physical features of the network, as approved by the Regulator. 2. The Transmission System Operator shall publish a set of data and forecasts aimed to ensure transparency on the electricity market, including: 2.1 estimates of the available transmission capacity for each day indicating any available transmission capacity already reserved, made at specified intervals before the day of physical transport and including week-ahead and month-ahead estimates, as well as quantitative indication of the expected reliability of the available capacity; 2.2 relevant data on aggregated forecasted and actual demand, on availability and actual use of generation and load assets, and on availability and use of the networks and interconnections; 2.3 relevant data on balancing power and reserve capacity, and aggregated estimate data on the availability of flexibility, including storage capacity, and demand response; and 2.4 estimated aggregated data on the availability and actual use of small generation and load assets, including renewable generation assets aggregated per type of technology. 3. The Transmission System Operator shall provide the data to the ENTSO-E identified in paragraph 2 of this article, as well as other required data, in a structured and timely manner following the	total transfer capacity and the transmission reliability margin based upon the electrical and physical features of the network. Such schemes shall be subject to approval by the regulatory authorities. 3. Transmission system operators shall publish estimates of available transfer capacity for each day, indicating any available transfer capacity already reserved. Those publications shall be made at specified intervals before the day of transport and shall include, in any event, week-ahead and month-ahead estimates, as well as a quantitative indication of the expected reliability of the available capacity. 4. Transmission system operators shall publish relevant data on aggregated forecast and actual demand, on availability and actual use of generation and load assets, on availability and use of the networks and interconnections, on balancing power and reserve capacity and on the availability of flexibility. For the availability and actual use of small generation and load assets, aggregated estimate data may be used. 5. The market participants concerned shall provide the transmission system operators with the relevant data. 6. Generation undertakings which own or operate generation assets, where at least one generation asset has an installed capacity of at least 250 MW, or which have a portfolio comprising at least 400		transposition requires the development of the Rules and procedure for the collection and publication of data and their approval as part of the Transmission Network Code, which will ensure the full transposition of Regulation (EU) 543/2013.

applied methodology published by ENTSO-E, to be published on its Transparency Platform. 4. The Regulator shall assess and approve the rules and procedures for collection and publication of data developed by the Transmission System Operator pursuant to paragraphs 2 and 3 of this article, applying the respective methodology of ENTSO-E. 5. The concerned market participants, network users, customers, and other stakeholders that own the information are obliged to provide the Transmission System Operator with the relevant data in a timely and regular manner. 6. Energy enterprise that performs electricity generation and owns or operates generation assets, where at least one generation unit has an installed capacity of at least 1 MW, shall keep at the disposal of the Regulator, the Competition Authority of the Republic of Kosova and the Energy Community Secretariat, for five (5) years all hourly data per plant, that is necessary to verify all operational dispatching decisions and the bidding behaviour at power exchanges, interconnection auctions, power reserve markets and bilateral markets. The per-plant and per hour information to be stored shall include, but shall not be limited to, data on available generation capacity and committed reserves, including allocation of those committed reserves on a per-plant level, at the times the bidding is carried out and when production takes place.	MW of generation assets, shall keep at the disposal of the regulatory authority, the national competition authority and the Energy Community Secretariat, for five years all hourly data per plant that is necessary to verify all operational dispatching decisions and the bidding behaviour at power exchanges, interconnection auctions, reserve markets and over-the-counter- markets. The per-plant and per hour information to be stored shall include, but shall not be limited to, data on available generation capacity and committed reserves, including allocation of those committed reserves on a per-plant level, at the times the bidding is carried out and when production takes place. 7. Transmission system operators shall exchange regularly a set of sufficiently accurate network and load flow data in order to enable load flow calculations for each transmission system operator in its relevant area. The same set of data shall be made available to the regulatory authorities, and to the Energy Community Secretariat, Member States and Contracting Parties upon request. The regulatory authorities, Member State and Contracting Parties and the Energy Community Secretariat shall treat that set of data confidentially, and shall ensure that confidential treatment is also given by any consultant carrying out analytical work on their request, on		

7. The data preserved according to paragraph 6 is necessary to verify all operational dispatching decisions and the bidding behavior at power exchanges, interconnection auctions, reserve markets and bilateral markets, as well as data on available generation capacity and committed reserves and their allocation at the times the bidding is carried out and when generation takes place. 8. The Transmission System Operators and the Regulator shall treat the data received pursuant paragraphs 5 and 6 of this article according to the rules for confidentiality and shall ensure that confidential treatment is also applied by any third party having access to the data for carrying out analytical work on the basis of those data. 9. When required by the Regional Coordination Centre, the Transmission System Operator shall exchange regularly with the other transmission system operators a set of sufficiently accurate network and load flow data, in order to enable application of the load flow method for capacity calculations for transmission system operators in the Capacity Calculation Region. The same set of data shall be made available to the regulatory authorities in the respective area, to the Energy Community Secretariat, and to the transmission system operators in other Contracting Parties upon request.	the basis of those data.		
Article 38 **Exemptions for new interconnections of electricity**	CHAPTER VII NETWORK CODES AND GUIDELINES	Partially compliant	Article 60 of the existing law (New direct current interconnections) has been amended with provisions from

1. New direct current interconnectors, or such interconnectors undergoing significant enlargement of their transmission capacity, which were not completed beforeentry into force of this law, at the request of the investor submitted to the Regulator, may be exempted for a limited period of time from third party access defined in the relevant Law on Energy, and from payment of a congestion fee under article 34 of this law, if: 1.1 interconnector improves competition in electricity supply; 1.2 risk levels related to the investment are such that the investment could not be carried out if exemption is not granted; 1.3 interconnector is owned by a natural or legal person which is separate, at least in terms of its legal form, from the system operators in whose systems that interconnector is to be built; 1.4 charges are levied on users of the interconnector; 1.5 since the entry into force of this law, no part of the capital or operating costs of the interconnector has been recovered through any tariff component applied for the use of transmission or distribution networks linked to the interconnector; and 1.6 the exemption does not harm competition or effective functioning of the internal electricity market of the Republic of Kosovo or the market of another Energy Community Contracting Party or EU member State, if applicable, to which the interconnector is linked.	45 Article 58 Adoption of network codes and guidelines The Energy Community shall transpose and implement the network codes and guidelines developed at European Union level and as adapted by the Ministerial Council. Article 59 Establishment of network codes <…> Article 60 Amendments of network codes <…> Article 61 Guidelines <…> Article 62 Right of Contracting Parties to provide for more detailed measures This Regulation shall be without prejudice to the rights of Contracting Parties to maintain or introduce measures that contain more detailed provisions than those set out in this Regulation, in the guidelines referred to in Article 61 or in the network codes referred to in Article 59, provided that those measures are compatible with Energy Community law. **Regulation (EU) 2019/943** **CHAPTER VIII** **FINAL PROVISIONS** **Article 63** **New interconnectors**		Regulation 943 partially transposing Article 63 - in the context of the derogation of new HVDC lines (RrVTL) (and eventually RrV) from third-party access and congestion revenue, including terms, procedure, notices, limitations, oversight and reporting. The full transposition of Article 63 of Regulation 943 requires the development and approval of a Procedure for granting exemptions from derogations for third-party access and congestion charges for electricity interconnectors, and its approval by the Regulator.

2. In special cases, paragraph 1 of this article is applicable also for interconnectors with alternating power, under condition that costs and risks of the said investment are especially high in comparison to costs and risks normally incurred when connecting two neighboring national transmission systems through an alternating power interconnector. 3. Exemptions from paragraph 1 of this Article may cover a portion or entire capacity of the interconnector. 4. The decision granting the exemption under this Article shall be applied on a case-by-case basis by the Regulator, in coordination with one or more regulatory authorities of the EU Member States or Energy Community Contracting Parties concerned. Upon receiving a request for granting of a derogation, the Regulator shall notify without delay the Energy Community Secretariat and the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the ACER, and submit a copy of the request. Within two (2) months following the last notification for the request submitted by a concerned regulatory authority the Regulator may receive an advisory opinion from the ECRB or, to the extent EU Member States are affected, from ACER, and may take a decision based on that opinion. 5. When taking decisions on granting exemptions from non-discriminatory third-party access for a new interconnector, the Regulator shall coordinate with the regulatory authority of the concerned	1. New direct current interconnectors may, upon request, be exempted, for a limited period, from Article 19(2) and (3) of this Regulation and from Articles 6 and 43, Article 59(7) and Article 60(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC provided that the following conditions are met: (a) the investment enhances competition in electricity supply; (b) the level of risk attached to the investment is such that the investment would not take place unless an exemption is granted; (c) the interconnector is owned by a natural or legal person which is separate, at least in terms of its legal form, from the system operators in whose systems that interconnector is to be built; (d) charges are levied on users of that interconnector; (e) since 1 July 2007, no part of the capital or operating costs of the interconnector has been recovered from any component of charges made for the use of transmission or distribution systems linked by the interconnector; and (f) an exemption would not be to the detriment of competition or the effective functioning of the internal market for electricity, or the efficient functioning of the regulated system to which the interconnector is linked.		

country and agree on the length of the exemption, as well as on the manner of functioning of the interconnector during and after the elapse of the exemption phase. In imposing these conditions special consideration shall be paid to enable: 5.1 new transmission capacities to be developed, 5.2 enhancement of existing transmission capacities, 5.3 sustainable and feasible project timeframes, and 5.4 specific circumstances in each of the involved systems. 6. Prior to granting the exemption, the Regulator shall decide on the rules and mechanisms for capacity management and allocation, in mutual agreement with the regulatory authority concerned. Rules on restricted capacity management shall include the obligation to offer unutilized capacities on the market and the possibility for the users of the transmission facility to trade their contracted capacities on the secondary market. In the assessment of the criteria indicated in sub-paragraphs 1.1, 1. 2 and 1.6 of paragraph 1 of this Article, the results of the capacity allocation procedure shall be taken into consideration. 7. Where the Regulator, together with other concerned regulatory authorities, have reached an agreement on the decision to grant the exemption, within six (6) months from the decision, the Regulator shall notify the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the ACER on the decision, including any conditions	2. Paragraph 1 shall also apply, in exceptional cases, to alternating current interconnectors provided that the costs and risks of the investment in question are particularly high when compared with the costs and risks normally incurred when connecting two neighbouring national transmission systems by an alternating current interconnector. 3. Paragraph 1 shall also apply to significant increases of capacity in existing interconnectors. 4. The decision granting an exemption as referred to in paragraphs 1, 2 and 3 shall be taken on a case-bycase basis by the regulatory authorities of the Member States and Contracting Parties concerned. An exemption may cover all or part of the capacity of the new interconnector, or of the existing interconnector with significantly increased capacity. Within two months of receipt of the request for exemption by the last of the regulatory authorities concerned, Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, may provide those regulatory authorities with an opinion. The regulatory authorities may base their decision on that opinion. In deciding to grant an exemption,		

referred to in paragraph 5 of this Article, and publish it accordingly. 8. Notwithstanding paragraph 7 of this Article, the Regulator shall notify the Energy Community Secretariat, the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the European Commission and ACER on every request for exemption received. The adopted decision shall be notified, without delay, to the Energy Community Secretariat, and, to the extent EU Member States are affected, to the European Commission, together with all the relevant information with respect to the decision. That information may be submitted in aggregated form and shall enable the Energy Community Secretariat and, to the extent EU Member States are affected, the European Commission, to reach a well-founded opinion. 9. In particular, the information of paragraph 8 of this Article shall contain information on the: 9.1 reasons based on which the exemption was granted or rejected, including financial information justifying the need for such exemption; 9.2 analysis on the effect of granted exemption on competition and effective functioning of the internal market; 9.3 reasons related to the timeframe and the share of capacity for which the exemption is granted and, 9.4 results of the consultation process of the concerned regulatory authorities . 10. The Regulator shall apply any invitation to modify or withdraw the	regulatory authorities shall take into consideration, on a case- by-case basis, the need to impose conditions regarding the duration of the exemption and non- discriminatory access to the interconnector. When deciding on those conditions, regulatory authorities shall, in particular, take account of additional capacity to be built or the modification of existing capacity, the time-frame of the project and national circumstances. Before granting an exemption, the regulatory authorities of the Contracting Parties and Member States concerned shall decide on the rules and mechanisms for management and allocation of capacity. Those congestion-management rules shall include the obligation to offer unused capacity on the market and users of the facility shall be entitled to trade their contracted capacities on the secondary market. In the assessment of the criteria referred to in points (a), (b) and (f) of paragraph 1, the results of the capacity-allocation procedure shall be taken into account. Where all the regulatory authorities concerned have reached agreement on the exemption decision within six months of receipt of the request, they shall inform the Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators of that decision. The exemption decision, including any conditions referred to in the third		

decision regarding the granting of the derogation received, within fifty (50) working days from the day following the submission of the notification under paragraph 9 of this Article, from the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, from the European Commission. This term may be extended by an additional fifty (50) working days in case update of the information has been requested by the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, by the European Commission. The additional period shall begin on the day following the submission of the updated information. The initial period may also be extended by consent of the Regulator, the concerned regulatory authorities, and the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the European Commission. 11. Where the requested information of paragraph 10 of this Article is not provided within the period set out in the Energy Community Secretariat's or, to the extent Member States are affected, the European Commission's request, the notification from the Regulator shall be deemed to be withdrawn unless, before the expiry of that period, either the period is extended by consent of the Regulator, the concerned regulatory authorities and the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission, or when the Regulator and the concerned regulatory	subparagraph of this paragraph, shall be duly reasoned and published. 5. The decision referred to in paragraph 4 shall be taken by the Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC,: (a) where the regulatory authorities concerned have not been able to reach an agreement within six months from the date on which the last of those regulatory authorities received the exemption request; or (b) upon a joint request from the regulatory authorities concerned. Before taking such a decision, the Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, shall consult the regulatory authorities concerned and the applicants. 6. Notwithstanding paragraphs 4 and 5, Contracting Parties may provide for the regulatory authority or the Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, as the case may be, to submit, for a formal decision, to the relevant body in the Contracting Parties, its opinion on the request for an exemption. That opinion shall be published together with		

authorities, in a duly reasoned statement, inform the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the European Commission that they consider the notification to be valid and complete. 12. The Regulator shall take into consideration the opinion of the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the opinion of the European Commission, that recommends to withdraw or amend the exemption decision. In the event when the Regulator's final decision differs from the opinion issued by the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission, the Regulator shall ensure its publication accompanied by the reasons on which such a decision was grounded. 13. The Regulator shall implement any decision on exemption pursuant to this Article brought by the ECRB or, to the extent Member States are affected, the ACER, acting in accordance with its powers conferred to it under the Energy Community legislative framework, issued in the case where the Regulator and the regulatory authorities involved failed to issue such a decision within six (6) months from the date on which the last of those regulatory authorities received the exemption request, or upon a prior joint request by the Regulator and the regulatory authorities concerned. 14. The Regulator, in cooperation with the Transmission System Operator and in	the decision. 7. A copy of every request for exemption shall be transmitted for information without delay by the regulatory authorities to the Energy Community Secretariat and Energy Community Regulatory Board, and to the extent Member States are affected to the European Commission and the Agency for the Cooperation of Energy Regulators on receipt. The decision shall be notified, without delay, by the regulatory authorities concerned or by Energy Community Regulatory Board and, to the extent Member States are affected, by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators (the notifying bodies), to the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, to the European Commission, together with all the relevant information with respect to the decision. That information may be submitted to the Energy Community Secretariat, and to the extent Member States are affected, to the European Commission in aggregate form, enabling the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission to reach a well-founded decision. In particular, the information shall contain: (a) the detailed reasons on the basis of which the exemption was granted or refused, including the financial information justifying the need for the exemption;		

coordination with the energy regulatory authorities of the Capacity Calculation Region, shall adopt a procedure for granting exemptions from third party access and congestion fee for electricity interconnectors, which shall identify the responsibilities and define the conditions for derogation and steps taken by the stakeholders and responsible bodies involved in the process of derogation, including the notification obligations and timing. 15. The Energy Community Secretariat's or, to the extent Member States are affected, the European Commission' s approval of an exemption decision shall expire two (2) years after the date of its adoption in case the construction of the interconnector has not started by that date, and five (5) years after the date of its adoption if the interconnector has not become operational by that date, unless the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission decides, on the basis of a prior reasoned request submitted by the Regulator, together with the concerned regulatory authorities notifying that any delay is due to major obstacles beyond the control of the person to whom the exemption has been granted. 16. In case the Regulator decides to modify an exemption decision, it shall notify such a decision to the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the European Commission, together with all the relevant	(b) the analysis undertaken of the effect on competition and the effective functioning of the internal market for electricity resulting from the grant of the exemption; (c) the reasons for the time period and the share of the total capacity of the interconnector in question for which the exemption is granted; and (d) the result of the consultation of the regulatory authorities concerned. 8. Within 50 working days of the day following that of receipt of the notification under paragraph 7, the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission may issue an opinion inviting the notifying bodies to amend or withdraw the decision to grant an exemption. That period may be extended by an additional 50 working days where further information is requested by the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission. The additional period shall begin on the day following receipt of the complete information. The initial period may also be extended by consent of both the Energy Community Secretariat, or, to the extent Member States are affected, the European Commission and the notifying bodies. Where the requested information is not provided within the period set out in the Energy Community Secretariat's, or, to the extent Member States are affected, the		

information with respect to the decision. Conditions set forth in this Article apply to the decision to modify an exemption decision, taking into account the particularities of the existing exemption. 17. Conditions and procedures for granting authorizations for the construction of new interconnectors, shall be approved by means of a Decision of the Regulator issued within one (1) year from the entry into force of this law. Authorizations shall enter into force upon obtaining necessary permits and authorizations envisaged in the relevant legislation in force for construction of electricity transmission lines, including ownership rights on the parcel needed for the construction of the line. 18. The Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission may, upon request from the Regulator or on its own initiative, to reopen proceedings relating to an exemption request where: 18.1 it is taking due account of the legitimate expectations of the parties and of the economic balance achieved in the original exemption decision, there has been a material change in any of the facts on which the decision was based; 18.2 the undertakings act contrary to their commitments or, 18.3 the decision was based on incomplete, incorrect or misleading information, which was provided by the parties.	European Commission's request, the notification shall be deemed to be withdrawn unless, before the expiry of that period, either the period is extended by consent of both the Energy Community Secretariat, or, to the extent Member States are affected, the European Commission and the notifying bodies, or the notifying bodies, in a duly reasoned statement, inform the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the European Commission that they consider the notification to be complete. The notifying bodies shall take the utmost account of a Secretariat's or, to the extent Member States are affected, the European Commission's opinion that recommends to amend or withdraw the exemption decision. Where the final decision diverges from the Secretariat's, or, to the extent Member States are affected, the European Commission's opinion, the regulatory authority concerned shall provide and publish, together with that decision, the reasoning underlying its decision. Diverting decisions shall be included in the agenda of the first meeting of the Ministerial Council following the date of the decision, for information and discussion. The Energy Community Secretariat and the European Commission shall protect the confidentiality of commercially sensitive information. he Energy Community Secretariat's or, to the extent Member States are affected, the European Commission's opinion on an		

	exemption decision shall expire two years after the date of its adoption in the event that construction of the interconnector has not started by that date, and five years after the date of its adoption if the interconnector has not become operational by that date, unless the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission decides, on the basis of a reasoned request by the notifying bodies, that any delay is due to major obstacles beyond the control of the person to whom the exemption has been granted. 9. Where the regulatory authorities of the Contracting Parties and Member States concerned decide to modify an exemption decision, they shall notify their decision to the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission without delay, together with all the relevant information with respect to the decision. Paragraphs 1 to 8 shall apply to the decision to modify an exemption decision, taking into account the particularities of the existing exemption. 10. The Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission may, on request or on its own initiative, reopen proceedings relating to an exemption request where: (a) taking due account of the legitimate expectations of the parties and of the economic balance- achieved in the original exemption decision, there has		

	been a material change in any of the facts on which the decision was based; (b) the undertakings concerned act contrary to their commitments; or (c) the decision was based on incomplete, incorrect or misleading information, which was provided byDthe parties. 11. <…>		
CHAPTER V **ORGANIZATION OF THE ELECTRICITY MARKET** **Article 39** **Principles regarding the operation of electricity markets** 1. Electricity market shall operate in accordance with the following principles: 1.1 prices shall be formed on the basis of demand and supply; 1.2 customers shall be enabled to benefit from market opportunities and competition on retail markets and shall be empowered to act as market participants in the energy market and the energy transition; 1.3 market participation of final customers and small enterprises by enabling:	**Regulation (EU) 2019/943 CHAPTER II** **GENERAL RULES FOR THE ELECTRICITY MARKET** **Article 3** **Principles regarding the operation of electricity markets** Contracting Parties, regulatory authorities, transmission system operators, distribution system operators, market operators and delegated operators shall ensure that electricity markets are operated in accordance with the following principles: (a) prices shall be formed on the basis of demand and supply; (b) market rules shall encourage free price formation and shall avoid actions which prevent price formation on the basis of demand and supply; (c) market rules shall facilitate the development of more flexible generation, sustainable low carbon generation, and more flexible demand; (d) customers shall be enabled to benefit from market opportunities and increased competition on retail markets and shall be empowered to act as market participants	Partially compliant	The new article partially transposes the provisions of Regulation 943 for the principle of operation of the electricity market with a focus on competition, empowering suppliers and protecting against price fluctuations.

1.3.1 customers to participate in the electricity market; 1.3.2 participation to the electricity market by the electricity transmission and electricity distribution system users through aggregation of electricity production capacities or demand response; 1.3.3 equal market participation of all participants, including electricity producers, storage operators and demand response, in accordance with the conditions provided by this law; 1.4 safe and sustainable generation, energy storage and demand response shall participate on equal footing in the market, under the requirements provided for in the this law; 1.5 barriers to cross-border electricity flows between Contracting Parties and cross-border transactions on electricity markets and related services markets shall be progressively removed; 1.6 all generators shall be directly or indirectly responsible for selling the electricity they generate; 1.7 in order to allow market participants to be protected against price volatility risks on a market basis, and	in the energy market and the energy transition; (e) market participation of final customers and small enterprises shall be enabled by aggregation of generation from multiple power-generating facilities or load from multiple demand response facilities to provide joint offers on the electricity market and be jointly operated in the electricity system, in accordance with Energy Community competition law; (f) market rules shall enable the decarbonisation of the electricity system and thus the economy, including by enabling the integration of electricity from renewable energy sources and by providing incentives for energy efficiency; (g) market rules shall deliver appropriate investment incentives for generation, in particular for long-term investments in a decarbonised and sustainable electricity system, energy storage, energy efficiency and demand response to meet market needs, and shall facilitate fair competition thus ensuring security of supply; (h) barriers to cross-border electricity flows between bidding zones or Parties to the Energy Community and cross-border transactions on electricity markets and related services markets shall be progressively removed; (i) market rules shall provide for regional cooperation where effective; (j) safe and sustainable generation, energy storage and demand response shall		

mitigate uncertainty on future returns on investment, long-term hedging products shall be tradable on power exchanges in a transparent manner and long-term electricity supply contracts shall be negotiable and concluded outside of the power exchanges directly between the supplier and the customer or through a broker; 1.8 market participants shall have a right to obtain access to the transmission networks and distribution networks on objective, transparent and non-discriminatory terms.	participate on equal footing in the market, under the requirements provided for in the Union law; (k) all producers shall be directly or indirectly responsible for selling the electricity they generate; (l) market rules shall allow for the development of demonstration projects into sustainable, secure and low-carbon energy sources, technologies or systems which are to be realised and used to the benefit of society; (m) market rules shall enable the efficient dispatch of generation assets, energy storage and demand response; (n) market rules shall allow for entry and exit of electricity generation, energy storage and electricity supply undertakings based on those undertakings' assessment of the economic and financial viability of their operations; (o) in order to allow market participants to be protected against price volatility risks on a market basis, and mitigate uncertainty on future returns on investment, long-term hedging products shall be tradable on exchanges in a transparent manner and long-term electricity supply contracts shall be negotiable over the counter, subject to compliance with Energy Community competition law; (p) market rules shall facilitate trade of products across the Energy Community		

	and regulatory changes shall take into account effects on both short-term and long-term forward and futures markets and products; (q) market participants shall have a right to obtain access to the transmission networks and distribution networks on objective, transparent and non-discriminatory terms.		
Article 40 **Electricity Market** 1. The electricity market includes wholesale electricity market, retail electricity market and other electricity markets. Electricity markets are organized in accordance with this law, the electricity market rules and the respective European regulations adopted within the Energy Community framework. 2. The wholesale electricity market includes: 2.1 bilateral electricity market and 2.2 organized electricity market. 3. The bilateral electricity market is a market where the purchase and sale of electricity is carried out directly between the participants of the electricity market through a bilateral contract for the purchase and sale of electricity. 4. Energy entities that are publicly owned and those entities that provide public services, trading (buying and selling) electricity, required to meet the obligations and rights according to the permit, carry it out in compliance with the procedures for trading electricity, which are proposed by	**Regulation (EU)2019/943** **CHAPTER II** **GENERAL RULES FOR THE ELECTRICITY MARKET** **Article 3** **Principles regarding the operation of** electricity markets Contracting Parties, regulatory authorities, transmission system operators, distribution system operators, market operators and delegated operators shall ensure that electricity markets are operated in accordance with the following principles: (a) prices shall be formed on the basis of demand and supply; (b) market rules shall encourage free price formation and shall avoid actions which prevent price formation on the basis of demand and supply; (c) market rules shall facilitate the development of more flexible generation, sustainable low carbon generation, and more flexible demand; (d) customers shall be enabled to benefit from market opportunities and increased	Partially complaint	Article 22 of the existing law (electricity market) has been partially transposed and amended with provisions from Article 3 of Regulation 943 that define the types of market and the obligations and responsibilities of OST, OT and publicly owned producers in the operation of different markets.

the Transmission System Operator, and approved and published by the Regulator. In order to ensure cost efficiency and the lowest possible price, given the specifics of the electricity market, these procedures are not subject to the requirements of the relevant Law on Public Procurement. 5. The organized electricity market is a market where the purchase and sale of electricity between electricity market participants is carried out through the electricity exchange, which is responsible for it. The organized electricity market can be forward, day-ahead and intraday. 6. Publicly owned electricity generators, to which a public service obligation is imposed, are obliged to offer on the organized electricity market their electricity generation available after the fulfillment of their public service obligation whereas suppliers with public service obligation are obliged to purchase their electricity demand from the organized electricity market, after meeting their contractual obligation to purchase from publicly owned electricity generators, unless it is otherwise determined in the respective public service obligation. 7. The retail electricity market includes the purchase and sale of electricity between electricity suppliers and customers who are not participants in the wholesale electricity market. 8. Other electricity markets include the balancing market and the ancillary services market. 9. Unless otherwise provided in this	competition on retail markets and shall be empowered to act as market participants in the energy market and the energy transition; (e) market participation of final customers and small enterprises shall be enabled by aggregation of generation from multiple power-generating facilities or load from multiple demand response facilities to provide joint offers on the electricity market and be jointly operated in the electricity system, in accordance with Energy Community competition law; (f) market rules shall enable the decarbonisation of the electricity system and thus the economy, including by enabling the integration of electricity from renewable energy sources and by providing incentives for energy efficiency; (g) market rules shall deliver appropriate investment incentives for generation, in particular for long-term investments in a decarbonised and sustainable electricity system, energy storage, energy efficiency and demand response to meet market needs, and shall facilitate fair competition thus ensuring security of supply; (h) barriers to cross-border electricity flows between bidding zones or Parties to the Energy Community and cross-border transactions on electricity markets and related services markets shall be progressively removed; (i) market rules shall provide for regional cooperation where effective;		

law, trading of electricity in the frame of the electricity market is done freely and based on the economic interests of each participant. 10. The Market Operator is responsible for the organization and management of the bilateral electricity market. 11. The Nominated Electricity Market Operator is responsible for the organization and management of the organized electricity market, day-ahead and intraday electricity market for physical trading of electricity in the entire territory of the Republic of Kosovo, and for its coupling with other electricity markets. 12. The Transmission System Operator is responsible for the development, organization and operation of the balancing market.	(j) safe and sustainable generation, energy storage and demand response shall participate on equal footing in the market, under the requirements provided for in the Union law; (k) all producers shall be directly or indirectly responsible for selling the electricity they generate; (l) market rules shall allow for the development of demonstration projects into sustainable, secure and low-carbon energy sources, technologies or systems which are to be realised and used to the benefit of society; (m) market rules shall enable the efficient dispatch of generation assets, energy storage and demand response; (n) market rules shall allow for entry and exit of electricity generation, energy storage and electricity supply undertakings based on those undertakings' assessment of the economic and financial viability of their operations; (o) in order to allow market participants to be protected against price volatility risks on a market basis, and mitigate uncertainty on future returns on investment, long-term hedging products shall be tradable on exchanges in a transparent manner and long-term electricity supply contracts shall be negotiable over the counter, subject to compliance with Energy Community competition law;		

	(p) market rules shall facilitate trade of products across the Energy Community and regulatory changes shall take into account effects on both short-term and long-term forward and futures markets and products; (q) market participants shall have a right to obtain access to the transmission networks and distribution networks on objective, transparent and non-discriminatory terms.		
Article 41 **Electricity Market Operator** 1. The Market Operator performs the activity of organizing the electricity market in the entire territory of the Republic of Kosovo based on a permit issued by the Regulator and in compliance with the Market Rules adopted by the Regulator. 2. The Market Operator shall prepare Market Rules and review them regularly in relation to changes considered reasonable and necessary. The rules, including amendment proposals, shall be submitted for approval to the Regulator. Upon approval, the Market Rules shall be published on the Regulator and Market Operator website. 3. Tariffs for electricity market operation and organization shall be developed and proposed by the Market Operator based on the Tariff Methodology for electricity market operation and shall be approved by the Regulator. 4. The Market Operator drafts the Rules for the Wholesale Electricity Market, and regularly reviews them in relation to		Not applicable	

the changes that are considered reasonable and necessary. The Market Operator submits these Rules, including proposals for amendments, to the Regulator for approval. After the approval, Market Rules are published on the web site of the Regulator and Market Operator.			
Article 42 **Rights, duties and responsibilities of the Market Operator** 1. The Market Operator: 1.1 manages the bilateral electricity market, to the benefit and good of electricity market participants; 1.2 keeps records of contracts concluded on the electricity market in accordance with market rules 1.3 timely submits to the Transmission System Operator of daily electricity sale and purchase programs; 1.4 verifies harmonization of contractual cross-border sale and purchase programs, with allocated cross-border capacities; 1.5 publishes the information necessary for the smooth organization and management of the electricity market; 1.6 timely submits to the electricity transmission system operator of all information for the registered electricity market participants; 1.7 concludes contracts with responsible parties for balancing and balancing group; 1.8 analyses electricity market and proposal of measures for its advancement; 1.9 management of final financial		Not applicable	

settlement process, allocation of interconnection capacities, balancing mechanism, obligations related to access in the transmission system, based on the data received from system operators; 1.10 manages the customer transfer process, in accordance with Rule on Switching the Supplier approved by the Regulator and, 1.11 publishes all market-relevant data and information and other obligations deriving from Market Rules. 2. The Market Operator shall perform its tasks while respecting principles of transparency, objectivity and independence, under the supervision of the Regulator. 3. The electricity market operator must not trade electricity, except in the case of trading with electricity generated by privileged producers, in accordance with the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources. 4. The electricity market operator shall cooperate with the electricity markets operators of other countries and all regional and international organizations and associations. 5. The electricity market operator shall keep records of the physical electricity transactions, which are regulated by the electricity market rules. 6. The Regulator decides to provide electricity market participants with access to the information referred to in paragraph 5 of this article, provided that business sensitive information for individual market participants or for individual transactions is			

not disclosed. 7. The electricity market operator shall be responsible for recording the participants in the electricity market. 8. The electricity market operator shall be obliged to provide confidentiality of the business data that the electricity market participants must submit to it. 9. Participants of the electricity market are obligated to provide the Market Operator with unrestricted and continuous access to data it may require to implement its activities, in compliance with the Market Rules.			
Article 43 **Separation of Activities** 1. The entity that holds a permit to perform the activity of the organization and management of the electricity market cannot be a permit holder and cannot participate in the generation, distribution, trade, electricity supply. 2. In order to ensure the independence of the Market Operator, the persons responsible for its management cannot participate in any structure or any decision-making process of the Ministry, Regulator or any energy entity responsible for electricity generation, supply, distribution or coal mines or other fuel supplies.		Not applicable	
Article 44 **Electricity Market Participants** 1. Participants in the electricity market may be legal or natural persons that purchase, sell or generate electricity, in-and outside Kosovo, who are engaged in		Not applicable	

aggregation or who is an operator of demand response or energy storage services, including through the placing of orders to trade, in one or more electricity markets, including in balancing energy markets in accordance with the provisions of this Law and the Market rules. 2. Market participants are obliged to conclude respective agreements, including a market participation contract with the Market Operator before entering into transactions on the market. 3. Mutual obligations of electricity market participants are regulated with contracts, in compliance with this law and Market Rules. 4. The Transmission System Operator, Distribution System Operator and Closed Distribution System Operator, are electricity market participants only for electricity purchases for covering losses in the transmission and distribution network, and purchases and sale of balancing energy. With the view of achieving energy market competition and with the aim of meeting electricity demand in Kosovo, under the provisions of this law and other relevant laws in force, electricity market participants may execute contracts for the sale and purchase of electricity with: 4.1 other energy enterprises and customers within Kosovo and, 4.2 other energy enterprises and customers in the system of another Contracting Party of the Energy Community, as long as the supplier follows the applicable trading and balancing rules			

of Kosovo.			
Article 45 **Balance responsibility of electricity market participants** 1. Each electricity market participant from Article 44 of this Law shall have a full balance responsibility, except privileged producers and demonstration projects for innovative renewable technologies which have partial balance responsibility as defined in the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources and Market Rules. 2. The electricity market participant may contractually delegate its balance responsibility to a balance responsible party on its choice, thus becoming the member of the balance group of that balance responsible party. 3. Each balance responsible party shall be financially responsible for its imbalances and shall strive to be balanced or shall help the electricity system to be balanced, except when the responsibility for imbalances is entirely or partially assumed by another market participant as provided for in the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources and Market Rules. 4. The electricity market participant may arrange its balance responsibility by concluding balance responsibility contract with the Transmission System Operator, thus acquiring status of balance responsible party. 5. The Market Rules shall specify procedures and requirements for	**Regulation (EU)2019/953 Article 5** **Balance responsibility** 1. All market participants shall be responsible for the imbalances they cause in the system ('balance responsibility'). To that end, market participants shall either be balance responsible parties or shall contractually delegate their responsibility to a balance responsible party of their choice. Each balance responsible party shall be financially responsible for its imbalances and shall strive to be balanced or shall help the electricity system to be balanced 2. Contracting Parties may provide derogations from balance responsibility only for: (a) demonstration projects for innovative technologies, subject to approval by the regulatory authority, provided that those derogations are limited to the time and extent necessary for achieving the demonstration purposes; (b) power-generating facilities using renewable energy sources with an installed electricity capacity of less than 400 kW; (c) installations benefitting from support approved by the competent authorities under Energy Community State aid rules pursuant to Articles 18 and 19 of Energy Community Treaty, and commissioned before the date of entry into force of this Regulation. Contracting Parties may, without prejudice to Annex III of Energy	Partially compliant	Article 25 (Balancing responsibility of participants in the electricity market) of the existing law has been adapted and amended through the partial transposition of Article 5 of Regulation 943 that defines the aspects of balancing responsibility for market participants including producers from RES. No conditions are provided for derogation from the balancing responsibility

establishing balance responsibility of electricity market participants, balance responsibility contract and responsibility for keeping register of balance responsible parties	Community Treaty, provide incentives to market participants which are fully or partly exempted from balancing responsibility to accept full balancing responsibility. 3. When a Contracting Party provides a derogation in accordance with paragraph 2, it shall ensure that the financial responsibility for imbalances is fulfilled by another market participant. 4. For power-generating facilities commissioned from 1 January 2026, point (b) of paragraph 2 shall apply only to generating installations using renewable energy sources with an installed electricity capacity of less than 200 kW.		
Article 46 **Electricity Market Rules** 1. The Market Operator in cooperation with the Transmission System Operator drafts and the Regulator adopts Electricity Market Rules based on the principles of transparency, non-discrimination and competitiveness, which shall regulate, in particular, determine: 1.1 the terms and conditions to be met by electricity market participants; 1.2 obligations of market participants; 1.3 the elements of the contracts for participation in the electricity market; 1.4 the bilateral electricity market operation; 1.5 purchase of electricity from privileged producer and its sale to suppliers or traders or organized market;	**Regulation (EU)2019/943** CHAPTER II GENERAL RULES FOR THE ELECTRICITY MARKET Article 3 Principles regarding the operation of electricity markets Contracting Parties, regulatory authorities, transmission system operators, distribution system operators, market operators and delegated operators shall ensure that electricity markets are operated in accordance with the following principles: (a) prices shall be formed on the basis of demand and supply; (b) market rules shall encourage free price	Partially compliant	The Article completes the definition of the structure and content of the Market Rules as required by the articles of the law that refer to the electricity market and partially transposes the provisions from Article 3 of Regulation 943 regarding the market rules

1.6 the responsibilities of the balance responsible parties, including the conclusion of the balance responsibility contracts; 1.7 procedures and requirements for establishing balance responsibility of electricity market participants; 1.8 responsibility for keeping register of balance responsible parties; 1.9 manner of calculation of all imbalances of balance responsible parties and calculation of the final settlement price for the deviations of the balance responsible parties; 1.10 final financial settlement with the providers and users of balancing services; 1.11 standards and procedures for recording transactions on the electricity market; 1.12 the method of publishing data necessary for the functioning of the market; except for commercially sensitive information; and 1.13 form and content of bank guarantee and way of payment. 2. The Market Rules shall: 2.1 encourage free price formation and shall avoid actions which prevent price formation on the basis of demand and supply; 2.2 facilitate the development of more flexible generation, sustainable low carbon generation, and more flexible demand; 2.3 enable the de-carbonization of the electricity system , including by enabling the integration of electricity from renewable energy sources and by providing	formation and shall avoid actions which prevent price formation on the basis of demand and supply; (c) market rules shall facilitate the development of more flexible generation, sustainable low carbon generation, and more flexible demand; (d) customers shall be enabled to benefit from market opportunities and increased competition on retail markets and shall be empowered to act as market participants in the energy market and the energy transition; (e) market participation of final customers and small enterprises shall be enabled by aggregation of generation from multiple power-generating facilities or load from multiple demand response facilities to provide joint offers on the electricity market and be jointly operated in the electricity system, in accordance with Energy Community competition law; (f) market rules shall enable the decarbonisation of the electricity system and thus the economy, including by enabling the integration of electricity from renewable energy sources and by providing incentives for energy efficiency; (g) market rules shall deliver appropriate investment incentives for generation, in particular for long-term investments in a decarbonised and sustainable electricity system, energy storage, energy efficiency and demand response to meet market needs, and shall facilitate fair competition thus ensuring security of supply;		

incentives for energy efficiency; 2.4 provide smooth implementation of the support measures for renewable energy generation facilities, especially for long-term investments that achieve the goals of decarbonization of the electricity system, energy storage, energy efficiency and demand response to meet market needs and facilitate fair competition, which will ensure security of supply; 2.5 facilitate fair competition thus ensuring security of supply; 2.6 provide regional cooperation; 2.7 allow for the development of demonstration projects into sustainable, secure and environmentally friendly energy sources, technologies or systems which are to be realized and used to the benefit of society; 2.8 enable the efficient dispatch of generation assets, energy storage and demand response; 2.9 enable equal participation in the market of generators of electricity from renewable energy sources, storage operators and demand management based on those enterprises' assessment of the economic and financial viability of their operations, and 2.10 facilitate the trading of energy products in the region taking into account the effects on short-term and long-term future markets. 3. Electricity Market Rules are mandatory for all participants in the electricity market in Kosovo.	(h) barriers to cross-border electricity flows between bidding zones or Parties to the Energy Community and cross-border transactions on electricity markets and related services markets shall be progressively removed; (i) market rules shall provide for regional cooperation where effective; (j) safe and sustainable generation, energy storage and demand response shall participate on equal footing in the market, under the requirements provided for in the Union law; (k) all producers shall be directly or indirectly responsible for selling the electricity they generate; (l) market rules shall allow for the development of demonstration projects into sustainable, secure and low-carbon energy sources, technologies or systems which are to be realised and used to the benefit of society; (m) market rules shall enable the efficient dispatch of generation assets, energy storage and demand response; (n) market rules shall allow for entry and exit of electricity generation, energy storage and electricity supply undertakings based on those undertakings' assessment of the economic and financial viability of their operations; (o) in order to allow market participants to be protected against price volatility risks on a market basis,		

	and mitigate uncertainty on future returns on investment, long-term hedging products shall be tradable on exchanges in a transparent manner and long-term electricity supply contracts shall be negotiable over the counter, subject to compliance with Energy Community competition law; (p) market rules shall facilitate trade of products across the Energy Community and regulatory changes shall take into account effects on both short-term and long-term forward and futures markets and products; (q) market participants shall have a right to obtain access to the transmission networks and distribution networks on objective, transparent and non-discriminatory terms.		
Article 47 **Nominated Electricity Market Operator** 1. The Nominated Electricity Market Operator is an entity designated by the Regulator, which meets the requirements prescribed in the network code on capacity allocation and congestion management in accordance to Rule adopted by Regulator within the framework of the Energy Community. 2. The Nominated Electricity Market Operator shall act as Operator of the organized electricity market in Kosovo to perform, in cooperation with the Transmission System Operator and regional transmission system operators and other Nominated Electricity Market Operators, the day-ahead and intraday market	**Regulation (EU) 2019/943 Article 2 p. (8)** 'nominated electricity market operator' or 'NEMO' means a market operator designated by the competent authority to carry out tasks related to single day-ahead or single intraday coupling;	partially compliant	

coupling. Its tasks shall include receiving orders from market participants, having overall responsibility for matching and allocating orders in accordance with the day-ahead and intraday market coupling results, publishing prices and settling and clearing the contracts resulting from the trades according to relevant participant agreements and regulations. 3. With regard to day-ahead and intraday coupling, NEMO shall in particular be responsible for the following tasks: 3.1 implementing the Market coupling operator (MCO) functions set out in paragraph 4 of this Article in coordination with other NEMOs; 3.2 applying the requirements for the day-ahead and intraday market coupling, requirements for MCO functions and the price coupling algorithm as set and applied at the EU-level with respect to all matters related to electricity market functioning in accordance with paragraph 4 of this Article; 3.3 applying maximum and minimum prices as set at the EU level or regional level; 3.4 making anonymous, such that it cannot be attributed to a single market participant, and sharing the received order information necessary to perform the MCO functions provided for in paragraph 4 of this Article; 3.5 assessing the results calculated by the MCO functions set out in paragraph 4 of this Article, allocating the orders based			

on these results, validating the results as final if they are considered correct and deliver the results to the Transmission System Operator, who should validate them in accordance with the allocation constraints and validated cross-zonal capacity; 3.6 informing the market participants on the results of their orders without unjustifiable delay; 3.7 acting as central counter party for clearing and settlement of the exchange of energy resulting from day-ahead and intraday market coupling in line with the methodology developed at the EU level; 3.8 implementing jointly with relevant NEMOs and transmission system operators back-up procedures for national or regional market operation if no results are available from the MCO functions, taking account of fallback procedures agreed by the Transmission System Operator. These back-up procedures shall on a national and regional level allow for the allocation of capacity in the event when coupling processes are unable to produce results; 3.9 providing day-ahead and intraday market coupling cost forecasts to the Regulator and the Transmission System Operator if NEMO costs for establishing, amending and operating day-ahead and intraday market coupling are to be covered by the Transmission System Operator's contribution; 3.10 where applicable, coordinate with the Transmission System Operator to establish arrangements concerning more			

than one NEMO within a bidding zone and perform day-ahead and/or intraday coupling in line with the approved arrangements. These arrangements shall be in line with best practices in regard to multiple NEMO arrangements. These arrangements shall contain proposals for cross-zonal capacity calculation and allocation and other necessary arrangements for such bidding zones in cooperation with concerned TSOs and NEMOs as well as to ensure that the relevant TSOs and NEMOs provide the necessary data and financial coverage for such arrangements to allow for efficient consideration of several NEMOs in one bidding zone. These arrangements shall allow additional TSOs and NEMOs to join these arrangements in the future. 4. NEMO shall, jointly with other NEMOs, perform the following MCO functions: 4.1 implementing the algorithms, systems and procedures for day-ahead and/or intraday market coupling as set at the EU level. If market coupling between two or more bidding zones does not initially involve an EU Member State, a temporary solution may be agreed and implemented, subject to the approval of the Regulator and in close cooperation with TSOs and other NEMOs involved, that mimics the algorithms, systems, and procedures for day-ahead and/or intraday market coupling applicable in the EU as far as possible while allowing for the peculiarities of the two bidding zones;			

4.2 processing input data on cross-zonal capacity and allocation constraints provided in the process of coordinated capacity calculation by the transmission system operators or coordinated capacity calculator acting on behalf of transmission system operators. Such input data should be submitted to relevant NEMOs no later than one hour before the day-ahead market closing time and no later than 15min before the intraday cross-zonal gate opening time; 4.3 operating the price coupling and continuous trading matching algorithms as set by on EU level. If market coupling between two or more bidding zones does not initially involve an EU Member State, a temporary solution may be agreed and implemented subject to the approval of Regulator and in close cooperation with transmission system operators and other NEMOs involved, that mimics the algorithms applicable in the EU as far as possible while allowing for the peculiarities of the two bidding zones; 4.4 validating and sending day-ahead and intraday market coupling results to the NEMOs and transmission system operators. 5. Cooperation between the NEMO shall be strictly limited to what is necessary for the efficient and secure design, implementation and operation of day-ahead and intraday market coupling. The joint performance of MCO functions shall be based on the principle of non-discrimination. No NEMO can benefit from unjustified economic advantages through participation in MCO functions, which			

prohibits the use of proprietary information that is not available to the public by the NEMO which would give it unfair advantage over existing or potential competitors or for use to maximize economic profit. 6. Once designated, the NEMO shall: 6.1 allow market participants to trade energy as close to real time as possible and at least up to the intraday cross-zonal gate closure time; 6.2 provide market participants with the opportunity to trade in energy in time intervals which are at least as short as the imbalance settlement period for both day-ahead and intraday markets; and 6.3 provide products for trading in day-ahead and intraday markets which are sufficiently small in size, with minimum bid sizes of 500 kW or less, to allow for the effective participation of demand-side response, energy storage and small-scale renewables including direct participation by customers. 7. The imbalance final settlement period shall not exceed 30 minutes unless an exemption has been granted by all the regulatory authorities within a synchronous area.			
Article 48 **Organized Electricity Market (Power Exchange)** 1. Day-ahead and intraday electricity market shall operate on the following principles: 1.1 organize trading activity in non-discriminatory manner;	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 7** **Day-ahead and intraday markets** 1. Transmission system operators and NEMOs shall jointly organise the management of the integrated dayahead and intraday markets in accordance with	Partially compliant	

1.2 maximize the ability of all market participants to manage imbalances; 1.3 maximize the opportunities for all market participants to participate in cross-zonal trade in as close as possible to real-time across all bidding zones; 1.4 provide prices that reflect market fundamentals, including the real-time value of energy, on which market participants can rely when agreeing on longer-term hedging products; 1.5 be transparent while at the same time protecting the confidentiality of commercially sensitive information and ensuring trading occurs in an anonymous manner; 1.6 make no distinction between trades made within a bidding zone and across bidding zones; and 1.7 be organized in such a way as to ensure that all market participants can access the market individually or through aggregation. 2. Organized electricity market carried out through the electricity exchange provides supply and demand matching services, in accordance with the rules drafted by the entity that operates it and approved by the Regulator. 3. The rules referred to in paragraph 2 of this article determine the procedures, principles and standards for organizing and functioning of the electricity exchange, principles and rules of financial settlement, the method of publishing data required for the functioning of the market and other issues necessary for its functioning.	Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. Transmission system operators and NEMOs shallcooperate at Energy Community level or, where more appropriate, at a regional level in order to maximise the efficiency and effectiveness of Energy Community electricity day-ahead and intraday trading. The obligation to cooperate shall be without prejudice to the application of competition law. In their functions relating to electricity trading, transmission system operators and NEMOs shall be subject to regulatory oversight by the regulatory authorities pursuant to Article 59 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, and the Energy Community Regulatory Board <…>. 2. Day-ahead and intraday markets shall: (a) be organised in such a way as to be non-discriminatory; (b) maximise the ability of all market participants to manage imbalances; (c) maximise the opportunities for all market participants to participate in cross-zonal trade in as close aspossible to real time across all bidding zones; (d) provide prices that reflect market fundamentals, including the real time value of energy, on which market participants are able to rely when agreeing on longer-term hedging products; (e) ensure operational security while		

4. The entity that operates the power exchange decides on the admission of participants to the electricity exchange. 5. The entity that operates the power exchange is obliged to provide the services in a competitive, transparent and non-discriminatory manner, and to ensure their availability to all electricity exchange participants who meet the conditions for participation in the organized market. 6. The entity that operates the power exchange has the status of a counterparty in contracts on the purchase and sale of electricity on the electricity exchange. 7. The entity that operates the power exchange publishes the rules from paragraph 2 of this article on its website.	allowing for maximum use of transmission capacity; (f) be transparent while at the same time protecting the confidentiality of commercially sensitive information and ensuring trading occurs in an anonymous manner; (g) make no distinction between trades made within a bidding zone and across bidding zones; and (h) be organised in such a way as to ensure that all markets participants are able to access the market individually or through aggregation. **Regulation 2019/943** **Article 8** **Trade on day-ahead and intraday markets** 1. Once designated in accordance with Articles 4 to 6 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, NEMOs shall allow market participants to trade energy as close to real time as possible and at least up to the intraday cross-zonal gate closure time. 2. NEMOs shall provide market participants with the opportunity to trade in energy in time intervals which are at least as short as the imbalance settlement period for both day-ahead and intraday markets. 3. NEMOs shall provide products for trading in day-ahead and intraday markets		

	which are sufficiently small in size, with minimum bid sizes of 500 kW or less, to allow for the effective participation of demand-side response, energy storage and small-scale renewables including direct participation by customers. 4. By 1 January 2023, the imbalance settlement period shall be 15 minutes in all scheduling areas, unless regulatory authorities have granted a derogation or an exemption. Derogations may be granted only until 31 December 2024. From 1 January 2027, the imbalance settlement period shall not exceed 30 minutes where an exemption has been granted by all the regulatory authorities within a synchronous area.		
Article 49 **Balancing Market** 1. Transmission system operator performs the activity of organizing the balancing market in the entire territory of the Republic of Kosovo. 2. Transmission system operator shall ensure that the balancing market, including prequalification processes, is organized in such a way as to: 2.1 ensure effective non-discrimination between market participants taking account of the different technical needs of the electricity system and the different technical capabilities of generation sources, energy storage and demand response; 2.2 ensure that services are defined in	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 6** **Balancing market** 1. Balancing markets, including prequalification processes, shall be organised in such a way as to: (a) ensure effective non-discrimination between market participants taking account of the different technical needs of the electricity system and the different technical capabilities of generation sources, energy storage and demand response; (b) ensure that services are defined in a transparent and technologically neutral manner and are procured in a transparent, market-based manner; (c) ensure non-discriminatory access to all	Partially compliant	

a transparent and technologically neutral manner and are procured in a transparent, market-based manner; 2.3 ensure non-discriminatory access to all market participants, individually or through aggregation, including for electricity generated from variable renewable energy sources, demand response and energy storage, as well as for the market participants based in countries that the Republic of Kosovo has coupled its electricity market; 2.4 respect the need to accommodate the increasing share of variable generation, increased demand responsiveness and the new technologies. 3. The price of balancing energy shall not be pre-determined in contracts for balancing capacity. Procurement processes shall be transparent in accordance with balancing rules, while protecting the confidentiality of commercially sensitive information. 4. Balancing markets shall ensure operational security whilst allowing for maximum use and efficient allocation of cross-zonal capacity across timeframes in accordance with Article 33 of this Law. 5. The pricing of balancing energy for standard balancing products and specific balancing products shall be based on marginal pricing (pay-as-cleared) unless the Regulator approve an alternative pricing method on the basis of a joint proposal by all transmission system operators following an analysis demonstrating that that alternative pricing method is more efficient.	market participants, individually or through aggregation, including for electricity generated from variable renewable energy sources, demand response and energy storage; (d) respect the need to accommodate the increasing share of variable generation, increased demand responsiveness and the advent of new technologies. 2. The price of balancing energy shall not be pre-determined in contracts for balancing capacity. Procurement processes shall be transparent in accordance with Article 40(4) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, while protecting the confidentiality of commercially sensitive information. 3. Balancing markets shall ensure operational security whilst allowing for maximum use and efficient allocation of cross-zonal capacity across timeframes in accordance with Article 17. 4. The settlement of balancing energy for standard balancing products and specific balancing products shall be based on marginal pricing (pay-as-cleared) unless all regulatory authorities approve an alternative pricing method on the basis of a joint proposal by all transmission system operators following an analysis demonstrating that that alternative pricing method is more efficient. Market participants shall be allowed to		

6. Market participants shall be allowed to bid as close to real time as possible and balancing energy gate closure time shall not be before the intraday cross-zonal gate closure time. The imbalances shall be settled at a price that reflects the real-time value of energy. 7. Each imbalance price area shall be equal to a bidding zone, except in the case of a central dispatching model where an imbalance price area may constitute a part of a bidding zone. 8. The dimensioning of reserve capacity shall be performed by the transmission system operators and shall be facilitated at regional level. 9. The procurement of balancing capacity shall be performed by the Transmission System Operator and may be facilitated at a regional level. Reservation of cross-border capacity to that end may be limited. The procurement of balancing capacity shall be market-based and organized in such a way as to be non-discriminatory between market participants in the prequalification process in accordance with balancing rules, whether market participants participate individually or through aggregation. 10. Procurement of balancing capacity shall be based on a primary market unless and to the extent that the Regulator has provided for a derogation to allow the use of other forms of market-based procurement on the grounds of a lack of competition in the market for balancing services. Derogations from the obligation to	bid as close to real time as possible, and balancing energy gate closure times shall not be before the intraday cross-zonal gate closure time. Transmission system operators applying a central dispatching model may establish additional rules in accordance with Regulation (EU) 2017/2195, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 5. The imbalances shall be settled at a price that reflects the real-time value of energy. 6. Each imbalance price area shall be equal to a bidding zone, except in the case of a central dispatching model where an imbalance price area may constitute a part of a bidding zone. 7. The dimensioning of reserve capacity shall be performed by the transmission system operators and shall be facilitated at regional level. 8. The procurement of balancing capacity shall be performed by the transmission system operator and may be facilitated at a regional level. Reservation of cross-border capacity to that end may be limited. The procurement of balancing capacity shall be market-based and organised in such a way as to be non-discriminatory between market participants in the prequalification process in accordance with Article 40(4) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council	Partially compliant	

base the procurement of balancing capacity on use of primary markets shall be reviewed every three (3) years. 11. The procurement of upward balancing capacity and downward balancing capacity shall be carried out separately, unless the Regulator approves a derogation from this principle on the basis that this would result in higher economic efficiency as demonstrated by an evaluation performed by the transmission system operator. Contracts for balancing capacity shall not be concluded more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day, unless and to the extent that the regulatory authority has approved the earlier contracting or longer contracting periods to ensure the security of supply or to improve economic efficiency. 12. Where a derogation is granted, for at least 40% of the standard balancing products and a minimum of 30 % of all products used for balancing capacity, contracts for the balancing capacity shall be concluded for no more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day. The contracting of the remaining part of the balancing capacity shall be performed for a maximum of one month in advance of the provision of balancing capacity and shall have a maximum contractual period of one month. 13. At the request of the Transmission System Operator, the Regulator may decide to extend the	Decision 2021/13/ MC-EnC whether market participants participate individually or through aggregation. Procurement of balancing capacity shall be based on a primary market unless and to the extent that the regulatory authority has provided for a derogation to allow the use of other forms of market- based procurement on the grounds of a lack of competition in the market for balancing services. Derogations from the obligation to base the procurement of balancing capacity on use of primary markets shall be reviewed every three years. 9. The procurement of upward balancing capacity and downward balancing capacity shall be carried out separately, unless the regulatory authority approves a derogation from this principle on the basis that this would result in higher economic efficiency as demonstrated by an evaluation performed by the transmission system operator. Contracts for balancing capacity shall not be concluded more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day, unless and to the extent that the regulatory authority has approved the earlier contracting or longer contracting periods to ensure the security of supply or to improve economic efficiency. Where a derogation is granted, for at least 40 % of the standard balancing products and a minimum of 30 % of all products used for balancing capacity, contracts for		

contractual period of the remaining part of balancing capacity in paragraph 11 of this Article to a maximum period of twelve (12) months provided that such a decision is limited in time, and the positive effects in terms of lowering of costs for final customers exceed the negative impacts on the market. From 1 January 2026, the contract period shall not be longer than six months. The request shall include: 13.1 the specific period during which the exemption would apply; 13.2 the specific volume of balancing capacity to which the exemption would apply; 13.3 an analysis of the impact of the exemption on the participation of balancing resources; and 13.4 a justification for the exemption demonstrating that such an exemption would lead to lower costs to final customers. 14. The Regulator shall inform the Energy Community Secretariat and the ECRB on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day. 15. Transmission System Operator or its delegated operator shall publish, as close to real time as possible but not more than thirty (30) minutes after supply, the current system balance of their scheduling areas, the estimated imbalance prices and the estimated balancing energy prices. 16. The Transmission System Operator may, where standard balancing products are not sufficient to ensure	the balancing capacity shall be concluded for no more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day. The contracting of the remaining part of the balancing capacity shall be performed for a maximum of one month in advance of the provision of balancing capacity and shall have a maximum contractual period of one month. 10. At the request of the transmission system operator, the regulatory authority may decide to extend the contractual period of the remaining part of balancing capacity referred to in paragraph 9 to a maximum period of twelve months provided that such a decision is limited in time, and the positive effects in terms of lowering of costs for final customers exceed the negative impacts on the market. The request shall include: (a) the specific period during which the exemption would apply; (b) the specific volume of balancing capacity to which the exemption would apply; (c) an analysis of the impact of the exemption on the participation of balancing resources; and (d) a justification for the exemption demonstrating that such an exemption would lead to lower costs to final customers. 11. Notwithstanding paragraph 10, from 1 January 2026 contract periods shall not be		

operational security or where some balancing resources cannot participate in the balancing market through standard balancing products, propose, and the Regulator may approve, derogations from paragraphs 3 and 5 of this Article for specific balancing products which are activated locally without exchanging them with other transmission system operators. Proposals for derogations shall include a description of measures proposed to minimize the use of specific products, subject to economic efficiency, a demonstration that the specific products do not create significant inefficiencies and distortions in the balancing market either inside or outside the scheduling area, as well as, where applicable, the rules and information for the process for converting the balancing energy bids from specific balancing products into balancing energy bids from standard balancing products. 17. The Transmission System Operator, based on the approval from the Regulator, may delegate all or part of any tasks with which it is entrusted under this Article, to one or more third parties, including the Market Operator, in case the third party proves that it can carry out the respective function at least as effectively as the Transmission System Operator. The Transmission System Operator shall remain responsible for ensuring compliance with the obligations under this Law, including ensuring access to information necessary for monitoring by the Regulator.	longer than six months. 12. By 1 January 2028, regulatory authorities shall report to the Energy Community Secretariat and the Energy Community Regulatory Board on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day. 13. Transmission system operators or their delegated operators shall publish, as close to real time as possible but with a delay after delivery of no more than 30 minutes, the current system balance of their scheduling areas, the estimated imbalance prices and the estimated balancing energy prices. 14. Transmission system operators may, where standard balancing products are not sufficient to ensure operational security or where some balancing resources cannot participate in the balancing market through standard balancing products, propose, and the regulatory authorities may approve, derogations from paragraphs 2 and 4 for specific balancing products which are activated locally without exchanging them with other transmission system operators. Proposals for derogations shall include a description of measures proposed to minimise the use of specific products, subject to economic efficiency, a demonstration that the specific products do not create significant inefficiencies and distortions in the balancing market either inside or outside the scheduling area, as		

	well as, where applicable, the rules and information for the process for converting the balancing energy bids from specific balancing products into balancing energy bids from standard balancing products. **Regulation 2019/943 article 2 p. (29) 'central dispatching model' means** a scheduling and dispatching model where the generation schedules and consumption schedules as well as dispatching of power-generating facilities and demand facilities, in reference to dispatchable facilities, are determined by a transmission system operator within an integrated scheduling process;		
Article 50 **Balancing Market Rule** 1. The Transmission System Operator shall prepare the balancing rules and after approval by the Regulator shall publish them on its website. 2. The balancing rules shall be objective, transparent, non-discriminatory and market-oriented and shall regulate, in particular, the following: 2.1 procedures, principles and standards for organizing and functioning of the balancing electricity market; 2.2 pre-qualification process and registration of participants in the balancing electricity market; 2.3 the rights and obligations of the balancing service providers including the	**Regulation (EU) 2019/943** Article 6 Balancing market 1. Balancing markets, including prequalification processes, shall be organised in such a way as to: (a) ensure effective non-discrimination between market participants taking account of the different technical needs of the electricity system and the different technical capabilities of generation sources, energy storage and demand response; (b) ensure that services are defined in a transparent and technologically neutral manner and are procured in a transparent, market-based manner; (c) ensure non-discriminatory access to all	Partially compliant	The new article transposes the provisions from Regulation 943 for the operation of a balancing market, including the role of the TSO, market functions and conditions for operation and settlement, procurement of balancing capacities (services), the role of the Regulator, and the conditions for derogation and outsourcing the operation of the balancing market or the provision of balancing capacities

conclusion of the contracts; 2.4 standard and specific products on the balancing market; 2.5 procedures for submitting and selecting bids; 2.6 the pricing methodology for the balancing services, as well as the procedure for their calculation, invoicing and collection, which should be non-discriminatory, should reflect the real costs incurred and should allow for the minimization of balancing costs; 2.7 activation or procurement of balancing energy or balancing services and the manner of determining the activated or procured amounts of balancing energy or balancing services; 2.8 financial settlement with the balancing service providers, including the contracts and financial guarantees required by the providers in relation to the settlement of balancing services; 2.9 application of common methodologies for the allocation of cross-zonal transmission capacity for balancing purposes; 2.10 standards and procedures for performing and recording transactions on the balancing market of electricity; 2.11 standards and procedures for creating, maintaining and updating the database for the needs of the electricity balancing market; and 2.12 the method of publishing data required for the functioning of the balance market, except for commercially sensitive information.	market participants, individually or through aggregation, including for electricity generated from variable renewable energy sources, demand response and energy storage; (d) respect the need to accommodate the increasing share of variable generation, increased demand responsiveness and the advent of new technologies. 2. The price of balancing energy shall not be pre-determined in contracts for balancing capacity. Procurement processes shall be transparent in accordance with Article 40(4) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, while protecting the confidentiality of commercially sensitive information. 3. Balancing markets shall ensure operational security whilst allowing for maximum use and efficient allocation of cross-zonal capacity across timeframes in accordance with Article 17. 4. The settlement of balancing energy for standard balancing products and specific balancing products shall be based on marginal pricing (pay-as-cleared) unless all regulatory authorities approve an alternative pricing method on the basis of a joint proposal by all transmission system operators following an analysis demonstrating that that alternative pricing method is more efficient. Market participants shall be allowed to		

	bid as close to real time as possible, and balancing energy gate closure times shall not be before the intraday cross-zonal gate closure time. Transmission system operators applying a central dispatching model may establish additional rules in accordance with Regulation (EU) 2017/2195, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 5. The imbalances shall be settled at a price that reflects the real-time value of energy. 6. Each imbalance price area shall be equal to a bidding zone, except in the case of a central dispatching model where an imbalance price area may constitute a part of a bidding zone. 7. The dimensioning of reserve capacity shall be performed by the transmission system operators and shall be facilitated at regional level. 8. The procurement of balancing capacity shall be performed by the transmission system operator and may be facilitated at a regional level. Reservation of cross-border capacity to that end may be limited. The procurement of balancing capacity shall be market-based and organised in such a way as to be non-discriminatory between market participants in the prequalification process in accordance with Article 40(4) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council		

	Decision 2021/13/ MC-EnC whether market participants participate individually or through aggregation. Procurement of balancing capacity shall be based on a primary market unless and to the extent that the regulatory authority has provided for a derogation to allow the use of other forms of market- based procurement on the grounds of a lack of competition in the market for balancing services. Derogations from the obligation to base the procurement of balancing capacity on use of primary markets shall be reviewed every three years. 9. The procurement of upward balancing capacity and downward balancing capacity shall be carried out separately, unless the regulatory authority approves a derogation from this principle on the basis that this would result in higher economic efficiency as demonstrated by an evaluation performed by the transmission system operator. Contracts for balancing capacity shall not be concluded more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day, unless and to the extent that the regulatory authority has approved the earlier contracting or longer contracting periods to ensure the security of supply or to improve economic efficiency. Where a derogation is granted, for at least 40 % of the standard balancing products and a minimum of 30 % of all products used for balancing capacity, contracts for		

	the balancing capacity shall be concluded for no more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day. The contracting of the remaining part of the balancing capacity shall be performed for a maximum of one month in advance of the provision of balancing capacity and shall have a maximum contractual period of one month. 10. At the request of the transmission system operator, the regulatory authority may decide to extend the contractual period of the remaining part of balancing capacity referred to in paragraph 9 to a maximum period of twelve months provided that such a decision is limited in time, and the positive effects in terms of lowering of costs for final customers exceed the negative impacts on the market. The request shall include: (a) the specific period during which the exemption would apply; (b) the specific volume of balancing capacity to which the exemption would apply; (c) an analysis of the impact of the exemption on the participation of balancing resources; and (d) a justification for the exemption demonstrating that such an exemption would lead to lower costs to final customers. 11. Notwithstanding paragraph 10, from 1 January 2026 contract periods shall not be		

	longer than six months. 12. By 1 January 2028, regulatory authorities shall report to the Energy Community Secretariat and the Energy Community Regulatory Board on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day. 13. Transmission system operators or their delegated operators shall publish, as close to real time as possible but with a delay after delivery of no more than 30 minutes, the current system balance of their scheduling areas, the estimated imbalance prices and the estimated balancing energy prices. 14. Transmission system operators may, where standard balancing products are not sufficient to ensure operational security or where some balancing resources cannot participate in the balancing market through standard balancing products, propose, and the regulatory authorities may approve, derogations from paragraphs 2 and 4 for specific balancing products which are activated locally without exchanging them with other transmission system operators. Proposals for derogations shall include a description of measures proposed to minimise the use of specific products, subject to economic efficiency, a demonstration that the specific products do not create significant inefficiencies and distortions in the balancing market either inside or outside the scheduling area, as		

	well as, where applicable, the rules and information for the process for converting the balancing energy bids from specific balancing products into balancing energy bids from standard balancing products.		
Article 51 **Forward markets** 1. The Transmission System Operator shall issue long-term transmission rights or have equivalent measures in place to allow for market participants, including owners of power-generating facilities using renewable energy sources, to hedge price risks across bidding zone borders, unless the Regulator and the competent regulatory authorities of the bidding zone border have adopted coordinated decisions not to issue long-term transmission rights on the bidding zone border. The decision shall be based on an assessment, which shall identify whether the electricity forward market provides sufficient hedging opportunities in the concerned bidding zones. 2. Long-term transmission rights shall be allocated in a transparent, market based and non- discriminatory manner through a single allocation platform. 3. Subject to compliance with the relevant e competition law, the market operator shall be free to develop forward hedging products, including long-term forward hedging products, to provide market participants, including owners of power-generating facilities using renewable	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 9** **Forward markets** 1. In accordance with Regulation (EU) 2016/1719, as adapted and adopted Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, transmission system operators shall issue long-term transmission rights or have equivalent measures in place to allow for market participants, including owners of power-generating facilities using renewable energy sources, to hedge price risks across bidding zone borders, unless an assessment of the forward market on the bidding zone borders performed by the competent regulatory authorities shows that there are sufficient hedging opportunities in the concerned bidding zones. 2. Long-term transmission rights shall be allocated in a transparent, market based and non- discriminatory manner through a single allocation platform in accordance with Article 2(4) and chapter IV of Regulation (EU) 2016/1719, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/ MC-EnC.	Fully compliant	

energy sources, with appropriate possibilities for hedging financial risks against price fluctuations. The hedging activity shall not be limited to trades within the Kosovo bidding zone.	3. Subject to compliance with Energy Community competition law, market operators shall be free to develop forward hedging products, including long-term forward hedging products, to provide market participants, including owners of power-generating facilities using renewable energy sources, with appropriate possibilities for hedging financial risks against price fluctuations. Contracting Parties shall not require that such hedging activity be limited to trades within a Contracting Party or bidding zone.		
Article 52 **Technical bidding limits** 1. There shall be neither a maximum nor a minimum limit to the wholesale electricity price. This provision shall apply, inter alia, to bidding and clearing in all timeframes and shall include balancing energy and imbalance prices, without prejudice to the technical price limits which may be applied in the balancing timeframe and in the day-ahead and intraday timeframes in accordance with paragraph 2 of this Article. 2. The Nominated Electricity Market Operator may apply harmonized limits on maximum and minimum clearing prices for day-ahead and intraday timeframes. Those limits shall be sufficiently high so as not to unnecessarily restrict trade, shall be harmonized for the internal market and shall take into account the maximum value of lost load. The Nominated Electricity	**Article 10** **Technical bidding limits** 1. There shall be neither a maximum nor a minimum limit to the wholesale electricity price. This provision shall apply, inter alia, to bidding and clearing in all timeframes and shall include balancing energy and imbalance prices, without prejudice to the technical price limits which may be applied in the balancing timeframe and in the day-ahead and intraday timeframes in accordance with paragraph 2. 2. NEMOs may apply harmonised limits on maximum and minimum clearing prices for day- ahead and intraday timeframes. Those limits shall be sufficiently high so as not to unnecessarily restrict trade, shall b harmonised for the internal market and shall take into account the maximum	Fully compliant	

Market Operator shall implement a transparent mechanism to adjust automatically the technical bidding limits in due time in the event that the set limits are expected to be reached. The adjusted higher limits shall remain applicable until further increases under that mechanism are required. 3. The Transmission System Operator shall not take any measures for the purpose of changing wholesale prices. 4. The Regulator shall identify policies and measures applied within the territory of the Republic of Kosovo that could contribute to indirectly restricting wholesale price formation, including limiting bids relating to the activation of balancing energy, capacity mechanisms, measures by the transmission system operator, measures intended to challenge market outcomes, or to prevent the abuse of dominant positions or inefficiently defined bidding zones. 5. Where the Regulator has identified a policy or measure which could serve to restrict wholesale price formation it shall take all appropriate actions to eliminate or, if not possible, to mitigate the impact of that policy or measure on bidding behaviour. The Ministry shall provide a report to the Energy Community Secretariat detailing the measures and actions that have been taken or intended to take.	value of lost load. NEMOs shall implement a transparent mechanism to adjust automatically the technical bidding limits in due time in the event that the set limits are expected to be reached. The adjusted higher limits shall remain applicable until further increases under that mechanism are required. 3. Transmission system operators shall not take any measures for the purpose of changing wholesale prices. 4. Regulatory authorities or, where a Contracting Party has designated another competent authority for that purpose, such designated competent authorities, shall identify policies and measures applied within their territory that could contribute to indirectly restricting wholesale price formation, including limiting bids relating to the activation of balancing energy, capacity mechanisms, measures by the transmission system operators, measures intended to challenge market outcomes, or to prevent the abuse of dominant positions or inefficiently defined bidding zones. 5. Where a regulatory authority or designated competent authority has identified a policy or measure which could serve to restrict wholesale price formation it shall take all appropriate actions to eliminate or, if not possible, to mitigate the impact of that policy or measure on bidding behaviour. Contracting Parties shall provide a report to the Energy Community Secretariat by 5 January 2023 detailing the measures		

	and actions they have taken or intend to take.		
Article 53 **Value of lost load** 1. For the purpose of setting a reliability standard in accordance with Article 28 of this law, the Regulator shall determine a single estimate of the value of lost load for the territory of the Republic of Kosovo and make it publicly available. 2. If the Republic of Kosovo is part of the bidding zone, the Regulator shall jointly with other competent authorities from the bidding zone determine a single estimate of the value of lost load for the bidding zone. 3. Value of lost load shall be determined by applying methodology for calculating the value of lost load developed by ENTSO-E and adopted by ACER. 4. The Regulator shall update its estimate of the value of lost load at least every five (5) years, or earlier where it observes a significant change.	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 11** **Value of lost load** 1. By 5 July 2023 where required for the purpose of setting a reliability standard in accordance with Article 25 regulatory authorities or, where a Contracting Party has designated another competent authority for that purpose, such designated competent authorities shall determine a single estimate of the value of lost load for their territory. That estimate shall be made publically available. Regulatory authorities or other designated competent authorities may determine different estimates per bidding zone if they have more than one bidding zone in their territory. Where a bidding zone consists of territories of more than one Contracting Party, the concerned regulatory authorities or other designated competent authorities shall determine a single estimate of the value of lost load for that bidding zone. In determining the single estimate of the value of lost load, regulatory authorities or other designated competent authorities shall apply the methodology referred to in Article 23(6) of Regulation (EU) 2019/943. 2. Regulatory authorities and designated competent authorities shall update their estimate of the value of lost load at least every five years, or earlier where they observe a significant change.	Partially compliant	The new article transposes the provision of Regulation 943 that prevents the establishment of maximum or minimum limits for wholesale prices, except under limited conditions in organized markets, and indicates the role of NEMO, OST and the Regulator in this regard. The provisions for the value of lost cargo have not been transposed.

CHAPTER VI **ELECTRICITY DISTRIBUTION** **Article 54** **Distribution System Operator** 1. The Distribution System Operator conducts the activity of electricity distribution, in line with specific conditions set forth in the permit and principles of objectivity, transparency and nondiscrimination, in the entire territory of the Republic of Kosovo, in compliance with provisions of this law and other applicable legislation. 2. The Distribution System Operator owns the distribution network assets only based on a legally binding agreement with the Government of Kosovo and is independent in operational decision-making and planning from the generation and supply activities. 3. The Distribution System Operator shall manage, operate, maintain, develop and construct the distribution network, with the aim of providing electricity distribution in safe, reliable and long-term manner.	**Directive 2009/744 CHAPTER IV DISTRIBUTION SYSTEM OPERATION** **Article 30** **Designation of distribution system operators** Contracting Parties shall designate or shall require undertakings that own or are responsible for distribution systems to designate one or more distribution system operators for a period of time to be determined by the Contracting Parties, having regard to considerations of efficiency and economic balance**.** Regulation 2019/943 Article 27 Approval procedure < … > CHAPTER V TRANSMISSION SYSTEM OPERATION 33 Article 28 European network of transmission system operators for electricity 1. Transmission system operators shall cooperate at Energy Community level through the ENTSO for Electricity, in order to promote the completion and functioning of the internal market for electricity and cross-zonal trade and to ensure the optimal management, coordinated operation and sound technical	Fully compliant	

	evolution of the European electricity transmission network. 2. < … > Transmission system operators which are not members of the ENTSO for Electricity shall enter into agreements with the ENTSO for Electricity, to cover the additional costs resulting from the ex xtension of the tasks of the ENTSO for Electricity to these transmission system operators. Article 29 The ENTSO for Electricity < …> Article 30 Tasks of the ENTSO for Electricity < … > Article 31 Consultations < … > Article 32 Monitoring by ACER < … > Article 33 Costs The costs related to the activities of the ENTSO for Electricity referred to in Articles 4 to 12, as well as the costs referred to in Article 28, shall be borne by the transmission system operators and shall be taken into account in the calculation of tariffs. Regulatory authorities shall approve those costs only if they are reasonable and proportionate.		
Article 55	**Directive 2019/744** **Article 51**	Fully compliant	The new changes in this article is that with the new draft of this law,

Separation of Activities 1. The entity that holds a permit for performing electricity distribution activity shall not have a permit and shall not participate in the performance of the activities of generation, transmission, organization and management of the electricity market, trade and/or electricity supply. 2. When the Distribution System Operator is part of a vertically integrated undertaking, it shall be independent from all other activities not relating to distribution, at least in terms of its legal form, organization and decision making. Those rules shall not create an obligation to separate the ownership of assets of the distribution system operator from the vertically integrated undertaking. 3. In order to ensure the independence of the Distribution System Operator, in line with paragraph 2 of this Article, the following minimum criteria shall be applied: 3.1 persons responsible for the management of a Distribution System Operator must not participate in the structures of any vertically integrated enterprise responsible, directly or	**Network development and powers to make investment decisions** 1. At least every two years, transmission system operators shall submit to the regulatory authority a ten-year network development plan based on existing and forecast supply and demand after having consulted all the relevant stakeholders. That network development plan shall contain efficient measures in order to guarantee the adequacy of the system and the security of supply. The transmission system operator shall publish the ten-year network development plan on its website. **Directive 20019/744 Article 35** **Unbundling of distribution system operators** 1. Where the distribution system operator is part of a vertically integrated undertaking, it shall be independent at least in terms of its legal form, organisation and decision-making from other activities not relating to distribution. Those rules shall not create an obligation to separate the ownership of assets of the distribution system operator from the vertically integrated undertaking. 2. In addition to the requirements under paragraph 1, where the distribution system operator is part of a vertically integrated undertaking, it shall be independent in terms of its organisation and decision-making from the other activities not related to distribution. In order to achieve this, the following		it is required to organize a public consultation by the operators for PZHOS and to publish the same comments. The opinion of the Ministry is also requested in advance for development plans

indirectly, for the day-to-day operation of the generation, transmission or supply of electricity; 3.2 persons participating in the management of the electricity distribution system operator are independent in their work and decision-making from the vertically integrated company; 3.3 Distribution System Operator shall have effective decision-making rights, independent from the vertically integrated enterprise, with respect to assets necessary to operate, maintain and develop the distribution system in a reliable and efficient manner that ensures long-term safety; 3.4 the Distribution System Operator drafts and submits for approval to the Regulator its Compliance Program, which delineates measures to be undertaken with the aim of eliminating discriminatory behavior and that ensure its adequate monitoring. In order to achieve its objective, the Compliance Program shall stipulate specific obligations of the staff of the Distribution System Operator. The responsible person or bodies for monitoring the Compliance Program, the Compliance Officer shall submit to the Regulator an annual report, which shall be published and	minimum criteria shall apply: (a) the persons responsible for the management of the distribution system operator must not participate in company structures of the integrated electricity undertaking responsible, directly or indirectly, for the day-to-day operation of the generation, transmission or supply of electricity; (b) appropriate measures must be taken to ensure that the professional interests of the persons responsible for the management of the distribution system operator are taken into account in a manner that ensures that they are capable of acting independently; (c) the distribution system operator must have effective decision-making rights, independent from the integrated electricity undertaking, with respect to assets necessary to operate, maintain or develop the network. In order to fulfil those tasks, the distribution system operator shall have at its disposal the necessary resources including human, technical, physical and financial resources. This should not prevent the existence of appropriate coordination mechanisms to ensure that the economic and management supervision rights of the parent company in respect of return on assets, regulated indirectly in accordance with Article 59(7), in a subsidiary are		

shall describe measures undertaken. The compliance officer shall be fully independent and shall have access to all the necessary information of the Distribution System Operator and any its affiliated undertaking to fulfil their task. 4. In case the Distribution System Operator is part of a vertically integrated undertaking, The parent enterprise: 4.1 may approve the annual financial plan, or any equivalent instrument, of the distribution system operator and to set global limits on the levels of indebtedness of its subsidiary; 4.2 shall not give instructions regarding day-to-day operations of the distribution system operator, nor with respect to individual decisions concerning the construction or upgrading of distribution lines, that do not exceed the terms of the approved financial plan, or any equivalent instrument. 5. Activities of the Distribution System Operator shall be continuously monitored by the Regulator, in consultation with the Competition Authority of the Republic of Kosova. Any agreements aiming to prevent, limit or distort competition, shall be prohibited, as well as	protected. In particular, this shall enable the parent company to approve the annual financial plan, or any equivalent instrument, of the distribution system operator and to set global limits on the levels of indebtedness of its subsidiary. It shall not permit the parent company to give instructions regarding day-to-day operations, nor with respect to individual decisions concerning the construction or upgrading of distribution lines, that do not exceed the terms of the approved financial plan, or any equivalent instrument; and (d) the distribution system operator must establish a compliance programme, which sets out measures taken to ensure that discriminatory conduct is excluded, and ensure that observance of it is adequately monitored. The compliance programme shall set out the specific obligations of employees to meet that objective. An annual report, setting out the measures taken, shall be submitted by the person or body responsible for monitoring the compliance programme, the compliance officer of the distribution system operator, to the regulatory authority referred to in Article 57(1) and shall be published. The compliance officer of the distribution system operator shall be fully independent and shall have access to all the necessary information of the distribution system operator and any affiliated undertaking to fulfil its task. 3. Where the distribution system operator		

the abuse of its dominant position, including prohibition of the Distribution System Operator that is part of a vertically integrated enterprise, in its communication and branding, to create confusion in respect of the separate identity of the supply branch of the vertically integrated enterprise. 6. Where, on the basis of monitoring, or reports and/or any other information received by Distribution System Operator or any other party, the Regulator considers that the Distribution System Operator is not fully complying with the provisions of this Article, the Distribution System Operator shall, within seven (7) days provide any further information that the Regulator may require. The Regulator, based on a justified request from the Distribution System Operator, can extend the deadline for provision of additional information, but not longer than fourteen (14) days. Where it considers it is necessary to ensure compliance with provisions of this Article, the Regulator shall take all necessary further action to ensure compliance with these respective provisions and with the Distribution System Operator's permit.	is part of a vertically integrated undertaking, the Contracting Parties shall ensure that the activities of the distribution system operator are monitored by regulatory authorities or other competent bodies so that it cannot take advantage of its vertical integration to distort competition. In particular, vertically integrated distribution system operators shall not, in their communication and branding, create confusion with respect to the separate identity of the supply branch of the vertically integrated undertaking. 4. Contracting Parties may decide not to apply paragraphs 1, 2 and 3 to integrated electricity undertakings which serve less than 100 000 connected customers, or serving small isolated systems. Regulation 2019/943 Article 35 Establishment and mission of regional coordination centres 1. <...> 2. <...> The regional coordination centres shall replace the regional security coordinators established pursuant to the system operation guideline adopted on the basis of Article 18 of Regulation (EC) No 714/2009 and shall enter into operation in accordance with Annex IV. 3. Regional coordination centres shall have a legal form referred to in Annex II to Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the		

	Council. 4. In performing their tasks under Energy Community and Union law, regional coordination centres shall act independently of individual national interests and independently of the interests of transmission system operators. 5. Regional coordination centres shall complement the role of transmission system operators by performing the tasks of regional relevance assigned to them in accordance with Article 37. Transmission system operators shall be responsible for managing electricity flows and ensuring a secure, reliable and efficient electricity system in accordance with point (d) of Article 40(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC.		
Article 56 **Rights, duties and responsibilities of Distribution System Operator** 1. The Distribution System Operator shall have available all necessary human, technical, physical and financial sources for safe, reliable and long-term operation of the distribution system. 2. Rights, duties and responsibilities of the Distribution System Operator shall	**Directivw 2019/744** **Article 31** **Tasks of distribution system operators** 1. The distribution system operator shall be responsible for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of electricity, for operating, maintaining and developing under economic conditions a secure, reliable and efficient electricity distribution system in its area with due regard for the environment and energy	Fully compliant	

be: 2.1 distribution system operation; 2.2 provision of coordinated functioning of the distribution system connected to networks of other operators and network user facilities; 2.3 ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of electricity, for operating, maintaining and developing a secure, reliable and efficient electricity distribution system in its area with due regard for the environment and energy efficiency; 2.4 provision of connections in the distribution network, in accordance with this law, for all system users requiring such connection, in accordance with the connection requirements defined in the Distribution Grid Code; 2.5 provision of access to the distribution network, in accordance with regulatory, transparent and non-discriminatory principles, for system users or categories of system users, especially by not favouring its subsidiaries or shareholders; 2.6 act in compliance with supply quality and distribution system safety	efficiency. 2. In any event, the distribution system operator shall not discriminate between system users or classes of system users, particularly in favour of its related undertakings. 3. The distribution system operator shall provide system users with the information they need for efficient access to, including use of, the system. 4. A Contracting Party may require the distribution system operator, when dispatching generating installations, to give priority to generating installations using renewable sources or using high-efficiency cogeneration, in accordance with Article 16 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011. 5. Each distribution system operator shall act as a neutral market facilitator in procuring the energy it uses to cover energy losses in its system in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based procedures, where it has such a6. Where a distribution system operator is responsible for the procurement of products and services necessary for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system, rules adopted by the distribution system operator for that purpose shall be objective, transparent and non-discriminatory, and shall be developed in coordination with transmission system		

standards, as approved by the Regulator; 2.7 ensure in emergency situations, stipulated in this law, that interruptions of supply are conducted based on predetermined, non-discriminatory and transparent criteria; 2.8 give priority to dispatch of electricity generation from renewable energy resources and high efficiency co-generation in accordance with Article 18 of this Law, subject to limits specified for purposes of system security by the Transmission Grid Code and Distribution Grid Code; 2.9 establish and after approval from the Regulator, publish standard rules on cost coverage for technical adaptations in its distribution system, such as network connections or network reinforcements, which are necessary to integrate new electricity generation facilities of generators connected in the distribution system; 2.10 provide any new system user wishing to be connected to the distribution system with a comprehensive and detailed description of the costs associated with the connection. For this service the Distribution System Operator may levy a charge that	operators and other relevant market participants. The terms and conditions, including rules and tariffs, where applicable, for the provision of such products and services to distribution system operators shall be established in accordance with Article 59(7) in a non-discriminatory and cost-reflective way and shall be published 7. In performing the tasks referred to in paragraph 6, the distribution system operator shall procure the non-frequency ancillary services needed for its system in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based procedures, unless the regulatory authority has assessed that the market-based provision of non-frequency ancillary services is economically not efficient and has granted a derogation. The obligation to procure non-frequency ancillary services does not apply to fully integrated network components function. 8. The procurement of the products and services referred to in paragraph 6 shall ensure the effective participation of all qualified market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation, in particular by requiring regulatory authorities and distribution system operators in close cooperation with all market participants, as well as transmission system operators, to		

reflects its reasonable costs; 2.11 establish and after approval from the Regulator publish standards and rules relating to the sharing of costs of system installations, such as grid connections and reinforcements, between all system users benefiting from the system; 2.12 draft tariff methodologies for access and connection to the distribution system and application of tariffs for use of the distribution system and connection charges, in accordance with transparent and non-discriminatory principles that provide efficient economic signals for system users. The methodologies, tariffs, charges and calculation methodology shall be approved by the Regulator, and shall be published in the web site of the Distribution System Operator, fifteen (15) days prior to the date of their application, in accordance with rules and procedures set forth in the relevant Law on Energy Regulator; 2.13 provide data from metering points of generators and suppliers connected in the distribution network, to the aggregator if one is involved, to the Transmission System Operator and/or to the Nominated Electricity Market Operator if they directly participate in the market, for final	establish the technical requirements for participation in those markets on the basis of the technical characteristics of those markets and the capabilities of all market participants. 9. Distribution system operators shall cooperate with transmission system operators for the effective participation of market participants connected to their grid in retail, wholesale and balancing markets. Delivery of balancing services stemming from resources located in the distribution system shall be agreed with the relevant transmission system operator in accordance with < … > Article 182 of Commission Regulation (EU) 2017/1485. 10. Contracting Parties or their designated competent authorities may allow distribution system operators to perform activities other than those provided for in this Directive and in Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, where such activities are necessary for the distribution system operators to fulfil their obligations under this Directive or Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, provided that the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation. This paragraph shall be without prejudice to the right of the distribution system operators to own, develop, manage or operate networks other than electricity networks where the		

calculation settlement purposes; 2.14 ensure availability of distribution capacities for electricity distribution for system users connected in the distribution network; 2.15 provide information to energy entities and distribution network users, which is necessary for effective access to the network and use of the distribution network, in a transparent and non-discriminatory manner; 2.16 provide information on electricity demand forecast and other information required by the Transmission System Operator, the Regulator or Ministry; 2.17 implement measures to improve efficiency of energy distribution; 2.18 protect the environment; 2.19 reach an agreement and implement the corresponding obligations for provision of ancillary services with the Transmission System Operator, with the view of providing transmission system services; 2.20 purchase electricity for covering losses in the distribution system and for ancillary services in the distribution network, in accordance with the principles	Contracting Party or the designated competent authority has granted such a right.		

of electricity market, transparency and non-discrimination, pursuant to Article 17 of this law. 2.21 reach an agreement with distribution system users and implement the corresponding obligations on provision of ancillary services, with the view of providing ancillary services in the distribution network in an economical and efficient manner; 2.22 maintain a register of metering points for all respective parties for imbalance in the delivery points in the distribution network; 2.23 analyze losses in the distribution network on annual basis, including assessment of technical losses and unauthorized electricity consumption and, if necessary, development and implementation of measures for loss reduction; 2.24 prepare within every regulated tariff period the implementation plan on the measures to reduce distribution losses for the forthcoming years, and submit it for approval of the required investments for the decrease of losses to the Regulator, along with a report on the results for the previous respective period. The Losses Reduction			

Plan shall include an assessment of technical losses and unauthorized electricity consumption; 2.25 maintain metering systems, collect and process data from commercial metering points of network users, in compliance with this law and Metering Code; 2.26 support municipalities in preparing their local development plans, programs and strategies on matters affecting the distribution system; 2.27 comply all actions with the Transmission Grid Code, Distribution Grid Code and all other codes and rules in force. 3. The Distribution System Operator is responsible for the procurement of energy products and network services necessary for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system. To the level the Transmission System Operator does not supply these services, the Distribution System Operator shall apply market-based mechanisms for their purchase according to Article 17 of this law and adopt corresponding rules developed in coordination with transmission system operator and approved by the Regulator. 4. The procurement of the products			

and services referred to in paragraph 3 of this Article, shall ensure the effective participation of all qualified market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. 5. The Distribution System Operator in close cooperation with the Transmission System Operator, shall establish the technical requirements for participation in the market for the products and services referred to in paragraph 3 of this Article, on the basis of the technical characteristics of those markets and the capabilities of all market participants. 6. The Distribution System Operator shall cooperate with the Transmission System Operators for the effective participation of market participants connected to their grid in retail, wholesale and balancing markets. Delivery of balancing services stemming from resources located in the distribution system shall be agreed with the Transmission System Operator in accordance with Article 50 of this Law. 7. The Regulator may allow the			

Distribution System Operator to perform activities other than those provided for in this Law, where such activities are necessary for the Distribution System Operator to fulfil its obligations under this Law or other energy-sector relevant laws, provided that the Regulator has assessed the necessity of such a derogation. This paragraph shall be without prejudice to the right of the Distribution System Operator to own, develop, manage or operate networks other than electricity networks where the Regulator has granted such a right. 8. The Distribution System Operator shall report to the Regulator, as provided in its permit and the relevant Law on the Energy Regulator and provide information on such matters it may specify, in such form and at such intervals as may be required by the latter. 9. The Distribution System Operator shall provide information to local governance units necessary for local development planning within the responsibility of municipalities as indicated in the relevant Law on Energy, while respecting the confidentiality of individual network users. 10. The Distribution System Operator shall be entitled to bill for and collect the			

remuneration due to it under the contracts for use of its system and for all other services provided. The terms and conditions, including rules and tariffs, for the provision of services by the Distribution System Operator shall be established in a non-discriminatory and cost-reflective way, and shall be submitted for approval to the Regulator. Upon approval by the Regulator, the Distribution System Operator shall publish them on its web site.			
Article 57 **Incentives for the use of flexibility services in distribution networks** 1. In the ten (10)year network development plan, the distribution system operator, based on the cost-benefit analysis presents in an understandable and simple manner the needs for the use of flexibility, consumption management, congestion management in the distribution network, including energy storage and energy efficiency measures and in what way and to what extent the use of those measures reduces or postpones the need to upgrade or replace power capacity in the distribution network. 2. Based on the cost-benefit analysis from paragraph 1 of this article, the	**Directive 2019/744 Article 32** **Incentives for the use of flexibility in distribution networks** **1.** Contracting Parties shall provide the necessary regulatory framework to allow and provide incentives to distribution system operators to procure flexibility services, including congestion management in their areas, in order to improve efficiencies in the operation and development of the distribution system. In particular, the regulatory framework shall ensure that distribution system operators are able to procure such services from providers of distributed generation, demand response or energy storage and shall promote the uptake of energy efficiency measures, where such services cost-effectively alleviate the need to upgrade or replace electricity capacity and support the efficient and secure operation of the distribution system. Distribution	Fully compliant	

Regulator determines if: 2.1 the procurement of flexibility services is economically efficient; 2.2 the procurement of flexibility services reduces the need to upgrade or replace power capacity in the distribution network; 2.3 the procurement of flexibility services supports the efficient and safe operation of the distribution system and, 2.4 the procurement of flexibility services leads to serious disturbances on the market or to greater congestion in the distribution network. 3. If, on the basis of the analysis from paragraph 1 of this article, the Regulator determines that the effects of the procurement and use of flexibility services are positive, the distribution system operator procures services from flexibility service providers based on transparent, non-discriminatory and market-based procedures and standardized market products for flexibility services. 4. The Regulator facilitates the procurement of flexibility services by distribution system operator and the use of the measures from paragraph 1 of this	system operators shall procure such services in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based procedures unless the regulatory authorities have established that the procurement of such services is not economically efficient or that such procurement would lead to severe market distortions or to higher congestion. 2. Distribution system operators, subject to approval by the regulatory authority, or the regulatory authority itself, shall, in a transparent and participatory process that includes all relevant system users and transmission system operators, establish the specifications for the flexibility services procured and, where appropriate, standardised market products for such services at least at national level. The specifications shall ensure the effective and non-discriminatory participation of all market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. Distribution system operators shall exchange all necessary information and shall coordinate with transmission system operators in order to ensure the optimal utilisation of resources, to ensure the secure and efficient operation of the system and to facilitate market development. Distribution system operators shall be adequately remunerated for the procurement of such services to		

article by providing regulatory framework for availability of those measures through: 4.1 procurement of flexibility services on market principles; 4.2 tariffs for electricity distribution; 4.3 connection agreements and network usage agreements with the possibility of limiting the connection power; 4.4 procurement of flexibility services under the conditions and in accordance with a procedure approved by the Regulator. 5. When procuring and activating flexibility services in the distribution network, the distribution system operator and the transmission system operator exchange all necessary information and coordinate in accordance with the network rules of the distribution system in order to ensure optimal use of resources for the provision of flexibility services, safe and efficient operation of the system and facilitated the development of the electricity market and flexibility services market. 6. In accordance with the methodology for determining the tariffs for	allow them to recover at least their reasonable corresponding costs, including the necessary information and communication technology expenses and infrastructure costs 3. The development of a distribution system shall be based on a transparent network development plan that the distribution system operator shall publish at least every two years and shall submit to the regulatory authority. The network development plan shall provide transparency on the medium and long-term flexibility services needed, and shall set out the planned investments for the next five-to-ten years, with particular emphasis on the main distribution infrastructure which is required in order to connect new generation capacity and new loads, including recharging points for electric vehicles. The network development plan shall also include the use of demand response, energy efficiency, energy storage facilities or other resources that the distribution system operator is to use as an alternative to system expansion.		

the electricity distribution, the distribution system operator shall be adequately compensated for costs incurred for the procurement of flexibility services, including the costs of necessary information and communication technologies and infrastructure costs. 7. The distribution system operator in the distribution grid code prescribes the technical conditions for the provision of ancillary services and flexibility services.			
Article 58 **Distribution Grid Code** 1. The operation and management of the distribution network shall be governed by Distribution Grid Code. 2. The Distribution Grid Code shall, at least, include: 2.1 the method and procedure for connecting users to the distribution system, which includes non-discriminatory procedures for connecting different types of users to the system; 2.2 the minimum rules for design and operation of the distribution system, including obligations for maintaining an appropriate level of system security and reserve capacity; 2.3 the technical rules establishing the minimum technical design and operational criteria for connection to the transmission system and interconnection and operation of other systems; 2.4 the procedures applicable for		Not applicable	

system operations in contingency situations. 2.5 the planning, maintenance and development of the electricity distribution system; 2.6 the manner of harmonization with the electricity distribution system users in cases of planned interruptions; 2.7 the measures, activities and procedures in cases of outages and major accidents; 2.8 the methodology for determining the fee for connection to the electricity distribution network; 2.9 the quality of electricity delivered through the electricity distribution system; 2.10 the quality of services that electricity distribution system operator provides for the users; 2.11 the method of delivering data and information to the transmission system operator and other energy entities that are necessary for their work; and 2.12 the manner and procedure of provision of information to system users. 3. The Distribution Grid Code shall be based on principles of interoperability of systems, objectivity and non-discrimination, and shall be applied and made public based on such principles. 4. The Distribution System Operator shall be responsible for implementation of the Distribution Grid Code and reports on an annual basis to the Regulator on its implementation. 5. The Distribution System Operator drafts the Distribution Grid Code and			

submits it to the Regulator for approval. In drafting the Grid Code, the Distribution System Operator must ensure the adequate participation of all stakeholders and network users, organize a public consultation, and take into account their proposals and comments on the content of the draft Distribution Grid Code. The approved Distribution Grid Code is published on the website of the Distribution System Operator.			
Article 59 **Electricity Distribution System Planning** 1. The electricity distribution system operator is obliged, to develop: 1.1 every two (2) years a distribution network development plan for the period of next ten (10) years, as provided in the relevant Energy Law; 1.2 a distribution network investment plan for the five (5) year regulatory period, which shall be harmonized with the ten (10) year distribution network development plan and with spatial planning documentation. 2. The distribution network investment plan should in particular show the expected increase in the efficiency of the operation of the electricity distribution system by reducing the losses of electricity and improving the quality of the delivered electricity from the electricity distribution network as a result of the envisaged investments. The Plan shall contain a technical and economic assessment of all costs and benefits for the market and for the individual customers, as well as for increasing energy efficiency from the	Directive 2019/744 Article 32 Incentives for the use of flexibility in distribution networks 1. Contracting Parties shall provide the necessary regulatory framework to allow and provide incentives to distribution system operators to procure flexibility services, including congestion management in their areas, in order to improve efficiencies in the operation and development of the distribution system. In particular, the regulatory framework shall ensure that distribution system operators are able to procure such services from providers of distributed generation, demand response or energy storage and shall promote the uptake of energy efficiency measures, where such services cost-effectively alleviate the need to upgrade or replace electricity capacity and support the efficient and secure operation of the distribution system. Distribution system operators shall procure such services in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based	Fully compliant	

introduction of smart metering systems and smart networks.	procedures unless the regulatory authorities have established that the procurement of such services is not economically efficient or that such procurement would lead to severe market distortions or to higher congestion. 2. Distribution system operators, subject to approval by the regulatory authority, or the regulatory authority itself, shall, in a transparent and participatory process that includes all relevant system users and transmission system operators, establish the specifications for the flexibility services procured and, where appropriate, standardised market products for such services at least at national level. The specifications shall ensure the effective and non-discriminatory participation of all market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. Distribution system operators shall exchange all necessary information and shall coordinate with transmission system operators in order to ensure the optimal utilisation of resources, to ensure the secure and efficient operation of the system and to facilitate market development. Distribution system operators shall be adequately remunerated for the procurement of such services to allow them to recover at least their reasonable corresponding costs, including the necessary information and		

	communication technology expenses and infrastructure costs 3. The development of a distribution system shall be based on a transparent network development plan that the distribution system operator shall publish at least every two years and shall submit to the regulatory authority. The network development plan shall provide transparency on the medium and long-term flexibility services needed, and shall set out the planned investments for the next five-to-ten years, with particular emphasis on the main distribution infrastructure which is required in order to connect new generation capacity and new loads, including recharging points for electric vehicles. The network development plan shall also include the use of demand response, energy efficiency, energy storage facilities or other resources that the distribution system operator is to use as an alternative to system expansion.		
Article 60 **Integration of electromobility into the electricity network** 1. Distribution System Operator is obliged to cooperate on a non-discriminatory basis with any undertaking that owns, develops, operates or manages recharging points for electric vehicles, including with regard to connection to the grid. 2. The Distribution System Operator shall not own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles,	**Directive 2009/744** **Article 33** **Integration of electromobility into the electricity network** 1. < … > Contracting Parties shall provide the necessary regulatory framework to facilitate the connection of publicly accessible and private recharging points to the distribution networks. Contracting Parties shall ensure that distribution system operators cooperate on a non-discriminatory basis with any	Fully compliant	

except where the Distribution System Operator owns private recharging points solely for its own use. 3. By way of derogation from paragraph 2 of this Article, the Regulator may allow the Distribution System Operator to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, provided that all of the following conditions are fulfilled: 3.1 the Regulator has carried out an ex-ante review of the conditions of the tendering procedure that will be carried out by the Distribution system operator and has granted its approval; 3.2 following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure carried out by the Distribution system operator, no party have been awarded a right to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, or the participants at the tender offered to deliver those services at a price less favorable than the market prices; and 3.3 the Distribution system operator operates the recharging points in accordance with third party access provisions provided in the relevant Energy Law and does not discriminate between system users or classes of system users, and in particular in favor of its related undertakings. 4. The Regulator shall draw up guidelines for preparing and conducting the tendering procedure referred to in paragraph 3 of this article. 5. If the Distribution system operator	undertaking that owns, develops, operates or manages recharging points for electric vehicles, including with regard to connection to the grid. 2. Distribution system operators shall not own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, except where distribution system operators own private recharging points solely for their own use. 3.By way of derogation from paragraph 2, Contracting Parties may allow distribution system operators to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, provided that all of the following conditions are fulfilled: (a) other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the regulatory authority, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner; (b) the regulatory authority has carried out an ex ante review of the conditions of the tendering procedure under point (a) and has granted its approval; (c) the distribution system operator operates the recharging points on the basis of third-party access in accordance with Article 6 and does not discriminate between system users or classes of system		

has been granted the right to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles in accordance with paragraph 3 of this Article, the Regulator, at regular intervals or at least every three (3) years, carries out public consultations in order to re-assess the potential interest of other parties in owning, developing, operating or managing recharging points for electric vehicles. 6. Where the results of the public consultations determined in paragraph 5 of this article indicate that other parties are able to own, develop, operate or manage such points, the Regulator shall impose the Distribution system operator to cease its activities in development of recharging points and within a period of eighteen (18) months to cease the operation of the existing recharging point or to sell them. In case of cease the operations, the Regulator may allow the Distribution system operator to recover the residual value of its investment in recharging infrastructure.	users, and in particular in favour of its related undertakings. The regulatory authority may draw up guidelines or procurement clauses to help distribution system operators ensure a fair tendering procedure. 4. Where Contracting Parties have implemented the conditions set out in paragraph 3, Contracting Parties or their designated competent authorities shall perform, at regular intervals or at least every five years, a public consultation in order to re-assess the potential interest of other parties in owning, developing, operating or managing recharging points for electric vehicles. Where the public consultation indicates that other parties are able to own, develop, operate or manage such points, Contracting Parties shall ensure that distribution system operators' activities in this regard are phased-out, subject to the successful completion of the tendering procedure referred to in point (a) of paragraph 3. As part of the conditions of that procedure, regulatory authorities may allow the distribution system operator to recover the residual value of its investment in recharging infrastructure.		

Article 61 **Metering Code for electricity distribution** 1. Installation, operation, reading and management of the metering system in the distribution network, and metering devices at the electricity metering points of customer, generators, prosumers, energy storage facilities as well as at the points of electricity exchange between the Distribution System and the Transmission System is regulated by the Distribution Metering Code. 2. The Distribution Metering Code regulates at least: 2.1 characteristics of the metering devices at the metering point of network users; 2.2 the properties of the metering devices or the standards that must be complied by the metering devices to enable demand management and flexibility, intermittent and time-interval metering of the load profile, metering of all metering parameters, net metering and self-consumption of electricity being metered; 2.3 the properties of the metering equipment or the standards that the		Not apllicable	

metering equipment must meet at the metering point, in terms of: 2.3.1 functional criteria, accuracy of metering devices and the method of electricity Metering; 2.3.2 method of installation, approval and calibration, protection, testing and maintenance of metering equipment; 2.3.3 access to meters, collection method, meter readings and reading of other data at the metering point and, 2.3.4 storage, processing and transfer of meter readings and other data to the Distribution System Operator, Supplier or data users, as well as data collection and archiving. 2.4 obligations of the Distribution System Operator to define standard technical solutions for network connections including Metering points for network users; 2.5 non-discriminatory and transparent rules and safe methods and tools for access to metering data and data exchange procedures between electricity entities in relation to consumption management through aggregation and use of flexibility services, along with full protection of sensitive commercial data in accordance with Article 64 of this law; 2.6 technical standards, procedures and solutions for the installation and use of metering systems of distribution network of smart meters. 3. The Distribution System Operator drafts the Distribution Metering Code and submits it to the Regulator for approval. In			

drafting the Metering Code, the Distribution System Operator must ensure the adequate participation of all stakeholders and network users, organize a public consultation, and take into account their proposals and comments on the content of the draft Distribution Metering Code. The approved Distribution Metering Code is published on the website of the Distribution System Operator.			
Article 62 **Metering of Electricity** 1. The Transmission System Operator and Distribution System Operator shall be obliged to measure the electricity received and delivered to users connected to the transmission and distribution network respectively, by means of metering devices, pursuant to this Law, the respective Grid Codes and Metering Codes. 2. Metering devices used in the transmission and distribution systems shall be owned by the Transmission System Operator and Distribution System Operator respectively, including the newly installed metering devices, which replace the existing ones. 3. The Transmission System Operator and Distribution System Operator respectively shall bear the costs for the installation and replacement of meters and such costs shall be recovered through the electricity transmission and/or distribution tariffs. 4. Location of the metering devices shall be determined by the Transmission System Operator and Distribution system		Not applicable	

Operator, depending on the technical possibilities at the site and any such device can be located on or outside the property belonging to the users connected to the respective network. If the Transmission System Operator or the distribution system operator determines that when replacing an existing metering device it is necessary to dislocate the metering point, it shall be obliged to carry out a dislocation at its own expense with minimal disturbance of the service provision to the user, and with minimal damage to the property of the user. The Transmission System Operator and distribution system operator respectively shall be obliged to reimburse any damages caused to the property of the user as a result of the dislocation of the metering point. 5. If the metering device is located on the property of the system user, the user shall be obliged to enable the authorized person of the Transmission System Operator or Distribution System Operator the right to access at every part of the property or the facility where the metering device is, for the purposes of: 5.1 reading metering devices, control, installation, supervision, change and maintenance of metering devices owned by Transmission System Operator or Distribution System Operator; 5.2 reading and controlling metering devices owned by the system user; 5.3 disconnecting the system user, when it has acted contrary to the terms and conditions governing the use of the respective electricity system, as stipulated			

in the respective Grid Code and, 5.4 disconnecting the final customer, on the request from the supplier, pursuant to the provisions of the Rule on General Conditions of Supply with Electricity. 6. The Transmission System Operator and/or Distribution system operator are obliged to deliver the collected and processed data from the measuring points to: 6.1 the market operator; 6.2 the supplier or aggregator from the measuring points of the final customers that it supplies, with the data needed for balancing; 6.3 the generator connected to the distribution system, from its own metering point; 6.4 at the customer's request, data related to their consumption without delays and free of charge, in an easily comprehensible and comparable form approved by the Regulator and, 6.5 other eligible parties, including citizens energy communities and active customers. 7. Transmission System Operator and Distribution System Operator are obliged to share between each other the collected and processed data from the measuring points.			
Article 63 **Ownership of energy storage facilities by Distribution System Operator** 1. The Distribution System Operator shall not own, develop, manage or operate energy storage facilities.	**Directive 2019/744 Article 36** **Ownership of energy storage facilities by distribution system operators** 1. Distribution system operators shall not own, develop, manage or operate energy	Fully compliant	

2. By way of derogation from paragraph 1 of this Article, Distribution System Operator may own, develop, manage or operate energy storage facilities, where they are fully integrated network components and the Regulator has granted its approval, or where all of the following conditions are fulfilled: 2.1 other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the Regulator, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate such facilities, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner; 2.2 such facilities are necessary for the Distribution System Operator to fulfil their obligations under this Law for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system and the facilities are not used to buy or sell electricity in the electricity markets; and 2.3 the Regulator has assessed the necessity of such a derogation and has carried out an assessment of the tendering procedure, including the conditions of the tendering procedure, and has granted its approval. 3. The Regulator shall draw up or approve guidelines or procurement clauses to help Distribution System Operator ensure a fair tendering procedure. 4. If conditions set out in paragraph 2 of this Article are implemented, the Regulator, at regular intervals or at least every five years, a public consultation on	storage facilities. 2. By way of derogation from paragraph 1, Contracting Parties may allow distribution system operators to own, develop, manage or operate energy storage facilities, where they are fully integrated network components and the regulatory authority has granted its approval, or where all of the following conditions are fulfilled: (a) other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the regulatory authority, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate such facilities, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner; (b) such facilities are necessary for the distribution system operators to fulfil their obligations under this Directive for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system and the facilities are not used to buy or sell electricity in the electricity markets; and (c) the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation and has carried out an assessment of the tendering procedure, including the conditions of the tendering procedure, and has granted its approval. The regulatory authority may draw up guidelines or procurement clauses to help distribution system operators ensure a fair tendering		

the existing energy storage facilities in order to assess the potential availability and interest in investing in such facilities. If the public consultation, as assessed by the Regulator, indicates that third parties are able to own, develop, operate or manage such facilities in a cost-effective manner, the Regulator shall ensure that the Distribution System Operator's activities in this regard are phased out within eighteen (18) months. As part of the conditions of that procedure, the Regulator may allow the Distribution System Operator to receive reasonable compensation, in particular to recover the residual value of their investment in the energy storage facilities. 5. Paragraph 4 of this Article shall not apply to fully integrated network components or for the usual depreciation period of new battery storage facilities with a final investment decision until 31 December 2023, provided that such battery storage facilities are: 5.1 connected to the grid at the latest two (2) years thereafter; 5.2 integrated into the distribution system; 5.3 used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies where such restoration measure starts immediately and ends when regular redispatch can solve the issue; and 5.4 not used to buy or sell electricity in the electricity markets, including balancing.	procedure. 3. The regulatory authorities shall perform, at regular intervals or at least every five years, a public consultation on the existing energy storage facilities in order to assess the potential availability and interest in investing in such facilities. Where the public consultation, as assessed by the regulatory authority, indicates that third parties are able to own, develop, operate or manage such facilities in a cost-effective manner, the regulatory authority shall ensure that the distribution system operators' activities in this regard are phased out within 18 months. As part of the conditions of that procedure, regulatory authorities may allow the distribution system operators to receive reasonable compensation, in particular to recover the residual value of their investment in the energy storage facilities. 4. Paragraph 3 shall not apply to fully integrated network components or for the usual depreciation period of new battery storage facilities with a final investment decision until the date of entry into force of this Directive in the Energy Community, provided that such battery storage facilities are: (a) connected to the grid at the latest two years thereafter; (b) integrated into the distribution system;		

	(c) used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies where such restoration measure starts immediately and ends when regular re-dispatch can solve the issue; and (d) not used to buy or sell electricity in the electricity markets, including balancing		
Article 64 **Obligation of the Distribution System Operator for protection of Data Confidentiality** 1. The Distribution System Operator must preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its business, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous being disclosed in a discriminatory manner. 2. The Distribution System Operator shall report to the Regulator, as stipulated in its permit and in the relevant Law on Energy Regulator, and shall provide information on issues that may be required by the latter, in the determined form and intervals. 3. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the Ministry or the Regulator may request from the Distribution System Operator to provide confidential information that is necessary for the conduct of their functions, powers and duties.	**Directive 2019/744 Article 37** **Confidentiality obligation of distribution system operators** Without prejudice to Article 55 or another legal requirement to disclose information, the distribution system operator shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its business, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner.	Fully compliant	

Article 65 **Cooperation of network operators** 1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall cooperate in order to ensure cost-efficient, secure and reliable development and operation of their networks, in particular: 1.1 in the planning of network development, investments and expansion of the transmission and distribution capacity and connection of new network users; 1.2 in the exchange of information on the daily operation of the electricity networks and on the performance of the connected generation facilities and demand response service providers; 1.3 in achieving coordinated access to shared resources and services including distributed generation, energy storage or demand response services which may service the needs of both kinds of networks. 2. The Distribution System Operator shall cooperate with the distribution system operators of the other Energy Community Contracting Parties through the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators, aiming to: 2.1 promote and support the completion and functioning of the common electricity market; 2.2 promote optimal management and coordinated operation of the distribution and transmission systems 2.3 representation and cooperation within the association of the European	**Regulation 2019/943** **Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators** 1. Distribution system operators shall cooperate at Contracting Party level through the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators established by Procedural ActNo 2018/01/MC-EnC in order to promote the completion and functioning of the single market for electricity, and to promote optimal management and a coordinated operation of distribution and transmission systems, and in accordance with the tasks and terms of reference adopted by Procedural Act No 2018/01/MC-EnC. Energy Community Distribution System Operators shall be represented by the Energy Community Secretariat in all activities aimed to enhance cooperation with the EU DSO entity established in accordance with Regulation (EU) 943/2019. This is without prejudice to distribution system operators joining the EU DSO entity individually based on common agreement. 2. <…> As an expert entity working for the common Energy Community interest, the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators shall neither represent particular interests nor seek to influence the decision-making process to promote specific interests.	Partially complaint	It ensures closer cooperation between network operators and defines the special situations where cooperation should exist. It also sets the basis for cooperation between the TSO and TSOs of other countries.

Distribution System Operators	3. <…> Article 53 Establishment of the EU DSO entity <…> Article 54 Principal rules and procedures for the EU DSO entity <…> Article 55 Tasks of the EU DSO entity <…> Article 56 Consultations in the network code development process <…> **Regulation 2019/943** **Article 57** **Cooperation between distribution system operators and transmission system operators** 1. Distribution system operators and transmission system operators shall cooperate with each other in planning and operating their networks. In particular, distribution system operators and transmission system operators shall exchange all necessary information and data regarding, the performance of generation assets and demand side response, the daily operation of their networks and the long-term planning of network investments, with the view to ensure the cost-efficient, secure and reliable development and operation of their networks.		

	2. Distribution system operators and transmission system operators shall cooperate with each other in order to achieve coordinated access to resources such as distributed generation, energy storage or demand response that may support particular needs of both the distribution system operators and the transmission system operators.		
CHAPTER VII **ELECTRICITY TRADING AND SUPPLY** **Article 66** **Electricity Trading** 1. Electricity trading is an energy activity independent from activities of electricity transmission and distribution and it covers electricity purchase and sale, including resale, to wholesale customers. 2. Electricity trading may be performed by an energy enterprise to whom the Regulator has issued permit to perform electricity trading or decision for registration of foreign traders of electricity who can carry out energy activities in the Republic of Kosovo, in compliance with the relevant Law on Energy Regulator and in accordance with Market Rules.	Directive 2009/744 **Article 27** **Universal service** 1. Contracting Parties shall ensure that all household customers, and, where Contracting Parties deem it to be appropriate, small enterprises, enjoy universal service, namely the right to be supplied with electricity of a specified quality within their territory at competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices. To ensure the provision of universal service, Contracting Parties may appoint a supplier of last resort. Contracting Parties shall impose on distribution system operators an obligation to connect customers to their network under terms, conditions and tariffs set in accordance with the procedure laid down in Article 59(7). This Directive does not prevent Contracting Parties from strengthening the market position of the household customers and small and medium-sized	Fully compliant	

	non-household customers by promoting the possibilities for the voluntary aggregation of representation for that class of customers. 2. Paragraph 1 shall be implemented in a transparent and non-discriminatory way, and shall not impede the free choice of supplier provided for in Article 4. Directive (EU) 2029/944 Article 5 Market-based supply prices 1. Suppliers shall be free to determine the price at which they supply electricity to customers. Contracting Parties shall take appropriate actions to ensure effective competition between suppliers. 2. Contracting Parties shall ensure the protection of energy poor and vulnerable household customers pursuant to Articles 28 and 29 by social policy or by other means than public interventions in the price setting for the supply of electricity. 3. By way of derogation from paragraphs 1 and 2, Contracting Parties may apply public interventions in the price setting for the supply of electricity to energy poor or vulnerable household customers. Such public interventions shall be subject to the conditions set out in paragraphs 4 and 5 Article 10 of Directive Basic contractual rights 1. Contracting Parties shall ensure that all		

	final customers are entitled to have their electricity provided by a supplier, subject to the supplier's agreement, regardless of the Party to the Energy Community in which the supplier is registered, provided that the supplier follows the applicable trading and balancing rules. In that regard, Contracting Parties shall take all measures necessary to ensure that administrative procedures do not discriminate against suppliers already registered in another Party to the Energy Community. **Directive** **Article 59** **Duties and powers of the regulatory authorities** 1. The regulatory authority shall have the following duties: (a) fixing or approving, in accordance with transparent criteria, transmission or distribution tariffs or their methodologies, or both; (b) ensuring the compliance of transmission system operators and distribution system operators and, where relevant, system owners, as well as the compliance of any electricity undertakings and other market participants, with their obligations under this Directive, Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, the network codes and the guidelines adopted pursuant to Articles 6 and 7 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial		

	Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, and other relevant Energy Community law, including as regards cross-border issues, as well as with Energy Community Regulatory Board 's decisions; (c) < … > (d) approving products and procurement process for < … > ancillary services; (e) implementing the network codes and guidelines adopted pursuant to Articles 6 and 7 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MCEnC of 6 October 2011 through national measures or, where so required, coordinated regional or Energy Community-wide measures; (f) cooperating in regard to cross-border issues with the regulatory authority or authorities of the Contracting Parties concerned and with the Energy Community Regulatory Board < … >; 39 (g) complying with, and implementing, any relevant legally binding decisions of the Energy Community Secretariat and of Energy Community Regulatory Board; (h) ensuring that transmission system operators make available interconnector capacities to the utmost extent pursuant to Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011; (i) reporting annually on its activity and the fulfilment of its duties to the relevant authorities of the Contracting Parties, the Energy Community Secretariat and		

	Energy Community Regulatory Board, including on the steps taken and the results obtained as regards each of the tasks listed in this Article; (j) ensuring that there is no cross-subsidisation between transmission, distribution and supply activities or other electricity or non-electricity activities; (k) monitoring investment plans of the transmission system operators and providing in its annual report an assessment of the investment plans of the transmission system operators as regards their consistency with the Energy Community-wide network development plan; such assessment may include recommendations to amend those investment plans; (l) monitoring and assessing the performance of transmission system operators and distribution system operators in relation to the development of a smart grid that promotes energy efficiency and the integration of energy from renewable sources, based on a limited set of indicators, and publish a national report every two years, including recommendations; (m) setting or approving standards and requirements for quality of service and quality of supply or contributing thereto together with other competent authorities and monitoring compliance with and reviewing the past performance of network security and reliability rules; (n) monitoring the level of transparency, including of wholesale prices, and		

	ensuring compliance of electricity undertakings with transparency obligations; (o) monitoring the level and effectiveness of market opening and competition at wholesale and retail levels, including on electricity exchanges, prices for household customers including prepayment systems, the impact of dynamic electricity price contracts and of the use of smart metering systems, switching rates, disconnection rates, charges for maintenance services, the execution of maintenance services, the relationship between household and wholesale prices, the evolution of grid tariffs and levies, and complaints by household customers, as well as any distortion or restriction of competition, including by providing any relevant information, and bringing any relevant cases to the relevant competition authorities; (p) monitoring the occurrence of restrictive contractual practices, including exclusivity clauses which may prevent customers from contracting simultaneously with more than one supplier or restrict their choice to do so, and, where appropriate, informing the national competition authorities of such practices; (q) monitoring the time taken by transmission system operators and distribution system operators to make connections and repairs; (r) helping to ensure, together with other relevant authorities, that the consumer		

	protection measures are effective and enforced; (s) publishing recommendations, at least annually, in relation to compliance of supply prices with Article 5, and providing those recommendations to the competition authorities, where appropriate; (t) ensuring non-discriminatory access to customer consumption data, the provision, for optional use, of an easily understandable harmonised format at national level for consumption data, and prompt access for all customers to such data pursuant to Articles 23 and 24; (u) monitoring the implementation of rules relating to the roles and responsibilities of transmission system operators, distribution system operators, suppliers, customers and other market participants pursuant to Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011; (v) monitoring investment in generation and storage capacities in relation to security of supply; (w) monitoring technical cooperation between Energy Community and third-country transmission system operators; (x) contributing to the compatibility of data exchange processes for the most important market processes at regional level; (y) monitoring the availability of comparison tools that meet the requirements set out in Article 14;		

	(z) monitoring the removal of unjustified obstacles to and restrictions on the development of consumption of self-generated electricity and citizen energy communities.		
Article 67 **Performance of Supply Activities** 1. Electricity supply is an activity independent from electricity transmission and distribution activities and is related to the purchase, sale and resale of electricity to customers. 2. Electricity supply may be performed by an energy enterprise to whom the Regulator has issued permit to perform electricity supply or decision for registration of foreign suppliers of electricity who can carry out energy activities in the Republic of Kosovo, in compliance with the relevant Law on Energy Regulator and in accordance with Market Rules. 3. Suppliers may supply electricity to all customers in-and outside Kosovo. 4. Suppliers with the public service obligation must offer supply with electricity as stipulated in the relevant Energy Law and the decision for imposing public service obligation. 5. All suppliers purchase electricity for the supply of their customers in the bilateral market and in the organized market at unregulated prices. Suppliers are free to determine the price for electricity supply.	Directive (EU) 2019/944 Article 43 Ownership unbundling of transmission systems and transmission system operators 1. Contracting Parties shall ensure that: (a) each undertaking which owns a transmission system acts as a transmission system operator; (b) the same person or persons are not entitled either: (i) directly or indirectly to exercise control over an undertaking performing any of the functions of generation or supply, and directly or indirectly to exercise control or exercise any right over a transmission system operator or over a transmission system; or (ii) directly or indirectly to exercise control over a transmission system operator or over a transmission system, and directly or indirectly to exercise control or exercise any right over an undertaking performing any of the functions of generation or supply;	Fully compliant Partially	

6. Notwithstanding paragraph 5 of this article, a supplier may be subject to a public service obligation imposed in accordance with this Law and the relevant Law on Energy.	(c) the same person or persons are not entitled to appoint members of the supervisory board, the administrative board or bodies legally representing the undertaking, of a transmission system operator or a transmission system, and directly or indirectly to exercise control or exercise any right over an undertaking performing any of the functions of generation or supply; and (d) the same person is not entitled to be a member of the supervisory board, the administrative board or bodies legally representing the undertaking, of both an undertaking performing any of the functions of generation or supply and a transmission system operator or a transmission system. 3. For the purpose of point (b) of paragraph 1, the notion 'undertaking performing any of the functions of generation or supply' shall include 'undertaking performing any of the functions of production and supply' within the meaning of Directive 2009/73/EC, and the terms 'transmission system operator' and 'transmission system' shall include 'transmission system operator' and 'transmission system' within the meaning of that Directive. 4. The obligation set out in point (a) of paragraph 1 shall be deemed to be fulfilled in a situation where two or more undertakings which own		

	transmission systems have created a joint venture which acts as a transmission system operator in two or more Contracting Parties for the transmission systems concerned. No other undertaking may be part of the joint venture, unless it has been approved underArticle 44 as an independent system operator or as an independent transmission operator for the purposes of Section 3. 5. For the implementation of this Article, where the person referred to in points (b), (c) and (d) of paragraph 1 is the Contracting Party or another public body, two separate public bodies exercising control over a transmission system operator or over a transmission system on the one hand, and over an undertaking performing any of the functions of generation or supply on the other, shall be deemed not to be the same person or persons. 6. Contracting Parties shall ensure that neither commercially sensitive information referred to in Article 41 held by a transmission system operator which was part of a vertically integrated undertaking, nor the staff of such a transmission system operator, is transferred to undertakings performing any of the functions of generation and supply. 7. Where on 6 October 2011, the transmission system belongs to a vertically integrated undertaking a Contracting Party may decide not to apply		

	paragraph 1. In such case, the Contracting Party concerned shall either: (a) designate an independent system operator in accordance with Article 44; or (b) comply with Section 3. 8. Where, on 6 October 2011, the transmission system belongs to a vertically integrated undertaking and there are arrangements in place which guarantee more effective independence of the transmission system operator than Section 3, a Contracting Party may decide not to apply paragraph 1. 9. Before an undertaking is approved and designated as a transmission system operator under paragraph 8 of this Article, it shall be certified in accordance with the procedures laid down in Article 52(4), (5), and (6) of this Directive and in Article 3 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, pursuant to which the Energy Community Secretariat shall verify that the arrangements in place clearly guarantee more effective independence of the transmission system operator than Section 3 of this Chapter. 10. Vertically integrated undertakings which own a transmission system shall not in any event be prevented from taking steps to comply with paragraph 1. 11. Undertakings performing any of the functions of generation or supply shall not in any event be able to directly or		

	indirectly take control over or exercise any right over unbundled transmission system operators in Contracting Parties which apply paragraph 1. **Artiucle 10 p. 1 Directive 2019/944** **Article 10** **Basic contractual rights** **1**. Contracting Parties shall ensure that all final customers are entitled to have their electricity provided by a supplier, subject to the supplier's agreement, regardless of the Party to the Energy Community in which the supplier is registered, provided that the supplier follows the applicable trading and balancing rules. In that regard, Contracting Parties shall take all measures necessary to ensure that administrative procedures do not discriminate against suppliers already registered in another Party to the Energy Community.		

	Article 5 **Market-based supply prices** 1. Suppliers shall be free to determine the price at which they supply electricity to customers. Contracting Parties shall take appropriate actions to ensure effective competition between suppliers.		
Article 68 **Supplier's Obligations** 1. The Supplier shall be obligated to: 1.1 conclude agreements on access to the system with the operator of the system in which the facilities of its customers are connected and 1.2 conclude agreements that stipulate balancing responsibilities, on behalf of households and small enterprises and non-household customers for which supplier has taken over these responsibilities. 2. The Supplier shall inform its customers free of charge: 2.1 in a clear and transparent manner on applicable prices and standard conditions and terms for the access to and use of electricity services; 2.2 on the option of different payment methods, which do not discriminate among customers. Prepayment systems shall be fair and reflect at an adequate extent the forecast of possible consumption. Any difference in conditions and terms must reflect the suppliers' expenses related to the different payment systems;	**Directive (EU) 2019/944** **CHAPTER III CONSUMER EMPOWERMENT AND PROTECTION** **Article 10** **Basic contractual rights** 1. Contracting Parties shall ensure that all final customers are entitled to have their electricity provided by a supplier, subject to the supplier's agreement, regardless of the Party to the Energy Community in which the supplier is registered, provided that the supplier follows the applicable trading and balancing rules. In that regard, Contracting Parties shall take all measures necessary to ensure that administrative procedures do not discriminate against suppliers already registered in another Party to the Energy Community. 11. Suppliers shall provide household customers with adequate information on alternative measures to disconnection sufficiently in advance of any planned disconnection. Such alternative measures may refer to sources of support to avoid disconnection, prepayment systems,	Fully compliant	

2.1 alternative planned disconnection measures including cases of non-payment, information on alternative sources to avoid disconnection, prepayment systems, alternative payment options, and information on not including the additional costs of these measures for consumers facing disconnection; 2.3 on their rights to select and change the supplier; 2.4 on the possibility of using simple and cost-effective procedures for addressing appeals; moreover, every supplier shall provide that its customers are entitled to a good standard of service and treatment of appeals, with possibilities for resolving disputes in a fair manner and within reasonable timeframes, within three (3) months from the day of receipt of the appeal; 2.5 about the present electricity consumption and expenditure to enable the customers to manage their electricity consumption without additional expenditure of final consumers for such services; 2.6 on any changes in contract conditions, at least fifteen (15) days prior to their application, including their right to withdraw upon such notice. Suppliers notify their customers directly on any increase in expenditure, and on their right to withdraw from the contract in the event they do not accept the new conditions offered in the notice; 2.7 through bills and promotional	energy audits, energy consultancy services, alternative payment plans, debt management advice or disconnection moratoria and not constitute an extra cost to the customers facing disconnection 12. Suppliers shall provide final customers with a final closure account after any switch of supplier no later than six weeks after such a switch has taken place.		

materials provided to final customers in relation to: 2.7.1 contribution of each energy source in the overall mixture of fuel used by the supplier in the preceding year in a comprehensive manner, and at the state level, in a clearly comparable manner, 2.7.2 at least references to existing information sources, such as internet pages, in which information on environmental impact of the supply can be found, from at least the aspect of CO2 emissions and radioactive waste that derive from electricity generated from the overall mixture of fuels used during the preceding year by the supplier, 2.7.3 their rights related to resolution of disputes available in the event of any disagreements; 2.7.4 data on their consumption, which enable them, with their consent and free of charge, to provide the registered supply enterprise access to metering data; 2.7.5 their obligation of final payments, by delivering to customers the final closing account upon any change of electricity supplier, no later than forty-five (45) days after such change of supplier has taken effect. 3. The Supplier shall also: 3.1 publish and maintain qualitative parameters of contracted electricity supply for customers, in accordance with Rules on Quality of energy Supply; 3.2 supply customers with electricity, in compliance with the concluded contract; 3.3 maintain separate data in			

commercial registers on supply of customers at unregulated prices, and supply of customers at regulated prices, for supply under the framework of universal service and last resort supply; 3.4 define supplier conditions, and make them public in an appropriate manner, no later than thirty (30) days prior to the commencement of electricity supply activities; 3.5 perform energy activities of supply in a safe, reliable and efficient manner; and 3.6 provide final customer, with a summary of the key contractual conditions in a prominent manner and in concise and simple language. 4. Prior to the commencement of supply, every supplier shall also be obliged to: 4.1 conclude contracts on balance responsibility with the Transmission System Operator, or conclude membership contracts in a balancing group with the leader of this group, in compliance with Market Rules; 4.2 conclude contracts for purchase of electricity with at least one other electricity trader, supplier or producer, and conclude supply contracts with final customers, and, if necessary, procure cross-border transmission capacities. 5. The Regulator shall undertake all necessary steps to ensure that information provided by the supplier to its customers shall be reliable and easily comparable. 6. Requirements on the form, type			

and amount of the financial guarantee that electricity market participants have to submit shall be determined in the Market Rules. 7. The Supplier may supply through metering devices for common spaces, only if a natural or legal person concludes a contract with it and accepts to pay for the entire capacity, electricity, distribution services and transmission services delivered through the metering device. The Regulator may regulate terms and conditions on the basis of which the payment shall be conducted from the person that takes over the payment on behalf of common space users, and may levy charges on other persons that benefit from the said electricity. 8. Any person connected to the distribution system and using electricity without a contract with the supplier shall be disconnected from the distribution system, in line with disconnection rules established by the Regulator.			
Article 69 Record Keeping 1. All electricity traders and suppliers are obliged to keep record of the relevant five (5) year data related to contractual transactions on the electricity trading and supply and with the Transmission System Operator, Distribution System Operator and Market Operator, including the financial market derivatives and to make them available upon request to the Regulator, the Competition Authority of Republic of	**Directive Article 64** **Record keeping** 1. Contracting Parties shall require suppliers to keep at the disposal of the national authorities, including the regulatory authority, the national competition authorities and the Energy Community Secretariat, for the fulfilment of their tasks, for at least five years, the relevant data relating to all transactions in electricity supply contracts and electricity derivatives with wholesale customers and transmission system operators.		

Kosova and, in compliance with international obligations of the Republic of Kosovo, and to the Energy Community Secretariat. 2. Relevant data from paragraph 1 of this Article include details of characteristics of relevant transactions, including delivery timeframe and conditions, amounts, dates and time of execution and transaction prices, means of identifying the wholesale customer and other necessary information. 3. The Regulator may decide to provide upon request to the market participants partial information provided that commercially sensitive information on individual market participants or individual transactions is not released.	2. The data shall include details on the characteristics of the relevant transactions such as duration, delivery and settlement rules, the quantity, the dates and times of execution and the transaction prices and means of identifying the wholesale customer concerned, as well as specified details of all unsettled electricity supply contracts and electricity derivatives. 3. The regulatory authority may decide to make available to market participants elements of that information provided that commercially sensitive information on individual market players or individual transactions is not released. This paragraph shall not apply to information about financial instruments which fall within the scope of Directive 2014/65/EU. 4. This Article shall not create additional obligations towards the authorities referred to in paragraph 1 for entities falling within the scope of Directive 2014/65/EU. 5. In the event that the authorities referred to in paragraph 1 need access to data kept by entities falling within the scope of Directive 2014/65/EU, the authorities responsible under that Directive shall provide them with the required data**.**		
Article 70 **The Right to Switching of Supplier and Rules on Switching** 1. Every final customer, household or non-household, shall be entitled to change its supplier or market participant engaged in aggregation, within a maximum period of twenty one (21) days.	**Directive (EU) 2019/744 Article 12** **Right to switch and rules on switching-related fees** **1**. Switching supplier or market participant engaged in aggregation shall be carried out within the shortest possible time. Contracting Parties shall ensure that a customer wishing to switch suppliers or	Fully compliant	

2. Whenever the Regulator determines that technical conditions allow so, the technical process of switching of supplier shall be performed within twenty four (24) hours and shall be possible on any working day from the working day the notice to the present supplier or market participant engaged in aggregation was received, in a non-discriminatory manner as regards cost, effort and time. 3. The Regulator shall approve rules on switch of suppliers and market participants engaged in aggregation that shall contain: 3.1 procedures for changing the supplier and market participant engaged in aggregation; 3.2 conditions to be fulfilled by the new supplier and market participant engaged in aggregation, especially related to balance responsibility, in compliance with electricity system balancing rules; 3.3 obligations of the supplier and market participant engaged in aggregation which is terminating the contract with the customer which wishes to change the supplier; 3.4 duties of the respective operator of the network to which the customer switching the supplier is connected to; 3.5 rights and obligations of the new supplier and market participant engaged in aggregation, from the perspective of access to and use of the network of the system operator in which the customer that wishes to switch the supplier and market participant engaged in aggregation is	market participants engaged in aggregation, while respecting contractual conditions, is entitled to such a switch within a maximum of three weeks from the date of the request. By no later than 2026, the technical process of switching supplier shall take no longer than 24 hours and shall be possible on any working day 2. Contracting Parties shall ensure that at least household customers and small enterprises are not charged any switching-related fees. 3. By way of derogation from paragraph 2, Contracting Parties may permit suppliers or market participants engaged in aggregation to charge customers contract termination fees where those customers voluntarily terminate fixed-term, fixed-price electricity supply contracts before their maturity, provided that such fees are part of a contract that the customer has voluntarily entered into and that such fees are clearly communicated to the customer before the contract is entered into. Such fees shall be proportionate and shall not exceed the direct economic loss to the supplier or the market participant engaged in aggregation resulting from the customer's termination of the contract, including the costs of any bundled investments or services that have already been provided to the customer as part of the contract. The burden of proving the direct economic loss shall be on the supplier or market participant		

connected; 3.6 rights of the supplier and market participant engaged in aggregation in relation to the present customer, from the perspective of remedying all liabilities to date and, 3.7 remedies for all prior financial liabilities and other liabilities of the final customer. 4. Rules on switching of supplier and market participant engaged in aggregation also establish: 4.1 procedures for switching the supplier and market participant engaged in aggregation in situation of last resort supply; 4.2 procedures for switching the supplier and market participant engaged in aggregation in the event of change of ownership over the building; 4.3 conditions and manner of functioning of collective switching schemes and, 4.4 procedures for changing contractual reports in the event of interim transfer of final customer supply or aggregation contracts and contracts on the use of network by the final customer to third parties. 5. Household consumers and small enterprises shall have no payment obligation to the supplier or market participant involved in the aggregation in relation to switching, except in cases where they have voluntarily terminated the fixed-term, fixed-price contract, before maturity,	engaged in aggregation, and the permissibility of contract termination fees shall be monitored by the regulatory authority, or by another competent national authority 4. Contracting Parties shall ensure that the right to switch supplier or market participants engaged in aggregation is granted to customers in a non-discriminatory manner as regards cost, effort and time. 5. Household customers shall be entitled to participate in collective switching schemes. Contracting Parties shall remove all regulatory or administrative barriers for collective switching, while providing a framework that ensures the utmost consumer protection to avoid any abusive practices.		

provided that those obligations are part of a contract that has been entered into voluntarily and where such charges have been clearly communicated to them prior to entering into the contract. 6. Such obligations in accordance to paragraph 5 of this article must be divided proportionally and must not exceed the direct economic loss to the supplier or market participant involved in the aggregation, which results from the termination of the contract by the consumer, including the costs of each investment or service of related that were offered to the consumer as part of the contract. The burden of proving direct economic loss will fall on the supplier or market participant involved in the aggregation, while termination fees will be monitored by the Regulator. 7. The Regulator monitors the implementation of the rules on switching of suppliers and market participants engaged in aggregation.			
Article 71 **Obligations of supplier under public service obligation** 1. Supplier to whom public service obligation was imposed, in addition to other obligations of suppliers stipulated in this Law and obligations stemming from the imposition of public service obligation as stipulated in the relevant Energy Law, shall: 1.1 inform customers on their rights and on conditions of supply under public service obligation;	**Directive (EU) 2019/944 Article 9** **Public service obligations** 1. Without prejudice to paragraph 2, Contracting Parties shall ensure, on the basis of their institutional organisation and with due regard to the principle of subsidiarity, that electricity undertakings operate in accordance with the principles of this Directive with a view to achieving a competitive, secure and environmentally sustainable market for electricity, and shall not discriminate between those	Fully compliant	

1.2 supply electricity under a public service obligation in accordance with conditions determined in the respective decision and the permit; 1.3 supply electricity of a certain quality set in the Rule on quality of supply, within territory and/or for customers for which it has been appointed to provide supply as public service obligation; 1.4 bill electricity delivered in accordance with reasonable prices, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory; 1.5 publish its prices and tariffs on its web-page, no later than fifteen (15) days prior to the commencement of their application.	undertakings as regards either rights or obligations. 2. Having full regard to the relevant provisions of the < … > Energy Community Treaty, Contracting Parties may impose on undertakings operating in the electricity sector, in the general economic interest, public service obligations which may relate to security, including the security of supply, regularity, quality and price of supplies and environmental protection, including energy efficiency, energy from renewable sources and climate protection. Such obligations shall be clearly defined, transparent, non-discriminatory and verifiable, and shall guarantee equality of access for electricity undertakings of the Energy Community to national consumers. Public service obligations which concern the price setting for the supply of electricity shall comply with the requirements set out in Article 5 of this Directive. 3. Where financial compensation, other forms of compensation and exclusive rights which a Contracting Party grants for the fulfilment of the obligations set out in paragraph 2 of this Article or for the provision of universal service as set out in Article 27 are provided, this shall be done in a non-discriminatory and transparent way,. 4. Contracting Parties shall, upon implementation of this Directive, inform the Energy Community Secretariat of all measures adopted to fulfil universal		

	service and public service obligations, including consumer protection and environmental protection, and their possible effect on national and international competition, whether or not such measures require a derogation from this Directive. They shall subsequently inform the Energy Community Secretariat every two years of any changes to those measures, whether or not they require a derogation from this Directive. 5. Contracting Parties may decide not to apply Articles 6, 7 and 8 of this Directive insofar as their application would obstruct, in law or in fact, the performance of the obligations imposed on electricity undertakings in the general economic interest and insofar as the development of trade would not be affected to such an extent as would be contrary to the interests of the Energy Community. The interests of the Energy Community include, inter alia, competition with regard to customers in accordance with < … > Annex III of the Energy Community Treaty and this Directive.		
Article 72 **Rights and obligations stemming from the universal service** 1. The right from universal service to be supplied with electricity of a specified quality within the territory of the Republic of Kosovo at competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices shall be enjoyed by all household customers and, where	**Directive 2019/944 Article 27** **Universal service** **1**. Contracting Parties shall ensure that all household customers, and, where Contracting Parties deem it to be appropriate, small enterprises, enjoy universal service, namely the right to be supplied with electricity of a specified quality within their territory at	Fully compliant	

deemed it to be appropriate, small enterprises. Universal service shall be implemented in a transparent and non-discriminatory way, and shall not impede the free choice of supplier provided for in Article 78 of this Law. 2. The universal service shall be provided by the universal service supplier who is obliged to: 2.1 provide the supply and protection of eligible customers under paragraph 1 of this article; 2.2 provide the supply and protection of vulnerable customers, in line with the provisions of relevant Law on Energy; 2.3 determine the universal service prices for electricity by applying provisions from Article 74 of this Law and the relevant Law on Energy Regulator; 2.4 inform customers about their rights and the conditions under which they can be supplied by a universal supplier, conditions and prices for supply of electricity, as well as about the right to change the supplier; 2.5 conduct procedures for procurement of electricity at market terms by selecting the most favourable bid and, 2.6 publish the universal service supply prices on its website.	competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices. To ensure the provision of universal service, Contracting Parties may appoint a supplier of last resort. Contracting Parties shall impose on distribution system operators an obligation to connect customers to their network under terms, conditions and tariffs set in accordance with the procedure laid down in Article 59(7). This Directive does not prevent Contracting Parties from strengthening the market position of the household customers and small and medium-sized non-household customers by promoting the possibilities for the voluntary aggregation of representation for that class of customers. 2. Paragraph 1 shall be implemented in a transparent and non-discriminatory way, and shall not impede the free choice of supplier provided for in Article 4.		
Article 73 **Selection or appointment of universal service supplier** 1. The Government, or the Regulator, depending on their areas of responsibility, shall adopt a decision to conduct a tender procedure for selection of		Not apllicable	

a universal service supplier by adequately applying the public procurement rules. 2. In the decision referred to in paragraph 1 of this Article, the following shall be determined: 2.1 the criteria for selecting a universal supplier; 2.2 the tender terms and conditions; and 2.3 the time frame for which the universal supplier shall be appointed. 3. In the tender procedure for selection of a universal service supplier, bids may be submitted by energy enterprises that have permit for electricity supply issued by the Regulator. 4. In the event when a universal service supplier is not selected after the tender procedure is conducted, the Government or the Regulator, shall designate a universal service supplier in which it shall determine all the conditions for fulfilling the universal service obligation, and the time frame for which the universal service supplier has been designated. 5. The selected or designated universal service supplier is at the same time a supplier of last resort			
Article 74 **Prices applied by the universal service supplier** 1. The universal service supplier shall apply prices for supply of electricity to the final customers which are determined based on the methodology adopted by the Regulator.	**Directive (EU) 2019/944 Article 5 p.6** 6. For the purpose of a transition period to establish effective competition for electricity supply contracts between suppliers, and to achieve fully effective market-based retail pricing of electricity in accordance with paragraph 1,	Fully compliant	

2. Notwithstanding paragraph 1 of this article, the Regulator may regulate electricity prices for final customers that enjoy the right of supply under universal service. 3. In the event that Regulator regulates the electricity price for final customers, it shall offer a detailed explanation and justification, linking such regulation to extraordinary circumstances in the electricity market, and providing a justification on the necessity of preserving electricity price regulation for final customers, as a public obligation that is in compliance with conditions stipulated under this Article. 4. Regulator shall ensure that various customer categories shall not benefit from the same treatment of safeguard measures, and that price regulation for final customers with rights to enjoy supply as a universal service will be made available only to ensure the provision of universal services for household and, if applicable, small enterprises that enjoy such rights. 5. The Regulator shall ensure that electricity prices that are subject to regulation, for the purposes of ensuring universal service, are easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory. Electricity prices shall cover the real costs of electricity supply, including production cost, balancing cost, short-term marginal cost, reflecting the full production portfolio, necessary investments, appropriate rate of return, cost of imports, cost of supply services, bad	Contracting Parties may apply public interventions in the price setting for the supply of electricity to household customers and to microenterprises that do not benefit from public interventions pursuant to paragraph 3 **Draft law on Electricity Aricle 5 pargaph 6** (g) not lead to direct cross-subsidisation between customers supplied at free market prices and those supplied at regulated supply prices		

debts, as well as other reasonable costs, while prices are set at a level that is above cost, at a level where effective price competition can exist. 6. In its decision to regulate prices for final customers, Regulator shall determine a final date for the withdrawal of regulation of prices for final customers, as well as an action plan for performing, while clearly depicting the interim nature of price regulation for final customers. 7. Regulator shall perform annual reviews of methodologies and of the approved level of prices for final customers, as of the existing necessity to regulate prices for certain categories, based on public service objectives pursued. Such reviews are submitted to the Energy Community Secretariat, which, on the basis of regional market analyses, may propose other measures for the withdrawal of price regulation for certain categories.			
Article 75 **Supply of Last Resort** 1. The supplier of last resort shall be obliged to supply customers which remain without a supplier in the following cases: 1.1 their supplier has went bankrupt or is under liquidation; 1.2 the permit of the previous supplier has been permanently or provisionally revoked, or has expired; 1.3 the customer has failed in selecting a new supplier upon termination of the contract with the previous one. 2. Supplier unable to supply electricity to final customers, as per	**Directive 2019/744** **Article 27** **Universal service** **1**. Contracting Parties shall ensure that all household customers, and, where Contracting Parties deem it to be appropriate, small enterprises, enjoy universal service, namely the right to be supplied with electricity of a specified quality within their territory at competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices. To ensure the provision of universal service,	Fully compliant	

subparagraph 1.1 of this Article, shall be obliged to inform in due time the supplier of last resort, final customer, Regulator, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, on the date of suspension of supply. In such events, the customer is immediately supplied from the supplier of last resort. 3. The Regulator shall inform the supplier of last resort, final customer the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, on suppliers falling under subparagraph 1.2 of this Article, on the same day when the permit has expired, or from the date of entry into force of Regulator decision to provisionally or permanently revoke the permit. 4. Contracts on supply of last resort for final customers shall be considered concluded on the date when conditions for exercising the right for supply in last resort, as per sub-paragraphs 1.1 and 1.2 of this Article, have been fulfilled. 5. Supply of last resort in cases determined in sub-paragraph 1.3 of this Article shall commence upon termination of the contract with the previous supplier or upon commencement of supply for the new customers, subject, however, to the contract not being signed with another supplier. 6. Supply of last resort shall not last more than sixty (60) days. 7. In the event the final customer from sub-paragraphs 1.3 of this Article supplied by the supplier of last resort fails to enter into agreement with the new supplier within the term determined in	Contracting Parties may appoint a supplier of last resort. Contracting Parties shall impose on distribution system operators an obligation to connect customers to their network under terms, conditions and tariffs set in accordance with the procedure laid down in Article 59(7). This Directive does not prevent Contracting Parties from strengthening the market position of the household customers and small and medium-sized non-household customers by promoting the possibilities for the voluntary aggregation of representation for that class of customers.		

paragraph 6 of this Article, the system operator shall terminate supply of electricity. 8. The Transmission System Operator and Distribution System Operator shall hand over information on the supplier of last resort to customers transferred to last resort supply, within five (5) days of the notice given according to paragraphs 2 and 3 of this Article. 9. Prices at which the supplier of last resort supplies electricity are determined on the basis of the methodology adopted by the Regulator, and shall be higher than the average market price or the price for similar customer supplied in the market. The methodology may foresee that the pricing of comparable suppliers abroad may be used for establishing adequate level of prices for the supply of last resort. 10. The supplier of last resort shall publish in its website, at least once (1) per year, information on the number of customers supplied, total amount of electricity delivered, and average supply period, separately for household and non-household customers that were supplied in last resort cases.			
Article 76 **Obligations of the Supplier of Last Resort** 1. In addition to obligations of other suppliers, the supplier of last resort shall: 1.1 inform the customers on terms and conditions of electricity supply, termination of the contract and prices, and publish such information in its web-page;	**Directive 2019/744** Article 27 Universal service 1. Contracting Parties shall ensure that all household customers, and, where Contracting Parties deem it to be appropriate, small enterprises, enjoy universal service, namely the right to be	Fully compliant	

1.2 supply final customers as per Article 75 of this Law until customers select a new supplier, but not for longer than sixty (60) days; 1.3 bill final customers as per Article 75 of this Law, in accordance with last resort supply prices approved by Regulator and, 1.4 provide to final customers contracts on last resort supply, no later than eight (8) days upon commencement of such supply.	supplied with electricity of a specified quality within their territory at competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices. To ensure the provision of universal service, Contracting Parties may appoint a supplier of last resort. Contracting Parties shall impose on distribution system operators an obligation to connect customers to their network under terms, conditions and tariffs set in accordance with the procedure laid down in Article 59(7). This Directive does not prevent Contracting Parties from strengthening the market position of the household customers and small and medium-sized non-household customers by promoting the possibilities for the voluntary aggregation of representation for that class of customers.		
CHAPTER VIII **THIRD PARTY ACCESS** **Article 77** **Third Party Access to the Electricity Systems** 1. Third party access to the electricity systems shall be governed by the provisions of this article and the relevant Energy Law. 2. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall ensure third party access to the transmission system on the basis of Transmission charging methodologies developed by the Transmission System Operator and third-party access to	**Directive 2019/944 Article 6** **Third-party access** 1. Contracting Parties shall ensure the implementation of a system of third-party access to the transmission and distribution systems based on published tariffs, applicable to all customers and applied objectively and without discrimination between system users. Contracting Parties shall ensure that those tariffs, or the methodologies underlying their calculation, are approved in accordance with Article 59 prior to their entry into force and that those tariffs, and the methodologies — where only methodologies are approved — are	Fully compliant	

distribution system on the basis of distribution charging methodologies developed by the Distribution System Operator, which shall be approved by the Regulator and published on the web site of the respective operator. 3. In determining the extent to which requests for access to the transmission or distribution systems can be permitted, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall ensure that they offer the maximum capacity of their systems, including interconnectors, subject to complying with applicable safety standards and the need for secure system operation. 4. Tariffs for system use shall be proposed by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, in the manner prescribed by the Regulator, and shall enter into force after being approved and published by the Regulator. The tariffs proposed shall include appropriate economic signals to encourage efficient use of systems and interconnectors.	published prior to their entry into force . 2. The transmission or distribution system operator may refuse access where it lacks the necessary capacity. Duly substantiated reasons shall be given for such refusal, in particular having regard to Article 9, and based on objective and technically and economically justified criteria. Contracting Parties or, where Contracting Parties have so provided, the regulatory authorities of those Contracting Parties, shall ensure that those criteria are consistently applied and that the system user who has been refused access can make use of a dispute settlement procedure. The regulatory authorities shall also ensure, where appropriate and when refusal of access takes place, that the transmission system operator or distribution system operator provides relevant information on measures that would be necessary to reinforce the network. Such information shall be provided in all cases when access for recharging points has been denied. The party requesting such information may be charged a reasonable fee reflecting the cost of providing such information. 3. This Article shall also apply to citizen energy communities that manage distribution networks.		
CHAPTER IX **CUSTOMER EMPOWERMENT AND PROTECTION** **Article 78** **Free choice of supplier**	**Directive (EU) 2019/744 Article 4** **Free choice of supplier** Contracting Parties shall ensure that all customers are free to purchase electricity from the supplier of their choice and shall	Fully complaint	Introducing the general rule from the Directive that, all consumers are free to buy electricity from the supplier of their choice and are free to have more than one electricity

All customers are free to purchase electricity from the supplier of their choice and are free to have more than one electricity supply contract at the same time, provided that the required connection and metering points are established.	ensure that all customers are free to have more than one electricity supply contract at the same time, provided that the required connection and metering points are established**.**		supply contract at the same time, provided that they establish special measuring points are also required.
Article 79 **Contractual requirements** 1. Mutual rights and obligations of suppliers and final customers shall be stipulated in a written and signed contract from both Parties. 2. Suppliers shall offer final customers fair and transparent general terms and conditions, which shall be provided in plain and unambiguous language and shall not include non-contractual barriers to the exercise of customers' rights. 3. Terms, conditions and other elements related to and/or contained in the supply contract shall be regulated in the Rule for General Conditions of Energy Supply adopted by the Regulator. 4. Customers may enter into more than one contract for a given metering point for the same supply period. 5. Nothing in the supply contract shall prejudice customers' rights to change their supplier, whereas the contract shall not impose additional financial obligations for customers that exercise their rights to change the supplier, unless otherwise determined in Article 70 of this law	**Directive (EU) 2019/744 Article 10 paragraph** 2. Without prejudice to stricter national rules on consumer protection, < … > Contracting Parties shall ensure that final customers have the rights provided for in paragraphs 3 3. Final customers shall have the right to a contract with their supplier that specifies: (a) the identity and address of the supplier; (b) the services provided, the service quality levels offered, as well as the time for the initial connection; (c) the types of maintenance service offered; (d) the means by which up-to-date information on all applicable tariffs, maintenance charges and bundled products or services may be obtained; (e) the duration of the contract, the conditions for renewal and termination of the contract and services, including products or services that are bundled with those services, and whether terminating	Fully compliant	

	the contract without charge is permitted; (f) any compensation and the refund arrangements which apply if contracted service quality levels are not met, including inaccurate or delayed billing; (g) the method of initiating an out-of-court dispute settlement procedure in accordance with Article 26; (h) information relating to consumer rights, including information on complaint handling and all of the information referred to in this paragraph, that is clearly communicated on the bill or the electricity undertaking's web site. Conditions shall be fair and well known in advance. In any case, this information shall be provided prior to the conclusion or confirmation of the contract. Where contracts are concluded through intermediaries, the information relating to the matters set out in this paragraph shall also be provided prior to the conclusion of the contract. Final customers shall be provided with a summary of the key contractual conditions in a prominent manner and in concise and simple language. 4. Final customers shall be given adequate notice of any intention to modify contractual conditions and shall be informed about their right to terminate the contract when the notice is given. Suppliers shall notify their final		

	customers, in a transparent and comprehensible manner, directly of any adjustment in the supply price and of the reasons and preconditions for the adjustment and its scope, at an appropriate time no later than two weeks, or no later than one month in the case of household customers, before the adjustment comes into effect. Contracting Parties shall ensure that final customers are free to terminate contracts if they do not accept the new contractual conditions or adjustments in the supply price notified to them by their supplier. 5. Suppliers shall provide final customers with transparent information on applicable prices and tariffs and on standard terms and conditions, in respect of access to and use of electricity services. 6. Suppliers shall offer final customers a wide choice of payment methods. Such payment methods shall not unduly discriminate between customers. Any difference in charges related to payment methods or prepayment systems shall be objective, non-discriminatory and proportionate and shall not exceed the direct costs borne by the payee for the use of a specific payment method or a prepayment system. 7. Pursuant to paragraph 6, household customers who have access to prepayment systems shall not be placed at a disadvantage by the prepayment systems. 8. Suppliers shall offer final customers fair and transparent general terms and conditions, which shall be provided in		

	plain and unambiguous language and shall not include non-contractual barriers to the exercise of customers' rights, such as excessive contractual documentation. Customers shall be protected against unfair or misleading selling methods.to 12 of this Article. 9. Final customers shall have the right to a good standard of service and complaint handling by their suppliers. Suppliers shall handle complaints in a simple, fair and prompt manner. 10. When accessing universal service under the provisions adopted by Contracting Parties pursuant to Article 27, final customers shall be informed about their rights regarding universal service.		
Article 80 **Quality of Electricity Supply** 1. Electricity supply quality include: 1.1 service quality; 1.2 continuity of supply; 1.3 voltage quality. 2. The Regulator shall establish the electricity supply criteria, which shall determine: 2.1 electricity supply quality indicators; 2.2 methods for metering, collection and publication of electricity supply quality indicators; 2.3 extraordinary events, from the perspective of electricity supply quality perspective; 2.4 scaled establishment of minimum general standards and guaranteed standards		Not applicable	

of electricity supply; 2.5 manner of regulation of electricity supply quality, depending on the selected tariff regulation method; 2.6 scaled determination of financial compensations for final customers, upon establishment of guaranteed quality of electricity supply, 2.7 manner, dynamics and field of information, and submission of data on the quality of electricity supply to Regulatory; 2.8 contents of the annual Transmission System Operator report on quality of electricity supply; 2.9 contents of the annual Distribution System Operator report on quality of electricity supply; and 2.10 contents of the annual supplier report on the quality of supply services. 3. The Transmission System Operator, Distribution System Operator and all suppliers are obliged to systematically, in compliance with conditions of the quality of electricity supply: 3.1 preserve the quality of electricity supply, 3.2 follow-up on electricity supply quality indicators; and 3.3 maintain a registry of data necessary for verifying electricity supply quality indicators. 4. The Transmission System Operator, Distribution System Operator, and all suppliers, shall once per year publish reports on the quality of electricity supply and submit them to the Regulator with all data related to the quality of			

electricity supply.			
Article 81 **Entitlement to a dynamic electricity price contract** 1. Any supplier is entitled to offer dynamic electricity price contracts to final customer. 2. Any final customer who has a smart meter installed can request to conclude a dynamic electricity price contract with at least one supplier and with every supplier that has more than 50 000 final customers. 3. Suppliers shall obtain each final customer's consent before that customer is switched to a dynamic electricity price contract. 4. The suppliers shall inform the final customers of the opportunities, costs and risks of such dynamic electricity price contracts, and shall be required to provide information to the final customers accordingly, including with regard to the need to have an adequate electricity meter installed. 5. Provisions of this article shall not apply to the universal service supplier. 6. The Regulator monitors market developments and assesses the risks that may be caused by new products and services, and deals with practices that lead to abuse. 7. The Regulator monitors the main changes related to contracts with dynamic prices, including market offers and the impact on customer accounts, especially the level of price volatility, and includes the	**Directive (EU) 2019/744 Article 11** **Entitlement to a dynamic electricity price contract** 1. Contracting Parties shall ensure that the national regulatory framework enables suppliers to offer dynamic electricity price contracts. Contracting Parties shall ensure that final customers who have a smart meter installed can request to conclude a dynamic electricity price contract with at least one supplier and with every supplier that has more than 200 000 final customers. 2. Contracting Parties shall ensure that final customers are fully informed by the suppliers of the opportunities, costs and risks of such dynamic electricity price contracts, and shall ensure that suppliers are required to provide information to the final customers accordingly, including with regard to the need to have an adequate electricity meter installed. Regulatory authorities shall monitor the market developments and assess the risks that the new products and services may entail and deal with abusive practices 3. Suppliers shall obtain each final customer’s consent before that customer is switched to a dynamic electricity price contract.	Fully compliant	

findings in the annual report on the state of energy.			
Article 82 **Aggregation contract** 1. Customers are free to purchase and sell electricity services directly or through aggregation, other than the public supply service, independently from their electricity supply contract from an electricity enterprise of their choice, subject to fulfillment of the conditions provided in this law. 2. The final customers shall be granted the following rights in a non-discriminatory manner as regards cost, effort or time: 2.1 to conclude Aggregation contract without the need for a consent of the final customer's electricity supply enterprise and without being subject to discriminatory technical and administrative requirements, procedures or charges by their supplier on the basis of having a contract with a market participant engaged in aggregation. 2.2 to be fully informed on the terms and conditions of the contracts that the market participants engaged in aggregation offer to them, and 2.3 to receive all relevant demand response data or data on supplied and sold electricity free of charge at least once every billing period if they request so.	Directive 2019/944 Article 13 Aggregation contract 1. Contracting Parties shall ensure that all customers are free to purchase and sell electricity services, including aggregation, other than supply, independently from their electricity supply contract and from an electricity undertaking of their choice. 2. Contracting Parties shall ensure that, where a final customer wishes to conclude an aggregation contract, the final customer is entitled to do so without the consent of the final customer's electricity undertakings. Contracting Parties shall ensure that market participants engaged in aggregation fully inform customers of the terms and conditions of the contracts that they offer to them. 3. Contracting Parties shall ensure that final customers are entitled to receive all relevant demand response data or data on supplied and sold electricity free of charge at least once every billing period if requested by the customer. 4. Contracting Parties shall ensure that the rights referred to in paragraphs 2 and 3 are granted to final customers in a non-discriminatory manner as regards cost, effort or time. In particular, Contracting Parties shall ensure that customers are not subject to discriminatory technical and administrative requirements, procedures or charges by their supplier on the basis of whether they have a contract with a	Fully compliant	

	market participant engaged in aggregation.		
Article 83 **Comparison tool** 1. All customers shall have access, free of charge, to the tool comparing the offers of suppliers, including offers for dynamic electricity price contracts. Customers shall be informed of the availability of the tool in or together with their electricity bills. 2. The Regulator operates, maintains and controls the comparison tool, independently from market participants and ensures that: 2.1 the comparison tool is based on clear and objective criteria and electricity enterprises are given equal treatment in search results; 2.2 plain and unambiguous language is used in the tool, as well as accurate and up-to-date information; 2.3 the comparison tool accessible to persons with disabilities; 2.4 display of personal data is limited to the strictly necessary one for the comparison purposes and, 2.5 an effective procedure for reporting incorrect information on published offers is available. 3. The Regulator shall adopt Rules on Comparison Tool that will determine in details the requirements the comparison tool shall meet and the manner the Regulator shall operate, maintain and control the comparison tool.	Directive (EU) 2019/944 Article 14 Comparison tools 1. Contracting Parties shall ensure that at least household customers, and microenterprises with an expected yearly consumption of below 100 000 kWh, have access, free of charge, to at least one tool comparing the offers of suppliers, including offers for dynamic electricity price contracts. Customers shall be informed of the availability of such tools in or together with their bills or by other means. The tools shall meet at least the following requirements: (a) they shall be independent from market participants and ensure that electricity undertakings are given equal treatment in search results; (b) they shall clearly disclose their owners and the natural or legal person operating and controlling the tools, as well as information on how the tools are financed; (c) they shall set out clear and objective criteria on which the comparison is to be based, including services, and disclose them; (d) they shall use plain and unambiguous language; (e) they shall provide accurate and up-to-date information and state the time of the	Fully compliant	

	last update; (f) they shall be accessible to persons with disabilities, by being perceivable, operable, understandable and robust; (g) they shall provide an effective procedure for reporting incorrect information on published offers; and (h) they shall perform comparisons, while limiting the personal data requested to that strictly necessary for the comparison. Contracting Parties shall ensure that at least one tool covers the entire market. Where multiple tools cover the market, those tools shall include, as complete as practicable, a range of electricity offers covering a significant part of the market and, where those tools do not completely cover the market, a clear statement to that effect, before displaying results. 2. The tools referred to in paragraph 1 may be operated by any entity, including private companies and public authorities or bodies. 3. Contracting Parties shall appoint a competent authority to be responsible for issuing trust marks for comparison tools that meet the requirements set out in paragraph 1, and for ensuring that comparison tools bearing a trust mark continue to meet the requirements set out in paragraph 1. That authority shall be independent of any market participants and comparison tool operators. 4. Contracting Parties may require		

	comparison tools referred to in paragraph 1 to include comparative criteria relating to the nature of the services offered by the suppliers. 5. Any tool comparing the offers of market participants shall be eligible to apply for a trust mark in accordance with this Article on a voluntary and non-discriminatory basis. 6. By way of derogation from paragraphs 3 and 5, Contracting Parties may choose not to provide for the issuance of trust marks to comparison tools if a public authority or body provides a comparison tool that meets the requirements set out in paragraph 1.		
Article 84 **Active Customers** 1. The final customers are entitled to act as active customers without being subject to disproportionate or discriminatory technical requirements, administrative requirements, procedures and charges, and to network charges that are not cost-reflective. 2. Active customers are entitled to: 2.1 operate either directly or through aggregation; 2.2 sell self-generated electricity, including through power purchase agreements; 2.3 participate in providing flexibility services and energy efficiency services; 2.4 delegate to a third party the management of the installations required for their activities, including installation, operation, data handling and maintenance,	Directive (EU) 2019/944 Article 15 Active customers 1. Contracting Parties shall ensure that final customers are entitled to act as active customers without being subject to disproportionate or discriminatory technical requirements, administrative requirements, procedures and charges, and to network charges that are not cost-reflective 2. Contracting Parties shall ensure that active customers are: (a) entitled to operate either directly or through aggregation; (b) entitled to sell self-generated electricity, including through power purchase agreements; (c) entitled to participate in flexibility	Fully compliant	

without that third party being considered to be an active customer; and 2.5 be subject to cost-reflective, transparent and non-discriminatory network charges that account separately for the electricity delivered into the grid and the electricity consumed from the grid, ensuring that they contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system. 3. Active customers shall be financially responsible for the imbalances they cause in the electricity system, to that extent they shall be balance responsible parties or shall delegate their balancing responsibility in accordance with the provisions on balancing responsibility in accordance with this Law and the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources. 4. Active customers owning an energy storage facility: 4.1 have the right to a grid connection within a reasonable time after the request, provided that all necessary conditions, such as balancing responsibility and adequate metering, are fulfilled; 4.2 are not subject to any double charges, including network charges, for stored electricity remaining within their premises or when providing flexibility services to system operators; 4.3 are not subject to disproportionate licensing requirements or fees and, 4.4 are allowed to provide several services simultaneously, if technically feasible.	schemes and energy efficiency schemes; (d) entitled to delegate to a third party the management of the installations required for their activities, including installation, operation, data handling and maintenance, without that third party being considered to be an active customer; (e) subject to cost-reflective, transparent and non-discriminatory network charges that account separately for the electricity fed into the grid and the electricity consumed from the grid, in accordance with Article 59(9) of this Directive and Article 14 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, ensuring that they contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system; (f) financially responsible for the imbalances they cause in the electricity system; to that extent they shall be balance responsible parties or shall delegate their balancing responsibility in accordance with Article 5 of Regulation (EU) 2019/943. 3. Contracting Parties may have different provisions applicable to individual and jointly-acting active customers in their national law, provided that all rights and obligations under this Article apply to all active customers. Any difference in the treatment of jointly-acting active		

	customers shall be proportionate and duly justified. 4. Contracting Parties that have existing schemes that do not account separately for the electricity fed into the grid and the electricity consumed from the grid, shall not grant new rights under such schemes after 31 December 2026. In any event, customers subject to existing schemes shall have the possibility at any time to opt for a new scheme that accounts separately for the electricity fed into the grid and the electricity consumed from the grid as the basis for calculating network charges. 5. Contracting Parties shall ensure that active customers that own an energy storage facility: (a) have the right to a grid connection within a reasonable time after the request, provided that all necessary conditions, such as balancing responsibility and adequate metering, are fulfilled; (b) are not subject to any double charges, including network charges, for stored electricity remaining within their premises or when providing flexibility services to system operators; (c) are not subject to disproportionate licensing requirements or fees; (d) are allowed to provide several services simultaneously, if technically feasible.		
Article 85 **Citizen Energy Communities** 1. Participation in a citizen energy community is open to all categories of entities, provided that effective control over citizen energy community is exercised by	Directive (EU)2019/944 Article 16 Citizen energy communities 1. Contracting Parties shall provide an enabling regulatory framework for citizen energy communities ensuring that:	Fully compliant	In line with efforts to liberalize electricity markets, this provision provides for the creation of citizen energy communities, open to all categories of entities, provided that effective control over the citizen

members or shareholders that are natural persons, local authorities, including municipalities, civil society organizations or small enterprises. 2. Categories of entities referred to in paragraph 1 of this Article may freely decide to join or form a citizen energy community, the primary purpose of which is to provide environmental, economic or social community benefits to its members or shareholders or to the local areas where it operates rather than to generate financial profits. 3. The citizen energy community is organized and operates in accordance with the laws regulating the establishment, financial operations and accounting of non-governmental entities that comply with the eligibility criteria for participation, governance, and purpose of the citizen energy community as provided for in this Law. The citizen energy community may carry out activities in the electricity sector according to this Law and a permit issued by the Regulator for the respective energy activities. 4. The members or shareholders effectively controlling citizen energy community exercise voting rights independently of the ownership share, according to the principle of one member one vote. A shareholder or a member of citizen energy community must not be an owner of more than 40% of the shares in the legal entity of another shareholder or a member of the same community in order to avoid implicit dominance.	(a) participation in a citizen energy community is open and voluntary; (b) members or shareholders of a citizen energy community are entitled to leave the community, in which case Article 12 applies; (c) members or shareholders of a citizen energy community do not lose their rights and obligations as household customers or active customers; (d) subject to fair compensation as assessed by the regulatory authority, relevant distribution system operators cooperate with citizen energy communities to facilitate electricity transfers within citizen energy communities; (e) citizen energy communities are subject to non-discriminatory, fair, proportionate and transparent procedures and charges, including with respect to registration and licensing, and to transparent, non-discriminatory and cost-reflective network charges in accordance with Article 14 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, ensuring that they contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system 2. Contracting Parties may provide in the enabling regulatory framework that		energy community is exercised by members or shareholders who are natural persons , local authorities, including municipalities, or small enterprises. A CEC's primary purpose is to provide environmental, economic or social community benefits to its members or shareholders or to the local areas in which it operates rather than to generate financial profits. In this sense, they can engage in the following activities: the production of electricity for their own consumption or to be offered to the electricity market, the supply of electricity from their aggregate production for their own consumption, the management of their imbalances , collection, storage, energy efficiency services, including demand management, etc.

5. Membership in a citizen energy community is voluntary. No later than thirty (30) days before the start of its activities in the electricity sector, the citizen energy community must adopt and publish on its website or make otherwise publicly available to potential members or stakeholders a code of conduct and conditions of participation. A shareholder or a member who is refused participation or who is prevented from leaving the citizen energy community can file a complaint to the Regulator. 6. Members or shareholders are entitled to leave a citizen energy community following the applicable rules and procedure for switching the supplier provided for in this Law. Household customers are allowed to leave citizen energy community, without losing the access to the network operated by that community. 7. During their participation in a citizen energy community, members or shareholders uphold their rights and obligations as household customers or active customer. 8. On the points of individual connection of the members or shareholders of a citizen energy community to the networks that are not owned or operated by the citizen energy community: 8.1 all the connection and access obligations including regular connection fees and tariffs for transmission and distribution services and prices for supply services in accordance with the	citizen energy communities: (a) are open to cross-border participation; (b) are entitled to own, establish, purchase or lease distribution networks and to autonomously manage them subject to conditions set out in paragraph 4 of this Article; (c) are subject to the exemptions provided for in Article 38(2). 3. Contracting Parties shall ensure that citizen energy communities: (a) are able to access all electricity markets, either directly or through aggregation, in a non-discriminatory manner; (b) are treated in a non-discriminatory and proportionate manner with regard to their activities, rights and obligations as final customers, producers, suppliers, distribution system operators or market participants engaged in aggregation; (c) are financially responsible for the imbalances they cause in the electricity system; to that extent they shall be balance responsible parties or shall delegate their balancing responsibility in accordance with Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/ MC-EnC of 6 October 2011; (d) with regard to consumption of self-generated electricity, citizen energy communities		

methodologies approved by the Regulator shall apply; and 8.2 separate metering of the electricity consumed from, or delivered into such networks, along with corresponding balance responsibility, shall be applied, and such activities of consumption or generation shall be treated as separate activities in accordance with this Law, and the relevant legislation for Energy. 9. The citizen energy community can carry out the following activities: 9.1 generation of electricity, including from renewable energy sources, for own consumption, or to be offered on electricity market; 9.2 supply of electricity from their aggregated generation, from Community facilities or purchased by the Community from the market, for their own consumption, and management of their imbalances; 9.3 aggregation; 9.4 energy storage; 9.5 energy efficiency services, including demand response; 9.6 charging services for electric vehicles; 9.7 provide other energy services to its members or shareholders in accordance with applicable rules regulating the electricity market. 10. The citizen energy community can participate as a single market participant in all electricity markets, including balancing market, directly or through aggregation, in accordance with the corresponding market	are treated like active customers in accordance with point (e) of Article 15(2); (e) are entitled to arrange within the citizen energy community the sharing of electricity that is produced by the production units owned by the community, subject to other requirements laid down in this Article and subject to the community members retaining their rights and obligations as final customers. For the purposes of point (e) of the first subparagraph, where electricity is shared, this shall be without prejudice to applicable network charges, tariffs and levies, in accordance with a transparent cost-benefit analysis of distributed energy resources developed by the competent national authority 4. Contracting Parties may decide to grant citizen energy communities the right to manage distribution networks in their area of operation and establish the relevant procedures, without prejudice to Chapter IV or to other rules and regulations applying to distribution system operators. If such a right is granted, Contracting Parties shall ensure that citizen energy communities: (a) are entitled to conclude an agreement on the operation of their network with the relevant distribution system operator or transmission system operator to which their network is connected; (b) are subject to appropriate network		

rules. If the citizen energy community participates in the wholesale electricity market it is registered and treated as a single entity. Citizen energy communities are subject to the following: 10.1 the market rules approved by the Regulator shall be applied to citizen energy community in a non-discriminatory and proportionate manner; 10.2 citizen energy community shall assume financial responsibility for the deviations it has caused in the electricity system, by being a balance responsible party itself or delegating its balancing responsibility to a balance responsible party of its choice according to the balancing rules approved by the Regulator; 10.3 it shall be treated in a non-discriminatory and proportionate manner with regard to its rights and obligations as a final customer, generator, supplier, distribution system operator, energy storage operator, demand management operator or market participant engaged in aggregation, as the case may be; 10.4 it shall be treated as a single active customer with regard to consumption of the self-generated electricity and, 10.5 shall be entitled to arrange within the citizen energy community the sharing of electricity generated by the generation installations possessed by the members of the community, subject to the rules and conditions laid down in this Article, as long as the members of the community retain their rights and obligations as final customers pursuant to this Law.	charges at the connection points between their network and the distribution network outside the citizen energy community and that such network charges account separately for the electricity fed into the distribution network and the electricity consumed from the distribution network outside the citizen energy community in accordance with Article 59(7); (c) do not discriminate or harm customers who remain connected to the distribution system.		

11. As a single, registered market participant connected to the distribution network the citizen energy community shall: be subject to non-discriminatory, proportionate and transparent procedures and charges, including with respect to registration and permitting, and to transparent, non-discriminatory, and cost-reflective network charges in accordance to the methodology approved by the Regulator. 12. The Regulator shall bring a decision in compliance with corresponding rules and conditions on the ability of the citizen energy community to have access to cross-border transmission capacity and participate in cross-border trade. 13. The Regulator shall bring a decision on the obligations of the relevant Distribution System Operator to cooperate with the connected citizen energy communities to facilitate electricity transfers within the community and shall assess and determine a fair compensation. 14. Where electricity is shared among the members of the citizen energy community pursuant to subparagraph 10.5 of this Article, this shall be without prejudice to the applicable network charges and tariffs approved by the Regulator on the basis of a transparent cost-benefit analysis of the efficient use of the distributed energy resources and stability and security of the electricity system. 15. The sharing of electricity pursuant to subparagraph 10.5 of this Article is done in accordance with the obligations and			

correct timeframes for balancing, metering, and settlement. For the purpose of sharing electricity, the citizen energy community shall submit to the distribution system operator the sharing profiles for all members of the community and corresponding metering points of their network connections. 16. The Regulator may decide to grant a citizen energy community the right to manage the distribution network of its operational dominion, including as a closed distribution system. For that purpose, the Regulator shall adopt relevant rules of procedure which shall be without prejudice to the provisions for distribution system operation provided in this Law. 17. If the right to operate a distribution network of paragraph 16 of this Article is granted, the citizen energy community: 17.1 shall conclude an agreement with the respective distribution system operator on the operation of the network or, as applicable, an agreement with the transmission system operator; 17.2 shall become subject to respective network charges at the connection points between its network and the distribution system outside the community, which account separately for the electricity fed into the distribution system and the electricity consumed from the distribution system outside the citizen energy community; and 17.3 shall not discriminate any customers who decide to remain connected			

to the distribution system outside the citizen energy community. 18. The regulator shall adopt and publish specific conditions for operation of citizen energy communities, which shall provide models for possible regulatory rules and relations with, and/or within the community, for: 18.1 production, consumption and exchanges of energy; 18.2 development of community-owned generation facilities; 18.3 connection of members and energy facilities to public networks and use of public infrastructure; 18.4 development and operation of closed distribution systems; 18.5 balance responsibility and exchange of balancing and ancillary services; 18.6 aggregation, energy storage and demand response services, 18.7 preferential producers, applied support schemes and competitive provision of incentives or support measures for renewable energy; 18.8 support measures for vulnerable customers; and 18.9 responsibility for environmental and climate protection.			
Article 86 **Demand Response through Aggregation** 1. The market participants, including final customers, may participate in demand response, either independently or through an aggregator, which can be another service provider , an independent aggregator, or	**Directive 2019/744 Article 17** **Demand response through aggregation** **1**. Contracting Parties shall allow and foster participation of demand response through aggregation. Contracting Parties shall allow final customers, including	Fully compliant	To operationalize the potential functions of active consumers, market participants, including end consumers, can participate in demand response, either independently or through an aggregator.

another market participant engaged in aggregation. The Transmission System Operator, the distribution system operator, the electricity market operator and the Regulator shall enable and support each of these mechanisms adequately and in a non-discriminatory manner. 2. The Transmission System Operator and the distribution system operator, when procuring ancillary services, shall treat market participants engaged in aggregation of demand side response in a non-discriminatory manner alongside generators on the basis of their technical capabilities. 3. The market participant engaged in aggregation, including the independent aggregator, shall have the right to enter electricity markets without the consent of other market participants. The Regulator shall bring a decision on the possibility and the conditions for participation of the demand response aggregators in a cross-border exchange of respective services. 4. The market participants engaged in aggregation shall be financially responsible for the imbalances that they have created in the system, either as balance responsible parties or by delegating the balance responsibility to another party pursuant to the Article 50 of this Law and the Balancing Rules. 5. The final customers who have entered into a contract with an independent aggregator or another market participant engaged in aggregation shall not be subject to undue payments, penalties,	thoseoffering demand response through aggregation, to participate alongside producers in a non-discriminatory manner in all electricity markets. 2. Contracting Parties shall ensure that transmission system operators and distribution system operators, when procuring ancillary services, treat market participants engaged in the aggregation of demand response in a non-discriminatory manner alongside producers on the basis of their technical capabilities. 3. Contracting Parties shall ensure that their relevant regulatory framework contains at least the following elements: (a) the right for each market participant engaged in aggregation, including independent aggregators, to enter electricity markets without the consent of other market participants; (b) non-discriminatory and transparent rules that clearly assign roles and responsibilities to all electricity undertakings and customers; (c) non-discriminatory and transparent rules and procedures for the exchange of data between market participants engaged in aggregation and other electricity undertakings that ensure easy access to data on equal and non-discriminatory terms while fully protecting commercially sensitive information and customers' personal data;		

administrative obstacles, data restrictions save in case of commercially sensitive information, or other undue contractual restrictions by their suppliers. 6. The Regulator shall adopt non-discriminatory and transparent rules that clearly define: 6.1 the roles and responsibilities of demand response aggregators among other electricity enterprises, service providers and market participants; 6.2 the obligations and the procedures for exchange of information between the market participants engaged in aggregation and other electricity enterprises and service providers that ensure access to relevant data in a non-discriminatory manner while protecting commercially sensitive and private information; 6.3 the balance responsibility obligation from paragraph 4 of this Article and, 6.4 rules and mechanism for dispute settlement between the market participants engaged in aggregation and other market participants including disputes on the balance responsibility and disputes with the suppliers. 7. The final customer who participates in providing a demand response service may be obliged to pay financial compensation to the supplier or its balance responsible party who are directly affected by the activation of the demand response. Such a compensation shall be strictly limited to covering the costs of the supplier or its balance responsible party, who is	(d) an obligation on market participants engaged in aggregation to be financially responsible for the imbalances that they cause in the electricity system; to that extent they shall be balance responsible parties or shall delegate their balancing responsibility in accordance with Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011; (e) provision for final customers who have a contract with independent aggregators not to be subject to undue payments, penalties or other undue contractual restrictions by their suppliers; (f) a conflict resolution mechanism between market participants engaged in aggregation and other market participants, including responsibility for imbalances. 4. Contracting Parties may require electricity undertakings or participating final customers to pay financial compensation to other market participants or to the market participants' balance responsible parties, if those market participants or balance responsible parties are directly affected by demand response activation. Such financial compensation shall not create a barrier to market entry for market participants engaged in aggregation or a barrier to flexibility. In such cases, the financial compensation shall be strictly limited to covering the resulting costs incurred by the suppliers of participating customers or the suppliers'		

supplying the customer independently participating in demand response or the customer who participates in demand response through aggregation. 8. The Regulator shall bring a decision on the application of the financial compensation from paragraph 7 of this Article and approve the rules for application and the method of determining the compensation. 9. The method and financial compensation from paragraph 7 of this article shall: 9.1 take into account the benefits that other market participants have achieved from the provision of the demand response service, and in that case the aggregator or the customers who have independently participated in the demand response may be required to contribute to this compensation only if, and to the extent that the benefits to all suppliers, final customers and their balance responsible parties do not exceed the direct costs incurred pursuant to paragraph 7 of this Article; and 9.2 not create an obstacle for entering in the market of an independent aggregator, or an obstacle for the provision of flexibility services to the electricity system. 10. The Transmission System Operator, acting in cooperation with the electricity market operator, the Distribution System Operator, and suppliers, market participants, network users and customer, shall establish the technical requirements and develop rules for participation of demand response service providers in all	balance responsible parties during the activation of demand response. The method for calculating compensation may take account of the benefits brought about by the independent aggregators to other market participants and, where it does so, the aggregators or participating customers may be required to contribute to such compensation but only where and to the extent that the benefits to all suppliers, customers and their balance responsible parties do not exceed the direct costs incurred. The calculation method shall be subject to approval by the regulatory authority or by another competent national authority. 5. Contracting Parties shall ensure that regulatory authorities or, where their national legal system so requires, transmission system operators and distribution system operators, acting in close cooperation with market participants and final customers, establish the technical requirements for participation of demand response in all electricity markets on the basis of the technical characteristics of those markets and the capabilities of demand response. Such requirements shall cover participation involving aggregated loads.		

electricity markets, independently and through aggregation, based on compatibility of the technical requirements of those markets and the demand response services. The rules shall be approved by the Regulator.			
Article 87 **Bills and Billing Information** 1. The electricity bills shall include accurate, easy to understand and clear data of billing of the energy consumed. The customers shall be provided access, including through web based online platforms to clear, timely, understandable end easily accessible. The billing information shall be presented in a manner that facilitates comparison between the final customers of same and different categories. 2. The Regulator, upon request of a supplier or service provider, may approve the regular billing information to be based on statistical forecasts (historical data) of the consumption, within reasonable margins and periodic settlements, which shall be clearly elaborated in the methodology referred to in paragraph 8 of this Article. 3. No charges shall be applied to the final customers on issuing of the invoices, providing information on the electricity bills or the billing process. 4. The final customers shall have the possibility of functional, easily applicable and safe services for receiving information and bills, access to information and payment of the bills through web-based	**Directive (EU) 2019/744 Article 18** **Bills and billing information** **1.** Contracting Parties shall ensure that bills and billing information are accurate, easy to understand, clear, concise, user-friendly and presented in a manner that facilitates comparison by final customers. On request, final customers shall receive a clear and understandable explanation of how their bill was derived, especially where bills are not based on actual consumption. Directive Article 18 p.3 3. Contracting Parties shall ensure that final customers are offered the option of electronic bills and billing information and are offered flexible arrangements for the actual payment of the bills. 4. If the contract provides for a future	Fully compliant	Consumers will be provided access, including through electronic media and the Internet, to clear, timely, understandable and easily accessible explanations of bills. The regulator may approve that regular billing information is based on statistical forecasts (historical data) of consumption, within reasonable limits, and periodic repayments. There are no fees for issuing invoices and providing information on electricity bills. End consumers will have the option, with the express written consent of the supplier, to receive electricity bills in digital form only.

(online) platforms. 5. The final customers shall have the option, upon providing their explicit written consent to the supplier, to receive the electricity bills in digital form. In such case, the supplier has no obligation to issue the bills in hard-copy (paper form) and the bills issued in digital form will have equivalent legal effect as those issued in hard-copy. 6. The final customers shall have the possibility, subject to a written agreement with the supplier, for flexible arrangements for paying of their bills, advanced payment, and reprogramming of debts. 7. If the supply contract foresees changes to the products and prices, including price discounts , then this information, together with the date when the changes are applied, shall be provided in the bill. 8. The Regulator shall approve the methodology for billing, the format and contents of the bills and the billing information, which shall comply with the minimum requirements for billing and billing information,. The Regulator shall consult the customer associations when considering changes to the requirements regarding the contents and format of the bills. 9. The Regulator shall establish a transparent and easily accessible mechanism for complaints from the customers on the electricity bills, and a corresponding dispute settlement mechanism with the suppliers and service providers.	change of the product or price, or a discount, this shall be indicated on the bill together with the date on which the change takes place. 5. Contracting Parties shall consult consumer organisations when they consider changes to the requirements for the content of bills. 6. Contracting Parties shall ensure that bills and billing information fulfil the minimum requirements set out in Annex I.		

Article 88 **Introduction of a smart metering systems** 1. The Regulator shall be authorized to take a decision on the introduction of a smart metering system in the Republic of Kosovo based on an economic assessment of all long-term costs and benefits of such a system for the market and individual final customers. 2. The economic assessment referred to in paragraph 1 of this article shall be performed by the Regulator taking into account: 2.1 the input and proposal for the form of the smart metering system and the time frame for its introduction provided by the respective electricity system operator, 2.2 the economically reasonable and cost-effective form of the smart metering system and the time frame for the introduction of the smart metering system that is feasible for the respective electricity system operator, and 2.3 the cost-benefit analysis methodology and the minimum functionality for the smart metering system specified in as per paragraph 4 of this Article of this Law and the best techniques for ensuring the highest level of cyber security and data protection. 3. If the economic assessment referred to in paragraph 1 of this article positively evaluates the introduction of the smart metering system, the Regulator, with the prior opinion of the system operators, adopts a program that is an integral part of	**Directive 2019/944 Article 19** **Smart metering systems** **1.** In order to promote energy efficiency and to empower final customers, Contracting Parties or, where a Contracting Party has so provided, the regulatory authority shall strongly recommend that electricity undertakings and other market participants optimise the use of electricity, inter alia, by providing energy management services, developing innovative pricing formulas, and introducing smart metering systems that are interoperable, in particular with consumer energy management systems and with smart grids, in accordance with the applicable Energy Community data protection rules. 2. Contracting Parties shall ensure the deployment in their territories of smart metering systems that assist the active participation of customers in the electricity market. Such deployment may be subject to a cost-benefit assessment which shall be undertaken in accordance with the principles laid down in Annex II. 3. Contracting Parties that proceed with the deployment of smart metering systems shall adopt and publish the minimum functional and technical requirements for the smart metering systems to be deployed in their territories, in accordance with Article 20 and Annex II. Contracting Parties shall ensure the interoperability of those smart metering systems, as well as their ability to provide output for consumer energy management systems. In	Fully compliant	The introduction of the smart meter system with the proposal of the Regulator based on a previously conducted economic analysis of all long-term costs and benefits for the market and consumers.

the decision referred to in paragraph 1 of this article according to which the introduction of the smart metering system must be achieved within a maximum period of ten (10) years from the date of adoption of the economic assessment. 4. The Regulator, on a proposal from the system operators, shall adopt and publish the minimum functional, technical and security requirements for the smart metering systems to be deployed in the territory of the Republic of Kosovo. Interoperability of those smart metering systems, as well as their ability to provide output for customer energy management systems shall be ensured. When developing the minimum functional and technical requirements, the Regulator shall have due regard to the use of the relevant available standards, including those enabling interoperability, to best practices and to the importance of the development of smart grids and the development of the internal market for electricity. 5. The implementation of the program referred to in paragraph 3 of this article shall be supervised by the Regulator.	that respect, Contracting Parties shall have due regard to the use of the relevant available standards, including those enabling interoperability, to best practices and to the importance of the development of smart grids and the development of the internal market for electricity		
Article 89 **Smart metering system deployment** 1. The Regulator ensures that the deployment of a smart metering system in the territory of the Republic of Kosovo will contribute to the active participation of final customers in the electricity market. 2. The smart metering system referred in paragraph 1 of this article, the systems used to measure, monitor and	**Directive 2019/944 Article 19 4.** Contracting Parties that proceed with the deployment of smart metering systems shall ensure that final customers contribute to the associated costs of the deployment in a transparent and non-discriminatory manner, while taking into account the long-term benefits to the whole value chain. The extent of such contribution shall be decided by the	Fully compliant	

control the electricity system, as well as the systems for energy management on the side of the final customers must be harmonized with the appropriate available standards, including interoperability standards, taking into account on best practices, development of smart networks and electricity markets in the Energy Community. 3. The costs of introducing the smart metering system shall be taken into account by the Regulator when approving the development plans of the respective electricity system operators and consideration of justified costs when determining tariffs for electricity transmission and electricity distribution. 4. If, on the basis of the economic assessment from Article 88 of this Law, the deployment of the smart metering system is evaluated negatively, the Regulator shall perform an updated economic assessment after four (4) years from completing the previous one, and shall inform the Ministry and the Energy Community Secretariat on the results.	national regulatory authorities of each Contracting Party. Contracting Parties or, where a Contracting Party has so provided, the designated competent authorities, shall regularly monitor such deployment in their territories to track the delivery of benefits to consumers. 5. Where the deployment of smart metering systems has been negatively assessed as a result of the cost-benefit assessment referred to in paragraph 2, Contracting Parties shall ensure that this assessment is revised at least every four years, or more frequently, in response to significant changes in the underlying assumptions and in response to technological and market developments. Contracting Parties shall notify to the Energy Community Secretariat the outcome of their updated cost-benefit assessment as it becomes available.		
Article 90 **The right to a smart meter** 1. If, on the basis of the economic assessment from Article 88 of this Law, the deployment of the smart metering system is evaluated negatively, and if the smart metering system is not systematically introduced, the respective electricity system operator is obliged at the request of the final customer or at the request of the supplier, with the consent of the final customer, to install a smart meter in	Directive 2019/944 Article 21 Entitlement to a smart meter 1. Where the deployment of smart metering systems has been negatively assessed as a result of the cost-benefit assessment referred to in Article 19(2) and where smart metering systems are not systematically deployed, Contracting Parties shall ensure that every final customer is entitled on request, while bearing the associated costs, to have	Fully compliant	

accordance with the functional and technical requirements as determined by the Regulator. 2. The respective electricity system operator is obliged to install a smart meter within a reasonable time, and no later than within one hundred and twenty (120) days from the date of submission of the request from paragraph 1 of this article. The Regulator may bring a decision to shorten this deadline for different categories of customers and connections. 3. The cost of purchase and installation of the smart meter referred to in paragraph 1 of this article shall be calculated in accordance with the methodology developed by the respective electricity system operator and approved by the Regulator and shall be borne by the final customer or the supplier respectively. Pursuant to installation, owner of the metering device will be the network operator. Once the smart meter is installed for the household or small enterprise, all costs of its maintenance, calibration, replacement or upgrade are borne by the Distribution System Operator and will be considered as a cost of service in the calculation of the distribution network tariff. The smart meters installed for other categories of customers these costs will be addressed according to the conditions stipulated in the metering code, the grid code for the respective network, and the connection agreement concluded between the customer and the respective network operator.	installed or, where applicable, to have upgraded, under fair, reasonable and cost-effective conditions, a smart meter that: (a) is equipped, where technically feasible, with the functionalities referred to in Article 20, or with a minimum set of functionalities to be defined and published by Contracting Parties at national level in accordance with Annex II; (b) is interoperable and able to deliver the desired connectivity of the metering infrastructure with consumer energy management systems in near real-time. 2. In the context of a customer request for a smart meter pursuant to paragraph 1, Contracting Parties or, where a Contracting Party has so provided, the designated competent authorities shall: (a) ensure that the offer to the final customer requesting the installation of a smart meter explicitly states and clearly describes: (i) the functions and interoperability that can be supported by the smart meter and the services that are feasible as well as the benefits that can be realistically attained by having that smart meter at that moment in time; (ii) any associated costs to be borne by the final customer; (b) ensure that it is installed within a reasonable time, no later than four months		

4. In the offer for the installation of a smart meter referred to in paragraph 1 of this article, the respective electricity system operator expressly states and clearly describes to the applicant for the installation of a smart meter: 4.1 functions and interoperability supported by the smart meter; 4.2 available services and benefits that can really be realized by using the smart meter and, 4.3 all related costs borne by the applicant. 5. The respective electricity system operator regularly, and at least every two years, reviews and publishes on its web site the costs associated with the method of installing smart meters in accordance with the provisions of this article and monitors the development of these costs in accordance with technological achievements and possible upgrades of the smart metering system.	after the customer's request; (c) regularly, and at least every two years, review and make publicly available the associated costs, and trace the evolution of those costs as a result of technology developments and potential metering system upgrades.		
Article 91 **Conventional meters** 1. Where final customers do not have smart meters, the respective electricity system operator is obliged to equip each final customer with an individual meter that accurately measures, according to the accuracy class of the meter, the actual consumption at that billing metering point. 2. The final customer must be able to easily read conventional meter, either directly or indirectly through an online interface or through an appropriate interface.	**Directive 2019/944 Article 22** **Conventional meters** **1.** Where final customers do not have smart meters, Contracting Parties shall ensure that final customers are provided with individual conventional meters that accurately measure their actual consumption. 2. Contracting Parties shall ensure that final customers are able to easily read their conventional meters, either directly or indirectly through an online interface or through another appropriate interface.	Fully compliant	

Article 92 **Unauthorized use of electricity** 1. Anyone who by means of deception, deviation or other means uses electricity which is known to be provided only in exchange of compensation and avoids payment for such services, the provisions of the Criminal Code of the Republic of Kosovo shall apply. 2. Unauthorized use of electricity includes, but is not limited to receiving, using, diverting, extracting or benefiting from or through the power transmission grid or the distribution network, without the authorization of the authorized supplier.			
Article 93 **Single points of contact** 1. The Regulator, the Transmission System Operator, the Distribution System Operator, as well as each electricity supplier must establish single point of contact, which may be part of the contact centers or consumer information points, as applicable. 2. The single point of contact shall provide the customers with all necessary information concerning their rights, the applicable law and dispute settlement mechanisms available to them.	**Directive 2019/944 Article 25** **Single points of contact** Contracting Parties shall ensure the provision of single points of contact, to provide customers with all necessary information concerning their rights, the applicable law and dispute settlement mechanisms available to them in the event of a dispute. Such single points of contact may be part of general consumer information points. **Regulation 2019/941 Article 4** **Assessment of risks to security of electricity supply** Each competent authority shall ensure that all relevant risks relating to security of electricity supply are assessed in accordance with the rules laid down in this Regulation and in Regulation (EU) 2019/943 as adopted and adapted by Ministerial Council Decision	Fully compliant	

	2022/03/MC-EnC. To that end, it shall cooperate with transmission system operators, distribution system operators, regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, regional coordination centres and other relevant stakeholders, as required.		
CHAPTER X RISK PREPAREDNESS AND MANAGING ELECTRICITY CRISIS **Article 94** **Security of Supply** 1. The Government shall be the competent authority for maintaining the security of electricity supply in the Republic of Kosovo. 2. Security of electricity supply shall be ensured, in particular, by: 2.1 achieving a balance between supply and demand in the electricity market; 2.2 forecasting the level of expected future electricity demand and the possibilities to address the anticipated need with available energy sources and facilities, especially by promoting and using renewable energy generation facilities, energy storage facilities, demand response and aggregation, including interconnection capacities 2.3 ensuring the availability of generating capacities, by implementing measures for the construction of new energy facilities or by increasing the capacity of existing energy facilities; 2.4 ensuring availability as well as quality and high-level maintenance of	Article 3 Competent authority 1. As soon as possible and in any event by 5 January 2023, each Contracting Party shall designate a national governmental or regulatory authority as its competent authority. The competent authorities shall be responsible for, and shall cooperate with each other for the purposes of, carrying out the tasks provided for in this Regulation. Where appropriate, until the competent authority has been designated, the national entities responsible for the security of electricity supply shall carry out the tasks of the competent authority in accordance with this Regulation. 2. Contracting Parties shall, without delay, notify the Energy Community Secretariat and the Security of Supply Coordination Group and make public the name and the contact details of their competent authorities designated pursuant to paragraph 1 and any changes to their name or contact details. 3. Contracting Parties may allow the competent authority to delegate the operational tasks regarding risk-preparedness planning and risk	Partially compliant	The new article transposes the provisions of Regulation 941 for the determination of the State Emergency Committee as a competent authority, its composition, duties and obligations in risk preparedness and crisis management. It transposes the role of the Technical Committee and the notification obligation of the EnC Secretariat.

electricity transmission and distribution networks; 2.5 improving the usage of existing interconnections and increase the level of interconnection in the electricity networks; 2.6 implementing measures to decrease peak loads; 2.7 approving and monitoring the implementation of measures and activities for the cyber security of networks and information systems that are an integral part of the electricity transmission and distribution system, as well as the management systems of electricity generation facilities, in accordance with the provisions of this law, the National Cyber-Security Strategy and the action plan of the National Cyber-Security Strategy, and other regulations that provide on measures and activities to guarantee cyber security; 2.8 using emergency electricity supply services with neighboring countries coordinated by the Regional Coordination Centre and, 2.9 implementing extraordinary temporary measures in case of failure of the electricity supply, as set in the relevant law for Energy. 3. In order to secure the supply, the Government may impose a public service obligation on some or all suppliers in the Republic of Kosovo, to provide electricity from the generation capacities that use internal energy sources, whereby the part of the purchased electricity not exceeds 50% of the total primary energy used for the generation of electricity consumed in the	management set out in this Regulation to other bodies. Delegate tasks shall be performed under the supervision of the competent authority and shall be specified in the risk-preparedness plan in accordance with point (b) of Article 11(1).		

Republic of Kosovo during a year.			
Article 95 **State Emergency Committee** 1. The Government, upon the proposal of the Ministry, establishes the State Emergency Committee. 2. The State Emergency Committee consists of five (5) members of the Government, the Minister responsible for energy as Chairman of the State Emergency Committee, and other members who must be at the rank of Deputy Prime Minister or Minister, depending on the area of responsibility, including the Office of the Energy Regulator, other relevant institutions and authorities, as well as management level representatives of the Transmission System Operator, Distribution System Operator, electricity generators and Suppliers. 3. By the decision on the establishment of the State Emergency Committee determines: 3.1 composition of State Emergency Committee and Technical Committee; 3.2 duties and responsibilities and, 3.3 mandate. 4 The Technical Committee shall act as a contact point who coordinates and harmonizes the activities as well as the flow of information in the energy crises and serves as the administrative secretariat for the work of the State Emergency Committee. 5 Upon the appointment of the State Emergency Committee according to this article, the Ministry shall:	**Regulation (EU) 2019/941** Article 6 Identification of regional electricity crisis scenarios 1. Based on the regional crisis scenarios identified according to Article 6 of Regulation (EU) 2019/941, within six months of the adoption of Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, the ENTSO for Electricity shall, on the basis of the methodology developed pursuant to Article 5 of Regulation (EU) 2019/941 and in close cooperation with the Security of Supply Coordination Group, competent authorities and regulatory authorities, identify the most relevant electricity crisis scenarios for each region. 2. The ENTSO for Electricity shall submit the regional electricity crisis scenarios to the relevant transmission system operators, regional coordination centres, competent authorities and regulatory authorities of the Contracting Parties as well as to the Security of Supply Coordination Group. The Security of Supply Coordination Group may recommend amendments. 3. The ENTSO for Electricity shall update the regional electricity crisis scenarios when updating the regional crisis scenarios pursuant to Article 6(3) of Regulation (EU) 2019/941. **Regulation 2019/941 Aticle 8** **Methodology for short-term and**	Partially compliant	new article partially transposes a number of provisions from Regulation 941, including the role, obligations, rights and powers of the State Emergency Committee in the field of preparatory activities, notification and crisis management, cooperation and notification. This article obliges the Government to adopt a by-law for the management of electricity crises, which will fully transpose Regulation (EU) 2019/941 on risk preparedness in the electricity sector and will define obligations for crisis management, such as and will define tasks related to development. and the adoption of a risk preparedness plan in accordance with the Regulation, which may be delegated.

5.1 inform immediately the Energy Community Secretariat on the establishment and composition of the State Emergency Committee as the competent authority; and 5.2 publish the composition and tasks of the State Emergency Committee on the Ministry's official website. 6 The State Emergency Committee reports to the Government on risk-preparedness, energy security and crisis management matters, while the Technical Committee reports to the State Emergency Committee and the Minister.	**seasonal adequacy assessments** < … > Article 9 Short-term and seasonal adequacy assessments 1. All short-term adequacy assessments, whether carried out at national or regional level, shall be carried out in accordance with the methodology developed pursuant to Article 8 of Regulation (EU) 2019/941. 2. The ENTSO for Electricity shall carry out seasonal adequacy assessments in accordance with the methodology developed pursuant to Article 8. It shall publish the results for the winter adequacy assessment by 1 December each year and for the summer adequacy assessment by 1 June each year. It may delegate tasks relating to the adequacy assessments to regional coordination centres. It shall present the adequacy assessment at a meeting of the Security of Supply Coordination Group, which may make recommendations where appropriate. 3. The regional coordination centres shall carry out week-ahead to at least day ahead adequacy assessments in accordance with Regulation (EU) 2017/1485 on the basis of the methodology adopted pursuant to Article 8 of this Regulation. Regulation (EU) 2019/941 Article 12 Content of risk-preparedness plans as regards regional and bilateral measures		The new article partially transposes a number of provisions from Regulation 941, including the role, obligations, rights and powers of the State Emergency Committee in the field of preparatory activities, notification and crisis management, cooperation and notification. This article obliges the Government to adopt a by-law for the management of electricity crises, which will fully transpose Regulation (EU) 2019/941 on risk preparedness in the electricity sector and will define obligations for crisis management, such as and will define tasks related to development. and the adoption of a risk preparedness plan in accordance with the Regulation, which may be delegated

	1. In addition to the national measures referred to in Article 11, the risk-preparedness plan of each Contracting Party shall include regional and, where applicable, bilateral measures to ensure that electricity crises with a cross-border impact are properly prevented or managed. Regional measures shall be agreed within the region concerned between Contracting Parties that have the technical ability to provide each other assistance in accordance with Article 15. For that purpose, Contracting Parties may also form subgroups within a region. Bilateral measures shall be agreed between Contracting Parties which are directly connected but are not within the same region. Contracting Parties shall ensure consistency between regional and bilateral measures. Regional and bilateral measures shall include at least: (a) the designation of a crisis coordinator; (b) mechanisms to share information and cooperate; (c) coordinated measures to mitigate the impact of an electricity crisis, including a simultaneous electricity crisis, for the purpose of assistance in accordance with Article 15; (d) procedures for carrying out annual or biennial tests of the risk-preparedness plans; (e) the trigger mechanisms of non-market-based measures that are to be activated in accordance with		

	Article 16(2). 2. The Contracting Parties concerned shall agree the regional and bilateral measures to be included in the risk-preparedness plan after consulting the relevant regional coordination centres. The Energy Community Secretariat may have a facilitating role in the preparation of the agreement on regional and bilateral measures. The Energy Community Secretariat may request the Energy Community Regulatory Board and the ENTSO for Electricity to provide technical assistance to Contracting Parties with a view to facilitating such an agreement. At least eight months before the deadline for the adoption or the updating of the risk-preparedness plan, the competent authorities shall report on the agreements 7 reached to the Security of Supply Coordination Group. If the Contracting Parties are not able to reach an agreement, the competent authorities concerned shall inform the Energy Community Secretariat of the reasons for such disagreement. In such a case the Energy Community Secretariat shall propose measures including a cooperation mechanism among Contracting Parties for the conclusion of an agreement on regional and bilateral measures.		

	3. With the involvement of relevant stakeholders, the competent authorities of the Contracting Parties of each region shall periodically test the effectiveness of the procedures developed in risk-preparedness plans for preventing electricity crises, including the mechanisms referred to in point (b) of parag aph 1, and carry out biennial simulations of electricity crises, in particular testing those mechanisms. **Regulation (EU) 2019/941** **Article 19** **Treatment of confidential information** 1. Contracting Parties and competent authorities shall implement the procedures referred to in this Regulation in accordance with the applicable rules, including national rules relating to the handling of confidential information and processes. If the implementation of those rules results in information not being disclosed, inter alia as part of risk-preparedness plans, the Contracting Party or authority may provide a non-confidential summary thereof, and shall do so upon request. 2. The Energy Community Secretariat, the Energy Community Regulatory Board, the Security of Supply Coordination Group, the ENTSO for Electricity, Contracting Parties, competent authorities,		

	regulatory authorities and other relevant bodies, entities or persons, which receive confidential information pursuant to this Regulation, shall ensure the confidentiality of sensitive information.		
Article 96 **Duties and responsibilities of State Emergency Committee** 1. Duties and responsibilities of the State Emergency Committee are: 1.1 drafting and approving methodologies, and necessary documents for the process of energy crisis management in accordance with this Law and the relevant legislation in force; 1.2 identifying the state scenarios of the electricity crisis with other relevant institutions and authorities; 1.3 coordinating activities related to crisis management in the electricity sector, determined in the present Law, as well as other legal provisions in force; 1.4 identification and crisis early warning in the electricity sector, for the management of the electricity crisis and undertaking relevant actions upon receiving the early warning from the Technical Committee as crisis coordinator for electricity at the relevant Ministry and notifying the Government for the declaration of the crisis by any relevant authority of a contracting party or an EU member state; 1.5 in the event of an electricity supply crisis, receiving or providing assistance in coordinating the provided	**Regulation 2019/941** **Article 3** **Competent authority** **1. As soon as possible and in any event by** 5 January 2023, each Contracting Party shall designate a national governmental or regulatory authority as its competent authority. The competent authorities shall be responsible for, and shall cooperate with each other for the purposes of, carrying out the tasks provided for in this Regulation. Where appropriate, until the competent authority has been designated, the national entities responsible for the security of electricity supply shall carry out the tasks of the competent authority in accordance with this Regulation. 2. Contracting Parties shall, without delay, notify the Energy Community Secretariat and the Security of Supply Coordination Group and make public the name and the contact details of their competent authorities designated pursuant to paragraph 1 and any changes to their name or contact details. 3. Contracting Parties may allow the competent authority to delegate the operational tasks regarding risk-preparedness planning and risk	Partially compliant	The new article partially transposes a number of provisions from Regulation 941, including the role, obligations, rights and powers of the State Emergency Committee in the field of preparatory activities, notification and crisis management, cooperation and notification. This article obliges the Government to adopt a by-law for the management of electricity crises, which will fully transpose Regulation (EU) 2019/941 on risk preparedness in the electricity sector and will define obligations for crisis management, such as and will define tasks related to development. and the adoption of a risk preparedness plan in accordance with the Regulation, which may be delegated.

assistance, with Contracting Parties within the System Operation Region and other Contracting Parties directly connected or EU Member States and, 1.6 exchange of relevant information, protecting sensitive and confidential information, on risk preparedness measures, risk assessment outcome or critical cases of electricity supply security, with the competent authorities of other Energy Community Contracting Parties or EU Member States and with Regional Coordination Centre and Energy Community Security of Supply Coordination Group. 2. In implementing the tasks defined in paragraph 1 of this article, the State Emergency Committee cooperates and coordinates with other relevant institutions and authorities, as well as consults with the Transmission System Operator, the Distribution System Operator and with the relevant stakeholders in the electricity sector, including important network users, energy companies or customers. 3. The State Emergency Committee cooperates with the authorities in charge for security and crisis management in other sectors of the economy, or national security and crisis management of the Republic of Kosovo, in coordinating specific tasks, proposes bylaws for implementing energy security measures in accordance with the present Law for determining relevant coordination mechanisms as defined in the Risk	management set out in this Regulation to other bodies. Delegate tasks shall be performed under the supervision of the competent authority and shall be specified in the risk-preparedness plan in accordance with point (b) of Article 11(1). **Regulation (EU) 2019/941** **Article 7** **Identification of national electricity crisis scenarios** 1. Within four months of the identification of the regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 6(1), the competent authority shall identify the most relevant national electricity crisis scenarios. 2. In identifying the national electricity crisis scenarios, the competent authority shall consult the transmission system operators, the distribution system operators that the competent authority considers to be relevant, the relevant producers or their trade bodies, and the regulatory authority where it is not the competent authority. 3. The national electricity crisis scenarios shall be identified on the basis of at least the risks referred to in Article 5(2) of Regulation (EU) 2019/941 and shall be consistent with the regional electricity crisis scenarios identified in accordance with Article 6(1). Contracting Parties shall update the national electricity crisis scenarios every four years, unless circumstances warrant more frequent		The new article Transposes the legal issue regarding the limitation of electricity supply in case of emergency as provided in the existing law on Energy. Partially transposes the provisions of Regulation 941 on non-commercial measures related to the reduction of electricity supply in case of emergency, including the rights and obligations of the Government, as well as the implications on market participants, network operators, producers and consumers, including the obligation to follow relevant crisis scenarios and implement the risk preparedness plan. In order to fully transpose Regulation 941, the sub-legal act from article 96 which must be approved by the

preparedness plan. 4. The State Emergency Committee coordinates its activities and measures of regional significance with the ENTSO-E, the respective Regional Coordination Centre, the Energy Community Coordinating Group for the Security of Supply, the Energy Community Secretariat and the relevant authorities of other Contracting Parties of the relevant Region or other Contracting Parties directly involved or, according to bilateral agreements, the EU Member States and with other international security bodies, as the case may be. 5. In the crisis management measures, protection for the categories of customers or users of the electricity network, who are exempt from any measures of load shedding and protected from disconnection under the circumstances of the supply crisis, based on public safety, national security or health issues in accordance with the relevant law in force must be defined, as well as to justify the need for such protection in accordance with the legislation in force. 6. The Government, on the proposal of the Ministry, approves a bylaw on electricity crisis management, the duties and responsibilities of the State Emergency Committee, the Technical Committee and content of the Risk preparedness plan.	updates. 4. Within four months of identification of regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 6(1), Contracting Parties shall inform the Security of Supply Coordination Group and the Energy Community Secretariat of their assessment of the risks in relation to the ownership of infrastructure relevant for security of electricity supply, and any measures taken to prevent or mitigate such risks, with an indication of why such measures are considered necessary and proportionate. Regulation (EU) 2019/941 CHAPTER III Risk-preparedness plans Article 10 Establishment of risk-preparedness plans 1. On the basis of the regional and national electricity crisis scenarios identified pursuant to Articles 6 and 7, the competent authority of eachContracting Party shall establish a risk-preparedness plan, after consulting distribution system operators considered relevant by the competent authority, the transmission system operators, the relevant producers or their trade bodies, the electricity and natural gas undertakings, the relevant organisations that represent the interests of industrial and non-industrial electricity customers, and the regulatory authority where it is not the competent authority.		Government will define the obligations and procedures for the identification and assessment of relevant scenarios of risk readiness, market-based measures (and other measures non-commercial) for risk mitigation and crisis management, as well as the obligations, structure, content and procedures for the implementation of the risk preparedness plan.

	2. The risk-preparedness plan shall consist of national measures, regional and, where applicable, bilateral measures as provided for in Articles 11 and 12. In accordance with Article 16, all measures that are plannedor taken to prevent, prepare for and mitigate electricity crises shall fully comply with the rules governing the internal electricity market and system operation. Those measures shall be clearly defined, transparent, proportionate and non-discriminatory. 3. The risk-preparedness plan shall be developed in accordance with Articles 11 and 12 and with the template set out in the Annex. If necessary, Contracting Parties may include additional information in the risk-preparedness plan. 4. In order to ensure consistency of risk-preparedness plans, competent authorities shall, before adopting their risk-preparedness plans, submit the draft plans, for consultation, to the competent authorities of the relevant Contracting Parties in the region and, where they are not in the same region, to the competent authorities of directly connected Contracting Parties, as well as to the Security of Supply Coordination Group. 5. Within six months of receipt of the draft risk-preparedness plans, the competent authorities referred to in paragraph 4 and the Security of Supply Coordination Group may issue recommendations relating to the draft plans submitted pursuant to paragraph 4.		

	6. Within nine months of submitting their draft plans, the competent authorities concerned shall adopt their risk-preparedness plans, taking into account the results of the consultation pursuant to paragraph 4 and any recommendations issued pursuant to paragraph 5. They shall notify their risk-preparedness plans to the Energy Community Secretariat without delay. 7. The competent authorities and the Energy Community Secretariat shall publish the risk-preparedness plans on their websites, while ensuring confidentiality of sensitive information, in particular information on measures relating to the prevention or mitigation of consequences of malicious attacks. The protection of the confidentiality of sensitive information shall be based on the principles determined pursuant to Article 19. 8. The competent authorities shall adopt and publish their first risk-preparedness plans by 5 January 2025. They shall update them every four years thereafter, unless circumstances warrant more frequent updates. **Regulation 2019/941** **Article 11** **Content of risk-preparedness plans as regards national measures** 1. The risk-preparedness plan of each Contracting Party shall set out all national measures that are planned or taken to prevent, prepare for and mitigate		

	electricity crises as identified pursuant to Articles 6 and 7. It shall at least: (a) contain a summary of the electricity crisis scenarios defined for the relevant Contracting Party and region, in accordance with the procedures laid down in Articles 6 and 7; (b) establish the role and responsibilities of the competent authority and describe which tasks, if any, have been delegated to other bodies; (c) describe the national measures designed to prevent or prepare for the risks identified pursuant to Articles 6 and 7; (d) designate a national crisis coordinator and establish its tasks; (e) establish detailed procedures to be followed in electricity crises, including the corresponding schemes on information flows; (f) identify the contribution of market-based measures in coping with electricity crises, in particular demand-side and supply-side measures; (g) identify possible non-market-based measures to be implemented in electricity crises, specifying the triggers, conditions and procedures for their implementation, and indicating how they comply with the requirements laid down in Article 16 and with regional and bilateral measures; (h) provide a framework for manual load shedding, stipulating the circumstances in which loads are to be shed and, with		

	regard to public safety and personal security, specifying which categories of electricity users are, in accordance with national law, entitled to receive special protection against disconnection, justifying the need for such protection, and specifying how the transmission system operators and distribution system operators of the Contracting Parties concerned are to decrease consumption; (i) describe the mechanisms used to inform the public about electricity crises; (j) describe the national measures necessary to implement and enforce the regional and, where applicable, bilateral measures agreed pursuant to Article 12; (k) include information on related and necessary plans for developing the future grid that will help to cope with the consequences of identified electricity crisis scenarios. 2. National measures shall take full account of the regional and, where applicable, bilateral measures agreed pursuant to Article 12 and shall endanger neither the operational security or safety of the transmission system, nor the security of electricity supply of other Contracting Parties.		
Risk preparedness **Article 97** 1. The State Emergency Committee is the competent authority for determining the risk-preparedness tasks in the electricity sector as per this Law.	**Regulation 2019/941** **Article 3** **Competent authority** 1. As soon as possible and in any event by 5 January 2023, each Contracting Party shall designate a national governmental or		

2. The State Emergency Committee shall ensure that all relevant risks relating to security of electricity supply are assessed in accordance with the provisions of this Law. To that end, State Emergency Committee shall cooperate with Transmission System Operator, Distribution System Operator, the Regulator, the ENTSO-E, Regional Coordination Centre, competent authorities of other Energy Community Contracting Party and other relevant stakeholders, as required. 3. The State Emergency Committee cooperates with ENTSO-E, the regional competent authorities and regulatory authorities in identification and updates of the most relevant regional electricity crisis scenarios. 4. The State Emergency Committee may delegate the operational tasks regarding risk-preparedness planning and risk management set out in this Law to the Transmission System Operator, Distribution System Operator, Electricity Market Operator, electricity producers, suppliers and other relevant bodies. Delegated tasks shall be performed under the supervision of the State Emergency Committee and shall be specified in the risk-preparedness plan.	regulatory authority as its competent authority. The competent authorities shall be responsible for, and shall cooperate with each other for the purposes of, carrying out the tasks provided for in this Regulation. Where appropriate, until the competent authority has been designated, the national entities responsible for the security of electricity supply shall carry out the tasks of the competent authority in accordance with this Regulation. 2. Contracting Parties shall, without delay, notify the Energy Community Secretariat and the Security of Supply Coordination Group and make public the name and the contact details of their competent authorities designated pursuant to paragraph 1 and any changes to their name or contact details. 3. Contracting Parties may allow the competent authority to delegate the operational tasks regarding risk-preparedness planning and risk management set out in this Regulation to other bodies. Delegate tasks shall be performed under the supervision of the competent authority and shall be specified in the risk-preparedness plan in accordance with point (b) of Article 11(1). Regultion 2019/941 Article 4 Assessment of risks to security of electricity supply Each competent authority shall ensure that all relevant risks relating to security		

	of electricity supply are assessed in accordance with the rules laid down in this Regulation and in Regulation (EU) 2019/943 as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. To that end, it shall cooperate with transmission system operators, distribution system operators, regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, regional coordination centres and other relevant stakeholders, as required. **Regultion 2019/941** CHAPTER III Risk-preparedness plans Article 10 Establishment of risk-preparedness plans 1. On the basis of the regional and national electricity crisis scenarios identified pursuant to Articles 6 and 7, the competent authority of eachContracting Party shall establish a risk-preparedness plan, after consulting distribution system operators considered relevant by the competent authority, the transmission system operators, the relevant producers or their trade bodies, the electricity and natural gas undertakings, the relevant organisations that represent the interests of industrial and non-industrial electricity customers, and the regulatory authority where it is not the competent authority. 2. The risk-preparedness plan shall consist		

	of national measures, regional and, where applicable, bilateral measures as provided for in Articles 11 and 12. In accordance with Article 16, all measures that are plannedor taken to prevent, prepare for and mitigate electricity crises shall fully comply with the rules governing the internal electricity market and system operation. Those measures shall be clearly defined, transparent, proportionate and non-discriminatory. 3. The risk-preparedness plan shall be developed in accordance with Articles 11 and 12 and with the template set out in the Annex. If necessary, Contracting Parties may include additional information in the risk-preparedness plan. 4. In order to ensure consistency of risk-preparedness plans, competent authorities shall, before adopting their risk-preparedness plans, submit the draft plans, for consultation, to the competent authorities of the relevant Contracting Parties in the region and, where they are not in the same region, to the competent authorities of directly connected Contracting Parties, as well as to the Security of Supply Coordination Group. 5. Within six months of receipt of the draft risk-preparedness plans, the competent authorities referred to in paragraph 4 and the Security of Supply Coordination Group may issue recommendations relating to the draft plans submitted pursuant to paragraph 4. 6. Within nine months of submitting their		

	draft plans, the competent authorities concerned shall adopt their risk-preparedness plans, taking into account the results of the consultation pursuant to paragraph 4 and any recommendations issued pursuant to paragraph 5. They shall notify their risk-preparedness plans to the Energy Community Secretariat without delay. 7. The competent authorities and the Energy Community Secretariat shall publish the risk-preparedness plans on their websites, while ensuring confidentiality of sensitive information, in particular information on measures relating to the prevention or mitigation of consequences of malicious attacks. The protection of the confidentiality of sensitive information shall be based on the principles determined pursuant to Article 19. 8. The competent authorities shall adopt and publish their first risk-preparedness plans by 5 January 2025. They shall update them every four years thereafter, unless circumstances warrant more frequent updates. Regulation 2019/941 Article 13 Energy Community Secretariat assessment of the risk-preparedness plans 1. Within four months of the notification of the adopted risk-preparedness plan by the competent authority, the Energy Community Secretariat shall assess the		

	plan taking duly into account the views expressed by the Security of Supply Coordination Group. 2. The Energy Community Secretariat shall, after consulting the Security of Supply Coordination Group, issue a non-binding opinion, setting out detailed reasons, and submit it to the competent authority, with a recommendation to review its risk-preparedness plan where that plan: (a) is not effective to mitigate the risks identified in the electricity crisis scenarios; (b) is inconsistent with the electricity crisis scenarios identified or with the risk-preparedness plan of another Contracting Party; (c) does not comply with the requirements laid down in Article 10(2); (d) sets out measures that are likely to jeopardise the security of electricity supply of other Contracting Parties; (e) unduly distorts competition or the effective functioning of the internal market; or (f) does not comply with the provisions of this Regulation or other provisions of Energy Community law. 3. Within three months of receipt of the Energy Community Secretariat's opinion referred to in paragraph 2, the competent authority concerned shall take full account of the Energy Community Secretariat's recommendation and shall either notify the amended risk-		

	preparedness plan to the Energy Community Secretariat or notify the Energy Community Secretariat of the reasons why it objects to the recommendation. 4. In the event that the competent authority objects to the Energy Community Secretariat's recommendation, the Energy Community Secretariat may, within four months of receipt of the notification of the competent authority's reasons for objection, withdraw its recommendation or convene a meeting with the competent authority and, where the Energy Community Secretariat considers it to be necessary, the Security of Supply Coordination Group, in order to assess the issue. The Energy Community Secretariat shall set out detailed reasons for requesting any modifications to the risk-preparedness plan. Where the final position of the competent authority concerned diverges from the Energy Community Secretariat's detailed reasons, that competent authority shall provide the Energy CommunitySecretariat with the reasons for its position within two months of receipt of the Energy Community Secretariat's detailed reasons.		
Identification of national electricity crisis scenarios **Article 98** 1. Within four (4) months of the identification of the regional electricity	**Regulation (EU) 2019/941** **Article 7** **Identification of national electricity crisis scenarios** 1. Within four months of the		

crisis scenarios in accordance with Article 97 paragraph 3 of this Law, the State Emergency Committee shall identify the most relevant national electricity crisis scenarios, which shall be consistent with the regional electricity crisis scenarios. 2. In identifying the national electricity crisis scenarios, the State Emergency Committee shall consult the Regulator, the Transmission System Operator, the Distribution System Operator and, where relevant, electricity producers or their associations. 3. The national electricity crisis scenarios shall be identified on the basis of at least the following risks: 3.1 rare and extreme natural hazards; 3.2 accidental hazards going beyond the N-1 security criterion and exceptional contingencies, and 3.3 consequential hazards including the consequences of malicious attacks and of fuel shortages. 4. The State Emergency Committee shall update the national electricity crisis scenarios every four (4) years, unless circumstances warrant more frequent updates. 5. Within four (4) months of identification of regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 97 paragraph 3 of this Law, the State Emergency Committee shall inform the Energy Community Secretariat of its assessment of the risks in relation to the ownership of infrastructure relevant for	identification of the regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 6(1), the competent authority shall identify the most relevant national electricity crisis scenarios. 2. In identifying the national electricity crisis scenarios, the competent authority shall consult the transmission system operators, the distribution system operators that the competent authority considers to be relevant, the relevant producers or their trade bodies, and the regulatory authority where it is not the competent authority. 3. The national electricity crisis scenarios shall be identified on the basis of at least the risks referred to in Article 5(2) of Regulation (EU) 2019/941 and shall be consistent with the regional electricity crisis scenarios identified in accordance with Article 6(1). Contracting Parties shall update the national electricity crisis scenarios every four years, unless circumstances warrant more frequent updates. 4. Within four months of identification of regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 6(1), Contracting Parties shall inform the Security of Supply Coordination Group and the Energy Community Secretariat of their assessment of the risks in relation to the ownership of infrastructure relevant for security of electricity supply, and any measures taken to prevent or mitigate such risks, with		

security of electricity supply, and any measures taken to prevent or mitigate such risks, with an indication of why such measures are considered necessary and proportionate.	an indication of why such measures are considered necessary and proportionate		
Risk-preparedness plan **Article 99** 1. On the basis of the regional and national electricity crisis scenarios identified pursuant to Articles 97 paragraph 3 and Article 98 of this Law, the State Emergency Committee shall draft a risk-preparedness plan, after consulting the Regulator, the Transmission System Operator, the Distribution System Operator, the electricity producers or their associations, the electricity enterprises, as well as the relevant organizations that represent the interests of electricity customers. 2. The risk-preparedness plan shall consist of clearly defined, transparent, proportionate and non-discriminatory national measures, regional and, where applicable, bilateral measures, considering that all measures that are planned or taken to prevent, prepare for and mitigate electricity crises shall fully comply with the rules governing the electricity market and system operation. 3. In order to ensure consistency of risk-preparedness plans, the State Emergency Committee shall, before adopting the risk-preparedness plan, submit the draft plan, for a consultation, to the competent authorities of the relevant Energy Community Contracting Parties in	**Regulation 2019/941** CHAPTER III Risk-preparedness plans Article 10 Establishment of risk-preparedness plans 1. On the basis of the regional and national electricity crisis scenarios identified pursuant to Articles 6 and 7, the competent authority of eachContracting Party shall establish a risk-preparedness plan, after consulting distribution system operators considered relevant by the competent authority, the transmission system operators, the relevant producers or their trade bodies, the electricity and natural gas undertakings, the relevant organisations that represent the interests of industrial and non-industrial electricity customers, and the regulatory authority where it is not the competent authority. 2. The risk-preparedness plan shall consist of national measures, regional and, where applicable, bilateral measures as provided for in Articles 11 and 12. In accordance with Article 16, all measures that are plannedor taken to prevent, prepare for and mitigate electricity crises shall fully comply with the rules governing the internal electricity market and system		

the System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, to the competent authorities of directly connected Energy Community Contracting Parties, as well as to the Energy Community Secretariat. 4. Within six (6) months of receipt of the draft Risk preparedness plan, the competent authorities referred in paragraph 3 of this Article and the Energy Community Secretariat may submit recommendations regarding the draft Risk preparedness plan. 5. Within nine (9) months of submitting the draft plan for consultation , the Government shall adopt the Risk-preparedness plan, taking into account the results of the consultation pursuant to paragraph 3 of this article and any recommendations received during consultation process in accordance to paragraph 4 of this article.. The State Emergency Committee shall notify the Risk-preparedness plan to the Energy Community Secretariat without delay and shall publish it on its official website. 6. The Ministry, the Regulator and other relevant bodies, entities or persons, which receive confidential information on risk preparedness pursuant to this Law, shall ensure the confidentiality of sensitive information. The State Emergency Committee may, upon request, to provide a non-confidential summary of the risk-preparedness plan. 7. The Government shall adopt and publish its first risk-preparedness plans.	operation. Those measures shall be clearly defined, transparent, proportionate and non-discriminatory. 3. The risk-preparedness plan shall be developed in accordance with Articles 11 and 12 and with the template set out in the Annex. If necessary, Contracting Parties may include additional information in the risk-preparedness plan. 4. In order to ensure consistency of risk-preparedness plans, competent authorities shall, before adopting their risk-preparedness plans, submit the draft plans, for consultation, to the competent authorities of the relevant Contracting Parties in the region and, where they are not in the same region, to the competent authorities of directly connected Contracting Parties, as well as to the Security of Supply Coordination Group. 5. Within six months of receipt of the draft risk-preparedness plans, the competent authorities referred to in paragraph 4 and the Security of Supply Coordination Group may issue recommendations relating to the draft plans submitted pursuant to paragraph 4. 6. Within nine months of submitting their draft plans, the competent authorities concerned shall adopt their risk-preparedness plans, taking into account the results of the consultation pursuant to paragraph 4 and any recommendations issued pursuant to paragraph 5. They shall notify their risk-preparedness plans to the Energy Community Secretariat		

8. The State Emergency Committee shall update the risk-preparedness plans every four (4) years thereafter, unless circumstances warrant more frequent updates and submits for approval to Government 9. If the State Emergency Committee, within four (4) months of the notification of the adopted risk preparedness plan as per paragraph 4 of this Article, receives a non-binding opinion of the Energy Community Secretariat with a recommendation to review the plan, the State Emergency Committee shall take full account of the recommendation and shall either notify the amended risk-preparedness plan to the Energy Community Secretariat or notify the Energy Community Secretariat of the reasons why it objects to the recommendation within three (3) months of receipt of the Energy Community Secretariat's opinion.	without delay. 7. The competent authorities and the Energy Community Secretariat shall publish the risk-preparedness plans on their websites, while ensuring confidentiality of sensitive information, in particular information on measures relating to the prevention or mitigation of consequences of malicious attacks. The protection of the confidentiality of sensitive information shall be based on the principles determined pursuant to Article 19. 8. The competent authorities shall adopt and publish their first risk-preparedness plans by 5 January 2025. They shall update them every four years thereafter, unless circumstances warrant more frequent updates. **Article 13** Energy Community Secretariat assessment of the risk-preparedness plans 1. Within four months of the notification of the adopted risk-preparedness plan by the competent authority, the Energy Community Secretariat shall assess the plan taking duly into account the views expressed by the Security of Supply Coordination Group. 2. The Energy Community Secretariat shall, after consulting the Security of Supply Coordination Group, issue a non-binding opinion, setting out detailed reasons, and submit it to the competent authority, with a recommendation to review its risk-		

	preparedness plan where that plan: (a) is not effective to mitigate the risks identified in the electricity crisis scenarios; (b) is inconsistent with the electricity crisis scenarios identified or with the risk-preparedness plan of another Contracting Party; (c) does not comply with the requirements laid down in Article 10(2); (d) sets out measures that are likely to jeopardise the security of electricity supply of other Contracting Parties; (e) unduly distorts competition or the effective functioning of the internal market; or (f) does not comply with the provisions of this Regulation or other provisions of Energy Community law. 3. Within three months of receipt of the Energy Community Secretariat's opinion referred to in paragraph 2, the competent authority concerned shall take full account of the Energy Community Secretariat's recommendation and shall either notify the amended risk-preparedness plan to the Energy Community Secretariat or notify the Energy Community Secretariat of the reasons why it objects to the recommendation. 4. In the event that the competent authority objects to the Energy Community Secretariat's recommendation, the Energy Community Secretariat may, within four months of		

	receipt of the notification of the competent authority's reasons for objection, withdraw its recommendation or convene a meeting with the competent authority and, where the Energy Community Secretariat considers it to be necessary, the Security of Supply Coordination Group, in order to assess the issue. The Energy Community Secretariat shall set out detailed reasons for requesting any modifications to the risk-preparedness plan. Where the final position of the competent authority concerned diverges from the Energy Community Secretariat's detailed reasons, that competent authority shall provide the Energy CommunitySecretariat with the reasons for its position within two months of receipt of the Energy Community Secretariat's detailed reasons.		
Early warning and declaration of an electricity crisis **Article 100** 1. Where a seasonal adequacy assessment or other trustworthy source provides concrete, serious and reliable information that an electricity crisis may occur in the Republic of Kosovo, the State Emergency Committee warns the Energy Community Secretariat, the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties within the same System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, the competent authorities of the directly connected Energy Community Contracting	**Regulation (EU) 2019/941** CHAPTER IV Managing electricity crises Article 14 Early warning and declaration of an electricity crisis 1. Where a seasonal adequacy assessment or other qualified source provides concrete, serious and reliable information that an electricity crisis may occur in a Contracting Party, the competent authority of that Contracting Party shall, without undue delay, issue an early warning to the Energy Community Secretariat, the competent authorities of the Contracting	Partially	The new article partially transposes a number of provisions from Regulation 941, including the role, obligations, rights and powers of the State Emergency Committee in the field of preparatory activities, notification and crisis management, cooperation and notification. This article obliges the Government to adopt a by-law for the management of electricity crises, which will fully transpose Regulation (EU) 2019/941 on risk preparedness in the electricity sector and will define obligations for crisis management, such as and will define tasks related

Parties. 2. The State Emergency Committee informs on the causes of the possible electricity crisis, on measures planned or taken to prevent an electricity crisis and on the possible need for assistance from other Energy Community Contracting Parties. The information shall include the possible impacts of the measures on the neighbouring electricity market. 3. When confronted with an electricity crisis, the State Emergency Comitee proposes to Government to declare an electricity crisis and informs without delay the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties within the same System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, the competent authorities of directly connected Energy Community Contracting Parties, as well as the Energy Community Secretariat, without delay. That information shall include the causes of the deterioration of the electricity supply situation, the reasons for declaring an electricity crisis, the measures planned or taken to mitigate it and the need for any assistance from other Energy Community Contracting Parties. 4. Upon request of the Energy Community Secretariat or the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties within the same System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, the competent authorities of directly connected	Parties within the same region and, where they are not in the same region, the competent authorities of the directly connected Contracting Parties. The competent authority concerned shall also provide information on the causes of the possible electricity crisis, on measures planned or taken to prevent an electricity crisis and on the possible need for assistance from other Contracting Parties. The information shall include the possible impacts of the measures on the neighbouring electricity market. The Energy Community Secretariat shall provide that information to the Security of Supply Coordination Group. 2. When confronted with an electricity crisis, the competent authority shall, after consulting the transmission system operator concerned, declare an electricity crisis and inform the competent authorities of the Contracting Parties within the same region and, where they are not in the same region, the competent authorities of directly connected Contracting Parties, as well as the Energy Community Secretariat, without undue delay. That information shall include the causes of the deterioration of the electricity supply situation, the reasons for declaring an electricity crisis, the measures planned or taken to mitigate it and the need for any assistance from other Contracting Parties. 3. Where they consider the information provided pursuant to paragraph 1 or 2 to		to development. and the adoption of a risk preparedness plan in accordance with the Regulation, which may be delegated

Energy Community Contracting Parties, the State Emergency Committee shall provide additional information. 5. Where the State Emergency Committee issues an early warning or proposes to Government for declaring s an electricity crisis, takes into account the measures set out in the Risk-preparedness plan.	be insufficient, the Energy Community Secretariat, the Security of Supply Coordination Group or the competent authorities of the Contracting Parties within the same region and, where they are not in the same region, the competent authorities of directly connected Contracting Parties may request the Contracting Party concerned to provide additional information. 4. Where a competent authority issues an early warning or declares an electricity crisis, the measures set out in the risk-preparedness plan shall be followed to the fullest extent possible.		
Bilateral and regional cooperation and assistance **Article 101** 1. Where the necessary technical ability exist, the Ministry shall offer assistance to the concerned competent authorities by means of regional or bilateral measures that have been agreed pursuant to this Article and to Article 99 of this Law. To that end, and with the purpose of protecting public safety and personal security, the Ministry may enter into agreements on regional or bilateral measures in order to deliver electricity in a coordinated manner. 2. In order to achieve the cooperation from paragraph 1 of this Article, the Ministry agrees with the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties on the necessary technical, legal and financial	**Regulation (EU) 2019/941** **Article 15** **Cooperation and assistance among Contracting Parties** 1. Contracting Parties shall act and cooperate in a spirit of solidarity in order to prevent or manage electricity crises. 2. Where they have the necessary technical ability, Contracting Parties shall offer each other assistance 9 by means of regional or bilateral measures that have been agreed pursuant to this Article and to Article 12 before that assistance is provided. To that end, and with the purpose of protecting public safety and personal security, Contracting Parties shall agree on regional or bilateral	Fully compliant	

arrangements for the implementation of regional or bilateral measures before the assistance is offered, in particular in relation to: 2.1 the activation of any type of assistance and interruption of assistance provision; 2.2 the maximum amount of electricity to be delivered at the regional or bilateral level and the method of delivery; and 2.3 the fair compensation that is paid for the assistance provided, which consists of: 2.3.1 the costs of providing electricity; 2.3.2 the costs for the transmission of electricity that is delivered to the territory of a Energy Community Contracting Party that requests the assistance; 2.3.3 the costs actually incurred by the Energy Community Contracting Party which provides the assistance, including the costs of provided assistance which has not been activated and; 2.3.4 all costs resulting from court proceedings, arbitration proceedings or similar proceedings and settlements. 3. The Republic of Kosovo is obliged to reimburse all costs for the received assistance to the Energy Community Contracting Party that provides the assistance. 4. When, in the event of an electricity crisis, the Republic of Kosovo has not concluded agreements on regional	measures of their choice in order to deliver electricity in a coordinated manner. 3. Contracting Parties shall agree on the necessary technical, legal and financial arrangements for the implementation of the regional or bilateral measures before assistance is offered. Such arrangements shall specify, inter alia, the maximum quantity of electricity to be delivered at regional or bilateral level, the trigger for any assistance and for suspension of assistance, how the electricity will be delivered, and provisions on fair compensation between Contracting Parties in accordance with paragraphs 4, 5 and 6. 4. Assistance shall be subject to a prior agreement between the Contracting Parties concerned with regard to fair compensation, which shall cover at least: (a) the cost of the electricity delivered into the territory of the Contracting Party requesting assistance as well as the associated transmission costs; and (b) any other reasonable costs incurred by the Contracting Party providing assistance, including as regards reimbursement for assistance prepared without effective activation, as well as any costs resulting from judicial proceedings, arbitration proceedings or similar proceedings and settlements.		

or bilateral measures and on the necessary technical, legal and financial arrangements for the implementation of the measures, it shall agree on temporary measures with the Energy Community Contracting Party. Before receiving the assistance, the Republic of Kosovo shall assume an obligation to pay the compensation from subparagraph 2.3 of this Article, for the application of those measures.	5. Fair compensation pursuant to paragraph 4 shall include, inter alia, all reasonable costs that the Contracting Party providing assistance incurs from an obligation to pay compensation by virtue of fundamental rights guaranteed by Energy Community law and by virtue of the applicable international obligations when implementing the provisions of this Regulation on assistance and further reasonable costs incurred from the payment of compensation pursuant to national compensation rules. 6. The Contracting Party requesting assistance shall promptly pay, or ensure the prompt payment of fair compensation to the Contracting Party providing assistance. The Commission Recommendation 2020/775 shall be applied as non-binding guidance. 7. < … > 8. In the event of an electricity crisis in which Contracting Parties have not yet agreed on regional or bilateral measures and technical, legal and financial arrangements pursuant to this Article, Contracting Parties shall agree on ad hoc measures and arrangements in order to apply this Article, including as regards fair compensation pursuant to paragraphs 4, 5 and 6. Where a Contracting Party requests assistance before such ad hoc measures and arrangements have been agreed, it shall undertake, prior to receiving		

	assistance, to pay fair compensation in accordance with paragraphs 4, 5 and 6. 9. Contracting Parties shall ensure that the provisions of this Regulation on assistance are implemented in accordance with the Energy Community Treaty < … > and other applicable international obligations. They shall take the necessary measures to that end.		
Compliance with market rules **Article 102** 1. Measures taken to prevent or mitigate electricity crises shall comply with the rules governing the regional electricity market and system operation. 2. Non-market-based measures shall be activated in an electricity crisis only as a last resort if all options provided by the market have been exhausted or where it is evident that market-based measures alone are not sufficient to prevent a further deterioration of the electricity supply situation. 3. Non-market-based measures shall be necessary, proportionate, non-discriminatory and temporary and shall not unduly distort competition and the effective functioning of the regional electricity market. 4. The State Emergency Committee shall inform all interested stakeholders in the Republic of Kosovo of	**Regulation (EU) 2019/941** Article 16 Compliance with market rules 1. Measures taken to prevent or mitigate electricity crises shall comply with the rules governing the internal electricity market and system operation. 2. Non-market-based measures shall be activated in an electricity crisis only as a last resort if all options provided by the market have been exhausted or where it is evident that market-based measures alone are not sufficient to prevent a further deterioration of the electricity supply situation. Non-market-based measures shall not unduly distort competition and the effective functioning of the internal electricity market. They shall be necessary, proportionate, non-discriminatory and temporary. The competent authority shall inform		

the application of any non-market-based measures. 5. Transaction curtailment including curtailment of already allocated cross-zonal capacity, limitation of provision of cross-zonal capacity for capacity allocation or limitation of provision of schedules shall be initiated only in accordance with Article 32 of this Law.	relevant stakeholders in its Contracting Party of the application of any non-market-based measures. 3. Transaction curtailment including curtailment of already allocated cross zonal capacity, limitation of provision of cross zonal capacity for capacity allocation or limitation of provision of schedules shall be initiated only in accordance with Article 16(2) of Regulation (EU) 2019/943 as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, and the rules adopted to implement that provision.		
Ex post evaluation **Article 105** 1. Within three (3) months of the end of the electricity crisis, the State Emergency Committee prepares, and submits to the Energy Community Secretariat a report on the ex-post evaluation of the electricity crisis, which in particular contains: 1.1 description of the event that caused the electricity crisis; 1.2 description of all preventive, preparatory and mitigation measures undertaken and assessment of their proportionality and effectiveness; 1.3 assessment of the cross-border impact of the measures taken; 1.4 description of the assistance, regardless of its use, which was provided to, or received from, a neighboring Energy	**Regulation (EU) 2019/941** CHAPTER V Evaluation and monitoring Article 17 Ex post evaluation 1. As soon as possible and in any event three months after the end of an electricity crisis, the competent authority of the Contracting Party that declared the electricity crisis shall provide the Security of Supply Coordination Group and the Energy Community Secretariat with an ex post evaluation report, after having consulted the regulatory authority, where the regulatory authority is not the competent authority. 2. The ex post evaluation report shall include at least:	Fully compliant	

Community Contracting Party or a third country; 1.5 assessment of the economic impact of the electricity crisis and the impact of the measures taken on the electricity sector to the extent that the data available at the time of the assessment allow, and in particular the quantities of undelivered electricity and the level of manual disconnection of demand, including a comparison between the level of voluntary and forced shutdown of demand; 1.6 reasons that justify the application of measures that are not market-based; 1.7 any possible improvements or proposed improvements to the Risk Preparedness Plan and; 1.8 review of possible improvements in network development in cases where insufficient network development has caused or contributed to the electricity crisis. 2. Upon request from the Energy Community Secretariat or the Coordination Group for Security of Supply of the Energy Community, the State Emergency Committee submits additional information to the report on the ex-post evaluation of the electricity crisis.	(a) a description of the event that triggered the electricity crisis; (b) a description of any preventive, preparatory and mitigating measures taken and an assessment of their proportionality and effectiveness; (c) an assessment of the cross-border impact of the measures taken; (d) an account of the assistance prepared, with or without effective activation, provided to or received from neighbouring Contracting Parties and third countries; (e) the economic impact of the electricity crisis and the impact of the measures taken on the electricity sector to an extent allowed by data available at the time of the assessment, in particular the volumes of energy non-served and the level of manual demand disconnection (including a comparison between the level of voluntary and forced demand disconnection); (f) reasons justifying the application of any non-market-based measures; (g) any possible improvements or proposed improvements to the risk-preparedness plan; (h) an overview of possible improvements to grid development in cases where insufficient network development caused or contributed to the electricity crisis. 3. Where they consider the information provided in the ex post evaluation report to be insufficient, the Security of Supply Coordination Group		

	and the Energy Community Secretariat may request the competent authority concerned to provide additional information. 4. The competent authority concerned shall present the results of the ex post evaluation at a meeting of the Security of Supply Coordination Group. Those results shall be reflected in the updated risk-preparedness plan		
X. OFFENCES, MISDEMEANORS AND FINES **Article 104** **Mismemeanor sanctions with a fine** 1. By a misdemeanor sanction is fined: 1.1 a generator of electricity that has permit to perform electricity generation activity, does not fulfil their obligations in accordance with Article 6 of this law; 1.2 an electricity generator that has a permit to perform electricity generation activity, does not maintain sufficient stocks of fossil fuel reserves according to article 7 of this law; 1.3 Transmission System Operator does not fulfil the tasks specified in Article 13 of this law; 1.4 Transmission System Operator in the process of developing the Transmission Network Code, does not organize public consultation process or does not publish the Transmission Network Code on its website according to article 14 paragraph 3 of this law;			

1.5 Transmission System Operator or the Distribution System Operator did not purchase the energy to cover the losses in the transmission network or the distribution network in the electricity market according to Article 17 of this law; 1.6 Transmission System Operator does not dispatch electricity according to Article 18 of this law; 1.7 Transmission System Operator acts contrary to article 50 paragraph 1 of this law; 1.8 Transmission System Operator does not preserve confidentiality of information while performing its activities in accordance with Article 20 of this law; 1.9 payments for the use of the network are made in violation of Article 22 of this law. 1.10 Transmission System Operator does not manage the cross-border flows in accordance with article 32 paragraph 1 of this law; 1.11 Market Operator is not independent, in its legal form, property relations, organizational and decision-making structures, from all activities that are not related to the transmission of electricity or organization according to Article 43 paragraph 2 of this law; 1.12 Distribution System Operator carries out interruption of electricity supply in violation of Article 56 subparagraph 2.7 of this law; 1.13 Distribution System Operator			

does not maintain the confidentiality of commercially sensitive information and does not withhold information on its activities that may create commercial advantages if disclosed in a discriminatory manner according to Article 64 paragraph 1 of this law; 1.14 supplier does not keep records in accordance with Article 69 of this law; 1.15 suppliers with a public service obligation do not provide electricity supply in accordance with Article 71 of this law; 1.16 the universal service supplier does not fulfill the obligations in accordance with Article 72 of this law; 1.17 supply of last resort is carried out in violation of article 75 paragraph 1 of this law; 1.18 the obligations of suppliers of last resort are not performed in accordance with Article 76 of this law; 1.19 third party access is not ensured in accordance with Article 77 of this law; 1.20 transmission system operator, the distribution system operator and each supplier do not fulfill obligations in accordance with the quality requirements for the electricity supply defined in article 80 of this law; 1.21 supplier does not adhere to the contractual requirements as stipulated in Article 79 of this law; 2. For the minor offences from paragraph 1 of this article, a fine of three			

hundred (300) euros and up to nine hundred (900) euros shall be imposed on the responsible natural person and responsible person of the legal entity. 3. For minor offences from paragraph 1 of this article, a fine of one thousand (1000) euros and up to three thousand (3,000) euros will be imposed on a natural person who runs an individual business. 4. For minor offences from paragraph 1 of this article, a fine of five hundred (500) Euros and up to twenty thousand (20.000) will be imposed to legal entity.			
Article 106 **Transitional provisions** 1. Members of the Board of the Electricity Transmission System and Market Operator, who were reappointed to their positions under this law will serve in the position of member of the Board until the end of their present mandate but cannot be reappointed again. 2. Members who were appointed to the Board according to this law and who on the date of entry into force of this law, are serving their first mandate, will serve in the position of member of the Board until the end of that mandate and can be reappointed once provided that they fulfill the criteria stipulated in this law. 3. Within sixty (60) days from entering into force of this Law, the Assembly shall initiate the procedure for transfer of the shareholders' right of the Electricity Transmission System and			

Market Operator to the relevant Ministry of Finance. A procedure for reassessment of compliance with unbundling criteria and for certification of the Transmission System Operator due to the new ownership structure shall be carried out pursuant to Article 11 of this Law. 4. The exemption for the duration of the period for imbalance settlement of thirty (30) minutes as stipulated in article 47 paragraph 7 of this law may be granted until 31 December 2024. 5. Until 1 January 2026, contract periods as stipulated in Article 49 paragraph 13 of this law shall not be longer than twelve (12) months. 6. Upon entry into force of this law, the Distribution System Operator will continue to operate its own existing recharging points for electric vehicles, until the Regulator takes a decision in accordance with Article 60 paragraph 6 of this law. 7. The obligation of the Regulator to report to the Energy Community Secretariat and the ECRB on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day as stipulated in Article 49 paragraph 14 shall apply by 1 January 2028.			
Article 107 Bylaws 1. The bylaws as provided for by this law shall be adopted within nine (9) months after the publication of the law in the			

Official Gazette of the Republic of Kosovo. 2. Until the issuance of bylaws foreseen in paragraph 1 of this Article, the bylaws that are in force at the day of entry into force of this Law shall apply provided that they are not in contradiction with this Law. Article 108 Repeal Law Upon entry into force of this Law, the Law No. 05/l-085 on Electricity (Official Gazette of the Republic of Kosovo / no. 26 / 21 July 2016) is repealed. Article 109 Entry in force This Law shall enter into force fifteen (15) days after its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.			

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Ekonomise
Ministarstvo Ekonomije – Ministry of Economy

Option/possible alternative:

1. Title of the normative act: **Draft law on Electricity**
2. Proposing body: **Ministry of Economy**
3. Table:18.03.2026.
4. List of relevant EU legislation (full title of the act and number) with which the normative act of the Republic of Kosovo is compliant **Directive (EU) 2019/944 of 5 June 2019 on common rules for the internal market for electricity Incorporated and adapted by the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No 2021/13/MC-EnC of 30 November 2021 amending Annex I to the Treaty Establishing the Energy Community (Energy Community Treaty) and incorporating Directive (EU) 2019/944 and Regulation (EU) 2019/941 in the Energy Community acquis communautaire.** **Regulation (EU) 2019/943 of 5 June 2019 on the internal market for electricity** **Regulation (EU) 2019/941 of 5 June 2019 on risk-preparedness in the electricity sector and repealing Directive 2005/89/EC** **Regulation (EU) 2019/942 establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators (ACER)**
5. The level of compliance: **Partially compliant**

a) Provisions of the normative act of Kosovo (Article, paragraph, sub-paragraph, etc.)	b) The EU normative act (Article, paragraph, sub-paragraph, etc.)	c) Compliance of Kosovo legislation with EU legislation (fully compliant, partially compliant, non-compliant or not applicable)	d) Comments on reasons for partial compliance or non-compliance and the period foreseen for achieving full compliance
Assembly of the Republic of Kosovo; **Based on Article 65 (1) of the Constitution of the Republic of Kosovo,** **Adopts:** **LAW ON ELECTRICITY** **CHAPTER I** **GENERAL PROVISIONS** **Article 1** **Purpose** 1. The purpose of this law is to establish rules and measures for the electricity sector, ensuring secure, reliable, and quality electricity supply at affordable and transparent prices for final customers, while addressing the country's climate targets. 2. This law is in compliance with Directive (EU) 2019/944 on common rules for the internal market for electricity, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC and Decision 2022/03/MC-EnC, the Regulation (EU) 2019/943 on the internal market for		Not applicable	

electricity, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, the Regulation (EU) 2019/941 on risk-preparedness in the electricity sector, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC and Decision 2022/03/MC-EnC, and the Regulation (EU) 2019/942 establishing a European Union Agency for the Cooperation of Energy Regulators, incorporated and adapted by the Energy Community Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, as well as the European Commission Regulations establishing network codes and guidelines relevant for the electricity sector that are incorporated and adapted in the Energy Community legislation as specified in this law.			
Article 2 **Scope of the law** 1. The scope of this law includes electricity activities, the rights and obligations of electricity generators, energy storage operators, the operation of the transmission and distribution system, resource adequacy assessment, trading and supply of electricity, organization of the electricity market, customer's protection, universal supply service and last resort supply as well as electricity crisis management.		Not applicable	
Article 3 **Definitions** 1. Terms used in this law shall have the following meaning:			

1.1 European Union Agency for Cooperation of the Energy Regulators (ACER) – is an European Union Agency established based on the Energy Package conditions;			
1.2 B**alancing** - means all actions and processes, in all timelines, through which transmission system operators ensure, in an ongoing manner, maintenance of the system frequency within a predefined stability range and compliance with the amount of reserves needed with respect to the required quality;	Dire3ctive (EU) 2019/944 45) 'balancing' means all actions and processes, in all timelines, through which transmission system operators ensure, in an ongoing manner, maintenance of the system frequency within a predefined stability range and compliance with the amount of reserves needed with respect to the required quality. **Regulatiron (EU) 2019/943 Article 2 p (10)** 'balancing' means all actions and processes, in all timelines, through which transmission system operators ensure, in an ongoing manner, maintenance of the system frequency within a predefined stability range and compliance with the amount of reserves needed with respect to the required quality;	Fully compliant	
Imbalance Settlement - means a financial settlement mechanism for charging or paying balance responsible parties for their imbalances;		Not applicable	
1.4 Cogeneration – means simultaneous Generation in one process of thermal energy and electricity and/or mechanical energy;			
1.5 High-efficiency cogeneration – for the purpose of this law, means simultaneous generation of thermal energy and electricity in cogeneration units that provide primary energy savings of at least	Regulation (EU) 2019/943 ARTICLE 2 p. (23) 'high-efficiency cogeneration' means cogeneration which meets the criteria laid down in Annex II to Directive 2012/27/EU of the European	Fully compliant	

10% compared with separate generation and, for the units with an electrical capacity larger than 25MW, have overall efficiency of at least 70%;	Parliament and of the Council, as adapted by Ministerial Council Decision 2015/08/MC-EnC;		
1.6 Energy Community Regulatory Board (ECRB) - is an independent regional entity of energy regulators in the Energy Community and not onlyfor coordination, exchange knowledge and develop the best practices for regulated electricity and gas markets in the Energy Community;		will be transposed in the Energy Regulatory Draft Law	
1.7 Dispatching –management of electricity flows in the network so that supply and demand for electricity are in balance;			
1.8 Balancing energy - means energy used by transmission system operator to perform balancing;	(Dire3ctive (EU) 2019/944 46) 'balancing energy' means energy used by transmission system operators to carry out balancing7 ; Regulation (EU) 2019/943 Article (11) 'balancing energy' means energy used by transmission system operators to carry out balancing	Fully compliant	
Flexibility - means capability of the electricity transmission or electricity distribution system to sustain the power balance in response to variability and unpredictability of renewable energy generation or to other transitional disruptions;			
1.10 Force majeure - an act or natural or social event, such as earthquakes, lightning, cyclones, floods, volcanic eruptions, fires or wars, armed conflicts, rebellion, terrorist or military acts, which prevent the permit holder to comply with			

its obligations under the permit, as well as other acts or events that are beyond the reasonable control and that did not happen as a fault of the permit holder and the permit holder has been unable to avoid such act or event through the exercise of will, effort, skill and their reasonable care;			
1.11 Market coupling operator (MCO) function – means the task of matching orders from the day-ahead and intraday markets for different bidding zones and simultaneously allocating cross-zonal capacities			
1.12 Supply – sale, including resale, of electricity to customers;	Dire3ctive (EU) 2019/944 (12) 'supply' means the sale, including the resale, of electricity to customers; Regulation (EU) 2019/943 (41) 'supply' means supply as defined in point (12) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC;	Fully compliant	
1.13 Supplier – energy enterprise performing the electricity supply activity;			
1.14 Billing information - means the information provided on the final customer's bill, apart from a request for payment	Directive (EU) 2019/944 (21) 'billing information' means the information provided on a final customer's bill, apart from a request for payment;	Fully compliant	
1.15 Interconnector - a transmission line which crosses or spans a border with neighboring countries and connects the domestic electricity transmission systems with that of the neighboring countries	Directive (EU) 2019/944 (39) **'interconnector'** means equipment used to link electricity systems; **Regulation (EU) 2019/943** 'interconnector' means a transmission line which crosses or spans a border between Contracting Parties of the Energy	Fully compliant	

	Community or between Contracting Parties and Member States of the European Union and which connects the national transmission systems of the Contracting Parties of the Energy Community or of the Contracting Parties of the Energy Community and the Member States of the European Union;		
1.16 Imbalance - means an energy volume calculated for a balance responsible party and representing the difference between the allocated volume attributed to that balance responsible party and the final position of that balance responsible party, including any imbalance adjustment applied to that balance responsible party, within a given imbalance settlement period;	Directive (EU) 2019/94 (25) 'imbalance settlement period' means time unit for which the imbalance of the balance responsible parties is calculated;	Fully compliant	
1.17 Balancing capacity - means a volume of reserve capacity that a balancing service provider has agreed to hold and in respect to submit bids for a corresponding volume of balancing energy to the transmission system operator for the duration of the contract;	**Regulation (EU) 2019/943 article 2 paragraf (13) 'balancing capacity'** means a volume of capacity that a balancing service provider has agreed to hold and in respect to which the balancing service provider has agreed to submit bids for a corresponding volume of balancing energy to the transmission system operator for the duration of the contract;	Fully compliant	
1.18 Congestion - means a situation in which all requests from market participants to trade between network areas cannot be accommodated because they would significantly affect the physical flows on network elements which cannot accommodate those flows;	Directive (EU) 2019/944 44) 'congestion' means congestion as defined in point 2(c) of Article 2 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision No 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011 **Regulation (EU) 2019/943** (4) 'congestion' means a situation in which all requests from market participants to trade between network areas cannot be accommodated because	Fully compliant	

	they would significantly affect the physical flows on network elements which cannot accommodate those flows;		
1.19 Structural congestion - means congestion in the electricity transmission system that is capable of being unambiguously defined, is predictable, appears regularly in the same geographical area, and reoccurs under normal electricity system conditions;	**Regulation (EU) 2019/943** **6) 'structural congestion'** means congestion in the transmission system that is capable of being unambiguously defined, is predictable, is geographically stable over time, and frequently reoccurs under normal electricity system conditions	Fully compliant	
1.20 Active customer - means a final customer, or a group of jointly acting final customers, who consumes or stores electricity generated within its premises located within confined boundaries or within other premises, or who sells self-generated electricity or participates in flexibility or energy efficiency schemes, provided that those activities do not constitute its primary commercial or professional activity;	Directive (EU) 2019/944 (8) 'active customer' means a final customer, or a group of jointly acting final customers, who consumes or stores electricity generated within its premises located within confined boundaries or, where permitted by a Contracting Party, within other premises, or who sells self-generated electricity or participates in flexibility or energy efficiency schemes, provided that those activities do not constitute its primary commercial or professional activity; Regulation /(EU) 2019/943 Article 2 paragraph (39) 'active customer' means active customer as defined in point (8) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC;	Fully compliant	
1.21 Fully integrated network components - means network components that are integrated in the transmission or distribution system, including storage facilities, and that are used for a secure and	Directive (EU) 2019/944 (51) 'fully integrated network components' means network components that are integrated in the transmission or distribution system, including storage facilities, and that are	Fully compliant	

reliable operation of the transmission or distribution system, and not for balancing or congestion management;	used for the sole purpose of ensuring a secure and reliable operation of the transmission or distribution system, and not for balancing or congestion management;		
1.22 Crisis Coordinator – a person, a team composed of respective national representatives to manage the electricity crisis acting as a contact point and coordinating the information flow in the course of Electricity Crisis;	Regulation (EU) 2019/941 (13) 'crisis coordinator' means a person, a group of persons, a team composed of the relevant national electricity crisis managers or an institution tasked with acting as a contact point and coordinating the information flow during an electricity crisis;	Fully compliant	
1.23 Electricity Crisis – a present or imminent situation in which there is a significant shortage of electricity or it is impossible to supply electricity to customers;			
1.24 Connection to network/system – means physical connection of the facilities of an energy enterprise with the electricity transmission or distribution network;			
1.25 Capacity mechanism- means a temporary measure to ensure the achievement of the necessary level of resource adequacy by remunerating resources for their availability, excluding measures relating to ancillary services or congestion management;	**Regulation (EU) 2019/943 (22) Article 2 p. 'capacity mechanism'** means a temporary measure to ensure the achievement of the necessary level of resource adequacy by remunerating resources for their availability, excluding measures relating to ancillary services or congestion management;	Fully compliant	
1.26 Ministry – Ministry of the Republic of Kosovo responsible for energy;		Not applicable	
1.27 Electricity enterprise - means a natural or legal person who carries out at least one of the following energy activities: generation, transmission, distribution, aggregation, demand response, energy	Directive (EU) 2019/944 57) 'electricity undertaking' means a natural or legal person who carries out at least one of the following functions: generation, transmission, distribution, aggregation,	Fully compliant	

storage, supply, trading of electricity, and electricity market operation who is responsible for the commercial, technical or maintenance tasks related to those functions, excluding the final customers;	demand response, energy storage, supply or purchase of electricity, and who is responsible for the commercial, technical or maintenance tasks related to those functions, but does not include final customers;		
1.28 Countertrading - means a cross-zonal exchange initiated by system operators between two bidding zones to relieve physical congestion;	Regulation (EU) 2019/943 Article 2 paragraph (27) 'countertrading' means a cross-zonal exchange initiated by system operators between two bidding zones to relieve physical congestion;	Fully compliant	
1.29 Interoperability - means, in the context of smart metering, the ability of two or more energy or communication networks, systems, devices, applications or components to interwork to exchange and use information in order to perform required functions;	Directive (EU) 2019/944 (24) 'interoperability' means, in the context of smart metering, the ability of two or more energy or communication networks, systems, devices, applications or components to interwork to exchange and use information in order to perform required functions; Regulation 2019/943 (46) 'interoperability' means interoperability as defined in point (24) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC	Fully compliant	
1.30 Conventional meter - means an analogue, electronic or electromechanical meter with no capability to both transmit and receive data;	Directive (EU)2019/944 (22) 'conventional meter' means an analogue or electronic meter with no capability to both transmit and receive data;	Fully compliant	
1.31 Balancing service provider - means a market participant that provides one or both balancing energy and balancing	Regulation (EU) 2019/943 Article 2 p. (12) 'balancing service provider' means a market participant providing either or	Fully compliant	

capacity to transmission system operator;	both balancing energy and balancing capacity to transmission system operators;		
1.32 Distribution system operator – means the natural or legal person responsible for the operation, maintenance and, as needed, the development of the distribution network in a given area including, whenever possible, the interconnectors with other systems, to safeguard the long-term capacity of the network to meet the requirements for the distribution of electricity;	Directive (EU)2019/944 29) 'distribution system operator' means a natural or legal person who is responsible for operating, ensuring the maintenance of and, if necessary, developing the distribution system in a given area and, where applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of electricity; Regulation (EU) 2019/943 (48) 'distribution system operator' means distribution system operator as defined in point (29) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/ MC-EnC;	Fully compliant	
1.33 Transmission System Operator – means the physical or legal person responsible for the operation, maintenance and, as needed, the development of the transmission network in a certain area including, whenever possible, the interconnectors with other systems, and to safeguard the long-term ability of the network to meet the requirements for the transmission of electricity;	**Directive (EU)2019/944 (35)** 'transmission system operator' means a natural or legal person who is responsible for operating, ensuring the maintenance of and, if necessary, developing the transmission system in a given area and, where applicable, its interconnections with other systems, and for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transmission of electricity; **Regulation(EU) 2019/943** (53) 'transmission system operator' means transmission system operator as defined in point (35) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted	Fully compliant	

	by Ministerial Council Decision 2021/13/ MC-EnC. **Regulation(EU) 2019/943** (2) 'transmission system operator' means transmission system operator as defined in point (35) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/ MC-EnC of 30 November 2021;		
1.34 Balance responsible party - means a market participant or its chosen representative responsible for its imbalances in the electricity market;	**Directive (EU)2019/944 (47) 'balance responsible party'** means a market participant or its chosen representative responsible for its imbalances in the electricity market;	Fully compliant	
1.35 Balance responsibility - means obligation of market participant to balance generation, consumption, purchase and sale of electricity in accordance with the accepted physical schedules (nominations) and to be financially responsible for caused imbalances;	**Regulation (EU) 2019/943 Article 2 p. (14)** 'balance responsible party' means a market participant or its chosen representative responsible for its imbalances in the electricity market;	Fully compliant	
1.36 Demand response - means the change of electricity load by final customers from their normal or current consumption patterns, whether alone or through aggregation, in response to market signals, including in response to time-variable electricity prices or incentive payments, or in response to the acceptance of the final customer's bid to sell demand reduction or increase, at a price in an organized market;	Directive (EU)2019/944 (20) 'demand response' means the change of electricity load by final customers from their normal or current consumption patterns in response to market signals, including in response to time-variable electricity prices or incentive payments, or in response to the acceptance of the final customer's bid to sell demand reduction or increase at a price in an organised market as defined in point (4) of Article 2 of Commission Implementing Regulation (EU) No 1348/2014, whether alone or through aggregation;	Fully compliant	

	Regulation 2019/943 p.(44) 'demand response' means demand response as defined in point (20) of Article 2 of Directive (EU)2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC		
1.37 Recharging points for electric vehicles - means an interface that is capable of charging one electric vehicle at a time or exchanging the battery of one electric vehicle at a time;	Directive (EU)2019/944 (33) 'recharging point' means an interface that is capable of charging one electric vehicle at a time or exchanging the battery of one electric vehicle at a time;	Fully compliant	
1.38 Electricity producer – means natural or legal person that produces electricity;	Directive (EU)2019/944 (30) 'energy efficiency' means the ratio of output of performance, service, goods or energy, to input of energy;	Fully compliant	
1.39 Distributed generation - means generating installations connected to the distribution system	Directive (EU)2019/944 32) 'distributed generation' means generating installations connected to the distribution system;	Fully compliant	
1.40 Regional Coordination Centre (RCC) – the regional coordination centre with which the Transmission System Operator has entered into a cooperation agreement in the domains of security of electricity supply, system operation and capacity calculation;	Regulation 2019/943 article 2 p. (63) 'regional coordination centre' means regional coordination centre established pursuant to Article 35 to this Regulation;	Fully compliant	
1.41 Capacity Calculation Region (CCR) – a group of Energy Community Contracting Parties which participate in the common mechanism for coordinated capacity calculation;	Regulation (EU) 2019/943 article 2 p. (21) 'capacity calculation region' means the geographic area in which the coordinated capacity calculation is applied;	Fully compliant	
1.42 System Operation Region (SOR) – a group of Energy Community Contracting Parties with which the Transmission System Operator shares the same Regional Coordination Centre; with responsibilities			

which are relevant for system operation, such as, but not limited to: assessment of needed remedial actions to ensure security of the whole system, coordination of all the outages to ensure security and efficiency, adequacy assessment and tasks related to the provision of system balancing;			
1.43 **Redispatching** - means a measure, including curtailment, that is activated by the transmission system operator or distribution system operator by altering the generation, load pattern, or both, in order to change physical flows in the electricity system and relieve a physical congestion or otherwise ensure system security;	**Regulation 2019/943 article 2 p. (26) 'redispatching'** means a measure, including curtailment, that is activated by one or more transmission system operators or distribution system operators by altering the generation, load pattern, or both, in order to change physical flows in the electricity system and relieve a physical congestion or otherwise ensure system security;	Fully compliant	
1.44 European Network of Transmission System Operators for Electricity (ENTSO-E) – means the European network of transmission system operators for electricity in order; to promote the completion and functioning of the internal market in electricity and cross-border trade and to ensure the optimal management, coordinated operation and sound technical evolution of the European electricity transmission network.		will be transposed in the Energy Regulatory Draft Law	
1.45 Regulator – Energy Regulatory Office of the Republic of Kosovo, established as an independent agency, pursuant to the relevant Law on Energy Regulator;		will be transposed in the Energy Regulatory Draft Law	
1.46 Balancing services - means balancing energy or balancing capacity, or both;		will be transposed in the Energy Regulatory Draft Law	

1.47 Ancillary service - means a service necessary for the operation of a transmission or distribution system, including balancing and non-frequency ancillary services, but not including congestion management;	Directive (EU)2019/944 (48) 'ancillary service' means a service necessary for the operation of a transmission or distribution system, including balancing and non-frequency ancillary services, but not including congestion management; Regulation 2019/943 aricle 2 p. (60) 'ancillary service' means ancillary service as defined in point (48) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC	Fully compliant	
1.48 Flexibility service – means prompt adjustment of the actual generation or consumption pattern by electricity producer, energy storage facility or demand response asset aimed to increase the flexibility of the system;			
1.49 Non-frequency ancillary service – a service used by a Transmission System Operator or Distribution System Operator for steady state voltage control, fast reactive current injections, inertia for local grid stability, short-circuit current, black start capability and island operation capability;	Directive (EU) 2019/944 (49) 'non-frequency ancillary service' means a service used by a transmission system operator or distribution system operator for steady state voltage control, fast reactive current injections, inertia for local grid stability, short-circuit current, black start capability and island operation capability; Regulation 2019/943 (61) 'non-frequency ancillary service' means non-frequency ancillary service as defined in point (49) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC;	Fully compliant	

1.50 Interconnected system - means a number of electricity transmission and distribution systems linked together by means of one or more interconnectors	Directive (EU) 2019/944 (40) 'interconnected system' means a number of transmission and distribution systems linked together by means of one or more interconnectors; Regulation 2019/943 (57) 'interconnected system' means interconnected system as defined in point (40) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC	Fully compliant	
1.51 Smart metering system - means an electronic system that is capable of measuring electricity delivered to the grid or electricity consumed from the grid, providing more information than a conventional meter, and that is capable of transmitting and receiving data for information, monitoring and control purposes, using a form of electronic communication;	Directive (EU) 2019/944 (23) 'smart metering system' means an electronic system that is capable of measuring electricity fed into the grid or electricity consumed from the grid, providing more information than a conventional meter, and that is capable of transmitting and receiving data for information, monitoring and control purposes, using a form of electronic communication; Regulation 2019/943 article 2 p.(45) 'smart metering system' means smart metering system as defined in point (23) of Article 2 of Directive(EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC	Fully compliant	
1.52 Electricity distribution – means the transport of electricity on medium-voltage and low-voltage distribution			

systems with a view to its delivery to customers, but does not include supply;			
1.53 System user or network user - means a natural or legal person who supplies to, or is supplied by, an electricity transmission system or an electricity distribution system;	Directive (EU) 2019/944 36) 'system user' means a natural or legal person who supplies to, or is supplied by, a transmission system or a distribution system; Regulation (EU) 2019/943 (54) 'system user' means system user as defined in point (36) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC	Fully compliant	
1.54 Security of electricity supply – the ability of an electricity system to guarantee the supply of electricity to customers with a clearly established level of performance as provided for in in this law;	Regulatation (EU) 2019/941 Article 2 p. 1) 'security of electricity supply' means the ability of an electricity system to guarantee the supply of electricity to customers with a clearly established level of performance, as determined by the Contracting Parties concerned;		
1.55 Electricity transmission – means the transport of electricity high-voltage interconnected system with a view to its delivery to final customers or to operators of distribution system, but does not include supply;	Directive (EU) 2019/944 (34) 'transmission' means the transport of electricity on the extra high-voltage and high-voltage interconnected system with a view to its delivery to final customers or to distributors, but does not include supply; Regulation 2019/943 52) 'transmission' means transmission as defined in point (34) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC;	Fully compliant	
1.56 Balancing market - means the			

entirety of institutional, commercial and operational arrangements that establish market-based management of balancing;			
1.57 Electricity market - means market for electricity, including bilateral market and electricity exchanges, markets for the trading of electricity, capacity, balancing and ancillary services in all timeframes, including forward, day-ahead and intraday markets;	**Directive (EU) 2019/944 (9) 'electricity markets'** means markets for electricity, including over-the-counter markets and electricity exchanges, markets for the trading of energy, capacity, balancing and ancillary services in all timeframes, including forward, day-ahead and intraday markets; Regulation 2019/943 p. (40) 'electricity markets' means electricity markets as defined in point (9) of Article 2 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC	Fully complaint	
1.58 Organized electricity market – means an institutionally organized market between supply and demand from electricity market participants with predetermined standardized products, as well as physical and financial settlements, which are determined day ahead or on intraday;			
1.59 Allocated volume - means the volume of energy injected or withdrawn from the system and attributed to a responsible balancing party, for the calculation of the imbalance of the responsible balancing party;			

1.60 Value of lost load - means an estimation in EUR/MWh, of the maximum electricity price that customers are willing to pay to avoid an electricity outage;	**Regulation (EU) 2019/943 (9) 'value of lost load'** means an estimation in euro/MWh, of the maximum electricity price that customers are willing to pay to avoid an outage;	Fully compliant	
Article 4 **Electricity Sector Activities** 1. Electricity sector activities according to this law are the following: 1.1 electricity generation; 1.2 energy storage; 1.3 electricity transmission; 1.4 electricity distribution; 1.5 organization and operation of the electricity market; 1.6 electricity supply; 1.7 electricity wholesale supply (trading) and, 1.8 aggregation. 2. In order to perform electricity sector activities, as per paragraph 1 of this Article, electricity enterprises need to obtain a permit issued by the Regulator, except activities exempted in accordance with this Law or the relevant Law on Energy Regulator. 3. In order to avoid discrimination, cross-subsidization and distortion of competition, electricity enterprises performing transmission or distribution system operation or electricity market operation, and any other electricity sector activity, shall keep in their internal accounting separate accounts for each of their system or market operation activity in line with the relevant Law on Accounting, Financial Reporting and Auditing if those	**Directive (EU) 2019/94 Article 3** **Competitive, consumer-centred, flexible and non-discriminatory electricity markets** **1.** Contracting Parties shall ensure that their national law does not unduly hamper cross-border trade in electricity, consumer participation, including through demand response, investments into, in particular, variable and flexible energy generation, energy storage, or the deployment of electromobility or new interconnectors between Contracting Parties, and shall ensure that electricity prices reflect actual demand and supply. **2**. When developing new interconnectors, Contracting Parties shall take into account the electricity interconnection targets set out in point (1) of Article 4(d) of Regulation (EU) 2018/1999, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC of 30 November 2021. 3. Contracting Parties shall ensure that no undue barriers exist within the internal market for electricity as regards market entry, operation and exit, without prejudice to the competence that Contracting Parties retain in relation to third countries. 4. Contracting Parties shall ensure a level	Fully compliant	

activities were carried out by separate companies, and separate accounts, which may be consolidated, for the other energy activities and/or non-energy activities, as applicable. Electricity enterprises shall submit the audited report to the Regulator for review. 4. In order to enable activities of all electricity facilities linked with the Kosovo transmission or distribution system, they shall be operated within a unique electricity system, with the common and constant function of generating, transmitting, distributing, storing, supplying, and trading electricity. 5. In order electricity sector activities to be performed, the Republic of Kosovo's electricity system shall operate in a coordinated manner and shall be interconnected to electricity systems of other countries in the regional electricity market, and with electricity systems of other countries, in compliance with the Energy Community Treaty.	playing field where electricity undertakings are subject to transparent, proportionate and non-discriminatory rules, fees and treatment, in particular with respect to balancing responsibility, access to wholesale markets, access to data, switching processes and billing regimes and, where applicable, licensing. 5. Contracting Parties shall ensure that market participants from third countries, when operating within the internal market for electricity, comply with applicable Energy Community and national law, including that concerning environmental and safety policy. **Directive (EU) 2019/744** **Article 56** **Unbundling of accounts.** 1. Contracting Parties shall take the necessary steps to ensure that the accounts of electricity undertakings are kept **in accordance with paragraphs 2 and 3.** **2**. Electricity undertakings, whatever their system of ownership or legal form, shall draw up, submit to audit and publish their annual accounts in accordance with the rules of national law concerning the annual accounts of limited liability companies < … >. Undertakings which are not legally obliged to publish their annual accounts shall keep a copy of these at the disposal of the public in their head office. **3. Electricity undertakings shall, in** their internal accounting, keep separate		

	accounts for each of their transmission and distribution activities as they would be required to do if the activities in question were carried out by separate undertakings, with a view to avoiding discrimination, cross-subsidisation and distortion of competition. They shall also keep accounts, which may be consolidated, for other electricity activities not relating to transmission or distribution. Revenue from ownership of the transmission or distribution system shall be specified in the accounts. Where appropriate, they shall keep consolidated accounts for other, non-electricity activities. The internal accounts shall include a balance sheet and a profit **and** loss account for each activity. 4. The audit referred to in paragraph 2 shall, in particular, verify that the obligation to avoid discrimination and cross-subsidisation referred to in paragraph 3 is respected.		
Article 5 **Electricity Generation** 1. Electricity generation activities are performed by enterprises that obtained a permit for electricity generation issued by the Regulator, or by natural or legal persons who are exempted from holding such permits in accordance with this Law or the relevant Law on the Energy Regulator. 2. Electricity generator holding electricity generation permit may generate electricity for base load or variable regimes, including for covering transmission and distribution network losses, energy for	**Directive (EU)2019/944 Article 8** **Authorisation procedure for new capacity** **1**. For the construction of new generating capacity, Contracting Parties shall adopt an authorisation procedure, which shall be conducted in accordance with objective, transparent and non-discriminatory criteria 2. Contracting Parties shall lay down the criteria for the grant of authorisations for the construction of generating capacity in their territory. In determining appropriate	Fully compliant	

system balancing and ancillary services. 3. Generation of electricity is not considered an electricity activity as per Article 4 of this Law and shall not require authorization for construction nor permit for behind-the-meter self-generation installations with a capacity of up to 1 MW.	criteria, Contracting Parties shall consider: (a) the safety and security of the electricity system, installations and associated equipment; (b) the protection of public health and safety; (c) the protection of the environment; (d) land use and siting; (e) the use of public ground; (f) energy efficiency; (g) the nature of the primary sources; (h) the characteristics particular to the applicant, such as technical, economic and financial capabilities; (i) compliance with measures adopted pursuant to Article 9; (j) the contribution of generating capacity to meeting the Contracting Party's share in contributing to the Energy Community target for 2030 target referred to in Article 3(1) of Directive (EU) 2018/2001, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC of 30 November 2021; (k) the contribution of generating		

	capacity to reducing emissions; and (l) the alternatives to the construction of new generating capacity, such as demand response solutions and energy storage. 3. Contracting Parties shall ensure that specific, simplified and streamlined authorisation procedures exist for small decentralised and/or distributed generation, which take into account their limited size and potential impact. Contracting Parties may set guidelines for that specific authorisation procedure. Regulatory authorities or other competent national authorities, including planning authorities, shall review those guidelines and may recommend amendments thereto. Where Contracting Parties have established particular land use permit procedures applying to major new infrastructure projects in generation capacity, Contracting Parties shall, where appropriate, include the construction of new generation capacity within the scope of those procedures and shall implement them in a non-discriminatory manner and within an appropriate time frame. 4. The authorisation procedures and criteria shall be made public. Applicants shall be informed of the reasons for any refusal to grant an authorisation. Those reasons shall be objective, non-discriminatory, well-founded and duly substantiated. Appeal procedures shall be made available to applicants.		

Article 6 **Rights and obligations** of electricity producers 1. Electricity producers, in accordance with the provisions of this law, the relevant Law on the Energy Regulator, and the relevant codes and rules approved by the Regulator, as well as the issued permits have the right to: 1.1 use energy sources that are considered suitable for the production process in their facilities, provided that such use is made in accordance with all relevant technical, environmental and energy efficiency criteria; 1.2 connect their stations in the transmission or distribution system; 1.3 have access to transmission and distribution systems; 1.4 sell electricity, capacity and ancillary services; 1.5 buy electricity for their needs and, 1.6 participate in ancillary services and balancing services market 1.7 participate in the organized electricity market; and 1.8 bill and collect payments, according to the contracts signed for the sale of electricity, ancillary services and other contracted services. 2. Electricity producers are obliged to:		Not applicable	

2.1 to adhere to all conditions defined in the permit to carry out production activity; 2.2 provide their capacities in a transparent, non-discriminatory and market-based manner; 2.3 all technical and operational criteria are met , as well as the conditions defined in the Transmission Network Code and the Distribution Network Code, according to the applicable technical rules and standards; 2.4 act in accordance with the rules for the protection of competition, when participating in the electricity market; 2.5 maintain production facilities and guarantee their operational safety and stability, in accordance with technical rules and standards; 2.6 sign contracts based on the agreements reached for the activities defined in this article, as well as based on the contract, deliver the production capacity at the request of the Transmission System Operator and the Distribution System Operator for balancing purposes, system operation and security; 2.7 act in accordance with the relevant legislation for environmental protection; 2.8 are equipped with adequate meters for measuring the electricity entering the system; 2.9 provide the necessary data for the operation and management of the relevant system defined in the relevant Network Codes, rules and other procedures, at the request of the Transmission System			

Operator or the Distribution System Operator; 2.10 provide the necessary data for the preparation of the Indicative Energy Balance, or for publication in the Transparency Platform operated by ENTSO-E, at the request of the authority responsible for preparing the Indicative Energy Balance or providing data for the transparency platform; 2.11 to adhere to all obligations resulting from the implementation of this law, rules, codes and relevant legislation in force; and 2.12 in cases where at least one of the production assets, owned or operated by the producer has an installed capacity of at least 1 MW, store all hourly production data for the plant. 3. Electricity producers draw up and implement the program of measures undertaken with the aim of increasing energy efficiency in the production process reducing greenhouse gas emissions and environmental pollution, according to the relevant Law on Energy Efficiency and relevant legislation for environment protection. 4. Producers connected to the transmission network or the distribution network that provide ancillary services must meet the technical conditions for the provision of ancillary services to operators, in accordance with the principles and conditions defined in the Transmission Network Code and the Distribution Network Code.			

Article 7 **Fuel reserves for electricity production** 1. Electricity producers who have permission to carry out energy production activities, and which use fossil fuels as the primary source of energy for electricity production must at all times maintain sufficient amounts of fossil fuel ready-to-use reserves to ensure continuous and reliable production of electricity. 2. The fulfillment of the obligation set out in paragraph 1 of this Article shall be based on the principles and conditions set out in the applicable legislation for state aid. . 3. The costs of a producer's fossil fuel ready-to-use reserves are operational costs. 4. The Ministry issues a bylaw determining the level and timeframe of fossil fuel ready-to-use reserves that electricity producers must maintain, as well as the elements to determine the amount of compensation of electricity producers.			
Article 8 **Energy storage** 1. The energy storage activity is carried out by enterprises that have an energy conservation permit, unless otherwise provided in this law. 2. Energy storage is not considered an electricity sector activity for the purposes of this law, in cases where: 2.1 the energy storage facility is used exclusively for personal needs, where electricity is not delivered to the grid; and		Not applicable	

2.2 the Transmission System Operator and Distribution System Operator uses energy storage to fulfill needs for ancillary services in accordance with the provisions of this law. 3. Legal or natural persons can carry out the energy storage activity without obtaining a permit, provided that they have ensured the professional management and handling of the energy storage facilities in accordance with the technical regulations, requirements and conditions, for carrying out the activity of energy storage in cases: 3.1 when the total installed power of the electricity storage facility is up to 1 MW; or 3.2 during the trial operation of the energy storage facility and during the commissioning period from the end of the trial operation to the issuance of the permit, but not more than thirty (30) days from the end of the testing operation. 4. The energy storage operator has the right to: 4.1 use the technologies it considers the most favorable within their energy storage facilities for the conversion and storage of energy, in accordance with the technical requirements determined by the Ministry according to paragraph 7 of this article; 4.2 sell and buy electricity in the bilateral market and/or organized electricity market according to the terms defined by the provisions of this law and relevant by-laws; 4.3 offer and provide ancillary			

services, flexibility services and balancing services according to the terms defined by this law and relevant by-laws, based on the contracts concluded with the system operator; and 4.4 have access to the network and use the transmission and distribution network according to the terms defined by the provisions of this law and relevant by-laws. 5. The energy storage operator is obliged to: 5.1 fulfill all conditions for energy storage defined in the permit; 5.2 fulfill all the technical and operating conditions, defined by the Network Codes of the transmission and/or distribution system, as well as the relevant technical regulations and norms; 5.3 fulfills the defined conditions regarding energy efficiency and environmental protection; 5.4 acts in accordance with the rules of competition protection, including the prohibition of unjustified reduction of the available storage capacity, withdrawal of energy by storage facilities and the prohibition of unjustified reduction of electricity supply to the network or unjustified reduction of electricity uptake from the network; 5.5 in case of declared electricity crisis at the request of the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, provide ancillary services, flexibility services or balancing services as part of the emergency procedures foreseen by security standards			

and requirements; 5.6 at the request of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator, to provide the necessary data for the operation and management of these systems or for publication on the transparency platform operated by ENTSO-E; 5.7 at the request of the Electricity Market Operator, the Ministry or the Regulator, provide the necessary data for determining the energy storage balance for an individual energy storage facility. 6. In relation to the payment of network charges, the energy storage operator is treated as a consumer when buying electricity and when selling electricity it is treated as a producer. 7. The Ministry determines the minimum level of efficiency for certain technologies that must be achieved during the construction of a new energy storage facility, the reconstruction of an existing energy storage facility, the terms and conditions for the management and professional handling of the energy storage facility. 8. Tariffs for the connection of energy storage facilities to the grid should be based on the actual costs of technical connection to the grid, without being subject to disproportionate administrative procedures or costs. The Regulator approves the methodology for calculating connection costs for energy storage facilities proposed by each grid operator.			
CHAPTER III		Not applicable	

ELECTRICITY TRANSMISSION **Article 9** **Transmission System Operator** 1. The Transmission System Operator of the Republic of Kosovo is an energy enterprise, established and organized as a joint stock company and the shareholder's rights shall be exercised by the responsible Ministry for Finance. 2. The Electricity Transmission System Operator owns, operates, manages and develops the electricity transmission system throughout the territory of the Republic of Kosovo. The Transmission System Operator provides electricity transmission services to the users of the system and those connected to the interconnected transmission systems, under the conditions stipulated in this Law, the Transmission Grid Code, codes and other rules that regulate transmission of electricity. 3. The electricity transmission system is operated, developed and managed by the Transmission System Operator, in line with this law and the permit issued by the Regulator. 4. The Transmission System Operator functions in accordance with the relevant Law on Public Enterprises and other legislation in force.			
Article 10 **Unbundling of Transmission System Operator** 1. The Transmission System Operator is the owner of the transmission system assets. Activities of Transmission		Not applicable	

System Operator must be independent from electricity generation, electricity supply and trade, and gas supply, in accordance with the principles and requirements as set forth in the provisions of this law. 2. The independence of the Transmission System Operator according to paragraph 1 of this Article is considered when: 2.1 a person or persons that exercise direct or indirect control over enterprises that perform electricity generation, trading or supply functions do not exercise control or exercise any right, directly or indirectly, over the Transmission System Operator or over the Transmission System; 2.2 a person or persons that exercise direct or indirect control over the Transmission System Operator or over the Transmission System do not exercise control or any right, directly or indirectly, over enterprises that perform electricity generation, trading or supply functions; 2.3 a person or persons that appoint members of the Board of Directors of a Transmission System Operator are not entitled to directly or indirectly exercise control or any right over an undertaking performing any of the functions of electricity generation, trading or supply; 2.4 the same person is not entitled to be a member of the supervisory board, administrative board or other bodies that legally represent enterprises that perform functions of electricity generation, trading or supply and of bodies of the Transmission System Operator;			

2.5 the rights determined to in sub-paragraphs 2.1, 2.2 and 2.3 of this Article, shall include, in particular: 2.5.1 authority to exercise voting rights; 2.5.2 authority to appoint members of the supervisory board, administrative board or bodies legally representing the enterprise; or 2.5.3 holding majority of shares. 3. Energy enterprise that performs electricity generation, storage, trading or supply activities shall not have the right to directly or indirectly exercise control or any right over the Transmission System Operator and vice versa. 4. When the person referred to in sub-paragraphs 2.1, 2.2 and 2.3 of this article is a public body, may not exercise control over an energy enterprise that performs electricity generation, storage, trading and/or supply of electricity. 5. Subject to fulfilment of the conditions stipulated in this article and upon approval by the Transmission System Operator's shareholder, the Transmission System Operator may create a joint venture with one or more enterprises that own transmission systems in other Energy Community Contracting Parties, which shall act as the transmission system operator of the Republic of Kosovo. No enterprise of any Energy Community Contracting Party may be part of the joint venture unless it has been approved as an Independent System Operator or as an Independent Transmission Operator in another Energy Community Contracting			

Party.			
Article 11 **Certification of the Transmission System Operator** 1. The Transmission System Operator that has been certified to fulfill the unbundling criteria according to Article 10 of this law shall comply with the established unbundling conditions. 2. The Transmission System Operator certified or the officer responsible for compliance shall notify the Regulator of any planned property transaction, or change in the ownership structure or in the management structure of the Transmission System Operator which requires a reassessment of their compliance with the unbundling and decision-making independence criteria set forth in this law. 3. The assessment and reassessment of compliance with the criteria determined in paragraph 2 of this Article and the process of certification of the Transmission System Operator is implemented by the Regulator, according to the rules defined in the relevant Law on Energy Regulator.	**Directive (EU) 2019/744 Article 52 Designation and certification of transmission system operators** **1**. Before an undertaking is approved and designated as transmission system operator, it shall be certified in accordance with the procedures laid down in paragraphs 4, 5 and 6 of this Article and in Article 3 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011. **2**. Undertakings which have been certified by the regulatory authority as having complied with the requirements of Article 43 pursuant to the certification procedure below, shall be approved and designated as transmission system operators by Contracting Parties. The designation of transmission system operators shall be notified to the Energy Community Secretariat and published in the Website of the Energy Community**.** 3. Transmission system operators shall notify to the regulatory authority any planned transaction which may require a reassessment of their compliance with the requirements of Article 43. 4. Regulatory authorities shall monitor the continuing compliance of transmission system operators with the requirements of Article 43. They shall open a certification procedure to ensure such com pliance: (a) upon notification by the transmission system operator pursuant to paragraph 3;	Fully compliant	

	(b) on their own initiative where they have knowledge that a planned change in rights or influence over transmission system owners or transmission system operators may lead to an infringement of Article 43, or where they have reason to believe that such an infringement may have occurred; or (c) upon a reasoned request from the Energy Community Secretariat. 5. The regulatory authorities shall adopt a decision on the certification of a transmission system operator within four months of the date of the notification by the transmission system operator or from the date of the Energy Community Secretariat request. After expiry of that period, the certification shall be deemed to be granted. The explicit or tacit decision of the regulatory authority shall become effective only after conclusion of the procedure set out in paragraph 6. 6. The explicit or tacit decision on the certification of a transmission system operator shall be notified without delay to the Energy Community Secretariat by the regulatory authority, together with all the relevant information with respect to that decision. The Energy Community Secretariat shall act in accordance with the procedure laid down in Article 3 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011. 7. The regulatory authorities and the Energy Community Secretariat may		

	request from transmission system operators and undertakings performing any of the functions of generation or supply any information relevant for the fulfilment of their tasks under this Article. 8. Regulatory authorities and the Energy Community Secretariat shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information. **Regulation 2019/943** **Article 51** **Certification of transmission system operators** 1. The Energy Community Secretariat shall examine any notification of a decision on the certification of a transmission system operator as laid down in Article 52(6) of Directive (EU) 2019/944, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC as soon as it is received. Within two months of receipt of such notification, the Energy Community Secretariat shall deliver its opinion to the relevant regulatory authority as to its compatibility with Article 43 and either Article 52(2) or Article 53 of Directive (EU) 2019/944. When preparing the opinion referred to in the first subparagraph, the Energy Community Secretariat may request the Energy Community Regulatory Board to provide its opinion on the regulatory authority's decision. In such a case, the two-month period referred to in the first		

	subparagraph shall be extended by two further months. In the absence of an opinion by the Energy Community Secretariat within the periods referred to in the first and second subparagraphs, the Energy Community Secretariat shall be considered not to raise objections to the regulatory authority's decision. 2. Within two months of receipt of an opinion of the Energy Community Secretariat, the regulatory authority shall adopt its final decision regarding the certification of the transmission system operator, taking the utmost account of that opinion. The regulatory authority's decision and the Energy Community Secretariat's opinion shall be published together. 3. At any time during the procedure, regulatory authorities or the Energy Community Secretariat may request from a transmission system operator or an undertaking performing any of the functions of generation or supply any information relevant to the fulfilment of their tasks under this Article. 4. Regulatory authorities and the Energy Community Secretariat shall protect the confidentiality of commercially sensitive information. 5. Where the Energy Community Secretariat has received notification of the certification of a transmission system operator under Article 43(9) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by the Ministerial Council Decision		

	2021/13/MC-EnC, the Energy Community Secretariat shall issue an opinion relating to certification. The regulatory authority shall take the utmost account of that opinion. Where the final decision diverges from the Secretariat's opinion the regulatory authority concerned shall provide and publish, together with that decision, the reasoning underlying its decision. Diverting decisions shall be included in the agenda of the first meeting of the Ministerial Council following the date of the decision, for information and discussion.		

Article 12 **Board of Directors of the Electricity Transmission System, Market Operator** 1. The Board of Directors of the Electricity Transmission System, and Market Operator, is composed of five (5) members, one of whom is the Chairperson of the Board. 2. The criteria for appointment and dismissal for members of the Board including their terms in office and professional requirements that they have to fulfill are laid down in accordance with the relevant Law on Public Enterprises and Law on Gender Equality.		Not applicable	
Article 13 **Duties and Responsibilities of the Transmission System Operator** 1. The duties and responsibilities of the Transmission System Operator are: 1.1 the transmission of electricity in accordance with the conditions provided for in the permit, in an objective, transparent and non-discriminatory manner, throughout the territory of the Republic of Kosovo and along the lines of interconnection with other systems, so as to ensure the transmission of electricity to cover the demand of all consumers and users of the network; 1.2 the development and maintenance of the Transmission System of the Republic	CHAPTER V GENERAL RULES APPLICABLE TO TRANSMISSION SYSTEM OPERATORS Article 40 Tasks of transmission system operators 1. Each transmission system operator shall be responsible for: (a) ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the transmission of electricity, operating, maintaining and developing under economic conditions secure, reliable and efficient transmission system with due regard to the environment, in close	Fully compliant	

of Kosovo in order to provide long-term security of the system's operation and security in the supply of electrical energy, taking into account the protection of the environment; 1.3 operation of the transmission system in accordance with the Transmission Grid Code, codes and other applicable rules approved by the Regulator, in order to achieve uninterrupted transmission of electricity, economic use of the transmission network and interconnection lines with the systems others, as well as providing security of electricity supply through adequate transmission capacity and system stability; 1.4 management and measurement of electricity flows in the transmission system and connection points with other interconnected systems, distribution systems and network users, in order to maintain the balance between the supply and demand of electricity and the operational parameters of the system; 1.5 ensuring the availability of ancillary services, including those provided by demand response and energy storage facilities, to the extent that availability is independent of any other interconnected system, and providing the necessary ancillary services to ensure operational security; 1.6 operation of energy storage facilities owned by the Transmission System Operator for the needs of balancing and ancillary services, according to the rules prepared by the Transmission System	cooperation with neigh bouring transmission system operators and distribution system operators; (b) ensuring adequate means to meet its obligations; (c) contributing to security of supply through adequate transmission capacity and system reliability; (d) managing electricity flows on the system, taking into account exchanges with other interconnected systems. To that end, the transmission system operator shall be responsible for ensuring a secure, reliable and efficient electricity system and, in that context, for ensuring the availability of all necessary ancillary services, including those provided by demand response and energy storage facilities, insofar as such availability is independent from any other transmission systems with which its system is interconnected; (e) providing to the operator of other systems with which its system is interconnected sufficient information to ensure the secure and efficient operation, coordinated development and interoperability of the interconnected system; (f) ensuring non-discrimination as between system users or classes of system users, particularly in favour of its related undertakings;		

Operator and approved by the Regulator. 1.7 dispatch of production units and loads on interconnection lines based on objective, transparent and non-discriminatory criteria provided for in this Law and the Transmission Grid Code; 1.8 planning of electricity system operation, maintenance and development in cooperation with the Market Operator, neighboring transmission system operators in the interconnection, Distribution System Operator and network users, as well as participation in the ten-year European network development plan defined in the relevant Energy Law; 1.9 ensuring the availability of adequate means and all human, technical and financial resources necessary for the safe, reliable and stable operation, maintenance and development of the transmission system and interconnection lines with other systems, as well as carrying out assessments of national adequacy and participation in the assessment of European adequacy, in accordance with Article 25 of this Law; 1.10 granting and managing access to third parties in the transmission system, ensuring non-discrimination between system users or categories of system users, as well as providing reasoned explanations when such access is refused, which is monitored by the Regulator; 1.11 providing network users with the information they need to access and efficiently use the transmission network;; 1.12 the allocation of cross-border	(g) providing system users with the information they need for efficient access to the system; (h) collecting congestion rents and payments under the inter-transmission system operator compensation mechanism, in accordance with Article 49 of Regulation (EU) 2019/943, granting and managing third-party access and giving reasoned explanations when it denies such access, which shall be monitored by the regulatory authorities; in carrying out their tasks under this Article transmission system operators shall primarily facilitate market integration; (i) procuring ancillary services to ensure operational security; (j) < … > (k) participating in the establishment of the European and national resource adequacy assessments pursuant to Chapter IV of Regulation (EU) 2019/943; (l) the digitalisation of transmission systems; (m) data management, including the development of data management systems, cybersecurity and data protection, subject to the applicable rules, and without prejudice to the competence of other authorities 2. Contracting Parties may provide that one or several responsibilities listed in		

transmission capacities, in cooperation with the Transmission System Operators of other interconnected systems, applying the available mechanisms with bilateral or regional coordination, or joint procedures and methodologies for the calculation and allocation of available transmission capacities, in compliance with network codes and guidelines adopted within the Energy Community, and approved by the Regulator; 1.13 providing sufficient, effective and timely information for operators of interconnected transmission systems, regarding the Operation of the Transmission System of the Republic of Kosovo, to ensure safe and efficient operation, coordinated development and interoperability of transmission systems interconnected; 1.14 exchange of all necessary information and coordination of activities with the Distribution System Operator to ensure optimal utilization of resources and safe and efficient operation of the system, as well as to facilitate market development; 1.15 implementation of regulations for the use of transmission capacity, as well as collection and payment of expenses for the use of the network within the compensation mechanism between transmission system operators, in accordance with Article 36 of this law, as and for congestion management, in accordance with Article 34 of this Law; 1.16 participation in the activity of development and implementation of the	paragraph 1 of this Article be assigned to a transmission system operator other than the one which owns the transmission system to which the responsibilities concerned would otherwise be applicable. The transmission system operator to which the tasks are assigned shall be certified under the ownership unbundling, the independent system operator or the independent transmission system operator model, and fulfil the requirements provided for in Article 43, but shall not be required to own the transmission system it is responsible for. The transmission system operator which owns the transmission system shall fulfil the requirements provided for in Chapter VI and be certified in accordance with Article 43. This shall be without prejudice to the possibility for transmission system operators which are certified under the ownership unbundling, the independent system operator or the independent transmission system operator model to delegate, on their own initiative and under their supervision, certain tasks to other transmission system operators which are certified under the ownership unbundling, the independent system operator or the independent transmission system operator model where that delegation of tasks does not endanger the effective and independent decision-making rights of the delegating transmission system operator. 3. < … >		

mechanisms of risks preparedness and management of electricity crises, in; 1.17 concluding contractual agreements with one or more Regional Coordination Centers and creating cooperation mechanisms for coordinated capacity calculation, system adequacy, security services and participation in risk mitigation and electricity crisis management activities in the respective region of the Regional Coordination Center, in accordance with Article 35 of this law; 1.18 cooperation with the Nominated Operator of the Electricity Market for the organization of the daily management of the day-ahead and intra-day market integration in accordance with the network codes and guidelines, approved within the Energy Community; 1.19 digitalization of the transmission system, application of smart metering technologies and smart networks, use of systems, rules, standards and data management technologies, data protection and cyber security and, 1.20 facilitating the integration of the electricity market. 2. The Transmission System Operator is responsible to: 2.1 prepare the Transmission Network Code and publish it after the approval of the Regulator, in accordance with the network codes and guidelines adopted within the Energy Community, including: 2.1.1 guideline on capacity allocation and congestion management; 2.1.2 guideline on forward capacity			

allocation; 2.1.3 guideline on electricity balancing; 2.1.4 guideline on electricity transmission system operation; 2.1.5 network code on electricity emergency and restoration; 2.1.6 network code on requirements for grid connection of generators; 2.1.7 network code on demand connection, and 2.1.8 network code on requirements for grid connection of high voltage direct current systems and direct current-connected power park modules,; 2.2 develop and implemented , relevant terms and conditions or methodologies stipulated in the network codes or guidelines stipulated in subparagraph 2.1 approved by Regulator as needed, according to the following criteria: 2.2.1 the Transmission System Operator shall adopt without modification, publish on its website and apply the pan-European terms and conditions or methodologies, or their modifications, that have been approved by ACER, and notify the Regulator and the Regional Coordination Center about the adoption and the starting time of the application; 2.2.2 the Transmission System Operator shall draft proposals for the terms and conditions or methodologies of regional relevance, indicated in a network code or a guideline or requested by notification from the Regional Coordination Center. Drafts proposals shall be subjected to consultations with the transmission system			

operators from the Capacity Calculation Region, System Operation Region, or corresponding regions of coordinated balancing, load and frequency control or system security, as applicable, supported by the Regional Coordination Center. The terms and conditions or methodologies that have received coordinated approval, after the approval by the Regulator, of Transmission System Operator publishes in its website; 2.2.3 the Transmission System Operator shall draft as required, the terms and conditions or methodologies of relevance for the electricity transmission system of the Republic of Kosovo and after the approval by the Regulator, publishes them on its website. 2.3 maintain an appropriate level of technical reserve transmission capacity for the operational security of the network, as well as cooperate and coordinate the operational security of the network with the operators of the transmission system of the interconnected systems and the Parties in the Energy Community in question; 2.4 exchange information with the relevant system operators in the interconnected systems regarding the operation of the network, in a timely and effective manner, in accordance with the minimum operational criteria; 2.5 use and improve the infrastructure, facilities and equipment of the transmission system, in accordance with technical rules and security standards, including cyber security;			

2.6 finance, based on the studies carried out, the construction of new transmission lines, interconnectors and other facilities necessary for the operation, maintenance, development and management of the transmission system in Kosovo; 2.7 prepare ten (10) year network development plans, as defined by the relevant Law on Energy; 2.8 develop and publish the Investment Plan for the regulatory period that is submitted for review and approval to the Regulator, during the periodical review process for the regulatory period, harmonized with the ten (10) year development plan of the transmission network; 2.9 taking measures for the implementation of obligations and policies for the protection of the environment; 2.10 proposes tariffs for access and connection to the transmission system, which are approved by the Regulator and published on the website of the Transmission System Operator no later than fifteen (15) days before the date of their application; 2.11 balance the electricity system in accordance with the Transmission Grid Code and Balancing Market Rules; 2.12 procurement of balancing services, based on the principles of the market and the principles of transparency and non-discrimination; 2.13 utilization of balancing energy in accordance with the Market Rules, and the			

rules for the operation of energy storage facilities owned by the Transmission System Operator; 2.14 frequency-power adjustment in the transmission system; 2.15 ensure the availability, purchase and activation of all necessary ancillary services, including those provided by demand response and energy storage facilities; 2.16 analyze losses in the transmission network on an annual basis, develop and implement measures to reduce them, as appropriate; 2.17 prepare, within any regulated period, the implementation plan for measures to reduce transmission losses for the following years, as well as submit for approval to the Regulator the necessary investments to reduce losses, together with the report with the results for the corresponding previous period; 2.18 maintain a register of commercial measuring points at the border of the transmission network for all parties responsible for balance, in accordance with Article 45 of this law; 2.19 maintain the metering systems, the collect and process all data for the metering points of network users, pursuant to Article 62 of this law, and in accordance with the Metering Code; 2.20 measuring electricity taken up and delivered at the connection points between the transmission network and distribution network, transmission system users, neighboring systems and other significant			

points, and their reciprocal exchange with the Distribution System Operator and operators of the interconnected systems of neighboring countries, and ensuring their availability to the Regulator; 2.21 submission of metering data from commercial metering points and connection points with neighboring interconnected transmission systems, in accordance with the metering code or in accordance with bilateral agreements between the Transmission System Operator and parties connected to the transmission network; 2.22 determine the technical criteria and installation costs of smart measuring devices, in accordance with article 88 and 89 of this law; 2.23 connect the transmission network users and establish the technical conditions for the connection; 2.24 publish important information for users of the transmission system, including: cross-border capacities, bottlenecks in the interconnections and in the transmission system, as well as other information necessary for the organization of the electricity market; 2.25 apply ENTSO-E codes and guidelines, as well as international standards for security, including cyber security and quality of service, and act in accordance with the rules for supply quality standards and system security standards defined or approved by the regulator; 2.26 constantly take into account the recommendations issued by the Regional Coordination Center responsible for			

security coordination in the relevant region; 2.27 provide necessary instructions for the transmission system and production units, in order to ensure the operation of the system in compliance with the reliability and safety criteria of the transmission system defined in the Risk Preparedness Plan, in accordance with Article 95 of this law and Transmission Grid Code; 2.28 coordinate the calculation and allocation of cross-border capacities with other transmission system operators and Regional Coordination Centers relevant, as well as platforms for the coordinated allocation of capacities; 2.29 manage congestion for all transactions in interconnection lines with neighboring systems and in the transmission network of the Republic of Kosovo, based on market rules, as well as the application of capacity calculations and congestion management mechanisms, which are defined and implemented jointly with other operators in the regional electricity market and in the Energy Community, as the case may be; 2.30 give priority to the dispatch of electricity production from renewable energy sources and high efficiency cogeneration, in accordance to Article 18 of this law; 2.31 activate the balancing energy offers according to the balancing merit order, together with the parties that have offered the balancing services and all imbalances settlement determined with the balance responsible parties;			

2.32 perform other actions provided by this law and other laws in force. 3. The Transmission System Operator reports to the Regulator, as provided in their permit and the relevant Law on the Energy Regulator, as well as provides information on matters requested by the Regulator. 4. The Transmission System Operator provides the necessary information to its local government units, the Distribution System Operator, whenever the case requires, the energy citizen communities and other significant users of the network for the purposes of energy development planning within of the responsibility of the municipalities as provided by the relevant Law on Energy, respecting the confidentiality of the data and of the individual users of the network. 5. The Transmission System Operator is responsible for the implementation of the Transmission Grid Code and proposes to the Regulator any necessary adjustments or modifications to the Code. 6. The Transmission System Operator manages the collection of payments owed by the parties for connection, as well as fees for access and use of the transmission system and network, in a non-discriminatory and transparent manner.	**Directive 2019/744** **Article 40** 6. Transmission system operators, subject to approval by the regulatory authority, or the regulatory authority itself, shall, in a transparent and participatory process that includes all relevant system users and the distribution system operators, establish the specifications for the < … > ancillary services procured and, where appropriate, standardised market products for such services at least at national level. The specifications shall ensure the effective and non-discriminatory participation of all market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. Transmission system operators shall exchange all necessary information and shall coordinate with distribution system operators in order to ensure the optimal utilisation of resources, to ensure the secure and efficient operation of the system and to facilitate market development. Transmission system operators shall be adequately remunerated for the procurement of such services to allow them to recover at least the reasonable corresponding costs, including the necessary information and communication technology expenses and infrastructure costs.		

7. The Transmission System Operator is responsible for payments from the executed contracts for the services provided by the responsible Regional Coordination Center in accordance with Article 35 paragraph 1 of this law, the Mechanism of Coordinated Capacity Calculation for the relevant region in accordance with Article 35 paragraph 3 of this law, as well as other bilateral or regional services, as well as including expenses related to their participation in international organizations and related services that may be obligated through international agreements and European Union legislation.	7 The obligation to procure non-frequency ancillary services referred to in paragraph 5 does not apply to fully integrated network components. 8. Contracting Parties or their designated competent authorities may allow transmission system operators to perform activities other than those provided for in this Directive and in Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011 where such activities are necessary for the transmission system operators to fulfil their obligations under this Directive or Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, provided that the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation. This paragraph shall be without prejudice to the right of the transmission system operators to own, develop, manage or operate networks other than electricity networks where the Contracting Party or the designated competent authority has granted such a right.		
Article 14 **Transmission Grid Code**	Directive (EU) 2019/944 Article 41	Fully compliant	

1. Operation and management of the transmission network shall be governed by Transmission Grid Code. 2. The Transmission Grid Code determines: 2.1 technical criteria for access and connection of the user to the transmission network; 2.2 technical requirements for the safe transmission of electricity from generators and other systems and the safe operation of the transmission system for the required reliability and quality of supply of electricity to final customers; 2.3 technical requirements for dispatching of electric power generation units and loads and management of electricity generation and consumption; 2.4 technical requirements for the maintenance of the transmission network; 2.5 technical responsibilities of the transmission network users; 2.6 operational planning and management of the transmission system; 2.7 protected area and special conditions within the protected area of power facilities; 2.8 types and technical conditions for provision of ancillary services, energy storage services, and other services for flexibility of the transmission system; 2.9 technical and other conditions for interconnection and operation of the networks; 2.10 methodology and criteria for development planning of transmission network; and	Confidentiality and transparency requirements for transmission system operators and transmission system owners 1. Without prejudice to Article 55 or another legal duty to disclose information, each transmission system operator and each transmission system owner shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its activities, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. In particular it shall not disclose any commercially sensitive information to the remaining parts of the undertaking, unless such disclosure is necessary for carrying out a business transaction. In order to ensure the full respect of the rules on information unbundling, Contracting Parties shall ensure that the transmission system owner and the remaining part of the undertaking do not use joint services, such as joint legal services, apart from purely administrative or IT functions		

2.11 technical design and operational requirements for connection to the system that shall ensure the interoperability of systems and shall be objective and non-discriminatory. 3. The Transmission System Operator develops and submits the Transmission Grid Code for approval to the Regulator. During the development of the Transmission Grid Code, the Transmission System Operator is obligated to provide for adequate participation of all stakeholders and network users, organize a public consultation and take into account their proposals and comments for the content of draft Grid Code. The approved Transmission Grid Code shall be published on the Transmission System Operator web site.			
Article 15 **Metering Code for Electricity Transmission** 1. Installation, operation, reading and management of the metering system and metering equipment on the connection points of the transmission network shall be governed by the Metering Code. 2. The Metering Code determines: 2.1 characteristics of the metering equipment at the metering point of network users;		Not applicable	

2.2 the properties of metering devices or the standards that must be met by the metering devices to enable demand management and the metering of electricity consumption in time intervals; 2.3 characteristics of the measuring equipment, standards to be met by the measuring equipment at the metering point, with regard to: 2.3.1 functional requirements, accuracy of measuring devices and method of measurement of electricity: 2.3.2 installation method, acceptance and calibration, protection, testing and maintenance of measuring equipment; 2.3.3 access to meters, collection method, meter readings and other data reading at the measuring point; and 2.3.4 storage, processing and transfer of meter readings and other data to the Transmission System Operator or data users, as well as the collection and archiving of data. 2.4 obligations for the Transmission System Operator for standard technical solution for network connections including metering points for the network users;			

2.5 non-discriminatory and transparent rules securing methods and means for access to metering data and data exchange procedures between electricity entities related to consumption management through aggregation and the use of flexibility services, protection of commercially sensitive data pursuant to article 20 of this law; 2.6 technical standards, procedures and solutions for installation and use of metering systems of transmission network users in a smart meters environment. 3. The Transmission System Operator develops and submits the Metering Code for approval to the Regulator. In the development of the Metering Code the Transmission System Operator shall provide for the adequate participation of all stakeholders and network users by organizing public consultation and take into account their proposals and comments on the content of the draft metering code. The approved Metering Code shall be published on the Transmission System Operator's web site.			
Article 16 **Ownership and use of energy storage facilities** by the Transmission System Operator	Directive (EU) 2019/744 Article 54 Ownership of energy storage facilities by transmission system operators	Fully compliant	

1. The Transmission System Operator shall not own, develop, manage or operate energy storage facilities. 2. The Transmission System Operator may own, develop, manage or operate energy storage facilities if it is a fully integrated network component and the Regulator has granted its approval. 3. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the Regulator, may decide to allow the Transmission System Operator to own, develop, manage or operate energy storage facilities if the following conditions are met: 3.1 the Regulator has carried out an ex-ante review of the conditions of the tendering procedure that will be carried out by the Transmission system operator, has assessed the necessity of a derogation from paragraph 1 of this Article and has granted its approval; 3.2 following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure carried out by the Transmission system operator, no party has been awarded a right to own, develop, manage or operate compatible energy storage facilities, or the participants at the tender bid to deliver those services at less favorable conditions and prices than those present on the market; and 3.3 energy storage, or corresponding ancillary services are deficient and necessary for the Transmission System Operator for efficient, reliable and secure operation of the transmission system and the energy storage facilities are not used to	1. Transmission system operators shall not own, develop, manage or operate energy storage facilities. 2. By way of derogation from paragraph 1, Contracting Parties may allow transmission system operators to own, develop, manage or operate energy storage facilities, where they are fully integrated network components and the regulatory authority has granted its approval, or where all of the following conditions are fulfilled: (a) other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the regulatory authority, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate such facilities, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner; (b) such facilities or non-frequency ancillary services are necessary for the transmission system operators to fulfil their obligations under this Directive for the efficient, reliable and secure operation of the transmission system and they are not used to buy or sell electricity in the electricity markets; and (c) the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation, has carried out an ex ante review of the applicability of a tendering procedure, including the conditions of the tendering procedure, and has granted its approval. The regulatory authority may draw up guidelines or procurement clauses to help		

buy or sell electricity on the markets, including for balancing. 4. The Regulator shall communicate, without delay, the decision from paragraph 3 of this article to the Energy Community Secretariat and to the Energy Community Regulator Board, along with reasoned justification. 5. The Regulator performs periodic surveys, including through public consultations, at intervals no longer than five (5) years, of the potential availability of the existing energy storage facilities of providing the services of subparagraph 3.3 of this article and the interest of other parties to invest in such energy storage facilities. 6. In case the survey of paragraph 5 of this Article indicates that the required services are already available, or that other parties are able and interested to develop, own, operate or manage such energy storage facilities in a cost-effective manner, the Regulator shall ensure that such activity of the Transmission System Operator are phased-out within a period of eighteen (18) months. In such a case the Regulator may decide to allow the Transmission System Operator to compensate the residual costs of its investments in the energy storage facilities. 7. Paragraph 6 of this Article does not apply to energy storage facilities which: 7.1 are fully integrated network components; or 7.2 for any energy storage facility in the course of the usual depreciation period	transmission system operators ensure a fair tendering procedure. 3. The decision to grant a derogation shall be notified to the Energy Community Secretariat and Energy Community Regulatory Board together with relevant information about the request and the reasons for granting the derogation. 4. The regulatory authorities shall perform, at regular intervals or at least every five years, a public consultation on the existing energy storage facilities in order to assess the potential availability and interest of other parties in investing in such facilities. Where the public consultation, as assessed by the regulatory authority, indicates that other parties are able to own, develop, operate or manage such facilities in a cost-effective manner, the regulatory authority shall ensure that transmission system operators' activities in this regard are phased-out within 18 months. As part of the conditions of that procedure, regulatory authorities may allow the transmission system operators to receive reasonable compensation, in particular to recover the residual value of their investment in the energy storage facilities. 5. Paragraph 4 shall not apply to fully integrated network components or for the usual depreciation period of new battery storage facilities with a final investment decision until 2026, provided that such battery storage facilities are: (a) connected to the grid at the latest two years thereafter;		

applicable for new battery energy storage facilities for which a final investment decision is taken no later than first of January 2026, provided that such storage facilities are: 7.2.1 connected to the grid no later than two (2) years thereafter; 7.2.2 integrated into the transmission system; 7.2.3 used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies, where such restoration measure starts immediately and ends when regular re-dispatch can solve the issue; and 7.2.4 not used to buy or sell electricity on the electricity markets, including balancing market.	(b) integrated into the transmission system; (c) used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies where such restoration measure starts immediately and ends when regular re-dispatch can solve the issue; and (d) not used to buy or sell electricity in the electricity markets, including balancing.		
Article 17 **Procurement of Electricity and Capacities by the Transmission System Operator and Distribution System Operator** 1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall not supply energy to customers or make a profit from the resale of energy on the market. 2. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall procure energy and capacity according to transparent, non-discriminatory, competitive and market-based procedure, only for the purposes of: 2.1 covering the network losses; 2.2 congestion management; 2.3 system balancing;	Directive 2019/944. In performing the task referred to in point (i) of paragraph 1, transmission system operators shall procure balancing services subject to the following: (a) transparent, non-discriminatory and market-based procedures; (b) the participation of all qualified electricity undertakings and market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. For the purpose of point (b) of the first subparagraph, regulatory authorities and transmission system operators shall, in close cooperation with	Fully compliant	

2.4 provision of ancillary services; and 2.5 operation of energy storage facilities owned by the Transmission System Operator in accordance with this law. 3. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall purchase energy required for covering losses in the corresponding network in the organized electricity market or through a transparent, non-discriminatory and competitive procedure approved by the Regulator. The Regulator allows adequate compensation for the purchased energy in the amount estimated as required to cover the losses in the network. 4. Subject to approval by the Regulator, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator may sell on the market surpluses of the energy purchased for covering the losses. The income from the sales of surpluses shall notified to the Regulator and shall be calculated by the Regulator when determining the transmission and distribution network tariffs. 5. If the Transmission System Operator or the Distribution System Operator provides the Regulator with evidence for each individual case that purchases of energy for covering the respective network losses on the market are physically not possible, inefficient, was unsuccessful or insufficient, the Regulator may give consent to the Transmission	all market participants, establish technical requirements for participation in those markets, on the basis of the technical characteristics of those markets. 5. Paragraph 4 shall apply to the provision of non-frequency ancillary services by transmission system operators, unless the regulatory authority has assessed that the market-based provision of non-frequency ancillary services is economically not efficient and has granted a derogation. In particular, the regulatory framework shall ensure that transmission system operators are able to procure such services from providers of demand response or energy storage and shall promote the uptake of energy efficiency measures, where such services cost-effectively alleviate the need to upgrade or replace electricity capacity and support the efficient and secure operation of the transmission system Directive article 40 p. 8 8. Contracting Parties or their designated competent authorities may allow transmission system operators to perform activities other than those provided for in this Directive and in Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011 where such activities are necessary for the transmission system operators to fulfil their obligations under this Directive or		

System Operator or the Distribution System Operator to organize a competitive and non-discriminatory procedure to select generators that will provide the electricity required for covering the transmission network losses or the distribution network losses, respectively. In case the procedure is unsuccessful, based on reports of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator, the Government or the Regulator may impose public service obligation to generators, suppliers and other entities to ensure that the energy for transmission network losses or distribution network losses is offered and available. 6. The Transmission System Operator procures balancing services in a transparent and non-discriminatory market-based procedure pursuant to article 50 of this law, and shall ensure the participation of all qualified undertakings and market participants, including those offering energy from renewable sources, demand response services, energy storage services, and energy obtained through aggregation. 7. For the market-based procurement of balancing services the Transmission System Operator establishes and applies technical requirements for participation in the balancing market, which shall be: 7.1 based on the balancing market rules; 7.2 determined and implemented commonly with other operators in accordance with the network codes and guidelines adopted within the Energy	Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, provided that the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation. This paragraph shall be without prejudice to the right of the transmission system operators to own, develop, manage or operate networks other than electricity networks where the Contracting Party or the designated competent authority has granted such a right.		

Community, and 7.3 aimed at efficient operation of such a market, established through consultation with all market participants, and approved by the Regulator. 8. Paragraphs 5 and 6 of this article shall also apply for procurement of non-frequency ancillary services by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, unless the Regulator has granted a derogation provided for in paragraph 13 of this article. 9. The obligation to procure ancillary services or balancing services in the market in accordance with provisions of this law does not apply to fully integrated network components or for the energy storage facilities and systems owned by the Transmission System Operator, in so far as such storage facilities meet the needs of the Transmission System Operator. 10. While procuring non-frequency ancillary services, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator prioritize the procurement of services from demand response or energy storage providers, where such services are cost-effective, sustainable, support the efficient and secure operation of the system, and alleviate the need to upgrade or replace power generation capacity. 11. The Transmission System Operator shall publish a list of specifications for the standardized products and procurement process for the ancillary services procured by each system operator on the market, established in a transparent			

and inclusive process with participation of the Distribution System Operator and all relevant system users or service providers, which shall be approved by the Regulator. The specifications define various standardized market products for all categories of such services, enabling the effective and non-discriminatory participation in the ancillary services market of all qualified undertakings and market participants, including those offering energy from renewable sources, demand response services, energy storage services, and energy obtained through aggregation. 12. The Transmission System Operator shall establish, publish, and maintain separate registries of the qualified service providers for the balancing and ancillary services available for both operators, according to paragraphs 6 and 8 of this Article. 13. In case the Transmission System Operator or the Distribution System Operator provides evidence that market-based procurement of non-frequency ancillary services in accordance to paragraph 8 of this Article is economically inefficient, the Regulator may grant a temporary derogation from the obligation for market-based procurement of such services for a period of no more than six (6) months. 14. The electricity generators, operators of energy storage facilities and other service providers who own devices or operate facilities which can provide	Directive 2009/744 Article 40 Tasks of transmission system operators 4. In performing the task referred to in point (i) of paragraph 1, transmission system operators shall procure balancing services subject to the following: (a) transparent, non-discriminatory and market-based procedures; (b) the participation of all qualified electricity undertakings and market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. For the purpose of point (b) of the first subparagraph, regulatory authorities and transmission system operators shall, in close cooperation with all market participants, establish technical requirements for participation in those markets, on the basis of the technical characteristics of those markets. **Directive article 48 p.8** 8. Paragraph 3 shall apply to the majority of the persons responsible for the management and/or members of the administrative bodies of the transmission system operator. The persons responsible for the management and/or members of		

ancillary services on-demand according to paragraph 13 of this Article are obliged, at the request of the Transmission System Operator or the Distribution System Operator, to provide the requested services without delay in order to achieve safe and reliable operation of the electricity system. The service providers shall be duly financially compensated. Mutual rights and obligations shall be regulated by the contract on the provision of ancillary services following the format, content and conditions approved by the Regulator. 15. Based on information provided by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, the Regulator shall reflect in the respective tariff an adequate remuneration for the ancillary services procured, sufficient to recover the corresponding costs, including the costs of specific infrastructure and expenses for the necessary information and communication technology. 16. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator may enter into agreement which shall be approved by the Regulator, for mutual sale and purchase of surpluses of energy purchased for covering the network losses and balancing and ancillary	the administrative bodies of the transmission system operator who are not subject to paragraph 3 shall have exercised no management or other relevant activity in the vertically integrated undertaking for a period of at least six months before their appointment. The first subparagraph of this paragraph and paragraphs 4 to 7 shall be applicable to all the persons belonging to the executive management and to those directly reporting to them on matters related to the operation, maintenance or development of the network.		

Article 18 **Dispatching of electricity generation and demand response** 1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operators shall dispatch electricity generation and demand response facilities connected to the corresponding network directly or through an aggregator, following the transmission Grid Code or distribution Grid Code as applicable, in a transparent manner and, if not otherwise provided under paragraphs 2 to 6 of this Article, under non-discriminatory and market-based conditions. 2. When dispatching electricity generation installations, the system operators shall give priority to specific categories of generation facilities based on transparent and non-discriminatory criteria, to the extent permitted by the rules for safe and secure operation of the electricity system, under conditions that such priority does not adversely affect, prevent, restrict or distort competition, and if such installations are either: 2.1 generation facilities producing		Not applicable	

electricity from renewable energy sources and: 2.1.1 till 1 January 2026, have installed capacity of less than 400 kW, or 2.1.2 as of 1 January 2026, have installed capacity of less than 200 kW; or 2.2 demonstration projects for innovative technologies approved by the Regulator, provided that such priority is limited to the time and extent necessary for achievement of the demonstration purposes. 3. The Regulator may adopt a decision not to apply priority dispatch to generation facilities as referred to in subparagraph 2.1 of this Article starting at least six (6) months after adoption of the decision, or to apply a lower minimum capacity than set out under subparagraph 2.1, under condition that all of the following applies: 3.1 the day-ahead, the intraday and the balancing market are operational and fully accessible for all market participants; 3.2 adopted re-dispatching and congestion management rules are transparent and inclusive for all market participants; 3.3 the achieved national contribution of the Republic of Kosovo towards the target for share of energy from renewable sources in gross final energy consumption in 2030 is not lower than the level adopted in the Energy Community Ministerial Council Decision 2022/02/MC-EnC; 3.4 the Regulator has notified the Energy Community Secretariat on the scheduled derogation from the priority			

dispatch of subparagraph 2.1 of this Article along with arguments on how the conditions under subparagraphs 3.1, 3.2 and 3.3 of this Article are fulfilled, and 3.5 the Regulator has published the planned derogation along with detailed reasoning for the granted derogation and the potential impact on the electricity market and the investments in new renewable generation capacities, taking due account of the protection of commercially sensitive information where required. 4. Any derogations from the priority dispatch shall not retroactively affect the generation facilities already benefiting from priority dispatch at the time when a decision pursuant to paragraph 3 of this Article comes into force. 5. Notwithstanding paragraph 4 of this Article, any operator of a generation facility using renewable energy sources which is eligible for priority dispatch pursuant to subparagraph 2.1 of this Article may at any time waive its right for priority dispatch through a voluntary agreement with the respective system operator. The Regulator may decide to introduce incentives aiming for the generation facilities eligible for priority dispatch to voluntarily waive such rights. Such waiver shall not adversely prevent, restrict or distort competition. 6. The Regulator may adopt a decision to apply priority dispatch for electricity generated in generation facilities using high-efficiency cogeneration with installed electric power capacity of less			

than 400 kW. Subsequently the Regulator shall adopt and publish the eligibility criteria and rules of procedure for granting such rights in a transparent and non-discriminatory manner. 7. Priority dispatch shall not cause or justify any direct curtailment of the available cross-border capacity on an interconnector with a neighboring bidding zone			
Article 19 **Redispatching** 1. For the management of physical congestion in their networks, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator carry out the redispatching of electricity generation and demand response facilities based on objective, transparent and non-discriminatory criteria, applying market based mechanisms. 2. The provision of redispatch services shall be open to all providers of redispatch services that use generation, energy storage or demand response facilities, including those located in other Contracting Parties of the Energy Community or EU member States, unless it is technically not possible. 3. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator may conclude agreements with any other transmission system operator, distribution system operator or redispatch service provider, for cross-border exchanges of redispatch services from electricity generation, energy storage or	**Regulation (EU) 2019/943 Article 12** **Dispatching of generation and demand response** 1. The dispatching of power-generating facilities and demand response shall be non- discriminatory, transparent and, unless otherwise provided under paragraphs 2 to 6, market based. 2. Without prejudice to Articles 18 and 19 of Energy Community Treaty, Contracting Parties shall ensure that when dispatching electricity generating installations, system operators shall give priority to generating installations using renewable energy sources to the extent permitted by the secure operation of the national electricity system, based on transparent and non-discriminatory criteria and where such power-generating facilities are either: (a) power-generating facilities that use renewable energy sources and have an installed electricity capacity of less than 400 kW; or (b) demonstration projects for innovative technologies, subject to approval by the regulatory authority, provided that such	Fully compliant	

demand response facilities located on their territories, through market-based or non-market-based mechanisms, if such cooperation is technically feasible and approved by the regulatory authorities of both parties involved. 4. The resources participating in the redispatching are selected among generation facilities, energy storage facilities or demand response facilities using market-based mechanisms and are financially compensated according to their bidding price. Balancing energy offered for redispatching shall not impact the price of balancing energy on the balancing market. 5. Without prejudice to paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator or the Distribution System Operator may create and use a common non-market-based redispatching mechanism with all relevant categories of service providers included, which is used only when one or more of the following conditions apply: 5.1 no market-based resource is available for the requested service type; 5.2 all available market-based resources have been used, or the total available redispatch capacity is insufficient; 5.3 the number of available power generation, energy storage or demand response facilities is too low to ensure effective competition in the area where facilities suitable for the required service are located 5.4 the problem with interconnection flows leads to congestion in a regular and	priority is limited to the time and extent necessary for achieving the demonstration purposes.		

predictable way causing the market-based redispatching to provoke the redispatching service providers in regular strategic bidding that increases the level of internal congestion; or 5.5 The Ministry approves the action plan defined in Article 31 or ensures that the minimum capacity for inter-regional trade to be made available in accordance with Article 32 paragraph 7 of this law. 6. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator submit annual reports to the Regulator on their redispatching activities, including: 6.1 the number and intensity of redispatching measures applied, the background and impact of the network events that provoked the redispatch, both in market based and non-market based conditions; 6.2 cases of downward redispatching based on the market, of production facilities, according to paragraph 5 of this article, together with the appropriate justification; 6.3 the level of development and effectiveness of market-based redispatching mechanisms, including electricity generation, energy storage and demand response facilities; 6.4 the reasons, volumes in MWh and type of electricity generation sources involved in market-based and non-market-based redispatching; 6.5 the context and impact of network problems or system cases that cause			

repeated or foreseeable congestion in accordance with paragraph 5 of this article, as well as the measures planned or taken to address the problem and to enable the implementation of redispatching mechanisms market based; 6.6 measures taken to reduce the need for downstream redispatching of electricity production installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration in the future, including investments in the digitalization of network infrastructure and services to increase flexibility. 7. The regulator submits to the ECRB the reports for re-dispatch according to paragraph 6 of this article and publishes a summary of the data in sub-paragraphs 6.3, 6.4 and 6.6. 8. Where non-market-based downward redispatching is used, the Transmission System Operator or Distribution System Operator must apply the following principles : 8.1 electricity production facilities using renewable energy sources are subject to downward redispatch only if there is no other redispatch measure or alternative or if any alternative solution causes significant disproportionate costs or serious risks to network security; 8.2 power generation plants using high-efficiency cogeneration are subject to downward redispatching only if there is no other measure or redispatching alternative than downward redispatching of power generation plants using renewable energy			

sources, or if any alternative solution causes significant disproportionate costs or serious risks to network security; 8.3 self-production of electricity from installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration that is not fed into the transmission network or the distribution network is subject to downward redispatching only if no other solution solves the problems or risks of network security; 8.4 any downward re- dispatch according to subsection 8.1, 8.2 and 8.3 of this article must be justified in an orderly and transparent manner and reported to the Regulator without delay and included in the report according to paragraph 6 of this article. 9. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator must provide financial compensation for each case of non-market-based redispatching to the redispatched generation operator, energy storage facility or demand response facility, except in cases of redispatching of producers who have accepted a connection agreement according to which there is no guaranteed distribution of produced electricity. 10. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator include the Redispatching Procedure within the Transmission Grid Code and the Distribution Grid Code, which is approved by the Regulator. 11. The procedure according to paragraph 10 of this article regulates			

market-based redispatching, the operation of the non-market-based redispatching mechanism according to paragraph 5 of this article, operational measures related to the network and the market for flexibility, the impact from renewable energy sources and co-generation with high efficiency in the allowed redispatching capacity, network development planning, as well as financial compensation for downward and non-market-based redispatching.			
Article 19 **Redispatching** 1. For the management of physical congestion in their networks, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator carry out the redispatching of electricity generation and demand response facilities based on objective, transparent and non-discriminatory criteria, applying market based mechanisms. 2. The provision of redispatch services shall be open to all providers of redispatch services that use generation, energy storage or demand response facilities, including those located in other Contracting Parties of the Energy Community or EU member States, unless it is technically not possible. 3. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator may conclude agreements with any other transmission system operator, distribution system operator or redispatch service provider, for cross-border exchanges of redispatch services from	**Directive (EU) 2019/944 Article 41** **Confidentiality and transparency requirements for transmission system operators and transmission system owners** **1**. Without prejudice to Article 55 or another legal duty to disclose information, each transmission system operator and each transmission system owner shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its activities, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. In particular it shall not disclose any commercially sensitive information to the remaining parts of the undertaking, unless such disclosure is necessary for carrying out a business transaction. In order to ensure the full respect of the rules on information unbundling, Contracting Parties shall ensure that the transmission	Fully compliat	

electricity generation, energy storage or demand response facilities located on their territories, through market-based or non-market-based mechanisms, if such cooperation is technically feasible and approved by the regulatory authorities of both parties involved. 4. The resources participating in the redispatching are selected among generation facilities, energy storage facilities or demand response facilities using market-based mechanisms and are financially compensated according to their bidding price. Balancing energy offered for redispatching shall not impact the price of balancing energy on the balancing market. 5. Without prejudice to paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator or the Distribution System Operator may create and use a common non-market-based redispatching mechanism with all relevant categories of service providers included, which is used only when one or more of the following conditions apply: 5.1 no market-based resource is available for the requested service type; 5.2 all available market-based resources have been used, or the total available redispatch capacity is insufficient; 5.3 the number of available power generation, energy storage or demand response facilities is too low to ensure effective competition in the area where facilities suitable for the required service are located 5.4 the problem with interconnection	system owner and the remaining part of the undertaking do not use joint services, such as joint legal services, apart from purely administrative or IT functions. **Regulation (EU) 2019/943** Article 13 Redispatching 1. The redispatching of generation and redispatching of demand response shall be based on objective, transparent and non-discriminatory criteria. It shall be open to all generation technologies, all energy storage and all demand response, including those located in other Member States or Contracting Parties unless technically not feasible. 2. The resources that are redispatched shall be selected from among generating facilities, energy storage or demand response using market-based mechanisms and shall be financialally compensated. Balancing energy bids used for redispatching shall not set the balancing energy price 3. Non-market-based redispatching of generation, energy storage and demand response may only be used where: (a) no market-based alternative is available; 14 (b) all available market-based resources have been used;		

flows leads to congestion in a regular and predictable way causing the market-based redispatching to provoke the redispatching service providers in regular strategic bidding that increases the level of internal congestion; or 5.5 The Ministry approves the action plan defined in Article 31 or ensures that the minimum capacity for inter-regional trade to be made available in accordance with Article 32 paragraph 7 of this law. 6. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator submit annual reports to the Regulator on their redispatching activities, including: 6.1 the number and intensity of redispatching measures applied, the background and impact of the network events that provoked the redispatch, both in market based and non-market based conditions; 6.2 cases of downward redispatching based on the market, of production facilities, according to paragraph 5 of this article, together with the appropriate justification; 6.3 the level of development and effectiveness of market-based redispatching mechanisms, including electricity generation, energy storage and demand response facilities; 6.4 the reasons, volumes in MWh and type of electricity generation sources involved in market-based and non-market-based redispatching; 6.5 the context and impact of network	(c) the number of available power generating, energy storage or demand response facilities is too low to ensure effective competition in the area where suitable facilities for the provision of the service are located; or (d) the current grid situation leads to congestion in such a regular and predictable way that market-based redispatching would lead to regular strategic bidding which would increase the level of internal congestion and the Contracting Party concerned either has adopted an action plan to address this congestion or ensures that minimum available capacity for cross-zonal trade is in accordance with Article 16(8) 4. The transmission system operators and distribution system operators shall report at least annually to the competent regulatory authority, on: (a) the level of development and effectiveness of market-based redispatching mechanisms for power generating, energy storage and demand response facilities; (b) the reasons, volumes in MWh and type of generation source subject to redispatching; (c) the measures taken to reduce the need for the downward redispatching of generating installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration in the future including investments in digitalisation of the grid infrastructure and in services that		

problems or system cases that cause repeated or foreseeable congestion in accordance with paragraph 5 of this article, as well as the measures planned or taken to address the problem and to enable the implementation of redispatching mechanisms market based; 6.6 measures taken to reduce the need for downstream redispatching of electricity production installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration in the future, including investments in the digitalization of network infrastructure and services to increase flexibility. 7. The regulator submits to the ECRB the reports for re-dispatch according to paragraph 6 of this article and publishes a summary of the data in sub-paragraphs 6.3, 6.4 and 6.6. 8. Where non-market-based downward redispatching is used, the Transmission System Operator or Distribution System Operator must apply the following principles : 8.1 electricity production facilities using renewable energy sources are subject to downward redispatch only if there is no other redispatch measure or alternative or if any alternative solution causes significant disproportionate costs or serious risks to network security; 8.2 power generation plants using high-efficiency cogeneration are subject to downward redispatching only if there is no other measure or redispatching alternative than downward redispatching of power	increase flexibility. The regulatory authority shall submit the report to the Energy Community Regulatory Board and shall publish a summary of the data referred to in points (a), (b) and (c) of the first subparagraph together with recommendations for improvement where necessary. 5. Subject to requirements relating to the maintenance of the reliability and safety of the grid, based on transparent and non-discriminatory criteria established by the regulatory authorities, transmission system operators and distribution system operators shall: (a) guarantee the capability of transmission networks and distribution networks to transmit electricity produced from renewable energy sources or high-efficiency cogeneration with minimum possible redispatching, which shall not prevent network planning from taking into account limited redispatching where the transmission system operator or distribution system operator is able to demonstrate in a transparent way that doing so is more economically efficient and does not exceed 5 % of the annual generated electricity in installations which use renewable energy sources and which are directly connected to their respective grid, unless otherwise provided by a Contracting Party in which electricity from power-generating facilities		

generation plants using renewable energy sources, or if any alternative solution causes significant disproportionate costs or serious risks to network security; 8.3 self-production of electricity from installations using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration that is not fed into the transmission network or the distribution network is subject to downward redispatching only if no other solution solves the problems or risks of network security; 8.4 any downward re- dispatch according to subsection 8.1, 8.2 and 8.3 of this article must be justified in an orderly and transparent manner and reported to the Regulator without delay and included in the report according to paragraph 6 of this article. 9. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator must provide financial compensation for each case of non-market-based redispatching to the redispatched generation operator, energy storage facility or demand response facility, except in cases of redispatching of producers who have accepted a connection agreement according to which there is no guaranteed distribution of produced electricity. 10. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator include the Redispatching Procedure within the Transmission Grid Code and the Distribution Grid Code, which is approved by the Regulator. 11. The procedure according to	using renewable energy sources or high-efficiency cogeneration represents more than 50 % of the annual gross final consumption of electricity; (b) take appropriate grid-related and market-related operational measures in order to minimise the downward redispatching of electricity produced from renewable energy sources or from high-efficiency cogeneration; (c) ensure that their networks are sufficiently flexible so that they are able to manage them 6. Where non-market-based downward redispatching is used, the following principles shall apply: (a) power-generating facilities using renewable energy sources shall only be subject to downward redispatching if no other alternative exists or if other solutions would result in significantly disproportionate costs or severe risks to network security; (b) electricity generated in a high-efficiency cogeneration process shall only be subject to downward redispatching if, other than downward redispatching of power-generating facilities using renewable energy ources, no other alternative exists or if other solutions would result in disproportionate costs or severe risks to network security; (c) self-generated electricity from generating installations using renewable energy sources or high- efficiency cogeneration which is not fed into the transmission or distribution network shall		

paragraph 10 of this article regulates market-based redispatching, the operation of the non-market-based redispatching mechanism according to paragraph 5 of this article, operational measures related to the network and the market for flexibility, the impact from renewable energy sources and co-generation with high efficiency in the allowed redispatching capacity, network development planning, as well as financial compensation for downward and non-market-based redispatching.	not be subject to downward redispatching unless no other solution would resolve network security issues; (d) downward redispatching under points (a), (b) and (c)shall be duly and transparently justified. The justification shall be included in the report under paragraph 3. 7. Where non-market based redispatching is used, it shall be subject to financial compensation by the system operator requesting the redispatching to the operator of the redispatched generation, energy storage or demand response facility except in the case of producers that have accepted a connection agreement under which there is no guarantee of firm delivery of energy. Such financial compensation shall be at least equal to the higher of the following elements or a combination of both if applying only the higher would lead to an unjustifiably low or an unjustifiably high compensation: (a) additional operating cost caused by the redispatching, such as additional fuel costs in the case of upward redispatching, or backup heat provision in the case of downward redispatching of power-generating facilities using high-efficiency cogeneration; (b) net revenues from the sale of electricity on the day-ahead market that the power-generating, energy storage or demand response facility would have generated without the redispatching request; where		

	financial support is granted to power-generating, energy storage or demand response facilities based on the electricity volume generated or consumed, financial support that would have been received without the redispatching request shall be deemed to be part of the net revenues.		
Article 20 **Obligation of the Transmission System Operator for protection of Data Confidentiality** 1. The Transmission System Operator shall preserve confidentiality and prevent the disclosure of commercially sensitive information obtained in the course of performing its activities. The Transmission System Operator shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. 2. Transmission system operator shall not, in the context of sales or purchases of electricity by related undertaking, misuse commercially sensitive information obtained from third parties in the context of providing or negotiating access to the system. 3. Notwithstanding the obligation of paragraph 1 of this article, the Regulator, in exercising its powers, functions and duties, may require the Transmission System Operator to provide it with it access to the commercially sensitive information, which shall be used solely for internal processing by the Regulator and shall have the same	Directive (EU) 2019/944 Article 41 Confidentiality and transparency requirements for transmission system operators and transmission system owners 1. Without prejudice to Article 55 or another legal duty to disclose information, each transmission system operator and each transmission system owner shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its activities, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner. In particular it shall not disclose any commercially sensitive information to the remaining parts of the undertaking, unless such disclosure is necessary for carrying out a business transaction. In order to ensure the full respect of the rules on information unbundling, Contracting Parties shall ensure that the transmission system owner and the remaining part of the undertaking do not use joint services, such as joint legal services, apart from purely administrative or IT functions.	Fully compliant	

level of protection from disclosure. 4. Notwithstanding the obligation of paragraph 1 of this article, the information necessary for energy security and efficient operation of the system, effective competition and efficient functioning of the electricity market , shall be made public.	. Transmission system operators shall not, in the context of sales or purchases of electricity by related undertakings, misuse commercially sensitive information obtained from third parties in the context of providing or negotiating access to the system. 3. Information necessary for effective competition and the efficient functioning of the market shall be made public. That obligation shall be without prejudice to preserving the confidentiality of commercially sensitive information.		
Article 21 **Connection of new electricity generation and energy storage facilities to the transmission system** 1. The Transmission System Operator shall provide non-discriminatory connections of new electricity generation installations and energy storage facilities to the transmission system, applying transparent and efficient procedures approved by the Regulator that are published on the web sites of the Regulator and the Transmission System Operator. 2. The Transmission System Operator must not refuse the connection of a new electricity generation installation or energy storage facility of paragraph 1 of this Article on the basis of possible future limitations of the available network capacity or congestion in remote parts of the transmission network. If the refusal is done on the ground of prevailing public interest, the Transmission System Operator must provide alternative solution to the new	Directive 2019/944 Article 42 Decision-making powers regarding the connection of new generating installations and energy storage facilities to the transmission system 1. The transmission system operator shall establish and publish transparent and efficient procedures for non-discriminatory connection of new generating installations and energy storage facilities to the transmission system. Those procedures shall be subject to approval by the regulatory authorities. . The transmission system operator shall not be entitled to refuse the connection of a new generating installation or energy storage facility on the grounds of possible future limitations to available network capacities, such as congestion in distant parts of the transmission system. The transmission system operator shall supply necessary information. The first	Fully compliant	

electricity generation installation or energy storage facility. 3. The Transmission System Operator is obliged to provide the potential network user or investor all the necessary technical information related to the possibility to connect to the transmission system and connection procedure, in advance. 4. Notwithstanding paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator may limit the connection capacity or offer connections subject to operational limitations, in order to ensure economic efficiency regarding the new generation facilities or energy storage facilities, provided that such limitations have been approved by the Regulator. The Regulator shall ensure that any limitations in connection capacity or operational limitations are introduced on the basis of transparent and non-discriminatory procedures and do not create undue barriers to market entry. 5. The owners of the new electricity generation installations or energy storage facilities requesting connection shall bear any costs incurred by the Transmission System Operator related to limitations in the guaranteed connection capacity or operational limitations in accordance with the rules on congestion management in the transmission system, with respect to each new connection. 6. The Transmission System Operator shall not refuse to grant a new connection on the grounds that it would	subparagraph shall be without prejudice to the possibility for transmission system operators to limit the guaranteed connection capacity or to offer connections subject to operational limitations, in order to ensure economic efficiency regarding new generating installations or energy storage facilities, provided that such limitations have been approved by the regulatory authority. The regulatory authority shall ensure that any limitations in guaranteed connection capacity or operational limitations are introduced on the basis of transparent and non-discriminatory procedures and do not create undue barriers to market entry. Where the generating installation or energy storage facility bears the costs related to ensuring unlimited connection, no limitation shall apply. 3. The transmission system operator shall not be entitled to refuse a new connection point, on the ground that it would lead to additional costs resulting from the necessary capacity increase of system elements in the close-up range to the connection point.		

lead to additional costs resulting from the need for capacity increase of system components in the vicinity range of the connection point. Where the new electricity generation installation or energy storage facility bears the costs related to ensuring unlimited connection conditions, no limitations shall be applied.			
Article 22 **Charges for access and use of networks** 1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall determine and propose to the Regulator for approval, the network charges for the transmission and distribution network to be applied to the system users respectively, including charges for connection to the corresponding network, tariffs for use of the network and, as applicable, charges for expansion, upgrades, and reinforcements of the network. 2. The charges of paragraph 1 of this Article shall be cost-reflective, transparent, and take into account: 2.1 the costs of network and system security, operational security and system adequacy, data transparency and data security including cybersecurity of system and network infrastructure and its resilience to threats; 2.2 the costs of network flexibility including access to balancing services, energy storage and non-frequency ancillary services, costs of redispatching and associated remunerations; and 2.3 the costs of any system services	Regulation 209/943 SECTION 2 Network charges and congestion income Article 18 Charges for access to networks, use of networks and reinforcement 1. Charges applied by network operators for access to networks, including charges for connection to the networks, charges for use of networks, and, where applicable, charges for related network reinforcements, shall be cost-reflective, transparent, take into account the need for network security and flexibility and reflect actual costs incurred insofar as they correspond to those of an efficient and structurally comparable network operator and are applied in a non-discriminatory manner. Those charges shall not include unrelated costs supporting unrelated policy objectives. Without prejudice to Article 15(1) and (6) of Directive 2012/27/EU, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2015/08/MC-EnC, and the criteria in Annex XI to that Directive the method used to determine the network charges shall neutrally support overall system efficiency over the long run through price signals to customers and producers and in	Fully complaint	

provided to network users permitting implementation of energy efficiency improvements and continuous deployment of smart systems, as defined by the respective network operator and taking care to not adversely impact the system security. 3. In setting the tariffs for the use of the transmission network, the Transmission System Operator shall: 3.1 take into account the due payments and compensated claims under the Inter-transmission system operators compensation mechanism of Article 36 of this Law, 3.2 make consideration of actual payments made and collections received, as well as those expected for future periods estimated on the basis of previous periods, and 3.3 make no prejudice to any charges resulting from the congestion management in accordance to Article 34 of this Law. 4. The charges of paragraph 1 of this article shall reflect costs of required network performances insofar as they correspond to those of an efficient and stable network. 5. The charges of paragraph 1 of this article, should be determined in accordance with the methodologies developed by the respective system operator and approved by the Regulator. 6. The methodologies used by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator to determine the charges and tariffs of paragraph 1 of this Article shall:	particular be applied in a way which does not discriminate positively or negatively between production connected at the distribution level and production connected at the transmission level. The network charges shall not discriminate either positively or negatively against energy storage or aggregation and shall not create disincentives for self-generation, self-consumption or for participation in demand response. Without prejudice to paragraph 3 of this Article, 23 those charges shall not be distance-related. 2. Tariff methodologies shall reflect the fixed costs of transmission system operators and distribution system operators and shall provide appropriate incentives to transmission system operators and distribution system operators over both the short and long run, in order to increase efficiencies, including energy efficiency, to foster market integration and security of supply, to support efficient investments, to support related research activities, and to facilitate innovation in interest of consumers in areas such as digitalisation, flexibility services and interconnection. 3. Where appropriate, the level of the tariffs applied to producers or final customers, or both shall provide locational signals at Energy Community level and take into account the amount of network losses and congestion caused, and investment costs for infrastructure.		

6.1 not discriminate, either positively or negatively, between the generation capacities connected at the transmission level and generation capacities connected at the distribution level; 6.2 not discriminate, either positively or negatively, against energy storage, aggregation, self-generation, self-consumption, or participation in demand response, or participation in a citizen energy community, and shall not create disincentives for these activities; 6.3 neutrally support, in a balanced and non-discriminatory manner, overall system efficiency over the long run through price signals to customers and generators; 6.4 not be distance-related, except in cases of paragraph 7 of this Article; 6.5 be without prejudice to the charges resulting from congestion management measures referred to in article 34 of this law and, 6.6 shall not include any specific charges on individual transactions for cross-zonal trading of electricity, as applicable. 7. The level of transmission network charges shall provide location signals at the level of the Capacity Calculation Region to be used in the Action Plan referred to in Article 31 of this law and the Transmission Network Development Plan from the relevant Energy Law, and shall take into account the amount of network losses, the congestions and the costs of investments for new infrastructure. 8. Without prejudice to the other	4. When setting the charges for network access, the following shall be taken into account: (a) payments and receipts resulting from the inter-transmission system operator compensation mechanism; (b) actual payments made and received as well as payments expected for future periods, estimated on the basis of previous periods. 5. Setting the charges for network access under this Article shall be without prejudice to charges resulting from congestion management referred to in Article 16. 6. There shall be no specific network charge on individual transactions for cross-zonal trading of electricity. 7. Distribution tariffs shall be cost-reflective taking into account the use of the distribution network by system users including active customers. Distribution tariffs may contain network connection capacity elements and may be differentiated based on system users' consumption or generation profiles. Where Contracting Parties have implemented the deployment of smart metering systems, regulatory authorities shall consider time-differentiated network tariffs when fixing or approving transmission tariffs and distribution tariffs or their methodologies in accordance with Article 59 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, and, where		

applicable criteria provided in this article, the distribution tariffs shall take into account the modes of use of the distribution network by system users including active customers. Distribution tariffs may: 8.1 contain network connection capacity elements; 8.2 be differentiated based on the consumption or generation profile of the system user; 8.3 subject to successful deployment of smart metering, may be time-differentiated to reflect the use of the network, in a transparent, cost efficient and foreseeable way for the final customers; 8.4 shall provide incentives to the Distribution system Operator for cost-efficient operation and development of their networks and procurement of required flexibility services. 9. For the purpose of providing the incentives in accordance to subparagraph 8.4 of this Article, the Regulator shall assess and recognize the costs of relevant services as eligible and shall include those costs in distribution tariffs. The Regulator may bring a decision to introduce performance targets aimed to provide incentives to the distribution system operator to increase efficient network operation, including through decreasing of network losses, applying energy efficiency and energy storage services, and deployment of smart metering systems.	appropriate, time-differentiated network tariffs may be introduced to reflect the use of the network, in a transparent, cost efficient and foreseeable way for the final customer. 8. Distribution tariff methodologies shall provide incentives to distribution system operators for the most cost-efficient operation and development of their networks including through the procurement of services. For that purpose regulatory authorities shall recognise relevant costs as eligible, shall include those costs in distribution tariffs, and may introduce performance targets in order to provide incentives to distribution system operators to increase efficiencies in their networks, including through energy efficiency, flexibility and the development of smart grids and intelligent metering systems. 9. By 5 October 2023 in order to mitigate the risk of market fragmentation the Energy Community Regulatory Board shall provide a best practice report on transmission and distribution tariff methodologies while taking account of national specificities. That best practice report shall address at least: (a) the ratio of tariffs applied to producers and tariffs applied to final customers; (b) the costs to be recovered by tariffs; (c) time-differentiated network tariffs; (d) locational signals; (e) the relationship between transmission tariffs and distribution tariffs;		

	(f) methods to ensure transparency in the setting and structure of tariffs; (g) groups of network users subject to tariffs including, where applicable, the characteristics of those groups, forms of consumption, and any tariff exemptions; (h) losses in high, medium and low-voltage grids. The Energy Community Regulatory Board shall take into account the best practice report developed by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators for that purpose. The Energy Community Regulatory Board shall update the best practice report at least once every two years. 10. Regulatory authorities shall duly take the best practice report into consideration when fixing or approving transmission tariffs and distribution tariffs or their methodologies in accordance with Article 59 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC		
Article 23 **Promotion of Regional Cooperation** 1. The Transmission System Operator operates within the Control Area that includes the territory of Republic of Kosovo and cooperates with ENTSO-E to ensure conformed duties and obligations that has been allocated. 2. The Transmission System Operator enters into agreement for all elements of cooperation and available	**Regulation 2019/943** Article 27 Approval procedure < … > CHAPTER V TRANSMISSION SYSTEM OPERATION 33 Article 28 European network of transmission system	Fully compliant	

services provided by ENTSO-E, as applicable and approved by ENTSO-E, as well as for covering any additional costs resulting from the extension of the tasks of ENTSO-E due to the provision of these services. The agreed costs shall be assessed by the Regulator with respect to the level they are reasonable and proportionate and shall be taken into consideration in the calculation of the transmission tariffs. 3. The Transmission System Operator shall: 3.1 cooperate with the other transmission system operators of the Energy Community Contracting Parties and EU Member States through the ENTSO-E in order to facilitate the participation of the Republic of Kosovo in the regional integration of the electricity markets, to promote the cross-border trade, and the coordinated operation and harmonized development of the European electricity transmission network; 3.2 cooperate with the ENTSO-E in the development of a biannual (2 year) regional investment plan in correlation with the EU Ten (10) Year Network Development Plan, and shall take into account that regional investment plan as basis for its investment decisions; 3.3 promote operational arrangements in order to ensure the optimal management of the network and shall promote and participate in the development of energy exchanges, the coordinated allocation of cross-zonal capacity through non-discriminatory market-based solutions, including implicit auctions for short-term	operators for electricity 1. Transmission system operators shall cooperate at Energy Community level through the ENTSO for Electricity, in order to promote the completion and functioning of the internal market for electricity and cross-zonal trade and to ensure the optimal management, coordinated operation and sound technical evolution of the European electricity transmission network. 2. < … > Transmission system operators which are not members of the ENTSO for Electricity shall enter into agreements with the ENTSO for Electricity, to cover the additional costs resulting from the ex xtension of the tasks of the ENTSO for Electricity to these transmission system operators. Article 29 The ENTSO for Electricity < …> Article 30 Tasks of the ENTSO for Electricity < … > Article 31 Consultations < … > Article 32 Monitoring by ACER < … > Article 33 Costs The costs related to the activities of the ENTSO for Electricity referred to in		

allocations and the integration of balancing mechanism and reserve capacity; 4. Transmission System Operator shall take into account the opinions and recommendations and shall implement the decisions of institutions established in the Energy Community, or the European Union, where such organizations are mandated by regulations or international agreements binding on Kosovo 5. The Transmission System Operator cooperates with transmission system operators of the Energy Community Contracting Parties in ensuring the necessary information regarding network development plans, use and development of interconnection lines and regional cooperation.	Articles 4 to 12, as well as the costs referred to in Article 28, shall be borne by the transmission system operators and shall be taken into account in the calculation of tariffs. Regulatory authorities shall approve those costs only if they are reasonable and proportionate. **Article 34** **Regional cooperation of transmission system operators** 1. Transmission system operators shall establish regional cooperation, to the extent possible, within the ENTSO for Electricity <...>. In particular, they shall publish a regional investment plan biennially, and may take investment decisions based on that regional investment plan. <...> 2. Transmission system operators shall promote operational arrangements in order to ensure the optimum management of the network and shall promote the development of energy exchanges, the coordinated allocation of cross-border capacity through non-discriminatory market-based solutions, paying due attention to the specific merits of implicit auctions for short-term allocations, and the integration of balancing and reserve power mechanisms. 3. For the purposes of achieving the goals set in paragraphs 1 and 2, the geographical area covered by each regional cooperation structure <…> is defined by Annex IV. Each Contracting		

	Party may promote cooperation in more than one geographical area. <...>		
Article 24 **Resource Adequacy** 1. TheRegulator shall monitor resource adequacy within the territory of the Republic of Kosovo on the basis of the European resource adequacy assessment. 2. For the purpose of complementing the European resource adequacy assessment, the Transmission System Operator shall carry out national resource adequacy assessment of the Republic of Kosovo, pursuant to article 25 of this law. 3. When the European assessment of the adequacy of resources or the national resource assessment identifies a resource adequacy concern, the Regulator identifies any regulatory distortion or market non-performance that caused or contributed to emergence of the concern and obliges the Electricity Transmission System Operator to prepare an implementation plan with a timeline for adopting measures to eliminate any identified regulatory distortions, or market non-performance and upon its approval by the Regulator to publish on TSO website.. 4. If the proposed implementation plan referred to in paragraph 3 of this article foresees the introduction of capacity mechanism, the Regulator shall submit the plan to the state aid Commission for the purpose of obtaining approval.		Fully compliant	

5. The Regulator shall submit the proposed implementation plan referred to in paragraph 3 of this article to the Energy Community Secretariat for review and, if necessary, shall amend the plan according to the opinion of the Energy Community Secretariat on whether the proposed measures are sufficient to eliminate the regulatory distortions or market non-performance that were identified pursuant to paragraph 3 of this Article. 6. When the electricity Transmission System Operator develops the implementation plan determined to in paragraph 3 of this article takes into account the principles based on which Kosovo's electricity market operates, including: 6.1 removing regulatory distortions; 6.2 removing any technical limit for wholesale electricity prices pursuant to Article 52 of this law; 6.3 introducing a mechanism for determining the price for the shortage of the balance energy as an additional settlement mechanism separate from the imbalance settlement, to settle the procurement costs of balancing capacity; 6.4 increasing interconnection and internal grid capacity with a view to reaching at least interconnection target that the Republic of Kosovo has in the National Energy and Climate Plans; 6.5 enabling self-generation, energy storage and demand side measures by adopting measures to eliminate any identified regulatory amendments;			

6.6 ensuring cost-efficient and market-based procurement of balancing and ancillary services; 6.7 removing regulated prices, where required by the relevant Law on Energy, and encourage market-based price formation. 7. The Regulator shall monitor the application of the implementation plan from the paragraph 3 of this article and shall publish the results of the monitoring in an annual report. The Regulator shall submit that report to the Energy Community Secretariat to obtain an opinion on whether the implementation plan has been successfully implemented and whether the resource adequacy concerns have been resolved. 8. The implementation plan shall continue to be applicable after the identified resource adequacy concern has been resolved.			
Article 25 **National and European Resource Adequacy Assessments** 1. The Transmission System Operator shall provide ENTSO-E with the data it needs to carry out the European resource adequacy assessment. Generators and other market participants shall provide the Transmission System Operator with data regarding the expected utilization of the generation resources, taking into account the availability of primary resources and appropriate scenarios of forecasted demand and supply. 2. At the request of the Regulator	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 23** **European resource adequacy assessment** 1. The European resource adequacy assessment shall identify resource adequacy concerns by assessing the overall adequacy of the electricity system to supply current and projected demands for electricity at European level, at the level of the Member States and Contracting Parties, and at the level of individual bidding zones, where relevant. The European resource adequacy assessment shall cover	Fully compliant	

and in line with the respective methodologies used by the ENTSO-E for the preparation of the European resource adequacy assessment, the Transmission System Operator shall prepare the national resource adequacy assessment and submit it for approval to the Regulator. 3. The national resource adequacy assessment shall have a regional scope and shall be based on appropriate scenarios of projected demand and supply including an economic assessment of the likelihood of retirement, mothballing, new-build of generation assets, and measures to reach energy efficiency and electricity interconnection targets and appropriate sensitivities on extreme weather events, hydrological conditions, wholesale prices, and carbon price developments. 4. The national resource adequacy assessment may take into account additional sensitivities to those referred in the paragraph 3 of this Article and in such cases, may: 4.1 make assumptions taking into account the particularities of national electricity demand and supply; 4.2 use tools and consistent recent data that are complementary to those used by the ENTSO-E for the preparation of the European resource adequacy assessment. 5. When assessing the contribution of capacity providers located in another Energy Community Contracting Party or EU Member State to the security of supply of the bidding zones that they cover, the Transmission System Operator shall use the	each year within a period of 10 years from the date of that assessment. 2. The ENTSO for Electricity, acting in accordance with Article 3 of Procedural Act No 2022/01/ MC-EnC, shall include the Contracting Parties in the European resource adequacy assessment based on Article 23 of Regulation (EU) No 2019/943. Before conducting the European resource adequacy assessment, the ENTSO for Electricity shall consult the transmission system operators of the Contracting Parties and the Energy Community Secretariat. Transmission system operators shall provide the ENTSO for Electricity the data it needs to carry out the resource adequacy assessment. Producers and other market participants shall provide transmission system operators with data regarding expected utilisation of the generation resources, taking into account the availability of primary resources and appropriate scenarios of projected demand and supply. 3. <…> 4. <…>. 5. <…> 6. <…> 7. The results of the Energy Community and European resource adequacy assessment under paragraph 2 shall be subject to the prior consultation of Contracting Parties, the Security of		

methodology for calculating the maximum entry capacity for cross-border participation developed by the ENTSO-E and approved by the ACER. 6. The Regulator shall publish the national resource adequacy assessments and, where applicable, the European resource adequacy assessment and the opinion of the Energy Community Secretariat pursuant to paragraph 7 of this article. 7. Where the national resource adequacy assessment identifies an adequacy concern with regard to a bidding zone that was not identified in the European resource adequacy assessment, the national resource adequacy assessment shall include the reasons for the divergence between the two resource adequacy assessments, including details of the sensitivities used and the underlying assumptions. The Regulator shall publish that opinion and submit it to the Energy Community Secretariat for an opinion on whether the differences between the two resource adequacy assessments are justified. 8. The Regulator shall take due account of the Energy Community Secretariat's opinion, and where necessary shall amend its opinion. If the Regulator decides not to take the Energy Community Secretariat's opinion fully into account, it shall publish a report with detailed reasons.	Supply Group for Electricity and relevant stakeholders in the Energy Community <…>. **Regulation 2019/943 Article 24** **National resource adequacy assessments** 1. National resource adequacy assessments shall have a regional scope and shall be based on the methodology referred in <…> Article 23(5) of Regulation (EU) 2019/943. National resource adequacy assessments shall contain the reference central scenarios as referred to in point (b) of Article 23(5). National resource adequacy assessments may take into account additional sensitivities to those referred in point (b) of Article 23(5). In such cases, national resource adequacy assessments may: (a) make assumptions taking into account the particularities of national electricity demand and supply; (b) use tools and consistent recent data that are complementary to those used by the ENTSO for Electricity for the European resource adequacy assessment. In addition, the national resource adequacy assessments, in assessing the contribution of capacity providers located in another Member State or Contracting Party to the security of supply of the bidding zones that they cover, shall use the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with point (a) of Article		

	26(11) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators. 2. National resource adequacy assessments and, where applicable, the European resource adequacy assessment and the opinion of the Energy Community Regulatory Board pursuant to paragraph 3 shall be made publicly available. 3. Where the national resource adequacy assessment identifies an adequacy concern with regard to a bidding zone that was not identified in the European resource adequacy assessment, the national resource adequacy assessment shall include the reasons for the divergence between the two resource adequacy assessments, including details of the sensitivities used and the underlying assumptions. Contracting Parties shall publish that assessment and submit it to the Energy Community Secretariat. Within four months of the date of the receipt of the report, the Energy Community Secretariat shall provide an opinion on whether the differences between the national resource adequacy assessment and the European resource adequacy assessment are justified. When preparing its opinion, the Energy Community Secretariat shall request the Energy Community Regulatory Board to provide its opinion on the report and shall consult the Agency for Cooperation of Energy Regulators. The body that is responsible for the national resource adequacy assessment		

	shall take due account of the Energy Community Secretariat's opinion, and where necessary shall amend its assessment. Where it decides not to take the Energy Community Secretariat's opinion fully into account, the body that is responsible for the national resource adequacy assessment shall publish a report with detailed reasons.		
Article 26 **General principles of the capacity mechanism** 1. In order to eliminate the identified deficiencies in the adequacy of the resources identified in the resources adequacy assessment, the Government, at the proposal of the Ministry, may make a decision to introduce capacity mechanisms, as a last resort when implementing the measures contained in the implementation plan from article 24 paragraph 3 of this law. 2. Capacity mechanisms shall not be introduced where both, the European resource adequacy assessment and the national resource adequacy assessment, or in the absence of a national resource adequacy assessment, the European resource adequacy assessment have not identified a resource adequacy concern. 3. The Government's decision from paragraph 1 of this article taking into account the findings of the analysis of the effects of the introduction of the capacity mechanism on the electricity transmission systems and electricity markets in the neighboring contracting parties of the Energy Community and member states of	**Regulation (EU) 2019/943** **CHAPTER IV** **RESOURCE ADEQUACY** **Article 20** **Resource adequacy in the internal market for electricity** 1. Contracting Parties shall monitor resource adequacy within their territory on the basis of the European resource adequacy assessment referred to in Article 23. For the purpose of complementing the European resource adequacy assessment, Contracting Parties may also carry out national resource adequacy assessments pursuant to Article 24. 2. Where the European resource adequacy assessment referred to in Article 23 or national resource adequacy assessment referred to in Article 24 identifies a resource adequacy concern, the Contracting Parties concerned shall identify any regulatory distortions or market failures that caused or contributed to the emergence of the concern. 3. Contracting Parties with identified resource adequacy concerns shall develop and publish an implementation plan with	Fully compliant	

the European Union, which is drawn up by the Transmission System Operator at the request of the Regulator, after previously conducted consultations with the Operators of Transmission Systems and the electricity markets of those countries. 4. The Government, based on the opinion from the Regulator and the Transmission System Operator, assesses whether the capacity mechanism in the form of a strategic reserve is sufficient to remove the identified deficiencies in the adequacy of resources, and if this is not the case, the Government with decision introduces another form of capacity mechanism. 5. The capacity mechanism determined by the decision from paragraph 1 of this article shall be an integral part of the Implementation plan from article 24 paragraph 3 of this law. 6. The Government, by decision shall determine the type of capacity mechanism, the entities with which the Transmission System Operator concludes contracts for providing capacity, the method of determining the amount of compensation for the provided capacity as well as the mandatory requirements in terms of CO2 emission limits pursuant to Article 27 paragraph 5 of this Law. 7. The Regulator shall approve the amount of capacity that will be procured by the Transmission System Operator when applying the capacity mechanism. 8. The Government shall submit the decision from paragraph 1 of this article to	a timeline for adopting measures to eliminate any identified regulatory distortions or market failures and submit it to the competent national State aid authority when notifying a capacity mechanism for the purpose of Article 21(8), as well as to the Energy Community Secretariat. When addressing resource adequacy concerns, the Contracting Parties shall in particular take into account the principles set out in Article 3 and shall consider: (a) removing regulatory distortions; (b) removing price caps in accordance with Article 10; (c) introducing a shortage pricing function for balancing energy as referred to in Article 44(3) of Regulation (EU) 2017/2195 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (d) increasing interconnection and internal grid capacity with a view to reaching at least their interconnection targets as referred in point (d)(1) of Article 4 of Regulation (EU) 2018/1999, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/14/MC-EnC; (e) enabling self-generation, energy storage, demand side measures and energy efficiency by adopting measures to eliminate any identified regulatory distortions; (f) ensuring cost-efficient and market-based procurement of balancing and ancillary services; (g) removing regulated prices where		

the Competition Authority of the Republic of Kosova and to the Energy Community Secretariat, whereby the capacity provision mechanism will not start to be applied before the receipt of the opinion from the Energy Community Secretariat. 9. The Competition Authority of the Republic of Kosova approves the capacity mechanism and informs the Energy Community Secretariat. 10. The capacity mechanism cannot start to be applied if the reliability standard from article 28 of this law has not been introduced. 11. After the start of the application of the capacity mechanism determined in the decision from paragraph 1 of this article, the Transmission System Operator will conclude capacity provision agreements with electricity generators, energy storage operators and service providers for demand management. 12. The capacity mechanism is temporary and cannot be applied for a period longer than ten (10) years. 13. If in the European and National Resource Adequacy Assessments prepared after the introduction of the capacity mechanism, there are no identified deficiencies in the resources adequacy in the Republic of Kosovo, the Government, on the proposal of the Regulator may decide to abolish the application of the capacity mechanism or reduce the number of capacities to which the mechanism applies. 14. The implementation plan from	required by Article 5 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. 4. The Contracting Parties concerned shall submit their implementation plans to the Energy Community Secretariat for review. 5. Within four months of receipt of the implementation plan, the Energy Community Secretariat shall issue an opinion on whether the measures are sufficient to eliminate the regulatory distortions or market failures that were identified pursuant to paragraph 2, and may invite the Contracting Parties to amend their implementation plans accordingly. 6. The Contracting Parties concerned shall monitor the application of their implementation plans and shall publish the results of the monitoring in an annual report and shall submit that report to the Energy Community Secretariat. 7. The Energy Community Secretariat shall issue an opinion on whether the implementation plans have been sufficiently implemented and whether the resource adequacy concern has been resolved. 8. Contracting Parties shall continue to adhere to the implementation plan after the identified resource adequacy concern has been resolved. Article 21 General principles for capacity mechanisms		

article 24 paragraph 3 of this law is also applied after the introduction of the capacity mechanism.	1. To eliminate residual resource adequacy concerns, Contracting Parties may, as a last resort while implementing the measures referred to in Article 20(3) of this Regulation in accordance with Articles 18 and 19 of the Treaty introduce capacity mechanisms. 2. Before introducing capacity mechanisms, the Contracting Parties concerned shall conduct a comprehensive study of the possible effects of such mechanisms on the neighbouring Member States and Contracting Parties by consulting at least its neighbouring Member States and Contracting Parties to which they have a direct network connection and the stakeholders of those Member States and Contracting Parties. 3. Contracting Parties shall assess whether a capacity mechanism in the form of strategic reserve is capable of addressing the resource adequacy concerns. Where this is not the case, Contracting Parties may implement a different type of capacity mechanism. 4. Contracting Parties shall not introduce capacity mechanisms where both European resource adequacy assessment and the national resource adequacy assessment, or in the absence of a national resource adequacy assessment, the European resource adequacy assessment have not identified a resource adequacy concern. 5. Contracting Parties shall not introduce		

	capacity mechanisms before the implementation plan as referred to in Article 20(3) has received an opinion by the Energy Community Secretariat as referred to in Article 20(5). 6. Where a Contracting Party applies a capacity mechanism, it shall review that capacity mechanism and shall ensure that no new contracts are concluded under that mechanism where both the European resource adequacy assessment and the national resource adequacy assessment, or in the absence of a national resource adequacy assessment, the European resource adequacy assessment have not identified a resource adequacy concern or the implementation plan as referred to in Article 20(3) has not received an opinion by the Energy Community Secretariat as referred to in Article 20(5). 7. When designing capacity mechanisms Contracting Parties shall include a provision allowing for an efficient administrative phase-out of the capacity mechanism where no new contracts are concluded under paragraph 6 during three consecutive years. 8. Capacity mechanisms shall be temporary. They shall be approved by the competent national State aid authority upon informing the Energy Community Secretariat, no longer than 10 years. They shall be phased out or the amount of the committed capacities shall be reduced on the basis of the implementation plans		

	referred to in Article 20. Contracting Parties shall continue to apply the implementation plan after the introduction of the capacity mechanism		
Article 27 **Design principles for Capacity Mechanisms** 1. Any capacity mechanism shall: 1.1 be temporary; 1.2 not create undue market distortions and not limit cross-zonal trade; 1.3 address the adequacy concerns determined in article 24 of this law; 1.4 set out the technical conditions for the participation of capacity providers in advance of the selection process 1.5 select capacity providers by means of a transparent, non-discriminatory and competitive process; 1.6 provide incentives for capacity providers to be available in times of expected exceptional variability of the loads in the system; 1.7 ensure that the remuneration is determined through the competitive process; 1.8 be open to participation of all resources that are capable of providing the required technical performance, including energy storage and demand response; 1.9 apply appropriate penalties to capacity providers that are not available in times of system stress. 2. The design of strategic reserves shall meet the following requirements: 2.1 where a capacity mechanism has been designed as a strategic reserve, the	**Regulation (EU) 2019/943 Article 22** **Design principles for capacity mechanisms** 1. Any capacity mechanism shall: (a) be temporary; (b) not create undue market distortions and not limit cross-zonal trade; (c) not go beyond what is necessary to address the adequacy concerns referred to in Article 20; (d) select capacity providers by means of a transparent, non-discriminatory and competitive process; (e) provide incentives for capacity providers to be available in times of expected system stress; (f) ensure that the remuneration is determined through the competitive process; (g) set out the technical conditions for the participation of capacity providers in advance of the selection process; (h) be open to participation of all resources that are capable of providing the required technical performance, including energy storage and demand side management; (i) apply appropriate penalties to capacity providers that are not available in times of system stress. 2. The design of strategic reserves shall meet the following requirements:	Fully complaint	Transposes provisions for capacity mechanisms other than strategic reserves, including limitations on strategic reserves, categories and features of alternative mechanisms for mitigating resource adequacy gaps and addressing associated emissions.

resources thereof are to be dispatched only if the Transmission System Operator is likely to exhaust its balancing resources to establish an equilibrium (balance) between demand and supply; 2.2 during imbalance settlement periods where resources in the strategic reserve are dispatched, imbalances in the market are to be settled at least at the value of lost load or at a higher value than the day ahead or intraday technical price limit defined by the Nominated Electricity Market Operator pursuant to article 53 paragraph 2 of this law, whichever is higher; 2.3 the output of the strategic reserve following dispatch is to be attributed to balance responsible parties through the imbalance settlement mechanism; 2.4 the resources taking part in the strategic reserve are not to receive remuneration from the wholesale electricity markets or from the balancing markets; 2.5 the resources in the strategic reserve are to be held outside the market for at least the duration of the contractual period. 3. The requirement determined in sub-paragraph 2.1 of this article shall be without prejudice to the activation of resources before actual dispatch in order to respect the dynamic requirements of the network for engagement of a new power resource and operating requirements of the resources. The output of the strategic reserve during activation shall not be attributed to balance groups through	(a) where a capacity mechanism has been designed as a strategic reserve, the resources thereof are to be dispatched only if the transmission system operators are likely to exhaust their balancing resources to establish an equilibrium between demand and supply; (b) during imbalance settlement periods where resources in the strategic reserve are dispatched, imbalances in the market are to be settled at least at the value of lost load or at a higher value than the intraday technical price limit as referred in Article 10(1), whichever is higher; (c) the output of the strategic reserve following dispatch is to be attributed to balance responsible parties through the imbalance settlement mechanism; (d) the resources taking part in the strategic reserve are not to receive remuneration from the wholesale electricity markets or from the balancing markets; (e) the resources in the strategic reserve are to be held outside the market for at least the duration of the contractual period. The requirement referred to in point (a) of the first subparagraph shall be without prejudice to the activation of resources before actual dispatch in order to respect the ramping constraints and operating requirements of the resources. The output of the strategic reserve during activation shall not be attributed to balance groups through wholesale markets and shall not change their imbalances.		

wholesale markets and shall not change their imbalances. 4. In addition to the requirements laid down in paragraph 1 of this article, capacity mechanisms other than strategic reserves shall: 4.1 be constructed so as to ensure that the price paid for availability automatically tends to zero when the level of capacity supplied is expected to be adequate to meet the level of capacity demanded; 4.2 remunerate the participating resources only for their availability and ensure that the remuneration does not affect decisions of the capacity provider on whether or not to generate and, 4.3 ensure that capacity obligations are transferable between eligible capacity providers. 5. In addition to the requirements laid down in paragraph 1 of this article, contracts for capacity mechanism shall not be concluded nor payments for securing capacity shall be made with the generation facilities that: 4.1 commenced commercial operation on or after December 15, 2022, and which emit more than 550 grams of carbon dioxide from fossil fuels per kilowatt hour of electricity produced and, 4.2 commenced commercial operation on or after July 1, 2025, and which emit more than 550 grams of fossil fuel carbon dioxide per kilowatt hour of electricity produced and more than 350 grams of fossil fuel carbon dioxide on average over a year	3. In addition to the requirements laid down in paragraph 1, capacity mechanisms other than strategic reserves shall: (a) be constructed so as to ensure that the price paid for availability automatically tends to zero when the level of capacity supplied is expected to be adequate to meet the level of capacity demanded; (b) remunerate the participating resources only for their availability and ensure that the remuneration doe not affect decisions of the capacity provider on whether or not to generate; (c) ensure that capacity obligations are transferable between eligible capacity providers. 4. Capacity mechanisms shall incorporate the following requirements regarding CO2 emission limits: (a) from the date of entry into force of this Regulation at the latest, generation capacity that started commercial production on or after that date and that emits more than 550 g of CO2 of fossil fuel origin per kWh of electricity shall not be committed or to receive payments or commitments for future payments under a capacity mechanism; (b) from 1 July 2025 at the latest, generation capacity that started commercial production before the date of entry into force of this Regulation and that emits more than 550 g of CO2 of fossil fuel origin per kWh of electricity and more than 350 kg CO2 of fossil fuel origin on average per year per installed		

for each kilowatt installed power. 6. The Regulator shall take into account the ACER opinion providing technical guidance related to calculation of emission values specified in paragraph 5 of this article.	kWe shall not be committed or receive payments or commitments for future payments under a capacity mechanism. The emission limit of 550 g CO2 of fossil fuel origin per kWh of electricity and the limit of 350 kg CO2 of fossil fuel origin on average per year per installed kWe referred to in points (a) and (b) of the first subparagraph shall be calculated on the basis of the design efficiency of the generation unit meaning the net efficiency at nominal capacity under the relevant standards provided for by the International Organization for Standardization. For the purpose of implementing the first subparagraph, Contracting Parties shall take into account the opinion providing technical guidance published by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators in accordance with Article 22(4) of Regulation (EU) 2019/943. 5. Contracting Parties that apply capacity mechanisms on the date of entry into force of this Regulation shall adapt their mechanisms to comply with Chapter 4 without prejudice to commitments or contracts concluded by 31 December 2022. Regulation (EU)2018/942 Article 6 Tasks of ACER as regards the regulatory authorities 1. ACER shall adopt individual decisions		

	on technical issues where those decisions are provided for in Regulation (EU) 2019/943, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/ MC-EnC, Regulation (EC) No 715/2009, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC, Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC or Directive 2009/73/EC, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC. 2. ACER may, in accordance with its work programme, at the request of the Energy Community Secretariat, the European Commission or on its own initiative, make recommendations to assist regulatory authorities and market participants in sharing good practices. 3. <…> 4. <…> 5. <…> 6. <…> 7. <…> 8. <…> 9. ACER shall submit opinions to the relevant regulatory authority and to the Energy Community Secretariat and the European Commission pursuant to Article 16(3) of Regulation (EU) 2019/943 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 10. ACER shall be competent to adopt individual decisions on regulatory issues		

	having effects on cross-border trade or cross-border system security which require a joint decision by at least two regulatory authorities, where such competences have been conferred on the regulatory authorities under a Decision adopted by the Ministerial Council under both Title II and Title III of the Treaty: <…> ACER shall be competent to adopt individual decisions as specified in the first subparagraph in the following situations: (a) where the competent regulatory authorities have not been able to reach an agreement within six months of referral of the case to the last of those regulatory authorities, or within four months in cases under Article 4(7) of this Regulation or under point (c) of Article (59)(1) or point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC; or (b) on the basis of a joint request from the competent regulatory authorities. The competent regulatory authorities may jointly request that the period referred to in point (a) of the second subparagraph of this paragraph be extended by a period of up to six months, except in cases under Article 4(7) of this Regulation or under point (c) of Article 59(1) or point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. Where the competences to decide on		

	cross-border issues referred to in the first subparagraph have been conferred on the regulatory authorities in new network codes or guidelines adopted <…> after 15 December 2022, ACER shall only be competent on a voluntary basis pursuant to point (b) of the second subparagraph of this paragraph, upon a request from at least 60 % of the competent regulatory authorities. Where only two regulatory authorities are involved, either one may refer the case to ACER. <…> 11. When preparing its decision pursuant to paragraph 10, ACER shall consult the regulatory authorities and transmission system operators concerned and shall be informed of the proposals and observations of all the transmission system operators concerned. 12. Where a case has been referred to ACER under paragraph 10, ACER: (a) shall issue a decision within six months of the date of referral, or within four months thereof in cases pursuant to Article 4(7) of this Regulation or point (c) of Article (59)(1) or point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC; and (b) may, if necessary, provide an interim decision to ensure that security of supply or operational security is protected. 13. Where the regulatory issues referred to in paragraph 10 include exemptions		

	within the meaning of Article 63 of Regulation (EU) 2019/943, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, or Article 36 of Directive 2009/73/EC, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC the deadlines provided for in this Regulation shall not be cumulative with the deadlines provided for in those provisions.		
Article 28 **Reliability Standard** 1. The Ministry, on the proposal of the Regulator shall oblige the Electricity Transmission System Operator to set the reliability standard that will indicate the necessary level of security of supply in the Republic of Kosovo in a transparent manner. In the case of cross-border bidding zones, the electricity transmission system operator shall establish such reliability standards jointly with the relevant authorities of the concerned zone. 2. The reliability standard shall be set based on the methodology for calculating reliability standard developed by the ENTSO-E and approved by the ACER. The reliability standard shall be calculated using at least the value of lost load and the cost of new entry over a given timeframe and shall	**Regulation 2019/943 Article 25** **Reliability standard** 1. When applying capacity mechanisms Contracting Parties shall have a reliability standard in place. A reliability standard shall indicate the necessary level of security of supply of the Contracting Parties in a transparent manner. In the case of cross-border bidding zones, such reliability standards shall be established jointly by the relevant authorities. 2. The reliability standard shall be set by the Contracting Party or by a competent authority designated by the Contracting Party, following a proposal by the regulatory authority. The reliability standard shall be based on the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with Article 23(6) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators. 3. The reliability standard shall be calculated using at least the value of lost load and the cost of new entry over a	Fully compliant	Transposes provisions from Regulation 943 on the reliability standard indicating the necessary level of security of supply established through the Methodology for the calculation of the reliability standard developed by ENTSO-E, approved by ACER and applied to the assessment of a single load value lost to the bidding area of Kosovo

be expressed as 'expected energy not delivered' and 'loss of load expectation'. 3. When applying capacity mechanisms, the parameters determining the amount of capacity procured in the capacity mechanism shall be approved by the Regulator.	given timeframe and shall be expressed as 'expected energy not served' and 'loss of load expectation'. 4. When applying capacity mechanisms, the parameters determining the amount of capacity procured in the capacity mechanism shall be approved by the Contracting Party or by a competent authority designated by the Contracting Party, on the basis of a proposal of the regulatory authority.		
Article 29 **Cross-border participation in capacity mechanism** 1. Capacity mechanisms other than strategic reserves and where technically feasible, strategic reserves shall be open to direct cross-border participation of capacity providers located in another EU Member State or Energy Community Contracting Party. 2. Foreign capacity capable of providing equivalent technical performance to domestic capacities shall have the opportunity to participate in the same competitive process as domestic capacity. A requirement for foreign capacity to be located in an EU Member State or Energy Community Contracting Party that has a direct network connection with the Republic of Kosovo may be included in the selection criteria. 3. In case the review of paragraph 2 of this Article has identified a structural congestion in the electricity transmission system of the Republic of Kosovo, within six (6) months from the receipt of the	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 26** **Cross-border participation in capacity mechanisms** 1. Capacity mechanisms other than strategic reserves and where technically feasible, strategic reserves shall be open to direct cross-border participation of capacity providers located in another Member State or Contracting Party, subject to the conditions laid down in this Article. 2. Member States and Contracting Parties shall ensure that foreign capacity capable of providing equivalent technical performance to domestic capacities has the opportunity to participate in the same competitive process as domestic capacity. In the case of capacity mechanisms in operation on the date of entry into force of this Regulation, Member States and Contracting Parties may allow interconnectors to participate directly in the same competitive process as foreign capacity for a maximum of four years from the date of entry into force of	Fully complaint	Transposes provisions from Regulation 943 to open strategic reserves and other mechanisms for mitigating resource adequacy deficiencies to system operators across the borders of other countries and obtaining reciprocal treatment - including conditions, rights and obligations, reimbursement of costs , limitations, verification and administration

review report, the Ministry shall bring a decision whether to: 3.1 establish a national or international action plan for increase of the cross-zonal capacity of the current Bidding Zone configuration pursuant to article 32 of this law or, 3.2 review and adjust the Bidding Zone configuration. 4. Cross-border participation in capacity mechanisms shall not change, alter or otherwise affect cross-zonal schedules or physical flows between the Republic of Kosovo and EU Member States or Energy Community Contracting Parties. Those schedules and flows shall be determined solely by the outcome of capacity allocation pursuant to Article 32 of this Law. 5. Capacity providers should be able to participate in more than one capacity mechanism. When capacity providers participate in more than one capacity mechanism within the same delivery period, they participate until there is expected availability of the interconnection as well as until the possible matching of exceptional volatility of system loads between the system of the Republic of Kosovo and the system in which the foreign capacity is located, in accordance with the methodology for calculating the maximum input capacity for cross-border participation, developed by ENTSO-E and approved by ACER. 6. Capacity providers shall be required to make non-availability payments	this Regulation. Contracting Parties may require foreign capacity to be located in a Member State or Contracting Party that has a direct network connection with the Contracting Party applying the mechanism. 3. Member States and Contracting Parties shall not prevent capacity which is located in their territory from participating in capacity mechanisms of other Member States or Contracting Parties. 4. Cross-border participation in capacity mechanisms shall not change, alter or otherwise affect cross-zonal schedules or physical flows between Member States or Contracting Parties. Those schedules and flows shall be determined solely by the outcome of capacity allocation pursuant to Article 16. 5. Capacity providers shall be able to participate in more than one capacity mechanism. Where capacity providers participate in more than one capacity mechanism for the same delivery period, they shall participate up to the expected availability of interconnection and the likely concurrence of system stress between the system where the mechanism is applied and the system in which the foreign capacity is located, in accordance with the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with point (a) of Article 26(11) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators. 6. Capacity providers shall be required to		

where their capacity is not available. Where capacity providers participate in more than one capacity mechanism for the same delivery period, they shall be required to make multiple non-availability payments where they are unable to fulfil multiple commitments. 7. The Transmission System Operator shall set the maximum entry capacity available for the participation of foreign capacity based on the recommendation of the Regional Coordinating Centre on an annual basis. 8. The entry capacity referred in paragraph 7 of this Article shall be allocated to eligible capacity providers in a transparent, non-discriminatory and market-based manner. 9. Where capacity mechanisms allow for cross-border participation in two neighboring EU Member States or Energy Community Contracting Parties, any revenues arising through the allocation referred to in paragraph 8 of this article shall accrue to the transmission system operators concerned and shall be shared between them in accordance with the methodology, developed by ENTSO-E and approved by the ACER, or in accordance with a common methodology approved by the Regulator and the other relevant regulatory authority. If the neighboring EU Member State or Contracting Party does not apply a capacity mechanism or applies a capacity mechanism which is not open to cross-border participation, the share of revenues shall be approved by the	make non-availability payments where their capacity is not available. Where capacity providers participate in more than one capacity mechanism for the same delivery period, they shall be required to make multiple non-availability payments where they are unable to fulfil multiple commitments. 7. For the purposes of providing a recommendation to transmission system operators, regional coordination centres established pursuant to Article 35 shall calculate on an annual basis the maximum entry capacity available for the participation of foreign capacity. That calculation shall take into account the expected availability of interconnection and the likely concurrence of system stress in the system where the mechanism is applied and the system in which the foreign capacity is located. Such a calculation shall be required for each bidding zone border. Transmission system operators shall set the maximum entry capacity available for the participation of foreign capacity based on the recommendation of the regional coordination centre on an annual basis. 8. Contracting Parties shall ensure that the entry capacity referred to in paragraph 7 is allocated to eligible capacity providers in a transparent, non-discriminatory and market-based manner. 9. Where capacity mechanisms allow for cross-border participation in two neighbouring Member States or Contracting Parties, any revenues arising		

Regulator after having sought the opinion of the regulatory authorities of the neighboring EU Member States or Energy Community Contracting Parties. The Transmission System Operator shall use such revenues in a manner determined in Article 34 paragraphs 4 and 5 of this Law. 10. The relevant capacity provider shall notify, without delay, the Transmission System Operator of its participation in a foreign capacity mechanism. In case when a capacity provider located in the Republic of Kosovo participates in a cross-border capacity mechanism, the Transmission System Operator, upon request from a foreign transmission system operator, shall: 10.1 establish whether interested capacity provider located in the Republic of Kosovo can provide the technical performance as required by the capacity mechanism in which the capacity provider intends to participate, and register that capacity provider as an eligible capacity provider in a registry set up for that purpose by ENTSO-E; 10.2 carry out availability checks; and 10.3 notify the transmission system operator in the EU Member State or Energy Community Contracting Party applying the capacity mechanism of the information it acquired under subparagraphs 1 and 2 of this article without delay. 11. The Regulator in cooperation with the regulatory authority concerned shall verify whether the entry capacities have been calculated in accordance with the	through the allocation referred to in paragraph 8 shall accrue to the transmission system operators concerned and shall be shared between them in accordance with the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with point (b) of Article 26(11) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, or in accordance with a common methodology approved by both relevant regulatory authorities. If the neighbouring Member State or Contracting Party does not apply a capacity mechanism or applies a capacity mechanism which is not open to cross-border participation, the share of revenues shall be approved by the competent national authority of the Member State or Contracting Party in which the capacity mechanism is implemented after having sought the opinion of the regulatory authorities of the neighbouring Member States or Contracting Parties. Transmission system operators shall use such revenues for the purposes set out in Article 19(2). 10. The transmission system operator where the foreign capacity is located shall: (a) establish whether interested capacity providers can provide the technical performance as required by the capacity mechanism in which the capacity provider intends to participate, and register that capacity provider as an eligible capacity		

methodology referred to in paragraph 5 of this article. 12. The Regulator shall ensure that cross-border participation in capacity mechanisms is organized in an effective and non-discriminatory manner, in particular by providing for adequate administrative arrangements for the enforcement of non-availability payments across borders. 13. The capacities allocated in accordance with paragraph 8 of this article shall be transferable between eligible capacity providers. Eligible capacity providers shall notify the registry as referred to in subparagraph 10.1 of this article of any such transfer.	provider in a registry set up for that purpose by the ENTSO for Electricity in accordance with Article 26 of Regulation (EU) 2019/943; (b) carry out availability checks; (c) notify the transmission system operator in the Member State or Contracting Party applying the capacity mechanism of the information it acquires under points (a) and (b) of this subparagraph and the second subparagraph. The relevant capacity provider shall notify the transmission system operator of its participation in a foreign capacity mechanism without delay. 11. < … > 12. The regulatory authorities concerned shall verify whether the capacities have been calculated in accordance with the methodology developed by the ENTSO for Electricity in accordance with point (a) of Article 26(11) of Regulation (EU) 2019/943 and approved by the Agency for the Cooperationof Energy Regulators. 13. Regulatory authorities shall ensure that cross-border participation in capacity mechanisms is organised in an effective and non-discriminatory manner. They shall in particular provide for adequate administrative arrangements for the enforcement of non-availability payments across borders. 14. The capacities allocated in accordance with paragraph 8 shall be transferable between eligible capacity providers.		

	Eligible capacity providers shall notify the registry as referred to in point (a) of paragraph 10 ofany such transfer. 15. <…> The registry referred to in point (a) of paragraph 10 <…> shall be open to all eligible capaciproviders, the systems implementing capacity mechanisms and their transmission system operators.		
CHAPTER IV **CROSS-BORDER ELECTRICITY FLOWS** **Article 30** **Bidding zone configuration** 1. The Transmission System Operator together with the Regulator shall take all appropriate measures to address congestions. The Bidding Zone borders of the organized market shall be defined or modified in order to eliminate long-term structural congestions in the transmission network of the Republic of Kosovo, or to maximize economic efficiency and cross-zonal trading opportunities for the bidding zones in the Capacity Calculation Region, while maintaining the security of supply. The Bidding Zone shall not contain such structural congestions unless they have no impact on neighbouring bidding zones or, as a temporary exemption, their impact on neighbouring bidding zones is mitigated through the use of remedial actions and those structural congestions do not lead to reductions of cross-zonal trading capacity as required in Article 32 of this law. 2. The Transmission System Operator, in cooperation with the Regulator shall provide the required data and, as	**CHAPTER III** **NETWORK ACCESS AND CONGESTION MANAGEMENT** **SECTION 1** **Capacity Allocation** **Article 14** **Bidding zone review** 1. Contracting Parties shall take all appropriate measures to address congestions. Bidding zone borders shall be based on long-term, structural congestions in the transmission network. Bidding zones shall not contain such structural congestions unless they have no impact on neighbouring bidding zones, or, as a temporary exemption, their impact on neighbouring bidding zones is mitigated through the use of remedial actions and those structural congestions do not lead to reductions of cross-zonal trading capacity in accordance with the requirements of Article 16. The configuration of bidding zones shall be designed in such a way as to maximise economic efficiency and to maximise cross-zonal trading opportunities in accordance with Article 16 for bidding zones in the same capacity calculation region established in	Fully compliant	The new article partially transposes the provisions from Regulation 943 for identifying the boundaries of the bidding area, supporting the congestion review of ENTSO-E and bringing and implementing a decision to alleviate congestion by regulating the bidding area. The full transposition includes the drafting of a Procedure for reviewing and adjusting the boundary of the bidding area, as part of the Transmission Network Code.

applicable participate in the: 2.1 reporting of ENTSO-E on structural congestions and other major physical congestions between and within bidding zones, which includes the location and frequency of such congestions, and 2.2 bidding zone review aimed to ensure optimal configuration of the bidding zones, carried out in the Capacity Calculation Region no later than six (6) months after the ENTSO-E report of subparagraph 2.1 of this Article and no later than 31 December 2025, identifying all structural congestions and including an analysis of different bidding zone configuration scenarios, in a coordinated manner and with the involvement of affected stakeholders from all relevant Energy Community Contracting Parties and EU Member States. 3. In case a structural congestion in the transmission network of the Republic of Kosovo or in its cross-zonal interconnection lines has been identified in the ENTSO-E report pursuant to subparagraph 2.1 of this Article, or in the bidding zone review report pursuant to subparagraph 2.2 of this Article, or in the control areas of one or more transmission system operators from the Capacity Calculation Region or neighbouring biding zones provided in a report approved by the competent regulatory authority, within six (6) months from the receipt of the report the Government, in cooperation with the Transmission System Operator and the Regulator, shall bring a decision whether	accordance with Article 15 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, while maintaining security of supply. 2. When reporting on structural congestions and other major physical congestions between and within bidding zones, including the location and frequency of such congestions, in accordance with Regulation EU) 2015/1222 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, the ENTSO for Electricity, acting in accordance with Article 3 of Procedural Act No 2022/01/ MC-EnC, shall extend this report to include the Contracting Parties. To the extent the reportcovers bidding zones located outside the Continental Europe synchronous area, the Energy Community Secretariat shall <…> coordinate the contributions by the transmission system operators concerned to the report. 3. In order to ensure an optimal configuration of bidding zones, a bidding zone review shall be carried out for the Contracting Parties for bidding zones in the same capacity calculation region established in accordance with Article 15 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, at the latest six months following the first report by the ENTSO for Electricity in accordance with paragraph 2, but not later than 31 December 2025. That review shall		

to: 3.1 establish a national or multinational action plan for increase of the cross-zonal capacity of the current Bidding Zone configuration pursuant to article 31 of this law or, 3.2 review and adjust the Bidding Zone configuration causing structural congestions. 4. The decision from paragraph 3 of this Article shall be notified to the Energy Community Secretariat and the ECRB without delay. 5. In case the Government decides to adjust the Bidding Zone configuration pursuant to subparagraph 3.2. of this Article, the Transmission System Operator and the Regulator shall apply the Procedure for Biding Zone border definition, review and adjustment, approved by the Government, with a view, within six (6) months from the notification referred to in paragraph 4 of this Article, to reach a unanimous decision with the affected and interested Contracting Parties in the Capacity Calculation Region on the modified Biding Zone borders configuration. Any comments on the Biding Zone modification submitted by other Contracting Parties or EU Members States in the Capacity Calculation Region shall be taken into account. The relevant stakeholders and network users shall be consulted before adopting a decision on the new Biding Zone configuration. The decision shall specify the date of implementation taking into consideration	identify all structural congestions and shall include an analysis of different configurations of bidding zones in a coordinated manner with the involvement of affected stakeholders from all relevant Contracting Parties and Member States, in accordance with Articles 32 and 33 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/ MC-EnC. Before performing any of its tasks pursuant to those provisions, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No2022/01/MC-EnC, shall consult the Energy Community Regulatory Board. <….> 4. <….> 5. The bidding zone review shall take into account the methodology and assumptions developed pursuant to Article 14 paragraph 5 of Regulation (EU) 2019/943. <….> 6. <…. 7. Where structural congestion has been identified in the report pursuant to paragraph 2 of this Article or in the bidding zone review pursuant to this Article or by one or more transmission system operators in their control areas in a report approved by the competent regulatory authority, the Contracting Party with identified structural congestion shall, in cooperation with its transmission system operators, decide, within six months of receipt of the report, either to		

the forward trade of electricity, and establish appropriate transitional arrangements. 6. The Decision on the Biding Zone borders configuration shall be notified to the Energy Community Secretariat and the ECRB. In case the decision of paragraph 5 of this Article is not reached within the indicated period, the Regulator shall without delay notify the ECRB. Any corresponding decision on the Biding Zone borders modification adopted by the Energy Community Secretariat, ECRB or ACER, received within a period of six (6) months from the notification on the failure, shall be duly considered, adopted and applied.	establish national or multinational action plans pursuant to Article 15, or to review and amend its bidding zone configuration. Those decisions shall be immediately notified to the Energy Community Secretariat and to the Energy Community Regulatory Board. 8. For those Contracting Parties that have opted to amend the bidding zone configuration pursuant to paragraph 7, the relevant Contracting Parties in the same capacity calculation region established in accordance with Article 15 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, shall reach a unanimous decision within six months of the notification referred to in paragraph 7. Other Members States and Contracting Parties in the same capacity calculation region may submit comments to the relevant Contracting Parties, who should take account of those comments when reaching their decision. The decision shall be reasoned and shall be notified to the Energy Community Secretariat and the Energy Community Regulatory Board. In the event that the relevant Contracting Parties fail to reach a unanimous decision within those six months, they shall immediately notify the Energy Community Regulatory Board thereof. As a measure of last resort, the Energy Community Regulatory Board and after consulting the Energy Community Secretariat, shall adopt a decision whether to amend or maintain the bidding zone		

	configuration in and between those Contracting Parties by six months after receipt of such a notification. 9. Contracting Parties and the Energy Community Regulatory Board shall consult relevant stakeholders before adopting a decision under this Article. 10. Any decision adopted under this Article shall specify the date of implementation of any changes. That implementation date shall balance the need for expeditiousness with practical considerations, including forward trade of electricity. The decision may establish appropriate transitional arrangements. 11. <….> **Regulation (EU) 2019-942** **Article 3** **General tasks** 1. <…> 2. At ACER's request, the regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, the ENTSO for Gas, the regional coordination centres, the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators established by Procedural Act No 2018/01/MC-EnC, the transmission system operators and the nominated electricity market operators shall provide to ACER the information necessary for the purpose of carrying out ACER's tasks		

	under this Regulation, unless ACER has already requested and received such information. For the purpose of information requests as referred to in the first subparagraph, ACER shall have the power to issue decisions. In its decisions, ACER shall specify the purpose of its request, shall make a reference to the legal basis under which the information is requested, and shall state a time limit within which the information is to be provided. That time limit shall be proportionate to the request. ACER shall use confidential information received pursuant to this Regulation only for the purpose of carrying out the tasks assigned to it in this Regulation. ACER shall ensure the appropriate data protection of the information pursuant to Article **41 of Regulation (EU) 2019/942.**		
Article 31 **Action plan for increase of cross-zonal capacity** 1. In case the Government brings a decision pursuant to article 30 subparagraph 3.1. of this law, to increase the cross-zonal capacity in the Biding Zone without modification of Biding Zone borders configuration, on the proposal of the Transmission System Operator and in cooperation with the Regulator, it shall adopt an action plan to reduce the identified structural congestions in the transmission network or the interconnection lines with a concrete timetable for implementing the corresponding measures within a period of	**Regulation (EU)2019/943 Article 15** **Action plans** 1. Following the adoption of a decision pursuant to Article 14(7), the Contracting Party with identified structural congestion shall develop an action plan in cooperation with its regulatory authority. That action plan shall contain a concrete timetable for adopting measures to reduce the structural congestions identified within four years of the adoption of the decision pursuant to Article 14(7). 2. Irrespective of the concrete progress of the action plan, Contracting Parties shall	Fully compliant	The new article partially transposes the provisions from Regulation 943 for the establishment and implementation of an action plan for the management of congestion by increasing the interzonal transmission capacity in the interconnectors following a linear trajectory to reach the set objective of the minimum level by 2027, including cooperation his with RCC. Full transposition requires the development and adoption of a Procedure for the coordinated linear increase of interzonal capacity, as part of the Transmission Network

four (4) years from the adoption of the decision. 2. Irrespective of the implementation of the action plan of paragraph 1 of this Article, the Regulator, together with the Transmission System Operator shall implement measures to ensure that the cross-zonal capacity on the borders of the Republic of Kosovo available for trade is increased, on annual basis, in such a way to reach the minimum capacity threshold determined in Article 32 paragraph 7 of this law by 31 December 2027. 3. The annual increases referred to in paragraph 2 of this Article shall be achieved by means of a linear trajectory, with a starting point being the higher value between the allocated capacity on the critical border or the critical network element in the year before the adoption of the action plan, and the average capacity during the period of three (3) years before adoption of the action plan. In the course of the implementation of the action plan the capacity made available for cross-zonal trade pursuant to Article 32 paragraph 7 of this law shall be at least equal to the values of the linear trajectory, including by use of remedial actions in the Capacity Calculation Region. The Transmission System Operator shall bear the costs for the remedial actions necessary to achieve the linear trajectory or to make available cross-zonal capacity at the borders or on critical network elements concerned by the action plan. 4. In the course of the	ensure that without prejudice to derogations granted under Article 16(9) or deviations under Article 16(3), the cross-zonal trade capacity is increased on an annual basis until the minimum capacity provided for in Article 16(8) is reached. That minimum capacity shall be reached by 31 December 2027. Those annual increases shall be achieved by means of a linear trajectory. The starting point of that trajectory shall be either the capacity allocated at the border or on a critical network element in the year before adoption of the action plan or the average during the three years before adoption of the action plan, whichever is higher. Contracting Parties shall ensure that, during the implementation of their action plans the capacity made available for cross-zonal trade to be compliant with Article 16(8) is at least equal to the values of the linear trajectory, including by use of remedial actions in the capacity calculation region. 3. The cost of the remedial actions necessary to achieve the linear trajectory referred to in paragraph 2 or make available cross-zonal capacity at the borders or on critical network elements concerned by the action plan shall be borne by the Contracting Party or Contracting Parties implementing the action plan. 4. On an annual basis, during the implementation of the action plan and within six months of its expiry, the relevant transmission system operators shall assess for the previous 12 months		Code.

implementation of the action plan and within six (6) months from its expiry, the Transmission System Operator shall assess, on annual basis, if during the previous 12 months the referent available cross-zonal capacity from paragraph 3 of this Article complied with the linear trajectory target and if, from 1 January 2028, the minimum capacity threshold determined in Article 32 paragraph 7 of this Law has been achieved. The assessment shall be presented in a report along with all the relevant data, approved by the Regulator and submitted to the ECRB. 5. The Transmission System Operator may accomplish the activities of this Article and compile and share the action plan of paragraph 1 of this Article in cooperation with one or more transmission system operators from the Capacity Calculation Region. In this case, the Transmission System Operator shall fulfil its part of the obligations indicated in paragraph 4 of this Article, develop independent contributions related to the transmission network of the Republic of Kosovo and, after their approval by the Regulator, contribute to the common action plan and targets within the Bidding Zone. The Regulator and the Transmission System Operator shall cooperate respectively with the regulatory authorities and Transmission System Operators from the Capacity Calculation Region, as stipulated in the Procedure for coordinated increase of cross-zonal capacity, developed and defined in the Transmission Grid Code.	whether the available cross-border capacity has reached the linear trajectory or, from 1 January 2028, the minimum capacities provided for in Article 16(8) have been achieved. They shall submit their assessments to the Energy Community Regulatory Board and to the relevant regulatory authorities. Before drafting the report, each transmission system operator shall submit its contribution to the report, including all the relevant data, to its regulatory authority for approval. 5. For those Contracting Parties for which the assessments referred to in paragraph 4 demonstrate that a transmission system operator has not complied with the linear trajectory, the relevant Contracting Parties shall, within six months of receipt of the assessment report referred to in paragraph 4, decide unanimously whether to amend or maintain the bidding zone configuration within and between those Contracting Parties. In their decision, the relevant Contracting Parties should take account of any comments submitted by other Member States or Contracting Parties. The relevant Contracting Parties' decision shall be substantiated and shall be notified to the Energy Community Secretariat and the Energy Community Regulatory Board. The relevant Contracting Parties shall notify the Energy Community Secretariat immediately if they fail to reach a unanimous decision within the timeframe laid down. Within six months of receipt of		

6. In case the assessment referred to in paragraph 4 of this Article shows that the Transmission System Operator has failed to comply with the linear trajectory the Regulator and the Transmission System Operator shall cooperate with the competent authorities and transmission system operators from those Contracting Parties which has also failed the same obligations, aiming to reach, within six (6) months of the receipt of the assessment report of paragraph 4 of this Article, an unanimous decision of all concerned parties whether to amend or withhold the Bidding Zone configuration in a procedure as indicated in Article 30, paragraph 5 of this Law. In the decision the Regulator should take into account any comments submitted by other EU Member States or Contracting Parties. The decision shall be substantiated and submitted to the Energy Community Secretariat and to the ECRB. 7. In case the Regulator and the Transmission System Operator fail to reach the unanimous decision of paragraph 6 of this Article within the specified timeframe, The Regulator shall, without delay notify the Energy Community Secretariat, and apply any decision whether to amend or withhold the bidding zone configuration adopted by the Secretariat within a period of six (6) months from the notification. 8. In case a structural congestion in the transmission network of the Republic of Kosovo is identified within the period of six months before the expiry of the timeframe of the action plan referred to in	such notification, the Energy Community Secretariat, as a last resort and after consulting the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, the Energy Community Regulatory Board and the relevant stakeholders shall adopt a decision whether to amend or maintain the bidding zone configuration in and between those Contracting Parties. 6. Six months before the expiry of the action plan, the Contracting Parties with identified structural congestion shall decide whether to address remaining congestion by amending its bidding zone or whether to address remaining internal congestion with remedial actions for which it shall cover the costs. 7. Where no action plan is established within six months of identification of structural congestion pursuant to Article 14(7), the relevant transmission system operators shall, within 12 months of identification of such structural congestion, assess whether the available cross-border capacity has reached the minimum capacities provided for in Article 16(8) during the previous 12 months and shall submit an assessment report to the relevant regulatory authorities and to the Energy Community Regulatory Board. Before drafting the report, each transmission system operator shall send its contribution to the report, including all relevant data, to its national regulatory authority for approval. Where the assessment demonstrates that a		

paragraph 1 of this Article, upon a proposal provided by the Transmission System Operator, the Regulator shall decide whether to make an attempt to address the remaining congestion by amending the Bidding Zone configuration in a procedure pursuant to Article 30, or to address remaining internal congestion with temporary remedial actions for which the costs shall be covered by the Transmission System Operator. 9. In case no action plan is established within the period of six (6) months from the identification of structural congestions pursuant to Article 30, paragraph 3 of this Law, the Transmission System Operator shall, within 12 months from the identification of the congestion, assess whether, during the previous 12 months, the available cross-zonal capacity has reached the minimum capacity threshold determined in Article 32, paragraph 7 of this Law, and shall submit a report to the Regulator. The Regulator shall without delay notify the Energy Community Secretariat and the ECRB. 10. In case the assessment referred to in paragraph 9 demonstrates that transmission system operators have not complied with the minimum capacity, the decision-making process laid down in paragraph 6 of this Article shall apply.	transmission system operator has not complied with the minimum capacity, the decision-making process laid down in paragraph 5 of this Article shall apply. **Regulation (EU) 2018/942** **Article 3** **General tasks** 1. <…> 2. At ACER's request, the regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, the ENTSO for Gas, the regional coordination centres, the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators established by Procedural Act No 2018/01/MC-EnC, the transmission system operators and the nominated electricity market operators shall provide to ACER the information necessary for the purpose of carrying out ACER's tasks under this Regulation, unless ACER has already requested and received such information. For the purpose of information requests as referred to in the first subparagraph, ACER shall have the power to issue decisions. In its decisions, ACER shall specify the purpose of its request, shall make a reference to the legal basis under which the information is requested, and shall state a time limit within which the information is to be provided. That time limit shall be proportionate to the request. ACER shall use confidential information received pursuant to this Regulation only		

	for the purpose of carrying out the tasks assigned to it in this Regulation. ACER shall ensure the appropriate data protection of the information pursuant to Article 41 of Regulation (EU) 2019/942.		
Article 32 **General principles of capacity allocation and congestion management** 1. The Transmission System Operator shall offer to the market participants maximum available capacity on the interconnectors and in the parts of the transmission network of the Republic of Kosovo most affected by the cross-border flows, subject to compliance with the applied security and safety standards for transmission system operation in accordance with this law, the Market Rules and other legislative acts developed on the basis of this Law and the international agreements binding for the Republic of Kosovo including the Energy Community Treaty and the agreements and obligations from the cooperation within the ENTSO-E, while not threatening the security of electricity supply in the Republic of Kosovo or any other Energy Community Contracting Party or EU Member State. 2. The Transmission System Operator shall address network congestions by applying: 2.1 non-discriminatory and market-based measures, including redispatching and countertrading, designed to provide economic signals to market participants and other transmission system operators involved;	**Regulation 2019/943** **Article 16** **General principles of capacity allocation and congestion management** 1. Network congestion problems between the Parties to the Energy Community shall be addressed with non-discriminatory market-based solutions which give efficient economic signals to the market participants and transmission system operators involved. Network congestion problems shall be solved by means of non-transaction-based methods, namely methods that do not involve a selection between the contracts of individual market participants. When taking operational measures to ensure that its transmission system remains in the normal state, the transmission system operator shall take into account the effect of those measures on neighbouring control areas and coordinate such measures with other affected transmission system operators as provided for in Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 2. Transaction curtailment procedures shall be used only in emergency situations, namely where the transmission system operator must act in an expeditious manner and redispatching or	Partially compliant	Important amendment of Article 57 of the existing law (Management of cross-border flow) Partially transposes the provisions from Regulation 943 on criteria and measures for congestion management including cooperation with the RCC, and sets a target for 70% of the net interconnection capacity to be available on the market until 2027. The article partially transposes the criteria for the distribution of interzonal capacity in both explicit and implicit auctions. The full transposition requires the development and approval of a Procedure for cross-border congestion corrective actions and the Procedure for the distribution of interzonal capacities and congestion management, as part of the Transmission Network Code.

2.2 non-transaction-based methods, such that do not involve prioritization or selection between contracts of individual market participants; 2.3 operational measures to ensure normal state of operation of the transmission system taking into account the effect of those measures on the neighbouring control areas, in coordination with the other affected transmission system operators; 2.4 transaction curtailments of the allocated capacity only in emergency situations when the Transmission System Operator must act in expeditious manner, and when redispatching or countertrading is not available, provided that any such procedure is applied in a proportionate and non-discriminatory manner; 2.5 financial compensation, except in cases of force majeure, to the affected market participants that have been allocated transmission capacity, for any curtailment referred to in subparagraph 2.4. of this article. 3. The Transmission System Operator shall provide the Regional Coordination Centre all the data required for calculation of the cross-zonal capacities, including data on the technical availability of any remedial actions for congestion management not including load shedding 4. Where the Regional Coordination Centre has reported that those available remedial actions provided in the Capacity Calculation Region including from the neighbouring capacity calculation regions	countertrading is not possible. Any such procedure shall be applied in a non-discriminatory manner. Except in cases of force majeure, market participants that have been allocated capacity shall be compensated for any such curtailment. 3. Regional coordination centres shall carry out coordinated capacity calculation in accordance with paragraphs 4 and 8 of this Article, as provided for in point (a) of Article 37(1) and in Article 42(1). Regional coordination centres shall calculate cross-zonal capacities respecting operational security limits using data from transmission system operators including data on the technical availability of remedial actions, not including load shedding. Where regional coordination centres conclude that those available remedial actions in the capacity calculation region or between capacity calculation regions are not sufficient to reach the linear trajectory pursuant to Article 15(2) or the minimum capacities provided for in paragraph 8 of this Article while respecting operational security limits, they may, as a measure of last resort, set out coordinated actions reducing the cross-zonal capacities accordingly. Transmission system operators may deviate from coordinated actions in respect of coordinated capacity calculation and coordinated security analysis only in accordance with Article 42(2).		

are not sufficient to reach the linear trajectory pursuant to Article 31, paragraph 3 of this Law or the minimum capacities provided for in paragraph 7 of this Article while respecting operational security limits and, as a measure of last resort, has set out coordinated actions reducing the cross-zonal capacities, the Transmission System Operator may decide, upon approval and under supervision from the Regulator, to deviate from the coordinated actions set out by the Regional Coordination Centre. The Transmission System Operator may deviate with respect to the coordinated capacity calculation and coordinated security analysis only in accordance with Article 38 of this Law. 5. Provided that every three (3) months the Transmission System Operator and the Regulator receive from the Regional Coordination Centre a report on the reduction of capacity or deviation from coordinated actions pursuant to paragraph 4 of this Article, which assesses the incidences and provides recommendations on how to avoid such deviations, and if ACER, acting in accordance with its powers conferred under the Energy Community legislative framework has submitted to the Regulator, directly or through the ECRB, an opinion that the prerequisites for a deviation pursuant to paragraph 4 of this Article are not fulfilled, or are of a structural nature, the Regulator shall verify the opinion of ACER and shall take appropriate action against the Transmission System Operator, or the	By 3 months after the entry into operation of the regional coordination centres pursuant to Article 35 of this Regulation and every three months thereafter, the regional coordination centres shall submit a report, corresponding to the reports submitted pursuant to Article 16(3) of the Regulation (EU) 2019/943, to the relevant regulatory authorities, to the Energy Community Regulatory Board and, to the extent Member States are affected, to the Agency for the Cooperation of Energy Regulators on any reduction of capacity or deviation from coordinated actions pursuant to the second subparagraph and shall assess the incidences and make recommendations, if necessary, on how to avoid such deviations in the future. If the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, or the Energy Community Regulatory Board concludes that the prerequisites for a deviation pursuant to this paragraph are not fulfilled or are of a structural nature, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, or the Energy Community Regulatory Board shall submit an opinion to the relevant regulatory authorities, to the European Commission and to the Energy Community Secretariat. Before issuing an opinion, the Energy Community Regulatory Board and the Agency for the		

Regional Coordination Centre, pursuant to this Law and the relevant Law on Energy Regulator. Any deviations of a structural nature shall be addressed in an action plan referred to in Article 32 paragraph 1 of this Law, or in an update of an existing action plan. 6. The Transmission System Operator shall use countertrading and redispatch, including cross-border redispatch, to maximize available capacities and reach the minimum capacity threshold provided for in the paragraph 7 of this Article. A coordinated and non-discriminatory procedure for cross-border congestion remedial actions shall be applied to enable such maximization, following the implementation of a redispatching and counter-trading cost-sharing methodology, developed by the Transmission System Operator and approved by the Regulator. The Transmission System Operator shall not limit the volume of available interconnection capacity as a means for solving congestions inside its bidding zone or for managing flows resulting from internal transactions within the bidding zone 7. Without prejudice to the deviations from paragraph 4 of this Article, the derogations from paragraph 10 of this Article, and the exemptions from Article 38 of this Law, the maximum transmission capacity threshold criteria are considered to be met where the following minimum levels of available capacity for cross-zonal	Cooperation of Energy Regulators shall consult each other. The competent regulatory authorities shall take appropriate action against transmission system operators or regional coordination centres pursuant to Article 59 or 62 of Directive EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, if the prerequisites for a deviation pursuant to this paragraph were not fulfilled. Deviations of a structural nature shall be addressed in an action plan referred to in Article 14(7) or in an update of an existing action plan. 4. The maximum level of capacity of the interconnections and the transmission networks affected by cross-border capacity between Parties to the Energy Community shall be made available to market participants complying with the safety standards of secure network operation. Counter- trading and redispatch, including cross-border redispatch, shall be used to maximise available capacities to reach the minimum capacity provided for in paragraph 8. A coordinated and non- discriminatory process for cross-border remedial actions shall be applied to enable such maximisation, following the implementation of a redispatching and counter-trading cost-sharing methodology. 5. Capacity shall be allocated by means of explicit capacity auctions or implicit auctions including both capacity and energy. Both methods may coexist on the		

trade are reached: 7.1 for borders using coordinated net-transmission-capacity auctions, the minimum capacity shall be 70% of the transmission capacity, respecting the operational security limits after deduction of contingencies; 7.2 for borders using a flow-based capacity calculation approach, the minimum capacity shall be a margin set in the capacity calculation process as available for flows induced by cross-zonal exchange. The margin shall be 70 % of the capacity respecting operational security limits of internal and cross-zonal critical network elements, taking into account contingencies; 7.3 the total amount of 30% of the capacity can be used for the reliability margins, loop flows and internal flows on each critical network element. 8. Capacity shall be allocated through explicit auctions, or implicit auctions including both transmission capacity and energy, or both. Both methods may be applied on the same interconnection simultaneously and complementarily, including for the purpose of continuous intraday trading. Capacity may be traded on secondary market, provided that the Transmission System Operator is informed sufficiently in advance, under conditions which are defined in the Procedure of paragraph 16 of this Article. The Transmission System Operator may refuse a secondary capacity transaction, in which case the refusal shall be clearly and	same interconnection. For intraday trade, continuous trading, which may be complemented by auctions, shall be used. 6. In the case of congestion, the valid highest value bids for network capacity, whether implicit or explicit, offering the highest value for the scarce transmission capacity in a given timeframe, shall be successful. Other than in the case of new interconnectors which benefit from an exemption under Article 7 of Reg20 ulation (EC) No 1228/2003, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC, Article 17 of Regulation (EC) No 714/2009, as adapted and adopted by Ministerial CouncilDecision 2011/02/MC-EnC, or Article 63 of this Regulation, establishing reserve prices in capacity-allocation methods shall be prohibited. 7. Capacity shall be freely tradable on a secondary basis, provided that the transmission system operator is informed sufficiently in advance. Where a transmission system operator refuses any secondary trade (transaction), this shall be clearly and transparently communicated and explained to all the market participants by that transmission system operator and notified to the regulatory authority. 8. Transmission system operators shall not limit the volume of interconnection capacity to be made available to market participants as a means of solving congestion inside their own bidding zone or as a means of managing flows resulting		

transparently communicated and justified to all market participants dully in advance, and notified to the Regulator. The Transmission System Operator shall offer to the market any capacity that has not been used in the primary or secondary market , in an open, transparent and non-discriminatory manner in a different timeframe. 9. In case of congestion, the valid highest value bids for network capacity, whether implicit or explicit, offered in a given timeframe, shall be successful. Other than in the case of new interconnectors which benefit exemption from third-party access under Article 38 of this Law, establishing reserve capacity prices in a capacity allocation methods shall be prohibited. As far as it is technically possible, the Transmission System Operator shall net-out the capacity requirements of electricity flows in opposite directions over the congested interconnection line, in order to use that line to its maximum capacity. Having full regard to network security, transactions that relieve the congestion shall not be refused. 10. Upon request from the Transmission System Operator, with a consent from all the regulators of the Capacity Calculation Region and a published reasoned justification, the Regulator may grant a derogation from the requirement for minimum level of available capacity of paragraph 7 of this article, for a limited period of time of no more than one (1) year at a time or, provided that the	from transactions internal to bidding zones. Without prejudice to the application of the derogations under paragraphs 3 and 9 of this Article and to the application of Article 15(2), this paragraph shall be considered to be complied with where the following minimum levels of available capacity for cross-zonal trade are reached: (a) for borders using a coordinated net transmission capacity approach, the minimum capacity shall be 70 % of the transmission capacity respecting operational security limits after deduction of contingencies, as determined in accordance with Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by MinisterialCouncil Decision 2022/03/MC-EnC; (b) for borders using a flow-based approach, the minimum capacity shall be a margin set in the capacity calculation process as available for flows induced by cross-zonal exchange. The margin shall be 70 % of the capacity respecting operational security limits of internal and cross- zonal critical network elements, taking into account contingencies, as determined in accordance with Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. The total amount of 30 % can be used for the reliability margins, loop flows and internal flows on each critical network element. 9. At the request of the transmission system operators in a capacity calculation		

extent of the derogation decreases significantly after the first year, up to a maximum of two (2) years. The extent of such derogations shall be limited to what is strictly necessary to maintain operational security, and shall avoid discrimination between internal and cross-zonal exchanges. Specific conditions and steps for application of a derogation shall be defined in the procedure of paragraph 16 of this article. 11. Before granting a derogation pursuant to paragraph 10 of this Article, the Regulator shall consult the regulatory authorities of other EU Member States and Energy Community Contracting Parties from the affected Capacity Calculation Region. Where a regulatory authority disagrees with the proposed derogation, the Regulator shall address the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the ACER, to decide whether the derogation should be granted. The justification and reasons for the derogation shall be published. Pursuant to a granted derogation, the Transmission System Operator shall develop and publish a methodology and define projects that shall provide a long-term solution to the issue that the derogation seeks to address. The derogation shall expire when its time limit is reached or when a solution to the issue is applied, whichever is earlier. 12. As far as it is technically possible, the Transmission System Operator shall net-out the capacity requirements of electricity flows in opposite directions over	region, the relevant regulatory authorities may grant a derogation from paragraph 8 on foreseeable grounds where necessary for maintaining operational security. Such derogations, which shall not relate to the curtailment of capacities already allocated pursuant to paragraph 2, shall be granted for no more than one-year at a time, or, provided that the extent of the derogation decreases significantly after the first year, up to a maximum of two years. The extent of such derogations shall be strictly limited to what is necessary to maintain operational security and they shall avoid discrimination between internal and cross-zonal exchanges. Before granting a derogation, the relevant regulatory authority shall consult the regulatory authorities of other Member States and Contracting Parties forming part of the affected capacity calculation regions. Where a regulatory authority disagrees with the proposed derogation, the Energy Community Regulatory Board and, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, shall decide whether it should be granted pursuant to Article 62(1)(f) of Directive (EU) 2019/944, including as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. The justification and reasons for the derogation shall be		

the congested interconnection line, in order to use that line to its maximum capacity. Having full regard to network security, transactions that relieve the congestion shall not be refused. 13. The market participants shall confirm to the Transmission System Operator their intention to use the allocated transmission capacity within a deadline sufficiently in advance of the activation time. The Transmission System Operator shall make available to the market, in an open, transparent and non-discriminatory manner, any capacity for which the intention to be used is not duly confirmed. 14. The financial consequences of a failure to fulfill the obligations related to the allocation of capacity shall be attributed to the Transmission System Operator or the NEMO, depending on who is responsible for such a failure. The market participant who fails to use the allocated transmission capacity that has been confirmed for activation pursuant to paragraph 13 of this Article, or fails to trade on the secondary market or to return back to the Transmission System Operator the unused allocated capacity in due time, shall lose any outstanding rights to the use of that capacity and shall pay a cost-reflective, justified and proportionate charge. In case the Transmission System Operator does not provide the confirmed transmission capacity it shall pay the market participant due compensation for the loss of capacity rights, but not for any consequential losses. The concrete reimbursement rules and	published. Before taking a decision, the Energy Community Regulatory Board and the Agency for the Cooperation of Energy Regulators shall consult each other. Where a derogation is granted, the relevant transmission system operators shall develop and publish a methodology and projects that shall provide a long-term solution to the issue that the derogation seeks to address. The derogation shall expire when the time limit for the derogation is reached or when the solution is applied, whichever is earlier. 10. Market participants shall inform the transmission system operators concerned within a reasonable period in advance of the relevant operational period whether they intend to use allocated capacity. Any allocated capacity that is not going to be used shall be made available again to the market, in an open, transparent and non-discriminatory manner. 11. As far as technically possible, transmission system operators shall net the capacity requirements of any power flows in opposite directions over the congested interconnection line in order to use that line to its maximum capacity. Having full regard to network security, transactions that relieve the congestion shall not be refused. 12. The financial consequences of a failure to honour obligations associated with the allocation of capacity shall be attributed to the transmission system operators or NEMOs who are responsible for such a failure. Where market		

calculation methodology in respect of the financial consequences shall be laid out by the Transmission System Operator in advance, approved by the Regulator and published. 15. When allocating the costs of a remedial actions between the involved transmission system operators, the Regulator in coordination with the other respective regulatory authorities, shall analyze to what extent the flows resulting from transactions internal to a bidding zone observed contribute to the congestion on the interconnector with a neighbouring bidding zone, and allocate the costs based on the contribution of the flows to the congestion, to the transmission system operators of the bidding zone creating such flows, except for the costs induced by flows resulting from transactions internal to a bidding zone that are below the level that could be expected without any structural congestion in the bidding zone. That level is jointly analyzed by all transmission system operators in a Capacity Calculation Region and defined for each individual bidding zone border and approved by all regulatory authorities in the Capacity Calculation Region. 16. In order to closely define and regulate the activities from this Article, the Transmission System Operator shall develop rules and procedures which shall implement the relevant terms and conditions or methodologies provided by the network codes and guidelines of Article 13 subparagraph 2.1 of this Law as	participants fail to use the capacity that they have committed to use, or, in the case of explicitly auctioned capacity, fail to trade capacity on a secondary basis or give the capacity back in due time, those market participants shall lose the rights to such capacity and shall pay a cost-reflective charge. Any cost-reflective charges for the failure to use capacity shall be justified and proportionate. If a transmission system operator does not fulfil its obligation of providing firm transmission capacity, it shall be liable to compensate the market participant for the loss of capacity rights. Consequential losses shall not be taken into account for that purpose. The key concepts and methods for the determination of liabilities that accrue upon failure to honour obligations shall be set out in advance in respect of the financial consequences, and shall be subject to review by the relevant regulatory authority. 13. When allocating costs of remedial actions between transmission system operators, regulatory authorities shall analyse to what extent flows resulting from transactions internal to bidding zones contribute to the congestion between two bidding zones observed, and allocate the costs based on the contribution to the congestion to the transmission system operators of the bidding zones creating such flows except for costs induced by flows resulting from transactions internal to bidding zones that		

appropriate, and which shall be approved by the Regulator and published.	are below the level that could be expected without structural congestion in a bidding zone. That level shall be jointly analysed and defined by all transmission system operators in a capacity calculation region for each individual bidding zone border, and shall be subject to the approval of all regulatory authorities in the capacity calculation region.		
Article 33 **Allocation of cross-zonal capacity across timeframes** 1. The Transmission System Operator shall develop and apply and submit it to the Regulator for approval an appropriate structure for efficient allocation of cross-zonal capacity across the day-ahead, intraday and balancing timeframes.. 2. The Transmission System Operator shall recalculate available cross-zonal transmission capacity after each day-ahead gate closure and after each intraday gate closure times. Based on the calculations, in the following capacity allocation process the Transmission System operator shall offer the whole available capacity including capacity dedicated to the corresponding timeframe, plus any remaining capacity not previously allocated and any capacity released by physical transmission right holders from previous allocations 3. In developing the allocation structure, the Transmission System Operator shall take into account: 3.1 the characteristics of the markets;	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 17** **Allocation of cross-zonal capacity across timeframes** 1. Transmission system operators of Member States and Contracting Parties shall recalculate available cross-zonal capacity at least after day-ahead gate closure times and after intraday cross-zonal gate closure times. Transmission system operators shall allocate the available cross-zonal capacity plus any remaining cross-zonal capacity not previously allocated and any cross-zonal capacity released by physical transmission right holders from previous allocations in the following cross-zonal capacity allocation process. 2. Transmission system operators shall propose an appropriate structure for the allocation of cross-zonal capacity across timeframes, including day-ahead, intraday and balancing. That allocation structure shall be subject to review by the relevant regulatory authorities. In drawing up their	Partially compliant	The new article Transposes the provisions from Regulation 943 on the criteria for the effective use of the remaining transmission capacities in the allocation process in different time frames such as future time frames, one day before and intraday and balancing (in real time). More details will be transposed in the Procedure for the allocation of interzonal capacities and congestion management.

3.2 the operational conditions of the electricity system, such as the implications of netting firmly declared schedules; 3.3 the level of harmonization of the percentages allocated to different timeframes and the timeframes adopted for the different cross-zonal capacity allocation mechanisms that are already in place. 4. Where cross-zonal day-ahead transmission capacity is available after the day-ahead gate closure, the Transmission System Operator shall use such capacity for allocation in the intraday timeframe. Where cross-zonal intraday transmission capacity is available after the intraday cross-zonal gate closure time, the Transmission System Operator shall use such capacity for the exchange of balancing energy or for imbalance netting. 5. Where cross-zonal capacity is allocated for the exchange of balancing capacity or for sharing reserves in accordance with Article 50, the Transmission System Operator shall use methodologies developed in accordance with the provisions from the Guideline on electricity balancing, indicated in Article 13 subparagraph 2.1 of this Law. The Transmission System Operator shall not increase the reliability margin calculated pursuant to the methodology developed in accordance with the provisions from the Guideline on capacity allocation and congestion management, indicated in Article 13, subparagraph 2.1 of this Law, due to the exchange of balancing capacity or sharing of reserves.	proposal, the transmission system operators shall take into account: (a) the characteristics of the markets; (b) the operational conditions of the electricity system, such as the implications of netting firmly declared schedules; (c) the level of harmonisation of the percentages allocated to different timeframes and the timeframes adopted for the different cross-zonal capacity allocation mechanisms that are already in place. 3. Where cross-zonal capacity is available after the intraday cross-zonal gate closure time, transmission system operators shall use the cross-zonal capacity for the exchange of balancing energy or for the operation of the imbalance netting process. 4. Where cross-zonal capacity is allocated for the exchange of balancing capacity or sharing of reserves pursuant to Article 6(8) of this Regulation, transmission system operators shall use the methodologies developed in accordance with Regulation (EU) 2017/2195, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 5. Transmission system operators shall not increase the reliability margin calculated pursuant to Regulation.		

	(EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, due to the exchange of balancing capacity or sharing of reserves		
Article 34 **Congestion income** 1. The Transmission System Operator shall develop a procedure for the calculation and distribution of congestion income which shall neither distort the allocation process in favor of any party requesting capacity or energy, nor provide a disincentive to reduce congestion. The procedure shall be subject to review and approval by the Regulator. 2. Congestion management associated with a specified timeframe may generate revenues only in the event of congestion which arises in the transmission capacity allocated for use within that timeframe. Congestion fees shall not be calculated or charged for congestion caused by new interconnectors which benefit from an exemption from third party access under article 38 of this law. 3. In the allocation of any income resulting from congestion of cross-zonal transmission capacity priority shall be given to: 3.1 guaranteeing the actual availability of the allocated capacity including compensation for the guaranteed capacity not delivered; 3.2 maintaining or increasing cross-zonal capacities by optimizing the usage of existing interconnections through coordinated remedial actions of article 31,	**Regulation 2019/943 Congestion income** 1.Congestion-management procedures associated with a pre-specified timeframe may generate revenue only in the event of congestion which arises for that timeframe, except in the case of new interconnectors which benefit from an exemption under Article 63 of this Regulation, Article 17 of Regulation (EC) No 714/2009, as adapted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC- EnC or Article 7 of Regulation (EC) No 1228/2003, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC. The procedure for the distribution of those revenues shall be subject to review by the regulatory authorities and shall neither distort the allocation process in favour of any party requesting capacity or energy nor provide a disincentive to reduce congestion. 2. The following objectives shall have priority with the respect to the allocation of any revenues resulting from the allocation of cross-zonal capacity: (a) guaranteeing the actual availability of the allocated capacity including firmness compensation; or (b) maintaining or increasing cross-zonal	Partially compliant	The new Article Transposes the provisions of Regulation 943 on the sources and treatment of congestion income and the principles of their disbursement and reporting. More details are expected to be transposed in a Procedure for the disbursement of congestion revenue which should be approved as an appendix to the Transmission Network Code.

paragraph 3 of this law or, 3.3 covering the costs from network investments that are relevant for the reduction of congestions or increase of the capacity on the interconnectors pursuant to article 32 of this law, as applicable. 4. In case all the priority expenses of paragraph 3 of this article have been adequately accomplished, the residual revenues may be taken into account by the Regulator as income when applying the methodology for calculating or fixing the network tariffs. 5. Any residual income shall be placed on a separate internal account of the Transmission System Operator until such a time as it can be used for the purposes set out in paragraph 3 of this article. 6. The distribution of the residual congestion incomes of paragraph 5 of this Article shall be determined through the procedure of paragraph 1 of this Article and by applying the Congestion Income Distribution Methodology adopted by ACER, in accordance with the provisions from the Guideline on capacity allocation and congestion management, indicated in Article 13, subparagraph 2.1 of this Law. The Transmission System Operator shall establish in advance, on annual basis, a plan on how the congestion income will be used in the forthcoming period and shall provide report to the Regulator on the actual use of that income. 7. The Regulator shall develop a report on the use of the congestion income, including:	capacities through optimization of the usage of existing interconnectors by means of coordinated remedial actions, where applicable, or covering costs resulting from network investments that are relevant to reduce interconnector congestion 3. Where the priority objectives set out in paragraph 2 have been adequately fulfilled, the revenues may be used as income to be taken into account by the regulatory authorities when approving the methodology for calculating network tariffs or fixing network tariffs, or both. The residual revenues shall be placed on a separate internal account line until such a time as it can be spent for the purposes set out in paragraph 2. 4. The use of revenues in accordance with point (a) or (b) of paragraph 2 shall be subject to the methodology adopted by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators in accordance with Article 19(4) of Regulation (EU) 2019/943. <…>1 5. Transmission system operators shall clearly establish, in advance, how any congestion income will be used, and shall report to the regulatory authorities on the actual use of that income. By 1 March each year, the regulatory authorities shall inform the Energy Community Regulatory Board and shall publish a report setting out: (a) the amount of revenue collected for the 12-month period ending on 31 December of the previous year;		

7.1 the amount of income collected during the previous 12-month period ending on 31 December previous year; 7.2 how the income was disbursed in the context of paragraph 3 of this Article, including the specific projects it has been used for, and the amount placed on the separate account pursuant to paragraph 5 of this Article; 7.3 the amount used in the calculation of the transmission network tariffs pursuant to paragraph 4 of this Article and, 7.4 verification that the amount in subparagraph 7.3 of this Article complies with this Law and the rules and methodologies developed pursuant to paragraph 6 of this Article. 8. Where some of the congestion income are used when calculating network tariffs, the report from paragraph 7 of this Article shall set out how the Transmission System Operator fulfilled the priority objectives set out in paragraph 3 of this Article, where applicable. 9. The Regulator shall submit the report from paragraph 7 of this Article to the ECRB by 1 March each year.	(b) how that revenue was used pursuant to paragraph 2, including the specific projects the income has been used for, and the amount placed on a separate account line; (c) the amount that was used when calculating network tariffs; and; (d) verification that the amount referred to in point (c) complies with this Regulation and the methodology developed pursuant to paragraphs 3 and 4. Where some of the congestion revenues are used when calculating network tariffs, the report shall setout how the transmission system operators fulfilled the priority objectives set out in paragraph 2 where applicable. **Regulation (EU) 2018/942** **Article 4** **Tasks of ACER as regards the cooperation of transmission** system operators and distribution system operators 1. <…> 2. <…> 3. <…> 4. ACER, where appropriate, after requesting updates to the drafts submitted by transmission system operators, shall approve the methodology regarding the use of revenues from congestion income pursuant to Article 19(4) of Regulation (EU) 2019/943, as adapted and adopted by Ministerial Council		

	Decision 2022/03/MC-EnC. 5. <…> 6. The relevant regulatory authorities shall coordinate in order to jointly identify whether there is non-compliance of <…> regional coordination centres with their obligations under Energy Community law and shall take appropriate action in accordance with point (c) of Article 59(1) and point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. At the request of one or more regulatory authorities or at its own initiative, ACER shall issue a reasoned opinion as well as a recommendation to <…> regional coordination centres with regard to compliance with their obligations. 7. Where a reasoned opinion of ACER identifies a case of potential non-compliance of <…> a regional coordination centre with their respective obligations, the regulatory authorities concerned shall unanimously take coordinated decisions establishing whether there is non-compliance with the relevant obligations and, where applicable, determining the measures to be taken by the <…> regional coordination centre to remedy that non-compliance. Where the regulatory authorities fail to take such coordinated decisions unanimously within four months of the date of receipt of ACER's reasoned		

	opinion, the matter shall be referred to ACER for a decision pursuant to Article 6(10).		
Article 35 **Regional Coordination Centre** 1. Within six (6) months upon the establishment of the System Operation Region, the Transmission System Operator shall participate in the establishment, as applicable, and support the management and operation of the Regional Coordination Center established for the respective System Operation Region which includes the Bidding Zone of the Republic of Kosovo. 2. The Regional Coordination Centre complements the role of the Transmission System Operator on regional level by performing the tasks of regional relevance assigned to it as indicated in paragraph 3 of this Article, whereas the Transmission System Operator is responsible for managing the electricity flows in the transmission network and the interconnections and providing a secure, reliable and efficient electricity transmission system. In performing its tasks, the Regional Coordination Center acts independently from the national	**Regulation 2019/943** **Article 35** **Establishment and mission of regional coordination centres** 1. <...> 2. <...> The regional coordination centres shall replace the regional security coordinators established pursuant to the system operation guideline adopted on the basis of Article 18 of Regulation (EC) No 714/2009 and shall enter into operation in accordance with Annex IV. 3. Regional coordination centres shall have a legal form referred to in Annex II to Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council. 4. In performing their tasks under Energy Community and Union law, regional coordination centres shall act independently of individual national interests and independently of the interests of transmission system operators. 5. Regional coordination centres shall complement the role of transmission system operators by performing the tasks of regional relevance assigned to them in accordance with Article 37. Transmission system operators shall be responsible for managing electricity flows and ensuring a	Partially compliant	The new article partially transposes the provisions from Regulation 943 on the scope of topics for the cooperation of the OST with the RCC and the obligations to coordinate its actions, the provision of information, the monitoring of the RCC by the Regulator and the obligations, including the coverage of costs for RCC services. Full transposition should be ensured by the development and adoption of a Procedure for implementing the calculation of regional coordinated capacities and corrective actions in congestion management, as part of the Transmission Network Code.

interests and the interests of participating transmission system operators. 3. The Transmission System Operator shall provide the Regional Coordination Centre all the information necessary to carry out its tasks and shall apply all the received information needed for the coordinated actions, regionally relevant terms, conditions or methodologies and other tasks, notification or recommendations issued by the Regional Coordination Centre. The Transmission System Operator shall use the services provided by the Regional Coordination Centre in the System Operation Region and the Capacity Calculation Region, in the following areas of regional significance: 3.1 coordinated cross-zonal capacity calculation; 3.2 coordinated security analysis; 3.3 coordinated remedial actions in congestion management; 3.4 creation of the common grid model; 3.5 seasonal system adequacy assessment if, and to the extent it is delegated to the Regional Coordination	secure, reliable and efficient electricity system in accordance with point (d) of Article 40(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. **Regulation 2019/943** **Article 36** **Geographical scope of regional coordination centres** 1. The system operation regions defined by Annex V shall cover transmission system operators, bidding zones, bidding zone borders, capacity calculation regions and outage coordination regions <…> 35 2. Within six months upon the establishment of a system operation region in line with Annex V, each transmission system operator shall participate in any of the regional coordination centres defined by Annex IV. In exceptional circumstances, where the control area of a transmission system operator is part of various synchronous areas, the transmission system operator may participate in two regional coordination centres. <…>. <…> Where the activities of two or more regional coordination centres may overlap in a system operation region, the transmission system operators of that system		

Centre; 3.6 regional week-ahead, to at least day-ahead system adequacy forecasts and preparation of risk mitigation measures; 3.7 consistency assessment of the Transmission System Operator's defense plans and restoration plans; 3.8 regional outage planning coordination; 3.9 restoration of the regional systems operation in case of outage, as requested by the transmission system operators of the System Operation Region; 3.10 post-operational and post-disturbance analysis and reporting; 3.11 regional quantification of the security reserve generation capacity margin; 3.12 regional procurement of balancing energy; 3.13 optimization of the inter-transmission system operation settlement, as requested by the transmission system operators of the System Operation Region; 3.14 identification of regional	operation region shall decide to either designate a single regional coordination centre in that region or that the two or more regional coordination centres carry out some or all of the tasks of regional relevance in the entire system operation region on a rotational basis in coordination, while other tasks are carried out by a single designated regional coordination centre. 3. <…> 4. <…> **Regulation 2019/943** **Article 37** Tasks of regional coordination centres 1. Each regional coordination centre shall carry out at least all the following tasks of regional relevance in the system operation region for which it is established and cooperate with regional coordination centres carrying out tasks in the same system operation regions 1. Each regional coordination centre shall carry out at least all the following tasks of regional relevance in the system operation region for which it is established and cooperate with regional coordination centres carrying out tasks in the same system operation regions: (a) carrying out the coordinated capacity calculation in accordance with the methodologies developed		

electricity crisis scenarios, if and to the extent they are delegated to the Regional Coordination Centre; 3.15 calculation of the maximum entry generation capacity available for the participation of foreign capacity in the capacity mechanism for the purposes of issuing a recommendation pursuant to Article 29 paragraph 7 of this Law; 3.16 identification of the needs for new transmission capacity and/or upgrade of existing transmission capacity, as applicable, to be coordinated within the System Operation Region and included in the ten (10)year network development plan; and 3.17 training and certification of the staff working for the Regional Coordination Centre. 4. The Transmission System Operator shall implement the coordinated actions issued by the Regional Coordination Centre with respect to the tasks referred to in subparagraphs 3.1, 3.2 and 3.3 of this Article, except where the implementation of the coordinated actions would result in violation of its operational security limits defined by the Transmission System Operator in accordance with	pursuant to Regulation (EU) 2015/1222, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (b) carrying out the coordinated security analysis in accordance with the methodologies developed pursuant to Regulation (EU) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (c) creating common grid models in accordance with the methodologies and procedures developed pursuant to Regulation (EU) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (d) supporting the consistency assessment of transmission system operators' defence plans and restoration plans in accordance with the procedure set out in Regulation (EU) 2017/2196, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (e) carrying out regional week ahead to at least day-ahead system adequacy forecasts and preparation of risk reducing actions in accordance with the methodology set out in Article 8 of Regulation (EU) 2019/941, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, and the procedures set out in Regulation (EU) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (f) carrying out regional outage planning		

Transmission Grid Code. The Transmission System Operator shall take into account any recommendations issued by the Regional Coordination Centre in relation to the tasks listed in subparagraphs 3.4 to 3.16 of this Article. 5. The Transmission System Operator, in cooperation with the Transmission System Operators in the Capacity Calculation Region or the System Operation Region, shall develop and apply a procedure for the adoption, revision and implementation of the coordinated actions issued by the Regional Coordination Centre. The procedure shall also regulate the refusal to take actions, modifications of the set of actions and possible deviations, review of the actions and recommendations and their coordinated adjustment by the Regional Coordination Centre. 6. In case the Transmission System Operator decides not to implement a coordinated action as set out in this Article, it shall transparently report the detailed reasons to the Regional Coordination Centre and the transmission system operators of the System Operation Region as soon as possible.. The Transmission System Operator shall follow any assessment provided by the Regional Coordination Centre related to the impact	coordination in accordance with the procedures and methodologies set out in Regulation (EU) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC; (g) training and certification of staff working for regional coordination centres; (h) supporting the coordination and optimisation of regional restoration as requested by transmission system operators; (i) carrying out post-operation and post-disturbances analysis and reporting; (j) regional sizing of reserve capacity; (k) facilitating the regional procurement of balancing capacity; (l) supporting transmission system operators, at their request, in the optimisation of inter- transmission system operators settlements; (m) carrying out tasks related to the identification of regional electricity crisis scenarios if and to the extent they are delegated to the regional coordination centres pursuant to Article 6(1) of Regulation (EU) 2019/941, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC; (n) carrying out tasks related to the seasonal adequacy assessments if and to the extent that they are delegated to the regional coordination centres pursuant to Article 9(2) of Regulation (EU) 2019/941, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC- EnC; (o) calculating the value for the maximum		

of that decision on the other transmission system operators of the System Operation Region and any proposal of a different set of coordinated actions, following the procedure set out in paragraph 5 of this Article. 7. In case the Transmission System Operator decides to deviate from the recommendations as referred to in paragraph 4 of this Article it shall, without delay, submit a justification for its decision to the Regional Coordination Centre and to the transmission system operators of the System Operation Region and consider following any proposal received from the Regional Coordination Centre. 8. The Transmission System Operator alone, or in coordination with other transmission system operators from the System Operation Region, may initiate a review of the coordinated actions or recommendations referred to in paragraph 4 of this Article, by submitting a request to the Regional Coordination Centre. Following the findings in the review, the Regional Coordination Centre may recommend to preserve or modify the coordinated measures. The request for review shall not suspend the application of the coordinated actions in the course of the review, except where the implementation of	entry capacity available for the participation of foreign capacity in capacity mechanisms for the purposes of issuing a recommendation pursuant to Article 26(7); (p) carrying out tasks related to supporting transmission system operators in the identification of needs for new transmission capacity, for upgrade of existing transmission capacity or their alternatives, to be submitted to the regional groups established pursuant to Regulation (EU) No 347/2013, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2015/09-EnC-MC and included in the ten-year network development plan referred to in Article 51 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. the tasks referred to in the first subparagraph are set out in more detail in Annex I. 2. 2. <...> 3. Transmission system operators shall provide their regional coordination centres with the information necessary to carry out its tasks. 4. Regional coordination centres shall provide transmission system operators of the system operation region with all information necessary to implement the coordinated actions and recommendations issued by regional coordination centres. 5. The tasks set out in this Article and not already covered by the relevant network codes or guidelines shall be performed by		

the coordinated action would result in violation of the operational security limits defined by each transmission system operator. 9. The Transmission System Operator, jointly with other transmission system operators in the System Operation Region may decide to grant the Regional Coordination Centre the competence to issue coordinated actions instead of recommendations for one or more of the tasks provided in subparagraphs 3.4 to 3.17 of this Article. 10. The Regulator shall coordinate with the relevant regulatory authorities of the System Operation Region to jointly identify possible non-compliance of the Regional Coordination Centre with its obligations, and submit request to ACER for a reasoned opinion and respective recommendation to the Regional Coordination Centre with regard to compliance with its obligations. Where a reasoned opinion of ACER identifies a case of potential non-compliance the Regulator, together with the relevant regulatory authorities concerned shall unanimously take coordinated decision establishing non-compliance with the relevant obligations and, where applicable, determining the measures to be taken by the Regional	the regional coordination centres on the basis of the decision adopted by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators pursuant to Article 37(5)of Regulation (EU) 2019/943. R**egulation 2019/943** **Article 42** **Adoption and** review of coordinated actions and recommendations 1. The transmission system operators in a system operation region defined by Annex V shall develop a procedure for the adoption and revision of coordinated actions and recommendations issued by regional coordination centres in accordance with the criteria set out in paragraphs 2, 3, and 4. 2. Regional coordination centres shall issue coordinated actions to the transmission system operators in respect of the tasks referred to in points (a) and (b) of Article 37(1). Transmission system operators shall implement the coordinated actions except where the implementation of the coordinated actions would result in a violation of the operational security limits defined by each transmission system operator in accordance with Regulation (EC) 2017/1485, as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. Where a transmission system operator decides not to implement a coordinated action for the reasons set		

Coordination Centre to remedy that non-compliance. Where the regulatory authorities fail to take such coordinated decisions unanimously within four (4) months from the date of receipt of ACER's reasoned opinion, the matter shall be referred to ACER for a decision. The Procedure of paragraph 4 of this article shall provide the conditions and responsibilities in that respect. 11. The Transmission System Operator shall cover the share of expenses and other liabilities related to the execution of the tasks of the Regional Coordination Centre relevant for its operation. The method employed to provide the coverage shall take into account the legal status of the Regional Coordination Centre and the level of commercial insurance.	out in this paragraph, it shall transparently report the detailed reasons to the regional coordination centre and the transmission system operators of the system operation region without undue delay. In such cases, the regional coordination centre shall assess the impact of that decision on the other transmission system operators of the system operation region and may propose a different set of coordinated actions subject to the procedure set out in paragraph 1. 3. Regional coordination centres shall issue recommendations to the transmission system operators in relation to the tasks listed in points (c) to (p) of Article 37(1) or assigned in accordance with Article 37(2). Where a transmission system operator decides to deviate from a recommendation as referred to in paragraph 1, it shall submit a justification for its decision to regional coordination centres and to the other transmission system operators of the system operation region without undue delay. 4. The review of coordinated actions or a recommendation shall be triggered at the request of one or more of the transmission system operators of the system operation region. Following the review of the coordinated action or recommendation, regional coordination centres shall confirm or modify the measure. 5. Where a coordinated action is subject to review in accordance with paragraph 4		

	of this Article, the request for review shall not suspend the coordinated action except where the implementation of the coordinated action would result in a violation of the operational security limits defined by each individual transmission system operator in accordance with Regulation (EC) 2017/1485 as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 6. Upon the proposal of a Member State or Contracting Party in a system operation region defined by Annex V, <…>, the Member States or Contracting Parties in a system operation region may jointly decide to grant the competence to issue coordinated actions to their regional coordination centre for one or more of the tasks provided for in points (c) to (p) of Article 37(1) of this Regulation. **Article 46 Monitoring and reporting 40 REGULATION (EU) 2019/943 OF 5 JUNE 2019 1.** Regional coordination centres shall establish a process for the continuous monitoring of at least: (a) their operational performance; (b) the coordinated actions and recommendations issued, the extent to which the coordinated actions and recommendations have been implemented by the transmission system operators and the outcome achieved; (c) the effectiveness and efficiency of each of the tasks for which they are responsible and, where applicable, the rotation of those tasks. 2.		

	Regional coordination centres shall account for their costs in a transparent manner and report them to the Energy Community Regulatory Board, and to the extent that Member States are involved, to the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, and to the regulatory authorities in the system operation region. 3. Regional coordination centres shall submit an annual report on the outcome of the monitoring provided for in paragraph 1 and information on their performance to the ENTSO for Electricity, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, the Energy Community Regulatory Board, the regulatory authorities in the system operation region and the Security of Supply Group. 4. Regional coordination centres shall report any shortcomings that they identify in the monitoring process under paragraph 1 to the ENTSO for Electricity, the regulatory authorities in the system operation region, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, the Energy Community Regulatory Board, the Security of Supply Group and the other competent authorities of Member States and Contracting Parties responsible for the prevention and management of crisis situations. On the basis of that report, the relevant regulatory authorities of the system operation region may propose measures to address the shortcomings to the regional coordination centres. 5. Without prejudice to the need to protect security and the confidentiality of commercially sensitive		

	information, regional coordination centres shall make public the reports referred to in paragraphs 3 and 4. Regulation 2019/43 Article 47 Liability In proposals for the establishment of regional coordination centres in accordance with Article 35, the transmission system operators in the system operation region shall include the necessary steps to cover liability related to the execution of regional coordination centres' tasks. The method employed to provide the cover shall take into account the legal status of regional coordination centres and the level of commercial insurance cover available **Regulation 2018/942** **Article 4** **Tasks of** ACER as regards the cooperation of transmission system operators and distribution system operators 1. <…> 2. <…> 3. <…> 4. ACER, where appropriate, after requesting updates to the drafts submitted by transmission system operators, shall approve the methodology regarding the use of revenues from congestion income pursuant to Article 19(4) of Regulation (EU) 2019/943, as		

	adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 5. <…> 6. The relevant regulatory authorities shall coordinate in order to jointly identify whether there is non-compliance of <…> regional coordination centres with their obligations under Energy Community law and shall take appropriate action in accordance with point (c) of Article 59(1) and point (f) of Article 62(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC. At the request of one or more regulatory authorities or at its own initiative, ACER shall issue a reasoned opinion as well as a recommendation to <…> regional coordination centres with regard to compliance with their obligations. 7. Where a reasoned opinion of ACER identifies a case of potential non-compliance of <…> a regional coordination centre with their respective obligations, the regulatory authorities concerned shall unanimously take coordinated decisions establishing whether there is non-compliance with the relevant obligations and, where applicable, determining the measures to be taken by the <…> regional coordination centre to remedy that non-compliance. Where the regulatory authorities fail to take such coordinated decisions		

	unanimously within four months of the date of receipt of ACER's reasoned opinion, the matter shall be referred to ACER for a decision pursuant to Article 6(10).		
Article 36 **Compensation mechanism between Transmission system operators** 1. The Transmission System Operator shall participate in the Inter-Transmission system operators' Compensation mechanism (ITC mechanism) between the transmission system operators within the Continental Europe synchronous area of the ENTSO-E network and shall pay and receive compensations for the costs incurred by hosting the cross-border flows of electricity in the transmission network of the Republic of Kosovo. The corresponding compensation shall be paid to, or received from, the transmission system operators of the systems from which the flows originated and the systems where the flows ended. 2. The Transmission system Operator shall receive compensations for the costs incurred by hosting cross-border flows of electricity transiting the network of the Republic of Kosovo. The corresponding compensations shall be paid by the Transmission System Operators of the systems from which the flows have originated and the systems where the flows ended.	**Regulation (EU) 2019/943** Article 49 Inter-transmission system operator compensation mechanism 1. Transmission system operators shall receive compensation for costs incurred as a result of hosting cross-border flows of electricity on their networks. 2. The compensation referred to in paragraph 1 shall be paid by the operators of national transmission systems from which cross-border flows originate and the systems where those flows end. 3. Compensation payments shall be made on a regular basis with regard to a given period in the past. Expost adjustments of compensation paid shall be made where necessary, to reflect costs actually incurred.2 <…> 4. <...> 5. The magnitude of cross-border flows hosted and the magnitude of cross-border flows designated as originating or ending in national transmission systems shall be determined on the basis of the physical flows of electricity actually measured during a given period.	Partially compliant	Article 56 of the existing law (Compensation mechanism between transmission system operators) has been completed with the transposition of the provisions from Regulation 943 on the rights and obligations in the payment of transit fees, for the calculation of costs (methodology) and for the distribution of revenues . Full transposition requires the development and adoption of a Procedure for the implementation of the ITC mechanism, in addition to the Transmission Network Code, which will also ensure the full transposition of Regulation (EU) 838/2010

3. The Transmission System Operator shall pay compensations for the cross-border electricity flows that originated or ended on the territory of the Republic of Kosovo, to the corresponding transmission system operators of the systems that have supported the transit of the flows. 4. The magnitude of the cross-border flows pursuant to paragraph 1 of this Article shall be determined on the basis of the physical flows of electricity measured on the borders with the neighboring systems during the given period. 5. Compensation payments shall be made on a regular basis with regard to a given period of time in the past. Ex-post adjustments of compensation paid shall be made where necessary, to reflect costs actually incurred. 6. The costs incurred as a result of hosting cross-border flows are established on the basis of the forward-looking long-run average incremental costs, taking into account losses, investment in new infrastructure, and an appropriate proportion of the cost of existing infrastructure, in so far as such infrastructure is used for the transmission of cross-border flows, in particular taking into account the need to guarantee security of supply. When establishing the costs incurred, recognized standard-costing methodologies are used. Benefits that a network incurs as a result of hosting cross-border flows shall be taken into account to reduce the compensation received.	6. The costs incurred as a result of hosting cross-border flows shall be established on the basis of the forward-looking long-run average incremental costs, taking into account losses, investment in new infrastructure, and an appropriate proportion of the cost of existing infrastructure, in so far as such infrastructure is used for the transmission of cross-border flows, in particular taking into account the need to guarantee security of supply. When establishing the costs incurred, recognised standard-costing methodologies shall be used. Benefits that a network incurs as a result of hosting cross-border flows shall be taken into account to reduce the compensation received. 7. For the purpose of the inter-transmission system operator compensation mechanism only, where transmission networks of two or more Member States or Contracting Parties form part, in whole or in part, of a single control block, the control block as a whole shall be considered as forming part of the transmission network of one of the Member States or Contracting Parties concerned, in order to avoid flows within control blocks being considered as cross-border flows under point (b) of Article 2(2) and giving rise to compensation payments under paragraph 1 of this Article. The regulatory authorities of the Member States or Contracting Parties concerned		

7. The Transmission System Operator shall apply a procedure for implementing the ITC mechanism defining in required detail the conditions, the guarantees for security of supply and the use of revenues.. 8. For the purpose of the inter-transmission system operator compensation mechanism only, where transmission networks of the Republic of Kosovo and one or more other Contracting Parties form parts, in whole or in part, of a single control block, the control block as a whole shall be considered as part of the transmission network of one of the Contracting Parties concerned, in order to avoid flows within control blocks being considered as cross-border flows and giving rise to compensation payments under paragraph 1 of this Article. The Regulator, together with regulatory authorities of the Contracting Parties concerned, shall decide which of the Contracting Parties concerned shall be that of which the control block as a whole is to be considered to form part.	may decide which of the Member States or Contracting Parties concerned shall be that of which the control block as a whole is to be considered to form part		
Article 37 **Provision of information by the Transmission System Operator** 1. The Transmission System Operator shall establish a mechanism for exchange of information to ensure security of the networks in the context of congestion management. The information published in that context shall include: 1.1 the safety, operational and planning standards used by the Transmission System Operator and,	**Regulation (EU) 2019/943** Article 50 Provision of information 1. Transmission system operators shall put in place coordination and information exchange mechanisms to ensure the security of the networks in the context of congestion management. 2. The safety, operational and planning standards used by transmission system operators shall be madepublic. The	Partially complaint	new article, article 59 of the existing law (Important information for cross-border flows) has been replaced with an expanded article that transposes the provisions from Regulation 943 for the accurate and timely provision of data by the TSO to market participants about the transmission capacity in availability and all data required for the performance of the system, together with the obligation for market

1.2 the general scheme applied for calculation of the total transmission capacity and the transmission reliability margin, based upon the electrical and physical features of the network, as approved by the Regulator. 2. The Transmission System Operator shall publish a set of data and forecasts aimed to ensure transparency on the electricity market, including: 2.1 estimates of the available transmission capacity for each day indicating any available transmission capacity already reserved, made at specified intervals before the day of physical transport and including week-ahead and month-ahead estimates, as well as quantitative indication of the expected reliability of the available capacity; 2.2 relevant data on aggregated forecasted and actual demand, on availability and actual use of generation and load assets, and on availability and use of the networks and interconnections; 2.3 relevant data on balancing power and reserve capacity, and aggregated estimate data on the availability of flexibility, including storage capacity, and demand response; and 2.4 estimated aggregated data on the availability and actual use of small generation and load assets, including renewable generation assets aggregated per type of technology. 3. The Transmission System Operator shall provide the data to the ENTSO-E identified in paragraph 2 of this	information published shall include a general scheme for the calculation of the total transfer capacity and the transmission reliability margin based upon the electrical and physical features of the network. Such schemes shall be subject to approval by the regulatory authorities. 3. Transmission system operators shall publish estimates of available transfer capacity for each day, indicating any available transfer capacity already reserved. Those publications shall be made at specified intervals before the day of transport and shall include, in any event, week-ahead and month-ahead estimates, as well as a quantitative indication of the expected reliability of the available capacity. 4. Transmission system operators shall publish relevant data on aggregated forecast and actual demand, on availability and actual use of generation and load assets, on availability and use of the networks and interconnections, on balancing power and reserve capacity and on the availability of flexibility. For the availability and actual use of small generation and load assets, aggregated estimate data may be used. 5. The market participants concerned shall provide the transmission system operators with the relevant data. 6. Generation undertakings which own or operate generation assets, where at least one generation asset has an installed		participants to provide the data, and confidentiality criteria. Full transposition requires the development of the Rules and procedure for the collection and publication of data and their approval as part of the Transmission Network Code, which will ensure the full transposition of Regulation (EU) 543/2013.

article, as well as other required data, in a structured and timely manner following the applied methodology published by ENTSO-E, to be published on its Transparency Platform. 4. The Regulator shall assess and approve the rules and procedures for collection and publication of data developed by the Transmission System Operator pursuant to paragraphs 2 and 3 of this article, applying the respective methodology of ENTSO-E. 5. The concerned market participants, network users, customers, and other stakeholders that own the information are obliged to provide the Transmission System Operator with the relevant data in a timely and regular manner. 6. Energy enterprise that performs electricity generation and owns or operates generation assets, where at least one generation unit has an installed capacity of at least 1 MW, shall keep at the disposal of the Regulator, the Competition Authority of the Republic of Kosova and the Energy Community Secretariat, for five (5) years all hourly data per plant, that is necessary to verify all operational dispatching decisions and the bidding behaviour at power exchanges, interconnection auctions, power reserve markets and bilateral markets. The per-plant and per hour information to be stored shall include, but shall not be limited to, data on available generation capacity and committed reserves, including allocation of those committed reserves on a per-plant level, at the times the bidding is	capacity of at least 250 MW, or which have a portfolio comprising at least 400 MW of generation assets, shall keep at the disposal of the regulatory authority, the national competition authority and the Energy Community Secretariat, for five years all hourly data per plant that is necessary to verify all operational dispatching decisions and the bidding behaviour at power exchanges, interconnection auctions, reserve markets and over-the-counter- markets. The per-plant and per hour information to be stored shall include, but shall not be limited to, data on available generation capacity and committed reserves, including allocation of those committed reserves on a per-plant level, at the times the bidding is carried out and when production takes place. 7. Transmission system operators shall exchange regularly a set of sufficiently accurate network and load flow data in order to enable load flow calculations for each transmission system operator in its relevant area. The same set of data shall be made available to the regulatory authorities, and to the Energy Community Secretariat, Member States and Contracting Parties upon request. The regulatory authorities, Member State and Contracting Parties and the Energy Community Secretariat shall treat that set of data confidentially, and shall ensure that confidential treatment is		

carried out and when production takes place. 7. The data preserved according to paragraph 6 is necessary to verify all operational dispatching decisions and the bidding behavior at power exchanges, interconnection auctions, reserve markets and bilateral markets, as well as data on available generation capacity and committed reserves and their allocation at the times the bidding is carried out and when generation takes place. 8. The Transmission System Operators and the Regulator shall treat the data received pursuant paragraphs 5 and 6 of this article according to the rules for confidentiality and shall ensure that confidential treatment is also applied by any third party having access to the data for carrying out analytical work on the basis of those data. 9. When required by the Regional Coordination Centre, the Transmission System Operator shall exchange regularly with the other transmission system operators a set of sufficiently accurate network and load flow data, in order to enable application of the load flow method for capacity calculations for transmission system operators in the Capacity Calculation Region. The same set of data shall be made available to the regulatory authorities in the respective area, to the Energy Community Secretariat, and to the transmission system operators in other Contracting Parties upon request.	also given by any consultant carrying out analytical work on their request, on the basis of those data.		
Article 38	CHAPTER VII	Partially compliant	Article 60 of the existing law (New

Exemptions for new interconnections of electricity 1. New direct current interconnectors, or such interconnectors undergoing significant enlargement of their transmission capacity, which were not completed beforeentry into force of this law, at the request of the investor submitted to the Regulator, may be exempted for a limited period of time from third party access defined in the relevant Law on Energy, and from payment of a congestion fee under article 34 of this law, if: 1.1 interconnector improves competition in electricity supply; 1.2 risk levels related to the investment are such that the investment could not be carried out if exemption is not granted; 1.3 interconnector is owned by a natural or legal person which is separate, at least in terms of its legal form, from the system operators in whose systems that interconnector is to be built; 1.4 charges are levied on users of the interconnector; 1.5 since the entry into force of this law, no part of the capital or operating costs of the interconnector has been recovered through any tariff component applied for the use of transmission or distribution networks linked to the interconnector; and 1.6 the exemption does not harm competition or effective functioning of the internal electricity market of the Republic of Kosovo or the market of another Energy Community Contracting Party or EU	NETWORK CODES AND GUIDELINES 45 Article 58 Adoption of network codes and guidelines The Energy Community shall transpose and implement the network codes and guidelines developed at European Union level and as adapted by the Ministerial Council. Article 59 Establishment of network codes <…> Article 60 Amendments of network codes <…> Article 61 Guidelines <…> Article 62 Right of Contracting Parties to provide for more detailed measures This Regulation shall be without prejudice to the rights of Contracting Parties to maintain or introduce measures that contain more detailed provisions than those set out in this Regulation, in the guidelines referred to in Article 61 or in the network codes referred to in Article 59, provided that those measures are compatible with Energy Community law. **Regulation (EU) 2019/943** **CHAPTER VIII** **FINAL PROVISIONS**		direct current interconnections) has been amended with provisions from Regulation 943 partially transposing Article 63 - in the context of the derogation of new HVDC lines (RrVTL) (and eventually RrV) from third-party access and congestion revenue, including terms, procedure, notices, limitations, oversight and reporting. The full transposition of Article 63 of Regulation 943 requires the development and approval of a Procedure for granting exemptions from derogations for third-party access and congestion charges for electricity interconnectors, and its approval by the Regulator.

member State, if applicable, to which the interconnector is linked. 2. In special cases, paragraph 1 of this article is applicable also for interconnectors with alternating power, under condition that costs and risks of the said investment are especially high in comparison to costs and risks normally incurred when connecting two neighboring national transmission systems through an alternating power interconnector. 3. Exemptions from paragraph 1 of this Article may cover a portion or entire capacity of the interconnector. 4. The decision granting the exemption under this Article shall be applied on a case-by-case basis by the Regulator, in coordination with one or more regulatory authorities of the EU Member States or Energy Community Contracting Parties concerned. Upon receiving a request for granting of a derogation, the Regulator shall notify without delay the Energy Community Secretariat and the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the ACER, and submit a copy of the request. Within two (2) months following the last notification for the request submitted by a concerned regulatory authority the Regulator may receive an advisory opinion from the ECRB or, to the extent EU Member States are affected, from ACER, and may take a decision based on that opinion. 5. When taking decisions on granting exemptions from non-discriminatory third-party access for a new interconnector, the	**Article 63** **New interconnectors** 1. New direct current interconnectors may, upon request, be exempted, for a limited period, from Article 19(2) and (3) of this Regulation and from Articles 6 and 43, Article 59(7) and Article 60(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC provided that the following conditions are met: (a) the investment enhances competition in electricity supply; (b) the level of risk attached to the investment is such that the investment would not take place unless an exemption is granted; (c) the interconnector is owned by a natural or legal person which is separate, at least in terms of its legal form, from the system operators in whose systems that interconnector is to be built; (d) charges are levied on users of that interconnector; (e) since 1 July 2007, no part of the capital or operating costs of the interconnector has been recovered from any component of charges made for the use of transmission or distribution systems linked by the interconnector; and (f) an exemption would not be to the detriment of competition or the effective functioning of the internal market for electricity, or the efficient functioning of the regulated system to		

Regulator shall coordinate with the regulatory authority of the concerned country and agree on the length of the exemption, as well as on the manner of functioning of the interconnector during and after the elapse of the exemption phase. In imposing these conditions special consideration shall be paid to enable: 5.1 new transmission capacities to be developed, 5.2 enhancement of existing transmission capacities, 5.3 sustainable and feasible project timeframes, and 5.4 specific circumstances in each of the involved systems. 6. Prior to granting the exemption, the Regulator shall decide on the rules and mechanisms for capacity management and allocation, in mutual agreement with the regulatory authority concerned. Rules on restricted capacity management shall include the obligation to offer unutilized capacities on the market and the possibility for the users of the transmission facility to trade their contracted capacities on the secondary market. In the assessment of the criteria indicated in sub-paragraphs 1.1, 1. 2 and 1.6 of paragraph 1 of this Article, the results of the capacity allocation procedure shall be taken into consideration. 7. Where the Regulator, together with other concerned regulatory authorities, have reached an agreement on the decision to grant the exemption, within six (6) months from the decision, the Regulator shall notify the ECRB and, to the extent EU	which the interconnector is linked. 2. Paragraph 1 shall also apply, in exceptional cases, to alternating current interconnectors provided that the costs and risks of the investment in question are particularly high when compared with the costs and risks normally incurred when connecting two neighbouring national transmission systems by an alternating current interconnector. 3. Paragraph 1 shall also apply to significant increases of capacity in existing interconnectors. 4. The decision granting an exemption as referred to in paragraphs 1, 2 and 3 shall be taken on a case-bycase basis by the regulatory authorities of the Member States and Contracting Parties concerned. An exemption may cover all or part of the capacity of the new interconnector, or of the existing interconnector with significantly increased capacity. Within two months of receipt of the request for exemption by the last of the regulatory authorities concerned, Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, may provide those regulatory authorities with an opinion. The regulatory authorities may base their decision on that		

Member States are affected, the ACER on the decision, including any conditions referred to in paragraph 5 of this Article, and publish it accordingly. 8. Notwithstanding paragraph 7 of this Article, the Regulator shall notify the Energy Community Secretariat, the ECRB and, to the extent EU Member States are affected, the European Commission and ACER on every request for exemption received. The adopted decision shall be notified, without delay, to the Energy Community Secretariat, and, to the extent EU Member States are affected, to the European Commission, together with all the relevant information with respect to the decision. That information may be submitted in aggregated form and shall enable the Energy Community Secretariat and, to the extent EU Member States are affected, the European Commission, to reach a well-founded opinion. 9. In particular, the information of paragraph 8 of this Article shall contain information on the: 9.1 reasons based on which the exemption was granted or rejected, including financial information justifying the need for such exemption; 9.2 analysis on the effect of granted exemption on competition and effective functioning of the internal market; 9.3 reasons related to the timeframe and the share of capacity for which the exemption is granted and, 9.4 results of the consultation process of the concerned regulatory authorities .	opinion. In deciding to grant an exemption, regulatory authorities shall take into consideration, on a case- by-case basis, the need to impose conditions regarding the duration of the exemption and non- discriminatory access to the interconnector. When deciding on those conditions, regulatory authorities shall, in particular, take account of additional capacity to be built or the modification of existing capacity, the time-frame of the project and national circumstances. Before granting an exemption, the regulatory authorities of the Contracting Parties and Member States concerned shall decide on the rules and mechanisms for management and allocation of capacity. Those congestion-management rules shall include the obligation to offer unused capacity on the market and users of the facility shall be entitled to trade their contracted capacities on the secondary market. In the assessment of the criteria referred to in points (a), (b) and (f) of paragraph 1, the results of the capacity-allocation procedure shall be taken into account. Where all the regulatory authorities concerned have reached agreement on the exemption decision within six months of receipt of the request, they shall inform the Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators of that decision.		

10. The Regulator shall apply any invitation to modify or withdraw the decision regarding the granting of the derogation received, within fifty (50) working days from the day following the submission of the notification under paragraph 9 of this Article, from the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, from the European Commission. This term may be extended by an additional fifty (50) working days in case update of the information has been requested by the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, by the European Commission. The additional period shall begin on the day following the submission of the updated information. The initial period may also be extended by consent of the Regulator, the concerned regulatory authorities, and the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the European Commission. 11. Where the requested information of paragraph 10 of this Article is not provided within the period set out in the Energy Community Secretariat's or, to the extent Member States are affected, the European Commission's request, the notification from the Regulator shall be deemed to be withdrawn unless, before the expiry of that period, either the period is extended by consent of the Regulator, the concerned regulatory authorities and the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the	The exemption decision, including any conditions referred to in the third subparagraph of this paragraph, shall be duly reasoned and published. 5. The decision referred to in paragraph 4 shall be taken by the Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC,: (a) where the regulatory authorities concerned have not been able to reach an agreement within six months from the date on which the last of those regulatory authorities received the exemption request; or (b) upon a joint request from the regulatory authorities concerned. Before taking such a decision, the Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, acting in accordance with Article 2 of Procedural Act No 2022/01/MC-EnC, shall consult the regulatory authorities concerned and the applicants. 6. Notwithstanding paragraphs 4 and 5, Contracting Parties may provide for the regulatory authority or the Energy Community Regulatory Board or, to the extent Member States are affected, the Agency for the Cooperation of Energy Regulators, as the case may be, to submit, for a formal decision, to the relevant body in the Contracting Parties, its opinion on		

European Commission, or when the Regulator and the concerned regulatory authorities, in a duly reasoned statement, inform the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the European Commission that they consider the notification to be valid and complete. 12. The Regulator shall take into consideration the opinion of the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the opinion of the European Commission, that recommends to withdraw or amend the exemption decision. In the event when the Regulator's final decision differs from the opinion issued by the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission, the Regulator shall ensure its publication accompanied by the reasons on which such a decision was grounded. 13. The Regulator shall implement any decision on exemption pursuant to this Article brought by the ECRB or, to the extent Member States are affected, the ACER, acting in accordance with its powers conferred to it under the Energy Community legislative framework, issued in the case where the Regulator and the regulatory authorities involved failed to issue such a decision within six (6) months from the date on which the last of those regulatory authorities received the exemption request, or upon a prior joint request by the Regulator and the regulatory authorities concerned.	the request for an exemption. That opinion shall be published together with the decision. 7. A copy of every request for exemption shall be transmitted for information without delay by the regulatory authorities to the Energy Community Secretariat and Energy Community Regulatory Board, and to the extent Member States are affected to the European Commission and the Agency for the Cooperation of Energy Regulators on receipt. The decision shall be notified, without delay, by the regulatory authorities concerned or by Energy Community Regulatory Board and, to the extent Member States are affected, by the Agency for the Cooperation of Energy Regulators (the notifying bodies), to the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, to the European Commission, together with all the relevant information with respect to the decision. That information may be submitted to the Energy Community Secretariat, and to the extent Member States are affected, to the European Commission in aggregate form, enabling the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission to reach a well-founded decision. In particular, the information shall contain: (a) the detailed reasons on the basis of which the exemption was granted or refused, including the financial		

14. The Regulator, in cooperation with the Transmission System Operator and in coordination with the energy regulatory authorities of the Capacity Calculation Region, shall adopt a procedure for granting exemptions from third party access and congestion fee for electricity interconnectors, which shall identify the responsibilities and define the conditions for derogation and steps taken by the stakeholders and responsible bodies involved in the process of derogation, including the notification obligations and timing. 15. The Energy Community Secretariat's or, to the extent Member States are affected, the European Commission' s approval of an exemption decision shall expire two (2) years after the date of its adoption in case the construction of the interconnector has not started by that date, and five (5) years after the date of its adoption if the interconnector has not become operational by that date, unless the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission decides, on the basis of a prior reasoned request submitted by the Regulator, together with the concerned regulatory authorities notifying that any delay is due to major obstacles beyond the control of the person to whom the exemption has been granted. 16. In case the Regulator decides to modify an exemption decision, it shall notify such a decision to the Energy Community Secretariat and, to the extent	information justifying the need for the exemption; (b) the analysis undertaken of the effect on competition and the effective functioning of the internal market for electricity resulting from the grant of the exemption; (c) the reasons for the time period and the share of the total capacity of the interconnector in question for which the exemption is granted; and (d) the result of the consultation of the regulatory authorities concerned. 8. Within 50 working days of the day following that of receipt of the notification under paragraph 7, the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission may issue an opinion inviting the notifying bodies to amend or withdraw the decision to grant an exemption. That period may be extended by an additional 50 working days where further information is requested by the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission. The additional period shall begin on the day following receipt of the complete information. The initial period may also be extended by consent of both the Energy Community Secretariat, or, to the extent Member States are affected, the European Commission and the notifying bodies. Where the requested information is not provided within the period set out in the		

Member States are affected, the European Commission, together with all the relevant information with respect to the decision. Conditions set forth in this Article apply to the decision to modify an exemption decision, taking into account the particularities of the existing exemption. 17. Conditions and procedures for granting authorizations for the construction of new interconnectors, shall be approved by means of a Decision of the Regulator issued within one (1) year from the entry into force of this law. Authorizations shall enter into force upon obtaining necessary permits and authorizations envisaged in the relevant legislation in force for construction of electricity transmission lines, including ownership rights on the parcel needed for the construction of the line. 18. The Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission may, upon request from the Regulator or on its own initiative, to reopen proceedings relating to an exemption request where: 18.1 it is taking due account of the legitimate expectations of the parties and of the economic balance achieved in the original exemption decision, there has been a material change in any of the facts on which the decision was based; 18.2 the undertakings act contrary to their commitments or, 18.3 the decision was based on incomplete, incorrect or misleading information, which was provided by the parties.	Energy Community Secretariat's, or, to the extent Member States are affected, the European Commission's request, the notification shall be deemed to be withdrawn unless, before the expiry of that period, either the period is extended by consent of both the Energy Community Secretariat, or, to the extent Member States are affected, the European Commission and the notifying bodies, or the notifying bodies, in a duly reasoned statement, inform the Energy Community Secretariat and, to the extent Member States are affected, the European Commission that they consider the notification to be complete. The notifying bodies shall take the utmost account of a Secretariat's or, to the extent Member States are affected, the European Commission's opinion that recommends to amend or withdraw the exemption decision. Where the final decision diverges from the Secretariat's, or, to the extent Member States are affected, the European Commission's opinion, the regulatory authority concerned shall provide and publish, together with that decision, the reasoning underlying its decision. Diverting decisions shall be included in the agenda of the first meeting of the Ministerial Council following the date of the decision, for information and discussion. The Energy Community Secretariat and the European Commission shall protect the confidentiality of commercially sensitive information. he Energy Community Secretariat's or, to		

	the extent Member States are affected, the European Commission's opinion on an exemption decision shall expire two years after the date of its adoption in the event that construction of the interconnector has not started by that date, and five years after the date of its adoption if the interconnector has not become operational by that date, unless the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission decides, on the basis of a reasoned request by the notifying bodies, that any delay is due to major obstacles beyond the control of the person to whom the exemption has been granted. 9. Where the regulatory authorities of the Contracting Parties and Member States concerned decide to modify an exemption decision, they shall notify their decision to the Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission without delay, together with all the relevant information with respect to the decision. Paragraphs 1 to 8 shall apply to the decision to modify an exemption decision, taking into account the particularities of the existing exemption. 10. The Energy Community Secretariat or, to the extent Member States are affected, the European Commission may, on request or on its own initiative, reopen proceedings relating to an exemption request where: (a) taking due account of the legitimate expectations of the parties and of the		

	economic balance- achieved in the original exemption decision, there has been a material change in any of the facts on which the decision was based; (b) the undertakings concerned act contrary to their commitments; or (c) the decision was based on incomplete, incorrect or misleading information, which was provided byDthe parties. 11. <…>		
CHAPTER V **ORGANIZATION OF THE ELECTRICITY MARKET** **Article 39** **Principles regarding the operation of electricity markets** 1. Electricity market shall operate in accordance with the following principles: 1.1 prices shall be formed on the basis of demand and supply; 1.2 customers shall be enabled to benefit from market opportunities and competition on retail markets and shall be empowered to act as market participants in the energy market and the energy transition; 1.3 market participation of final customers and small enterprises by	**Regulation (EU) 2019/943 CHAPTER II** **GENERAL RULES FOR THE ELECTRICITY MARKET** **Article 3** **Principles regarding the operation of electricity markets** Contracting Parties, regulatory authorities, transmission system operators, distribution system operators, market operators and delegated operators shall ensure that electricity markets are operated in accordance with the following principles: (a) prices shall be formed on the basis of demand and supply; (b) market rules shall encourage free price formation and shall avoid actions which prevent price formation on the basis of demand and supply; (c) market rules shall facilitate the development of more flexible generation, sustainable low carbon generation, and more flexible demand; (d) customers shall be enabled to benefit from market opportunities and increased	Partially compliant	The new article partially transposes the provisions of Regulation 943 for the principle of operation of the electricity market with a focus on competition, empowering suppliers and protecting against price fluctuations.

enabling: 1.3.1 customers to participate in the electricity market; 1.3.2 participation to the electricity market by the electricity transmission and electricity distribution system users through aggregation of electricity production capacities or demand response; 1.3.3 equal market participation of all participants, including electricity producers, storage operators and demand response, in accordance with the conditions provided by this law; 1.4 safe and sustainable generation, energy storage and demand response shall participate on equal footing in the market, under the requirements provided for in the this law; 1.5 barriers to cross-border electricity flows between Contracting Parties and cross-border transactions on electricity markets and related services markets shall be progressively removed; 1.6 all generators shall be directly or indirectly responsible for selling the electricity they generate; 1.7 in order to allow market	competition on retail markets and shall be empowered to act as market participants in the energy market and the energy transition; (e) market participation of final customers and small enterprises shall be enabled by aggregation of generation from multiple power-generating facilities or load from multiple demand response facilities to provide joint offers on the electricity market and be jointly operated in the electricity system, in accordance with Energy Community competition law; (f) market rules shall enable the decarbonisation of the electricity system and thus the economy, including by enabling the integration of electricity from renewable energy sources and by providing incentives for energy efficiency; (g) market rules shall deliver appropriate investment incentives for generation, in particular for long-term investments in a decarbonised and sustainable electricity system, energy storage, energy efficiency and demand response to meet market needs, and shall facilitate fair competition thus ensuring security of supply; (h) barriers to cross-border electricity flows between bidding zones or Parties to the Energy Community and cross-border transactions on electricity markets and related services markets shall be progressively removed; (i) market rules shall provide for regional cooperation where effective;		

participants to be protected against price volatility risks on a market basis, and mitigate uncertainty on future returns on investment, long-term hedging products shall be tradable on power exchanges in a transparent manner and long-term electricity supply contracts shall be negotiable and concluded outside of the power exchanges directly between the supplier and the customer or through a broker; 1.8 market participants shall have a right to obtain access to the transmission networks and distribution networks on objective, transparent and non-discriminatory terms.	(j) safe and sustainable generation, energy storage and demand response shall participate on equal footing in the market, under the requirements provided for in the Union law; (k) all producers shall be directly or indirectly responsible for selling the electricity they generate; (l) market rules shall allow for the development of demonstration projects into sustainable, secure and low-carbon energy sources, technologies or systems which are to be realised and used to the benefit of society; (m) market rules shall enable the efficient dispatch of generation assets, energy storage and demand response; (n) market rules shall allow for entry and exit of electricity generation, energy storage and electricity supply undertakings based on those undertakings' assessment of the economic and financial viability of their operations; (o) in order to allow market participants to be protected against price volatility risks on a market basis, and mitigate uncertainty on future returns on investment, long-term hedging products shall be tradable on exchanges in a transparent manner and long-term electricity supply contracts shall be negotiable over the counter, subject to compliance with Energy Community competition law;		

	(p) market rules shall facilitate trade of products across the Energy Community and regulatory changes shall take into account effects on both short-term and long-term forward and futures markets and products; (q) market participants shall have a right to obtain access to the transmission networks and distribution networks on objective, transparent and non-discriminatory terms.		
Article 40 **Electricity Market** 1. The electricity market includes wholesale electricity market, retail electricity market and other electricity markets. Electricity markets are organized in accordance with this law, the electricity market rules and the respective European regulations adopted within the Energy Community framework. 2. The wholesale electricity market includes: 2.1 bilateral electricity market and 2.2 organized electricity market. 3. The bilateral electricity market is a market where the purchase and sale of electricity is carried out directly between the participants of the electricity market through a bilateral contract for the purchase and sale of electricity. 4. Energy entities that are publicly owned and those entities that provide public services, trading (buying and selling) electricity, required to meet the obligations and rights according to the permit, carry it	**Regulation (EU)2019/943** **CHAPTER II** **GENERAL RULES FOR THE ELECTRICITY MARKET** **Article 3** **Principles regarding the operation of** electricity markets Contracting Parties, regulatory authorities, transmission system operators, distribution system operators, market operators and delegated operators shall ensure that electricity markets are operated in accordance with the following principles: (a) prices shall be formed on the basis of demand and supply; (b) market rules shall encourage free price formation and shall avoid actions which prevent price formation on the basis of demand and supply; (c) market rules shall facilitate the development of more flexible generation, sustainable low carbon generation, and more flexible demand;	Partially complaint	Article 22 of the existing law (electricity market) has been partially transposed and amended with provisions from Article 3 of Regulation 943 that define the types of market and the obligations and responsibilities of OST, OT and publicly owned producers in the operation of different markets.

out in compliance with the procedures for trading electricity, which are proposed by the Transmission System Operator, and approved and published by the Regulator. In order to ensure cost efficiency and the lowest possible price, given the specifics of the electricity market, these procedures are not subject to the requirements of the relevant Law on Public Procurement. 5. The organized electricity market is a market where the purchase and sale of electricity between electricity market participants is carried out through the electricity exchange, which is responsible for it. The organized electricity market can be forward, day-ahead and intraday. 6. Publicly owned electricity generators, to which a public service obligation is imposed, are obliged to offer on the organized electricity market their electricity generation available after the fulfillment of their public service obligation whereas suppliers with public service obligation are obliged to purchase their electricity demand from the organized electricity market, after meeting their contractual obligation to purchase from publicly owned electricity generators, unless it is otherwise determined in the respective public service obligation. 7. The retail electricity market includes the purchase and sale of electricity between electricity suppliers and customers who are not participants in the wholesale electricity market. 8. Other electricity markets include the balancing market and the ancillary	(d) customers shall be enabled to benefit from market opportunities and increased competition on retail markets and shall be empowered to act as market participants in the energy market and the energy transition; (e) market participation of final customers and small enterprises shall be enabled by aggregation of generation from multiple power-generating facilities or load from multiple demand response facilities to provide joint offers on the electricity market and be jointly operated in the electricity system, in accordance with Energy Community competition law; (f) market rules shall enable the decarbonisation of the electricity system and thus the economy, including by enabling the integration of electricity from renewable energy sources and by providing incentives for energy efficiency; (g) market rules shall deliver appropriate investment incentives for generation, in particular for long-term investments in a decarbonised and sustainable electricity system, energy storage, energy efficiency and demand response to meet market needs, and shall facilitate fair competition thus ensuring security of supply; (h) barriers to cross-border electricity flows between bidding zones or Parties to the Energy Community and cross-border transactions on electricity markets and related services markets shall be progressively removed;		

services market. 9. Unless otherwise provided in this law, trading of electricity in the frame of the electricity market is done freely and based on the economic interests of each participant. 10. The Market Operator is responsible for the organization and management of the bilateral electricity market. 11. The Nominated Electricity Market Operator is responsible for the organization and management of the organized electricity market, day-ahead and intraday electricity market for physical trading of electricity in the entire territory of the Republic of Kosovo, and for its coupling with other electricity markets. 12. The Transmission System Operator is responsible for the development, organization and operation of the balancing market.	(i) market rules shall provide for regional cooperation where effective; (j) safe and sustainable generation, energy storage and demand response shall participate on equal footing in the market, under the requirements provided for in the Union law; (k) all producers shall be directly or indirectly responsible for selling the electricity they generate; (l) market rules shall allow for the development of demonstration projects into sustainable, secure and low-carbon energy sources, technologies or systems which are to be realised and used to the benefit of society; (m) market rules shall enable the efficient dispatch of generation assets, energy storage and demand response; (n) market rules shall allow for entry and exit of electricity generation, energy storage and electricity supply undertakings based on those undertakings' assessment of the economic and financial viability of their operations; (o) in order to allow market participants to be protected against price volatility risks on a market basis, and mitigate uncertainty on future returns on investment, long-term hedging products shall be tradable on exchanges in a transparent manner and long-term electricity supply contracts shall be negotiable over		

	the counter, subject to compliance with Energy Community competition law; (p) market rules shall facilitate trade of products across the Energy Community and regulatory changes shall take into account effects on both short-term and long-term forward and futures markets and products; (q) market participants shall have a right to obtain access to the transmission networks and distribution networks on objective, transparent and non-discriminatory terms.		
Article 41 **Electricity Market Operator** 1. The Market Operator performs the activity of organizing the electricity market in the entire territory of the Republic of Kosovo based on a permit issued by the Regulator and in compliance with the Market Rules adopted by the Regulator. 2. The Market Operator shall prepare Market Rules and review them regularly in relation to changes considered reasonable and necessary. The rules, including amendment proposals, shall be submitted for approval to the Regulator. Upon approval, the Market Rules shall be published on the Regulator and Market Operator website. 3. Tariffs for electricity market operation and organization shall be developed and proposed by the Market Operator based on the Tariff Methodology for electricity market operation and shall be approved by the Regulator. 4. The Market Operator drafts the		Not applicable	

Rules for the Wholesale Electricity Market, and regularly reviews them in relation to the changes that are considered reasonable and necessary. The Market Operator submits these Rules, including proposals for amendments, to the Regulator for approval. After the approval, Market Rules are published on the web site of the Regulator and Market Operator.			
Article 42 **Rights, duties and responsibilities of the Market Operator** 1. The Market Operator: 1.1 manages the bilateral electricity market, to the benefit and good of electricity market participants; 1.2 keeps records of contracts concluded on the electricity market in accordance with market rules 1.3 timely submits to the Transmission System Operator of daily electricity sale and purchase programs; 1.4 verifies harmonization of contractual cross-border sale and purchase programs, with allocated cross-border capacities; 1.5 publishes the information necessary for the smooth organization and management of the electricity market; 1.6 timely submits to the electricity transmission system operator of all information for the registered electricity market participants; 1.7 concludes contracts with responsible parties for balancing and balancing group; 1.8 analyses electricity market and		Not applicable	

proposal of measures for its advancement; 1.9 management of final financial settlement process, allocation of interconnection capacities, balancing mechanism, obligations related to access in the transmission system, based on the data received from system operators; 1.10 manages the customer transfer process, in accordance with Rule on Switching the Supplier approved by the Regulator and, 1.11 publishes all market-relevant data and information and other obligations deriving from Market Rules. 2. The Market Operator shall perform its tasks while respecting principles of transparency, objectivity and independence, under the supervision of the Regulator. 3. The electricity market operator must not trade electricity, except in the case of trading with electricity generated by privileged producers, in accordance with the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources. 4. The electricity market operator shall cooperate with the electricity markets operators of other countries and all regional and international organizations and associations. 5. The electricity market operator shall keep records of the physical electricity transactions, which are regulated by the electricity market rules. 6. The Regulator decides to provide electricity market participants with access to the information referred to in paragraph 5 of this article, provided that business			

sensitive information for individual market participants or for individual transactions is not disclosed. 7. The electricity market operator shall be responsible for recording the participants in the electricity market. 8. The electricity market operator shall be obliged to provide confidentiality of the business data that the electricity market participants must submit to it. 9. Participants of the electricity market are obligated to provide the Market Operator with unrestricted and continuous access to data it may require to implement its activities, in compliance with the Market Rules.			
Article 43 **Separation of Activities** 1. The entity that holds a permit to perform the activity of the organization and management of the electricity market cannot be a permit holder and cannot participate in the generation, distribution, trade, electricity supply. 2. In order to ensure the independence of the Market Operator, the persons responsible for its management cannot participate in any structure or any decision-making process of the Ministry, Regulator or any energy entity responsible for electricity generation, supply, distribution or coal mines or other fuel supplies.		Not applicable	
Article 44 **Electricity Market Participants** 1. Participants in the electricity market may be legal or natural persons that		Not applicable	

purchase, sell or generate electricity, in-and outside Kosovo, who are engaged in aggregation or who is an operator of demand response or energy storage services, including through the placing of orders to trade, in one or more electricity markets, including in balancing energy markets in accordance with the provisions of this Law and the Market rules. 2. Market participants are obliged to conclude respective agreements, including a market participation contract with the Market Operator before entering into transactions on the market. 3. Mutual obligations of electricity market participants are regulated with contracts, in compliance with this law and Market Rules. 4. The Transmission System Operator, Distribution System Operator and Closed Distribution System Operator, are electricity market participants only for electricity purchases for covering losses in the transmission and distribution network, and purchases and sale of balancing energy. With the view of achieving energy market competition and with the aim of meeting electricity demand in Kosovo, under the provisions of this law and other relevant laws in force, electricity market participants may execute contracts for the sale and purchase of electricity with: 4.1 other energy enterprises and customers within Kosovo and, 4.2 other energy enterprises and customers in the system of another Contracting Party of the Energy			

Community, as long as the supplier follows the applicable trading and balancing rules of Kosovo.			
Article 45 **Balance responsibility of electricity market participants** 1. Each electricity market participant from Article 44 of this Law shall have a full balance responsibility, except privileged producers and demonstration projects for innovative renewable technologies which have partial balance responsibility as defined in the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources and Market Rules. 2. The electricity market participant may contractually delegate its balance responsibility to a balance responsible party on its choice, thus becoming the member of the balance group of that balance responsible party. 3. Each balance responsible party shall be financially responsible for its imbalances and shall strive to be balanced or shall help the electricity system to be balanced, except when the responsibility for imbalances is entirely or partially assumed by another market participant as provided for in the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources and Market Rules. 4. The electricity market participant may arrange its balance responsibility by concluding balance responsibility contract with the Transmission System Operator, thus acquiring status of balance responsible party.	**Regulation (EU)2019/953 Article 5** **Balance responsibility** 1. All market participants shall be responsible for the imbalances they cause in the system ('balance responsibility'). To that end, market participants shall either be balance responsible parties or shall contractually delegate their responsibility to a balance responsible party of their choice. Each balance responsible party shall be financially responsible for its imbalances and shall strive to be balanced or shall help the electricity system to be balanced 2. Contracting Parties may provide derogations from balance responsibility only for: (a) demonstration projects for innovative technologies, subject to approval by the regulatory authority, provided that those derogations are limited to the time and extent necessary for achieving the demonstration purposes; (b) power-generating facilities using renewable energy sources with an installed electricity capacity of less than 400 kW; (c) installations benefitting from support approved by the competent authorities under Energy Community State aid rules pursuant to Articles 18 and 19 of Energy Community Treaty, and commissioned before the date of entry into force of this	Partially compliant	Article 25 (Balancing responsibility of participants in the electricity market) of the existing law has been adapted and amended through the partial transposition of Article 5 of Regulation 943 that defines the aspects of balancing responsibility for market participants including producers from RES. No conditions are provided for derogation from the balancing responsibility

5. The Market Rules shall specify procedures and requirements for establishing balance responsibility of electricity market participants, balance responsibility contract and responsibility for keeping register of balance responsible parties	Regulation. Contracting Parties may, without prejudice to Annex III of Energy Community Treaty, provide incentives to market participants which are fully or partly exempted from balancing responsibility to accept full balancing responsibility. 3. When a Contracting Party provides a derogation in accordance with paragraph 2, it shall ensure that the financial responsibility for imbalances is fulfilled by another market participant. 4. For power-generating facilities commissioned from 1 January 2026, point (b) of paragraph 2 shall apply only to generating installations using renewable energy sources with an installed electricity capacity of less than 200 kW.		
Article 46 **Electricity Market Rules** 1. The Market Operator in cooperation with the Transmission System Operator drafts and the Regulator adopts Electricity Market Rules based on the principles of transparency, non-discrimination and competitiveness, which shall regulate, in particular, determine: 1.1 the terms and conditions to be met by electricity market participants; 1.2 obligations of market participants; 1.3 the elements of the contracts for participation in the electricity market; 1.4 the bilateral electricity market operation; 1.5 purchase of electricity from	**Regulation (EU)2019/943** CHAPTER II GENERAL RULES FOR THE ELECTRICITY MARKET Article 3 Principles regarding the operation of electricity markets Contracting Parties, regulatory authorities, transmission system operators, distribution system operators, market operators and delegated operators shall ensure that electricity markets are operated in accordance with the following principles: (a) prices shall be formed on the basis of	Partially compliant	The Article completes the definition of the structure and content of the Market Rules as required by the articles of the law that refer to the electricity market and partially transposes the provisions from Article 3 of Regulation 943 regarding the market rules

privileged producer and its sale to suppliers or traders or organized market; 1.6 the responsibilities of the balance responsible parties, including the conclusion of the balance responsibility contracts; 1.7 procedures and requirements for establishing balance responsibility of electricity market participants; 1.8 responsibility for keeping register of balance responsible parties; 1.9 manner of calculation of all imbalances of balance responsible parties and calculation of the final settlement price for the deviations of the balance responsible parties; 1.10 final financial settlement with the providers and users of balancing services; 1.11 standards and procedures for recording transactions on the electricity market; 1.12 the method of publishing data necessary for the functioning of the market; except for commercially sensitive information; and 1.13 form and content of bank guarantee and way of payment. 2. The Market Rules shall: 2.1 encourage free price formation and shall avoid actions which prevent price formation on the basis of demand and supply; 2.2 facilitate the development of more flexible generation, sustainable low carbon generation, and more flexible demand; 2.3 enable the de-carbonization of the electricity system , including by enabling	demand and supply; (b) market rules shall encourage free price formation and shall avoid actions which prevent price formation on the basis of demand and supply; (c) market rules shall facilitate the development of more flexible generation, sustainable low carbon generation, and more flexible demand; (d) customers shall be enabled to benefit from market opportunities and increased competition on retail markets and shall be empowered to act as market participants in the energy market and the energy transition; (e) market participation of final customers and small enterprises shall be enabled by aggregation of generation from multiple power-generating facilities or load from multiple demand response facilities to provide joint offers on the electricity market and be jointly operated in the electricity system, in accordance with Energy Community competition law; (f) market rules shall enable the decarbonisation of the electricity system and thus the economy, including by enabling the integration of electricity from renewable energy sources and by providing incentives for energy efficiency; (g) market rules shall deliver appropriate investment incentives for generation, in particular for long-term investments in a decarbonised and sustainable electricity system, energy storage, energy efficiency and demand response to meet market		

the integration of electricity from renewable energy sources and by providing incentives for energy efficiency; 2.4 provide smooth implementation of the support measures for renewable energy generation facilities, especially for long-term investments that achieve the goals of decarbonization of the electricity system, energy storage, energy efficiency and demand response to meet market needs and facilitate fair competition, which will ensure security of supply; 2.5 facilitate fair competition thus ensuring security of supply; 2.6 provide regional cooperation; 2.7 allow for the development of demonstration projects into sustainable, secure and environmentally friendly energy sources, technologies or systems which are to be realized and used to the benefit of society; 2.8 enable the efficient dispatch of generation assets, energy storage and demand response; 2.9 enable equal participation in the market of generators of electricity from renewable energy sources, storage operators and demand management based on those enterprises' assessment of the economic and financial viability of their operations, and 2.10 facilitate the trading of energy products in the region taking into account the effects on short-term and long-term future markets. 3. Electricity Market Rules are mandatory for all participants in the	needs, and shall facilitate fair competition thus ensuring security of supply; (h) barriers to cross-border electricity flows between bidding zones or Parties to the Energy Community and cross-border transactions on electricity markets and related services markets shall be progressively removed; (i) market rules shall provide for regional cooperation where effective; (j) safe and sustainable generation, energy storage and demand response shall participate on equal footing in the market, under the requirements provided for in the Union law; (k) all producers shall be directly or indirectly responsible for selling the electricity they generate; (l) market rules shall allow for the development of demonstration projects into sustainable, secure and low-carbon energy sources, technologies or systems which are to be realised and used to the benefit of society; (m) market rules shall enable the efficient dispatch of generation assets, energy storage and demand response; (n) market rules shall allow for entry and exit of electricity generation, energy storage and electricity supply undertakings based on those undertakings' assessment of the economic and financial viability of their operations; (o) in order to allow market participants		

electricity market in Kosovo.	to be protected against price volatility risks on a market basis, and mitigate uncertainty on future returns on investment, long-term hedging products shall be tradable on exchanges in a transparent manner and long-term electricity supply contracts shall be negotiable over the counter, subject to compliance with Energy Community competition law; (p) market rules shall facilitate trade of products across the Energy Community and regulatory changes shall take into account effects on both short-term and long-term forward and futures markets and products; (q) market participants shall have a right to obtain access to the transmission networks and distribution networks on objective, transparent and non-discriminatory terms.		
Article 47 **Nominated Electricity Market Operator** 1. The Nominated Electricity Market Operator is an entity designated by the Regulator, which meets the requirements prescribed in the network code on capacity allocation and congestion management in accordance to Rule adopted by Regulator within the framework of the Energy Community. 2. The Nominated Electricity Market Operator shall act as Operator of the organized electricity market in Kosovo to perform, in cooperation with the Transmission System Operator and regional transmission system operators and other	**Regulation (EU) 2019/943 Article 2 p. (8)** 'nominated electricity market operator' or 'NEMO' means a market operator designated by the competent authority to carry out tasks related to single day-ahead or single intraday coupling;	partially compliant	

Nominated Electricity Market Operators, the day-ahead and intraday market coupling. Its tasks shall include receiving orders from market participants, having overall responsibility for matching and allocating orders in accordance with the day-ahead and intraday market coupling results, publishing prices and settling and clearing the contracts resulting from the trades according to relevant participant agreements and regulations. 3. With regard to day-ahead and intraday coupling, NEMO shall in particular be responsible for the following tasks: 3.1 implementing the Market coupling operator (MCO) functions set out in paragraph 4 of this Article in coordination with other NEMOs; 3.2 applying the requirements for the day-ahead and intraday market coupling, requirements for MCO functions and the price coupling algorithm as set and applied at the EU-level with respect to all matters related to electricity market functioning in accordance with paragraph 4 of this Article; 3.3 applying maximum and minimum prices as set at the EU level or regional level; 3.4 making anonymous, such that it cannot be attributed to a single market participant, and sharing the received order information necessary to perform the MCO functions provided for in paragraph 4 of this Article; 3.5 assessing the results calculated by			

the MCO functions set out in paragraph 4 of this Article, allocating the orders based on these results, validating the results as final if they are considered correct and deliver the results to the Transmission System Operator, who should validate them in accordance with the allocation constraints and validated cross-zonal capacity; 3.6 informing the market participants on the results of their orders without unjustifiable delay; 3.7 acting as central counter party for clearing and settlement of the exchange of energy resulting from day-ahead and intraday market coupling in line with the methodology developed at the EU level; 3.8 implementing jointly with relevant NEMOs and transmission system operators back-up procedures for national or regional market operation if no results are available from the MCO functions, taking account of fallback procedures agreed by the Transmission System Operator. These back-up procedures shall on a national and regional level allow for the allocation of capacity in the event when coupling processes are unable to produce results; 3.9 providing day-ahead and intraday market coupling cost forecasts to the Regulator and the Transmission System Operator if NEMO costs for establishing, amending and operating day-ahead and intraday market coupling are to be covered by the Transmission System Operator's contribution; 3.10 where applicable, coordinate with			

the Transmission System Operator to establish arrangements concerning more than one NEMO within a bidding zone and perform day-ahead and/or intraday coupling in line with the approved arrangements. These arrangements shall be in line with best practices in regard to multiple NEMO arrangements. These arrangements shall contain proposals for cross-zonal capacity calculation and allocation and other necessary arrangements for such bidding zones in cooperation with concerned TSOs and NEMOs as well as to ensure that the relevant TSOs and NEMOs provide the necessary data and financial coverage for such arrangements to allow for efficient consideration of several NEMOs in one bidding zone. These arrangements shall allow additional TSOs and NEMOs to join these arrangements in the future. 4. NEMO shall, jointly with other NEMOs, perform the following MCO functions: 4.1 implementing the algorithms, systems and procedures for day-ahead and/or intraday market coupling as set at the EU level. If market coupling between two or more bidding zones does not initially involve an EU Member State, a temporary solution may be agreed and implemented, subject to the approval of the Regulator and in close cooperation with TSOs and other NEMOs involved, that mimics the algorithms, systems, and procedures for day-ahead and/or intraday market coupling applicable in the EU as far			

as possible while allowing for the peculiarities of the two bidding zones; 4.2 processing input data on cross-zonal capacity and allocation constraints provided in the process of coordinated capacity calculation by the transmission system operators or coordinated capacity calculator acting on behalf of transmission system operators. Such input data should be submitted to relevant NEMOs no later than one hour before the day-ahead market closing time and no later than 15min before the intraday cross-zonal gate opening time; 4.3 operating the price coupling and continuous trading matching algorithms as set by on EU level. If market coupling between two or more bidding zones does not initially involve an EU Member State, a temporary solution may be agreed and implemented subject to the approval of Regulator and in close cooperation with transmission system operators and other NEMOs involved, that mimics the algorithms applicable in the EU as far as possible while allowing for the peculiarities of the two bidding zones; 4.4 validating and sending day-ahead and intraday market coupling results to the NEMOs and transmission system operators. 5. Cooperation between the NEMO shall be strictly limited to what is necessary for the efficient and secure design, implementation and operation of day-ahead and intraday market coupling. The joint performance of MCO functions shall be based on the principle of non-discrimination. No NEMO can benefit from			

unjustified economic advantages through participation in MCO functions, which prohibits the use of proprietary information that is not available to the public by the NEMO which would give it unfair advantage over existing or potential competitors or for use to maximize economic profit. 6. Once designated, the NEMO shall: 6.1 allow market participants to trade energy as close to real time as possible and at least up to the intraday cross-zonal gate closure time; 6.2 provide market participants with the opportunity to trade in energy in time intervals which are at least as short as the imbalance settlement period for both day-ahead and intraday markets; and 6.3 provide products for trading in day-ahead and intraday markets which are sufficiently small in size, with minimum bid sizes of 500 kW or less, to allow for the effective participation of demand-side response, energy storage and small-scale renewables including direct participation by customers. 7. The imbalance final settlement period shall not exceed 30 minutes unless an exemption has been granted by all the regulatory authorities within a synchronous area.			
Article 48 **Organized Electricity Market (Power Exchange)** 1. Day-ahead and intraday electricity market shall operate on the following principles:	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 7** **Day-ahead and intraday markets** 1. Transmission system operators and NEMOs shall jointly organise the	Partially compliant	

1.1 organize trading activity in non-discriminatory manner; 1.2 maximize the ability of all market participants to manage imbalances; 1.3 maximize the opportunities for all market participants to participate in cross-zonal trade in as close as possible to real-time across all bidding zones; 1.4 provide prices that reflect market fundamentals, including the real-time value of energy, on which market participants can rely when agreeing on longer-term hedging products; 1.5 be transparent while at the same time protecting the confidentiality of commercially sensitive information and ensuring trading occurs in an anonymous manner; 1.6 make no distinction between trades made within a bidding zone and across bidding zones; and 1.7 be organized in such a way as to ensure that all market participants can access the market individually or through aggregation. 2. Organized electricity market carried out through the electricity exchange provides supply and demand matching services, in accordance with the rules drafted by the entity that operates it and approved by the Regulator. 3. The rules referred to in paragraph 2 of this article determine the procedures, principles and standards for organizing and functioning of the electricity exchange, principles and rules of financial settlement, the method of publishing data required for	management of the integrated dayahead and intraday markets in accordance with Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. Transmission system operators and NEMOs shallcooperate at Energy Community level or, where more appropriate, at a regional level in order to maximise the efficiency and effectiveness of Energy Community electricity day-ahead and intraday trading. The obligation to cooperate shall be without prejudice to the application of competition law. In their functions relating to electricity trading, transmission system operators and NEMOs shall be subject to regulatory oversight by the regulatory authorities pursuant to Article 59 of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, and the Energy Community Regulatory Board <…>. 2. Day-ahead and intraday markets shall: (a) be organised in such a way as to be non-discriminatory; (b) maximise the ability of all market participants to manage imbalances; (c) maximise the opportunities for all market participants to participate in cross-zonal trade in as close aspossible to real time across all bidding zones; (d) provide prices that reflect market fundamentals, including the real time value of energy, on which market participants are able to rely when agreeing		

the functioning of the market and other issues necessary for its functioning. 4. The entity that operates the power exchange decides on the admission of participants to the electricity exchange. 5. The entity that operates the power exchange is obliged to provide the services in a competitive, transparent and non-discriminatory manner, and to ensure their availability to all electricity exchange participants who meet the conditions for participation in the organized market. 6. The entity that operates the power exchange has the status of a counterparty in contracts on the purchase and sale of electricity on the electricity exchange. 7. The entity that operates the power exchange publishes the rules from paragraph 2 of this article on its website.	on longer-term hedging products; (e) ensure operational security while allowing for maximum use of transmission capacity; (f) be transparent while at the same time protecting the confidentiality of commercially sensitive information and ensuring trading occurs in an anonymous manner; (g) make no distinction between trades made within a bidding zone and across bidding zones; and (h) be organised in such a way as to ensure that all markets participants are able to access the market individually or through aggregation. **Regulation 2019/943** **Article 8** **Trade on day-ahead and intraday markets** 1. Once designated in accordance with Articles 4 to 6 of Regulation (EU) 2015/1222, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, NEMOs shall allow market participants to trade energy as close to real time as possible and at least up to the intraday cross-zonal gate closure time. 2. NEMOs shall provide market participants with the opportunity to trade in energy in time intervals which are at least as short as the imbalance settlement period for both day-ahead and intraday markets.		

	3. NEMOs shall provide products for trading in day-ahead and intraday markets which are sufficiently small in size, with minimum bid sizes of 500 kW or less, to allow for the effective participation of demand-side response, energy storage and small-scale renewables including direct participation by customers. 4. By 1 January 2023, the imbalance settlement period shall be 15 minutes in all scheduling areas, unless regulatory authorities have granted a derogation or an exemption. Derogations may be granted only until 31 December 2024. From 1 January 2027, the imbalance settlement period shall not exceed 30 minutes where an exemption has been granted by all the regulatory authorities within a synchronous area.		
Article 49 **Balancing Market** 1. Transmission system operator performs the activity of organizing the balancing market in the entire territory of the Republic of Kosovo. 2. Transmission system operator shall ensure that the balancing market, including prequalification processes, is organized in such a way as to: 2.1 ensure effective non-discrimination between market participants taking account of the different technical needs of the electricity system and the different technical capabilities of generation sources, energy storage and	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 6** **Balancing market** 1. Balancing markets, including prequalification processes, shall be organised in such a way as to: (a) ensure effective non-discrimination between market participants taking account of the different technical needs of the electricity system and the different technical capabilities of generation sources, energy storage and demand response; (b) ensure that services are defined in a transparent and technologically neutral manner and are procured in a transparent,	Partially compliant	

demand response; 2.2 ensure that services are defined in a transparent and technologically neutral manner and are procured in a transparent, market-based manner; 2.3 ensure non-discriminatory access to all market participants, individually or through aggregation, including for electricity generated from variable renewable energy sources, demand response and energy storage, as well as for the market participants based in countries that the Republic of Kosovo has coupled its electricity market; 2.4 respect the need to accommodate the increasing share of variable generation, increased demand responsiveness and the new technologies. 3. The price of balancing energy shall not be pre-determined in contracts for balancing capacity. Procurement processes shall be transparent in accordance with balancing rules, while protecting the confidentiality of commercially sensitive information. 4. Balancing markets shall ensure operational security whilst allowing for maximum use and efficient allocation of cross-zonal capacity across timeframes in accordance with Article 33 of this Law. 5. The pricing of balancing energy for standard balancing products and specific balancing products shall be based on marginal pricing (pay-as-cleared) unless the Regulator approve an alternative pricing method on the basis of a joint proposal by all transmission system operators following	market-based manner; (c) ensure non-discriminatory access to all market participants, individually or through aggregation, including for electricity generated from variable renewable energy sources, demand response and energy storage; (d) respect the need to accommodate the increasing share of variable generation, increased demand responsiveness and the advent of new technologies. 2. The price of balancing energy shall not be pre-determined in contracts for balancing capacity. Procurement processes shall be transparent in accordance with Article 40(4) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, while protecting the confidentiality of commercially sensitive information. 3. Balancing markets shall ensure operational security whilst allowing for maximum use and efficient allocation of cross-zonal capacity across timeframes in accordance with Article 17. 4. The settlement of balancing energy for standard balancing products and specific balancing products shall be based on marginal pricing (pay-as-cleared) unless all regulatory authorities approve an alternative pricing method on the basis of a joint proposal by all transmission system operators following an analysis demonstrating that that alternative pricing		

an analysis demonstrating that that alternative pricing method is more efficient. 6. Market participants shall be allowed to bid as close to real time as possible and balancing energy gate closure time shall not be before the intraday cross-zonal gate closure time. The imbalances shall be settled at a price that reflects the real-time value of energy. 7. Each imbalance price area shall be equal to a bidding zone, except in the case of a central dispatching model where an imbalance price area may constitute a part of a bidding zone. 8. The dimensioning of reserve capacity shall be performed by the transmission system operators and shall be facilitated at regional level. 9. The procurement of balancing capacity shall be performed by the Transmission System Operator and may be facilitated at a regional level. Reservation of cross-border capacity to that end may be limited. The procurement of balancing capacity shall be market-based and organized in such a way as to be non-discriminatory between market participants in the prequalification process in accordance with balancing rules, whether market participants participate individually or through aggregation. 10. Procurement of balancing capacity shall be based on a primary market unless and to the extent that the Regulator has provided for a derogation to allow the use of other forms of market-based procurement on the grounds of a lack of	method is more efficient. Market participants shall be allowed to bid as close to real time as possible, and balancing energy gate closure times shall not be before the intraday cross-zonal gate closure time. Transmission system operators applying a central dispatching model may establish additional rules in accordance with Regulation (EU) 2017/2195, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 5. The imbalances shall be settled at a price that reflects the real-time value of energy. 6. Each imbalance price area shall be equal to a bidding zone, except in the case of a central dispatching model where an imbalance price area may constitute a part of a bidding zone. 7. The dimensioning of reserve capacity shall be performed by the transmission system operators and shall be facilitated at regional level. 8. The procurement of balancing capacity shall be performed by the transmission system operator and may be facilitated at a regional level. Reservation of cross-border capacity to that end may be limited. The procurement of balancing capacity shall be market-based and organised in such a way as to be non-discriminatory between market participants in the prequalification process in accordance with Article 40(4)	Partially compliant	

competition in the market for balancing services. Derogations from the obligation to base the procurement of balancing capacity on use of primary markets shall be reviewed every three (3) years. 11. The procurement of upward balancing capacity and downward balancing capacity shall be carried out separately, unless the Regulator approves a derogation from this principle on the basis that this would result in higher economic efficiency as demonstrated by an evaluation performed by the transmission system operator. Contracts for balancing capacity shall not be concluded more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day, unless and to the extent that the regulatory authority has approved the earlier contracting or longer contracting periods to ensure the security of supply or to improve economic efficiency. 12. Where a derogation is granted, for at least 40% of the standard balancing products and a minimum of 30 % of all products used for balancing capacity, contracts for the balancing capacity shall be concluded for no more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day. The contracting of the remaining part of the balancing capacity shall be performed for a maximum of one month in advance of the provision of balancing capacity and shall have a maximum contractual period of one month. 13. At the request of the	of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/ MC-EnC whether market participants participate individually or through aggregation. Procurement of balancing capacity shall be based on a primary market unless and to the extent that the regulatory authority has provided for a derogation to allow the use of other forms of market- based procurement on the grounds of a lack of competition in the market for balancing services. Derogations from the obligation to base the procurement of balancing capacity on use of primary markets shall be reviewed every three years. 9. The procurement of upward balancing capacity and downward balancing capacity shall be carried out separately, unless the regulatory authority approves a derogation from this principle on the basis that this would result in higher economic efficiency as demonstrated by an evaluation performed by the transmission system operator. Contracts for balancing capacity shall not be concluded more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day, unless and to the extent that the regulatory authority has approved the earlier contracting or longer contracting periods to ensure the security of supply or to improve economic efficiency. Where a derogation is granted, for at least 40 % of the standard balancing products		

Transmission System Operator, the Regulator may decide to extend the contractual period of the remaining part of balancing capacity in paragraph 11 of this Article to a maximum period of twelve (12) months provided that such a decision is limited in time, and the positive effects in terms of lowering of costs for final customers exceed the negative impacts on the market. From 1 January 2026, the contract period shall not be longer than six months. The request shall include: 13.1 the specific period during which the exemption would apply; 13.2 the specific volume of balancing capacity to which the exemption would apply; 13.3 an analysis of the impact of the exemption on the participation of balancing resources; and 13.4 a justification for the exemption demonstrating that such an exemption would lead to lower costs to final customers. 14. The Regulator shall inform the Energy Community Secretariat and the ECRB on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day. 15. Transmission System Operator or its delegated operator shall publish, as close to real time as possible but not more than thirty (30) minutes after supply, the current system balance of their scheduling areas, the estimated imbalance prices and the estimated balancing energy prices. 16. The Transmission System	and a minimum of 30 % of all products used for balancing capacity, contracts for the balancing capacity shall be concluded for no more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day. The contracting of the remaining part of the balancing capacity shall be performed for a maximum of one month in advance of the provision of balancing capacity and shall have a maximum contractual period of one month. 10. At the request of the transmission system operator, the regulatory authority may decide to extend the contractual period of the remaining part of balancing capacity referred to in paragraph 9 to a maximum period of twelve months provided that such a decision is limited in time, and the positive effects in terms of lowering of costs for final customers exceed the negative impacts on the market. The request shall include: (a) the specific period during which the exemption would apply; (b) the specific volume of balancing capacity to which the exemption would apply; (c) an analysis of the impact of the exemption on the participation of balancing resources; and (d) a justification for the exemption demonstrating that such an exemption would lead to lower costs to final customers.		

Operator may, where standard balancing products are not sufficient to ensure operational security or where some balancing resources cannot participate in the balancing market through standard balancing products, propose, and the Regulator may approve, derogations from paragraphs 3 and 5 of this Article for specific balancing products which are activated locally without exchanging them with other transmission system operators. Proposals for derogations shall include a description of measures proposed to minimize the use of specific products, subject to economic efficiency, a demonstration that the specific products do not create significant inefficiencies and distortions in the balancing market either inside or outside the scheduling area, as well as, where applicable, the rules and information for the process for converting the balancing energy bids from specific balancing products into balancing energy bids from standard balancing products. 17. The Transmission System Operator, based on the approval from the Regulator, may delegate all or part of any tasks with which it is entrusted under this Article, to one or more third parties, including the Market Operator, in case the third party proves that it can carry out the respective function at least as effectively as the Transmission System Operator. The Transmission System Operator shall remain responsible for ensuring compliance with the obligations under this Law, including ensuring access to information necessary	11. Notwithstanding paragraph 10, from 1 January 2026 contract periods shall not be longer than six months. 12. By 1 January 2028, regulatory authorities shall report to the Energy Community Secretariat and the Energy Community Regulatory Board on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day. 13. Transmission system operators or their delegated operators shall publish, as close to real time as possible but with a delay after delivery of no more than 30 minutes, the current system balance of their scheduling areas, the estimated imbalance prices and the estimated balancing energy prices. 14. Transmission system operators may, where standard balancing products are not sufficient to ensure operational security or where some balancing resources cannot participate in the balancing market through standard balancing products, propose, and the regulatory authorities may approve, derogations from paragraphs 2 and 4 for specific balancing products which are activated locally without exchanging them with other transmission system operators. Proposals for derogations shall include a description of measures proposed to minimise the use of specific products, subject to economic efficiency, a demonstration that the specific products do not create significant inefficiencies and		

for monitoring by the Regulator.	distortions in the balancing market either inside or outside the scheduling area, as well as, where applicable, the rules and information for the process for converting the balancing energy bids from specific balancing products into balancing energy bids from standard balancing products. **Regulation 2019/943 article 2 p. (29) 'central dispatching model' means** a scheduling and dispatching model where the generation schedules and consumption schedules as well as dispatching of power-generating facilities and demand facilities, in reference to dispatchable facilities, are determined by a transmission system operator within an integrated scheduling process;		
Article 50 **Balancing Market Rule** 1. The Transmission System Operator shall prepare the balancing rules and after approval by the Regulator shall publish them on its website. 2. The balancing rules shall be objective, transparent, non-discriminatory and market-oriented and shall regulate, in particular, the following: 2.1 procedures, principles and standards for organizing and functioning of the balancing electricity market; 2.2 pre-qualification process and registration of participants in the balancing electricity market;	**Regulation (EU) 2019/943** Article 6 Balancing market 1. Balancing markets, including prequalification processes, shall be organised in such a way as to: (a) ensure effective non-discrimination between market participants taking account of the different technical needs of the electricity system and the different technical capabilities of generation sources, energy storage and demand response; (b) ensure that services are defined in a transparent and technologically neutral manner and are procured in a transparent,	Partially compliant	The new article transposes the provisions from Regulation 943 for the operation of a balancing market, including the role of the TSO, market functions and conditions for operation and settlement, procurement of balancing capacities (services), the role of the Regulator, and the conditions for derogation and outsourcing the operation of the balancing market or the provision of balancing capacities

2.3 the rights and obligations of the balancing service providers including the conclusion of the contracts; 2.4 standard and specific products on the balancing market; 2.5 procedures for submitting and selecting bids; 2.6 the pricing methodology for the balancing services, as well as the procedure for their calculation, invoicing and collection, which should be non-discriminatory, should reflect the real costs incurred and should allow for the minimization of balancing costs; 2.7 activation or procurement of balancing energy or balancing services and the manner of determining the activated or procured amounts of balancing energy or balancing services; 2.8 financial settlement with the balancing service providers, including the contracts and financial guarantees required by the providers in relation to the settlement of balancing services; 2.9 application of common methodologies for the allocation of cross-zonal transmission capacity for balancing purposes; 2.10 standards and procedures for performing and recording transactions on the balancing market of electricity; 2.11 standards and procedures for creating, maintaining and updating the database for the needs of the electricity balancing market; and 2.12 the method of publishing data required for the functioning of the balance	market-based manner; (c) ensure non-discriminatory access to all market participants, individually or through aggregation, including for electricity generated from variable renewable energy sources, demand response and energy storage; (d) respect the need to accommodate the increasing share of variable generation, increased demand responsiveness and the advent of new technologies. 2. The price of balancing energy shall not be pre-determined in contracts for balancing capacity. Procurement processes shall be transparent in accordance with Article 40(4) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, while protecting the confidentiality of commercially sensitive information. 3. Balancing markets shall ensure operational security whilst allowing for maximum use and efficient allocation of cross-zonal capacity across timeframes in accordance with Article 17. 4. The settlement of balancing energy for standard balancing products and specific balancing products shall be based on marginal pricing (pay-as-cleared) unless all regulatory authorities approve an alternative pricing method on the basis of a joint proposal by all transmission system operators following an analysis demonstrating that that alternative pricing		

market, except for commercially sensitive information.	method is more efficient. Market participants shall be allowed to bid as close to real time as possible, and balancing energy gate closure times shall not be before the intraday cross-zonal gate closure time. Transmission system operators applying a central dispatching model may establish additional rules in accordance with Regulation (EU) 2017/2195, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. 5. The imbalances shall be settled at a price that reflects the real-time value of energy. 6. Each imbalance price area shall be equal to a bidding zone, except in the case of a central dispatching model where an imbalance price area may constitute a part of a bidding zone. 7. The dimensioning of reserve capacity shall be performed by the transmission system operators and shall be facilitated at regional level. 8. The procurement of balancing capacity shall be performed by the transmission system operator and may be facilitated at a regional level. Reservation of cross-border capacity to that end may be limited. The procurement of balancing capacity shall be market-based and organised in such a way as to be non-discriminatory between market participants in the prequalification process in accordance with Article 40(4)		

	of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/ MC-EnC whether market participants participate individually or through aggregation. Procurement of balancing capacity shall be based on a primary market unless and to the extent that the regulatory authority has provided for a derogation to allow the use of other forms of market- based procurement on the grounds of a lack of competition in the market for balancing services. Derogations from the obligation to base the procurement of balancing capacity on use of primary markets shall be reviewed every three years. 9. The procurement of upward balancing capacity and downward balancing capacity shall be carried out separately, unless the regulatory authority approves a derogation from this principle on the basis that this would result in higher economic efficiency as demonstrated by an evaluation performed by the transmission system operator. Contracts for balancing capacity shall not be concluded more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day, unless and to the extent that the regulatory authority has approved the earlier contracting or longer contracting periods to ensure the security of supply or to improve economic efficiency. Where a derogation is granted, for at least 40 % of the standard balancing products		

	and a minimum of 30 % of all products used for balancing capacity, contracts for the balancing capacity shall be concluded for no more than one day before the provision of the balancing capacity and the contracting period shall be no longer than one day. The contracting of the remaining part of the balancing capacity shall be performed for a maximum of one month in advance of the provision of balancing capacity and shall have a maximum contractual period of one month. 10. At the request of the transmission system operator, the regulatory authority may decide to extend the contractual period of the remaining part of balancing capacity referred to in paragraph 9 to a maximum period of twelve months provided that such a decision is limited in time, and the positive effects in terms of lowering of costs for final customers exceed the negative impacts on the market. The request shall include: (a) the specific period during which the exemption would apply; (b) the specific volume of balancing capacity to which the exemption would apply; (c) an analysis of the impact of the exemption on the participation of balancing resources; and (d) a justification for the exemption demonstrating that such an exemption would lead to lower costs to final customers.		

	11. Notwithstanding paragraph 10, from 1 January 2026 contract periods shall not be longer than six months. 12. By 1 January 2028, regulatory authorities shall report to the Energy Community Secretariat and the Energy Community Regulatory Board on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day. 13. Transmission system operators or their delegated operators shall publish, as close to real time as possible but with a delay after delivery of no more than 30 minutes, the current system balance of their scheduling areas, the estimated imbalance prices and the estimated balancing energy prices. 14. Transmission system operators may, where standard balancing products are not sufficient to ensure operational security or where some balancing resources cannot participate in the balancing market through standard balancing products, propose, and the regulatory authorities may approve, derogations from paragraphs 2 and 4 for specific balancing products which are activated locally without exchanging them with other transmission system operators. Proposals for derogations shall include a description of measures proposed to minimise the use of specific products, subject to economic efficiency, a demonstration that the specific products do not create significant inefficiencies and		

	distortions in the balancing market either inside or outside the scheduling area, as well as, where applicable, the rules and information for the process for converting the balancing energy bids from specific balancing products into balancing energy bids from standard balancing products.		
Article 51 **Forward markets** 1. The Transmission System Operator shall issue long-term transmission rights or have equivalent measures in place to allow for market participants, including owners of power-generating facilities using renewable energy sources, to hedge price risks across bidding zone borders, unless the Regulator and the competent regulatory authorities of the bidding zone border have adopted coordinated decisions not to issue long-term transmission rights on the bidding zone border. The decision shall be based on an assessment, which shall identify whether the electricity forward market provides sufficient hedging opportunities in the concerned bidding zones. 2. Long-term transmission rights shall be allocated in a transparent, market based and non- discriminatory manner through a single allocation platform. 3. Subject to compliance with the relevant e competition law, the market operator shall be free to develop forward hedging products, including long-term forward hedging products, to provide	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 9** **Forward markets** 1. In accordance with Regulation (EU) 2016/1719, as adapted and adopted Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, transmission system operators shall issue long-term transmission rights or have equivalent measures in place to allow for market participants, including owners of power-generating facilities using renewable energy sources, to hedge price risks across bidding zone borders, unless an assessment of the forward market on the bidding zone borders performed by the competent regulatory authorities shows that there are sufficient hedging opportunities in the concerned bidding zones. 2. Long-term transmission rights shall be allocated in a transparent, market based and non- discriminatory manner through a single allocation platform in accordance with Article 2(4) and chapter IV of Regulation (EU) 2016/1719, as adapted	Fully compliant	

market participants, including owners of power-generating facilities using renewable energy sources, with appropriate possibilities for hedging financial risks against price fluctuations. The hedging activity shall not be limited to trades within the Kosovo bidding zone.	and adopted by Ministerial Council Decision 2022/03/ MC-EnC. 3. Subject to compliance with Energy Community competition law, market operators shall be free to develop forward hedging products, including long-term forward hedging products, to provide market participants, including owners of power-generating facilities using renewable energy sources, with appropriate possibilities for hedging financial risks against price fluctuations. Contracting Parties shall not require that such hedging activity be limited to trades within a Contracting Party or bidding zone.		
Article 52 **Technical bidding limits** 1. There shall be neither a maximum nor a minimum limit to the wholesale electricity price. This provision shall apply, inter alia, to bidding and clearing in all timeframes and shall include balancing energy and imbalance prices, without prejudice to the technical price limits which may be applied in the balancing timeframe and in the day-ahead and intraday timeframes in accordance with paragraph 2 of this Article. 2. The Nominated Electricity Market Operator may apply harmonized limits on maximum and minimum clearing prices for day-ahead and intraday timeframes. Those limits shall be sufficiently high so as not to unnecessarily restrict trade, shall be harmonized for the internal market and	**Article 10** **Technical bidding limits** 1. There shall be neither a maximum nor a minimum limit to the wholesale electricity price. This provision shall apply, inter alia, to bidding and clearing in all timeframes and shall include balancing energy and imbalance prices, without prejudice to the technical price limits which may be applied in the balancing timeframe and in the day-ahead and intraday timeframes in accordance with paragraph 2. 2. NEMOs may apply harmonised limits on maximum and minimum clearing prices for day- ahead and intraday timeframes. Those limits shall be sufficiently high so as not to unnecessarily restrict trade, shall b	Fully compliant	

shall take into account the maximum value of lost load. The Nominated Electricity Market Operator shall implement a transparent mechanism to adjust automatically the technical bidding limits in due time in the event that the set limits are expected to be reached. The adjusted higher limits shall remain applicable until further increases under that mechanism are required. 3. The Transmission System Operator shall not take any measures for the purpose of changing wholesale prices. 4. The Regulator shall identify policies and measures applied within the territory of the Republic of Kosovo that could contribute to indirectly restricting wholesale price formation, including limiting bids relating to the activation of balancing energy, capacity mechanisms, measures by the transmission system operator, measures intended to challenge market outcomes, or to prevent the abuse of dominant positions or inefficiently defined bidding zones. 5. Where the Regulator has identified a policy or measure which could serve to restrict wholesale price formation it shall take all appropriate actions to eliminate or, if not possible, to mitigate the impact of that policy or measure on bidding behaviour. The Ministry shall provide a report to the Energy Community Secretariat detailing the measures and actions that have been taken or intended to take.	harmonised for the internal market and shall take into account the maximum value of lost load. NEMOs shall implement a transparent mechanism to adjust automatically the technical bidding limits in due time in the event that the set limits are expected to be reached. The adjusted higher limits shall remain applicable until further increases under that mechanism are required. 3. Transmission system operators shall not take any measures for the purpose of changing wholesale prices. 4. Regulatory authorities or, where a Contracting Party has designated another competent authority for that purpose, such designated competent authorities, shall identify policies and measures applied within their territory that could contribute to indirectly restricting wholesale price formation, including limiting bids relating to the activation of balancing energy, capacity mechanisms, measures by the transmission system operators, measures intended to challenge market outcomes, or to prevent the abuse of dominant positions or inefficiently defined bidding zones. 5. Where a regulatory authority or designated competent authority has identified a policy or measure which could serve to restrict wholesale price formation it shall take all appropriate actions to eliminate or, if not possible, to mitigate the impact of that policy or measure on bidding behaviour. Contracting Parties shall provide a report		

	to the Energy Community Secretariat by 5 January 2023 detailing the measures and actions they have taken or intend to take.		
Article 53 **Value of lost load** 1. For the purpose of setting a reliability standard in accordance with Article 28 of this law, the Regulator shall determine a single estimate of the value of lost load for the territory of the Republic of Kosovo and make it publicly available. 2. If the Republic of Kosovo is part of the bidding zone, the Regulator shall jointly with other competent authorities from the bidding zone determine a single estimate of the value of lost load for the bidding zone. 3. Value of lost load shall be determined by applying methodology for calculating the value of lost load developed by ENTSO-E and adopted by ACER. 4. The Regulator shall update its estimate of the value of lost load at least every five (5) years, or earlier where it observes a significant change.	**Regulation (EU) 2019/943** **Article 11** **Value of lost load** 1. By 5 July 2023 where required for the purpose of setting a reliability standard in accordance with Article 25 regulatory authorities or, where a Contracting Party has designated another competent authority for that purpose, such designated competent authorities shall determine a single estimate of the value of lost load for their territory. That estimate shall be made publically available. Regulatory authorities or other designated competent authorities may determine different estimates per bidding zone if they have more than one bidding zone in their territory. Where a bidding zone consists of territories of more than one Contracting Party, the concerned regulatory authorities or other designated competent authorities shall determine a single estimate of the value of lost load for that bidding zone. In determining the single estimate of the value of lost load, regulatory authorities or other designated competent authorities shall apply the methodology referred to in Article 23(6) of Regulation (EU) 2019/943. 2. Regulatory authorities and designated competent authorities shall update their estimate of the value of lost load at least	Partially compliant	The new article transposes the provision of Regulation 943 that prevents the establishment of maximum or minimum limits for wholesale prices, except under limited conditions in organized markets, and indicates the role of NEMO, OST and the Regulator in this regard. The provisions for the value of lost cargo have not been transposed.

	every five years, or earlier where they observe a significant change.		
CHAPTER VI **ELECTRICITY DISTRIBUTION** **Article 54** **Distribution System Operator** 1. The Distribution System Operator conducts the activity of electricity distribution, in line with specific conditions set forth in the permit and principles of objectivity, transparency and nondiscrimination, in the entire territory of the Republic of Kosovo, in compliance with provisions of this law and other applicable legislation. 2. The Distribution System Operator owns the distribution network assets only based on a legally binding agreement with the Government of Kosovo and is independent in operational decision-making and planning from the generation and supply activities. 3. The Distribution System Operator shall manage, operate, maintain, develop and construct the distribution network, with the aim of providing electricity distribution in safe, reliable and long-term manner.	**Directive 2009/744 CHAPTER IV DISTRIBUTION SYSTEM OPERATION** **Article 30** **Designation of distribution system operators** Contracting Parties shall designate or shall require undertakings that own or are responsible for distribution systems to designate one or more distribution system operators for a period of time to be determined by the Contracting Parties, having regard to considerations of efficiency and economic balance**.** Regulation 2019/943 Article 27 Approval procedure < … > CHAPTER V TRANSMISSION SYSTEM OPERATION 33 Article 28 European network of transmission system operators for electricity 1. Transmission system operators shall cooperate at Energy Community level through the ENTSO for Electricity, in order to promote the completion and functioning of the internal market for electricity and cross-zonal trade and to ensure the	Fully compliant	

	optimal management, coordinated operation and sound technical evolution of the European electricity transmission network. 2. < … > Transmission system operators which are not members of the ENTSO for Electricity shall enter into agreements with the ENTSO for Electricity, to cover the additional costs resulting from the ex xtension of the tasks of the ENTSO for Electricity to these transmission system operators. Article 29 The ENTSO for Electricity < …> Article 30 Tasks of the ENTSO for Electricity < … > Article 31 Consultations < … > Article 32 Monitoring by ACER < … > Article 33 Costs The costs related to the activities of the ENTSO for Electricity referred to in Articles 4 to 12, as well as the costs referred to in Article 28, shall be borne by the transmission system operators and shall be taken into account in the calculation of tariffs. Regulatory authorities shall approve those costs only if they are reasonable and proportionate.		

Article 55 **Separation of Activities** 1. The entity that holds a permit for performing electricity distribution activity shall not have a permit and shall not participate in the performance of the activities of generation, transmission, organization and management of the electricity market, trade and/or electricity supply. 2. When the Distribution System Operator is part of a vertically integrated undertaking, it shall be independent from all other activities not relating to distribution, at least in terms of its legal form, organization and decision making. Those rules shall not create an obligation to separate the ownership of assets of the distribution system operator from the vertically integrated undertaking. 3. In order to ensure the independence of the Distribution System Operator, in line with paragraph 2 of this Article, the following minimum criteria shall be applied: 3.1 persons responsible for the management of a Distribution System Operator must not participate in the	**Directive 2019/744** **Article 51** **Network development and powers to make investment decisions** 1. At least every two years, transmission system operators shall submit to the regulatory authority a ten-year network development plan based on existing and forecast supply and demand after having consulted all the relevant stakeholders. That network development plan shall contain efficient measures in order to guarantee the adequacy of the system and the security of supply. The transmission system operator shall publish the ten-year network development plan on its website. **Directive 20019/744 Article 35** **Unbundling of distribution system operators** 1. Where the distribution system operator is part of a vertically integrated undertaking, it shall be independent at least in terms of its legal form, organisation and decision-making from other activities not relating to distribution. Those rules shall not create an obligation to separate the ownership of assets of the distribution system operator from the vertically integrated undertaking. 2. In addition to the requirements under paragraph 1, where the distribution system operator is part of a vertically integrated undertaking, it shall be independent in terms of its organisation and decision-making from the other	Fully compliant	The new changes in this article is that with the new draft of this law, it is required to organize a public consultation by the operators for PZHOS and to publish the same comments. The opinion of the Ministry is also requested in advance for development plans

structures of any vertically integrated enterprise responsible, directly or indirectly, for the day-to-day operation of the generation, transmission or supply of electricity; 3.2 persons participating in the management of the electricity distribution system operator are independent in their work and decision-making from the vertically integrated company; 3.3 Distribution System Operator shall have effective decision-making rights, independent from the vertically integrated enterprise, with respect to assets necessary to operate, maintain and develop the distribution system in a reliable and efficient manner that ensures long-term safety; 3.4 the Distribution System Operator drafts and submits for approval to the Regulator its Compliance Program, which delineates measures to be undertaken with the aim of eliminating discriminatory behavior and that ensure its adequate monitoring. In order to achieve its objective, the Compliance Program shall stipulate specific obligations of the staff of the Distribution System Operator. The responsible person or bodies for monitoring the Compliance Program, the Compliance	activities not related to distribution. In order to achieve this, the following minimum criteria shall apply: (a) the persons responsible for the management of the distribution system operator must not participate in company structures of the integrated electricity undertaking responsible, directly or indirectly, for the day-to-day operation of the generation, transmission or supply of electricity; (b) appropriate measures must be taken to ensure that the professional interests of the persons responsible for the management of the distribution system operator are taken into account in a manner that ensures that they are capable of acting independently; (c) the distribution system operator must have effective decision-making rights, independent from the integrated electricity undertaking, with respect to assets necessary to operate, maintain or develop the network. In order to fulfil those tasks, the distribution system operator shall have at its disposal the necessary resources including human, technical, physical and financial resources. This should not prevent the existence of appropriate coordination mechanisms to ensure that the economic and management supervision rights of the parent company in respect of return on		

Officer shall submit to the Regulator an annual report, which shall be published and shall describe measures undertaken. The compliance officer shall be fully independent and shall have access to all the necessary information of the Distribution System Operator and any its affiliated undertaking to fulfil their task. 4. In case the Distribution System Operator is part of a vertically integrated undertaking, The parent enterprise: 4.1 may approve the annual financial plan, or any equivalent instrument, of the distribution system operator and to set global limits on the levels of indebtedness of its subsidiary; 4.2 shall not give instructions regarding day-to-day operations of the distribution system operator, nor with respect to individual decisions concerning the construction or upgrading of distribution lines, that do not exceed the terms of the approved financial plan, or any equivalent instrument. 5. Activities of the Distribution System Operator shall be continuously monitored by the Regulator, in consultation with the Competition Authority of the Republic of Kosova. Any agreements	assets, regulated indirectly in accordance with Article 59(7), in a subsidiary are protected. In particular, this shall enable the parent company to approve the annual financial plan, or any equivalent instrument, of the distribution system operator and to set global limits on the levels of indebtedness of its subsidiary. It shall not permit the parent company to give instructions regarding day-to-day operations, nor with respect to individual decisions concerning the construction or upgrading of distribution lines, that do not exceed the terms of the approved financial plan, or any equivalent instrument; and (d) the distribution system operator must establish a compliance programme, which sets out measures taken to ensure that discriminatory conduct is excluded, and ensure that observance of it is adequately monitored. The compliance programme shall set out the specific obligations of employees to meet that objective. An annual report, setting out the measures taken, shall be submitted by the person or body responsible for monitoring the compliance programme, the compliance officer of the distribution system operator, to the regulatory authority referred to in Article 57(1) and shall be published. The compliance officer of the distribution system operator shall be fully independent and shall have access to all the necessary information of the distribution system operator and any affiliated undertaking to fulfil its task.		

aiming to prevent, limit or distort competition, shall be prohibited, as well as the abuse of its dominant position, including prohibition of the Distribution System Operator that is part of a vertically integrated enterprise, in its communication and branding, to create confusion in respect of the separate identity of the supply branch of the vertically integrated enterprise. 6. Where, on the basis of monitoring, or reports and/or any other information received by Distribution System Operator or any other party, the Regulator considers that the Distribution System Operator is not fully complying with the provisions of this Article, the Distribution System Operator shall, within seven (7) days provide any further information that the Regulator may require. The Regulator, based on a justified request from the Distribution System Operator, can extend the deadline for provision of additional information, but not longer than fourteen (14) days. Where it considers it is necessary to ensure compliance with provisions of this Article, the Regulator shall take all necessary further action to ensure compliance with these respective provisions and with the Distribution System Operator's permit.	3. Where the distribution system operator is part of a vertically integrated undertaking, the Contracting Parties shall ensure that the activities of the distribution system operator are monitored by regulatory authorities or other competent bodies so that it cannot take advantage of its vertical integration to distort competition. In particular, vertically integrated distribution system operators shall not, in their communication and branding, create confusion with respect to the separate identity of the supply branch of the vertically integrated undertaking. 4. Contracting Parties may decide not to apply paragraphs 1, 2 and 3 to integrated electricity undertakings which serve less than 100 000 connected customers, or serving small isolated systems. Regulation 2019/943 Article 35 Establishment and mission of regional coordination centres 1. <...> 2. <...> The regional coordination centres shall replace the regional security coordinators established pursuant to the system operation guideline adopted on the basis of Article 18 of Regulation (EC) No 714/2009 and shall enter into operation in accordance with Annex IV. 3. Regional coordination centres shall have a legal form referred to in Annex II		

	to Directive (EU) 2017/1132 of the European Parliament and of the Council. 4. In performing their tasks under Energy Community and Union law, regional coordination centres shall act independently of individual national interests and independently of the interests of transmission system operators. 5. Regional coordination centres shall complement the role of transmission system operators by performing the tasks of regional relevance assigned to them in accordance with Article 37. Transmission system operators shall be responsible for managing electricity flows and ensuring a secure, reliable and efficient electricity system in accordance with point (d) of Article 40(1) of Directive (EU) 2019/944, as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC.		
Article 56 **Rights, duties and responsibilities of Distribution System Operator** 1. The Distribution System Operator shall have available all necessary human, technical, physical and financial sources for safe, reliable and long-term operation of the distribution system. 2. Rights, duties and responsibilities	**Directivw 2019/744** **Article 31** **Tasks of distribution system operators** 1. The distribution system operator shall be responsible for ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of electricity, for operating, maintaining and developing under economic conditions a secure, reliable and efficient electricity	Fully compliant	

of the Distribution System Operator shall be: 2.1 distribution system operation; 2.2 provision of coordinated functioning of the distribution system connected to networks of other operators and network user facilities; 2.3 ensuring the long-term ability of the system to meet reasonable demands for the distribution of electricity, for operating, maintaining and developing a secure, reliable and efficient electricity distribution system in its area with due regard for the environment and energy efficiency; 2.4 provision of connections in the distribution network, in accordance with this law, for all system users requiring such connection, in accordance with the connection requirements defined in the Distribution Grid Code; 2.5 provision of access to the distribution network, in accordance with regulatory, transparent and non-discriminatory principles, for system users or categories of system users, especially by not favouring its subsidiaries or shareholders; 2.6 act in compliance with supply	distribution system in its area with due regard for the environment and energy efficiency. 2. In any event, the distribution system operator shall not discriminate between system users or classes of system users, particularly in favour of its related undertakings. 3. The distribution system operator shall provide system users with the information they need for efficient access to, including use of, the system. 4. A Contracting Party may require the distribution system operator, when dispatching generating installations, to give priority to generating installations using renewable sources or using high-efficiency cogeneration, in accordance with Article 16 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011. 5. Each distribution system operator shall act as a neutral market facilitator in procuring the energy it uses to cover energy losses in its system in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based procedures, where it has such a6. Where a distribution system operator is responsible for the procurement of products and services necessary for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system, rules adopted by the distribution system operator for that purpose shall be objective, transparent and non-		

quality and distribution system safety standards, as approved by the Regulator; 2.7 ensure in emergency situations, stipulated in this law, that interruptions of supply are conducted based on predetermined, non-discriminatory and transparent criteria; 2.8 give priority to dispatch of electricity generation from renewable energy resources and high efficiency co-generation in accordance with Article 18 of this Law, subject to limits specified for purposes of system security by the Transmission Grid Code and Distribution Grid Code; 2.9 establish and after approval from the Regulator, publish standard rules on cost coverage for technical adaptations in its distribution system, such as network connections or network reinforcements, which are necessary to integrate new electricity generation facilities of generators connected in the distribution system; 2.10 provide any new system user wishing to be connected to the distribution system with a comprehensive and detailed description of the costs associated with the connection. For this service the Distribution	discriminatory, and shall be developed in coordination with transmission system operators and other relevant market participants. The terms and conditions, including rules and tariffs, where applicable, for the provision of such products and services to distribution system operators shall be established in accordance with Article 59(7) in a non-discriminatory and cost-reflective way and shall be published 7. In performing the tasks referred to in paragraph 6, the distribution system operator shall procure the non-frequency ancillary services needed for its system in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based procedures, unless the regulatory authority has assessed that the market-based provision of non-frequency ancillary services is economically not efficient and has granted a derogation. The obligation to procure non-frequency ancillary services does not apply to fully integrated network components function. 8. The procurement of the products and services referred to in paragraph 6 shall ensure the effective participation of all qualified market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation, in particular by requiring regulatory authorities and distribution system operators in close cooperation with all		

System Operator may levy a charge that reflects its reasonable costs; 2.11 establish and after approval from the Regulator publish standards and rules relating to the sharing of costs of system installations, such as grid connections and reinforcements, between all system users benefiting from the system; 2.12 draft tariff methodologies for access and connection to the distribution system and application of tariffs for use of the distribution system and connection charges, in accordance with transparent and non-discriminatory principles that provide efficient economic signals for system users. The methodologies, tariffs, charges and calculation methodology shall be approved by the Regulator, and shall be published in the web site of the Distribution System Operator, fifteen (15) days prior to the date of their application, in accordance with rules and procedures set forth in the relevant Law on Energy Regulator; 2.13 provide data from metering points of generators and suppliers connected in the distribution network, to the aggregator if one is involved, to the Transmission System Operator and/or to the Nominated Electricity Market Operator if they directly participate in the market, for final	market participants, as well as transmission system operators, to establish the technical requirements for participation in those markets on the basis of the technical characteristics of those markets and the capabilities of all market participants. 9. Distribution system operators shall cooperate with transmission system operators for the effective participation of market participants connected to their grid in retail, wholesale and balancing markets. Delivery of balancing services stemming from resources located in the distribution system shall be agreed with the relevant transmission system operator in accordance with < … > Article 182 of Commission Regulation (EU) 2017/1485. 10. Contracting Parties or their designated competent authorities may allow distribution system operators to perform activities other than those provided for in this Directive and in Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, where such activities are necessary for the distribution system operators to fulfil their obligations under this Directive or Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, provided that the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation. This paragraph shall be without prejudice to the right of the distribution system operators to own,		

calculation settlement purposes; 2.14 ensure availability of distribution capacities for electricity distribution for system users connected in the distribution network; 2.15 provide information to energy entities and distribution network users, which is necessary for effective access to the network and use of the distribution network, in a transparent and non-discriminatory manner; 2.16 provide information on electricity demand forecast and other information required by the Transmission System Operator, the Regulator or Ministry; 2.17 implement measures to improve efficiency of energy distribution; 2.18 protect the environment; 2.19 reach an agreement and implement the corresponding obligations for provision of ancillary services with the Transmission System Operator, with the view of providing transmission system services; 2.20 purchase electricity for covering losses in the distribution system and for ancillary services in the distribution network, in accordance with the principles	develop, manage or operate networks other than electricity networks where the Contracting Party or the designated competent authority has granted such a right.		

of electricity market, transparency and non-discrimination, pursuant to Article 17 of this law. 2.21 reach an agreement with distribution system users and implement the corresponding obligations on provision of ancillary services, with the view of providing ancillary services in the distribution network in an economical and efficient manner; 2.22 maintain a register of metering points for all respective parties for imbalance in the delivery points in the distribution network; 2.23 analyze losses in the distribution network on annual basis, including assessment of technical losses and unauthorized electricity consumption and, if necessary, development and implementation of measures for loss reduction; 2.24 prepare within every regulated tariff period the implementation plan on the measures to reduce distribution losses for the forthcoming years, and submit it for approval of the required investments for the decrease of losses to the Regulator, along with a report on the results for the previous respective period. The Losses Reduction			

Plan shall include an assessment of technical losses and unauthorized electricity consumption; 2.25 maintain metering systems, collect and process data from commercial metering points of network users, in compliance with this law and Metering Code; 2.26 support municipalities in preparing their local development plans, programs and strategies on matters affecting the distribution system; 2.27 comply all actions with the Transmission Grid Code, Distribution Grid Code and all other codes and rules in force. 3. The Distribution System Operator is responsible for the procurement of energy products and network services necessary for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system. To the level the Transmission System Operator does not supply these services, the Distribution System Operator shall apply market-based mechanisms for their purchase according to Article 17 of this law and adopt corresponding rules developed in coordination with transmission system operator and approved by the Regulator. 4. The procurement of the products			

and services referred to in paragraph 3 of this Article, shall ensure the effective participation of all qualified market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. 5. The Distribution System Operator in close cooperation with the Transmission System Operator, shall establish the technical requirements for participation in the market for the products and services referred to in paragraph 3 of this Article, on the basis of the technical characteristics of those markets and the capabilities of all market participants. 6. The Distribution System Operator shall cooperate with the Transmission System Operators for the effective participation of market participants connected to their grid in retail, wholesale and balancing markets. Delivery of balancing services stemming from resources located in the distribution system shall be agreed with the Transmission System Operator in accordance with Article 50 of this Law. 7. The Regulator may allow the			

Distribution System Operator to perform activities other than those provided for in this Law, where such activities are necessary for the Distribution System Operator to fulfil its obligations under this Law or other energy-sector relevant laws, provided that the Regulator has assessed the necessity of such a derogation. This paragraph shall be without prejudice to the right of the Distribution System Operator to own, develop, manage or operate networks other than electricity networks where the Regulator has granted such a right. 8. The Distribution System Operator shall report to the Regulator, as provided in its permit and the relevant Law on the Energy Regulator and provide information on such matters it may specify, in such form and at such intervals as may be required by the latter. 9. The Distribution System Operator shall provide information to local governance units necessary for local development planning within the responsibility of municipalities as indicated in the relevant Law on Energy, while respecting the confidentiality of individual network users. 10. The Distribution System Operator shall be entitled to bill for and collect the			

remuneration due to it under the contracts for use of its system and for all other services provided. The terms and conditions, including rules and tariffs, for the provision of services by the Distribution System Operator shall be established in a non-discriminatory and cost-reflective way, and shall be submitted for approval to the Regulator. Upon approval by the Regulator, the Distribution System Operator shall publish them on its web site.			
Article 57 **Incentives for the use of flexibility services in distribution networks** 1. In the ten (10)year network development plan, the distribution system operator, based on the cost-benefit analysis presents in an understandable and simple manner the needs for the use of flexibility, consumption management, congestion management in the distribution network, including energy storage and energy efficiency measures and in what way and to what extent the use of those measures reduces or postpones the need to upgrade or replace power capacity in the distribution network. 2. Based on the cost-benefit analysis from paragraph 1 of this article, the	**Directive 2019/744 Article 32** **Incentives for the use of flexibility in distribution networks** **1.** Contracting Parties shall provide the necessary regulatory framework to allow and provide incentives to distribution system operators to procure flexibility services, including congestion management in their areas, in order to improve efficiencies in the operation and development of the distribution system. In particular, the regulatory framework shall ensure that distribution system operators are able to procure such services from providers of distributed generation, demand response or energy storage and shall promote the uptake of energy efficiency measures, where such services cost-effectively alleviate the need to upgrade or replace electricity capacity and support the efficient and secure operation of the distribution system. Distribution	Fully compliant	

Regulator determines if: 2.1 the procurement of flexibility services is economically efficient; 2.2 the procurement of flexibility services reduces the need to upgrade or replace power capacity in the distribution network; 2.3 the procurement of flexibility services supports the efficient and safe operation of the distribution system and, 2.4 the procurement of flexibility services leads to serious disturbances on the market or to greater congestion in the distribution network. 3. If, on the basis of the analysis from paragraph 1 of this article, the Regulator determines that the effects of the procurement and use of flexibility services are positive, the distribution system operator procures services from flexibility service providers based on transparent, non-discriminatory and market-based procedures and standardized market products for flexibility services. 4. The Regulator facilitates the procurement of flexibility services by distribution system operator and the use of the measures from paragraph 1 of this	system operators shall procure such services in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based procedures unless the regulatory authorities have established that the procurement of such services is not economically efficient or that such procurement would lead to severe market distortions or to higher congestion. 2. Distribution system operators, subject to approval by the regulatory authority, or the regulatory authority itself, shall, in a transparent and participatory process that includes all relevant system users and transmission system operators, establish the specifications for the flexibility services procured and, where appropriate, standardised market products for such services at least at national level. The specifications shall ensure the effective and non-discriminatory participation of all market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. Distribution system operators shall exchange all necessary information and shall coordinate with transmission system operators in order to ensure the optimal utilisation of resources, to ensure the secure and efficient operation of the system and to facilitate market development. Distribution system operators shall be adequately remunerated for the procurement of such services to		

article by providing regulatory framework for availability of those measures through: 4.1 procurement of flexibility services on market principles; 4.2 tariffs for electricity distribution; 4.3 connection agreements and network usage agreements with the possibility of limiting the connection power; 4.4 procurement of flexibility services under the conditions and in accordance with a procedure approved by the Regulator. 5. When procuring and activating flexibility services in the distribution network, the distribution system operator and the transmission system operator exchange all necessary information and coordinate in accordance with the network rules of the distribution system in order to ensure optimal use of resources for the provision of flexibility services, safe and efficient operation of the system and facilitated the development of the electricity market and flexibility services market. 6. In accordance with the methodology for determining the tariffs for	allow them to recover at least their reasonable corresponding costs, including the necessary information and communication technology expenses and infrastructure costs 3. The development of a distribution system shall be based on a transparent network development plan that the distribution system operator shall publish at least every two years and shall submit to the regulatory authority. The network development plan shall provide transparency on the medium and long-term flexibility services needed, and shall set out the planned investments for the next five-to-ten years, with particular emphasis on the main distribution infrastructure which is required in order to connect new generation capacity and new loads, including recharging points for electric vehicles. The network development plan shall also include the use of demand response, energy efficiency, energy storage facilities or other resources that the distribution system operator is to use as an alternative to system expansion.		

the electricity distribution, the distribution system operator shall be adequately compensated for costs incurred for the procurement of flexibility services, including the costs of necessary information and communication technologies and infrastructure costs. 7. The distribution system operator in the distribution grid code prescribes the technical conditions for the provision of ancillary services and flexibility services.			
Article 58 **Distribution Grid Code** 1. The operation and management of the distribution network shall be governed by Distribution Grid Code. 2. The Distribution Grid Code shall, at least, include: 2.1 the method and procedure for connecting users to the distribution system, which includes non-discriminatory procedures for connecting different types of users to the system; 2.2 the minimum rules for design and operation of the distribution system, including obligations for maintaining an appropriate level of system security and reserve capacity; 2.3 the technical rules establishing the minimum technical design and operational criteria for connection to the transmission system and interconnection and operation of other systems; 2.4 the procedures applicable for		Not applicable	

system operations in contingency situations. 2.5 the planning, maintenance and development of the electricity distribution system; 2.6 the manner of harmonization with the electricity distribution system users in cases of planned interruptions; 2.7 the measures, activities and procedures in cases of outages and major accidents; 2.8 the methodology for determining the fee for connection to the electricity distribution network; 2.9 the quality of electricity delivered through the electricity distribution system; 2.10 the quality of services that electricity distribution system operator provides for the users; 2.11 the method of delivering data and information to the transmission system operator and other energy entities that are necessary for their work; and 2.12 the manner and procedure of provision of information to system users. 3. The Distribution Grid Code shall be based on principles of interoperability of systems, objectivity and non-discrimination, and shall be applied and made public based on such principles. 4. The Distribution System Operator shall be responsible for implementation of the Distribution Grid Code and reports on an annual basis to the Regulator on its implementation. 5. The Distribution System Operator drafts the Distribution Grid Code and			

submits it to the Regulator for approval. In drafting the Grid Code, the Distribution System Operator must ensure the adequate participation of all stakeholders and network users, organize a public consultation, and take into account their proposals and comments on the content of the draft Distribution Grid Code. The approved Distribution Grid Code is published on the website of the Distribution System Operator.			
Article 59 **Electricity Distribution System Planning** 1. The electricity distribution system operator is obliged, to develop: 1.1 every two (2) years a distribution network development plan for the period of next ten (10) years, as provided in the relevant Energy Law; 1.2 a distribution network investment plan for the five (5) year regulatory period, which shall be harmonized with the ten (10) year distribution network development plan and with spatial planning documentation. 2. The distribution network investment plan should in particular show the expected increase in the efficiency of the operation of the electricity distribution system by reducing the losses of electricity and improving the quality of the delivered electricity from the electricity distribution network as a result of the envisaged investments. The Plan shall contain a technical and economic assessment of all costs and benefits for the market and for the individual customers, as well as for increasing energy efficiency from the	Directive 2019/744 Article 32 Incentives for the use of flexibility in distribution networks 1. Contracting Parties shall provide the necessary regulatory framework to allow and provide incentives to distribution system operators to procure flexibility services, including congestion management in their areas, in order to improve efficiencies in the operation and development of the distribution system. In particular, the regulatory framework shall ensure that distribution system operators are able to procure such services from providers of distributed generation, demand response or energy storage and shall promote the uptake of energy efficiency measures, where such services cost-effectively alleviate the need to upgrade or replace electricity capacity and support the efficient and secure operation of the distribution system. Distribution system operators shall procure such services in accordance with transparent, non-discriminatory and market-based	Fully compliant	

introduction of smart metering systems and smart networks.	procedures unless the regulatory authorities have established that the procurement of such services is not economically efficient or that such procurement would lead to severe market distortions or to higher congestion. 2. Distribution system operators, subject to approval by the regulatory authority, or the regulatory authority itself, shall, in a transparent and participatory process that includes all relevant system users and transmission system operators, establish the specifications for the flexibility services procured and, where appropriate, standardised market products for such services at least at national level. The specifications shall ensure the effective and non-discriminatory participation of all market participants, including market participants offering energy from renewable sources, market participants engaged in demand response, operators of energy storage facilities and market participants engaged in aggregation. Distribution system operators shall exchange all necessary information and shall coordinate with transmission system operators in order to ensure the optimal utilisation of resources, to ensure the secure and efficient operation of the system and to facilitate market development. Distribution system operators shall be adequately remunerated for the procurement of such services to allow them to recover at least their reasonable corresponding costs, including the necessary information and		

	communication technology expenses and infrastructure costs 3. The development of a distribution system shall be based on a transparent network development plan that the distribution system operator shall publish at least every two years and shall submit to the regulatory authority. The network development plan shall provide transparency on the medium and long-term flexibility services needed, and shall set out the planned investments for the next five-to-ten years, with particular emphasis on the main distribution infrastructure which is required in order to connect new generation capacity and new loads, including recharging points for electric vehicles. The network development plan shall also include the use of demand response, energy efficiency, energy storage facilities or other resources that the distribution system operator is to use as an alternative to system expansion.		
Article 60 **Integration of electromobility into the electricity network** 1. Distribution System Operator is obliged to cooperate on a non-discriminatory basis with any undertaking that owns, develops, operates or manages recharging points for electric vehicles, including with regard to connection to the grid. 2. The Distribution System Operator shall not own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles,	**Directive 2009/744** **Article 33** **Integration of electromobility into the electricity network** 1. < … > Contracting Parties shall provide the necessary regulatory framework to facilitate the connection of publicly accessible and private recharging points to the distribution networks. Contracting Parties shall ensure that distribution system operators cooperate on a non-discriminatory basis with any	Fully compliant	

except where the Distribution System Operator owns private recharging points solely for its own use. 3. By way of derogation from paragraph 2 of this Article, the Regulator may allow the Distribution System Operator to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, provided that all of the following conditions are fulfilled: 3.1 the Regulator has carried out an ex-ante review of the conditions of the tendering procedure that will be carried out by the Distribution system operator and has granted its approval; 3.2 following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure carried out by the Distribution system operator, no party have been awarded a right to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, or the participants at the tender offered to deliver those services at a price less favorable than the market prices; and 3.3 the Distribution system operator operates the recharging points in accordance with third party access provisions provided in the relevant Energy Law and does not discriminate between system users or classes of system users, and in particular in favor of its related undertakings. 4. The Regulator shall draw up guidelines for preparing and conducting the tendering procedure referred to in paragraph 3 of this article. 5. If the Distribution system operator	undertaking that owns, develops, operates or manages recharging points for electric vehicles, including with regard to connection to the grid. 2. Distribution system operators shall not own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, except where distribution system operators own private recharging points solely for their own use. 3.By way of derogation from paragraph 2, Contracting Parties may allow distribution system operators to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, provided that all of the following conditions are fulfilled: (a) other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the regulatory authority, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner; (b) the regulatory authority has carried out an ex ante review of the conditions of the tendering procedure under point (a) and has granted its approval; (c) the distribution system operator operates the recharging points on the basis of third-party access in accordance with Article 6 and does not discriminate between system users or classes of system		

has been granted the right to own, develop, manage or operate recharging points for electric vehicles in accordance with paragraph 3 of this Article, the Regulator, at regular intervals or at least every three (3) years, carries out public consultations in order to re-assess the potential interest of other parties in owning, developing, operating or managing recharging points for electric vehicles. 6. Where the results of the public consultations determined in paragraph 5 of this article indicate that other parties are able to own, develop, operate or manage such points, the Regulator shall impose the Distribution system operator to cease its activities in development of recharging points and within a period of eighteen (18) months to cease the operation of the existing recharging point or to sell them. In case of cease the operations, the Regulator may allow the Distribution system operator to recover the residual value of its investment in recharging infrastructure.	users, and in particular in favour of its related undertakings. The regulatory authority may draw up guidelines or procurement clauses to help distribution system operators ensure a fair tendering procedure. 4. Where Contracting Parties have implemented the conditions set out in paragraph 3, Contracting Parties or their designated competent authorities shall perform, at regular intervals or at least every five years, a public consultation in order to re-assess the potential interest of other parties in owning, developing, operating or managing recharging points for electric vehicles. Where the public consultation indicates that other parties are able to own, develop, operate or manage such points, Contracting Parties shall ensure that distribution system operators' activities in this regard are phased-out, subject to the successful completion of the tendering procedure referred to in point (a) of paragraph 3. As part of the conditions of that procedure, regulatory authorities may allow the distribution system operator to recover the residual value of its investment in recharging infrastructure.		

Article 61 **Metering Code for electricity distribution** 1. Installation, operation, reading and management of the metering system in the distribution network, and metering devices at the electricity metering points of customer, generators, prosumers, energy storage facilities as well as at the points of electricity exchange between the Distribution System and the Transmission System is regulated by the Distribution Metering Code. 2. The Distribution Metering Code regulates at least: 2.1 characteristics of the metering devices at the metering point of network users; 2.2 the properties of the metering devices or the standards that must be complied by the metering devices to enable demand management and flexibility, intermittent and time-interval metering of the load profile, metering of all metering parameters, net metering and self-consumption of electricity being metered; 2.3 the properties of the metering equipment or the standards that the		Not apllicable	

metering equipment must meet at the metering point, in terms of: 2.3.1 functional criteria, accuracy of metering devices and the method of electricity Metering; 2.3.2 method of installation, approval and calibration, protection, testing and maintenance of metering equipment; 2.3.3 access to meters, collection method, meter readings and reading of other data at the metering point and, 2.3.4 storage, processing and transfer of meter readings and other data to the Distribution System Operator, Supplier or data users, as well as data collection and archiving. 2.4 obligations of the Distribution System Operator to define standard technical solutions for network connections including Metering points for network users; 2.5 non-discriminatory and transparent rules and safe methods and tools for access to metering data and data exchange procedures between electricity entities in relation to consumption management through aggregation and use of flexibility services, along with full protection of sensitive commercial data in accordance with Article 64 of this law; 2.6 technical standards, procedures and solutions for the installation and use of metering systems of distribution network of smart meters. 3. The Distribution System Operator drafts the Distribution Metering Code and submits it to the Regulator for approval. In			

drafting the Metering Code, the Distribution System Operator must ensure the adequate participation of all stakeholders and network users, organize a public consultation, and take into account their proposals and comments on the content of the draft Distribution Metering Code. The approved Distribution Metering Code is published on the website of the Distribution System Operator.			
Article 62 **Metering of Electricity** 1. The Transmission System Operator and Distribution System Operator shall be obliged to measure the electricity received and delivered to users connected to the transmission and distribution network respectively, by means of metering devices, pursuant to this Law, the respective Grid Codes and Metering Codes. 2. Metering devices used in the transmission and distribution systems shall be owned by the Transmission System Operator and Distribution System Operator respectively, including the newly installed metering devices, which replace the existing ones. 3. The Transmission System Operator and Distribution System Operator respectively shall bear the costs for the installation and replacement of meters and such costs shall be recovered through the electricity transmission and/or distribution tariffs. 4. Location of the metering devices shall be determined by the Transmission System Operator and Distribution system		Not applicable	

Operator, depending on the technical possibilities at the site and any such device can be located on or outside the property belonging to the users connected to the respective network. If the Transmission System Operator or the distribution system operator determines that when replacing an existing metering device it is necessary to dislocate the metering point, it shall be obliged to carry out a dislocation at its own expense with minimal disturbance of the service provision to the user, and with minimal damage to the property of the user. The Transmission System Operator and distribution system operator respectively shall be obliged to reimburse any damages caused to the property of the user as a result of the dislocation of the metering point. 5. If the metering device is located on the property of the system user, the user shall be obliged to enable the authorized person of the Transmission System Operator or Distribution System Operator the right to access at every part of the property or the facility where the metering device is, for the purposes of: 5.1 reading metering devices, control, installation, supervision, change and maintenance of metering devices owned by Transmission System Operator or Distribution System Operator; 5.2 reading and controlling metering devices owned by the system user; 5.3 disconnecting the system user, when it has acted contrary to the terms and conditions governing the use of the respective electricity system, as stipulated			

in the respective Grid Code and, 5.4 disconnecting the final customer, on the request from the supplier, pursuant to the provisions of the Rule on General Conditions of Supply with Electricity. 6. The Transmission System Operator and/or Distribution system operator are obliged to deliver the collected and processed data from the measuring points to: 6.1 the market operator; 6.2 the supplier or aggregator from the measuring points of the final customers that it supplies, with the data needed for balancing; 6.3 the generator connected to the distribution system, from its own metering point; 6.4 at the customer's request, data related to their consumption without delays and free of charge, in an easily comprehensible and comparable form approved by the Regulator and, 6.5 other eligible parties, including citizens energy communities and active customers. 7. Transmission System Operator and Distribution System Operator are obliged to share between each other the collected and processed data from the measuring points.			
Article 63 **Ownership of energy storage facilities by Distribution System Operator** 1. The Distribution System Operator shall not own, develop, manage or operate energy storage facilities.	**Directive 2019/744 Article 36** **Ownership of energy storage facilities by distribution system operators** 1. Distribution system operators shall not own, develop, manage or operate energy	Fully compliant	

2. By way of derogation from paragraph 1 of this Article, Distribution System Operator may own, develop, manage or operate energy storage facilities, where they are fully integrated network components and the Regulator has granted its approval, or where all of the following conditions are fulfilled: 2.1 other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the Regulator, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate such facilities, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner; 2.2 such facilities are necessary for the Distribution System Operator to fulfil their obligations under this Law for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system and the facilities are not used to buy or sell electricity in the electricity markets; and 2.3 the Regulator has assessed the necessity of such a derogation and has carried out an assessment of the tendering procedure, including the conditions of the tendering procedure, and has granted its approval. 3. The Regulator shall draw up or approve guidelines or procurement clauses to help Distribution System Operator ensure a fair tendering procedure. 4. If conditions set out in paragraph 2 of this Article are implemented, the Regulator, at regular intervals or at least every five years, a public consultation on	storage facilities. 2. By way of derogation from paragraph 1, Contracting Parties may allow distribution system operators to own, develop, manage or operate energy storage facilities, where they are fully integrated network components and the regulatory authority has granted its approval, or where all of the following conditions are fulfilled: (a) other parties, following an open, transparent and non-discriminatory tendering procedure that is subject to review and approval by the regulatory authority, have not been awarded a right to own, develop, manage or operate such facilities, or could not deliver those services at a reasonable cost and in a timely manner; (b) such facilities are necessary for the distribution system operators to fulfil their obligations under this Directive for the efficient, reliable and secure operation of the distribution system and the facilities are not used to buy or sell electricity in the electricity markets; and (c) the regulatory authority has assessed the necessity of such a derogation and has carried out an assessment of the tendering procedure, including the conditions of the tendering procedure, and has granted its approval. The regulatory authority may draw up guidelines or procurement clauses to help distribution system operators ensure a fair tendering		

the existing energy storage facilities in order to assess the potential availability and interest in investing in such facilities. If the public consultation, as assessed by the Regulator, indicates that third parties are able to own, develop, operate or manage such facilities in a cost-effective manner, the Regulator shall ensure that the Distribution System Operator's activities in this regard are phased out within eighteen (18) months. As part of the conditions of that procedure, the Regulator may allow the Distribution System Operator to receive reasonable compensation, in particular to recover the residual value of their investment in the energy storage facilities. 5. Paragraph 4 of this Article shall not apply to fully integrated network components or for the usual depreciation period of new battery storage facilities with a final investment decision until 31 December 2023, provided that such battery storage facilities are: 5.1 connected to the grid at the latest two (2) years thereafter; 5.2 integrated into the distribution system; 5.3 used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies where such restoration measure starts immediately and ends when regular redispatch can solve the issue; and 5.4 not used to buy or sell electricity in the electricity markets, including balancing.	procedure. 3. The regulatory authorities shall perform, at regular intervals or at least every five years, a public consultation on the existing energy storage facilities in order to assess the potential availability and interest in investing in such facilities. Where the public consultation, as assessed by the regulatory authority, indicates that third parties are able to own, develop, operate or manage such facilities in a cost-effective manner, the regulatory authority shall ensure that the distribution system operators' activities in this regard are phased out within 18 months. As part of the conditions of that procedure, regulatory authorities may allow the distribution system operators to receive reasonable compensation, in particular to recover the residual value of their investment in the energy storage facilities. 4. Paragraph 3 shall not apply to fully integrated network components or for the usual depreciation period of new battery storage facilities with a final investment decision until the date of entry into force of this Directive in the Energy Community, provided that such battery storage facilities are: (a) connected to the grid at the latest two years thereafter; (b) integrated into the distribution system;		

	(c) used only for the reactive instantaneous restoration of network security in the case of network contingencies where such restoration measure starts immediately and ends when regular re-dispatch can solve the issue; and (d) not used to buy or sell electricity in the electricity markets, including balancing		
Article 64 **Obligation of the Distribution System Operator for protection of Data Confidentiality** 1. The Distribution System Operator must preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its business, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous being disclosed in a discriminatory manner. 2. The Distribution System Operator shall report to the Regulator, as stipulated in its permit and in the relevant Law on Energy Regulator, and shall provide information on issues that may be required by the latter, in the determined form and intervals. 3. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, the Ministry or the Regulator may request from the Distribution System Operator to provide confidential information that is necessary for the conduct of their functions, powers and duties.	**Directive 2019/744 Article 37** **Confidentiality obligation of distribution system operators** Without prejudice to Article 55 or another legal requirement to disclose information, the distribution system operator shall preserve the confidentiality of commercially sensitive information obtained in the course of carrying out its business, and shall prevent information about its own activities which may be commercially advantageous from being disclosed in a discriminatory manner.	Fully compliant	

Article 65 **Cooperation of network operators** 1. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall cooperate in order to ensure cost-efficient, secure and reliable development and operation of their networks, in particular: 1.1 in the planning of network development, investments and expansion of the transmission and distribution capacity and connection of new network users; 1.2 in the exchange of information on the daily operation of the electricity networks and on the performance of the connected generation facilities and demand response service providers; 1.3 in achieving coordinated access to shared resources and services including distributed generation, energy storage or demand response services which may service the needs of both kinds of networks. 2. The Distribution System Operator shall cooperate with the distribution system operators of the other Energy Community Contracting Parties through the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators, aiming to: 2.1 promote and support the completion and functioning of the common electricity market; 2.2 promote optimal management and coordinated operation of the distribution and transmission systems 2.3 representation and cooperation within the association of the European	**Regulation 2019/943** **Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators** 1. Distribution system operators shall cooperate at Contracting Party level through the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators established by Procedural ActNo 2018/01/MC-EnC in order to promote the completion and functioning of the single market for electricity, and to promote optimal management and a coordinated operation of distribution and transmission systems, and in accordance with the tasks and terms of reference adopted by Procedural Act No 2018/01/MC-EnC. Energy Community Distribution System Operators shall be represented by the Energy Community Secretariat in all activities aimed to enhance cooperation with the EU DSO entity established in accordance with Regulation (EU) 943/2019. This is without prejudice to distribution system operators joining the EU DSO entity individually based on common agreement. 2. <…> As an expert entity working for the common Energy Community interest, the Coordination Group of the Energy Community Distribution System Operators shall neither represent particular interests nor seek to influence the decision-making process to promote specific interests.	Partially complaint	It ensures closer cooperation between network operators and defines the special situations where cooperation should exist. It also sets the basis for cooperation between the TSO and TSOs of other countries.

Distribution System Operators	3. <…> Article 53 Establishment of the EU DSO entity <…> Article 54 Principal rules and procedures for the EU DSO entity <…> Article 55 Tasks of the EU DSO entity <…> Article 56 Consultations in the network code development process <…> **Regulation 2019/943** **Article 57** **Cooperation between distribution system operators and transmission system operators** 1. Distribution system operators and transmission system operators shall cooperate with each other in planning and operating their networks. In particular, distribution system operators and transmission system operators shall exchange all necessary information and data regarding, the performance of generation assets and demand side response, the daily operation of their networks and the long-term planning of network investments, with the view to ensure the cost-efficient, secure and reliable development and operation of their networks.		

	2. Distribution system operators and transmission system operators shall cooperate with each other in order to achieve coordinated access to resources such as distributed generation, energy storage or demand response that may support particular needs of both the distribution system operators and the transmission system operators.		
CHAPTER VII **ELECTRICITY TRADING AND SUPPLY** **Article 66** **Electricity Trading** 1. Electricity trading is an energy activity independent from activities of electricity transmission and distribution and it covers electricity purchase and sale, including resale, to wholesale customers. 2. Electricity trading may be performed by an energy enterprise to whom the Regulator has issued permit to perform electricity trading or decision for registration of foreign traders of electricity who can carry out energy activities in the Republic of Kosovo, in compliance with the relevant Law on Energy Regulator and in accordance with Market Rules.	Directive 2009/744 **Article 27** **Universal service** 1. Contracting Parties shall ensure that all household customers, and, where Contracting Parties deem it to be appropriate, small enterprises, enjoy universal service, namely the right to be supplied with electricity of a specified quality within their territory at competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices. To ensure the provision of universal service, Contracting Parties may appoint a supplier of last resort. Contracting Parties shall impose on distribution system operators an obligation to connect customers to their network under terms, conditions and tariffs set in accordance with the procedure laid down in Article 59(7). This Directive does not prevent Contracting Parties from strengthening the market position of the household customers and small and medium-sized	Fully compliant	

	non-household customers by promoting the possibilities for the voluntary aggregation of representation for that class of customers. 2. Paragraph 1 shall be implemented in a transparent and non-discriminatory way, and shall not impede the free choice of supplier provided for in Article 4. Directive (EU) 2029/944 Article 5 Market-based supply prices 1. Suppliers shall be free to determine the price at which they supply electricity to customers. Contracting Parties shall take appropriate actions to ensure effective competition between suppliers. 2. Contracting Parties shall ensure the protection of energy poor and vulnerable household customers pursuant to Articles 28 and 29 by social policy or by other means than public interventions in the price setting for the supply of electricity. 3. By way of derogation from paragraphs 1 and 2, Contracting Parties may apply public interventions in the price setting for the supply of electricity to energy poor or vulnerable household customers. Such public interventions shall be subject to the conditions set out in paragraphs 4 and 5 Article 10 of Directive Basic contractual rights 1. Contracting Parties shall ensure that all		

	final customers are entitled to have their electricity provided by a supplier, subject to the supplier's agreement, regardless of the Party to the Energy Community in which the supplier is registered, provided that the supplier follows the applicable trading and balancing rules. In that regard, Contracting Parties shall take all measures necessary to ensure that administrative procedures do not discriminate against suppliers already registered in another Party to the Energy Community. **Directive** **Article 59** **Duties and powers of the regulatory authorities** 1. The regulatory authority shall have the following duties: (a) fixing or approving, in accordance with transparent criteria, transmission or distribution tariffs or their methodologies, or both; (b) ensuring the compliance of transmission system operators and distribution system operators and, where relevant, system owners, as well as the compliance of any electricity undertakings and other market participants, with their obligations under this Directive, Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, the network codes and the guidelines adopted pursuant to Articles 6 and 7 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial		

	Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, and other relevant Energy Community law, including as regards cross-border issues, as well as with Energy Community Regulatory Board 's decisions; (c) < … > (d) approving products and procurement process for < … > ancillary services; (e) implementing the network codes and guidelines adopted pursuant to Articles 6 and 7 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MCEnC of 6 October 2011 through national measures or, where so required, coordinated regional or Energy Community-wide measures; (f) cooperating in regard to cross-border issues with the regulatory authority or authorities of the Contracting Parties concerned and with the Energy Community Regulatory Board < … >; 39 (g) complying with, and implementing, any relevant legally binding decisions of the Energy Community Secretariat and of Energy Community Regulatory Board; (h) ensuring that transmission system operators make available interconnector capacities to the utmost extent pursuant to Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011; (i) reporting annually on its activity and the fulfilment of its duties to the relevant authorities of the Contracting Parties, the Energy Community Secretariat and		

	Energy Community Regulatory Board, including on the steps taken and the results obtained as regards each of the tasks listed in this Article; (j) ensuring that there is no cross-subsidisation between transmission, distribution and supply activities or other electricity or non-electricity activities; (k) monitoring investment plans of the transmission system operators and providing in its annual report an assessment of the investment plans of the transmission system operators as regards their consistency with the Energy Community-wide network development plan; such assessment may include recommendations to amend those investment plans; (l) monitoring and assessing the performance of transmission system operators and distribution system operators in relation to the development of a smart grid that promotes energy efficiency and the integration of energy from renewable sources, based on a limited set of indicators, and publish a national report every two years, including recommendations; (m) setting or approving standards and requirements for quality of service and quality of supply or contributing thereto together with other competent authorities and monitoring compliance with and reviewing the past performance of network security and reliability rules; (n) monitoring the level of transparency, including of wholesale prices, and		

	ensuring compliance of electricity undertakings with transparency obligations; (o) monitoring the level and effectiveness of market opening and competition at wholesale and retail levels, including on electricity exchanges, prices for household customers including prepayment systems, the impact of dynamic electricity price contracts and of the use of smart metering systems, switching rates, disconnection rates, charges for maintenance services, the execution of maintenance services, the relationship between household and wholesale prices, the evolution of grid tariffs and levies, and complaints by household customers, as well as any distortion or restriction of competition, including by providing any relevant information, and bringing any relevant cases to the relevant competition authorities; (p) monitoring the occurrence of restrictive contractual practices, including exclusivity clauses which may prevent customers from contracting simultaneously with more than one supplier or restrict their choice to do so, and, where appropriate, informing the national competition authorities of such practices; (q) monitoring the time taken by transmission system operators and distribution system operators to make connections and repairs; (r) helping to ensure, together with other relevant authorities, that the consumer		

	protection measures are effective and enforced; (s) publishing recommendations, at least annually, in relation to compliance of supply prices with Article 5, and providing those recommendations to the competition authorities, where appropriate; (t) ensuring non-discriminatory access to customer consumption data, the provision, for optional use, of an easily understandable harmonised format at national level for consumption data, and prompt access for all customers to such data pursuant to Articles 23 and 24; (u) monitoring the implementation of rules relating to the roles and responsibilities of transmission system operators, distribution system operators, suppliers, customers and other market participants pursuant to Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011; (v) monitoring investment in generation and storage capacities in relation to security of supply; (w) monitoring technical cooperation between Energy Community and third-country transmission system operators; (x) contributing to the compatibility of data exchange processes for the most important market processes at regional level; (y) monitoring the availability of comparison tools that meet the requirements set out in Article 14;		

	(z) monitoring the removal of unjustified obstacles to and restrictions on the development of consumption of self-generated electricity and citizen energy communities.		
Article 67 **Performance of Supply Activities** 1. Electricity supply is an activity independent from electricity transmission and distribution activities and is related to the purchase, sale and resale of electricity to customers. 2. Electricity supply may be performed by an energy enterprise to whom the Regulator has issued permit to perform electricity supply or decision for registration of foreign suppliers of electricity who can carry out energy activities in the Republic of Kosovo, in compliance with the relevant Law on Energy Regulator and in accordance with Market Rules. 3. Suppliers may supply electricity to all customers in-and outside Kosovo. 4. Suppliers with the public service obligation must offer supply with electricity as stipulated in the relevant Energy Law and the decision for imposing public service obligation. 5. All suppliers purchase electricity for the supply of their customers in the bilateral market and in the organized market at unregulated prices. Suppliers are free to determine the price for electricity supply.	Directive (EU) 2019/944 Article 43 Ownership unbundling of transmission systems and transmission system operators 1. Contracting Parties shall ensure that: (a) each undertaking which owns a transmission system acts as a transmission system operator; (b) the same person or persons are not entitled either: (i) directly or indirectly to exercise control over an undertaking performing any of the functions of generation or supply, and directly or indirectly to exercise control or exercise any right over a transmission system operator or over a transmission system; or (ii) directly or indirectly to exercise control over a transmission system operator or over a transmission system, and directly or indirectly to exercise control or exercise any right over an undertaking performing any of the functions of generation or supply;	Fully compliant Partially	

6. Notwithstanding paragraph 5 of this article, a supplier may be subject to a public service obligation imposed in accordance with this Law and the relevant Law on Energy.	(c) the same person or persons are not entitled to appoint members of the supervisory board, the administrative board or bodies legally representing the undertaking, of a transmission system operator or a transmission system, and directly or indirectly to exercise control or exercise any right over an undertaking performing any of the functions of generation or supply; and (d) the same person is not entitled to be a member of the supervisory board, the administrative board or bodies legally representing the undertaking, of both an undertaking performing any of the functions of generation or supply and a transmission system operator or a transmission system. 3. For the purpose of point (b) of paragraph 1, the notion 'undertaking performing any of the functions of generation or supply' shall include 'undertaking performing any of the functions of production and supply' within the meaning of Directive 2009/73/EC, and the terms 'transmission system operator' and 'transmission system' shall include 'transmission system operator' and 'transmission system' within the meaning of that Directive. 4. The obligation set out in point (a) of paragraph 1 shall be deemed to be fulfilled in a situation where two or more undertakings which own		

	transmission systems have created a joint venture which acts as a transmission system operator in two or more Contracting Parties for the transmission systems concerned. No other undertaking may be part of the joint venture, unless it has been approved underArticle 44 as an independent system operator or as an independent transmission operator for the purposes of Section 3. 5. For the implementation of this Article, where the person referred to in points (b), (c) and (d) of paragraph 1 is the Contracting Party or another public body, two separate public bodies exercising control over a transmission system operator or over a transmission system on the one hand, and over an undertaking performing any of the functions of generation or supply on the other, shall be deemed not to be the same person or persons. 6. Contracting Parties shall ensure that neither commercially sensitive information referred to in Article 41 held by a transmission system operator which was part of a vertically integrated undertaking, nor the staff of such a transmission system operator, is transferred to undertakings performing any of the functions of generation and supply. 7. Where on 6 October 2011, the transmission system belongs to a vertically integrated undertaking a Contracting Party may decide not to apply		

	paragraph 1. In such case, the Contracting Party concerned shall either: (a) designate an independent system operator in accordance with Article 44; or (b) comply with Section 3. 8. Where, on 6 October 2011, the transmission system belongs to a vertically integrated undertaking and there are arrangements in place which guarantee more effective independence of the transmission system operator than Section 3, a Contracting Party may decide not to apply paragraph 1. 9. Before an undertaking is approved and designated as a transmission system operator under paragraph 8 of this Article, it shall be certified in accordance with the procedures laid down in Article 52(4), (5), and (6) of this Directive and in Article 3 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, pursuant to which the Energy Community Secretariat shall verify that the arrangements in place clearly guarantee more effective independence of the transmission system operator than Section 3 of this Chapter. 10. Vertically integrated undertakings which own a transmission system shall not in any event be prevented from taking steps to comply with paragraph 1. 11. Undertakings performing any of the functions of generation or supply shall not in any event be able to directly or		

	indirectly take control over or exercise any right over unbundled transmission system operators in Contracting Parties which apply paragraph 1. **Artiucle 10 p. 1 Directive 2019/944** **Article 10** **Basic contractual rights** **1**. Contracting Parties shall ensure that all final customers are entitled to have their electricity provided by a supplier, subject to the supplier's agreement, regardless of the Party to the Energy Community in which the supplier is registered, provided that the supplier follows the applicable trading and balancing rules. In that regard, Contracting Parties shall take all measures necessary to ensure that administrative procedures do not discriminate against suppliers already registered in another Party to the Energy Community.		

	Article 5 **Market-based supply prices** 1. Suppliers shall be free to determine the price at which they supply electricity to customers. Contracting Parties shall take appropriate actions to ensure effective competition between suppliers.		
Article 68 **Supplier's Obligations** 1. The Supplier shall be obligated to: 1.1 conclude agreements on access to the system with the operator of the system in which the facilities of its customers are connected and 1.2 conclude agreements that stipulate balancing responsibilities, on behalf of households and small enterprises and non-household customers for which supplier has taken over these responsibilities. 2. The Supplier shall inform its customers free of charge: 2.1 in a clear and transparent manner on applicable prices and standard conditions and terms for the access to and use of electricity services; 2.2 on the option of different payment methods, which do not discriminate among customers. Prepayment systems shall be fair and reflect at an adequate extent the forecast of possible consumption. Any difference in conditions and terms must reflect the suppliers' expenses related to the different payment systems;	**Directive (EU) 2019/944** **CHAPTER III CONSUMER EMPOWERMENT AND PROTECTION** **Article 10** **Basic contractual rights** 1. Contracting Parties shall ensure that all final customers are entitled to have their electricity provided by a supplier, subject to the supplier's agreement, regardless of the Party to the Energy Community in which the supplier is registered, provided that the supplier follows the applicable trading and balancing rules. In that regard, Contracting Parties shall take all measures necessary to ensure that administrative procedures do not discriminate against suppliers already registered in another Party to the Energy Community. 11. Suppliers shall provide household customers with adequate information on alternative measures to disconnection sufficiently in advance of any planned disconnection. Such alternative measures may refer to sources of support to avoid disconnection, prepayment systems,	Fully compliant	

2.1 alternative planned disconnection measures including cases of non-payment, information on alternative sources to avoid disconnection, prepayment systems, alternative payment options, and information on not including the additional costs of these measures for consumers facing disconnection; 2.3 on their rights to select and change the supplier; 2.4 on the possibility of using simple and cost-effective procedures for addressing appeals; moreover, every supplier shall provide that its customers are entitled to a good standard of service and treatment of appeals, with possibilities for resolving disputes in a fair manner and within reasonable timeframes, within three (3) months from the day of receipt of the appeal; 2.5 about the present electricity consumption and expenditure to enable the customers to manage their electricity consumption without additional expenditure of final consumers for such services; 2.6 on any changes in contract conditions, at least fifteen (15) days prior to their application, including their right to withdraw upon such notice. Suppliers notify their customers directly on any increase in expenditure, and on their right to withdraw from the contract in the event they do not accept the new conditions offered in the notice; 2.7 through bills and promotional	energy audits, energy consultancy services, alternative payment plans, debt management advice or disconnection moratoria and not constitute an extra cost to the customers facing disconnection 12. Suppliers shall provide final customers with a final closure account after any switch of supplier no later than six weeks after such a switch has taken place.		

materials provided to final customers in relation to: 2.7.1 contribution of each energy source in the overall mixture of fuel used by the supplier in the preceding year in a comprehensive manner, and at the state level, in a clearly comparable manner, 2.7.2 at least references to existing information sources, such as internet pages, in which information on environmental impact of the supply can be found, from at least the aspect of CO2 emissions and radioactive waste that derive from electricity generated from the overall mixture of fuels used during the preceding year by the supplier, 2.7.3 their rights related to resolution of disputes available in the event of any disagreements; 2.7.4 data on their consumption, which enable them, with their consent and free of charge, to provide the registered supply enterprise access to metering data; 2.7.5 their obligation of final payments, by delivering to customers the final closing account upon any change of electricity supplier, no later than forty-five (45) days after such change of supplier has taken effect. 3. The Supplier shall also: 3.1 publish and maintain qualitative parameters of contracted electricity supply for customers, in accordance with Rules on Quality of energy Supply; 3.2 supply customers with electricity, in compliance with the concluded contract; 3.3 maintain separate data in			

commercial registers on supply of customers at unregulated prices, and supply of customers at regulated prices, for supply under the framework of universal service and last resort supply; 3.4 define supplier conditions, and make them public in an appropriate manner, no later than thirty (30) days prior to the commencement of electricity supply activities; 3.5 perform energy activities of supply in a safe, reliable and efficient manner; and 3.6 provide final customer, with a summary of the key contractual conditions in a prominent manner and in concise and simple language. 4. Prior to the commencement of supply, every supplier shall also be obliged to: 4.1 conclude contracts on balance responsibility with the Transmission System Operator, or conclude membership contracts in a balancing group with the leader of this group, in compliance with Market Rules; 4.2 conclude contracts for purchase of electricity with at least one other electricity trader, supplier or producer, and conclude supply contracts with final customers, and, if necessary, procure cross-border transmission capacities. 5. The Regulator shall undertake all necessary steps to ensure that information provided by the supplier to its customers shall be reliable and easily comparable. 6. Requirements on the form, type			

and amount of the financial guarantee that electricity market participants have to submit shall be determined in the Market Rules. 7. The Supplier may supply through metering devices for common spaces, only if a natural or legal person concludes a contract with it and accepts to pay for the entire capacity, electricity, distribution services and transmission services delivered through the metering device. The Regulator may regulate terms and conditions on the basis of which the payment shall be conducted from the person that takes over the payment on behalf of common space users, and may levy charges on other persons that benefit from the said electricity. 8. Any person connected to the distribution system and using electricity without a contract with the supplier shall be disconnected from the distribution system, in line with disconnection rules established by the Regulator.			
Article 69 Record Keeping 1. All electricity traders and suppliers are obliged to keep record of the relevant five (5) year data related to contractual transactions on the electricity trading and supply and with the Transmission System Operator, Distribution System Operator and Market Operator, including the financial market derivatives and to make them available upon request to the Regulator, the Competition Authority of Republic of	**Directive Article 64** **Record keeping** 1. Contracting Parties shall require suppliers to keep at the disposal of the national authorities, including the regulatory authority, the national competition authorities and the Energy Community Secretariat, for the fulfilment of their tasks, for at least five years, the relevant data relating to all transactions in electricity supply contracts and electricity derivatives with wholesale customers and transmission system operators.		

Kosova and, in compliance with international obligations of the Republic of Kosovo, and to the Energy Community Secretariat. 2. Relevant data from paragraph 1 of this Article include details of characteristics of relevant transactions, including delivery timeframe and conditions, amounts, dates and time of execution and transaction prices, means of identifying the wholesale customer and other necessary information. 3. The Regulator may decide to provide upon request to the market participants partial information provided that commercially sensitive information on individual market participants or individual transactions is not released.	2. The data shall include details on the characteristics of the relevant transactions such as duration, delivery and settlement rules, the quantity, the dates and times of execution and the transaction prices and means of identifying the wholesale customer concerned, as well as specified details of all unsettled electricity supply contracts and electricity derivatives. 3. The regulatory authority may decide to make available to market participants elements of that information provided that commercially sensitive information on individual market players or individual transactions is not released. This paragraph shall not apply to information about financial instruments which fall within the scope of Directive 2014/65/EU. 4. This Article shall not create additional obligations towards the authorities referred to in paragraph 1 for entities falling within the scope of Directive 2014/65/EU. 5. In the event that the authorities referred to in paragraph 1 need access to data kept by entities falling within the scope of Directive 2014/65/EU, the authorities responsible under that Directive shall provide them with the required data**.**		
Article 70 **The Right to Switching of Supplier and Rules on Switching** 1. Every final customer, household or non-household, shall be entitled to change its supplier or market participant engaged in aggregation, within a maximum period of twenty one (21) days.	**Directive (EU) 2019/744 Article 12** **Right to switch and rules on switching-related fees** **1**. Switching supplier or market participant engaged in aggregation shall be carried out within the shortest possible time. Contracting Parties shall ensure that a customer wishing to switch suppliers or	Fully compliant	

2. Whenever the Regulator determines that technical conditions allow so, the technical process of switching of supplier shall be performed within twenty four (24) hours and shall be possible on any working day from the working day the notice to the present supplier or market participant engaged in aggregation was received, in a non-discriminatory manner as regards cost, effort and time. 3. The Regulator shall approve rules on switch of suppliers and market participants engaged in aggregation that shall contain: 3.1 procedures for changing the supplier and market participant engaged in aggregation; 3.2 conditions to be fulfilled by the new supplier and market participant engaged in aggregation, especially related to balance responsibility, in compliance with electricity system balancing rules; 3.3 obligations of the supplier and market participant engaged in aggregation which is terminating the contract with the customer which wishes to change the supplier; 3.4 duties of the respective operator of the network to which the customer switching the supplier is connected to; 3.5 rights and obligations of the new supplier and market participant engaged in aggregation, from the perspective of access to and use of the network of the system operator in which the customer that wishes to switch the supplier and market participant engaged in aggregation is	market participants engaged in aggregation, while respecting contractual conditions, is entitled to such a switch within a maximum of three weeks from the date of the request. By no later than 2026, the technical process of switching supplier shall take no longer than 24 hours and shall be possible on any working day 2. Contracting Parties shall ensure that at least household customers and small enterprises are not charged any switching-related fees. 3. By way of derogation from paragraph 2, Contracting Parties may permit suppliers or market participants engaged in aggregation to charge customers contract termination fees where those customers voluntarily terminate fixed-term, fixed-price electricity supply contracts before their maturity, provided that such fees are part of a contract that the customer has voluntarily entered into and that such fees are clearly communicated to the customer before the contract is entered into. Such fees shall be proportionate and shall not exceed the direct economic loss to the supplier or the market participant engaged in aggregation resulting from the customer's termination of the contract, including the costs of any bundled investments or services that have already been provided to the customer as part of the contract. The burden of proving the direct economic loss shall be on the supplier or market participant		

connected; 3.6 rights of the supplier and market participant engaged in aggregation in relation to the present customer, from the perspective of remedying all liabilities to date and, 3.7 remedies for all prior financial liabilities and other liabilities of the final customer. 4. Rules on switching of supplier and market participant engaged in aggregation also establish: 4.1 procedures for switching the supplier and market participant engaged in aggregation in situation of last resort supply; 4.2 procedures for switching the supplier and market participant engaged in aggregation in the event of change of ownership over the building; 4.3 conditions and manner of functioning of collective switching schemes and, 4.4 procedures for changing contractual reports in the event of interim transfer of final customer supply or aggregation contracts and contracts on the use of network by the final customer to third parties. 5. Household consumers and small enterprises shall have no payment obligation to the supplier or market participant involved in the aggregation in relation to switching, except in cases where they have voluntarily terminated the fixed-term, fixed-price contract, before maturity,	engaged in aggregation, and the permissibility of contract termination fees shall be monitored by the regulatory authority, or by another competent national authority 4. Contracting Parties shall ensure that the right to switch supplier or market participants engaged in aggregation is granted to customers in a non-discriminatory manner as regards cost, effort and time. 5. Household customers shall be entitled to participate in collective switching schemes. Contracting Parties shall remove all regulatory or administrative barriers for collective switching, while providing a framework that ensures the utmost consumer protection to avoid any abusive practices.		

provided that those obligations are part of a contract that has been entered into voluntarily and where such charges have been clearly communicated to them prior to entering into the contract. 6. Such obligations in accordance to paragraph 5 of this article must be divided proportionally and must not exceed the direct economic loss to the supplier or market participant involved in the aggregation, which results from the termination of the contract by the consumer, including the costs of each investment or service of related that were offered to the consumer as part of the contract. The burden of proving direct economic loss will fall on the supplier or market participant involved in the aggregation, while termination fees will be monitored by the Regulator. 7. The Regulator monitors the implementation of the rules on switching of suppliers and market participants engaged in aggregation.			
Article 71 **Obligations of supplier under public service obligation** 1. Supplier to whom public service obligation was imposed, in addition to other obligations of suppliers stipulated in this Law and obligations stemming from the imposition of public service obligation as stipulated in the relevant Energy Law, shall: 1.1 inform customers on their rights and on conditions of supply under public service obligation;	**Directive (EU) 2019/944 Article 9** **Public service obligations** 1. Without prejudice to paragraph 2, Contracting Parties shall ensure, on the basis of their institutional organisation and with due regard to the principle of subsidiarity, that electricity undertakings operate in accordance with the principles of this Directive with a view to achieving a competitive, secure and environmentally sustainable market for electricity, and shall not discriminate between those	Fully compliant	

1.2 supply electricity under a public service obligation in accordance with conditions determined in the respective decision and the permit; 1.3 supply electricity of a certain quality set in the Rule on quality of supply, within territory and/or for customers for which it has been appointed to provide supply as public service obligation; 1.4 bill electricity delivered in accordance with reasonable prices, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory; 1.5 publish its prices and tariffs on its web-page, no later than fifteen (15) days prior to the commencement of their application.	undertakings as regards either rights or obligations. 2. Having full regard to the relevant provisions of the < … > Energy Community Treaty, Contracting Parties may impose on undertakings operating in the electricity sector, in the general economic interest, public service obligations which may relate to security, including the security of supply, regularity, quality and price of supplies and environmental protection, including energy efficiency, energy from renewable sources and climate protection. Such obligations shall be clearly defined, transparent, non-discriminatory and verifiable, and shall guarantee equality of access for electricity undertakings of the Energy Community to national consumers. Public service obligations which concern the price setting for the supply of electricity shall comply with the requirements set out in Article 5 of this Directive. 3. Where financial compensation, other forms of compensation and exclusive rights which a Contracting Party grants for the fulfilment of the obligations set out in paragraph 2 of this Article or for the provision of universal service as set out in Article 27 are provided, this shall be done in a non-discriminatory and transparent way,. 4. Contracting Parties shall, upon implementation of this Directive, inform the Energy Community Secretariat of all measures adopted to fulfil universal		

	service and public service obligations, including consumer protection and environmental protection, and their possible effect on national and international competition, whether or not such measures require a derogation from this Directive. They shall subsequently inform the Energy Community Secretariat every two years of any changes to those measures, whether or not they require a derogation from this Directive. 5. Contracting Parties may decide not to apply Articles 6, 7 and 8 of this Directive insofar as their application would obstruct, in law or in fact, the performance of the obligations imposed on electricity undertakings in the general economic interest and insofar as the development of trade would not be affected to such an extent as would be contrary to the interests of the Energy Community. The interests of the Energy Community include, inter alia, competition with regard to customers in accordance with < … > Annex III of the Energy Community Treaty and this Directive.		
Article 72 **Rights and obligations stemming from the universal service** 1. The right from universal service to be supplied with electricity of a specified quality within the territory of the Republic of Kosovo at competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices shall be enjoyed by all household customers and, where	**Directive 2019/944 Article 27** **Universal service** **1**. Contracting Parties shall ensure that all household customers, and, where Contracting Parties deem it to be appropriate, small enterprises, enjoy universal service, namely the right to be supplied with electricity of a specified quality within their territory at	Fully compliant	

deemed it to be appropriate, small enterprises. Universal service shall be implemented in a transparent and non-discriminatory way, and shall not impede the free choice of supplier provided for in Article 78 of this Law. 2. The universal service shall be provided by the universal service supplier who is obliged to: 2.1 provide the supply and protection of eligible customers under paragraph 1 of this article; 2.2 provide the supply and protection of vulnerable customers, in line with the provisions of relevant Law on Energy; 2.3 determine the universal service prices for electricity by applying provisions from Article 74 of this Law and the relevant Law on Energy Regulator; 2.4 inform customers about their rights and the conditions under which they can be supplied by a universal supplier, conditions and prices for supply of electricity, as well as about the right to change the supplier; 2.5 conduct procedures for procurement of electricity at market terms by selecting the most favourable bid and, 2.6 publish the universal service supply prices on its website.	competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices. To ensure the provision of universal service, Contracting Parties may appoint a supplier of last resort. Contracting Parties shall impose on distribution system operators an obligation to connect customers to their network under terms, conditions and tariffs set in accordance with the procedure laid down in Article 59(7). This Directive does not prevent Contracting Parties from strengthening the market position of the household customers and small and medium-sized non-household customers by promoting the possibilities for the voluntary aggregation of representation for that class of customers. 2. Paragraph 1 shall be implemented in a transparent and non-discriminatory way, and shall not impede the free choice of supplier provided for in Article 4.		
Article 73 **Selection or appointment of universal service supplier** 1. The Government, or the Regulator, depending on their areas of responsibility, shall adopt a decision to conduct a tender procedure for selection of		Not apllicable	

a universal service supplier by adequately applying the public procurement rules. 2. In the decision referred to in paragraph 1 of this Article, the following shall be determined: 2.1 the criteria for selecting a universal supplier; 2.2 the tender terms and conditions; and 2.3 the time frame for which the universal supplier shall be appointed. 3. In the tender procedure for selection of a universal service supplier, bids may be submitted by energy enterprises that have permit for electricity supply issued by the Regulator. 4. In the event when a universal service supplier is not selected after the tender procedure is conducted, the Government or the Regulator, shall designate a universal service supplier in which it shall determine all the conditions for fulfilling the universal service obligation, and the time frame for which the universal service supplier has been designated. 5. The selected or designated universal service supplier is at the same time a supplier of last resort			
Article 74 **Prices applied by the universal service supplier** 1. The universal service supplier shall apply prices for supply of electricity to the final customers which are determined based on the methodology adopted by the Regulator.	**Directive (EU) 2019/944 Article 5 p.6** 6. For the purpose of a transition period to establish effective competition for electricity supply contracts between suppliers, and to achieve fully effective market-based retail pricing of electricity in accordance with paragraph 1,	Fully compliant	

2. Notwithstanding paragraph 1 of this article, the Regulator may regulate electricity prices for final customers that enjoy the right of supply under universal service. 3. In the event that Regulator regulates the electricity price for final customers, it shall offer a detailed explanation and justification, linking such regulation to extraordinary circumstances in the electricity market, and providing a justification on the necessity of preserving electricity price regulation for final customers, as a public obligation that is in compliance with conditions stipulated under this Article. 4. Regulator shall ensure that various customer categories shall not benefit from the same treatment of safeguard measures, and that price regulation for final customers with rights to enjoy supply as a universal service will be made available only to ensure the provision of universal services for household and, if applicable, small enterprises that enjoy such rights. 5. The Regulator shall ensure that electricity prices that are subject to regulation, for the purposes of ensuring universal service, are easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory. Electricity prices shall cover the real costs of electricity supply, including production cost, balancing cost, short-term marginal cost, reflecting the full production portfolio, necessary investments, appropriate rate of return, cost of imports, cost of supply services, bad	Contracting Parties may apply public interventions in the price setting for the supply of electricity to household customers and to microenterprises that do not benefit from public interventions pursuant to paragraph 3 **Draft law on Electricity Aricle 5 pargaph 6** (g) not lead to direct cross-subsidisation between customers supplied at free market prices and those supplied at regulated supply prices		

debts, as well as other reasonable costs, while prices are set at a level that is above cost, at a level where effective price competition can exist. 6. In its decision to regulate prices for final customers, Regulator shall determine a final date for the withdrawal of regulation of prices for final customers, as well as an action plan for performing, while clearly depicting the interim nature of price regulation for final customers. 7. Regulator shall perform annual reviews of methodologies and of the approved level of prices for final customers, as of the existing necessity to regulate prices for certain categories, based on public service objectives pursued. Such reviews are submitted to the Energy Community Secretariat, which, on the basis of regional market analyses, may propose other measures for the withdrawal of price regulation for certain categories.			
Article 75 **Supply of Last Resort** 1. The supplier of last resort shall be obliged to supply customers which remain without a supplier in the following cases: 1.1 their supplier has went bankrupt or is under liquidation; 1.2 the permit of the previous supplier has been permanently or provisionally revoked, or has expired; 1.3 the customer has failed in selecting a new supplier upon termination of the contract with the previous one. 2. Supplier unable to supply electricity to final customers, as per	**Directive 2019/744** **Article 27** **Universal service** **1**. Contracting Parties shall ensure that all household customers, and, where Contracting Parties deem it to be appropriate, small enterprises, enjoy universal service, namely the right to be supplied with electricity of a specified quality within their territory at competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices. To ensure the provision of universal service,	Fully compliant	

subparagraph 1.1 of this Article, shall be obliged to inform in due time the supplier of last resort, final customer, Regulator, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, on the date of suspension of supply. In such events, the customer is immediately supplied from the supplier of last resort. 3. The Regulator shall inform the supplier of last resort, final customer the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, on suppliers falling under subparagraph 1.2 of this Article, on the same day when the permit has expired, or from the date of entry into force of Regulator decision to provisionally or permanently revoke the permit. 4. Contracts on supply of last resort for final customers shall be considered concluded on the date when conditions for exercising the right for supply in last resort, as per sub-paragraphs 1.1 and 1.2 of this Article, have been fulfilled. 5. Supply of last resort in cases determined in sub-paragraph 1.3 of this Article shall commence upon termination of the contract with the previous supplier or upon commencement of supply for the new customers, subject, however, to the contract not being signed with another supplier. 6. Supply of last resort shall not last more than sixty (60) days. 7. In the event the final customer from sub-paragraphs 1.3 of this Article supplied by the supplier of last resort fails to enter into agreement with the new supplier within the term determined in	Contracting Parties may appoint a supplier of last resort. Contracting Parties shall impose on distribution system operators an obligation to connect customers to their network under terms, conditions and tariffs set in accordance with the procedure laid down in Article 59(7). This Directive does not prevent Contracting Parties from strengthening the market position of the household customers and small and medium-sized non-household customers by promoting the possibilities for the voluntary aggregation of representation for that class of customers.		

paragraph 6 of this Article, the system operator shall terminate supply of electricity. 8. The Transmission System Operator and Distribution System Operator shall hand over information on the supplier of last resort to customers transferred to last resort supply, within five (5) days of the notice given according to paragraphs 2 and 3 of this Article. 9. Prices at which the supplier of last resort supplies electricity are determined on the basis of the methodology adopted by the Regulator, and shall be higher than the average market price or the price for similar customer supplied in the market. The methodology may foresee that the pricing of comparable suppliers abroad may be used for establishing adequate level of prices for the supply of last resort. 10. The supplier of last resort shall publish in its website, at least once (1) per year, information on the number of customers supplied, total amount of electricity delivered, and average supply period, separately for household and non-household customers that were supplied in last resort cases.			
Article 76 **Obligations of the Supplier of Last Resort** 1. In addition to obligations of other suppliers, the supplier of last resort shall: 1.1 inform the customers on terms and conditions of electricity supply, termination of the contract and prices, and publish such information in its web-page;	**Directive 2019/744** Article 27 Universal service 1. Contracting Parties shall ensure that all household customers, and, where Contracting Parties deem it to be appropriate, small enterprises, enjoy universal service, namely the right to be	Fully compliant	

1.2 supply final customers as per Article 75 of this Law until customers select a new supplier, but not for longer than sixty (60) days; 1.3 bill final customers as per Article 75 of this Law, in accordance with last resort supply prices approved by Regulator and, 1.4 provide to final customers contracts on last resort supply, no later than eight (8) days upon commencement of such supply.	supplied with electricity of a specified quality within their territory at competitive, easily and clearly comparable, transparent and non-discriminatory prices. To ensure the provision of universal service, Contracting Parties may appoint a supplier of last resort. Contracting Parties shall impose on distribution system operators an obligation to connect customers to their network under terms, conditions and tariffs set in accordance with the procedure laid down in Article 59(7). This Directive does not prevent Contracting Parties from strengthening the market position of the household customers and small and medium-sized non-household customers by promoting the possibilities for the voluntary aggregation of representation for that class of customers.		
CHAPTER VIII **THIRD PARTY ACCESS** **Article 77** **Third Party Access to the Electricity Systems** 1. Third party access to the electricity systems shall be governed by the provisions of this article and the relevant Energy Law. 2. The Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall ensure third party access to the transmission system on the basis of Transmission charging methodologies developed by the Transmission System Operator and third-party access to	**Directive 2019/944 Article 6** **Third-party access** 1. Contracting Parties shall ensure the implementation of a system of third-party access to the transmission and distribution systems based on published tariffs, applicable to all customers and applied objectively and without discrimination between system users. Contracting Parties shall ensure that those tariffs, or the methodologies underlying their calculation, are approved in accordance with Article 59 prior to their entry into force and that those tariffs, and the methodologies — where only methodologies are approved — are	Fully compliant	

distribution system on the basis of distribution charging methodologies developed by the Distribution System Operator, which shall be approved by the Regulator and published on the web site of the respective operator. 3. In determining the extent to which requests for access to the transmission or distribution systems can be permitted, the Transmission System Operator and the Distribution System Operator shall ensure that they offer the maximum capacity of their systems, including interconnectors, subject to complying with applicable safety standards and the need for secure system operation. 4. Tariffs for system use shall be proposed by the Transmission System Operator and the Distribution System Operator, in the manner prescribed by the Regulator, and shall enter into force after being approved and published by the Regulator. The tariffs proposed shall include appropriate economic signals to encourage efficient use of systems and interconnectors.	published prior to their entry into force . 2. The transmission or distribution system operator may refuse access where it lacks the necessary capacity. Duly substantiated reasons shall be given for such refusal, in particular having regard to Article 9, and based on objective and technically and economically justified criteria. Contracting Parties or, where Contracting Parties have so provided, the regulatory authorities of those Contracting Parties, shall ensure that those criteria are consistently applied and that the system user who has been refused access can make use of a dispute settlement procedure. The regulatory authorities shall also ensure, where appropriate and when refusal of access takes place, that the transmission system operator or distribution system operator provides relevant information on measures that would be necessary to reinforce the network. Such information shall be provided in all cases when access for recharging points has been denied. The party requesting such information may be charged a reasonable fee reflecting the cost of providing such information. 3. This Article shall also apply to citizen energy communities that manage distribution networks.		
CHAPTER IX **CUSTOMER EMPOWERMENT AND PROTECTION** **Article 78** **Free choice of supplier**	**Directive (EU) 2019/744 Article 4** **Free choice of supplier** Contracting Parties shall ensure that all customers are free to purchase electricity from the supplier of their choice and shall	Fully complaint	Introducing the general rule from the Directive that, all consumers are free to buy electricity from the supplier of their choice and are free to have more than one electricity

All customers are free to purchase electricity from the supplier of their choice and are free to have more than one electricity supply contract at the same time, provided that the required connection and metering points are established.	ensure that all customers are free to have more than one electricity supply contract at the same time, provided that the required connection and metering points are established**.**		supply contract at the same time, provided that they establish special measuring points are also required.
Article 79 **Contractual requirements** 1. Mutual rights and obligations of suppliers and final customers shall be stipulated in a written and signed contract from both Parties. 2. Suppliers shall offer final customers fair and transparent general terms and conditions, which shall be provided in plain and unambiguous language and shall not include non-contractual barriers to the exercise of customers' rights. 3. Terms, conditions and other elements related to and/or contained in the supply contract shall be regulated in the Rule for General Conditions of Energy Supply adopted by the Regulator. 4. Customers may enter into more than one contract for a given metering point for the same supply period. 5. Nothing in the supply contract shall prejudice customers' rights to change their supplier, whereas the contract shall not impose additional financial obligations for customers that exercise their rights to change the supplier, unless otherwise determined in Article 70 of this law	**Directive (EU) 2019/744 Article 10 paragraph** 2. Without prejudice to stricter national rules on consumer protection, < … > Contracting Parties shall ensure that final customers have the rights provided for in paragraphs 3 3. Final customers shall have the right to a contract with their supplier that specifies: (a) the identity and address of the supplier; (b) the services provided, the service quality levels offered, as well as the time for the initial connection; (c) the types of maintenance service offered; (d) the means by which up-to-date information on all applicable tariffs, maintenance charges and bundled products or services may be obtained; (e) the duration of the contract, the conditions for renewal and termination of the contract and services, including products or services that are bundled with those services, and whether terminating	Fully compliant	

	the contract without charge is permitted; (f) any compensation and the refund arrangements which apply if contracted service quality levels are not met, including inaccurate or delayed billing; (g) the method of initiating an out-of-court dispute settlement procedure in accordance with Article 26; (h) information relating to consumer rights, including information on complaint handling and all of the information referred to in this paragraph, that is clearly communicated on the bill or the electricity undertaking's web site. Conditions shall be fair and well known in advance. In any case, this information shall be provided prior to the conclusion or confirmation of the contract. Where contracts are concluded through intermediaries, the information relating to the matters set out in this paragraph shall also be provided prior to the conclusion of the contract. Final customers shall be provided with a summary of the key contractual conditions in a prominent manner and in concise and simple language. 4. Final customers shall be given adequate notice of any intention to modify contractual conditions and shall be informed about their right to terminate the contract when the notice is given. Suppliers shall notify their final		

	customers, in a transparent and comprehensible manner, directly of any adjustment in the supply price and of the reasons and preconditions for the adjustment and its scope, at an appropriate time no later than two weeks, or no later than one month in the case of household customers, before the adjustment comes into effect. Contracting Parties shall ensure that final customers are free to terminate contracts if they do not accept the new contractual conditions or adjustments in the supply price notified to them by their supplier. 5. Suppliers shall provide final customers with transparent information on applicable prices and tariffs and on standard terms and conditions, in respect of access to and use of electricity services. 6. Suppliers shall offer final customers a wide choice of payment methods. Such payment methods shall not unduly discriminate between customers. Any difference in charges related to payment methods or prepayment systems shall be objective, non-discriminatory and proportionate and shall not exceed the direct costs borne by the payee for the use of a specific payment method or a prepayment system. 7. Pursuant to paragraph 6, household customers who have access to prepayment systems shall not be placed at a disadvantage by the prepayment systems. 8. Suppliers shall offer final customers fair and transparent general terms and conditions, which shall be provided in		

	plain and unambiguous language and shall not include non-contractual barriers to the exercise of customers' rights, such as excessive contractual documentation. Customers shall be protected against unfair or misleading selling methods.to 12 of this Article. 9. Final customers shall have the right to a good standard of service and complaint handling by their suppliers. Suppliers shall handle complaints in a simple, fair and prompt manner. 10. When accessing universal service under the provisions adopted by Contracting Parties pursuant to Article 27, final customers shall be informed about their rights regarding universal service.		
Article 80 **Quality of Electricity Supply** 1. Electricity supply quality include: 1.1 service quality; 1.2 continuity of supply; 1.3 voltage quality. 2. The Regulator shall establish the electricity supply criteria, which shall determine: 2.1 electricity supply quality indicators; 2.2 methods for metering, collection and publication of electricity supply quality indicators; 2.3 extraordinary events, from the perspective of electricity supply quality perspective; 2.4 scaled establishment of minimum general standards and guaranteed standards		Not applicable	

of electricity supply; 2.5 manner of regulation of electricity supply quality, depending on the selected tariff regulation method; 2.6 scaled determination of financial compensations for final customers, upon establishment of guaranteed quality of electricity supply, 2.7 manner, dynamics and field of information, and submission of data on the quality of electricity supply to Regulatory; 2.8 contents of the annual Transmission System Operator report on quality of electricity supply; 2.9 contents of the annual Distribution System Operator report on quality of electricity supply; and 2.10 contents of the annual supplier report on the quality of supply services. 3. The Transmission System Operator, Distribution System Operator and all suppliers are obliged to systematically, in compliance with conditions of the quality of electricity supply: 3.1 preserve the quality of electricity supply, 3.2 follow-up on electricity supply quality indicators; and 3.3 maintain a registry of data necessary for verifying electricity supply quality indicators. 4. The Transmission System Operator, Distribution System Operator, and all suppliers, shall once per year publish reports on the quality of electricity supply and submit them to the Regulator with all data related to the quality of			

electricity supply.			
Article 81 **Entitlement to a dynamic electricity price contract** 1. Any supplier is entitled to offer dynamic electricity price contracts to final customer. 2. Any final customer who has a smart meter installed can request to conclude a dynamic electricity price contract with at least one supplier and with every supplier that has more than 50 000 final customers. 3. Suppliers shall obtain each final customer's consent before that customer is switched to a dynamic electricity price contract. 4. The suppliers shall inform the final customers of the opportunities, costs and risks of such dynamic electricity price contracts, and shall be required to provide information to the final customers accordingly, including with regard to the need to have an adequate electricity meter installed. 5. Provisions of this article shall not apply to the universal service supplier. 6. The Regulator monitors market developments and assesses the risks that may be caused by new products and services, and deals with practices that lead to abuse. 7. The Regulator monitors the main changes related to contracts with dynamic prices, including market offers and the impact on customer accounts, especially the level of price volatility, and includes the	**Directive (EU) 2019/744 Article 11** **Entitlement to a dynamic electricity price contract** 1. Contracting Parties shall ensure that the national regulatory framework enables suppliers to offer dynamic electricity price contracts. Contracting Parties shall ensure that final customers who have a smart meter installed can request to conclude a dynamic electricity price contract with at least one supplier and with every supplier that has more than 200 000 final customers. 2. Contracting Parties shall ensure that final customers are fully informed by the suppliers of the opportunities, costs and risks of such dynamic electricity price contracts, and shall ensure that suppliers are required to provide information to the final customers accordingly, including with regard to the need to have an adequate electricity meter installed. Regulatory authorities shall monitor the market developments and assess the risks that the new products and services may entail and deal with abusive practices 3. Suppliers shall obtain each final customer’s consent before that customer is switched to a dynamic electricity price contract.	Fully compliant	

findings in the annual report on the state of energy.			
Article 82 **Aggregation contract** 1. Customers are free to purchase and sell electricity services directly or through aggregation, other than the public supply service, independently from their electricity supply contract from an electricity enterprise of their choice, subject to fulfillment of the conditions provided in this law. 2. The final customers shall be granted the following rights in a non-discriminatory manner as regards cost, effort or time: 2.1 to conclude Aggregation contract without the need for a consent of the final customer's electricity supply enterprise and without being subject to discriminatory technical and administrative requirements, procedures or charges by their supplier on the basis of having a contract with a market participant engaged in aggregation. 2.2 to be fully informed on the terms and conditions of the contracts that the market participants engaged in aggregation offer to them, and 2.3 to receive all relevant demand response data or data on supplied and sold electricity free of charge at least once every billing period if they request so.	Directive 2019/944 Article 13 Aggregation contract 1. Contracting Parties shall ensure that all customers are free to purchase and sell electricity services, including aggregation, other than supply, independently from their electricity supply contract and from an electricity undertaking of their choice. 2. Contracting Parties shall ensure that, where a final customer wishes to conclude an aggregation contract, the final customer is entitled to do so without the consent of the final customer's electricity undertakings. Contracting Parties shall ensure that market participants engaged in aggregation fully inform customers of the terms and conditions of the contracts that they offer to them. 3. Contracting Parties shall ensure that final customers are entitled to receive all relevant demand response data or data on supplied and sold electricity free of charge at least once every billing period if requested by the customer. 4. Contracting Parties shall ensure that the rights referred to in paragraphs 2 and 3 are granted to final customers in a non-discriminatory manner as regards cost, effort or time. In particular, Contracting Parties shall ensure that customers are not subject to discriminatory technical and administrative requirements, procedures or charges by their supplier on the basis of whether they have a contract with a	Fully compliant	

	market participant engaged in aggregation.		
Article 83 **Comparison tool** 1. All customers shall have access, free of charge, to the tool comparing the offers of suppliers, including offers for dynamic electricity price contracts. Customers shall be informed of the availability of the tool in or together with their electricity bills. 2. The Regulator operates, maintains and controls the comparison tool, independently from market participants and ensures that: 2.1 the comparison tool is based on clear and objective criteria and electricity enterprises are given equal treatment in search results; 2.2 plain and unambiguous language is used in the tool, as well as accurate and up-to-date information; 2.3 the comparison tool accessible to persons with disabilities; 2.4 display of personal data is limited to the strictly necessary one for the comparison purposes and, 2.5 an effective procedure for reporting incorrect information on published offers is available. 3. The Regulator shall adopt Rules on Comparison Tool that will determine in details the requirements the comparison tool shall meet and the manner the Regulator shall operate, maintain and control the comparison tool.	Directive (EU) 2019/944 Article 14 Comparison tools 1. Contracting Parties shall ensure that at least household customers, and microenterprises with an expected yearly consumption of below 100 000 kWh, have access, free of charge, to at least one tool comparing the offers of suppliers, including offers for dynamic electricity price contracts. Customers shall be informed of the availability of such tools in or together with their bills or by other means. The tools shall meet at least the following requirements: (a) they shall be independent from market participants and ensure that electricity undertakings are given equal treatment in search results; (b) they shall clearly disclose their owners and the natural or legal person operating and controlling the tools, as well as information on how the tools are financed; (c) they shall set out clear and objective criteria on which the comparison is to be based, including services, and disclose them; (d) they shall use plain and unambiguous language; (e) they shall provide accurate and up-to-date information and state the time of the	Fully compliant	

	last update; (f) they shall be accessible to persons with disabilities, by being perceivable, operable, understandable and robust; (g) they shall provide an effective procedure for reporting incorrect information on published offers; and (h) they shall perform comparisons, while limiting the personal data requested to that strictly necessary for the comparison. Contracting Parties shall ensure that at least one tool covers the entire market. Where multiple tools cover the market, those tools shall include, as complete as practicable, a range of electricity offers covering a significant part of the market and, where those tools do not completely cover the market, a clear statement to that effect, before displaying results. 2. The tools referred to in paragraph 1 may be operated by any entity, including private companies and public authorities or bodies. 3. Contracting Parties shall appoint a competent authority to be responsible for issuing trust marks for comparison tools that meet the requirements set out in paragraph 1, and for ensuring that comparison tools bearing a trust mark continue to meet the requirements set out in paragraph 1. That authority shall be independent of any market participants and comparison tool operators. 4. Contracting Parties may require		

	comparison tools referred to in paragraph 1 to include comparative criteria relating to the nature of the services offered by the suppliers. 5. Any tool comparing the offers of market participants shall be eligible to apply for a trust mark in accordance with this Article on a voluntary and non-discriminatory basis. 6. By way of derogation from paragraphs 3 and 5, Contracting Parties may choose not to provide for the issuance of trust marks to comparison tools if a public authority or body provides a comparison tool that meets the requirements set out in paragraph 1.		
Article 84 **Active Customers** 1. The final customers are entitled to act as active customers without being subject to disproportionate or discriminatory technical requirements, administrative requirements, procedures and charges, and to network charges that are not cost-reflective. 2. Active customers are entitled to: 2.1 operate either directly or through aggregation; 2.2 sell self-generated electricity, including through power purchase agreements; 2.3 participate in providing flexibility services and energy efficiency services; 2.4 delegate to a third party the management of the installations required for their activities, including installation, operation, data handling and maintenance,	Directive (EU) 2019/944 Article 15 Active customers 1. Contracting Parties shall ensure that final customers are entitled to act as active customers without being subject to disproportionate or discriminatory technical requirements, administrative requirements, procedures and charges, and to network charges that are not cost-reflective 2. Contracting Parties shall ensure that active customers are: (a) entitled to operate either directly or through aggregation; (b) entitled to sell self-generated electricity, including through power purchase agreements; (c) entitled to participate in flexibility	Fully compliant	

without that third party being considered to be an active customer; and 2.5 be subject to cost-reflective, transparent and non-discriminatory network charges that account separately for the electricity delivered into the grid and the electricity consumed from the grid, ensuring that they contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system. 3. Active customers shall be financially responsible for the imbalances they cause in the electricity system, to that extent they shall be balance responsible parties or shall delegate their balancing responsibility in accordance with the provisions on balancing responsibility in accordance with this Law and the relevant Law on Promotion of Use of Renewable Energy Sources. 4. Active customers owning an energy storage facility: 4.1 have the right to a grid connection within a reasonable time after the request, provided that all necessary conditions, such as balancing responsibility and adequate metering, are fulfilled; 4.2 are not subject to any double charges, including network charges, for stored electricity remaining within their premises or when providing flexibility services to system operators; 4.3 are not subject to disproportionate licensing requirements or fees and, 4.4 are allowed to provide several services simultaneously, if technically feasible.	schemes and energy efficiency schemes; (d) entitled to delegate to a third party the management of the installations required for their activities, including installation, operation, data handling and maintenance, without that third party being considered to be an active customer; (e) subject to cost-reflective, transparent and non-discriminatory network charges that account separately for the electricity fed into the grid and the electricity consumed from the grid, in accordance with Article 59(9) of this Directive and Article 14 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, ensuring that they contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system; (f) financially responsible for the imbalances they cause in the electricity system; to that extent they shall be balance responsible parties or shall delegate their balancing responsibility in accordance with Article 5 of Regulation (EU) 2019/943. 3. Contracting Parties may have different provisions applicable to individual and jointly-acting active customers in their national law, provided that all rights and obligations under this Article apply to all active customers. Any difference in the treatment of jointly-acting active		

	customers shall be proportionate and duly justified. 4. Contracting Parties that have existing schemes that do not account separately for the electricity fed into the grid and the electricity consumed from the grid, shall not grant new rights under such schemes after 31 December 2026. In any event, customers subject to existing schemes shall have the possibility at any time to opt for a new scheme that accounts separately for the electricity fed into the grid and the electricity consumed from the grid as the basis for calculating network charges. 5. Contracting Parties shall ensure that active customers that own an energy storage facility: (a) have the right to a grid connection within a reasonable time after the request, provided that all necessary conditions, such as balancing responsibility and adequate metering, are fulfilled; (b) are not subject to any double charges, including network charges, for stored electricity remaining within their premises or when providing flexibility services to system operators; (c) are not subject to disproportionate licensing requirements or fees; (d) are allowed to provide several services simultaneously, if technically feasible.		
Article 85 **Citizen Energy Communities** 1. Participation in a citizen energy community is open to all categories of entities, provided that effective control over citizen energy community is exercised by	Directive (EU)2019/944 Article 16 Citizen energy communities 1. Contracting Parties shall provide an enabling regulatory framework for citizen energy communities ensuring that:	Fully compliant	In line with efforts to liberalize electricity markets, this provision provides for the creation of citizen energy communities, open to all categories of entities, provided that effective control over the citizen

members or shareholders that are natural persons, local authorities, including municipalities, civil society organizations or small enterprises. 2. Categories of entities referred to in paragraph 1 of this Article may freely decide to join or form a citizen energy community, the primary purpose of which is to provide environmental, economic or social community benefits to its members or shareholders or to the local areas where it operates rather than to generate financial profits. 3. The citizen energy community is organized and operates in accordance with the laws regulating the establishment, financial operations and accounting of non-governmental entities that comply with the eligibility criteria for participation, governance, and purpose of the citizen energy community as provided for in this Law. The citizen energy community may carry out activities in the electricity sector according to this Law and a permit issued by the Regulator for the respective energy activities. 4. The members or shareholders effectively controlling citizen energy community exercise voting rights independently of the ownership share, according to the principle of one member one vote. A shareholder or a member of citizen energy community must not be an owner of more than 40% of the shares in the legal entity of another shareholder or a member of the same community in order to avoid implicit dominance.	(a) participation in a citizen energy community is open and voluntary; (b) members or shareholders of a citizen energy community are entitled to leave the community, in which case Article 12 applies; (c) members or shareholders of a citizen energy community do not lose their rights and obligations as household customers or active customers; (d) subject to fair compensation as assessed by the regulatory authority, relevant distribution system operators cooperate with citizen energy communities to facilitate electricity transfers within citizen energy communities; (e) citizen energy communities are subject to non-discriminatory, fair, proportionate and transparent procedures and charges, including with respect to registration and licensing, and to transparent, non-discriminatory and cost-reflective network charges in accordance with Article 14 of Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011, ensuring that they contribute in an adequate and balanced way to the overall cost sharing of the system 2. Contracting Parties may provide in the enabling regulatory framework that		energy community is exercised by members or shareholders who are natural persons , local authorities, including municipalities, or small enterprises. A CEC's primary purpose is to provide environmental, economic or social community benefits to its members or shareholders or to the local areas in which it operates rather than to generate financial profits. In this sense, they can engage in the following activities: the production of electricity for their own consumption or to be offered to the electricity market, the supply of electricity from their aggregate production for their own consumption, the management of their imbalances , collection, storage, energy efficiency services, including demand management, etc.

5. Membership in a citizen energy community is voluntary. No later than thirty (30) days before the start of its activities in the electricity sector, the citizen energy community must adopt and publish on its website or make otherwise publicly available to potential members or stakeholders a code of conduct and conditions of participation. A shareholder or a member who is refused participation or who is prevented from leaving the citizen energy community can file a complaint to the Regulator. 6. Members or shareholders are entitled to leave a citizen energy community following the applicable rules and procedure for switching the supplier provided for in this Law. Household customers are allowed to leave citizen energy community, without losing the access to the network operated by that community. 7. During their participation in a citizen energy community, members or shareholders uphold their rights and obligations as household customers or active customer. 8. On the points of individual connection of the members or shareholders of a citizen energy community to the networks that are not owned or operated by the citizen energy community: 8.1 all the connection and access obligations including regular connection fees and tariffs for transmission and distribution services and prices for supply services in accordance with the	citizen energy communities: (a) are open to cross-border participation; (b) are entitled to own, establish, purchase or lease distribution networks and to autonomously manage them subject to conditions set out in paragraph 4 of this Article; (c) are subject to the exemptions provided for in Article 38(2). 3. Contracting Parties shall ensure that citizen energy communities: (a) are able to access all electricity markets, either directly or through aggregation, in a non-discriminatory manner; (b) are treated in a non-discriminatory and proportionate manner with regard to their activities, rights and obligations as final customers, producers, suppliers, distribution system operators or market participants engaged in aggregation; (c) are financially responsible for the imbalances they cause in the electricity system; to that extent they shall be balance responsible parties or shall delegate their balancing responsibility in accordance with Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/ MC-EnC of 6 October 2011; (d) with regard to consumption of self-generated electricity, citizen energy communities		

methodologies approved by the Regulator shall apply; and 8.2 separate metering of the electricity consumed from, or delivered into such networks, along with corresponding balance responsibility, shall be applied, and such activities of consumption or generation shall be treated as separate activities in accordance with this Law, and the relevant legislation for Energy. 9. The citizen energy community can carry out the following activities: 9.1 generation of electricity, including from renewable energy sources, for own consumption, or to be offered on electricity market; 9.2 supply of electricity from their aggregated generation, from Community facilities or purchased by the Community from the market, for their own consumption, and management of their imbalances; 9.3 aggregation; 9.4 energy storage; 9.5 energy efficiency services, including demand response; 9.6 charging services for electric vehicles; 9.7 provide other energy services to its members or shareholders in accordance with applicable rules regulating the electricity market. 10. The citizen energy community can participate as a single market participant in all electricity markets, including balancing market, directly or through aggregation, in accordance with the corresponding market	are treated like active customers in accordance with point (e) of Article 15(2); (e) are entitled to arrange within the citizen energy community the sharing of electricity that is produced by the production units owned by the community, subject to other requirements laid down in this Article and subject to the community members retaining their rights and obligations as final customers. For the purposes of point (e) of the first subparagraph, where electricity is shared, this shall be without prejudice to applicable network charges, tariffs and levies, in accordance with a transparent cost-benefit analysis of distributed energy resources developed by the competent national authority 4. Contracting Parties may decide to grant citizen energy communities the right to manage distribution networks in their area of operation and establish the relevant procedures, without prejudice to Chapter IV or to other rules and regulations applying to distribution system operators. If such a right is granted, Contracting Parties shall ensure that citizen energy communities: (a) are entitled to conclude an agreement on the operation of their network with the relevant distribution system operator or transmission system operator to which their network is connected; (b) are subject to appropriate network		

rules. If the citizen energy community participates in the wholesale electricity market it is registered and treated as a single entity. Citizen energy communities are subject to the following: 10.1 the market rules approved by the Regulator shall be applied to citizen energy community in a non-discriminatory and proportionate manner; 10.2 citizen energy community shall assume financial responsibility for the deviations it has caused in the electricity system, by being a balance responsible party itself or delegating its balancing responsibility to a balance responsible party of its choice according to the balancing rules approved by the Regulator; 10.3 it shall be treated in a non-discriminatory and proportionate manner with regard to its rights and obligations as a final customer, generator, supplier, distribution system operator, energy storage operator, demand management operator or market participant engaged in aggregation, as the case may be; 10.4 it shall be treated as a single active customer with regard to consumption of the self-generated electricity and, 10.5 shall be entitled to arrange within the citizen energy community the sharing of electricity generated by the generation installations possessed by the members of the community, subject to the rules and conditions laid down in this Article, as long as the members of the community retain their rights and obligations as final customers pursuant to this Law.	charges at the connection points between their network and the distribution network outside the citizen energy community and that such network charges account separately for the electricity fed into the distribution network and the electricity consumed from the distribution network outside the citizen energy community in accordance with Article 59(7); (c) do not discriminate or harm customers who remain connected to the distribution system.		

11. As a single, registered market participant connected to the distribution network the citizen energy community shall: be subject to non-discriminatory, proportionate and transparent procedures and charges, including with respect to registration and permitting, and to transparent, non-discriminatory, and cost-reflective network charges in accordance to the methodology approved by the Regulator. 12. The Regulator shall bring a decision in compliance with corresponding rules and conditions on the ability of the citizen energy community to have access to cross-border transmission capacity and participate in cross-border trade. 13. The Regulator shall bring a decision on the obligations of the relevant Distribution System Operator to cooperate with the connected citizen energy communities to facilitate electricity transfers within the community and shall assess and determine a fair compensation. 14. Where electricity is shared among the members of the citizen energy community pursuant to subparagraph 10.5 of this Article, this shall be without prejudice to the applicable network charges and tariffs approved by the Regulator on the basis of a transparent cost-benefit analysis of the efficient use of the distributed energy resources and stability and security of the electricity system. 15. The sharing of electricity pursuant to subparagraph 10.5 of this Article is done in accordance with the obligations and			

correct timeframes for balancing, metering, and settlement. For the purpose of sharing electricity, the citizen energy community shall submit to the distribution system operator the sharing profiles for all members of the community and corresponding metering points of their network connections. 16. The Regulator may decide to grant a citizen energy community the right to manage the distribution network of its operational dominion, including as a closed distribution system. For that purpose, the Regulator shall adopt relevant rules of procedure which shall be without prejudice to the provisions for distribution system operation provided in this Law. 17. If the right to operate a distribution network of paragraph 16 of this Article is granted, the citizen energy community: 17.1 shall conclude an agreement with the respective distribution system operator on the operation of the network or, as applicable, an agreement with the transmission system operator; 17.2 shall become subject to respective network charges at the connection points between its network and the distribution system outside the community, which account separately for the electricity fed into the distribution system and the electricity consumed from the distribution system outside the citizen energy community; and 17.3 shall not discriminate any customers who decide to remain connected			

to the distribution system outside the citizen energy community. 18. The regulator shall adopt and publish specific conditions for operation of citizen energy communities, which shall provide models for possible regulatory rules and relations with, and/or within the community, for: 18.1 production, consumption and exchanges of energy; 18.2 development of community-owned generation facilities; 18.3 connection of members and energy facilities to public networks and use of public infrastructure; 18.4 development and operation of closed distribution systems; 18.5 balance responsibility and exchange of balancing and ancillary services; 18.6 aggregation, energy storage and demand response services, 18.7 preferential producers, applied support schemes and competitive provision of incentives or support measures for renewable energy; 18.8 support measures for vulnerable customers; and 18.9 responsibility for environmental and climate protection.			
Article 86 **Demand Response through Aggregation** 1. The market participants, including final customers, may participate in demand response, either independently or through an aggregator, which can be another service provider , an independent aggregator, or	**Directive 2019/744 Article 17** **Demand response through aggregation** **1**. Contracting Parties shall allow and foster participation of demand response through aggregation. Contracting Parties shall allow final customers, including	Fully compliant	To operationalize the potential functions of active consumers, market participants, including end consumers, can participate in demand response, either independently or through an aggregator.

another market participant engaged in aggregation. The Transmission System Operator, the distribution system operator, the electricity market operator and the Regulator shall enable and support each of these mechanisms adequately and in a non-discriminatory manner. 2. The Transmission System Operator and the distribution system operator, when procuring ancillary services, shall treat market participants engaged in aggregation of demand side response in a non-discriminatory manner alongside generators on the basis of their technical capabilities. 3. The market participant engaged in aggregation, including the independent aggregator, shall have the right to enter electricity markets without the consent of other market participants. The Regulator shall bring a decision on the possibility and the conditions for participation of the demand response aggregators in a cross-border exchange of respective services. 4. The market participants engaged in aggregation shall be financially responsible for the imbalances that they have created in the system, either as balance responsible parties or by delegating the balance responsibility to another party pursuant to the Article 50 of this Law and the Balancing Rules. 5. The final customers who have entered into a contract with an independent aggregator or another market participant engaged in aggregation shall not be subject to undue payments, penalties,	thoseoffering demand response through aggregation, to participate alongside producers in a non-discriminatory manner in all electricity markets. 2. Contracting Parties shall ensure that transmission system operators and distribution system operators, when procuring ancillary services, treat market participants engaged in the aggregation of demand response in a non-discriminatory manner alongside producers on the basis of their technical capabilities. 3. Contracting Parties shall ensure that their relevant regulatory framework contains at least the following elements: (a) the right for each market participant engaged in aggregation, including independent aggregators, to enter electricity markets without the consent of other market participants; (b) non-discriminatory and transparent rules that clearly assign roles and responsibilities to all electricity undertakings and customers; (c) non-discriminatory and transparent rules and procedures for the exchange of data between market participants engaged in aggregation and other electricity undertakings that ensure easy access to data on equal and non-discriminatory terms while fully protecting commercially sensitive information and customers' personal data;		

administrative obstacles, data restrictions save in case of commercially sensitive information, or other undue contractual restrictions by their suppliers. 6. The Regulator shall adopt non-discriminatory and transparent rules that clearly define: 6.1 the roles and responsibilities of demand response aggregators among other electricity enterprises, service providers and market participants; 6.2 the obligations and the procedures for exchange of information between the market participants engaged in aggregation and other electricity enterprises and service providers that ensure access to relevant data in a non-discriminatory manner while protecting commercially sensitive and private information; 6.3 the balance responsibility obligation from paragraph 4 of this Article and, 6.4 rules and mechanism for dispute settlement between the market participants engaged in aggregation and other market participants including disputes on the balance responsibility and disputes with the suppliers. 7. The final customer who participates in providing a demand response service may be obliged to pay financial compensation to the supplier or its balance responsible party who are directly affected by the activation of the demand response. Such a compensation shall be strictly limited to covering the costs of the supplier or its balance responsible party, who is	(d) an obligation on market participants engaged in aggregation to be financially responsible for the imbalances that they cause in the electricity system; to that extent they shall be balance responsible parties or shall delegate their balancing responsibility in accordance with Regulation (EC) 714/2009 as adapted and adopted by Ministerial Council Decision 2011/02/MC-EnC of 6 October 2011; (e) provision for final customers who have a contract with independent aggregators not to be subject to undue payments, penalties or other undue contractual restrictions by their suppliers; (f) a conflict resolution mechanism between market participants engaged in aggregation and other market participants, including responsibility for imbalances. 4. Contracting Parties may require electricity undertakings or participating final customers to pay financial compensation to other market participants or to the market participants' balance responsible parties, if those market participants or balance responsible parties are directly affected by demand response activation. Such financial compensation shall not create a barrier to market entry for market participants engaged in aggregation or a barrier to flexibility. In such cases, the financial compensation shall be strictly limited to covering the resulting costs incurred by the suppliers of participating customers or the suppliers'		

supplying the customer independently participating in demand response or the customer who participates in demand response through aggregation. 8. The Regulator shall bring a decision on the application of the financial compensation from paragraph 7 of this Article and approve the rules for application and the method of determining the compensation. 9. The method and financial compensation from paragraph 7 of this article shall: 9.1 take into account the benefits that other market participants have achieved from the provision of the demand response service, and in that case the aggregator or the customers who have independently participated in the demand response may be required to contribute to this compensation only if, and to the extent that the benefits to all suppliers, final customers and their balance responsible parties do not exceed the direct costs incurred pursuant to paragraph 7 of this Article; and 9.2 not create an obstacle for entering in the market of an independent aggregator, or an obstacle for the provision of flexibility services to the electricity system. 10. The Transmission System Operator, acting in cooperation with the electricity market operator, the Distribution System Operator, and suppliers, market participants, network users and customer, shall establish the technical requirements and develop rules for participation of demand response service providers in all	balance responsible parties during the activation of demand response. The method for calculating compensation may take account of the benefits brought about by the independent aggregators to other market participants and, where it does so, the aggregators or participating customers may be required to contribute to such compensation but only where and to the extent that the benefits to all suppliers, customers and their balance responsible parties do not exceed the direct costs incurred. The calculation method shall be subject to approval by the regulatory authority or by another competent national authority. 5. Contracting Parties shall ensure that regulatory authorities or, where their national legal system so requires, transmission system operators and distribution system operators, acting in close cooperation with market participants and final customers, establish the technical requirements for participation of demand response in all electricity markets on the basis of the technical characteristics of those markets and the capabilities of demand response. Such requirements shall cover participation involving aggregated loads.		

electricity markets, independently and through aggregation, based on compatibility of the technical requirements of those markets and the demand response services. The rules shall be approved by the Regulator.			
Article 87 **Bills and Billing Information** 1. The electricity bills shall include accurate, easy to understand and clear data of billing of the energy consumed. The customers shall be provided access, including through web based online platforms to clear, timely, understandable end easily accessible. The billing information shall be presented in a manner that facilitates comparison between the final customers of same and different categories. 2. The Regulator, upon request of a supplier or service provider, may approve the regular billing information to be based on statistical forecasts (historical data) of the consumption, within reasonable margins and periodic settlements, which shall be clearly elaborated in the methodology referred to in paragraph 8 of this Article. 3. No charges shall be applied to the final customers on issuing of the invoices, providing information on the electricity bills or the billing process. 4. The final customers shall have the possibility of functional, easily applicable and safe services for receiving information and bills, access to information and payment of the bills through web-based	**Directive (EU) 2019/744 Article 18** **Bills and billing information** **1.** Contracting Parties shall ensure that bills and billing information are accurate, easy to understand, clear, concise, user-friendly and presented in a manner that facilitates comparison by final customers. On request, final customers shall receive a clear and understandable explanation of how their bill was derived, especially where bills are not based on actual consumption. Directive Article 18 p.3 3. Contracting Parties shall ensure that final customers are offered the option of electronic bills and billing information and are offered flexible arrangements for the actual payment of the bills. 4. If the contract provides for a future	Fully compliant	Consumers will be provided access, including through electronic media and the Internet, to clear, timely, understandable and easily accessible explanations of bills. The regulator may approve that regular billing information is based on statistical forecasts (historical data) of consumption, within reasonable limits, and periodic repayments. There are no fees for issuing invoices and providing information on electricity bills. End consumers will have the option, with the express written consent of the supplier, to receive electricity bills in digital form only.

(online) platforms. 5. The final customers shall have the option, upon providing their explicit written consent to the supplier, to receive the electricity bills in digital form. In such case, the supplier has no obligation to issue the bills in hard-copy (paper form) and the bills issued in digital form will have equivalent legal effect as those issued in hard-copy. 6. The final customers shall have the possibility, subject to a written agreement with the supplier, for flexible arrangements for paying of their bills, advanced payment, and reprogramming of debts. 7. If the supply contract foresees changes to the products and prices, including price discounts , then this information, together with the date when the changes are applied, shall be provided in the bill. 8. The Regulator shall approve the methodology for billing, the format and contents of the bills and the billing information, which shall comply with the minimum requirements for billing and billing information,. The Regulator shall consult the customer associations when considering changes to the requirements regarding the contents and format of the bills. 9. The Regulator shall establish a transparent and easily accessible mechanism for complaints from the customers on the electricity bills, and a corresponding dispute settlement mechanism with the suppliers and service providers.	change of the product or price, or a discount, this shall be indicated on the bill together with the date on which the change takes place. 5. Contracting Parties shall consult consumer organisations when they consider changes to the requirements for the content of bills. 6. Contracting Parties shall ensure that bills and billing information fulfil the minimum requirements set out in Annex I.		

Article 88 **Introduction of a smart metering systems** 1. The Regulator shall be authorized to take a decision on the introduction of a smart metering system in the Republic of Kosovo based on an economic assessment of all long-term costs and benefits of such a system for the market and individual final customers. 2. The economic assessment referred to in paragraph 1 of this article shall be performed by the Regulator taking into account: 2.1 the input and proposal for the form of the smart metering system and the time frame for its introduction provided by the respective electricity system operator, 2.2 the economically reasonable and cost-effective form of the smart metering system and the time frame for the introduction of the smart metering system that is feasible for the respective electricity system operator, and 2.3 the cost-benefit analysis methodology and the minimum functionality for the smart metering system specified in as per paragraph 4 of this Article of this Law and the best techniques for ensuring the highest level of cyber security and data protection. 3. If the economic assessment referred to in paragraph 1 of this article positively evaluates the introduction of the smart metering system, the Regulator, with the prior opinion of the system operators, adopts a program that is an integral part of	**Directive 2019/944 Article 19** **Smart metering systems** **1.** In order to promote energy efficiency and to empower final customers, Contracting Parties or, where a Contracting Party has so provided, the regulatory authority shall strongly recommend that electricity undertakings and other market participants optimise the use of electricity, inter alia, by providing energy management services, developing innovative pricing formulas, and introducing smart metering systems that are interoperable, in particular with consumer energy management systems and with smart grids, in accordance with the applicable Energy Community data protection rules. 2. Contracting Parties shall ensure the deployment in their territories of smart metering systems that assist the active participation of customers in the electricity market. Such deployment may be subject to a cost-benefit assessment which shall be undertaken in accordance with the principles laid down in Annex II. 3. Contracting Parties that proceed with the deployment of smart metering systems shall adopt and publish the minimum functional and technical requirements for the smart metering systems to be deployed in their territories, in accordance with Article 20 and Annex II. Contracting Parties shall ensure the interoperability of those smart metering systems, as well as their ability to provide output for consumer energy management systems. In	Fully compliant	The introduction of the smart meter system with the proposal of the Regulator based on a previously conducted economic analysis of all long-term costs and benefits for the market and consumers.

the decision referred to in paragraph 1 of this article according to which the introduction of the smart metering system must be achieved within a maximum period of ten (10) years from the date of adoption of the economic assessment. 4. The Regulator, on a proposal from the system operators, shall adopt and publish the minimum functional, technical and security requirements for the smart metering systems to be deployed in the territory of the Republic of Kosovo. Interoperability of those smart metering systems, as well as their ability to provide output for customer energy management systems shall be ensured. When developing the minimum functional and technical requirements, the Regulator shall have due regard to the use of the relevant available standards, including those enabling interoperability, to best practices and to the importance of the development of smart grids and the development of the internal market for electricity. 5. The implementation of the program referred to in paragraph 3 of this article shall be supervised by the Regulator.	that respect, Contracting Parties shall have due regard to the use of the relevant available standards, including those enabling interoperability, to best practices and to the importance of the development of smart grids and the development of the internal market for electricity		
Article 89 **Smart metering system deployment** 1. The Regulator ensures that the deployment of a smart metering system in the territory of the Republic of Kosovo will contribute to the active participation of final customers in the electricity market. 2. The smart metering system referred in paragraph 1 of this article, the systems used to measure, monitor and	**Directive 2019/944 Article 19 4.** Contracting Parties that proceed with the deployment of smart metering systems shall ensure that final customers contribute to the associated costs of the deployment in a transparent and non-discriminatory manner, while taking into account the long-term benefits to the whole value chain. The extent of such contribution shall be decided by the	Fully compliant	

control the electricity system, as well as the systems for energy management on the side of the final customers must be harmonized with the appropriate available standards, including interoperability standards, taking into account on best practices, development of smart networks and electricity markets in the Energy Community. 3. The costs of introducing the smart metering system shall be taken into account by the Regulator when approving the development plans of the respective electricity system operators and consideration of justified costs when determining tariffs for electricity transmission and electricity distribution. 4. If, on the basis of the economic assessment from Article 88 of this Law, the deployment of the smart metering system is evaluated negatively, the Regulator shall perform an updated economic assessment after four (4) years from completing the previous one, and shall inform the Ministry and the Energy Community Secretariat on the results.	national regulatory authorities of each Contracting Party. Contracting Parties or, where a Contracting Party has so provided, the designated competent authorities, shall regularly monitor such deployment in their territories to track the delivery of benefits to consumers. 5. Where the deployment of smart metering systems has been negatively assessed as a result of the cost-benefit assessment referred to in paragraph 2, Contracting Parties shall ensure that this assessment is revised at least every four years, or more frequently, in response to significant changes in the underlying assumptions and in response to technological and market developments. Contracting Parties shall notify to the Energy Community Secretariat the outcome of their updated cost-benefit assessment as it becomes available.		
Article 90 **The right to a smart meter** 1. If, on the basis of the economic assessment from Article 88 of this Law, the deployment of the smart metering system is evaluated negatively, and if the smart metering system is not systematically introduced, the respective electricity system operator is obliged at the request of the final customer or at the request of the supplier, with the consent of the final customer, to install a smart meter in	Directive 2019/944 Article 21 Entitlement to a smart meter 1. Where the deployment of smart metering systems has been negatively assessed as a result of the cost-benefit assessment referred to in Article 19(2) and where smart metering systems are not systematically deployed, Contracting Parties shall ensure that every final customer is entitled on request, while bearing the associated costs, to have	Fully compliant	

accordance with the functional and technical requirements as determined by the Regulator. 2. The respective electricity system operator is obliged to install a smart meter within a reasonable time, and no later than within one hundred and twenty (120) days from the date of submission of the request from paragraph 1 of this article. The Regulator may bring a decision to shorten this deadline for different categories of customers and connections. 3. The cost of purchase and installation of the smart meter referred to in paragraph 1 of this article shall be calculated in accordance with the methodology developed by the respective electricity system operator and approved by the Regulator and shall be borne by the final customer or the supplier respectively. Pursuant to installation, owner of the metering device will be the network operator. Once the smart meter is installed for the household or small enterprise, all costs of its maintenance, calibration, replacement or upgrade are borne by the Distribution System Operator and will be considered as a cost of service in the calculation of the distribution network tariff. The smart meters installed for other categories of customers these costs will be addressed according to the conditions stipulated in the metering code, the grid code for the respective network, and the connection agreement concluded between the customer and the respective network operator.	installed or, where applicable, to have upgraded, under fair, reasonable and cost-effective conditions, a smart meter that: (a) is equipped, where technically feasible, with the functionalities referred to in Article 20, or with a minimum set of functionalities to be defined and published by Contracting Parties at national level in accordance with Annex II; (b) is interoperable and able to deliver the desired connectivity of the metering infrastructure with consumer energy management systems in near real-time. 2. In the context of a customer request for a smart meter pursuant to paragraph 1, Contracting Parties or, where a Contracting Party has so provided, the designated competent authorities shall: (a) ensure that the offer to the final customer requesting the installation of a smart meter explicitly states and clearly describes: (i) the functions and interoperability that can be supported by the smart meter and the services that are feasible as well as the benefits that can be realistically attained by having that smart meter at that moment in time; (ii) any associated costs to be borne by the final customer; (b) ensure that it is installed within a reasonable time, no later than four months		

4. In the offer for the installation of a smart meter referred to in paragraph 1 of this article, the respective electricity system operator expressly states and clearly describes to the applicant for the installation of a smart meter: 4.1 functions and interoperability supported by the smart meter; 4.2 available services and benefits that can really be realized by using the smart meter and, 4.3 all related costs borne by the applicant. 5. The respective electricity system operator regularly, and at least every two years, reviews and publishes on its web site the costs associated with the method of installing smart meters in accordance with the provisions of this article and monitors the development of these costs in accordance with technological achievements and possible upgrades of the smart metering system.	after the customer's request; (c) regularly, and at least every two years, review and make publicly available the associated costs, and trace the evolution of those costs as a result of technology developments and potential metering system upgrades.		
Article 91 **Conventional meters** 1. Where final customers do not have smart meters, the respective electricity system operator is obliged to equip each final customer with an individual meter that accurately measures, according to the accuracy class of the meter, the actual consumption at that billing metering point. 2. The final customer must be able to easily read conventional meter, either directly or indirectly through an online interface or through an appropriate interface.	**Directive 2019/944 Article 22** **Conventional meters** **1.** Where final customers do not have smart meters, Contracting Parties shall ensure that final customers are provided with individual conventional meters that accurately measure their actual consumption. 2. Contracting Parties shall ensure that final customers are able to easily read their conventional meters, either directly or indirectly through an online interface or through another appropriate interface.	Fully compliant	

Article 92 **Unauthorized use of electricity** 1. Anyone who by means of deception, deviation or other means uses electricity which is known to be provided only in exchange of compensation and avoids payment for such services, the provisions of the Criminal Code of the Republic of Kosovo shall apply. 2. Unauthorized use of electricity includes, but is not limited to receiving, using, diverting, extracting or benefiting from or through the power transmission grid or the distribution network, without the authorization of the authorized supplier.			
Article 93 **Single points of contact** 1. The Regulator, the Transmission System Operator, the Distribution System Operator, as well as each electricity supplier must establish single point of contact, which may be part of the contact centers or consumer information points, as applicable. 2. The single point of contact shall provide the customers with all necessary information concerning their rights, the applicable law and dispute settlement mechanisms available to them.	**Directive 2019/944 Article 25** **Single points of contact** Contracting Parties shall ensure the provision of single points of contact, to provide customers with all necessary information concerning their rights, the applicable law and dispute settlement mechanisms available to them in the event of a dispute. Such single points of contact may be part of general consumer information points. **Regulation 2019/941 Article 4** **Assessment of risks to security of electricity supply** Each competent authority shall ensure that all relevant risks relating to security of electricity supply are assessed in accordance with the rules laid down in this Regulation and in Regulation (EU) 2019/943 as adopted and adapted by Ministerial Council Decision	Fully compliant	

	2022/03/MC-EnC. To that end, it shall cooperate with transmission system operators, distribution system operators, regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, regional coordination centres and other relevant stakeholders, as required.		
CHAPTER X RISK PREPAREDNESS AND MANAGING ELECTRICITY CRISIS **Article 94** **Security of Supply** 1. The Government shall be the competent authority for maintaining the security of electricity supply in the Republic of Kosovo. 2. Security of electricity supply shall be ensured, in particular, by: 2.1 achieving a balance between supply and demand in the electricity market; 2.2 forecasting the level of expected future electricity demand and the possibilities to address the anticipated need with available energy sources and facilities, especially by promoting and using renewable energy generation facilities, energy storage facilities, demand response and aggregation, including interconnection capacities 2.3 ensuring the availability of generating capacities, by implementing measures for the construction of new energy facilities or by increasing the capacity of existing energy facilities; 2.4 ensuring availability as well as quality and high-level maintenance of	Article 3 Competent authority 1. As soon as possible and in any event by 5 January 2023, each Contracting Party shall designate a national governmental or regulatory authority as its competent authority. The competent authorities shall be responsible for, and shall cooperate with each other for the purposes of, carrying out the tasks provided for in this Regulation. Where appropriate, until the competent authority has been designated, the national entities responsible for the security of electricity supply shall carry out the tasks of the competent authority in accordance with this Regulation. 2. Contracting Parties shall, without delay, notify the Energy Community Secretariat and the Security of Supply Coordination Group and make public the name and the contact details of their competent authorities designated pursuant to paragraph 1 and any changes to their name or contact details. 3. Contracting Parties may allow the competent authority to delegate the operational tasks regarding risk-preparedness planning and risk	Partially compliant	The new article transposes the provisions of Regulation 941 for the determination of the State Emergency Committee as a competent authority, its composition, duties and obligations in risk preparedness and crisis management. It transposes the role of the Technical Committee and the notification obligation of the EnC Secretariat.

electricity transmission and distribution networks; 2.5 improving the usage of existing interconnections and increase the level of interconnection in the electricity networks; 2.6 implementing measures to decrease peak loads; 2.7 approving and monitoring the implementation of measures and activities for the cyber security of networks and information systems that are an integral part of the electricity transmission and distribution system, as well as the management systems of electricity generation facilities, in accordance with the provisions of this law, the National Cyber-Security Strategy and the action plan of the National Cyber-Security Strategy, and other regulations that provide on measures and activities to guarantee cyber security; 2.8 using emergency electricity supply services with neighboring countries coordinated by the Regional Coordination Centre and, 2.9 implementing extraordinary temporary measures in case of failure of the electricity supply, as set in the relevant law for Energy. 3. In order to secure the supply, the Government may impose a public service obligation on some or all suppliers in the Republic of Kosovo, to provide electricity from the generation capacities that use internal energy sources, whereby the part of the purchased electricity not exceeds 50% of the total primary energy used for the generation of electricity consumed in the	management set out in this Regulation to other bodies. Delegate tasks shall be performed under the supervision of the competent authority and shall be specified in the risk-preparedness plan in accordance with point (b) of Article 11(1).		

Republic of Kosovo during a year.			
Article 95 **State Emergency Committee** 1. The Government, upon the proposal of the Ministry, establishes the State Emergency Committee. 2. The State Emergency Committee consists of five (5) members of the Government, the Minister responsible for energy as Chairman of the State Emergency Committee, and other members who must be at the rank of Deputy Prime Minister or Minister, depending on the area of responsibility, including the Office of the Energy Regulator, other relevant institutions and authorities, as well as management level representatives of the Transmission System Operator, Distribution System Operator, electricity generators and Suppliers. 3. By the decision on the establishment of the State Emergency Committee determines: 3.1 composition of State Emergency Committee and Technical Committee; 3.2 duties and responsibilities and, 3.3 mandate. 4 The Technical Committee shall act as a contact point who coordinates and harmonizes the activities as well as the flow of information in the energy crises and serves as the administrative secretariat for the work of the State Emergency Committee. 5 Upon the appointment of the State Emergency Committee according to this article, the Ministry shall:	**Regulation (EU) 2019/941** Article 6 Identification of regional electricity crisis scenarios 1. Based on the regional crisis scenarios identified according to Article 6 of Regulation (EU) 2019/941, within six months of the adoption of Ministerial Council Decision 2021/13/MC-EnC, the ENTSO for Electricity shall, on the basis of the methodology developed pursuant to Article 5 of Regulation (EU) 2019/941 and in close cooperation with the Security of Supply Coordination Group, competent authorities and regulatory authorities, identify the most relevant electricity crisis scenarios for each region. 2. The ENTSO for Electricity shall submit the regional electricity crisis scenarios to the relevant transmission system operators, regional coordination centres, competent authorities and regulatory authorities of the Contracting Parties as well as to the Security of Supply Coordination Group. The Security of Supply Coordination Group may recommend amendments. 3. The ENTSO for Electricity shall update the regional electricity crisis scenarios when updating the regional crisis scenarios pursuant to Article 6(3) of Regulation (EU) 2019/941. **Regulation 2019/941 Aticle 8** **Methodology for short-term and**	Partially compliant	new article partially transposes a number of provisions from Regulation 941, including the role, obligations, rights and powers of the State Emergency Committee in the field of preparatory activities, notification and crisis management, cooperation and notification. This article obliges the Government to adopt a by-law for the management of electricity crises, which will fully transpose Regulation (EU) 2019/941 on risk preparedness in the electricity sector and will define obligations for crisis management, such as and will define tasks related to development. and the adoption of a risk preparedness plan in accordance with the Regulation, which may be delegated.

5.1 inform immediately the Energy Community Secretariat on the establishment and composition of the State Emergency Committee as the competent authority; and 5.2 publish the composition and tasks of the State Emergency Committee on the Ministry's official website. 6 The State Emergency Committee reports to the Government on risk-preparedness, energy security and crisis management matters, while the Technical Committee reports to the State Emergency Committee and the Minister.	**seasonal adequacy assessments** < … > Article 9 Short-term and seasonal adequacy assessments 1. All short-term adequacy assessments, whether carried out at national or regional level, shall be carried out in accordance with the methodology developed pursuant to Article 8 of Regulation (EU) 2019/941. 2. The ENTSO for Electricity shall carry out seasonal adequacy assessments in accordance with the methodology developed pursuant to Article 8. It shall publish the results for the winter adequacy assessment by 1 December each year and for the summer adequacy assessment by 1 June each year. It may delegate tasks relating to the adequacy assessments to regional coordination centres. It shall present the adequacy assessment at a meeting of the Security of Supply Coordination Group, which may make recommendations where appropriate. 3. The regional coordination centres shall carry out week-ahead to at least day ahead adequacy assessments in accordance with Regulation (EU) 2017/1485 on the basis of the methodology adopted pursuant to Article 8 of this Regulation. Regulation (EU) 2019/941 Article 12 Content of risk-preparedness plans as regards regional and bilateral measures		The new article partially transposes a number of provisions from Regulation 941, including the role, obligations, rights and powers of the State Emergency Committee in the field of preparatory activities, notification and crisis management, cooperation and notification. This article obliges the Government to adopt a by-law for the management of electricity crises, which will fully transpose Regulation (EU) 2019/941 on risk preparedness in the electricity sector and will define obligations for crisis management, such as and will define tasks related to development. and the adoption of a risk preparedness plan in accordance with the Regulation, which may be delegated

	1. In addition to the national measures referred to in Article 11, the risk-preparedness plan of each Contracting Party shall include regional and, where applicable, bilateral measures to ensure that electricity crises with a cross-border impact are properly prevented or managed. Regional measures shall be agreed within the region concerned between Contracting Parties that have the technical ability to provide each other assistance in accordance with Article 15. For that purpose, Contracting Parties may also form subgroups within a region. Bilateral measures shall be agreed between Contracting Parties which are directly connected but are not within the same region. Contracting Parties shall ensure consistency between regional and bilateral measures. Regional and bilateral measures shall include at least: (a) the designation of a crisis coordinator; (b) mechanisms to share information and cooperate; (c) coordinated measures to mitigate the impact of an electricity crisis, including a simultaneous electricity crisis, for the purpose of assistance in accordance with Article 15; (d) procedures for carrying out annual or biennial tests of the risk-preparedness plans; (e) the trigger mechanisms of non-market-based measures that are to be activated in accordance with		

	Article 16(2). 2. The Contracting Parties concerned shall agree the regional and bilateral measures to be included in the risk-preparedness plan after consulting the relevant regional coordination centres. The Energy Community Secretariat may have a facilitating role in the preparation of the agreement on regional and bilateral measures. The Energy Community Secretariat may request the Energy Community Regulatory Board and the ENTSO for Electricity to provide technical assistance to Contracting Parties with a view to facilitating such an agreement. At least eight months before the deadline for the adoption or the updating of the risk-preparedness plan, the competent authorities shall report on the agreements 7 reached to the Security of Supply Coordination Group. If the Contracting Parties are not able to reach an agreement, the competent authorities concerned shall inform the Energy Community Secretariat of the reasons for such disagreement. In such a case the Energy Community Secretariat shall propose measures including a cooperation mechanism among Contracting Parties for the conclusion of an agreement on regional and bilateral measures.		

	3. With the involvement of relevant stakeholders, the competent authorities of the Contracting Parties of each region shall periodically test the effectiveness of the procedures developed in risk-preparedness plans for preventing electricity crises, including the mechanisms referred to in point (b) of parag aph 1, and carry out biennial simulations of electricity crises, in particular testing those mechanisms. **Regulation (EU) 2019/941** **Article 19** **Treatment of confidential information** 1. Contracting Parties and competent authorities shall implement the procedures referred to in this Regulation in accordance with the applicable rules, including national rules relating to the handling of confidential information and processes. If the implementation of those rules results in information not being disclosed, inter alia as part of risk-preparedness plans, the Contracting Party or authority may provide a non-confidential summary thereof, and shall do so upon request. 2. The Energy Community Secretariat, the Energy Community Regulatory Board, the Security of Supply Coordination Group, the ENTSO for Electricity, Contracting Parties, competent authorities,		

	regulatory authorities and other relevant bodies, entities or persons, which receive confidential information pursuant to this Regulation, shall ensure the confidentiality of sensitive information.		
Article 96 **Duties and responsibilities of State Emergency Committee** 1. Duties and responsibilities of the State Emergency Committee are: 1.1 drafting and approving methodologies, and necessary documents for the process of energy crisis management in accordance with this Law and the relevant legislation in force; 1.2 identifying the state scenarios of the electricity crisis with other relevant institutions and authorities; 1.3 coordinating activities related to crisis management in the electricity sector, determined in the present Law, as well as other legal provisions in force; 1.4 identification and crisis early warning in the electricity sector, for the management of the electricity crisis and undertaking relevant actions upon receiving the early warning from the Technical Committee as crisis coordinator for electricity at the relevant Ministry and notifying the Government for the declaration of the crisis by any relevant authority of a contracting party or an EU member state; 1.5 in the event of an electricity supply crisis, receiving or providing assistance in coordinating the provided	**Regulation 2019/941** **Article 3** **Competent authority** **1. As soon as possible and in any event by** 5 January 2023, each Contracting Party shall designate a national governmental or regulatory authority as its competent authority. The competent authorities shall be responsible for, and shall cooperate with each other for the purposes of, carrying out the tasks provided for in this Regulation. Where appropriate, until the competent authority has been designated, the national entities responsible for the security of electricity supply shall carry out the tasks of the competent authority in accordance with this Regulation. 2. Contracting Parties shall, without delay, notify the Energy Community Secretariat and the Security of Supply Coordination Group and make public the name and the contact details of their competent authorities designated pursuant to paragraph 1 and any changes to their name or contact details. 3. Contracting Parties may allow the competent authority to delegate the operational tasks regarding risk-preparedness planning and risk	Partially compliant	The new article partially transposes a number of provisions from Regulation 941, including the role, obligations, rights and powers of the State Emergency Committee in the field of preparatory activities, notification and crisis management, cooperation and notification. This article obliges the Government to adopt a by-law for the management of electricity crises, which will fully transpose Regulation (EU) 2019/941 on risk preparedness in the electricity sector and will define obligations for crisis management, such as and will define tasks related to development. and the adoption of a risk preparedness plan in accordance with the Regulation, which may be delegated.

assistance, with Contracting Parties within the System Operation Region and other Contracting Parties directly connected or EU Member States and, 1.6 exchange of relevant information, protecting sensitive and confidential information, on risk preparedness measures, risk assessment outcome or critical cases of electricity supply security, with the competent authorities of other Energy Community Contracting Parties or EU Member States and with Regional Coordination Centre and Energy Community Security of Supply Coordination Group. 2. In implementing the tasks defined in paragraph 1 of this article, the State Emergency Committee cooperates and coordinates with other relevant institutions and authorities, as well as consults with the Transmission System Operator, the Distribution System Operator and with the relevant stakeholders in the electricity sector, including important network users, energy companies or customers. 3. The State Emergency Committee cooperates with the authorities in charge for security and crisis management in other sectors of the economy, or national security and crisis management of the Republic of Kosovo, in coordinating specific tasks, proposes bylaws for implementing energy security measures in accordance with the present Law for determining relevant coordination mechanisms as defined in the Risk	management set out in this Regulation to other bodies. Delegate tasks shall be performed under the supervision of the competent authority and shall be specified in the risk-preparedness plan in accordance with point (b) of Article 11(1). **Regulation (EU) 2019/941** **Article 7** **Identification of national electricity crisis scenarios** 1. Within four months of the identification of the regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 6(1), the competent authority shall identify the most relevant national electricity crisis scenarios. 2. In identifying the national electricity crisis scenarios, the competent authority shall consult the transmission system operators, the distribution system operators that the competent authority considers to be relevant, the relevant producers or their trade bodies, and the regulatory authority where it is not the competent authority. 3. The national electricity crisis scenarios shall be identified on the basis of at least the risks referred to in Article 5(2) of Regulation (EU) 2019/941 and shall be consistent with the regional electricity crisis scenarios identified in accordance with Article 6(1). Contracting Parties shall update the national electricity crisis scenarios every four years, unless circumstances warrant more frequent		The new article Transposes the legal issue regarding the limitation of electricity supply in case of emergency as provided in the existing law on Energy. Partially transposes the provisions of Regulation 941 on non-commercial measures related to the reduction of electricity supply in case of emergency, including the rights and obligations of the Government, as well as the implications on market participants, network operators, producers and consumers, including the obligation to follow relevant crisis scenarios and implement the risk preparedness plan. In order to fully transpose Regulation 941, the sub-legal act from article 96 which must be approved by the

preparedness plan. 4. The State Emergency Committee coordinates its activities and measures of regional significance with the ENTSO-E, the respective Regional Coordination Centre, the Energy Community Coordinating Group for the Security of Supply, the Energy Community Secretariat and the relevant authorities of other Contracting Parties of the relevant Region or other Contracting Parties directly involved or, according to bilateral agreements, the EU Member States and with other international security bodies, as the case may be. 5. In the crisis management measures, protection for the categories of customers or users of the electricity network, who are exempt from any measures of load shedding and protected from disconnection under the circumstances of the supply crisis, based on public safety, national security or health issues in accordance with the relevant law in force must be defined, as well as to justify the need for such protection in accordance with the legislation in force. 6. The Government, on the proposal of the Ministry, approves a bylaw on electricity crisis management, the duties and responsibilities of the State Emergency Committee, the Technical Committee and content of the Risk preparedness plan.	updates. 4. Within four months of identification of regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 6(1), Contracting Parties shall inform the Security of Supply Coordination Group and the Energy Community Secretariat of their assessment of the risks in relation to the ownership of infrastructure relevant for security of electricity supply, and any measures taken to prevent or mitigate such risks, with an indication of why such measures are considered necessary and proportionate. Regulation (EU) 2019/941 CHAPTER III Risk-preparedness plans Article 10 Establishment of risk-preparedness plans 1. On the basis of the regional and national electricity crisis scenarios identified pursuant to Articles 6 and 7, the competent authority of eachContracting Party shall establish a risk-preparedness plan, after consulting distribution system operators considered relevant by the competent authority, the transmission system operators, the relevant producers or their trade bodies, the electricity and natural gas undertakings, the relevant organisations that represent the interests of industrial and non-industrial electricity customers, and the regulatory authority where it is not the competent authority.		Government will define the obligations and procedures for the identification and assessment of relevant scenarios of risk readiness, market-based measures (and other measures non-commercial) for risk mitigation and crisis management, as well as the obligations, structure, content and procedures for the implementation of the risk preparedness plan.

	2. The risk-preparedness plan shall consist of national measures, regional and, where applicable, bilateral measures as provided for in Articles 11 and 12. In accordance with Article 16, all measures that are plannedor taken to prevent, prepare for and mitigate electricity crises shall fully comply with the rules governing the internal electricity market and system operation. Those measures shall be clearly defined, transparent, proportionate and non-discriminatory. 3. The risk-preparedness plan shall be developed in accordance with Articles 11 and 12 and with the template set out in the Annex. If necessary, Contracting Parties may include additional information in the risk-preparedness plan. 4. In order to ensure consistency of risk-preparedness plans, competent authorities shall, before adopting their risk-preparedness plans, submit the draft plans, for consultation, to the competent authorities of the relevant Contracting Parties in the region and, where they are not in the same region, to the competent authorities of directly connected Contracting Parties, as well as to the Security of Supply Coordination Group. 5. Within six months of receipt of the draft risk-preparedness plans, the competent authorities referred to in paragraph 4 and the Security of Supply Coordination Group may issue recommendations relating to the draft plans submitted pursuant to paragraph 4.		

	6. Within nine months of submitting their draft plans, the competent authorities concerned shall adopt their risk-preparedness plans, taking into account the results of the consultation pursuant to paragraph 4 and any recommendations issued pursuant to paragraph 5. They shall notify their risk-preparedness plans to the Energy Community Secretariat without delay. 7. The competent authorities and the Energy Community Secretariat shall publish the risk-preparedness plans on their websites, while ensuring confidentiality of sensitive information, in particular information on measures relating to the prevention or mitigation of consequences of malicious attacks. The protection of the confidentiality of sensitive information shall be based on the principles determined pursuant to Article 19. 8. The competent authorities shall adopt and publish their first risk-preparedness plans by 5 January 2025. They shall update them every four years thereafter, unless circumstances warrant more frequent updates. **Regulation 2019/941** **Article 11** **Content of risk-preparedness plans as regards national measures** 1. The risk-preparedness plan of each Contracting Party shall set out all national measures that are planned or taken to prevent, prepare for and mitigate		

	electricity crises as identified pursuant to Articles 6 and 7. It shall at least: (a) contain a summary of the electricity crisis scenarios defined for the relevant Contracting Party and region, in accordance with the procedures laid down in Articles 6 and 7; (b) establish the role and responsibilities of the competent authority and describe which tasks, if any, have been delegated to other bodies; (c) describe the national measures designed to prevent or prepare for the risks identified pursuant to Articles 6 and 7; (d) designate a national crisis coordinator and establish its tasks; (e) establish detailed procedures to be followed in electricity crises, including the corresponding schemes on information flows; (f) identify the contribution of market-based measures in coping with electricity crises, in particular demand-side and supply-side measures; (g) identify possible non-market-based measures to be implemented in electricity crises, specifying the triggers, conditions and procedures for their implementation, and indicating how they comply with the requirements laid down in Article 16 and with regional and bilateral measures; (h) provide a framework for manual load shedding, stipulating the circumstances in which loads are to be shed and, with		

	regard to public safety and personal security, specifying which categories of electricity users are, in accordance with national law, entitled to receive special protection against disconnection, justifying the need for such protection, and specifying how the transmission system operators and distribution system operators of the Contracting Parties concerned are to decrease consumption; (i) describe the mechanisms used to inform the public about electricity crises; (j) describe the national measures necessary to implement and enforce the regional and, where applicable, bilateral measures agreed pursuant to Article 12; (k) include information on related and necessary plans for developing the future grid that will help to cope with the consequences of identified electricity crisis scenarios. 2. National measures shall take full account of the regional and, where applicable, bilateral measures agreed pursuant to Article 12 and shall endanger neither the operational security or safety of the transmission system, nor the security of electricity supply of other Contracting Parties.		
Risk preparedness **Article 97** 1. The State Emergency Committee is the competent authority for determining the risk-preparedness tasks in the electricity sector as per this Law.	**Regulation 2019/941** **Article 3** **Competent authority** 1. As soon as possible and in any event by 5 January 2023, each Contracting Party shall designate a national governmental or		

2. The State Emergency Committee shall ensure that all relevant risks relating to security of electricity supply are assessed in accordance with the provisions of this Law. To that end, State Emergency Committee shall cooperate with Transmission System Operator, Distribution System Operator, the Regulator, the ENTSO-E, Regional Coordination Centre, competent authorities of other Energy Community Contracting Party and other relevant stakeholders, as required. 3. The State Emergency Committee cooperates with ENTSO-E, the regional competent authorities and regulatory authorities in identification and updates of the most relevant regional electricity crisis scenarios. 4. The State Emergency Committee may delegate the operational tasks regarding risk-preparedness planning and risk management set out in this Law to the Transmission System Operator, Distribution System Operator, Electricity Market Operator, electricity producers, suppliers and other relevant bodies. Delegated tasks shall be performed under the supervision of the State Emergency Committee and shall be specified in the risk-preparedness plan.	regulatory authority as its competent authority. The competent authorities shall be responsible for, and shall cooperate with each other for the purposes of, carrying out the tasks provided for in this Regulation. Where appropriate, until the competent authority has been designated, the national entities responsible for the security of electricity supply shall carry out the tasks of the competent authority in accordance with this Regulation. 2. Contracting Parties shall, without delay, notify the Energy Community Secretariat and the Security of Supply Coordination Group and make public the name and the contact details of their competent authorities designated pursuant to paragraph 1 and any changes to their name or contact details. 3. Contracting Parties may allow the competent authority to delegate the operational tasks regarding risk-preparedness planning and risk management set out in this Regulation to other bodies. Delegate tasks shall be performed under the supervision of the competent authority and shall be specified in the risk-preparedness plan in accordance with point (b) of Article 11(1). Regultion 2019/941 Article 4 Assessment of risks to security of electricity supply Each competent authority shall ensure that all relevant risks relating to security		

	of electricity supply are assessed in accordance with the rules laid down in this Regulation and in Regulation (EU) 2019/943 as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC. To that end, it shall cooperate with transmission system operators, distribution system operators, regulatory authorities, the ENTSO for Electricity, regional coordination centres and other relevant stakeholders, as required. **Regultion 2019/941** CHAPTER III Risk-preparedness plans Article 10 Establishment of risk-preparedness plans 1. On the basis of the regional and national electricity crisis scenarios identified pursuant to Articles 6 and 7, the competent authority of eachContracting Party shall establish a risk-preparedness plan, after consulting distribution system operators considered relevant by the competent authority, the transmission system operators, the relevant producers or their trade bodies, the electricity and natural gas undertakings, the relevant organisations that represent the interests of industrial and non-industrial electricity customers, and the regulatory authority where it is not the competent authority. 2. The risk-preparedness plan shall consist		

	of national measures, regional and, where applicable, bilateral measures as provided for in Articles 11 and 12. In accordance with Article 16, all measures that are plannedor taken to prevent, prepare for and mitigate electricity crises shall fully comply with the rules governing the internal electricity market and system operation. Those measures shall be clearly defined, transparent, proportionate and non-discriminatory. 3. The risk-preparedness plan shall be developed in accordance with Articles 11 and 12 and with the template set out in the Annex. If necessary, Contracting Parties may include additional information in the risk-preparedness plan. 4. In order to ensure consistency of risk-preparedness plans, competent authorities shall, before adopting their risk-preparedness plans, submit the draft plans, for consultation, to the competent authorities of the relevant Contracting Parties in the region and, where they are not in the same region, to the competent authorities of directly connected Contracting Parties, as well as to the Security of Supply Coordination Group. 5. Within six months of receipt of the draft risk-preparedness plans, the competent authorities referred to in paragraph 4 and the Security of Supply Coordination Group may issue recommendations relating to the draft plans submitted pursuant to paragraph 4. 6. Within nine months of submitting their		

	draft plans, the competent authorities concerned shall adopt their risk-preparedness plans, taking into account the results of the consultation pursuant to paragraph 4 and any recommendations issued pursuant to paragraph 5. They shall notify their risk-preparedness plans to the Energy Community Secretariat without delay. 7. The competent authorities and the Energy Community Secretariat shall publish the risk-preparedness plans on their websites, while ensuring confidentiality of sensitive information, in particular information on measures relating to the prevention or mitigation of consequences of malicious attacks. The protection of the confidentiality of sensitive information shall be based on the principles determined pursuant to Article 19. 8. The competent authorities shall adopt and publish their first risk-preparedness plans by 5 January 2025. They shall update them every four years thereafter, unless circumstances warrant more frequent updates. Regulation 2019/941 Article 13 Energy Community Secretariat assessment of the risk-preparedness plans 1. Within four months of the notification of the adopted risk-preparedness plan by the competent authority, the Energy Community Secretariat shall assess the		

	plan taking duly into account the views expressed by the Security of Supply Coordination Group. 2. The Energy Community Secretariat shall, after consulting the Security of Supply Coordination Group, issue a non-binding opinion, setting out detailed reasons, and submit it to the competent authority, with a recommendation to review its risk-preparedness plan where that plan: (a) is not effective to mitigate the risks identified in the electricity crisis scenarios; (b) is inconsistent with the electricity crisis scenarios identified or with the risk-preparedness plan of another Contracting Party; (c) does not comply with the requirements laid down in Article 10(2); (d) sets out measures that are likely to jeopardise the security of electricity supply of other Contracting Parties; (e) unduly distorts competition or the effective functioning of the internal market; or (f) does not comply with the provisions of this Regulation or other provisions of Energy Community law. 3. Within three months of receipt of the Energy Community Secretariat's opinion referred to in paragraph 2, the competent authority concerned shall take full account of the Energy Community Secretariat's recommendation and shall either notify the amended risk-		

	preparedness plan to the Energy Community Secretariat or notify the Energy Community Secretariat of the reasons why it objects to the recommendation. 4. In the event that the competent authority objects to the Energy Community Secretariat's recommendation, the Energy Community Secretariat may, within four months of receipt of the notification of the competent authority's reasons for objection, withdraw its recommendation or convene a meeting with the competent authority and, where the Energy Community Secretariat considers it to be necessary, the Security of Supply Coordination Group, in order to assess the issue. The Energy Community Secretariat shall set out detailed reasons for requesting any modifications to the risk-preparedness plan. Where the final position of the competent authority concerned diverges from the Energy Community Secretariat's detailed reasons, that competent authority shall provide the Energy CommunitySecretariat with the reasons for its position within two months of receipt of the Energy Community Secretariat's detailed reasons.		
Identification of national electricity crisis scenarios **Article 98** 1. Within four (4) months of the identification of the regional electricity	**Regulation (EU) 2019/941** **Article 7** **Identification of national electricity crisis scenarios** 1. Within four months of the		

crisis scenarios in accordance with Article 97 paragraph 3 of this Law, the State Emergency Committee shall identify the most relevant national electricity crisis scenarios, which shall be consistent with the regional electricity crisis scenarios. 2. In identifying the national electricity crisis scenarios, the State Emergency Committee shall consult the Regulator, the Transmission System Operator, the Distribution System Operator and, where relevant, electricity producers or their associations. 3. The national electricity crisis scenarios shall be identified on the basis of at least the following risks: 3.1 rare and extreme natural hazards; 3.2 accidental hazards going beyond the N-1 security criterion and exceptional contingencies, and 3.3 consequential hazards including the consequences of malicious attacks and of fuel shortages. 4. The State Emergency Committee shall update the national electricity crisis scenarios every four (4) years, unless circumstances warrant more frequent updates. 5. Within four (4) months of identification of regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 97 paragraph 3 of this Law, the State Emergency Committee shall inform the Energy Community Secretariat of its assessment of the risks in relation to the ownership of infrastructure relevant for	identification of the regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 6(1), the competent authority shall identify the most relevant national electricity crisis scenarios. 2. In identifying the national electricity crisis scenarios, the competent authority shall consult the transmission system operators, the distribution system operators that the competent authority considers to be relevant, the relevant producers or their trade bodies, and the regulatory authority where it is not the competent authority. 3. The national electricity crisis scenarios shall be identified on the basis of at least the risks referred to in Article 5(2) of Regulation (EU) 2019/941 and shall be consistent with the regional electricity crisis scenarios identified in accordance with Article 6(1). Contracting Parties shall update the national electricity crisis scenarios every four years, unless circumstances warrant more frequent updates. 4. Within four months of identification of regional electricity crisis scenarios in accordance with Article 6(1), Contracting Parties shall inform the Security of Supply Coordination Group and the Energy Community Secretariat of their assessment of the risks in relation to the ownership of infrastructure relevant for security of electricity supply, and any measures taken to prevent or mitigate such risks, with		

security of electricity supply, and any measures taken to prevent or mitigate such risks, with an indication of why such measures are considered necessary and proportionate.	an indication of why such measures are considered necessary and proportionate		
Risk-preparedness plan **Article 99** 1. On the basis of the regional and national electricity crisis scenarios identified pursuant to Articles 97 paragraph 3 and Article 98 of this Law, the State Emergency Committee shall draft a risk-preparedness plan, after consulting the Regulator, the Transmission System Operator, the Distribution System Operator, the electricity producers or their associations, the electricity enterprises, as well as the relevant organizations that represent the interests of electricity customers. 2. The risk-preparedness plan shall consist of clearly defined, transparent, proportionate and non-discriminatory national measures, regional and, where applicable, bilateral measures, considering that all measures that are planned or taken to prevent, prepare for and mitigate electricity crises shall fully comply with the rules governing the electricity market and system operation. 3. In order to ensure consistency of risk-preparedness plans, the State Emergency Committee shall, before adopting the risk-preparedness plan, submit the draft plan, for a consultation, to the competent authorities of the relevant Energy Community Contracting Parties in	**Regulation 2019/941** CHAPTER III Risk-preparedness plans Article 10 Establishment of risk-preparedness plans 1. On the basis of the regional and national electricity crisis scenarios identified pursuant to Articles 6 and 7, the competent authority of eachContracting Party shall establish a risk-preparedness plan, after consulting distribution system operators considered relevant by the competent authority, the transmission system operators, the relevant producers or their trade bodies, the electricity and natural gas undertakings, the relevant organisations that represent the interests of industrial and non-industrial electricity customers, and the regulatory authority where it is not the competent authority. 2. The risk-preparedness plan shall consist of national measures, regional and, where applicable, bilateral measures as provided for in Articles 11 and 12. In accordance with Article 16, all measures that are plannedor taken to prevent, prepare for and mitigate electricity crises shall fully comply with the rules governing the internal electricity market and system		

the System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, to the competent authorities of directly connected Energy Community Contracting Parties, as well as to the Energy Community Secretariat. 4. Within six (6) months of receipt of the draft Risk preparedness plan, the competent authorities referred in paragraph 3 of this Article and the Energy Community Secretariat may submit recommendations regarding the draft Risk preparedness plan. 5. Within nine (9) months of submitting the draft plan for consultation , the Government shall adopt the Risk-preparedness plan, taking into account the results of the consultation pursuant to paragraph 3 of this article and any recommendations received during consultation process in accordance to paragraph 4 of this article.. The State Emergency Committee shall notify the Risk-preparedness plan to the Energy Community Secretariat without delay and shall publish it on its official website. 6. The Ministry, the Regulator and other relevant bodies, entities or persons, which receive confidential information on risk preparedness pursuant to this Law, shall ensure the confidentiality of sensitive information. The State Emergency Committee may, upon request, to provide a non-confidential summary of the risk-preparedness plan. 7. The Government shall adopt and publish its first risk-preparedness plans.	operation. Those measures shall be clearly defined, transparent, proportionate and non-discriminatory. 3. The risk-preparedness plan shall be developed in accordance with Articles 11 and 12 and with the template set out in the Annex. If necessary, Contracting Parties may include additional information in the risk-preparedness plan. 4. In order to ensure consistency of risk-preparedness plans, competent authorities shall, before adopting their risk-preparedness plans, submit the draft plans, for consultation, to the competent authorities of the relevant Contracting Parties in the region and, where they are not in the same region, to the competent authorities of directly connected Contracting Parties, as well as to the Security of Supply Coordination Group. 5. Within six months of receipt of the draft risk-preparedness plans, the competent authorities referred to in paragraph 4 and the Security of Supply Coordination Group may issue recommendations relating to the draft plans submitted pursuant to paragraph 4. 6. Within nine months of submitting their draft plans, the competent authorities concerned shall adopt their risk-preparedness plans, taking into account the results of the consultation pursuant to paragraph 4 and any recommendations issued pursuant to paragraph 5. They shall notify their risk-preparedness plans to the Energy Community Secretariat		

8. The State Emergency Committee shall update the risk-preparedness plans every four (4) years thereafter, unless circumstances warrant more frequent updates and submits for approval to Government 9. If the State Emergency Committee, within four (4) months of the notification of the adopted risk preparedness plan as per paragraph 4 of this Article, receives a non-binding opinion of the Energy Community Secretariat with a recommendation to review the plan, the State Emergency Committee shall take full account of the recommendation and shall either notify the amended risk-preparedness plan to the Energy Community Secretariat or notify the Energy Community Secretariat of the reasons why it objects to the recommendation within three (3) months of receipt of the Energy Community Secretariat's opinion.	without delay. 7. The competent authorities and the Energy Community Secretariat shall publish the risk-preparedness plans on their websites, while ensuring confidentiality of sensitive information, in particular information on measures relating to the prevention or mitigation of consequences of malicious attacks. The protection of the confidentiality of sensitive information shall be based on the principles determined pursuant to Article 19. 8. The competent authorities shall adopt and publish their first risk-preparedness plans by 5 January 2025. They shall update them every four years thereafter, unless circumstances warrant more frequent updates. **Article 13** Energy Community Secretariat assessment of the risk-preparedness plans 1. Within four months of the notification of the adopted risk-preparedness plan by the competent authority, the Energy Community Secretariat shall assess the plan taking duly into account the views expressed by the Security of Supply Coordination Group. 2. The Energy Community Secretariat shall, after consulting the Security of Supply Coordination Group, issue a non-binding opinion, setting out detailed reasons, and submit it to the competent authority, with a recommendation to review its risk-		

	preparedness plan where that plan: (a) is not effective to mitigate the risks identified in the electricity crisis scenarios; (b) is inconsistent with the electricity crisis scenarios identified or with the risk-preparedness plan of another Contracting Party; (c) does not comply with the requirements laid down in Article 10(2); (d) sets out measures that are likely to jeopardise the security of electricity supply of other Contracting Parties; (e) unduly distorts competition or the effective functioning of the internal market; or (f) does not comply with the provisions of this Regulation or other provisions of Energy Community law. 3. Within three months of receipt of the Energy Community Secretariat's opinion referred to in paragraph 2, the competent authority concerned shall take full account of the Energy Community Secretariat's recommendation and shall either notify the amended risk-preparedness plan to the Energy Community Secretariat or notify the Energy Community Secretariat of the reasons why it objects to the recommendation. 4. In the event that the competent authority objects to the Energy Community Secretariat's recommendation, the Energy Community Secretariat may, within four months of		

	receipt of the notification of the competent authority's reasons for objection, withdraw its recommendation or convene a meeting with the competent authority and, where the Energy Community Secretariat considers it to be necessary, the Security of Supply Coordination Group, in order to assess the issue. The Energy Community Secretariat shall set out detailed reasons for requesting any modifications to the risk-preparedness plan. Where the final position of the competent authority concerned diverges from the Energy Community Secretariat's detailed reasons, that competent authority shall provide the Energy CommunitySecretariat with the reasons for its position within two months of receipt of the Energy Community Secretariat's detailed reasons.		
Early warning and declaration of an electricity crisis **Article 100** 1. Where a seasonal adequacy assessment or other trustworthy source provides concrete, serious and reliable information that an electricity crisis may occur in the Republic of Kosovo, the State Emergency Committee warns the Energy Community Secretariat, the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties within the same System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, the competent authorities of the directly connected Energy Community Contracting	**Regulation (EU) 2019/941** CHAPTER IV Managing electricity crises Article 14 Early warning and declaration of an electricity crisis 1. Where a seasonal adequacy assessment or other qualified source provides concrete, serious and reliable information that an electricity crisis may occur in a Contracting Party, the competent authority of that Contracting Party shall, without undue delay, issue an early warning to the Energy Community Secretariat, the competent authorities of the Contracting	Partially	The new article partially transposes a number of provisions from Regulation 941, including the role, obligations, rights and powers of the State Emergency Committee in the field of preparatory activities, notification and crisis management, cooperation and notification. This article obliges the Government to adopt a by-law for the management of electricity crises, which will fully transpose Regulation (EU) 2019/941 on risk preparedness in the electricity sector and will define obligations for crisis management, such as and will define tasks related

Parties. 2. The State Emergency Committee informs on the causes of the possible electricity crisis, on measures planned or taken to prevent an electricity crisis and on the possible need for assistance from other Energy Community Contracting Parties. The information shall include the possible impacts of the measures on the neighbouring electricity market. 3. When confronted with an electricity crisis, the State Emergency Comitee proposes to Government to declare an electricity crisis and informs without delay the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties within the same System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, the competent authorities of directly connected Energy Community Contracting Parties, as well as the Energy Community Secretariat, without delay. That information shall include the causes of the deterioration of the electricity supply situation, the reasons for declaring an electricity crisis, the measures planned or taken to mitigate it and the need for any assistance from other Energy Community Contracting Parties. 4. Upon request of the Energy Community Secretariat or the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties within the same System Operation Region and, where they are not in the same System Operation Region, the competent authorities of directly connected	Parties within the same region and, where they are not in the same region, the competent authorities of the directly connected Contracting Parties. The competent authority concerned shall also provide information on the causes of the possible electricity crisis, on measures planned or taken to prevent an electricity crisis and on the possible need for assistance from other Contracting Parties. The information shall include the possible impacts of the measures on the neighbouring electricity market. The Energy Community Secretariat shall provide that information to the Security of Supply Coordination Group. 2. When confronted with an electricity crisis, the competent authority shall, after consulting the transmission system operator concerned, declare an electricity crisis and inform the competent authorities of the Contracting Parties within the same region and, where they are not in the same region, the competent authorities of directly connected Contracting Parties, as well as the Energy Community Secretariat, without undue delay. That information shall include the causes of the deterioration of the electricity supply situation, the reasons for declaring an electricity crisis, the measures planned or taken to mitigate it and the need for any assistance from other Contracting Parties. 3. Where they consider the information provided pursuant to paragraph 1 or 2 to		to development. and the adoption of a risk preparedness plan in accordance with the Regulation, which may be delegated

Energy Community Contracting Parties, the State Emergency Committee shall provide additional information. 5. Where the State Emergency Committee issues an early warning or proposes to Government for declaring s an electricity crisis, takes into account the measures set out in the Risk-preparedness plan.	be insufficient, the Energy Community Secretariat, the Security of Supply Coordination Group or the competent authorities of the Contracting Parties within the same region and, where they are not in the same region, the competent authorities of directly connected Contracting Parties may request the Contracting Party concerned to provide additional information. 4. Where a competent authority issues an early warning or declares an electricity crisis, the measures set out in the risk-preparedness plan shall be followed to the fullest extent possible.		
Bilateral and regional cooperation and assistance **Article 101** 1. Where the necessary technical ability exist, the Ministry shall offer assistance to the concerned competent authorities by means of regional or bilateral measures that have been agreed pursuant to this Article and to Article 99 of this Law. To that end, and with the purpose of protecting public safety and personal security, the Ministry may enter into agreements on regional or bilateral measures in order to deliver electricity in a coordinated manner. 2. In order to achieve the cooperation from paragraph 1 of this Article, the Ministry agrees with the competent authorities of the Energy Community Contracting Parties on the necessary technical, legal and financial	**Regulation (EU) 2019/941** **Article 15** **Cooperation and assistance among Contracting Parties** 1. Contracting Parties shall act and cooperate in a spirit of solidarity in order to prevent or manage electricity crises. 2. Where they have the necessary technical ability, Contracting Parties shall offer each other assistance 9 by means of regional or bilateral measures that have been agreed pursuant to this Article and to Article 12 before that assistance is provided. To that end, and with the purpose of protecting public safety and personal security, Contracting Parties shall agree on regional or bilateral	Fully compliant	

arrangements for the implementation of regional or bilateral measures before the assistance is offered, in particular in relation to: 2.1 the activation of any type of assistance and interruption of assistance provision; 2.2 the maximum amount of electricity to be delivered at the regional or bilateral level and the method of delivery; and 2.3 the fair compensation that is paid for the assistance provided, which consists of: 2.3.1 the costs of providing electricity; 2.3.2 the costs for the transmission of electricity that is delivered to the territory of a Energy Community Contracting Party that requests the assistance; 2.3.3 the costs actually incurred by the Energy Community Contracting Party which provides the assistance, including the costs of provided assistance which has not been activated and; 2.3.4 all costs resulting from court proceedings, arbitration proceedings or similar proceedings and settlements. 3. The Republic of Kosovo is obliged to reimburse all costs for the received assistance to the Energy Community Contracting Party that provides the assistance. 4. When, in the event of an electricity crisis, the Republic of Kosovo has not concluded agreements on regional	measures of their choice in order to deliver electricity in a coordinated manner. 3. Contracting Parties shall agree on the necessary technical, legal and financial arrangements for the implementation of the regional or bilateral measures before assistance is offered. Such arrangements shall specify, inter alia, the maximum quantity of electricity to be delivered at regional or bilateral level, the trigger for any assistance and for suspension of assistance, how the electricity will be delivered, and provisions on fair compensation between Contracting Parties in accordance with paragraphs 4, 5 and 6. 4. Assistance shall be subject to a prior agreement between the Contracting Parties concerned with regard to fair compensation, which shall cover at least: (a) the cost of the electricity delivered into the territory of the Contracting Party requesting assistance as well as the associated transmission costs; and (b) any other reasonable costs incurred by the Contracting Party providing assistance, including as regards reimbursement for assistance prepared without effective activation, as well as any costs resulting from judicial proceedings, arbitration proceedings or similar proceedings and settlements.		

or bilateral measures and on the necessary technical, legal and financial arrangements for the implementation of the measures, it shall agree on temporary measures with the Energy Community Contracting Party. Before receiving the assistance, the Republic of Kosovo shall assume an obligation to pay the compensation from subparagraph 2.3 of this Article, for the application of those measures.	5. Fair compensation pursuant to paragraph 4 shall include, inter alia, all reasonable costs that the Contracting Party providing assistance incurs from an obligation to pay compensation by virtue of fundamental rights guaranteed by Energy Community law and by virtue of the applicable international obligations when implementing the provisions of this Regulation on assistance and further reasonable costs incurred from the payment of compensation pursuant to national compensation rules. 6. The Contracting Party requesting assistance shall promptly pay, or ensure the prompt payment of fair compensation to the Contracting Party providing assistance. The Commission Recommendation 2020/775 shall be applied as non-binding guidance. 7. < … > 8. In the event of an electricity crisis in which Contracting Parties have not yet agreed on regional or bilateral measures and technical, legal and financial arrangements pursuant to this Article, Contracting Parties shall agree on ad hoc measures and arrangements in order to apply this Article, including as regards fair compensation pursuant to paragraphs 4, 5 and 6. Where a Contracting Party requests assistance before such ad hoc measures and arrangements have been agreed, it shall undertake, prior to receiving		

	assistance, to pay fair compensation in accordance with paragraphs 4, 5 and 6. 9. Contracting Parties shall ensure that the provisions of this Regulation on assistance are implemented in accordance with the Energy Community Treaty < … > and other applicable international obligations. They shall take the necessary measures to that end.		
Compliance with market rules **Article 102** 1. Measures taken to prevent or mitigate electricity crises shall comply with the rules governing the regional electricity market and system operation. 2. Non-market-based measures shall be activated in an electricity crisis only as a last resort if all options provided by the market have been exhausted or where it is evident that market-based measures alone are not sufficient to prevent a further deterioration of the electricity supply situation. 3. Non-market-based measures shall be necessary, proportionate, non-discriminatory and temporary and shall not unduly distort competition and the effective functioning of the regional electricity market. 4. The State Emergency Committee shall inform all interested stakeholders in the Republic of Kosovo of	**Regulation (EU) 2019/941** Article 16 Compliance with market rules 1. Measures taken to prevent or mitigate electricity crises shall comply with the rules governing the internal electricity market and system operation. 2. Non-market-based measures shall be activated in an electricity crisis only as a last resort if all options provided by the market have been exhausted or where it is evident that market-based measures alone are not sufficient to prevent a further deterioration of the electricity supply situation. Non-market-based measures shall not unduly distort competition and the effective functioning of the internal electricity market. They shall be necessary, proportionate, non-discriminatory and temporary. The competent authority shall inform		

the application of any non-market-based measures. 5. Transaction curtailment including curtailment of already allocated cross-zonal capacity, limitation of provision of cross-zonal capacity for capacity allocation or limitation of provision of schedules shall be initiated only in accordance with Article 32 of this Law.	relevant stakeholders in its Contracting Party of the application of any non-market-based measures. 3. Transaction curtailment including curtailment of already allocated cross zonal capacity, limitation of provision of cross zonal capacity for capacity allocation or limitation of provision of schedules shall be initiated only in accordance with Article 16(2) of Regulation (EU) 2019/943 as adopted and adapted by Ministerial Council Decision 2022/03/MC-EnC, and the rules adopted to implement that provision.		
Ex post evaluation **Article 105** 1. Within three (3) months of the end of the electricity crisis, the State Emergency Committee prepares, and submits to the Energy Community Secretariat a report on the ex-post evaluation of the electricity crisis, which in particular contains: 1.1 description of the event that caused the electricity crisis; 1.2 description of all preventive, preparatory and mitigation measures undertaken and assessment of their proportionality and effectiveness; 1.3 assessment of the cross-border impact of the measures taken; 1.4 description of the assistance, regardless of its use, which was provided to, or received from, a neighboring Energy	**Regulation (EU) 2019/941** CHAPTER V Evaluation and monitoring Article 17 Ex post evaluation 1. As soon as possible and in any event three months after the end of an electricity crisis, the competent authority of the Contracting Party that declared the electricity crisis shall provide the Security of Supply Coordination Group and the Energy Community Secretariat with an ex post evaluation report, after having consulted the regulatory authority, where the regulatory authority is not the competent authority. 2. The ex post evaluation report shall include at least:	Fully compliant	

Community Contracting Party or a third country; 1.5 assessment of the economic impact of the electricity crisis and the impact of the measures taken on the electricity sector to the extent that the data available at the time of the assessment allow, and in particular the quantities of undelivered electricity and the level of manual disconnection of demand, including a comparison between the level of voluntary and forced shutdown of demand; 1.6 reasons that justify the application of measures that are not market-based; 1.7 any possible improvements or proposed improvements to the Risk Preparedness Plan and; 1.8 review of possible improvements in network development in cases where insufficient network development has caused or contributed to the electricity crisis. 2. Upon request from the Energy Community Secretariat or the Coordination Group for Security of Supply of the Energy Community, the State Emergency Committee submits additional information to the report on the ex-post evaluation of the electricity crisis.	(a) a description of the event that triggered the electricity crisis; (b) a description of any preventive, preparatory and mitigating measures taken and an assessment of their proportionality and effectiveness; (c) an assessment of the cross-border impact of the measures taken; (d) an account of the assistance prepared, with or without effective activation, provided to or received from neighbouring Contracting Parties and third countries; (e) the economic impact of the electricity crisis and the impact of the measures taken on the electricity sector to an extent allowed by data available at the time of the assessment, in particular the volumes of energy non-served and the level of manual demand disconnection (including a comparison between the level of voluntary and forced demand disconnection); (f) reasons justifying the application of any non-market-based measures; (g) any possible improvements or proposed improvements to the risk-preparedness plan; (h) an overview of possible improvements to grid development in cases where insufficient network development caused or contributed to the electricity crisis. 3. Where they consider the information provided in the ex post evaluation report to be insufficient, the Security of Supply Coordination Group		

	and the Energy Community Secretariat may request the competent authority concerned to provide additional information. 4. The competent authority concerned shall present the results of the ex post evaluation at a meeting of the Security of Supply Coordination Group. Those results shall be reflected in the updated risk-preparedness plan		
X. OFFENCES, MISDEMEANORS AND FINES **Article 104** **Mismemeanor sanctions with a fine** 1. By a misdemeanor sanction is fined: 1.1 a generator of electricity that has permit to perform electricity generation activity, does not fulfil their obligations in accordance with Article 6 of this law; 1.2 an electricity generator that has a permit to perform electricity generation activity, does not maintain sufficient stocks of fossil fuel reserves according to article 7 of this law; 1.3 Transmission System Operator does not fulfil the tasks specified in Article 13 of this law; 1.4 Transmission System Operator in the process of developing the Transmission Network Code, does not organize public consultation process or does not publish the Transmission Network Code on its website according to article 14 paragraph 3 of this law;			

1.5 Transmission System Operator or the Distribution System Operator did not purchase the energy to cover the losses in the transmission network or the distribution network in the electricity market according to Article 17 of this law; 1.6 Transmission System Operator does not dispatch electricity according to Article 18 of this law; 1.7 Transmission System Operator acts contrary to article 50 paragraph 1 of this law; 1.8 Transmission System Operator does not preserve confidentiality of information while performing its activities in accordance with Article 20 of this law; 1.9 payments for the use of the network are made in violation of Article 22 of this law. 1.10 Transmission System Operator does not manage the cross-border flows in accordance with article 32 paragraph 1 of this law; 1.11 Market Operator is not independent, in its legal form, property relations, organizational and decision-making structures, from all activities that are not related to the transmission of electricity or organization according to Article 43 paragraph 2 of this law; 1.12 Distribution System Operator carries out interruption of electricity supply in violation of Article 56 subparagraph 2.7 of this law; 1.13 Distribution System Operator			

does not maintain the confidentiality of commercially sensitive information and does not withhold information on its activities that may create commercial advantages if disclosed in a discriminatory manner according to Article 64 paragraph 1 of this law; 1.14 supplier does not keep records in accordance with Article 69 of this law; 1.15 suppliers with a public service obligation do not provide electricity supply in accordance with Article 71 of this law; 1.16 the universal service supplier does not fulfill the obligations in accordance with Article 72 of this law; 1.17 supply of last resort is carried out in violation of article 75 paragraph 1 of this law; 1.18 the obligations of suppliers of last resort are not performed in accordance with Article 76 of this law; 1.19 third party access is not ensured in accordance with Article 77 of this law; 1.20 transmission system operator, the distribution system operator and each supplier do not fulfill obligations in accordance with the quality requirements for the electricity supply defined in article 80 of this law; 1.21 supplier does not adhere to the contractual requirements as stipulated in Article 79 of this law; 2. For the minor offences from paragraph 1 of this article, a fine of three			

hundred (300) euros and up to nine hundred (900) euros shall be imposed on the responsible natural person and responsible person of the legal entity. 3. For minor offences from paragraph 1 of this article, a fine of one thousand (1000) euros and up to three thousand (3,000) euros will be imposed on a natural person who runs an individual business. 4. For minor offences from paragraph 1 of this article, a fine of five hundred (500) Euros and up to twenty thousand (20.000) will be imposed to legal entity.			
Article 106 **Transitional provisions** 1. Members of the Board of the Electricity Transmission System and Market Operator, who were reappointed to their positions under this law will serve in the position of member of the Board until the end of their present mandate but cannot be reappointed again. 2. Members who were appointed to the Board according to this law and who on the date of entry into force of this law, are serving their first mandate, will serve in the position of member of the Board until the end of that mandate and can be reappointed once provided that they fulfill the criteria stipulated in this law. 3. Within sixty (60) days from entering into force of this Law, the Assembly shall initiate the procedure for transfer of the shareholders' right of the Electricity Transmission System and			

Market Operator to the relevant Ministry of Finance. A procedure for reassessment of compliance with unbundling criteria and for certification of the Transmission System Operator due to the new ownership structure shall be carried out pursuant to Article 11 of this Law. 4. The exemption for the duration of the period for imbalance settlement of thirty (30) minutes as stipulated in article 47 paragraph 7 of this law may be granted until 31 December 2024. 5. Until 1 January 2026, contract periods as stipulated in Article 49 paragraph 13 of this law shall not be longer than twelve (12) months. 6. Upon entry into force of this law, the Distribution System Operator will continue to operate its own existing recharging points for electric vehicles, until the Regulator takes a decision in accordance with Article 60 paragraph 6 of this law. 7. The obligation of the Regulator to report to the Energy Community Secretariat and the ECRB on the share of the total capacity covered by contracts with a duration or a procurement period of longer than one day as stipulated in Article 49 paragraph 14 shall apply by 1 January 2028.			
Article 107 Bylaws 1. The bylaws as provided for by this law shall be adopted within nine (9) months after the publication of the law in the			

Official Gazette of the Republic of Kosovo. 2. Until the issuance of bylaws foreseen in paragraph 1 of this Article, the bylaws that are in force at the day of entry into force of this Law shall apply provided that they are not in contradiction with this Law. Article 108 Repeal Law Upon entry into force of this Law, the Law No. 05/l-085 on Electricity (Official Gazette of the Republic of Kosovo / no. 26 / 21 July 2016) is repealed. Article 109 Entry in force This Law shall enter into force fifteen (15) days after its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.			

Republika e Kosovës

Republika Kosova – Republic of Kosovo

Qeveria – Vlada Government

Zyra e Kryeministrit

Kancelarija Premijera – Office of the Prime Minister

Zyra Ligjore – Pravna Kancelarija – Legal Office

24.03.2026

LEGAL OPINION ON COMPLIANCE WITH EU LEGISLATION

The Legal Department of the Ministry of Economy, dated March 23rd, 2026, based on article 10, paragraph 3, article 26 paragraph 3, article 27 under paragraph 1.3, article 32 paragraph 2, article 38 paragraph 2, article 39 under paragraph 1.1 of the Regulation (QRK) No. 17/2024 of the Work of the Government of the Republic of Kosovo, as well as in accordance with Article 3, under paragraph 1.2 and under paragraph 1.3 of Regulation No. 14/2023 on the Areas of Administrative Responsibility of the Office of the Prime Minister and Ministries, has submitted for consideration to the Office of the Prime Minister, the draft law on energy.[1]

1. SUBJECT

Legal Opinion on the Compatibility of the draft law on energy with the EU acquis.[2]

---

[1] The name of the draft law is described according to the request received by the Ministry of Economy dated March 23rd, 2026, with no. 240 protocol. Given the urgency to process this request, any lapses should be viewed in the context of the very tight deadline for analysis.

[2] On March 23rd, 2026, DDBE was notified by the Ministry of Economy that no substantive changes have been made to the Draft law on Energy since the 2024 opinion and the finalization of the consultation process. The approval of this Draft law is required under the Reform Agenda adopted by the Government in October 2024 and is linked to the deadlines agreed with the European Commission for the utilization of Growth Plan funds. For this reason, DDBE has been requested to submit the Opinion on Compliance with the EU Acquis in the shortest

2. ATTACHED DOCUMENTS

At the request of the Legal Department of the Ministry of Justice with the acquis of the EU, these documents were sent:

- The final draft of the Draft Law in question,
- Declaration of Conformity,
- Explanatory Memorandum, and
- Compatibility Tables.

3. PREAMBLE

In accordance with article 39 under paragraph 1.1 of Regulation (QRK) No. 17/2024 of the Work of the Government of the Republic of Kosovo, and Article 30, paragraph 4 of Administrative Instruction No. 03/2013 on Standards for the Drafting of Normative Acts, the Division of EU Law, of the Office of the Prime Minister, based on the scope of its powers, dated march 24th, 2026, issues this:

4. LEGAL OPINION ON COMPLIANCE WITH EU LEGISLATION

The request for a Legal Opinion with the EU acquis was sent in a physical file on March 23rd, 2026, with reference number 240-1-2026.

5. INTRODUCTION

The purpose of this Draft Law is to define the principles and general rules that regulate activities in the energy sector in the Republic of Kosovo, to ensure a safe, stable and quality supply of energy, create conditions for an open, transparent and competitive market, to provide affordable market-based energy prices, consumer protection and empowerment, including protecting consumers in need, integrating energy from renewable sources, and improving and protecting the environment and climate.[3] This Draft Law contains a total of 43 articles.

possible time with the optimal deadline being tomorrow, March 24, 2026 to allow the Draft law to proceed for government approval.

[3] Article 1 of the Draft Act.

6. SUMMARY OF EU ACTS REGULATING THE SCOPE OF THE DRAFT NORMATIVE ACT

EU law (acquis) contains primary and secondary legislation in the field of energy. The field of Energy within the EU falls within the scope of the competences divided according to the provisions of Article 4 of the TFBE. Whereas, the provisions of article 194 of the TFBE, determine general provisions for the creation and operation of the internal market and in attention to preserve and improve the environment, ensuring the functioning of the energy market, achieving security of supply, promoting energy efficiency, energy saving and the development of new and renewable forms of energy..... ect.[4]

Chapter 15 of the acquis covers the field of energy: The objectives of the EU's energy policy include improving competitiveness, security of energy supplies and environmental protection. The energy acquis consists of rules and policies, especially regarding competition and state aid (including the coal sector), the internal energy market (opening of electricity and gas markets, promotion of renewable energy sources), efficiency of energy, nuclear energy and nuclear safety and radiation protection.[5]

Within the secondary legislation of the EU acquis, in the field of Energy, the key legislative instrument is Directive (EU) 2019/944 on the establishment of common rules for the internal electricity market[6] supplemented and amended by Regulation (EU) 2022/869, and Directive (EU) 2024/1711[7].

Also, Regulation (EU) 2019/943 on the internal electricity market and complete its amendments.[8] Regulation 2018/1999 (EU) on the governance of the Energy Union and climate action and its amendments.[9]

---

[4] Accessible through: https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX%3A12008E194%3AEN%3AHTML

[5] See: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/enlargement-policy/conditions-membership/chapters-acquis_en

[6] Accessible through: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019L0944-20240716

[7] Also: https://eur-lex.europa.eu/homepage.html?lang=en

[8] See: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A02019R0943-20240716&qid=1729516091341

[9] For more: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj

Article 74 of the SAA requires the gradual alignment of Kosovo's legislation with the EU acquis, among others Article 114, on Energy, defines:

Article 114

In accordance with the relevant EU acquis, the Parties will develop and strengthen cooperation in the field of energy in accordance with the principles of the market economy and the Treaty founder of the Energy Community, signed in Athens on October 25, 2005.

The cooperation will be developed with the aim of the gradual integration of Kosovo in the European markets of energy.

The cooperation may include assistance to Kosovo in particular regarding:

(a) improving and diversifying supply and improving access to the energy market, in accordance with the EU acquis on security of supply and the regional energy strategy of the Energy Community, as well as the application of the rules of the EU and European in transit, transmission, distribution and restoration of interconnections energy of regional importance with its neighbors;

(b) helping Kosovo to implement the EU acquis on energy efficiency, renewable energy sources as well as environmental impact from the energy sector, thus promoting energy conservation, energy efficiency, renewable energy as well as research and mitigation of environmental impact from energy production and consumption;

(c) drafting the framework conditions for the restructuring of energy companies and cooperation between enterprises in this sector, in accordance with market rules internal EU energy for unbundling.[10]

7. DESCRIPTION AND EVALUATION OF DOCUMENTS SENT WITH THE PROPOSED LEGISLATION BY THE LINE INSTITUTION

From the content point of view

The scope of this Draft Law aims to determine the mandatory provisions for all central and local public institutions and other entities defined in this law, for the development and implementation of energy strategic and planning documents, the establishment of public

[10] For more: https://gzk.rks-gov.net/ActDocumentDetail.aspx?ActID=11239

service obligations for energy enterprises , the protection of consumers, the definition of energy activities and the way of their realization, the promotion and protection of competition in the energy sector, the rights of energy enterprises over the property in their use or possession that is necessary for the realization of the activities of power.[11] The proposing institution has partially transposed the relevant EU acquis from Directive 2019/944, Regulation 2019/943 and Regulation 2018/1999. It is recommended that the updated and valid acquis (mentioned in point 6 of this Opinion) be taken as the basis for the next addition/changes.

It is also recommended that in the RKS-EU Compatibility Tables, in the Definitions, the transposition Vulnerable customer/wholesale customer...in definitions 1.22, 1.25, 1.31, the content of the definitions should be correctly placed and not the reference to the Directive. Also in the TeP EU-RKS in those parts where the provision of the EU act is not transposed, it should be determined when it is not applied or if it is applied but the transposition is foreseen at some other stage, including the transposition by sub-legal act (from the TeP to leave Non Compliant - to set Not Applicable for the aforementioned cases). Before proceeding further, determine the level of compliance with Article 1, paragraph 2... This law partially transposes....

In the technical aspect, other documents have been sent and completed according to the Manual for Completing the Tables and the Declaration of Conformity and Practical Instructions for the Alignment of the Legislation of the Republic of Kosovo with the Legislation of the European Union.

7. COMPATIBILITY OPINION

This Compliance Opinion is based on the content of the draft act and accompanying documents (DC and TC). The line institutions are responsible for the policy they make and for the degree of harmonization with the EU acquis. Therefore, the preliminary periods from partial transposition to full transposition are the responsibility of the body proposing the draft act. In advance, completing and determining the level of compatibility with the EU acquis is the responsibility of the line institutions. The Manual for Completing the Tables and Declaration of Conformity and Practical Instructions for the Alignment of the Legislation of the Republic

[11] Article 2 of the draft law.

of Kosovo with the Legislation of the European Union, contain practical instructions for this process.[12]

9. COMPATIBILITY ASSESSMENT

EU law (acquis) contains primary and secondary legislation in the field of energy for which transposition into national legislation is required. The scope of the Draft law on Energy partially transposes the EU acquis.

Regards,

Labinote Kashtanjeva

U.D. Head of the EU Legal Affairs Division
EU Legal Affairs Division
Prime Minister's Office

[12] Accessible through: http://mei-ks.net/sq/dokumente-udhzuese-mbi-procesin-e-prafrimit-ligjor

Republika e Kosovës

Republika Kosova – Republic of Kosovo

Qeveria – Vlada – Government

Zyra e Kryeministrit

Kancelarija Premijera– Office of the Prime Minister

Zyra Ligjore - Pravna Kancelarija– Legal Office

24.03.2026

LEGAL OPINION ON COMPLIANCE WITH EU LEGISLATION

The Ministry of Economy on 23.03.2026, based on Article 10, paragraph 3, Article 26 paragraph 3, Article 27 subparagraph 1.3, Article 32 paragraph 2, Article 38 paragraph 2, Article 39 subparagraph 1.1 of the Regulation (GRK) No. 17/2024 on Rules of Procedure of the Government of the Republic of Kosovo, as well as based on Article 3 subparagraph 1.2 and subparagraph 1.3 of Regulation No. 14/2023 on the Areas of Administrative Responsibility of the Office of the Prime Minister and Ministries, has submitted for review to the Office of the Prime Minister, the *Draft Law on Electricity*.[1]

1. SUBJECT

Legal Opinion on Compliance of the *Draft Law on Electricity* with the EU Acquis.[2]

---

[1] The name of the draft law is described according to the request received by the Ministry of Economy dated March 23rd, 2026, with no. 239 protocol. Given the urgency to process this request, any lapses should be viewed in the context of the very tight deadline for analysis.

[2] On March 23rd, 2026, DDBE was notified by the Ministry of Economy that no substantive changes have been made to the *Draft Law on Electricity* since the 2024 opinion and the finalization of the consultation process. The approval of this Draft law is required under the Reform Agenda adopted by the Government in October 2024 and is linked to the deadlines agreed with the European Commission for the utilization of Growth Plan funds. For this reason, DDBE has been requested to submit the Opinion on Compliance with the EU Acquis in the shortest

2. ENCLOSED DOCUMENTS

Along with the request of the Ministry of Economy, for the Legal Compliance Opinion with the EU *Acquis*, the following documents have been sent:

- The final version of the draft-regulation, in three languages (Albanian, Serbian, and English version),
- Explanatory Memorandum,
- Declaration of Compliance with the EU *Acquis*, and
- Tables of Compliance.

3. PREAMBLE

In accordance with Article 39, paragraph 1.1 of Regulation (GRK) No. 17/2024 on Rules of Procedure of the Government of the Republic of Kosovo, and Article 30, paragraph 4 of Administrative Instruction No. 03/2013 on the Standards for Drafting Normative Acts, the EU Law Division of the Prime Minister's Office, based on its scope of competencies, on 24.03.2026 issues the following:

4. LEGAL OPINION ON COMPLIANCE WITH EU LEGISLATION

The request for a Legal Opinion with the EU *Acquis* was sent in hard copy files on 23.03.2026 with reference number 239.

5. INTRODUCTION

The purpose of this draft law is to define the rules and measures for the electricity sector, to ensure a safe, reliable, and quality supply of electricity at affordable and transparent prices for

---

possible time with the optimal deadline being tomorrow, March 24, 2026 to allow the Draft law to proceed for government approval.

end consumers, and to address the country's climate targets.[3] The draft law has a total of 109 articles.

6. SUMMARY OF EU ACTS REGULATING THE SCOPE OF THE DRAFT LEGISLATION ACT

The Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU) contains general provisions on energy, promoting sustainable energy, supply security, and the operation of the internal energy market. Thus, Article 194 outlines:

> *Within the framework of the establishment and functioning of the internal market and in consideration of the need to preserve and improve the environment, the Union's energy policy, in a spirit of solidarity between the Member States, aims at: (a) ensuring the functioning of the energy market; (b) achieving energy supply security within the Union; (c) promoting energy efficiency, energy savings, and the development of new and renewable forms of energy; and (d) promoting the interconnection of energy networks.*

The Directive (EU) 2019/944[4] establishes common rules for the internal electricity market in the EU. The Directive (EU) 2019/944 is supplemented and amended by Regulation (EU) 2022/869[5], and Directive (EU) 2024/1711.[6]

Article 1 paragraph 2 of the directive outlines:

> *By leveraging the advantages of an integrated market, this Directive aims to ensure affordable and transparent energy prices and costs for consumers, a high level of supply security, and a smooth transition towards a sustainable low-carbon energy system. It defines the main rules related to the organization and functioning of the Union's electricity sector, particularly the rules for*

[3] Article 1 of the draft act in question.

[4] Regulation (EU) No. 2019/944 is available at the following web address: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2019/944

[5] You can find it at the email address: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj

[6] You can find it at the email address: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1711

empowering and protecting consumers, for open access to the integrated market, for third-party access to transmission and distribution infrastructure, requirements for unbundling, and rules on the independence of regulatory authorities in Member States.

Regulation (EU) 2019/943[7] on the internal market for electricity aims to establish fundamental principles for well-functioning and integrated electricity markets. It guarantees equal access to the market for resource providers and electricity consumers. The Regulation (EU) 2019/943 has been completed and amended by Regulation (EU) 2022/869[8], and also by Regulation (EU) 2024/1747.[9]

Article 1(b) of this regulation outlines:

This Regulation aims to establish fundamental principles for electricity markets that operate effectively and are integrated, enabling equal and non-discriminatory access to the market for all resource providers and electricity consumers. It empowers consumers, ensures competition in the global market, and supports demand response, energy conservation, and energy efficiency improvement. Furthermore, the regulation facilitates the aggregation of distributed demand and supply, enables market and sector integration, and offers market-based remuneration for energy generated from renewable sources.

Regulation (EU) 2019/941[10] establishes rules for cooperation between Member States with the aim of preventing, preparing for, and managing crises in the electricity sector. Article 1 of this regulation outlines:

---

[7] You can find Regulation (EU) 2019/943 at the following electronic address: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj

[8] You can find it at the email address: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj

[9] You can find it at the email address: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32024R1747

[10] You can find Regulation (EU) 2019/941 at the following electronic address: https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32019R0941

This Regulation sets out rules for cooperation among Member States with the aim of preventing, preparing for, and managing crises in the electricity sector, in a spirit of solidarity and transparency, while fully respecting the requirements of a competitive internal market for electricity.

The chapters of the negotiations for EU accession also cover the field of energy. Chapter 15 focuses on the creation of a common European energy market.

The objectives of EU energy policy include improving competitiveness, security of energy supplies and environmental protection. The energy Acquis consists of rules and policies, especially regarding competition and state aid (including the coal sector), the internal energy market (opening of electricity and gas markets, promotion of renewable energy sources), efficiency of energy, nuclear energy and nuclear safety and radiation protection.[11]

In accordance with the obligations undertaken from the Stabilization and Association Agreement (SAA), Kosovo aims for a gradual integration into the European energy markets.[12] Article 114 of the SAA outlines:

In accordance with the relevant EU Acquis, the Parties will develop and strengthen cooperation in the field of energy in accordance with the principles of the market economy and the Treaty establishing the Energy Community, signed in Athens on October 25, 2005. The cooperation will be developed with the aim of the gradual integration of Kosovo in the European energy markets. Cooperation may include assistance to Kosovo in particular regarding: (a) advancing and diversifying the supply and improving access to the energy market, consistent with the EU Acquis on supply security and the Energy Community's regional energy strategy, as well as applying EU and European rules in transit, transmission, distribution, and restoration of energy interconnections of regional importance with its neighbors; (b) aiding Kosovo

[11] See: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/enlargement-policy/conditions-membership/chapters-acquis_en

[12] The Stabilization and Association Agreement (SAA) can be found at the following electronic address: https://integrimievropian.rks-gov.net/wp-content/uploads/2022/08/20170425093025_msa_shq.pdf

in the implementation of the EU Acquis on energy efficiency, renewable energy sources, and the environmental impact from the energy sector, thereby fostering energy savings, energy efficiency, renewable energy, as well as research and mitigation of the environmental impact from energy production and consumption; (c) preparing the framework conditions for the restructuring of energy companies and collaboration among enterprises in this sector, in accordance with the EU internal energy market rules for unbundling.

7. DESCRIPTION AND ASSESSMENT OF DOCUMENTS SUBMITTED WITH THE PROPOSED LEGISLATION BY LINE INSTITUTION

From the content and technical aspect

The purpose of this draft law is to define the rules and measures for the electricity sector, to ensure a safe, reliable, and quality supply of electricity at affordable and transparent prices for end consumers, and to address the country's climate targets.[13]

The scope of this draft law includes electricity activities, the rights and obligations of electricity producers, energy storage operators, the operation of the transmission and distribution system, resource adequacy, electricity trading and supply, the organization of the electricity market, consumer protection, the provision of universal supply service, last resort supply, and the management of electricity crises.[14]

Accompanying documentation, the Declaration on Compliance (DoC), complies with Administrative Instruction No. 03/2013 on Drafting of Regulatory Acts and with Practical Guidelines for Alignment of the Legislation of the Republic of Kosovo with the EU Legislation. It is recommended that in the RKS-EU Compliance Tables, the transposition is accurately placed in the Definitions, for example, *Vulnerable customer/wholesale customer...in definitions 1.22, 1.25, 1.31* the content of the definitions should be accurately placed and not the reference to the Directive. Likewise, in those articles where we do not have

[13] Article 1(1) of the draft act in question.

[14] Article 2 of the draft act in question.

transposition, it would be good to include the designation "Not applicable" or another relevant description, as some of them have no description at all. In Article 1, paragraph 2 of the draft law, it is recommended to establish the level of harmonization. It is recommended that in the next completion/changes, the updated and current Acquis (mentioned in point 6 of this Opinion) be taken as a basis.

8. COMPLIANCE OPINION

This Compliance Opinion is based on the content of the draft legal-act and accompanying documents (DoC and ToC). Line institutions are responsible for the policies they make and for the level of harmonization with the EU *Acquis*. Therefore, the preliminary periods from partial transposition to full transposition are the responsibility of the body proposing the draft act. Primarily, the responsibility for meeting and assessing the level of compliance with EU *Acquis* rests with line institutions. *The Manual for Completing Tables and Declarations of Compliance* and *Practical Guidelines for Aligning the Legislation of the Republic of Kosovo with the Legislation of the European Union*, contains practical instructions for this process.[15]

9. COMPLIANCE ASSESSMENT

The draft law on Electricity is **partially** in compliance with Directive 2019/944 on common rules for the internal market for electricity, Regulation 2019/943 on the internal market for electricity, and Regulation 2019/941 on risk preparedness in the electricity sector incorporated and adapted with the Decision of the Ministerial Council of the Energy Community No. 2021/13/MC-EnC dated November 30, 2021.

Sincerely,

Shanoela Berisha

Senior Legal Officer for EU Legislation
EU Legal Affairs Division
Office of the Prime Minister

[15] Accessible at: http://mei-ks.net/sq/dokumente-udhzuese-mbi-procesin-e-prafrimit-ligjor

Republic of Kosovo
Republic of Kosovo - Republic of Kosovo
Government – Vlada -Government
Ministry of Finance
Ministry Mr. A. Finance , Ministry of Finance
Budget Department - Department Budget - Budget Department

DATE/DATE:	31.03.2026
REFERENCE	Nr.1712026
FOR/IN/TO:	Ms. Deniza Krasniqi Acting Director of the Legal Department, Ministry of Economy
CC:	Mr. Arton Ahmeti, Secretary General, Ministry of Finance
THROUGH:	
FROM:	Salvador Elmazi, Director of the Budget Department, Ministry of Finance
TOPICS/SUBJECTS:	Opinion of the Budget Department on the Budgetary Impact Assessment of the Draft Law on Energy

Dear Ms. Krasniqi,

Based on the request for the Budgetary Impact Assessment of the Draft Law on Energy prepared by the proposer - the Ministry of Economy , the obligation under Article 9 of Law No. 03/L-221 on Amending and Supplementing Law No. 03/L-048 on Public Finance Management and Accountability and Article 17 of Law No. 10/L-001 on Budget Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026.

The Kosovo Budget Department presents the following:

I. GENERAL ASPECTS OF THE DRAFT LAW

The purpose of the Draft Law is to define rules and measures for the electricity sector, for the secure, reliable and quality supply of electricity at affordable and transparent prices for end consumers and for addressing the country's climate goals.

II. OPINION ON THE BUDGETARY IMPACT ASSESSMENT (BIA) FOR THE DRAFT REGULATION

The Ministry of Economy (MOE), as the proposing body, has prepared the budget impact assessment of the draft law and has submitted it through the budget impact assessment form, according to which it is estimated that this draft law will not have additional budgetary costs for the Ministry of Economy, specifically under the program of the Department of Energy that operates within the Ministry of Economy and the Energy Regulatory Office.

Budgetary allocations for the Department of Energy operating within the Ministry of Economy (MOE) and the Energy Regulatory Office planned by Law No. 10/L-001 on Budgetary Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026 and estimates for 2027-2028 are in the amount of 7,520,443 euros distributed across years and categories of expenditure as follows:

Total cost ME (Department of Energy and ERO)	2026	2027	2028	Total
Salary and Benefits	750,014	787,515	826,890	2,364,418
Goods and Services	615,875	615,875	615,875	1,847,625
Municipal Expenses	22,000	22,000	22,000	66,000
Subsidies and Transfers	1,000,000	1,000,000	1,000,000	3,000,000
Capital Investments	80,800	80,800	80,800	242,400
in total	**2,468,689**	**2,506,190**	**2,545,565**	**7,520,443**

The budget allocations for the Department of Energy, which operates within the Ministry of Economy (MOE), under Law No. 10/L-001 on Budgetary Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026 and estimates for 2027-2028, amount to 4,546,255 euros , distributed by years and expenditure categories as follows:

Ministry of Economy - Department of Energy	2026	2027	2028	Total
Salary and Benefits	161,342	169,409	177,879	508,630
Goods and Services	345,875	345,875	345,875	1,037,625
Subsidies and Transfers	1,000,000	1,000,000	1,000,000	3,000,000
in total	**1,507,217**	**1,515,284**	**1,523,754**	**4,546,255**

Budgetary allocations for the Energy Regulatory Office under Law No. 10/L-001 on Budgetary Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026 and estimates for 2027-2028 amount to 2,974,188 euros, distributed by years and expenditure categories is as follows:

Energy Regulatory Office	2024	2025	2026	Total
Salary and Benefits	588,672	618,106	649,011	1,855,788
Goods and Services	270,000	270,000	270,000	810,000
Municipal Expenses	22,000	22,000	22,000	66,000
Capital Investments	80,800	80,800	80,800	242,400
in total	961,472	990,906	1,021,811	2,974,188

Affected and responsible for the implementation of the Law on Energy are: Kosovo Energy Corporation (KEK) and the System, Transmission and Market Operator (KOSTT), where their obligations are covered by their business activity .

The activities in the Energy Sector according to this Draft Law are as follows:

- Organization and operation of energy markets;
- Energy conservation;
- Energy production;
- Energy transmission;
- Energy supply;
- Electricity trading;
- Aggregation .

Conclusion:

The Ministry of Finance, specifically the Budget Department, expresses its independent opinion on the budgetary impact assessment for the Draft Law on Energy: there will be no additional budgetary costs.
All activities arising from this draft law will be covered by the budget allocations planned by Law No. 10/L-001 on Budget Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026 and estimates for the years 2027-2028 for the Department of Energy operating within the Ministry of Economy and the Energy Regulatory Office, institutions responsible for the implementation of this draft law.
Also affected and responsible for the implementation of the Law on Energy are Public Enterprises such as: Kosovo Energy Corporation (KEK) and the System, Transmission and Market Operator (KOSTT), where their obligations arising from this draft law will be covered by their residential activity since these are not Budgetary Organizations.

Prepared by:

Prepared by: Jehona Ademi, Senior Budget Analyst_____.
Confirmed by: Milaim Aliu, Head of the Central Budget Division_____.

Republic of Kosovo
Republic of Kosovo - Republic of Kosovo
Government – Vlada-Government
Ministry of Finance
Ministry of Finance, Ministry of Finance
Budget Department - Odeljenje Budžeta- Budget Department

DATE/DATE:	31.03.2026
REFERENCE	Nr. 16/2026
FOR/IN/TO:	Ms. Deniza Krasniqi Acting Director of the Legal Department, Ministry of Economy
CC:	Mr. Arton Ahmeti, Secretary General, Ministry of Finance
THROUGH:	
FROM:	Salvador Elmazi, Director of the Budget Department, Ministry of Finance
TOPICS/SUBJECTS:	Opinion of the Budget Department on the Budgetary Impact Assessment of the Draft Law on Electricity

Dear Mrs. Krasniqi

Based on the request for the Budgetary Impact Assessment of the Draft Law on Electricity prepared by the proposer - the Ministry of Economy , the obligation under Article 9 of Law No. 03/L-221 on Amending and Supplementing Law No. 03/L-048 on Public Finance Management and Accountability and Article 18 of Law No. 10/L-001 on Budgetary Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026.

The Kosovo Budget Department presents the following:

I. GENERAL ASPECTS OF THE DRAFT LAW

This draft law aims to define the general principles and rules that regulate activities in the energy sector in the Republic of Kosovo, to ensure a secure and sustainable energy supply that enables active participation in regional and pan-European energy markets, creates conditions for an open, transparent and competitive market to offer affordable energy prices, consumer protection and empowerment, including protection of consumers in need, integration of energy from renewable sources, as well as improvement and protection of the environment and climate.

II. OPINION ON THE BUDGETARY IMPACT ASSESSMENT (BIA) FOR THE DRAFT REGULATION

The Ministry of Economy (MOE), as the proposing body, has prepared the budget impact assessment of the draft law and has submitted it through the budget impact assessment form, according to which it is estimated that this draft law will not have additional budgetary costs for the Ministry of Economy, specifically under the program of the Department of Energy that operates within the Ministry of Economy and the Energy Regulatory Office.

Budgetary allocations for the Department of Energy operating within the Ministry of Economy (MOE) and the Energy Regulatory Office planned by Law No. 10/L-001 on Budgetary Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026 and estimates for 2027-2028 are in the amount of 7,520,443 euros distributed across years and categories of expenditure as follows:

Total cost ME (Department of Energy and ERO)	2026	2027	2028	Total
Salary and Benefits	750,014	787,515	826,890	2,364,418
Goods and Services	615,875	615,875	615,875	1,847,625
Municipal Expenses	22,000	22,000	22,000	66,000
Subsidies and Transfers	1,000,000	1,000,000	1,000,000	3,000,000
Capital Investments	80,800	80,800	80,800	242,400
in total	**2,468,689**	**2,506,190**	**2,545,565**	**7,520,443**

The budget allocations for the Department of Energy, which operates within the Ministry of Economy (MOE), under Law No. 10/L-001 on Budgetary Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026 and estimates for 2027-2028, amount to 4,546,255 euros , distributed by years and expenditure categories as follows:

Ministry of Economy - Department of Energy	2026	2027	2028	Total
Salary and Benefits	161,342	169,409	177,879	508,630
Goods and Services	345,875	345,875	345,875	1,037,625
Subsidies and Transfers	1,000,000	1,000,000	1,000,000	3,000,000
in total	**1,507,217**	**1,515,284**	**1,523,754**	**4,546,255**

Budgetary allocations for the Energy Regulatory Office under Law No. 10/L-001 on Budgetary Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026 and estimates for 2027-2028 amount to 2,974,188 euros, distributed by years and expenditure categories is as follows:

Energy Regulatory Office	**2024**	**2025**	**2026**	**Total**
Salary and Benefits	588,672	618,106	649,011	1,855,788
Goods and Services	270,000	270,000	270,000	810,000
Municipal Expenses	22,000	22,000	22,000	66,000
Capital Investments	80,800	80,800	80,800	242,400
in total	**961,472**	**990,906**	**1,021,811**	**2,974,188**

The Kosovo Energy Corporation (KEK) and the System, Transmission and Market Operator (KOSTT) are also affected and responsible for the implementation of the Electricity Law, and their obligations are covered by their business activity.

The activities of the Electricity Law are as follows:

- Electricity production
- Energy conservation
- Electricity transmission
- Electricity distribution
- Organization and operation of the electricity market
- Electricity supply
- Wholesale supply (trade) of electricity and
- Aggregation

.

Conclusion

The Ministry of Finance, specifically the Budget Department, expresses its independent opinion on the budgetary impact assessment for the Draft Law on Electricity. Energy will not have additional budgetary costs.
All activities arising from this draft law will be covered by the budget allocations planned by Law No. 10/L-001 on Budget Allocations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026 and estimates for the years 2027-2028 for the Department of Energy operating within the Ministry of Economy and the Energy Regulatory Office, institutions responsible for the implementation of this draft law.
Also affected and responsible for the implementation of the Law on Electricity are the Public Enterprises: Kosovo Energy Corporation (KEK) and the System, Transmission and Market Operator (KOSTT), where their obligations will be covered by their residential activity since these are not Budgetary Organizations.

Prepared by:

Prepared by: Jehona Ademi, Senior Budget Analyst_____.
Confirmed by: Milaim Aliu, Head of the Central Budget Division_____.

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada - Government

Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije -Ministry of Economy

Nr:____/2026
Dt. 10.04.2026

DEKLARATA PËR LEKTURIM DHE HARMONIZIM GJUHËSOR TË PROJEKTLIGJIT PËR ENERGJINË

Në zbatim të nenit 71, paragrafi 1.4. të Rregullores së Kuvendit të Republikës së Kosovës, deklaroj se Projektligji për Energjinë ka kaluar nëpër procesin e lekturimit dhe harmonizimit gjuhësor në përputhje me kërkesat procedurale që parashihen me Rregulloren e Kuvendit të Republikës së Kosovës.

Me respekt,

Leonita Shabani Mullarama
Sekretare e Përgjithshme në Ministrinë e Ekonomisë

Imer Raçi
Drejtor i Departamentit për Shërbime të Përgjithshme në Ministrinë e Ekonomisë

Makfirete Konjuhi
Zyrtare e Lektorimit në Ministrinë e Ekonomisë

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada - Government

Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije -Ministry of Economy

Br:____/2026
Dt. 10.04.2026

IZJAVA ZA LEKTORISANJE I JEZIČKO USKLAĐIVANJE NACRTA ZAKONA O ENERGIJE

Na osnovu člana 71. stav 1.4. Pravilnika Skupštine Republike Kosovo, izjavljujem da je Nacrt zakona o Energije prošao kroz proces lektorisanja i jezićkog usaglašavanja u skladu sa proceduralnim zahtevima propisanim Pravilnikom Skupštine Republike Kosovo.

S poštovanjem,

Leonita Shabani Mullarama
Generalnog sekretar u Ministarstvo Ekonomije

Imer Raçi
Direktor Odeljenja za opšte usluge u Ministarstvu Ekonomije

Makfirete Konjuhi
Predavanje službenik in Ministarstvo Ekonomije

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada - Government

Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije -Ministry of Economy

No:____/2026
Dt. 10.04.2026

DECLARATION FOR PROOFREADING AND LANGUAGE HARMONIZATION OF THE DRAFT LAW ON ENERGY

Pursuant to Article 71, paragraph 1.4. of the Regulations of the Assembly of the Republic of Kosovo, I declare that the Draft Law on Energy has gone through the process of proof reading and language harmonization in accordance with the procedural requirements provided for by the Regulations of the Assembly of the Republic of Kosovo.

Sincerely,

Leonita Shabani Mullarama
Secretary General in Ministry of Economy

Imer Raçi,
Director of the Department for General Services in Ministry of Economy

Makfirete Konjuhi
Lecture Official in Ministry of Economy

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada - Government

Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije -Ministry of Economy

Nr:____/2026
Dt. 10.04.2026

DEKLARATA PËR LEKTURIM DHE HARMONIZIM GJUHËSOR TË PROJEKTLIGJIT PËR ENERGJINË ELEKTRIKE

Në zbatim të nenit 71, paragrafi 1.4. të Rregullores së Kuvendit të Republikës së Kosovës, deklaroj se Projektligji për Energjinë Elektrike ka kaluar nëpër procesin e lekturimit dhe harmonizimit gjuhësor në përputhje me kërkesat procedurale që parashihen me Rregulloren e Kuvendit të Republikës së Kosovës.

Me respekt,

Leonita Shabani Mullarama
Sekretare e Përgjithshme në Ministrinë e Ekonomisë

Imer Raçi
Drejtor i Departamentit për Shërbime të Përgjithshme në Ministrinë e Ekonomisë

Makfirete Konjuhi
Zyrtare e Lektorimit në Ministrinë e Ekonomisë

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria – Vlada - Government

Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije -Ministry of Economy

No:____/2026
Dt. 10.04.2026

DECLARATION FOR PROOFREADING AND LANGUAGE HARMONIZATION OF THE DRAFT LAW ON ELECTRICITY

Pursuant to Article 71, paragraph 1.4. of the Regulations of the Assembly of the Republic of Kosovo, I declare that the Draft Law on Electricity has gone through the process of proof reading and language harmonization in accordance with the procedural requirements provided for by the Regulations of the Assembly of the Republic of Kosovo.

Sincerely,

Leonita Shabani Mullarama
Secretary General in Ministry of Economy

Imer Raçi,
Director of the Department for General Services in Ministry of Economy

Makfirete Konjuhi
Lecture Official in Ministry of Economy

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Ekonomisë
Ministarstvo Ekonomije -Ministry of Economy

Br:____/2026
Dt. 10.04.2026

IZJAVA ZA LEKTORISANJE I JEZIČKO USKLAĐIVANJE NACRTA ZAKONA O ELEKTRIČNOJ ENERGIJI

Na osnovu člana 71. stav 1.4. Pravilnika Skupštine Republike Kosovo, izjavljujem da je Nacrt zakona o Električnoj Energiji prošao kroz proces lektorisanja i jezičkog usaglašavanja u skladu sa proceduralnim zahtevima propisanim Pravilnikom Skupštine Republike Kosovo.

S poštovanjem,

Leonita Shabani Mullarama
Generalnog sekretar u Ministarstvo Ekonomije

Imer Raçi
Direktor Odeljenja za opšte usluge u Ministarstvu Ekonomije

Makfirete Konjuhi
Predavanje službenik in Ministarstvo Ekonomije

From: Dardan Bujupi <Dardan.Bujupi@rks-gov.net>
Sent: Friday, April 10, 2026 9:30 AM
To: Jeton Karaqica <Jeton.Karaqica@rks-gov.net>; Arben Krasniqi <Arben.Krasniqi@rks-gov.net>; Mentor Borovci <Mentor.Borovci@rks-gov.net>
Cc: Leonita Shabani Mullarama <Leonita.Shabani@rks-gov.net>; Deniza Krasniqi <Deniza.Krasniqi@rks-gov.net>; Erëza Havolli <Ereza.Havolli@rks-gov.net>; Hanife Behrami.Zenuni <Hanife.Zenuni@rks-gov.net>
Subject: Dërgimi i Projektligjit për Energjinë për procedim në Mbledhjen e Qeverisë

Përshëndetje të nderuar,

Ju lutem gjeni bashkëlidhur Projektligjin për Energjinë, së bashku me dokumentet përcjellëse, për procedim në Mbledhjen e Qeverisë.

Dokumentet janë dorëzuar edhe në kopje fizike, në përputhje me procedurat.

Me respekt,
Dardan Bujupi
Ministria e Ekonomisë

From: Dardan Bujupi
Sent: Friday, April 10, 2026 9:30 AM
Subject: Sending the Draft Law on Energy for consideration at the Government Meeting

Dear sirs/madams,

Please find attached the Draft Law on Energy, together with the accompanying documents, for consideration at the Government Meeting.

The documents have also been submitted in hard copies, in accordance with the procedures.

With respect,

Dardan Bujupi
Ministry of Economy

From: Deniza Krasniqi <Deniza.Krasniqi@rks-gov.net>
Sent: Tuesday, April 14, 2026 8:13 AM
To: Mentor Borovci <Mentor.Borovci@rks-gov.net>
Cc: Leonita Shabani Mullarama <Leonita.Shabani@rks-gov.net>; Anyla Beqa <anyla.beqa@rks-gov.net>; Arben Krasniqi <Arben.Krasniqi@rks-gov.net>; Dardan Bujupi <Dardan.Bujupi@rks-gov.net>; Erëza Havolli <Ereza.Havolli@rks-gov.net>; Besim Veselaj <Besim.Veselaj@rks-gov.net>; Agron H. Gashi <Agron.H.Gashi@rks-gov.net>; Violeta C.Statovci <violeta.c.statovci@rks-gov.net>
Subject: Projektligji per Energjine Elektrike

I nderuar z. Borovci,

Duke u bazuar në nenin 40 të Rregullores Nr.17/2024 të Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës, iu dërgojmë versionin përfundimtar të Projektligjit për Energjinë Elektrike iniciuar dhe hartuar nga Ministria e Ekonomisë, dhe kërkojmë që ky Projektligj ti nënshtrohet procedurës së mëtejme për shqyrtim dhe miratim në mbledhjen e Qeverisë.

Bashkangjitur gjeni:
•Projektligjin për Energjinë Elektike;
•Memorandumin shpjegues;
•Deklaratën e Përputhshmërisë (DeP) me Acquis të BE-së;
•Tabelat e Përputhshmërisë (TeP);
•Opinionin e Përputhshmërisë me Acquis e BE-së;
•Opinionin për Vlerësimin e Ndikimit Buxhetor;
•Raportin nga procesi i konsultimeve.

Të njejtat do ti pranoni edhe në kopje fizike.

Me respekt,
Deniza

From: Deniza Krasniqi
Sent: Tuesday, April 14, 2026 8:13 AM
Subject: Draft Law on Electricity

Dear Mr. Borovci,

Based on Article 40 of Regulation No. 17/2024 of the Work of the Government of the Republic of Kosovo, I have sent the final version of the Draft Law on Electricity together with the drafting by the Ministry of Economy, and we request that this Draft Law be approved for the approval procedure for review and approval at the Government meeting.

Attached please find:

• Draft Law on Electricity
• Explanatory Memorandum
• Declaration of Compliance (DoC) with the EU Acquis
• Tables of Compliance (ToC)
• Opinion of Compliance with the EU Acquis
• Opinion on Budgetary Impact Assessment
• Approval from the consultation process

All documents are in hard copy.

Respectfully,
Deniza

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Nr. 01/09
Datë: 10.04.2026

Në mbështetje të nenit 92, paragrafi 4, dhe të nenit 93, paragrafi 4, të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, të nenit 8 të Ligjit Nr. 08/L-117 për Qeverinë e Republikës së Kosovës, në pajtim me nenet 65 dhe 78 të Rregullores Nr. 17/2024 të Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës, Qeveria e Republikës së Kosovës, në mbledhjen e mbajtur më 10 prill 2026, merr këtë:

V E N D I M

1. Aprovohet Projektligji për Energjinë.

2. Projektligji nga pika 1. e këtij Vendimi i dërgohet Kuvendit të Republikës së Kosovës për shqyrtim dhe miratim.

3. Vendimi hyn në fuqi ditën e publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Albin KURTI
Për:
Kryeministër i Republikës së Kosovës

Iu dërgohet:

- Zëvendëskryeministrave
- Të gjitha ministrive (ministrave)
- Sekretarit të Përgjithshëm të ZKM-së
- Arkivit të Qeverisë

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria ~ Vlada – Government

No. 01/10
Date: 14.04.2026

Pursuant to Article 92, paragraph 4, and Article 93, paragraph 4, of the Constitution of the Republic of Kosovo, Article 8 of Law No. 08/L-117 on the Government of the Republic of Kosovo, in accordance with Articles 65 and 78 of Regulation No. 17/2024 of the Government of the Republic of Kosovo, the Government of the Republic of Kosovo, in its meeting held on 14 April 2026, issues the following:

D E C I S I O N

1. The Draft Law on Energy is hereby Approved.

2. The Draft Law referred to in point 1 of this Decision shall be submitted to the Assembly of the Republic of Kosovo for review and approval.

3. The Decision enters into force on the day of its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.

Albin KURTI

[signature]

Prime Minister of the Republic of Kosovo

Delivered to:

- Deputy Prime Ministers
- All Ministries (Ministers)
- Secretary General of the OPM
- Government Archives

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Nr. 01/10
Datë: 14.04.2026

Në mbështetje të nenit 92, paragrafi 4, dhe të nenit 93, paragrafi 4, të Kushtetutës së Republikës së Kosovës, të nenit 8 të Ligjit Nr. 08/L-117 për Qeverinë e Republikës së Kosovës, në pajtim me nenet 65 dhe 78 të Rregullores Nr. 17/2024 të Punës së Qeverisë së Republikës së Kosovës, Qeveria e Republikës së Kosovës, në mbledhjen e mbajtur më 14 prill 2026, merr këtë:

V E N D I M

1. Aprovohet Projektligji për Energjinë Elektrike.

2. Projektligji nga pika 1. e këtij Vendimi i dërgohet Kuvendit të Republikës së Kosovës për shqyrtim dhe miratim.

3. Vendimi hyn në fuqi ditën e publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës.

Albin KURTI
Kryeministër i Republikës së Kosovës

Iu dërgohet:

- Zëvendëskryeministrave
- Të gjitha ministrive (ministrave)
- Sekretarit të Përgjithshëm të ZKM-së
- Arkivit të Qeverisë

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria ~ Vlada – Government

No. 01/10
Date: 14.04.2026

Pursuant to Article 92, paragraph 4, and Article 93, paragraph 4, of the Constitution of the Republic of Kosovo, Article 8 of Law No. 08/L-117 on the Government of the Republic of Kosovo, in accordance with Articles 65 and 78 of Regulation No. 17/2024 of the Government of the Republic of Kosovo, the Government of the Republic of Kosovo, in its meeting held on 14 April 2026, issues the following:

D E C I S I O N

1. The Draft Law on Electricity is hereby Approved.

2. The Draft Law referred to in point 1 of this Decision shall be submitted to the Assembly of the Republic of Kosovo for review and approval.

3. The Decision enters into force on the day of its publication in the Official Gazette of the Republic of Kosovo.

Albin KURTI

[signature]

Prime Minister of the Republic of Kosovo

Delivered to:

- Deputy Prime Ministers
- All Ministries (Ministers)
- Secretary General of the OPM
- Government Archives

[seal: No. 02 / Prot. No. 525
Pg. 4 / Date: 05.05.2026]

[seal: No. 02 10/530/Do.186
Date: 05.05.2026]

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi – Assembly

FOR: **Arben Krasniqi, General Secretary of the Prime Minister's Office**

FROM: **Xheladin Hoxha, Acting General Secretary of the Assembly**

SUBJECT: **Draft Acts remained in the procedure of review of Legislature X of the Assembly of the Republic of Kosovo**

DATE: **5 May 2026**

Honoured Mr. Krasniqi,

The Legislature X of the Assembly of the Republic of Kosovo completed its mandate on 29 April 2026.

In reference to Article 125 of Regulation of the Assembly, the matters that have been processed in the Assembly, but that have not been completed by the end of the Legislature X, ***are considered as not submitted for Legislature XI.***

Attached: Draft Acts and other remaining matters in the procedure of review of Legislature X of the Assembly of the Republic of Kosovo

Draft Acts and other remaining matters in the procedure of review of Legislature X of the Assembly of the Republic of Kosovo

I. Reports proposed by the Government

1. Annual Financial Report on the Budget of the Republic of Kosovo 2025.
2. Quarterly Report on the Budget of the Republic of Kosovo for 2026 (Processed on 4 May 2026 by the Government).
3. List of candidates for two (2) positions for Director of the Board of the Transmission System Operator *(Processed on 28 April 2026 by the Government / Ministry of Digitalization and Public Administration).*

II. Draft Laws proposed by the Government

No.	Draft Law	Proposed by	No. and date of receipt	Date delivered to MPs	First review	Second Review
1.	Draft Law No. 10/L-019 on the State Bureau for Verification and Confiscation of Unjustifiable Assets.	Government of Kosovo	10/L-019 31.03.2026	01.04.2026	17.04.2026	////////
2.	Draft Law No. 10/L-031 on Energy.	Government of Kosovo	10/L-031 10.08.2026	10.04.2026	25.04.2026	////////
3.	Draft Law No. 10/L-032 on Electricity.	Government of Kosovo	10/L-032 14.08.2026	14.04.2026	////////	////////
4.	Draft Law No. 10/L-033 on the Central Inspectorate of Agriculture, Food Safety, Veterinary and Forestry.	Government of Kosovo	10/L-033 17.04.2026	17.04.2026	////////	////////
5.	Draft Law No. 10/L-041 on Innovation and Entrepreneurship.	Government of Kosovo	10/L-041 20.04.2026	20.04.2026	////////	////////
6.	Draft Law No. 10/L-042 on amending and supplementing the	Government of Kosovo	10/L-042 20.09.2026	20.04.2026	////////	////////

	Laws related to Rationalization and Establishment of Accountability Lines of the Executive Agencies.					
7.	Draft Law No. 10/L-043 on the Emergency Management Agency.	Government of Kosovo	10/L-042 20.04.2026	20.04.2026	////////	////////
8.	Draft Law No. 10/L-044 on the Central Inspectorate of Cultural Heritage.	Government of Kosovo	10/L-044 23.04.2026	20.04.2026	////////	////////
9.	Draft Law No. 10/L-045 on amending and supplementing Law No. 10/L-001 on budgetary appropriations for the Budget of the Republic of Kosovo for 2026.	Government of Kosovo	10/L-045 23..04.2026	23.04.2026	////////	////////
10.	Draft Law 10/l-046 on Amending and Supplementing Law no. 05/l-096 on the Prevention of Money Laundering and Combating Terrorist Financing.	Government of Kosovo	10/L-046 23.04.2026	23.04.2026	////////	////////

* *Draft Law No. 10/L-020 on the Central Inspectorate for Environment, Water, Nature, Construction and Radiation Protection and Nuclear Safety. has been withdrawn by the proposer.*

Note:

- The laws returned by the President for reconsideration to the Assembly, which are left over from Legislature VIII, will be addressed in the Legislature XI.

No.		Law approval date	Law return date	Decision of the Assembly on the returned law
1.	Law No. 08/L-287 on the Security Council of the Republic of Kosovo.	30.10.2024	19.11.2024	///
2.	Law No. 08/L-288 on Consumer Protection.	31.10.2024	19.11.2024	///

III. Proposals for the election of boards' members, who are proposed and elected by the Assembly of the Republic of Kosovo

1. Public call for nominations for two (2) judges to the Constitutional Court of the Republic of Kosovo *(the vacancy is announced by the Assembly).*

2. V a c a n c y for the election of the Ombudsperson. *(the vacancy is announced by the Assembly)*.
3. V a c a n c y for the election of one member of the Kosovo Judicial Council, based on Article 108, paragraph 6, subparagraph 3 of the Constitution of the Republic of Kosovo *(the vacancy is announced by the Assembly)*.
4. V a c a n c y for the selection of five (5) members of the State Aid Commission *(the vacancy is announced by the Assembly)*.
5. V a c a n c y for the election of eleven (11) members of the Independent Oversight Council for the Kosovo Civil Service, at least three (3) of whom shall be among the non-Albanian community and at least two (2) shall be females *(the vacancy is announced by the Assembly)*.
6. Election of one member of the RTK Board from the Serbian community and one member from other non-majority communities *(the vacancy is announced by the Assembly)*.

IV. Annual reports of independent institutions and agencies for 2025 not reviewed by functional committees and the Assembly of Kosovo

1. Annual report of the Procurement Review Body for 2025. unreviewed
2. Annual report of the Procurement Regulatory Commission for 2025, unreviewed
3. The annual financial report of the National Audit Office for 2025, unreviewed
4. The annual report of the Information and Privacy Agency for 2025, unreviewed
5. Annual report of the Kosovo Council for Cultural Heritage for 2025, unreviewed
6. Annual report of the Water Services Regulatory Authority for 2025, unreviewed
7. Annual Report of the Civil Service Supervisory Council for 2025, unreviewed,
8. Report of the Parliamentary Committee on the Security Force for 2025, unreviewed,
9. The annual report of the Ombudsperson for 2025, unreviewed,
10. Report of the Electronic and Postal Communications Authority for the year 2025, unreviewed,
11. Annual report of the Independent Media Commission for 2025, unreviewed
12. Annual report of the Independent Commission on Mines and Minerals for 2025, unreviewed
13. Annual report of the Kosovo Agency for Property Comparison and Verification for the year 2026, unreviewed,
14. Annual report of the Agency for the Prevention of Corruption for 2025, unreviewed
15. Annual report of the Radio Television of Kosovo for 2025, unreviewed,
16. Kosovo Competition Authority Report for 2025, unreviewed,
17. Annual Report of the Energy Regulatory Office for 2025, unreviewed,
18. Annual report of the State Quality Council and the Kosovo Accreditation Agency for 2025, unreviewed,
19. Annual report of the Kosovo Judicial Council for 2025, unreviewed.
20. Annual report of the CEC for 2025, unreviewed.

CC: Directorate for Support to Parliamentary Committees